Borgholms kommun

KALLELSE

Kommunstyrelsen

Plats och tid för sammanträdet: KS-rummet, Borgholm, 2024-11-26 , klockan 09:00

Ilko Corkovic
Ordförande

/

Anton Karlsson
Sekreterare
0485-883 54

Förslag på justerare: Marcel van Luijn (M) med Marie Johansson (S) som ersättare

Förslag på plats och tid för justeringen: Digitalt 2024-12-03

	ÄRENDEN		Sid
1	**Information från kommunchefen**	**2024/11 002**	
2	**Budgetuppföljning oktober**	**2023/45 041**	**3 - 24**
3	**Utfördelning av kostnader Ölands IT-nämnd**	**2024/44 041**	**25 - 26**
4	**VA taxa 2025**	**2024/73 041**	**27 - 42**
5	**Kommunal avfallstaxa 2025**	**2024/73 041**	**43 - 85**
6	**Taxor miljö- och byggnadsnämnden 2025**	**2024/73 041**	**86 - 234**
7	**Tilläggsanslag utbildningsnämnden för ökad flexibilitet 15 timmars barn 2025**	**2024/73 041**	**235 - 266**
8	**Fastighetstransaktion Rödhaken 5 mellan Borgholm Energi AB och Borgholmhem AB**	**2019/223 423**	**267 - 270**
9	**Räddningstjänsten Sydost - Godkännande av delårsrapport**	**2023/180 041**	**271 - 334**
10	**Revidering av riktlinje krigsplacering**	**2024/113 020**	**335 - 342**
11	**Arbetsform för funktionsvariationsfrågor**	**2023/103 003**	**343 - 358**
12	**Ny arbetsform för kommunala pensionärsrådet**	**2024/137 001**	**359 - 364**
13	**Antagande av detaljplan för Stora Rör 2:1 m fl, Östra Stora Rör.**	**2014/35 214**	**365 - 837**
14	**För kännedom - affärsplan 2025 Borgholm Energi**	**2024/73 041**	**838 - 882**
15	**För kännedom - Nämndernas verksamhetsplan 2025**	**2024/73 041**	**883 - 934**

16	**Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun**	**2024/127 344**	**935 - 1025**
17	**Meddelande och delegationsbeslut november**	**2024/10 002**	**1026 - 1044**

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

2024-11-18

Ärendenummer
2023/45 041-KS

Till Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse – Budgetuppföljning oktober

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att lägga budgetuppföljningen för oktober till handlingarna.

Ärendebeskrivning

I sammanställningen nedan följer kommunens ekonomiska ställning efter oktober.

- Resultat för kommunen är 1,2 miljoner kronor. (Årsprognos 5,4 miljoner kronor.)
- Budgetavvikelsen -9,2 miljoner kronor. (Årsprognos -3,6 miljoner kronor)
- Likvida medel per sista oktober var -3,8 miljoner kronor och medelsaldot var 1,9 miljoner kronor.
- Investeringar under perioden uppgick till 27 miljoner kronor (årsprognos 37 miljoner kronor).

Beslutsunderlag

- Uppföljning oktober 2024 Kommunstyrelsen
- Uppföljning oktober 2024 Kommunfullmäktige

Beslutet skickas till

Ekonomiavdelningen

Linda Kjellin
Ekonomichef

Anette Sjökvist
Redovisningscontroller

Borgholms kommun

Kommunfullmäktige

Uppföljning oktober 2024

Okt 2024

KS: 2024-11-26

Innehållsförteckning

1 Förvaltningsberättelse 3

1.1 Händelser av väsentlig betydelse 3

1.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 3

1.2.1 Sammanfattning ekonomisk analys 3

1.2.2 Likviditet 4

1.2.3 Kommunens verksamheter 4

2 Kommunens räkenskaper 11

2.1 Investeringsredovisning 11

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

Under hösten har kommunstyrelsen infört ett anställningsstopp, vilket har skapat oro bland cheferna som står inför rekryteringsutmaningar. Samtidigt pågår ett projekt för att digitalisera personalarkivet och löneöversynen för 2024 har genomförts. HR-avdelningen har hög belastning på grund av komplexa personalärenden.

Det har varit flera positiva aktiviteter under höstlovet, inklusive invigningen av en uppfräschad barnavdelning på biblioteket och nya kreativa satsningar, men problem kvarstår, såsom höga sjukskrivningstal och fortsatt lågt barnantal, vilket påverkar balansen i verksamheten.

Inom vård och omsorg är en av de största utmaningarna bristen på legitimerad rehabiliteringspersonal. Det har genomförts konstruktiva möten mellan personal och ledning, och en ny planeringsperiod har inletts för att underlätta långsiktig planering. Förändringar i ledarskap och personal har skett, och det pågår rekryteringsprocesser mitt under anställningsstoppen.

Effektivisering av ärendehantering inom miljö- och hälsoskydd har inletts, med upphandling av ett nytt system och ett effektivare arbetssätt för tillsyn av enskilda avlopp. Det noteras också en ökning av bygglovsärenden.

Sammantaget handlar det om att hantera rekryteringsutmaningar, förbättra arbetsmiljö och resultat i skolan, samt effektivisera vård och omsorgstjänster i en tid av resursbegränsningar och förändringar.

1.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.2.1 Sammanfattning ekonomisk analys

Kommunens resultat per 2024-10-31 uppgår till 1,2 mkr och den totala budgetavvikelsen per 2024-10-31 är -9,2 mkr.

Socialnämnden samt finansförvaltningen inklusive pensionskostnader visar en negativ budgetavvikelse för perioden.
Inom finansförvaltningen beror avvikelsen främst på ökade pensionskostnader.
Avvikelsen inom socialnämnden beror främst på ökat antal hemtjänsttimmar samt högre timkostnad i och med högre personalkostnader. De högre personalkostnader beror till stor del på övertid och sjuklönekostnader men även viss övertalighet på personal där enheterna inte lyckats ställa om vid minskning av timmar. Även särskilt boende visar en negativ avvikelse för perioden vilket härleds till högre kostnader än beräknat för flytten till Tullgatan samt personalkostnader kopplade till projektet Minskat arbetsmått på Åkerbohemmet.
Resterande nämnder visar en positiv budgetavvikelse vilket reducerar underskottet något.

Prognosen för kommunens resultat per 2024-12-31 är +5,4 mkr och den består av det budgeterade årsresultatet +9 mkr samt den prognostiserade årsavvikelsen på -3,6 mkr.

I årsprognosen för socialnämnden har hänsyn tagits till ökat antal hemtjänsttimmar samt att timkostnaden är högre. Det som reducerar avvikelsen är att förvaltningen erhöll 7,6 mkr föregående år i generellt statsbidrag som överförts till 2024. Dessa medel påverkar prognosen positivt. Ytterligare stimulansmedel om 12,4 mkr erhålls 2024 och för perioden är 4,9 mkr av dessa intäktsförda. Resterande del återfinns i prognosen och är fördelade till respektive verksamhet som de avser.

1.2.2 Likviditet

- Utgående saldo per den sista oktober var -3,8 mkr.
- Investeringarna har under perioden belastat likviditeten med 27 mkr.
- Tidigare år har en stor utbetalning avseende det Individuella pensionsvalet skett i mars om ca 15 mkr. Från och med 2024 så delas det belopp upp och betalas kvartalsvis.
- För att ytterligare säkerställa kommunens kortsiktiga betalningsberedskap har kommunen en checkkredit motsvarande 25 mkr.

  Tabellen nedan visar medelsaldot för respektive månad och år. Medelsaldot för oktober uppgick till 1,9 mkr.

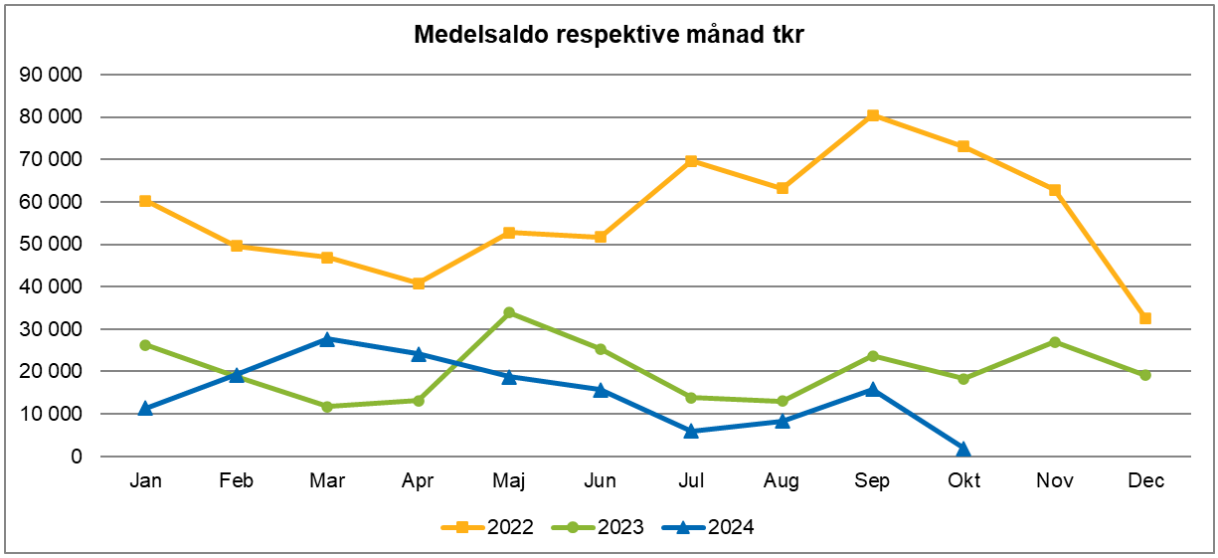

Borgholms kommun har i likhet med många andra kommuner betydande utmaningar med likviditeten och dessa förväntas bestå under första halvåret 2025. Huvudanledningen till detta beror på att kommunen under många år finansierat samtliga kortsiktiga investeringar genom självfinansiering. Tillsammans med tidigare höga investeringsnivåer, höga pensionskostnader och intäkter som inte har ökat i samma takt medför detta att likviditeten får en negativ påverkan. I och med att 2024 var ett enskilt år med tillfälligt högre pensionskostnader beslutades en lägre resultatnivå för att verksamheterna inte skulle vara tvungna att ställa om på kort sikt. Det medför att det inte finns några marginaler och även det påverkar likviditeten negativt.

1.2.3 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

Kommunstyrelsen visar en budgetavvikelse på +1,2 mkr för perioden. Den positiva avvikelsen beror främst på lägre kostnader för utbetalning av projekt och bidrag inom kommunstyrelsen och kultur- och fritid. Även lägre drift- och personalkostnader inom HR-, fastighets- och ekonomiavdelning bidrar positivt men reduceras av lägre intäkter inom mark- och exploatering och ökat medlemsbidrag till Räddningstjänst Sydost. Gata och park har under sommaren belastas av generellt högre kostnader för skötsel av grönområden, parker och torg i och med vädret samt många besökare. Förvaltningens resultat förbättras i och med försäljningen till Borgholmshem som avser del av Högby 2:8.

Övriga nämnder visar en budgetavvikelse på -0,1 mkr för perioden. IT-nämnden uppvisar en budgetavvikelse på -0,6 mkr för perioden vilket främst beror på arvoden till nämnden som inte är budgeterade samt högre kostnader för förbindelser och telefoni. Kostnader som fördelas mellan kommunerna uppvisar ett litet underskott för perioden. Reglering av lager har skett mellan Ölands kommunalförbund och Borgholms kommun med 0,7 mkr. Semesterlöneskulden mellan Ölands kommunalförbund och Borgholms kommun reglerades i april. IT-lagrets intäkter har bokats upp till samma nivå som kostnaderna. Underskottet kompenseras av positiv avvikelse inom Revision och Valnämnden under perioden.

Miljö- och byggnadsnämnden visar en budgetavvikelse på +1,1 mkr för perioden. Intäkterna från bygglovsärenden ökade från mars, var lägre än beräknat under juli och augusti för att öka igen från september. Personalkostnaderna är lägre än budgeterat på grund av åtgärder genom vakanthållning av tjänster på samtliga enheter. Ökade kostnader för bostadsanpassning reducerar det positiva resultatet.

Utbildningsnämnden visar en budgetavvikelse på +2,3 mkr för perioden. Den positiva avvikelsen härleds dels till högre intäkter från statsbidrag, lägre personalkostnader på den centrala stödfunktionen samt lägre skolskjutskostnader.

Socialnämnden visar en budgetavvikelse på -9,1 mkr för perioden. Avvikelsen härleds främst till hemtjänst då antalet hemtjänsttimmar varit högre än budgeterat under stor del av perioden. Särskilt boende visar också en negativ avvikelse för perioden vilket härleds till högre kostnader än beräknat för flytten till Tullgatan samt personalkostnader kopplade till projektet Minskat arbetsmått på Åkerbohemmet. Överförda statsbidrag från 2023, avslutade assistansärenden och få externa placeringar inom individ- och familjeomsorgen, en engångsutbetalning från Migrationsverket i januari samt lägre personalkostnader inom Hälso-sjukvården reducerar avvikelsen.

Finansförvaltningen visar en budgetavvikelse på -6 mkr för perioden. Uppföljningen bygger på SKR:s senaste cirkulär 24:38. Prognosen för slutavräkningen för 2023 är är fortsatt negativ jämfört med föregående prognos, medan prognosen för slutavräkningen för 2024 fortsätter att förbättras.
Budgetavvikelsen härleds främst till höga pensionskostnader. Pensionskostnaderna beräknas enligt den senaste pensionsberäkningen från Skandia per 2024-08-31.
Den negativa avvikelsen reduceras dock i och med högre intäkter för fastighetsavgiften enligt SKR:s senaste fastighetscirkulär, 23:60.

Analys av årsprognos

Kommunstyrelsens årsprognos är beräknad till +0,1 mkr. Prognosen är försämrad jämfört med föregående månad. Förändringen beror främst på något reducerad prognos inom mark- och exploatering (MEX) vilket beror på lägre intäkter än förväntat. Förändringen jämfört med föregående månad beror även på beslut om presentkort till alla anställda samt högre kostnader inom hamnar.

I övrigt så baseras prognosen på lägre kostnader för projekt och bidrag, delvis vakanta tjänster och lägre driftkostnader. Överskottet reduceras i och med högre kostnader till Kalmarsunds gymnasieförbund i och med en tillfällig ökning för högre pensionskostnader inom förbundet, ökat bidrag till Räddningstjänst Sydost samt högre avskrivningar än budgeterat inom fastighet.

Övriga nämnders årsprognos är beräknad till -0,8 mkr. Revision och valnämnd förväntas vara enligt budgeterad nivå. Prognosen är att IT-nämnden får ett underskott på totalt -0,8 mkr varav -0,2 mkr för nämndsarvoden. Resterande underskott på -0,6 mkr består främst av kostnader för förbindelser som blivit fler och dyrare samt kostnader för telefoni. Dessa

underskott kommer att belasta Borgholms kommun.

För IT-kostnaderna som ska fördelas mellan kommunerna räknas ett underskott på -0,1 mkr. Intäkterna förväntas vara i budgeterad nivå för avtalen vid årets slut. Underskottet fördelas på antal användare mellan kommunerna.

Miljö- och byggnadsnämndens årsprognos är beräknad till +0,3 mkr. Att prognosen inte är högre, trots det positiva resultatet för perioden, beror på kostnader om 230 tkr för en tvingande uppdatering av GIS-systemet Geosecma 11.1, förväntat ökade kostnader för bostadsanpassning, mindre intäkter och högre driftskostnader än beräknat på Miljöenheten. Personalkostnaderna kommer att vara lägre än budgeterat på grund av åtgärder genom vakanthållning av tjänster på samtliga enheter.

Utbildningsnämndens årsprognos är beräknad till +2,6 mkr, vilket är en ökning med 0,45 mkr mot föregående period. Ökningen härleds främst till en förbättring i årsprognoserna på centrala stödfunktionen.

Socialnämndens årsprognos är beräknad till +0,5 mkr. Prognosen har förbättrats sedan föregående rapportering vilket främst beror på lägre personalkostnader inom hälso- och sjukvården och högre intäkter än beräknat ifrån migrationsverket. I prognosen ingår att visa åtgärder inte gett den effekt som beräknats och har därmed korrigerats baserat efter utfall.

Prognosen är baserad på ett lägre antal hemtjänsttimmar än tidigare under året då antalet timmar minskat under hösten. I prognosen har hänsyn tagits till att timkostnaden är högre än budgeterat pga. högre personalkostnader, främst övertid och sjuklönekostnader men även viss övertalighet på personal där enheterna inte lyckats ställa om vid minskning av timmar.

Förvaltningen erhöll 7,6 mkr föregående år i generellt statsbidrag som överförts till 2024. Dessa medel påverkar prognosen positivt. Förvaltningen har även fått generellt statsbidrag för 2024 och 2025, där 1,1 mkr kan nyttjas under 2024 vilket också påverkar prognosen positivt. Ytterligare stimulansmedel om 11,3 mkr erhålls 2024 (Omställning långsiktigt hållbar socialtjänst 650 tkr, Säkerställa god vård och omsorg 7 787 tkr, Höjd beredskap 919 tkr, God och nära vård 1 112 tkr, Införande av ny socialtjänstdataregisterlag 107 tkr och Utökad VFU SSK 676 tkr). För perioden är4,9 mkr av dessa intäktsförda. Resterande del på 6,4 återfinns i prognosen och är fördelad mellan följande verksamheter:

Centralt: 4,6 mkr (Omställning långsiktigt hållbar socialtjänst 650 tkr, Höjd beredskap 900 tkr, Säkerställa god vård och omsorg 2 900 tkr och Införande av ny socialtjänstdataregisterlag 107 tkr och Utökad VFU ssk 40 tkr.)

Hälso- och sjukvård: 0,9 mkr (Säkerställa god vård och omsorg 300 tkr och Utökad VFU ssk 600 tkr)

Särskilt boende: 0,4 mkr (Säkerställa god vård och omsorg)

Ordinärt boende: 0,4 mkr (Säkerställa god vård och omsorg)

Verksamheten har tagit fram effektiviseringsåtgärder för att uppnå en positiv prognos vid årets slut, total sett så återfinns det ett åtgärdspaket om 12,8 mkr för helåret.

Finansförvaltningens årsprognos är beräknad till -6,2 mkr. Prognosen bygger SKR: senaste cirkuläret 24:43, vilken innebar att den negativa korrigeringsposten för slutavräkningen för 2023 är oförändrad och ger -1,8 mkr på helår. Dock har prognosen för slutavräkningen för 2024 fortsatt vara positiv och har ökat till 417kr/invånare, jämfört med februariprognosen då den låg som lägst på -62 kr/invånare. Slutavräkningen för helår 2024

ger enligt det senaste cirkuläret +4,5 mkr.

På grund av inflationen har värdesäkringen av pensionerna ökat vilket lett till ökade pensionskostnader. Den höjda premien för den avgiftsbestämda pensionen i det nya avtalet AKAP-KR samt uppräkning av prisbasbelopp och inkomstbasbelopp bidrar också till kostnadsökningen. Prognosen för pensionskostnaderna bygger på den senaste pensionsberäkningen från Skandia per 2024-08-31, där beräknas kostnaderna för helåret 2024 bli ca 1,3 mkr högre än enligt tidigare prognos. Det förklaras främst av högre kostnader för avgiftsbestämd pension pga nyanställningar. Pensionsutbetalningarna är också högre då dödligheten varit lägre än den antagna. Även kostnaden för pensionsförsäkringar beräknas bli högre, då kompletterande information framkommit för en anställd i samband med pensionsavgång.

Avskrivnings- och räntekostnader för den finansiella leasingen av Tullgatan 40 försämrar årsprognosen. Kvarvarande nedskrivning av Strömgården belastar prognosen under januari och februari.

Årsprognosen hjälps upp av SKR:s senaste fastighetscirkulär 23:60. Jämfört med föregående fastighetscirkulär är prognosen kraftigt uppreviderad, ca +12 mkr, vilket intäktsredovisas i tolftedelar i enlighet med cirkuläret. Uppreviderингen beror i huvudsak på byte av prognosmetod för småhustaxering.

Tabell

Ekonomisk sammanställning per nämnd

BK - Uppf. ansvar 1 pos.

	Årsbudget	Budget jan-okt	Utfall jan-okt	Avvikelse jan-okt	Årsprognos Oktober
0 Kommunfullmäktige	895	733	897	-163	-150
1 Kommunstyrelse	176 117	145 556	144 311	1 245	140
2 Övriga nämnder	1 348	1 201	1 292	-92	-775
3 Borgholms slott	0	-1 422	-2 962	1 540	0
4 Miljö- och byggnadsnämnd	9 050	6 988	5 890	1 097	290
6 Utbildningsnämnd	219 927	183 139	180 869	2 271	2 600
7 Socialnämnd	388 023	323 712	332 792	-9 080	500
8 Pensionskostnader m.m.	5 171	4 309	17 701	-13 392	-15 030
9 Finansförvaltning	-809 560	-674 633	-681 983	7 349	8 780
SUMMA	**-9 029**	**-10 417**	**-1 193**	**-9 224**	**-3 645**

Åtgärder och konsekvensanalys

För att hantera det krympande ekonomiska utrymmet framöver behöver kommunen se över sina processer för att hitta effektiviseringar och den administrativa påbyggnaden där bland annat vakanser kommer prövas innan återbesättning.

Kommunstyrelsen har i sin verksamhetsplan för 2024 beslutat att se över och effektivisera organisationerna för fastighet samt gata, park och hamnar. Samt att arbeta mer aktivt med att minska sjukfrånvaron genom projektet "Friskorienterat arbetssätt" vilket förväntas få effekt för hela den kommunala organisationen.

Miljö- och byggnadsnämndens åtgärdspaket uppgår till 1,1 mkr för helåret. Åtgärderna bedöms vara nödvändiga för att hålla årets budget, även om intäkterna från bygglovsärenden ökat sedan mars. Kostnaderna för bostadsanpassning är mycket oförutsägbara och blev 1 mkr högre än budgeterat 2023.

Inom utbildningsnämnden har det under perioden tillkommit behov hos vissa elever som vi enligt Skollagen måste ta om hand. Likaså att det tillkommit elever, vilket är positivt men som utmanar budgeten vilket behöver bemötas framöver. Vissa enheter har en ökad arbetsbelastning då viss personalminskning behövts göras utifrån budgeten. Konsekvenserna blir kännbara på mindre enheter och det blir tydligt att behoven av att hantera budgeten i större sammanhang blir extra viktigt. På helåret räknar utbildningsnämnden ha en budget i balans utifrån de åtgärder som görs.
Inga nya åtgärder under oktober månad finns att presentera i tabellform.

Socialnämnden fortsätter arbeta med åtgärder under 2024. I dagsläget uppgår åtgärdspaketet till 12,8 mkr på helår. Alla verksamhetsområden har börjat implementera åtgärder, några där ekonomisk effekt finns beräknad och flera som ännu inte har någon summa.

Vård och omsorg

- Ha en grundbemanning som är tillräcklig för att täcka planerad frånvaro.
- Ökad möjlighet för samplanering då Soldalen och Strömgården flyttar till Tullgatan 40.
- Genomlysning av hemtjänsten för att se över eventuella förbättringsförslag.
- Arbeta med hälsofrämjande åtgärder för att ha friska medarbetare och minska sjukskrivning.
- Kompetensutveckling av chefer via HR gällande tidiga samtal/åtgärder vid frånvaro och misstanke om misskötsel.
- Ytterligare utveckling av personalsamverkan mellan olika hemtjänstområden och SÄBO.
- Se över resursfördelningsmodellen för hemtjänsten för att öka förståelsen och ge bättre förutsättningar för att planera verksamheten.
- Senarelagd öppning av Tullgatan 40 avdelning G och H då vi i dagsläget inte har kö till platser på särskilt boende.
- Ökat samarbete mellan enheterna gällande bemanning för att få bättre planering.
- Ingen brevidgång ska ske på vård- och omsorgsboende, utan medarbetarna ska kunna arbeta på samtliga enheter.
- Se till verksamhetens bästa när man beviljar semester.
- Rastlokaler i ytterområdena inom hemtjänsten.
- Öka delegerade HSV-uppgifter.

Individ- och familjeomsorg

- Minska antalet externa placeringar samt förebygga placeringar av individer framåt. Detta förväntas uppnås genom fortsatt kompetensutveckling, utökat samarbete med regionen samt marknadsföring för att rekrytera egna familjehem, kontaktpersoner och kontaktfamiljer. I dagsläget är det svårt att beräkna vad dessa åtgärder kommer generera men att placera individer i egna familjehem istället för ett konsulentstött familjehem genererar en effektivisering om ca. 300 tkr per placering och år. Dessa åtgärder inom Individ och familjeomsorgen beräknas ge ekonomiskt resultat först under 2025 och framåt.
- Vidare arbetar verksamheten med att inte ersätta tjänstledigheter och vakanser under året vilket ger en positiv ekonomisk effekt.

Omsorg om funktionsnedsatta

- Anställa "resursare" som ligger i schema 7-21 varje dag, för att täcka akut sjukfrånvaro, skulle i ett inledningsskede vara kostnadsdrivande, men med en förväntad positivt effekt på minskade övertids- och andra merkostnader. En ytterligare effekt skulle vara minskade kostnader i samband med den kompenserande vilan med vad det innebär i både vikariekostnader, arbetstid kring processen samt en förmodad piggare och mindre sjuk medarbetare som slipper arbeta övertid.
- Bygga om Björkvikens förskola till barnboende LSS utifrån behov, med möjlighet att sälja plats till andra kommuner. En sådan lösning skulle kunna innebära att även barn korttids tillsammans med övriga insatser såsom över 12-årstillsyn skulle kunna nyttja ena delen av lokalen, vilket skulle ge synergieffekter personal- och kompetensmässigt.
- Minska fyllnads- och övertidsersättning inom SFB-assistans. Detta förväntas ge positiv effekt för arbetsmiljön, däremot kan det ha motsatt effekt för den enskilde eftersom kontinuiteten minskar då verksamheten istället behöver ta in annan personal än ordinarie.

Nedan är bedömning av effekter (på kort/lång sikt)

- Förslag till åtgärd får negativa konsekvenser för perspektivet
- Förslag till åtgärd får inga konsekvenser för perspektivet/ eller osäkerhet kring konsekvenser
- Förslag till åtgärd får positiva konsekvenser för perspektivet
- Bedömning kan inte göras

Specifikation åtgärder

Förvaltning	Verksamhet	Beskrivning	Effekt/summa (tkr)	Period	Bedömning av effekt
KS	KS	Projekt och bidrag	1 000	jan-dec	🟡
KS	KLF	Lägre förvaltningsgemensamma kostnader, konsultkostnader, ungdomssamordnare och vakant tjänst	1 100	jan-dec	🟡
KS	EKO	Vakant upphandlartjänst, lägre driftkostnader, högre intäkter SKR	600	jan-aug	🟡
KS	HR	Lägre kostnader företagshälsovård och bidrag omställningsfonden.	400	jan-dec	🔴
KS	MEX	Delvis vakant tjänst, lägre konsultkostnader och för fortbildning	300	jan-dec	🟡
KS	KoF	Vakant tjänst	500	jan-dec	🔴
KS	Miljö	Delvis vakant tjänst	50	jan	🔴
KS	Plan	Högre intäkter, lägre driftkostnader	100	jan-dec	🟡
KS	Gata o park	Lön finansieras av LONA-projekt	200	jan-dec	🟡
KS	Hamnar	Vakant tjänst	300	juni-dec	🟡

KS	Fastighet	Uppsägning av extern fastighetsskötsel samt system	70	juni-dec	
KS	IT	Vakans	105	jan-feb	
KS	IT	Fakturering av gemensamma IT kostnader som skulle varit i ÖKF till Mörbylånga	355	nov	
UN	Central adm	Effektivisering	1645	2024	
UN	Norra området	Effektivisering	146	2024	
UN	Central BO	Effektivisering	50	2024	
UN	Viktoria	Effektivisering	103	2024	
UN	Slottsskolan	Effektivisering	129	2024	
UN	Södra området	Effektivisering	163	2024	
UN	Köping	Effektivisering	127	2024	
UN	Kultur	Effektivisering	117	2024	
UN	Bibliotek	Effektivisering	119	2024	
SN	IFO	Utökat samarbete med regionen gällande personer med risk och missbruk.	-	jan-dec	
SN	IFO	Rekrytera egna familjehem istället för att anlita konsulentstötta familjehem.	300/placeringar/år	apr-dec	
SN	IFO	Vidareutbilda medarbetare för att förbygga placeringar i Signs of safety.	-	-	
SN	IFO	Inte ersätta pensionsavgång	460	mar-dec	
SN	IFO	Hemmaplanslösningar och integration.	750	mar-dec	
SN	IFO	Statsbidraget avseende "God och Nära Vård" finansierar 25% av en tjänst i Förebyggande Teamet.	152	jan-dec	
SN	IFO	Statsbidrag avseende skolsociala team finansierar 50% av en tjänst i Förebyggande teamet.	260	jan-dec	
SN	IFO	Ej tillsätta tjänstledighet	133	okt-dec	
SN	OFN	Sälja arbetstid och täcka egen frånvaro.	660	jan-dec	
SN	OFN	Ej återbesätta 0,6 åa.	270	jan-dec	
SN	OFN	Minska fyllnads- och övertidsersättning.	100	jan-dec	
SN	Vård och omsorg	Minska övertid- och fyllnadstid.	775	jan-dec	
SN	Vård och omsorg	Täcka egen planerad frånvaro och oplanerad frånvaro.	450	apr-dec	

SN	Vård och omsorg	Samordning av personal på Tullgatan 40.	-	maj-dec	
SN	Vård och omsorg	Ersätta frånvarande sjuksköterska med undersköterskor på resurstid.	-	maj-dec	
SN	Vård och omsorg	Genomlysning och samsyn inom hemtjänst.	-	maj-dec	
SN	Vård och omsorg	Minska sjuklönekostnader med 1% jmf med föregående år.	72	jan-dec	
SN	Vård och omsorg	Finansiera utbildning av personal via statsbidrag.	2000	jan-dec	
SN	Vård och omsorg	Inte ersätta vakanta tjänster	739	maj-dec	
SN	Vård och omsorg	Hyresintäkter sommarvikarier	70	juni-aug	
SN	Vård och omsorg	Senarelagd öppning av Tullgatan av G & H	5 726	apr-dec	
SN	Vård och omsorg	Öka delegerade HSV-uppgifter	220	sep-dec	
MBN	Admin	Vakans	418	apr-dec	
MBN	Miljö	Vakans	434	mar-okt	
MBN	Bygg	Vakans	249	mar, okt-dec	

2 Kommunens räkenskaper

2.1 Investeringsredovisning

Årets färdigställda och pågående investeringar för perioden uppgår till 27 mkr. Årsprognosen uppgår till 37,1 mkr.

Kommunfullmäktiges investeringsbudget har under året förändrats från 48,9 mkr till 50,4 mkr.

- § 105 Tilläggsbudget Gärdslösa skola inventarier 0,55 mkr
- § 82 Överföring investeringsmedel 2023 till 2024 0,99 mkr

Investeringsredovisning (tkr),	**Totalutgift**				**Varav: årets investeringar**		
Kommunen							
Färdigställda investeringar	**Total budget**	**Ack. Utfall**	**Avvikelse**	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse**	**Prognos**
Infrastruktur, skydd	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kultur och fritid	**4 123**	**4 354**	**-232**	**1 198**	**1 214**	**-16**	**1 213**
Borgholms sporthall	500	580	-80	300	306	-6	306
Konstgräsplan	2 725	2 915	-190	0	48	-48	48
Löttorps sporthall belysning	300	300	0	300	300	0	300
Löttorp sporthall målning	118	118	0	118	118	0	118
Multiarena Föra	300	330	-30	300	330	-30	330
Runsten sporthall passersystem	60	50	10	60	50	10	50

Investeringsredovisning (tkr),	Totalutgift				Varav: årets investeringar		
Rälla sporthall passersystem	60	27	33	60	27	33	27
Viktoriaskolan sporthall passersystem	60	34	26	60	34	26	34
Pedagogisk verksamhet	**1 055**	**879**	**176**	**1 055**	**879**	**176**	**879**
Diamanten matta	200	129	71	200	129	71	129
Gärdslösa fsk styr	60	51	9	60	51	9	51
Köpingskola hiss	340	343	-3	340	343	-3	343
Rälla kök	80	69	11	80	69	11	69
Rödhaken fsk styr regl	45	33	12	45	33	12	33
Skogsbrynet fsk styr regl	60	55	5	60	55	5	55
Skogsbrynet kök	60	55	5	60	55	5	55
Solvändan golv	150	84	66	150	84	66	84
Viktoriaskolan hiss	60	59	1	60	59	1	59
Vård omsorg	**330**	**583**	**-253**	**0**	**50**	**-50**	**50**
Muraregatan - LSS	330	521	-191	0	-12	12	-12
Åkerbohemmet växthus	0	62	-62	0	62	-62	62
Näringsliv och bostäder	**9 121**	**9 454**	**-333**	**2 965**	**3 045**	**-80**	**3 045**
Båtbottentvätt	2 890	2 944	-54	2 890	2 944	-54	2 944
Böda belysningsarmaturer	75	60	15	75	60	15	60
Ekbacka - polisgarage	6 000	6 330	-330	0	12	-12	12
Ekbacka - ambulans	156	119	37	0	29	-29	29
Gemensamma verksamheter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
S:a färdigställda investeringar	**14 629**	**15 270**	**-642**	**5 218**	**5 188**	**30**	**5 187**

Pågående projekt	Total budget	Beräknad totalutgift	Prognos avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Prognos
Infrastruktur, skydd	**26 101**	**26 603**	**-502**	**5 130**	**2 352**	**2 778**	**4 861**
Beläggningsarbeten	15 580	14 329	1 251	2 780	1 445	1 335	2 780
Gata och park	500	100	401	500	100	401	150
Laddinfrastruktur	820	432	388	0	81	-81	81
Gatubelysning	8 041	11 442	-3 401	1 350	450	900	1 350
Utveckling GC-vägar	1 160	300	860	500	277	223	500
Kultur och fritid	**3 762**	**2 742**	**720**	**1 770**	**749**	**1 021**	**1 567**
Allaktivitet Mejeriviken	1 662	1 672	-10	100	111	-11	111
Fritidsanläggningar	100	0	100	100	0	100	100
Gärdslösa sporthall passersystem	60	2	58	60	2	58	55
Kallbadhuset målning	250	21	229	250	21	229	50
Kultur och fritid reinv	25	0	25	25	0	25	25

Investeringsredovisning (tkr),	Totalutgift			Varav: årets investeringar			
Köping skolan sporthall passersystem	60	2	58	60	2	58	55
Löttorps sporthall målning	300	0		300	0	300	300
Löttorp sporthall passersystem	100	2	98	100	2	98	85
Rälla sporthall styr regl	60	71	-11	60	71	-11	71
Tennishallen - ombygg. Atletklubben	645	473	172	494	322	172	494
Åkerboskolan - konst	500	500	0	221	220	1	221
Pedagogisk verksamhet	**109 257**	**106 927**	**2 331**	**9 257**	**6 234**	**3 024**	**9 037**
Gärdslösa skola inventarier	550	426	124	550	426	124	550
Gärdslösa skola - ombygg	2 500	1 639	861	2 500	1 605	895	2 500
Gärdslösa skola tak	700	769	-69	700	769	-69	780
Gärdslösa ventilation	700	571	129	700	571	129	575
Köping skola värme	670	83	587	670	83	587	73
Pedagogisk verksamhet reinv	2 355	0	2 355	2 355	0	2 355	1 000
Rälla skola fuktskador	1 000	610	390	1 000	610	390	750
Rälla skola stängsel	0	77	-77	0	77	-77	77
Slottsskolan	282	207	76	282	207	76	282
Utbildnings vhtinvestering	400	348	52	400	348	52	400
Åkerboskolan	100 000	102 197	-2 197	0	1 539	-1 539	1 950
Åkerboskolan laddstolpar	100	0	100	100	0	100	100
Vård omsorg	**21 175**	**9 977**	**11 198**	**21 175**	**9 977**	**11 198**	**11 680**
Ekbacka 12 fasadmålning	175	6	169	175	6	169	175
Ekbacka brandlarm	100	0	100	100	0	100	100
Ekbacka dagvatten	1 000	948	52	1 000	948	52	950
Ekbacka garage Strömgården	400	306	94	400	306	94	400
Ekbacka kulvert tak	550	0	550	550	0	550	75
Ekbacka skyltning parkering	100	99	1	100	99	1	100
Ekbacka underhållsplan	450	451	-1	450	451	-1	451
LSS-boende inventarier	600	0	600	600	0	600	600
Reinvestering Vård och omsorg	9 475	0	9 475	9 475	0	9 475	300
Socialförvalt vht investeringar	500	563	-63	500	563	-63	563
Åkerbohemmet belysning	475	469	6	475	469	6	470
Åkerbohemmet fasad	300	203	97	300	203	97	220
Åkerbohemmet markanläggning	300	0	300	300	0	300	100
Åkerbohemmet tvätt & tork	250	7	243	250	7	243	250
Äldreboende inventarier	6 500	6 926	-426	6 500	6 926	-426	6 926
Näringsliv och bostäder	**8 520**	**1 516**	**7 004**	**5 070**	**1 429**	**3 641**	**3 057**
Affärsverksamhet	1 835	0	1 835	1 835	0	1 835	0
Borgholms hamn hammarband	400	470	-70	400	470	-70	473

Investeringsredovisning (tkr),	Totalutgift				Varav: årets investeringar		
Ekbacka - polisförråd	200	156	45	200	156	45	200
Folkets hus	1 500	364	1 136	1 500	364	1 136	1 200
Folkets Hus - lägenheten	200	222	-22	200	222	-22	222
Hamnar	3 325	0	3 325	25	0	25	52
HSB Underhållsplan	400	238	162	250	151	99	250
Kungsgården inre underhåll	600	12	588	600	12	588	600
Lötgården - värmesystem	60	54	6	60	54	6	60
Gemensamma verksamheter	**3 575**	**1 645**	**1 930**	**2 775**	**1 117**	**1 658**	**1 706**
Ekbacka hus 2 plan 2 (IT)	650	568	82	0	40	-40	40
Gemensamma verksamheter reinv	1 100	0	1 100	1 100	0	1 100	0
IT infrastuktur	112	112	0	112	112	0	112
IT-lagring	688	150	538	688	150	538	688
Kommunstyrelsens inventarier	300	300	0	300	300	0	300
Reservkraft	400	431	-31	400	431	-31	431
Överläkarvillan rep tak	240	11	229	90	11	79	50
Överläkarvillan vattenskada	85	74	11	85	74	11	85
S:a pågående investeringar	**172 391**	**149 410**	**22 681**	**45 177**	**21 859**	**23 318**	**31 908**
S:a investeringar	**187 019**	**164 680**	**22 039**	**50 395**	**27 046**	**23 348**	**37 095**

Borgholms kommun

Kommunstyrelse

Uppföljning oktober 2024

Okt 2024

KS: 2024-11-26

Innehållsförteckning

1 Förvaltningsberättelse 3
1.1 Händelser av väsentlig betydelse 3
1.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 3
1.2.1 Sammanfattning ekonomisk analys 3
1.2.2 Kommunens verksamheter 3
2 Bilagor 9

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

- Kommunstyrelsen beslutade i september att införa anställningsstopp i kommunen. Detta har skapar stor oro bland framförallt cheferna då många upplever en stor utmaning i att klara uppdragen utan ersättningsrekryteringar vid avgångar.
- Ett stort arbete pågår med att skanna in hela personalarkivet i det nya digitala arkivet. Arbetet beräknas vara klart till årsskiftet 2024/2025.
- Avstämningen avseende löneöversynen med Vårdförbundet avslutades under oktober månad vilket innebär att vi är helt klara med löneöversynen 2024.
- Det är ett högt tryck på HR-avdelningen då vi har ett flertal tyngre personärenden samt ett flertal pågående MBL-förhandlingar.
- Ärendet "detaljplan för Stora Rör 2:1 m.fl" i miljö- och byggnadsnämnden som beslutade att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen.
- Dialogmöte med Regionen har genomförts på temat "Anpassad Kost".

1.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.2.1 Sammanfattning ekonomisk analys

Förvaltningen har ett utfall på +1,2 mkr efter oktober.

Den positiva avvikelsen beror främst på lägre kostnader för utbetalning av projekt och bidrag inom kommunstyrelsen och kultur- och fritid. Även lägre drift- och personalkostnader inom HR- fastighet och ekonomiavdelning bidrar positivt men reduceras av lägre intäkter inom mark- och exploatering. I utfallet finns kostnad avseende ökad medlemsbidrag till Räddningstjänst Sydost vilket är en bidragande orsak till skillnaden mot föregående månad. Gata och park har under sommaren belastas av generellt högre kostnader för skötsel av grönområden, parker och torg i och med vädret samt många besökare. Förvaltningens resultat förbättras i och med försäljningen till Borgholmshem som avser del av Högby 2:8.

Kommunstyrelsens årsprognos är +0,1 mkr.

Prognosen är sämre jämfört med föregående månad. Förändringen beror främst på något reducerad prognos inom mark- och exploatering (MEX) vilket beror på lägre intäkter än förväntat. Förändringen jämfört med föregående månad beror även på beslut om presentkort till alla anställda, högre kostnader inom hamnar.

I övrigt så baseras prognosen baseras på lägre kostnader för projekt och bidrag, delvis vakanta tjänster och lägre driftkostnader. Överskottet reduceras i och med högre kostnader till Kalmarsunds gymnasieförbund i och med en tillfällig ökning för högre pensionskostnader inom förbundet, ökat bidrag till räddningstjänstförbundet samt högre avskrivningar än budgeterat inom fastighet.

1.2.2 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

Kommunledning och politik

- Arvode till förtroendevalda är något lägre än budgeterat.
- Kostnad för partistöd är högre då stöd för hela året betalades ut under perioden.
- Utfallet för turistvägar bidrar positivt då bidragen betalas ut i november.
- Inom kommunstyrelsen är det främst lägre kostnader för projekt och bidrag som bidrar till den positiva avvikelsen.
- Högre kostnader till Ölands Turism och Kalmarsunds gymnasieförbund i och med högre pensionskostnader.
- Ökat medlemsbidraget till Räddningstjänst sydost.
- Inom kommunledningen är det främst bidrag för krishantering som är utbetalat och som bidrar positivt. Vakant tjänst för informationssäkerhet och generellt lägre kostnader ökar avvikelsen.

Verksamhetsstöd

- Inom kommunikation och servicecenter är det något högre kostnader för personalkostnader, porto samt trycksaker som bidrar negativt.
- Inom ekonomiavdelningen är det lägre personalkostnader som bidrar till den positiva avvikelsen. Högre kostnader för införande av beslutsstödsystem reducerar den något.
- HR-avdelningen har obudgeterade intäkter från Omställningsfonden men även lägre kostnader för förvaltningsgemensamma kostnader, personalutbildning, företagshälsovård och friskvårdsbidrag som bidrar positivt under perioden.

Tillväxt

- Inom tillväxt är det lägre intäkter som bidrar till en negativ avvikelse.
- Kultur- och näringslivs överskott beror främst på bidrag som ännu inte har betalats ut men även delvis vakanta tjänster.
- Överskottet inom miljöprojekt beror på delvis vakanta tjänster.

Teknisk verksamhet

- Inom gata och park hänförs underskottet till väderförhållanden med ömsom sol och regn vilket har medfört att parker och grönområden har behövs klippas oftare och under en längre period. Ökade kostnader för drivmedel är även det en konsekvens. Mängden sopor har ökat under sommaren vilket är ett tecken på att kommunen har haft fler besökare framförallt under juli. Det här även varit ett högre slitage och därmed reparation på maskiner. Resterande del beror på inköp av robotgräsklippare till Gärdslösa förskola, högre elkostnader inom gatubelysning, strandrensning och tångborttagning samt personalkostnader inom Åkerbobadet.
- Hamnar har generellt högre kostnader för reparation och underhåll i hamnar och servicebyggnader.
- Fastigheter visar en positiv budgetavvikelse som härleds till lägre driftkostnader på framförallt fjärrvärme, VA och el för perioden.
- Fastighetsfunktionen visar en budget i balans för perioden.

Analys av årsprognos

Kommunstyrelsens årsprognos är +0,1 mkr. Följande redovisas där det förändras mellan utfall och prognos.

Kommunledning och politik

- Inom kommunstyrelsen är det lägre kostnader för projekt och bidrag. Överskottet reduceras i och med högre kostnader till Ölands turism samt till Kalmarsunds

Gymnasieförbundet vilket är en tillfällig ökning för högre pensionskostnader inom förbundet samt ökat bidrag till räddningstjänstförbundet vilket förändrar årsprognosen negativt. Presentkort till alla anställda är medräknat i prognosen och är en förändring jämfört med föregående månad.
- Inom kommunledning är det främst lägre kostnader och ett förväntat bidrag för kommunarkivet, krishantering samt vakant tjänst inom informationssäkerhet som bidrar positivt. Kostnader för krishantering finns men då alla kostnader inte redovisas centralt så visar det ett överskott.

Verksamhetsstöd

- Ekonomiavdelningen förväntas visa ett överskott som främst beror på vakant upphandlartjänst under delar av året. Men även generellt lägre kostnader och högre intäkt från Sveriges kommuner och Regioner (SKR) i och med försäljning av tjänst.
- HR-avdelningen förväntas visa ett överskott i och med intäkter från omställningsfonden och lägre kostnader för företagshälsovård då den förväntas utföras mer i egen regi. Det som bidrar till att överskott reduceras beror på tjänst för projektledning för "Friskorienterat arbetssätt" hanteras inom ram.

Tillväxt

- Mark- och exploatering har delvis vakant tjänst under året samt generellt lägre driftkostnader vilket medför ett positivt överskott. Den vakanta tjänsten är delvis ersatt men belastar då fritidsverksamheten. Det som bidrar till den negativa avvikelsen är lägre intäkter än budgeterat för försäljning av mark som inte ingår i något exploateringsprojekt.
- Kultur- fritid och näringslivs avvikelse beror på delvis vakanta tjänster under året men har högre kostnad för avtalet med badhuset som reducerar den positiva avvikelsen.
- Miljöprojekt visar en positiv avvikelse vilket beror på en vakant tjänst i början av året.
- Planenheten förväntas visa en mindre positiv avvikelse som beror på förväntan på något högre intäkter för planavgifter än budgeterat samt lägre konsultkostnader.

Teknisk verksamhet

- Driften för kommunens fastigheter väntas ha en negativ avvikelse vid årets slut med anledning till att prognosen tar hänsyn till bara delvis erhållna intäkter för laddstolpar samt högre avskrivningskostnader. Prognosen reduceras då driftkostnader förväntas visas ett överskott vid årets slut.
- Fastighetsfunktionen förväntas vara enligt budgeterad nivå.
- Gata och park förväntas visa ett underskott då arbetet med skötsel av grönområden, parker och torg har varit mer omfattande än tidigare år beroende på väderförhållanden och antal besökare. Elkostnaden för gatubelysning är något högre än budgeterat. Vinterväghållning förväntas vara enligt budgeterad nivå och kostnaderna blir generellt något lägre under hösten vilket är den största skillnaden mellan utfall och årsprognos. I och med att del av tjänst finansieras via ett LONA-projekt reduceras avvikelsen även resterande del av året.
- Hamnverksamheten förväntas har en negativ budgetavvikelse med anledning till högre kostnader för reparation och underhåll.
- Kostverksamheten förväntas ha en positiv budgetavvikelse vid årets slut.
- Transport och lokalvård har ett underskott vid året slut som härleds till personalkostnaderna var något högre i början av sommaren men är inget som förväntas fortsätta under hösten.
- Inom omlastningen så är prognosen att kostnader för livsmedel och skyddsmaterial debiteras ut till respektive verksamhet men där viss del avseende skyddsmaterial

debiteras kommunstyrelsen. Den del som avser kommunstyrelsen samt krisberedskapslager motsvarar den negativa årsprognosen inom omlastningen.

Tabell

Ekonomisk sammanställning per ansvar

BK - Uppf. ansvar 4 pos.

	Årsbudget	Budget jan-okt	Utfall jan-okt	Avvikelse jan-okt	Årsprognos Oktober
1010 Kommunstyrelse	88 607	73 812	73 373	438	-800
1100 Kommunledning	6 768	5 643	4 700	943	1 200
1102 Kommunikation servicecent	4 620	3 862	4 054	-192	-150
1110 Ekonomiavdelning	9 410	7 807	7 293	515	600
1112 IT-avdelning	0	0	0	0	0
1120 HR-avdelning	10 990	9 137	8 237	900	400
1105 Tillväxtenhet	0	0	0	0	0
1201 Tillväxtavdelning	514	424	1 573	-1 149	-850
1202 Kultur och näringsliv	10 514	8 760	7 728	1 032	600
1203 Miljöprojekt	946	789	445	344	300
1204 Plan	1 497	1 246	940	306	100
1209 Löttorp 3:67 Industritomt	0	0	-91	91	26
1220 Ekbacka	0	0	81	-81	-81
1228 Rullbacka	0	0	5	-5	-5
1230 Borgholmshem	0	0	-808	808	800
1300 Teknisk avdelning	1 287	1 071	1 090	-19	-20
1310 Fastigheter	6 480	5 149	4 738	412	-200
1311 Fastighetsfunktion	8 911	7 421	7 428	-7	0
1320 Gata och park	21 575	17 581	19 255	-1 674	-900
1330 Hamnar	4 048	2 934	3 515	-580	-460
1340 Kostverksamhet	-20	-51	-152	101	100
1350 Lokalvård	-30	-30	246	-276	-300
1351 Transport	0	0	19	-19	-50
1352 Omlastning	0	0	675	-675	-200
1932 Strategi handl.plan ekosy	0	0	-9	9	9
1940 LONA kommunala våtmarker	0	0	-23	23	23
	176 117	**145 556**	**144 311**	**1 245**	**140**

Åtgärder och konsekvensanalys

För att hantera det krympande ekonomiska utrymmet framöver behöver kommunen se över sina processer för att hitta effektiviseringar och den administrativa påbyggnaden där bland annat vakanser kommer prövas innan återbesättning.

Kommunstyrelsen har i sin verksamhetsplan för 2024 beslutat att se över och effektivisera organisationerna för fastighet samt gata, park och hamnar. Samt att arbeta mer aktivt med

minska sjukfrånvaron genom projektet "Friskorienterat arbetssätt" vilket förväntas få effekt för hela den kommunala organisationen.

Nedan är bedömning av effekter (på kort/lång sikt)

- Förslag till åtgärd får negativa konsekvenser för perspektivet
- Förslag till åtgärd får inga konsekvenser för perspektivet/ eller osäkerhet kring konsekvenser
- Förslag till åtgärd får positiva konsekvenser för perspektivet
- Bedömning kan inte göras

Specifikation åtgärder

Förvaltning	Verksamhet	Beskrivning	Effekt/summa (tkr)	Period	Bedömning av effekt
KS	KS	Projekt och bidrag	1 000	jan-dec	
KS	KLF	Lägre förvaltningsgemensamma kostnader, konsultkostnader, ungdomssamordnare och vakant tjänst	1 100	jan-dec	
KS	EKO	Vakant upphandlartjänst, lägre driftkostnader, högre intäkter SKR	600	jan-aug	
KS	HR	Lägre kostnader företagshälsovård och bidrag omställningsfonden.	400	jan-dec	
KS	MEX	Delvis vakant tjänst, lägre konsultkostnader och för fortbildning	300	jan-dec	
KS	KoF	Vakant tjänst	500	jan-dec	
KS	Miljö	Delvis vakant tjänst	50	jan	
KS	Plan	Högre intäkter, lägre driftkostnader	100	jan-dec	
KS	Gata o park	Lön finansieras av LONA-projekt	200	jan-dec	
KS	Hamnar	Vakant tjänst	300	juni-dec	
KS	Fastighet	Uppsägning av extern fastighetsskötsel samt system	70	juni-dec	

§ 39

Diarienummer 2024/44 041 KS

Budgetuppföljning september Ölands IT-nämnd

Beslut

Ölands IT beslutar

att tacka budgetstrategen för informationen och lägga budgetuppföljningen till handlingarna.

Ölands IT-nämnd föreslår kommunstyrelsen i Borgholms kommun besluta

att täcka Borgholm kommuns underskott avseende IT-verksamheten genom att fördela ut den faktiska kostnaden till verksamheterna, exklusive nämndsarvode.

Dagens sammanträde

Budgetstrategen föredrar budgetuppföljningen september för nämnden. Följande information presenteras:

- IT-avdelningen uppvisar en budgetavvikelse på -0,8 miljoner kronor för perioden januari -september.
- Förbindelser har kostat mer än budgeterat, bland annat eftersom Soldalen lämnades och omkopplingar behövde göras i ett första steg. Ska fastigheten säljas framöver kommer ytterligare kostnader. Det har också skett förändrade avtal och byte av leverantör som har gjort att kostnaderna har fördyrats, -210 000 kronor.
- Högre kostnader för licenser, -90 000 kronor.
- Kostnader som ska vidarefaktureras Mörbylånga har inte redovisats korrekt -350 000 kronor. Fakturering kommer ske.
- Digitalt arkiv, -130 000 kronor.
- Inloggning med BankID, -65 000 kronor.
- Implementering av nytt ärendehanteringssystem plus kostnader för det gamla systemet.
- kostnader för utbildningsplattform är inte budgeterad, -95 000 kronor.
- Det finns kostnader som hör till 2027 som har tagits i sin helhet under 2024-2025. Samt kostnader som inte periodiserats rätt under 2024. Rättning sker i oktober.

- Kostnader för nytt system (Pointscharp),-150 000 kronor.

- Kostnader för telefonin har dubblerats på två år, -138 000 kronor. Prognosen kan bli sämre.

- Prognosen är ett underskott på -1 000 000 kronor fördelat på att nämnden får ett underskott på -185 000 kronor för nämndsarvoden. Detta underskott kommer att belasta Borgholms kommun. Resterande del som ska fördelas mellan kommunerna beräknas ett överskott på 128 000 kronor. Intäkterna förväntas vara i budgeterad nivå för avtalen vid årets slut, kostnader för licenser och förbindelser enligt specifikationen i föregående stycke belastar prognosen negativt. Dock förväntas delvis vakans att täcka en del av kostnadsökningen.

- Möte med Mörbylångas ekonomiavdelning har ägt rum där diskussion om hur bättre kontroll kan skapas för båda kommunernas IT-kostnader. Från Borgholms sida går det bra att samtliga kostnader för IT läggs i Borgholm för att sedan vidarefaktureras till Mörbylånga med avräkning i varje tertial om det är stora avvikelser. Mörbylånga ska återkoppla angående detta.

Nämnden diskuterar hur underskottet avseende IT-verksamheten i Borgholms kommun kan lösas på bästa sätt. De finner att den bästa lösningen är att fördela ut den faktiska kostnaden till verksamheterna, exklusive nämndsarvode.

Yrkande

Linda Hedlund yrkar att Ölands IT-nämnd föreslår kommunstyrelsen i Borgholms kommun besluta att täcka Borgholm kommuns underskott avseende IT-verksamheten genom att fördela ut den faktiska kostnaden till verksamheterna, exklusive nämndsarvode.

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Ekonomiavdelningen i Borgholms kommun

§ 54 Dnr 2024/67 BELNAB

VA taxa 2025

Beslut

Styrelsen beslutar

Att besluta att godkänna förslag till VA-taxa 2025.

Att översända den av styrelsen beslutade VA-taxa 2025 till kommunfullmäktige i Borgholms kommun för antagande.

Ärendebeskrivning

Förslag till VA-taxa 2025 presenteras på styrelsemötet. Beslutsdokumenten innehåller VA-taxa 2025. Taxa för allmänna vatten- och avloppstjänster har korrigerats med följande:

- Brukningsavgifter har räknats upp med 18% (§§14-15)

Förslaget innebär följande påverkan, avgifterna inkl. moms:

- Vatten och spillvatten - En villa med permanent boende med en årsförbrukning av 150 kbm, får en kostnadsökning av 2 050 kronor per år.
- Vatten och spillvatten - Ett fritidshus med en årsförbrukning av 80 kbm, får en kostnadsökning av 1 606 kronor per år.
- Vatten - En villa med permanent boende med en årsförbrukning av 150 kbm, får en kostnadsökning av 1 112 kronor per år.
- Vatten - Ett fritidshus med en årsförbrukning av 80 kbm, får en kostnadsökning av 868 kronor per år.
- Vatten spillvatten dagvatten - Flerbostadshus med 10 lgh och årsförbrukning 800 kbm får en kostnadsökning av 7 899 kronor per år.

Skickas till

Christian Wiström
Mattias Sundman
Kommunfullmäktige

Borgholms kommun

BORGHOLM ENERGI
En drivande aktör

Borgholms kommuns

VA Taxa 2025

Gäller från och med 2025-01-01

Antagen av kommunfullmäktige 2024-xx-xx.

Innehållsförteckning

1 Taxa 3

1.1 Avgifter för Borgholms kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning 4

1 Taxa

Taxa för allmänna vatten- och avloppstjänster har justerats med följande:

- Brukningsavgifter har räknats upp med 18 % (§§14-15)
- Höjning av övriga tjänster (§18)

1.1 Avgifter för Borgholms kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Borgholm Energi AB. Avgifter enligt denna taxa ska betalas till Borgholm Energi AB.

§1

För att täcka nödvändiga kostnader för Borgholm kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet dagvatten gata (Dg) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och brukningsavgifter.

§3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

- Kontor
- Förvaltning
- Stormarknader
- Butiker
- Utställningslokaler
- Sporthallar
- Hotell
- Restauranger
- Samlingslokaler
- Hantverk
- Småindustri
- Utbildning
- Sjukvård

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggts.

Campingfastighet: fastighet som enligt beviljat bygglov och tillstånd är avsett för campingändamål.

Bostadsenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, där begreppet bostadsenhet inte är tillämpligt för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en bostadsenhet.

För campingfastighet gäller utöver ovan definition av bostadsenhet:

- Varje campingstuga som är utrustad med toalett och kök/pentry räknas som en bostadsenhet.
- För övriga campingplatser och campingstugor (ej utrustade med toalett och kök/pentry) räknas 6 campingplatser och/eller campingstugor som en bostadsenhet.
- Mindre rum (12m²) i gemensam byggnad, utrustade med toalett och pentry, räknas som ½ bostadsenhet.
- För övriga byggnader, exempelvis gemensam servicebyggnad och receptionsbyggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en bostadsenhet.

Fastighet ej klassad som *Campingfastighet* med verksamhet jämförbar med campingverksamhet – så som ställplats för husbilar, gästhamn etc. – med tillgång till servicehus debiteras anläggnings- och brukningsavgift enligt modell för *Campingfastighet*.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§5-13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§5

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet samt campingfastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

	Utan moms	Med moms
a) en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	43 766,40 kr	54 708,00 kr
b) en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	39 080,80 kr	48 851,00 kr
c) en avgift per m² tomtyta	34,40 kr	43,00 kr
d) en avgift per bostadsenhet	39 080,80 kr	48 851,00 kr
e) *en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	14 381,12 kr	17 976,40 kr

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas maximalt ut intill ett belopp som motsvarar tomtytan 1500 m².

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Bostadsenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, ska erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta ska erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande bostadsenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska erläggas avgift enligt 5.1 e).

5.9 Tillfälligt bygglov medför ingen rätt till lägre avgifter enligt denna taxa utom såvitt avser lägenhetsavgiften enligt 5.1 för vilken följande gäller:

Avgiften ska om fastighetsägaren så önskar debiteras med 50 % av full avgift om bygglovet är 5 år eller kortare, 60-90% om bygglovet är 6-9 år. Om bygglovet förlängs, debiteras resterande avgift upp till full avgift med belopp enligt då gällande taxa. Om annan bebyggelse uppförs på fastigheten justeras lägenhetsavgiften med hänsyn till vad som tidigare erlagts i lägenhetsavgift.

§6

6.1 För annan fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

	Utan moms	Med moms
a) en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	43 766,40 kr	54 708,00 kr
b) en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	39 080,80 kr	48 851,00 kr
c) en avgift per m² tomtyta	62,40 kr	78,00 kr
d) *en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	14 381,12 kr	17 976,40 kr

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, ska erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska erläggas avgift enligt 6.1 d).

§7

7.1 För obebyggd fastighet ska erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100 %	6.1 b)	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c)	70 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	0 %	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100 %	6.1 d)	100 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut i enlighet med 5.3.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet ska erläggas resterande avgifter enligt följande:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	100 %	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, ska erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning:

En ledning 70 % av avgift enligt 5.1 a) resp. 6.1 a)

Två ledningar 85 % av avgift enligt 5.1 a) resp. 6.1 a)

Tre ledningar 100 % av avgift enligt 5.1 a) resp. 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30 %	50 %	10 %	10 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	30 %	50 %	10 %	10 %
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100 %	-

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30 %	50 %	10 %	10 %
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100 %	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilken avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska erläggas avgifter enligt 8.1.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 45 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

En avgift per m² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	Utan moms	Med moms
Väghållare	59,00 kr	73,75 kr
Icke väghållare	17,00 kr	21,25 kr

§10

Avgifter enligt §§ 5-9 är baserade på Entreprenadindex E84 Litt 322 för oktober 2020. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§11

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§12

12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

12.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, dock längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§13

13.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

13.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 14-22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§14

14.1 För bebyggd fastighet ska erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

	Utan moms	Med moms
a) en fast avgift per år	4 665,11 kr	5 831,38 kr

	Utan moms	Med moms
b) en avgift per m³ levererat vatten	33,24 kr	41,55 kr
c) en avgift per år och bostadsenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet samt campingfastighet	1 866,03 kr	2 332,54 kr
d) en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m² tomtyta för annan fastighet	62,60 kr	78,25 kr

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	14.1 a)	47 %	41 %	9 %	3 %
Avgift per m³	14.1 b)	55 %	45 %	-	-
Avgift per bostadsenhet	14.1 c)	48 %	41 %	8 %	3 %
Avgift efter tomtyta	14.1 d)	48 %	41 %	8 %	3 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tills vidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³ per bostadsenhet och år i permanentbostad och med 80 m³ per bostadsenhet och år för fritidsbostad.

14.4 För s.k. byggvatten ska erläggas brukningsavgift enligt 14.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per bostadsenhet.

14.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) ska erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 100 % av den fasta avgiften enligt 14.1 a). Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark-och miljödomstolen.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av §18.

14.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), ska erläggas avgift med 55 % av avgiften enligt 14.1 b).

§15

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga brukningsavgift.

Avgift utgår med:

En avgift per m² allmän platsmark för bortledande av dagvatten	Utan moms	Med moms
Väghållare	5,36 kr	6,70 kr
Icke väghållare	2,01 kr	2,51 kr

§16

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§17

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska erläggas brukningsavgift enligt 14.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

	V	S	Df	Dg
Fast avgift 14.1 a)	47%	41%	9%	3%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Utan moms	Med moms
Nedtagning och uppsättning av vattenmätare	1 000,00 kr	1 250,00 kr
Nedtagning av sönderfrusen vattenmätare	1 800,00 kr	2 250,00 kr
Avstängning och påsläpp av vattentillförsel	1 000,00 kr	1 250,00 kr
Hyra av ståndrör (brandposthuvud), för varje påbörjad hyresmånad	600,00 kr	750,00 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	600,00 kr	750,00 kr
Undersökning av vattenmätare	1 000,00 kr	1 250,00 kr

	Utan moms	Med moms
Länsning av vattenmätarbrunn	1 000,00 kr	1 250,00 kr
Förgäves besök	600,00 kr	750,00 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

För övriga tjänster som huvudmannen utför där den allmänna anläggningen används träffas överenskommelse enligt särskilt avtal.

§19

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14–17 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§20

Avgift enligt 14.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial, halvår eller enligt annat beslut av huvudmannen. Avgift enligt 14.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 14 och 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör där jämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§21

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§22

Avgifter enligt §§ 14-18 är baserade på Entreprenadindex E84 Litt 322 för oktober 2020. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

Taxans införande

§23

Denna taxa träder i kraft 2025-01-01. De brukningsavgifter enligt 14.1, 14.3 och 14.7 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark-och miljödomstolen jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster.

BORGHOLM ENERGI
En drivande aktör

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2024-10-16
Beteckning 2024/67 -

Handläggare
Mattias Sundman
Ekonomichef

Till Styrelsen Borgholm Energi

Förslag till beslut

Att besluta att godkänna förslag till VA-taxa 2025.

Att översända den av styrelsen beslutade VA-taxa 2025 till kommunfullmäktige i Borgholms kommun för antagande.

Ärendebeskrivning

Förslag till VA-taxa 2025 presenteras på styrelsemötet.
Beslutsdokumenten innehåller VA-taxa 2025. Taxa för allmänna vatten- och avloppstjänster har korrigerats med följande:

- Brukningsavgifter har räknats upp med 18% (§§14-15)

Förslaget innebär följande påverkan, avgifterna inkl. moms:

- Vatten och spillvatten - En villa med permanent boende med en årsförbrukning av 150 kbm, får en kostnadsökning av 2 050 kronor per år.
- Vatten och spillvatten - Ett fritidshus med en årsförbrukning av 80 kbm, får en kostnadsökning av 1 606 kronor per år.
- Vatten - En villa med permanent boende med en årsförbrukning av 150 kbm, får en kostnadsökning av 1 112 kronor per år.
- Vatten - Ett fritidshus med en årsförbrukning av 80 kbm, får en kostnadsökning av 868 kronor per år.
- Vatten spillvatten dagvatten - Flerbostadshus med 10 lgh och årsförbrukning 800 kbm får en kostnadsökning av 7 899 kronor per år.

Skickas till

Christian Wiström
Mattias Sundman
Kommunfullmäktige

Mattias Sundman
Ekonomichef

§ 55 Dnr 2024/65 BELNAB

Kommunal avfallstaxa 2025

Beslut

Styrelsen beslutar

Att Styrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna ”Borgholms kommuns Avfallstaxa för kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar. Gäller från och med 2025-01-01.”

Ärendebeskrivning

Avfallstaxans funktion är att finansiera verksamheten Återvinning och avfall samt utgöra styrmedel för att nå uppsatta mål.

Förslag till avfallstaxa 2025 beräknas ge en intäkt på ca 31 Mkr exkl. moms, med en intäktsökning av 3 % jämfört med beslutad taxeintäkt 2024.

Olika delar av taxan höjs olika mycket, för att åstadkomma en total intäktsökning på 3 %. De i taxan ingående procentuella höjningarna är gjorda utifrån var de ger en signifikant effekt på intäkterna samt utifrån jämförelser med andra kommuners taxor och vilken styrande effekt som avgifterna har.

Resultatet av föreslagen taxa och intäktsnivå blir minus 3 miljoner kronor för verksamheten 2025, eftersom intäkterna inte täcker verksamhetens kostnader. Om kostnadstäckning ska uppnås behövs en taxehöjning på mellan 10 och 20 %. Kostnadsökningen 2025 beror på att verksamheten övergår till huvudsaklig insamling i egen regi, med leasing av fordon och anställd personal, samt byter till nytt insamlingssystem med tre sopkärl per hushåll/fastighet. Det nya systemet ersätts till stora delar av förpackningsproducenterna. Full ersättning utbetalas när systemet är sjösatt och redovisat, varför ersättningen till största delen kommer först under 2026. Ambitionen är att kunna hålla en ganska jämn taxenivå under de fyra år som bolagets affärsplan löper.

Förslaget innebär följande påverkan på de största kundgrupperna (per typkund):

- En villa med året runt hämtning får en kostnadsökning på 127 kr per år.

- Ett fritidshus med hämtning mellan vecka 16 och 41 får en kostnadsökning 102 kr per år.
- Ett hushåll med en trekammarbrunn får en kostnadsökning på 97 kr per år.

Beslutsunderlag

Förslag till ”Borgholms kommuns Avfallstaxa för kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar. Gäller från och med 2025-01-01.”

Skickas till

Kommunfullmäktige
Catherine Hevelius

Handläggare
Catherine Hevelius
Avfall- och återv chef

Till Borgholm Energis styrelse

Kommunal avfallstaxa 2025

Förslag till beslut

Att Styrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna ”Borgholms kommuns Avfallstaxa för kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar. Gäller från och med 2025-01-01.”

Ärendebeskrivning

Avfallstaxans funktion är att finansiera verksamheten Återvinning och avfall samt utgöra styrmedel för att nå uppsatta mål.

Förslag till avfallstaxa 2025 beräknas ge en intäkt på ca 31 Mkr exkl. moms, med en intäktsökning av 3 % jämfört med beslutad taxeintäkt 2024.

Olika delar av taxan höjs olika mycket, för att åstadkomma en total intäktsökning på 3 %. De i taxan ingående procentuella höjningarna är gjorda utifrån var de ger en signifikant effekt på intäkterna samt utifrån jämförelser med andra kommuners taxor och vilken styrande effekt som avgifterna har.

Resultatet av föreslagen taxa och intäktsnivå blir minus 3 miljoner kronor för verksamheten 2025, eftersom intäkterna inte täcker verksamhetens kostnader. Om kostnadstäckning ska uppnås behövs en taxehöjning på mellan 10 och 20 %. Kostnadsökningen 2025 beror på att verksamheten övergår till huvudsaklig insamling i egen regi, med leasing av fordon och anställd personal, samt byter till nytt insamlingssystem med tre sopkärl per hushåll/fastighet. Det nya systemet ersätts till stora delar av förpackningsproducenterna. Full ersättning utbetalas när systemet är sjösatt och redovisat, varför ersättningen till största delen kommer först under 2026. Ambitionen är att kunna hålla en ganska jämn taxenivå under de fyra år som bolagets affärsplan löper.

Förslaget innebär följande påverkan på de största kundgrupperna (per typkund):

- En villa med året runt hämtning får en kostnadsökning på 127 kr per år.
- Ett fritidshus med hämtning mellan vecka 16 och 41 får en kostnadsökning 102 kr per år.
- Ett hushåll med en trekammarbrunn får en kostnadsökning på 97 kr per år.

Beslutsunderlag

Förslag till ”Borgholms kommuns Avfallstaxa för kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar. Gäller från och med 2025-01-01.”

Skickas till

Kommunfullmäktige
Catherine Hevelius

Återvinning och avfall

Catherine Hevelius
Avfall- och återv chef

Borgholms kommuns Avfallstaxa

för kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar

Gäller från och med 2025-01-01

Antagen av kommunfullmäktige 2024-xx-xx § x.

Innehåll

1 PRINCIPER FÖR TAXANS KONSTRUKTION 4

2 MAT- OCH RESTAVFALL FRÅN EN- OCH TVÅFAMILJSHUS SAMT FRITIDSHUS 5
2.1 Eget sopkärl 5
2.2 Gemensamt abonnemang 6

3 MAT- OCH RESTAVFALL FRÅN FLERFAMILJSHUS OCH VERKSAMHETER 7
3.1 Hämtning av avfall i kärl 7
3.2 Hämtning av restavfall i container eller bottentömmande behållare och matavfall i kärl 8
3.3 Tillfälliga arrangemang/evenemang 12

4 SÄRSKILDA AVGIFTER OCH TILLÄGGSTJÄNSTER VID HÄMTNING AV MAT- OCH RESTAVFALL 13
4.1 Extra hämtning avfall i kärl, container eller extra säck 13
4.2 Dragavstånd, felvänt kärl, dörrar och liknande 15
4.3 Uppehåll i hämtning 16
4.4 Reservtaxa 17
4.5 Specialfordon 17
4.5.1 Extra hämtning avfall med specialfordon 18
4.6 Byte av behållare och trasig behållare 18

5 HÄMTNING AV TRÄDGÅRDSAVFALL, ELAVFALL OCH GROVAVFALL FRÅN HUSHÅLL 19

6 HÄMTNING AV SLAM, FETT OCH LATRIN 20
6.1 Hämtning av slam 20
6.1.1 Tilläggsavgifter 23
6.2 Spillfett 24
6.3 Hämtning av filtermaterial från fosforfällor 25
6.4 Hämtning av latrin 26
6.4.1 Tilläggstjänster 26

7 FÖRPACKNINGAR 27
7.1 Hämtning av förpackningar i kärl 27
7.2 Hämtning av förpackningar i bottentömmande behållare 28

8 RETURPAPPER FRÅN FLERBOSTADSHUS OCH VERKSAMHETER 29

9 TILLÄGGSTJÄNSTER FÖR FÖRPACKNINGS- OCH RETURPAPPERSINSAMLING ..30

10 BYGG- OCH RIVNINGSAVFALL 32

11 FELSORTERING OCH TIMPRISER 33
11.1 Felsortering 33
11.2 Timpriser 34

12 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER 35
12.1 Allmänt 35
12.2 Ansvar för den kommunala avfallshanteringen och gällande regler 35
12.3 Definitioner 35
12.4 Betalningsskyldig och betalningsmottagare 37
12.5 Ägarbyte och ändring av abonnemang 38
12.6 Avgifter för en- och tvåbostadshus 38
12.7 Gemensamt abonnemang 38
12.8 Avgifter vid undantag enligt kommunens föreskrifter för avfallshantering 38

12.9 Felsorteringsavgift 39
12.10Avgifter när taxan saknar tillämpning 39

Alla priser inkluderar mervärdesskatt, moms.

1 Principer för taxans konstruktion

Avfallsavgiften består av följande delar:

- Årsavgift
- Viktbaserad behandlingsavgift
- Avgifter för tilläggstjänster vid behov

Årsavgiften består av grundavgift och hämtningsavgift.

Grundavgiften bidrar till att finansiera kundtjänst, information, administration, drift av återvinningscentraler och omhändertagande av grovavfall och farligt avfall från hushåll. Grundavgift debiteras per bostad.

Hämtningsavgiften finansierar hämtning, omlastning, transport och behandling av kommunalt avfall, och dess storlek varierar beroende på abonnemang.

Viktavgift finansierar hämtning, omlastning, transport och behandling av kommunalt avfall.

Tilläggstjänster finns enligt avsnitt 4.

Angivna hämtningsavgifter för kärl gäller när kärlet placeras vid farbar väg där hämtningsfordonet kan stanna intill. Vid annan, på förhand överenskommen, placering tillämpas avgift för dragavstånd enligt avsnitt 4.2.

2 Mat- och restavfall från en- och tvåfamiljshus samt fritidshus

Som fastighetsägare till en- eller tvåfamiljshus kan man välja på att ha ett eget sopkärl eller att dela sopkärl med sina grannar. I det här kapitlet kan du läsa mer om de olika valmöjligheter som finns. I Borgholms kommun ska matavfall sorteras ut från restavfallet. Matavfallet läggs i en grön påse som tillhandahålls av Borgholm Energi AB. Restavfall ska läggas i valfri påse, men inte i den gröna påsen. Båda påsarna ska knytas ordentligt med dubbelknut och läggas i samma kärl. Inget löst avfall får läggas i kärlet. Grovavfall får inte läggas i kärlet utan ska lämnas till Kalleguta eller Böda återvinningscentral.

2.1 Eget sopkärl

En- och tvåfamiljshus kan välja på hämtning av mat- och restavfall året runt eller enbart under sommaren (vecka 16–41). Hämtning görs **en gång varannan vecka** oavsett om man har året runt- eller sommarabonnemang. I tabell 1 anges årsavgiften (grundavgift + hämtningsavgift). Årsavgiften baseras på val av hämtningsperiod, kärlstorlek och avfallets vikt per hämtning. Vikten vägs i samband med att sopbilen tömmer kärlet. Om man inte ställt ut kärlet eller det är tomt tillkommer ingen viktavgift.

Avgift vid hämtning varannan vecka, per kärl. Viktavgift debiteras beroende på mängden avfall.

Hämtningsperiod	Sopkärl 190 liter	Sopkärl 370 liter	Viktavgift
Året runt (vecka 1–52/53)	1 636 kr/år	2 041 kr/år	2,30 kr/kg
Sommar (vecka 16–41).	1 356 kr/år	1 559 kr/år	2,30 kr/kg

I sommarabonnemanget ingår två extra hämtningar utan avgift utanför hämtningsperioden. Dessa beställs hos Borgholm Energi AB med villkoret att hämtningen ska ske inom 14 dagar efter beställning (beställningsdagen ej inräknad). I de två extrahämtningarna ingår det att kärlet hämtas och ställs tillbaka inom ett avstånd på 10 meter. Övriga extra hämtningar beställs hos entreprenören mot avgift enligt kapitel 4.1. Om fastigheten inte används under en längre tid, kan tilläggstjänst köpas för att hämta och ställa tillbaka kärlet vid hämtning, se avsnitt 4.2

2.2 Gemensamt abonnemang

En- och tvåfamiljshus som använder gemensam avfallsbehållare, enligt § 39 i avfallsföreskrifterna, betalar en fast årskostnad per bostad enligt tabell 2. Det gäller även småhus som ingår i en samfällighetsförening. Borgholm Energi AB avgör i samråd med fastighetsinnehavarna vilken typ av behållare som ska användas, samt antal behållare. Om villkoren för delat sopkärl uppfylls kommer varje fastighetsägare att debiteras en fast avgift.

Årsavgift per småhus med gemensam avfallsbehållare.

Abonnemang småhus gemensam avfallsbehållare	**Antal hämtningar**	**Pris per bostad**
Året runt (vecka 1–52/53)	26 ggr/år	2 006 kr/år
Sommar (vecka 16–41).	13 ggr/år	1 291 kr/år

3 Mat- och restavfall från flerfamiljshus och verksamheter

3.1 Hämtning av avfall i kärl

Matavfall ska läggas i grön påse som tillhandahålls av Borgholm Energi AB. Restavfall ska läggas i valfri påse, men inte i den gröna påsen för matavfall. Båda påsarna ska knytas ordentligt med dubbelknut och läggas i samma kärl. Inget löst avfall får läggas i kärlet, allt avfall i kärlet ska ligga i hopknuten påse. Grovavfall och farligt avfall får inte läggas i kärlet.

I tabellen anges årsavgift (grundavgift + hämtningsavgift) för hämtning varannan vecka. Kostnaden för vikt beror på hur mycket avfall som lämnas. Extra hämtningar kan beställas enligt kapitel 4.1.

Från flerbostadshus som endast används sommartid och från sommarverksamheter sker hämtning av avfall i kärl vecka 16–41.

Avgift vid hämtning varannan vecka, per kärl. Viktavgift debiteras beroende på mängden avfall.

Kärlstorlek	**Hämtning året runt 26 ggr/år** **kr/år**	**Hämtning vecka 16 – 41 13 ggr/år** **kr/år**	**Viktavgift** **kr/kg**
190 liter	1 636 kr	1 356 kr	2,30 kr
370 liter	2 041 kr	1 559 kr	2,30 kr
660 liter	3 289 kr	2 224 kr	2,30 kr

I tabellen anges årsavgift (grundavgift + hämtningsavgift) för hämtning varje vecka för 660 liters kärl. Kostnaden för vikt beror på hur mycket avfall som lämnas. Extra hämtningar kan beställas enligt kapitel 4.1.

Avgift vid hämtning varje vecka, per kärl. Viktavgift debiteras beroende på mängden avfall.

Kärlstorlek	**Hämtning året runt 52 ggr/år** **kr/år**	**Hämtning vecka 16 – 41 26 ggr/år** **kr/år**	**Viktavgift** **kr/kg**
660 liter	5 718 kr	3 636 kr	2,30 kr

3.2 Hämtning av restavfall i container eller bottentömmande behållare och matavfall i kärl

Hämtning av avfall kan ske i vippcontainer, bottentömmande behållare, liftdumpercontainer eller lastväxlarflak, samt kärl.

Matavfall ska läggas i grön påse som tillhandahålls av Borgholm Energi AB. Påsen ska knytas ordentligt med dubbelknut och läggas i kärl.

Restavfall ska läggas i container eller bottentömmande behållare.

I abonnemang med container ingår ett matavfallskärl. I abonnemang med container som töms varje vecka ingår två matavfallskärl. Fastighetsägare med flera containerabonnemang på samma fastighet kan välja hur många av containrarna som ska kompletteras med matavfallskärl. Varje fastighet måste ha minst ett matavfallskärl. Utöver de matavfallskärl som ingår i abonnemang kan man komplettera med ytterligare kärl enligt tabell nedan.

I tabellen anges årsavgift (grundavgift + hämtningsavgift) för hämtning varannan vecka. Utöver årsavgiften debiteras viktavgift för avfall i samtliga typer av container och för matavfall i kärl. Kostnaden för vikt beror på hur mycket avfall som lämnas.

Kunder som använder kärl enligt kapitel 3.1 för restavfall har möjlighet att teckna abonnemang för separat matavfallskärl enligt tabellen nedan om så önskas, istället för att lägga påsarna för matavfall och restavfall i samma kärl.

Matavfall i kärl med hämtning varannan vecka, per kärl. Avser kärl utöver ett kärl per container. Viktavgift debiteras beroende på mängden avfall.

Kärlstorlek	**Hämtning året runt 26 ggr/år** **kr/år**	**Hämtning vecka 16 – 41 13 ggr/år** **kr/år**	**Hämtning vecka 25 – 34 5 ggr/år** **kr/år**	**Viktavgift kr/kg**
140 liter matavfall	490 kr	421 kr	336 kr	2,30 kr

Avgift med hämtning varannan vecka, per container. Ett kärl för matavfall ingår i nedanstående hämtningsavgifter, med hämtning varannan vecka. Viktavgift debiteras för avfall i både container och matavfallskärl.

Storlek vippcontainer	Hämtning året runt 26 ggr/år kr/år	Hämtning vecka 16 – 41 13 ggr/år kr/år	Hämtning vecka 25–34 5 ggr/år kr/år	Viktavgift kr/kg
3 m³	23 315 kr	12 234 kr	5 622 kr	2,30 kr
6 m³	25 443 kr	13 314 kr	6 101 kr	2,30 kr
8 m³	25 443 kr	13 314kr	6 101 kr	2,30 kr

I tabellen anges årsavgift (grundavgift + hämtningsavgift) för hämtning varje vecka för container. Kostnaden för vikt beror på hur mycket avfall som lämnas. Extra hämtningar kan beställas enligt kapitel 4.1.

Avgift med hämtning varje vecka, per container. Två kärl för matavfall ingår i nedanstående hämtningsavgifter, med hämtning varannan vecka. Viktavgift debiteras för avfall i både container och matavfallskärl.

Storlek vippcontainer	Hämtning året runt 52 ggr/år kr/år	Hämtning vecka 16 – 41 26 ggr/år kr/år	Hämtning vecka 25–34 10 ggr/år kr/år	Viktavgift kr/kg
3 m³	42 942 kr	22 162 kr	9 509 kr	2,30 kr
6 m³	45 065 kr	23 241 kr	9 986 kr	2,30 kr
8 m³	45 065 kr	23 241 kr	9 986 kr	2,30 kr

Mat- och restavfall i lastväxlarflak

Hämtning av avfall kan ske i lastväxlarflak. Lastväxlarflak hämtas antingen om ett eller tre stycken åt gången och körs direkt till behandlingsanläggning. Hämtning sker efter förbokat hämtningsschema. Avfallet ska transporteras bort så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppstår. Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av mat- och restavfall från fastigheten.

I tabellen anges årlig grundavgift per lastväxlarflak och hämtningsavgift för förbokad hämtning. I grundavgiften ingår hyra av lastväxlarflak. Utöver dessa avgifter debiteras viktavgift för avfall i lastväxlarflak. Kostnaden för vikt beror på hur mycket avfall som lämnas.

I lastväxlarflak ska matavfall läggas i grön påse som tillhandahålls av Borgholm Energi AB. Påsen ska knytas ordentligt med dubbelknut.

Grundavgift per behållare och hämtningsavgift för en respektive tre stycken lastväxlarflak. Viktavgift debiteras beroende på mängden avfall.

Grundavgift kr/år	**Hämtningsavgift kr /1 st kr/hämtning**	**Hämtningsavgift kr/3 st lastväxlarflak kr/hämtning**	**Viktavgift kr/kg**
5 948 kr	4 367 kr	9 797 kr	2,30 kr

Bottentömmande behållare, komprimerande lastväxlarflak/ liftdumpercontainer
Före inköp av bottentömmande behållare, komprimerande lastväxlarflak eller liftdumpercontainer är det upp till kunden att samråda med Borgholm Energi AB för att säkerställa att entreprenören kan tömma den valda typen av behållare. Hämtning sker inom tre arbetsdagar efter beställning, beställningsdagen ej inräknad.

Avgift, per behållare. Viktavgift debiteras beroende på mängden avfall.

Behållare	**Hämtning kr/gång**	**Viktavgift kr/kg**
Bottentömmande behållare, endast matavfall	2 360 kr	2,30 kr
Bottentömmande behållare	2 590 kr	2,30 kr
Komprimerande lastväxlarflak	4 326 kr	2,30 kr
Liftdumpercontainer	4 326 kr	2,30 kr

Utsättning och borttagning av container
Kärl och container ska båda förvaras hos kund. Containrar kan dock behöva sättas ut inför säsong och hämtas efter säsongens slut då de, på grund av dess storlek, inte kan förvaras hos kund. I dessa fall, samt vid avslut av abonnemang, debiteras avgift för utställning och borttagning enligt nedan. Vid byte av storlek, men fortsatt abonnemang, debiteras avgift för byte enligt avsnitt 4.6. Om containern innehåller avfall vid borttagning debiteras viktavgift för avfallet.

Avgift per container.

	Avgift kr per tillfälle	**Viktavgift kr/kg**
Utställning av container	1 724 kr	
Borttagning av container. Viktavgift tillkommer för avfall i containern.	1 724 kr	2,30 kr

3.3 Tillfälliga arrangemang/evenemang

Behov av hämtning av mat- och restavfall vid arrangemang/evenemang av kort, tidsbegränsad och tillfällig art debiteras enligt nedan (inkluderar utkörning, hyra och en hämtning i samband med tillbakatagande av behållare).

Vid arrangemang/evenemang av kort, tidsbegränsad och tillfällig art där matavfall ska sorteras ut behöver 140-literskärl för matavfall beställas som komplement till container.

Avgift för tillfällig container.

Tjänst	**Avgift**
Tillfällig container 3–8 m³, kr per container och påbörjad vecka. Viktavgift tillkommer vid hämtning.	3 527 kr
Extra hämtning, kr per hämtning	969 kr
Viktavgift, kr per kg	2,30 kr

Avgift för tillfälligt kärl.

Tjänst	**Avgift**
Utställning av kärl, 140–660 liter, kr per plats	293 kr per plats
Tillfälligt kärl, 140–660 liter, kr per påbörjad vecka, per kärl	702 kr per kärl
Extra hämtning, kr per kärl, per hämtning	144 kr
Viktavgift, kr per kg	2,30 kr

4 Särskilda avgifter och tilläggstjänster vid hämtning av mat- och restavfall

4.1 Extra hämtning avfall i kärl, container eller extra säck

Extra hämtning av mat- och restavfall kan beställas av samtliga kunder med abonnemang med kärl eller container, mot extra avgift enligt detta avsnitt.

Extra hämtning ska användas vid fritidshus om avfall uppstår utanför hämtningsperioden.

För verksamheter finns även möjligheten att, mot extra avgift, få mat- och restavfallet hämtat under helger vecka 25–34.

Vid all hämtning tillkommer viktavgift.

Avgift, extra hämtning av avfall, per behållare och tillfälle. Viktavgift debiteras beroende på mängden avfall.

	Hämtning Inom 14 kalender-dagar*	**Hämtning Inom 3 dagar****	**Hämtning Helg*** (endast för verksamheter)**	**Viktavgift kr/kg**
Kärl för enbart matavfall, 140 l	83 kr	144 kr		2,30 kr
Kärl 190, 370, 660 l	83 kr	144 kr	483 kr	2,30 kr
Vippcontainer, alla storlekar	918 kr	969 kr	1 310 kr	2,30 kr

**Kan endast beställas utanför behållarens hämtningsperiod, beställnings-dagen ej inräknad.*
***Gäller arbetsdagar, beställningsdagen ej inräknad.*
**** Endast v. 25–34.*

Förbokad extra hämtning av avfall i kärl och container
Verksamheter med behov av många extrahämtningar har möjlighet att förboka dessa lång tid i förväg. Förbokade hämtningar kan endast utföras under behållarens hämtningsperiod. Överenskommelser om hämtningsrutiner ska godkännas av Borgholm Energi AB.

För verksamheter finns även möjligheten att, mot extra avgift, förboka extrahämtningar under helger vecka 25–34.

Avgift, förbokad extra hämtning av avfall, per behållare och tillfälle. Viktavgift debiteras beroende på mängden avfall.

	Hämtning Vardagar	**Hämtning Helg***	**Viktavgift kr/kg**
Kärl för enbart matavfall, 140 l	136 kr		2,30 kr
Kärl 190, 370, 660 l	136 kr	465 kr	2,30 kr
Vippcontainer, alla storlekar	918 kr	1 243 kr	2,30 kr

** Endast v. 25–34.*

Extra säckar
Om sopkärlet inte räcker till finns möjlighet att placera en extra sopsäck med mat- och restavfall på eller bredvid sopkärlet. Säcken placeras i första hand ovanpå sopkärlets lock. Avfallet ska vägas tillsammans med ordinarie behållare och viktavgift debiteras.

Säcken får rymma maximalt 125 liter. Detta avser enstaka tillfällen. Om sopkärlet är för litet bör byte ske till ett större sopkärl.

Avgift, per säck.

	Avgift kr/säck	**Viktavgift kr/kg**
Säck, max 125 liter	76 kr	2,30 kr

4.2 Dragavstånd, felvänt kärl, dörrar och liknande

Utöver ordinarie avgift debiteras avgift för dragavstånd per kärl och hämtningstillfälle vid hämtning på annan plats än hämtningsfordonets stopp-plats.

Dragavstånd kan beställas per år eller vid enstaka tillfälle. Debitering sker enligt tabellerna nedan.

Lås till kärl kan beställas hos Borgholm Energis kundtjänst. Avgift debiteras per kärl med lås.

Avgift för dragavstånd och lås per kärl och år. Avgift för dörröppning debiteras efter antalet öppningar per hämtställe och år.

Tjänst	**Hämtning 52 ggr/år** **kr/år**	**Hämtning 26 ggr/år** **kr/år**	**Hämtning 13 ggr/år** **kr/år**
Dragavstånd 0–10 meter 11–20 meter 21–30 meter 31–40 meter 41–50 meter 51–60 meter 61 meter och uppåt	 1 872 kr 2 652 kr 3 432 kr 4 212 kr 4 992 kr 5 772 kr 8 658 kr	 936 kr 1 326 kr 1 716 kr 2 106 kr 2 496 kr 2 886 kr 4 329 kr	 468 kr 663 kr 858 kr 1 053 kr 1 248 kr 1 443 kr 2 165 kr
Upplåsning och öppning, eller endast öppning, av dörr, grind eller dylikt. Avgift per dörr, grind eller dylikt	1 626 kr	813 kr	404 kr
Lås till kärl	417 kr	417 kr	417 kr
Extra nyckel till lås	45 kr	45 kr	45 kr

Där väg inte uppfyller kraven enligt 23–24 §§ föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun för de hämtningsfordon som normalt används, men där hämtning kan ske med dragavstånd, debiteras en fast årsavgift per bostad enligt tabell ovan.

Vid hämtning från fritidshus när kunden inte är på fastigheten under en längre tid kan tilläggstjänst köpas för att hämta och ställa tillbaka kärlet vid hämtning.

Om fastighetsinnehavare inte följer anvisning om placering av kärl och kärl står felvänt, debiteras avgift. Vid enstaka händelse lämnas först information om placering.

Avgift per kärl och hämtningstillfälle.

Avstånd, dörr eller liknande	**Avgift**
Tillfällig tjänst att hämta och/eller ställa tillbaka kärlet vid hämtning, per kärl och tillfälle. 0–10 meter 11–20 meter 21–30 meter 31–40 meter 41–50 meter 51–60 meter 61 meter och uppåt	 36 kr 51 kr 66 kr 81 kr 96 kr 111 kr 167 kr
Upplåsning och öppning, eller endast öppning, av dörr, grind eller dylikt vid enstaka tillfällen. Avgift per hämtningstillfälle.	30 kr
Felvänt kärl, per kärl och tillfälle.	50 kr

Om beslut om område där kärl inte får ställas ut vid hämtning har tagits, enligt 22 a § föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun, debiteras de berörda fastigheterna inte avgift för dragavstånd.

4.3 Uppehåll i hämtning

Vid beviljat uppehåll i hämtning enligt 40 § föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun debiteras endast den del av årsavgiften som utgörs av grundavgift. Hämtningsavgiften debiteras inte.

Grundavgift vid uppehåll i hämtning, kr per kärl.

Kärlstorlek	**Hämtning året runt 26 ggr/per år** **kr/år**	**Hämtning vecka 16 – 41 13 ggr/år** **kr/år**
190 liter	801 kr	755 kr
370 liter	801 kr	755 kr

4.4 Reservtaxa

Om vågutrustningen i hämtningsfordon vid något tillfälle inte fungerar tillämpas reservtaxa enligt nedan, istället för viktavgift.

Om vågen för lastväxlarflak inte fungerar debiteras ett genomsnitt från de fem senaste hämtningarna hos aktuell kund.

Avgift, per hämtning.

Behållare	**Avgift**
140 liter för matavfall	32 kr
190 liter	32 kr
370 liter	50 kr
660 liter	85 kr
Vippcontainer 3 m³	340 kr
Vippcontainer 6 m³	680 kr
Vippcontainer 8 m³	900 kr
Bottentömmande behållare 3 m³	900 kr
Bottentömmande behållare 5 m³	1 490 kr

4.5 Specialfordon

Där väg inte uppfyller kraven enligt 23–24 §§ föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun för de hämtningsfordon som normalt används, men där hämtning kan ske med specialfordon, debiteras en fast årsavgift per bostad enligt tabell nedan.

Året runt- och sommarabonnemang för hämtning av avfall med specialfordon, kr per bostad.

Fastighet	**Hämtning året runt 26 ggr/per år** **kr/år**	**Hämtning vecka 16 – 41 13 ggr/år** **kr/år**
Småhus	7 507 kr	4 210 kr

4.5.1 Extra hämtning avfall med specialfordon

Extra hämtning av mat- och restavfall med specialfordon kan beställas av fritidshus som har ordinarie hämtning med specialfordon, mot extra avgift enligt detta avsnitt.

Extra hämtning kan endast beställas av fritidshus om avfall uppstår utanför hämtningsperioden.

Avgift, extra hämtning av avfall med specialfordon, per behållare och tillfälle.

Tjänst	**Hämtning Inom 14 kalender-dagar**
Extra hämtning	1 000 kr

4.6 Byte av behållare och trasig behållare

Vid byte av behållare, på grund av byte av storlek eller på grund av att behållare är skadad och skadan är orsakad av kunden, debiteras avgift.

Byte av behållare sker inom fem arbetsdagar efter beställning.

Avgift, per behållare.

Tjänst	**Avgift**
Byte av storlek, för kärl 190 – 660 liter	459 kr
Byte av storlek, för vippcontainer, per container	1 724 kr
Byte av skadat kärl 140 l, per kärl	391 kr
Byte av skadat kärl 190 l, per kärl	459 kr
Byte av skadat kärl 370 l, per kärl	526 kr
Byte av skadat kärl 660 l, per kärl	587 kr

Om kund inte uppfyller sina skyldigheter om rengöring av behållare enligt 18 § föreskrifter om avfallshantering i Borgholms kommun debiteras kunden självkostnadspris för tvätt eller byte av kärl.

5 Hämtning av trädgårdsavfall, elavfall och grovavfall från hushåll

Hämtning av trädgårdsavfall, elavfall och grovavfall från hushåll sker efter beställning. Beställning ska göras hos den entreprenör Borgholm Energi AB anlitar för insamling av avfall. Vid beställning ska kunden uppge vad avfallet består av.

Hämtning sker inom tio arbetsdagar efter beställning, beställningsdagen ej inräknad. För hämtning debiteras framkörningsavgift + avgift per kolli, för upp till fyra kollin.

Avfallet får väga max 25 kg per kolli (gäller inte vitvaror avsedda för hushållsbruk) och ska kunna hanteras av en person. Avfallet ska vara väl förpackat. När avfallet läggs i säck ska säcken vara transparent så att innehållet syns. Elavfall ska sorteras för sig.

Om ett kolli väger mer än 25 kg och det krävs två personer för att lasta, tillkommer avgift för dubbelbemanning.

Hämtning av grovavfall efter beställning, sammanlagt max 4 kolli per hämtning.

Tjänst	**Avgift**
Framkörning, per tillfälle	400 kr
Trädgårdsavfall, per kolli	55 kr
Elavfall, per kolli	55 kr
Grovavfall, per kolli	55 kr
Dubbelbemanning, tillägg per hämtning, utöver avgift enligt ovan	400 kr

6 Hämtning av slam, fett och latrin

6.1 Hämtning av slam

Slam från slamavskiljare, sluten avloppstank, minireningsverk samt fettavskiljare debiteras enligt nedan. Om flera fastigheter ingår i en gemensam anläggning, debiteras en av fastigheterna hela avgiften. Den totala avgiften utgörs av en tömningsavgift samt eventuell tilläggsavgift.

Total avgift = **Tömningsavgift** + **eventuell tilläggsavgift**

Vid tömning av mer än en anläggning samtidigt på samma fastighet, erhålls ett avdrag på 225 kr per tillkommande anläggning.

Extra hämtning av slam från slamavskiljare, sluten tank, minireningsverk och fettavskiljare sker efter beställning hos av Borgholm Energi AB anlitad entreprenör. Hämtning sker inom angivet antal arbetsdagar efter beställning, beställningsdagen ej inräknad. Akut tömning sker inom 8 timmar efter beställning.

I angiven avgift ingår slangdragning upp till 20 meter. Slangdragning därutöver debiteras enligt 6.1.1 Tilläggsavgifter.

Med **Deltömning** avses hämtning av botten- och ytslam från slamavskiljningsanläggning bestående av 1–3 fack. Deltömning sker vid anläggningar med volym upp till 3 kubikmeter. För större anläggningar transporteras hela vatten- och slamblandningen utöver tre kubikmeter från anläggningen.

Med **Heltömning** avses hämtning av mer än botten- och ytslam i brunn p.g.a. funktionsbrister eller annat skäl.

För slamtömning som kund önskar schemalägga utöver den ordinarie slamtömningen som sker en gång per år, debiteras avgift som för tömning inom 5 arbetsdagar respektive behållartyp och behållarstorlek.

Om tömning inte sker enligt 26 g § Föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun, har Borgholm Energi rätt att planera in och utföra tömning. Avgift för det motsvarar en 5-dagars beställd tömning för respektive behållartyp och behållarstorlek.

Avgift för deltömning av slamavskiljningsanläggning/minireningsverk på 0–3, 3,1–6 och 6,1–9 kubikmeter, per hämtning. Volym utöver 9 kubikmeter debiteras per kubikmeter, se tilläggsavgifter.

Storlek på anläggning	Ordinarie, schemalagd	Inom 5 arbetsdagar	Inom 3 arbetsdagar	Akut tömning
0–3 kubikmeter	1 070 kr	1 309 kr	2 038 kr	3 566 kr
3,1–6 kubikmeter	1 461 kr	1 700 kr	2 432 kr	3 900 kr
6,1–9 kubikmeter	1 850 kr	2 092 kr	2 820 kr	4 233 kr

Avgift för heltömning av slamavskiljningsanläggning/minireningsverk på 0–3, 3,1–6 och 6,1–9 kubikmeter, per hämtning. Volym utöver 9 kubikmeter debiteras per kubikmeter, se tilläggsavgifter.

Storlek på anläggning	Inom 5 arbetsdagar	Inom 3 arbetsdagar	Akut tömning
0–3 kubikmeter	1 444 kr	2 245 kr	3 622 kr
3,1–6 kubikmeter	1 835 kr	2 636 kr	3 956 kr
6,1–9 kubikmeter	2 228 kr	3 026 kr	4 289 kr

Avgift för sluten tank 0–3, 3,1–6 och 6,1–9 kubikmeter, per hämtning. Volym utöver 9 kubikmeter debiteras per kubikmeter, se tilläggsavgifter.

Storlek på anläggning	Inom 5 arbetsdagar	Inom 3 arbetsdagar	Akut tömning
0–3 kubikmeter	1 390 kr	2 118 kr	3 622 kr
3,1–6 kubikmeter	1 780 kr	2 508 kr	3 956 kr
6,1–9 kubikmeter	2 170 kr	2 899 kr	4 289 kr

Avgift för avfall från toalettvagn. Volym utöver 6 kubikmeter debiteras per kubikmeter, se tilläggsavgifter.

Storlek på anläggning	Inom 5 arbetsdagar	Inom 3 arbetsdagar	Akut tömning
0–3 kubikmeter	1 390 kr	2 025 kr	3 625 kr
3,1–6 kubikmeter	1 780 kr	2 415 kr	3 955 kr

Avgift för tömning av fettavskiljare. 0–3 kubikmeter och 3,1–6 kubikmeter, per hämtning. Volym utöver 6 kubikmeter debiteras per kubikmeter, se tilläggsavgifter.

Storlek på fettavskiljare	Ordinarie, schemalagd	Inom 5 arbetsdagar
0–3 kubikmeter	1 895 kr	3 318 kr
3,1–6 kubikmeter	2 195 kr	3 618 kr

6.1.1 Tilläggsavgifter

När tömd volym överskrider respektive max behållarstorlek debiteras avgift per kubikmeter.

Brunnslock, manluckor och liknande ska hållas frilagda, lättåtkomliga och lättöppnade av kund. För extraarbete i form av framgrävning, losstagning, demontering etc. av lock och luckor debiteras tilläggsavgift. Tilläggsavgiften gäller även vid t.ex. stopp i bilen orsakat av ovidkommande föremål i sluten tank p.g.a. att det saknas lock.

Om slamhämtningsbilens uppställningsplats är mer än 20 meter från avloppsanläggningen debiteras extra slangdragning.

Där väg inte uppfyller kraven enligt 23–24 §§ föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun för de hämtningsfordon som normalt används, men där hämtning kan ske med hjälp av dubbelbemanning eller med specialfordon, debiteras avgift, utöver ordinarie avgift enligt den tjänst som utförs.

Om hämtning inte kunnat ske p.g.a. att abonnenten åsidosatt sina skyldigheter enligt föreskrifter för avfallshantering, s.k. bomkörning, debiteras avgift.

Tilläggsavgifter vid hämtning av slam och fettavfall, utöver ordinarie avgift enligt 6.1 Hämtning av slam.

Tjänst	Tilläggsavgift
Extravolym över max behållarstorlek	290 kr per kubikmeter
Extraarbete	567 kr per åtgärd och gång
Saknad anslutningskoppling sluten tank	198 kr
Extra slangdragning 20–29 meter 30–39 meter 40–49 meter 50–59 meter 60–100 meter (kräver två bilar)	 200 kr 400 kr 600 kr 800 kr 1 416 kr
Specialfordon	2 543 kr
Dubbelbemanning	640 kr/gång
Bomkörning slam	496 kr/gång
Bomkörning fett	872 kr/gång

6.2 Spillfett

Borgholm Energi ansvarar för insamling och återvinning av spillfett i Borgholms kommun. Verksamheter kan få spillfett hämtat på fastigheten. Det är endast entreprenörer som är auktoriserade av Borgholm Energi som får samla in spillfett i Borgholms kommun. Information om vilka entreprenörer som är auktoriserade finns på Borgholm Energis hemsida.

Verksamhetsutövare förhandlar fram ett pris för insamlingen av spillfett baserat på hämtningsfrekvens och storlek på behållare. Priset får inte överstiga beslutad maxtaxa för spillfett.

Maxtaxa för insamling av spillfett.

Tjänst	**Avgift**
Utsättning av behållare vid uppstart av nytt abonnemang (kr/behållare)	350 kr
Hämtning av behållare, max 200 liter (pris per behållare)	2 kr/liter, upp till max 200 kr

Verksamhetsutövare debiteras direkt av entreprenören och inte av Borgholm Energi. Entreprenören kommer löpande att redovisa sina uppdrag till Borgholm Energi. Mer information finns på Borgholm Energis hemsida.

6.3 Hämtning av filtermaterial från fosforfällor

Hämtning sker inom 14 kalenderdagar efter beställning, beställningsdagen ej inräknad.

I avgiften ingår endast transport och omhändertagande av förbrukat filtermaterial. Kunden ansvarar för ny säck och påfyllning av fosforfiltermaterial.

Avgift för hämtning av fosforfiltermaterial.

Tjänst	**Avgift**
Hämtning av förpackat filtermaterial. Hämtning sker med kranbil. Säck eller kassett, upp till 500 kg: Säck eller kassett, över 500 kg:	 1 170 kr per kolli 2 339 kr per kolli
Hämtning av löst filtermaterial. Hämtning sker med slamsugningsbil. I avgiften ingår slangdragning 20 meter. Slangdragning därutöver debiteras enligt 6.1.1.	1 288 kr per m^3

6.4 Hämtning av latrin

Vid första besöket hos ny abonnent lämnas tre behållare. Hämtning sker av valfritt antal latrinbehållare per tillfälle. Vid varje hämtning lämnas lika många nya behållare som det antal som hämtas. Detta fortgår tills hämtningsperioden är slut.

Hämtning sker av utställda latrinbehållare varannan vecka året runt eller under sommarperioden, beroende på valt abonnemang. Under sommarperioden sker hämtning jämna veckor från och med vecka 16 till och med vecka 40.

Avgift med hämtning varannan vecka. Hämtningsavgift debiteras beroende på antal lämnade behållare.

Årsavgift hämtning året runt **kr/år**	**Hämtning vecka 16 – 40 13 ggr/år** **kr/år**	**Hämtningsavgift** **kr/behållare**
10 583 kr	7 055 kr	577 kr

6.4.1 Tilläggstjänster

Extra hämtning av latrin sker inom tre dagar efter beställning hos av Borgholm Energi AB anlitad entreprenör, beställningsdagen ej inräknad.

Avgift för gångavstånd debiteras per behållare och hämtningstillfälle vid hämtning på annan plats än hämtningsfordonets stopp-plats.

Avgift per behållare och hämtningstillfälle.

Tjänst	**Avgift**
Extrahämtning inom 3 arbetsdagar, per behållare	942 kr
Gångavstånd 0–10 meter 11–20 meter 21–30 meter 31–40 meter 41–50 meter 51–60 meter 61 meter och uppåt	 40 kr 54 kr 68 kr 82 kr 96 kr 110 kr 165 kr

7 Förpackningar

Från och med 1 januari 2024 ansvarar Borgholm Energi AB för insamling av förpackningar från hushåll i Borgholms kommun. Det är endast den entreprenör som Borgholm Energi anlitar som får samla in förpackningar från hushåll.

Flerbostadshus, bostadsrättsföreningar med gemensam avfallshantering och samlokaliserade verksamheter kan få förpackningar hämtat på fastigheten genom så kallad fastighetsnära insamling (FNI). FNI erbjuds för följande förpackningsslag:

- Pappersförpackningar
- Plastförpackningar
- Metallförpackningar
- Glasförpackningar (färgat och ofärgat glas)

Samlokaliserade verksamheter som vill ha kommunal fastighetsnära insamling av förpackningar ska anmäla det enligt 42 § Föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun.

7.1 Hämtning av förpackningar i kärl

Pappers-, plast-, glas-, metallförpackningar ska slängas löst i separata kärl som tillhandahålls av Borgholm Energi AB. Endast förpackningar får slängas i kärlen.

I tabellerna anges årsavgift för hämtning respektive kärlstorlek och hämtningsfrekvens. Extra hämtningar och dragavstånd kan beställas enligt 9 tilläggstjänster för förpackningar och returpapper.

Från flerbostadshus, bostadsrättsföreningar med gemensam avfallshantering och samlokaliserade verksamheter som endast används sommartid sker hämtning av förpackningar i kärl vecka 16–41.

Avgift vid hämtning året runt eller vecka 16–41 av pappers- och plastförpackningar varje, varannan eller var fjärde vecka, per kärl.

Kärlstorlek	Varje vecka	Varannan vecka	Var 4:e vecka
190 liter	0 kr	0 kr	0 kr
240 liter	0 kr	0 kr	0 kr
370 liter	0 kr	0 kr	0 kr
660 liter	0 kr	0 kr	0 kr

Samma intervall för ofärgat- och färgat glas krävs.

Avgift vid hämtning året runt eller vecka 16–41 av glas- och metallförpackningar varannan, var fjärde eller var åttonde vecka, per kärl.

Kärlstorlek	Varannan vecka	Var 4:e vecka	Var 8:e vecka*
190 liter	0 kr	0 kr	0 kr
240 liter	0 kr	0 kr	0 kr
370 liter	0 kr	0 kr	0 kr

*Gäller endast glasförpackningar.

7.2 Hämtning av förpackningar i bottentömmande behållare

Pappers-, plast-, glas- och metallförpackningar ska slängas löst i separata behållare som installeras och tillhandahålls av fastighetsägaren efter samråd med Borgholm Energi AB. Endast förpackningar får slängas i behållarna.

I tabellen anges avgift för hämtning för respektive behållarstorlek. Hämtning sker inom tre arbetsdagar efter beställning, beställningsdagen ej inräknad.

Behållare	Hämtning kr/gång
Bottentömmande behållare 0–3 m^3	0 kr
Bottentömmande behållare 3,1–6 m^3	0 kr

8 Returpapper från flerbostadshus och verksamheter

Från och med 1 januari 2022 ansvarar Borgholm Energi för insamling och återvinning av returpapper i Borgholms kommun. Med returpapper avses kommunalt avfall som utgörs av tidningar (tidningar, tidskrifter, direktreklam, kataloger och liknande produkter) eller tidningspapper.

Flerbostadshus, bostadsrättsföreningar med gemensam avfallshantering och verksamheter kan få returpapper hämtat på fastigheten genom så kallad fastighetsnära insamling (FNI). Det är endast den entreprenör som Borgholm Energi anlitar som får samla in returpapper i Borgholms kommun.

Returpapper ska slängas löst i separata kärl som tillhandahålls av Borgholm Energi AB. Endast returpapper får slängas i kärlen.

I tabellerna anges årsavgift för hämtning respektive kärlstorlek och hämtningsfrekvens. Extra hämtningar och dragavstånd kan beställas enligt 9 tilläggstjänster för förpackningar och returpapper.

Från flerbostadshus, bostadsrättsföreningar med gemensam avfallshantering och verksamheter som endast används sommartid sker hämtning av returpapper i kärl vecka 16–41.

Avgift vid hämtning året runt eller vecka 16–41 av returpapper varannan eller var fjärde, per kärl.

Kärlstorlek	Varannan vecka	Var 4:e vecka
190 liter	0 kr	0 kr
240 liter	0 kr	0 kr
370 liter	0 kr	0 kr
660 liter	0 kr	0 kr

9 Tilläggstjänster för förpacknings- och returpappersinsamling

Utöver ordinarie avgift debiteras avgift för dragavstånd per kärl och hämtningstillfälle vid hämtning på annan plats än hämtningsfordonets stopp-plats.

Dragavstånd kan beställas per år. Debitering sker enligt tabellerna nedan.

Avgift för dragavstånd per kärl och år för året runt hämtning.

Tjänst	Varje vecka	Varannan vecka	Var 4:e vecka	Var 8:e vecka
Dragavstånd				
0–10 meter	1 872 kr	936 kr	468 kr	234 kr
11–20 meter	2 652 kr	1 326 kr	663 kr	332 kr
21–30 meter	3 432 kr	1 716 kr	858 kr	429 kr
31–40 meter	4 212 kr	2 106 kr	1 053 kr	527 kr
41–50 meter	4 992 kr	2 496 kr	1 248 kr	624 kr
51–60 meter	5 772 kr	2 886 kr	1 443 kr	722 kr

Avgift för dragavstånd per kärl och år för hämtning vecka 16–41.

Tjänst	Varje vecka	Varannan vecka	Var 4:e vecka	Var 8:e vecka
Dragavstånd				
0–10 meter	936 kr	468 kr	234 kr	117 kr
11–20 meter	1 326 kr	663 kr	332 kr	166 kr
21–30 meter	1 716 kr	858 kr	429 kr	215 kr
31–40 meter	2 106 kr	1 053 kr	527 kr	263 kr
41–50 meter	2 496 kr	1 248 kr	624 kr	312 kr
51–60 meter	2 886 kr	1 443 kr	722 kr	361 kr

Extra hämtning av förpackningar och returpapper kan beställas av samtliga kunder med abonnemang med kärl, mot extra avgift enligt tabell nedan.

Avgift, extra hämtning av förpackningar och returpapper, per kärl och tillfälle.

	Hämtning Inom 3 dagar
Kärl 190, 240, 370, 660 l	144 kr

** Gäller arbetsdagar, beställningsdagen ej inräknad.*

Vid byte av behållare, på grund av byte av storlek eller på grund av att behållare är skadad och skadan är orsakad av kunden, debiteras avgift.

Byte av behållare sker inom fem arbetsdagar efter beställning.

Avgift, per behållare.

Tjänst	**Avgift**
Byte av storlek, för kärl 190 – 660 liter	459 kr
Byte av skadat kärl 190 l, per kärl	459 kr
Byte av skadat kärl 240 l, per kärl	493 kr
Byte av skadat kärl 370 l, per kärl	526 kr
Byte av skadat kärl 660 l, per kärl	587 kr

10 Bygg- och rivningsavfall

Hämtning av bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet sker efter beställning. Beställning ska göras hos Borgholm Energi AB. Vad avfallet består av ska uppges vid beställning.

Hämtning sker inom fem arbetsdagar efter beställning, beställningsdagen ej inräknad. För hämtning debiteras framkörningsavgift + viktavgift per avfallsfraktion.

Avfallet som hämtas vid ett tillfälle får väga max 7 000 kg. Avfallet ska vara förpackat i storsäck, som köps av Borgholm Energi AB. Maxvikt 1 500 kg per säck. Avfallet ska sorteras i de avfallsfraktioner som anges av Borgholm Energi AB och 8 d-e §§ föreskrifter om avfallshantering i Borgholms kommun. Om avfallsmängderna överstiger 7 000 kg vid hämtning, tillkommer ytterligare en framkörningsavgift.

Tjänst	**Avgift**
Framkörning per tillfälle	2 388 kr
Storsäck, per styck	139 kr
Energiåtervinning, per kg	1,12 kr
Ej återvinningsbart, per kg	1,60 kr
Trä, per kg	0,19 kr
Mineral, per kg	0,45 kr
Hårdplast, per kg	0,94 kr
Mjukplast, per kg	0,94 kr
Gips, per kg	0,89 kr
Planglas, per kg	1,86 kr
Övrigt, per kg	1,10 kr

11 Felsortering och timpriser

11.1 Felsortering

Om otillåtet avfall läggs i avfallsbehållare eller om avfallet inte är sorterat enligt anvisningar har Borgholm Energi AB rätt att debitera en felsorteringsavgift. Till exempel är det inte tillåtet att lägga farligt avfall och elavfall, batterier, kyl- och frysskåp, bildäck med mera, i behållare för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper.

För mat- och restavfallskärl: Felsorteringsavgift debiteras för kärl om farligt avfall läggs i kärlet, om grovavfall eller annat avfall som stör optisk sortering läggs i kärlet, om löst avfall läggs i kärl eller om det är uppenbart att matavfall inte sorteras ut och läggs i grön påse och anmälan om hemkompostering inte har gjorts till kommunen.

För container och bottentömmande behållare: Felsorteringsavgift debiteras om farligt avfall läggs i behållaren.

För förpacknings- och returpappersbehållare: Felsorteringsavgift debiteras om annat avfall än anvisad fraktion läggs i behållaren.

För bygg- och rivningsavfall: Om avfallssorteringen inte uppfyller Borgholm Energis anvisningar och kraven enligt 8 d-e §§ föreskrifter om avfallshantering i Borgholms kommun debiteras felsorteringsavgift per säck.

Vid felsortering kommer fastighetsägaren eller nyttjanderättshavaren att kontaktas och felet påpekas. Vid varje efterföljande tillfälle faktureras felsorteringsavgift. Vid felsortering av bygg- och rivningsfall debiteras avgift direkt.

Avgift vid felsortering.

Behållare	**Avgift kr/tillfälle och behållare**
Kärl, 140 liter matavfall	150 kr
Kärl, 190–370 liter	150 kr
Kärl, 660 liter	300 kr
Container eller bottentömmande behållare	700 kr
Latrinbehållare	300 kr
Enskild avloppsanläggning	300 kr
Storsäck	1 100 kr

11.2 Timpriser

Vid hämtning med andra metoder än de som anges i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt, debiteras avgift baserat på timpris, se även kapitel 12.10.

Avgift för olika typer av fordon, per timme.

Tjänst	Avgift
Slamtömningsfordon	1 329kr
Hämtningsfordon för mat- och restavfall	1 329 kr
Last/flakbil> 3,5 ton	934 kr
Kranbil	2 521 kr
Mindre fordon för mat- och restavfall	764 kr

12 Allmänna bestämmelser

12.1 Allmänt

Dessa föreskrifter om avgifter har kommunen beslutat med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken. Avgifterna avser den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg. Taxan gäller tills ny taxa beslutas.

Avfallstaxan är miljöstyrande och tas ut så att återanvändning, återvinning eller annan miljövänlig avfallshantering stimuleras samt främjar en effektiv hämtning.

12.2 Ansvar för den kommunala avfallshanteringen och gällande regler

För kommunens avfallshantering gäller bestämmelserna i miljöbalken, avfallsförordningen, andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken samt föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun. I föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun anges bland annat hur avfall ska sorteras.

12.3 Definitioner

Abonnemang innebär regelbunden hämtning med bestämt intervall.

Avfall under kommunalt ansvar avser detsamma som 15 kap. 20 § miljöbalken, det vill säga (1) kommunalt avfall, vilket innebär avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, (2) avloppsfraktioner och filtermaterial från enskilda avloppsanläggningar, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter, om anläggningen endast används för hushållsspillvatten, eller spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållsspillvatten, (3) latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar, och (4) bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet.

Utöver ovanstående punkter har kommunerna, från och med 2024-01-01, också insamlingsansvar för förpackningar från hushållen och från anmälda samlokaliserade verksamheter.

Gemensamt abonnemang innebär att närliggande fastighetsinnehavare använder gemensam behållare efter anmälan enligt föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun.

En- och tvåfamiljshus är samtliga fastigheter som är taxerade som småhus, det vill säga villor, radhus, kedjehus och parhus.

Fastighetsinnehavare är den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare, exempelvis tomträttsinnehavare och samfällighetsförening. Beträffande frågor om betalningsansvar räknas även den som arrenderar en fastighet till denna kategori.

Flerfamiljshus är ett bostadshus med minst tre bostadslägenheter. Till denna kategori räknas även det fall där det finns flera en- och tvåbostadshus på samma fastighet, med gemensamma kärl och med en gemensam fakturamottagare.

Fritidshus är fastigheter där ingen person är folkbokförd. När fastigheten i huvudsak används sommartid ska fastighetsinnehavaren teckna sommarabonnemang.

Förpackning avser avfall som definieras i förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar och som ska samlas in fastighetsnära hos hushållen.

Grovavfall är kommunalt avfall som är så tungt eller skrymmande att det inte är lämpligt att samla in tillsammans med restavfall. Inkluderar även trädgårdsavfall.

Hushåll avser en eller flera personer boende i en- och tvåbostadshus, i flerbostadshus eller i fritidshus.

Kolli avser förpackat avfall som ska kunna hanteras av en person. Exempel på kolli är en möbel, ett paket eller en hopknuten bunt med ris. Avfallet får väga max 25 kg per kolli (gäller inte vitvaror avsedda för hushållsbruk). När avfallet läggs i säck ska säcken vara transparent så att innehållet syns. Elavfall ska sorteras för sig.

Nyttjanderättshavare är den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet, exempelvis verksamhetsutövare som hyr lokal, eller annan hyresgäst.

Ordinarie hämtningsplats är den plats där avfallsbehållare eller avfall ska vara placerat på hämtningsdagen senast kl. 06:00. Hämtningsplatsen ska vara placerad så nära hämtningsfordonets stopp-plats som möjligt, se definition av stopp-plats nedan.

Returpapper är kommunalt avfall som utgörs av tidningar (tidningar, tidskrifter, direktreklam, kataloger och liknande produkter) eller tidningspapper.

Samfällighetsförening är en juridisk person. Medlemmarna är ägarna till de deltagande fastigheterna. En samfällighetsförening, för ägande och skötsel av gemensamhetsanläggning för avfallshantering, träder i fastighetsägarens ställe med avseende på betalningsansvar för avgifter enligt denna avfallstaxa.

Samlokaliserad verksamhet är en verksamhet i en fastighet som har fastighetsnära insamling av förpackningsavfall kan anmäla till kommunen att den vill att kommunen samlar in verksamhetens förpackningsavfall fastighetsnära. En förutsättning är att verksamheten tillsammans med hushållen använder avfallsbehållare och anordningar för avfall på eller i anslutning till fastigheten. Verksamheten måste göra en aktiv anmälan till kommunen för att få kommunal insamling av sitt förpackningsavfall.

Spillfett är ett kommunalt avfall som utgörs av fett som uppstår vid tillagning av mat eller dryck, exempelvis från fritöser och stekbord eller stekpannor.

Stopp-plats är fordonets normala uppställningsplats vid hämtning av avfall. Det ska finnas farbar väg fram till stopp-platsen.

Verksamheter är fastigheter där det uppstår kommunalt avfall, exempelvis skolor, förskolor, restauranger, sjukhus, fritidsanläggningar, affärer, hotell, båtklubbar m m som inte utgörs av boende. Till verksamheter räknas även bostäder i speciella boenden som inte har full boendestandard, till exempel studentkorridorer samt verksamheter för vård och omsorg.

Toalettvagn är tillfällig mobil toalett som normalt töms med slamsugningsfordon. Toalettbod och bajamaja ingår i detta begrepp.

I övrigt gäller samma definitioner som i föreskrifter för avfallshantering i Borgholms kommun.

12.4 Betalningsskyldig och betalningsmottagare

Fastighetsinnehavare är betalningsskyldig och ska teckna abonnemang för aktuell avfallshantering, samt beställa tilläggstjänster enligt denna avfallstaxa utifrån behov som uppstår på fastigheten. Avgiften ska betalas till Borgholm Energi AB. Fakturering sker enligt det faktureringsintervall som fastställs av bolaget.

Betalningsskyldighet gäller även vid de tillfällen då avfall inte har kunnat hämtas, på grund av att avfallsbehållaren inte varit tillgänglig vid hämtningstillfället, inte använts eller varit placerad på annat sätt än det i abonnemanget specificerade sättet.

Efter godkännande från Borgholm Energi AB, fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare, kan fakturor ställas till nyttjanderättshavaren. Borgholm Energi AB kan häva sådan överenskommelse om nyttjanderättshavaren inte uppfyller sina åtaganden. Avgiftsskyldigheten kvarstår hos fastighetsinnehavaren och om fakturamottagaren inte betalar fakturorna inom föreskriven tid skickas fakturorna till fastighetsinnehavaren.

12.5 Ägarbyte och ändring av abonnemang

Anmälan om uppsägning, ägarbyte eller byte av abonnemang ska vara Borgholm Energi AB tillhanda senast 7 dagar innan förändringen kan träda i kraft.

Anmälan ska innehålla korrekta uppgifter om fastighetsbeteckning och fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare samt övriga obligatoriska uppgifter enligt blankett för att kunna handläggas. Ingen förändring av abonnemang eller ägare medges retroaktivt.

Vid uppsägning och ägarbyte, där anmälan inkommit till Borgholm Energi AB senare än enligt ovan, återbetalas inte redan fakturerade avgifter eller avgifter som faktureras innan förändring registrerats.

Se föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun angående ansökan om uppehåll.

12.6 Avgifter för en- och tvåbostadshus

Alla fastigheter där någon person är folkbokförd ska betala grundavgift som för året-runt-abonnemang. Alla fastigheter med permanentboende, eller som av annan anledning har behov av hämtning av avfall året runt, ska teckna året-runt-abonnemang.

12.7 Gemensamt abonnemang

För en-och tvåfamiljshus som delar abonnemang eller har gemensam avfallslösning debiteras fastighetsinnehavare var för sig.

För samfällighetsföreningar som väljer att samordna avfallshanteringen debiteras föreningen fast årskostnad för samtliga ingående fastigheter. Föreningen ansvarar för behållarna och är betalningsansvarig för abonnemang.

Vilka fastigheter som ingår i gemensamt abonnemang ska kontinuerligt uppdateras och meddelas Borgholm Energi AB.

Förutsättningar för gemensamma avfallsbehållare regleras i 39 § i föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun.

12.8 Avgifter vid undantag enligt kommunens föreskrifter för avfallshantering

Förutsättningar och ansökan av undantag regleras i kommunens föreskrifter för avfallshantering. När tillsynsansvarig nämnd handlägger anmälan eller ansökan om undantag debiteras avgift enligt nämndens fastställda taxa.

Vid beviljat uppehåll i hämtning enligt 40 § föreskrifter för avfallshantering i Borgholms kommun, debiteras endast grundavgift. Hämtningsavgiften debiteras inte under aktuell period. Vid uppehåll ska ingen hämtning av något slags avfall ske från fastigheten under uppehållsperioden.

Vid befrielse enligt 41 § föreskrifter för avfallshantering i Borgholms kommun debiteras ingen avfallsavgift.

12.9 Felsorteringsavgift

Om farligt avfall läggs i avfallsbehållare eller om avfallet inte är sorterat enligt anvisningar har Borgholm Energi AB rätt att debitera felsorteringsavgift.

12.10 Avgifter när taxan saknar tillämpning

Om ett behov uppstår av en tjänst som inte finns specificerad i denna taxa, exempelvis vid hämtning med andra metoder än de som anges i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt, saknar taxan tillämpning i det enskilda fallet. Styrelsen för Borgholm Energi AB får då besluta om avgifter baserat på principer i denna taxa, självkostnad för tjänsten och avgift per timme.

Taxor 2025

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

- att höja 2025 års taxa för tillsyn enligt miljöbalken till 1 193 kr
- att godkänna nedanstående ändringar till taxedokumentet.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har gjort en noggrann genomlysning och översyn av taxorna inom nämndens ansvarsområde, för att dessa bättre ska överensstämma med faktisk tidsåtgång för handläggning.

Taxa för kart- och mätärenden

- *Nybyggnadskarta* – en kvart läggs på start av ärende respektive slut av ärende, då de administrativa delarna tidigare inte täckts till fullo. En halvtimme läggs på fältarbete, då fältmätningarna i genomsnitt överstiger den tidigare uppskattade tidsåtgången.

- *Förenklad nybyggnadskarta*- utgår. Samtliga kartor inom detaljplanerat område beställs i stället som Nybyggnadskartor. Ett upplägg som bättre överensstämmer med både närliggande kommuner och den faktiska tidsåtgången.

- *Grovutsättning* – en kvart läggs på start av ärende då den administrativa delen tidigare inte täckts till fullo. En kvart tas bort på fältarbete för att bättre överensstämma med faktisk tidsåtgång.

- *Finutsättning* - en kvart läggs på start av ärende då den administrativa delen tidigare inte täckts till fullo. En kvart tas bort på fältarbete för att bättre överensstämma med faktisk tidsåtgång.

- *Lägeskontroll* - en kvart läggs på start av ärende då den administrativa delen tidigare inte täckts till fullo. En kvart tas bort på fältarbete för att bättre överensstämma med faktisk tidsåtgång.

Taxa för miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd och sprängämnesprekursorer

I taxan för miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd och sprängämnesprekursorer har 6 § ändrats så att beräkning av timavgift alltid sker med aktuell timtaxa.

”6 § Vid tillämpningen av denna taxa används den av kommunfullmäktige eller miljö- och byggnadsnämnden, senast beslutade timtaxa för tillsyn och prövning enligt miljöbalken.”

Följande paragrafer som Sveriges kommuner och regioners (SKR) rekommenderar har tillkommit:

Extraordinär tillsynsavgift
23 § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får nämnden i särskild ordning besluta om extraordinär tillsynsavgift. Sådan avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud eller om det skett en olycka eller större driftstörning som kan medföra risk för skada eller olägenhet av större betydelse för människors hälsa, miljön eller andra intressen som skyddas enligt miljöbalken.

Extraordinär tillsynstid beräknas som timavgift enligt 6–7 §§ och ska betalas av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

Tillkommande avgift i särskilda fall
24 § Timavgift enligt 6–7 §§ ska även betalas för kommunens arbete med anledning av beslut om sådana villkor av mindre betydelse som prövningsmyndigheten med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåtit till den kommunala tillsynsmyndigheten att besluta om, eller tillsynsmyndighetens arbete med anledning av omprövning av tillstånd eller villkor enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.

Täcker situationen när tillståndsmyndigheten med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken har överlåtit till den kommunala tillsynsmyndigheten att besluta om villkor av mindre betydelse. Punkt 2 avser tillsynsmyndighetens arbete med anledning av omprövning av tillstånd eller villkor enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.

Avgift för tillsyn i övrigt

25 § Avgift för tillsyn i övrigt, även för handläggning med anledning av underrättelser eller information, ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder som i övrigt anges i taxebilaga 1.

Ändringar i beräkningsunderlag
Vidare så är taxebilagorna, här benämnda beräkningsunderlag, ändrade när det gäller avgifter för handläggande ärenden inom enskilda avlopp. Avgiften för prövningar av tillstånd för enskilda avloppsanläggningar har höjts från åtta till tio timmar. Åtta timmar är en vanlig nivå i många andra kommuner, men förutsättningarna på Öland ställer högre krav på utredningar. Ölands tunna jordlager, hög grundvattennivå del av året, höga natur- och kulturvärden samt fornlämningar gör att varje ansökan tar mer tid att utreda än på många andra platser i Sverige. Det är en situation som delas med Gotland och region Gotland har en taxa med tio timmar för ansökan av en avloppsanläggning. De nya posterna i denna del av taxan är alla kopplade till enskilda avlopp och har tillkommit för att förenkla debiteringen och öka likabehandlingen gällande avgifter inför kommande inventering av enskilda avlopp.

Tabell 1. Ändringar i beräkningsunderlag (taxebilaga) 1.

Ansökan om tillstånd för inrättande av en avloppsanordning	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	8-> 10 tim
Behandling av ofullständig ansökan om tillstånd för inrättande av en avloppsanordning.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: 5 tim
Ansökan om tillstånd för anslutande av en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning, och som inte omfattas av årsavgift enligt beräkningsunderlag 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: 4 tim
Ansökan om tillstånd för inrättande av en sluten tank.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: 4 tim
Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning för 5-200 personekvivalenter.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: Timavgift

Tillsyn av enskilda avloppsanordningar, med platsbesök.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	Ny: 4 tim

Bestämning av ny timtaxa för prövning och tillsyn inom miljöbalken

För beräkning av timtaxan har SKR:s modell använts. Då räknas alla kostnader för verksamheten ihop och delas med den totala intäkten från tillsynen som utförs. Enligt denna beräkningsmodell landar timtaxan för miljöbalkstillsynen på 2 404 kr (se ” Beräkningsunderlag_timtaxa_miljö_2025_0”). Då skulle det täcka alla kostnader till 100% och med ett antagande att miljöenhetens miljötillsyn debiterar 400 timmar per helårsanställd (se Tabell 2). Med en självfinansieringsgrad på 50% blir timtaxan 1 193 kr. I jämförelse med övriga kommuner i länet (Tabell 2) skulle denna timtaxa inte avvika allt för mycket från övriga kommuner i länet.

Ny timtaxa för miljötillsyn enligt miljöbalken föreslås till **1 193 kr.**

De utgifter som timtaxan ska täcka kostnader för är bland annat:

- personalkostnader
- nämndens kostnader
- kompetensutveckling
- material och utrustning
- kostnader för utredning av klagomål/smittskydd
- försäkringar
- fordon
- investeringskostnader
- administrationskostnader
- andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader

Intäkterna består av avgifter för debiterbar tillsyn. Vad som debiteras framgår av taxedokumentet ”Miljötaxa 2025 BU”. En miljöinspektörs arbetstid består inte bara av handläggning som kan debiteras enligt miljöbalken. Exempel på uppgifter som inte debiteras är:

- Handläggning av frågor från allmänheten eller media
- Utlämnande av allmän handling
- Handläggning av överklagningar och åtalsanmälningar
- Handläggning av remisser från centrala myndigheter
- Tillsyn och stöd vid olyckor och hantering av döda djur
- Kvalitetsarbete (rutiner, tillsynsplan, behovsutredning, taxearbete)
- Tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet (remisser B-anläggningar)
- Handläggning av obefogade klagomålsärenden
- Riskklassning
- Rapportering av tillsynsarbetet till centrala/regionala myndigheter

- Tillsynsprojekt (MSO eller egna)
- Restid (inklusive bilbokning, bilskötsel, cykelservice)

Tabell 2. Timtaxor, täckningsgrad och debiterade timmar per årsarbetskraft i länet inom miljöbalkens tillsynsområde.

1) Tabell över timtaxor i länet 2024 (Miljöbalken)		2) Täckningsgrad 2023 (Miljöbalken) från MSO	3) Timmar debiterade per ÅA
4) Kalmar	5) 1 214	6) 39%	7) 380
8) Högsby	9) 1 107	10) 75%	11) 372
12) Nybro	13) 1 105	14) 51%	15) 487
16) Mörbylånga	17) 1 100	18) 31%	19) 308
20) Borgholm	21) 1 093	22) 32%	23) 403
24) Oskarshamn	25) 1 079	26) 62%	27) 637
28) Västervik	29) 1 076	30) 45%	31) 372
32) Torsås	33) 1 068	34) 41%	35) 254
36) Emmaboda	37) 1 065	38) 46%	39) 333
40) Hultsfred/Vimmerby	41) 1 060	42) 37%	43) 425
44) Mönsterås	45) 1 043	46) 32%	47) 326

Taxebestämmelser för livsmedelskontroll
Inga ändringar i taxebestämmelserna.

Taxa för serveringstillstånd
En ny rad läggs till för catering (1217 kr) gällande utökning av befintligt tillstånd, oavsett vad utökningen består av.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse
Protokollsutdrag
Taxor 2025 MBNAU

Beräkningsunderlag Bygg 2025
Beräkningsunderlag timtaxa Miljö 2025
Miljötaxa 2025
Beräkningsunderlag 1
Beräkningsunderlag 2
Beräkningsunderlag 3

Dagens sammanträde

Miljöchef Sven Jansson och byggnadsinspektör David Nyberg redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Sändlista

Beslutet skickas till kommunfullmäktige
Beslutet skickas till Karin Bergman

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

2024-10-15

Ärendenummer
2024/2 -BN

Till nämnd/instans som först ska bereda ärendet

Taxor 2025

Förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

- att höja 2025 års taxa för tillsyn enligt miljöbalken till 1 193 kr
- att godkänna nedanstående ändringar till taxedokumentet.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har gjort en noggrann genomlysning och översyn av taxorna inom nämndens ansvarsområde, för att dessa bättre ska överensstämma med faktisk tidsåtgång för handläggning.

Taxa för kart- och mätärenden

- *Nybyggnadskarta* – en kvart läggs på start av ärende respektive slut av ärende, då de administrativa delarna tidigare inte täckts till fullo. En halvtimme läggs på fältarbete, då fältmätningarna i genomsnitt överstiger den tidigare uppskattade tidsåtgången.

- *Förenklad nybyggnadskarta*- utgår. Samtliga kartor inom detaljplanerat område beställs istället som Nybyggnadskartor. Ett upplägg som bättre överensstämmer med både närliggande kommuner och den faktiska tidsåtgången.

- *Grovutsättning* – en kvart läggs på start av ärende då den administrativa delen tidigare inte täckts till fullo. En kvart tas bort på fältarbete för att bättre överensstämma med faktisk tidsåtgång.

- *Finutsättning* - en kvart läggs på start av ärende då den administrativa delen tidigare inte täckts till fullo. En kvart tas bort på fältarbete för att bättre överensstämma med faktisk tidsåtgång.

- *Lägeskontroll* - en kvart läggs på start av ärende då den administrativa delen tidigare inte täckts till fullo. En kvart tas bort på fältarbete för att bättre överensstämma med faktisk tidsåtgång.

Taxa för miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd och sprängämnesprekursorer

I taxan för miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd och sprängämnesprekursorer har 6 § ändrats så att beräkning av timavgift alltid sker med aktuell timtaxa.

”6 § Vid tillämpningen av denna taxa används den av kommunfullmäktige eller miljö- och byggnadsnämnden, senast beslutade timtaxa för tillsyn och prövning enligt miljöbalken.”

Följande paragrafer som Sveriges kommuner och regioners (SKR) rekommenderar har tillkommit:

Extraordinär tillsynsavgift
23 § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får nämnden i särskild ordning besluta om extraordinär tillsynsavgift. Sådan avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud eller om det skett en olycka eller större driftstörning som kan medföra risk för skada eller olägenhet av större betydelse för människors hälsa, miljön eller andra intressen som skyddas enligt miljöbalken.
Extraordinär tillsynstid beräknas som timavgift enligt 6-7 §§ och ska betalas av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

Tillkommande avgift i särskilda fall
24 § Timavgift enligt 6-7 §§ ska även betalas för kommunens arbete med anledning av beslut om sådana villkor av mindre betydelse som prövningsmyndigheten med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåtit till den kommunala tillsynsmyndigheten att besluta om, eller
tillsynsmyndighetens arbete med anledning av omprövning av tillstånd eller villkor enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.
Täcker situationen när tillståndsmyndigheten med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken har överlåtit till den kommunala tillsynsmyndigheten att besluta om villkor av mindre betydelse. Punkt 2 avser tillsynsmyndighetens arbete med anledning av omprövning av tillstånd eller villkor enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.

Avgift för tillsyn i övrigt
25 § Avgift för tillsyn i övrigt, även för handläggning med anledning av underrättelser eller information, ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder som i övrigt anges i taxebilaga 1.

Ändringar i beräkningsunderlag

Vidare så är taxebilagorna, här benämnda beräkningsunderlag, ändrade när det gäller avgifter för handläggande ärenden inom enskilda avlopp. Avgiften för prövningar av tillstånd för enskilda avloppsanläggningar har höjts från åtta till tio timmar. Åtta timmar är en vanlig nivå i många andra kommuner, men förutsättningarna på Öland ställer högre krav på utredningar. Ölands tunna jordlager, hög grundvattennivå del av året, höga natur- och kulturvärden samt fornlämningar gör att varje ansökan tar mer tid att utreda än på många andra platser i Sverige. Det är en situation som delas med Gotland och region Gotland har en taxa med tio timmar för ansökan av en avloppsanläggning. De nya posterna i denna del av taxan är alla kopplade till enskilda avlopp och har tillkommit för att förenkla debiteringen och öka likabehandlingen gällande avgifter inför kommande inventering av enskilda avlopp.

Tabell 1. Ändringar i beräkningsunderlag (taxebilaga) 1.

Ansökan om tillstånd för inrättande av en avloppsanordning	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	8-> 10 tim
Behandling av ofullständig ansökan om tillstånd för inrättande av en avloppsanordning.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: 5 tim
Ansökan om tillstånd för anslutande av en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning, och som inte omfattas av årsavgift enligt beräkningsunderlag 2.	förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: 4 tim
Ansökan om tillstånd för inrättande av en sluten tank.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: 4 tim
Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning för 5-200 personekvivalenter.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: Timavgift

Tillsyn av enskilda avloppsanordningar, med platsbesök.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	Ny: 4 tim

Bestämning av ny timtaxa för prövning och tillsyn inom miljöbalken

För beräkning av timtaxan har SKR:s modell använts. Då räknas alla kostnader för verksamheten ihop och delas med den totala intäkten från tillsynen som utförs. Enligt denna beräkningsmodell landar timtaxan för miljöbalkstillsynen på 2 404 kr (se ” Beräkningsunderlag_timtaxa_miljö_2025_0”). Då skulle det täcka alla kostnader till 100% och med ett antagande att miljöenhetens miljötillsyn debiterar 400 timmar per helårsanställd (se Tabell 2). Med en självfinansieringsgrad på 50% blir timtaxan 1 193 kr. I jämförelse med övriga kommuner i länet (Tabell 2) skulle denna timtaxa inte avvika allt för mycket från övriga kommuner i länet.

Ny timtaxa för miljötillsyn enligt miljöbalken föreslås till **1 193 kr.**

De utgifter som timtaxan ska täcka kostnader för är bland annat:

- personalkostnader
- nämndens kostnader
- kompetensutveckling
- material och utrustning
- kostnader för utredning av klagomål/smittskydd
- försäkringar
- fordon
- investeringskostnader
- administrationskostnader
- andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader

Intäkterna består av avgifter för debiterbar tillsyn. Vad som debiteras framgår av taxedokumentet ”Miljötaxa 2025 BU”. En miljöinspektörs arbetstid består inte bara av

handläggning som kan debiteras enligt miljöbalken. Exempel på uppgifter som inte debiteras är:

- Handläggning av frågor från allmänheten eller media
- Utlämnande av allmän handling
- Handläggning av överklagningar och åtalsanmälningar
- Handläggning av remisser från centrala myndigheter
- Tillsyn och stöd vid olyckor och hantering av döda djur
- Kvalitetsarbete (rutiner, tillsynsplan, behovsutredning, taxearbete)
- Tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet (remisser B-anläggningar)
- Handläggning av obefogade klagomålsärenden
- Riskklassning
- Rapportering av tillsynsarbetet till centrala/regionala myndigheter
- Tillsynsprojekt (MSO eller egna)
- Restid (inklusive bilbokning, bilskötsel, cykelservice)

Tabell 2. Timtaxor, täckningsgrad och debiterade timmar per årsarbetskraft i länet inom miljöbalkens tillsynsområde.

Tabell över timtaxor i länet 2024 (Miljöbalken)		Täckningsgrad 2023 (Miljöbalken) från MSO	Timmar debiterade per ÅA
Kalmar	1 214	39%	380
Högsby	1 107	75%	372
Nybro	1 105	51%	487
Mörbylånga	1 100	31%	308
Borgholm	1 093	32%	403
Oskarshamn	1 079	62%	637
Västervik	1 076	45%	372
Torsås	1 068	41%	254
Emmaboda	1 065	46%	333
Hultsfred/Vimmerby	1 060	37%	425
Mönsterås	1 043	32%	326

Taxebestämmelser för livsmedelskontroll
Inga ändringar i taxebestämmelserna.

Taxa för serveringstillstånd
En ny rad läggs till för catering (1217 kr) gällande utökning av befintligt tillstånd, oavsett vad utökningen består av.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse
Taxor 2025 MBNAU
Beräkningsunderlag Bygg 2025
Miljötaxa 2025
Beräkningsunderlag timtaxa Miljö 2025
Beräkningsunderlag 1
Beräkningsunderlag 2
Beräkningsunderlag 3

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Avdelningschef miljö och bygg

§ 134

Diarienummer 2024/2 BN

Ekonomi, Miljö- och byggnadsnämnden - Taxor 2025

Beslut

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott föreslår miljö- och byggnadsnämnden besluta

- att höja 2025 års taxor med SKR:s prisindex för kommunal verksamhet, vilket uppgår till 0 %.

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott föreslår miljö- och byggnadsnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

- att godkänna nedanstående ändringar till taxedokumentet.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har gjort en noggrann genomlysning och översyn av taxorna inom nämndens ansvarsområde, för att dessa bättre ska överensstämma med faktisk tidsåtgång för handläggning.

Taxa för kart- och mätärenden

- *Nybyggnadskarta* – en kvart läggs på start av ärende respektive slut av ärende, då de administrativa delarna tidigare inte täckts till fullo. En halvtimme läggs på fältarbete, då fältmätningarna i genomsnitt överstiger den tidigare uppskattade tidsåtgången.

- *Förenklad nybyggnadskarta-* utgår. Samtliga kartor inom detaljplanerat område beställs istället som Nybyggnadskartor. Ett upplägg som bättre överensstämmer med både närliggande kommuner och den faktiska tidsåtgången.

- *Grovutsättning* – en kvart läggs på start av ärende då den administrativa delen tidigare inte täckts till fullo. En kvart tas bort på fältarbete för att bättre överensstämma med faktisk tidsåtgång.

- *Finutsättning* - en kvart läggs på start av ärende då den administrativa delen tidigare inte täckts till fullo. En kvart tas bort på fältarbete för att bättre överensstämma med faktisk tidsåtgång.

- *Lägeskontroll* - en kvart läggs på start av ärende då den administrativa delen tidigare inte täckts till fullo. En kvart tas bort på fältarbete för att bättre överensstämma med faktisk tidsåtgång.

Taxa för miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd och sprängämnesprekursorer

I taxan för miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd och sprängämnesprekursorer har 6 § ändrats så att beräkning av timavgift alltid sker med aktuell timtaxa.

”6 § Vid tillämpningen av denna taxa används den av kommunfullmäktige eller miljö- och byggnadsnämnden, senast beslutade timtaxa för tillsyn och prövning enligt miljöbalken.”

Följande paragrafer som SKR rekommenderar har tillkommit:

Extraordinär tillsynsavgift
23 § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får nämnden i särskild ordning besluta om extraordinär tillsynsavgift. Sådan avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud eller om det skett en olycka eller större driftstörning som kan medföra risk för skada eller olägenhet av större betydelse för människors hälsa, miljön eller andra intressen som skyddas enligt miljöbalken.

Extraordinär tillsynstid beräknas som timavgift enligt 6–7 §§ och ska betalas av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

Tillkommande avgift i särskilda fall
24 § Timavgift enligt 6-7 §§ ska även betalas för kommunens arbete med anledning av beslut om sådana villkor av mindre betydelse som prövningsmyndigheten med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåtit till den kommunala tillsynsmyndigheten att besluta om, eller tillsynsmyndighetens arbete med anledning av omprövning av tillstånd eller villkor enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.

Täcker situationen när tillståndsmyndigheten med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken har överlåtit till den kommunala tillsynsmyndigheten att besluta om villkor av mindre betydelse. Punkt 2 avser tillsynsmyndighetens arbete med anledning av omprövning av tillstånd eller villkor enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.

Avgift för tillsyn i övrigt
25 § Avgift för tillsyn i övrigt, även för handläggning med anledning av underrättelser eller information, ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder som i övrigt anges i taxebilaga 1.

26 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten, vidtar åtgärd eller i annat fall kan anses ha gett upphov till olägenheter som föranleder tillsynsåtgärden. Avgift för tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken ska betalas av den som enligt det 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Vidare så är taxebilagorna, numera benämnda beräkningsunderlag, ändrade när det gäller avgifter för handläggande ärenden inom enskilda avlopp. Avgiften för prövningar av tillstånd för enskilda avloppsanläggningar har höjts från åtta till tio timmar. Åtta timmar är en vanlig

nivå i många andra kommuner, men förutsättningarna på Öland ställer högre krav på utredningar. Ölands tunna jordlager, hög grundvattennivå del av året, höga natur- och kulturvärden samt fornlämningar gör att varje ansökan tar mer tid att utreda än på många andra platser i Sverige. Det är en situation som delas med Gotland och region Gotland har en taxa med tio timmar för ansökan av en avloppsanläggning. De nya posterna i denna del av taxan är alla kopplade till enskilda avlopp och har tillkommit för att förenkla debiteringen och öka likabehandlingen gällande avgifter inför kommande inventering av enskilda avlopp.

Ändringar beräkningsunderlag (taxebilaga) 1.

Ansökan om tillstånd för inrättande av en avloppsanordning	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	8-> 10 tim
Behandling av ofullständig ansökan om tillstånd för inrättande av en avloppsanordning.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: 5 tim
Ansökan om tillstånd för anslutande av en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning, och som inte omfattas av årsavgift enligt beräkningsunderlag 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: 4 tim
Ansökan om tillstånd för inrättande av en sluten tank.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: 4 tim
Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning för 5-200 personekvivalenter.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Ny: Timavgift

Tillsyn av enskilda avloppsanordningar, med platsbesök.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	Ny: 4 tim

Bestämning av ny timtaxa för prövning och tillsyn inom miljöbalken

Timtaxan ska täcka kostnader för personalkostnader, kompetensutveckling, nämndens

myndighetsutövning, material och utrustning, kostnader för utredning av klagomål/smittskydd, försäkringar, fordon, lokalkostnader, investeringskostnader, administrationskostnader, andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader.

Enligt beräkningsmodell hämtad från SKR landar timtaxan för miljöbalkstillsynen på 2687 kr. Då skulle det täcka alla kostnader till 100% och med ett antagande att miljöenhetens miljötillsyn kan nå 325 debiterbara timmar per helårsanställd. I dagsläget når miljöenheten upp till 250 debiterbara timmar per helårsanställd. Skulle man anta att miljöenheten når målet på 325 timmar och man siktar på en självfinansieringsgrad på 50% blir timtaxan 1 344 kr. I jämförelse med övriga kommuner i länet (Tabell 1.) skulle vi i sådana fall hamna klart högst. Eftersom man eftersträvar att inte avvika för mycket från övriga kommuner i länet föreslås en ökning med 100 kr plus ökningen för index för kommunal verksamhet.

Ny timtaxa för miljötaxa föreslås till **1 193 + PKV.**

Tabell 1. Timtaxor och täckningsgrad i länet inom miljöbalkens (MB) tillsynsområde.

1. Tabell över timtaxor i länet 2024 (MB)		*2. Täckningsgrad 2023(MB) från MSO*
3. Kalmar	*4. 1 214*	*5. 39%*
6. Högsby	*7. 1 107*	*8. 75%*
9. Nybro	*10. 1 105*	*11. 51%*
12. Mörbylånga	*13. 1 100*	*14. 31%*
15. Borgholm	*16. 1 093*	*17. 36%*
18. Oskarshamn	*19. 1 079*	*20. 62%*
21. Västervik	*22. 1 076*	*23. 45%*
24. Torsås	*25. 1 068*	*26. 41%*
27. Emmaboda	*28. 1 065*	*29. 46%*
30. Hultsfred/Vimmerby	*31. 1 060*	*32. 37%*
33. Mönsterås	*34. 1 043*	*35. 32%*

Taxebestämmelser för livsmedelskontroll
Inga ändringar i taxebestämmelserna. Ny timtaxa för livsmedelstillsyn föreslås bli 1 334 + PKV.

Taxa för serveringstillstånd
En ny rad läggs till för catering (1217 kr + PKV) gällande utökning av befintligt tillstånd, oavsett vad utökningen består av.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse
Taxor 2025 MBNAU
Beräkningsunderlag Bygg 2025
Miljötaxa 2025
Beräkningsunderlag timtaxa Miljö 2025
Beräkningsunderlag 1
Beräkningsunderlag 2
Beräkningsunderlag 3

Dagens sammanträde

Miljöchef Sven Jansson och bygglovschef Hilda Karlsson redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Sändlista

Kommunfullmäktige
Avdelningschef miljö och bygg

Borgholms kommun

Miljö- och byggnadsnämnd

Taxor 2025

2025

MBN 2024-10-23, §XX

Innehållsförteckning

1 Taxor 3

1.1 Miljö- och byggnadsnämnden 3

Bilagor

Bilaga 1: Beräkningsunderlag_timtaxa_miljö_2025_0

Bilaga 2: Beräkningsunderlag 1

Bilaga 3: Beräkningsunderlag 2

Bilaga 4: Beräkningsunderlag 3

1 Taxor

1.1 Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämndens taxor 2025 baseras på beslut av regeringen samt enligt PKV (prisindex kommunal verksamhet) vilka presenteras under hösten 2024. Komplett taxedokument beslutas därmed i kommunfullmäktige i november.

Plan- och bygglovstaxa

Inledande bestämmelser

Denna taxa gäller för miljö- och byggnadsnämndens verksamhet enligt plan- och bygglagen. Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900), PBL eller bestämmelser meddelade med stöd av denna lag eller med anledning av EU:s förordningar inom Plan- och bygglagens tillämpningsområde eller kommunallagen (1991:900), om inget annat anges. Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. Avgifterna är inte momsbelagda, om inget annat anges. Taxan består av dessa bestämmelser med tillhörande bilagor (tabell 1-10).

Nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring i SKR:s Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret. Basmånad för indexuppräkning är oktober månad.

Allmänna bestämmelser

12 kap. 8 § plan- och bygglagen (2010:900) ger möjligheter för miljö- och byggnadsnämnden att ta ut en avgift i ärenden om plan, lov, förhandsbesked och anmälan samt för nybyggnadskarta, framställning av arkivbeständiga handlingar eller andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder. Miljö- och byggnadsnämnden kan dessutom ta ut en avgift för planbesked, villkorsbesked och ingripandebesked, tekniska samråd och slutsamråd, tillsynsbesök på byggarbetsplatsen och kungörande av beslut om lov eller förhandsbesked i Post- och Inrikes Tidningar. I ärenden om detaljplan ska avgiften även täcka kostnader för program, om ett sådant behövs.

Miljö- och byggnadsnämnden får även enligt 9 § ta ut en planavgift för att täcka kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad eller annat bygglov enligt 16 kap. 7 § (skylt eller ljusanordning eller annan bygglovspliktig anläggning) och den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

Överklagande av beslut om taxa

Kommunfullmäktiges beslut om taxan kan överklagas enligt reglerna om laglighetsprövning (kommunalbesvär) i 10 kap. kommunallagen. Överklagande ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då protokollsjusteringen har tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Beslut om taxa behöver inte vinna laga kraft innan taxan börjar tillämpas.

Taxan gäller från och med 1 januari 2025.

Avgiftsbeslut i enskilda ärenden

Tillämpningen av taxan och debiteringen i enskilda fall ankommer på miljö- och byggnadsnämnden. Beslut om avgift kan fattas av tjänstemän endast efter delegation.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt ska inte tas ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning. Mervärdesskatt tas däremot ut på avgifter enligt uppdragstaxa.

Avgiftsbestämning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid tidpunkten för ansökan eller, om särskilt beslut inte fattas i ärendet, då handläggningen som avgiften avser är utförd. Finner miljö- och byggnadsnämnden att det finns särskilda skäl som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, får nämnden besluta om detta eller tjänsteman med delegation för visst slag av ärenden eller för särskilt ärende. Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar miljö- och byggnadsnämnden om skälig avgift grundad på tidersättning. Vid tidersättning kan också ersättning för resa utgå.

Betalning

Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i faktura. Betalas inte avgift vid den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker. Avgifter kan tas ut i förskott.

Uttagen avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs. Avräkning ska då ske mot eventuell bygglovavgift.

Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall

Varje beslut om debitering förses med en information om hur man överklagar. Miljö-och byggnadsnämndens beslut om avgift kan enskilda fall överklagas enligt 13 kap 3 § plan- och bygglagen hos länsstyrelsen. Den som vill överklaga ska ge in handlingarna till miljö- och byggnadsnämnden inom tre veckor från den dag den fick del av beslutet.

Bygglovstaxa

Beräkning av taxa

Avgiften för en viss åtgärd tas ut enligt de tabeller som hör till taxan. Beloppen i tabellerna har beräknats genom att en framräknad handläggningskostnad per timme för verksamheten har multiplicerats med en genomsnittlig tidsåtgång för den typ av ärende som åtgärden avser (tabell 1).

Handläggningskostnad:1 314 kr per timme.

I de fallen då åtgärden inte återfinns i tabell 1 med fastställda avgifter, beräknas avgifterna som en funktion av ett värde som utgör en tusendel av gällande prisbasbelopp enligt lagen (1962:381), om allmän försäkring (mPBB) samt ärendeberoende faktorer som grundar sig på den tidsåtgång och komplexitet som handläggningen av respektive ärendetyp kräver. Vid tidersättning tas kostnad för administration ut med minst en timme (tabell 2-10).

Reducerad avgift

Ansökan om att göra justeringar i ett tidigare beviljat gällande lov medför ett nytt ärende med tillhörande beslut. Avgift utgår enligt den tabell där åtgärden återfinns. Om miljö- och byggnadsnämnden finner att det är motiverat med avseende på arbetsinsatsen kan avgiften reduceras med 25, 50 eller 75 %.

Om nämnden överskrider tidsfristen för handläggningen av ett ärende om lov, förhandsbesked eller anmälan, ska avgiften som nämnden tar ut reduceras. Avgiften ska reduceras med en femtedel per påbörjad vecka som nämnden överskrider den tidsfrist som gäller för att meddela beslut i ärendet. Enligt Plan- och bygglag (2010:900) 12 kap 8a §.

Avräkning

För startbesked gäller om sökanden så begär att miljö- och byggnadsnämnden ska återbetala i förskott erlagda avgifter för åtgärder som inte vidtagits. Detta under förutsättning att kontrollplan följts och projektet inte fullföljts inom föreskriven tid. Slutavräkning sker när slutbesked utfärdas.

Om slutlig avgift för startbesked och upprättande av kontrollplan avviker ifrån i förskott betald avgift ska avräkningen ske senast när slutbesked överlämnas.

Ränta utgår ej på belopp, som återbetalas respektive tilläggsdebiteras, för tid innan betalningen ska ske. Tid för begäran om återbetalning hanteras enligt Preskriptionslagen, dvs. preskription sker efter tio år.

Ändring av taxa

Miljö- och byggnadsnämnden får för varje kalenderår besluta att justera de i denna taxa framtagna fasta avgifter, timavgifter och mPBB. Övriga ändringar av denna taxa beslutas av kommunfullmäktige.

Bygglov som föregås av gällande förhandsbesked

I de fall bygglov beviljas under förhandsbeskedets giltighetstid, ska ärendet hanteras och debiteras som planenligt bygglov. När giltighetstiden för förhandsbeskedet löpt ut, debiteras ärendet enligt taxan.

Tabell 1 Taxetabell fasta avgifter

Tabell 1 Taxetabell fasta avgifter.

Ärenden som inte ingår i tabell 1 prissätts enligt tabell 2-10.

Ärendenr	Ärendetyp	Beskrivning	Spec	Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring kronor	Förändring procent
A 1.1	Nybyggnad, bostadshus planenligt*		30-100 m2	26 280	26 280	0	0%
1			101-200 m2	31 536	31 536	0	0%
			201-350 m2	32 850	32 850	0	0%
A 1.4	Nybyggnad, bostadshus		30-100 m2	34 164	34 164	0	0%

Ärendenr	Ärendetyp	Beskrivning	Spec	Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring kronor	Förändring procent
	liten avvikelse*						
2			101-200 m2	39 420	39 420	0	0%
			201-350 m2	42 048	42 048	0	0%
	* Tillkommande artskyddsutredning			2 628	2 628	0	0%
A 1.7	Nybyggnad, bostadshus utanför planlagt område		30-100 m2	34 164	34 164	0	0%
3			101-200 m2	39 420	39 420	0	0%
			201-350 m2	42 048	42 048	0	0%
A 1.10	Nybyggnad och tillbyggnad av komplementbyggnad, planenligt	med tekniskt samråd	30-100 m2	17 082	17 082	0	0%
4			101-200 m2	18 396	18 396	0	0%
			201-350 m2	19 710	19 710	0	0%
A 1.13	Nybyggnad och tillbyggnad av komplementbyggnad, liten avvikelse		30-100 m2	23 652	23 652	0	0%
5			101-200 m2	26 280	26 280	0	0%
			201-350 m2	29 908	29 908	0	0%
A 1.16	Nybyggnad och tillbyggnad av komplemen		30-100 m2	23 652	23 652	0	0%

Ärendenr	Ärendetyp	Beskrivning	Spec	Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring kronor	Förändring procent
	tbyggnad, utanför planlagt område						
6			101-200 m2	26 280	26 280	0	0%
			201-350 m2	28 908	28 908	0	0%
A 1.19	Nybyggnad och tillbyggnad av komplementbyggnad, planenligt	utan tekniskt samråd	30-100 m2	11 826	11 826	0	0%
7			101-200 m2	14 454	14 454	0	0%
			201-350 m2	15 768	15 768	0	0%
A 1.22	Nybyggnad och tillbyggnad av komplementbyggnad, liten avvikelse		30-100 m2	15 768	15 768	0	0%
8			101-200 m2	18 396	18 396	0	0%
			201-350 m2	21 024	21 024	0	0%
A 1.25	Nybyggnad och tillbyggnad av komplementbyggnad, utanför planlagt område		30-100 m2	15 768	15 768	0	0%
9			101-200 m2	18 396	18 396	0	0%
			201-350 m2	21 024	21 024	0	0%
A 1.28	Tillbyggnad bostadshus, planenligt	med tekniskt samråd	30-100 m2	17 082	17 082	0	0%
10			101-200 m2	18 396	18 396	0	0%

Ärendenr	Ärendetyp	Beskrivning	Spec	Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring kronor	Förändring procent
			201-350 m2	21 024	21 024	0	0%
A 1.31	Tillbyggnad bostadshus, liten avvikelse	med tekniskt samråd	30-100 m2	22 338	22 338	0	0%
11			101-200 m2	23 652	23 652	0	0%
			201-350 m2	26 280	26 280	0	0%
A 1.34	Tillbyggnad bostadshus, utanför planlagt område	med tekniskt samråd	30-100 m2	22 338	22 338	0	0%
12			101-200 m2	23 652	23 652	0	0%
			201-350 m2	26 280	26 280	0	0%
A 1.37	Tillbyggnad bostadshus, planenligt	utan tekniskt samråd	30-100 m2	9 198	9 198	0	0%
13			101-200 m2	10 512	10 512	0	0%
			201-350 m2	11 826	11 826	0	0%
A 1.40	Tillbyggnad bostadshus, liten avvikelse	utan tekniskt samråd	30-100 m2	14 454	14 454	0	0%
14			101-200 m2	17 082	17 082	0	0%
			201-350 m2	18 396	18 396	0	0%
A 1.43	Tillbyggnad bostadshus, utanför planlagt område	utan tekniskt samråd	30-100 m2	14 454	14 454	0	0%
15			101-200 m2	17 082	17 082	0	0%
			201-350 m2	18 396	18 396	0	0%

Ärendenr	Ärendetyp	Beskrivning	Spec	Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring kronor	Förändring procent
16	Bygglov, ny byggnad och tillbyggnad, komplementbyggnad	0 - 30 m²	Planenligt	9 198	9 198	0	0%
			Liten avvikelse	10 512	10 512	0	0%
			Utanför planlagt område	11 826	11 826	0	0%
17	Skärmtak		Ej bygglovsbefriad	3 942	3 942	0	0%
18	Fasadändring mindre		Inom planlagt område	7 884	7 884	0	0%
	Fasadändring större		Inom planlagt område	14 454	14 454	0	0%
19	Ändrad användning mindre			13 140	13 140	0	0%
19	Ändrad användning större			23 652	23 652	0	0%
20	Tidsbegränsat bygglov/säsongslov			13 140	13 140	0	0%
21	Skylt		Per ärende	5 256	5 256	0	0%
22	Mur/plank			6 570	6 570	0	0%
23	Bygglov parkeringsplats klass 1			9 198	9 198	0	0%
24	Bygglov parkeringsplats klass 2 (PB)	0-10 platser		13 140	13 140	0	0%
25	Bygglov parkeringsplats klass 2 (PB)	11-30 platser		14 454	14 454	0	0%

Ärendenr	Ärendetyp	Beskrivning	Spec	Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring kronor	Förändring procent
26	Bygglov parkeringsplats klass 2 (PB)	30- platser		15 768	15 768	0	0%
27	Bygglov balkong		Ej bygglovsbefriad	5 256	5 256	0	0%
28	Rivningsanmälan			6 570	6 570	0	0%
	Rivningslov			7 884	7 884	0	0%
29	Förhandsbesked/hus		utanför planlagt område	11 826	11 826	0	0%
	*Tillkommande utredning av enskilt avlopp			2 628	2 628	0	0%
30	Marklov			7 884	7 884	0	0%
31	Transformatorstation/teknikbod/pumpstation		0-30 m2	10 512	10 512	0	0%
	Anmälansärenden						
32	Attefall 30m2, förråd/garage	utan tekniskt samråd		7 884	7 884	0	0%
33	Attefall 30m2, gäststuga	utan tekniskt samråd		7 884	7 884	0	0%
34	Attefall 30m2, gäststuga/bostadshus	med tekniskt samråd		11 826	11 826	0	0%
35	Attefall, Tillbyggnad 15 m2, huvudbyggnad	utan tekniskt samråd		7 884	7 884	0	0%
36	Attefall, Takkupor max 2 st			6 570	6 570	0	0%

Ärendenr	Ärendetyp	Beskrivning	Spec	Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring kronor	Förändring procent
37	Attefall, inredande av ytterligare lägenhet			7 884	7 884	0	0%
38	Eldstäder			3 942	3 942	0	0%
39	Installation eller väsentlig ändring av ventilation			3 942	3 942	0	0%
40	Installation eller väsentlig ändring av vattenförsörjning eller avlopp			3 942	3 942	0	0%
41	Ändring bärande konstruktion			3 942	3 942	0	0%
42	Avvisat ärende			3 942	3 942	0	0%
43	Avslag/återkallat ärende	Debiteras per timme					
44	Padelbana			15 768	15 768	0	0%

Tabell 2 Beräkning av faktorbaserad del av taxa

Benämningar av faktorer för beräkning av avgifter	
HF	Handläggningsfaktor
KOM	Faktor för kommunicering
KF	Kartfaktor
mPBB	"Milliprisbasbelopp", en tusendels prisbasbelopp
N	Justeringsfaktor 1.0
MF	Mätningsfaktor
N	Justeringsfaktor
NKF	Nybyggnadskartefaktor
OF	Objektfaktor
PLF	Planavgiftsfaktor
UF	Utstakningsfaktor

Grundprincip för beräkning av avgift: Faktorer x mPBB x N.

Avgift för bygglov/startbesked beräknas efter bruttoarean (BTA) + öppenarean (OPA). **Planavgift** beräknas efter BTA + OPA. **Mätningsavgift** beräknas efter byggnadsarean BYA + OPA. **Kartavgift** beräknas efter markarean.

Nybyggnad Uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats.

Tillbyggnad Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym.

Ombyggnad Ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas.

Ändring En eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde.

Vid beräkning av BTA, OPA och BYA ska mätreglerna enligt SS 21054:2009 utgåva 1 gälla i tillämplig omfattning. Arean bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger.

Vid definition av byggnadshöjd, sluttningsvåning, källare m.m. ska beräkningsregler och definitioner enligt plan- och byggförordningen tillämpas.

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2) x N

Tabell 3 Objektsfaktor

Avgiften inkluderar ett arbetsplatsbesök (utom vid mycket enkla byggnader). Här följer de olika tabeller och förklaringar som utgör taxan.

* I separat ärende, t ex transformatorbyggnader och liknande.

I de fall ärendet har flera byggnader av samma typ beräknas areafaktorn efter dessa byggnaders totala BTA och OPA enligt tabellen nedan. Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika objekt – byggnader och anläggningar – beroende på storlek. Faktorn ska multipliceras med lämplig åtgärdsfaktor enligt tabeller nedan.

Area (m²) - BTA + OPA	**OF**
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovpliktiga komplementbyggnader - Bruttoarea	
0-49	4
50-129	6
130-199	8
200-299	10
300-499	14
500-799	20
800-1199	26
1 200-1 999	36
2 000-2 999	46
3 000-3 999	56
4 000-4 999	64
5 000-5 999	72
6 000-7 999	85
8 000-9 999	100
10 000-14 999	125

Area (m²) - BTA + OPA	OF
15 000-24 999	170
25 000-49 999	235
50 000-100 000	400
Mycket enkla byggnader < 49 m²*	2

Tabell 4 Handläggningsfaktor

Avgift för bygglov = summan av alla tillämpliga HFI x OF x mPBB x N (OF enligt tabell 3)

Se tabell 10 för eventuellt tillkommande avgifter.

Åtgärd	Handläggningsfaktor HF1
Administration inkl. arkivering	7
Planprövning Planenlighet inom detaljplan eller kontroll mot givet förhandsbesked	3
Byggnaden Placering, yttre utformning och färgsättning Användbarhet och tillgänglighet	7
Planprövning- liten avvikelse	5
Lämplighetsprövning/Lokaliseringsprövning Utanför detaljplan	8
Tomten Tomts ordnande inkl. utfart och parkering Enkel kontroll av handlingar för grundläggning och dagvattenanslutning Fyllning och schaktning (då marklov ej erfordras) Skyddsåtgärder mot skred och högvatten Utrymnings- och räddningsvägar Måttgranskning Besiktning (platsbesök)	7

Tabell 5 Handläggningsfaktor för startbesked

Avgift för startbesked = Summan av alla tillämpliga HF2 x OF x mPBB x N (OF enligt tabell 3).

Åtgärd	Handläggningsfaktor HF2
Administration inkl. arkivering och registrering av kontrollansvarig	7
Startbesked inkl. tekniskt samråd och fastställande av kontrollplan	10
Startbesked och fastställande av kontrollplan	5
Startbesked (gäller även påbörjande av rivning)	3
Arbetsplatsbesök	5
Extra arbetsplatsbesök/per styck	5
Slutsamråd inkl. slutbesked	6
Slutbesked, avslut eller interimistiskt slutbesked	3

Tabell 6 Övrigt

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HFl+HF2) x N. Bygglov inklusive startbesked. *Endast HF2 vid invändig installation.

Objekt	OF	HF1	HF2
Bostadshiss - handikapp enbostadshus*	2	17	13
Hiss/ramp	4	17	15
Frivilligt bygglov		Avgift enligt tabell 1-8	

Tabell 7 Anmälan (icke lovpliktig åtgärd)

Avgift = mPBB x HF2 x N

Åtgärd	HF2
Grundförstärkning enbostadshus	90
Ventilationsanläggning övriga	140
Stambyte	90
Sopsug	90
Fettavskiljare	30

Tabell 8 Master, torn, vindkraftverk

Avgift = (HF1+ HF2) x mPBB x N

Åtgärd	Beskrivning	HF 1	HF 2 Tidersättning
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	1 torn	500	Antal timmar (minst 6)
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	fler än 1	700	Antal timmar (minst 6)
Vindkraftverk	1 verk	550	Antal timmar (minst 6)
Vindkraftverk	2-4 verk	1 200	Antal timmar (minst 6)
Vindkraft	5-6 verk	2 500	Antal timmar (minst 6)

Tabell 9 Tillbyggnad övriga byggnader

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2) x N. Bygglov inklusive startbesked Ytterligare intervall se tabell 3.

Objekt	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Tillkommande yta BTA	≥15 m2	3	14	10
Tillkommande yta BTA	16-49 m2	4	17	15
Tillkommande yta BTA	50-129 m2	6	17	28
Tillkommande yta BTA	130-199 m2	8	17	28
Tillkommande yta BTA	200-299 m2	10	17	28
Tillkommande yta BTA	300-499 m2	12	17	28

Tabell 10 Underrättelse till berörda sakägare och andra

Denna taxa används när kommunicering krävs. Avgift = KOM x mPBB x N.

Kommentar	KOM
Sakägare 1-5	40
Sakägare 6-9	60
Sakägare 10-	120
Kungörelse	80 + faktisk annonskostnad
Kungörelse av beslut i Post- och Inrikestidning	5 + faktisk annonskostnad

Anläggningar

Anläggningar, specificerade i PBF, oavsett yta debiteras per timtid aktuellt ärende.

Exempel på anläggning (enligt plan- och byggförordningen): Begravningsplats, Campingplats, Idrottsplats, Friluftsbad, Golfbana, Kabinbana, Minigolf, Motorbana, Nöjespark, Skidbacke med lift, Skjutbana.

Kart- mättaxa

Beräkning av taxa

Avgiften för en viss åtgärd tas ut enligt tabellen nedan.

Handläggningskostnad: 1 371 kr per timme

Nybyggnadskarta krävs om miljö- och byggnadsnämnden anser det nödvändigt. Nämnden anger riktlinjer för när nybyggnadskarta ska upprättas.

Nybyggnadskartan innehåller fastighetsgränser, befintliga byggnader, planinformation, höjder och ev. anslutningspunkter.

Kartorna med fast pris i tabellen avser fastighet avsedd för en eller tvåbostadshus. Kartor avsedda för övriga fastigheter/byggnadstyper debiteras per timme.

Vid utstakning ingår inte georeferering i priset.

I avgiften för utstakning ingår markering av en höjdfix.

Utstakning kan utföras av miljö- och byggnadsnämndens personal eller annan med verifierad mätningsteknisk kunskap som byggherren föreslår. Om utstakning utförs av annan än miljö- och byggnadsnämndens personal, tas avgift ut för underlagsdata, grundmaterial m.m. med 20 % av den avgift, som skulle utgått om kommunen utfört arbetet.

Tjänst/Kartprodukt		Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring kronor	Förändring procent
Ärendetyp	Beskrivning				
Nybyggnadskarta	Inom planlagt område	7227	7227	0	0%
Förenklad Nybyggnadskarta	Inom planlagt område	6570	Utgår		

Tjänst/Kartprodukt		Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring kronor	Förändring procent
Baskarta	Utanför planlagt område	657	657	0	0%
Grovutsättning	Nybyggnad	3942	3942	0	0%
Finutsättning	Nybyggnad	8541	8541	0	0%
Lägeskontroll	Inmätning	5913	5913	0	0%
Övriga tjänster/produkter debiteras per timme		Timersättning			

Plantaxa

Avgiften för en viss åtgärd tas ut enligt tabeller nedan.

Handläggningskostnad: 1 314 kr per timme

Tabell 1 Planbesked och villkorsbesked

Enkel åtgärd: Med enkel åtgärd avses projekt som uppfyller **samtliga** följande kriterier:

1. Mindre projekt av enklare karaktär: ny- eller tillbyggnad av bostadshus omfattande högst två lägenheter **eller** ny- eller tillbyggnad av verksamheter upp till totalt 250 m² bruttoarea eller övriga projekt med en markarea om högst 2000 m² **eller** ändrad markanvändning till något av ovanstående.

2. Projektet ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär.

3. Eventuellt planarbete kan antas vara möjligt att genomföra med enkelt planförfarande.

Medelstor åtgärd: Men medelstor åtgärd avses projekt som *inte uppfyller samtliga kriterier* för enkel åtgärd eller som *inte uppfyller något av kriterierna* för stor åtgärd.

Stor åtgärd: Med stor åtgärd avses projekt som uppfyller något av följande kriterier:

1. Projekt av större omfattning: bostadsprojekt omfattande mer än 100 lägenheter **eller** verksamhetsprojekt omfattande mer än 5000 m² bruttorarea **eller** övriga projekt omfattande mer än 20 000 m² markarea eller ändrad användning till något av ovanstående.

2. Ärenden som kan antas innebära betydande miljöpåverkan.

Tabell 1 Avgift för besked

Typ av besked	Avgift
Planbesked (enkel åtgärd)	200 mPBB (*N)
Planbesked (medelstor åtgärd)	300 mPBB (*N)
Planbesked (stor åtgärd)	400 mPBB(*N)
Villkorsbesked	Tidsersättning (minst 1 tim)

Tabell 2 Planavgifter

Planavgift
Planavgiften kan endast tas ut för ärenden som berör PBL-planer (planer som antagits enligt plan- och bygglagen). Planavgift för detaljplan och områdesbestämmelser används i de fall plankostnadsavtal ej tecknats.

Planavgift inom detaljplaner = mPBB x OF x PF x N (OF sätts enligt tabell 3 objektsfaktor, i bygglovstaxa t.o.m. 10 000 m². Därutöver höjs OF med 1 per 1000 m²).

	Planfaktor (PF) Nybyggnad	Planfaktor (PF) Tillbyggnad	Planfaktor (PF) Ändring av annan anläggning än byggnad
Områdesbestämmelser	100	60	60
Detaljplan (PBL) inkl. program	220	100	100
Fastighetsrättsliga åtgärder i detaljplan	80	40	40

Planavgift för enbostadshus = mPBB x PF x N

Objekt	PF Nybyggnad	PF Tillbyggnad/Ändring
Enbostadshus (oberoende av area)	1 200	600

Planavgift vid nybyggnation inom äldre detaljplaner mellan 1987-2011.
Planavgift = mPBB x OF x 0,5 PF x N (OF sätts enligt tabell 3 objektsfaktor, i bygglovstaxa t.o.m. 10 000 m². Därutöver höjs OF med 1 per 1000 m²).

Objekt	PF
Områdesbestämmelser	25
Detaljplan (PBL)	50

Taxa utifrån risk- och resursbedömning för miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Taxa för miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för miljö- och byggnadsnämnden i Borgholms kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, annan miljölagstiftning som strålskyddslagen eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde vad gällernaturvård- och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter och biotekniska organismer, samt avfall och producentansvar.

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till nämnden utgå enligt 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

Denna taxa omfattar även avgifter för tillsyn av sprängämnesprekursorer och i förekommande

fall tillstånd enligt Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer.

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag.

2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd.

3. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för

1. Tillsyn som föranleds av klagomål som är obefogat och inte kräver utredning

2. Handläggning som föranleds av att beslut av nämnden enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken överklagas.

4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkande av avgift fattas av nämnden.

5 § Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala avgift enligt denna taxa eller enligt 26 kap. 22 § miljöbalken skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Timtaxa

6 § Vid tillämpningen av denna taxa används den av kommunfullmäktige eller miljö- och byggnadsnämnden, senast beslutade timtaxa för tillsyn och prövning enligt miljöbalken.

7 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tiden som varje tjänsteperson vid kommunen har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning, kontroller, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Sådan avgift tas ut för varje påbörjad halv timme nedlagd handläggningstid. För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, pingstafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

8 § Nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med den procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring i *SKR:s* Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret. Basmånad för indexuppräkning är oktober månad.

Avgifter för prövning

9 § Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i beräkningsunderlag 1 multipliceras med timtaxan eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges beräkningsunderlag 1. Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökningen avser och får tas ut innan handläggningen påbörjas.

10 § Om det i beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk innan den har besiktigats och godkänts av nämnden, ingår kostnaden för en sådan besiktning i den fasta avgiften. Kan anordningen därvid inte godkännas, varför besiktning måste ske vid ytterligare tillfälle, tas timavgift ut för nämndens kostnader med anledning av den tillkommande handläggningstiden.

11 § Avgift för prövning ska erläggas av sökanden. Avgift tas inte ut för en ansökan som

återkallas innan handläggningen har påbörjats.

12 § Avgift för prövning ska erläggas även om ansökan avslås.

13 § I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av nämnden är sökanden i förekommande fall också skyldig att ersätta nämndens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av nämnden och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta nämndens kostnader för kungörelser i ärenden om tillstånd, dispens eller undantag enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken.

14 § Utöver avgift för prövning, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter med anledning av anmälan

15 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i beräkningsunderlag 1 multipliceras med timtaxan eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges beräkningsunderlag 1. Om en anmälan omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt beräkningsunderlag 2 ska full avgift betalas för den punkt som medför högsta avgiften med ett tillägg av 25% av summan av de belopp som anges för övriga verksamheter.

Avgift med anledning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser och får tas ut innan handläggningen påbörjas.

16 § Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i miljöprövningsförordningen (2013:251) är denne i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärendet. Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallas innan handläggningen har påbörjats.

17 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för tillsyn i övrigt

18 § För regelbunden tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet eller hälsoskyddsverksamhet som anges i beräkningsunderlag 2 eller beräkningsunderlag 3 ska betalas en årlig tillsynsavgift som baseras på den tillsynstid som nämnden tilldelar anläggningen eller verksamheten. Tillsynstiden bestäms genom en riskbedömning av anläggningen eller verksamheten bestående av en avgiftsklassificering enligt beräkningsunderlag 2 samt en riskklassificering och resursbedömning (placering i riskkolumn) enligt beräkningsunderlag 3. Den årliga tillsynstiden för varje avgiftsklass och riskkolumn framgår av tabell i beräkningsunderlag 3. Den årliga tillsynsavgiften beräknas genom att tilldelad tillsynstid multipliceras med timtaxan.

Ytterligare tillsynsavgift grundad på erfarenhetsbedömning efter ordinarie tillsynsbesök kan tillkomma i enlighet med vad som framgår av beräkningsunderlag 3.

19 § Avgifter för tillsyn i övrigt ska betalas i form av en fast avgift genom att den handläggningstid som anges för anläggningen eller verksamheten i beräkningsunderlag 1 multipliceras med timtaxan eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan. Inspektioner och andra tillsynsåtgärder med anledning av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, eller inte

åtlyder förelägganden eller förbud, eller som föranleds av extraordinarie händelser ingår inte i den fasta årsavgiften. För sådana åtgärder tas timavgift ut.

20 § För verksamhet som tillståndsprövats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt från vad som föreskrivs i tillståndsbeslutet om tillåten produktionsvolym eller motsvarande. Om en anläggning eller annan inrättning omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt beräkningsunderlag 2 ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna.

21 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd till verksamheten har meddelats eller anmälan skett - eller i de fall tillstånd eller anmälan inte krävs - verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för prövning eller för handläggning av anmälan, tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

22 § Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. För tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken, ska tillsynsavgiften betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Extraordinär tillsynsavgift

23 § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får nämnden i särskild ordning besluta om extraordinär tillsynsavgift. Sådan avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud eller om det skett en olycka eller större driftstörning som kan medföra risk för skada eller olägenhet av större betydelse för människors hälsa, miljön eller andra intressen som skyddas enligt miljöbalken.

Extraordinär tillsynstid beräknas som timavgift enligt 6-7 §§ och ska betalas av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

Tillkommande avgift i särskilda fall

24 § Timavgift enligt 6-7 §§ ska även betalas för kommunens arbete med anledning av beslut om sådana villkor av mindre betydelse som prövningsmyndigheten med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåtit till den kommunala tillsynsmyndigheten att besluta om, eller

tillsynsmyndighetens arbete med anledning av omprövning av tillstånd eller villkor enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.

Avgift för tillsyn i övrigt

25 § Avgift för tillsyn i övrigt, även för handläggning med anledning av underrättelser eller information, ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder som i övrigt anges i beräkningsunderlag 1.

26 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten, vidtar åtgärd eller i annat fall kan anses ha gett upphov till olägenheter som föranleder tillsynsåtgärden. Avgift för tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken ska betalas av den som enligt det 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Nedsättning av avgift

27 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas. Om årsavgift efterskänkes får istället timavgift utgå för utförd tillsyn, dock får tim-avgiften under en treårsperiod aldrig överstiga motsvarande årsavgift enligt bilagan.

Avgiftens erläggande

28 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till miljö- och byggnadsnämnden i Borgholms kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning.

Verkställighetsfrågor

29 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att nämndens beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

30 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att nämnden får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

31 § Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken överklagas nämndens beslut om avgift

hos länsstyrelsen.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2025.

Beräkningsunderlag

Beräkningsunderlag 1. Avgifter för prövning av ansökan, handläggning av anmälan samt övrig tillsyn.

Beräkningsunderlag 2. Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter

Beräkningsunderlag 3. Risk- och erfarenhetsbedömning (Inplacering i riskkolumn och årlig tillsynstid)

Taxebestämmelser för livsmedelskontroll

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Borgholms kommuns kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedelslagen (2006:804), lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion samt de föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lagstiftning, inklusive förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, och de EU-bestämmelser som lagstiftningen kompletterar.

Med livsmedel i denna taxa avses även det som enligt 3 § 2 stycket livsmedelslagen jämställs med livsmedel.

Allmänna bestämmelser om avgift

2 § Avgift enligt denna taxa betalas av den aktör vars verksamhet är föremål för nämndens offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen enligt 1 §, om inte annat följer av denna taxa. Med aktör avses varje livsmedelsföretagare, annan

verksamhetsutövare och aktör inom ekologisk produktion som åläggs ansvar och skyldigheter enligt regleringen i 1 §.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning som föranleds av att beslut enligt livsmedelslagstiftningen eller enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion överklagas.

4 § Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av miljö- och byggnadsnämnden efter handläggning.

Särskilda bestämmelser om avgifter

5 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs enligt de bestämmelser som avses i 1 § ska en avgift betalas för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §.

I 9–16 §§ finns särskilda bestämmelser om avgift för

1. registrering av anläggningar och verksamheter (9 §)
2. uppföljande kontroll (10 §)
3. utredning av klagomål (11-12 §§)
4. kostnader för korrigerande åtgärder (13 §)
5. exportkontroll och utfärdande av exportintyg (14 §)
6. importkontroll (15 §) samt
7. avgift för inköp under dold identitet (16 §)

Timavgift

6 § Vid tillämpningen av denna taxa används den av kommunfullmäktige eller miljö- och byggnadsnämnden, senast beslutade timtaxa för livsmedelskontroll.

Med kontrolltid i allmänhet avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen så som inläsning av ärendet, planering, handläggning, beslut, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektion på plats, restid, provtagning och kontroller i övrigt.

Kontrolltiden för en planerad kontroll är delvis en schablon på 3 timmar. Sänkning av denna schablontid får ske enligt 17 §. I denna fasta avgift ingår:

- Inläsningar och planering av ärende, inklusive kontakter
- Upprättande av ärende
- Samråd om bedömningar
- Handläggning av kompletteringar, kontrollrapport, tidsposter och övrigt
- Uppdatera uppgifter i register
- Avslut av ärende

Resterande kontrolltid bestående av inspektion på plats och i förekommande fall provtagning beräknas på faktiskt nedlagd tid och avrundas till närmaste hel eller halv timme.

7 § Avgiftsuttag sker enligt schablon för planerad kontroll och registrering som anges i 6 § och 9 §. I övrigt sker avgiftsuttag i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid avrundad till närmaste hel eller halv timme.

Avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen ska debiteras efter det att kontrollen har utförts, om inte annat följer av denna taxa.

Kontrollen utförs med det kontrollintervall som föranleds av anläggningens riskklassningsbeslut som fastställts av miljö- och byggnadsnämnden.

Indexuppräkning

8 § Timavgiften i denna taxa är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla. Miljö- och byggnadsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter

9 § Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala avgift för 1,5 timme kontrolltid enligt 6 §. Denna avgift debiteras vid registrering, eller i efterhand via faktura. Detsamma gäller för den som anmäler en anläggning eller verksamhet som ska registreras enligt regelverket för material i kontakt med livsmedel. Av 1 § 2 stycket i taxan framgår att anläggningar för det som enligt livsmedelslagen definieras som livsmedel omfattas av taxan. Avgiftsskyldigheten gäller även den som anmäler registrering av en anläggning med anledning av att den övergått till en ny aktör. Vid omregistrering på grund av ändring av organisationsnummer är avgiften motsvarande 1 timme kontrolltid enligt 6 §.

Avgift för uppföljande kontroll

10 § För offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas om kontrollen blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.

Kontrolltiden för en uppföljande kontroll beräknas på faktiskt nedlagd tid i varje ärende.

Avgift för utredning av klagomål

11 § För utredning av klagomål ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen i de fall där bristande efterlevnad hos aktören kan bekräftas.

12 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen som utförs efter ett meddelande inom systemet för snabb varning (RASSF) enligt artikel 50 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §, om det efter det att aktören erhöll meddelandet blivit nödvändigt för nämnden att vidta åtgärder för att spåra eller återkalla de varor som omfattas av meddelandet.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar eller har importerat, producerat, bearbetat, framställt eller distribuerat de varor som omfattas av meddelandet.

Avgift för korrigerande åtgärder

13 § För korrigerande åtgärder som blivit nödvändiga efter att bristande efterlevnad har konstaterats i syfte att åtgärda eller förebygga upprepning av den bristande efterlevnaden ska en avgift betalas motsvarande nämndens faktiska utgifter som hänger samman med åtgärden.

Avgift exportkontroll

14 § För exportkontroll som föranleds av införselbestämmelser i tredje land ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen samt för utfärdande av exportintyg och andra

intyg.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar den exportkontrollerade anläggningen.

Avgift importkontroll

15 § För kontroll av varor som importeras från ett tredjeland ska en avgift enligt 6 § betalas av den aktör som ansvarar för sändningen, med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen.

För uppföljning av prover som har lett till anmärkning ska en avgift enligt 6 § betalas med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid samt nämndens övriga faktiska utgifter. Avgiften ska betalas av importören, dennes ombud eller den som annars ansvarar för livsmedlen.

Avgift för inköp under dold identitet

16 § För inköp under dold identitet som är nödvändiga för att kontrollera att ett livsmedel uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen ska en avgift motsvarande nämndens faktiska utgifter för köpet betalas.

Om ett inköp under dold identitet utförs som ett led i en klagomålskontroll enligt 11-12 §§ tas avgift enligt första stycket ut endast om bristande efterlevnad kan bekräftas.

Justering av avgift i enskilt fall

17 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning, tillsynsbehov eller övriga omständigheter, får miljö- och byggnadsnämnden i ett enskilt ärende besluta att sänka en avgift enligt denna taxa.

Första stycket gäller dock inte en avgift enligt 10 §. En sådan avgift får endast ändras enligt de förutsättningar som anges i artikel 79.3 förordning (EU) 2017/625.

18 § Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme under ett och samma kalenderår får nämnden besluta att ingen timavgift ska tas ut av aktören under det kalenderåret.

Detsamma gäller andra avgifter enligt denna taxa om beloppet i det enskilda fallet är så lågt att det inte är ekonomiskt motiverat att ta ut avgiften.

Avgiftens erläggande

19 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Borgholms kommun genom dess miljö- och byggnadsnämnd. Betalning ska ske inom tid som anges på faktura. Avgift för registrering kan även ske via direktbetalning.

Överklaganden

§ 20 Nämndens beslut om avgift överklagas till länsstyrelsen.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

§ 21 Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2024 och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Timtaxa enligt Miljöbalken och Livsmedelslagen

Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerar löpande ett prisindex över kommunernas kostnadsutveckling. Det är detta prisindex som används i SKR:s egna beräkningar och

beskrivning av sektorns kostnadsutveckling. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Vid beräkning av timtaxa rekommenderar SKR att PKV för föregående år används för att beräkna nästkommande års timtaxa. SKR presenterar en tabell över index i oktober varje år och det är denna indextabell som utgör underlag för höjningen.

Taxan / avgiften avser	Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring kronor	Förändring procent
Timtaxa miljö- & hälsoskydd	1 093 kr	1 193 kr	100 kr	9%
Timtaxa livsmedel	1 334 kr	1 334 kr	0 kr	0%

Taxa för serveringstillstånd, tillstånd för försäljning av tobaksprodukter samt tillsyn av alkohol, tobak, folköl och kontroll av vissa receptfria läkemedel.

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller för Miljö- och byggnadsnämndens kostnader för prövning, handläggning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt ny lag om tobak och liknande produkter (LTLP 2018:2088)

2 § Avgiften enligt denna taxa ska betalas till Miljö- och byggnadsnämnden i Borgholms kommun. Taxan baseras på kommunallagens bestämmelser om kostnadstäckning enligt självkostnads- och likställighetsprincipen.

3 § Miljöchef får besluta om avgift, nedsättning eller efterskänkning.

4 § Miljö- och byggnadsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja de i denna taxa antagna avgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s hemsida i oktober månad. Utgångspunkt för indexuppräkning är oktober månad året före avgiftsåret.

Avgift för prövning

5 § Avgiften för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökningen avser. Handläggningen påbörjas först när betalning har skett.

6 § Vid avslag eller återtagande av ansökan återbetalas inte avgiften.

Avgift för kunskapsprov

7 § Avgift för kunskapsprov ska betalas innan kunskapsprov kan genomföras.

Tillsynsavgift för serveringstillstånd

8 § Tillsynsavgiften består av en fast del och en rörlig del. Den rörliga tillsynsavgiften baseras på verksamhetens omsättning av alkoholförsäljning. Till grund för detta ligger restaurangrapporten som senast den 1 mars varje år, eller 30 dagar efter återkallat tillstånd, ska redovisas till kommunen och Folkhälsomyndigheten.

9 § Den fasta tillsynsavgiften omfattar kalenderår. Den fasta delen av tillsynsavgiften ska betalas från och med året då beslut om serveringstillstånd har fattats.

Den rörliga delen av tillsynsavgiften omfattar föregående kalenderårs omsättning av alkoholförsäljning.

10 § Avgiften ska betalas inom den tid som anges i beslut eller faktura. Debitering sker tidigast en månad efter sista dag för inlämnande av restaurangrapport. Har restaurangrapporten inte inkommit sker två avgiftsbelagda påminnelser på vardera 1 166 kr och därefter debiteras en avgift som motsvarar högsta avgiftsklassen, dvs 19 716 kr.

Tillsynsavgift för försäljning av tobak, folköl samt kontroll av vissa receptfria läkemedel

11 § Tillsynsavgiften för verksamheter som bedriver tillståndspliktig försäljning av tobak samt anmälningspliktig försäljning av folköl och vissa receptfria läkemedel utgörs av en fast årlig avgift. Avgiften ska betalas inom den tid som anges i beslut eller faktura.

Denna taxa ska gälla från och med den 1 januari 2025.

Avgifter för serveringstillstånd enligt alkohollagen

Taxan / avgiften avser	Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring procent
Servering till allmänheten			
A1. Stadigvarande serveringstillstånd			
Ny ansökan, serveringstillstånd enligt 8 kap 2, 4, 7 §§	10 513 kr	10 513 kr	0%
Utökat tillstånd, sortiment (dryckesslag)	1 217 kr	1 217 kr	0%
Utökat tillstånd, catering	1 217 kr	1 217 kr	0%
Utökat/ändrat tillstånd, serveringsyta (lokal)	3 873 kr	3 873 kr	0%
Utökat tillstånd, serveringstid efter normaltid (kl. 01:00)	4 427 kr	4 427 kr	0%
Utökat tillstånd, serveringstid inom normaltiden	1 217 kr	1 217 kr	0%
Ändrat tillstånd - Byte av delägare /styrelse med 50 % eller fler	10 513 kr	10 513 kr	0%
Ändrat tillstånd - Byte av delägare/styrelse mindre än 50 %	5 312 kr	5 312 kr	0%
Serveringstillstånd för gemensamt serveringsutrymme per sökande	4 095 kr	4 095 kr	0%
Tillfällig utökning av tillstånd (lokal, dryckesslag, tid) max en vecka	2 324 kr	2 324 kr	0%
Ansökan om godkännande av lokal för catering, första anmälningstillfället	1 217 kr	1 217 kr	0%
Ansökan om godkännande av samma lokal för catering vid följande anmälningstillfällen	553 kr	533 kr	0%
Pausservering	4 648 kr	4 648 kr	0%
Provsmakningstillstånd för tillverkare/partihandlare	8 853 kr	8 853 kr	0%
Företag med befintligt serveringstillstånd i kommunen	7 193 kr	7 193 kr	0%
A2. Tillfälligt serveringstillstånd			
Tillfälligt tillstånd, högst tre dagar (grundavgift)	4 869 kr	4 869 kr	0%
Tillfälligt tillstånd fyra till sex dagar	6 861 kr	6 861 kr	0%
Tillfälligt serveringstillstånd 7 dagar upp till 10v	8 853 kr	8 853 kr	0%
Upprepade ansökningar under samma år och samma lokal per tillfälle. Efter att grundavgiften erlagts en gång och max 5 ggr/år	2 324 kr	2 324 kr	0%

Taxan / avgiften avser	Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring procent
Provsmakning för partihandlare (8 kap 6 § 2p AL), 1 dag	4 205 kr	4 205 kr	0%
Provsmakning för partihandlare (8 kap 6 § 2p AL), 2 dagar eller fler (max 10 dagar/år)	7 304 kr	7 304 kr	0%
Tillfälligt serveringstillstånd i gemensamt serveringsutrymme (per tillståndshavare) upp till tre dagar	3 541 kr	3 541 kr	0%
Tillfälligt gemensamt serveringsutrymme (per tillståndshavare, max 10 veckor)	4 980 kr	4 980 kr	0%
B. Servering till slutna sällskap			
B1. Stadigvarande (permanent) serveringstillstånd			
Nyansökan	10 513 kr	10 513 kr	0%
Utökat tillstånd sortiment (dryckesslag)	1 217 kr	1 217 kr	0%
Utökat tillstånd serveringsyta (lokal)	3 873 kr	3 873 kr	0%
Utökat tillstånd serveringstid efter normaltid (kl. 01:00)	4 427 kr	4 427 kr	0%
B2. Tillfälligt serveringstillstånd			
Slutna sällskap per tillfälle (ej fler än 10 årligen)	553 kr	533 kr	0%
C. Kunskapsprov			
Stadigvarande till allmänheten och slutet sällskap	2 213 kr	2 213 kr	0%
Tillfälligt till allmänheten	2 213 kr	2 213 kr	0%
Tillfälligt till slutet sällskap	553 kr	533 kr	0%
D. Avgifter för årlig tillsyn			
D1. Fast avgift			
Ordinarie tillsynsavgift för varje serveringsställe med normaltid (inkl. trafikservering båt)	1 881 kr	1 881 kr	0%
Tillägg efter normaltid (öppet senare än kl. 01:00)	1 881 kr	1 881 kr	0%
För sent inlämnande av restaurangrapport/påminnelseavgift	1 217 kr	1 217 kr	0%
D2. Rörlig avgift (baserat på omsättning kronor)			
0 - 100 000	2 213 kr	2 213 kr	0%
100 001 – 250 000	3 541 kr	3 541 kr	0%
250 001 – 500 000	5 755 kr	5 755 kr	0%
500 001 – 1 000 000	7 193 kr	7 193 kr	0%
1 0001 – 2 000 000	9 517 kr	9 517 kr	0%
2 000 001 – 3 000 000	11 730 kr	11 730 kr	0%
3 000 001 – 4 000 000	13 944 kr	13 944 kr	0%
4 000 001 – 6 000 000	16 157 kr	16 157 kr	0%
6 000 001 – 8 000 000	18 370 kr	18 370 kr	0%
Över 8 000 001	20 584 kr	20 584 kr	0%

Taxan / avgiften avser	Taxa 2024	Taxa 2025	Förändring procent
E. Tobak, folköl, vissa receptfria läkemedel samt e-cigaretter och påfyllningsbehållare			
E1. Tillstånd för försäljning av tobak			
Ansökan om tillstånd för försäljning av tobak	5 533 kr	5 533 kr	0%
Företag med befintligt tobaksförsäljningstillstånd i kommunen	3 933 kr	3 933 kr	0%
Byte av delägare/styrelse med 50 % eller fler	5 533 kr	5 533 kr	0%
Byte av delägare/styrelse med mindre än 50 %	2 767 kr	2 767 kr	0%
E2. Tillsynsavgift			
Försäljning av e-cigaretter och påfyllningsbehållare	1 217 kr	1 217 kr	0%
Försäljning av folköl	1 217 kr	1 217 kr	0%
Försäljning av tobak	4 980 kr	4 980 kr	0%
Försäljning av receptfria läkemedel	1 660 kr	1 660 kr	0%
Försäljning av e-cigaretter och folköl	1 771 kr	1 771 kr	0%
Försäljning av e-cigaretter och receptfria läkemedel	2 213 kr	2 213 kr	0%
Försäljning av folköl och receptfria läkemedel	2 213 kr	2 213 kr	0%
Försäljning av e-cigaretter, folköl och receptfria läkemedel	2 435 kr	2 435 kr	0%

Beräkningsunderlag 1

Beskrivning	Lagrum	Avgift
AVGIFTER FÖR MILJÖFARLIG VERKSAMHET OCH HÄLSOSKYDD		
Prövning av ansökan		
Ansökan om tillstånd för inrättande av en avloppsanordning som inte omfattas av beräkningsunderlag 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	10 tim
Behandling av ofullständig ansökan om tillstånd för inrättande av en avloppsanordning.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	5 tim
Ansökan om tillstånd för anslutande av en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning, och som inte omfattas av årsavgift enligt beräkningsunderlag 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 tim
Ansökan om tillstånd för inrättande av en sluten tank.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 tim
Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning för 5-200 personekvivalenter.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Ansökan om tillstånd till inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten, eller grundvatten enligt vad kommunen har föreskrivit för att skydda människors hälsa eller miljön och som inte omfattas av årsavgift enligt beräkningsunderlag 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2 tim
Ansökan om tillstånd till hållande av vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2 tim
Ansökan om tillstånd eller dispens i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om inrättande av en avloppsanordning för bad-, dusch- eller tvättvatten (BDT).	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	10 tim

Anmälan om väsentlig ändring av en avloppsanordning.	14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 tim
Anmälan om miljöfarlig verksamhet som enligt 2 kap 4 § (MPF) med anmälningsplikt C och verksamhetskod 1.30 för uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.	9 kap 6 § MB, 1 kap 10 § miljöprövnings-förordningen (2013:251)	8 tim
Anmälan om miljöfarlig verksamhet enligt 29 kap (MPF) med anmälningsplikt C.	9 kap 6 § MB, 1 kap 10 § miljöprövnings-förordningen (2013:251)	6 tim
Anmälan om inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten och som inte omfattas av årsavgift enligt beräkningsunderlag 2. Omfattande 1–2 borrhål eller jordvärme utanför vattenskyddsområde.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2 tim
Anmälan om inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten och som inte omfattas av årsavgift enligt beräkningsunderlag 2. Omfattande 3–5 borrhål utanför vattenskyddsområde eller 1–2 borrhål innanför vattenskyddsområde eller jordvärme innanför vattenskyddsområde.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 tim
Anmälan om inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten och som inte omfattas av årsavgift enligt beräkningsunderlag 2. Omfattande 6 eller fler borrhål.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	6 tim
Anmälan om anläggande av gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom ett område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	37 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 tim
Anmälan om spridning av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 och 42 § § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift

Anmälan i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	2 tim
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av användningen av skalpeller, akupunkturnålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg. Verksamhet som omfattas av lagen (2021:363) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar är inte anmälningspliktig.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 tim
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet med bassängbad för allmänheten, eller som på annat sätt används av många människor.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	6 tim
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet som utgörs av förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola, sameskola eller internationell skola.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	8 tim
Anmälan om miljöfarlig verksamhet som inte är specificerat i denna bilaga.	9 kap 6 §, 1 kap 10 § miljöprövnings-förordningen (2013:251)	Timavgift
Anmälan om ändring av miljöfarlig verksamhet som inte är specificerat i denna bilaga.	1 kap 11 § miljöprövnings-förordningen (2013:251)	Timavgift
Tillsyn		
Olägenheter från joniserande och icke-joniserande strålning från verksamheter som är tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) och är kärntekniska verksamheter enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller verksamheter med strålning enligt strålskyddslagen (1988:220) om Strålsäkerhetsmyndigheten har överlåtit tillsynen till kommunen.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 26 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

Tillsyn av avloppsanordningar, som inte omfattas av beräkningsunderlag 2, med platsbesök.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljö tillsynsförordningen	4 tim
Tillsynsbesök av miljöfarlig verksamhet, som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2, med platsbesök som överstiger 0,5 timmar.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	4 tim
Tillsynsbesök av miljöfarlig verksamhet, som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2, med platsbesök som understiger 0,5 timmar.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	3 tim
Byggnader, lokaler och anläggningar som kräver särskild uppmärksamhet och som som inte omfattas av avgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2 eller beräkningsunderlag 3; 1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen, 2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande, 3. samlingslokaler där många människor brukar samlas, 4. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad, 5. campinganläggningar, badanläggningar och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor, 6. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling och där verksamheten inte endast omfattar estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar , 7. lokaler för förvaring av djur.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 45 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 tim
Tillsynsbesök av annan hälsoskyddsverksamhet som inte kräver särskild uppmärksamhet enligt ovan och inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	3 tim
All övrig tillsyn av hälsoskyddsverksamhet där ovanstående inte är tillämpligt och inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
AVGIFT FÖR KEMISKA PRODUKTER OCH BIOTEKNISKA ORGANISMER		
LAGRING AV BRANDFARLIGA VÄTSKOR		
Tillsyn		

Information innan installation påbörjas eller hantering inleds av brandfarliga vätskor eller spillolja i cistern ovan eller i mark som rymmer mer än 1 m3 vätska (inom vattenskyddsområde hantering av mer än 250 liter brandfarliga vätskor eller spillolja) med tillhörande rörledningar. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 § och 3 kap 1 § 1 st Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vatten-förorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsför-ordningen (2011:13)	Timavgift
Information om cistern som tagits ur bruk. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 § och 6 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Kopior på rapporter från kontroller, inklusive periodiska kontroller, av cisterner och rörledningar. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 § och 3 kap 1 § 2 st Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vatten-förorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av hantering av brandfarliga vätskor och spillolja. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vatten-förorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5), 26 kap 3 § miljöbalken, 2 kap 31 och 32 §§ miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
FLUORERADE VÄXTHUSGASER		
Tillsyn		

Underrättelse och samråd innan installation eller konvertering sker av sådan utrustning som innehåller 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas eller mer, om valet av utrustning och köldmedium inte behandlas inom ramen för en ansökan om tillstånd eller en anmälan enligt 9 kap miljöbalken.	14 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthus-gaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	1 tim
Rapport om det under någon del av ett kalenderår finns minst 14 ton koldioxidekvivalenter i en stationär anläggning eller i en mobil utrustning som omfattas av läckagekontroll enligt 11 § eller enligt artikel 3.3 andra stycket och 4.1-4.3 i EU-förordningen om f-gaser.	15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	1 tim
Övrig tillsyn av fluorerade växthusgaser, som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsför-ordningen (2011:13)	Timavgift
OZONNEDBRYTANDE ÄMNEN		
Tillsyn		
Utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerade ämnen.	Förordning (EU) nr 517/2014, förordning (EG) nr 1005/2009, 2 kap 31 § p 6 miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Verksamhet där ozonnedbrytande ämne används för laboratorie- och analysarbeten som betraktas som viktiga enligt bilagan till Kommissionens förordning (EU) nr 291/2011 , som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	Förordning (EG) 1005/2009, förordning (EG) nr 291/2011, 2 kap 31 § p 5 miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
VÄXTSKYDDSMEDEL		
Prövning av ansökan		
Ansökan om särskilt tillstånd till yrkesmässig användning av växtskyddsmedel 1. inom idrotts- och fritidsanläggningar, 2. vid planerings- och anläggningsarbeten, 3. på vägområden samt grusytor och andra mycket genomsläppliga ytor, och 4. på ytor av asfalt, betong eller andra hårdgjorda material.	2 kap 40 och 40 a §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	2 tim

Ansökan om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus inom ett vattenskyddsområde som har inrättats före den 1 januari 2018 eller där föreskrifterna inte har ändrats efter den 1 januari 2018.	6 kap 1 och 2 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 36 § 2 st förordningen(2014:425) om bekämpningsmedel och 7 kap 22 § miljöbalken	Timavgift
Ansökan om dispens från förbudet att använda växtskyddsmedel 1. på ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slåtter eller bete, 2. på skolgårdar eller gårdar till förskolor eller på lekplatser som allmänheten har tillträde till, 3. i parker eller trädgårdar eller andra områden som i första hand är avsedda att vara rekreationsområden som allmänheten har tillträde till, 4. inom koloniträdgårdsområden eller i växthus som inte används yrkesmässigt, 5. på tomtmark för bostadshus eller på krukväxter i hemträdgårdsmiljö, eller 6. på växter inomhus utom i produktionslokaler, lagerlokaler och liknande lokaler.	2 kap 37 och 39 §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	4 tim
Handläggning av anmälan		
Anmälan om yrkesmässig användning av växtskyddsmedel.	2 kap 41 och 41a §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	3 tim
Tillsyn		
Underrättelse vid olyckor då en större mängd växtskyddsmedel läckt ut eller kan befaras läcka ut.	9 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift

Underrättelse om vattentäkt, grundvatten eller en sjö eller ett vattendrag befaras bli förorenat av växtskyddsmedel.	9 kap 3 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av växtskyddsmedel, som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
BIOCIDPRODUKTER		
Prövning av ansökan		
Ansökan om undantag från bestämmelserna om information och underrättelse i 4 kap 1-3 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3). Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.	1 kap 1 § och 4 kap 4 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3)	2 tim
Tillsyn		
Underrättelse i samband med spridning av biocidprodukt på en plats som allmänheten har tillträde till, som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2. Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.	1 kap 1 § och 4 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	1 tim
Övrig tillsyn av biocidprodukter, som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2. Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.	Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	1 tim
PCB		
Prövning av ansökan		
Anökan om dispens från kravet om avlägsnande av PCB-produkt i byggnader och anläggningar och som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	17 b § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	4 tim
Handläggning av anmälan		

Anmälan om avlägsnande av fogmassa eller halkskyddad golvmassa enligt 17, 17 a eller 17 b § förordning (2007:19) om PCB m.m. och som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2	18 § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	4 tim
Tillsyn		
Övrig tillsyn av PCB-varor och PCB-produkter som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	Förordningen (2007:19) om PCB m.m., 26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	4 tim
KOSMETISKA PRODUKTER		
Tillsyn		
Kosmetiska produkter, de uppgifter som enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) nr 1223/2009 ska skötas av behörig myndighet, samt rådgöra med Läkemedelsverket innan åtgärder vidtas enligt artikel 27.1 i förordningen.	Förordning (EG) nr 1223/2009, 2 kap 34 § miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Marknadskontroll i fråga om kosmetiska produkter med fullgörande av de uppgifter som anges i 1 kap 5 § 3 st p 1 i miljötillsynsförordningen genom att inrätta lämpliga förfaranden enligt artikel 18.2 i förordning (EG) nr 765/2008 för att a) följa upp klagomål och rapporter om risker relaterade till produkter som omfattas av harmoniserad gemenskapslagstiftning, b) bevaka olyckor och hälsoskador som dessa produkter misstänks ha orsakat, c) kontrollera att korrigerande åtgärder har vidtagits, d) följa upp vetenskaplig och teknisk kunskap i säkerhetsfrågor.	Förordning (EG) nr 1223/2009, 2 kap 35 § 1 st miljötillsynsförordningen (2011:13), artikel 18.2 förordning (EG) nr 765/2008	Timavgift
ÖVRIGT AVSEENDE KEMISKA PRODUKTER		
Tillsyn		
Primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden, som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	2 kap 32 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

Hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap miljöbalken, utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar över primärleverantörers utsläppande på marknaden	2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av kemiska produkter, som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	1 kap 19 och 20 §§, 2 kap 32 § samt 2 kap 19 § p 7-9, p 11-14, p 16, p 17, p 19 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
AVGIFT FÖR VISS ÖVRIG VERKSAMHET		
ÄRENDEN OM ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER ENLIGT 2 KAP MILJÖBALKEN		
Tillsyn		
Hushållning med energi samt användning av förnyelsebara energikällor, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
I verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av årsavgift i beräkningsunderlag 2, utnyttja möjligheterna att 1. minska mängden avfall, 2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter, 3. minska de negativa effekterna av avfall, och 4. återvinna avfall.	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
Övrig tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler efterlevs, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	2 kap 2-4 §§ miljöbalken 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
ÄRENDEN ENLIGT 7 OCH 12 KAP MILJÖBALKEN		
Prövning av ansökan		
Ansökan om dispens från strandskyddsföreskrifter	7 kap 18 b § miljöbalken	10 tim
Ansökan om tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd enligt föreskrifter för natur- eller kulturreservat eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter	6 tim

Ansökan om tillstånd till åtgärd som är förbjuden för att den strider mot syftet med det tilltänkta skyddet av ett område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 §.	7 kap 24 § miljöbalken	4 tim
Ansökan om dispens eller undantag från föreskrifter för natur- eller kulturreservat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Timavgift
Ansökan om nya eller ändrade villkor i ett beslut om tillstånd eller dispens avseende natur- eller kulturreservat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Timavgift
Ansökan om dispens från förbudet att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön i ett biotopskyddsområde.	7 kap 11 § 2 st miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Ansökan om undantag från bestämmelserna i 23 §, 23 a §, 23 b §, 24 § p 2 och p 3, 25 §, 26 §, 26 a §, 26 c §, 28 a §, 28 b § och 28 d § i jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2015:21 om omständighet har uppstått som verksamhetsutövaren varken kunnat eller borde ha förutsett och inte heller kunnat påverka och som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2	36 § föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring (SJVFS 2015:21), 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § p 7 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom natur- eller kulturreservat eller vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter meddelade för natur- eller kulturreservat eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter	Timavgift
Anmälan för samråd av en åtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken och som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön.	12 kap 6 § miljöbalken	Timavgift
Tillsyn		

Naturreservat, kulturreservat, naturminnen, biotopskyddsområden, vattenskyddsområden som kommunen har beslutat om, djur- och växtskyddsområden som kommunen har meddelat föreskrifter om, område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 § miljöbalken, strandskydd utom det som länsstyrelsen har tillsyn över när det gäller väg- och järnvägsanläggningar.	2 kap 9 § miljö-tillsynsförordningen	Timavgift
Verksamhet som berörs av föreskrifter i fråga om 1. begränsningar av antalet djur i ett jordbruk, 2. försiktighetsmått för gödselhanteringen, och 3. växtodlingen och som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	12 kap 10 § miljö-balken, 2 kap 32 § miljötillsyns-förordningen (2011:13)	2 tim
Tillsyn av skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken som har beslutats av länsstyrelsen, om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsynsförord-ningen (2011:13)	Timavgift
Skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning vid jordbruket enligt 7, 8 och 12 kap. miljöbalken, om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn, som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § p 7 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Vilthägn, om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	12 kap 11 § miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § p 10 miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning i jordbruket och som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	2 kap 8 § p 7 samt 1 kap 19 och 20 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13) eller 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
ÄRENDEN OM VERKSAMHETER SOM ORSAKAR MILJÖSKADOR ENLIGT 10 KAP MILJÖBALKEN		
Handläggning av anmälan		
Anmälan om att vidta en avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningsskada.	10 kap 1 § miljöbalken, 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift

Tillsyn		
Underrättelse om upptäckt av en förorening på en fastighet och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.	10 kap 11 § miljöbalken	Timavgift
Underrättelse om upptäckt av en överhängande fara för att en verksamhet eller åtgärd medför en allvarlig miljöskada.	10 kap 12 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
Underrättelse om upptäckt av att en allvarlig miljöskada har uppstått.	10 kap 13 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
Föroreningsskador som inte omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 2 kap. 29 § första stycket 3 miljötillsynsförordningen.	2 kap 31 § p 3 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
Andra miljöskador enligt 10 kap. 1 § miljöbalken, om skadorna har orsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvaret för.	2 kap 31 § p 4 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
ÄRENDEN ENLIGT 15 KAP MILJÖBALKEN		
Prövning av ansökan		
Ansökan om dispens från förbudet att hantera avfall när kommunen ska ansvara för en viss hantering av avfall.	15 kap 25 § p 1 miljöbalken	Timavgift
Ansökan om tillstånd från en fastighetsinnehavare att på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall även om ett sådant tillstånd inte krävs.	15 kap 25 § p 2 miljöbalken	2 tim
Ansökan om uppehåll i hämtning, förlängt tömingsintervall, befrielse från skyldighet att lämna avfall till kommunen enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering	9 kap 2 § avfallsförordning (2020:614)	2 tim
Ansökan om dispens avseende bygg- och rivningsavfall från kravet om utsortering i 3 kap. 10 § avfallsförordningen och från kravet att brännbart avfall ska sorteras ut och förvaras skilt från annat avfall i 3 kap. 12 § avfallsförordningen	3 kap 15 § avfallsförordning (2020:614)	Timavgift
Övriga ansökningar	9 kap 1-2 §§ avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan från fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare att på fastigheten själv kompostera eller på annat sätt behandla annat avfall än trädgårdsavfall som kommunen ansvarar för enligt (ex latrinkompost) 15 kap. 20 §MB	5 kap 15 § avfallsförordningen (2020:614)	2 tim

Anmälan från fastighetsinnehavare att enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall.	9 kap 2 § avfallsförordningen (2020:614)	2 tim
Övriga anmälningar enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering.	9 kap 1 och 2 §§ avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Tillsyn		
Avfallshantering, som inte omfattas av årsavgift för tillsyn enligt beräkningsunderlag 2.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
ÖVRIGT		
Nedgrävning av döda hästdjur.	12 § Förordning (2006:814) om foder och animaliska biprodukter	Timavgift

Beräkningsunderlag 2 - Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter

Följande förkortningar används i tabellen:
MPF= Miljöprövningsförordning (2013:251)
VK/KK= Verksamhetskod/Klassningskod
AK= Avgiftsklass
PN= Prövningsnivå
A och **B**= tillståndsplikt **C**= anmälningsplikt **U**= utan prövnings-/anmälningsplikt

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				JORDBRUK
				Djurhållning
2 kap 1 §	1.10-i	7	B	Anläggning för djurhållning med
				1. mer än 40 000 platser för fjäderfän,
				2. mer än 2 000 platser för växande grisar som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion, eller
				3. mer än 750 platser för suggor.
2 kap 2 §	1.11	6	B	Anläggning med stadigvarande djurhållning av nötkreatur, hästar eller minkar med mer än 400 djurenheter, dock inte inhägnad.
				Med en djurenhet avses
				1. en mjölkko eller sinko inklusive kalv upp till en månads ålder,
				2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder,
				3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre,
				4. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, eller
				5. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar.
	1.20			Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter, dock inte inhägnad.
				Med en djurenhet avses
				1. en mjölkko eller sinko, inklusive kalv upp till en månads ålder,
				2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder,
				3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre,
				4. tre suggor eller betäckta gyltor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder,
				5. tio slaktsvin, obetäckta gyltor eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre,
				6. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder,

2 kap 3 §			C	7. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar,
				8. etthundra kaniner,
				9. etthundra värphöns eller kycklingmödrar, sexton veckor eller äldre,
				10. tvåhundra unghöns upp till sexton veckors ålder,
				11. tvåhundra slaktkycklingar,
				12. etthundra kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder,
				13. femton strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu, inklusive kycklingar upp till en veckas ålder,
				14. tio får eller getter, sex månader eller äldre,
				15. fyrtio lamm eller killingar upp till sex månaders ålder, eller
				16. i fråga om andra djurarter, det antal djur som har en årlig sammanlagd utsöndring motsvarande 100 kilogram kväve eller 13 kilogram fosfor i färsk träck eller urin.
				Vid beräkningen av antalet djur enligt första stycket 16 ska det alternativ av kväve eller fosfor väljas som ger det lägsta antalet djur.
				Anmälningsplikten gäller inte
				1. renskötsel, eller
				2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	1.20-1	4		- Mer än 200 djurenheter
	1.20-2	3		- Mer än 100 djurenheter
-	1.2001	2	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året) men högst 100 djurenheter, dock inte inhägnad.
				Med en djurenhet avses samma som under 1.20.
				Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
-	1.2002	1	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med minst 2 men högst 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), dock inte inhägnad.
				Med en djurenhet avses samma som under 1.20.
				Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
				Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion
2 kap 4 §	1.30	4	C	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
				Odling
-	1.3001	3	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 5000 kvadratmeter.
-	1.3002	2	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 2000 men högst 5000 kvadratmeter.
-	1.3003	2	U	Anläggning för torkning av gödsel.

-	1.3004	2	U	Odling av jordbruksmark som är större än 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3005	1	U	Odling av jordbruksmark som är större än 10 hektar men högst 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3006	2	U	Fruktodling med en odlingsyta som är större än 1 hektar.
				FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK
3 kap 1 §	5.10	7	B	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 40 ton foder förbrukas per kalenderår.
3 kap 2 §	5.20	3	C	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	5.2001	1	U	Fiskodling eller övervintring av fisk där högst 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår.
				UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT
				Berg, naturgrus och andra jordarter
4 kap 1 §	10.10	14	B	Täkt av torv med ett verksamhetsområde som är större än 150 hektar, om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, eller 2. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
-	10.1001	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (torv) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 2 §	10.11	22	B	Täkt av berg med ett verksamhetsområde som är större än 25 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 3 §	10.20		B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
	10.20-1	20		- Mer än 5 000 000 ton tillståndsgiven mängd berg.
	10.20-2	18		- Mer än 1 000 000 ton tillståndsgiven mängd berg.

	10.20-3	16		- Mer än 200 000 ton tillståndsgiven mängd berg.
	10.20-4	14		- Mer än 50 000 ton tillståndsgiven mängd berg.
	10.20-5	12		- Högst 50 000 ton tillståndsgiven mängd berg.
	10.20-6	10		- Mer än 1 000 000 ton tillståndsgiven mängd naturgrus eller andra jordarter.
	10.20-7	9		- Mer än 500 000 ton tillståndsgiven mängd naturgrus eller andra jordarter.
	10.20-8	8		- Mer än 200 000 ton tillståndsgiven mängd naturgrus eller andra jordarter.
	10.20-9	7		- Mer än 50 000 ton tillståndsgiven mängd naturgrus eller andra jordarter.
	10.20-10	6		- Högst 50 000 ton tillståndsgiven mängd naturgrus eller andra jordarter.
-	10.2001	5	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är större än 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är större än 800 ton per kalenderår.
-	10.2002	1	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är högst 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är högst 800 ton per kalenderår.
-	10.2003	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (berg, naturgrus eller andra jordarter) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 4 §	10.30	5	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd naturgrus.
-	10.3001	3	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av högst
				10 000 ton naturgrus (totalt uttagen mängd).
4 kap 5 §	10.40	3	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av
				1. mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd berg,
				2. torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller
				3. mer än 50 000 kubikmeter totalt uttagen mängd torv.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten
				1. omfattas av bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, eller
				2. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	10.4001	1	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av
				1. högst 10 000 ton berg (totalt uttagen mängd),
				2. torv med ett verksamhetsområde på högst 5 hektar, eller
				3. högst 50 000 kubikmeter torv (totalt uttagen mängd).
				Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter
				1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller

4 kap 6 §	10.50	1	C	2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolvmånaders-period.
-	10.5001	1	U	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under högst trettio kalenderdagar under en tolvmånadersperiod.
4 kap 7 §	10.60	4	C	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 ton torv per kalenderår.
-	10.6001	2	U	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på högst 500 ton torv per kalenderår.
				Råpetroleum, naturgas och kol
4 kap 8 §	11.10	10	A	Utvinning av råolja eller naturgas inom de fjällområden som anges i 4 kap. 5 § miljöbalken.
4 kap 9 §	11.20	7	B	Utvinning av råolja eller naturgas inom andra områden än de som avses i 8 §.
4 kap 10 §	11.30	5	C	Industriell tillverkning av briketter av kol eller brunkol.
				Malm och mineral
4 kap 11 §	13.10	28	A	Gruvdrift eller gruvanläggning för brytning av malm, mineral eller kol, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3, 4 eller 5 §.
4 kap 12 §	13.20-i	18	A	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm, inbegripet sulfidmalm.
4 kap 13 §	13.30	14	B	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm för provändamål.
4 kap 14 §	13.40	28	A	Anläggning för annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15 §.
4 kap 15 §	13.50	15	B	Provbrytning inklusive annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring.
4 kap 16 §	13.60	9	B	Anläggning för utvinning av asbest.
				Annan utvinningsindustri
4 kap 17 §	13.70	3	C	Djupborrning som inte är tillståndspliktig enligt 8 eller 9 §.
				LIVSMEDEL OCH FODER
				Slakterier
5 kap 1 §	15.10-i		B	Slakteri med en produktion baserad på en slaktvikt av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton slaktvikt per kalenderår
	15.10-i1	19		- Mer än 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
	15.10-i2	11		- Mer än 12 500 men högst 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
5 kap 2 §	15.20	8	B	Slakteri med en produktion baserad på mer än 7 500 ton men högst 12 500 ton slaktvikt per kalenderår

5 kap 3 §	15.30	4	C	Slakteri med en produktion baserad på mer än 50 ton men högst 7 500 ton slaktvikt per kalenderår
-	15.3001	2	U	Slakteri för en produktion baserad på högst 50 ton slaktvikt per kalenderår Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Livsmedel av animaliska råvaror
5 kap 4 §	15.40-i	20	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller endast innebär paketering.
5 kap 5 §	15.45	10	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.
5 kap 6 §	15.50		C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 50 ton men högst 2 000 ton per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.
	15.50-1	8		-Beredning och behandling med en produktion av mer än 500 ton men högst 2000 ton per kalenderår.
	15.50-2	5		- Beredning och behandling med en produktion av mer än 50 ton men högst 500 ton per kalenderår.
-	15.5001	3	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Rökeri
5 kap 7 §	15.80		C	Rökeri för en produktion av mer än 50 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår.
	15.80-1	5		- Mer än 500 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår.
	15.80-2	3		- Mer än 50 ton men högst 500 ton rökta produkter per kalenderår.
-	15.8001	2	U	Rökeri för en produktion av högst 50 ton rökta produkter per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Livsmedel av vegetabiliska råvaror

5 kap 8 §	15.90-i	17	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av 1. mer än 75 000 ton produkter per kalenderår, eller 2. mer än a) 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller b) 300 ton per dygn i övriga fall. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
5 kap 9 §	15.95	17	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
5 kap 10 §	15.101	9	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
-	15.9001	4	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror för en produktion av högst 2 000 ton produkter per kalenderår. Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering. Punkten gäller inte heller restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Kvarnprodukter
5 kap 11 §	15.125		C	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller endast innebär paketering.
	15.125-1	9		- Mer än 50 000 ton per kalenderår.
	15.125-2	5		- Mer än 1 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
-	15.12501	1	U	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.

				Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
-	15.12502	2	U	Siloanläggning för torkning, rensning eller lagring av spannmål med en lagringskapacitet av mer än 10 000 ton.
				Livsmedel av kombinerade råvaror
5 kap 12 §	15.131-i	18	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt ursprung uppgår till
				1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller
				2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd
				a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet,
				b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet.
				Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten innebär endast paketering.
5 kap 13 §	15.141	15	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 5 000 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten
				1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller
				2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
5 kap 14 §	15.151	8	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 400 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten
				1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller
				2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
	15.13101	3	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av högst 400 ton per kalenderår.
				Mjölkprodukter
5 kap 15 §	15.170-i	12	B	Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.

5 kap 16 §	15.180		C	Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton per kalenderår men högst 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser glass.
	15.180-1	9		- Mer än 50 000 ton per kalenderår.
	15.180-2	8		- Mer än 20 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
	15.180-3	5		- Mer än 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
-	15.18001	1	U	Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av högst 500 ton per kalenderår.
				Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Oljor och fetter
5 kap 17 §	15.185-i	17	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av
				1. mer än 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller
				2. mer än 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på enbart vegetabiliska råvaror.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13 eller 15 §.
5 kap 18 §	15.190	11	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av
				1. mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller
				2. mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på vegetabiliska råvaror.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13, 15 eller 17 §.
5 kap 19 §	15.200	5	C	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av mer än 100 ton men högst 5 000 ton kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, eller om verksamheten endast avser mjölkprodukter.
-	15.20001	1	U	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av högst 100 ton per kalenderår.

				Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Glass
5 kap 20 §	15.210	11	B	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av
				1. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller
				2. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på endast vegetabiliska råvaror.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
5 kap 21 §	15.220	3	C	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av mer än 10 ton men högst 15 000 ton per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
-	15.22001	1	U	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av högst 10 ton per kalenderår.
				Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Råsprit och alkoholhaltiga drycker
5 kap 22 §	15.230	19	B	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsning eller destillation med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton ren etanol per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 23 §	15.240		C	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsning eller destillation motsvarande en årlig produktion av mer än 10 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
	15.240-1	9		- Mer än 500 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår.
	15.240-2	7		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ren etanol per kalenderår.
	15.240-3	5		- Mer än 10 ton men högst 100 ton ren etanol per kalenderår.
-	15.24001	1	U	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande högst 10 ton ren etanol per kalenderår.
				Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
-	15.24002	5	U	Anläggning för blandning eller tappning av destillerade alkoholhaltiga drycker eller för framställning, blandning eller tappning av vin, cider eller andra fruktviner.

				Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Malt, maltdrycker och läskedrycker
5 kap 24 §	15.250	11	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 25 §	15.260	8	C	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
-	15.26001	4	U	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.
				Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Jäst
5 kap 26 §	15.270	17	B	Tillverkning av jäst med en produktion av mer än 100 ton men högst 75 000 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om minst tio kubikmeter.
				Tillståndsplikt gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
-	15.27001	4	U	Tillverkning av jäst med en produktion av högst 100 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om högst tio kubikmeter.
				Kafferostning
5 kap 27 §	15.280		C	Anläggning för rostning av mer än 100 ton men högst 75 000 ton kaffe per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
	15.280-5	9		- Rostning av mer än 3 000 ton kaffe per kalenderår.
	15.280-6	5		- Rostning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton kaffe per kalenderår.
-	15.28001	1	U	Anläggning för rostning av högst 100 ton kaffe per kalenderår.
				Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Paketering av livsmedel
5 kap 28 §	15.310	3	C	Anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter

5 kap 28 §	15.310	5	C	som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt någon av 1–27 §§.
				Foder av animaliska råvaror
5 kap 29 §	15.330-i	11	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton foder per dygn eller mer än 18 750 ton foder per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölk eller endast innebär paketering.
5 kap 30 §	15.340		C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 500 ton men högst 18 750 ton foder per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten
				1. är tillståndspliktig enligt 29 §, eller
				2. endast avser mjölk eller endast innebär paketering.
	15.340-1	9		- Mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton produkter per kalenderår.
	15.340-2	5		- Mer än 500 ton men högst 5 000 ton produkter per kalenderår.
-	15.34001	1	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 500 ton produkter per kalenderår.
				Punkten avser inte produktion av endast mjölk eller endast innebär paketering.
				Foder av vegetabiliska råvaror
5 kap 31 §	15.350-i	9	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av
				1. mer än 75 000 ton per kalenderår, eller
				2. mer än
				a) 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller
				b) 300 ton per dygn i övriga fall
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
5 kap 32 §	15.360	5	C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton produkter per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten
				1. är tillståndspliktig enligt 31 §
				2. endast avser oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter eller endast innebär paketering
-	15.36001	1	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av högst 5 000 ton per kalenderår.

				Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
				Foder av kombinerade råvaror
5 kap 33 §	15.370-i	10	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt material uppgår till
				1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller
				2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd
				a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet,
				b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet.
				Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
				TEXTILVAROR
6 kap 1 §	17.10-i		B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än10 ton textilfibrer eller textilier per dygn eller mer än 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
	17.10-i1	24		-Mer än 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
	17.10-i2	22		- Mer än 2 500 ton men högst 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
6 kap 2 §	17.20		B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton textilmaterial per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten
				1. är tillståndspliktig enligt 1 §, eller
				2. medför utsläpp av avloppsvatten och utsläpp till luft av högst 3 ton flyktiga organiska föreningar per kalenderår.
	17.20-1	14		- Annan beredning än förbehandling eller färgning av mer än 2500 ton textilmaterial per kalenderår.
	17.20-2	13		- Förbehandling eller färgning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilmaterial per kalenderår.

	17.20-3	11		- Förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 1000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton men högst 1 000 ton textilmaterial per kalenderår.
6 kap 3 §	17.30	5	C	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av mer än 10 ton men högst 200 ton textilmaterial per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	17.3001	3	U	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av högst 10 ton textilmaterial per kalenderår.
				PÄLS, SKINN OCH LÄDER
7 kap 1 §	18.10-i	18	B	Anläggning för garvning av mer än 12 ton hudar eller skinn per dygn eller mer än 3 000 ton hudar eller skinn per kalender-år.
7 kap 2 §	18.20	18	B	Anläggning för garvning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton hudar eller skinn per kalender-år eller för annan beredning av mer än 100 ton hudar eller skinn. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
7 kap 3 §	18.30	5	C	Anläggning för garvning eller annan beredning av mer än 2 ton men högst 100 ton hudar eller skinn per kalender-år. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	18.3001	1	U	Anläggning för garvning eller annan beredning av högst 2 ton hudar eller skinn per kalender-år.
				TRÄVAROR
				Kemikaliebehandling av trä och träprodukter
8 kap 1 §	20.05-i	10	B	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av mer än 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller mer än 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Tillståndsplikt gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
8 kap 2 §	20.10	8	C	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av högst 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller högst 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
				Sågning, hyvling och svarvning av trä
	20.20			Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller

8 kap 3 §			B	svarvning för en produktion av mer än 70 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-1	17		- Mer än 500 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-2	14		- Mer än 200 000 kubikmeter men högst 500 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-3	11		- Mer än 70 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter per kalenderår.
8 kap 4 §	20.30		C	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller
				svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
	20.30-1	9		- Mer än 30 000 kubikmeter men högst 70 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.30-2	7		- Mer än 6 000 kubikmeter men högst 30 000 kubikmeter per kalenderår.
-	20.3001	3	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 500 kubikmeter men högst 6 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.3002	1	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av högst 500 kubikmeter per kalenderår.
				Träbaserade bränslen och bränslen av jordbruksprodukter
8 kap 5 §	20.40		C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter
				som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av
				1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller
				3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller
				2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte tillfällig flisning.
	20.40-1	8		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-2	7		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 10 000 kubikmeter men högst 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-3	4		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-4	8		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-5	7		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 20 000 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.

	20.40-6	4		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 3 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-7	5		- I form av pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
-	20.4001	1	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 1 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
-	20.4002	1	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
-	20.4003	1	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av pellets eller briketter, baserad på högst 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
				Träbaserade skivor, fanér, plywood och spån
8 kap 6 §	20.50-i	18	B	Anläggning med en produktion av mer än 600 kubikmeter per dygn eller mer än 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor eller spånskivor.
8 kap 7 §	20.60		C	Anläggning för tillverkning av
				1. fanér eller plywood, eller
				2. högst 600 kubikmeter per dygn eller högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
	20.60-1	9		-fanér eller plywood
	20.60-2	9		- mer än 500 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
	20.60-3	7		- högst 500 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
				Lagring av timmer
8 kap 8 §	20.70		B	Anläggning för lagring av
				1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub) på land med begjutning av vatten, eller
				2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub) i vatten.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 10 §.
	20.70-1	9		- 1. mer än 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller
				2. mer än 100 000 kubikmeter i vatten.

	20.70-2	8		-1. Mer än 80 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller
				2. Mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
	20.70-3	7		- 1. Mer än 20 000 kubikmeter men högst 80 000 kubikmeter med begjutning av vatten, eller
				2. Mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
	20.80			Anläggning för lagring av
				1. mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning,
				2. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enligt 8 §, eller
8 kap 9§			C	3. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enligt 8 §.
	20.80-1	7		- Mer än 10 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning
	20.80-2	5		- Mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning.
	20.80-3	3		- Mer än 2 000 kubikmeter på land utan vattenbegjutning.
	20.80-4	7		- Mer än 5 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter i vatten.
	20.80-5	5		- Mer än 500 kubikmeter men högst 5 000 kubikmeter i vatten.
-	20.8001	3	U	Anläggning för lagring av mer än 500 kubikmeter timmer men högst 2000 kubikmeter fast mått under bark (m^3 fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning.
-	20.8002	1	U	Anläggning för lagring av högst 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub) i vatten.
8 kap 10 §	20.90	3	C	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar
				1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub) på land med begjutning av vatten, eller
				2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub) i vatten.
-	20.9001	1	U	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar
				1. högst 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub) på land med begjutning av vatten, eller

				2. högst 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub) i vatten.
				Behandling av blånadssvamp
8 kap 11 §	20.91	6	C	Anläggning för behandling av trä och träprodukter mot blånadssvamp. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 eller 2 §.
				MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR
9 kap 1 §	21.10-i		A	Anläggning för framställning i industriell skala av pappersmassa av trä, returfiber eller andra fibrösa material.
	21.10-i1	25		- Mer än 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
	21.10-i2	22		- Högst 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
	21.10-i3	18		- Massa (sulfat/sulfit) utan blekning per kalenderår.
	21.10-i4	19		- Mer än 200 000 ton massa (mekanisk/kemi-mekanisk) per kalenderår.
	21.10-i5	16		- Högst 200 000 ton massa (mekanisk/kemi-mekanisk) per kalenderår.
-	21.1001	4	U	Anläggning för framställning av pappersmassa om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1§
9 kap 2§	21.30-i	15	A	Anläggning för framställning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
9 kap 3 §	21.40	9	B	Anläggning för framställning i industriell skala av högst 20 ton per dygn eller högst 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
-	21.4001	3	U	Anläggning för framställning av papper, papp eller kartong om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 eller 2§.
				FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION
10 kap 1 §	22.10	9	C	Rulloffsettryckeri där tryckning sker med heatsetfärg. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 19 kap. 2, 3 eller 4 §.
10 kap 2 §	22.20	5	C	Anläggning med tillverkning av metallklichéer.
10 kap 3 §	22.30	8	B	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
10 kap 4 §	22.40		C	Anläggning
				1. utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, eller
				2. med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.

	22.40-1	3		- Utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
	22.40-2	6		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
	22.40-3	4		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
-	22.4001	2	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4002	1	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4003	1	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4004	2	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 1 000 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.
-	22.4005	1	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där högst 1 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
				STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER OCH KÄRNBRÄNSLE
11 kap 1 §	23.05	25	A	Anläggning för överföring av bituminös skiffer till gas- eller vätskeform.
11 kap 2 §	23.10-i	19	A	Anläggning för tillverkning av koks.
11 kap 3 §	23.11-i	25	A	Anläggning för förgasning eller förvätskning av kol.
11 kap 4 §	23.12-i	28	A	Anläggning för framställning av kol (hårt kol).
11 kap 5 §	23.13	28	A	Anläggning för tillverkning av grafit som inte är tillståndspliktig enligt 17 kap 4 §.
11 kap 6 §	23.20	19	B	Anläggning för tillverkning av produkter ur kol, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 2, 3, 4 eller 5 § eller 17 kap. 4 §.
11 kap 7 §	23.30		A	Anläggning för raffinering av mineralolja eller gas.
	23.30-1	32		- Mer än 500 000 ton per kalenderår.
	23.30-2	28		- Högst 500 000 ton per kalenderår.
11 kap 8 §	23.40	16	A	Anläggning för 1. upparbetning av bestrålat kärnbränsle, 2. framställning eller anrikning av kärnbränsle, eller 3. behandling, lagring eller slutförvaring av bestrålat kärnbränsle.

11 kap 9 §	23.50	16	A	Behandling eller lagring av obestrålat kärnbränsle.
				KEMISKA PRODUKTER
				Organiska kemikalier
12 kap 1 §	24.01-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår
12 kap 2 §	24.02-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår
12 kap 3 §	24.03-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syreinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 4 §	24.04-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syreinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 5 §	24.05-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton svavelinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 6 §	24.06-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton svavelinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 7 §	24.07-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton kväveinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 8 §	24.08-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton kväveinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 9 §	24.09-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton fosforinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 10 §	24.10-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton fosforinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 11 §	24.11-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår
12 kap 12 §	24.12-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår
12 kap 13 §	24.13-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår
12 kap 14 §	24.14-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår

12 kap 15 §	24.15-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton plaster per kalenderår
12 kap 16 §	24.16-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton plaster per kalenderår
12 kap 17 §	24.17-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syntetgummi per kalenderår
12 kap 18 §	24.18-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syntetgummi per kalenderår
12 kap 19 §	24.19-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår
12 kap 20 §	24.20-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår
12 kap 21 §	24.21-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår
12 kap 22 §	24.22-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår
				Oorganiska kemikalier
12 kap 23 §	24.23-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton gaser per kalenderår
12 kap 24 §	24.24-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton gaser per kalenderår
12 kap 25 §	24.25-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syror per kalenderår
12 kap 26 §	24.26-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syror per kalenderår
12 kap 27 §	24.27-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton baser per kalenderår
12 kap 28 §	24.28-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton baser per kalenderår
12 kap 29 §	24.29-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton salter per kalenderår
12 kap 30 §	24.30-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton salter per kalenderår
12 kap 31 §	24.31-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår

12 kap 32 §	24.32-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår
				Gödselmedel
12 kap 33 §	24.33-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka mer än 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium
12 kap 34 §	24.34-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka högst 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium
				Växtskyddsmedel och biocider
12 kap 35 §	24.35-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår
12 kap 36 §	24.36-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår
12 kap 37 §	24.37	26	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala av biotekniska organismer för bekämpningsändamål
				Läkemedel
12 kap 38 §	24.38-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår
12 kap 39 §	24.39-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår
12 kap 40 §	24.40		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka läkemedel (farmaceutisk tillverkning).
				Anmälningsplikten gäller inte apotek eller sjukhus eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap 3 §.
	24.40-1	11		- Mer än 100 ton kalenderår.
	24.40-2	8		- Mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.
	24.40-3	6		- Mer än 500 kg men högst 10 ton per kalenderår.
	24.40-4	3		- Högst 500 kg per kalenderår.
12 kap 41 §	24.41	8	C	Anläggning för behandling av mellanprodukter.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 1-40 eller 42-47 §§.
				Sprängämnen
12 kap 42 §	24.42-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton sprängämnen per kalenderår

12 kap 43 §	24.43-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton sprängämnen per kalenderår
				Annan kemisk tillverkning
12 kap 44 §	24.44	8	C	Anläggning för att genom kemiska eller biologiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.
12 kap 45 §	24.45		B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka
				1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter,
				2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material,
				3. sprängämnen,
				4. pyrotekniska artiklar, eller
				5. ammunition.
				Tillståndsplikten gäller inte
				1. tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som
				a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller
				b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1”, ”frätande på huden kategori 1A”, ”frätande på huden kategori 1B”, ”frätande på huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4” eller ”farligt för ozonskiktet”,

				2. tillverkning av färg eller lack, om tillverkningen uppgår till högst 1 000 ton per kalenderår,
				3. tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår,
				4. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller
				5. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap.
	24.45-1	10		-verksamheten avser gas- eller vätskeformiga kemiska produkter
	24.45-2	16		-verksamheten avser läkemedelssubstanser
	24.45-3	10		-verksamheten avser sprängämnen
	24.45-4	10		-verksamheten avser pyrotekniska artiklar
	24.45-5	6		-verksamheten avser ammunition
	24.46			Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka
				1. naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material,
				2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §,
				3. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §,
				4. mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation, eller
12 kap 46 §			C	5. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	24.46-1	9		- Mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår genom destillation, eller tillverkning av andra kemiska produkter.
	24.46-2	8		- Naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material.
	24.46-3	6		- Mer än 1 000 ton men högst 2 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
	24.46-4	5		- Mer än 10 ton men högst 1 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
-	24.4601	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton färg eller lack per kalenderår.
-	24.4602	2	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.

-	24.4603	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation.
12 kap 47 §	24.47	8	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka
				1. sprängämnen,
				2. pyrotekniska artiklar,
				3. ammunition,
				4. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår,
				5. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, eller
				6. andra kemiska produkter.
-	24.4701	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka
				1. högst 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller
				2. högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik eller hygienprodukter per kalenderår
				GUMMI OCH PLASTVAROR
13 kap 1 §	25.10		B	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än
				2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	25.10-1	16		- Mer än 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.10-2	12		- Mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
13 kap 2 §	25.11		C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än
				1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 § eller 19 kap. 3 eller 4 §.
	25.11-1	10		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-2	8		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-3	6		- Mer än 50 ton men högst 100 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-4	4		- Mer än 1 ton men högst 50 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
-	25.1101	1	U	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på högst 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.20			Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av

13 kap 3 §			B	1. polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plaströvara per kalenderår,
				2. polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton plaströvara per kalenderår, eller
				3. annan plast, om produktionen baseras på mer än 20 ton plaströvara per kalenderår.
	25.20-1	9		- Polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plaströvara per kalenderår.
	25.20-2	10		- Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 500 ton plaströvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 500 ton plaströvara per kalenderår.
	25.20-3	8		- Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton men högst 500 ton plaströvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 20 men högst 500 ton plaströvara per kalenderår.
13 kap 4 §	25.30	6	C	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om
				1. produktionen baseras på mer än 1 ton plaströvara per kalenderår, och
				2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	25.3001	1	U	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om produktionen baseras på högst 1 ton plaströvara per kalenderår.
13 kap 5 §	25.40	8	B	Anläggning för flamlaminering med plast.
13 kap 6 §	25.50		C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton plaströvara per kalenderår och inte omfattar
				ytterligare polymerisation, för
				1. tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning, eller
				2. beläggning eller kalandrering med plast.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningspliktig enligt 19 kap. 3 eller 4 §.
	25.50-1	7		- Mer än 200 ton plaströvara per kalenderår.
	25.50-2	4		- Mer än 20 ton men högst 200 ton plaströvara per kalenderår.
	25.50-3	3		- Mer än 1 ton men högst 20 ton plaströvara per kalenderår.
	25.50-4	9		- Mer än 20 ton plaströvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-5	7		- Mer än 10 ton men högst 20 ton plaströvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.

	25.50-6	5		- Mer än 5 ton men högst 10 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-7	4		- Mer än 3 ton men högst 5 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-8	3		- Mer än 1 ton men högst 3 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
-	25.5001	1	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning.
-	25.5002	1	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast.
				MINERALISKA PRODUKTER
				Glas, glasvaror och keramiska produkter
14 kap 1 §	26.05-i	14	B	Anläggning för tillverkning av glas inklusive glasfiber med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
14 kap 2 §	26.10-i	14	B	Anläggning för smältning av mineraler, inklusive tillverkning av mineralull, med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
-	26.1001	5	U	Anläggning för tillverkning av varor av glasfiber.
14 kap 3 §	26.20		B	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att
				1. mer än 5 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller
				2. mer än 500 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	26.20-1	11		- Mer än 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-2	8		- Mer än 5 ton men högst 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-3	11		- Mer än 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
	26.20-4	8		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.

14 kap 4 §	26.30	5	C	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att
				1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller
				2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1, 2 eller 3 §.
-	26.3001	2	U	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att
				1. högst 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller
				2. högst 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
14 kap 5 §	26.40	8	C	Anläggning för tillverkning av glasfiber.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
14 kap 6 §	26.50-i	11	B	Anläggning för att tillverka keramiska produkter genom bränning, särskilt takpannor, tegel, eldfast sten, kakel, stengods eller porslin, med en
				1. produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller
				2. ugnskapacitet på mer än fyra kubikmeter och med en satsningsdensitet på mer än 300 kilogram per kubikmeter.
14 kap 7 §	26.51	11	B	Anläggning för att genom bränning tillverka mer än 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
-	26.5101	3	U	Anläggning för att genom bränning tillverka högst 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
14 kap 8 §	26.60	9	C	Anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 6 eller 7 §.
-	26.6001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 ton keramiska produkter per kalenderår.
				Cement, betong, kalk, krita och gips
14 kap 9 §	26.70-i	27	A	Anläggning för att
				1. i roterugn tillverka mer än 500 ton per dygn eller mer än 125 000 ton cement per kalenderår, eller
				2. i annan ugn tillverka mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton cement per kalenderår.
-	26.7001	4	U	Anläggning för att
				1. i roterugn tillverka högst 125 000 ton cement per kalenderår, eller
				2. i annan ugn tillverka högst 12 500 ton cement per kalenderår.

14 kap 10 §	26.80	27	B	Anläggning för tillverkning av cement. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9 §.
14 kap 11 §	26.90-i	10	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton kalk per dygn eller mer än 12 500 ton kalk per kalenderår.
14 kap 12 §	26.100	8	C	Anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9, 10 eller 11 §.
-	26.10001	3	U	Anläggning för tillverkning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion på högst 5 ton per kalenderår.
14 kap 13 §	26.110	6	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
-	26.11001	3	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
14 kap 14 §	26.120	9	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.
-	26.12001	3	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton varor av gips per kalenderår.
				Andra mineraliska produkter
14 kap 15 §	26.130-i	15	B	Anläggning för tillverkning av asbest eller av asbestbaserade produkter.
14 kap 16 §	26.140	15	B	Anläggning för behandling eller omvandling av asbest. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 § eller 4 kap. 16 §.
14 kap 17 §	26.150		C	Asfaltverk eller oljegrusverk
				1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller
				2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolvmånadersperiod.
	26.150-1	8		- Inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser.
	26.150-2	7		- Utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolvmånadersperiod.
-	26.15001	1	U	Asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i högst 90 kalenderdagar under en tolvmånadersperiod.
14 kap 18 §	26.160	5	C	Anläggning för tillverkning av varor av asfalt

14 kap 19 §	26.170-i	10	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
	26.17001	5	U	Anläggning för tillverkning i ugn av högst 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
14 kap 20 §	26.180	7	C	Anläggning för tillverkning av konstgjorda mineralfiber.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning
				STÅL OCH METALL
15 kap 1 §	27.10-i		A	Anläggning för att producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), med eller utan utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen är mer än 2,5 ton per timme eller mer än 21 900 ton per kalenderår.
	27.10-i1	29		- Om produktionen överstiger 1 000 000 ton per kalenderår.
	27.10-i2	24		- Om produktionen överstiger 100 000 ton men inte 1 000 000 ton per kalenderår.
	27.10-i3	16		- om produktionen överstiger 21 900 ton men inte 100 000 ton per kalenderår.
	27.10-i4	14		- Anläggning med induktionsugnar ESR-anläggning, om produktionen överstiger 21 900 ton per kalenderår.
15 kap 2 §	27.20		A	Anläggning för att
				1. producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), eller
				2. behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 3 §.
	27.20-1	18		- Mer än 50 000 ton men högst 120 000 ton per kalenderår.
	27.20-2	16		- Högst 50 000 ton per kalenderår.
15 kap 3 §	27.25-i		A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning av mer än 20 ton råstål per timme eller mer än 175 200 ton råstål per kalenderår.
	27.25-i1	26		- Varmvalsning av mer än 500 000 ton råstål per kalenderår
	27.25-i2	20		- Varmvalsning av mer än 175 200 ton men högst 500 000 ton råstål per kalenderår.
15 kap 4 §	27.26-i	20	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom hammarsmide, om slagenergin per hammare är mer än 50 kilojoule och den använda värmeeffekten är mer än 20 megawatt.
	27.27-i			Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom att anbringa skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning av mer än 2 ton råstål per timme eller mer än 17 500 ton råstål per kalenderår.

15 kap 5 §	*27.27-i1*	16	A	- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i2	14		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i3	10		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i4	7		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
	27.27-i5	16		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger
				17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 10 000 m^3 process- eller sköljvatten.
	27.27-i6	14		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger
				17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 1 000 m^3 men högst 10 000 m^3 process- eller sköljvatten.
	27.27-i7	10		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger
				17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 100 m^3 men högst 1 000 m^3 process- eller sköljvatten.
	27.27-i8	7		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger
				17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av högst 100 m^3 process- eller sköljvatten.
15 kap 6 §	27.31	12	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av mer än 100 000 ton stål per kalenderår.
15 kap 7 §	27.32		B	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 100 000 ton stål per kalenderår.
	27.32-1	13		- Mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	27.32-2	10		- Högst 20 000 ton per kalenderår.
15 kap 8 §	27.40-i		B	Anläggning för att gjuta järn eller stål, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.40-i1	12		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
	27.40-i2	11		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.

	27.40-i3	9		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
	27.40-i4	7		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
15 kap 9 §	27.50		B	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 500 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 eller 14 §.
	27.50-1	9		- 1. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller
				2. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-2	8		- 1. mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller
				2. mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-3	7		- 1. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller
				2. mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-4	7		- 1. mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller
				2. mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
15 kap 10 §	27.60	3	C	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 10 ton per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8, 9 eller 14 §.
-	27.6001	1	U	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är högst 10 ton per kalenderår.
15 kap 11 §	27.70-i		A	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera mer än 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer.
				Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
	27.70-i1	26		- Av malm eller koncentrat producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i2	18		- Av malm eller koncentrat producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i3	11		- Av malm eller koncentrat producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i4	10		- Av malm eller koncentrat producera mer än 1 000 ton men högst 3000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i5	24		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i6	14		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.

	27.70-i7	11		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i8	10		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
15 kap 12 §	27.80-i	9	B	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera högst 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer.
				Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
15 kap 13 §	27.100-i		A	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är mer än 4 ton per dygn eller mer än 1 000 ton per kalenderår.
	27.100-i1	27		- Mer än 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i2	23		- Mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i3	18		- Mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
-	27.10001	4	U	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är högst 1 000 ton per kalenderår.
15 kap 14 §	27.101-i		B	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.101-i1	21		- Mer än 20 000 ton metaller per kalenderår.
	27.101-i2	19		- Mer än 5000 ton men högst 20 000 metaller per kalenderår.
15 kap 15 §	27.110		B	Anläggning för att smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 § eller endast avser gjuterier.
	27.110-1	11		- Mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
	27.110-2	9		- Högst 1 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
15 kap 16 §	27.120		B	Anläggning för att yrkesmässig smälta eller raffinera icke-järnmetall ur annan råvara
				och genom andra processer än de som anges i
				11–15 §§.
				Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
	27.120-1	26		- Mer än 80 000 ton per kalenderår.
	27.120-2	21		- Mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår.

	27.120-3	13		- Mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	27.120-4	9		- Högst 3 000 ton per kalenderår.
15 kap 17 §	27.130		B	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 50 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
	27.130-1	22		- Mer än 20 000 ton per kalenderår.
	27.130-2	14		- Mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	27.130-3	11		- Mer än 3 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	27.130-4	9		- Mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår.
	27.130-5	8		- Mer än 200 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
	27.130-6	7		- Mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår.
15 kap 18 §	27.140	4	C	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 1 ton per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13, 14 eller 17 §.
-	27.14001	1	U	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är högst 1 ton per kalenderår.
				METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING
16 kap 1 §	28.10-i		B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbaden har en sammanlagd volym av mer än 30 kubikmeter.
	28.10-i1	13		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i2	11		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i3	8		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i4	7		- Verksamheten ger upphov till högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 2 §	28.20		B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om
				1. behandlingsbaden har en sammanlagd volym av mer än 1 kubikmeter men högst 30 kubikmeter, och
				2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte betning med betpasta
	28.20-1	12		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-2	9		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.

	28.20-3	7		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-4	7		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 3 §	28.25		C	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast.
				Anmälningsplikten gäller inte betning med betpasta eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	28.25-1	4		-om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.25-2	2		-om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 4 §	28.30		B	Anläggning för
				1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller
				2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod.
	28.30-1	12		- Mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-2	9		- Mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-3	8		- Mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-4	7		- Mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 5 §	28.40	4	C	Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling,
				om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt
				4 §.
-	28.4001	1	U	Anläggning för
				1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller
				2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.50			Anläggning för termisk ytbehandling i form av varmdoppning eller termisk sprutning med en metallförbrukning av mer än 2 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 kap. 3 §.
	28.50-1	12		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.

16 kap 6 §	*28.50-2*	9	B	- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-3	7		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-4	5		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-5	9		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-6	7		- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-7	5		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-8	4		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
16 kap 7 §	28.71	1	C	Blästra mer än 500 kvadratmeter yta.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 10 §.
-	28.7101	1	U	Blästra högst 500 kvadratmeter yta.
16 kap 8 §	28.80	9	B	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg från mer än 50 ton metallgods per kalenderår
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 eller 3 §.
16 kap 9 §	28.90	7	C	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller 19 kap. 2 eller 3 §.
16 kap 10 §	28.95		C	Anläggning för
				1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt 19 kap. 2, 3, 4 eller 6 §,
				2. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten,
				3. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår,
				4. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår,
				5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller
				6. metallbeläggning med vakuummetod med en metallförbrukning av mer än 500 kilogram per kalenderår.
	28.95-1	6		- Anläggning för produktion som omfattas av mer än två punkter ovan.
	28.95-2	4		- Anläggning för produktion som omfattas av högst två punkter ovan.

-	28.9501	1	U	Anläggning, som omfattas av någon eller några av följande punkter, för
				1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 39.10-39.50,
				2. betning med högst 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten,
				3. blästring av högst 500 kvadratmeter yta per kalenderår,
				4. våttrumling av högst 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av högst 1 ton gods per kalenderår,
				5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av högst 50 kilogram per kalenderår, eller
				6. metallbeläggning med vakuummetod, om metallför-brukningen uppgår till högst 500 kilogram per kalenderår.
				ELEKTRISKA ARTIKLAR
17 kap 1 §	31.10	26	A	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatorer som innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
17 kap 2 §	31.20	15	B	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatorer som inte innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
17 kap 3 §	31.30	5	C	Anläggning för att tillverka eller reparera ljuskällor som innehåller kvicksilver.
17 kap 4 §	31.40-i	28	A	Anläggning för att tillverka grafitelektroder genom bränning eller grafitisering.
17 kap 5 §	31.50	28	A	Anläggning för att tillverka kol- eller grafitelektroder.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
17 kap 6 §	31.60	7	C	Anläggning för att tillverka elektrisk tråd eller elektrisk kabel.
				METALLBEARBETNING
				Motorer, turbiner och reaktorer
18 kap 1 §	34.10	7	C	Anläggning för tillverkning av fler än 100 fordonsmotorer per kalenderår.
-	34.1001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 fordonsmotorer per kalenderår.
18 kap 2 §	34.20	4	C	Provbänk för motorer, turbiner eller reaktorer.
				Motorfordon
	34.30			Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av
				1. fler än 25 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller
				2. fler än 1 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-1	28		- Fler än 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-2	24		- Fler än 100 000 motorfordon men högst

18 kap 3 §			B	200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-3	20		- Fler än 50 000 motorfordon men högst 100 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-4	12		- Fler än 25 000 motorfordon men högst 50 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-5	24		- Fler än 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-6	16		- Fler än 5 000 motorfordon men högst 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-7	10		- Fler än 1 000 motorfordon men högst 5 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
18 kap 4 §	34.40	9	C	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av
				1. fler än 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller
				2. fler än 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	34.4001	3	U	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av
				1. högst 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller
				2. högst 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
				Järnvägsutrustning och flygplan
18 kap 5 §	34.50	9	C	Anläggning för
				1. tillverkning av järnvägsutrustning,
				2. tillverkning av flygplan, eller
				3. reparation av flygplan.
				Maskinell metallbearbetning
18 kap 6 §	34.60	22	A	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning med en tillverkningsyta (utom yta för endast montering) större än 100 000 kvadratmeter.
18 kap 7 §	34.70		B	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 eller
				Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade antingen till metallbearbetningsmaskin eller till öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.
	34.70-1	16		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 75 kubikmeter.

	34.70-2	14		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter men högst 75 kubikmeter.
18 kap 8 §	34.80		C	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 eller 10§.
				Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
	34.80-1	9		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 10 kubikmeter men högst 20 kubikmeter.
	34.80-2	6		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 5 kubikmeter men högst 10 kubikmeter.
	34.80-3	4		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter men högst 5 kubikmeter.
-	34.8001	1	U	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är högst 1 kubikmeter.
				Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
				Gas- och oljeplattformar
18 kap 9 §	35.10	28	A	Byggande av en plattform som är avsedd att användas vid utvinning av olja eller gas inom
				havsområden, om verksamheten inte prövas enligt 11 kap. miljöbalken.
-	35.1001	18	U	Plattform för verkstad på vattnet när fråga är om förläggning nära kusten för montering, utrustning, ombyggnad, reparation, underhåll eller liknande åtgärd.
				Skeppsvarv
18 kap 10 §	35.20	4	C	Skeppsvarv.
				FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL
19 kap 1 §				Med förbrukning avses i detta kapitel lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall.
				Anläggning för att appretera, trycka, bestryka, avfetta, vattenskyddsimpregnera, limma, måla,

19 kap 2 §	39.10-i	19	B	rengöra, impregnera eller på annat sätt ytbehandla material, föremål eller produkter, om förbrukningen av organiska lösningsmedel är mer än 150 kilogram per timme eller mer än 200 ton per kalenderår.
19 kap 3 §	39.15		B	Anläggning där det per kalenderår förbrukas
				1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel,
				2. mer än totalt 25 ton organiska lösningsmedel,
				3. mer än 50 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter, eller
				4. mer än 100 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
				Vid tillämpningen av första stycket ska inte sådana organiska lösningsmedel medräknas som omfattas av förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av den förordningen.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §.
				Tillståndsplikten enligt första stycket 2 gäller inte sjukhus.
	39.15-1	17		- 2. mer än totalt 200 ton organiska lösningsmedel
	39.15-2	15		- 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel,
	39.15-3	14		- 2. mer än totalt 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel
	39.15-4	17		- 2. mer än totalt 25 ton men högst 50 ton organiska lösningsmedel,
	39.15-5	15		- 3. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
	39.15-6	17		- 3. mer än 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
	39.15-7	15		- 4. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
				- 4. mer än 100 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
				Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med
				1. mer än 1 ton i ytrengöring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som
				a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med riskfraserna ”misstänks kunna ge cancer” (R40), kan ge cancer” (R45), ”kan ge ärftliga genetiska skador” (R46), ”kan ge cancer vid inandning”
				(R49), ”kan ge nedsatt fortplantningsförmåga” (R60) eller ”kan ge fosterskador” (R61), eller

19 kap 4 §	39.30	5	C	b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”cancerogenitet kategori 1A”,
				”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, eller ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”,
				2. mer än 2 ton i annan ytrengöring,
				3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller
				4. mer än 1 kilogram i kemtvätt.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.
19 kap 5 §	39.35	5	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kilogram i
				lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.
19 kap 6 §	39.50		C	Anläggning där det per kalenderår förbrukas
				1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller
				2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 2, 3 eller 4 §.
	39.50-1	8		- 1. Mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
	39.50-2	8		- 2.Mer än totalt 10 ton men högst totalt 25 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
	39.50-3	6		- 2. Mer än totalt 5 ton men högst totalt 10 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
-	39.5001	4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel
-	39.5002	4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 2,5 ton men högst 5 ton organiska lösningsmedel.
-	39.5003	3	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 500 kg men högst 2,5 ton organiska lösningsmedel.
	39.5004	1	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 500 kg organiska lösningsmedel.
				HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER
	39.60			Anläggning för lagring eller annan hantering av

				1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton per kalenderår,
				2. andra kemiska produkter, om lagringen eller hanteringen omfattar mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle eller mer än 50 000 ton per kalenderår och produkterna
				a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller
				b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och
				1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1”, ”frätande för huden kategori 1A”, ”frätande för huden kategori 1B”,
				”frätande för huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön
20 kap 1 §			B	kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4” eller ”farligt för ozonskiktet, eller
				3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton vid ett och samma tillfälle.
		39.60-1	16	- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 5 000 000 ton per kalenderår,
				enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 500 000 ton per kalenderår, eller
				enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.

	39.60-2	12		- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 2 500 000 ton men högst 5 000 000 ton per kalenderår,
				enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 25 000 ton men högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton per kalenderår, eller
				enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 1 000 000 ton men högst 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.
	39.60-3	8		- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton men högst 2 500 000 ton per kalenderår,
				enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton per kalenderår, eller
				enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton men högst 1 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.
20 kap 2 §	39.70	6	C	Anläggning för lagring av
				1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle,
				2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle och
				a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller
				b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1”, ”frätande för huden kategori 1A”, ”frätande för huden kategori 1B”, ”frätande för huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”,

				”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”,
				”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4” eller ”farligt för ozonskiktet”, eller
				3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.
-	39.7001	1	U	Anläggning för lagring av
				1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras högst 5 000 ton vid ett och samma tillfälle,
				2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av högst 1 ton vid ett och samma tillfälle och
				a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller
				b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1”, ”frätande för huden kategori 1A”, ”frätande för huden kategori 1B”, ”frätande för huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”,
				”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”,
				”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4” eller ”farligt för ozonskiktet”, eller
				3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.

20 kap 3 §	39.80	7	B	Anläggning för lagring av mer än 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	39.8001	1	U	Anläggning för lagring av högst 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår.
20 kap 4 §	39.90	3	C	Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
-	39.9001	1	U	Anläggning för lagring av högst 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
				GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA
21 kap 1 §				Med *avfall* och *farligt avfall* avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2011:927).
				Anaerob biologisk behandling
21 kap 2 §	40.01	11	B	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar mer än 3 000 megawattimmar biogas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 §.
21 kap 3 §	40.02	7	C	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar biogas. Anmälningsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §.
				Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen
21 kap 4 §	40.05-i	15	B	Anläggning för förgasning eller förvätskning av andra bränslen än kol där anläggningen har en kapacitet att överföra 20 megawatt tillförd bränsleeffekt eller mer.
21 kap 5 §	40.15	11	B	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka mer än 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 § eller 12 kap. 1 eller 2 §.
21 kap 6 §	40.20	7	C	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka högst 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår.
				Kärnkraft
21 kap 7 §	40.30		A	Kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor.

				Förbränning
21 kap 8 §	40.40-i		A	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.
	40.40-i1	24		- Total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.
	40.40-i2	12		- Gasturbin.
21 kap 9 §	40.50-i		B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av minst 50 megawatt men högst 300 megawatt.
	40.50-i1	17		- Total installerad tillförd effekt av mer än 100 megawatt men högst 300 megawatt.
	40.50-i2	12		- Total installerad tillförd effekt av mer än 50 megawatt men högst 100 megawatt.
21 kap 10 §	40.51	11	B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt men mindre än 50 megawatt.
21 kap 11 §	40.60		C	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av
				1. mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller
				2. mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 12 § eller avser en stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott.
	40.60-1	5		- Total installerad tillförd effekt av mer än 5 megawatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
	40.60-2	3		- Total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 5 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
	40.60-3	5		- Total installerad tillförd effekt av mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
-	40.6001	2	U	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av
				1. högst 500 kilowatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller
				2. högst 10 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
21 kap 12 §	40.70	9	C	Gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt.
				Vindkraft
				Verksamhet med

21 kap 13 §	40.90	4	B	1. två eller flera vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 150 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.
21 kap 14 §	40.95	3	B	Verksamhet med 1. sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett eller fler vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra sådana vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten eller verksamheterna med de andra vindkraftverken påbörjades. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 §.
21 kap 15 §	40.100	2	C	Verksamhet med 1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter, 2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller 3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
-	40.10001	1	U	Verksamhet med ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är lägre än 50 meter.
				Värme- och kylanläggningar
21 kap 16 §	40.110	7	C	Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt. Anmälningsplikten gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.
21 kap 17 §	40.120	3	C	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.
-	40.12001	1	U	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar.

				VATTENFÖRSÖRJNING
-	41.9001	6	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 50 000 personer.
-	41.9002	4	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 50 000 personer.
-	41.9003	2	U	Vattenverk för högst 5 000 personer.
				AVVECKLING AV KÄRNREAKTORER
22 kap 1 §	45.10		A	Verksamhet varigenom en kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor monteras ned eller avvecklas, från det att reaktorn stängs av till dess att reaktorn efter avställningsdrift, servicedrift och rivning har upphört genom att allt kärnbränsle och annat radioaktivt kontaminerat material varaktigt har avlägsnats från anläggningsplatsen.
				FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING
23 kap 1 §	50.10		C	Anläggning för tvättning av
				1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår,
				2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår,
				3. fler än 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller
				4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
	50.10-1	8		- Tvättning av
				1. fler än 15 000 personbilar per kalenderår,
				2. fler än 1 000 tåg eller flygplan per kalenderår,
				3. fler än 5 000 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller
				4. fler än 3 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
	50.10-2	7		- Tvättning av
				1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår,
				2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår,
				3. fler än 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller
				4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår..
-	50.1001	4	U	Anläggning för tvättning av
				1. fler än 1 250 personbilar per kalenderår,
				2. färre än eller lika med 100 tåg eller flygplan per kalenderår,
				3. färre än eller lika med 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller
				4. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1002	2	U	Anläggning för tvättning av
				1. fler än 250 personbilar per kalenderår,
				2. fler än 50 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1003	1	U	Anläggning för tvättning av
				1. högst 250 personbilar per kalenderår,

				2. högst 50 andra motordrivna fordon per kalenderår.
23 kap 2 §	50.20		C	Anläggning där det per kalenderår hanteras
				1. mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle, eller
				2. mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle.
				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 20 kap. 1, 2 eller 3 §.
	50.20-1	7		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 10 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-2	5		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 5 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-3	4		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-4	5		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle.
-	50.2001	1	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle för försäljning.
-	50.2002	1	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle för försäljning.
-	50.2003	2	U	Fordonsverkstad mer än 500 kvadratmeter.
-	50.2004	1	U	Fordonsverkstad högst 500 kvadratmeter.
-	50.2005	1	U	Parkeringsgarage med oljeavskiljare med fler än 400 platser för motorfordon.
				HAMNAR OCH FLYGPLATSER
				Hamnar
24 kap 1 §	63.10		B	Gäller för hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350.
				Tillståndsplikten gäller inte
				1. hamn för Försvarsmakten, eller
				2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.
	63.10-1	29		- Hamn med mer än 5 000 anlöp per kalenderår
	63.10-2	24		- Hamn med 2 000 – 5 000 anlöp per kalenderår
	63.10-3	18		- Hamn med 300 – 2 000 anlöp per kalenderår
	63.10-4	12		- Hamn med 50 – 300 anlöp per kalenderår
	63.10-5	8		- Hamn med 10 – 50 anlöp per kalenderår
	63.10-6	7		- Hamn med högst 10 anlöp per kalenderår
	63.1001	4	U	Gäller för hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på högst 1 350.
				Punkten gäller inte hamn för Försvarsmakten.
24 kap 2 §	63.20	7	C	Fiskehamn eller hamn för Försvarsmakten.
				Anmälningsplikten gäller inte fiskehamn som är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	63.2001	4	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 600 båtar, med uppläggning eller upptag

-	63.2002	3	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 200 men högst 600 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2003	2	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 50 men högst 200 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2004	1	U	Fritidsbåtshamn, för högst 50 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2005	1	U	Fritidsbåtshamn utan uppläggning eller upptag
				Flygplatser
24 kap 3§	63.30		A	Civil flygplats med en instrumentbana som är längre än 1 200 meter.
				Tillståndsplikten gäller inte flygplats som är tillståndspliktig enligt 4 §.
	63.30-1	28		- Mer än 50 000 landningar per kalenderår.
	63.30-2	20		- Mer än 20 000 landningar men högst 50 000 landningar per kalenderår.
	63.30-3	16		- Mer än 5 000 landningar men högst 20 000 landningar per kalenderår.
	63.30-4	10		- Högst 5 000 landningar per kalenderår.
24 kap 4 §	63.40	13	B	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är längre än 1 200 meter.
-	63.4001	4	U	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är kortare än 1 200 meter.
24 kap 5 §	63.50	4	C	Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum.
				Anmälningsplikten gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enligt 3 eller 4 §.
-	63.5001	1	U	Flygplats för motordrivna luftfartyg där högst 500 flygrörelser per kalenderår äger rum.
				Annan trafikinfrastruktur
-	63.10001	26	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 1 000 miljoner **[1]** fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10002	19	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 500 miljoner **[2]** fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10003	16	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 100 miljoner **[3]** fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10004	1	U	Parkering
-	63.10101	19	U	Spåranläggning i drift för lokal kollektivtrafik med en sammanlagd spårlängd över 80 kilometer.
-	63.10102	13	U	Spåranläggning i drift för regional kollektivtrafik eller nationell person och/eller godstrafik med en sammanlagd spårlängd över 30 kilometer.
-	63.10103	8	U	Övriga spåranläggningar.
				LABORATORIER
				Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter.
				Anmälningsplikten gäller inte laboratorier som

25 kap 1 §	73.10	7	C	1. ingår i verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning, 2. är tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt 13 kap. miljöbalken, eller 3. ingår i utbildningslokaler som är anmälningspliktiga enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
-	73.1001	7	U	Kemiska eller biologiska laboratorier för utbildning med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter.
-	73.1002	2	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 20 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter.
	73.1003	1	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är högst 20 kvadratmeter.
				TANKRENGÖRING
	74.10			Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av kemiska produkter och där någon kemisk produkt, a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna

26 kap 1 §			B	”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1”, ”frätande för huden kategori 1A”, ”frätande för huden kategori 1B”, ”frätande för huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”,”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, "reproduktionstoxicitet kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4” eller ”farligt för ozonskiktet”.
	74.10-1	9		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av mer än 500 kubikmeter per kalenderår.
	74.10-2	7		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av högst 500 kubikmeter per kalenderår.
26 kap 2 §	74.20	6	C	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
				HÄLSO- OCH SJUKVÅRD
27 kap 1 §	85.10	9	C	Sjukhus med fler än 200 vårdplatser.
-	85.1001	6	U	Sjukhus med högst 200 vårdplatser.
27 kap 2 §	85.20	5	C	Anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar, om etylenoxid används som steriliseringsmedel.
-	85.3001	1	U	Tandläkarmottagning.
	85.4001	1	U	Djursjukhus och liknande
				RENING AV AVLOPPSVATTEN
28 kap 1 §	90.10		B	Avloppsreningsanläggning som omfattas av lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter.
	90.10-1	20		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.
	90.10-2	16		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
	90.10-3	12		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.

28 kap 2 §	90.11		B	Avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler.
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
	90.11-1	20		- Anslutning av fler än 100 000.
	90.11-2	16		- Anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer.
	90.11-3	12		- Anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer.
28 kap 3 §	90.15-i	16	B	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar som avses i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250).
				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
28 kap 4 §	90.16		C	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 men högst 2 000 personekvivalenter.
	90.16-1	8		-mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 500 personekvivalenter men högst 2000 personekvivalenter.
	90.16-2	7		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 personekvivalenter men högst 500 personekvivalenter.
-	90.2001	6	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 men högst 200 personekvivalenter.
-	90.2002	5	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 25 men högst 100 personekvivalenter.
	90.2003	1	U	Avloppsledningsnät, inklusive pumpstationer mm
				AVFALL
29 kap 1 §				Med *avfall, återvinna avfall, förbereda avfall för återanvändning, materialåtervinna avfall, bortskaffa avfall, samla in avfall* och *uttjänt bil* avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken.
29 kap 2 §				Med *farligt avfall* och *deponering* avses i detta kapitel detsamma som i avfallsförordningen (2011:927).
29 kap 3 §				Med *inert avfall* avses i detta kapitel detsamma som i 3 a § förordningen (2001:512) om deponering av avfall.
29 kap 4 §				Med *förbränningsanläggning* och *samförbränningsanläggning* avses i detta kapitel detsamma som i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
				Förbränning
	90.180-i			Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.

29 kap 5 §	*90.180-i1*	31	A	- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.180-i2	28		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.180-i3	20		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än
29 kap 6 §	90.181-i		A	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
	90.181-i1	31		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.181-i2	28		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.181-i3	20		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än
29 kap 7 §	90.190	10	B	Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn men högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 8 §	90.191	10	B	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 9 §	90.200-i	26	A	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
				I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 10 §	90.201-i	26	A	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
				I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 11 §	90.210-i	20	B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är
				1. mer än 3 ton per timme, eller
				2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
				I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 12 §	90.211-i	20	B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är
				1. mer än 3 ton per timme, eller
				2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
				I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 13 §	90.212-i	13	B	Samförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är
				1. mer än 10 ton per dygn, eller

				2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
29 kap 14 §	90.213-i	13	B	Avfallsförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är
				1. mer än 10 ton per dygn, eller
				2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
29 kap 15 §	90.220		B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är
				1. högst 3 ton per timme, eller
				2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
				I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
	90.220-1	10		- Den tillförda mängden avfall är större än
	90.220-2	8		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.220-3	7		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 16 §	90.221		B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är
				1. högst 3 ton per timme, eller
				2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
				I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
	90.221-1	10		- Den tillförda mängden avfall är större än
	90.221-2	8		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.221-3	7		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 17 §	90.230	3	C	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall
-	90.23001	2	U	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår.
				Punken gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall
				Deponering
	90.271			Uppläggning av muddermassa

29 kap 18 §			B	1. på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa, eller
				2. i större mängd än 1 000 ton.
	90.271-1	10		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd än 2 500 ton.
	90.271-2	7		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd är 1 000 ton men högst 2 500 ton.
29 kap 19 §	90.281	3	C	Deponering av icke-farliga muddermassor på land längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om
				1. mängden massor är högst 1 000 ton, eller
				2. föroreningsrisken endast är ringa.
-	90.28001	1	U	Uppläggning av snö från gaturenhållning.
29 kap 20 §	90.290-i	26	A	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
29 kap 21 §	90.300-i		B	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om
				1. den tillförda mängden är mer än 2 500 ton men högst 100 000 ton avfall per kalenderår, eller
				2. mängden avfall som deponeras är mer än 25 000 ton.
				Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 20 §.
	90.300-i1	15		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.300-i2	10		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	90.300-i3	8		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 22 §	90.310		B	Deponering av icke-farligt avfall.
				Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 18, 19, 20 eller 21 §.
	90.310-1	12		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-2	9		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-3	7		- Den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 23 §	90.320-i		A	- Deponering av farligt avfall, om deponin tillförs mer än 10 000 ton farligt avfall per kalenderår.
	90.320-i1	32		- Den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
	90.320-i2	29		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.320-i3	26		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår
29 kap 24 §	90.330-i	18	B	Deponering av farligt avfall, om
				1. den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår, eller
				2. mängden farligt avfall som deponeras är mer än 25 000 ton.

				Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 23 §.
29 kap 25 §	90.340		B	Deponering av farligt avfall, om deponeringen inte är tillståndspliktig enligt 23 eller 24 §.
	90.340-1	12		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
	90.340-2	7		- Den tillförda mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 26 §	90.341	3	C	Sluttäckt deponi där sluttäckningen har godkänts enligt 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enligt 33 § samma förordning.
	90.34101	1	U	Sluttäckt deponi som inte omfattas av anmälningsplikt enligt 26 §.
				Återvinning eller bortskaffande av avfall som uppkommit i egen verksamhet
29 kap 27 §	90.381	6	B	1. Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är mer än 500 ton men högst 2 500 ton per kalenderår, eller
				2. Bortskaffning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om behandling är anmälningspliktig enligt 38 §.
29 kap 28 §	90.383	6	B	Behandling av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om behandling är anmälningspliktig enligt 67 §.
29 kap 29 §	90.391	4	C	Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om
				1. mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår, och
				2. behandlingen leder till materialåtervinning
				Biologisk behandling
29 kap 30 §	90.161	7	B	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling om avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och
				1. den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, eller
				2. om behandlingen enbart sker genom anaerob biologisk nedbrytning och den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 25 000 ton per kalenderår
				Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen
				1. är tillståndspliktig enligt 66 §, eller
				2. är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §
	90.171			- Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om

29 kap 31 §			C	1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 10 ton men högst 500 ton per kalenderår, eller
				2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.
				Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §
	90.171-1	5		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 100 ton men högst 500 ton per kalenderår.
	90.171-2	4		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.
	90.171-3	3		- Den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.
-	90.17001	1	U	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om
				1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 10 ton per kalenderår, eller
				2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår.
				Animaliskt avfall
29 kap 32 §	90.241-i		B	Behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
	90.241-i1	16		- behandla mer än 10 000 ton animaliskt avfall.
	90.241-i2	10		- behandla mer än 2 500 ton men högst
29 kap 33 §	90.251	10	C	Yrkesmässig behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.
				Återvinning för anläggningsändamål
29 kap 34 §	90.131		B	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa.
	90.131-1	11		- Mer än 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-2	10		- Mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-3	9		- Mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-4	8		- Mer än 50 ton men högst 1 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-5	7		- Högst 50 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.

29 kap 35 §	90.141	1	C	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.
				Uppgrävda massor
29 kap 36 §	90.361	8	B	Behandling av farligt avfall som utgörs av uppgrävda massor, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 25 eller 37 §.
29 kap 37 §	90.370	1	C	Behandling av avfall som utgörs av uppgrävda förorenade massor från den plats där behandlingen sker, om behandlingen pågår under högst en tolvmånadersperiod och inte är tillståndspliktig enligt 21, 22, 23, 24 eller 25 §.
				Konvertering av smittförande avfall
29 kap 38 §	90.382	1	C	Konvertera smittförande avfall på ett sjukhus
				Avvattning
29 kap 39 §	90.375	7	C	Avvattning av icke-farligt avfall, om mängden avfall som behandlas är högst 2 000 ton
				Mekanisk bearbetning och sortering
29 kap 40 §	90.100		B	Återvinning av mer än 10 000 ton icke-farligt avfall per kalenderår genom mekanisk bearbetning.
				Tillståndsplikten gäller inte
				1. för att genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål, eller
				2. om återvinningen är tillståndspliktig enligt 65 §.
	90.100-1	20		- Den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår.
	90.100-2	12		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
29 kap 41 §	90.110		C	1. Yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller
				2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
	90.110-1	8		- Den hanterade avfallsmängden är större än 5 000 ton men högst 10 000 ton avfall per kalenderår.
				5 000 ton men högst 10 000 ton avfall per kalenderår.
	90.110-2	7		- Den hanterade avfallsmängden är högst 5 000 ton avfall per kalenderår.
	90.110-3	1		- Tillfällig krossning/återvinning för byggnads- eller anläggningsandamål
29 kap 42 §	90.70		B	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte för att sortera avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.

29 kap 42 §	*90.70-1*	11	B	Den hanterade avfallsmängden är mer än 75 000 ton per kalenderår.
	90.70-2	10		Den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår
29 kap 43 §	90.80	6	C	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är
				1. mer än 1 000 ton per kalenderår och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller
				2. mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår i andra fall.
-	90.8001	1	U	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
				Elavfall
29 kap 44 §	90.90	6	C	Yrkesmässigt sortera, demontera eller på annat sätt behandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter innan ytterligare behandling.
				Anmälningsplikten gäller inte behandling av komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.
				Uttjänta fordon
29 kap 45 §	90.119		B	Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna sådana uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186).
				Tillståndsplikten gäller inte om återvinningen är anmälningspliktig enligt 46 § 2.
	90.119-1	14		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per kalenderår.
	90.119-2	8		- Den hanterade avfallsmängden är högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 46 §	90.120	6	C	Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna
				1. uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186), eller
				2. andra uttjänta motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram, om fordonen återvinns av en bilskrotare som är auktoriserad enligt bilskrotningsförordningen.
				Förberedelse för återanvändning
29 kap 47 §	90.29	1	C	Förbereda avfall för återanvändning
				Lagring som en del av att samla in avfall
29 kap 48 §	90.30		B	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
				1. mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller
				2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
	90.30-1	11		-1. mer än 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller
				2. mer än 100 000 ton i andra fall.

29 kap 49 §	*90.30-2*	9	B	-1. mer än 150 000 ton men högst 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller
				2. mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton i andra fall.
	90.30-3	8		-1. mer än 30 000 ton men högst 150 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller
				2. mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton i andra fall.
	90.40	6	C	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
				1. mer än 10 ton men högst 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller
				2. mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
-	90.4001	2	U	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är högst 10 ton.
	90.4002	2	U	Återvinningsplatser för producentavfall (förpackningar) avsedda för allmänheten
29 kap 50 §	90.50		B	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
				1. mer än 5 ton och utgörs av olja,
				2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier,
				3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter,
				4. mer än 30 ton och utgörs av impregnerat trä,
				5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller
				6. mer än 1 ton i andra fall.
	90.50-1	12		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton
	90.50-2	11		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till
				6. mer än 10 ton men högst 50 ton annat farligt avfall.
	90.50-3	9		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till
				1. mer än 25 ton men högst 50 ton olja, eller
				6. mer än 5 ton men högst 10 ton annat farligt avfall.
	90.50-4	8		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till
				1. mer än 15 ton men högst 25 ton olja, eller
				6. mer än 2,5 ton men högst 5 ton annat farligt avfall.
	90.50-5	6		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till
				1. mer än 5 ton men högst 15 ton olja,
				2. mer än 30 ton men högst 50 ton blybatterier,
				4. mer än 30 ton men högst 50 ton impregnerat trä, eller

				6. mer än 1 ton men högst 2,5 ton annat farligt avfall.
29 kap 51 §	90.60	3	C	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
				1. mer än 200 kilogram men högst 5 ton och utgörs av olja,
				2. mer än 1 500 kilogram men högst 30 ton och utgörs av blybatterier,
				3. mer än 1 ton men högst 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter,
				4. mer än 200 kilogram men högst 30 ton och utgörs av impregnerat trä,
				5. högst 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller
				6. mer än 200 kilogram men högst 1 ton i andra fall.
	90.6001	1	U	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
				1. högst 200 kilogram och utgörs av olja,
				2. högst 1 500 kilogram och utgörs av blybatterier,
				3. högst 1 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter,
				4. högst 200 kilogram och utgörs av impregnerat trä,
				5. högst 200 kilogram i andra fall.
				Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar
29 kap 52 §	90.454-i	26	A	Underjordsförvara mer än 50 ton farligt avfall.
29 kap 53 §	90.455	26	A	Permanent lagring av kvicksilveravfall med minst 0,1 viktprocent kvicksilver i djupt bergförvar.
				Tillståndsplikten gäller inte om lagringen är tillståndspliktig enligt 52 §.
29 kap 54 §	90.457	17	A	Underjordsförvara högst 50 ton farligt avfall.
29 kap 55 §	90.458	20	B	Underjordsförvara icke-farligt avfall
				Lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande
29 kap 56 §	90.408-i	12	B	Lagring av farligt avfall i avvaktan på sådan behandling som kräver tillstånd enligt 5, 6, 7, 8 eller 67 §, om mängden avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton.
				Fartygsåtervinning
29 kap 57 §	90.451	30	A	Återvinning av avfall genom sådant yrkesmässigt omhändertagande av fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG, i den ursprungliga lydelsen.
				Radioaktivt avfall
29 kap 58 §	90.460	24	A	Behandling av högaktivt radioaktivt avfall, slutförvara radioaktivt avfall eller lagra radioaktivt avfall.

29 kap 59 §	90.470	24	A	Bearbeta, lagra, slutförvara eller på annat sätt hantera använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (1988:220), om hanteringen inte är tillståndspliktig enligt 58 §.
				Lagring och avskiljning av koldioxid
29 kap 60 §	90.480	32	A	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är mer än 100 000 ton
29 kap 61 §	90.485	27	B	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är högst 100 000 ton
29 kap 62 §	90.500-i	27	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från industriutsläppsverksamheter som beskrivs i 1 kap 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250)
29 kap 63 §	90.510	27	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från anläggningar som inte är tillståndspliktiga enligt 62 §
29 kap 64 §	90.520	6	C	Borrning i syfte att bedöma om en plats är lämplig för geologisk lagring av koldioxid
				Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande
29 kap 65 §	90.406-i	14	B	Återvinna eller både återvinna och bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår och verksamheten avser
				1. biologisk behandling,
				2. behandling innan förbränning eller samförbränning
				3. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller
				4. behandling av slagg eller aska.
				Om behandlingen enbart avser anaerob biologisk nedbrytning gäller tillståndsplikten endast om den tillförda mängden avfall är mer än 100 ton per dygn eller mer än 25 000 ton per kalenderår.
29 kap 66 §	90.405-i	12	B	Bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton per kalenderår och verksamheten avser
				1. biologisk behandling,
				2. fysikalisk-kemisk behandling,
				3. behandling innan förbränning eller samförbränning
				4. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller
				5. behandling av slagg eller aska.
	90.435-i			Återvinna eller bortskaffa farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår och verksamheten avser
				1. biologisk behandling,
				2. fysikalisk-kemisk behandling,

				3. materialåtervinning av lösningsmedel
				4. materialåtervinning av oorganiskt material, utom metaller och metallföreningar,
				5. regenerering av syror eller baser,
				6. återvinning av komponenter som används till att minska föroreningar,
				7. återvinning av katalysatorer
				8. omraffinering eller annan behandling för återanvändning av olja,
				9. invallning,
29 kap 67 §			A	10. sammansmältning eller blandning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan avfallet behandlas enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf, eller
				11. omförpackning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan behandling av avfall enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf.
	90.435-i1	32		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.435-i2	28		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.435-i3	17		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 68 §	90.410	24	A	Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.420			Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.420-1	20		- Den tillförda mängden avfall är mer än
				20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
29 kap 69 §	*90.420-2*	14	B	- Den tillförda mängden avfall är mer än
				10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	90.420-3	10		- Den tillförda mängden avfall är mer än
				2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.420-4	8		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
	90.420-5	7		- Den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 70 §	90.430	3	C	Yrkesmässig behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår.

29 kap 70 §	90.430	3	C	Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
29 kap 71 §	90.440		A	Behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.440-1	32		- den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.440-2	28		- den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.440-3	17		- den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 72 §	90.450		B	Yrkesmässig behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.
				Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.450-1	15		- den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår
	90.450-2	12		- den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår
	90.450-3	8		- den tillförda mängden avfall är högst 50 ton per kalenderår
				SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR
30 kap 1 §	92.10	7	B	Skjutfält för skjutning med grovkalibriga vapen (kaliber större än 20 millimeter) eller för sprängningar av ammunition, minor eller andra sprängladdningar.
30 kap 2 §	92.20		C	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till
				finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för mer än 5 000 skott per kalenderår.
	92.20-1	5		- Mer än 100 000 skott per kalenderår.
	92.20-2	4		- Mer än 20 000 skott men högst 100 000 skott per kalenderår.
	92.20-3	2		- Mer än 5 000 skott men högst 20 000 skott per kalenderår.
-	92.2001	1	U	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber högst 20 millimeter) för högst 5 000 skott per kalenderår.
30 kap 3§	92.30	4	C	Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.
-	92.10001	6	U	Golfbana med sammanlagt mer än 18 hål.
-	92.10002	4	U	Golfbana med sammanlagt högst 18 hål.
-	92.10003	2	U	Golfbana med sammanlagt högst 9 hål.
				TEXTILTVÄTTERIER
				Tvätteri för mer än 2 ton tvättgods per dygn.
				Anmälningsplikten gäller inte om

31 kap 1 §	93.10	5	C	1. utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som
				är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 eller 2 §, eller
				2. verksamheten är anmälningspliktig enligt
				19 kap. 4 §.
-	93.1001	4	U	Tvätteri för mer än 2 ton tvättgods per dygn om utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
-	93.1002	1	U	Tvätteri för högst 2 ton tvättgods per dygn.
				BEGRAVNINGSVERKSAMHET
32 kap 1 §	93.20	7	B	Krematorium.
				ÖVRIGA MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER
				Lackering m.m.
-	100.1001	6	U	Förbrukning av mer än 20 ton färg eller lack eller mer än 10 ton pulver per kalenderår.
-	100.1002	3	U	Förbrukning av minst 4 men högst 20 ton färg eller lack eller minst 2 men högst 10 ton pulver per kalenderår.
				Hantering av brom- eller fluorkarboner
-	101.1001	6	U	Omtappning av mer än 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1002	3	U	Omtappning av mer än 100 kg men högst 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1003	1	U	Omtappning av högst 100 kg fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1004	7	U	Omtappning av mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1005	3	U	Omtappning av mer än 1 ton men högst 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1006	1	U	Omtappning av högst 1 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
				HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER [4]
				Utbildningsverksamhet och liknande
-	200.10-2	5	C	Gymnasieskola eller gymnasiesärskola med mer än 50 elever.
-	200.10-3	4	C	Gymnasieskola eller gymnasiesärskola med högst 50 elever.
-	200.10-4	4	C	Internationell skola.
-	200.10-5	4	C	Grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola.
-	200.10-6	4	C	Förskola.
-	200.10-7	1	C	Förskoleklass, öppen förskola.
-	200.10-8	1	U	Familjedaghem.
				Samlingslokaler och liknande
-	200.20-1	1	U	Samlingslokaler, folkhögskola utan boende, universitet och högskolor.

-	200.20-2	1	C	Fritidshem och öppen fritidsverksamhet.
-	200.20-3	1	U	Fritidsgård och liknande.
				Skönhetsvård och liknande
-	200.30-1	2	U	Solarium.
-	200.30-2	1	U	Skönhetsvård, hudvård, manikyr, pedikyr.
-	200.30-3	1	U	Frisersalong.
				Vård och hälsa
-	200.40-1	4	U	Lokaler för vård[5] eller annat omhändertagande >5 boende.
-	200.40-2	2	C	Fotvård.
-	200.40-3	3	C	Tatuering, akupunktur eller piercing som egen verksamhet.
-	200.40-4	2	U	Kiropraktor, naprapat, sjukgymnastik och liknande.
-	200.40-5	1	U	Övriga alternativa behandlingar.
				Idrott och liknande
-	200.50-1	4	U	Idrottsanläggning, gym eller motsvarande.
-	200.50-2	3	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor.
-	200.50-3	3	U	Strandbad.
				Boende
-	200.60-1	6	U	Bostäder med mer än 500 lägenheter inom samma bostadsområde.
-	200.60-2	5	U	Bostäder mer än 200 lägenheter men högst 500 lägenheter inom samma bostadsområde.
-	200.60-3	4	U	Bostäder mer än 25 lägenheter men högst 200 lägenheter inom samma bostadsområde.
-	200.60-4	3	U	Bostäder med högst 25 lägenheter inom samma bostadsområde.
-	200.60-5	4	U	Hotell, kursgård med övernattningsmöjlighet, folkhögskola med boende, vandrarhem, kriminalvård.
-	200.60-6	3	U	Camping/stuganläggning.
-	200.60-7	1	U	Bed & breakfast.
-	200.60-8	3	U	Övrigt tillfälligt boende.
				Förvaring av djur
-	200.70-1	1	U	Lokaler för förvaring av djur.

[1] Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 50.000 fordonspassager per dygn

[2] Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 25.000 fordonspassager per dygn

[3] Motsvarar en vägsträcka på c:a 25 km med 10.000 fordonspassager per dygn

[4] Vid riktigt små verksamheter (ensamföretagare) kan det vara rimligt att i första hand använda sig av timavgifter istället för fasta årliga avgifter.

[5] Såväl kommunen som Socialstyrelsen har tillsyn över vårdlokaler, vilket betyder att en gränsdragning behöver göras. Vi bedömer att miljönämnden (motsvarande) har tillsyn över boende och allmänna utrymmen i hygieniskt avseende [se krav på bostäder enligt 33 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd], avfallshantering, kemikalieanvändning, sällskapsdjur, o.s.v. under det att socialstyrelsen har tillsyn över vården och de utrymmen där vård förekommer.

Beräkningsunderlag 3

Risk- och erfarenhetsbedömning (inplacering i riskkolumn och årlig tillsynstid)

Årlig tillsynstid

Verksamheten inplaceras först i en avgiftsklass enligt beräkningsunderlag 2. Verksamheten inplaceras därefter i en riskkolumn med tillämpning av en riskbedömning enligt detta beräkningsunderlag. Den årliga tillsynstiden för varje avgiftsklass och riskkolumn framgår av riskbedömningstabellen. En erfarenhetsbedömning sker fortlöpande i samband med den ordinarie tillsynen för att fastställa eventuella tillkommande tillsynsavgifter eller förflyttningar i riskkolumnerna.

Riskbedömning

Verksamheten placeras inledningsvis i riskkolumn 0 i sin avgiftsklass, varefter riskbedömningens påverkan beräknas. Varje fråga i riskbedömningen genererar ett antal riskpoäng. Det finns 6 riskkolumner, men den maximala riskpoängsumma som en verksamhet erhåller kan bli högre. Om en verksamhet skulle få fler än 6 riskpoäng, placeras den i kolumn 6. Summan av riskpoängen ligger till grund för inplacering i rätt riskkolumn inom den aktuella avgiftsklassen enligt riskbedömningstabellen. Verksamheten placeras in i rätt kolumn genom att det antal riskpoäng som verksamheten erhåller i riskbedömningen motsvarar antalet kolumnsteg åt höger i tabellen med utgångspunkt från kolumn 0.

För ett företag som omfattas av två eller flera miljöfarliga verksamheter (klassningskoder) tas full avgift ut för huvudverksamheten. För övriga verksamheter reduceras avgiften med den procentsats som anges i kommunens taxa. För hälsoskyddsverksamheter sker reducering på så sätt att det bara är huvudverksamheten som riskbedöms, men den tillförs extra riskpoäng för eventuella övriga verksamheter som förekommer inom företaget.

Erfarenhetsbedömning

Erfarenhetsbedömningen ger underlag för ställningstagande till eventuellt tillkommande avgifter utöver den fasta årliga avgiften för tillsynen. Den ger även underlag för en eventuell premierad kolumnförflyttning åt vänster i tabellen. För att en sådan kolumnförflyttning ska kunna ske även för verksamheter som i riskbedömningen placerats i kolumn 0, har två extra kolumner skapats – A och B – som används enbart för detta ändamål. En erfarenhetsbedömning och premiering kan tidigast göras efter första tillsynsbesöket och sker alltså i de flesta fall inte i samband med riskbedömningen. Uppgifterna i erfarenhetsbedömningen och premieringen uppdateras efter varje genomfört tillsynsbesök, då man vunnit ny erfarenhet av verksamheten.

Avgiftsklass	Riskkolumner[1]								
	A2	B	0	1	2	3	4	5	6
1	T	T	T	T	2	3	4	5	6
2	T	T	2	3	4	5	6	7	8
3	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5	6	7	8	9	10	11	12	13	15
6	7	8	9	10	12	13	14	16	18
7	9	10	12	14	15	16	17	20	25
8	12	13	16	18	20	21	23	26	30
9	15	17	20	23	25	26	29	33	40
10	18	20	24	27	30	32	35	39	45
11	21	23	28	32	35	37	40	46	55
12	24	26	32	36	40	42	46	52	60
13	27	30	36	41	45	47	52	59	70
14	30	33	40	45	50	53	58	65	75
15	33	36	44	50	55	58	63	72	85
16	36	40	48	54	60	63	69	78	90
17	39	43	52	59	65	69	75	85	100
18	42	46	56	63	70	74	81	91	105
19	45	50	60	68	75	79	86	98	115
20	48	53	64	72	80	84	92	104	120
21	51	56	68	77	85	90	98	111	130
22	54	59	72	81	90	95	104	117	135
23	57	63	76	86	95	100	109	124	145

24	60	66	80	90	100	106	115	130	150
25	66	73	88	99	110	116	127	143	165
26	72	79	96	108	120	127	138	156	180
27	78	86	104	117	130	137	150	169	195
28	84	92	112	126	140	148	161	182	210
29	96	106	128	144	160	169	184	208	240
30	108	119	144	162	180	190	207	234	270
31	120	132	160	180	200	211	230	260	300
32	135	149	180	203	225	237	259	293	340
33	150	165	200	225	250	264	288	325	375

1 T= Timavgift

2 Kolumnerna A och B = se förklaring föregående sida

Riskbedömning

Faktorer, bedömningsgrunder och riskpoäng som används:

Faktor och bedömningsgrund	**Riskpoäng**
1. Markförhållanden, lokalisering m.m.	
a) Historisk förorening i mark eller byggnad	1
b) Närhet till bostäder, skola, förskola, sjukhus, vårdlokaler eller inom vattenskyddsområde	1
c) Påverkar miljökvalitetsnorm	1
2. Kemiska produkter	
Särskilt farliga kemikalier, utfasningsämnen eller prioriterade riskminskningsämnen	1
3. Tillägg av riskpoäng	
a) Verksamheten berörs av specialbestämmelser	1
b) Använder ej förnybar energi	1
c) Särskilt transportintensiv verksamhet	1

d) Ytterligare delar i en hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov	1-6

Ytterligare delar i en hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov utöver övriga bedömningsfaktorer

Verksamhetsdel eller liknande	Kriterier	Riskpoäng
Alla typer av verksamheter	Användning av produkter och ämnen som innehåller kemikalier vilka kan tas upp genom inandning eller hudkontakt och då är skadliga för människors hälsa	1
Alla typer av verksamheter	Babysim	1
Alla typer av verksamheter	Bad med högtempererad bassäng	1
Alla typer av verksamheter	Bad med manuell rengöring[3]	1
Alla typer av verksamheter	Bad med äventyrskaraktär	1
Alla typer av verksamheter	Bassäng, bubbelpool, floating, spa och dylikt	1
Alla typer av verksamheter	Diatermi	1
Alla typer av verksamheter	Enskilt vatten[4]	1
Alla typer av verksamheter	Förskola/fritids som extra verksamhet i annan lokal eller verksamhet enligt 38 § FMVH	1
Alla typer av verksamheter	Försäljning av hygieniska och kosmetiska produkter	1

Alla typer av verksamheter	Gym som extra verksamhet	1
Alla typer av verksamheter	Hög musik	1
Alla typer av verksamheter	Nagelvård, nagelskulpturering och liknande	1
Alla typer av verksamheter	Piercing	1
Alla typer av verksamheter	Silikoninjicering	1

[3] I vissa anläggningar används badanordningar som rengörs manuellt, t.ex. bubbelpooler, badtunnor m.fl. Här ställs krav på särskild kontroll mellan bytena av de badande.

[4] Endast om livsmedelslagstiftningen inte är tillämplig.

Verksamhetsdel eller liknande	Kriterier	Riskpoäng
Alla typer av verksamheter	Solarium som extra verksamhet	1
Alla typer av verksamheter	Uteservering[5]	1
Alla typer av verksamheter	Verksamhet som bedrivs i bostad eller utnyttjar vatten, WC och så vidare i bostad	1
Alla typer av verksamheter	Yrkesmässig hygienisk verksamhet som extra verksamhet under samma organisationsnummer	1 per del
Alla typer av verksamheter	Återanvändning av stickande och skärande verktyg[6]	1
Camping, stugbyar, strandbad och dylikt, i förekommande fall även andra typer av verksamheter	Användning av torrtoalett	1
Camping, stugbyar samt annan form av boende i grupp (till exempel logi för bärplockare)	> 25 campingenheter eller stugor/lägenheter	1
Förskola/fritids	> 5 avdelningar	1
Idrottsanläggning	> 3 salar	1
Samlingslokaler	> 200 personer	1
Skolor och undervisningslokaler	> 400 elever	1
Skolor och undervisningslokaler	Gymnastiksal	1
Skolor och undervisningslokaler	Kemi- eller fysiksal	1
Skolor och undervisningslokaler	Kvällsuthyrning	1
Skolor och undervisningslokaler,	Nära bulleralstrande kommunikationsanläggning, industri eller liknande	1

förskolor samt vård/boende i omsorg		
Skolor och undervisningslokaler	Salar för yrkesinriktad utbildning[7]	1
Skolor och undervisningslokaler	Slöjdsal	1
Solarium	> 5 bäddar	1
Solarium	Obemannat	1
Strandbad	EU-bad	1
Strandbad	Närhet till dagvattenutsläpp	1
Strandbad	Närhet till utsläpp av avloppsvatten	1
Tillfälligt boende	> 50 bäddar	1
Bed and breakfast	> 10 bäddar	1
Vård/boende i omsorg	Blöjbyten	1
Vård/boende i omsorg	> 5 avdelningar	1
Yrkesmässig hygienisk verksamhet	> 4 utövare av hygienisk verksamhet under samma organisationsnummer	1

[5] Används i de fall där uteserveringen direkt kan knytas till annan hälsoskyddsverksamhet – hotell, musiktillställning med mera – och då utgör risk för störningar för närboende genom buller, röklukt med mera.

[6] Gäller inte fotvård då detta redan återfinns i klassningskodens grundbedömning.

[7] Poäng ges för varje typ av yrkesmässig verksamhet, till exempel snickeri, metallbearbetning och så vidare.

Erfarenhetsbedömning

Följande faktorer och bedömningsgrunder används vid erfarenhetsbedömning:

Efter varje **ordinarie** tillsynsbesök görs en erfarenhetsbedömning med ledning av följande frågor.

Frågor med alternativa svar	**Erfaren-hets-poäng**
1. Hur hanterar verksamheten sin egenkontroll?	
a) Rutiner för egenkontroll finns och följs	0
b) Rutiner för egenkontroll finns och följs, men anmärkningar på verksamheten som kan härledas till brister i egenkontrollen finns.	1
c) Rutiner för egenkontroll finns, men används inte eller endast i obetydlig omfattning	2
d) Rutiner för egenkontroll saknas	3
2. Erfarenheter sedan senaste tillsynsbesöket	
a) Ändamålsenliga åtgärder har vidtagits mot samtliga tidigare avvikelser	0
b) Ändamålsenliga åtgärder har vidtagits mot vissa, men inte samtliga, tidigare avvikelser	1
c) Ändamålsenliga åtgärder har inte vidtagits mot samtliga tidigare avvikelser	2
3. Värdering av aktuell inspektion	
a) Inga brister upptäcks vid inspektionen	0
b) Brister upptäcks, men endast smärre ej allvarliga brister, vilka inte kräver återbesök	1
c) En eller flera allvarliga brister upptäcks vid inspektionen av sådan art att de motiverar återbesök	2

Erfarenhetsbedömningens påverkan på tillsynstid och extra avgift

Bedömningen görs utifrån resultatet av inspektion med hjälp av checklistan för erfarenhetsbedömning.

Erfarenhetspoäng	Resultat
0 – 1	Ingen påverkan på tillsynstid eller avgift.
2	Verksamhetsutövaren får en varning i inspektionsrapporten om att extra tillsynstid kan påföras om bristerna inte har åtgärdats inom meddelad tid. Har bristerna inte åtgärdats i tid påförs timavgift för den tid som den extra kontrollen tar.
3	Avgift för två timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion
4	Avgift för fyra timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
5	Avgift för sex timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
6	Avgift för åtta timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
7	Avgift för tio timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.

Eventuell premiering

Premieringen är inriktad såväl på hur företaget sköter sin egenkontroll och sitt miljöarbete som på faktorer som påverkar klimatet.

Följande faktorer och bedömningsgrunder används vid bedömning av eventuell premiering:

Efter varje **ordinarie** tillsynsbesök görs en bedömning av eventuell premiering med ledning av följande frågor.

Frågor med alternativa svar	Premiepoäng
1. Vilken är summan av erfarenhetspoängen under frågorna 1, 2 och 3 i ”Checklista för erfarenhetsbedömning”	

a) 0 eller 1 erfarenhetspoäng	2
b) 2 erfarenhetspoäng	0
c) 3 – 7 erfarenhetspoäng	-2
2. Har verksamheten en dokumenterad miljöinriktad transportstrategi som man följer?	
a) Ja	1
b) Nej	0
3. Har verksamheten en dokumenterad miljöinriktad energistrategi som man följer?	
a) Ja	1
b) Nej	0

Premieringssystemets inverkan på den årliga tillsynsavgiften.

1) Verksamheten är grundklassad i avgiftsklass och det antal riskkolumner som riskbedömningen har lett fram till och en årlig tillsynsavgift har fastställts
2) Om skäl för premiering finns, ändras verksamhetens ursprungliga placering i riskkolumn genom en stegvis förflyttning åt vänster eller, i vissa fall, höger på följande sätt
    a. 1 – 2 premiepoäng ger ett kolumnsteg till vänster
    b. 3 – 4 premiepoäng ger två kolumnsteg till vänster
    c. En verksamhet kan erhålla högst 2 stegs kolumnförflyttning.
    d. En verksamhet sparar sina intjänade premiepoäng från tidigare tillsynsbesök och adderar de premiepoäng som det aktuella besöket eventuellt ger upphov till, dock sammanlagt högst 4 premiepoäng.
    e. Om verksamheten vid något tillfälle, efter att man erhållit premiepoäng och kolumnförflyttning åt vänster, får minuspoäng (orsakas av att man i erfarenhetssystemet erhåller mer än 2 erfarenhetspoäng) dras dessa ifrån den ihopsamlade premiepoängsumman och verksamheten flyttas ett steg åt höger i riskkolumnerna. Den då nya placeringen får inte vara högre än den som erhölls vid grundklassningen.
    f. Ett företag som tidigare inte uppnått någon premiepoäng kan inte få förflyttning åt höger i riskkolumnerna.
    g. Avgiftsnedsättningen träder i kraft vid nästkommande faktureringstillfälle av den fasta årliga avgiften.

2. Översikt

Arbetsgång, klicka nedan

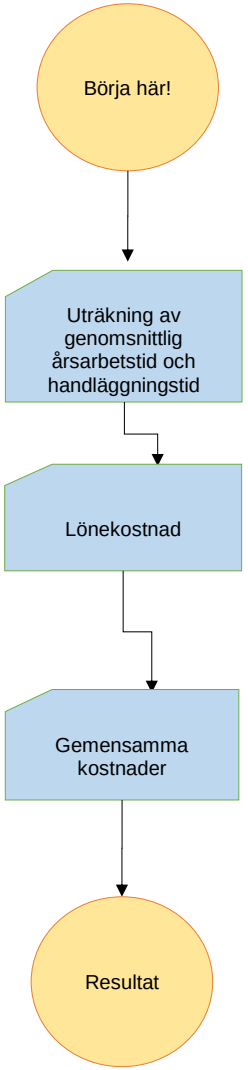

Beskrivning, läs detta först

1. Här börjar du för att beräkna handläggningskostnaden per timme. I första fliken anger du kommunnamn, aktuellt år och vilket myndighetsområde uträkningen avser. Mallen är tänkt att användas för plan- och bygglagens samt miljöbalkens område.

2. I denna flik räknar du fram ett antal parametrar som handlar om årsarbetstid och hur den genomsnittliga arbetstiden fördelas på årsbasis (timmar).

3. I denna flik räknar du fram den genomsnittliga lönen/år för en heltidsanställd handläggare samt anger antalet årsarbetskrafter inom myndigheten

4. I denna flik räknar du fram ett antal parametrar som handlar om gemensamma kostnader för förvaltningen och specifika kostnader för myndighetsområdet (kronor).

5. I denna flik får du sammanställningen av handläggningskostnaden per timme, för aktuellt myndighetsområde. Här kan du också räkna ut handläggningskostnaden per timme med SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Resultat

Genomsnittlig handläggningstid per handläggare
400

Genomsnittlig lönekostnad per år och handläggare
673 038
Myndighetsområdets antal årsarbetskrafter
10,60

Gemensamma kostnader per handläggare
250 684
Myndighetsspecifika kostnader per handläggare
30 542

Total kostnad per handläggare
954 263
Handläggningskostnad per timme
2 386

Kommunnamn	Borgholms kommun
Datum	2023-03-28
Upprättad av	My Nilsson
Handläggningskostnad per timme för lov, anmälan mm	1 314 kr

← Till Översikt

A 1 Tidsuppskattning

Bygglov och teknisk kontroll

Ärendenr	Ärendetyp	Beskrivning	Start av ärende	Bygglov-prövning	Grannhörande	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbets-platsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift
A 1.1	Nybyggnad av bostadshus*	Planenligt 30-100	1	**7**	**0**	**1**	**1**	1	3	4	**1**	1	20	**26 280**
		Planenligt 101-200	1	9	0	**1**	2	1	3	4	2	1	24	**31 536**
		Planenligt 201-350	1	10	0	**1**	2	1	3	4	2	1	25	**32 850**
A 1.4	Nybyggnad, bostadshus liten avvikelse*	Liten avvikelse 30-100	1	9	1	**2**	2	1	3	4	2	1	26	**34 164**
		Liten avvikelse 101-200	1	11	3	**2**	2	1	3	4	2	1	30	**39 420**
		Liten avvikelse 201-350	1	13	3	**2**	2	1	3	4	2	1	32	**42 048**
	*Vid tillkommande artskyddsutredning												**2**	**2 628**
A 1.7		Utanför planlagt område 30-100	1	9	1	2	2	1	3	4	2	1	26	**34 164**
		Utanför planlagt område 101-200	1	11	3	**2**	2	1	3	4	2	1	30	**39 420**
		Utanför planlagt område 201-350	1	13	3	**2**	2	1	3	4	2	1	32	**42 048**
A 1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt 30-100	1	3	0	1	1	1	2	2	1	1	13	**17 082**
		Planenligt 101-200	1	4	0	1	1	1	2	2	1	1	14	**18 396**
		Planeligt 201-350	1	5	0	1	1	1	2	2	1	1	15	**19 710**
A 1.13		Liten avvikelse 30-100	1	6	1	1	2	1	2	2	1	1	18	**23 652**
		Liten avvikelse 101-200	1	8	1	1	2	1	2	2	1	1	20	**26 280**
		Liten avvikelse 201-350	1	10	1	1	2	1	2	2	1	1	22	**28 908**
A 1.16		Utanför planlagt område 30-100	1	6	1	1	2	1	2	2	1	1	18	**23 652**
		Utanför planlagt område 101-200	1	8	1	1	2	1	2	2	1	1	20	**26 280**
		Utanför planlagt område 201-350	1	10	1	1	2	1	2	2	1	1	22	**28 908**
A 1.19	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt 30-100	1	4	0	1	0	1	0	0	1	1	9	**11 826**
		Planenligt 101-200	1	6	0	1	0	1	0	0	1	1	11	**14 454**
		Planenligt 201-350	1	7	0	1	0	1	0	0	1	1	12	**15 768**
A 1.22		Liten avvikelse 30-100	1	6	1	1	0	1	0	0	1	1	12	**15 768**
		Liten avvikelse 101-200	1	8	1	1	0	1	0	0	1	1	14	**18 396**
		Liten avvikelse 201-350	1	10	1	1	0	1	0	0	1	1	16	**21 024**
A 1.25		Utanför planlagt område 30-100	1	6	1	1	0	1	0	0	1	1	12	**15 768**
		Utanför planlagt område 101-200	1	8	1	1	0	1	0	0	1	1	14	**18 396**
		Utanför planlagt område 201-350	1	10	1	1	0	1	0	0	1	1	16	**21 024**
A 1.28	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt 30-100	1	3	0	1	1	1	2	2	1	1	13	**17 082**
		Planenligt 101-200	1	4	0	1	1	1	2	2	1	1	14	**18 396**
		Planenligt 201-350	1	4	0	1	1	1	3	3	1	1	16	**21 024**

A 1.31		Liten avvikelse 30-100	1	4	2	2	1	1	2	2	1	1	17	**22 338**
		Liten avvikelse 101-200	1	5	2	2	1	1	2	2	1	1	18	**23 652**
		Liten avvikelse 201-350	1	5	2	2	1	1	3	3	1	1	20	**26 280**
A 1.34		Utanför planlagt område 30-100	1	4	2	2	1	1	2	2	1	1	17	**22 338**
		Utanför planlagt område 101-200	1	5	2	2	1	1	2	2	1	1	18	**23 652**
		Utanför planlagt område 201-350	1	5	2	2	1	1	3	3	1	1	20	**26 280**
A 1.37	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt 30-100	1	2	0	1	0	1	0	0	1	1	7	**9 198**
		Planenligt 101-200	1	3	0	1	0	1	0	0	1	1	8	**10 512**
		Planenligt 201-350	1	4	0	1	0	1	0	0	1	1	9	**11 826**
A 1.40		Liten avvikelse 30-100	1	4	1	2	0	1	0	0	1	1	11	**14 454**
		Liten avvikelse 101-200	1	5	2	2	0	1	0	0	1	1	13	**17 082**
		Liten avvikelse 201-350	1	6	2	2	0	1	0	0	1	1	14	**18 396**
A 1.43		Utanför planlagt område 30-100	1	4	1	2	0	1	0	0	1	1	11	**14 454**
		Utanför planlagt område 101-200	1	5	2	2	0	1	0	0	1	1	13	**17 082**
		Utanför planlagt område 201-350	1	6	2	2	0	1	0	0	1	1	14	**18 396**
	Bygglov ny + tillbyggnad 0-30	Planenligt	1	2	0	0,5	1	0,5	0	0	1	1	7	**9 198**
		Liten avvikelse	1	2	1	0,5	1	0,5	0	0	1	1	8	**10 512**
		Utanför planlagt område	1	2	1	0,5	1,5	1	0	0	1	1	9	**11 826**
														0
	Skärmtak		0,5	1		0,5					0,5	0,5	3	**3 942**
														0
	Fasadändring mindre		1	2		0,5		1			1	0,5	6	**7 884**
	Fasadändring större		1	6		1		1			1	1	11	**14 454**
														0
	Ändrad användning mindre		1	5		1		1			1	1	10	**13 140**
	Ändrad användning större		1	7	2	1	1	1	1	2	1	1	18	**23 652**
														0
	Tidsbegränsat bygglov/säsong		1	5	1	1		1				1	10	**13 140**
														0
	Skylt		0,5	1	0	0,5	0	1	0	0	0,5	0,5	4	**5 256**
														0
	Mur/plank		0,5	1	1	0,5		1			0,5	0,5	5	**6 570**
														0
	Bygglov parkeringsplats klass 1		1	2	1	1		1			0,5	0,5	7	**9 198**
	Bygglov parkeringsplats klass 2 (PB)		1	4	1	1		1			1	1	10	**13 140**
	Bygglov parkeringsplats klass 2 (PB)		1	5	1	1		1			1	1	11	**14 454**
	Bygglov parkeringsplats klass 2 (PB)		1	6	1	1		1			1	1	12	**15 768**

														0
	Bygglov balkong	Ej bygglovsbefriad	0,5	1		0,5		1			0,5	0,5	4	**5 256**
														0
	Rivningsanmälan		1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	5	**6 570**
	Rivningslov		1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	6	**7 884**
														0
	Förhandsbesked/hus	Utanför detaljplan	1	4	2	1	0	0	0	0	0	1	9	**11 826**
	*Tillkommande utredning av enskilt avlopp			2									2	**2 628**
														0
	Marklov		1	3	0	0,5	0	0	0	0	1	0,5	6	**7 884**
														0
	Transformatorstation/teknikbod/pumpstation	0-30	1	2	1	1		1			1	1	8	**10 512**
														0
	Anmälansärenden													**0**
	Attefall 30m2, förråd/garage		1	0	0	1	0	2	0	0	1	1	6	**7 884**
	Attefall 30m2, gäststuga		1	0	0	1	0	2	0	0	1	1	6	**7 884**
	Attefall 30m2, gäststuga/bostadshus	Med tekniskt samråd	1	0	0	1	1	2	1	1	1	1	9	**11 826**
	Attefall, Tillbyggnad 15 m2, huvudbyggnad		1	0	0	1	0	2	0	0	1	1	6	**7 884**
	Attefall, Takkupor max 2 st		1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	5	**6 570**
	Attefall, inredande av ytterligare lägenhet		1	0	0	1	0	2	0	0	1	1	6	**7 884**
														0
	Eldstäder		0,5	0	0	0	0	1	0	0	1	0,5	3	**3 942**
	Installation eller väsentlig ändring av ventilation		0,5	0	0	0	0	1	0	0	1	0,5	3	**3 942**
	Installation eller väsentlig ändring av vattenförsörjning eller avlopp		0,5	0	0	0	0	1	0	0	1	0,5	3	**3 942**
	Ändring bärande konstruktion		0,5	0	0	0	0	2	0	0	0	0,5	3	**3 942**
	Avvisat ärende		1									2	3	**3 942**
	Avslag/återkallat ärende	Debiteras med timtid												**0**
	Padelbana		1	10								1	12	**15 768**

Tidsuppskattning

Upprättande av nybyggnadskarta, baskarta, utsättning och lägeskontroll

Kolumn1	Ärendetyp	Beskrivning	Start av ärende	Förberedande arbete/fältarbete	Kartproduktion inkl konsult	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift
	Nybyggnadskarta	Inom planlagt område	0,5	3	2,5	0,5	**6,5**	**8541**
	Baskarta	Utanför planlagt område	0,25		0,25		**0,5**	**657**
	Grovutsättning	Nybyggnad	0,5	2		0,5	**3**	**3942**
	Finutsättning	Nybyggnad	0,5	5,5		0,5	**6,5**	**8541**
	Lägeskontroll	Inmätning	0,5	3,5		0,5	**4,5**	**5913**

Taxa för miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd och sprängämnesprekursorer

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för miljö- och byggnadsnämnden i Borgholms kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, annan miljölagstiftning som strålskyddslagen eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde vad gällernaturvård- och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter och biotekniska organismer, samt avfall och producentansvar.
Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till nämnden utgå enligt 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.
Denna taxa omfattar även avgifter för tillsyn av sprängämnesprekursorer och i förekommande fall tillstånd enligt Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer.

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för
1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag.
2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd.
3. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för
1. Tillsyn som föranleds av klagomål som är obefogat och inte kräver utredning
2. Handläggning som föranleds av att beslut av nämnden enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken överklagas.

4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkande av avgift fattas av nämnden.

5 § Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala avgift enligt denna taxa eller enligt 26 kap. 22 § miljöbalken skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Timtaxa

6 § Vid tillämpningen av denna taxa används den av kommunfullmäktige eller miljö- och byggnadsnämnden, senast beslutade timtaxa för tillsyn och prövning enligt miljöbalken.

7 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tiden som varje tjänsteperson vid kommunen har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning, kontroller, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Sådan

avgift tas ut för varje påbörjad halv timme nedlagd handläggningstid. För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, pingstafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

8 § Nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med den procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring i *SKR:s* Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret. Basmånad för indexuppräkning är oktober månad.

Avgifter för prövning

9 § Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i beräkningsunderlag 1 multipliceras med timtaxan eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges beräkningsunderlag 1. Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökningen avser och får tas ut innan handläggningen påbörjas.

10 § Om det i beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk innan den har besiktigats och godkänts av nämnden, ingår kostnaden för en sådan besiktning i den fasta avgiften. Kan anordningen därvid inte godkännas, varför besiktning måste ske vid ytterligare tillfälle, tas timavgift ut för nämndens kostnader med anledning av den tillkommande handläggningstiden.

11 § Avgift för prövning ska erläggas av sökanden. Avgift tas inte ut för en ansökan som återkallas innan handläggningen har påbörjats.

12 § Avgift för prövning ska erläggas även om ansökan avslås.

13 § I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av nämnden är sökanden i förekommande fall också skyldig att ersätta nämndens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av nämnden och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta nämndens kostnader för kungörelser i ärenden om tillstånd, dispens eller undantag enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken.

14 § Utöver avgift för prövning, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter med anledning av anmälan

15 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i beräkningsunderlag 1 multipliceras med timtaxan eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges beräkningsunderlag 1. Om en anmälan omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt beräkningsunderlag 2 ska full avgift betalas för den punkt som medför högsta

avgiften med ett tillägg av 25% av summan av de belopp som anges för övriga verksamheter.

Avgift med anledning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser och får tas ut innan handläggningen påbörjas.

16 § Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i miljöprövningsförordningen (2013:251) är denne i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärendet. Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallas innan handläggningen har påbörjats.

17 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för tillsyn i övrigt

18 § För regelbunden tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet eller hälsoskyddsverksamhet som anges i beräkningsunderlag 2 eller beräkningsunderlag 3 ska betalas en årlig tillsynsavgift som baseras på den tillsynstid som nämnden tilldelar anläggningen eller verksamheten. Tillsynstiden bestäms genom en riskbedömning av anläggningen eller verksamheten bestående av en avgiftsklassificering enligt beräkningsunderlag 2 samt en riskklassificering och resursbedömning (placering i riskkolumn) enligt beräkningsunderlag 3. Den årliga tillsynstiden för varje avgiftsklass och riskkolumn framgår av tabell i beräkningsunderlag 3. Den årliga tillsynsavgiften beräknas genom att tilldelad tillsynstid multipliceras med timtaxan.
Ytterligare tillsynsavgift grundad på erfarenhetsbedömning efter ordinarie tillsynsbesök kan tillkomma i enlighet med vad som framgår av beräkningsunderlag 3.

19 § Avgifter för tillsyn i övrigt ska betalas i form av en fast avgift genom att den handläggningstid som anges för anläggningen eller verksamheten i beräkningsunderlag 1 multipliceras med timtaxan eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan. Inspektioner och andra tillsynsåtgärder med anledning av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, eller inte åtlyder förelägganden eller förbud, eller som föranleds av extraordinarie händelser ingår inte i den fasta årsavgiften. För sådana åtgärder tas timavgift ut.

20 § För verksamhet som tillståndsprövats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt från vad som föreskrivs i tillståndsbeslutet om tillåten produktionsvolym eller motsvarande. Om en anläggning eller annan inrättning omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt beräkningsunderlag 2 ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna.

21 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd till verksamheten har meddelats eller anmälan skett - eller i de fall tillstånd eller anmälan inte krävs - verksamheten har påbörjats. För tillsyn

som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för prövning eller för handläggning av anmälan, tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

22 § Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. För tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken, ska tillsynsavgiften betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Extraordinär tillsynsavgift
23 § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får nämnden i särskild ordning besluta om extraordinär tillsynsavgift. Sådan avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud eller om det skett en olycka eller större driftstörning som kan medföra risk för skada eller olägenhet av större betydelse för människors hälsa, miljön eller andra intressen som skyddas enligt miljöbalken.
Extraordinär tillsynstid beräknas som timavgift enligt 6-7 §§ och ska betalas av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

Tillkommande avgift i särskilda fall
24 § Timavgift enligt 6-7 §§ ska även betalas för kommunens arbete med anledning av beslut om sådana villkor av mindre betydelse som prövningsmyndigheten med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåtit till den kommunala tillsynsmyndigheten att besluta om, eller tillsynsmyndighetens arbete med anledning av omprövning av tillstånd eller villkor enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.

Avgift för tillsyn i övrigt
25 § Avgift för tillsyn i övrigt, även för handläggning med anledning av underrättelser eller information, ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder som i övrigt anges i beräkningsunderlag 1.

26 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten, vidtar åtgärd eller i annat fall kan anses ha gett upphov till olägenheter som föranleder tillsynsåtgärden. Avgift för tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken ska betalas av den som enligt det 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Nedsättning av avgift
27 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas. Om årsavgift efterskänkes får istället timavgift utgå för utförd tillsyn, dock får tim-avgiften under en treårsperiod aldrig överstiga motsvarande årsavgift enligt bilagan.

Avgiftens erläggande

28 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till miljö- och byggnadsnämnden i Borgholms kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning.

Verkställighetsfrågor

29 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att nämndens beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

30 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att nämnden får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

31 § Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken överklagas nämndens beslut om avgift hos länsstyrelsen.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2025.

Beräkningsunderlag

Beräkningsunderlag 1. Avgifter för prövning av ansökan, handläggning av anmälan samt övrig tillsyn.
Beräkningsunderlag 2. Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter
Beräkningsunderlag 3. Risk- och erfarenhetsbedömning (Inplacering i riskkolumn och årlig tillsynstid)

Tilläggsanslag utbildningsnämnden för ökad flexibilitet 15 timmars barn 2025

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att$_1$ ge utbildningsnämnden ett tilläggsanslag på 300 000 kronor i syfte att utöka tiden för allmän förskola från 15 timmar till 20 timmar i veckan, från och med augusti 2025.

att$_2$ tilläggsanslaget belastar resultatet för 2025.

att$_3$ en utvärdering om nyttjandegraden och hur den upplevts ska återrapporteras av utbildningsnämnden till kommunfullmäktige under år 2026.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden beslutade 2024-01-31 § 8 att uppdra till utbildningsförvaltningen att utreda och återkomma med ett förslag till ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn i de kommunala förskolorna. Mer konkret var uppdraget att utreda möjligheten till ökad flexibilitet och antal timmar till ”15-timmars” barn inom förskolan samt återkomma till utbildningsnämnden i juni 2024. Syftet är att öka attraktionskraften för vårdnadshavare att ha sina barn i Borgholms kommuns förskolor genom längre och mer sammanhängande tid på förskolan.

Utbildningsnämnden beslutade 2024-09-25 § 75, med anledning av utredningen som presenterades för nämnden, följande attsatser:

att *komplettera utbildningsnämndens beslut 2024-03-27 § 31 för budget 2025 med 300 tkr (600 tkr helår) för prioritering att utöka tiden för allmän förskola från 15 timmar till 20 timmar i veckan.*

att *ändring träder i kraft från augusti 2025 förutsatt att prioriteringen beslutas av kommunfullmäktige.*

I och med att budgeten och dess prioriteringar för 2025 redan är fastställt av kommunfullmäktige så är utbildningsnämndens beslut inte längre aktuellt. Andemeningen är att utbildningsnämnden vill ha ett tilläggsanslag på 300 000 kronor. Således har kommunledningsförvaltningen tagit fram en ny tjänsteskrivelse i ärendet för att tillgodose andemeningen i förslaget från utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 4 juni 2024
- Skrivelse Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
- Utredning Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
- Barnkonsekvensanalys övergripande 15 timmarbarn
- Beslut UNAU 2024-01-17 § 4
- Beslut UN 2024 2024-01-31 § 31
- Arbetsutskottets beslut den 12 juni 2024 § 46
- Arbetsutskottets beslut den 11 september 2024 § 65
- Beslut UN 2024-09-25 § 75
- Tjänsteskrivelse - Tilläggsanslag utbildningsnämnden för ökad flexibilitet 15 timmars barn 2025, daterad 2024-10-03

Bedömning

Förslaget om utökat uppdrag för kommunens förskolor bedöms utifrån genomförd utredning inte kunna rekommenderas utifrån ett kommunövergripande verksamhetsperspektiv. Men förslaget skulle kunna vara gynnsamt utifrån ett medborgarperspektiv, för de medborgare som är arbetssökande eller föräldralediga och vill ha sina barn mer tid på förskolan.

Konsekvensanalys

Konsekvenserna beskrivs i bifogad utredning samt barnkonsekvensanalys.

Yrkande

Staffan Larsson (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Carl Malgerud (M) yrkar avslag till förvaltningens till beslut.

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut.

Beslutsordning

Av framställd beslutsordning på framlagda yrkanden finner ordföranden att Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Carl Malgerud (M) reserverar sig skriftligen mot beslutet till förmån för avslag till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Utbildningsnämnden
- Ekonomichef

Moderaternas avslags-yrkande på utökad tid i förskolan för barn från 15 till 20 timmar

Vi moderater yrkar avslag på ovanstående ärende som beslutades på KSAU den 24 september 2024 med tilläggsanslag på 300tkr 2025 och 600tkr 2026.

Skälen till detta är följande:

1. Förslaget är endast baserat på ett möjligt positivt medborgarperspektiv, dvs det bedöms sannolikt inte ge någon pedagogisk effekt. Satsningen är i detta läge med anställningsstoppet som infördes i kommunen för mindre än 2 veckor, detta för att minska den negativa budgetavvikelsen 2024 inte försvarbar. Detta utifrån de nuvarande negativa konsekvenser som detta för med sig för vår kommunala organisation. Att det redan finns utrymme 2025 för reformer är ur finansiellt perspektiv inget annat än oacceptabelt och brist på ansvarstagande.

2. Idag har veterligen ingen liten kommun (Växjö startar från hösten 2024) infört en liknande reform, vilket gör ansvaret än större att medvetet öka de kommunala resurserna utöver lagstiftningen.

Borgholm 241009

Moderaterna genom Carl Malgerud (m)

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

2024-10-03

Ärendenummer
2024/73 041-KS

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Tilläggsanslag utbildningsnämnden för ökad flexibilitet 17 timmars barn 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att$_1$ ge utbildningsnämnden ett tilläggsanslag på 300 000 kronor i syfte att utöka tiden för allmän förskola från 15 timmar till 20 timmar i veckan, från och med augusti 2025.

att$_2$ tilläggsanslaget belastar resultatet för 2025.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden beslutade 2024-01-31 § 8 att uppdra till utbildningsförvaltningen att utreda och återkomma med ett förslag till ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn i de kommunala förskolorna. Mer konkret var uppdraget att utreda möjligheten till ökad flexibilitet och antal timmar till ”15-timmars” barn inom förskolan samt återkomma till utbildningsnämnden i juni 2024. Syftet är att öka attraktionskraften för vårdnadshavare att ha sina barn i Borgholms kommuns förskolor genom längre och mer sammanhängande tid på förskolan.

Utbildningsnämnden beslutade 2024-09-25 § 75, med anledning av utredningen som presenterades för nämnden, följande attsatser:

att *komplettera utbildningsnämndens beslut 2024-03-27 § 31 för budget 2025 med 300 tkr (600 tkr helår) för prioritering att utöka tiden för allmän förskola från 15 timmar till 20 timmar i veckan.*

att *ändring träder i kraft från augusti 2025 förutsatt att prioriteringen beslutas av kommunfullmäktige.*

I och med att budgeten och dess prioriteringar för 2025 redan är fastställt av kommunfullmäktige så är utbildningsnämndens beslut inte längre aktuellt. Andemeningen är att utbildningsnämnden vill ha ett tilläggsanslag på 300 000 kronor. Således har kommunledningsförvaltningen tagit fram en ny tjänsteskrivelse i ärendet för att tillgodose andemeningen i förslaget från utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 4 juni 2024
- Skrivelse Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
- Utredning Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
- Barnkonsekvensanalys övergripande 15 timmarbarn
- Beslut UNAU 2024-01-17 § 4
- Beslut UN 2024 2024-01-31 § 31
- Arbetsutskottets beslut den 12 juni 2024 § 46
- Arbetsutskottets beslut den 11 september 2024 § 65
- Beslut UN 2024-09-25 § 75

Bedömning

Förslaget om utökat uppdrag för kommunens förskolor bedöms utifrån genomförd utredning inte kunna rekommenderas utifrån ett kommunövergripande verksamhetsperspektiv. Men förslaget skulle kunna vara gynnsamt utifrån ett medborgarperspektiv, för de medborgare som är arbetssökande eller föräldralediga och vill ha sina barn mer tid på förskolan.

Konsekvensanalys

Konsekvenserna beskrivs i bifogad utredning samt barnkonsekvensanalys.

Beslutet skickas till

- Utbildningsnämnden
- Ekonomichef

Jens Odevall
Kommunchef

Anton Karlsson
Kommunsekreterare

§ 75

Diarienummer 2024/23 660 UN

Förslag - Ökad flexibilitet för 15 timmars barn

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar

att komplettera utbildningsnämndens beslut 2024-03-27 § 31 för budget 2025 med 300 tkr (600 tkr helår) för prioritering att utöka tiden för allmän förskola från 15 timmar till 20 timmar i veckan.

att ändring träder i kraft från augusti 2025 förutsatt att prioriteringen beslutas av kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden beslutade 2024-01-31 § 8 att uppdra till utbildningsförvaltningen att utreda och återkomma med ett förslag till ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn i de kommunala förskolorna. Utbildningsnämndens beslut var att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten till ökad flexibilitet och antal timmar till ”15-timmars” barn inom förskolan samt återkomma till utbildningsnämnden i juni 2024. Syftet är att öka attraktionskraften för vårdnadshavare att ha sina barn i Borgholms kommuns förskolor genom längre och mer sammanhängande tid på förskolan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 4 juni 2024
Skrivelse Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
Utredning Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
Barnkonsekvensanalys övergripande 15 timmarbarn
Beslut UNAU 2024-01-17 § 4
Beslut UN 2024 2024-01-31 § 31
Arbetsutskottets beslut den 12 juni 2024 § 46
Arbetsutskottets beslut den 11 september 2024 § 65

Bedömning

Förslaget om utökat uppdrag för kommunens förskolor bedöms utifrån genomförd utredning inte kunna rekommenderas utifrån ett kommunövergripande verksamhetsperspektiv. Men förslaget skulle kunna vara gynnsamt utifrån ett medborgarperspektiv, för de medborgare som är arbetssökande eller föräldralediga och vill ha sina barn mer tid på förskolan.

Konsekvensanalys

Konsekvenserna beskrivs i bifogad utredning samt barnkonsekvensanalys.

Dagens sammanträde

Yrkanden
Linda Hedlund (C), Marita Krüger Que (FÖL), Carola Vikström (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Björn Andreen (M) yrkar avslag på båda attsatserna.

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut.

Beslutsgång
Ordförande ställer de två yrkanden mot varandra och finner att utbildningsnämnden beslutar att bifalla arbetsutskottets förslag att utöka tiden för allmän förskola från 15 timmar till 20 timmar i veckan.

Reservation
Björn Andreen (M), Torbjörn Nilsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ökad flexibilitet för 15 timmars barn

Beslut

Utbildningsnämndens arbetsutskott föreslår utbildningsnämnden

att komplettera utbildningsnämndens beslut 2024-03-27 § 31 för budget 2025 med prioritering att utöka tiden för allmän förskola från 15 timmar till 20 timmar i veckan.

att ändring träder i kraft från 4 augusti 2025 förutsatt att prioriteringen beslutas av kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden beslutade 2024-01-31 § 8 att uppdra till utbildningsförvaltningen att utreda och återkomma med ett förslag till ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn i de kommunala förskolorna. Utbildningsnämndens beslut var att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten till ökad flexibilitet och antal timmar till ”15-timmars” barn inom förskolan samt återkomma till utbildningsnämnden i juni 2024. Syftet är att öka attraktionskraften för vårdnadshavare att ha sina barn i Borgholms kommuns förskolor genom längre och mer sammanhängande tid på förskolan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 4 juni 2024
Skrivelse Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
Utredning Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
Barnkonsekvensanalys övergripande 15 timmarbarn
Beslut UNAU 2024-01-17 § 4
Beslut UN 2024 2024-01-31 § 31
Arbetsutskottets beslut den 12 juni 2024 § 46

Bedömning

Förslaget om utökat uppdrag för kommunens förskolor bedöms utifrån genomförd utredning inte kunna rekommenderas utifrån ett kommunövergripande verksamhetsperspektiv. Men förslaget skulle kunna vara gynnsamt utifrån ett medborgarperspektiv, för de medborgare som är arbetssökande eller föräldralediga och vill ha sina barn mer tid på förskolan.

Konsekvensanalys

Konsekvenserna beskrivs i bifogad utredning samt barnkonsekvensanalys.

Dagens sammanträde

Reservation
Björn Andreen (M).

Beslutet skickas till

Utbildningsnämnden

20240118

Ökad flexibilitet för ”15-timmarsbarn”

Sammanfattning: Att ha möjlighet att lämna sitt barn på förskolan fem dagar i veckan tre timmar per dag är dålig tids- och miljöekonomi i en kommun som Borgholm där de flesta måste använda bil för att ta sig till förskolan med barn. En flexiblare syn på såväl uppdelning av timmarna, men även en möjlighet till något flera timmar, skulle uppskattas av många föräldrar (och barn) och borde kunna genomföras till låg eller ingen kostnad i vår kommun. Det skulle dessutom öka attraktionskraften i att ha sina barn i Borgholms kommun skolor och förskolor.

Syfte: Syftet med förslaget är att tillgodose önskemål från föräldrar om längre och mer sammanhängande tid på förskolan för äldre syskon när föräldrarna är föräldralediga med yngre syskon. Lagstadgade 15 timmar skulle sannolikt kunna utökas till 20 timmar utan större kostnad så länge barnen är på förskolan under den tid då bemanningen är högst. För att klara bemanning vid öppning och stängning kräver våra förskolor ofta lite högre bemanning än vad som krävs för totalantalet barn. Det gör att personaltätheten ibland medger något fler barn, givet att vi har heltid som norm i kommunen.

Dessutom syftar förslaget till att öka attraktionskraften i att ha sina barn i Borgholms kommun. Det skulle kunna få stor betydelse runt Rälla. Om det flyttar in barnfamiljer i Stora Rör där föräldrarna arbetar i Kalmar är det lätt att dessa tittar mot Glömminge/Färjestaden/Kalmar vad gäller förskolor. Att ha något att erbjuda utöver det lagstadgade stärker kommunens attraktionskraft. Det kan självklart även användas som förmån i ”flytta hit”-kampanjer.

Uppdrag: För att kunna bedöma eventuella kostnader av förslaget behöver vi veta:

- Hur många barn har en 15-timmars placering på förskolan, fördelat på olika kategorier (syskon, arbetssökande eller enbart allmän förskola) och relevant åldersgrupp?
- Eventuella skillnader mellan våra olika förskolor i möjlighet att svara upp mot förslaget (med motivering).
- Vilka regler gäller för hur föräldrar betalar för barn som har begränsad tid på förskolan och vilka möjligheter finns att ta betalt för eventuell utökad tid?

Finns möjlighet att få fram något jämförelsematerial från kommuner som redan genomfört liknande reformer?

Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn

- utredning av förändring i kommunens tillämpningsföreskrifter för barnomsorg

Utredningen har genomförts av:

Roland Hybelius, utbildningschef
Kim Jakobsson, administrativ chef
Emma Berggren, utvecklingsledare

Uppdragsgivare: Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning och bakgrund 3

1.1 Uppdrag och syfte 3
1.2 Bakgrund 3
1.2.1 15-timmar och allmän förskola 3
1.2.2 Erbjudande av förskola enligt Skollagen 3
1.3 Generellt om nuläget 4
1.3.1 Förläggning av 15 timmar 4
1.3.2 Antal och fördelning av 15-timmarsbarn 4
1.4 Avgränsningar 5
1.5 Kvalitet 5
1.5.1 Utveckling av barnantal på kommunens förskolor 5
1.6 Ekonomi 5
1.6.1 Borgholms kommuns budgetmodell 5
1.6.2 Kommunens ekonomiska läge 5
1.6.3 Kostnadsavvikelse Borgholms kommun 6
1.6.4 Resursfördelning 6
1.6.5 Kostnad för förskola samt avgift för vårdnadshavare 6
1.6.6 Omvärldsbevakning 7

2 Förslag 7

2.1 Förslag 1 – Utöka rätten från 15 timmar till 20 timmar 7
2.1.1 Förändring och syfte 7
2.1.2 Utredning - Organisatoriskt och pedagogiskt perspektiv 8
2.1.3 Utredning - Barnperspektiv 8
2.1.4 Kostnadsberäkning – Ökar 15 timmar till 20 timmar 8
2.2 Förslag 2 - Att inte utöka antalet timmar för 15-timmarsplaceringar 9
2.2.1 Bibehålla 15 timmar 9

3 Barnkonsekvensanalys vid förändring 9

4 Sammanfattning, slutsatser och rekommendationer 9

5 Referenser 10

5.1 Publikationer 10

6 Bilagor 10

6.1 Bilaga 1 Barnkonsekvensanalys övergripande 15 timmar 10

1 Inledning och bakgrund

1.1 Uppdrag och syfte

Utbildningsnämnden beslutade 2024-01-31 § 8 att uppdra till utbildningsförvaltningen att utreda och återkomma med ett förslag till ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn i de kommunala förskolorna.

Utbildningsnämnden beslutade:

a t t ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten till ökad flexibilitet och antal timmar till ”15-timmars” barn inom förskolan samt återkomma till utbildningsnämnden i juni 2024.

Syftet är att öka attraktionskraften för vårdnadshavare att ha sina barn i Borgholms kommuns förskolor genom längre och mer sammanhängande tid på förskolan.

1.2 Bakgrund

1.2.1 15-timmar och allmän förskola

I början av 2000-talet trädde reformen maxtaxa och allmän förskola i kraft. Reformen betydde bland annat att kommuner blev skyldiga att erbjuda förskola för barn till föräldralediga och arbetslösa. Reformens huvudsyfte var att öka förskolornas tillgänglighet. Detta utifrån att regeringen ansåg att det fanns grupper av barn som tillfälligt riskerade att ställas utanför verksamheten. I propositionen Maxtaxa och allmän förskola skrev regeringen:

> ”Det är regeringens uppfattning att inget barn skall tvingas avstå från förskoleverksamhet p.g.a. höga avgifter, arbetslöshet i familjen eller när en förälder är föräldraledig. Förskolan skall vara till för alla barn, oavsett familjens sociala och ekonomiska situation. Den tidigare kopplingen mellan barnomsorg och arbetsliv behöver nu vidgas mot alla barns rätt till en pedagogiskt stimulerande verksamhet som komplement till föräldrarnas ansvar för sina barn.” s 9

Skolverkets slutrapport efter reformen lyfter fram att tillgängligheten till förskola har ökat, framför allt för barn vars föräldrar är föräldralediga eller arbetslösa (Skolverket, 2007).

1.2.2 Erbjudande av förskola enligt Skollagen

I Skollagen (2010:800) 8 kap. Förskolan anges följande:

Erbjudande av förskola

3 § Barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i någon utbildning för fullgörande av skolplikten ska erbjudas förskola enligt vad som anges i 4-7 §§. Förskola behöver dock inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger. Lag (2017:1115).

4 § Barn ska från och med höstterminen det år barnet fyller tre år erbjudas förskola under minst 525 timmar om året, om inte annat följer av 5-7 §§.

5 § Barn ska från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

6 § Barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn, ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan.

7 § Barn ska även i andra fall än som avses i 5 och 6 §§ erbjudas förskola, om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola.

1.3 Generellt om nuläget

1.3.1 Förläggning av 15 timmar

Förslaget om ökad flexibilitet i förskolan tar upp att möjligheten att lämna sitt barn på förskolan fem dagar i veckan tre timmar per dag är dålig tids- och miljöekonomi i en kommun som Borgholm där de flesta måste använda bil för att ta sig till förskolan med barn. Syftet med förslaget är att tillgodose önskemål från föräldrar om längre och mer sammanhängande tid på förskolan.

Förskolorna i Borgholms förskolor erbjuder i dag de 15 timmarna i veckan följande tider.

Sandhorvan: tisdag till torsdag 09:00-14:00

Solvändan: tisdag till torsdag 08:00-13:00

Kråkbacken: tisdag till torsdag 08:30-13:30

Hasselbacken: tisdag till torsdag 08:30-13:30

Björkviken: tisdag till torsdag 08:30-13:30

Skogsbrynet: tisdag till torsdag 08:30-13:30

Rälla: tisdag till torsdag 08:30-13:30

Gärdslösa: tisdag till torsdag 08:30-13:30

Runsten: tisdag till torsdag 08:30-13:30

1.3.2 Antal och fördelning av 15-timmarsbarn

Tabellen nedan visar antal barn per förskola samt hur många av dessa som är 15-timmarsbarn vecka 4-7 2024.

	Antal barn	Antal 15-timmar	%
Sandhorvan	12	2	17%
Solvändan	36	9	25%
Kråkbacken	25	3	12%
Hasselbacken	29	0	0%
Björkviken	24	4	17%
Skogsbrynet	69	8	12%
Rälla	37	5	14%
Gärdslösa	32	2	6%
Runsten	44	6	14%
	308	**39**	

1.4 Avgränsningar

Denna utredning gäller kommunens egna förskolor. I utredningen behandlas samtliga grupper med 15-timmars placeringar utifrån ett likvärdighetsperspektiv oavsett om vårdnadshavarna är föräldralediga, arbetssökande eller har placering utifrån allmän förskola.

1.5 Kvalitet

1.5.1 Utveckling av barnantal på kommunens förskolor

Förskolan är sedan 2011 en egen skolform med ett tydligt utbildningsuppdrag enligt skollagen där utbildningens syfte är: *”att stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg”*.

Med ett relativt lågt och minskande barnantal och en förskoleorganisation som är anpassad till fler barn går en stor andel av resurser till kostnader som inte är av pedagogisk karaktär. Det kan vara kostnader för exempelvis lokaler, lokalvård, mattransport, bemanning för öppning och stängning på förskolor, logistik och administration. Samtidigt som skyldigheten att erbjuda förskola 12 timmar om dagen kvarstår enligt lagkraven även om barntalen är mindre och oavsett storlek på förskola. För att behålla en god kvalitet och leva upp till skollagen krävs prioriteringar kring nämndens verksamheter för att säkerställa detta. Det innebär att grunduppdraget enligt ovan måste prioriteras utifrån förutsättningar som barnantal, ekonomi, enheters storlek m.m.

1.6 Ekonomi

1.6.1 Borgholms kommuns budgetmodell

Inför budgetår 2020 infördes en ny budgetmodell i Borgholms kommun, denna har utvecklats tillsammans med Sveriges kommuner och Regioner (SKR). I stället för att basera budgetramar på föregående års ramar används prislappar som motsvarar vad verksamheterna borde kosta med kommunens förutsättningar och antal medborgare i olika åldersgrupper. Prislappar finns inom förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola och äldreomsorg. Baserat på antalet invånare inom specifika åldersintervall, resultat av utjämningssystem samt index skapas en teknisk ram för respektive förvaltning inom kommunen. Inför budgetår 2024 hade utbildningsförvaltningen en teknisk ram om ca 181 mkr. Enligt befolkningsprognosen för Borgholms kommun kommer barn- och elevunderlag fortsätta minska vilket kommer att påverkas den tekniska ramen negativt. Hade invånarantalet i respektive ålderskategori varit konstant hade den tekniska ramen ökat med index för ökade kostnader för löner, skolskjuts, läromedel, skolskjuts ock kost mm.

1.6.2 Kommunens ekonomiska läge

På grund av kommunens ekonomiska läge fick flera delar av kommunen besluta om nya effektiviseringar under våren 2024.

Även kommunens demografiska utveckling, med en ökad äldre befolkning och en minskande yngre befolkning, kräver över tid en resursöverföring som följer den demografiska utvecklingen.

1.6.3 Kostnadsavvikelse Borgholms kommun

Med nio kommunala förskolor och en enskild förskola i kommunen ligger Borgholms kommuns kostnader per barn högt jämfört med övriga kommuner i Sverige. Nettokostnadsavvikelse är ett mått som visar hur kommuners kostnader för olika verksamheter står sig i förhållande till en referenskostnad, i kr per invånare. Referenskostnaden bygger på alla kommuners nettokostnad inom verksamheten och även strukturvariablar, där det tas hänsyn till olika kommuners förutsättningar, så som bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än förväntat där Borgholms kommun för 2023 kostade 16,8 % över förväntad kostnad utifrån kommunens struktur. Det svarta sträcket nedan visar Borgholms placering, utifrån nettokostnadsavvikelse, i förhållande till övriga kommuner i riket.

1.6.4 Resursfördelning

I dag har Borgholms kommuns resursfördelningsmodell en fast ersättning per barn till kommunens förskolor och förskolor hos annan huvudman. Detta för att den totala vistelsetiden för samtliga barn förändras över tid samt att även andra faktorer, som exempelvis ålder och förskolans storlek, också påverkar förskolornas förutsättningar. Det blir komplext att ha en resursfördelningsmodell som tar hänsyn till alla faktorer och som dessutom ska uppnå bidrag på lika villkor till förskolor med annan huvudman. Men med lite större budgetområden och justeringar av olika verksamheters resursfördelning kan en relativt likvärdig finansiering uppnås.

1.6.5 Kostnad för förskola samt avgift för vårdnadshavare

Kostnaden per inskrivet barn i förskola var för Borgholms kommun 2023 194 380 kr enligt Kolada. Den ovägda medelkostnaden för samtliga kommuner var 183 928 kr per inskrivet barn.

För plats inom förskola och fritidshem betalar vårdnadshavare en avgift där Borgholms kommun, så som de flesta kommunerna i Sverige, använder maxtaxa. Maxtaxan innebär att det finns ett högsta belopp på vad avgiften får kosta för ett hushåll. Maxtaxan justeras för varje år och är för 2024:

Barnomsorg 1–5 år	Beräkningsunderlag	Maxbelopp/ månad
Barn 1	3 % av inkomsten	1688 kr

Barn 2	2 % av inkomsten	1125 kr
Barn 3	1 % av inkomsten	563 kr
Barn 4	Ingen avgift	

De vårdnadshavare som har barn på förskolan 15 timmar i veckan har ofta en låg inkomst och betalar således en låg avgift, om de betalar en avgift. Avgifterna som betalas av vårdnadshavare för plats i förskola motsvarar en mycket liten del av förskolans kostnader och kan inte finansiera verksamheten i någon betydande omfattning.

1.6.6 Omvärldsbevakning

Efter att ha gjort en omvärldsbevakning noteras att Växjö kommun som första kommun i Småland erbjuder alla barn allmän förskola på 20 timmar från augusti i år. Kommunens uträkning visade att det innebär en kostnad för kommunen på 9 miljoner kronor och berör 660 barn.

Vilka dagar och klockslag barnen får vara på förskolan varierar mellan förskolorna.

- 15 timmars allmän förskola måste erbjudas alla barn från höstterminen de fyller tre år. Om barnet som är tre år eller äldre endast går 15 timmar i veckan är förskola gratis. Från augusti gäller det 20 timmarna i Växjö.
- Den som har sin treåring (eller äldre barn) inskriven i förskolan mer än de 15 timmarna betalar en reducerad avgift. Samma sak ska gälla för 20 timmar.
- Barn under tre år vars föräldrar är föräldralediga eller arbetssökande betalar för de 15 (20) timmarna och allt därutöver.

Uppsala, Oxelösund, Sigtuna, Nyköping är exempel på kommuner med liknande upplägg. Sen finns kommuner som har upplägget för arbetssökande och föräldralediga som kan ansöka om utökad tid, men där den allmänna förskolan är kvar på 15 timmar.

2 Förslag

2.1 Förslag 1 – Utöka rätten från 15 timmar till 20 timmar

2.1.1 Förändring och syfte

Förslaget att öka rätten från 15 timmar till 20 timmar för samtliga kategorier av 15-timmarsbarn.

2.1.2 Utredning - Organisatoriskt och pedagogiskt perspektiv

Då vi i ett nationellt perspektiv har flera mindre förskolor och kraven på tillgänglighet är den samma påverkas verksamheten organisatoriskt av en ökning av antal timmar enligt förslaget. Den förskola som påverkas mest i nuläget bedöms vara Solvändans förskola där 25 % av barnen är 15-timmarsbarn medan Hasselbacken, med 0 % 15-timmarsbarn, inte påverkas alls. Detta gör att belastningen kan variera avsevärt mellan förskolorna och över tid då man under samtliga tider över dagen ska ha en tillräcklig personaltäthet. Detta kan leda till att det behövs små delar av tjänster under kortare perioder på en specifik förskola. Det saknas forskning som stödjer att den pedagogiska måluppfyllelsen skulle öka om små barn erbjuds 20 timmar i stället för 15 timmar i förskolan.

2.1.3 Utredning - Barnperspektiv

Utifrån ett barnperspektiv är förslaget neutralt om man kan säkerställa att kvaliteten kan upprätthållas, vilket ställer ökade ekonomiska krav som får vägas mot andra delar som god undervisning utifrån nuvarande förutsättningar och uppdrag både inom förskola, grundskola och anpassad grundskola.

2.1.4 Kostnadsberäkning – Ökar 15 timmar till 20 timmar

I omvärldsbevakningen och utifrån våra antaganden och förutsättningar i Borgholms kommun så bedöms, utifrån nuvarande läge, satsningen innebära en årlig ökad kostnad på ca 600 tkr. Uträkningen utgår från att uppnå en likvärdig personaltäthet för det totala antalet utökade barntimmar och är i nivå med den uträkning Växjö kommun har tagit fram. Men hur 15-timmars placeringarna är fördelade och förändras över tid påverkar denna siffra, som beskrivits i utredningen.

Då kommunens 15-timmarsbarn är ojämnt fördelade mellan kommunens förskolor skulle det eventuellt behövas en reviderad resursfördelningsmodell för att rättvist kompensera det utökade uppdraget för förskolorna i relation till den andel 15-timmarsbarn förskolorna har. Exempelvis i tabellen där 15 timmars placeringar kan uppgå till 25% på en förskola och 0% på en annan förskola. Annars skulle vissa förskolor få mindre resurstillskott i förhållande till det utökade uppdragets kostnader medan andra förskolor skulle få för mycket. En sådan resursfördelningsmodell bör även ta hänsyn till ersättning till annan huvudman utifrån principen om bidrag på lika villkor. I dag har Borgholms kommun ingen kontrollfunktion över hur många 15-timmarsbarn som finns på förskolor hos annan huvudman. Det kan bli svårt med dagens resursfördelningsmodell att rikta satsningens ersättning till förskolor med en högre andel 15-timmarsbarn och även lite konstigt om förskolor får mer ersättning för 15-timmarsbarn som blir 20-timmarsbarn än för barn som har förskola 45 timmar i veckan. Detta eftersom ett inskrivet barn i dag genererar samma belopp oberoende av placeringstiden. Därav skulle förskolorna behöva kompenseras med en generellt ökad ersättning per inskrivet barn oavsett antal 15-timmarsbarn trots att förskolornas påverkan av förslaget ser olika ut.

På en förvaltningsövergripande nivå skulle det i dagsläget kosta ca 600 tkr vilket motsvarar en tjänst extra fördelat på alla förskolorna för att behålla kvaliteten och inte försämra arbetsmiljön.

2.2 Förslag 2 - Att inte utöka antalet timmar för 15-timmarsplaceringar

2.2.1 Bibehålla 15 timmar

Förskolorna har redan i dag anpassat förläggningen av de 15 timmarna för att ha fem timmar sammanhängande tid på förskolan genom att förlägga fem timmar per dag tre dagar i veckan. I och med kommunens ekonomiska läge som resulterat i ytterligare effektiviseringar i kombination med kommunens demografiska utveckling finns det i dag behov av att göra olika satsningar för att förbättra verksamheternas förutsättningar för att uppnå en god måluppfyllelse inom skollagens befintliga uppdrag som skulle vara att föredra utifrån ett verksamhetsperspektiv.

3 Barnkonsekvensanalys vid förändring

Se Bilaga 1 Barnkonsekvensanalys övergripande 15 timmar.

4 Sammanfattning, slutsatser och rekommendationer

Utredningen av uppdraget Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn visar dagens kontext för beslutet och konsekvenserna av en sådan utökning av förskolornas uppdrag. Förskolorna har redan i dag anpassat förläggningen av de 15 timmarna till att ha fem timmar sammanhängande tid på förskolan tre dagar i veckan. Fördelningen av 15-timmarsbarn mellan förskolorna är ojämn vilket på kort sikt skulle påverka vissa förskolor mer än andra om barnens vistelsetid ökades till 20 timmar. Borgholms kommun har en nettokostnadsavvikelse på 16,8 % över förväntad kostnad per barn och förslaget skulle innebära en ökad kostnad motsvarande 600 tkr. Kommunens demografiska utveckling kräver resursöverföring över tid från skola och barnomsorg till äldrevården samtidigt som kommunens ekonomiska läge resulterat i effektiviseringar under innevarande budgetår. Förslaget om utökat uppdrag för kommunens förskolor bedöms inte kunna rekommenderas utifrån ett kommunövergripande verksamhetsperspektiv. Men förslaget skulle kunna vara gynnsamt utifrån ett medborgarperspektiv, för de medborgare som är arbetssökande eller föräldralediga och vill ha sina barn mer tid på förskolan.

Vi vet att det är viktigt för barns utveckling att delta i förskolans utbildning. Men vi vet också vikten av kvaliteten i utbildningen och förutsättningarna för detta. Med tanke på de anpassningar och effektiviseringar som nu görs och behöver göras framöver utifrån födseltalen så är det utmaningar inom de befintliga skollagskraven. Det och arbetsmiljöaspekterna gör enligt utredningen, att det behövs förutsättningar som ser annorlunda ut ekonomiskt och eventuellt logistiskt.

5 Referenser

5.1 Publikationer

Prop. 1999/2000:129. *Maxtaxa och allmän förskola m.m*.
https://www.regeringen.se/contentassets/659e1f7b2fa147bcb4ae69680f3438df/maxtaxa-och-allman-forskola/

Skolverket (2007). *Fem år med maxtaxa (rapport 294)*.
https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a6560b4/1553959405000/pdf1706.pdf

6 Bilagor

6.1 Bilaga 1 Barnkonsekvensanalys övergripande 15 timmar

§ 58

Diarienummer 2024/23 660 UN

Information - Ökad flexibilitet för 15 timmars barn

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar

att tacka för informationen och lyfta ärendet för beslut i september 2024.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden beslutade 2024-01-31 § 8 att uppdra till utbildningsförvaltningen att utreda och återkomma med ett förslag till ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn i de kommunala förskolorna. Utbildningsnämndens beslut var att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten till ökad flexibilitet och antal timmar till ”15-timmars” barn inom förskolan samt återkomma till utbildningsnämnden i juni 2024. Syftet är att öka attraktionskraften för vårdnadshavare att ha sina barn i Borgholms kommuns förskolor genom längre och mer sammanhängande tid på förskolan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 4 juni 2024
Skrivelse Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
Utredning Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
Barnkonsekvensanalys övergripande 15 timmarbarn
Beslut UNAU 2024-01-17 § 4
Beslut UN 2024 2024-01-31 § 31
Arbetsutskottets beslut den 12 juni 2024 § 46

Bedömning

Förslaget om utökat uppdrag för kommunens förskolor bedöms utifrån genomförd utredning inte kunna rekommenderas utifrån ett kommunövergripande verksamhetsperspektiv. Men förslaget skulle kunna vara gynnsamt utifrån ett medborgarperspektiv, för de medborgare som är arbetssökande eller föräldralediga och vill ha sina barn mer tid på förskolan.

Konsekvensanalys

Konsekvenserna beskrivs i bifogad utredning samt barnkonsekvensanalys.

§ 46

Diarienummer 2024/23 UN

Rapport utredningsuppdrag - Ökad flexibilitet för 15 timmars barn

Beslut

Utbildningsnämndens arbetsutskott föreslår utbildningsnämnden

att tacka för informationen och lyfta ärendet för beslut i augusti 2024.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden beslutade 2024-01-31 § 8 att uppdra till utbildningsförvaltningen att utreda och återkomma med ett förslag till ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn i de kommunala förskolorna. Utbildningsnämndens beslut var att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten till ökad flexibilitet och antal timmar till ”15-timmars” barn inom förskolan samt återkomma till utbildningsnämnden i juni 2024. Syftet är att öka attraktionskraften för vårdnadshavare att ha sina barn i Borgholms kommuns förskolor genom längre och mer sammanhängande tid på förskolan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 4 juni 2024
Skrivelse Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
Utredning Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
Barnkonsekvensanalys övergripande 15 timmarbarn
Beslut UNAU 2024-01-17 § 4
Beslut UN 2024 2024-01-31 § 31

Bedömning

Förslaget om utökat uppdrag för kommunens förskolor bedöms utifrån genomförd utredning inte kunna rekommenderas utifrån ett kommunövergripande verksamhetsperspektiv. Men förslaget skulle kunna vara gynnsamt utifrån ett medborgarperspektiv, för de medborgare som är arbetssökande eller föräldralediga och vill ha sina barn mer tid på förskolan.

Konsekvensanalys

Konsekvenserna beskrivs i bifogad utredning samt barnkonsekvensanalys.

Dagens sammanträde

Ordförande föreslår att lyfta ärendet i augusti så att ledamöterna hinner att diskutera ärendet i sina respektive partigrupper innan beslut tas.

Beslutet skickas till

Utbildningsnämnden

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

2024-06-04

Ärendenummer
2024/23 660-UN

Till utbildningsnämnden

Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar

att äska 600 tkr från kommunfullmäktige för att utöka rätten för 15-timmarsbarn från 15 timmar förskola i veckan till 20 timmar i veckan

eller

att inte utöka antalet timmar för 15-timmarsbarn i förskola

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden beslutade 2024-01-31 § 8 att uppdra till utbildningsförvaltningen att utreda och återkomma med ett förslag till ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn i de kommunala förskolorna. Utbildningsnämndens beslut var att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten till ökad flexibilitet och antal timmar till ”15-timmars” barn inom förskolan samt återkomma till utbildningsnämnden i juni 2024. Syftet är att öka attraktionskraften för vårdnadshavare att ha sina barn i Borgholms kommuns förskolor genom längre och mer sammanhängande tid på förskolan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 4 juni 2024
Skrivelse Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
Utredning Ökad flexibilitet för 15-timmarsbarn
Barnkonsekvensanalys övergripande 15 timmarbarn
Beslut UNAU 2024-01-17 § 4
Beslut UN 2024 2024-01-31 § 31

Bedömning

Förslaget om utökat uppdrag för kommunens förskolor bedöms utifrån genomförd utredning inte kunna rekommenderas utifrån ett kommunövergripande verksamhetsperspektiv. Men förslaget skulle kunna vara gynnsamt utifrån ett medborgarperspektiv, för de medborgare som är arbetssökande eller föräldralediga och vill ha sina barn mer tid på förskolan.

Konsekvensanalys

Konsekvenserna beskrivs i bifogad utredning samt barnkonsekvensanalys.

Roland Hybelius
Utbildningschef

Kim Jakobsson
Administrativ chef

Förslag på utredningsuppdrag till utbildningsförvaltningen - Ökad flexibilitet för 15 timmars barn

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar

att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten till ökad flexibilitet och antal timmar till ”15-timmars” barn inom förskolan samt återkomma till utbildningsnämnden i juni 2024.

Ärendebeskrivning

Ledamot Linda Hedlund (C) föreslår ett utredningsförslag för att öka attraktionskraften för vårdnadshavare att ha sina barn i Borgholms kommuns förskolor och skolor.

Beslutsunderlag

Skrivelse Ökad flexibilitet för 15 timmarsbarn
Arbetsutskottets beslut den 17 januari 2024 § 4

Beslutet skickas till

Utbildningsförvaltningen

§ 4

Diarienummer 2024/23 660 UN

Förslag på utredningsuppdrag till utbildningsförvaltningen - Ökad flexibilitet för 15 timmars barn

Beslut

Utbildningsnämndens arbetsutskott föreslår utbildningsnämnden

att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten till ökad flexibilitet och antal timmar till ”15-timmars” barn inom förskolan samt återkommer till utbildningsnämnden i juni 2024.

Ärendebeskrivning

Ledamot Linda Hedlund (C) föreslår ett utredningsförslag för att öka attraktionskraften för vårdnadshavare att ha sina barn i Borgholms kommuns förskolor och skolor.

Beslutet skickas till

Utbildningsnämnden

Borgholms kommun
UTBILDNING

Barnkonsekvensanalys – prövning av barnets bästa samt utökad prövning av barnets bästa

Detta är en av två mallar för prövning av barnets bästa. Denna behandlar prövning och utökad prövning av barnets bästa. För mall för enklare prövning, se Barnrättslig reflektion – enklare prövning av barnets bästa.

Prövning av barnets bästa

Detta alternativ används när det inte är självklart vad som är barnets bästa. En prövning av barnets bästa görs då en fråga har stor påverkan på ett eller flera barn. Syftet är att så sakligt som möjligt klargöra vad som är barnets bästa kopplat till en specifik kontext. En prövning av barnets bästa kan stå för sig själv och göras som medskick till ett större utredningsunderlag.

Utökad prövning av barnets bästa/barnkonsekvensanalys

I en utökad prövning av barnets bästa tittar man vidare på vilka ytterligare faktorer som är relevanta att beakta innan ett beslut fattas. Den utökade prövningen ska ha föregåtts av en prövning av barnets bästa. Barnets bästa vägs mot dess intressen innan ett förslag till beslut kan ges. En utökad analys genomförs i frågor som har stor påverkan på barn på lång sikt där flera intresseområden eller aspekter är relevanta att väga in. Detta kräver att flera sakområden är involverade i den slutgiltiga analysen.

Mallen består av tre delar. Första delen, sid 1, fylls i av den som efterfrågat prövningen. Del två, sid 2 - 3, fylls i av den/de som är utsedda till utredare. Del tre, sid 4 – 5, den utökade prövningen, fylla i av utredare tillsammans med berörda verksamheter.

Del 1 – Prövning av barnets bästa, fylls i av den chef som efterfrågat prövningen.

Frågan som ska prövas

Beställare Utbildningsnämnden
Arbetsgrupp Tjänstepersoner inom förvaltningsledningen
Mottagare av resultatet Utbildningsnämnden
Hur sker återkoppling till inblandade parter? Via politiska sammanträden
Beskriv aktuellt ärende/fråga som ska prövas Att utöka rätten från 15 timmar förskola till 20 timmar per vecka för berörda grupper.

Del 2 – Fylls i av den/de som gör utredningen.

Prövningens delar

Vilken lagstiftning eller andra styrdokument rör frågan som ska prövas?
Skollagen Kommunallagen Årsplan med budget Arbetsmiljölagen
Vilka artiklar/bestämmelser i barnkonventionen är tillämpliga?
2, 3, 6, 12
Hur ser praxis ut till exempel tidigare rättsfall, tidigare beslut i kommunen?
Enligt Skollagen är kommunens skyldighet att erbjuda de barn som har rätt till 15-timmars förskola i veckan att få detta.
Finns det forskning och/eller teori?
Alla barn har rätt till en pedagogisk stimulerande verksamhet som komplement till föräldrarnas ansvar för sina barn.
Vilka tidigare erfarenheter finns?
Borgholms kommun har inga tidigare erfarenheter av att generellt erbjuda 15-timmarsbarn mer förskola än de 15 timmar som erbjuds per vecka. Dock finns möjligheten att ansöka om mer tid i förskola på grund av särskilda skäl enligt Skollagen, vilket beslutas av rektor.

Barnets synpunkter

Vilka synpunkter har barnet/barnen själva?

Barnen har av åldersskäl inte involveras.

Vilka synpunkter har barnet/barnens närstående? Exempelvis vårdnadshavare, lärare, andra personer som är viktiga för barnet/barnen.

Förslaget har diskuterats med förskolornas rektorer.

Diskussion

Här ska alla olika uppgifter sammanställas och sättas i ett sammanhang i förhållande till frågan som prövas. Saknas det information som är nödvändig för den totala bilden?

Barnantalet minskar i hela kommunen samtidigt som den äldre generationen blir fler och en omfördelning av resurser behöver göras. Borgholms kommun har idag en hög kostnad per barn i förskolan jämfört med andra kommuner då vi erbjuder medborgarna många förskolor i förhållande till kommunens barnantal. Det saknas forskning som stödjer att den pedagogiska måluppfyllelsen skulle öka om små barn erbjuds 20 timmar istället för 15 timmar i förskolan. Om denna utökning skulle genomföras kan den påverka barnens verksamhet negativt om inte extra medel tillförs.

Formulera en slutsats, vad bedöms vara barnets bästa?

Barnets bästa har bedömts vara enligt följande:

Barnets bästa är svårt att bedömma då det påverkas av om en utökning av resurser tillkommer och påverkan på de mindre enheterna kan bli varierande. Detta utifrån att antalet barn i denna placeringsgrupp varierar över tid. Samt förutsättningarna att möta upp lokalt på förskolorna.

I de utredningar där det primära syftet är att belysa barnets bästa stannat prövningen här. Är syftet med utredningen att också beakta andra intressen inför ett beslut, går man vidare och gör en utökad prövning av barnets bästa/barnkonsekvensanalys.

Utökad prövning av barnets bästa/barnkonsekvensanalys

Utökad prövning /barnkonsekvensanalys inkluderar prövning av barnets bästa samt följande områden.

Del 3 – fylls i av utredare tillsammans med berörda verksamheter.

Beskriv vilka övriga intressenter som bör beaktas

Det finns ofta flera intressenter än barnets bästa som måste beaktas, exempelvis andra målgrupper, ekonomiska intressen. Beskriv vilka dessa andra intressen är:
Arbetsmiljön för barnen och medarbetarna så kvaliteten kan fortsätta vara hög.

Väg övriga intressen mot barnets bästa

Att barnets bästa i första hand ska beaktas betyder inte att det som är bästa för barnet automatiskt ska ha företräde framför andra intressen, men barnets bästa bör väga mycket tungt. Redogör för på vilka grunder som det ena eller andra intresset ges företräde:
Det kommer troligtvis finnas vårdnadshavare som anser att det utifrån deras situation är det bästa att kommunen erbjuder 20 timmar istället för 15.

Formulera ett förslag till beslut

Antingen fattas ett beslut i linje med barnets bästa, eller så har andra intressen ansetts väga tyngre. Om andra intressen anses väga tyngre, redogör i så fall för och motivera varför barnets bästa har fått stå tillbaka.
Utifrån kommunens ekonomiska läge med ökat antal äldre och minskat barnantal, med följdaktiga personalanpassningar behövs nya satsningar inom förskola och skola prioriteras utifrån barnens bästa och säkerställas. Att utöka till 20 timmar just nu i det läge kommunen befinner sig i bedöms inte ekonomiskt eller strategiskt effektivt utifrån ett verksamhetsperspektiv. Förslaget bedöms utgå från ett medborgarperspektiv men bedöms neutralt utifrån ett barnperspektiv så länge ekonomiska medel för utökningen tillsätts.

Föreslå vid behov kompenserande åtgärder

Om beslut har föreslagits som inte tillräckligt tar hänsyn till barnets bästa ska kompenserande åtgärder föreslås, beskriv:

Fastighetstransaktion Rödhaken 5 mellan Borgholm Energi AB och Borgholmhem AB

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna fastighetsförsäljning av Rödhaken 5 för 9 601 000 kronor plus kostnader för stämpelskatt och förrättning.

Ärendebeskrivning

Borgholm Energi har beslutat om försäljning av fastigheten Rödhaken 5 (Ölands gymnasium) samt har Borgholmshem beslutat om att köpa fastigheten.

Borgholm Energi hade 2023 intäkter på 2 478 tkr och kostnader för -1 038 tkr exklusive avskrivningar och kostnader för fastighetsförvaltning. Driftnettot 2023 var därmed +1 440 tkr för Rödhaken 5 exklusive avskrivningar.

Kostnaden som tillkommer för Borgholmshem är finansiering då ett lån behöver upptas för att finansiera köpet. Borgholmshem har idag ett beslutat borgensutrymme på 75 mkr varav lån på 40 mkr finns beslutade sedan tidigare. Styrelsen beslutade om att uppta ett lån för inköpet av fastigheten.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse – Fastighetstransaktion Rödhaken 5 mellan Borgholm Energi AB till Borgholmshem AB, daterad 2024-10-03

Bedömning

Efter utredning av KPMG avseende vilket värde fastigheten kan säljas för kom de fram till att skattemässigt värde är det bästa alternativet då Borgolmshem i annat fall hade behövt ha ett bokfört värde samt ett skattemässigt värde som är olika vid köptillfället. Borgholmshem behöver avstå från tidigare ackumulerade underskott i deklarationen för det år som transaktionen sker.

Konsekvensanalys

För Borgholm Energis del kommer det att bli ett skattemässigt nollresultat för fastighetstransaktionen. Borgholm Energi AB och Borgholmshem AB kommer avstå från tidigare underskott på 163 tkr för att kompensera att fastigheten köps under marknadsvärde.

Dagens sammanträde

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Ekonomiavdelningen
- Borgholm Energi AB
- Borgholmshem AB

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

2024-10-03

Ärendenummer
2019/223 423-KS

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse – Fastighetstransaktion Rödhaken 5 mellan Borgholm Energi AB till Borgholmshem AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna fastighetsförsäljning av Rödhaken 5 för 9 601 000 kronor plus kostnader för stämpelskatt och förrättning.

Ärendebeskrivning

Borgholm Energi har beslutat om försäljning av fastigheten Rödhaken 5 (Ölands gymnasium) samt har Borgholmshem beslutat om att köpa fastigheten.

Borgholm Energi hade 2023 intäkter på 2 478 tkr och kostnader för -1 038 tkr exklusive avskrivningar och kostnader för fastighetsförvaltning. Driftnettot 2023 var därmed +1 440 tkr för Rödhaken 5 exklusive avskrivningar.

Kostnaden som tillkommer för Borgholmshem är finansiering då ett lån behöver upptas för att finansiera köpet. Borgholmshem har idag ett beslutat borgensutrymme på 75 mkr varav lån på 40 mkr finns beslutade sedan tidigare. Styrelsen beslutade om att uppta ett lån för inköpet av fastigheten.

Bedömning

Efter utredning av KPMG avseende vilket värde fastigheten kan säljas för kom de fram till att skattemässigt värde är det bästa alternativet då Borgolmshem i annat fall hade behövt ha ett bokfört värde samt ett skattemässigt värde som är olika vid köptillfället. Borgholmshem behöver avstå från tidigare ackumulerade underskott i deklarationen för det år som transaktionen sker.

Konsekvensanalys

För Borgholm Energis del kommer det att bli ett skattemässigt nollresultat för fastighetstransaktionen. Borgholm Energi Borgholmshem kommer avstå från tidigare underskott på 163 tkr för att kompensera att fastigheten köps under marknadsvärde.

Konsekvensmatris	Internt perspektiv		Samhällsperspektiv					
Förslag	Ekonomi (negativ eller positiv budget-påverkan)	Personal (se Personal-policy)	Jämställdhet (se Jämställdhets- och mångfaldspolicy)	Barn (se rutin för barn-konsekvens-analys)	Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande	Globalt mål 4 God utbildning för alla	Globalt mål 8 Anständiga arbetsvillkor & ekonomisk tillväxt	Globalt mål 12 Hållbar konsumtion och produktion
A	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○
B	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○
Att göra inget	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○

Tabellen beskriver förvaltningens bedömning av konsekvenserna av angivna förslag. Röd indikerar negativ påverka, gul liten eller ingen påverkan och grön positiv påverkan. Vid bedömd stor påverkan kan ytterligare konsekvensanalys vara bifogad skrivelsen.

Beslutet skickas till

- Kommunfullmäktige
- Ekonomiavdelningen
- VD

Linda Kjellin
Ekonomichef

Linda Andreen
Budgetstrateg, ekonomiavdelningen

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

2024-11-21

Ärendenummer
2023/180 041-KS

Till kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Delårsrapport Räddningstjänsten Sydost

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna delårsrapport Räddningstjänsten Sydost 2025.

Ärendebeskrivning

Räddningstjänsten Sydost inkom 2024-10-29 med förbundets delårsrapport, som godkändes av förbundsdirektionen 2024-10-11 § 59. Vidare beslutade förbundsdirektionen att uppdra åt ledningen att minimera underskottet 2024 och att en reviderad budget 2025, med krav på överskott, ska antas i december.

Revisorerna inkom med sin bedömning 2024-11-01.

Beslutsunderlag

- Revisorernas bedömning av delårsbokslut 2024, inkommen 2024-11-01
- Räddningstjänsten Sydost - Det sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport 20240831, inkommen 2024-11-01
- Rapport god ekonomisk hushållning Räddningstjänsten Sydost 240831, inkommen 2024-11-01
- Delår 2024 Räddningstjänsten Sydost, inkommen 2024-11-01
- Delårsrapport 2024-08-31 - Räddningstjänsten Sydost, inkommen 2024-10-29
- Protokoll direktionsmöte RTSO 2024-10-11, inkommen 2024-10-29

Bedömning

Revisorerna, utsedda av medlemmarnas fullmäktigen, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2024-08-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Deras bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, av revisorernas sakkunniga biträden.

Revisorernas sammanfattande bedömning är följande:

- Revisorernas samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten inte är fullt förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning direktionen fastställt.

- Revisorerna delar direktionens bedömning av att balanskravet inte kommer att uppfyllas under 2024.

- Revisorerna har inhämtat det sakkunniga biträdets yttrande rörande delårsbokslutet och ställer sig bakom de slutsatser som framgår av yttrandet.

Beslutet skickas till

- Räddningstjänsten Sydost

Anton Karlsson
Kommunsekreterare

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SYDOST

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2024-10-11

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost

Tid
Fredag den 11 oktober 2024, kl 13:30 – 16:00

Plats
Konferensrum Bore, Brandstationen i Kalmar samt Teams

Omfattning
§§ 53 - 65

Närvarande

Beslutande
Ilko Corkovic (S), Borgholm kommun
Jonas Erlandsson (S), Högsby kommun
Johan Persson (S), Kalmar kommun
Anders Johansson (C), Mönsterås kommun
Michael Jonsson Granstedt, (S), Mörbylånga kommun
Tobias Fagergård (S), Nybro kommun
Andreas Erlandsson (S), Oskarshamn kommun
Henrik Nilsson Bokor (S), Torsås kommun

Ersättare
Hanne Lindqvist (M), Kalmar kommun
Ulrik Brandén (M), Mörbylånga kommun

Övriga
Karl-Johan Daleén, förbundsdirektör
Rutger Ekbrand, räddningschef
Magnus Ivarsson, HR-chef
Magnus Levin, ekonom
Maria Engblom, ekonom

Sekreterare

Malin Olausson

Justeras

Henrik Nilsson Bokor
Ordförande

Jonas Erlandsson

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Räddningstjänsten Sydost Box 150 391 21 Kalmar	Scheelegatan 11 391 21 Kalmar	010 – 357 30 00	info@rtso.se

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2024-10-11

§ 53
Val av justerare

Till att justera dagens protokoll väljs Jonas Erlandsson (S).

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2024-10-11

§ 54
Fastställande av dagordning

Ordförande Henrik Nilsson Bokor (S) förklarar mötet öppnat.

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar att godkänna utskickad kallelse med tillägg av ärende gällande förtydligande i protokoll från direktionsmöte 2024-08-30.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

§ 55
Information från verksamheten

Överläggning
Under överläggningen informerar Karl-Johan Daleén och Rutger Ekbrand om de pågående utredningsuppdrag inom RTSO som gäller befälsutredning och tillsyn från MSB, effektiv bemanning samt översyn övningsplatser.

GRIB-utbildning
RTSO har fått tilldelningsbeslut om att fortsätta utbilda deltidsbrandmän på uppdrag av MSB de kommande åren men upphandlingsprocessen är överklagad. Således sannolikt minskade intäkter för utbildningar 2025, ersättningskurser planeras

Inrangering av sotarna på Öland
Inrangering av befintlig entreprenör och övergång sker 1 april 2025.

Restriktioner införda gällande inköp, rekrytering och allmän återhållsamhet:
- Inköp - endast nödvändiga inköp (utbyte av utrustning som ej är användbar) för att upprätthålla grundläggande förmåga. Alla inköp över 2000 kr kräver särskild behovsbedömning.
- Rekrytering - alla anställningar oavsett behov ska beslutas av särskilt tillsatt grupp
- Övrigt - allmän återhållsamhet, inget deltagande på konferenser etc. som innebär kostnader för verksamheten

OSA-utredning
HR-chef Magnus Ivarsson presenterar resultatet från arbetsmiljöutredning. Resultatet som presenteras är totalt för hela förbundet och kommer även att redovisas per avdelning, enhet och distrikt (deltid). Låg svarsfrekvens på 61 %. Handlingsplan med åtgärder och tidsplan ska tas fram utefter rekommendationer från konsulterna som genomfört enkäten och sammanställt resultatet.

Beslut
Direktionen för Räddningstjänsten Sydost fattar inte något beslut med anledning av informationen.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

§ 56
Räddningstjänst under höjd beredskap och civilt försvar

Överläggning
Under överläggningen informerar verksamhetsutvecklare Dan Sundström om att RTSO är angiven av MSB som ”huvudräddningstjänst” i Kalmar län, vilket innefattar samordning av planering för räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB), samordning mellan räddningstjänst och kommuner RUHB, samt utbildning RUHB. Uppdraget omfattar samtliga kommuners räddningstjänster i Kalmar län inklusive Hultsfred, Vimmerby och Västervik.
Två tjänster är tillsatta inom RTSO, en tjänst som planeringsresurs RUHB (100%) och en tjänst RUHB (50%). Ekonomisk täckning från MSB för båda tjänsterna.

Dan Sundström informerar om RUHB kommunal räddningstjänst på kort sikt, tillkommande uppgifter LSO 8 kap 2§, RUHB kommunal räddningstjänst 2033, civilpliktiga och mental förberedelse.

Pågår en 10-dagars utbildning av civilpliktiga. MSB fördelar civilpliktiga och Kalmar län tilldelas cirka 100 civilpliktiga 2024-2026. Kalmar län ska år 2033 ha tilldelats totalt cirka 600 civilpliktiga.

Räddningstjänst och kommunernas arbete med förberedelser för skydd av civilfolkningen är ett av de prioriterade områdena under en flerårsperiod. Staten ska stå för kostnader som har en direkt koppling till krig. Viktigt att pengarna som fördelas från staten som är riktade till räddningstjänstens planering når fram och inte stannar i kommunerna.

Dan Sundström betonar att den största utmaning är den mentala förberedelsen, både på individnivå men även på organisationsnivå. En välfungerande, övad och prövad fredstida räddningstjänst är grundläggande för att kunna ställa om till krigsorganisation.

Beslut
Direktionen för Räddningstjänsten Sydost fattar inte något beslut med anledning av informationen.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

§ 57
Information från ekonomi

Överläggning
Under överläggningen presenterar Maria Engblom, ny ekonomichef i RTSO från 1 december, arbetet som RTSO har framför sig och de delar som behöver förbättras. Handlar till stor del om att hitta en struktur för ekonomin på alla nivåer, tex kontering och månadsuppföljning, för att ge en bättre prognos. Fokusområden kommer att vara ordning och reda, långsiktig ekonomisk planering och rättvisande prognoser.

I förhållande till prognosen är det tre prioriteringar som behöver göras just nu:

- Pensioner, stora summor som tidigare har varit svårt att prognostiseras. Fler prognoser har nu beställts varpå RTSO kommer få en prognos redan under våren vilket kommer underlätta de interna prognoserna.
- Månadsuppföljningar, både intern och extern.
- Budget 2025. Budgeten nu är utan överskott. Behöver ett överskott i budget, dels för att återställa underskottet men också det uppräknade medlemsbidraget för 2025 behöver täcka prisökningar och justerar för 2026. Uppräkningen enligt PKV är noll och behöver ta höjd för det.

Maria Engblom informerar att problemen med banken gällande fakturering är lösta och det går nu att få ut information om vilka fakturor som är betalade och även kunna hantera alla faktura för 2024. Från januari 2025 kommer alla chefer kunna följa upp sin budget.

Beslut
Direktionen för Räddningstjänsten Sydost fattar inte något beslut med anledning av informationen.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

§ 58
Beslut om Återföring av handlingar till Public 360

Handlingar
Tjänsteskrivelse

Bakgrund
Efter IT-attack mot Kalmar kommun har diarieförda handlingar i diariesystemet Public 360 förlorats. För Räddningstjänstens Sydost gäller det handlingar registrerade mellan 2023-01-01 och 2024-02-06 som inte längre är tillgängliga i diariesystemet.
Arbete med att återföra handlingarna i diariesystemet ska påbörjas enligt förteckning över registrerade handlingar under aktuell period. Handlingarna ska vara återförda senast 2025-09- 01. Förslag att gallring görs enligt Räddningstjänsten Sydost dokumenthanteringsplans gallringsfrister och ej arkiveras enligt arkivlagstiftningen. Handlingar från andra myndigheter finns hos beslutsmyndigheten och kan avropas vid behov. Handlingar som är felaktigt registrerade (reklam, testfiler, arbetsmaterial) och ej har intresse för allmänheten kommer inte att återföras.

Överläggning
Under överläggningen informerar Jonas Neldemyr om ärendet.

Beslut
Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar att gallringsbara handlingar och felaktigt registrerade handlingar inte ska återföras till Public 360.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

§ 59
Beslut om Delårsrapport per 31 augusti

Handlingar
Tjänsteskrivelse

Delårsrapport

Bakgrund
I enlighet med förbundsordningen ska Räddningstjänsten Sydost lämna en delårsrapport per 31 augusti. Rapporten innehåller utfall för perioden 1 januari till 31 augusti samt en prognos på utfallet per helår. Förutom de ekonomiska utfallen och prognoser finns även hur verksamhetsmålen bedöms uppfyllas vid årets slut.

Utfallet per 2024-08-31 uppvisar ett underskott på ca 40 mkr. I resultatet för perioden innefattas kraftigt ökade kostnader för pensioner. Ökningen är stor inom hela den offentliga verksamheten. Ökningstakten ska enligt prognoser avta de kommande åren bland annat med lägre inflationstakten i samhället. I periodresultat ingår inte konsekvenserna av den förändringsbudget som antagits där medlemsbidragen ökar. Intäktssidan i övrigt bedöms inte uppnå den budgeterade nivån framför allt inom sotningsverksamheten. Från och med 1 april 2024 har den verksamheten utökats att gälla även Oskarshamn och Högsby. Uppstartskostnader för denna verksamhet påverkar utfallet negativt under detta år men kommer att återhämtas kommande år. Under perioden har det gjorts investeringar för drygt 6 mnkr varav den största investeringen var en lastväxlare. Bedömningen är att 19,5 mnkr kommer att investeras under året. De största projekten är tre brandbilar.

Helårsprognos i förhållande till budget för den löpande verksamheten
Förbundet prognostiserar ett negativt utfall på ca 8,4 mnkr på helårsbasis. Trots utfallet på knappt minus 40 mnkr per 2024-08-31 kommer kommande period att påverkas positivt av ökade intäkter från såväl medlemsbidrag som eftersläpningar i fakturering bland annat för automatlarm och utbildningar. På kostnadssidan har förbundsledningen beslutat att införa en mycket strikt inköps- och anställningsstrategi.

Överläggning
Under överläggningen informerar Karl-Johan Daleén att på anmodan från EY vid revisionen har justering gjorts i delårsrapporten efter att handlingen skickades ut. Justering har gjorts under punkt 4.2, ny text i delårsbokslutet:

”Helårsprognos i förhållande till budget för den löpande verksamheten
Förbundet prognostiserar ett negativt utfall på ca 8,4 mnkr på helårsbasis. Trots utfallet på knappt minus 40 mnkr per 2024-08-31 kommer kommande period att påverkas positivt av ökade intäkter från såväl medlemsbidrag som externa utbildningar och fakturering av automatlarm. Viss eftersläpning av fakturering av externutbildning avseende augusti kommer också att påverka resultatet positivt. På kostnadssidan har förbundsledningen beslutat att införa en mycket strikt inköps- och anställningsstrategi”.

Ekonom Magnus Levin och ekonom Maria Engblom informerar om utfallet och prognosen.

Utfall 2024-08-31 ca 40 mnkr
- Ändringsbudget för medlemsbidrag – ej med i utfall
- Eftersläpningar i fakturering för automatlarm och utbildning
- Årsavgifter – ej periodiserade över året

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

Prognos - driftprognos avvikelse ca 12 mnkr

- Prognos 8,4 mnkr om återhållsamhet följs
- Pensioner
- Sotning
- Större underskott 2023 - rimlighet

Investeringsprognos håller sig inom budget.

Påverkan på prognosen:

- Pensionskostnader på nästa 9 mkr där en del av kostnaden skulle tagits 2023 men där uppbokning inte har gjorts.
- Sotningsverksamheten som ska vara självfinansierad men idag är ett underskott. Haft problem med fakturering som släpat efter på intäktssidan och även en del personal som varit på utbildning och därmed har intäkterna minskat.

Kostnader för sotning behöver särföljas, för att kunna se hur stor del som har med uppstarten att göra och hur stor del som är för utbildning och annat. För att se att underskottet inte bero på den tidigare verksamheten utan kopplas till uppstarten. Går inte att se alla intäkter fullt ut men pågår arbete med det.

Gällande kostnader och kostnadsutveckling informerar Magnus Levin att kopplat till IT-attacken i februari 2024 är det svårt att följa upp personalkostnader. Kostnaderna bokfördes inte rätt och först i juni hamnade alla löner på rätt ansvar. Detaljerad information har inte gått att få ut men ska gå att följa upp kommande år.

Direktionen diskuterar kring delårsrapporten, förbundets ekonomiska situation och hur underskottet på 8,4 mnkr ska återställas. Underskottet 2023 och förmodat underskott 2024 behöver räknas upp. Förbundet har vidtagit ett antal åtgärder redan nu, för åtgärd detta år men även kommande år, gällande restriktioner vid inköp och anställning. Kostnad för räddningstjänst ökar överallt, viktigt att ha med den aspekten.

Behöver ta höjd för återställningskrav i internbudgeten och det måste finnas en plan till nästa direktionsmöte att hantera internbudget 2025.

Beslut

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar att godkänna delårsrapporten per 31 augusti 2024.

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar att uppdra åt ledningen att minimera underskottet 2024.

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar att en reviderad budget 2025 ska antas vid mötet i december med krav på överskott.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

§ 60
Beslut om Effektiviseringskrav inför budget 2026

Handlingar
Tjänsteskrivelse

Bakgrund
Vid direktionsmöte 2024-08-30 antogs en ändringsbudget som framför allt hade i syfte att säkerställa att Räddningstjänsten Sydost hade täckning för sina lokalkostnader. I samband med arbetet med ändringsbudgeten beslutades att Räddningstjänsten Sydost behöver arbeta med effektiviseringar för att få ner kostnaderna. Presidiet fick i uppdrag att diskutera effektiviseringsåtgärder till mötet 11 oktober.

Sedan mötet i augusti har RTSO:s pensionsprognos presenterats vilket sammantaget ger 9 miljoner mer i pensionskostnader än vad som är budgeterat. Dessutom har det identifierats kostnader som hamnar på 2024 som borde ha bokats upp på 2023. Med anledning av detta är det svårt för presidiet att fastställa rimliga effektiviseringskrav.

Till detta ska även poängteras att Räddningstjänsten Sydosts två första år har varit två extremt utmanande år ekonomiskt för den offentliga sektorn. Flera kommuner och kommunalförbund i länet budgeterar med underskott och täcker underskotten med upparbetade resultatutjämningsreserver. Eftersom RTSO startade mitt i denna ekonomiska kris, utan någon uppbyggd buffert slår detta mycket hårt mot det nystartade förbundet.

Med anledning av detta presenteras inget besparingskrav på direktionsmötet 2024-10-11. Presidiet föreslår i stället att det ges ett fortsatt uppdrag att arbeta med effektiviseringskrav inför budget 2026.

Överläggning
Under överläggningen informerar Henrik Nilsson Bokor (S) att budget 2025 måste revideras och förutsättningar för budgetprocess 2026 måste vara klara innan det går att se på effektiviseringskrav.

Johan Persson (S) säger att fokus behöver ligga på budget 2025 och få ordning och struktur. Under våren se på år 2026 och göra rimliga jämförelser med andra kommuner. Konstadsutvecklingen för räddningstjänster i Sverige sticker i väg och den utvecklingen måste följas. Behov av omvärldsanalys och bygga upp en struktur och ordning.

Beslut
Direktionen för Räddningstjänsten Sydost ger presidiet uppdrag att fortsätta arbeta med budgetprocess och effektiviseringskrav för 2026.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

§ 61
Beslut om Uppföljning av internkontrollplan

Handlingar
Tjänsteskrivelse

Uppföljning internkontroll per 31 augusti 2024

Riskanalys och interkontrollplan 2024-04-26

Bakgrund
Direktionen har det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll och ska varje år anta en särskild plan för uppföljning av internkontroll i förbundet. Som grund för sin styrning ska direktionen använda genomförda riskbedömningar för verksamheten. En riskbedömning syftar främst till att föregripa eventuella risker innan de inträffar. Riskbedömningen går ut på att identifiera och bedöma de risker eller hot som organisationen ställs inför i sin strävan att uppnå sina mål.

Resultatet av uppföljningen ska, med utgångspunkt från antagen plan, rapporteras till direktionen i den omfattning som fastställs i internkontrollplanen vilket bland annat innebär en rapportering efter 31 augusti.

I 2024 års riskbedömning har fokus varit på processer och rutiner för löpande verksamhet med anledning av uppstarten av förbundet.

Överläggning
Under överläggningen informerar Magnus Levis och Karl-Johan Daleén om ärendet.

Beslut
Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar att godkänna deluppföljningen av internkontrollplanen per 31 augusti 2024.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2024-10-11

§ 62
Beslut om Dispensansökan arbetstidsdirektivet

Handlingar
Tjänsteskrivelse

Bakgrund
Räddningstjänsten Sydost bedömer att en godkänd dispensansökan är nödvändig för att kunna planera sammanhängande arbetspass på upp till 24 timmar bestående av kombinationen jour/arbete. Utan beviljad dispens kommer Räddningstjänsten Sydost inte bara att riskera bryta mot grundkriterierna i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor utan även andra EU-direktiv kopplat till semester.

Räddningstjänsten Sydost arbetar idag 24 timmars arbetspass under helger vid samtliga stationer, vardagar tillämpas så kallade halvdygn. Vi kan konstatera att den största effekten av denna arbetstidsförläggning blir att den disponibla tiden, det vill säga den tid som en medarbetare är ledig, men skulle kunna arbeta utan att bryta mot dygnsvilan. Denna tid minskar med 40% vid den typ av arbetstidsförläggning som i nuläget tillämpas. Möjligheten att planera om och genomföra byten av pass påverkar i stor utsträckning genom att det startar en kedjereaktion av kompenserande/reducerande ledighet för att kunna återgå till sin ordinarie schemarotation vid byten av arbetspass eller tillfälligt ändrad arbetstid.

Flexibiliteten minskar radikalt som resultat av nuvarande arbetstidsförläggning.
En dispens där Räddningstjänsten Sydost ges möjlighet att schemalägga arbetspass upp till 24 timmar under veckans alla dagar är avgörande för att kunna säkerställa kraven i LSO samt den operativa verksamhetens förmåga.

Att ställa om Räddningstjänsten för att klara den nya arbetstidsförläggningen kräver tid då de som utbildas i SMO är för få för att ens täcka dagens naturliga ersättningsrekrytering.

Överläggning
Under överläggningen informerar HR-chef Magnus Ivarsson om ärendet.

Beslut
Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar
- att ansökan om dispens för att kunna schemalägga arbetspass för brandmän, styrkeledare och insatsledare upp till 24 timmar under veckans alla dagar året runt, ska göras
- att ge förbundsledningen i uppdrag att ta fram underlag för dispensansökan.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

§ 63
Övriga frågor

Delegationsbeslut juli, augusti och september 2024

Handlingar
Delegationsbeslut juli, augusti och september 2024.

Överläggning
Under överläggningen informerar Karl-Johan Daleén om delegationsbeslut.

Beslut
Direktionen för Räddningstjänsten Sydost fattar inte något beslut med anledning av informationen.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2024-10-11

§ 64
Förtydligande i protokoll från direktionsmöte 2024-08-30

Överläggning
Ordförande Henrik Nilsson Bokor (S) informerar om förtydligande i protokoll från direktionsmöte 2024-08-30, gällande punkt §51 ”Arvode till presidiets ledamöter från 1 januari 2025”.

Förtydligande gällande att arvodet för presidiet är procentsats av riksdagsledamots arvode.

Arvode till presidiet från 1 januari 2025:
Ordförande arvoderas 10 % av riksdagsledamots arvode.
Förste vice ordförande arvoderas 7 % av riksdagsledamots arvode.
Andre vice ordförande arvoderas 7 % av riksdagsledamots arvode.

Beslut
Direktionen för Räddningstjänsten Sydost noterar informationen till protokollet.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2024-10-11

§ 65
Nästa möte

Direktionsmöte fredag 13 december, kl 13:30 – 16:00.

Comfact Signature Referensnummer: 161815SE

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska underskrifter:

NAMN:	JONAS ERLANDSSON
TID:	2024-10-22 20:25:14 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation

NAMN:	MALIN SOFIA GUNILLA OLAUSSON
TID:	2024-10-23 07:42:08 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation

NAMN:	HENRIK NILSSON BOKOR
TID:	2024-10-24 16:07:57 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation

RÄDDNINGSTJÄNSTEN
SYDOST

Fastställd datum	Reviderad datum	Ärendebeteckning
2024-10-11	ÅÅÅÅ-MM-DD	RTSO 2024/0967

Delårsrapport per 31 augusti 2024

Innehållsförteckning

1. ÖVERGRIPANDE ANSVARSOMRÅDE 3

2. HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE 3

2.1 Händelser mellan 2024-01-01 och 2024-08-31 3
2.1.1 IT- attack 3
2.1.2 Lokalt RIB- avtal 3
2.1.3 Insats med gasbussar 4
2.1.4 Dispens från arbetstidsdirektivet/nya arbetstider 4
2.1.5 Krigsplacering av all personal 4
2.1.6 Inrangering Oskarshamnssotarna AB 4
2.1.7 Antagande av ändringsbudget 4
2.1.8 Genomförande av en organisatorisk och social arbetsmiljöutredning 5

3. STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN 5

3.1 Intern styrning och kontroll 5
3.2 Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning 6
3.3 Risker 6

4. FÖRBUNDETS FÖRVÄNTADE UTVECKLING AVSEENDE EKONOMI OCH VERKSAMHET UTIFRÅN MÅLEN OM GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING 6

4.1 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 6
4.2 Helårsprognos i förhållande till budget för den löpande verksamheten 7
4.3 Måluppfyllelse verksamhetsuppföljning 7

5. BEDÖMNING AV BALANSKRAVSRESULTATET UTIFRÅN HELÅRSPROGNOS 9

5.1 Balanskravskravsutredning 9
5.2 Förväntad utveckling 10

6. FINANSIELLA RAPPORTER 11

6.1 Resultaträkning (tkr) 11
6.2 Balansräkning (tkr) 12
6.3 Noter 13
6.3.1 Redovisningsprinciper 13
6.4 Driftredovisning 13
6.4.1 Verksamhetens intäkter 13
6.4.2 Verksamhetens kostnader 13
6.4.3 Avskrivningar 13
6.4.4 Finansnetto 13
6.5 Driftuppföljning 13
6.6 Investeringsredovisning 14
6.6.1 Investeringsredovisning 14
6.7 Drift- och investeringssamband med delårsrapportens övriga delar 15
6.7.1 Upplysning om driftredovisningens uppbyggnad 15
6.7.2 Upplysning om investeringsredovisningens uppbyggnad 15

7. VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN 15

7.1 Personalredovisning 16

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

1. Övergripande ansvarsområde

Räddningstjänsten Sydost är ett kommunalförbund för räddningstjänst för kommunerna Högsby, Oskarshamn, Mönsterås, Borgholm, Mörbylånga, Kalmar, Nybro, Torsås och Emmaboda. Kommunalförbundet ska i förbundsmedlemmarnas ställe fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Därtill ska kommunalförbundet på begäran bistå medlemskommunerna med sakkompetens i planärenden.

Kommunalförbundet kan åt förbundsmedlem, efter särskild överenskommelse, utföra uppgifter i nära anslutning till de lagstadgade uppgifterna. Kommunalförbundet får även utföra sådana uppdrag åt annan än medlem under förutsättning att uppdragen inte strider mot kommunallagens regler om den kommunala kompetensen eller annan författning.

Kommunalförbundet ansvarar även för utförande av sotning- och brandskyddskontroll i Emmaboda, Torsås, Nybro, Oskarshamn, Högsby, Borgholm och Mörbylånga kommuner.

2. Händelser av väsentlig betydelse

Under de första åtta månaderna av verksamhetsåret 2024 har följande händelser inträffat av väsentlig betydelse för verksamheten.

2.1 Händelser mellan 2024-01-01 och 2024-08-31

2.1.1 IT- attack

I början av februari 2024 drabbades Kalmar kommun av en omfattande IT-störning som föranleddes av en IT- attack. Då Räddningstjänsten Sydost köper hela IT-strukturen av Kalmar kommun drabbades även förbundet av händelsen. Konsekvenserna av attacken var omfattande och under flera veckors tid saknades tillgång till ekonomisystem, personalsystem, diariesystem, verksamhetssystem, nätverk med mera. Detta påverkade verksamheten stort där man fick ställa om till manuell hantering för betalning av fakturor, personalhantering, löneutbetalning och registrering av inkommande handlingar.

Efter någon månads driftstopp började verksamheten återgå till normala rutiner. Konsekvenserna av händelsen har dock påverkat verksamheten längre än så i form av rättelser av felaktiga löneutbetalningar, efterregistrering av inkommande handlingar, efterregistrering av tillsynsrapporter och händelserapporter med mycket mera. Detta har också påverkat den ekonomiska uppföljningen som har blivit fördröjd.

2.1.2 Lokalt RIB- avtal

I samband med verksamhetsövergången konstaterades att de tidigare organisationerna hade olika ersättningar och villkor för räddningspersonal i beredskap (RIB-anställda). Under 2023 förhandlade arbetsgivare och fackliga organisationer i målsättning att komma överens om ett gemensamt avtal för samtliga RIB-anställda inom kommunalförbundet. Dessa förhandlingar misslyckades och 2024-01-01 fanns därför inget lokalt avtal för RIB-anställda inom organisationen. Förhandlingarna återupptogs i början av 2024 och innan sommaren var arbetsgivare och fackliga organisationer överens om ett lokalt avtal. Avtalet innebär att ersättningarna inom de närmsta åren justeras och blir likvärdiga på samtliga stationer i kommunalförbundet.

2.1.3 Insats med gasbussar

Under 2023–2024 har bränsletankar på minst tre gasbussar som används av KLT (Kalmar Länstrafik) exploderat när bussarna stått parkerade. De drabbade bussarna var samtliga ombyggda där ståltankar ersatts av kompositttankar. Då det bara finns ett begränsat antal bussar som är ombyggda på detta sätt bedömdes de tre fallen med explosioner vara för många för att kunna vara slumpmässiga händelser.

Efter dialog med MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap), Försvarsmakten, Länsstyrelsen med flera aktörer gjordes bedömningen att det inte kan uteslutas att fler tankar skulle explodera. Med anledning av detta bedömdes det i närheten av varje buss som var ombyggd på samma sätt som de exploderade bussarna, finnas en potentiell fara för människors liv och hälsa. Händelsen klassades som räddningstjänst enligt Lagen om skydd mot olyckor och avspärrningar gjordes runt samtliga bussar. Hjälp begärdes från Försvarsmakten som oskadliggjorde samtliga tankar.

Detta arbete tog ca en vecka och var mycket personalkrävande för räddningstjänsten som hade personal på plats vid varje avspärrning.

2.1.4 Dispens från arbetstidsdirektivet/nya arbetstider

Under våren sökte Räddningstjänsten Sydost dispens från arbetstidsdirektivet. Dispensansökan innebar att organisationen även fortsättningsvis önskar ha möjligheten att schemalägga arbetspass på 24 h. I maj kom beslutet från arbetstidsnämnden som delvis beviljar dispensen. Kommunalförbundet har dispens att även fortsättningsvis arbeta 24 h långa arbetspass under helger och under semesterperioden, men inte övrig tid. Dispensen gäller t.o.m. oktober 2025.

Med anledning av detta infördes nya scheman efter sommaren 2024 där organisationen uppfyller kraven i arbetstidsdirektivet.

2.1.5 Krigsplacering av all personal

Under våren har samtlig personal inom Räddningstjänsten Sydost krigsplacerats. Åtgärden föranleddes av en disponibilitetskontroll hos Plikt- och prövningsverket vilket har resulterat i ett antal personer som är krigsplacerade hos annan arbetsgivare, företrädelsevis Försvarsmakten. Därefter gjordes en totalregistrering där den tillgängliga personalen blev krigsplacerade hos Räddningstjänsten Sydost. Samtliga nyckelkompetenser som krävs för att kunna verka under höjd beredskap och krig är krigsplacerade hos Räddningstjänsten Sydost.

2.1.6 Inrangering Oskarshamnssotarna AB

Företaget Oskarshamnssotarna AB har tidigare på entreprenad ansvarat för utförande av sotning och brandskyddskontroll i Oskarshamn och Högsby kommuner. Avtalet gällande denna tjänst utgick 2024-03-31. Under 2023 beslutades i Direktionen att tjänsten inte skulle upphandlas vid avtalets utgång, istället skulle sotning och brandskyddskontroll i Oskarshamn och Högsby kommuner utföras av Räddningstjänsten Sydost. Vidare beslutades att befintlig personal på Oskarshamnssotarna AB skulle inrangeras i Räddningstjänsten Sydosts organisation i och med detta.

Sedan 2024-04-01 är personalen som tidigare arbetade på Oskarshamnssotarna AB anställda av Räddningstjänsten Sydost för att utföra sotning och brandskyddskontroll. Detta innebär att Räddningstjänsten Sydost utför sotning- och brandskyddskontroll i egen regi i fem (Emmaboda, Torsås, Nybro, Högsby och Oskarshamn) av nio medlemskommuner.

2.1.7 Antagande av ändringsbudget

Räddningstjänsten Sydost gjorde ett negativt resultat 2023. Detta har resulterat i en omfattande utredning av ekonomin där det har konstaterats vissa brister i budgeten från förbundsbildningen. Med anledning av detta beslutade direktionen 2024-08-30 om en ändringsbudget för 2024. Ändringsbudgeten består av dels täckning för lokalkostnader och dels för felaktiga ingångsvärden när förbundet bildades. Budgeten för 2024 utökades med 9 657 304 kr.

2.1.8 Genomförande av en organisatorisk och social arbetsmiljöutredning

Under våren har en OSA- utredning genomförts på Räddningstjänsten Sydost. Metodiken har varit en medarbetarenkät som har kompletterats med individuella intervjuer. Utredningen har genomförts av två konsulter.

En rapport är under framtagande och när den har presenterats kommer en handlingsplan tas fram inom prioriterade områden.

3. Styrning och uppföljning av verksamheten

3.1 Intern styrning och kontroll

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutade mål och riktlinjer samt de bestämmelser i lag och annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräckligt och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Förbundet ska genom att upprätta en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys ringa in de rutiner och processer som är viktiga att följa upp enligt en, av direktionen årligen fastställd, kontrollplan. Utifrån denna riskbedömning har interna kontrollplaner upprättats och delar av dem har följts upp och utvärderats.

Under 2024 är områden med störst risktal:

- hantering av leverantörsfakturor
- hantering av kundfakturor
- hantering av löneutbetalningar
- hantering av behörigheter system
- hantering av inköp enligt avtal
- återrapportering av delegationsbeslut

Kontrollerna som genomförts i enlighet med internkontrollplanen har påvisat resultat enligt nedan inom respektive kontrollpunkt.
Granskningar som genomförts hittills under året:

- Stickprov på leverantörsfakturor utifrån risker med felkonteringar som ger en missvisande ekonomisk uppföljning samt eventuella brister i underlag vid representation, kurser och resor.
- Stickprov på kundfakturor från bland annat sotningssystemet samt på utskickade elektroniska fakturor för kontroll av att fakturorna skickas i rätt tid och med korrekta belopp.
- Stickprov på löneunderlag och löneutbetalningslistor för att säkerställa att rätt lön blir utbetald.
- Stickprov på leverantörsfakturor för att kontrollera att tecknade avtal följs.
- Stickprov på delegationsärenden och att de avrapporterats.
- Genomgång har gjorts av att alla anställda som slutat eller bytt tjänst inte har behörigheter kvar eller korrekt behörighet utifrån tjänstens behov.

Utfallet visar att rutiner i de områden som granskats i huvudsak fungerar men inträffade incidenter har inneburit att åtgärder vidtagits och att den interna kontrollen förbättrats under året. Bedömningen efter genomförda kontroller är att förbundet har en tillfredsställande intern kontroll men att avvikelser har noterats. Direktåtgärder genomfördes och det innebär en del nya arbetssätt och fortsatta kontroller under 2024. Uppföljning av samtliga kontroller redovisas i samband med årsredovisningen.

3.2 Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning

Verksamheten finansieras genom dels ersättning från medlemskommunerna och dels genom olika typer av avgifter för genomförda arbeten, exempelvis tillsyn, automatlarm och sotning. Den ekonomiska ingången i förbundet var de tidigare budgetarna för respektive medlemskommun efter justeringar för att nå en jämförbarhet. I underlaget till förbundsbildningen finns en finansieringsmodell som ska tillämpas från och med 2024 års budget. Modellen bygger på en uppräkning enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som Sveriges Kommuner och Regioner publicerar samt som underlag för en fördelning mellan kommunerna utgår modellen från befolkningsförändring och befolkningsandelar inom medlemskommunerna. Utfallet efter det första verksamhetsåret blev ett underskott och ett stort arbete har pågått under året i samverkan med medlemskommunerna för att finna en justerad nivå som bättre motsvarar de kostnader förbundet övertog. Vid direktionsmötet i augusti 2024 antogs en förändringsbudget för förbundet som bland annat innebär är att lokalkostnaderna ska vara fullt kompenserade. Från och med budget 2025 ska kompensation för prisökningar täckas av finansieringsmodellen. Undantag är eventuella nya brandstationer där tillkommande hyreskostnader ska kompenseras. I nuläget är det nya brandstationerna i Mörbylånga och Nybro som projekteras/upphandlas.

När det gäller anläggningstillgångar har förbundet tagit över fordon och inventarier till ett värde av ca 78 mnkr. Detta har finansierats genom kortfristiga ränte- och amorteringsfria lån hos respektive kommun på motsvarande belopp. Enligt den ursprungliga överenskommelsen skulle reverserna förfalla senast 31 december 2023. Medlemskommunernas kommunfullmäktige beslutade att förlänga reverslånen med samma förutsättningar även under 2024. Under året har framställan skickats till kommunerna om att de ska gå i borgen för en extern upplåning som planers under senhösten 2024.

3.3 Risker

Risk för
I händelse av stor skada är har kommunerna fastställt att det är respektive kommuns självrisk som gäller, dvs 0,02 % av aktuell kommuns sammanlagda skatteunderlag och att självrisken belastar den drabbade kommunen och inte förbundet.

Rekryteringsbehovet inom framför allt RIB-personal (deltidsbrandmän) är stort inom hela förbundet.

4. Förbundets förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning

4.1 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning innebär att förbundet följer beslutad budget och samtidigt visar att verksamheten bedrivs ändamålsenligt.

Utfallet per 2024-08-31 uppvisar ett underskott på ca 40 mkr. I resultatet för perioden innefattas kraftigt ökade kostnader för pensioner. Ökningen är stor inom hela den offentliga verksamheten. Ökningstakten ska enligt prognoser avta de kommande åren bland annat med lägre inflationstakten i samhället.

I periodresultat ingår inte konsekvenserna av den förändringsbudget som antagits där medlemsbidragen ökar. Intäktssidan i övrigt bedöms inte uppnå den budgeterade nivån framför allt inom sotningsverksamheten. Från och med 1 april 2024 har den verksamheten utökats att gälla även Oskarshamn och Högsby. Uppstartskostnader för denna verksamhet påverkar utfallet negativt under detta år men kommer att återhämtas kommande år.

Under perioden har det gjorts investeringar för drygt 6 mnkr varav den största investeringen var en lastväxlare. Bedömningen är att 19,5 mnkr kommer att investeras under året. De största projekten är tre brandbilar.

4.2 Helårsprognos i förhållande till budget för den löpande verksamheten

Förbundet prognostiserar ett negativt utfall på ca 8,4 mnkr på helårsbasis. Trots utfallet på knappt minus 40 mnkr per 2024-08-31 kommer kommande period att påverkas positivt av ökade intäkter från såväl medlemsbidrag som externa utbildningar och fakturering av automatlarm. Viss eftersläpning av fakturering av externutbildning avseende augusti kommer också att påverka resultatet positivt. På kostnadssidan har förbundsledningen beslutat att införa en mycket strikt inköps- och anställningsstrategi.

4.3 Måluppfyllelse verksamhetsuppföljning

De mål som är beslutade i budgeten för 2024 arbetas med löpande. Vid uppföljning 2024-08-31 är progress enligt nedan:

Verksamhetsmål kopplat till en effektiv och ändamålsenlig organisation			
Målsättning	**Aktiviteter**	**Mätningsmetod**	**Prognos 2024**
Räddningstjänsten Sydost ska ha en gemensam bild av verksamhetens mål och riktning.	Ett nytt gemensamt handlingsprogram ska antas senast under första kvartalet 2024. I handlingsprogrammet ska förbundets operativa förmågor fastställas, och målen för det förebyggande arbetet beskrivas.	Uppföljning av handlingsprogrammet ska sedan göras årligen. Övrig uppföljning ska göras genom insatsstatistik och jämförelse mellan olika år.	Målet uppnås. Klart, nytt handlingsprogram antaget 2024-03-15.
Ledningsförmåga vid insats över tid ska säkerställas.	Samverka med räddningstjänsterna i Räddningsregion Sydöstra Sverige för att bygga upp en planerad ledningsfråga över tid i samband med långvariga insatser.	Uppföljning av planerade aktiveter som genomförs i RSÖS olika arbetsgrupper.	Målet uppnås. Pågår enligt plan. Har daglig avstämning mellan ledningscentralerna inom RSÖS och i september planeras en gemensam utbildningsdag i Jönköping för vakthavande räddningschefer (VRC) och vakthavande befäl (VB) inom hela RSöS.
I samband med övergången till den nya organisationsstrukturen ska de tidigare organisationernas olika arbetssätt ensas till nya arbetssätt som är enhetliga och effektiva.	De nya enheterna ska, utifrån den nya organisationen och sina ansvarsområden, ta fram nya arbetssätt som är så effektiva som möjligt utifrån de nya förutsättningarna.	Uppföljning i december att enheterna tagit fram nya arbetssätt. Chefsutbildningar är genomförda.	Målet uppnås. Utbildning av chefer har genomförts och fortsätter under hösten. De nya avdelningarna arbetar med att likrikta verksamhetens olika

	Utbildning av samtliga chefer i chefskap, arbetsmiljö, arbetsrätt, ekonomi m.m.		arbetssätt i enlighet med beslutat mål.
RTSO ska genomsyras av en god arbetsmiljö där medarbetare trivs på arbetet. Vi arbetar aktivt med tillbudsrapportering och riskobservationer i syfte att minska risken för arbetsskador.	Ta fram arbetsmiljöhandbok med övergripande riskbedömningar utifrån ett antal givna riskfyllda arbetsmoment som ingår i verksamheten.	Genomföra en medarbetarenkät i slutet av 2024. Följa upp tillbudsrapportering och arbetsskador tillsammans med skyddskommittén.	Målet bedöms uppnås Arbetsmiljöhandbok är påbörjad. Medarbetarenkät genomfördes under juni månad. Tillbud följs upp löpande och diskuteras vid förbundets möten i skyddskommittén.
Räddningstjänsten Sydost ska vara förberedd för höjd beredskap och för att bedriva verksamhet under svåra förhållanden.	Ta fram en säkerhetsskyddanalys och kontinuitetsplanering. Ta fram en långsiktig plan vad avser Räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB).	Uppföljning löpande under året.	Målet bedöms uppnås. Säkerhetsskyddanalys är framtagen, och har tillsynats av tillsynsmyndighet. Arbetet med RUHB fortskrider enligt plan.

Verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning			
Målsättning	**Aktiviteter**	**Mätningsmetod**	**Prognos 2024**
I syfte att effektivisera våra administrativa processer ska vi där så är möjligt digitalisera.	Minska den manuella hanteringen i den ekonomiska redovisningen. Minska den manuella hanteringen i lönehanteringen. Minska den manuella hanteringen i diarieföringen, exempelvis genom införande av e-tjänster och synkronisering mellan verksamhetssystem och diariesystem. Effektivisera processer i diarieföringen.	Uppföljning av genomförda åtgärder per 31 augusti och 31 december.	Målet bedöms uppnås. I augusti 2024 testkörs automatisk fakturering från verksamhetssystem. Detta minskar manuell fakturahantering med tusentals fakturor per år. Gällande E-tjänster och digitalisering så fortgår arbetet och underhösten ska bland annat organisationens digitala mognad mätas.
Säkerställa effektivt nyttjande av fordon.	Översyn användning av personbilar.	Granska bokningslistor för att se över användningsgraden.	Målet bedöms uppnås Granskning pågår och kommer att kunna

		Bedöma behovet av personbilar på de olika fysiska arbetsplatserna.	presenteras i december 2024.

Finansiella målsättningar kopplat till god ekonomisk hushållning			
Målsättning	**Målsättning**	**Mätningsmetod**	**Prognos 2024**
Verksamhetens nettokostnad ska understiga medlemsbidraget.	Mindre än 100 %.	Uppföljning av nyckeltal per 31 augusti och 31 december.	Målet bedöms inte uppnås. Ett underskott på drygt 8 mnkr prognostiseras.
Investeringarnas självfinansieringsgrad ska överstiga 100 %, dvs finansieras med egna medel.	Mer än 100 %.	Uppföljning av nyckeltal per 31 augusti och 31 december.	Målet bedöms uppnås. Investeringsvolymen håller sig inom tilldelad budgetram.

En sammanvägd bedömning är att förbundet har byggt upp ny gemensam räddningstjänstorganisationen som ska möta de kommande kraven från staten, kommunerna och medborgarna. Ett av de finansiella målen bedöms uppnås under året medan resultatmålet inte kommer att nås under 2024. Underskottet består till en del av poster där man ser att en förbättring kommer att ske kommande, exempelvis pensioner och sotningsverksamheten. Därutöver har ett effektiviseringskrav på verksamheten beslutats med ökad kostnads- och personaleffektivitet beslutats. En åtgärdsplan för att återhämta underskottet är påbörjad.

Förbundets samlade bedömning avseende uppföljning av verksamhet och ekonomi är att god ekonomisk hushållning kommer att uppnås inom planperioden utifrån de åtgärder som vidtas.

5. Bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognos

5.1 Balanskravskravsutredning

Uppgifter om årets balanskravsresultat ska redovisas och rensas från eventuella poster som inte tillhör den egentliga verksamheten.

Beräkning av balanskravsresultat (mnkr)	**Belopp**
Årets resultat enligt resultaträkningen - prognos	-8,4
- Reducering av samtliga realisationsvinster	0
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**-8,4**
- Reservering av medel till resultatreserv	0
+ användning av medel från resultatreserv	0
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
= Balanskravsresultat	-8,4

Redovisning av ackumulerade negativa resultat (mnkr)	**2023**
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-3,9
-varav från 2023	-3,9

Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredning	--8,4
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	**-12,3**
Varav från 2023, återställs senast 2026	-3,9
Varav från 2024 återställs senast 2027	-8,4

5.2 Förväntad utveckling

Under innevarande år har arbetet med den nya och mer hållbara organisationen tagit en stor del av tiden men kommer att påverka den framtida räddningstjänstens effektivitet på ett positivt sätt. Att kunna nyttja såväl personella som materiella resurser där de bäst behövs gör att organisationen möter framtiden väl rustade.

En stor framtida utmaning är att möta kraven på en framtida räddningstjänst under höjd beredskap. Det innebär att förutom de vanliga uppgifterna som tillhör dagens räddningstjänst som bränder och trafikolyckor ska man även finnas tillgängliga för exempelvis minröjning och sanering efter anfall i ett scenario av krig eller naturkatastrofer. Förbundet planerar och förbereder för de nya krav som riksdag och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap beslutat. Ytterligare krav ställs på organisationen framöver i det nationella arbetet med att stärka arbetet med höjd beredskap och civilsamhället.

Samhällsutvecklingen i form av ett större användande av bränslen som gas, el och solenergi ställer andra krav på räddningsarbete än tidigare. Dagens samhällsplanering med exempelvis högre hus ställer andra krav på höjdfordon.

Målet med förbundsbildandet var att genom ett stärkt samarbete och planering kunna möta de ökade kraven som ställs på räddningstjänsten framöver. Att samordna insatser och nyttja såväl fordon och personal på ett rationellare sätt innebär en lägre kostnadsutveckling jämfört med om varje kommun/räddningstjänstförbund skulle möte de externa kraven på verksamheten framöver.

Inför kommande verksamhetsår kommer förbundet att arbeta med att implementera den nya visionen, värdegrunden och verksamhetsmål som förbundet tagit fram.

6. Finansiella rapporter

6.1 Resultaträkning (tkr)

	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse prognos	Utfall 202408	Utfall 202308
Verksamhetens intäkter	**59 776**	58 223	-1 553	33 100	28 285
Verksamhetens kostnader	**-286 795**	-292 339	-5 544	-217 443	-177 938
Avskrivningar	**-19 000**	-16 000	3 000	-10 340	-10 425
Verksamhetens nettokostnader	**-246 019**	**250 116**	**-4 097**	**-194 683**	-160 078
Medlemsbidrag	249 398	249 398	0	160 219	146 504
Verksamhetens resultat	**3 379**	**-718**	**-4 097**	**-34 464**	-13 574
Finansiella intäkter	0	216	216	144	10
Finansiella kostnader	0	-7 905	-7 905	-5 270	-111
Resultat efter finansiella poster	**3 379**	**-8 407**	**-11 786**	**-39 590**	**-13 675**
Extra ordinära poster	0	0	0	0	0
Årets resultat	**3 379**	**-8 407**	**-11 786**	**-39 590**	**-13 675**

6.2 Balansräkning (tkr)

	Utfall 2023-12-31	Utfall 2024-08-31
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Maskiner och inventarier	91 813	87 689
Summa anläggningstillgångar	**91 813**	**87 689**
Omsättningstillgångar		
Förråd och lager	0	0
Kundfordringar	34 141	13 972
Diverse kortfristiga fordringar	2 391	3 130
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15 219	27 584
Kassa och bank	29 087	20 328
Summa omsättningstillgångar	**80 838**	**65 014**
SUMMA TILLGÅNGAR	**172 651**	**152 703**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital		
Ingående eget kapital	0	-8 529
Periodens resultat	-8 529	-39 590
Summa eget kapital	**-8 529**	**-48 119**
Avsättningar för pensioner	66 314	76 962
Summa avsättningar	**66 314**	**76 962**
Långfristiga skulder	0	0
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	9 581	16 323
Moms	1 267	1 073
Personalens skatter och avgifter	7 015	8 143
Övriga kortfristiga skulder	78 633	80 895
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18 370	17 426
Summa kortfristiga skulder	**114 866**	**123 860**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**172 651**	**152 703**

6.3 Noter

6.3.1 Redovisningsprinciper

Förbundets delårsrapport är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed med gällande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) vilket innebär att intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas uppgå till. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde. Periodisering av inkomster och utgifter har skett. De flesta bränder inträffar under vår- och sommarmånaderna medan senhöst och vinter har en lägre frekvens. Det innebär att perioden har högre kostnader i förhållande till en linjär budget. Utfallet av förändringsbudgeten får effekt på intäkterna under hösten.

6.4 Driftredovisning

6.4.1 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter är något lägre än budgeten i jämförelse med vad en jämn fördelning över året skulle innebära. Det är bland annat fakturering av automatlarm, utbildning och i viss mån sotning som kommer att faktureras under hösten.
En förändringsbudget har antagits vilket kommer att innebära ökade intäkter från medlemskommunerna.

6.4.2 Verksamhetens kostnader

Personalkostnaderna har varit högre än budgeterat för perioden. Till följd av detta har ledningen beslutat att ytterligare skärpa kraven på genomlysning i samband med att personal slutar. Tjänsterna ska noggrant prövats innan eventuell utannonsering sker.

Kostnader för pensionskostnader har varit högre än budgeterat och det med anledning av pris och basbeloppsökningarna.

6.4.3 Avskrivningar

Avskrivningar är lägre än budget utifrån längre leveranstider på större investeringar såsom inköp av brandbilar.

6.4.4 Finansnetto

De finansiella intäkterna avser intäktsränta på skattekonto och bankkonto. De finansiella kostnaderna avser framför allt pensionsuppräkning.

6.5 Driftuppföljning

Den nya organisationen med indelning i verksamhet startade 1 januari 2024.

	Budget 2024	Utfall 20240831	Prognos avvikelse mot budget
Förbundsledning inkl räddningsstöd	38 221	31 886	0
Operativa avdelningen	118 196	91 548	
Avdelning för samhällsskydd	6 915	6 381	-3 000
Avdelning för extern utbildning	3 311	3 011	0
Avdelning för drift- och underhåll	65 074	41 201	389
Finansiering	-235 096	-134 437	- 9 175
SUMMA	3 379	-39 590	-11 786

6.6 Investeringsredovisning

6.6.1 Investeringsredovisning

Förbundets investeringar består till största delen av fordon och material för den operativa verksamheten. Vid bildandet av Räddningstjänsten Sydost bestämdes det att förbundet inte skulle äga några fastigheter utan dessa kvarstår i respektive medlemskommun. I undantagsfall görs investeringar i inventarier som är kopplat till lokaler och övningsanordningar. Investeringar görs efter en långsiktig plan för att på det sättet säkerställa en jämn kvalité och en ekonomisk balans.
Årets investeringar har till stor del bestått av släckningsfordon som beställts i de gamla organisationerna men som på grund av långa leveranstider levererats efter förbundsbildningen.

Årets investeringar (tkr)	Budget 2024 *	Utfall 31 aug	Prognos
Brandbil Nybro*	255	255	255
Släckbil Nybro*	301	301	301
Lastväxlare Oskarshamn	3 150	3 149	3149
Höjdfordon Kalmar	79	78	78
Bil sotning Oskarshamn	95	95	95
Skogsbrandväskor Nybro	149	149	149
Nya 1540	549	509	509
Servicebil Ebbetorp	72	72	72
Klippverktyg	558	558	558
Kontorsinventarier	451	323	451
Servicebil FIP	401	401	401
Slang	211	325	325
Tre nya brandbilar	11 133	0	11 133
Kåpsläp Högsby	80	0	50
Båt Simpevarp	350	0	350
Kemskyddsdräkter	300	0	300
Test utrustning explosionsmeter	100	0	100
Värmekameror	160	0	160
Torrdräkter	150	0	150
Övrig kemskyddsutrustning	300	0	300
Maskkommunikation dräger	300	0	300
Likställning sjukvårdsmaterial	200	0	200
Slangpress Nybro	100	0	100
Hyllsborttagning Nybro	50	0	50
Ej utfördelad budgetram	506	0	0
SUMMA	**20 000**	**6 215**	**19 536**

* Investeringar från tidigare år

Prognosen för investeringar uppgår till 19,5 mnkr för 2024. Under 2024 och 2025 genomförs medlemskommunernas redan beslutade investeringar vid inträdet i förbundet. Förbundet har påbörjat en inventering av utrustning som visar att statusen skiljer sig mycket åt i förbundet. För att utrustningen ska bli likvärdig mellan enheterna finns ett ökat behov av investeringar för att uppnå en enhetlig utrustningsnivå i förbundet.

6.7 Drift- och investeringssamband med delårsrapportens övriga delar

6.7.1 Upplysning om driftredovisningens uppbyggnad

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive verksamhets ekonomiska utfall. Kommunalförbundet har inga interna transaktioner mellan verksamheterna som behöver elimineras. Sist i driftsredovisningen redovisas de poster som inte är knutna till någon specifik verksamhet utan kan ses som att de bidrar till förbundets finansförvaltning. Detta är poster såsom medlemsbidrag från kommunerna, pensionskostnader, avskrivningar och finansiella poster. Årets resultat är samma i driftsredovisningen och resultaträkningen

6.7.2 Upplysning om investeringsredovisningens uppbyggnad

Investeringsprojekt ingår inte i förbundets resultat, utan identifieras med en särskild projektkod och aktiveras som anläggningstillgångar. I samband med förbundets bildande tog man över de planerade investeringarna från medlemskommunerna/förbunden för de kommande tre åren. De tillkommande kapitalkostnaderna för de tidigare beslutade investeringarna påförs respektive kommun. När ett investeringsbehov uppstår krävs att man undersöker om utrymmet i budgeten tillåter att investeringen kan göras. För investeringar som exempelvis nya eller ombyggda brandstationer är det respektive kommun som är Investeringsredovisningens utgifter består av externa utgifter.

7. Väsentliga personalförhållanden

Räddningstjänsten Sydost har under första halvåret 2024 arbetat med ett lokalt kollektivavtal gällande RIB. De tidigare erbjudanden om enskilda överenskommelser har ersatts av detta lokala kollektivavtal. Över ett antal år kommer ersättningarna för de olika tidigare kommunerna närma sig varandra för att framåt bli lika oavsett vilken kommun du som RIB verkar inom.

IT-attacken i februari gjorde att det var stora problem med såväl lönerapportering som korrekta löneutbetalningar. Resultatet av detta har påverkat perioden februari till juni 2024 och först i slutet av juni var majoriteten av felaktiga utbetalningar korrigerade och justerade.

Löneöversynen genomfördes innan juli månad var slut med planerad retroaktiv löneutbetalning för skillnaden mellan ny och tidigare lön från 1 april till och med maj i samband med september månads löneutbetalning. Kommunals avtalade garantinivå om 450 kr utbetalades till berörda medarbetare i juni enligt gällande avtal.

Det tidigare tidsspannet för att införa nya arbetstidsschema kopplat till arbetstidsdirektivet var satt till 1 februari 2024 där Räddningstjänsten Sydost arbetat fram nya arbetstidsscheman. Kort före införandet annonserade arbetsgivarorganisation att dessa ej var tillämpliga varför Räddningstjänsten Sydost efter dialog med fackliga organisationer valde att fortsatt arbeta enligt tidigare arbetstidsschema, d.v.s. arbetspass upp till 24 timmar i väntan på besked gällande sökt dispens. Besked om dispens mottogs från arbetstidsnämnden den 2 maj 2024. Dispens beviljades för arbetspass upp till 24 timmar under sommaren (juni-aug) samt helger. Räddningstjänsten Sydost efterlever sedan 2024-06-01 den dispens som beviljats kopplat till arbetstider och dygnsvila. Detta innebär att station Nybro, Kalmar och Oskarshamn från och med september 2024 arbetar delat dygn under vardagar och heldygn på helger.

7.1 Personalredovisning

Antal tillsvidareanställda AB		**2024-06-30**
män		178
kvinnor		26
Antal anställda ålder (AB)		**204**
-29 år		14
30-39 år		51
40-49 år		70
50-59 år		55
60år +		14
Antal tillsvidareanställda årsarbetare (AB)		**204**
män		177,0
kvinnor		25,1
Medellön		**202**
total		37 344
män		37 146
kvinnor		38 696
Medelålder		
total		44,7
män		44,7
kvinnor		44,4
Antal arbetade timmar		
total		**196 460**
män		174 533
kvinnor		21 927
Antal arbetade timmar		
-29 år		
	man	10 501
	kvinna	945
30-49 år		
	man	102 906
	kvinna	16 681
50 år +		
	man	61 127
	kvinna	4 301
Antal sjukfrånvarotimmar		
total		**7 124**
män		5 391
kvinnor		1 733

Antal sjukfrånvarotimmar ålder		
-29 år		
	man	61
	kvinna	18
30-49 år		
	man	1 860
	kvinna	308
50 år +		
	man	3 470
	kvinna	1 407
Antal timmar +59 dagar sjukfrånvaro		
total		1 791
män		1 060
kvinnor		731
+59 dagar sjukfrånvaro ålder		
-29 år		
	man	0
	kvinna	0
30-49 år		
	man	100
	kvinna	0
50 år +		
	man	1 060
	kvinna	731
Personalomsättning total		
total		2,6%
män		3,0%
kvinnor		0,0%
Personalomsättning egen begäran		
total		1,6%
män		1,8%
kvinnor		0,0%

Kommunens revisorer

Till: Kommunfullmäktige i medlemskommunerna

Revisorernas bedömning av delårsbokslutet 2024-08-31

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2024-08-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, av våra sakkunniga biträden.

Vår sammanfattande bedömning är följande:

- Revisorernas samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten inte är fullt förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning direktionen fastställt.
- Vi delar direktionens bedömning av att balanskravet inte kommer att uppfyllas under 2024.
- Vi har inhämtat det sakkunniga biträdets yttrande rörande delårsbokslutet och ställer oss bakom de slutsatser som framgår av yttrandet.

Datum enligt digital signatur

Ann-Marie Fagerström	Ewa Klase	Ingemo Eriksson
Jan-Olof Olsson	Jan-Åke Karlsson	Johnny Maurits
Kjell Bülow	Lars Axetun	Monica Anderberg

Bilagor:
Det sakkunniga biträdets yttrande över delårsrapport 2024
Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskrav 2024
Det sakkunniga biträdets granskning av delårsrapport 2024

Penneo dokumentnyckel: C808V-WX22E-2BEFN-ZI8DQ-MIGFE-BHNUX

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Kjell Peter Bülow
Undertecknare 1
Serienummer: c7491b5de21446[…]bd8618025c0f2
IP: 193.234.xxx.xxx
2024-10-31 15:02:49 UTC

JAN-OLOF OLSSON
Undertecknare 1
Serienummer: ae20764c8b5cb5[…]cf2822c631879
IP: 193.234.xxx.xxx
2024-10-31 15:04:33 UTC

JAN-ÅKE SIGVARD KARLSSON
Undertecknare 1
Serienummer: 0474c64b49a869[…]9ef8c8a70fbc4
IP: 95.194.xxx.xxx
2024-10-31 15:04:43 UTC

Ingemo Birgit Eriksson
Undertecknare 1
Serienummer: 975ae914844697[…]3f54a752bdd98
IP: 193.234.xxx.xxx
2024-10-31 15:05:03 UTC

EVA KLASE
Undertecknare 1
Serienummer: debcb10406d438[…]74b76e860c69f
IP: 193.234.xxx.xxx
2024-10-31 15:05:22 UTC

JOHNY MAURITS
Undertecknare 1
Serienummer: 9b4ac98a223380[…]e20c079fed184
IP: 83.191.xxx.xxx
2024-10-31 15:06:11 UTC

Penneo dokumentnyckel: C808V-WX22E-2BEFN-ZI8DQ-MIGFE-BHNUX

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

MONICA ANDERBERG
Undertecknare 1
Serienummer: a9c84998fc7f83[…]53bdfbe5229e0
IP: 2.248.xxx.xxx
2024-10-31 15:23:47 UTC

ANN-MARIE FAGERSTRÖM
Undertecknare 1
Serienummer: 9486642dadfaf3[…]828bf34f1ca46
IP: 213.113.xxx.xxx
2024-10-31 16:09:09 UTC

LARS OLOF AXETUN
Undertecknare 1
Serienummer: e4aa78300f5401[…]3a896ac77adeb
IP: 94.191.xxx.xxx
2024-10-31 16:13:50 UTC

Penneo dokumentnyckel: C808V-WX22F-2BEFN-ZI8DQ-MIGFE-BHNUX

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

Det sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Räddningstjänsten Sydost (org.nr 22000-3301)

Vi har utfört en översiktlig granskning av resultat och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunalförbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för Räddningstjänsten Sydost för perioden 2024-01-01–2024-08-31.

Det är förbundsdirektionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har utförts enligt ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse” i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunalförbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättade i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Undertecknande

Kalmar den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Ernst & Young AB

Harald Justegård
Auktoriserad revisor
Ansvarigt sakkunnigt biträde

Penneo dokumentnyckel: X4U43-JH8L1-67XN0-5EZSF-EY15K-PSHF3

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HARALD ÅKE JOHN JUSTEGÅRD
Auktoriserad revisor
På uppdrag av: EY
Serienummer: c090e2e83ce57d[…]0288a615a6ace
IP: 147.161.xxx.xxx
2024-10-31 13:49:05 UTC

Penneo dokumentnyckel: X4U43-JH8L1-67XN0-5EZSF-EY15K-PSHF3

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Delårsrapport per 2024-08-31

Räddningstjänsten Sydost

Penneo dokumentnyckel: 3751T-2TFKT-6C63P-CLUCO-U37OH-MQODW

Building a better working world

1. God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

- *Varje kommun (och kommunalförbund) ska enligt kommunallagen ha riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Målen ska utvärderas i delårsrapport och årsredovisning. Direktionens och revisorernas roll i förbundet illustreras i figuren nedan:*

1

Direktionen beslutar om mål för god ekonomisk hushållning.

2

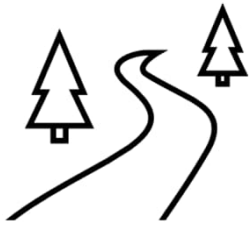

Direktionen utvärderar målen i delårsbokslutet och gör en prognos över måluppfyllelsen för helåret.

3

Revisorerna bedömer om resultaten i delårsrapport är förenliga med de mål direktionen beslutat.

+

Revisorerna bedömer också om kommunalförbundet väntas klara kravet på en ekonomi i balans.

Penneo dokumentnyckel: 3751T-2TFKT-6C63P-CLUCO-U37OH-MQODW

2. Direktionens definition av god ekonomisk hushållning

- Direktionen har i Budget 2024 angivit att god ekonomisk hushållning tolkas som att förbundets resurser ska användas där de gör mest nytta. Direktionen har tagit beslut om 2 verksamhetsmässiga mål och 2 finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Utöver följande mål har 5 verksamhetsmässiga mål beslutats kopplat till effektiv och ändamålsenlig organisation.

Förbundet har följande finansiella mål kopplat till god ekonomisk hushållning:

- Verksamhetens nettokostnad ska understiga medlemsbidrag
- Självfinansieringsgrad för investeringar ska överstiga 100 %, dvs finansieras med egna medel.

Förbundet har följande verksamhetsmässiga mål kopplat till god ekonomisk hushållning:

- Där så är möjligt ska digitalisering ske i syfte att effektivisera förbundets administrativa processer
- Säkerställa effektivt nyttjande av fordon

Penneo dokumentnyckel: 3751T-2TFKT-6C63P-CLUCO-U37OH-MQODW

2. Direktionens definition av god ekonomisk hushållning forts.

- Direktionen har beslutat om totalt 6 aktiviteter för att mäta verksamhetsmässiga mål. Mätningstidpunkt uppges i budget 2024 inträffa per 31 augusti och per 31 december 2024.

- Direktionen har beslutat i budget 2024 att mätningstidpunkt för finansiella mål också ska inträffa per 31 augusti och 31 december 2024.

Penneo dokumentnyckel: 3751T-2TFKT-6C63P-CLUCO-U37OH-MQODW

3. Balanskravet

- I delårsrapportens förvaltningsberättelse finns en redogörelse över det förväntade balanskravsresultatet för räkenskapsåret 2024.
- Prognotiserat balanskravsresultat uppgår till -8,4 mnkr vilket överensstämmer med helårsprognos för förbundet. Inga justeringsposter förväntas.
- Kommunallagens krav på en ekonomi i balans förväntas inte bli uppfyllt vid räkenskapsårets utgång.
- Totalt -3,9 mnkr finns i underskott från föregående år, där synnerliga skäl åberopades om 4,6 mnkr, vilket behöver återställas år 2026.
- Årets negativa resultat utgörs i huvudsak av ökade verksamhetskostnader och högre finansiella kostnader än budgeterat. Finansiella kostnader avser framförallt kostnader kopplat till pensionskostnader vilket varit högre än budgeterat med anledning av ränte- och basbeloppsuppräkning avstämt mot externt besked från pensionsförvaltare.

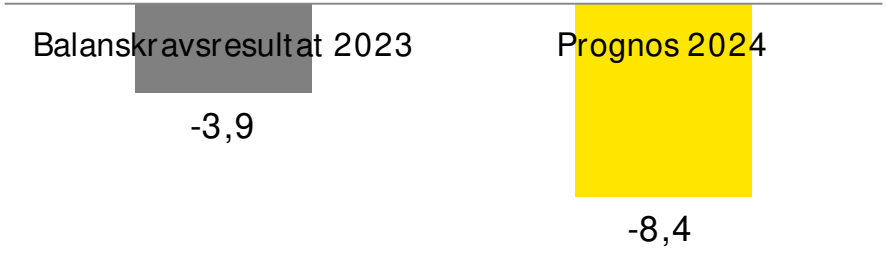

Penneo dokumentnyckel: 3751T-2TFKT-6C63P-CLUCO-U37OH-MQODW

Finansiellt- och verksamhetsuppdrag kopplat till god ekonomisk hushållning, prognos

- Förbundet har följande finansiellt uppdrag kopplat till god ekonomisk hushållning :
  - Verksamhetens nettokostnad ska understiga medlemsbidrag

    Prognosen för 2024 är att målet inte bedöms uppnås. Ett underskott på drygt 8 mnkr prognostiseras.

  - Självfinansieringsgrad för investeringar ska överstiga 100 %, dvs finansieras med egna medel.

    Prognosen för 2024 är att målet bedöms uppnås. Investeringsvolym håller sig inom tilldelad budgetram.

- Förbundet har följande verksamhetsuppdrag kopplat till god ekonomisk hushållning:

  - I syfte att effektivisera våra administrativa processer ska vi där så är möjligt digitalisera

    Målet förväntas uppnås – implementerat automatisk fakturering från verksamhetssystem. Vidare mätning under hösten 2024 avseende E-tjänster.

  - Säkerställa effektiv nyttjande av fordon

    Målet förväntas uppnås. Pågående granskning av bokningslistor för att se över användningsgrad samt bedömning av behov av personbilar på de fysiska arbetsplatserna.

Penneo dokumentnyckel: 3751T-2TFKT-6C63P-CLUCO-U37OH-MQODW

3. Direktionens uppföljning av god ekonomisk hushållning och balanskrav

- Direktionen följer i delårsbokslut upp 4 av direktionens 4 mål.
  - 2 av 2 verksamhetsmässiga mått prognostiseras att uppnås för året.
  - 1 av 2 finansiella mål prognostiseras att uppnås för året.

  - Av delårsrapport framgår inte tydligt resultat av mätning för mål om säkerställan effektiv nyttjande av fordon som förväntas presenteras i period efter 2024-08-31.
  - Vidare framgår i delårsrapport beslutade aktiviteter kopplade till verksamhetsmässiga mål. För målet ”I syfte att effektivisera våra administrativa processer ska vi där så är möjligt digitalisera” framgår 4 aktiviteter. Vi upplever inte att uppföljning av genomförda åtgärder i delårsrapport 2024-08-31 fullt ut är förankrat med beslutade aktiviteter för målet.

- Direktionens samlade bedömning är att förbundet uppnår en god ekonomisk hushållning inom **planperioden** utifrån de åtgärder som vidtas.

- Förbundets prognostiserade balanskravsresultat är ca -8,4 mnkr för år 2024 samt inrullat underskott om ca -3,9 mnkr.

Penneo dokumentnyckel: 3751T-2TFKT-6C63P-CLUCO-U37OH-MQODW

4. Vår bedömning

- Vår bedömning är att förbundet efterlever kraven på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet samt inte förväntas efterleva direktionens krav på en ekonomi i balans.

- Vår bedömning är att prognosen delvis är förenlig med de *finansiella* mål som direktionen fastställt.

- Vår bedömning är att prognosen delvis är förenlig med de *verksamhetsmässiga* mål som direktionen fastställt. Vi noterar dock brister i måluppfyllelsen kopplat till beslutad mätperiod per 31 augusti 2024 samt att inte samtliga beslutade aktiviteter presenteras och utvärderas.

- **Vår samlade bedömning är att direktionen inte förväntas uppnå en god ekonomisk hushållning isolerat får räkenskapsår 2024.**

- Vi rekommenderar direktionen att tydliggöra bedömning för god ekonomisk hushållning beaktat kortsiktigt (1 år) med en långsiktig bedömning som komplement.

Harald Justegård
Auktoriserad revisor

Linnea Johansson
Verksamhetsrevisor

Penneo dokumentnyckel: 3751T-2TFKT-6C63P-CLUCO-U37OH-MQODW

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HARALD ÅKE JOHN JUSTEGÅRD
Undertecknare
På uppdrag av: EY
Serienummer: c090e2e83ce57d[…]0288a615a6ace
IP: 147.161.xxx.xxx
2024-10-31 12:52:26 UTC

LINNÉA JOHANSSON
Undertecknare
Serienummer: c0d0784c4ee6a8[…]bc2676c59b286
IP: 147.161.xxx.xxx
2024-10-31 15:10:05 UTC

Penneo dokumentnyckel: 3751T-2TFKT-6C63P-CLUCO-U37OH-MQODW

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

Räddningstjänsten Sydost

Granskning av delårsbokslut 2024

Harald Justegård
Auktoriserad revisor

Adam Donnerstål
Revisionsmedarbetare

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L72SE-37X0C-XAHQI

Building a better working world

Om Rapporten

Vi har i denna rapport sammanfattat de mer väsentliga iakttagelserna från vår översiktliga granskning av förbundets delårsrapport per 31 augusti 2024.

Vår översiktliga granskning är anpassad till förbundets verksamhet och är primärt utformad för att vi ska kunna avge en granskningsrapport där vi uttalar en slutsats om delårsrapporten.

Vår översiktliga granskning har genomförts i enlighet med standard för kommunal räkenskapsrevisions instruktion för tillämpning av "Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation". En översiktlig granskning av har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision (KISA) och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision hade utförts.

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L72SE-37X0C-XAHQI

Revisionens omfattning

Bakgrund:

- *Kommunalförbund ska enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) upprätta minst en delårsrapport. Den ska omfatta minst sex och högst åtta månader samt avse tiden från årets början. Revisorerna ska enligt kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen i budgeten beslutat om god ekonomisk hushållning. Revisorernas skriftliga bedömning ska bifogas delårsrapporten.*
- *Enligt LKBR ska delårsrapporten innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. Dessutom ska, enligt Rådet för kommunala redovisning (RKR) en samlad beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet ingå i delårsrapporten.*
- *LKBR och RKR ställer minimikrav på delårsrapportens innehåll, t.ex. finns det inga formella krav på kassaflödesanalys eller sammanställda räkenskaper. Eftersom delårsrapporten utgör ett viktigt styrdokument som används av direktionen för uppföljning av ekonomi och verksamhet kan förbundet själv välja att ha ytterligare information eller publicera fullständiga finansiella rapporter i sin delårsrapport. I det fallet utgöra normeringen inte någon begränsning.*

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L72SE-37X0C-XAHQI

Revisionens omfattning

Revisionens omfattning:

- Anvisning för tillämpning av ISRE 2410 i Standard för kommunal räkenskapsrevision behandlar revisorns ansvar vid uppdrag att utföra en översiktlig granskning av finansiell delårsinformation.
- Målet för uppdraget är att göra det möjligt för revisorn att uttala en slutsats grundad på den översiktliga granskningen om huruvida det har kommit fram några omständigheter som ger henne eller honom anledning att anse att den finansiella delårsinformationen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med en tillämplig föreställningsram för finansiell rapportering.
- Revisorn gör förfrågningar, utför analytisk granskning och vidtar andra översiktliga granskningsåtgärder för att minska risken för att uttrycka en felaktig slutsats till en begränsad nivå när den finansiella delårsinformationen är väsentligt felaktig.
- Målet för en översiktlig granskning av finansiell delårsinformation skiljer sig betydligt från målet för en revision. En översiktlig granskning av finansiell delårsinformation ger inte en grund att lämna ett uttalande om huruvida den finansiella informationen, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild i enlighet med den tillämpliga föreställningsramen för finansiell rapportering.
- Revisorn ska lämna en skriftlig rapport som innehåller en uttalad slutsats om huruvida det har kommit fram några omständigheter som ger revisorn anledning att anse att den finansiella delårsinformationen inte, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild.

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L72SE-37X0C-XAHQI

Bokslutsprocessen

- Granskningen av delårsbokslutet påbörjades den 30 september.
- Genomgång av bokslutsdokumentation,
- Avstämning av stödjande underlag,
- Analytisk granskning,
- Intervjuer med ansvariga.

- Vår övergripande bedömning är att dokumentationen av delårsbokslutet per augusti 2024 har utvecklats jämfört med förbundets första delårsbokslut per augusti 2023. Förbundets bokslutsprocess är beroende av nyckelpersoner och vi har upplevt att kontrollmoment i efterlevnad RKR R17 Delårsrapport innehar förbättringsmöjligheter sett till finansiell rapportering.

- Granskning av delårsbokslut 2024 är utfört i enlighet med Standard för Kommunal räkenskapsrevision (KISA).

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L725E-37X0C-XAHQI

Delårsrapport 2024-01-01—2024-08-31

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L72SE-37X0C-XAHQI

Förvaltningsberättelse

- Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultatrapport, en balansrapport och en förenklad förvaltningsberättelse.
- Rådet för kommunal redovisning (RKR) har lämnat en rekommendation (R17) vad förvaltningsberättelsen ska innehålla för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.
  - Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas,
  - Upplysning om Kommunalförbundets och koncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen för god ekonomisk hushållning,
  - En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten,
  - En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Bedömning

- Vår bedömning är att förvaltningsberättelsen i delårsrapporten för Räddningstjänsten Sydost för perioden 2024-01-01—2024-08-31 i allt väsentligt uppfyller krav enligt lagstiftning och normering.

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L725E-37X0C-XAHQI

Resultat- och balansräkning

- Enligt 13 kap. 3§ första stycket LKBR ska för varje post eller delpost i resultaträkningen i den delårsrapport redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår och budget för innevarande räkenskapsår.
- Enligt 13 kap. 3§ andra stycket LKBR ska för varje post eller delpost i balansräkningen i en delårsrapport redovisas för motsvarande post för närmast föregående räkenskapsårs utgång.

Bedömning

- Vår bedömning är att förvaltningsberättelsen i delårsrapporten för Räddningstjänsten Sydost för perioden 2024-01-01—2024-08-31 uppfyller krav enligt lagstiftning och normering.

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L72SE-37X0C-XAHQI

Notupplysningar

- En delårsrapport ska innehålla upplysningar i not om:
  - Att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen,
  - Stora variationer i när under året intäkter och kostnader uppkommer, vilket gör att utfallet för delårsrapporten väsentligt avviker från årsprognosen,
  - Erhållna men ännu ej intäktsredovisade generella statsbidrag,
  - Karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat,
  - Effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden,
  - Förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat räkenskapsårets början

Bedömning

- Vår bedömning är att notupplysningarna i delårsrapporten för Räddningstjänsten Sydost för perioden 2023-01-01 — 2023-08-31 i allt väsentligt uppfyller krav enligt lagstiftning och normering. Ett sent tillägg av formalia har fått ske för efterlevnad av avsnitt i årets delårsrapport. Av obligatorisk information som träffar förbundets delårsrapport återfinns information i andra avsnitt än noter vilket rekommenderas att ses över till framtida delårsrapporter.

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L725E-37X0C-XAHQI

lakttagelser ifrån vår granskning

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L72SE-37X0C-XAHQI

lakttagelser från granskning delårsbokslut

Fråga	Kommentar
Bokslutsprocessen	► RKR rekommendation RKR R17 Delårsrapport behandlar minimikrav på innehåll och Räddningstjänsten Sydost har i allt väsentligt anpassat delårsrapport 2024 gentemot normering. ► Vi rekommenderar förbundet att införa kontrollmoment i delårsbokslut kopplat till efterlevnad av RKR R17 rekommendation. Avsnitt noter som föregående år innehöll upplysningar utöver rekommendation har i årets delårsbokslut fått kompletterats sent i processen med information vilket upplevs kunnat undvikas med ett sådant kontrollmoment. ►Det finns bokslutsspecifikationer för samtliga balansposter vilka är avstämda översiktligt i samband med delårsrapporten. ►Ett arbete har påbörjats kopplat till huvudbokskonton för en förbättrad uppföljningsmöjlighet. Avseende intäktskonton har samma kontoslag används för medlemsbidrag samt för försäljning av verksamhet. Justeringar har fått göras under året och hanteringen har medfört ytterligare tid i analysarbete mellan finansiell rapporten innehåll och huvudboken. Vi ser positivt på förbundets ambition att hålla isär intäktsströmmar i huvudboken där utbildningsinsatser kommer ske. Uppföljning av revisionsteam sker under årsbokslutet. Vi har inte identifierat att hanteringen medfört risk för väsentliga felaktigheter efter utökat avstämningsarbete.
Identifierat avklippsfel intäkter (ej väsentligt fel)	►Som framgår i avsnitt förvaltningsberättelse i delårsrapport har det förekommit eftersläpning i fakturering av externutbildning vilket motsvarar ett belopp om ca 100 –150 tkr som felaktigt inte bokförts för perioden utan i efterföljande period. Felet är inte av väsentlig karaktär varpå det inte påverkat sakkunnigt biträdes revisionsyttrande. ►Vi rekommenderar förbundet att införa kontrollmoment avseende avklipp för att säkerställa att intäkter bokförs i rätt period. Vi kommer följa upp hantering i årsbokslut 2024.

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L72SE-37X0C-XAHQI

lakttagelser från granskning delårsbokslut

Fråga	Kommentar
Cyberattack 2024 IT-miljö	▸ **Cyberattack under inledning av 2024 hos service organisation** ▸Efter möten som har hållits med både Räddningstjänsten Sydost och part som ansvarar för driften av väsentliga system är vår uppfattning att kontroller har utförts, både lokalt och centralt för att säkerställa att data är opåverkad och fullständig. Vi har efter utförda granskningsåtgärder inte träffats av nogra indikationer som påvisar att fullständighet av data är påverkad som medför en väsentlig osäkerhet kopplad till finansiell rapportering. Förbundet har erhållit stort stöd från driftsansvarig i de kontroller och avstämningar som har genomförts. Incidenten har främst påverkat verksamheterna genom tillgänglighet av system och att data varit avbruten under en period.

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L725E-37X0C-XAHQI

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunalförbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättade i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L72SE-37X0C-XAHQI

Harald Justegård

Auktoriserad revisor

Harald.justegard@se.ey.com

Adam Donnerstål

Revisionsmedarbetare

adam.donnerstal@se.ey.com

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L72SE-37X0C-XAHQI

Building a better working world

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HARALD ÅKE JOHN JUSTEGÅRD
Auktoriserad revisor
På uppdrag av: EY
Serienummer: c090e2e83ce57d[…]0288a615a6ace
IP: 147.161.xxx.xxx
2024-10-31 12:53:12 UTC

Penneo dokumentnyckel: XVNMO-4JTN7-I6MHG-L72SE-37X0C-XAHQI

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

§ 142

Diarienummer 2024/113 020 KS

Revidering av riktlinje krigsplacering

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att$_1$ ändra namnet på kapitlet ”Borgholm Energi AB” till ”Kommunens bolag” och i brödtexten nämna Borgholmshem AB och byta ut ”Borgholm Energi AB” till ”koncernen Borgholm Energi”.

att$_2$ anta revidering av riktlinjer för krigsplaceringar, enligt de justeringar som framgår i tjänsteskrivelsen.

Ärendebeskrivning

Borgholms kommun samt dess bolag ingår i totalförsvaret. Krigsplaceringar är en planeringsåtgärd för att säkerställa att personal finns i tillräcklig utsträckning för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet om regeringen beslutar om höjd beredskap. Med anledning av det krav som ställs på utbildningsförvaltningen bör kommunens riktlinjer angående lärare i grundskolan revideras. Vissa andra justeringar på grund av omorganisationsförändringar bör också göras.

Beslutsunderlag

- Riktlinjer för kommunens krigsplaceringar, daterad 2024-09-06

Bedömning

Skolverket är en beredskapsmyndighet sedan den 1 oktober 2022 och enligt förordning (1991:1195) om skolväsendet under krig och vid krigsfara m.m. ska kommunen sörja för att alla skolpliktiga barn som vistas där får föreskriven utbildning i kommunens förskoleklass eller grundskola.

Skolväsendet är en samhällsviktig verksamhet. Utgångspunkten är att undervisningen i möjligaste mån, med hänsyn taget till rådande förhållanden, ska fortsätta som i normalfallet även om höjd beredskap råder i landet

Ytterligare en utgångspunkt är ansvarsprincipen som innebär att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden även ansvarar för den under en krissituation eller vid höjd beredskap.

För att kunna upprätthålla utbildningsförvaltningens verksamhet anser Borgholms kommun att även lärare i grundskolan ska ingå i kommunens krigsorganisation och krigsplaceras. Detta som en planeringsåtgärd och för att kunna säkerställa utbildningen även under svåra förhållanden som ett beslut om höjd beredskap skulle innebära.

Krigsplaceringar är som nämnts en planeringsåtgärd och innebär att Borgholms kommun tar personal i anspråk samt att dessa inte kan krigsplaceras av annan aktör.

Ölands kommunalförbund har upplösts. Detta innebär att räddningstjänsten är ett eget förbund med egen totalförsvarsplanering. IT-avdelningen har placerats under Borgholms kommun och därför bör Borgholms kommun ansvara för krigsplaceringar.

Konsekvensanalys

Att anta revideringen av riktlinjer för krigsplaceringar innebär att utbildningsförvaltningen säkerställer att personal finns för att i möjligaste mån bedriva undervisning vid ett beslut om höjd beredskap. Vidare gäller också att Borgholms kommun säkerställer IT-kompetens om riktlinjerna revideras.

Att inte anta revideringen innebär att annan aktör kan ta personal från utbildningsförvaltningen samt IT-avdelningen i anspråk.

Dagens sammanträde

Arbetsutskottet diskuterar revidering av riktlinjen för krigsplacering. Staffan Larsson (C) påtalar behovet av att göra vissa ytterligare justeringar till riktlinjen. Justeringen består av att ändra namnet på kapitlet ”Borgholm Energi AB” till ”kommunens bolag” och i brödtexten nämna Borgholmshem AB och byta ut ”Borgholm Energi AB” till ”koncernen Borgholm Energi”.

Yrkande

Staffan Larssons (C) har följande ändringsyrkande:

att ändra namnet på kapitlet ”Borgholm Energi AB” till ”kommunens bolag” och i brödtexten nämna Borgholmshem AB och byta ut ”Borgholm Energi AB” till ”koncernen Borgholm Energi”.

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Säkerhetssamordnare

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

2024-09-06

Ärendenummer
2024/113 020-KS

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Dokument

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta revidering av riktlinjer för krigsplaceringar.

Ärendebeskrivning

Borgholms kommun samt dess bolag ingår i totalförsvaret. Krigsplaceringar är en planeringsåtgärd för att säkerställa att personal finns i tillräcklig utsträckning för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet om regeringen beslutar om höjd beredskap. Med anledning av det krav som ställs på utbildningsförvaltningen bör kommunens riktlinjer angående lärare i grundskolan revideras. Vissa andra justeringar på grund av omorganisationsförändringar bör också göras.

Beslutsunderlag

- Riktlinjer för kommunens krigsplaceringar, daterad 2024-09-06

Bedömning

Skolverket är en beredskapsmyndighet sedan den 1 oktober 2022 och enligt förordning (1991:1195) om skolväsendet under krig och vid krigsfara m.m. ska kommunen sörja för att alla skolpliktiga barn som vistas där får föreskriven utbildning i kommunens förskoleklass eller grundskola.

Skolväsendet är en samhällsviktig verksamhet. Utgångspunkten är att undervisningen i möjligaste mån, med hänsyn taget till rådande förhållanden, ska fortsätta som i normalfallet även om höjd beredskap råder i landet

Ytterligare en utgångspunkt är ansvarsprincipen som innebär att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden även ansvarar för den under en krissituation eller vid höjd beredskap.

För att kunna upprätthålla utbildningsförvaltningens verksamhet anser Borgholms kommun att även lärare i grundskolan ska ingå i kommunens krigsorganisation och krigsplaceras. Detta som en planeringsåtgärd och för att kunna säkerställa utbildningen även under svåra förhållanden som ett beslut om höjd beredskap skulle innebära.

Krigsplaceringar är som nämnts en planeringsåtgärd och innebär att Borgholms kommun tar personal i anspråk samt att dessa inte kan krigsplaceras av annan aktör.

Ölands kommunalförbund har upplösts. Detta innebär att räddningstjänsten är ett eget förbund med egen totalförsvarsplanering. IT-avdelningen har placerats under Borgholms kommun och därför bör Borgholms kommun ansvara för krigsplaceringar.

Konsekvensanalys

Att anta revideringen av riktlinjer för krigsplaceringar innebär att utbildningsförvaltningen säkerställer att personal finns för att i möjligaste mån bedriva undervisning vid ett beslut om höjd beredskap. Vidare gäller också att Borgholms kommun säkerställer IT-kompetens om riktlinjerna revideras.

Att inte anta revideringen innebär att annan aktör kan ta personal från utbildningsförvaltningen samt IT-avdelningen i anspråk.

Konsekvensmatris	Internt perspektiv		Samhällsperspektiv					
Förslag	Ekonomi (negativ eller positiv budget-påverkan)	Personal (se Personal-policy)	Jämställdhet (se Jämställdhets- och mångfaldspolicy)	Barn (se rutin för barn-konsekvens-analys)	Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande	Globalt mål 4 God utbildning för alla	Globalt mål 8 Anständiga arbetsvillkor & ekonomisk tillväxt	Globalt mål 12 Hållbar konsumtion och produktion
A	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ○ ●	○ ● ○	○ ○ ●	○ ● ○	○ ● ○
B	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○
Att göra inget	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○

Tabellen beskriver förvaltningens bedömning av konsekvenserna av angivna förslag. Röd indikerar negativ påverka, gul liten eller ingen påverkan och grön positiv påverkan. Vid bedömd stor påverkan kan ytterligare konsekvensanalys vara bifogad skrivelsen.

Beslutet skickas till

- Säkerhetssamordnare

Jens Odevall
Kommunchef

Magnus Areskog
Säkerhetssamordnare

Borgholms kommun

Styrdokument

Ärendenummer
2024/113 020-KS

Policy
Strategi
Riktlinje
Handlingsplan

Revidering av riktlinje för krigsplacering

Antaget av instans 20XX-XX-XX § paragraf nr.

Reviderad av skriv namn på instans eller tjänst högst 4 år efter senaste revideringen. § paragraf nr.
Revideras senast högst 4 år efter senaste revideringen.
Dokumentansvarig: Säkerhetssamordnare

Innehållsförteckning

Inledning 3
Kommunledningsförvaltningen 3
Socialförvaltningen 3
Utbildningsförvaltningen 3
Kommunens bolag 4

Inledning
Riktlinjer för krigsplaceringar i Borgholms kommun har reviderats med anledning av det snabbt försämrade säkerhetspolitiska omvärldsläget, att lagstiftning ställer krav på utbildningsförvaltningen samt att Ölands kommunalförbund har upphört. Detta gör att Borgholms kommun som arbetsgivare krigsplacerar fler anställda för att kunna upprätthålla kommunens samhällsviktiga verksamheter även under extremt svåra förhållanden. En kommun måste fungera i alla lägen, även i en större krissituation eller om Sverige skulle hamna i en situation av höjd beredskap och ytterst i krig.

Kommunernas ansvar att krigsplacera personal regleras i överenskommelse mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) för perioden 2024–2026. Detta ansvar har även funnits i tidigare överenskommelse.

Uppgiften ingår i det arbete som ska göras med statligt stöd som betalas ut till kommunerna bland annat för genomförande av åtaganden i denna överenskommelse.

All personal vars huvudsakliga arbetsuppgifter är samhällsviktig verksamhet bör krigsplaceras på sin arbetsplats. Definitionen av samhällsviktig verksamhet utgår från MSB:s föreskrift 2015:5 om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser. Denna definition är utgångspunkten i alla kommunala åtaganden enligt överenskommelser mellan SKR och MSB som gäller extraordinära händelser.

Tjänstgöring i enlighet med krigsplacering kräver att regeringen beslutat om att allmän tjänsteplikt råder. Bedömningen tills vidare är att kommunen i ett sådant läge kommer att behöva all sin personal men att icke krigsplacerade är tillgängliga under allmän tjänsteplikt.

Nedan följer principer för krigsplacering av personal i Borgholms kommun och dess bolag.

Kommunledningsförvaltningen
Kommunledningen, stöd till det politiska beslutsfattandet, den centrala administrativa verksamheten samt kommunikation bedöms som samhällsviktig. I administration inkluderas även ekonomi och personalfrågor.

Övrig samhällsviktig verksamhet ur ett totalförsvarsperspektiv som sorterar under kommunledningsförvaltningen är delar av tekniska avdelningen: fastighet, kostverksamhet, lokalvård och logistikfunktion. Även IT-avdelningen är organisatoriskt placerad under kommunledningsförvaltningen och utgör samhällsviktig verksamhet.

Personal inom ovan nämnda verksamheter bör krigsplaceras.

Socialförvaltningen
Merparten av verksamheten som sorterar under socialförvaltningen utgör samhällsviktig verksamhet. Utgångspunkten är därför att socialförvaltningens personal ska krigsplaceras på sina arbetsplatser.

Utbildningsförvaltningen
Barnomsorg liksom förskola och grundskola är verksamheter som är samhällsviktiga ur ett totalförsvarsperspektiv. Skolverket är numer en beredskapsmyndighet varför samtlig

personal i förskola och grundskola bör krigsplaceras. Ytterligare en verksamhet som bedöms behöva vara resurssatt är fritidsverksamheten.

För att kunna upprätthålla högsta möjliga nivå även under höjd beredskap bör därför tillsvidareanställd personal inom dessa verksamheter krigsplaceras.

Kommunens bolag

För verksamheten i kommunens bolag: koncernen Borgholm Energi och Borgholmshem AB gäller samma principer som för socialförvaltningen. Bolagen hanterar vatten, avlopp, energiproduktion, avfall och fastigheter. Samtliga dessa verksamheter är att se som samhällsviktiga. All tillsvidareanställd personal bör därför krigsplaceras på sin arbetsplats.

.

§ 144

Diarienummer 2023/103 003 KS

Arbetsform för funktionsvariationsfrågor

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta arbetsformen för kommunala funktionsvariationsrådet (KFR).

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att upphäva beslut KSAU 2024-03-12 § 48.

Ärendebeskrivning

Det finns en efterfrågan om att kommunen tar in ett bredare perspektiv i sitt beslutsfattande genom att

Ett förslag för att integrera funktionsvariationsfrågor arbetades fram till kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-03-12. Det ansågs mest fördelaktigt att använda redan existerade strukturer, i form av kommunala pensionärsrådet, för att förenkla integrationen av perspektivet. Arbetsutskottet föreslog således kommunstyrelsen att godkänna förslaget på nytt kommunalt pensionärs- och funktionsvariationsråd (beslut KSAU 2024-03-12 § 48).

Förslaget fick dock inget stöd av kommunstyrelsen och folkhälsosamordnaren har sedan dess arbetat fram en ny form för ett råd som enbart inbegriper funktionsvariationsfrågor, samt en uppdatering av arbetsformen för pensionärsrådet. Den sistnämnda uppdateringen förutsätter dock att kommunfullmäktige upphäver den gamla arbetsformen för pensionärsrådet.

Förvaltningen föreslår också arbetsutskottet att upphäva sitt gamla beslut att föreslå kommunstyrelsen anta arbetsformen för pensionärs- och funktionsvariationsrådet, då det inte behandlades i kommunstyrelsen och således fortfarande är aktuellt.

Beslutsunderlag

- Arbetsform för Kommunala funktionsvariationsrådet (KFR), daterad 2024-10-31
- Beslut KSAU 2024-03-12 § 48
- Tjänsteskrivelse - arbetsformer för kommunala pensionärs- och funktionsvariationsområdet (KPFR), daterad 2024-03-18
- Arbetsform för Kommunala Pensionärs -och funktionsvariationsrådet (KPFR) - Denna version gäller ej, daterad 2024-02-26

Dagens sammanträde

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Folkhälsosamordnaren
- Kommunikatörerna
- Kommunala pensionärsrådet

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

2024-10-31

Ärendenummer
2023/103 003-KS

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - arbetsform för kommunala funktionsvariationsfrågor

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta arbetsformen för kommunala funktionsvariationsrådet (KFR).

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att upphäva beslut KSAU 2024-03-12 § 48.

Ärendebeskrivning

Det finns en efterfrågan om att kommunen tar in ett bredare perspektiv i sitt beslutsfattande genom att

Ett förslag för att integrera funktionsvariationsfrågor arbetades fram till kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-03-12. Det ansågs mest fördelaktigt att använda redan existerade strukturer, i form av kommunala pensionärsrådet, för att förenkla integrationen av perspektivet. Arbetsutskottet föreslog således kommunstyrelsen att godkänna förslaget på nytt kommunalt pensionärs- och funktionsvariationsråd (beslut KSAU 2024-03-12 § 48).

Förslaget fick dock inget stöd av kommunstyrelsen och folkhälsosamordnaren har sedan dess arbetat fram en ny form för ett råd som enbart inbegriper funktionsvariationsfrågor, samt en uppdatering av arbetsformen för pensionärsrådet. Den sistnämnda uppdateringen förutsätter dock att kommunfullmäktige upphäver den gamla arbetsformen för pensionärsrådet.

Förvaltningen föreslår också arbetsutskottet att upphäva sitt gamla beslut att föreslå kommunstyrelsen anta arbetsformen för pensionärs- och funktionsvariationsrådet, då det inte behandlades i kommunstyrelsen och således fortfarande är aktuellt.

Beslutsunderlag

- Arbetsform för Kommunala funktionsvariationsrådet (KFR), daterad 2024-10-31
- Beslut KSAU 2024-03-12 § 48
- Tjänsteskrivelse - arbetsformer för kommunala pensionärs- och funktionsvariationsområdet (KPFR), daterad 2024-03-18
- Arbetsform för Kommunala Pensionärs -och funktionsvariationsrådet (KPFR) - Denna version gäller ej, daterad 2024-02-26

Beslutet skickas till

- Folkhälsosamordnaren
- Kommunikatörerna
- Kommunala pensionärsrådet

Anton Karlsson
Kommunsekreterare

Borgholms kommun

Styrdokument

Ärendenummer
2023/103 003-KS

Arbetsordning
Reglemente
Instruktion
Delegationsordning

Arbetsform för Kommunala funktionsvariationsrådet (KFR)

Antaget av Kommunstyrelsen 20XX-XX-XX § paragraf nr.

Revideras senast 2028-12-31
Dokumentansvarig: Folkhälsosamordnare

Innehåll

1 Funktionsvariationsrådets ställning och uppgifter 3
2 Sammansättning 3
3 Rådets arbete 4
4 Ekonomi 4

1 Funktionsvariationsrådets ställning och uppgifter

Kommunala funktionsvariationsrådet kan nyttjas som en samrådsinstans före beslut och ömsesidig information mellan kommunen och företrädare för funktionsvarierade.

Kommunala funktionsvariationsrådet (KFR) har som samrådsorgan inte en ställning som kommunal nämnd eller styrelse. Rådet är inte ett remissorgan. Däremot kan de lokala föreningarna lämna remissvar för frågor som berör dess intresseområden.

Rådet behöver inte ha enhetlig uppfattning och regleras inte av kommunallagens bestämmelser avseende arbetsformer och beslutsförhet.

Kommunen ges genom rådet möjlighet att få funktionsvarierades synpunkter samt att samråda med dem i ett tidigt skede av olika beredningsprocesser. Föreningarna blir härigenom i högre grad delaktiga i samhällsutvecklingen.

Föreningarnas representanter skall i rådet ta initiativ till och aktivt arbeta för förändringar i den kommunala verksamheten, informera om och ge förslag till lämpliga anpassningar av det verksamhetsutbud som berör föreningarnas förhållanden i hela kommunen.

2 Sammansättning

Rådet består av ledamöter från kommunstyrelsens arbetsutskott

En representant från varje riksorganisation som är verksam i kommunen och som samlar funktionsvarierade.

Berörda tjänstemän från de olika förvaltningarna kallas beroende på dagordningens innehåll.

Ersättare ska finnas för ledamöterna och representanterna. Ledamot från de kommunala nämnderna inbjuds till rådet, när så påkallas.

Representant för föreningar och organisationer ansvarar själva för att informera ersättare vid förhinder.

3 Rådets arbete

Rådets ordförande, är tillika ordförande eller ledamot i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Organisationer som driver verksamhet inom kommunen med syfte att tillvarata funktionsvarierades intressen, kan när särskilda skäl föreligger, inbjudas att delta i rådets överläggningar. Representanter för övriga samhällsorgan kan också inbjudas till rådet för information, diskussion eller samråd. Rådet bör vidare beredas möjlighet att träffa andra förtroendevalda och anställda.

KFR skall sammanträda minst två gånger per år. Extra sammanträde skall hållas om ordföranden, vice ordföranden eller mer än hälften av rådets ledamöter begär det. Datum för sammanträdesdagar skall fastställas vid årets början.

Rådets ställningstagande skall redovisas genom protokoll efter varje sammanträde och delges rådets ledamöter.

Punkter som ska tas med ut i kallelsen ska meddelas sekreteraren senast 2 veckor innan mötet. Kallelsen skickas ut 7 dagar innan mötet. Punkter som inte aviseras i förtid kan komma att bordläggas tills nästa möte. Protokoll skall vara färdigt inom 2 veckor från mötestidpunkten.

Kommunen tillhandahåller sekreterare i kommunala funktionsvariationsrådet.

4 Ekonomi

KFR representanter i rådet utses av- och representerar sina föreningar. De omfattas därför inte av kommunens regler för ersättning till förtroendevalda. Reseersättning utbetalas. Samåkning bör ske i största möjliga utsträckning.

§ 48

Diarienummer 2023/103 003 KS

Arbetsformer för kommunala pensionärs- och funktionsvariationsrådet (KPFR)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta arbetsformer för kommunala pensionärs- och funktionsvariationsrådet (KPFR)

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att upphäva nu gällande reglemente och arbetsformer för kommunala pensionärsrådet (KPR)

Ärendebeskrivning

Kommunen har idag ett pensionärsråd (KPR) och förslag föreligger om att integrera funktionsvariationsfrågorna i detta organ. Detta innebär att föreningar för funktionsvarierade bjuds in till rådet och de möten som idag hålls med KPR då många är gemensamma. Rådet föreslås få ett nytt namn ” kommunala pensionärs- och funktionsvariationsrådet (KPFR)”.

Dagens reglemente och arbetsformer är antagna av kommunfullmäktige men är mer att betrakta som arbetsformer och uppdragsbeskrivning. Rådet ligger under kommunstyrelsen och arbetsutskottet sitter med i rådet för att kunna hantera frågor som rör hela kommunens verksamheter.

Beslutsunderlag

Arbetsformer för Kommunala Pensionärs-och funktionsvariationsrådet (KPFR)
Reglemente för kommunala pensionärsrådet - antagen av kommunfullmäktige 2009-09-14 § 86

Bedömning

Det är lämpligt att inte skapa ett nytt forum för att bevaka frågor som rör funktionsvarierade utan istället inkludera detta i KPR:s struktur som är väletablerad. Pensionärsföreningarna har ställt sig bakom förslaget.

Konsekvensanalys

Kommunen behöver skapa samverkansformer för dessa frågor vilket vi idag saknar. Detta stödjs även av den nya föreslagna strategin för ökad tillgänglighet- och delaktighet.

Beslutet skickas till

Kommunala pensionärsrådet
Folkhälsosamordnaren

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

2024-02-27

Ärendenummer
2023/103 003-KS

Till kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - arbetsformer för kommunala pensionärs- och funktionsvariationsområdet (KPFR).

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen

att anta arbetsformer för kommunala pensionärs- och funktionsvariationsområdet (KPFR).

Härutöver föreslår kommunstyrelsen kommunfullmäktige

att upphäva nu gällande reglemente och arbetsformer för kommunala pensionärsrådet (KPR)

Ärendebeskrivning

Kommunen har idag ett pensionärsråd (KPR) och förslag föreligger om att integrera funktionsvariationsfrågorna i detta organ. Detta innebär att föreningar för funktionsvarierade bjuds in till rådet och de möten som idag hålls med KPR då många är gemensamma. Rådet föreslås få ett nytt namn ” kommunala pensionärs- och funktionsvariationsområdet (KPFR)”.

Dagens reglemente och arbetsformer är antagna av kommunfullmäktige men är mer att betrakta som arbetsformer och uppdragsbeskrivning. Rådet ligger under kommunstyrelsen och arbetsutskottet sitter med i rådet för att kunna hantera frågor som rör hela kommunens verksamheter.

Beslutsunderlag

Arbetsformer för Kommunala Pensionärs-och funktionsvariationsrådet (KPFR)

Reglemente för kommunala pensionärsrådet - antagen av kommunfullmäktige 2009-09-14 § 86

Bedömning

Det är lämpligt att inte skapa ett nytt forum för att bevaka frågor som rör funktionsvarierade utan istället inkludera detta i KPR:s struktur som är väletablerad. Pensionärsföreningarna har ställt sig bakom förslaget.

Konsekvensanalys

Kommunen behöver skapa samverkansformer för dessa frågor vilket vi idag saknar. Detta stödjs även av den nya föreslagna strategin för ökad tillgänglighet- och delaktighet.

Konsekvensmatris	Internt perspektiv		Samhällsperspektiv					
	Ekonomi (negativ eller positiv budget-påverkan)	Personal (se Personal-policy)	Jämställdhet (se Jämställdhets- och mångfaldspolicy)	Barn (se rutin för barn-konsekvens-analys)	Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande	Globalt mål 4 God utbildning för alla	Globalt mål 8 Anständiga arbetsvillkor & ekonomisk tillväxt	Globalt mål 12 Hållbar konsumtion och produktion
Förslag								
A	○ ● ○	○ ● ○	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ● ●	○ ● ○	○ ● ○
B	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○
Att göra inget	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○

Tabellen beskriver förvaltningens bedömning av konsekvenserna av angivna förslag. Röd indikerar negativ påverka, gul liten eller ingen påverkan och grön positiv påverkan. Vid bedömd stor påverkan kan ytterligare konsekvensanalys vara bifogad skrivelsen.

Beslutet skickas till

KPR
Folkhälsosamordnaren

Jens Odevall
Kommunchef

Magdalena Widell
Förvaltningssekreterare

Borgholms kommun

Styrdokument

Ärendenummer
2023/103 003-KS

Arbetsordning
Reglemente
Instruktion
Delegationsordning

Arbetsform för Kommunala Pensionärs -och funktionsvariationsrådet (KPFR)

Antaget av Kommunstyrelsen 20XX-XX-XX § paragraf nr.

Revideras senast 2028-12-31
Dokumentansvarig: Folkhälsosamordnare

Innehåll

1 Pensionärs- och funktionsvariationsrådets ställning och uppgifter 3
2 Sammansättning 3
3 Rådets arbete 4
4 Ekonomi 4

1 Pensionärs- och funktionsvariationsrådets ställning och uppgifter

Kommunala pensionärs- och funktonsvariationsrådet kan nyttjas som en samrådsinstans före beslut och ömsesidig information mellan kommunen och företrädare för pensionärernas riksorganisationer och företrädare för funktionsvariationsorganisationer inom kommunen.

Kommunala pensionärs -och funktionsvariationsrådet (KPFR) har som samrådsorgan inte en ställning som kommunal nämnd eller styrelse. Rådet är inte ett remissorgan. Däremot kan de lokala föreningarna lämna remissvar för frågor som berör dess intresseområden.

Rådet behöver inte ha enhetlig uppfattning och regleras inte av kommunallagens bestämmelser avseende arbetsformer och beslutsförhet.

Kommunen ges genom rådet möjlighet att få pensionärsföreningarnas och funktionsvariationsorganisationers synpunkter samt att samråda med dem i ett tidigt skede av olika beredningsprocesser. Föreningarna blir härigenom i högre grad delaktiga i samhällsutvecklingen.

Föreningarnas representanter skall i rådet ta initiativ till och aktivt arbeta för förändringar i den kommunala verksamheten, informera om och ge förslag till lämpliga anpassningar av det verksamhetsutbud som berör föreningarnas förhållanden i hela kommunen.

2 Sammansättning

Rådet består av ledamöter från kommunstyrelsens arbetsutskott

En representant från varje lokal pensionärsförening, som är verksam i kommunen.

En representant från Föreningen Omtanken.

En representant från Demensföreningen.

En representant för funktionsvariationsorganisationerna.

Berörda tjänstemän från de olika förvaltningarna kallas beroende på dagordningens innehåll.

Ersättare ska finnas för ledamöterna och representanterna. Ledamot från de kommunala nämnderna inbjuds till rådet, när så påkallas.

Representant för föreningar och organisationer ansvarar själva för att informera ersättare vid förhinder.

3 Rådets arbete

Rådets ordförande, är tillika ordförande eller ledamot i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Organisationer som driver verksamhet inom kommunen med syfte att tillvarata pensionärernas och funktionsvarierades intressen, kan när särskilda skäl föreligger, inbjudas att delta i rådets överläggningar. Representanter för övriga samhällsorgan kan också inbjudas till rådet för information, diskussion eller samråd. Rådet bör vidare beredas möjlighet att träffa andra förtroendevalda och anställda.

KPFR skall sammanträda minst fyra gånger per år. Extra sammanträde skall hållas om ordföranden, vice ordföranden eller mer än hälften av rådets ledamöter begär det. Datum för sammanträdesdagar skall fastställas vid årets början.

Rådets ställningstagande skall redovisas genom protokoll efter varje sammanträde och delges rådets ledamöter.

Punkter som ska tas med ut i kallelsen ska meddelas sekreteraren senast 2 veckor innan mötet. Kallelsen skickas ut 7 dagar innan mötet. Punkter som inte aviseras i förtid kan komma att bordläggas tills nästa möte. Protokoll skall vara färdigt inom 2 veckor från mötestidpunkten.

Kommunen tillhandahåller sekreterare i kommunala pensionärsrådet.

4 Ekonomi

KPFR representanter i rådet utses av- och representerar sina föreningar. De omfattas därför inte av kommunens regler för ersättning till förtroendevalda. Reseersättning utbetalas. Samåkning bör ske i största möjliga utsträckning.

§ 143

Diarienummer 2024/137 KS

Ny arbetsform för kommunala pensionärsrådet

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att upphäva nu gällande reglemente och arbetsformer för kommunala pensionärsrådet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta den nya arbetsformen för kommunala pensionärsrådet.

Ärendebeskrivning

Folkhälsosamordnaren har tagit fram ett förslag på ny arbetsform för kommunala pensionärsrådet. Det ursprungliga förslaget integrerade funktionsvariationsfrågor till pensionärsrådet. Detta förslag gillades av kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-03-12 § 48, men fick inte stöd av kommunstyrelsen. Således har ett nytt förslag tagits fram, med mindre justeringar, och utan integration av funktionsvariationsfrågor. De frågorna föreslås få ett eget kommunalt råd.

Beslutsunderlag

- Arbetsform för Kommunala Pensionärsrådet (KPR), daterad 2024-10-31

Dagens sammanträde

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Folkhälsosamordnaren
- Kommunala pensionärsrådet
- Kommunikatörer

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

2024-10-31

Ärendenummer
2024/137 -KS

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Ny arbetsform för kommunala pensionärsrådet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att upphäva nu gällande reglemente och arbetsformer för kommunala pensionärsrådet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta den nya arbetsformen för kommunala pensionärsrådet.

Ärendebeskrivning

Folkhälsosamordnaren har tagit fram ett förslag på ny arbetsform för kommunala pensionärsrådet. Det ursprungliga förslaget integrerade funktionsvariationsfrågor till pensionärsrådet. Detta förslag gillades av kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-03-12 § 48, men fick inte stöd av kommunstyrelsen. Således har ett nytt förslag tagits fram, med mindre justeringar, och utan integration av funktionsvariationsfrågor. De frågorna föreslås få ett eget kommunalt råd.

Beslutsunderlag

- Arbetsform för Kommunala Pensionärsrådet (KPR), daterad 2024-10-31

Beslutet skickas till

- Folkhälsosamordnaren
- Kommunala pensionärsrådet
- Kommunikatörer

Anton Karlsson
Kommunsekreterare

Borgholms kommun

Styrdokument

Ärendenummer
2023/103 003-KS

Arbetsordning
Reglemente
Instruktion
Delegationsordning

Arbetsform för Kommunala Pensionärsrådet (KPR)

Antaget av Kommunstyrelsen 20XX-XX-XX § paragraf nr.

Revideras senast 2028-12-31
Dokumentansvarig: Folkhälsosamordnare

Innehåll

1 Pensionärsrådets ställning och uppgifter.....3
2 Sammansättning.....3
3 Rådets arbete.....4
4 Ekonomi.....4

1 Pensionärsrådets ställning och uppgifter

Kommunala pensionärsrådet kan nyttjas som en samrådsinstans före beslut och ömsesidig information mellan kommunen och företrädare för pensionärernas riksorganisationer.

Kommunala pensionärsrådet (KPR) har som samrådsorgan inte en ställning som kommunal nämnd eller styrelse. Rådet är inte ett remissorgan. Däremot kan de lokala föreningarna lämna remissvar för frågor som berör dess intresseområden.

Rådet behöver inte ha enhetlig uppfattning och regleras inte av kommunallagens bestämmelser avseende arbetsformer och beslutsförhet.

Kommunen ges genom rådet möjlighet att få pensionärsföreningarnas synpunkter samt att samråda med dem i ett tidigt skede av olika beredningsprocesser. Föreningarna blir härigenom i högre grad delaktiga i samhällsutvecklingen.

Föreningarnas representanter skall i rådet ta initiativ till och aktivt arbeta för förändringar i den kommunala verksamheten, informera om och ge förslag till lämpliga anpassningar av det verksamhetsutbud som berör föreningarnas förhållanden i hela kommunen.

2 Sammansättning

Rådet består av ledamöter från kommunstyrelsens arbetsutskott

En representant från varje lokal pensionärsförening, som är verksam i kommunen.

En representant från Föreningen Omtanken.

En representant från Demensföreningen.

Berörda tjänstemän från de olika förvaltningarna kallas beroende på dagordningens innehåll.

Ersättare ska finnas för ledamöterna och representanterna. Ledamot från de kommunala nämnderna inbjuds till rådet, när så påkallas.

Representant för föreningar och organisationer ansvarar själva för att informera ersättare vid förhinder.

3 Rådets arbete

Rådets ordförande, är tillika ordförande eller ledamot i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Organisationer som driver verksamhet inom kommunen med syfte att tillvarata pensionärernas intressen, kan när särskilda skäl föreligger, inbjudas att delta i rådets överläggningar. Representanter för övriga samhällsorgan kan också inbjudas till rådet för information, diskussion eller samråd. Rådet bör vidare beredas möjlighet att träffa andra förtroendevalda och anställda.

KPR skall sammanträda minst fyra gånger per år. Extra sammanträde skall hållas om ordföranden, vice ordföranden eller mer än hälften av rådets ledamöter begär det. Datum för sammanträdesdagar skall fastställas vid årets början.

Rådets ställningstagande skall redovisas genom protokoll efter varje sammanträde och delges rådets ledamöter.

Punkter som ska tas med ut i kallelsen ska meddelas sekreteraren senast 2 veckor innan mötet. Kallelsen skickas ut 7 dagar innan mötet. Punkter som inte aviseras i förtid kan komma att bordläggas tills nästa möte. Protokoll skall vara färdigt inom 2 veckor från mötestidpunkten.

Kommunen tillhandahåller sekreterare i kommunala pensionärsrådet.

4 Ekonomi

KPR representanter i rådet utses av- och representerar sina föreningar. De omfattas därför inte av kommunens regler för ersättning till förtroendevalda. Reseersättning utbetalas. Samåkning bör ske i största möjliga utsträckning.

§ 184

Diarienummer 2024/38 BN

STORA RÖR 2:1 Detaljplan Östra Stora Rör

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

- att godkänna granskingsutlåtande II som sitt eget
- att bedöma att ett genomförande av planen inte medför en betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållning med mark, vatten och andra resurser.

Miljö- och byggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

- att anta Detaljplan för Stora Rör 2:1 m fl, Östra Stora Rör.

Ärendebeskrivning

Syftet med detaljplanen är att skapa ett varierat boendeutbud med en flexibel detaljplan där fokus ligger på att skapa ett naturnära boende med inslag av skola, kontor och vård. Utformningen av tillkommande bebyggelse ska vara väl anpassad till områdets karaktär. Planen syftar även till att förbättra trafiksituationen genom utfartssanering och att förbättra cykelförbindelsen mellan Rälla och Stora Rör som en del av Ölandsleden längs väg 136. Planen syftar också till lokalt omhändertagande av dagvatten, bevara en grön spridningskorridor mellan Ljungheden och Rosti samt beakta områdets natur- och rekreationsvärden.

Beslut om samråd fattades av miljö- och byggnadsnämnden den 30 mars 2017 § 71. Beslut om granskning fattades av miljö- och byggnadsnämnden den 23 september 2021 § 223. Beslut om granskning II fattades av miljö- och byggnadsnämnden den 23 augusti 2023 § 142. Efter granskning II har handlingarna justerats och förtydligats i enlighet med granskningsutlåtande II, bland annat avseende buller, beskrivningen av områdets naturvärden, beskrivningen av hur detaljplanen avses genomföras och beskrivningen av fastighetsrättsliga konsekvenser.

Området omfattas idag inte av detaljplan.

Borgholms kommun bedömde initialt i processen att ett genomförande av planförslaget kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Enligt utförd miljökonsekvensbeskrivning bedöms planförslaget inte längre medföra betydande miljöpåverkan efter den revidering som gjorts efter samrådet.

Detaljplanen handläggs med ett utökat förfarande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-09-30
Protokollsutdrag, 2024-10-09
Plankarta på grundkarta med bestämmelser, 2024-10-21
Planbeskrivning, 2024-10-11
Granskningsutlåtande II, 2024-10-11
Miljökonsekvensbeskrivning, 2024-10-14
Bilaga 1. Fastighetskonsekvenskarta, 2024-09-30
Bilaga 2. Sammanställning inkomna yttranden, 2023-12-05
Bilaga 3, Skötselplan, 2024-09-30
Bilaga 4, Dagvattenutredning, 2022-08-24
Bilaga 5, Trafikbullerutredning, 2021-06-07
Bilaga 6, Trafikutredning 2022-06-20
Bilaga 7, Geologiska förutsättningar, 2015-10-27
Bilaga 8, Geoteknisk utredning, 2022-05-19
Bilaga 9, Naturvärdesinventering, 2015-10-12
Bilaga 10, Fågelinventering, 2022-06-30
Bilaga 11, Inventering sandödla, 2024-06-25

FL § 36 /MH

Bedömning

Detaljplanen är utpekad i den fördjupade översiktsplanen för Rälla, Stora rör och Ekerum från år 2011 för bostadsändamål och natur. Bedömningen är att detaljplanen stämmer överens med fördjupningens intentioner.

Det finns ett behov av bostäder i kommunen. Planen inverkar positivt på underlag för skola och service i Rälla. Eftersom planområdet är beläget på pendlingsavstånd från arbetsorterna Kalmar och Borgholm är förutsättningarna goda för bostadsutveckling.

Ambitionen med planen är få fler barnfamiljer att bosätta sig i området, vilket stämmer överens med Borgholms kommun intentioner och därför finns det förutsättningar att bygga fler avdelningar för förskola i området. Förutsättningar finns också för att etablera kontor och vårdboende.

Detaljplanen bidrar till en säkrare cykelförbindelse mellan Stora Rör, Rälla och omkringliggande orter. Naturmark säkras i planen och en skötselplan finns framtagen för att utveckla och bevara värdefulla strukturer.

Lagstöd
PBL 4 kap, PBL 5 kap.

Dagens sammanträde

Planarkitekt Ylva Hammarstedt och planchef Leon Hansson redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Yrkande

Börje Ekstam (V) yrkar bifall till miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskotts förslag

Johan Hellborg (S) yrkar bifall till miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskotts förslag.

Marcel van Luijn (M) yrkar bifall till miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskotts förslag.

Sändlista

Beslutet skickas till Ylva Hammarstedt
Beslutet skickas till Leon Hansson

RÄLLA TALL 5:6>1
RÄLLA 1:38>1
RÄLLA 1:13>1
RÄLLA 1:45>1
RÄLLA 1:124>1
RÄLLA 1:7>2
RÄLLA TALL 6:40>1
RÄLLA 1:74>1
Vincents Väg
RÄLLA TALL 6:44>1
RÄLLA 1:51>1
RÄLLA S:1>2
RÄLLA 1:69>1
RÄLLA 1:27>1
RÄLLA 1:7>3
RÄLLA TALL 6:47>1
RÄLLA 1:28>1
RÄLLA TALL 6:32>1
RÄLLA TALL 6:43>1
RÄLLA 1:66>1
RÄLLA TALL 6:54>1
RÄLLA TALL 6:48>1
RÄLLA 1:63>1
RÄLLA TALL 6:49>1
RÄLLA TALL 6:31>1
RÄLLA TALL 6:51>1
RÄLLA TALL 6:53>1
RÄLLA TALL 6:50>1
RÄLLA TALL 6:38>1
RÄLLA TALL 6:52>1
RÄLLA TALL 6:17>1
RÄLLA TALL 6:6>1
RÄLLA TALL 6:37>1
RÄLLA TALL 6:35>1
Solhällsvägen
RÄLLA TALL 6:16>1
RÄLLA TALL 6:36>1
RÄLLA TALL 6:19>1
RÄLLA TALL 6:21>1
RÄLLA TALL 6:13>1
RÄLLA TALL 6:8>1
RÄLLA TALL 6:5>1
RÄLLA TALL 6:12>1
RÄLLA TALL 6:20>1
RÄLLA TALL 6:2>1
RÄLLA TALL 6:25>1
RÄLLA TALL 6:11>1
STORA RÖR S:1>1
Per Johanssons Väg
RÄLLA TALL 6:9>1
RÄLLA TALL 6:29>1
STORA RÖR 1:11>1
STORA RÖR 1:12>1
RÄLLA TALL 13:4>1
RÄLLA TALL 13:2>1
RÄLLA TALL 6:28>1
RÄLLA TALL 6:46>1
RÄLLA TALL 6:45>1
RÄLLA TALL 6:41>1
RÄLLA TALL 6:27>1
RÄLLA TALL 6:30>1
RÄLLA TALL 6:26>1
Mor Linas Väg
Stora Rörsvägen
RÄLLA TALL 5:7>1
RÄLLA TALL 5:8>1
STORA RÖR 2:1>1
RÄLLA TALL 6:1>1
RÄLLA TALL 13:4>1
RÄLLA TALL 9:20>4
RÄLLA TALL 10:9>1
>0
RÄLLA TALL 10:15>1
RÄLLA TALL 11:7>1
Kapitelvägen
RÄLLA TALL 9:25>1
RÄLLA TALL 5:4>1
RÄLLA TALL 11:5>1
RÄLLA TALL 5:6>1
RÄLLA TALL S:7>1
RÄLLA TALL 11:2>1
RÄLLA TALL 5:5>1
RÄLLA TALL 11:3>1
RÄLLA TALL 5:9>1
RÄLLA TALL 11:6>1
RÄLLA TALL 12:5>1
RÄLLA TALL 12:
RÄLLA TALL 12:9>1
RÄLLA TALL 12:8>1
>0
RÄLLA TALL 12:7>1
RÄLLA TALL 12:6>1
RÄLLA TALL 12:2>1
RÄLLA TALL 12:3>1
RÄLLA TALL 12:4>1
RÄLLA TALL 13:3>1
RÄLLA TALL 13:5>1

Teckenförklaring

- Planområdesgräns
- Befintligt servitut
- Ombildning av Rälla Tall GA:2
- Nybildning av GA
- Befintlig GA/servitut
- Regleras till Stora Rör 2:1
- Nya fastigheter

FASTIGHETSRÄTTSLIGA KONSEKVENSER

Detaljplan för

del av Stora Rör 2:1 m fl
Östra Stora Rör

Dnr: B 2014-43

Ylva Hammarstedt
Planarkitekt

Leon Hansson
Planeringschef

Borgholms kommun

Senast justerad: 2024-09-30

Sammanställning inkomna yttranden, Detaljplan för del av Stora Rör 2:1 m fl

2023-12-05

Innehållsförteckning

Myndigheter **3**

1. Länsstyrelsen i Kalmar län, 2023-10-16 3
2. Lantmäteriet, 2023-10-13 4

Remissinstanser **8**

3. Räddningstjänsten, 2023-09-18 8
4. Trafikverket, 2023-10-11 8
5. E ON, 2023-10-11 8
6. Borgholms energi AB, 2023-10-16 8

Föreningar **10**

7. Rällaskogens vänner, 2023-10-14 10
8. Övre Stora rörs vägförening, 2023-10-15 18
9. Naturskyddsföreningen Öland, 2023-10-16 19

Sakägare **22**

10. Rälla Tall 5:8, 2023-10-09 22
11. Rälla Tall 6:41, Rälla Tall 6:26, Rälla Tall 6:46, Rälla Tall 6:27, Rälla Tall 6:30, Rälla Tall 6:28 och Rälla Tall 6:45, 2023-10-14 22
12. Rälla Tall 6:30, 2023-10-15 24
13. Rälla Tall 6:47, 2023-10-15 25
14. Rälla Tall 6:28, 2023-10-15 25
15. Rälla Tall 6:46, 2023-10-15 28
16. Rälla Tall 6:26, 2023-10-16 29
17. Rälla Tall 6:27, 2023-10-16 32
18. Rälla Tall 6:41, 2023-10-16 36
19. Rälla Tall 6:44, 2023-10-17 36
20. Rälla Tall 6:40, 2023-10-18 37
21. Rälla Tall 5:4, Rälla Tall 5:9, Rälla Tall 5:5, Rälla Tall 5:7 och Rälla Tall 5:8, 2023-10-19 39

Berörda **41**

22. Rälla 1:38, 2023-09-20 41
23. Rälla Tall 6:43 och Rälla Tall 6:32, 2023-10-11 41
24. Rälla Tall 6:49, 2023-10-12 43
25. Rälla 1:69, 2023-10-15 47
26. Rälla 1:51, 2023-10-15 48
27. Rälla Tall 6:54, 2023-10-15 49
28. Rälla tall 6:48, 2023-10-15 49
29. Rälla 1.38, 2023-10-15 50
30. Rälla 1.38, 2023-10-15 50
31. Rälla Tall 6:50, 2023-10-16 50
32. Rälla Tall 6:50 (och 6:55 ej berörd fastighet) 2023-10-16 50
33. Rälla Tall 6:50, 2023-10-16 50
34. Rälla Tall 6:48, 2023-10-16 50

Övriga **51**

35. Stora Rör 1:29, 2023-10-04 51
36. Stora Rör 1:13, 2023-10-07 51
37. Stora rör 1:8, 2023-10-10 51
38. Rälla Tall 6:36, 2023-10-12 51
39. Rälla tall 6:31 och Rörsberg 1:3, 2023-10-13 53
40. Rälla Tall 4:7, 2023-10-14 53
41. Rälla Tall 4:1, 2023-10-14 53
42. Medlem i Rällaskogens vänner, 2023-10-14 53
43. Isgärde 4:9, 4:13, 4:14 och 4:37, 2023-10-15 54
44. Rälla Tall 6:52 och 6:56, 2023-10-15 54
45. Rälla Tall 6:52, 2023-20-15 54
46. Rälla Tall 6:52 och 6:56, 2023-10-15 54
47. Rälla Tall 6:4, 2023-10-16 54
48. Rälla Tall 6:12 och 6:13, 2023-10-16 54
49. Stora Rör 1:3, 2023-10-16 54
50. Rörsberg 1:39, 2023-10-16 55
51. husägare Stora Rörsvägen, 2023-10-16 55
52. Rälla Tall 6:4, 2023-10-16 55
53. 2023-10-17 55

Myndigheter

1. Länsstyrelsen i Kalmar län, 2023-10-16

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen inte kan accepteras och kan därför komma att prövas av Länsstyrelsen om den antas. Med anledning av att frågor buller inte har hanterats på ett tillräckligt sätt kan planläggningen inte anses vara lämplig i nuläget.

Det är även viktigt för planens genomförbarhet att kommunen beaktar Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning och rådgivande synpunkter.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar att bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till:

- Hälsa och säkerhet

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Hälsa och säkerhet

I planbeskrivningen dras slutsatser från bullerutredningen och det anges vad för anpassningar som behöver göras för planens nordöstra område med anledning av beräknad bullerexponering från väg 136. Inom det aktuella området beräknas det ekvivalenta bullret överskrida 60 dBA, varvid hälften av bostadsrummen i bostäder inom området behöver uppfylla ljuddämpad sida enligt 4§ förordning (2015:216) om trafikbuller.

I plankartan har planbestämmelse P2 införts som lyder ”Byggnad ska placeras så att minst hälften av bostadsrummen vänds mot ljuddämpad sida där ekvivalent ljudnivå vid fasad inte överstiger 55dBA”

Kriterier för att uppfylla ljuddämpad sida enligt 4§ förordning (2015:216) om trafikbuller är att ekvivalent ljudnivå vid fasad inte ska överstiga 55dBA samt att 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan klockan 22.00 och 06.00 vid fasaden.

Länsstyrelsen bedömer att planbestämmelsen P2 inte reglerar maximal ljudnivå nattetid 4§ förordning (2015:216) på ett korrekt sätt.

Kommunen behöver här förtydliga att det endast är fasaden åt väst/nordväst som klarar kraven på skyddad sida enligt 4§ förordning (2015:216) om trafikbuller. Att kriterierna för skyddad sida alltså inte uppfylls vid fasaderna åt söder eller norr.

Genom att tydliggöra vilken fasad som de ljuddämpade bostadsrummen behöver orienteras mot skulle planbestämmelsen vara tydligare. Exempelvis med följande lydelse: ”Byggnad ska placeras så att minst hälften av bostadsrummen får en ljuddämpad västlig fasad.”

Råd enligt 2 kap. PBL

Naturmiljö

Det finns fynd av sandödla inrapporterade i planområdet i Artportalen. Kommunen behöver reda ut hur arten och deras livsmiljö kommer att påverkas. Naturvärdesinventeringen är från 2015.

2. Lantmäteriet, 2023-10-13

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

Redovisning av befintliga servitut samt hur dessa påverkas

Inom planområdet finns ett flertal servitut och ledningsrätter, till exempel (nedan uppräkning är ej komplett):

aktnr 0885-2779.1 avseende vägservitut till förmån för Rälla Tall 6:45

aktnr 0885-3062.2 avseende vägservitut till förmån för Rälla Tall 6:47

aktnr 0885-4318.2 avseende ledningsrätt för vatten

Utfartsservitut nämns schematiskt under rubriken ”Fastighetsrättsliga konsekvenser” i planbeskrivningen. Men det behövs en komplett redovisning av samtliga befintliga rättigheter inom planområdet. Genom att skriva in alla aktuella rättigheter med beteckningar blir det mycket tydligare för de som är berörda av planförslaget. Samtliga förmånshavare och belastade fastigheter är berörda i planprocessen och de behöver få möjlighet att förstå vad som händer med rättigheterna. Detta kan sammanställas i en fastighetsvis konsekvensbeskrivning.

På motsvarande vis nämns i vissa stycken i planbeskrivningen att det finns en ledningsrätt, men inte vad den heter. På sida 18 står att åtkomst till ledningsnätet säkras med ledningsrätt och på sida 44 står att ledningsrätt för ledningarnas nya sträckning behöver bildas. Det kan förtydligas att det redan finns en befintlig rättighet och att det istället kan bli aktuell med ombildning.

De bildmässiga redovisningarna av servituten (i förslaget bild 41 och 42) bör göras tydligare. Ledningsrätter saknas och servitut bör redovisas med egen färg för att särskiljas från ledningsrätter och gemensamhetsanläggningar. Även här borde beteckningar kunna användas. Allt för att förtydliga för berörda.

Redovisning av samfälligheter samt hur dessa påverkas

I nordvästra delen av planområdet löper samfälligheten Rälla s:1. Samtliga fastighetsägare till fastigheter som har del i samfälligheten berörs i planprocessen. Lantmäteriet noterar att det av den fastighetsförteckning som Metria tagit fram framgår vilka fastigheter detta är. I den nya fastighetsförteckningen som tagits fram står dock bara fastigheterna i en lista, utan att det nämns varför de berörs. Är avsikten att enbart den nya listan ska användas? Då behöver det förtydligas, det måste vara mycket tydligare för de som är berörda av planförslaget att förstå varför. Samfälligheten bör omnämnas i planbeskrivningen och i en fastighetsvis konsekvensbeskrivning.

Fastighetsrättslig utredning

Lantmäteriet har i både samråd och tidigare granskning lyft frågan om undersökning gällande eventuella oregistrerade rättigheter och samfälligheter kan behövas. I granskningsutlåtandet skriver kommunen att en sådan undersökning skett och att ingen sådant finns inom planområdet. Vid undersökning på måfå i denna granskning påträffas direkt utfartsservitut för Rälla 1:51 (akt 08-HGR-221) och Rälla 1:74 (akt 08-HGR-312) som ej registrerats och fortfarande verkar vara gällande (även om just dessa två är onyttiga till följd av gemensamhetsanläggningen Rälla Tall ga:2). Samtliga berörda fastigheter behöver gås igenom genom att akterna på dessa kontrolleras. Samtliga förmånshavare och belastade fastigheter är berörda i planprocessen och fastighetsägarna behöver få möjlighet att förstå vad som händer (eller inte händer) med rättigheterna.

Eventuell ersättning för upphävande av ga

Gemensamhetsanläggningen Rälla Tall ga:2 omnämns ganska bra under rubriken ”Gemensamhetsanläggningar” i planbeskrivningen. Det kan dock förtydligas att anslutning av nytillkommande fastigheter sker genom en omprövningsförrättning.

En mindre del av anläggningen behöver som en följd av planförslaget upphävas. Detta gäller norr om Rälla Tall 6:19, där området lagts ut som allmän plats med kommunalt huvudmannaskap. Enligt 40 a § anläggningslagen ska ägaren till den mark som blir av med belastning av en ga betala ersättning till de fastigheter som deltagit i ga:n om det uppkommer en skada. Här rör det sig om en mindre del, men detta borde ändå beskrivas i planbeskrivningen då dessa regler inte är dispositiva och numera gäller när en gemensamhetsanläggning upphävs eller begränsas.

Fastighetskonsekvensbeskrivning saknas

Som nämnts ovan är det viktigt att alla som berörs av en detaljplan kan förstå planens konsekvenser för den egna fastigheten/gemensamhetsanläggningen/ledningsrätten. ”Av planbeskrivningen ska de konsekvenser som ett genomförande av detaljplanen medför för bland annat sakägare, andra berörda och miljön framgå. Med detta menas att det för i princip varje enskild fastighet bör redovisas vad detaljplanen innebär med avseende på bland annat huvudmannaskap, allmänhetens tillträde, kommande fastighetsbildning, utförande och deltagande i gemensamhetsanläggningar. (Utdrag ur proposition 2009/10:170 s. 435)”

I det aktuella planförslaget finns beskrivningar i texten om en del åtgärder, men plangenomförandet och dess konsekvenser behöver beskrivas på ett samlat sätt där respektive fastighetsägare kan förstå vad som detaljplanens genomförande innebär för den aktuella fastigheten. Ett sätt att åskådliggöra detta på är att upprätta en fastighetsvis konsekvensbeskrivning.

Inlösen av allmän plats med kommunalt huvudmannaskap

Under rubriken ”Fastighetsrättsliga konsekvenser” i planbeskrivningen står att avtal kommer skrivas med berörda fastighetsägare för att fastighetsreglera allmän plats. Men det behöver även förtydligas att marköverföringen kan ske även utan stöd av överenskommelse. Lantmäteriet har inte hittat någon beskrivning om den rätt (enligt 6 kap. 13 § PBL) respektive skyldighet på fastighetsägarens begäran (enligt 14 kap. 14 § PBL) som kommunen har att lösa in de allmänna platserna med kommunalt huvudmannaskap utan stöd av överenskommelse. Det är viktigt att det finns en sådan beskrivning för att berörda fastighetsägare ska förstå vilka rättigheter och skyldigheter som detaljplanen medför.

Rubrik om enskilt huvudmannaskap troligen inte tillräckligt = Kommunalt huvudmannaskap?

Enligt planbeskrivningen ska planen delvis ha enskilt huvudmannaskap. Bland planbestämmelserna finns dock endast en rubrik ovanför användningarna för allmän plats som anger att det är enskilt huvudmannaskap, medan det saknas en särskild planbestämmelse om huvudmannaskap. Eftersom planbeskrivningen inte är juridiskt bindande gäller endast de bestämmelser som finns upptagna i handlingen plankarta med bestämmelser.

I Boverkets föreskrifter om detaljplan BFS 2020:5 som gäller för digitala detaljplaner är det ett tydligt krav att enskilt huvudmannaskap alltid ska regleras genom en särskild planbestämmelse. Boverket har i sina allmänna råd ända sedan 1987 rekommenderat att enskilt huvudmannaskap ska regleras genom att det införs en särskild (administrativ) planbestämmelse. Den aktuella detaljplanen tas fram enligt PBL med planstart under den period då Boverkets allmänna råd (2014:5) om planbestämmelser för detaljplan bör tillämpas.

Eftersom rubriker i listan med planbestämmelser inte är en planbestämmelse finns risken att nuvarande redovisning vid en domstolsprövning skulle innebära att huvudregeln enligt 4 kap. 7 § 1 men. PBL - att kommunen är huvudman för detaljplanen gäller för samtliga allmänna platser i det aktuella planförslaget. För att undvika denna osäkerhet om tolkningen rekommenderar därför Lantmäteriet starkt att en särskild planbestämmelse om enskilt huvudmannaskap för de aktuella allmänna platserna införs bland planbestämmelserna.

Ett sätt att redovisa regleringar i detaljplan är att följa Boverkets allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan. Vid redovisning enligt det allmänna rådet kan en egenskapsbestämmelse om

huvudmannaskap anges med beteckningen a på plankartan (precis som a1 om marklov i den aktuella planen. Då kan a1, a2 och så vidare användas.)

Delar av planen som bör förbättras

Kontrollera fastighetsgränser av vikt för planläggningen

Lantmäteriet har fått in ansökan om fastighetsbestämning av flera fastighetsgränser som berörs av planförslaget, då dessa enligt digitala registerkartan har stor lägesosäkerhet. Lantmäteriet vill dock i denna granskning passa på att påtala att många fler gränser kan behöva bestämmas. Detta då det till exempel i planförslaget finns användnings- och planområdesgränser i samma läge som fastighetsgränser som är inlagda i den digitala registerkartan med mycket god lägesosäkerhet (0,025 meter). Denna lägesosäkerhet kan nämligen vara missvisande och det är möjligt att dessa fastighetsgränser inte har kontrollmätts när lägesosäkerheten sattes.

Vid övergången mellan referenssystemen RT 90 och nuvarande SWEREF 99 transformerades nämligen tusentals gränspunkter över hela landet utan kontroll i fält. Dessa fick lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter. Det har i efterhand visat sig att många av dessa punkter till exempel i områden med lokala stomnät kan ha god ”intern” lägesosäkerhet, men inte ligga rätt i förhållande till SWEREF 99.

Lantmäteriet uppmanar därför kommunen att vara extra uppmärksam vid planläggning av områden där det förekommer gränser med just lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter, och vid behov kontrollmäta sådana gränser.

Plankartan

Detaljplanen tas fram enligt PBL med planstart under den period då Boverkets allmänna råd (2014:5) om planbestämmelser för detaljplan bör tillämpas. Enligt dessa bör lagstödet för respektive planbestämmelse redovisas i anslutning till planbestämmelserna.

Rubriken ”Ändrad lovplikt, fastighetsplan” bör uppdateras på så sätt att ordet ”fastighetsplan” tas bort. Fastighetsplaner går numera (sedan nya PBL infördes våren 2011) inte att bilda (det verkar heller inte vara avsikten).

Grundkarta

Aktualitetsdatum för fastighetsredovisningen respektive för övriga detaljer i grundkartan är något föråldrat. Det är viktigt att grundkartan är aktuell i varje steg av planprocessen för att det ska vara lätt att överblicka de förutsättningar som finns för planläggningen.

En del fastighetsbeteckningar syns dåligt då de till exempel tangerar byggnader i grundkartan.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

(Under denna rubrik redovisas synpunkter som inte direkt ligger inom Lantmäteriets lagstadgade bevakningsområden, men som enligt Lantmäteriet skulle förbättra detaljplanen.)

Markanvisningsavtal

I planer som påbörjats från och med januari 2016 ska kommunen, om avsikten är att genomföra markanvisningar och/eller teckna exploateringsavtal, enligt 4 kap. 33 § 3 st. 2 men. PBL redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen. Detta ska enligt 5 kap. 13 § PBL göras redan i samrådsskedet. Det framgår inte av planhandlingarna när planstart skedde, men om det räknas som januari 2015 (när uppdraget gavs till samhällsbyggnadsförvaltningen) är det inte nödvändigt att redovisa detta på samma sätt. Lantmäteriet vill ändå passa på att informera om att det skulle kunna konkretiseras mer, till exempel med en karta om vilka områden som avses. I planbeskrivningen skulle även kommunens riktlinjer om markanvisning kunna skrivas ut. I planförslaget hänvisas till riktlinjer

på kommunens hemsida, men några sådana finns åtminstone inte under rubriken riktlinjer på sidan med styrdokument.

Lantmäteriet har tagit fram ett material med information om regelverket vid ”Redovisning av genomförandeavtal i planbeskrivning” och tre exempel på hur redovisning av innehåll och konsekvenser kan se ut i en planbeskrivning. Använd gärna detta material som inspiration.

Huvudmannaskap och ansvarsfördelning

Med begreppet huvudmannaskap i en detaljplan avses normalt sett vem som är ansvarig för de allmänna platserna. I 1 kap. 4 § PBL definieras allmän plats som gata, väg, park, torg eller annat område som enligt en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov.

Det är bra om begreppet huvudman/huvudmannaskap reserveras för ansvaret för allmänna platser och att andra former av ansvar beskrivs med andra termer än huvudmannaskap för att undvika otydlighet och risk för sammanblandning. Andra ansvarsfrågor (till exempel vem som har hand om VA) bör i stället beskrivas med ett annat begrepp.

Grundkarta

En del fastighetsbeteckningar utanför planområdet täcks av teckenförklaringen till grundkartan.

Handläggning enligt vilken lagstiftning?

Det finns inte angivet i planhandlingarna vilken version av plan- och bygglagen (med hänvisning till SFS-nummer) som används vid handläggningen av detaljplanen. Med tanke på framtida digitalisering är det också bra om det anges vilka föreskrifter och allmänna råd som tillämpas i planarbetet.

Planekonomi

För att det ska vara möjligt att följa planområdets påverkan på den kommunala budgeten bör det vara lämpligt att det på ett tydligare sätt framgår vilka nämnder/instanser som får intäkter respektive utgifter vid plangenomförandet.

Remissinstanser

3. Räddningstjänsten, 2023-09-18

Räddningstjänsten har tagit del av reviderade planhandlingar och yttrar följande, utöver vad räddningstjänsten tidigare anfört:

Aktuell vägsträcka är en av de mer olycksdrabbade på Öland. Planen medger byggnation som också kommer medföra ökad trafikmängd. Därför är det av vikt att genomförandet av planen och Trafikverkets planerade åtgärder, defacto genomförs i samtid.

4. Trafikverket, 2023-10-11

Trafikverket har vid tidigare samråd och granskning lämnat omfattande yttrande vilka påtalat brister i förslag till detaljplan, brister som har varit så betydande att Trafikverket inte kunnat bifalla planen med hänsyn bland annat till trafiksäkerhet på väg 136 och befintlig korsning och hantering av riksintresse kommunikationer, enligt Miljöbalken 3 kap 8§. Som framgår av planhandlingarna pågår ett samtida arbete med förbättringar av väg 136. För att kunna åstadkomma förändringarna behöver Trafikverket en fastställd vägplan. Eftersom kommunens detaljplan hänger samman med den nya utformningen av väg 136 och flytt av korsningen är även genomförandet av detaljplanen beroende av den fastställda vägplanen. Stora delar av trafikverkets tidigare yttranden har berört det faktum att kommunen bör invänta vägplanens fastställelse innan beslut om antagande av detaljplanen fattas.

Av granskningsutlåtandet framgår det att kommunen inväntar fastställelsen av vägplan. Där framgår också att justeringar gjorts avseende frågor där Trafikverket tidigare haft invändningar eller önskat förtydliganden. Det tillsammans med ett nu upprättat samverkansavtal mellan Borgholms kommun och Trafikverket medför att Trafikverket inte har någon erinran mot att nu föreslagen detaljplan antas efter vägplanens fastställelse.

Trafikverket framhåller att vad som anges under konsekvenser av planens genomförande i frågan om vatten kommer inte en anläggning för stängning av tillflöde så som dagvattenutredningen föreslår att genomföras. Acceptabel nivå för hantering av risken bedöms kunna nås med andra insatser och förmågor.

5. E ON, 2023-10-11

E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och har inga ytterligare synpunkter.

6. Borgholms energi AB, 2023-10-16

Borgholm Energi, verksamheten Återvinning och avfall, vill härmed lämna följande synpunkt på ovanstående detaljplan.

Avfallshanteringen står inför stora förändringar, och om cirka två år kommer förpackningsinsamlingen att ske fastighetsnära i kommunen med tre kärl per fastighet. Det är bra om detta återspeglas i informationstexten. Nedan finns ett förslag till text att använda i planbeskrivningen.

Avfall

Borgholm Energi AB sköter insamlingen av avfall under kommunalt ansvar från hushåll och verksamheter i kommunen. Mat- och restavfall hämtas i normalfallet vid fastigheten varannan vecka. Förpackningar och returpapper lämnas i dagsläget på återvinningsstationerna, men från hösten 2025 kommer dessa främst att samlas in fastighetsnära. Grovavfall lämnas på återvinningscentral. Närmaste återvinningsstation finns i de östra delarna av Rälla, cirka 3 km från planområdet. Närmaste återvinningscentral är belägen i Kalleguta cirka 25 km norr om planområdet.

Kommunens avfallsföreskrifter och beslutade riktlinjer anger hur vägar ska vara utformade för att anses farbara för de fordon som används för avfallsinsamlingen. Vägar ska dimensioneras och utformas utifrån dessa riktlinjer för att sopbilar ska kunna framföras, och vid behov vända, på ett säkert sätt.

För verksamheter planeras sophanteringen utifrån vilket avfall som hanteras.

Det är väldigt bra att föreskrifterna och riktlinjerna för farbar väg lyfts fram under avsnittet Teknisk beskrivning. Med tanke på att sopbilar för förpackningsinsamling kan komma att bli större än de nuvarande, är det väldigt viktigt att vändplatser faktiskt utformas i enlighet med beskrivningen i planförslaget.

Föreningar

7. Rällaskogens vänner, 2023-10-14

Föreningen hänvisar till vad vi tidigare anfört i granskningsyttrande 2021-10-21. Våra synpunkter kvarstår och de problem vi har påpekat är olösta. Detaljplanen, planbeskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) har så stora brister att planen inte bör antas. Bebyggelsen bör begränsas och bedömas i ett större sammanhang tillsammans med ett seriöst arbete för att ta fram en ny översiktsplan för Borgholms kommun. Samtliga föreslagna bebyggelseområden har höga naturvärden som gör dem olämpliga för bebyggelse- Det nordvästra området med radhus och parhus är särskilt olämpligt på grund av de komplikationer som uppkommer när vägen ska dras.

Den enda ändring av detaljplanen som gjorts sedan föregående granskning avser sträckningen av lokalgatan mellan bostadsområdet i nordväst och Stora Rörsvägen. Vi anser att den nya sträckningen är ännu mer olämplig än den tidigare föreslagna, se nedan.

Vi vill också påpeka följande:

Det är inte läge för nybyggnation av en ny förort till Kalmar i Stora Rör.
Kommunen anför i sitt granskningsutlåtande över inkomna synpunkter, att man är medveten om att det byggs på olika platser runt om på Öland och i Kalmar, men drar inga slutsatser. Man förklarar inte om planområdet har några fördelar i jämförelse med andra områden i bl.a. Rälla, som också utpekas som bebyggelseområden i förslaget till ny översiktsplan. Det finns inte någon demografisk analys eller några prioriteringsdiskussioner.

Man hänvisar till att det i bostadsförsörjningsprogrammet anges behov av hyreshus, radhus och parhus och anser att utvecklingen i länet bekräftar att det finns ett otillfredsställt behov av bostäder. Men är det för att bygga bort bostadsbrist för invånarna i Borgholms kommun man vill bygga? Då behövs billiga bostäder för unga och anpassade bostäder för äldre enligt ”Bostadsmarknads analys för Kalmar län 2023”.

Det finns verkligen ett behov av att få yngre bofasta skattebetalare till Borgholms kommun, som har äldst invånare i Sverige. Men med inflation, höga räntor och stigande bostadskostnader för både hyrt och ägt boende är det risk för att nyproduktion blir för dyr för majoriteten av länets invånare och att efterfrågan avstannar. Då blir det svårt för Borgholms kommun att konkurrera om pendlare. Det kommer att finnas gott om nyproduktion i Kalmar och Mörbylånga att välja mellan för de som har råd. De bostäderna ligger också närmare jobb och samhällsservice.

De föreslagna fastigheterna med utfart över Vincents väg kan säljas med vinst för kommunen och kanske blir det någon fastboende som bygger, men projektet i övrigt är knappast genomförbart under överskådlig tid. Det förutsätter i så fall att kommunen tar på sig mycket stora kostnader för genomförandet och subventionerar genom billigt markpris. Kommunen förväntar sig utan någon analys att projektet ska gå med vinst genom markförsäljningar. Men det är svårt att se att projekten skulle kunna genomföras på marknadsmässiga villkor. Det som särskilt oroar föreningen är om områden skulle säljas till exploatörer och att skogen fälls och vägar byggs för något som i slutänden blir ett antal fritidshustomter.

Föreningen anser att om det ska byggas i Stora Rör bör det ske med beaktande av vad som är på gång i närområdet i Mörbylånga och i Rälla- Ekerum-Halltorp. Vi hänvisar också till de synpunkter vi har lämnat 2022-08-27 på Borgholms kommuns förslag till ny översiktsplan (bifogas).

Kommunen kan också välja att bygga allmännyttiga hyreshus i form av flerfamiljshus, radhus eller parhus i egen regi med rimliga hyror. Det skulle vara bra för både nuvarande invånare och locka pendlare, men inte ge kommunen någon vinst av markförsäljning. Det skulle också kräva en kostsam uppbyggnad av samhällsservice i Stora Rör, t.ex. en förskola som skulle konkurrera med den i Rälla och förmodligen tvinga fram nedläggning av den ena. Jämför med nedläggningen av förskolan i Björkviken.

Det är klart lämpligare att utveckla Rälla för att där få en mer blandad tätortsbebyggelse. Där finns redan samhällsservice. En stor utbyggnad av bostäder pågår inom Ekerum och nu finns också möjlighet att bygga enligt detaljplanen för Järnnian, med en säker undergång till skola och affär, idealiskt för barnfamiljer. Det stämmer också med vad som sägs om utvecklingsstrategin i förslaget till ny översiktsplan, där det föreslås utbyggnad i prioriterade knutpunkter, dvs i centralorten Borgholm/Köpingsvik och serviceorterna Löttorp och Rälla.

Om det ska byggas i Stora Rör måste kommunens nyinköpta fastighet Rälla Tall 6:1 planeras samtidigt.

Planbeskrivningen innehåller felaktigheter och inkonsekvenser

Kommunen beskriver detaljplanen på ett sätt som gör det omöjligt att förstå konsekvenserna av planen och hur genomförandet ska gå till. Det har inte gjorts några prioriteringar av vad man först ska satsa på och hur lång tid det kan tänkas ta innan planen är genomförd. I planbeskrivningen kvarstår uppgifter som avser detaljplaner som presenterades vid samrådet och vid den tidigare granskningen. Det gör att planbeskrivningen i stora delar blir obegriplig.

I planbeskrivningen finns ingen redogörelse för hur planområdena har förändrats. Det finns bara en hänvisning till den tidigare granskningen. Men ingenstans finns det någon förklaring till varför plankartan slutar vid den föreslagna lokalgatan och inte som det sägs i planbeskrivningen avgränsas av väg 136.

Det är konstigt att det på s. 54 står att kommunen behöver lösa in mark från fastigheten Rälla Tall 9:20, som i Plandata på s 7 anges tillhöra kommunen. I samrådsplanen ingick en stor del av Rälla Tall 9:20 i planområdet. När det inte finns någon förklaring i planbeskrivmingen är det svårt att förstå att det som ingår idag bara ett område för en liten vändplan och att den delen av planen tillkommit inför denna granskning.

En planbeskrivning ska vara lätt att begripa. Men denna planbeskrivning går inte att förstå, om man inte sedan tidigare är väl insatt i planarbetet. En normal läsare har ingen möjlighet att förstå innehållet i planbeskrivningen. Det är ett demokratiskt problem.

En flexibel plan kan inte fungera och strider mot avtal med Trafikverket

Kommunen lyfter på flera ställen fram att planen ska vara flexibel

”*Sammanlagt möjliggör planförslaget att mellan ca 90 och 180 nya bostäder kan tillskapas. Det stora spannet är en följd av att kommunen ser en stor nytta med att planförslaget är flexibelt för att kunna tillgodose ett varierat boendeutbud över lång tid. Det lägre antalet bostäder beskriver situationen om all kvartersmark bebyggs med villor och sammanbyggda en- och tvåbostadshus tillsammans med en förskola. Det högre antalet bostäder beskriver situationen om kvartersmarken bebyggs med sammanbyggda en- och tvåbostadshus och en stor andel flerbostadshus.”* (sid 33 i planbeskrivningen.)

Kommunen har 2023-03-23 ingått ett avtal med Trafikverket om ombyggnad av väg 136 sträckan Isgärde-Rälla. Enligt avtalet ska åtgärderna förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten både för motortrafik och oskyddade trafikanter och skapa ett trafiksäkert, attraktivt och sammanhängande nät för gång och cykeltrafik längs väg 136. Åtgärderna ska också leda till att ett antal utfarter till vägen kan stängas.

Trafikverket har åtagit sig att bygga ny utfart, undergång, nya busshållplatser och cykelbana norr om planområdet, dvs 500 meter över Ljungheden och 400 meter norr om Mor Helenas väg. Kommunen har åtagit sig att utveckla området öster om Stora Rör upp till väg 136 genom detaljplaneläggning. Genom samordning av de båda projekten bedöms de största totala vinsterna för samhället uppnås. Kommunen gör detaljplanen som ska innehålla belyst gång- och cykelmöjlighet som kopplar samman gång och cykelstråket från Stora Rörsvägen med Ljungheden. Att bygga gång och cykelvägen genom planerade bostadsområdena bedöms enligt avtalet som mer attraktivt än att dra cykelbana längs väg 136.

Enligt detaljplanen utformas gång- och cykelvägen som en lokalgata med blandtrafik mellan vad som kan bli två större bostadsområden.

Enligt avtalet arbetar kommunen också för att förlänga lokalgatan som krävs för att stänga av direktutfarterna till fastigheterna på östra sidan av väg 136 fram till Rönnerumsvägen och för åtgärder bl.a. vid Mor Helenas väg. *”Samordningen mellan parterna skapar ett mervärde där samhällsutveckling främjas på så sätt att Trafikverkets ombyggnation av väg 136 kan integreras i en samtida bebyggelseutveckling med stor lokal nytta. Kommunen tar genom samordningen ansvar för att ta till vara och utveckla det värde som satsningen på infrastrukturen innebär.”*

Kommunen har alltså åtagit sig att bygga lokalgatan och iordningsställa allmän platsmark inom, och där det behövs, utom planområdet. Respektive part finansierar själva sina anläggningar inklusive projektering och administrationskostnader. Detta till skillnad mot vad som gäller vid korsningen och Paviljongvägen i Rälla där kommunen betalar ett fast belopp på 1,7 miljoner kr uppräknat med index.

I stället gäller: *”Parterna bestämmer självständigt i genomförandet av sina respektive anläggningar om det inte påverkar förutsättningarna för hela projektet.”*

Detta avtal stämmer knappast överens med den flexibla detaljplan som beskrivs ovan. Avtalet kan inte tolkas på annat sätt än att lokalgatan vid väg 136 bör byggas så snart det går, om parterna ska hålla överenskommelsen att skapa ett sammanhängande cykelnät. Sker inte detta, måste det väl anses påverka förutsättningarna för projektet.

Det finns ingen redovisning alls i planbeskrivningen om avtalet och hur det ska genomföras. Vad ska kommunen börja med inom planområdet?

Det går inte heller att förstå den ekonomiska redogörelsen på sid 54 i planbeskrivningen. Vad blir kommunens kostnader och när ska de betalas? Hur ska finansieringen gå till? När ska intäkterna komma från markförsäljningen? Avser kommunen att bygga gång, och cykelväg vid väg 136 eller anser man att det ska bli som vid Ekerum, där utlovad cykelväg fortfarande saknas?

Samtidigt som planen ska vara flexibel, utgår kommunen från att hela vägnätet inom planområdet utom Vincents väg ska vara en vägförening. Det finns inget som beskriver när och hur en sådan ska bildas, konsekvenserna för de befintliga fastigheterna och vilka kostnader som kan förväntas när de ansluts och senare när nya fastigheter tillkommer. Det kommer rimligen att åstadkomma massor av problem.

Om man tar bort området i nordväst och den planerade lokalgatan därifrån, blir det enklare. Då kan Mor Linas väg vara kvar som den är med utfart mot Stora Rörsvägen.

Planen ger inga säkra cykelvägar till skola och service i Rälla.

Det planeras bara en separat cykelbana inom hela planområdet. Det är en bit av gamla Stora Rörsvägen mellan nuvarande Mor Linas väg, där den nya utfarten svänger av, och vägkorsningen där all trafik ska köra ut från och till de nya bostadsområdena inklusive trafiken till parkering och förskola. Cykelbanan är kanske femtio meter. Kommunen blir ansvarig enligt avtalet med Trafikverket.

Det planeras varken trottoarer eller cykelbana längs Stora Rörsvägen nedanför Mor Linas väg. Inte ens sänkt hastighet trots att trafiken rimligtvis kommer att öka om invånarantalet mer än fördubblas och trycket ökar på badplatsen och på service i hamnen. Den som promenerar eller cyklar uppför Stora Rörsbacken för att nå undergången vid busshållplatserna eller lokalgatan längs väg 136 mot Rälla, kommer att möta kraftigt ökad trafik och en farlig vägkorsning. Nästan all cykling inom och utanför planområdet kommer att ske i blandtrafik. Trafiksituationen kommer att bli direkt avskräckande för barnfamiljer som överväger inflyttning.

Den minst trafikerade lokalgatan torde vara den öster om väg 136 till Rönnerumsvägen, som kan nås genom undergången. Men för att cykla vidare till Rälla måste man korsa väg 136 för att nå cykelbanan längs Ljungheden. Kommunen verkar hittills inte ha några planer på att dra en cykelväg från Rönnerumsvägen längs elledningen till vägen i Rälla som leder till idrottsplatsen och skolan. En sådan behövs även om det inte byggs stora bostadsområden i Stora Rör.

Skogen kommer i praktiken att utplånas

Det anges att 12 hektar av områdets 30 hektar kommer att bebyggas. Genom den kvarvarande tallskogen planeras nya lokalgator med belysning och det ges enligt planbeskrivningen möjlighet till cykelvägar, lekplatser och lättillgängliga stigar. Det som kallas sammanhängande skogsområde och kanske omfattar drygt 10 hektar kommer att bli ett fragmenterat parkliknande område där man från alla punkter kommer att kunna se bebyggelse. Det har vi kunnat konstatera genom att mäta upp områdena för bostäder och markera gränserna.

Den skötselplan som är föreslagen är ambitiös, men den är kopierad från naturreservatet där man försöker få fram större sandmarker och betesmarker med tillväxt av framför allt ekar. Den lämpar sig inte för området. Det kommer också att bli dyrt för kommunen att anlägga och sköta parken enligt den föreslagna skötselplanen.

Skogen behöver sparas för friluftsliv och naturupplevelse, eftersom den inom ett litet område har dalar och sänkor med varierad vegetation som ger en upplevelse av att vara i en mycket större skog. Sanddynerna med tätbevuxen tallskog utgör en unik miljö som är på väg att försvinna i reservatet.

I de naturområden som ska sparas mellan villatomterna och bostadsområdena med parhus/radhus nedanför den nya vägen i slänten finns nästan enbart äldre knotiga och risiga träd. De är idag intressanta att se i sitt sammanhang och är viktiga för biologisk mångfald, men kommer inom bebyggelsen att upplevas som en förfulning av området.

Det dike som ska ligga mellan nuvarande fastigheter på Vincents väg och det nya bostadsområdet medför att marken grävs upp och en skogremsa med värdefull äldre skog försvinner.

Det finns risker med att bygga väg i slänten

Slänten har ansetts vara ett viktigt naturvårdsobjekt. I MKB:n till samrådsförslaget anges att den föreslagna planen bedöms ha anpassats till dynlandskapet genom att den markanta branten i nordsydlig riktning och höjdpartiet centralt inom området har sparats. Bostadsområdena anslöt då till Vincents väg, Hellners väg och Stora Rörsvägen. Men sedan samrådet har det stått klart att mer trafik inte ska ledas ut på Vincents väg och Hellners väg på grund av risker för naturreservatet.

Man har sedan dess prövat olika sätt att få till en utfart från bostadsområdet närmast Vincents väg och funnit dem olämpliga. Nu har man ett förslag som förstör stora delar av den upp till fem meter höga slänten. Vägen dras diagonalt i nedre delen av sluttningen till den brantaste delen, där den gör en tvär sväng åt öster rakt upp för slänten i det som kan vara en gammal hålväg.

Slänten är en brant strandvall som byggdes upp av vågorna när inlandsisen smälte och landborgen bildades och är en viktig geologisk formation. Om den förstörs, kommer man inte ha möjlighet att se hur landskapet bildats. Vägen dras dessutom över områdets mest använda och uppskattade stigsystem

I MKB:n står utan närmare kommentar: *”…bebyggelsen bedömts ha anpassats till dynlandskapet genom att den markanta branten i nordsydlig riktning och höjdpartiet centralt inom området har sparats förutom att en lokalgata sneddar branten i den södra delen av planområdet.*” Det är dessutom fel. Vägen börjar i norra delen och går upp över branten i mitten av planområdet.

Att större delen av slänten kommer att förstöras framgår bl.a. av den geotekniska undersökningen av Sweco, som dock förefaller att ha utgått från en tidigare tänkt rakare slänten kan ”*utföras exempelvis genom tillförande av fyllnadsmassor (fyllnadsslänt) för att erhålla önskvärd lutning påt väg samt avjämnande slänter i sidled. Tillförsel av massor kommer att ha en positiv inverkan på den övergripande stabiliteten för slänten.”*

Det finns ingen bedömning av dagens förslag och det finns ingen information om vilka fyllnadsmassor som kan krävs för att bygga en väg utan rasrisk. Kommunen kan inte visa hur stort vägområde som behöver tas i anspråk eller vad det behöver vara för höjd på vägen. Enligt Sweco krävs ytterligare utredningar i samband med projekteringen. Det finns ingen redovisning av kostnader för kommunen och för kommande fastighetsägare.

I stället för att tona ner betydelsen av slänten som ett av de viktigaste naturvärdesobjekten inom området, borde man acceptera att det inte går att bygga det föreslagna bostadsområdet i nordväst.

Även trafiksäkerhetsskäl talar mot vägen. Vägen får en brant backe som uppifrån går i en smal glugg mellan två fastigheter. Nedanför backen gör vägen en tvär sväng. Sikten kommer att vara skymd både uppifrån och nerifrån. Vägen är avsedd för blandtrafik och kommer att vara den enda vägen mot busshållplats och cykelvägar längs väg 136.

MKB:n har så stora brister att den måste göras om.

I början av MKB:n står: ”Enligt Miljöbalken kap 12 § ska konsekvenser, eventuella åtgärder samt rimliga alternativ till förslag på detaljplanen med hänsyn till dess syfte och geografiska räckvidd identifieras beskrivas och bedömas.” Syftet anges vara ”att beskriva positiv och negativ miljöpåverkan som kan antas uppkomma på biologisk mångfald, befolkning, människors hälsa, djurliv, växtliv, mark, vatten, luft, klimatfaktorer, materiella tillgångar, landskap, bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv.” (s.2). En MKB ska dessutom skrivas så att läsaren kan förstå den.

Den nu föreliggande MKB uppfyller inte på något sätt kraven.

Det saknas aktuella inventeringar av naturvärden och hänsyn har inte tagits till kunskaper som finns.

MKB:n daterad 2023-08-23 har i huvudsak upprättats 2015 inför samråd av det ursprungliga detaljplaneförslaget. Planen omfattade då området mellan Stora Rörsvägen och Ljungheden. Till grund för MKB:n låg en inventering av Ecocom i ett ännu större område.

Innehållet i dagens MKB är fortfarande detsamma även om det har gjorts vissa tillägg eftersom det har tillkommit utredningar med delvis andra slutsatser. Resultatet är en helt obegriplig produkt med motstridiga uppgifter när det gäller bedömningen av naturvärdena.

I Ecocoms rapport görs en summarisk bedömning av planområdet som anges mest bestå av produktionsskog utan påtagligt naturvärde. I övrigt redovisas bara de viktiga naturvärden som finns utanför det nuvarande planområdet.

I MKB:n från 2023 redogörs för Ecocoms inventering, utan att det förklaras om det finns någon koppling till det planområde som nu är aktuellt för granskning. Man refererar bl.a. Ecocoms anvisningar från 2015 för hur naturvårdsobjekten, som numera ingår i naturreservatet Rälla Ekerum, ska skyddas vid exploatering. Det är verkligen förvirrande. Utan att ifrågasätta Ecocoms inventering

utgår man även i MKB:n från att planområdet saknar värdefull natur och att planen inte medför betydande miljöpåverkan.

Det finns brister även i fågelinventeringen och i MKB:n anges det inte heller i vilka områden fågelinventering skett.

Pronaturas inventering av planområdet har inte beaktats

Det finns en inventering som omfattar skogen i planområdet. Den gjordes av Pronatura 2008-09-04 inför den fördjupade översiktsplanen för området Stora Rör-Rälla-Ekerum och omfattar i princip samma område som det Ecocom har inventerat. Skillnaden är att Pronatura har analyserat skogsområdena i detalj med utgångspunkt från ålder och växtsätt. Denna inventering har inte ens nämnts i MKB:n. Den stämmer dock väl med kommunens inventering av äldre träd från 2022.

I sammanfattningen sägs: ”*Rälla Tallområdet innehåller flera äldre tallskogar präglade av skogsbete och som ännu inte påverkats av modernt skogsbruk. Dessa har bedömts ha höga naturvärden (klass 2). Tallskogarna kännetecknas av gamla knotiga tallar och glesa och luckiga skogsbestånd. De ger en bild av hur skogarna här i Rälla såg ut en gång i tiden. Skogarna är ofta ganska små och ligger spridda i den sandiga delen av inventeringsområdet. Sådana skyddsvärda områden återfinns i följande delområden 1, 6, 8, 15, 33, 36, 46, 48, 51, 55, 57, 60, 69, 71, 77, 78, 79 och 80.*”

Områdena 6, 8,15, 51, 55, 57, 58, 60, ingår sedan 2021 i naturreservatet Rälla -Ekerum. Områdena 69, 77, 78, 79 och 80 ingår i det nuvarande planområdet. Övriga tillhör privata fastighetsägare.

Område 69 beskrivs: ” *Gles och luckig tallskog av skogsbeteskaraktär. Visst inslag av gran förekommer Tallarnas ålder varierar mellan c:a 100 och 150 år. I skogen finns en del lågor och torrträd. Buskskiktet är ofta rätt välutbildat med en blandning av ekuppslag, gran och enbuskar, Kruståtel dominerar skogens fältskikt. Andra vanliga växter är ängskovall, vårfryle och fläckar med blåbärsris. Utmed områdets norra sida löper en låg stenmur*.” Området planeras i detaljplanen för radhus/parhus.

Område 77: ”*Gles och ljusöppen tallskog ca 80-120 år gammal. Enstaka tallar är något äldre, 130-150 år. I skogen förekommer en del låga sanddyner. Buskskiktet är ganska tätt och består av yngre ek och enbuskar. Utmed vägen finns även en del hassel. Kruståtel dominerar markfloran i skogen. Mindre fläckar med blåbär och liljekonvalj är ganska vanliga*.” I området planeras lokalgata, parkering och förskola

Område 78: ”*Tallskog ca 80-90 år gammal. Mindre partier med ännu äldre tallar, 100-120 år finns spridda i skogen. Dessa delar är ofta lite glesare och luckigare. Troligen är skogen spontant uppkommen och senare kompletterad med planterade tallar. Buskskiktet är ofta glest och består av ekuppslag och enbuskar. Fältskiktet är gräsrikt och domineras av kruståtel. Här och var finns fläckar av ljung och blåbärsris. I botten finner man täta mattor av väggmossa. Genom skogen löper flera stigar. En har viss karaktär av hålväg.*” I området planeras bebyggelse med flerfamiljshus, radhus och villor och lokalgata till område 69.

Område 79: ”*Gammal tallskog med rikligt uppslag av ek. Skogen verkar helt opåverkad av skogsbruk. Tallarna är 100-120 år gamla. Några av tallarna kan möjligen vara ännu äldre. Skogen är allmänt ganska luckig och gles vilket är typiskt för spontant uppkomna skogar. Förutom ekuppslaget växer här också en del enbuskar vilka fortfarande finns kvar från ett tidigare mer ljusöppet tillstånd. En stenmur löper genom skogen i nord- sydlig riktning*”. En remsa av skogen planeras bli sparad. Resten bebyggt tillsammans med område 78.

Ett område i norr, 73, har getts mycket högt naturvärde (klass 1): ”*Liten naturskogsartad tallskog uppe på ett mindre dynområde. Tallarna är gamla och har lågt ansatta kronor med grova grenar. Flera av dessa är 140-150 år gamla. I skogen finns även ett litet inslag av björk och ek, och av*

vilka några bär spår av hamling. Någon av björkarna verkar vara påverkad av skottsskogsbruk. I skogen finns flera torrträd och högstubbar. Buskskiktet utgörs av en del yngre tallar. Markfloran domineras av kruståtel. Här växer även fläckar av blåbärsris och ett stort bestånd av liljekonvalj. I de torraste delarna uppe på dynerna växer sandstarr, ljung och renlavar." Området sparas men bebyggelse från både öster och väster planeras inom ca hundra meters avstånd.

Sammantaget drabbas all den värdefullaste skogen av bebyggelse. Det är en brist att detta inte framgår av MKB:n.

Ecocoms har inte inventerat planområdet. Nya inventeringar behövs.
2015 gjorde Ecocom en inventering av naturvärden, insekter och kärlväxter i samband med framtagande av detaljplanen, som då omfattade ett område från Stora Rörsvägen till Ljungheden. Men inventeringen omfattade ett mycket större område söder om väg 136 och inkluderade Landborgsbranten i väster, Ljungheden i norr och den f.d. grustäkten Rosti i söder.

Vad gäller skogen har Ecocom visserligen konstaterat att deras inventeringsområde omfattar Rällafältet, ett stort isälvsfält med mäktiga sand och gruslager som enligt länsstyrelsen har naturvärdesklass 2 i naturvårdsplan för Öland. Men de har utan förklaring åsatt all tallskog inom Rällafältet naturvärdesklass 3. Även tallskogsområden som idag på grund av sina höga naturvärden ingår i naturreservatet Rälla -Ekerum. Det utmärkande för Rällafältet är att det växer tallskog på sanddynerna. MKB:n har följt Ecocom och har funnit att skogen i planområdet har lågt naturvärde. Samtidigt har man har redovisat kommunens undersökningar av äldre träd 2023, men utan att låta det påverka bedömningen.

Inventeringen av kärlväxter ägde rum 6 juli och 19 augusti till 2 september. Den gjordes med inriktning att finna den rödlistade arten ryl, genom besök i områden där den tidigare hittats och i närliggande områden. Andra rödlistade arter som tidigare noterats eftersöktes inom hela området med tyngdpunkt på Ljungheden, öppna ängar och Landborgsbranten.

Det framgår inte om någon inventering har gjorts inom det nuvarande planområdet. Det kan finnas ryl eftersom det i nordöstra området finns tallskog med liknande egenskaper som skogen har i de 12 lokaler där ryl har hittats. "*Likåldrig tallskog på mager mark bevuxen med gräs och mossa samt ställvis blåbärs -och lingonris. Förekomsten av ryl* (i naturvårdsobjekt 4 där tio lokaler hittats*) är främst knutna till de svaga höjder som lokalt finns inom objektet*." sid.12. Höjder finns också gott om inom planområdet.

Det är okänt vilka växter som finns inom planområdet. En fördjupad inventering bör genomföras. Kanske bör man också titta på lavar och mossor. Tallticka har konstaterats på en äldre tall. Fler svampar kan finnas.

Fördjupad artinventering av insekter ägde rum genom utsättning av fällor 7 maj och insamling 22 maj 2015. Fällorna har satts i miljöer där det tidigare hittats höga miljövärden, dvs huvudsakligen vid Ljungheden, Rosti och på andra öppna ytor. Enligt bifogad karta har inga fällor satts inom eller i anslutning till dagens planområde. av insekter inom planområdet. Vi har noterat att det finns stekelbon i marken längs den sandiga stigen ovanför slänten, som ska bli lokalgata.

På fastigheter vid Mor Linas väg, vid den sandiga delen av slänten och i sandområden nedanför i kanten av planområdet har vid ett antal tillfällen under de senaste åren setts stora ljusa ödlor. Sådana har enligt uppgift setts ända sedan femtiotalet när området var en ljungbevuxen sandhed.

Det är okänt vilka insekter och kräldjur som finns inom planområdet. Det finns också gott om fladdermöss, som förmodligen är trädlevande. Det måste göras nya inventeringar.

Fågelinventeringen har brister

2022 gjorde WSP en inventering två morgnar 10 maj och 22 maj 2022 från gryning och ett par timmar framåt. Inventeringsområdet är på 60 hektar, dvs omfattar det planområdet som var aktuellt vid samrådet. Hur mycket tid som lagts på det nuvarande planområdet som omfattar 30 hektar framgår inte. Inventeringen har enligt karta utgått från noteringar i artportalen som 2022 i huvudsak gällde området utanför dagens planområde. I den samlade bedömningen sid 13 står att inventeringsområdet präglas av sammanhängande skogsmark med få öppna gläntor och öppen sandig mark. Det tyder på att man inte besökt de områden som beskrivs ovan av Pronatura. Det står också att generellt bedöms träden vara för klena för att bära upp rovfågelsbon. Det strider både mot Pronaturas inventering och kommunens nyligen gjorda inventering av stora äldre träd i planområdet. Båda anger förekomst av träd som kan vara närmare 200 år gamla och ger ytterligare belägg för att fågelinventering inte skett i relevanta delar av planområdet.

Det är mycket troligt att man bl.a. har missat rödlistade häckfåglar. Idag finns en mängd observationer i planområdet. Nattskärra flyger regelbundet över planområdet vid Mor Linas och Almas väg. Spillkråka syns och hörs ofta när man promenerar i skogen i planområdet och det är tydligt att de häckar. Nya inventeringar behövs.

Nollalternativet har inte prövats på det sätt som avses i lagen.

I en MKB ska alltid ett nollalternativ prövas. Det ska göras en beskrivning av vilken utveckling som är trolig om planen inte genomförs. Ingen relevant beskrivning finns. Nollalternativet anges i detta fall som ”*att befintliga grönområden sparas”* utan ytterligare kommentarer. Det borde finnas positiva effekter att lyfta fram med hänsyn till att skogen är värdefull som kolsänka, för klimatanpassning och för djur, fåglar, växter och insektsliv. Och också viktig för friluftslivet. Skogen ligger på Rällafältet som har stora geologiska värden, med ett solfjädersformat system av sanddyner som på den relativt lilla del som utgör planområdet skapar kullar och dalar som ger skydd för djurliv och gör landskapet varierat och spännande. Den skarpa slänten genom området med en höjdskillnad på 5 meter är en strandvall som är viktig för att man ska kunna se hur landborgen bildats. Att det höga geologiska värdet bevaras är viktigt.

I en trolig utveckling borde ingå att kommunen sköter sin mark på ett bra sätt och att viss begränsad utbyggnad på sikt kan bli aktuell.

Huvuddelen av Rällaskogen är sedan 2021 skyddad och ingår i naturreservatet Rälla-Ekerum. Skogen i planområdet har liknande naturvärden. Ännu större kan uppstå med en skötselplan för att utveckla områden med relativt nyplanterad tall till mer varierad skog. Området var tidigare känt för många insektfynd. En viktig uppgift är att återställa spridningsvägar för sandlevande insekter. Sparas grönområdena blir det är lättare att göra. De negativa effekterna av nollalternativet anges som:

1.”Att underlaget för service i Stora Rör, Rälla och Glömminge, som exempelvis butik, skola och kollektivtrafik, inte skulle förbättras.”

Ingen analys görs av om planen faktiskt har förutsättningar att uppnå det som anges. I detaljplanen ingår varken skola eller butik i Stora Rör. Kollektivtrafiken påverkas inte eftersom byggande av nya busshållplatser ändå planeras av Trafikverket.

Det är mycket tveksamt om servicen i Rälla, där butik och skola finns, får förutsättningar att öka. Eftersom det som planeras är en förort till Kalmar kommer serviceutbudet där bli styrande. Fler elever kommer att göra skolval i annan kommun. Ökad service i Stora Rör riskerar underlaget för service i Rälla.

Ökad service i Glömminge kanske är mindre intressant för Borgholms kommun.

2.”Om planen inte genomförs minskar möjligheten för kommunen att erbjuda tomter på pendlingsavstånd från Kalmar i ett läge i närheten av service och regionalt kollektivtrafikstråk”

Ingen analys görs av lämpligheten att erbjuda villatomter och bostäder i flerfamiljshus i Stora Rör för pendlare. Orten ligger tre till fyra kilometer från butik, skola, förskola, idrottsplats m.m. i Rälla och saknar service vintertid. Om utbyggnad sker succesivt under 15 år, kommer de familjer man hoppas ska flytta till Stora Rör, att under lång tid tvingas använda bil för att nå service. Det innebär negativa miljökonsekvenser. Om det skulle ske en snabb utbyggnad och byggas upp service för en befolkning som kan bli dubbelt så stor som den i Rälla, rycks grunden undan för servicen där.

I MKB:n sägs också att det inte finns anledning att pröva om det finns några alternativa bebyggelseområden, eftersom man när planområdet halverades efter samrådet, ”*inte kunde hitta några alternativa likvärdiga platser till den borttagna bebyggelsen.”*

Detaljplanen ska stämma med översiktsplanen. Borgholms kommuns översiktsplan är från 2002 och kan inte ligga till grund för dagens planarbete. Planen överensstämmer däremot med den fördjupade översiktsplanen över Rälla-Stora Rör-Ekerum (inklusive Rönnerum) från 2011. Den pekar ut det nuvarande planområdet för bebyggelse, men också de områden som togs bort ur planen efter samrådet. Den innehåller också ett kombinerat verksamhets- och bostadsområde söder om infarten till Stora Rör (Fördjupade översiktsplanen s 86). En stor del av marken ägs av kommunen.

I det förslag till ny översiktsplan som var ute på samråd sommaren 2022 har bebyggelseområdena i den fördjupade översiktsplanen lagts in utan ändringar. Områdena kan alltså, tvärtemot vad som sägs i MKB:n. bli aktuella igen. Önskemål om planläggning har också aktualiserats av privata markägare i den del av planen som tagits bort.

Föreningen Rällaskogens Vänner har inget emot att privata markägare får bygga där det kan ske utan skada, men motsätter sig att det byggs upp nya bostadsområden uteslutande med syfte att locka bilpendlare. Det bör också en seriös MKB åtminstone problematisera. Det är en stor brist att det i MKB:n saknas redovisning för andra alternativ utanför planområdet, som skulle kunna locka inflyttare och ge bättre underlag för service i Rälla.

Arbetet pågår med den nya översiktsplanen. Då borde mycket omprövas. När samråd hölls 2009 om den fördjupade översiktsplanen bodde 750 personer permanent i området Stora Rör, Rälla. Ekerum och Rönnerum. Förhoppningen var att 676 till 711 bostäder skulle byggas och att man inom 25-30 år skulle öka invånarantalet till 2243. Efter 15 år är invånarantalet ungefär detsamma och enligt alla prognoser kommer invånarantalet i Borgholms kommun att minska.

Lägg ner denna detaljplan och gör nya detaljplaner i Rälla. Starta en förutsättningslös dialog om Stora Rörsområdet för att få en bra utveckling både för fastboende och fritidsboende.

8. Övre Stora rörs vägförening, 2023-10-15

Vägföreningen konstaterar att förslaget till detaljplan för Stora rör 2:1 delar vår uppfattning att de nya bostadsområdena ska ha en egen vägförening med egen utfart till Storarörsvägen. De nya bilvägarna får ingen anslutning till vår vägförenings vägar. Det minskar risken för framtida konflikter mellan gamla och nya områden. Framför allt skyddas Vincents väg som viktigt promenad- och cykelstråk för hela Stora rör, och som en del av Ölandsleden.

Ett antal nya villafastigheter planeras längs Vincents väg. Det ökar trafiken, men vägföreningen räknar med att kunna bevara vägens karaktär av gångtrafik, där bilister tvingas ta hänsyn till gående och cyklister.

De nya fastigheterna längs Vincents vägs östra sida bör placeras så att det finns en naturlig passage för de som ska promenera från det nya västra bostadsområdet till hamnen och badet. I planförslaget tvingas gående från det nya området ta omvägar.

En ny stickväg med vändplan ska byggas för några nya villor i föreningens område norr om Almas väg. En ny väg ska hålla föreningens standard: enkel grusväg, samma som Almas väg. Framtida tomtköpare i föreningens område bör göras medvetna om att föreningen inte kommer att asfaltera vägar eller investera i gatubelysning.

Detaljplanen bör ange en yta för allmännyttig verksamhet. Konkret en upplagsplats för föreningens lager av underhållsgrus. Lämplig plats är den vi har idag, i hörnet Vincents väg/stickvägen. Det ger också utrymme för en bekväm passage för gående från det nya området.

Enligt planen kommer en del arbeten att göras på Vincents väg för att hantera dagvattnet från de nya områdena. Vi förutsätter att kommunen bekostar detta, och att vägen återställs i gott skick.

I kommunens trafikutredning drogs tidigare utfarten från det västra bostadsområdet till Storarörsvägen norr om den sista tomten på Mor Linas väg. (Bild 28 i granskningshandlingen.) I slutförslaget dras vägen istället diagonalt över områdets mest använda och uppskattade stigsystem till en betydligt brantare del av åsen, genom en smal glugg mellan två fastigheter. Vägen förefaller trafikfarlig, med en skarp kurva i en backe strax intill en vägkorsning. Dragningen innebär större ingrepp i naturen och förstör mer av det gröna stråk nedanför åsen som ger hela området sin unika karaktär. Vägföreningen förordar trafikutredningens tidigare förslag.

Vägföreningen tar inte ställning till detaljplanen i sin helhet. Fler synpunkter lämnas av föreningens medlemmar. Men föreningen undrar ändå vilken marknadsundersökning planen bygger på. Stora rör 2:1 sägs vara en viktig överlevnadsfråga för Borgholm. Politikerna räknar med att upp till ett par hundra familjer (400-500 personer?) ska bosätta sig i övre Stora rör samtidigt som SCB spår att befolkningen i kommunen ska minska med 700 personer från 2020 till 2040. Stora rör 2:1 konkurrerar med ett stort antal planerade bostäder i centrala Borgholm och i Ekerum. Samtidigt finns hundratals byggklara tomter med betydligt bättre pendlings- och servicelägen i Mörbylånga kommun. Vi har sett ett stort bostadsprojekt haverera i Högsrums socken: I Halltorp förfaller 20-talet nybyggda, osålda radhus. Föreningen hoppas att kommunen inte hugger ner skogen i Stora rör på ren spekulation och anlägger nya vägar i förtid i hopp om att det i en osäker framtid ska dyka upp entreprenörer som vågar bygga ett, två och tre stora bostadsområden.

9. Naturskyddsföreningen Öland, 2023-10-16

Sammanfattning

Ölands Naturskyddsförening anser att planerad exploatering av Stora Rör 2:1 medför en betydande miljöpåverkan, och vill med kraft avråda från såväl den sydligaste bebyggelseytan som ”diagonalvägen” i riktning SO–NV, främst utifrån följande såväl naturvårdande som rekreationsskäl:

1) den viktiga kontinuiteten, i tid och rum, av såväl skogen som öppnare sandiga ytor mellan Ljungheden och Rosti BRYTS på ett drastiskt och irreversibelt sätt;

2) ny bebyggelse öster om Mor Linas väg minskar kraftigt känslan av ett stycke ”vild” natur, men denna skogsdel sparad ges tillsammans med de våtare (planerat obebyggda) ytorna norr därom, förutsättningar till bibehållna ekosystemtjänster och goda naturupplevelser;

3) de mera artinriktade underlagsstudierna bedöms som lite otillräckliga och deras användning i miljökonsekvens- och planbeskrivningarna är delvis missvisande. Dessutom lämnas några kommentarer kring vattenfördröjningsytan, framtida naturvårdsgynnande anpassning och vägdragningar, samt var hus ändå kan byggas.

Vi inser givetvis att bostäder behövs, och dessa kan troligen delvis tillskapas i det aktuella planområdet, men vi menar att exploateringen bör vara på en betydligt lägre nivå, av skäl som följer. Vi har besökt Rällaskogen vid två tillfällen och framför här vår syn på detaljplaneförslaget för *Stora Rör 2:1 m. fl.* Vi har dessutom studerat alla tillgängliga och relevanta dokument i ärendet.

Vi har bedömt och granskat området och detaljexploateringsplanerna utifrån de **naturmässiga/biologiska kvaliteternas egenskaper och värden dels för naturens egna värden, ”i/för sig själv”, dels allmänhetens möjligheter till rekreation och upplevelser.** Vi har i huvudsak undvikit att involvera upplevelseaspekter som är direkt kopplade till de redan bebyggda fastigheterna och dess ägare, vi har ej heller berört rena trafiktekniska och servicefunktionsfrågor.

Våra besök (5/9 och 6/10) har i huvudsak inte varit inriktade på detaljer (arter), delvis pga att vi var där på hösten, och att vi finner de underliggande ”inventeringsinriktade” dokumenten Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), Naturvärdesinventering (NVI) och Fågelinventering (de senare refereras givetvis i det förstnämnda) relativt vederhäftiga och välgjorda.

Dock bedöms i MKB:n den planerade exploateringen ”inte medföra betydande miljöpåverkan”. Detta är ur naturvårdssynpunkt en både olycklig och delvis felaktig slutledning, av följande skäl:

1. Man säger att kontinuiteten, i tid och rum, av såväl skog som öppnare sandiga ytor mellan Ljungheden och Rosti är viktig att skydda. Men den absolut viktigaste och mest verkningsfulla effekten erhålles så klart av att inte bebygga skogen mellan Mor Linas väg och tänkt förskola m. m. Att med bebyggelse där, och en avskärande väg, (ändå) hävda att en sådan spridningskorridor skulle fungera är nog en utopi, vilket nog de flesta naturvårdskunniga skulle bekräfta.

2. Hela området öster om befintlig bebyggelse längs Mor Linas väg, inkl planerat utrymme för förskola m.m. (”röd yta”) måste besparas exploatering. Här finns många äldre tallar, en tydlig olikåldrighet, en begynnande ekvegetation och andra buskbildande inslag. Att dra en väg tvärs genom denna yta är verkligen att förta en möjlig känsla av ”lite vild”/ursprunglig natur. Däremot, utan den här tänkta exploateringen bildas ett större naturområde tillsammans med den enligt planerna helt riktigt sparade fuktigare ytan norr därom, (”fördröjningsyta”). Därmed synes det rätt uppenbart att detta område behöver få ett formellt skydd. Då skulle delar av planområdet kunna förbli ett fint rekreationsområde för såväl närboende som besökare. Vår bedömning rimmar väl med synpunkter gjorda av Pro Natura (2008).

3. NVI:ns värde för bedömning av påverkan i det aktuella området kan ifrågasättas pga:

a) den redovisar ffa sju värdefulla naturvårdsobjekt utanför planområdet, men med viss oklarhet för vad som finns av värden inne i detsamma,

b) den verkar mest luta sig mot tidigare kända fynd på Artportalen och fokuserar mest på växtarten ryl, den lär dock finnas även i planområdet(s nordvästra del),

c) alla insektsfällorna var placerade utanför nu aktuellt planområde,

d) en viss oklarhet om ”intensitet” och ”var” inom planområdet inventering skedde.

e) Dessutom finns alltid osäkerheten att Artportalen bara speglar där besök gjorts. Denna kritik riktas dock i huvudsak inte mot NVI:n som sådan, utan hur den används som argument för att naturvärden inte i stort sett är hotade.

4. Angående fåglar bör framhållas att den rödlistade spillkråkan har ganska frekvent observerats födosökande i planområdet, som alltså är viktigt för denna art, och som ju är allmänt känd för att behöva relativt stora ytor för att trivas. Även frånvaron av hörd nattskärra torde vara en slumpberoende miss, arten är ju minst sagt lite lynnig. Med all respekt för metodens anvisning om 200 meters lucka, liksom även WSP:s inventerare, så förefaller summa 5,5 timmars fältinsats (dagtid) för 60 ha ganska lite.

5. Planbeskrivningen och Miljökonsekvensbeskrivningen pekar visserligen på att viss påverkan på de höga naturvärdena kommer att ske, men man verkar mena att denna är låg, och med föreslagna

anpassningar, närmast försumbar (vår tolkning). Ovanstående synpunkter och verkligheter verkar snarare motsäga detta.

Här följer ett antal lite mer ”fysisk planeringstekniska” synpunkter:

1. Angående den ovan nämnda ”vattenfördröjningsytan”, hur kommer detta områdes nu lite vilda karaktär att påverkas av dagvatteninfiltrering, med risk för giftiga eller gödande ämnen från den nya bebyggelsen? Vilka åtgärder/ingrepp kommer att göras? Vi rekommenderar även att låta de befintliga stigarna räcka, möjligen med små vägvisande skyltar, men inga nya arrangemang!

2. Det finns nog anledning att experter på Länsstyrelsen bör bedöma om sandblottning och viss förändring av vegetationen i såväl ”det sparade” området som det bebyggda skulle kunna gynna såväl spridning som etablering av främst sandlevande insekter.

3. Att dra vägen snett över branten alldeles söder om Rälla Tall 6:28 (eller norr om, viss oklarhet vilken kartversion som gäller) skär av kontakten mellan befintlig bebyggelse och det ovan urskilda lite vildare naturområdet. En sådan väg bör alltså utgå, och befintlig stig kan möjligen förbättras något, dvs från Stora Rörsvägen till Mor Linas väg. Att gatan sålunda sneddar över branten verkar i MKB:n (sid. 21) anses som ett ringa problem, men vi menar att denna väg är ett betydande ingrepp i området.

4. Därmed föreslår vi att de måttliga antalet hus längs Mor Linas väg har fortsatt utfart till/via Stora Rörsvägen. I gengäld slipper de som bor där nybyggnation öster om sig.

5. Eftersom det förefaller oss att skogsområdet norr om byggelsen vid den namnlösa vägen norr om Almas väg, dvs väster om branten, har relativt sett mindre naturvärden (mer likåldrig skog, homogen markvegetation, ingen kupering) och bör kunna bebyggas. Trafiken därifrån borde kunna gå norrut, via en förbättrad Vincents väg och ut via Hellners väg.

6. Den i vårt förslag uteblivna bebyggelsen öster om Mor Linas väg kanske kan kompenseras av något fler hus söder om det planerade området i planområdets nordöstra del. Och där kan byggas en förskola, vilken sannolikt behövs i området.

7. Som det antyds i MKB:n (sid. 17), bör de nya gatorna inte beläggas med traditionell asfalt, utan någon form av grusliknande material.

Sakägare

10. Rälla Tall 5:8, 2023-10-09

Utan att gå in i detaljerna specifikt så vill jag bara framföra att trots att det handlar om utveckling av bostäder så anser jag att det är viktigare att bevara skogen orörd. Era nuvarande planer omintetgör skogen på ett kontraproduktivt sätt vilket jag anser är oacceptabelt.

Det finns andra marker som passar bättre för bebyggelse. Jag ber er att lyssna och ta vara på Rällaskogens vänners kompetenta, viktiga och framsynta synpunkter!

Det tar generationer för en skog att växa upp, ett ögonblick att förstöra,

TÄNK EFTER FÖRE!

11. Rälla Tall 6:41, Rälla Tall 6:26, Rälla Tall 6:46, Rälla Tall 6:27, Rälla Tall 6:30, Rälla Tall 6:28 och Rälla Tall 6:45, 2023-10-14

1 - Mor Linas Väg

1.1 Vår grundinställning är och har under hela planprocessen varit att bevara Mor Linas vägs lantliga karaktär och sträckning med utfart mot Stora Rörsvägen. Vi vill inte heller dras in i en vägförening tillsammans med den föreslagna bebyggelsen om denna blir av. Väsentlighetsvillkoret för att tvinga in befintliga fastigheter längs Mor Linas väg i en ny gemensamhetsanläggning kan inte ses som uppfyllt. Utfarten från Mor Linas väg till Stora Rörsvägens nya sträckning är inte längre trafikfarlig och kan därmed lämnas öppen.

1.2 Det nu föreliggande förslaget för vägdragning är aldrig tidigare presenterat och borde föranleda en ny granskningsprocess. Genom hela den nu flera decennier långa planprocessen har det sagts att vägledande skulle vara att befintlig sommarbebyggelse inte skulle påverkas. Den nu föreslagna vägdragning går mitt genom just en sådan bebyggelse, korsar Mor Linas väg, en enkel skogsväg, för att sedan snedda ner över en sandbrant med en höjdskillnad om c:a 10 meter. Vi är helt emot denna nya vägdragning som är ett grovt ingrepp i vår närmiljö och som dessutom utgör en fara för barn och andra som rör sig längs Mor Linas väg.

2 – Geologi

2.1 Det är till stor del den vackraste delen av planområdet som kommunen nu vill exploatera. Länsstyrelsen klassade redan på 60-talet hela planområdet till klass 1.- område med högsta naturvärde. Det är ett område med unika eller mycket sällsynta geologiska bildningar. I Länsstyrelsens skrivelse står att bebyggelse och vägbyggnad mm räknas som exploatering till skada för oersättliga vetenskapliga värden.

2.2 Planområdet har höga geologiska och ekologiska värden med isälvsavlagringar under marken och flygsandsfältet med sina sandkullar samt den sandbrant som löper i nordsydlig riktning. Det är en ovanlig naturtyp för Öland. Det är just här där sandbranten och kullarna ligger som kommunen vill bygga väg och tätare bebyggelse samt vårdhem/förskola.

2.3 Vad gäller den omfattande exploateringen av skogen öster om Mor Linas väg mot väg 136 och Stora Rörsvägen vill vi anföra följande. Hela området utgörs av ett unikt isälvsfält, med relikta sanddyner och 150 år gammal tallskog. De flest kommuner i Sverige har skydd mot bebyggelse på denna typ av natur med flygsandsfält. Tallskogen anlades här en gång för att binda sanden. Vad som sker när en stor del av skogen försvinner vet ingen. Detta beaktas inte i planen. Senaste årets händelser vad gäller ras, erosion och översvämningar till följd av klimatförändringar borde väcka till eftertanke.

Dessutom är gammal skog en av våra viktigaste kolsänkor. Planen bör göras om så att den anpassas till det hållbarhetstänkande och den klimatmedvetenhet som idag ska prägla all samhällsplanering.

3 – Naturliv

3.1 I den ProNatura-utredning som låg till grund för den fördjupade översiktsplanen sägs att ”den södra delen mot Stora Rörsvägen bedöms inneha höga naturvärden och bör beaktas i planeringen”. Detta har inte skett på ett konsekvent sätt.

3.2 I sandbranten och närliggande mark, samt i stenpartier öster om Mor Linas väg, har sandödlor observerats vid flera tillfällen. Träden här är vindutsatta och har därför fallit och bildat sandblottor i varma soliga lägen. Sandödlan är habitatskyddad på EU-nivå.

3.3 Inom området finns en rad rödlistade arter som inte beaktats, som grodor, spillkråka, tornseglare, fladdermöss, sandödlor och viktiga insektsarter. Att just här i Stora Rör även finns nattskärra är väl känt bland Sveriges ornitologer. Här har föreliggande fågelinventering stora brister.

3.4 Naturvärdesinventeringen är daterad 2015. Nya rödlistor på olika arter har kommit senare. En uppdatering borde ske. Talltickan t.ex. finns inte med. En bättre fördjupad insektsinventering behöver göras. Även stenmurar som hyser egna arter bör tydligare utredas.

3.5 Avsnittet om fåglar visar inte hur förslaget hanterar följderna av den så kallade ”Skydda skogen-domen”. Denna EU-dom från 4 mars 2021 innebär ett förbud mot att störa även individuella fåglar oavsett om den skyddade artens bevarandestatus är gynnsam eller icke gynnsam. Samma dom klargör även att samtliga fågelarter är skyddade. Domen har ju sedan också, som bekant, blivit praxis i MÖD via den så kallade Välendomen. Se tex. https://www.nj.se/nyheter/eu-domstolen-lagger-fokuspa-individen-i-art-och-habitatdirektivet

4 – Den nya vägen som löper västerut över branten

4.1 Den nya vägen från Mor Linas väg nordväst nerför landborgen innebär en stor förändring jämfört med förslaget i den förra granskningen. En så stor förändring av allmän plats och trafiksystemet bör föranleda ytterligare en granskning.

4.2 Planbeskrivningen visar under avsnittet Trafik (s. 38ff) flera kartor med ett gatualternativ till vägen snett nerför landborgen. Det stämmer inte överens med plankartan. Det är oklart om trafikanalysen baserats på detta förslag.

4.3 Den nya vägen nerför landborgen verkar vara upp till 19 m bred. Planbeskrivningen s. 39 verkar ange att detta beror på att det ”ska finnas möjlighet att justera vägdragningen och placering av mötesfickor om det visar sig att till exempel skyddsvärda träd riskerar att påverkas negativt men också för att förhindra att dagvatten från vägen påverkar omkringliggande fastigheter och i de fall det är aktuellt ska anordningar som krävs för trafiksäkerheten kunna rymmas inom det planlagda vägområdet”. Sådana frågor bör dock vara utredda innan granskningsskedet. Det är mycket svårt att göra sig en bild av hur vägen är tänkt att se ut, och vilka följder den kommer få för landborgen.

4.4 Planbeskrivningen trycker på vikten av att inte leda ner all trafik från det nya området i väster till Vincents väg. Nuvarande vägförslag tycks innebära en mycket stor risk för att detta ändå blir fallet, i och med en sannolik smitväg (rödmarkerad på bifogad illustrationsplan och plankarta i Bilaga). Det gäller såväl smittrafik från öster till Vincents väg och hamnen, som från Vincents väg till 136:an.

4.5 Därtill kommer den helt absurda verklighet som kommer uppstå för dem som bosätter sig i området nedanför branten. Hälften av dessa grannar ska således köra längs Vincents väg och den andra hälften över denna nyanlagda väg genom unik skogsnatur. Grannar som kanske bor 50 meter från varandra måste således åka runt en stor del av byn, närmare en kilometer, när de ska hämta upp varandras ungar till en fotbollsträning, låna ett släp eller har andra ärenden.

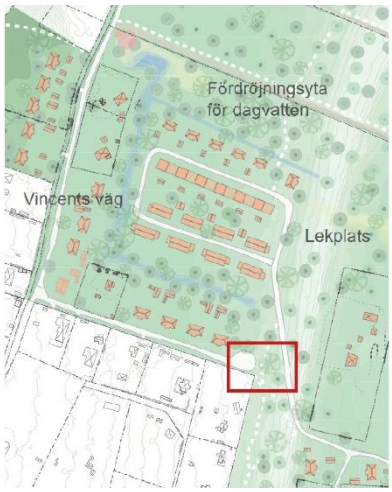

12. Rälla Tall 6:30, 2023-10-15

Enligt tidigare direktiv skulle sommarstugeområdet runt Mor Linas väg inte påverkas av den planerade utbyggnaden och expansionen. Nu tar vi med stor oro del av planer, som på olika sätt sätter en försiktig och varsam utbyggnad ur spel via nya vägdragningar och planerat byggande i form av ett ”varierat boendeutbud med inslag av skola, kontor och vård”.

Vi betraktar omgivningarna runt Mor Linas väg som en förlängning av naturreservatet Rällaskogen - Rällafältet och vill därför kraftfullt värna även detta områdes unika skogs-, djur-, växt- och naturliv.

I området finns rikligt med fladdermöss, sandödlor och trollsländor som lever i sanddynorna, bland kalkstenarna och i ljungen. I tallskogen återfinns ekoxar och ett rikt fågelliv bestående av bl.a tättingar, spillkråkor, tornseglare, ormvråkar och korpar. Havsörnars spanande över sandåsen utgör en daglig observation.

Den nu föreslagna vägdragningen i den nya detaljplanen utgör ett kraftigt ingrepp (övergrepp) och skövling av gammal sandtallskog i en miljö som i decennier har klassats som ett område med högsta naturvärden. Vi vill på alla sätt förhindra den planerade exploateringen.

Vi vill behålla den nuvarande vägdragningen för Mor Linas väg med dess utfart mot Stora Rörsvägen. Med anledning av den nya vägdragningen för Stora Rörsvägen kommer den nuvarande utfarten inte att utgöra någon trafikfara eftersom sikten inte kommer vara skymd.

Vi vill bevara karaktären på Mor Linas väg och vill därför inte anslutas till en vägförening kopplad till den nya planerade bebyggelsen.

Vi vänder oss mot den planerade tomten inritad söder om vår tomtgräns i ett skogsområde med värdefull natur. En bebyggelse där skulle helt förändra områdets karaktär till det sämre.

Vi befarar att Borgholms kommun i sin iver att bebygga området hinner avverka den ovärderliga skogen innan verkligheten hinner ikapp. Vilka konsekvenser medför ett kalhygge till Stora Rörs ekologi?

Därför förkastar vi den senaste detaljplanen.

Vi har under hela processen poängterat att kommunen borde satsa fullt ut på utveckling av området runt Rälla, där skola, affär och service redan finns etablerat. Enligt Borgholms

kommun är barnfamiljer i första hand målgruppen för inflyttning, och det är just närheten till dessa funktioner de i första hand efterfrågar.

Vi yrkar på att en ny miljökonsekvensbeskrivning görs utifrån nya faktaunderlag och att en detaljplan görs för Rälla.

13. Rälla Tall 6:47, 2023-10-15

Som boende i området är vi, jag och min familj, mycket kritiska till kommunens plan att anlägga ett stort antal bostäder mitt i den vackra Rällaskogen. Det är stora naturvärden som då förstörs. Här finns gott om insekter som lever här, bl. a många ekoxar som lever och förökas här. Varje år ser vi insekterna och gläds åt dess existens.

Skogen öster om Vincents Väg innehåller ett stort antal stigar som används flitigt både som promenadstråk och av mountainbike-åkare. Det är ett flitigt använt rekreationsområde. Att förstöra denna vackra natur vore fruktansvärt. Här lever Spillkråkan som man ibland kan se och höra när man är ute och går.

Vägföreningen för Vincents Väg har sedan lång tid tillbaka använt ett i planen inritat tomtområde invid infarten till stigen emellan Vincents Väg 18 och Vincents Väg 20, att användas som grusupplag för att förbättra vägen, samt vintertid som snöupplag. Med ökat antal boende måste snöröjningen förväntas öka. Därför önskar vi att denna tomt även i framtiden får vara fri från bebyggelse, för dessa ändamål. Denna tomt bör hållas tillgänglig för vägföreningens verksamhet.

Man får hoppas att inte kommunen i sin iver sätter igång med något halvdant och skapar ännu en stor skamfläck, så som skett i Halltorp. Skamfläckar finns det redan tillräckligt många av.

Vill kommunen ha fler Åretruntboende i området bör man prioritera områden närmare väg 136 och närhet till samhället Rälla. Skall kommunen kunna locka barnfamiljer som skall vara åretruntboende, till området, bör det vara närhet till skola, busshållplats, affär mm. Detta tillgodoses bättre närmare väg 136 och närmare Rälla.

14. Rälla Tall 6:28, 2023-10-15

Angående den nya vägen som löper västerut över branten i angränsning till Rälla Tall 6:28

Den nya vägen från Mor Linas väg nordväst nerför sandbranten innebär en stor förändring jämfört med förslaget i den förra granskningen. En så stor förändring av allmän plats och trafiksystem bör föranleda ytterligare en granskning.

Planbeskrivningen visar under avsnittet Trafik (s. 38ff) flera kartor med ett gatualternativ till vägen snett nerför sandbranten. Det stämmer inte överens med plankartan. Det är oklart om trafikanalysen baserats på detta förslag.

Den nya vägen nerför landborgen verkar vara upp till 19 m bred. 19 m är bredare än tillexempel Ölandsbron och Storgatan i Borgholm. Planbeskrivningen s. 39 verkar ange att detta beror på att det ”ska finnas möjlighet att justera vägdragningen och placering av mötesfickor om det visar sig att till exempel skyddsvärda träd riskerar att påverkas negativt men också för att förhindra att dagvatten från vägen påverkar omkringliggande fastigheter och i de fall det är aktuellt ska anordningar som krävs för trafiksäkerheten kunna rymmas inom det planlagda vägområdet”. Sådana frågor bör dock vara utredda innan granskningsskedet. Det är mycket svårt att göra sig en bild av hur vägen är tänkt att se ut, och vilka följder den kommer få för landborgen och den friluftsstig/motionsstråk som löper nedanför

branten under åsen i nordsydlig riktning. Utifrån den information som ges tycks det nya vägförslaget tycks inte vara en bra lösning.

Planbeskrivningen trycker på vikten av att inte leda ner all trafik från det nya området i väster till Vincents väg. Ett av de nya områdena är därför isolerat från Vincents väg och övriga Stora rör. Grannar som kanske bor 50 meter från varandra måste således åka runt en stor del av byn, närmare en kilometer, när de ska hämta upp varandras ungar till en fotbollsträning, låna ett släp eller har andra ärenden.

Nuvarande vägförslag tycks därmed innebära en mycket stor risk för att det istället blir en smitväg (rödmarkerad på bifogad illustrationsplan och plankarta sist i dokumentet). Det gäller såväl smittrafik från öster till Vincents väg och hamnen, som från Vincents väg till 136:an. Trafiken upp till 136:an riskerar att bli en genomfartsväg som kommer att störa boende och innebära trafikfara för familjer och barn som vill cykla, leka och röra sig i området.

Förslagsvis kan Vincents väg i stället förbättras och användas för de nya bostäderna nära vägen. Detta skulle också medföra att det nya bostadsområdet i sydost kan få en lugnare och säkrare trafiklösning, t.ex. en vändplats cirka 100 m öst om Mor Linas väg. Då skulle även risken för genomfartstrafik också upphöra.

Om Vincents väg inte bedöms klara trafik från det nya ”västra” området så bör i stället det nya området anpassas till detta (krympas).

Angående väghastigheter:
Vi stödjer förslaget om lägre hastighet Stora Rörsvägen mellan väg 136 och den nya cykelpassagen/tätortsporten, men vi tycker att 50 km/h blir bättre än de förslagna 60 km/h. Detta då det redan är 50 km/h-gräns bara några hundra meter längre ner i backen. Det blir enklare och säkrare med en och samma hastighetsgräns.

Angående enskilt huvudmannaskap och väganläggning:
Att i en detaljplan införa enskilt huvudmannaskap för tex vägar kräver särskilda skäl. Enskilt huvudmannaskap är främst avsett för fritidsboendeområden. (Detta har sitt ursprung i den tidigare uppdelningen av byggnadsplaner respektive stadsplaner. Detta framgår av förarbetena till ursprungliga PBL (1987), se tex. https://data.riksdagen.se/fil/799D7D3FCC0B-4728-A67C-EF70D367F028, eller mer kommenterat på https://www.lantmateriet.se/contentassets/ 4a728c7e9f0145569edd5eb81fececa7/ lmvrapport_2008_6.pdf). Då avsikten med planen är att möjliggöra åretruntboende så ska vägar som servar denna bebyggelse ha kommunalt huvudmannaskap.

Väsentlighetsvillkoret för att tvinga in befintliga fastigheter längs Mor Linas väg in i en ny gemensamhetsanläggning tycks inte heller uppfyllas. Utfarten från Mor Linas väg till den nya Stora Rörsvägen blir ju inte längre trafikfarlig och kan därmed lämnas öppen. Mor Linas väg kan förbli i sin nuvarande dragning, eventuellt som en egen samfällighetsförening.

Det tycks inte framgå av planbeskrivningen om kommunen skulle vara ansvarig för att anlägga vägar med föreslaget enskilt huvudmannaskap.

Det är oklart hur Mor Linas väg 11 (6:28) ska angöras under utbyggnad av den föreslagna vägen, som korsar fastighetens infart.

Angående avsaknaden av gestaltningsprogram:
Vi saknar fortfarande en helhetssyn på den nya bebyggelsen som skulle kunna utformas via ett gestaltningsprogram. Vi efterlyser en attraktiv och ortspecifik planering såsom "ekoby" eller "modern öländsk bygata" med ny bebyggelse samlad runt gemensamma samlingspunkter/projekt såsom en hagar med djur, sanddyner eller odlingar. Området Artie i Mörbylånga kommun kan vara en inspirationskälla. https://artiearkitekt.se/

Angående beläggningen av nya vägar i området:
På s. 30 i Granskningsutlåtande 2023-08-17 står: "Gatorna i området är tänkta att utformas med grusbeläggning eller motsvarande utan belysning med undantag för gatan som går parallellt med väg 136." Ambitionen kan lättare förverkligas genom att specificera utformningen av markbeläggningen som grus i plankartan. Ett alternativ kan vara en utförandebestämmelse om vägarnas genomsläpplighet. Mer eller mindre naturlig beläggning kan ju även bidra till den biologiska mångfalden i området, vilket ju är en av ambitionerna med förslaget. (Vägar med mer eller mindre naturligt underlag fungerar ju som gläntor i skog och kan därmed gynna den biologiska mångfalden). En annan fördel med att specificera markbeläggningen är dagvattenhanteringen: avrinningen från en eventuell asfaltsväg är 100% medan avrinningen från till exempel gräs på sandmark närmar sig 0% (se https://se.thegreenciJes.eu/fler-tradbehovs-i-staderna/). Även belysningen på vägen borde vara en faktor att ta hänsyn till. Då det finns mycket fladdermöss och nattmörkret är viktigt för att bevara deras habitat.

Nattmörker är generellt viktigt för den biologiska mångfalden.

Angående geologi i området:
Länsstyrelsen klassade redan på 60-talet hela planområdet till klass 1.-område med högsta naturvärde. Det sydostliga området ned mot Stora Rörsvägen som kommunen nu vill exploatera är den vackraste delen av planområdet. Det är ett område med unika eller mycket sällsynta geologiska bildningar. I Länsstyrelsens skrivelse står att bebyggelse och vägbyggnad mm räknas som exploatering till skada för oersättliga vetenskapliga värden.

Planområdet har höga geologiska och ekologiska värden med isälvsavlagringar och flygsandsfält med sandkullar samt en sandbrant som löper i nord-sydlig riktning. Det är en ovanlig naturtyp för Öland. Det är just här som kommunen vill bygga väg och tätare bebyggelse samt vårdhem/förskola.

Hela området öster om Mor Linas väg mot väg 136 och Stora Rörsvägen utgörs av ett unikt isälvsfält med relikta sanddyner och 150 år gammal tallskog. Detta beaktas inte tillräckligt i planen.

Angående naturliv i området:
I den ProNatura-utredning som låg till grund för den fördjupade översiktsplanen sägs att ”den södra delen mot Stora Rörsvägen bedöms inneha höga naturvärden och bör beaktas i planeringen”. Detta har inte skett på ett konsekvent sätt. I sandbranten och närliggande mark, samt i stenpartier öster om Mor Linas väg, har sandödlor observerats vid flera tillfällen. Träden här är vindutsatta och har därför fallit och bildat sandblottor i varma soliga lägen. Sandödlan är habitatskyddad på EU-nivå.

Inom planområdet finns en rad rödlistade arter som inte beaktats, som grodor, spillkråka, tornseglare, fladdermöss, sandödlor och viktiga insektsarter. Att just här i Stora Rör även finns nattskärra är väl känt bland Sveriges ornitologer. Här har föreliggande fågelinventering stora brister.

Naturvärdesinventeringen är daterad 2015. Nya rödlistor på olika arter har kommit senare. En uppdatering borde ske. Talltickan t.ex. finns inte med. En bättre fördjupad insektsinventering behöver göras. Även stenmurar som hyser egna arter bör tydligare utredas.

Avsnittet om fåglar visar inte hur förslaget hanterar följderna av den så kallade ”Skydda skogen-domen”. Denna EU-dom från 4 mars 2021 innebär ett förbud mot att störa även individuella fåglar oavsett om den skyddade artens bevarandestatus är gynnsam eller icke gynnsam. Samma dom klargör även att samtliga fågelarter är skyddade. Domen har ju sedan också, som bekant, blivit praxis i MÖD via den så kallade Välendomen. Se tex. https://www.nj.se/nyheter/eu-domstolen-lagger-fokuspa-individen-i-art-och-habitatdirektivet

Bilaga: risk för smitväg.

15. Rälla Tall 6:46, 2023-10-15

Det är till stor del den vackraste delen av planområdet som kommunen nu vill exploatera.

Området ligger öster om den ca 8 m höga sandbrant som löper genom hela planområdet i nord-sydlig riktning. Här finns geologiska och ekologiska värden med isälvsavlagringar under marken och flygsandsfält med sina högre och lägre sandkullar och vågformade förhöjningar som sträcker sig hela vägen ner till Stora Rörsvägen. Den speciella geologin i området har skapat en för Öland ovanlig naturmiljö med främst hedartad tallskog. En skog som en gång planterades för att binda sanden. Vissa delar har 140 år gamla tallbestånd.

I dokumentet Geotekniska och Geohydriska förutsättningar står det: Länsstyrelsen klassade på 60-talet hela planområdet till klass 1. Område med högsta naturvärde, med unika eller mycket sällsynta geologiska bildningar. Där står att bebyggelse och vägbyggnad mm räknas som exploatering till skada för oersättliga vetenskapliga värden. Området är också utpekat som ett värdefullt naturlandskap med ett mycket högt naturvärde i översiktsplanen. En konsultfirma har nu anlitats som gjort en annan bedömning och klassat ner värdet. Om marken får bebyggas borde prövas på högre nivå.

Det är just här där sandbranten och kullarna ligger som kommunen vill bygga väg och tätare bebyggelse samt vårdhem/förskola. Att göra detta utan att förstöra bef natur är inte möjligt med schaktning och fyllnadsmassor som ska till. Dessutom ska en väg dras tvärs över hela området och snedda uppför den höga sandbranten. Den här branten har i tidigare planförslag ansetts som skyddsvärd. För att skydda mot ras ska stora delar stadgas upp med nya schaktmassor. Detta är ett betydande ingrepp som förstör naturvärdet av branten. Vägen borde därför utgå. Anpassa i stället antalet nya hus till bef vägsystem.

I sandbranten och närliggande mark har observerats sandödlor vid flera tillfällen. Träden är här vindutsatta och har därför fallit och bildat sandblottor i varma soliga lägen. Sandödlan är habitatskyddad på EU-nivå.

Planerad exploatering innebär att dagvatten som i framtiden kan vara av betydligt större mängder än man förstår idag måste tas om hand. De planerade fördröjningszoner där detta ska ske riskerar att förändra förutsättningarna för växter och djur. Ledningsdragning dit innebär ytterligare ett ingrepp i denna sköra natur.

Skyfallen kommer i framtiden att bli både fler och värre. Träden planterades för att hålla kvar sanden. Risken för erosion är påtaglig när man börjar avverka. Särskilt stor är risken vid sandbranten. Träden skyddar också varandra. Vid fragmentering av skogen ökar risken att de kvarvarande träden faller vid höststormar. Vi har sett många exempel på detta under åren. Sågas ett träd ner så blåser 2 till omkull. Det är ett mycket vindutsatt läge och tallarna är dåligt förankrade i sanden.

Naturvärdesinventeringen som kommunen redovisar är daterad 2015. Nya rödlistor på olika arter har kommit senare. En uppdatering borde ske. Flera talltickor t.ex. som vi hittat finns inte med. Svampen indikerar att skogen på flera håll är mycket gammal och skyddsvärd.

En bättre fördjupad insektsinventering behövs göras. Även stenmurar som hyser egna arter behöver inventeras. Ekoxar många stekelsorter, spindeldjur, nattfjärilar, skalbaggar mm har iakttagits.

I skogen bakom Mor Linas väg har vi en hel del fladdermöss som borde inventeras. Vid vägdragning med belysning kommer dessa djur att försvinna

Fågelinventeringen är inte fullständig. Boende i området kan intyga att många fler arter har setts tex Tornseglare. Spillkråkan visar sig ofta uppe sandåsen och har så gjort denna sommar vid flera tillfällen. Att bohål till större fågel har också hittats inom området finns inte i rapporten

I dokument från Ölands botaniska förening 2009 nämns flera skyddsvärda växter i området som inte finns med i senaste inventeringen. I dokument Geotekniska och Geohydriska förutsättningar står det. *”Bebyggelse leder dock till en ökad risk för kontaminering av grundvattnet.* Detta skrevs 2015.

Vattentäktsområdet har sedan dess utökats och sträcker sig nu över väg 136 i västlig riktning. Bebyggelse hamnar nu närmare vattentäktsområdet. Nyare utredning behövs.

Hela Rällaskogen fram till Stora Rörsvägen bör bevaras som skyddad skog .
Gör flygsandsfältet till ett område för rekreation undervisning, forskning, ekoturism mm. Det finns många ex på andra kommuner i Sverige som gjort naturreservat av sina flygsandsfält. Södra Sverige har för få områden med skyddad natur enl SLU. Fler skyddade miljöer behövs för att behålla en biologisk mångfald.

Kunde man skydda flygsandsfältet från bebyggelse redan på 60-talet så borde man väl kunna det idag med hjälp av all den lagstiftning som har tillkommit sedan dess och som är till för att skydda höga naturvärden.

Kommunen har nyligen fått tillgång till andra markområden i Stora Rör för byggnation. Infarten till Stora Rör har flyttats vilket borde påverka både detaljplan och översiktsplan. Ett omtag behövs av hela planen.

16. Rälla Tall 6:26, 2023-10-16

Detaljplanen.
Borgholms Kommun vill bygga upp till 180 bostäder, en- och flerfamiljshus, hyreshus, förskola och vårdinrättning i Södra Rällaskogen. Det område där störst exploatering ska ske hör till de vackraste och mest skyddsvärda delarna. Denna, den sydöstra skogen, utgörs av ett sandrikt isälvsfält som rymmer 150 år gammal tallskog, relikta sanddynor och en mycket rik flora och fauna. Området ingår dessutom i det numera utökade vattenskyddsområdet.

Länsstyrelsen klassade redan på 60-talet hela planområdet 3ll klass 1.-område med högsta naturvärde. Där står att bebyggelse och vägbyggnad mm är en exploatering som skulle utgöra stor skada för oersättliga vetenskapliga värden.

I en tid när klimatförändringarna är vår världs stora ödesfråga är det djupt olyckligt att hårdexploatera ett område som utöver sina oersättliga naturvärden dessutom utgör en viktig kolsänka. I synnerhet då kommunen i närheten har tillgång till annan lämplig mark, utan att befintlig gammal skog skövlas. Den del av skogen som ska huggas ner har i alla tidigare utredningar haft ”högt naturvärde”, medan den del som sparas i samma utredningar endast bedömts ha ”naturvärde”. Hur Borgholms Kommun här tänkt är obegripligt.

I kommunens översiktsplan från 2002 står: ”I Rälla bör bebyggelseutvecklingen ske mellan väg 966 (Rällavägen) och Rönnerumsvägen på östra sidan av väg 136.” Några nya bostadsområden i Stora Rör

föreslås över huvud taget inte. I ProNatura 2008 står att södra delen mot Stora Rörsvägen bedöms ha ”höga naturvärden”, att de äldsta träden finns i områdets södra del och att här även finns större relikta sanddynor. ”Höga naturvärden och naturligt förekommande geologiska formationer ska beaktas vid planläggning av området.” Ändå ska just här den största exploateringen ske. Hur har det kunnat bli så?

Borgholms kommun har anlitat en konsultfirma som steg för steg har nedklassat området och förringat dess värde. Om marken alls får bebyggas borde prövas i högre instans. I de flesta andra kommuner ses denna sorts flygsandsfält som skyddad mark och direkt olämplig för bebyggelse. Tallskogen anlades här för 150 år sedan för att binda sanden. Vad som sker när en stor del av skogen försvinner vet ingen. Detta beaktas inte i planen. Inte heller vattenfrågan är relevant utredd. Senaste årets händelser i Sverige och världen i övrigt vad gäller ras, erosion och översvämningar till följd av klimatförändringar borde väcka till eftertanke. Att alls exploatera mark på ett vattenskyddsområde är obegripligt då vattenbrist väntas vara en av vår framtids viktigaste utmaningar. Området ligger dessutom tätt nära ett av de tio områden i Sverige som SGI anser är mest utsatta för kommande klimatförändringar.

Planen bör göras om så att den anpassas till det hållbarhetstänkande och den klimatmedvetenhet som idag ska prägla all samhällsplanering.

Naturen.

I sandbranten och närliggande mark, samt i stenpartier kring Mor Linas väg, har sandödlor sedan decennier observerats vid flera tillfällen, senast under föregående sommar. Träden här är vindutsatta och har därför fallit och bildat sandblottor i varma soliga lägen. Sandödlan är habitatskyddad på EU-nivå.

Inom området finns en rad rödlistade arter som inte beaktats, som grodor, spillkråka, glada, havsörn, tornseglare, fladdermöss, ekoxe och andra viktiga insektsarter. Detta finns registrerat i Artdatabanken. Att just här i Stora Rör även finns nattskärra är väl känt bland Sveriges ornitologer. Här har föreliggande fågelinventering stora brister. Naturvärdesinventeringen är daterad 2015. Nya rödlistor på olika arter har kommit senare.

En uppdatering borde ske. Talltickan t. ex. finns inte med. En fördjupad insektsinventering behöver göras. Även stenmurar som hyser egna arter bör tydligare utredas.

Avsnittet om fåglar visar inte hur förslaget hanterar följderna av den så kallade ”Skydda skogen-domen”. Denna EU-dom från 4 mars 2021 innebär ett förbud mot att störa även individuella fåglar oavsett om den skyddade artens bevarandestatus är gynnsam eller icke gynnsam. Samma dom klargör även att samtliga fågelarter är skyddade. Domen har ju sedan också, som bekant, blivit praxis i MÖD via den så kallade Välendomen. Se till exempel https://www.nj.se/nyheter/eu-domstolen-lagger-fokus-pa-individen-i-art-ochhabitatdirektivet

En ny naturinventeringen måste göras innan något beslut tas om byggnation och åverkan på skogen.

Vattenfrågan.

Den sydöstra skogen är del av ett vattenskyddsområde. Den isälvsavlagring skogen vilar på består av 10-15 meter sand, på en del ställen djupare. Hur har Borgholms Kommun kommit fram till att just här ska byggas hyreshus, förskola och vårdinrättning?

Kommunen presenterar en utredning om hur vattnet rör sig i området och benämner områden som våtmark som boende sedan decennier kunnat konstatera består av snustorr sandmark.

Den planerade exploateringen innebär att dagvatten i framtiden genom hårdgjorda ytor kan bli av betydligt större mängd. Därtill kommer klimatförändringar bidra till större nederbörd. Denna vattenmängd måste landskapet kunna absorbera. De planerade fördröjningszoner där detta ska ske riskerar att förändra förutsättningarna för växter och djur i hela planområdet. Ledningsdragning dit

innebär ytterligare ingrepp i denna sköra natur. Och vad händer om man som planerat i området bygger hyreshus med två-tre våningar, kanske med källare nere i sandmarken?

Hur kommer detta påverka den vattentäkt som vattenskyddsområdet är till för att skydda? Hur påverkas vattenavrinningen ner till den rödlistade sumpskogen nedanför branten? Vad händer när den gamla skogen som en gång anlades för att binda sanden skövlas? Inga av dessa frågor besvaras eller ens belyses i detaljplanen på ett seriöst sätt. Dessutom ställer sedan några år klimatförändringarna helt nya frågor kring all samhällsplanering. Detta finns inte med i planen.

En ny utredning kring vattenfrågan måste göras.

Den nya vägen som löper västerut över sandbranten

Utöver bebyggande av flygsandsfältet så ska en ny väg dras tvärs över hela området och snedda nedför den 8 – 9 m höga sandbrant från istiden som löper från norr till söder genom skogen. Denna brant har i tidigare planförslag ansetts som skyddsvärd. För att skydda mot ras ska enligt planen stora delar stadgas upp med nya schaktmassor. Detta är ett betydande ingrepp. Den på plankartan utritade vägen sneddande över branten har en bredd på 19 meter, vilket som jämförelse är bredare än Ölandsbron och av samma bredd som Fifth Avenue i New York i nivå med Guggenheim Museum.

Denna nya väg som korsar Mor Linas väg och fortsätter nordväst nerför landborgen innebär en mycket stor förändring jämfört med förslaget i den förra granskningen. En så stor förändring av allmän plats och trafiksystem bör föranleda ytterligare en granskning. Under hela den nu ett par decennier långa planprocessen har sagts att befintlig sommarbebyggelse inte ska påverkas av den nya byggnationen. Nu föreslås trots detta att Mor Linas väg, en enkel skogsväg mellan sju sommarfastigheter ska korsas mellan husen av en väg som är tänkt att betjäna ett femtiotal hus för fastboende nedanför sandbranten. Utöver att det utgör ett ingrepp i naturen är det en radikal förändring av den miljö präglad av sommarbebyggelse som kännetecknat Stora Rör i mer än ett sekel och som Borgholms Kommun ser som byns attraktiva dragningskraft. Dessutom utgör denna korsning en fara för de barn och vuxna som idag nyttjar den lugna skogsvägen för rekreation och strövtåg.

Därtill kommer den helt absurda verklighet som uppstår för dem som bosätter sig i området nedanför branten. Hälften av dessa grannar ska således köra längs Vincents väg och den andra hälften över denna nyanlagda väg genom unik skogsnatur. Grannar som kanske bor 50 meter från varandra måste således åka runt en stor del av byn, en och en halv kilometer, när de ska hämta upp varandras ungar till en fotbollsträning, låna ett släp eller har andra ärenden.

Hela Rällaskogen fram till Stora Rörsvägen bör bevaras som skyddad skog. Eventuell nybyggnation bör ske utifrån byns karaktär och förutsättning och med inriktning på befintligt vägnät.

Sammanfattning.

I en tid när klimatförändringarna är vår stora ödesfråga är det djupt olyckligt att föreslå en plan som innebär att man hugger ner 150 år gammal tallskog, en viktig kolsänka, till förmån för bebyggelse när i närheten finns gott om exploaterbar mark utan att befintlig skog skövlas. Öland med sin unika natur med rik tillgång till sol och vind har möjlighet att bli Sveriges mest klimatsmarta landskap. Att då lägga fram en utifrån dagens synsätt daterad exploateringsplan styrd av kortsiktighet och bristande miljöanalys borde beslutsfattare i Borgholms kommun inte låna sig till. Just hållbarhet och klimatmedvetenhet skulle idag locka betydligt fler nya invånare till kommunen än den miljöskadliga exploatering planen föreslår. Det goda ”varumärke” som det sägs att Stora Rör står för bryter den föreslagna planen dessutom sönder. Vi är inte emot en dynamisk utveckling av byn på det sätt som nu skett i en sekellång process, men den omfattande exploatering som planen innehåller kommer fullständigt förändra och i förlängningen förstöra Stora Rörs karaktär och särart. I dagens värld är utveckling liktydigt med hållbarhet.

17. Rälla Tall 6:27, 2023-10-16

Vi står fortfarande bakom de synpunkter som vi har lämnat för den fördjupade översiktsplanen, samrådshandling för Detaljplan för Stora Rör 2:1 m.fl. ”Östra Stora Rör”, granskningshandlingar I för Detaljplan för Stora Rör 2:1 m.fl. ”Östra Stora Rör”, samrådshandling översiktsplanen (2022) och de synpunkter som är inskickade av oss och övriga fastighetsägare längs med Mor Linas till denna granskning.

Vi anser att detaljplanen bör gå ut på granskning igen då det är så stora förändringar i planen att det inte är samma plan som hanteras mellan samråd och granskning.

Om detta inte är genomförbart så bör det bli en granskningshandling III då underlaget inte är samordnat och i vissa delar motstridigt. Vi anser att det senaste förslaget är ett hastverk där sena ändringar har gjorts utan bakomliggande utredningar är uppdaterade.

Specifikt kring denna granskningshandling önskar vi lämna följande synpunkter:

Allmänna synpunkter på detaljplanen:

Det är stor skillnad mellan en förskola/skola och kontor, vård och bostäder. Vi önskar att området som är detaljplanerat som SDBK enbart är markerat som S, för att säkerställa planbeskrivningens intentioner.

Ett gestaltningsprogram utformas där i första hand tomtens utseende skall beskrivas och styras för att låta den unika miljön i skogen bevaras.

Genomförandebeskrivningen säger enbart att fastigheten med utfart mot Vincentsväg skall påbörjas först och sedan skall resterande delar utföras. Utifrån att mycket kan hända (lågkonjunktur, avtal, politiska viljor m.m.) så är det av största vikt att inga större infrastrukturella projekt (t.ex. väg stäckningen över Mor Linas väg) påbörjas innan behovet finns. Vi vill att detta tas med i genomförandebeskrivningen för att säkra att onödiga, storskalig investeringar som begränsar tillgången till natur genomförs om det inte finns belägg för detta.

15 års genomförande tid för en detaljplan är det längst tiden som kan sättas för en detaljplan. Utifrån att man väljer det långa perspektivet så anser vi inte att genomförandebeskrivningen är tillräckligt utförligt gjord då den kan ha extremt stora konsekvenser om den inte blir färdigställd.

Vi anser ytterligare att det är oansvarigt att inte invänta översiktsplanen samt Trafikverkets beräknade fastställa av Vägplan för sträckan Isgärde-Rälla innan man skickar ut granskningshandlingar.

Planområdet

Planområdet har minskats mellan samrådshandling och granskningshandlingen. För oss som fastighetsägare i området så innebär det att vi inte vet vad vi granskar. Vi anser att en karta från Fördjupad översiktsplan bör ligga med i planförslaget. Tar vi ställning till enbart denna plan eller denna plan i kombination med kommande planer? Detta är avgörande utifrån att veta hur mycket skog som kommer bevaras och i vilken utsträckning som området kommer att bebyggas.

Karta från Översiktsplanen:

Bild 6 nedan visar stugbyn som ligger utanför området för detaljplanen och som vi anser är missvisande.

Bild 6. Bebyggelse i området

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivningens obligatoriska innehåll specificerar att ”En identifiering, beskrivning och bedömning av rimliga alternativ med hänsyn till planens syfte och geografiska räckvidd” skall göras. I miljökonsekvensbeskrivningen anges ” Om ett genomförande av detaljplanen uteblir, förbättras inte underlaget för befintlig service i Stora Rör, Rälla samt Glömminge som exempelvis butik, skola och kollektivtrafik. Möjligheten för kommunen att erbjuda tomter på pendlingsavstånd från Kalmar minskar i ett läge i närheten av service och regionalt kollektivtrafikstråk.” Vi anser att det är fel att miljökonsekvensbeskrivningen inte har identifierat områden i Rälla och Glömminge där den befintliga servicen finns som alternativ till detta planområde.

I miljökonsekvensbeskrivning så skriver man att ”I den fördjupade översiktsplanen för Rälla, Stora Rör och Ekerum från 2011, finns ett relativt stort antal ytor föreslagna för ny bebyggelse. Efter samrådet reviderades planen och flera områden i närhet av det nu aktuella planområdet togs bort. I samband med denna revidering kunde man inte hitta några alternativa platser till de borttagna områdena. Något sidoalternativ beskrivs därmed inte eftersom det saknas något sådant som i detta fall är likvärdigt.” Vi ställer oss mycket frågande till detta då vi i översiktsplanen som var ute på samråd 2022 inte hade tagit bort några områden. Vad som har skett är att man har valt att dela upp området i flera detaljplaner. I skulle även vilja att man specificera vilka alternativa områden som man har titta på. Dessa områden kan ligga både inom och utanför kommunen. Som vi har skrivit ovan så finns det

flera områden som vi har identifierat och som bör undersökas för att kunna göra gällande att ”En identifiering, beskrivning och bedömning av rimliga alternativ med hänsyn till planens syfte och geografiska räckvidd” har gjorts.

Utöver detta så anger miljökonsekvensbeskrivningen att ”Om ett genomförande av detaljplaner uteblir, förbättras inte underlaget för befintlig service i Stora Rör, Rälla samt Glömminge som exempelvis butik, skola och kollektivtrafik. Möjligheten för kommunen att erbjuda tomter på pendlingsavstånd från Kalmar minskar i ett läge i närheten av service och regionalt kollektivtrafikstråk.” Som vi ser av både Borgholms kommuns översiktsplansarbete och Mörbylånga kommuns översiktsplansarbete så kommer service förbättras till ” befintlig service i Stora Rör, Rälla samt Glömminge som exempelvis butik, skola och kollektivtrafik” genom att områden i Rälla och Glömminge utvecklas.

Vi anser att Miljökonsekvensbeskrivningen inte har tagit hänsyn till pågående översiktsplansarbete och därför måste göras om för att göra en ny analys utifrån de verkliga förutsättningarna och att de felaktigt har dragit slutsatsen att icke detaljplanelagda områden kommer att lämnas orörda och inte vara med i kommande detaljplaner.

Vi anser att miljökonsekvensbeskrivningen har redigerats för det nya förslaget på vägstäckning utan att någon analys har gjorts. Samma text som i förra miljökonsekvensbeskrivning har använts med små ändringar inför de justeringar som har gjorts i detaljplanen. Detta är inte fackmannamässigt utfört:

I förra Miljökonsekvensbeskrivningen gjordes det gällande att ”Bebyggelsen bedöms ha anpassats till dynlandskapet genom att den markanta branten i nordsydlig riktning och höjdpartiet centralt inom området har sparats.”

I aktuell Miljökonsekvensbeskrivning skriver man ”Bebyggelsen bedöms ha anpassats till dynlandskapet genom att den markanta branten i nordsydlig riktning och höjdpartiet centralt inom området har sparats förutom att en lokalgata sneddar över branten i den västra delen av planområdet.”

Bebyggelse Mor Linas Väg

Karaktären längs med Mor Linas väg behålls inte.

Vi önskar att man återgår till begränsning enligt samrådshandling på 18% av fastighetensstorlek utan några begränsningar utifrån tomternas storlek och områdets karaktär längds med Mor Linas väg.

Om detta inte lyhörds så bör man förtydliga varför man har i ett och samma område satt olika storleks krav på tomter längds samma väg. Vi anser att det inte är demokratiskt att sätta olika storlekar på tomter i ett litet område. ”Motivationen av Bestämmelsen om minsta fastighetsstorlek på 2500 m2 är formulerad för att utformningen av fastigheten och dess anslutning till lokalgata inte tillåter att den kan delas i allt för många nya fastigheter” har ingen underbyggnad då man anser att man på samma lokalgata kan uppföra 60 nya bostäder samt mata ytterligare 40 nya bostäder i västra delen av planområdet.

Kravet på ”Fasad ska utformas i huvudsak av trämaterial och färgsättning ska ha en svarthet på minst 20% enligt NCS-systemet” har lagts ut över samtliga bebyggelse i planförslaget. Längs Mor Linas väg finns stenbebyggelse samt vita byggnader. Vi anser att detta krav skall tas bort från Mor Linas väg och att gestaltningen längs denna väg skall behålla sitt ursprung, dvs en varierad bebyggelse för fritidsändamål.

Minst två av sju byggnader längds Mor Linas väg har idag inte sadeltak.

För vår egen del så har vi hållit på med bygglovshandlingar i två år och försökt anpassa oss till arbete med detaljplanen i kommunen. Vi önskar bygga ett båthus och en ateljé (40 kvm resp. 100 kvm) i ett och ett halvt plan med en nockhöjd på 6,5 meter. Vi har en tomt som är på 3 600 kvm. För fem år

sedan hade det varit mycket troligt att vi hade kunnat bygga detta. Med den detaljplan som nu föreslås så har vi ingen möjlighet att ens bygga ett båthus där vi kan förvara och arbeta med vår fritidsbåt.

Vi vill gärna en variation i nockhöjd för att skapa olika förutsättningar och uttryck lägds med Mor Linas väg.

Vägnät

Vi anser att om bebyggelsen vid Vincents väg i västra delen av planområdet inte kan matas från Vincents väg/Hellner väg så bör det strykas från planen.

Ytterligare så kommer efterföljande detaljplaner i området att behöva ha vägar. Då man har valt att dela upp detaljplanen i området bör en skelettplan tas fram som redovisar hur vägar och ledningsdragningar kommer att genomföras. Risken är annars stor att det blir utökad trafik längds med samtliga vägar (nya och gamla i området).

Kommunen har skrivit på sin hemsida följande kring vägbeläggningar ”Nej, vägarna föreslås behålla befintlig beläggning utifrån önskemål att behålla den lantliga karaktären i området. De nya vägarna som anläggs i och med detaljplanen föreslås av samma anledning få likadan beläggning” Detta framgår inte av plankartan (det juridiskt bildande dokumentet). Om detta är kommunens intention så skall det framgå av plankartan. Vi önskar även att belysning (eller avsaknad av den) läggs in i plankartan. Gatubelysningen är inte bara störande för boende utan även för djur. Vi anser att den befintliga vägutformningen inkl. gatubelysning på Vincentsväg, Morlinas väg, Rälla Tall samt Rörbergsområdet bör vara samma som för de ny anlagda lokalgatorna och att det bör framgå på plankartan. Det framgår även i miljökonsekvensbeskrivningen att ” Om möjligt bör lokalgatorna få samma naturliga karaktär som befintliga vägar inom området. Det är viktigt att vegetationen och träden inom naturområdena skyddas i samband med exploateringen av området.” Därav bör även nya vägar utformas enligt befintliga gator idag.

Bibehålla skogskaraktären inom planområdet.

Idag är bebyggelsen i Rällaskogen till stor del utformad som gläntor i skogen, där den enskilda fastigheten bidrar till att öka på skogens utbredning och inte begränsa den. I Planprogrammet skriver man att ”vid exploateringen bör så många träd som möjligt sparas. I synnerhet gamla träd, hålträd och döda träd. Ved som avverkas vid exploateringen bör placeras i anslutning till något av de identifierade naturvärdesobjekten. ” Vi anser inte att planen utan ett gestaltningsprogram säkerställer att de individuella tomterna bidrar till att spara så många träd som möjligt. Vi anser utöver detta att man bör ställa krav på antal vuxna träd på varje fastighet i detaljplanen. Med den täta bebyggelse som föreslås så kommer mycket av karaktären av att bo i skogen att försvinna om inte träd också sparas på tomter. Men stigande temperaturer så är det även av vikt att krontäckning inom områden säkerställs.

Alternativa strategier

En tätbebyggelse i byns kärna bidrar till ett centrum och naturlig mötesplats. I en by som Stora Rör med en hamn och vattenkontakt så skapar det även solhörnor och lälägen. Idag finns även fina kvaliteter i centrum med Mormorsbageri, hamncafé, pensionat och hökarbod. Här skapas även förtätning av bebyggelsen genom naturlig avstyckning av tomter. Detta bidrar med att man successivt utökar befolkningstätheten och att arkitekturen blandas upp och man inte får utpräglade tidstypiska områden. Men med den förtätning som planen möjliggör i Rälla Skogen skiftar vikten i befolkningstätheten bort från centrum av byn. Byns förtätning bör vara i centrum av byn och inte i skogen.

Som ni nämner i dokumentet skiljer sig bostadsområdet ”stugbyn” som byggdes i slutet av 80- talet markant från kringliggande bebyggelse och risken finns att det nya området också kommer göra det. Vi vill att planen motverkar detta genom ett tydligt gestaltningsprogram och en tydlig exploaterings-strategi.

Ett gestaltningsprogram utformas där i första hand tomtens utseende skall beskrivas och styras för att låta den unika miljön i skogen bevaras.

18. Rälla Tall 6:41, 2023-10-16

Vi ställer oss även denna gång generellt sett positiva till den planerade bostadsutvecklingen kring Stora Rör. Det vi fortfarande vill kommentera och få utrett ytterligare är trafikfrågan och då i första hand matningen till de tänkta bostäderna i den NV delen av planområdet. Vi tycker därför att man bör se över möjligheten att mata trafik till detta område via Vincents väg, norrifrån via Hellners väg alternativt enligt förslaget nedan. (Trafikverkets granskningshandling - Vägplanbeskrivning 20230502)

Figur 4. Pågående detaljplan för Stora Rör 2:1 m.fl., 2023-03-08. (Beskuren)

Blir någon av dessa alternativ verklighet, kan man behålla Mor Linas väg i sin nuvarande sträckning med utfart direkt till Stora Rörsvägen (med klart förbättrad sikt pga. dess nya sträckning). Alternativt skulle man kunna ansluta Mor Linas väg till den nya lokalgatan (befintliga Stora Rörsvägen) med anslutningspunkt ca. 50m österut.

I dessa båda förslag skulle Mor Linas väg vara helt oberoende från eventuella nya fastigheter och gemensamhetsanläggningar, vilket är ett starkt önskemål från vår sida.

19. Rälla Tall 6:44, 2023-10-17

Som åretruntboende på Vincents väg har jag granskat planen och vill ifrågasätta planens själva grundpremiss. Vi anser att det skulle vara en värdefull tillgång om vi fick fler grannar i skogen men att den byggnation som planeras markerar en avsevärd förändring i hur området utvecklats under årtionden. I planen framförs det starka varumärke som Stora Rör har som en värdefull tillgång för kommunen och att den byggnation som planeras skulle gynnas av att bära Stora Rör som namn.

Stora Rör har inte tidigare byggts upp genom storskaliga och massproducerad tät bebyggelse, breda vägar och projektering som vi sett i exempelvis Saxnäs och Lökenäs. Det renommé som Stora Rör erhållit har istället byggts upp genom att familjer med kärlek till platsen har istället tillåtits bygga sommarhus så väl som permanentboende på relativt stora tomter i sin egen takt i harmoni med platsen.

Mitt förslag är att i stället för att projektera i större skala, snarare planera och stycka av tomter och låta de nya köparna få bygga vad de vill i en takt som bygger och förnyar de kulturella och traditionella värden som idag finns i Stora Rör. Jag är övertygad om att en mer utspridd bebyggelse, expanderad några hus om året skulle kunna stå som modell för en utveckling där Stora Rör som strövområde skulle kunna tas till vara, samtidigt som nya familjer kan välkomnas till vår älskade by vid porten av Borgholms kommun.

När det gäller planen skulle jag vidare anföra att den miljökonsekvensanalys som genomförts inte verkar ha genomförts på korrekt sätt och att oklarheter fortfarande föreligger i fråga om vägarnas dragningar. Jag Bifaller i övrigt förslaget som Rällaskogens Vänner har skrivit vilja bifogas i detta meddelande.

20. Rälla Tall 6:40, 2023-10-18

Planområdet bör i huvudsak sparas och inte tas i anspråk för bebyggelse av flera olika skäl:

Området är en del av Rällafältet, som är ett stort sandfält skapat av isälvar för 12 000 år sedan och är tillsammans med bl a Rällaskogen och Rosti Grustag en oersättlig del av Öland geologiska historia. Naturreservatet Rällaskogen har redan bevarats men även den södra delen av skogen är värd skydd eftersom den utgör en annorlunda miljö med stora naturvärden. Båda är viktiga delar av Öland och bör bevaras för framtiden, inte minst för natur och friluftsliv och för den biologiska mångfalden.

Vid entrén till skogen från hörnet av väg 136 och Stora Rörsvägen öppnar sig en gammal vacker blandskog med höga tallar och grön undervegetation, både längs den södra gränsen av planområdet och den östra gränsen. Denna skog ska inte förstöras med vägar och bebyggelse! Erfarenheten från Rälla visar vilka oerhörda sår vägbyggen orsakar i naturen.

På senare år har EU kraftfullt pekat på skogens betydelse för bl a klimatet och beslutat att skogar som redan förstörts ska restaurerats. Särskilt gammal skog har pekats ut som viktig för lagring av koldioxid. Sverige har kritiserats för att avverka mer skog än vad miljön tål.

Här har Borgholms kommun och Sverige sin möjlighet att, till skillnad från många andra länder, lämna en del av den gamla skogen orörd. Att låta bli att avverka träd, som är uppemot 150 år gamla och samtidigt låta bli att riva upp markområden som sannolikt varit goda koldioxidfällor under lika lång tid är en viktig uppgift för kommunen. Området har också en mindre våtmark som är olämplig att bebygga både av geologiska och klimatmässiga skäl. Öland har väldigt små ytor med tallskog och ännu mer begränsade skogar som är lämpliga för friluftsliv. Allvarsmark och lövskog har inte alls samma betydelse för miljön. Särskilt skogen i södra delen av planområdet utgör en fanatisk miljö för friluftsliv.

Kunskapen om Rällafältets historia är inte särskilt spridd på Öland men är däremot känd bland geologer runt om i världen. Statsgeologen Lars Rudmark, som tillsammans med sina medarbetare, under hela 1970-talet, tog täta geologiska prover runt hela ön upprätta den geologiska kartan som vi nu känner. Han skriver så här:

"Rällafältet eller Stora Rördeltat är en stor och för Öland unik geologisk formation som har avsatts kring Västra Landborgen mellan Stora Rör och Högsrum. Fältet bildades av en isälv vid den senaste nedisningens avsmältning för drygt 12 000 år sedan. Öland var då helt täckt av vattnet i Östersjösänkan. Under årtusendena fram till idag har fältets ytliga sediment successivt omlagrats på grund av landhöjningen i Skandinavien och förändringar av vattenmängden i världshaven. Någon lika stor och mäktig bildning från landisens avsmältningsskedet som Rällafältet finns inte på Öland. Rällafältet bildades av en isälv med smältvatten som rann mot sydost från Småland mot Kalmarsund och Öland. Detta innebär att fältets material huvudsakligen består av småländska bergarter och inte av öländska bergarter som kalksten och skiffer. Detta innebär i sin tur att kalkkrävande växter inte alls är vanliga på fältet. Däremot är exempelvis tall och ljung allmänt förekommande. Ett liknande förhållande råder på nordligaste Öland i Bödaskogen. Sambandet mellan geologin och växtligheten i och kring Rällafältet är mycket tydliga.

Under många årtionden fram till 1970-talet skedde brytning av sand i Rälla Grustag. Väggarna i grustaget var ca 10 meter höga. En av de forna lodräta sandväggarna rensas årligen för att studera insekts-och fjärilsfaunan av forskare från bl.a. Station Linne och Linneuniversitetet. Även här är sambandet mellan geologin och faunan mycket tydligt. Geologiska studier i Rällafältet borde bedrivas

på många platser för att få ökad kunskap om avlagringens sammansättning och uppbyggnad. Det gäller bl. a. var det förekommer flygsand och sval/sediment i välformade kullar eller var finns erosionsspår från Ancylussjön eller Litorinahavet. När bildades flygsanden och hur mäktig är den.""

Södra Rällaskogen är populär som strövområde. Naturreservatet Rällaskogen har utvecklats som en park medan planområdet har mer skogskänsla och lockar många som promenera och joggar, inte bara närboende utan även människor som kommer med cykel och bil. Även orienterare uppskattar skogen. Om området bebyggs försvinner den här möjligheten till naturupplevelser för kommande generationer. Det finns ingen annan liknande skog som är lämplig för friluftsliv. En mycket olycklig effekt av planen är att många promenadvägar som används av många helt enkelt försvinner om planen genomförs.

I området finns en unik fauna med framför allt fåglar, fladdermöss, ödlor och ovanliga sandlevande insekter. De trivs i just den miljön. Att en insektskorridor ska upprättas mellan Rosti grustag och Halltorp är ett bra sätt att ta vara på områdets unika karaktär men resten av området får inte förstöras som habitat för denna biologiska mångfald.

I den näringsfattiga sanden växer inte många örter. Det är inte heller lätt att odla trädgårdsväxter, eller ens gräsmatta. Att som Borgholms kommun lova intresserade familjer att flytta in och bygga villa med trädgård verkar mindre lovande. Hur tänker man då? Även reklam om boende i skogen verkar överdriven när det framgår hur mycket skog som kommer att avverkas och ersättas av byggnader, vägar och parkeringar.

Igenom planområdet sträcker sig den övre landborgen. I detaljplanen kallas den "sländ "men geologerna benämner den "ras-brant" eftersom den uppkommit genom att sanden som lagrats i området har rasat och bildat en upp till 8 meter hög, mycket ostabil, brant av lös sand som har bundits med planterade träd.

Tallar har av tradition planterats i hela område för att binda den sand som annars inte går att hejda i vind och erosion. Även stora landborgen är en rasbrant där sanden binds med tallskog. Vad skulle det betyda om man avverkar en stor mängd träd i planområdet för en omfattande bebyggelse och för att dra en väg över rasbranten. Sanden skull inte ligga still. Hur mycket utfyllnadsmassor skulle det t ex krävas för att konstruera en väg över branten som blir stabil för både byggtrafik och de boendes bilresor. Vad krävs det för att skydda vägen mot framtida slagregn.

I sanden i området lagras mycket vatten, så mycket så att man måste bygga ett uppsamlingsdike i gränsen mot bebyggelsen vid Vincents väg. Vilken kunskap finns om hur ett sådant dike kommer att fungera för miljön, för bebyggelsen och för Vincents väg. Vad händer vid väldigt stora regnmängder?

Hur påverkar hela den planerade bebyggelsen det vatten som rinner genom området och som sedan rinner västerut. Först till de många klara källorna i landborgen och sedan till den skyddade våtmarken nedanför branten. Hur kommer vattenkvalitén i våtmarken att påverkas av all verksamhet inom bebyggelsen.

Hittills har området, som nu gränsat till planområdet bebyggts mycket varsamt med ett begränsat antal byggnader under mer än hundra års tid. Övre Stora Rörs vägförening motsätter sig inte en försiktig utbyggnad i anslutning till Vincents väg men detta gäller så länge vägens karaktär av lantlig promenadväg och en del av Ölandsleden bevaras. Om den förstörs tar kommunen bort en stor del av det som utgör ”varumärket Stora Rör”. De många människor som nu promenerar och cyklar längs vägen är ofta hundägare och familjer som består av flera generationer. De önskar inte sådant som asfalt och gatlyktor. Det skulle ge området mer karaktär av en förort och på så sätt förstöra det som är typiskt för Stora Rör. Även mor Linas väg måste bevaras och behålla en egen utfart till Stora Rörsvägen.

Sammanfattningsvis består planområdet av flera sinsemellan olika dela. Av miljömässiga skäl borde hela området bevaras men några delar är extra angelägna att skydda för framtiden. Det räcker inte att bevara någon enstaka sandkulle eller något enstaka träd, som har en viss diameter. Sådana förstörs lätt när de blir stående ensamma i bebyggelse. I modernt miljöarbete vill man att det ska framgå i vilken omgivning de finns och kanske hur de har uppstått. Inte som anonyma utropstecken.

Ett område med sandkullar i norr, ovanför rasbranten, som bildar ett tydligt solfjädersmönster, behöver bevaras och utforskas. Varför ska man utradera det som har skapats genom årtusenden? Den vackra skogen i öster och söder har en stor artrikedom som behöver skyddas. Även rasbranten måste få ett ordentligt skydd.

Vilket miljömässigt pris vill Borgholms kommun betala för denna gigantisk utbyggnad som föreslås i planen? Finns det behov för alla dessa bostäder, vid sidan av alla andra som redan är planerade i kommunen. Finns det risk att man avverkar skog och bygger väg utan att uppnå den eftertraktade inflyttningen.

Borgholms kommun måste inte bara ta ansvar för att bygga bostäder till medborgarna ute även att ta ansvar både för miljön och framtida generationers levnadsvillkor. Vad skulle det betyda för Stora Rör med en så omfattande utbyggnad som föreslås i planen. Vad skulle det betyda om mer än hundra bostäder kommer att byggas så tätt på ett enda område? Skulle de som flyttar in fortfarande uppleva att de bor i Stora Rör eller skulle det kännas som en nybyggd förort till Kalmar. Borgholms kommun måste noga planera och redovisa för medborgarna hur man i fortsättningen tänker agera för att bibehålla det man kallar "Det starka varumärket Stora Rör."

21. Rälla Tall 5:4, Rälla Tall 5:9, Rälla Tall 5:5, Rälla Tall 5:7 och Rälla Tall 5:8, 2023-10-19

A. Naturlig vägdragning

I granskningshandling (ll) 2023-08-23 har vägdragningen för cykelled samt till/från de fyra fastigheterna åter blivit naturlig mellan garaget på den sydligaste och väg 136 med anslutning till Stora Rörsvägen i söder. Det innebär förbättring från ett helhetsperspektiv söderut och lokalt till Stora Rör. För det planerade området blir utfarten naturligt bäst även norrut. *Vi anser att kommunen och trafikverket har samverkat väl samt varit lyhörda för synpunkter i detta avseende.*

B. Passerbarhet

De fyra fastigheterna och det planerade området har in/utfart vid Stora Rörsvägen i söder. Detaljplanen är dessutom så utformad att det är bästa utfarten för alla resor från det planerade området och bästa utfarten för övervägande andelen av resorna även från de fyra aktuella fastigheterna som ligger nära väg 136. Emellertid finns situationer, exempelvis vid resa till Stugbyn, då det skulle vara omständigt och onödigt trafikfarligt att först åka söderut till Stora Rörsvägen för att sedan åka norr ut på 136:an samt därefter vid mötande trafik stanna innan vänstersväng in på Hellners väg mot Stugbyn. Bättre vore då om det fanns fysisk möjlighet att på cykelvägen norr ut direkt komma till Hellners väg. Ytterligare exempel är behov av framkomlighet denna väg för räddningstjänst samt sedan några år mopedbil från en av fastigheterna. Vid lågtrafik skulle även enstaka nordliga resor möjliggöras. Men vid högtrafik är utfart vid Stora Rörsvägen mycket bättre även vid nordlig resa.

Vårt önskemål om passerbarhet för fordon vid vändplanen invid den nordligaste av de fyra fastigheterna på cykelvägen till Hellners väg innebär egentligen ingen förändring av detaljplanen. Det är en utförandefråga som vi med varm hand överlåter till kommunen, trafikverket m fl. Tre typer av hinder mot genomfart kan antas. Skyltar vid den sydligaste respektive den nordligaste av de fyra fastigheterna. Tydlig försmalning av väg vid dessa båda fastigheter då vägstandarden förändras. Det tredje och viktigaste hindret torde vara att det skulle vara ointressant väg, sämre och omständigare, utom för några av de nordligaste fastigheternas resor.

2023-10-16 erhölls anstånd med synpunkter till och med 2023-10-23 av kommunens ansvariga planarkitekt varvid rätten att överklaga planen finns, även om det i nuläget inte synes vara aktuellt.

Berörda

22. Rälla 1:38, 2023-09-20

Låt orterna utvecklas på sina egna sätt

Denna plan är varken bra för Stora Rör eller för Rälla. Båda orterna behöver utvecklas efter sina egna förutsättningar. I stället för att nya permanentboende i Stora Rör ska köra bil till service i Rälla, Kalmar eller Färjestaden bör invånarna i dessa orter lockas att bli besökare i det trevliga Stora Rör. Byn bör få utvecklas som den gjort hittills med succesiva tillskott av bostäder varav en del så småningom blir permanent bebodda, men de flesta kommer inte att innehas av åretruntboende familjer. Att underminera attraktionskraften i Stora Rör för turismen omkullkastar hela den kommunalekonomiska kalkylen. Utan turism dör landsbygden. Tillsammans kan invånarna fortsätta att utveckla Stora Rör med ytterligare näringsverksamheter och kultur. Rälla har en egen identitet och aktiva invånare som vill bygga ut sin ort på bästa sätt. Ett bevis på detta är att Rälla varit utsedd till Årets Ölandsby och där ingår inte Stora Rör.

Varför bygga skola och dagis i Stora Rör? Gör det mera attraktivt i Rälla där det ju redan finns skola, idrottshall och annan service.

Planlägg marken mellan den nya utfarten från Stora Rörsvägen och planområdet och spara mer av skogen.

Gör om detaljplanen och lägg till hela det område som frigörs när utfarten flyttas. Se över sträckningen av den av Trafikverket föreslagna lokalgatan från Rosti och norrut. Det måste skapas en cykelbana längs med 136:an från Isgärde till Rälla och utfarterna från befintliga fastigheter bör få en annan lösning. En cykelbana som ska kunna fungera för pendling mellan Borgholm och Färjestaden ska i så stor utsträckning som möjligt gå rakaste vägen på platt mark, ha god belysning och vara lätt att ploga.

Minska bebyggelsen vid 136:an och ta bort bebyggelseområdet i skogen öster om Mor Linas väg. Inga nya fastigheter bör tillkomma vid Mor Linas Väg. Om det verkligen finns behov av bebyggelse av flerfamiljshus, äldreboende eller förskola i Stora Rör borde det vara bättre att det byggs på övre delen så nära 136:an som möjligt och på båda sidor av dagens Stora Rörsväg. Denna planeras bli lokalgata, och det finns byggbar mark i triangeln som bildas av den nya och den gamla Stora Rörsvägen. En del av Snibben och ett ganska stort skogsområde borde kunna bli minst lika fredat mot buller som områdena som nu finns med i planen. Ett arkitektoniskt genomtänkt område skulle kunna bli en lyckad början på Borgholms kommun och Stora Rör och skapa ett attraktivt område utan att förstöra den sammanhängande skogen.

Kommunens kommentarer till första stycket ovan

Det är inte aktuellt att utöka aktuell planområdesgräns. Området är utpekat för möjlig utveckling av bostäder och verksamheter enligt den fördjupade verksamhetsplanen.

Vi protesterar mot att det inte skulle kunna gå att ändra planområdesgränsen enligt ovan då ni i den nya Detaljplanen för Stora Rör 2:1 nu ändrat planområdesgränsen i norr.

23. Rälla Tall 6:43 och Rälla Tall 6:32, 2023-10-11

Syftet med hela förslaget, att öka underlaget för service, skola och handel i Rälla, gör att hela förslaget faller på sin egen orimlighet.

Det planeras för 90-180 bostäder i området!

Så många barnfamiljer kommer inte bosätta sig i ett skogsparti mellan Stora Rör och Rälla. Det kommer finnas många andra mer attraktiva områden att bosätta sig i som barnfamilj på Öland.

Det planerade kvarteret i mitten av Rälla-skogen verkar helt mal-placerat och det kommer även bli krångligt att ta sig dit med den planerade infrastrukturen.

Vägens nya sträckning till det nya stora bostadsområdet mitt i skogen bör ha sin ursprungliga stäckning rakt fram på Mor Linas väg och inte som det senaste förslaget snett nerför slänten och skarp kurva. Den hamnar dessutom väldigt nära den nya vändplanen från stickvägen från Vincents väg. Att gena kommer att fresta många.

Förslaget med det stora bostadsområdet i skogen med en massa nybyggda hus kommer att förändra karaktären på området vilket motverkar syftet att locka med den genuina naturen. Jag föreslår därför några större tomter utefter Vincents väg samt några tomter österut på stickväg från vincents väg. Det stora området i mitten av skogen bör tas bort men att man även behåller de planerade tomterna utefter v 136 som lättare kan locka åretruntboende.

Med detta förslag bevaras tallskogen och det rekreationsområde som det utgör.

Det ser ut på detaljplanen som det är tänkt att lämna en skogsremsa runt det nya stora bostadsområdet. De träden måste vara väldigt tåliga då det är vindutsatt område.

Och kommer skövlingen av skog i markberedningen för bostadsområdena påverka att marken blir mer instabil i framtida klimatförändringar? Det står ju i Miljökonsekvensbeskrivningen att träd har planterats i området för att binda marken i sandjorden.

Nertagning av skog ökar också bullernivån ner mot vårt område.

Man ska också komma ihåg att man kommit långt med ökat bostadsbyggande runt Ekerum som man konkurrerar med. Man kan också ha i minnet att Halltorps Brf inte kunnat sälja sina lägenheter.

Men mest naturligt hade ju varit att bygga ett bostadsområde i anslutning till Rälla för att uppnå syftet med ökat underlag för service, skola och handel.

I senaste förslaget har man nu varit mer flexibel än tidigare och pekat ut ett område som möjliggör förskola/vårdboende/kontor/bostäder. Är det inte bättre att samla all service i Rälla?

Antalet tomter utefter vincents väg kommer på den västra sidan hacka sönder den fina stenmuren som borde vara biotopskyddad. Redan idag så har de befintliga tomterna behövt göra infarter igenom stenmuren till sina tomter och det kommer snart inte vara någon stenmur kvar alls.

Tomternas storlek gör också att det kanske blir svårt att få plats med bilar utöver hus. Det bör ju vara ett krav att man kan ställa sin bil på sin tomt.

Dagens befintliga gång och cykelväg parallellt med Vincents väg kan eventuellt komma att förvinna om det planeras för ytterligare fem fastigheter väster om Vincents väg. Vägföreningen som ansvarar för vägarna inom det planerade området kommer fortsätta att verka för att Vincents väg som är en grusväg fortsättningsvis hålls i ”lagom bra” skick för att minska höga hastigheter.

Utmed Vincents väg är nästan 100% fritidsboenden och de nya fastigheterna förväntas kommunen sälja till fastboende barnfamiljer som kommer trafikera Vincents väg dagligen, året runt.

Utfarten från Vincents väg till Stora Rörsvägen går via Ingemar Johanssons grusplan och innan man kommer fram till den så är det ett stycke väg som är ”svårgrusat”. Mer daglig trafik kommer ge oss stora problem med det vägavsnittet.

Om NÅGOT av kommunens byggplaner kommer bli av så MÅSTE ny utfart från Stora Rörsvägen mot Väg 136 göras först innan man drar igång markberedning av bostadsområdena. Har trafikverket en fastslagen tidplan för ombyggnation av utfarten mot v136?

Om man kommer gå vidare med detaljplanen så önskar jag att man säljer färdigstyckade tomter för att motverka att en exploatör köper upp hela området och bebygger det med likadana hus som sedan säljs till privatkund. Det skulle inte passa in i områdets karaktär.

Vi känner inte igenom oss i beskrivningen att ert förslag inte skulle vara av stor exploateringsgrad. Området har höga naturvärden som för all framtid kommer gå förlorad genom denna exploatering.

Ekoxen trivs i dag i vårt område och det finns stor risk att den försvinner härifrån om området blir för exploaterat.

Samhället Stora Rör är idag INTE dimensionerat för att ytterligare flera hundra bilar ska kunna parkera för restaurang/cafébesök och bad och båtliv. Det är tillräckligt besvärligt redan!

Och kommer Rälla att kunna ta emot den planerade befolkningsökningen från Stora Rör? Finns det analyser på det också?

Sammanfattningsvis så tycker jag att eftersom inte syftet med detaljplanen kommer uppnås så ska åtminstone det stora bostadskvarteret mitt i skogen tas bort.

24. Rälla Tall 6:49, 2023-10-12

Inget underlag finns angående behov av ytterligare bostäder och förskolor i Borgholms kommun

Det borde vara utgångspunkten om det ska byggas nya bostäder och förskoleplatser.

Det finns lediga förskoleplatser i Rälla och det byggs bostäder i Borgholm och i Ekerum, och tomter är till salu på olika ställen i kommunen. Enligt SCB:s prognoser kommer Borgholms kommun att få en minskad befolkning med 700 personer mellan år 2020 och 2040.

Namnet Stora Rör (som området nyligen döpts om till av kommunen) och närheten till kommungränsen (för kortare bilresor söderut) ska locka barnfamiljer, till denna förort till Kalmar.

Barnen behöver cykla 3,5 - 4 km till skolan eller sporthallen i Rälla, på lokalgata med blandad trafik. Den enda cykelbanan i planen är en sträcka på ca 500 m på Stora Rörsvägen.

Barnen kommer troligen att gå i skola och förskola i Mörbylånga kommun, som många barn från Borgholms kommun gör idag och föräldrarna kommer att handla söderut eller i Kalmar. Borgholms kommun fick nyligen betala 10 miljoner till Mörbylånga kommun för barn som går i skolor och förskolor hos dem, enligt riksnyheterna nyligen. En ny förskola med upp med plats för 75 barn i ett bullerstört område 150-200 meter från väg 136, kommer nog inte att ändra på den saken.

Om befolkningen i Stora Rör skulle öka så mycket som denna plan kan innebära, med 400- 500 personer eller mer, kommer det Stora Rör som man vill locka med att ändra karaktär. Södra Rällaskogen kommer att bli som en park och det blir stort slitage på de områden med sanddynor som blir kvar. Fördröjningsytorna och nya stigar bidrar till detta. Redan idag saknas parkeringsplatser i Stora Rör under sommartid och under större helger.

Servicen i Rälla kommer inte att utvecklas genom denna plan.

Den ekonomiska redogörelsen är otillräcklig

Det viktigaste som skrivs är att försäljningen av tomter kommer att gå jämt upp med kommunens kostnader för exploateringen. Vad man bygger detta på nämns inte.

Ingen beräkning finns vad gäller anläggande av vägar.

Borde inte invånarna i Borgholms kommun få mer information om vad en sån här stor satsning kommer att kosta dem?

Planen kallas ”flexibel”

Detaljplanen tillåter 90-180 olika typer av boenden (parhus, radhus, villor och hyreshus) i Södra Rällaskogen, för att locka fastboende, helst barnfamiljer. Ordet flexibel nämns många gånger. Det är någon/något annat politiken som ska styra hur många bostäder det i slutändan blir.

Det står i planen att ”graden av exploatering är relativt låg.” Det kan jag inte hålla med om, utifrån de stora konsekvenser planen innebär för skogen och det är skillnad på 90 hus jämfört med 180 hus.

På tre ställen står det i planen **om möjligt**

”om möjligt kan vägen bli 4,5 m bred. ”

”om möjligt kan inmätta (av kommunen) gamla träd bevaras.”

”om möjligt bör lokalgatorna få samma naturliga karaktär som befintliga gator i området.”

Vad/vem som gör detta möjligt eller inte möjligt, förklaras inte.

På många ställe i planen står det att ”områdets karaktär ska bevaras.”

Nollalternativet utvecklas inte

Denna del i en Miljökonsekvensbeskrivning är obligatorisk. Den är på nio rader. Det innebär att ”befintliga grönområden sparas” och ”inga nya fastigheter skulle kunna säljas”.

Att bevara en värdefull skog, kan betyda att Borgholms kommun skulle kunna satsa på naturturism och framstå som ett föredöme för andra. Att exploatera skogen och bygga nya bostäder som det inte finns behov av är ett ekonomiskt riskprojekt som kan bli dyrt för kommunen.

Ett alternativ är också att bygga nya bostäder på kommunens nya fastighet Rälla Tall 9:20. Då slipper man kostnader för nya vägar. Att låta Stora Rör växa långsamt, som det gjort historiskt och t.ex. nöja sig med att sälja de fastigheter som kommunen äger på Vincents skulle kunna minska kommunens underskott.

Kollektivtrafiken förbättras inte

I planen står det ”Det blir lättare att göra rekreationsresor med kollektivtrafik och på så sätt minska bilberoendet.” Två busshållplatser, Stugbyn och Södra Rälla ska dras in av KLT. Det blir alltså längre avstånd att ta sig till bussen, än idag, för många.

Utfarten från Hellners väg mot väg 136 blir kvar. Där ska cyklister, gående och bilister ut på väg 136, med tillåten hastighet på 80 km/timmen. Eller ska man ta sig till gångtunneln i Rälla eller vid Stora Rörsvägen.

I Ekerum finns ännu ingen cykelbana och inget övergångsställe vid busshållplatserna. Där lever cyklister och gående farligt. Detta får mig att tvivla på Borgholms kommuns ambitioner, vad gäller trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

Det som står om områdets naturvärde i Planbeskrivningen, i MKB:n och de andra underlagen motsägande och förvirrande.

Underlagen som presenteras i Planbeskrivningen gäller generellt större områden än Södra Rällaskogen.

I MKB:n från 2015, ett viktigt underlag för planen, beskrivs framför allt de områden som 2021 blev naturreservatet Rälla-Ekerum och deras höga naturvärden.

På sid 10 i MKB:n står det att ”Rällafältet har höga botaniska och entomologiska värden.” På sid 19 står det att ”Den nya bebyggelsen berör inte några utpekade naturvärdesobjekt.” Södra Rällaskogen är en del av Rällafältet.

På sid 10 i Planbeskrivningen står det att ”Stora delar av tallskogen består av yngre planterad tall, men också områden med äldre värdefull tallskog.” (En stor del av just den delen kommer att bli bebyggd enligt planen, med bebyggelseområde två och tre.)

I MKB:n sid 3, beskrivs tallskogen ha naturvärde klass tre och att ”till största delen består den av likåldrig 70 - 90-årig jämnt utställd produktionsskog” ”utan buskskikt” och ”det är generellt ont om död ved.” Fågelinventeringen från 2022 skriver exakt samma sak.

Detta stämmer inte vad gäller Södra Rällaskogen. Det är en gammal uppväxt skog. Det finns tallar som är 200 år. Svampen tallticka som finns där är en signalväxt för mycket gammal skog. Ekar, björkar och enar växer idag bland tallarna. Skogen är omväxlande och bitvis vild, med buskskikt och mycket död ved. En mindre del är relativt nyplanterad i jämna rader. (Den delen ska inte bebyggas.)

Det måste göras nya inventeringar som enbart gäller Södra Rällaskogen, gällande fåglar, ödlor, fladdermöss, insekter, träd, växter, mossor och svampar.
Inventeringarna aom MKB:n redovisar gäller större områden än Södra Rällaskogen.

I MKB:n sid 3, gällande insektsinventering står det ”samtliga steklar finns vid ljungheden och vid den övergivna täkten.” Insektsinventeringen gjordes i det större området och ingen insektsfälla sattes ut i Södra Rällaskogen.

Jag har rapporterat om Sälgskimmerfjäril och läderbagge till Artportalen i somras, från min fastighet. (Fastigheten ligger precis nedanför branten, och gränsar till planområdet.)

Fågelinventeringen gjordes 2022 i ett område på 60 ha, dubbelt så stort som detaljplanen avser.

Den gjordes vid två tillfällen i juni, ett par timmar varje tillfälle, av två personer. Det står ”att inga häckande spillkråkor eller nattskärror finns i området.” Jag har rapporterat nattskärra till Artportalen under en hel vecka juli 2023 och hört nattskärran nära min fastighet varje sommar, sen jag flyttade dit 2012. Andra boende inom planområdet längre söderut har också hört nattskärran många år. Samma sak gäller spillkråkan. Den syns och hörs varje gång man går genom skogen. Jag har rapporterat den till Artportalen. Dessa arter häckar säkerligen i skogen.

Inventeringen av kärlväxter i MKB:n gjordes utanför Södra Rällaskogen. Jag har sett och rapporterat till Artportalen, om stora ljusa ödlor, som troligen bor och lever nära branten där vägen nu planeras. Jag såg dem första gången 2015 och nu 2023 på min fastighet. Det är andra personer som bor inom planområdet, som också sett och rapporterat om liknande ödlor, som legat och solat sig i branten i sanden, t.ex. 2022.

Sandödlor finns rapporterade från Kalmarsidan och från några andra ställen på Öland men är inte validerade.

Fladdermöss finns på min tomt och har observerats varje sommar, sen jag flyttade dit och det finns andra boende i planområdet som regelbundet har sett fladdermöss omkring sina fastigheter. Jag har rapporterade dessa till Artportalen. Det bor paddor på fastigheter inom planområdet.

Fladdermöss, grodor och paddor och ödlor behöver inventeras.

”Trädinventering” har gjorts av planarkitekten och en annan person från Borgholms kommunen, där man mätt upp 12 träd som har diameter på mer än 80 cm, eller är av intresse av andra skäl. De finns på grundkartan och ska ”om möjligt bevaras”. Ett träd med tre talltickor finns och detta träd hittades av en boende i området.

Ingen biolog har inventerat träd, växter, mossor och svampar i Södra Rällaskogen.

Trafikutredningen beskriver en annan vägdragning än den detaljplanen nu presenterar och utgår från en undersökning vid branten, som gjordes på ett annat ställe än det nu aktuella.

Vägdragningen som nu föreslås, ska gå mellan två fastigheter precis över branten och sen svänga skarpt norrut. Det kommer inte att finns någon sikt för dem som passerar över branten.

Det finns inte beskrivet hur stora fyllnadsmassor som kommer att behövas för att bygga upp vägen och vad de massorna ska bestå av eller vilka konsekvenser ett vägbygge kan få för sandslänten. Vad händer vid ett 100-årsregn?

Det man kan vara säker på är att branten kommer att förstöras av vägbygget. Intrycket av ett sammanhållet naturområde med en brant kommer inte att finnas kvar.

Hur ska man hindra bilister från att köra från lokalgatan efter slänten till den nya vändplatsen vid Vincents väg? Det handlar om en väldigt kort sträcka. Det blir en lång omväg för dem som ska bo där, att köra upp till Stora Rörsvägen och ner igen om de ska till hamnen. Människor kommer att skapa sina egna stigar och vägar. Ska det sättas upp stängsel och räcken? Områdets karaktär ska bevaras, står det i planen.

Lokalgatorna kommer att asfalteras och få gatlyktor. Det kommer den nya vägföreningen att besluta om. Vem vill låta barnen cykla till skolan i mörker under höst och vinter på en grusväg? Mötesfickor ska anläggas och mellan dem ska sikten vara fri 200 meter. Många träd kommer att behövas fällas. De träd som blir kvar kommer att vara oskyddade och det är stor risk att träd faller i en storm. Det har hänt många träd i Rällaskogen, i naturreservatet.

I Planbeskrivningen på sid 25 står det att ”Den nya bebyggelsen har anpassats till befintliga vägar och stigar.” Det blir bara en kort bit kvar av stigen till Stugbyn utefter branten. Det västra husområdet tar det mesta av den. Mellan branten och husområdet är ca 35 -40 meter. Det blir dessutom bara ca fyrtio meter av skog, mellan det området och de nya fem fastigheterna på Vincents väg. Den ”gröna spridningskorridorerna” mellan områdena vid Stora Rörsvägen blir ca 40 meter bred. Det blir inte ”hus insprängda i skogen” som planen skriver utan skog insprängd bland husen.

Det blir bara en kort väg kvar av traktorvägen som inte blir lokalgata. Den biten lär bli ganska bred om området bebyggs och med gatlyktor. Lokalgatan som ska gå parallellt med väg 136 ligger på ett vackert dynområde, med gamla stigar och gamla ”utmätta” tallar som ”om möjligt” ska bevaras.

Det kan bli svårt.

Jag hoppas att kommunen inte börjar med att hugga ner stora delar av Södra Rällaskogen, i ren spekulation, för att anlägga vägarna, i förhoppning om att något byggföretag ska våga bygga ett eller två områden någon gång i framtiden.

Kommunen fick köpa Södra Rällaskogen 2009 för 2,5 miljoner, med löfte om att bevara skogen. Området på 30 hektar, som detaljplanen avser, hade ägts av samma familj i generationer.

Södra Rällaskogen, är en del av Rälla ishavsfält och består av samma unika natur, som den som 2021 blev naturreservat, från Ekerum till Stora Rör. Ett naturområde med ett sandlager på 20 till 25 meters djup, böljande sanddynor på en stor del av området, en långsträckt sandslänt på fem meters höjd. Tallar har planterats vid olika tillfällen för att binda sanden. Rådjurstigar och stenmurar genomkorsar skogen.

EU kritiserar Sverige för att vi avverkar för mycket skog. Borgholms kommun måste ta vara på sina unika naturvärden. Södra Rällaskogen är ett sådant område. Det finns inte mycket tallskog på Öland. Idag används området för rekreation, inte bara för närboende.

Skogen bör bevaras för rekreation och för de stora värden som en gammal uppväxt tallskog, av varierande ålder har.

Södra Rällaskogen är en del av Rälla ishavsfält, som har höga naturvärden och speciell geologi. Vad gäller sandlevande insekter är Rällafältet unikt i Europa.
(Länstyrelsens rapport Uppföljning av åtgärder vid projekt vid Kraftledningsgatan från 2022)

Bevara områdets karaktär! Gör Södra Rällaskogen till naturreservat!

25. Rälla 1:69, 2023-10-15

Bland Borgholms kommuns åtgärder för att öka befolkningen och därmed antalet skattebetalare sägs Stora Rör 2:1 vara en överlevnadsfråga. Man exploaterar ett naturskönt område i tro att det ska lösa problemet.

Men verkligheten visar att 2:1 konkurrerar med ett stort antal planerade bostäder i centrala Borgholm

- 2:1 konkurrerar med hundratals planlagda tomter med bättre pendlings- och servicelägen i Mörbylånga kommun.
- två stora bostadsprojekt har havererat i Högsrums socken de senaste åren i Halltorp förfaller 20 osålda radhus
- i Rälla har ett stort skogsområde huggits ner och en bred väg anlagts till 58 planerade radhus som möjligen aldrig kommer att byggas.

Ska det här missriktade initiativet leda till att kommunen på ren spekulation hugger ner skogen i Stora Rör och anlägger vägar i hopp om att det senare ska dyka upp byggherrar som vågar bygga ett, två eller tre stora bostadsområden, på en plats där attraktionskraften är ifrågasatt pga markpriser och läge, så att Stora Rör 2:1 bli ytterligare ett havererat bostadsprojekt i socknen?

Det kan inte vara värt att exploatera Rällaskogen för en spekulation om attraktiviteten i Stora Rör!

Efter att gått igenom hela planarbetet samt deltagit i mötet som hölls i Hamnmagasinet i Stora Rör den 27 sept 2023 så vill vi anföra följande

Är områdets placering verkligen attraktivt för pendlare?

Stora Rör beskrivs i översiktsplanen som en by med ett attraktivt läge för familjer med närhet till skola, service och natur- och rekreationsområden, vilket delvis är sant. Mörbylångas initiativ i Färjestaden, Saxnäs m fl måste ses som mer attraktivt för pendlare. Service som skola och matbutik finns i Rälla, varför det ter sig mer naturligt att göra en större utbyggnad där än i Stora Rör, dvs bygga från centrum. Borgholms kommun vill locka nyinflyttade med pendlingsavstånd till Kalmar men att anta att stressade föräldrar ska resa åt fel håll för att lämna barnen vid skolan innan de vänder in mot Kalmar är en miss i planeringen vilket gör att vi starkt ifrågasätter behovet av dessa bostäder precis vid kommungränsen.

Vad händer med attraktionsvärdet när naturvärdena byggs bort?

Borgholms kommun behöver fler invånare men en så massiv utbyggnad leder till att en stor del av skogen huggs ner, viktiga naturvärden hotas och trängseln i byn/hamnen kommer att öka vilket får konsekvenser. Det är därför viktigt att den utbyggnad som ändå blir av sker i ett lugnt tempo så att byn kan anpassa sig.

De underbara natur- och rekreationsområden som finns idag och nyttjas av invånare, sommargäster och turister är de som nu föreslås bebyggas och en stor del av värde och attraktion går därmed förlorad! På mötet som hölls i Hamnmagasinet i Stora Rör den 27 sept 2023 sades att stigar som i dag används ska behållas i möjligaste mån men anpassas för cyklar och rullstolar. Det kan inte betyda

annat än asfaltering och gatubelysning – dvs att den fina natur för rekreation vi har idag, dit folk kommer åkandes för att njuta, går förlorad och antar parkliknande former.

Konkurrensen om utrymmet i norra Rällaskogen är idag stor varför den södra delen behövs oförändrad för det ökade intresset av naturupplevelser.

Utöver detta så består mycket av den attraktion som Stora Rör idag besitter av befintlig tennisskola, båtsällskap och simskola med många år på nacken. De drivs och har drivits ideellt i liten skala av dagens invånare, föräldragenerationen, samt nu våra barn. En så stor utbyggnad av Stora Rör som föreslås skulle dessa föreningar inte kunna suga upp och värdefulla verksamheter/traditioner/engagemang skulle gå förlorade!

Behåll karaktären på nuvarande område samt närliggande kommande byggnation!

Området utmed Vincents väg och närmast öster därom har en speciell karaktär med gamla och nya sommarhus. Nya invånare i mindre skala än den föreslagna välkomnas men för dem som redan bor där är det viktigt att behålla karaktären av sommarbebyggelse

Vincents väg bör behålla sin karaktär (grusväg, ej gatubelysning) och nuvarande trafikbelastning.

Husen ska passa in i befintlig bebyggelse – de som redan har sommarhus i området vill fortsatt njuta av att bo på landet och inte i ett permanentbostadsområde med asfalterade gator och belysning.

Pga risken för att skogen huggs ner på spekulation likt den i Rällaskogen, måste rekommendationen bli att de planerade vägarna ej får byggas innan beslutad byggnation av bostäder samt att börja exploateringen uppe vid 136 för att vid behov fortsätta västerut.

26. Rälla 1:51, 2023-10-15

I kap 1 i Planbeskrivningsdokumentet står följande:

”Syftet med detaljplanen är att skapa ett varierat boendeutbud med en flexibel detaljplan där fokus ligger på att skapa ett naturnära boende med inslag av skola, kontor och vård. Utformningen av tillkommande bebyggelse ska vara väl anpassad till områdets karaktär.”

I kap 6., avsnitt Bebyggelse står följande:

”*Utmed Vincents väg föreslås en förtätning av villabebyggelse med bestämmelser som är formulerad för att tillkommande bebyggelse ska passa in i den befintliga strukturen vad gäller placering, volym, material och färgrättning. Om fastigheter styckas med föreslagna fastighetsstorlekar är det möjligt att tillskapa 13 nya fastigheter utmed vägen. För kvartersmarken väster om Vincents väg, längs landborgskanten i väster används prickmark för att skydda träd.*”

Vi anser att ”*anpassad till områdets karaktär*” och ”*förtätning av villabebyggelse*” står i motsatsförhållande till varandra. Vi vill därför att områdets karaktär behålls och att en förtätning av villabebyggelse inte genomförs. Detta genom att värdet på parametern d_1 fördubblas för de tomter/fastigheter i planen som ligger efter nuvarande Vincents väg.

Ur detaljplanen Bild 22.

Vi anser vidare att definitionen av prickmark i Kap 6, avsnitt Planbestämmelser, inte är stark nog för att skydda de träd som anges i skrivningen ” *För kvartersmarken väster om Vincents väg, längs landborgskanten i väster används prickmark för att skydda träd*.”. För att skydda träden anser vi att marklov enligt Kap 9, 12 §, Plan- och bygglag (2010:900) skall krävas och tydliggöras i detaljplanen.

27. Rälla Tall 6:54, 2023-10-15

Vi ansluter till yttrandet som har lämnats in av Övre Stora Rörs vägförening. Vi ansluter också till yttrandet som har lämnats av Rällaskogens vänner.

28. Rälla tall 6:48, 2023-10-15

Jag ansluter mig till granskningsyttrandet som har lämnats in av Övre Stora rörs vägförening.

Jag ansluter mig också till yttrandet från Rällaskogens vänner.

I övrigt en allmän synpunkt:

Det är svårt att förstå att tusentals timmars planarbete har resulterat i en detaljplan som saknar grundläggande och nödvändiga fakta. Här finns varken demografiska eller ekonomiska utredningar. Ingen realistisk bedömning av bostadsmarknaden. Ingen utredning om den framtida arbetsmarknaden. Ingen analys av kommunen Borgholm i förhållande till Mörbylånga, Kalmar, eller resten av landet.

Detaljplanen påminner om kommunens tidigare ageranden när det handlar om Stora rör:

Det havererade Fanerdun-projektet 2007 byggde på affärsidén att 1100 kinesiska småföretagare med familjer skulle få uppehållstillstånd i Sverige om de öppnade varsitt litet försäljningsstånd i Kalmar. Ett dåligt skämt — men Borgholms ledande politiker började genast att drömma. 100-tals kinesiska familjer borde bosätta sig i ett nytt bostadsområde i Stora rör! Full fart, noll omvärldskoll.

Hospice-projektet 2015 följde samma mönster. En fantasirik affärsman ville bygga en stor sjukvårdsinrättning som Regionen inte efterfrågat, eller om det hade funnits behov, aldrig skulle ha placerat i Stora rör. Kommunstyrelsen gav blixtsnabbt klartecken och skrev markanvisningsavtal. En enda politiker, Per Lublin, bad om tid för eftertanke och samråd. - Vi kan inte ha rådslag om varje satsning, då stannar Öland, sammanfattade Marcel van Luijn de övriga partiernas enhälliga ståndpunkt, enligt Ölandsbladet. Snart insåg alla att projektet var dödfött. Ändå tvingades planarkitekterna att i åratal baxa hospicet fram och tillbaka till olika platser i området, innan projektet till sist begravdes i tysthet.

Förslaget till detaljplan 2023 upprepar detta kommunala beteende. Stora drömmar, låg grad av verklighetskontakt. Osäkerheten som ligger i öppen dager försöker man dölja med ett nyord: planens mantra är ”flexibel”. Översatt till svenska: vi har ingen aning om det här går att genomföra. Eller om planen ens bör genomföras.

Till sist: Ett dussin nya villor planeras längs Vincents väg. Tre-fyra av dessa direkt vid min familjs tomt. Jag har inget att invända mot denna realistiska förtätning av övre Stora rör.

29. Rälla 1.38, 2023-10-15
Med referens till synpunkterna i dokumentet nedan begär vi att Detaljplanen Stora Rör 2:1 för bebyggelse i Stora Rör läggs ner. (anm. Kommunen: dokumentet = yttrande från Rällaskogens vänner)

30. Rälla 1.38, 2023-10-15
Vi står bakom synpunkterna i det Granskningsyttrande som är inskickat av Övre Stora Rörs Vägföreningen / Styrelsen.

31. Rälla Tall 6:50, 2023-10-16
Jag anser att förslaget på detaljplan inte tar alla samhällsaspekter i beaktande, och hänvisar till att mina tidigare inskickade yttranden kvarstår. Jag bifogar även sammanställningen skriven av Rällaskogens vänner som jag ställer mig bakom.

Kommunen, Trafikverket, medborgarna, lokaltrafiken och alla delar av samhället behöver se till regionens helhet och hur kommunerna kan samarbeta för att lyfta och stärka regionen. Stödja de olika kommunernas unikheter för att utveckla och stärka alla inför de stora, framförallt miljömässiga och demografiska, utmaningar framtiden innebär.

Utgå från Agenda 2030 och börja om tillsammans. Så det som skapas och investeras i är långsiktigt, hållbart och värdefullt för många.

32. Rälla Tall 6:50 (och 6:55 ej berörd fastighet) 2023-10-16
Den föreslagna detaljplanen har så stora brister att den inte kan antas. Ett eventuellt genomförande är olämpligt av många skäl… Jag instämmer i de synpunkter som föreningen Rällaskogens Vänner har lämnat.

33. Rälla Tall 6:50, 2023-10-16
Jag ansluter mig till Rällaskogens Vänners synpunkter på detaljplan Stora Rör samt sammanhängande översiktsplan och planer för exploatering i Rällaskogen.

34. Rälla Tall 6:48, 2023-10-16
Jag tycker planen är alldeles för oklar i många delar för att jag ska kunna ta ställning till den i detta skede, men vill härmed försäkra mig om möjligheten att få yttra mig senare, när bilden kanske har klarnat.

Oklarheten gäller bland annat om och hur planerna på ett ökat uttag av vatten på östra sidan 136:an skulle kunna påverka områdets stabilitet. Planen innebär att vi kommer att få se tallar fällas och falla i en omfattning som vi inte skådat här sedan den stora skövlingen för 200 år sedan - och lämna stora ytor blottade för sol och vind. Vi bygger alltså på lösan sand.

Övriga

35. Stora Rör 1:29, 2023-10-04

Vill framföra våra åsikter angående byggplanerna i Rälla skog. Vi är helt emot detta. Vi förstår inte att någon bara kan komma på att förstöra ett helt underbart naturområde, som jag har njutit av i alla mina 75 år.

Vi promenerar där dagligen och det ger oss glädje, rekreation och avslappning. Nu är man mest gråtfärdig.

Och hur är det tänkt att hamn/ strandområdet ska fungera sommartid? Där är kaos redan nu med alla bilar som inte hittar parkering. Eller är ni så blåögda att ni tror att de nya invånarna ska gå eller cykla ner? Inte någonstans har jag kunnat se några planer för detta. Ge mig gärna svar på planerna för hamnområdet.

36. Stora Rör 1:13, 2023-10-07

Jag förstår att man vill bygga ut och få fler skattebetalare till Borgholms kommun. Men varför inte hitta mer mark i Rälla där det redan finns skola, förskola, affär m.m. ? Trist att bygga i skogspartiet nedanför Mor Linas väg. Det finns ju inte så mycket skogsområden dit äldre personer orkar ta sig från nuvarande bebyggelse i Stora Rör, Rällaskogen ligger för långt bort, och ett mindre parkområde omringat av bebyggelse ger inte mkt ro för själen. Nej låt det räcka med några flerbostadsfastigheter uppe vid 136:an och sätt dit fina bullerplank!

37. Stora rör 1:8, 2023-10-10

Jag är kritisk till utbyggnad i det aktuella området av 2 anledningar:

1) Man förstör skog med höga naturvärden.

Jag promenerar i området varje vecka och det är verkligen ett otroligt fint område med mycket gamla tallar, mosstäcken, blåbärsris, svampar och ljung. Det är speciellt att det är så öppet och därmed väldigt lätt att ta sig fram. Samtidigt är man faktiskt inne i skogen på flera ställen (dvs man ser inte bebyggelse eller vägar). För mig och många andra tror jag att det är viktigt för rekreation att ha tillgång till just sådana områden.

2) Det är oattraktiva bostadsområden.

Jag går genom detta skogsområde till busshållplatsen fler gånger i veckan. Jag kan konstatera att det är ju väldigt bullrigt från 136:an. Och än mer buller skulle det bli utan alla buskar och träd. Jag tror inte att det kommer vara attraktivt över huvud taget att köpa tomt så nära vägen. Om folk väljer att flytta till Stora Rör så gör man det för att man vill flytta ut på landet och inte för att bo 100 meter från en 80-väg! Än mindre skulle jag vilja ha mitt barn på förskola precis invid vägen men konstant buller hela dagarna (särskilt med tanke på hur mycket tid barnen spenderar ute).

Om planerna blir verklighet hoppas jag verkligen att man inte kommer börja markbereda/dra vägat etc innan man faktiskt sålt tomter och vet att folk vill bo där. Annars är jag rädd för att man kommer förstöra väldigt fin natur och i slutändan ändå inte få någon som vill bo där.

38. Rälla Tall 6:36, 2023-10-12

Som bosatt i Stora Rör 75 år, varav 33 år som fastboende skattebetalare till Borgholms kommun, vill jag helt instämma med den inlaga som Vägföreningen inlämnat.

Behövs den föreslagna exploateringen av Rällaskogen??

Att Borgholm, med avtagande och åldrande befolkning, behöver inflyttning av skattebetalare är förståeligt. Men den föreslagna planen löser sannolikt inte detta problem. Om den föreslagna planen skulle verkställas, kommer de flesta tomterna högst troligt inte att bebyggas av åretruntboende, inte minst för att kostnaderna blir höga.

För min sommarfastighet i området (markerat på kartan på nästa sida), med normal standard, beteckning Rälla Tall 6:36, tomareal ca 1300 m2, bostadsyta ca 65 m2, kommer föreslaget taxeringsvärde för 2024 vara ca 2,5 Mkr, varav ca 1 Mkr för tomten.

Kostnaden för ett hus på, säg ca 150 m2, skulle knappast understiga 5 Mkr, vilket skulle fordra relativt hög inkomst för arbeten som inte lär finnas i Borgholm.

I Vägföreningens inlaga anges bl.a. det faktum

- att ett stort antal bostäder planeras i centrala Borgholm och i hamnen,

- att i Ekerum sker omfattande utbyggnad runt golfbanan,

Ett förberett bostadsområde med 58 radhus i Rälla har försvunnit från kartan - varför, inget intresse? Samtidigt förfaller ett 20-tal ej färdigställda bostäder vid Halltorps Värdshus.

Mörbylångas utökade bebyggelse i Färjestaden, med bättre service än vad Rälla kan erbjuda, lockar säkerligen mer fastboende än den nu föreslagna exploateringen. Även i Algutsrum och Glömminge planeras bebyggelse med bättre närhet till service och framför allt till Kalmar.

De fastigheter som finns längs Vincents väg med omnejd, har under kanske hundra år långsamt byggts ut till nuvarande omfattning. Förslaget i Detaljplanen med 80-100 fastigheter är närmast ett brutalt ingrepp mot denna tradition.

Dessutom skulle det en dramatisk förändring av hela Stora Rörs karaktär från en populär sommarort, något som annars är ett av kommunens argument för att locka köpare till tomterna. Ett annat argument är båtplatser i den idylliska hamnen, där det f.ö. inte finns några tillgängliga platser

Presenterat material

En mycket omfattande presentation av Detaljplanen finns bl.a. på nätet, där också alla inlägg (närmast alla invändningar) från boende i området samlats..

I ett välbesökt informationsmöte 28 september visade Kommunen ett antal bilder, bl.a. Plankartan, Dagvatten och Skötselplan. Plankartan överensstämmer inte med de två andra, där det föreslås en betydligt bättre lösning på utfart från 'Radhusområdet' öster om Vincents väg (liksom på bild nästa sida). På Plankartan saknas de fastigheter som finns inlagda på de båda andra, öster om fastigheten längst in på Mor Linas väg (ägare familjen Törnqvist).

Vägen ut genom den föreslagna skärningen (kryssad) mellan de redan befintliga tomterna blir långt från problemfri. Motsvarande skärning i förslaget ovan (röd linje) blir betydligt enklare att genomföra, också med mindre påverkan på befintliga tomter.

Det framkom på mötet 28/9 att kommunen skulle kunna starta vägarbetena inom området redan innan Vägverket byggt om nerfarten till Stora Rör och redan innan några tomter sålts. **Detta får absolut inte ske!** Om sedan inga tomter skulle säljas, skulle en stor del av området vara förstört av onödiga asfalterade och belysta vägar.

Sist, och inte minst - I Detaljplanen, liksom tidigare, **saknas en övergripande Konsekvensanalys**, något som måste omfatta ett större område, d.v.s. **inbegripa hela Stora Rör**

39. Rälla tall 6:31 och Rörsberg 1:3, 2023-10-13

Jag motsätter mig genomförandet av detaljplaneförslaget, Stor Rör 2:1

Min uppfattning är att skogen skall sparas för kommande generationer, för miljön och för klimatet.

Det finns många bostäder under byggnad i Rälla och Ekerum och även Borgholm.

Skall barn vara tvungna att cykla till skolan i Rälla. 136 är ofta full av trafik.

40. Rälla Tall 4:7, 2023-10-14

Jag bor i området och har studerat ett förslag och tycker att det är helt fel på många sätt.

Först och främst så är frågan om det finns ett behov av detta bygge och bostäder nu, och i såna fall varför här och inte i Rälla där man har just skola, affär etc. Trafikfrågor är olösta, längs med Vincents väg med den höga slänten, cykeltrafik, naturvärdena förstörs. I området finns ticka, fladdermöss och spillkråkor men flera andra fåglar och insekter, klara brister i fågelinventeringen som gjorts.

Som medlem i föreningen Rällaskogens Vänners, håller jag och min man med deras yttrande och synpunkter till 100%, i deras väl dokumenterade yttrande finns många klara specifika brister klargjorda med referenser till olika studier angående denna detaljplans förslag.

41. Rälla Tall 4:1, 2023-10-14

Jag ansluter mig till Rällaskogens Vänners synpunkter!

42. Medlem i Rällaskogens vänner, 2023-10-14

Stödjer yttrande från Rällaskogens vänner.

43. Isgärde 4:9, 4:13, 4:14 och 4:37, 2023-10-15
Jag ansluter mig till Rällaskogens Vänners synpunkter på förslaget till detaljplan för Stora Rör 2:1 med flera.

44. Rälla Tall 6:52 och 6:56, 2023-10-15
Jag ansluter mig till den skrivelse som Rällaskogens vänner skickat till er, avseende detaljplanen för Stora Rör 2:1 m fl.

45. Rälla Tall 6:52, 2023-20-15
Jag ansluter mig till den skrivelse som Rällaskogens vänner skickat till er, avseende detaljplanen för Stora Rör 2:1 m fl.

46. Rälla Tall 6:52 och 6:56, 2023-10-15
Jag ansluter mig till den skrivelse som Rällaskogens vänner, avseende detaljplanen för Stora Rör 2:1 m fl.

47. Rälla Tall 6:4, 2023-10-16
Härmed vill jag meddela att jag ansluter mig till Rällaskogens Vänners synpunkter, apropå Stora-Rör 2:1. Yttrande över förslag till detaljplan.

48. Rälla Tall 6:12 och 6:13, 2023-10-16
Ser fram emot utvecklingen av området Stora Rör / Rälla. Bra för södra delen av kommunen. Goda pendlingsmöjligheter till Borgholm/Kalmar. Hoppas att en bra utfart på väg 136 kan hjälpa till. Kräv att köpta tomter/fastigheter bebyggs inom 5 år så att de inte köps in i spekulation för att rädda "sin" egen utsikt.

49. Stora Rör 1:3, 2023-10-16
Jag konstaterar att Borgholms kommun återigen försöker att med kuppartade metoder få igenom en dåligt genomtänkt plan att bebygga den del av Stora Rör som de fått köpa till ett lågt pris och nu vill berika sig igenom. Jag förutsätter att vägarna inte belastar Borgholm kommuns budget då det skulle bli en förlustaffär. Jag skulle gärna vilja ta del av vilka kostnader kommunen har lagt ut på planarkitekter och utredningar inför det planerade utbygget. Tar gärna del av de tankar, idéer och övervägningar man lagt fram vid planerandet. Vad man grundat sina beslut på. Statistik och förväntade behov av bostäder, deras läge etc.

I tidigare planförslag har tydligt deklarerats att befintlig fritidsbebyggelse ska behållas intakt (se t ex Översiktsplanen från 2011: ”Äldre bebyggelse bör inte införlivas i nya strukturer.”) och inte beröras av ny exploatering i sin omedelbara närhet. Såsom vi tidigare har påpekat lämpar sig Övfre Stora Rör sig inte för året-runt bebyggelse eller fler familjhus utan detta borde planeras i Rälla området öster om vägen där det finns skola, service och bra bussförbindelser. I alla andra kommuner försöker man lägga bebyggelse så att man förtätar det område som bäst ämnar sig till året runt bebyggelse.

Att hugga ner gammal skog (tallar) som renar luften och agerar som en lunga för området och även skyddar mot bilavgaser från 136 samt reducerar bullret för den numera täta trafiken året runt är dålig miljöpolitik.

Fritidsområden i och omkring Stora Rör används flitigt av Rällabor som således har en god miljö för promenader, cykling och skidåkning.

Den nya vägdragningen som föreslagits genom skogen, över branten och ner till den nya bebyggelse är en total katastrof. En mer än halvkilometer lång sträcka genom gammal skog och över en brant slänt förstör både topic och den unika upplevelsen med förkastningsbranter i området. Genom att ta bort träd binds inte sanden och man förändrar hela det ekologiska systemet. Det är sådana ingrepp som leder till naturkatastrofer och klimatförändringar.

Det är med stor förvåning och fasa jag ser historien upprepa sig ingen med opålästa politiker och en snedvriden uppfattning om vad man borde använda de värden Öland har till. Vi kan alla samsas men vi måste bli eniga om vad vi vill värna om och hur.

50. Rörsberg 1:39, 2023-10-16

Jag ansluter mig till den skrivelse som Rällaskogens vänner skickat till er, avseende detaljplan för stora rör 2:1 m fl.

51. husägare Stora Rörsvägen, 2023-10-16

Jag står bakom Rällaskogens vänner angående yttrande på detaljplan; Stora Rör 2:1 m.fl. Östra Stora Rör Borgholms kommun. Jag anser att exploateringen är alldeles för hög till nuvarande bebyggelsestruktur samt att de inte smälter in i Stora rörs nuvarande bebyggelseutformning eller omhändertar markanvändningen på väl sätt. NEJ till så hög exploateringsgrad!

52. Rälla Tall 6:4, 2023-10-16

Jag vill med detta mejl meddela att jag anser att exploateringen är för hög. Lämplig exploatering är 10 till 20 bostäder.

53. 2023-10-17

Som boende på Vincents Väg har jag invändningar mot den plan som lagts fram då jag anser att planen inte är genomtänkt då den kommer totalt gå emot Stora Rörs varumärke som byggts upp över årtionden.

Att skapa en storskalig bebyggelse och större vägar kommer inte hjälpa kommunen få in fler i Rälla skola, hjälpa eventuell vinteröppen restaurang eller få fler att handla på Ica Rälla. Inflyttade familjer som pendlar till Kalmar kommer rimligtvis inte att åka åt fel håll för att handla eller lämna sina barn i Rälla och enligt min mening så kommer detta bara bidra till att stärka Kalmar och Mörbylånga kommun mer än Borgholm.

Att gå på restaurang i hamnen är ju något man kanske inte gör speciellt ofta utan någon gång ibland utan det kommer endast bidra till ett försök till en vinteröppen restaurang som sen kommer få stänga igen. Generellt sätt så är det mycket angeläget att ha en utvecklad lokal service men den avsedda effekten skulle gå i uppfyllelse om man istället prioriterade att utveckla dagens befintliga tätorter som Rälla och Halltorp.

Jag anser att Rällaskogens vänner har lyckats fånga mina synpunkter på ett bra sätt i sitt yttrande vilket jag bifaller i sin helhet.

Tillhör beslut §2024/184-MBN 2024-10-23

Borgholms kommun

Skötselplan framtagen i samband med detaljplan för

Stora Rör 2:1 m.fl. Östra stora rör

Borgholms kommun

SKÖTSELPLAN

Antagandehandling

2024-09-30

Antagandehandling

Upprättad: 2022-07-25
Senast ändrad: 2024-09-30
Dnr: 2014-0043

Medverkande tjänstemän

Tillväxtenheten

Frida Gustafsson
Miljöstrateg

Victoria Bengtsson
Planarkitekt

Anders Magnusson
Tillväxtchef

Åsa Bejemar
Plansamordnare

Alexander Sundstedt
Mark- och exploateringsstrateg

Julia Persson
Mark- och exploateringsstrateg

Innehållsförteckning

1. INLEDNING, BAKGRUND OCH SYFTE....4

2. NATURVÄRDEN....5

3. SKÖTSEL AV NATURMARK....8

4. SKÖTSELOMRÅDE 1....9

5. SKÖTSELOMRÅDE 2....10

6. SKÖTSELÅTGÄRDER DAGVATTEN....11

7. SKÖTSELÅTGÄRDER REKREATION....12

10. BILAGOR....13

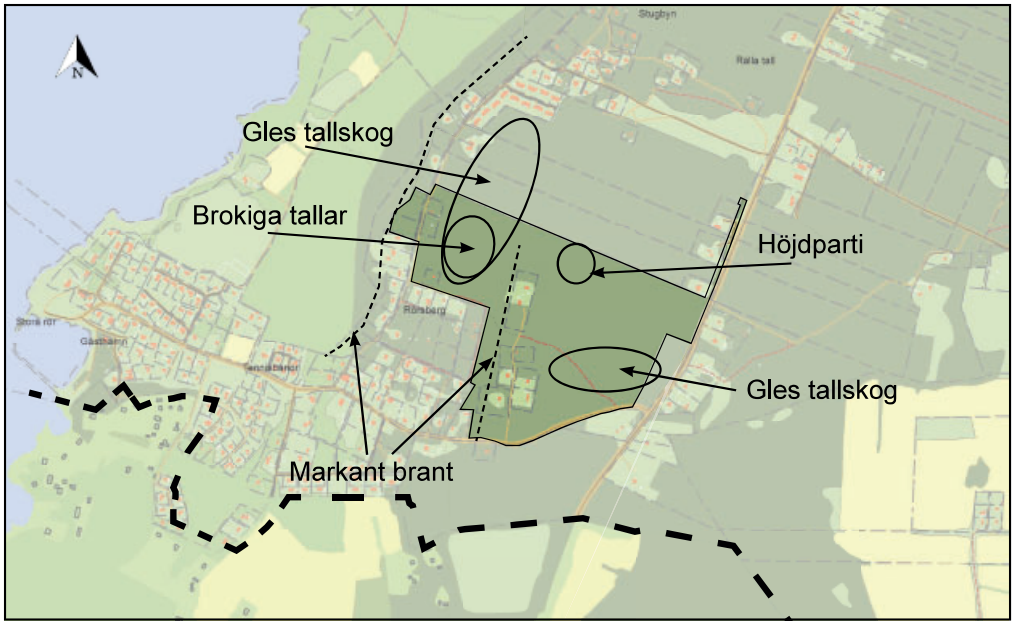

Bild 1. Landskapskaraktärer inom planområdet.

Inledning

Bakgrund och syfte

Uppdraget syftar till att ta fram en skötselplan för natur- och rekreationsvärden i detaljplaneområdet Stora Rör 2:1 m.fl. inför kommande exploatering. Målet är att bevara och stärka natur- och rekreationsvärden efter exploatering.

Förgrenad tall i västra området.

Allmän beskrivning av området

Området domineras av planterad tall och har brukats för skogsproduktion. I mellersta till östra delarna är tallen i skiften likåldrig, och utan tydliga naturvärden i trädskiktet. Den västra delen har en mer varierad karaktär, med inslag av äldre spärrgreniga tallar och död ved. Enligt historiska flygbilder så var mellersta och västra delen så sent som på 1950-talet öppet bortsett från enstaka dungar av tall. Östra delen präglades av en äldre och luckig tallskog, med flertalet sandiga stigar. Markunderlaget är näringsfattigt med torra och sandiga isälvsavlagringar eller omlagrade silt- och sandlager.

Skogen som rekreationsområde.

Rekreativa värden

Området har ett stort värde för rekreation. Tallskogen är lättframkomlig med ett stort stigsystem och öppen sikt mellan träden. I angränsning till planområdet bildades år 2020 ett naturreservat som gränsar området västerut och norrut.

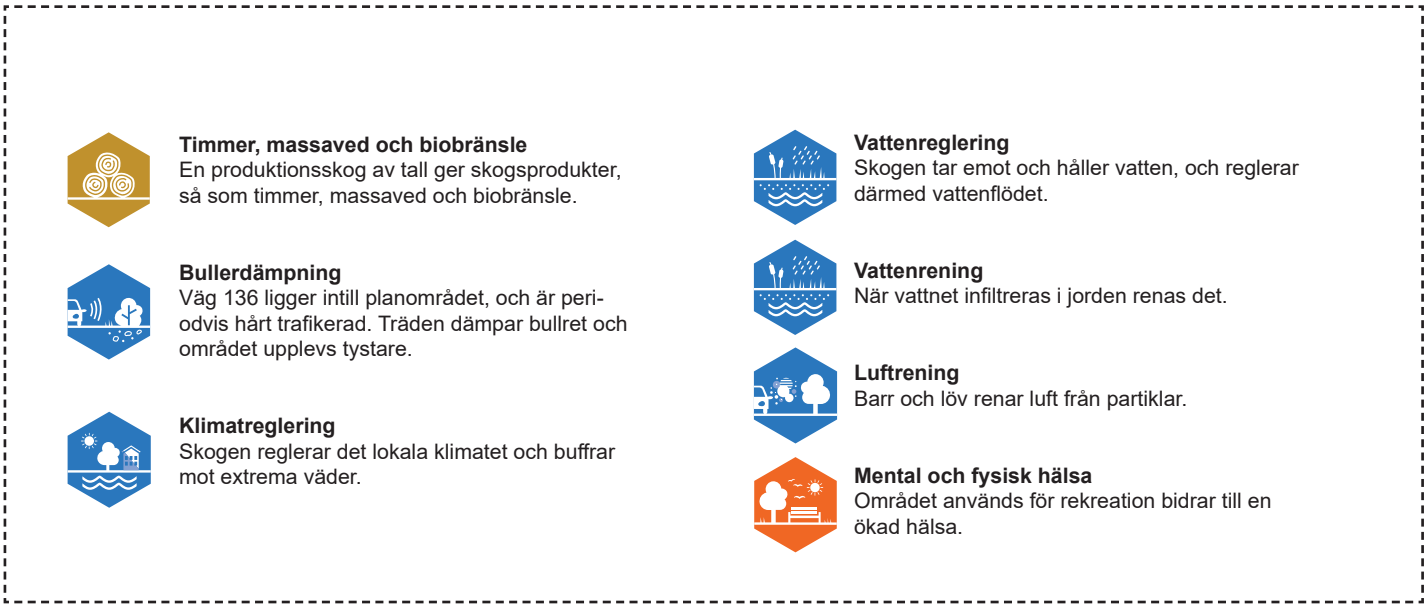

Bild 2. Ekosystemtjänster för hela naturområdet. Naturområdet är idag en planterad tallskog, och bidrar främst med beskrivna ekosystemtjänster.

Naturvärden

Skogliga värden
Den dominerande tallskogen är artfattig, men det finns en undervegetation av ek som man kan gynna för att få en mer varierad och artrik skog.

Sandiga värden
Området är en del av ett sandfältsområde, och jorden är därför sandig och näringsfattig. Genom enkla åtgärder kan den relativt artfattiga tallplanteringen som är i området idag blir till ett värdefullt habitat arter beroende av sandiga, blomrika och öppna marker. En naturvärdesinventering i området (Inventering av naturvärden, insekter och kärlväxter vid Stora Rör 2015) visade på en tydlig torrängsberoende insektsfauna i nära anslutning till detaljplansområdet. Under inventeringen noterades solitära bin, exempelvis naturvårdsarterna alvarsmalbi *Lasioglossum lativentre*, guldmurarbi *Osmia aurulenta*, fibblemurarbi *Osmia leaiana* och praktbyxbi *Dasypoda hirtipes*. Inventeringen noterade fler hotade torrängsarter, så som trumgräshoppa (EN) *Psophus stridulus*, såpörtssäckmal (VU) *Coleophora kyffhusana*, klinttapetsetarbi (VU) *Megachile pyrenaea*, ölandsgökbi (VU) *Nomada similis* och ryl (EN) *Chimaphila umbellata.* Genom att skapa luckor i skogen med öppna, blomrika och sandiga ytor kan arter som dessa gynnas och sprida sig till detaljplaneområdet.

Marken är torr och bevuxen av bland annat krustätel, väggmossa, husmossa och blåbär. Norr om planområdet finns ett flertal fynd av den rödlistade arten ryl.

Fibblesmalbi är en oligolektisk art som är knuten till fibblar. Arten finns norr om planområdet.

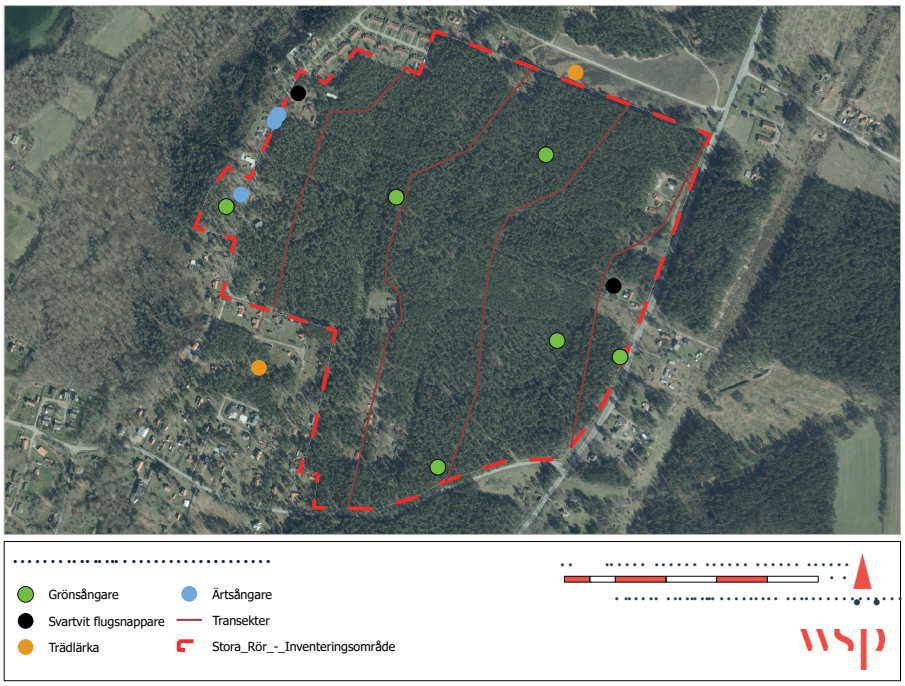

Bild 3. Avgränsning av fågelinventering samt lokalisering av identifierade häckande fåglar

Grönsångare

Ärtsångare

Svartvit flugsnappare

Fågelliv

Alla Sveriges fågelarter är skyddade enligt 4 § Artskyddsförordningen. En fågelinventering utfördes (Fågelinventering, Stora Rör, Borgholm kommun 2022-06-30, se bild 3 ovan) för att utreda vilka arter som finns i området och hur man bäst tar hänsyn och gynnar dem.

Man drog slutsatsen att området inte är intressant för rastande fåglar, men däremot häckande. Av de häckande fåglar som observerades fanns bara arter som är vanligt förekommande och adaptiva i sitt val av livsmiljö. För att ta hänsyn till dessa ska man anpassa åtgärder efter häckningsperiod, men fåglarna antas annars kunna nyttja även nya miljöer i planförslaget. Avverkning av träd och röjning av buskar ska ske utanför fåglars häckningsperiod (1 april – 15 juli).

Inom planförslagets område har det observerats tre rödlistade arter; grönsångare (NT) *Phylloscopus sibilatrix,* svartvit flugsnappare (NT) *Ficedula hypoleuca* och ärtsångare (NT) *Curruca curruca*. I närheten till planförslaget har det även observerats tre fågelarter upptagna i fågelsdirektivets bilaga 1; spillkråka (NT) *Dryocopus martius*, trädlärka *Lullula arborea* och nattskärra *Caprimulgus europaeus*. Rödlistade eller arter upptagna i fågeldirektivets bilaga 1 har antingen en ogynnsam trend eller bevarandestatus eller har en stor del av sin världspopulation i Sverige eller Europa. Dessa arter ställer i allmänhet större krav på sin livsmiljö och är därmed oftast de som framförallt riskerar att påverkas negativt av en åtgärd, se sammanställning av observerade häckande arter i eller i närheten av området och hur de kan gynnas inom detaljplanområdet.

Häckande fågelart	Påverkan	Anpassning
Spillkråka, med i Fågeldirektivets bilaga 1	Bedöms inte häcka inom området, och därmed inte påverkas negativt av planförslaget.	Gynnas av äldre och variationsrik blandskog med gott om död ved och gamla träd.
Trädlärka, med i Fågeldirektivets bilaga 1	Bedöms inte häcka inom området, och därmed inte påverkas negativt av planförslaget.	Gynnas av en mer gles och öppen skog med gläntor.
Nattskärra, med i Fågeldirektivets bilaga 1	Bedöms inte häcka inom området, och därmed inte påverkas negativt av planförslaget.	Gynnas av en gles och öppen skog med gläntor, samt gynna en varierad trädsammansättning med barr- och löv.
Vanliga fågelarter, som inte är med i rödlistan eller i fågeldirektivet	Kan påverkas av förlust av livsmiljöer, och störas av buller under anläggningsskedet.	Adaptiva arter som kan nyttja skogs- och tomtmark både utanför och inom planförslaget. Avverkning av träd och röjning av buskar ska ske utanför fåglars häckningsperiod (1 april – 15 juli).
Grönsångare (NT)	Häckar inom planförslaget, men bedöms inte påverkas på betydande sätt. Det finns 2-3 par i tallskog med inslag av löv som påverkas av planförslaget. Den naturmark som sparas kan hysa 2-3 par om kvalitén av livmiljö höjs.	Gynnas av en ökad tillgång till lövträd och en mer varierad skog.
Svartvit flugsnappare (NT)	Häckar inom planförslaget, men bedöms inte påverkas på betydande sätt. Häckar i trädgårdar inom området. Kan missgynnas av förlust av brynmiljöer, men gynnas av nya tomtmiljöer.	Gynnas av en ökad tillgång av lövträd och äldre, grova samt hålträd. Gynnas även av fågelholkar.
Ärtsångare (NT)	Häckar inom planförslaget, men bedöms inte påverkas på betydande sätt. Minst ett revir i västra delen, knutet till trädgårdar och brynmiljöer. Kan gynnas av ett ökat inslag av tomter.	Gynnas av trädgårdar med egenskapen hos ett skogsbryn och/eller buskmark.
Summering	För att gynna fåglar inom naturmarken ska man skapa en mer öppen och gles skog med högre inslag av löv. Äldre träd samt hålträd ska bevaras, och död ved ska skapas i stående och liggande form. Fågelholkar för tättingar ska sättas upp. Vegetationsrika trädgårdar med träd och buskar ska uppmuntras.	

Tabell 1. Summering av fågelarter observerade, dess påverkan av planförslaget samt föreslagen anpassning för att gynna arten. För mer information se Fågelinventering, Stora Rör, Borgholm kommun 2022-06-30.

Skötsel av naturmark

Bild. Illustration med förslag på gestaltning av bostadsområden och naturmark. Området är indelat i två skötselområden; ett för sandblottning och ett skogsområde.

Generella riktlinjer för skötsel

Målet med naturmarkens skötsel är att åstadkomma en flerskiktad och luckig tallskog med inslag av ek. I skogen ska det finnas större gläntor med öppen sand eller florarik vegetation. Floran ska innehålla torrängsväxter som är nödvändiga för hotade pollinerande insekter, så som fibblor och blåklocka. I områden ska marken formas så att sydslutningar bildas, antingen genom små kullar eller genom att man tar bort översta jordlagret och skapar en mindre solbelyst brant.

I området finns död ved i olika former, främst i solbelysta ställen. Det ska finnas information om den döda vedens värde för biologisk mångfald.

Stigar ska löpa genom området och vara tillgängliga.

Naturmarken är indelad i två skötselområden redovisade på illustrationsbilden ovan.

Skötselområde 1. Sandblottade ytor

Målbild

I skogen ska finnas större gläntor med öppen sand eller florarik vegetation. Floran ska innehålla torrängsväxter som är nödvändiga för hotade pollinerande insekter, så som blåmunk, fibbla, backtimjan och blåklocka.

Initiala åtgärder

I större öppna ytor bör stubbar tas bort och översta jordlagret skrapas upp för att blotta sanden under. Det översta lagret kan läggas i en hög för att skapa en mindre kulle med solbelyst brant åt söder. Så in ängsfröer och sätt pluggplant för att gynna en ökad blomning i området. Rekommenderad insådd är ängsfröblandning för torra kalkrika marker, med flora som blåmunkar, åkervädd, fibblor, blåklocka, backtimjan.

Sand som ansamlas i samband med grävningsarbete för diken planteras med olika växter. Sand ska vara blottlagd mot söder.

Vid avverkning ska man ta hänsyn till stigar genom området och om möjligt förstärka dessa. Det är även viktigt att avverkningen sker på ett sätt som inte skadar geologiska formationer. Avverkning eller röjning av buskar får inte ske under fåglar häckningsperiod (1 april – 15 juli).

Kontinuerlig skötsel

Fortsatt skötsel ska inriktas mot att hindra igenväxning i öppna gläntor och vid behov bearbeta översta jordlagret för att behålla en öppen sandyta eller lucker grässvål. Bearbetning kan exempelvis ske genom plöjning eller harvning, men förhoppningsvis hålls det öppet genom kontinuerlig användning Igenväxning av tall är en stor risk, och man måste aktivt motarbeta igenväxning i tidigt skede.

Vid behov så in flora. Vid grävarbeten i området ska sand inte beläggas med matjord eller gödslas, för att sedan sås in med gräs. Istället ska man direkt så in blommande växter som förekommer i området och som är viktiga värd- eller födoväxter för hotade pollinatörer.

Engagera besökare

Vid entrén och inom området ska det sättas upp skyltar om naturvärden och biologisk mångfald i området. Skyltarna ska även informera om igenväxning och uppmuntra att man ta bort unga plantor av tall.

Besökare i området uppmuntras till att dra upp unga tallar i området.

Så in blommande växter som är viktiga värd och födoväxter för hotade pollinerare i blottade sandytor.

Genom beskrivna skötselåtgärder kommer detta område bidra än mer till följande ekosystemtjänster:

Pollinering
Genom att öppna upp sandblottor och plantera blommor skapar man livsmiljöer för dessa, och möjliggör därmed pollinering.

Habitat och livsmiljöer
Skog med en variation av trädslag, trädåldder, död ved och luckighet ger fler livsmiljöer och arter.

Biologisk mångfald
Öppna sandblottor och en varierad skog ger högre artrikedom än nuvarande tallskog.

Skötselområde 2. Skogsområde

Lövträd och främst blommande träd och buskar samt ek ska gynnas.

Genom beskrivna skötselåtgärder kommer detta område bidra än mer till följande ekosystemtjänster:

Klimatreglering
Skog reglerar det lokala klimatet, exempelvis på sommaren finns skugga och temperaturen sänks, medan den på vintern ger vindskydd och varmare temperaturer.

Klimatanpassning
En varierad skog har högre motståndskraft mot kraftiga vindar, hög nederbörd och extrem värme.

Koldioxidlagring
Skog i detta område kommer inte huggas ner bortsett från enstaka gallringsåtgärder, och det kol som är bundet till träd och mark kommer därför finnas kvar.

Habitat och livsmiljöer
En variation av trädslag, trädålder, död ved och luckighet ger fler livsmiljöer till olika sorters arter.

Biologisk mångfald
En varierad skog ger högre artrikedom än en nuvarande tallskog.

Målbild

Flerskiktad och luckig skog av ek och tall, där äldre träd och träd med håligheter bevarats. Enstaka träd ska friställas för att få en hagmarkskaraktär med ökad solbelysning. I skogen ska det finnas död ved i olika storlek och soliga gläntor. Den döda veden få inte medföra en eventuell olycksrisk för att falla utan ska vara i form av liggande eller torrakor. I skogen ska det hängas fågelholkar, främst för tättingar men även gärna för andra fåglar och fladdermöss.

Initiala åtgärder

Skapa varma rum i tallskogen genom att avverka tall i luckor, med vindskyddande skog runt omkring. Lövträd och främst blommande träd och buskar samt ek ska gynnas. Enstaka träd av ek och tall bör frihuggas för att långsiktigt få hagmarkskaraktär. Död ved ska skapas i form av torrakor och liggande död ved, främst i solbelyst läge.

Fågelholkar för tättingar och om möjligt även andra arter ska sättas upp spritt i området.

Vid avverkning ska man ta hänsyn till stigar genom området och om möjligt förstärka dessa. Det är även viktigt att avverkningen sker på ett sätt som inte skadar geologiska formationer. Avverkning eller röjning av buskar får inte ske under fåglar häckningsperiod (1 april – 15 juli).

Kontinuerlig skötsel

Vid behov röj i trädskiktet för att gynna äldre och spärrgrenig tall, ek samt blommande buskar och träd.

Uppföljning

Uppföljning av initiala skötselåtgärder kommer att göras årligen de första fem åren, och sedan vid behov. Uppföljning kommer att ske genom platsbesök där man bedömer måluppfyllnad, och om åtgärder som krävs för att nå den.

Uppföljning av åtgärder för fågellivet och insekter bör ske inom 10 år efter initiala skötselåtgärder.

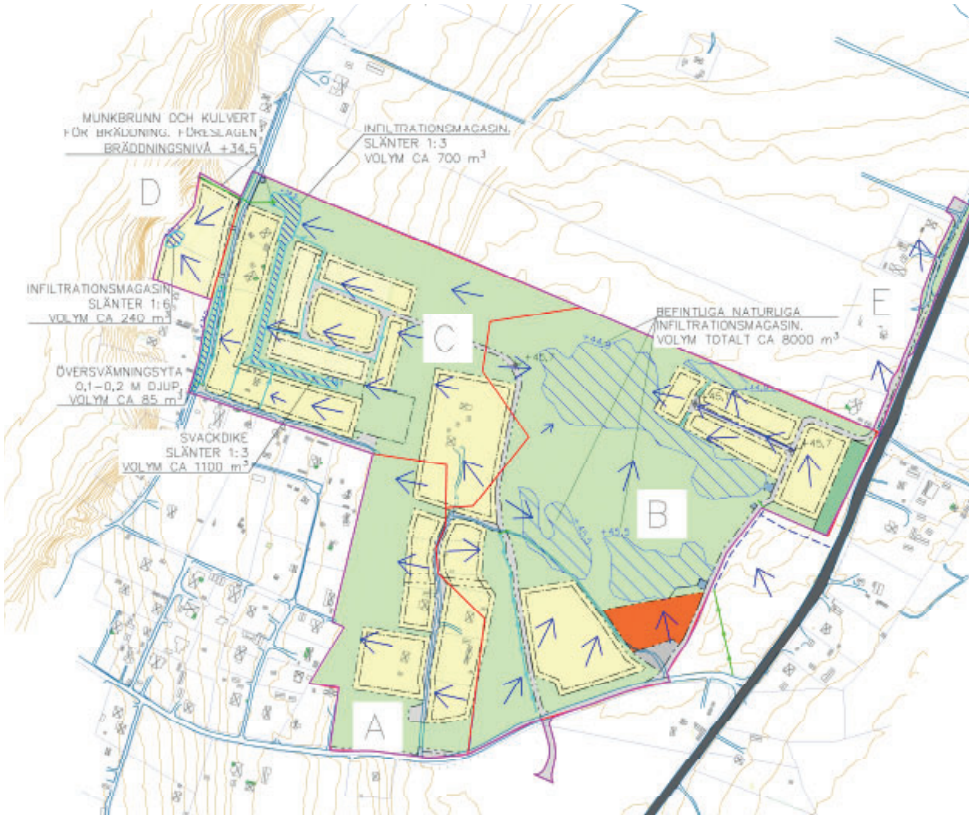

Bild 5. Dagvattenhanteringsplan för Stora Rör 2:1 m.fl. Naturliga infiltrationsytor illustreras i öst och anlagda ytor i väst.
Planförslaget har justerats efter att utredningen togs fram men principen för dagvattenhantering är densamma även efter justering.

Geologiska formationer bevaras och vatten leds via svackdiken till befintliga lågpunkter i landskapet.

Skötselåtgärder för dagvatten

Målbild

Dagvattensystemet är utformat utifrån planområdets befintliga förutsättningar gällande topografi och infiltrationskapacitet. Geologiska formationer ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt. I öster ska dagvatten ledas via svackdiken längs vägar till befintliga lågpunkter. I väst finns inga naturliga lågpunkter inom planområdet och därför formas marken för att organiskt leda vatten genom landskapet till en fördröjningsdamm innan vidare ledning västerut via trumma. Eftersom marken består av sand sker infiltrationen snabbt och det kommer enbart stå vatten på fördröjningsytor och i lågpunkter under extremt höga vattenflöden.

Initiala åtgärder

• Frön eller pluggplant av ängsflora ska planteras längs med svackdiken som erosionsskydd. Mer förorenade ytor såsom parkeringar bör svackdikena kompletteras med makadam.

Kontinuerlig skötsel

- Löpande underhåll innefattar renhållning och sedimentrensning på anlagda fördröjningsytor.
- In- och utlopp bör kontrolleras och rensas regelbundet.
- Kontrollera att trumma och ev. markbrunn inte är täckt av löv.

Genom beskrivna skötselåtgärder kommer detta område bidra än mer till följande ekosystemtjänster:

Vattenrening
Genom infiltrationsytorna rinner vatten smutsigt vatten från tomter genom jordlager och renas.

Habitat och livsmiljöer
De fuktiga livsmiljöerna skapar förutsättnignar för ett större variation av livsmiljöer för olika arter.

Vattenreglering
Området kan ta emot och infiltrera stora nederbördsmängder och minska risken för översvämning, samt kan hålla vatten i landskapet och därmed minska effekterna av torka.

Skötselåtgärder för rekreation

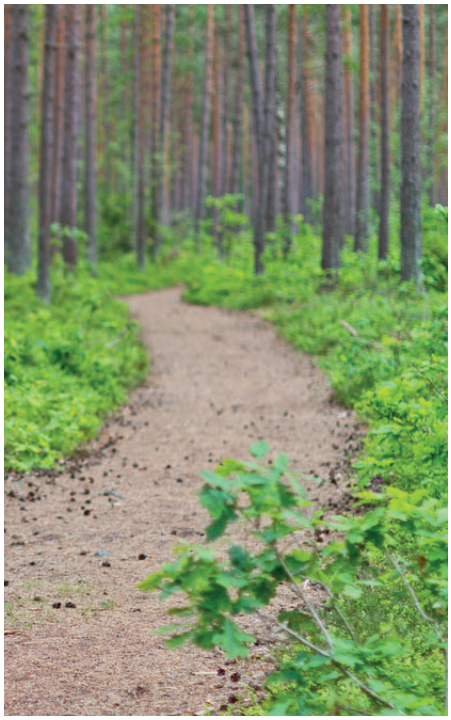

Tillgängliga stigar genom skogsområdet

Genom beskrivna skötselåtgärder kommer detta område bidra än mer till följande ekosystemtjänster:

Mental och fysisk hälsa
Genom att hålla stigar öppna bibehålls möjligheten för vardaglig motion, träning och rekreation i området.

Kunskap och inspiration
Genom att synliggöra pollineringsinsatser kan fler inspireras att göra liknande åtgärder på andra platser. Skogen tillgängliggörs för utomhuspedagogik.

Målbild

Stigar ska löpa genom området, och det ska finnas sittplatser i lämpligt läge för att uppmuntra till att nyttja området för friluftsliv. Vissa leder kan tillgänglighetsanpassas för cykeltrafik och rullstolsburna.

Initiala åtgärder

Anlägg motionsspår i området. Spåren anläggs i samråd med ekologisk expertis så att naturvärden beaktas.

- Tydliggör entréer till biparken centralt i området, exempelvis med en skylt med karta över närområdet som anger stigar och olika
- målpunkter.
- Placera ut en bänk eller annan typ av sittplats.
- Anlägg stänger vid lågpunktsområden om behov uppstår.
- Se till att ”Traktorstigen” är tillgänglig och körbar för cyklister.

Vid avverkning ska man ta hänsyn till stigar genom området och om möjligt förstärka dessa. Det är även viktigt att avverkningen sker på ett sätt som inte skadar geologiska formationer. Avverkning eller röjning av buskar får inte ske under fåglar häckningsperiod (1 april – 15 juli).

Kontinuerlig skötsel

- Stigarna hålls öppna och fria från nedfallna grenar. Död ved lämnas i skogen.
- Underhåll av motionsspårets beläggning och eventuell belysning.
- Underhåll av bänkar och skyltar.

Uppföljning

Uppföljning av initiala skötselåtgärder kommer att göras årligen de första fem åren, och sedan vid behov. Uppföljning kommer att ske genom platsbesök där man bedömer måluppfyllnad, och om åtgärder som krävs för att nå den.

Bilaga 5

Dagvatten Stora Rör

Lokalt omhändertagande av dagvatten för detaljplan Stora Rör 2:1 m fl Östra Stora Rör

2022-08-24

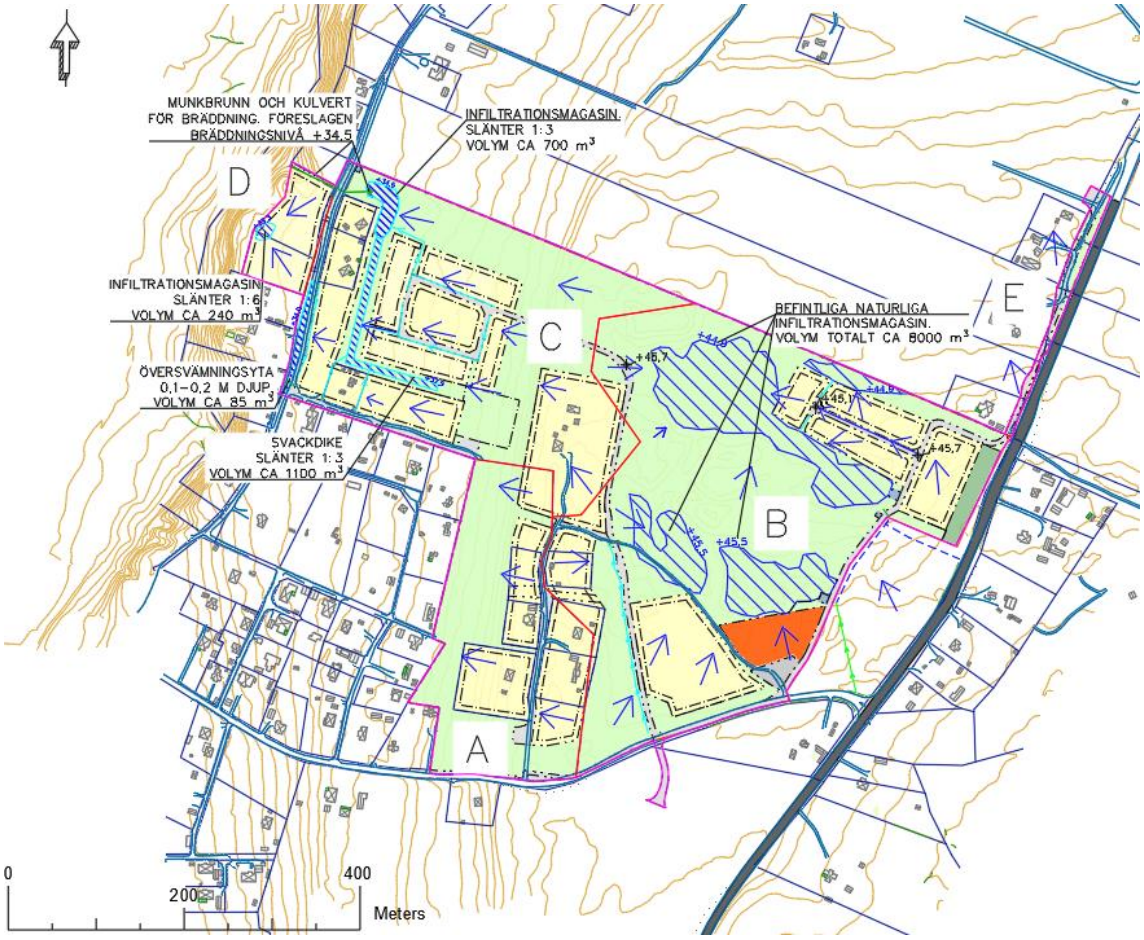

Structor

Författare:	Teresia Gamme, Per Nelsson, Daniel Glatz
Upprättad, datum:	2021-05-25
Reviderad, datum:	2022-08-24
Beställare:	Borgholms kommun
Bolag:	Structor Miljö Öst AB
Uppdragsnamn:	Dagvatten Stora Rör
Uppdragsnummer:	20005
Uppdragsledare:	Daniel Glatz
Handläggare/utredare:	Teresia Gamme, Per Nelsson
Granskare	Daniel Glatz
Status:	Rapport

Innehåll

Sammanfattning **6**
1. Inledning **7**
1.1. Bakgrund 7
1.2. Mål och syfte 7
1.3. Dimensioneringsförutsättningar 7
1.4. Riktvärden för vattenkvalitet 7
1.5. Underlag 8
2. Områdesbeskrivning **8**
2.1. Allmän orientering 8
2.2. Planerad GC-tunnel och avvattning, Trafikverket 10
3. Rådande berörda miljökvalitetsnormer **13**
3.1. Miljökvalitetsnorm ytvatten 13
3.1.1. Ekologisk status 14
3.1.2. Kemisk status 15
3.1.3. Påverkanskällor 15
3.2. Miljökvalitetsnorm grundvatten 16
3.3. Naturvärden 19
3.4. Geologiska värden 21
4. Dimensionerande beräkningar dagvatten **24**
4.1. Beräkningsmetod och planeringsstrategi 24
4.2. Infiltrationskapacitet 25
4.3. Dimensionering magasinsvolymer 27
4.3.1. Delområde A 27
4.3.2. Delområde B 28
4.3.3. Delområde C 28
4.3.4. Delområde D 29
4.3.5. Delområde E 30
5. Systemlösning dagvatten **31**
5.1. Avvattningsplan 31
5.2. Översiktlig höjdsättning 36
5.3. Kostnadsuppskattning för dagvattensystem 37
5.4. Drift, skötsel och underhåll 38
6. Föroreningsberäkningar **38**
6.1. Modelluppbyggnad 38
6.2. Ytkartering 39
6.3. Resultat föroreningsmodellering 40

6.4. Utvärdering av resultat från föroreningsmodellering 43
7. Påverkansbedömning markhydrologi i samband med anläggningsarbeten 45
8. Påverkansbedömning för sumpskog, naturvärden och geologi 45
8.1. Påverkan Sumpskogen 45
8.2. Påverkan naturvärden 46
8.3. Påverkan geologi 46
9. Ansvarsfördelning mellan aktörer 46
10. Referenser 50

Figurförteckning

Figur 1: Planområdets läge i Borgholms kommun. Figur hämtad från: *Detaljplan för stora rör 2:1 m. fl. Östra Stora Rör"* (Borgholms kommun, 2021) 9
Figur 2: Plankarta med delområden för bebyggelseytor, vägar mm markerade. 10
Figur 3: Placering av planerad GC-tunnel korsningen Stora Rörsvägen. 11
Figur 4: Skiss över planerad vattenbortledning GC-tunneln Stora Rör (Sweco, 2022). 12
Figur 5: Recipient "*M n Kalmarsunds utsjövatten"* 13
Figur 6: Utbredning av Rällaformationen. Bild hämtad från VISS. 17
Figur 7: Områden med identifierade naturvärdesobjekt. Figuren är kompletterad med ytor för bebyggelse från planskiss. Figur hämtad från: *Inventering av naturvärden, insekter och kärlväxter vid Stora Rör 2015* (Ecocom, 2015). 20
Figur 8: Jordgeologisk karta över Rälla och planområdet. Figur hämtad från: *Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet* (Vatten-och samhällsteknik, 2015). 22
Figur 9: Beskrivning av grundvattenströmning. Figur hämtad från: *Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet* (Vatten-och samhällsteknik, 2015) 23
Figur 10. Delområdesindelning med rinnpilar. 25
Figur 11: Punkter där infiltrationsförsök genomförts. Figur hämtad från: *Resultatrapport infiltrationsförsök Rälla* (Structor, 2017). 26
Figur 12. Nivåanalys av delområde B. Områden lämpliga för magasinering och infiltration är markerade med blått. 27
Figur 13. Avvattningsplan för planområdet. Kan ses i större format i bilaga 1, med detaljer såsom vägtrummor. 32
Figur 14. Avrinningsriktningar inom delområde A. 33
Figur 15: Avvattningsplan för delområde B. I infiltrationsmagasinen är krönhöjden angiven. Mörkblå streckad linje anger dike för hantering av vägvatten från väg 136 och grön linje med pilar anger pumpning men ingår i övrigt inte i planen. 34
Figur 16: Förslag på fördröjningsanläggningar inom delområde C och D. 35
Figur 17: Illustration av svackdike. Bildkälla: (Stockholm Vatten och avfall, 2020). 36
Figur 18: Schematisk bild med beskrivning av ansvarsområden. 47
Figur 19: Karta med beskrivning av ansvarsfördelning. 48

Tabellförteckning

Tabell 1: Sammanfattning av miljökvalitetsnorm och status för den berörda ytvattenrecipienten- 14
Tabell 2: Sammanfattning av ekologisk status för den aktuella recipienten. 15
Tabell 3: Sammanfattning av den kemiska statusen för den aktuella recipienten. 15
Tabell 4: Sammanfattning av påverkande källor för den aktuella recipienten. 16
Tabell 5: Statusklassning och miljökvalitetsnorm för Rällaformationen. 17
Tabell 6: Identifierade naturvärden Stora Rör (Ecocom, 2015). 19
Tabell 7: Infiltrationskapacitet vid olika punkter inom eller närheten av planområdet. 26
Tabell 8: Sammanställning av ytor i befintlig och planerad situation. 39
Tabell 9: Resultat från beräknade förväntade föroreningshalter. 41
Tabell 10. Föroreningshalter i sammantaget dagvatten före och efter exploatering inklusive tillskott från väg 136. Som jämförelse visas riktvärden för dagvatten, miljökvalitetsnormer och dricksvatten. 42

Bilagor

Bilaga 1: Avvattningsplan

Bilaga 2: Rapporter från StormTac

SAMMANFATTNING

I denna rapport utreds förutsättningarna för dagvattenhantering för detaljplanen Stora Rör 2:1 m.fl. ”Östra Stora Rör” där kommunen planerar att möjliggöra för byggnation av bostäder och förskola. Med hänsyn till att jordlagren i området består av genomsläpplig sand samt för att minimera påverkan på den hydrologiska förhållanden föreslås att allt dagvatten som genereras inom området infiltreras i marken genom så kallad lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD. Rådande miljökvalitetsnorm för ytvatten är M n Kalmarsunds utsjövatten. Planområdet ligger också inom ett område som omfattas av miljökvalitetsnorm för grundvatten, Rällaformationen. Väster om planområdet där grundvattnet strömmar ut ligger sumpskog och öster om Väg 136 omfattas området av vattenskyddsområde. Det finns naturvärden i närområdet men inte inom områden som planeras för bebyggelse.

Utifrån planområdets naturliga höjder har det delats in i fem delområden och för varje delområde har den erforderliga fördröjningsvolymen beräknats och avvattning planerats. För större delen av området krävs inga anläggningar för att åstadkomma tillräcklig fördröjningsvolym och infiltration utan det räcker att vattnet leds ut i naturen till naturliga svackor för att avvattningen ska vara tillräcklig. I området längst västerut är infiltrationskapaciteten något lägre och där föreslås att två infiltrationsdammar, ett svackdike och en grund översvämningsyta anläggs.

Föroreningsbelastningen i befintlig samt i planerad situation har modellerats och uppskattas med modellvertyget StormTac. Resultatet visar att föroreningsbelastningen från området kommer att öka i samband med exploateringen men eftersom belastningen fortsatt kommer att vara låg bedöms detta inte påverka förutsättningarna för att kunna uppnå kvalitetskraven för miljökvalitetsnormerna för ytvatten och grundvatten. Sumpskogen och övriga naturvärden bedöms inte heller påverkas negativt. Den största risken för föroreningsutsläpp till området och sumpskogen är utsläpp i samband med någon större olycka på väg 136. Därför föreslås som försiktighetsåtgärder att dagvatten från väg 136 hanteras i en anläggning där tillflödet in till planområdet kan stängas vid händelse av en olycka med utsläpp av föroreningar. För att minska den ökade föroreningsbelastningen föreslås också att vatten från 136 renas separat innan det infiltreras i planområdet samt att vatten från större parkeringar kan passera makadamdiken innan det infiltreras.

Påverkan på markhydrologin i samband med anläggningsarbeten har utretts. För anläggningsarbeten i samband med byggnation inom planområdet bedöms ingen nämnvärd påverkan på markhydrologin uppstå eftersom avvattningssystemet ska anpassas för att vara så naturligt som möjligt. Det finns planer på att anlägga en GC-tunnel under väg 136 i närheten av planområdet. Då tunneln planeras i ett område där grundvattenytan ligger ytligare jämfört med resten av området förväntas tunneln hamna under grundvattenytan. Arbetet med tillståndsprocesser och liknande behöver anpassas efter detta. Sist i rapporten presenteras ett förslag för hur ansvaret för dagvatten kan fördelas mellan olika aktörer. Där föreslås Trafikverket ansvarar för vatten som uppstår på och invid väg 136 inklusive vatten som uppstår genom nederbörd på gång-och cykeltunneln medan vattnet från övrig mark tas om hand av Borgholms kommun och kommunens VA-huvudman.

1. INLEDNING

1.1. Bakgrund

På uppdrag av Borgholms kommun har Structor Miljö Öst genomfört en dagvattenutredning för detaljplanen Stora Rör 2:1 m.fl. ”Östra Stora Rör” där kommunen planerar att möjliggöra för byggnation av bostäder och förskola.

Då jordlagren i området främst består av genomsläppliga material är ambitionen med dagvattenhanteringen att vattnet till stor del ska infiltrera och dagvattnet ska tas omhand lokalt. Detta reducerar också påverkan på naturvärden, grundvattenförekomsten samt nedströms liggande sumpskog.

1.2. Mål och syfte

Syftet med utredningen är att ta fram en avvattningsplan för området och bedöma eventuell påverkan på berörda miljökvalitetsnormer samt sumpskogen väster om planområdet. Målet är att utredningen ska kunna användas som underlag i den fortsatta planeringen av projektet.

I uppdraget ingår att beräkna dimensionerande flöden och erforderliga fördröjningsvolymer för dagvatten samt ge förslag på åtgärder och anläggningar för dagvattenhantering inklusive kostnader. Som underlag för bedömning av påverkan på berörda miljökvalitetsnormer, naturvärden, geologin och sumpskogen beräknas föroreningsbelastningen för området i befintlig samt i planerad situation med hjälp av programvaran StormTac. I uppdraget ingår även att göra ett förslag på översiktlig höjdsättning samt bedöma hur markhydrologin kan komma att påverkas av den GC-tunnel som Trafikverket planerar samt andra grävarbeten på fastigheten. Det ingår också att ta fram ett förslag på hur ansvaret för dagvatten kan fördelas mellan olika aktörer.

1.3. Dimensioneringsförutsättningar

I samråd med beställaren utförs dimensionerande beräkningar för regn med 20 års återkomsttid med kilmatfaktor 1,25.

Enligt rekommendation från Svenskt Vatten kan gles bostadsbebyggelse dimensioneras för regn med 2 års återkomsttid (Svenskt vatten, 2016) men genom att använda 20 års återkomsttid undviks risken att volymer och flöden underskattas.

Infiltrationskapacitet i marken har bedömts utifrån utförda undersökningar för infiltrationsmöjligheter för dagvatten inom området. Se *Resultatrapport infiltrationsförsök Rälla* daterat 2017-08-16 (Structor, 2017).

1.4. Riktvärden för vattenkvalitet

Som jämförvärden för utvärdering av dagvattenkvalitet och föroreningsbelastning används följande riktvärden

- Riktlinjer och riktvärden för utsläpp av förorenat vatten till dagvattennät och recipient (Miljöförvaltningen, Göteborgs stad, 2020)

- Havs-och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten, HVMFS 2019:25, uppdaterad tom 2020-01-01 (Havs- och vattenmyndigheten, 2019)
- Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter om miljökvalitetsnormer och statusklassning för grundvatten, SGU-FS 2013:2 (Sveriges Geologiska Undersökning, 2013)
- Livsmedelsverkets föreskrifter för dricksvatten LIVSFS2017:2 (Livsmedelsverket, 2017)

1.5. Underlag

- Höjdkurvor (Borgholms kommun, 2020-02-24)
- Plankarta i dwg format (Borgholms kommun, 2022 -06 -01)
- Planbeskrivning st Rör granskning (Borgholms kommun, 2021-03-23)
- Översiktskarta nytt planområde med Mörbylånga uppdaterad (2021-04-16)
- Avvattning Trafikverket, arbetsmaterial (2021-03-23)
- Resultatrapport infiltrationsförsök Rälla (Structor, 2017-08-16)

2. OMRÅDESBESKRIVNING

2.1. Allmän orientering

Detaljplanområdet är beläget på mellersta Ölands västra sida mellan Borgholm och Färjestaden ca 2 km söder om Rälla, se planens läge i Borgholms kommun, Figur 1.

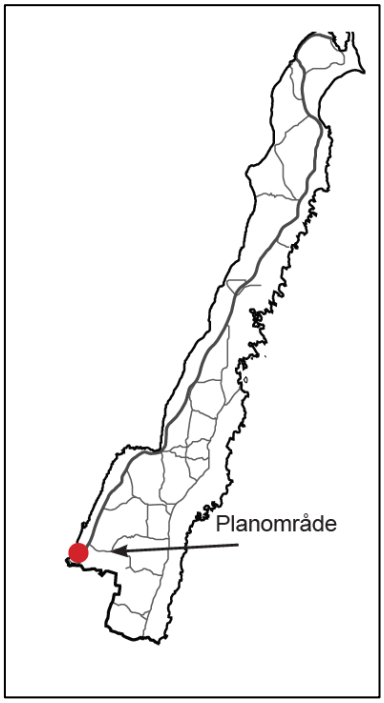

Figur 1: Planområdets läge i Borgholms kommun. Figur hämtad från: *Detaljplan för stora rör 2:1 m. fl. Östra Stora Rör"* (Borgholms kommun, 2021)

Planområdet är en del av Rällaskogen och består huvudsakligen av tallskog av något varierande karaktär. I öster avgränsas området av väg 136. En tydlig brant (landborgsklinten) går omedelbart väster om området och det finns även en mindre erosionsbrant genom mitten av området i nord-/sydlig riktning. I området finns flera gamla stenmurar.

Planområdet omfattar ett ca 32 hektar stor yta. Ytor som är planerade för bebyggelse är sammanlagt ca 12 hektar. Plankarta som använts som underlag för vattenberäkningar presenteras i Figur 2.

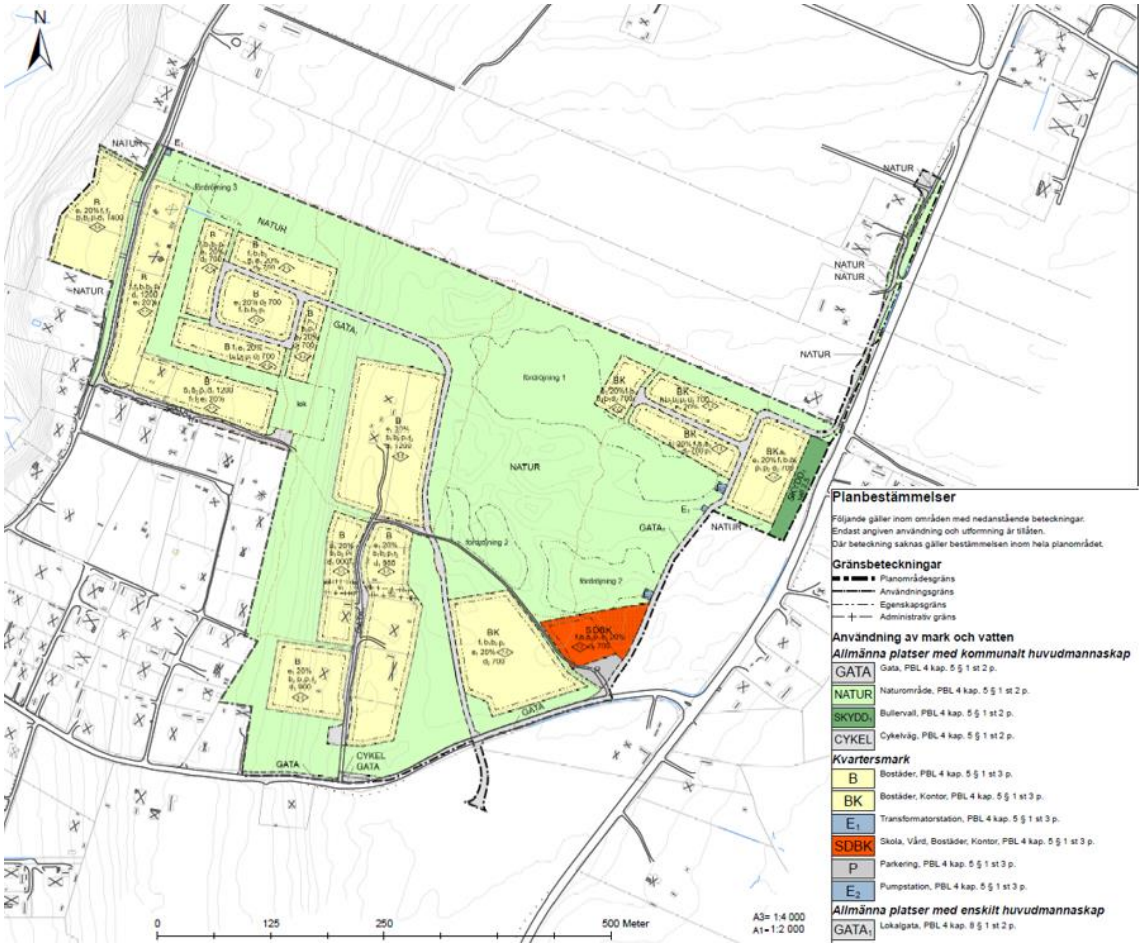

Figur 2: Plankarta med delområden för bebyggelseytor, vägar mm markerade.

Stora delar av området planläggs som natur, där ska skogen/naturmarken behållas. Gula områden planläggs för bostäder, villor och till viss del flerbostadshus och kontor, och rött område planläggs för skola/förskola/kontor.

2.2. Planerad GC-tunnel och avvattning, Trafikverket

Parallellt med planarbetet för Stora rör pågår planeringsarbete för en gång-cykel-tunnel som ska anläggas under väg 136 vid korsningen till Stora rörs-vägen. GC-tunneln planeras ligga precis på gränsen till Rälla vattentäkt och dess vattenskyddsområde se Figur 3.

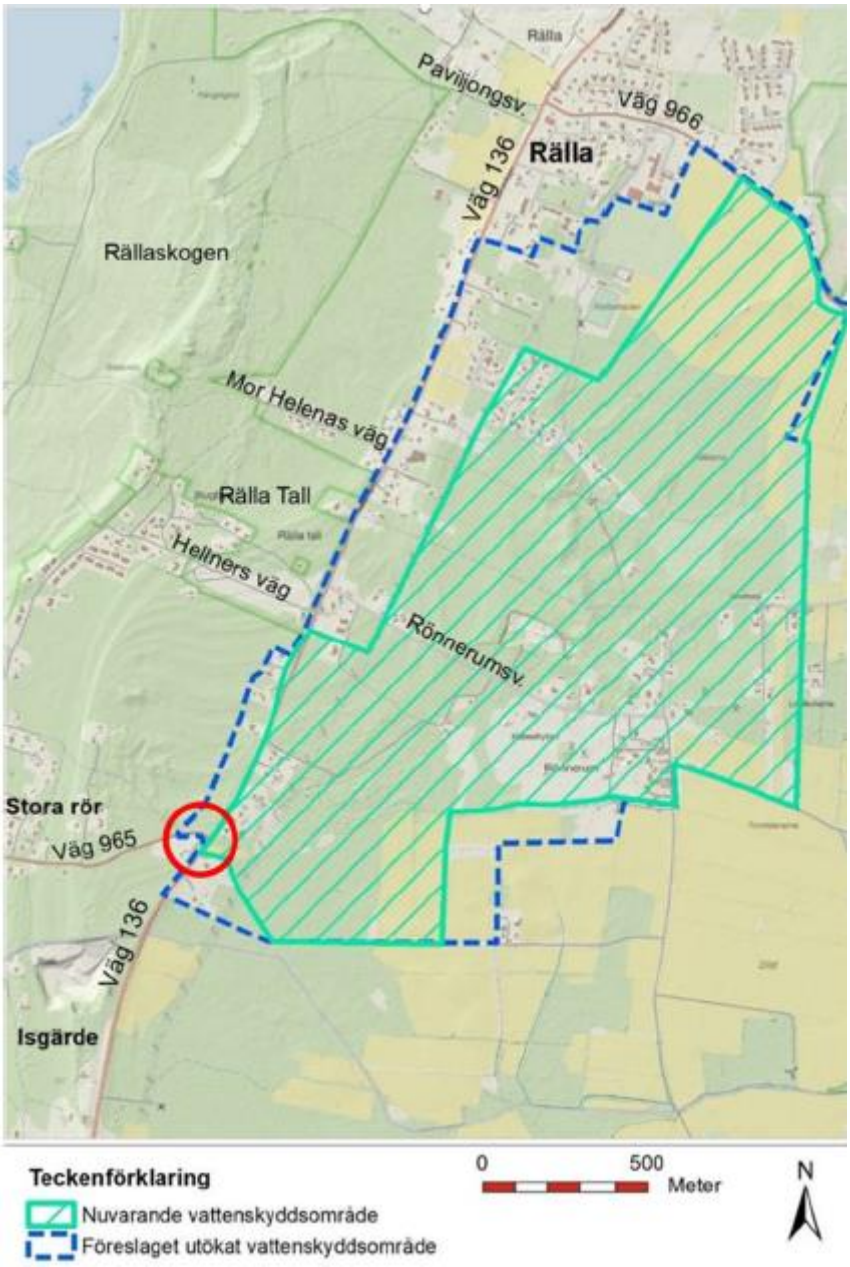

Figur 3: Placering av planerad GC-tunnel korsningen Stora Rörsvägen.

Enligt uppgifter från Trafikverket genom utredningar av Sweco som presenterades på samråd med Borgholms kommun och Borgholms Energi (Sweco, 2022) ska GC-tunneln utformas med en prefabricerad plattrambro av betong som kommer att kräva en lite större temporär grundvattenbortledning i byggskedet och en mindre permanent grundvattenbortledning i driftsskedet. Enligt beräkningar från Sweco kan den permanenta grundvattensänkningen påverka kvantiteten i grundvattentäkten med en minskning på 1-3%. Som säkerhetsåtgärder för att minska risken för olyckor föreslås högkapacitetsräcken längs båda sidor av väg 136 samt och för att undvika föroreningar från dagvattnet vegetationsklädda diken för fastläggning av partiklar. Enligt befintliga uppgifter (2022-07-07) föreslås inga täta diken.

Det bortpumpade dagvattnet samt dagvattnet från GC-tunneln önskar Trafikverket leda in i planområdet och infiltrera inom de ytor som planeras för infiltration från byggnader och verksamhet inom planområdet. Skiss över hur vattenbortledningen från GC-tunneln planeras presenteras i Figur 4.

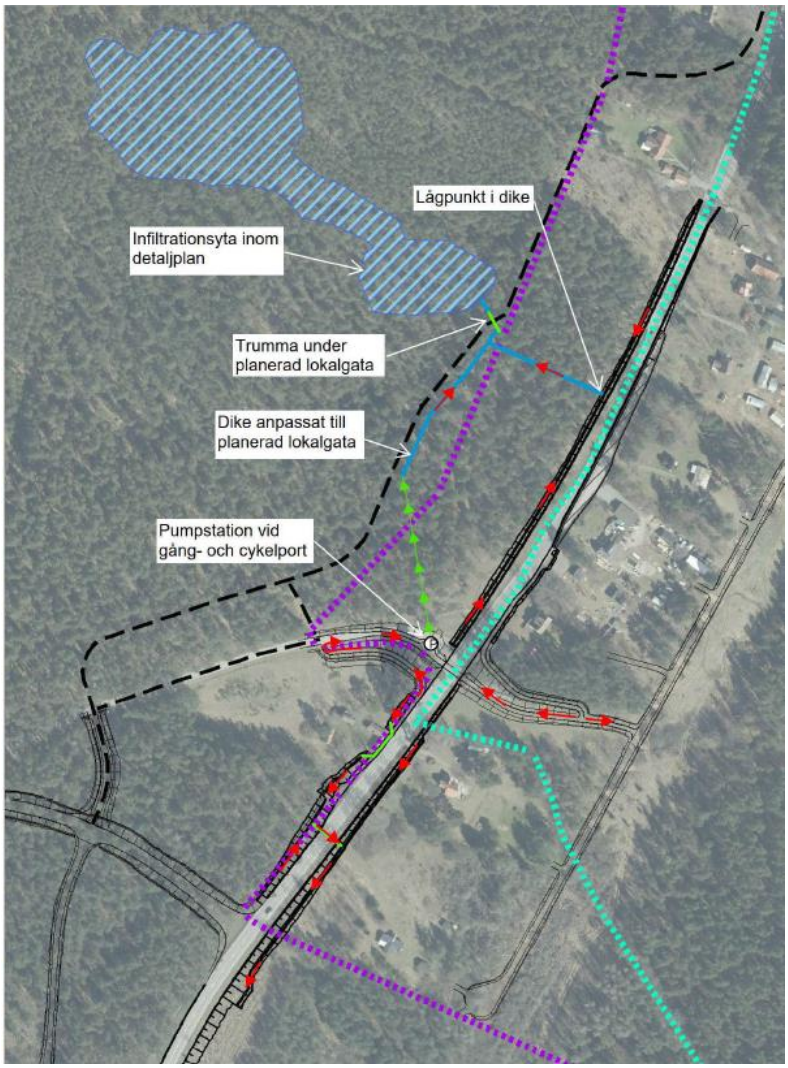

Figur 4: Skiss över planerad vattenbortledning GC-tunneln Stora Rör (Sweco, 2022).

Grundvatten och dagvatten som bildas i GC-tunneln planeras pumpas från GC-tunneln till ett dike som går längs den planerad lokalgata inom planområdet. Till diket ansluts även vägdiket med vägdagvatten från väg 136.

3. RÅDANDE BERÖRDA MILJÖKVALITETSNORMER

3.1. Miljökvalitetsnorm ytvatten

För att säkra vattenkvaliteten hos vattendrag i Sverige finns de så kallade miljökvalitetsnormerna. Genom miljökvalitetsnormerna ställs krav på ekologisk och kemisk kvalitet i sjöar, vattendrag och kustvatten s.k. *vattenförekomster*. Miljökvalitetsnormen beskriver det **önskade** tillståndet hos vattenförekomsten och för att beskriva miljöförhållanden i vattenförekomsten görs klassificering av vattendragets ekologiska och kemiska status. Den ekologiska statusen för vattenförekomster bedöms enligt en femgradig skala; *hög, god, måttlig, otillfredsställande* och *dålig*. Den kemiska ytvattenstatusen klassificeras som *god* eller *uppnår ej god*. Initialt var målet att alla vattenförekomster ska uppnå minst god ekologisk status 2015, men för de vattenförekomster som ännu inte uppfyllt målet har tidsfrist utlysts till 2027 eller enligt senaste förvaltningscykeln kan det vara till 2039. Det finns också ett krav som innebär att förutsättningarna för att uppnå miljökvalitetsnormen inte får försämras av en planerad exploatering eller verksamhet, det s k *icke-försämringskravet*.

För planområdet Stora Rör kommer naturliga hydrologiska förhållanden att bevaras så långt som möjligt. Det innebär att dagvatten kommer att fördröjas och infiltreras lokalt i sandlagren och sedan strömma ut som grundvatten i sumpskogen väster om klinten, utanför området. Den ytvattenförekomst som kan komma att beröras av detta är Kalmarsund. Denna del av Kalmarsund betecknas som vattenförekomst *”M n Kalmarsunds utsjövatten”* och dess VISS EU-ID nr är SE565400-163600. Vattenförekomstens läge presenteras med turkost i Figur 5.

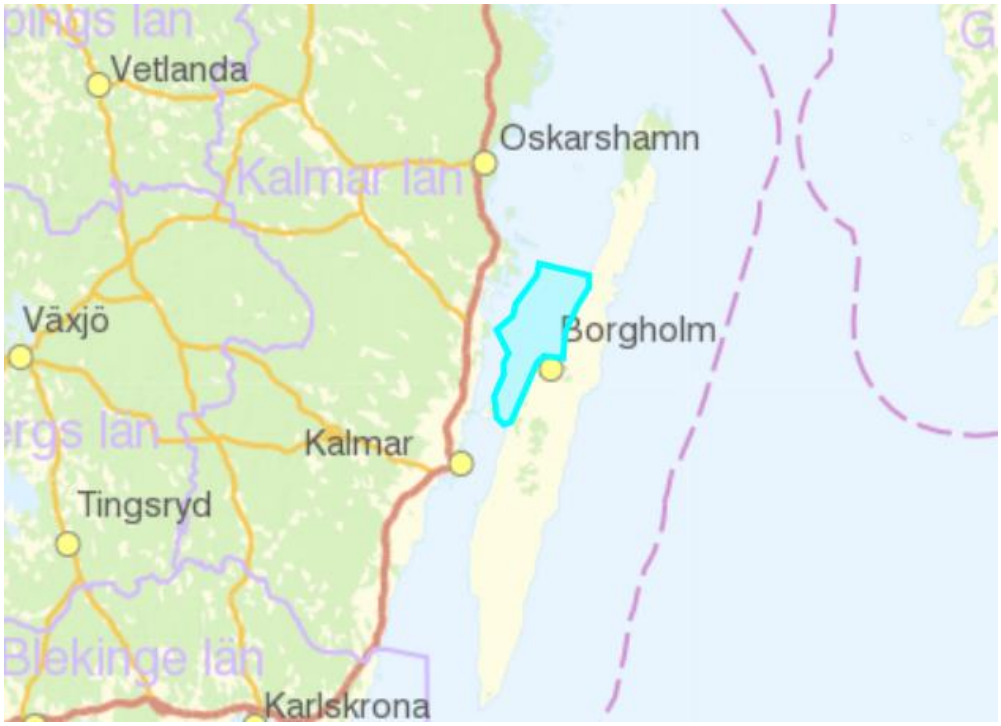

Figur 5: Recipient ”*M n Kalmarsunds utsjövatten*”

Här redovisas miljökvalitetsnormen enligt alternativ *Senaste bedömningen* i VISS vilket är den mest aktuella informationen. Detta innebär att informationen är hämtad både från

förvaltningscykel 2, vilket är den senaste beslutade, och förvaltningscykel 3 där viss information redovisas som arbetsmaterial. Alternativet senaste bedömningen används för att informationen ska vara så aktuell som möjligt.

Statusklassning samt kvalitetskrav presenteras i Tabell 1.

Tabell 1: Sammanfattning av miljökvalitetsnorm och status för den berörda ytvattenrecipienten-

M n Kalmarsunds utsjövatten	**Status**	**Förvaltningscykel**	**Miljökvalitetsnorm Kvalitetskrav och tidpunkt**
Ekologisk status	Måttlig	3 (arbetsmaterial)	God ekologisk status 2039
Tillkomst/härkomst	Naturlig	----	----
Kemisk status	Uppnår ej god	3 (arbetsmaterial)	God kemisk ytvattenstatus
Undantag – mindre stränga krav*	----	3 (arbetsmaterial)	Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

*Undantag med mindre stränga krav för bromerad difenyleter samt kvicksilver och kvicksilverföreningar

Enligt motiveringen för miljökvalitetsnormen/kvalitetskravet uppnås inte god status avseende näringsämnen och/eller biologiska kvalitetsfaktorer kopplat till näringsämnen på grund av påverkan från omgivande vatten. Vattenförekomsten är därmed beroende av statusförbättringar kopplat till omgivande kustvattenförekomster. Statusen i Sveriges kustvatten är dessutom beroende av att internationella överenskommelser avseende minskad näringsbelastning till haven följs. Vattenförekomsten har därför undantag med tidsfrist till 2039 på grund av naturliga förhållanden.

Kvalitetskravet för kemisk ytvattenstatus är god kemisk ytvattenstatus med undantag för bromerad difenyleter (PBDE) samt kvicksilver och kvicksilverföreningar. Det mindre stränga kravet beror på att halterna av PBDE och kvicksilver bedöms överskrida riktvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster och det bedöms som tekniskt omöjligt att sänka nivåerna till nivåer motsvarande god kemisk ytvattenstatus då de höga halterna främst beror på långväga luftburna föroreningar samt ackumulering under lång tid. Oavsett det mindre stränga kravet för PBDE och kvicksilver ska lokala påverkanskällor som bidrar till sänkt status för dessa ämnen åtgärdas (VISS (a), 2021).

3.1.1. Ekologisk status

De ingående parametrarna i Ekologisk status som har en klassning presenteras i Tabell 2.

Tabell 2: Sammanfattning av ekologisk status för den aktuella recipienten.

M n Kalmarsunds utsjövatten			**Klassificering**
Ekologisk Status			
	Biologiska kvalitetsfaktorer		
		Växtplankton	Måttlig
		Klorofyll a	Måttlig
	Fysikalisk kemiska kvalitetsfaktorer		
		Ljusförhållanden	Måttlig
		Näringsämnen	Otillfredsställande
		Särskilda förorenande ämnen	God
		Koppar	God
	Hydromorfologi		Hög

Parametrarna växtplankton, klorofyll a och ljusförhållanden klassas till *måttlig*. Näringsämnen klassas som *otillfredsställande* och särskilt förorenande ämnen och koppar klassas som *god*.

Status för vattendragets hydromorfologi är Hög för alla parametrar.

3.1.2. Kemisk status

Den kemiska statusen är klassificerad till *uppnår ej god*. Klassificerade parametrar presenteras i tabell 3.

Tabell 3: Sammanfattning av den kemiska statusen för den aktuella recipienten.

M n Kalmarsunds utsjövatten			**Klassificering**
Kemisk Status			
	Prioriterade ämnen		Uppnår ej god
		Bromerad difenyleter	Uppnår ej god
		Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår ej god
		Bly och blyföroreningar	God
		Kadmium och kadmiumföroreningar	God

Gränsvärdena för bromerade difenyletrar (PBDE) och även kvicksilver överskrids i alla Sveriges undersöka ytvattenförekomster, se tidigare beskrivning i avsnitt 2.1. För bly och blyföroreningar samt kadmium och kadmiumföroreningar bedöms statusen vara *god* baserat på sedimentprover som tagits 2008 och 2013.

3.1.3. Påverkanskällor

De påverkanskällor som har klassificerats och som bedöms påverka vattenförekomsten presenteras i Tabell 4.

Tabell 4: Sammanfattning av påverkande källor för den aktuella recipienten.

M n Kalmarsunds utsjövatten		**Klassificering**
Diffusa källor		
	Transport och infrastruktur	Betydande påverkan
	Atmosfärisk deposition	Betydande påverkan
	Andra relevanta – näringsbelastning från omgivande vatten och utsjön	Betydande påverkan

Transport och infrastruktur antas ha en betydande påverkan avseende tributyltenn, TBT, då trafiken av fritidsbåtar i området är omfattande. Båtbottenfärg som använts till fritidsbåtar är en stor källa till spridning av TBT. Atmosfärisk deposition bedöms ha betydande påverkan avseende kvicksilver och bromerade difenyletrar, PBDE se tidigare beskrivning i avsnitt 2.1 Andra relevanta påverkanskällor är påverkan av totalkväve och totalfosfor från omgivande vatten. Tidigare har även reningsverk och jordbruk klassats som betydande punktkällor men vid den nationella påverkansanalysen som genomfördes 2018 har dessa tagits bort eftersom den antropogena näringsämnesbelastningen är liten jämfört med belastningen från omgivande vatten.

Sammanfattningsvis är det främst överbelastning av näringsämnen (övergödning) och överskridning av gränsvärden för kvicksilver och PBDE med hänsyn till atmosfärisk deposition som är de största hindren för att uppnå miljökvalitetsnormen för miljökvalitetsnormen M n Kalmarsunds utsjövatten.

3.2. Miljökvalitetsnorm grundvatten

Området för detaljplanen omfattas av miljökvalitetsnorm för grundvatten, grundvattenförekomsten Rällaformationen. Utbredningen av grundvattenförekomsten presenteras med turkost i Figur 6.

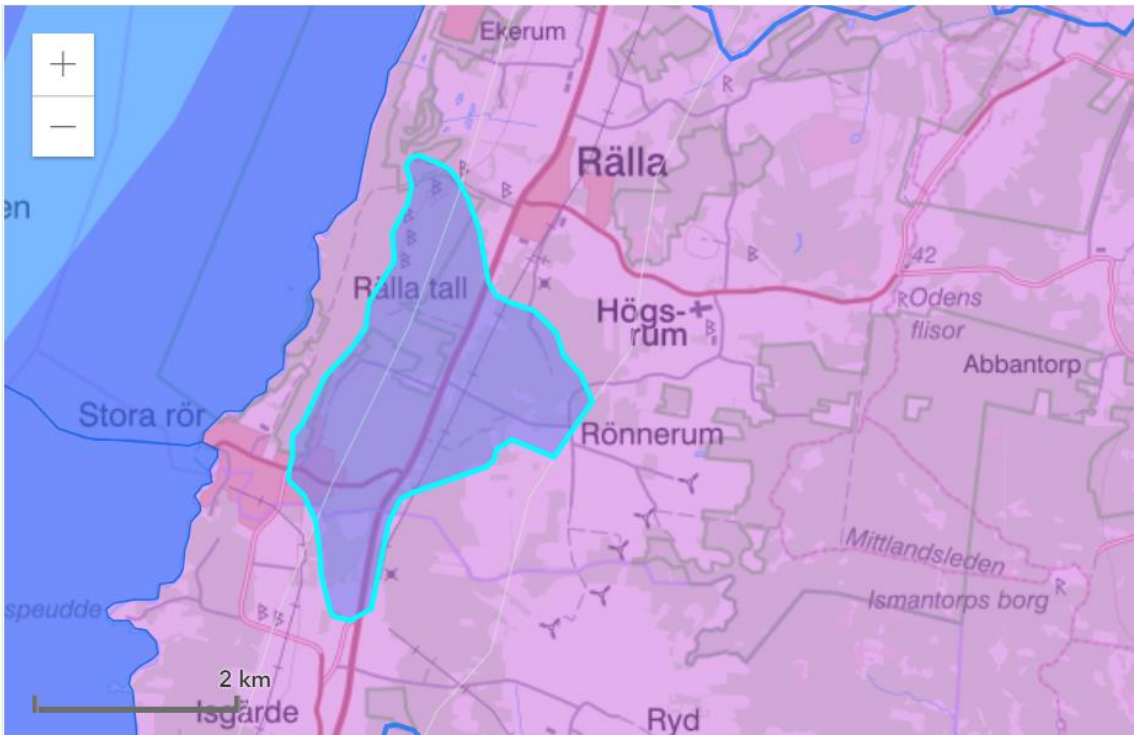

Figur 6: Utbredning av Rällaformationen. Bild hämtad från VISS.

Rällaformationen är en sand-och grusförekomst som sträcker sig under väg 136 samt under det tänkta planområdet. Östra delen av grundvattenförekomsten, öster om väg 136, används som dricksvattentäkt och omfattas av vattenskyddsområde. Statusklassning samt miljökvalitetsnorm med kvalitetskrav och tidpunkt presenteras i Tabell 5. Informationen är hämtad från VISS (VISS (b), 2021)

Tabell 5: Statusklassning och miljökvalitetsnorm för Rällaformationen.

Rällaformationen	Status	Förvaltningscykel för statusklassning	Miljökvalitetsnorm Kvalitetskrav
Kvantitativ status	Otillfredsställande	3 (arbetsmaterial)	God kemisk grundvattenstatus
Kemisk status	God	3 (arbetsmaterial)	God kvantitativ status
Skyddade områden			Krav enligt dricksvattenföreskrifterna

Den kvantitativa statusen för Rällaformationen är klassad som *otillfredsställande*.

Detta är dock ingen platsspecifik bedömning för just Rälla utan en generell bedömning som bygger på att Kalmar Län är relativt nederbördsfattigt och att Öland generellt har mindre goda förutsättningar att bilda och lagra grundvatten. Vattenbristen har dessutom ökat på senare tid dels p g a utdikning, ökad vattenkonsumtion samt evenuellt förändrat nederbördsmönster kopplat till klimatförändringarna. För att stärka dricksvattentillgången på ön har två avsaltningsverk och en vattenledning över Kalmarsund byggts de senaste åren, vilket indikerar att grundvattnets kvantitet är otillfredsställande i de grundvattenförekomster som nyttas som

allmänna vattentäkter. Att statusen har sänkts sedan förra bedömningen beror dels på verklig försämring i vattenmiljön, dels på ändrade metoder för bedömning av status.

Den kemiska statusen för grundvattenformationen är klassad som *god*. Den enda enskilda parametern som är klassad är sulfat som är klassad som *god*, dock har sulfat vid ett tillfälle överstigit halten för gränsvärdet ”för att vända trend”, men källan till detta är okänd.

Betydande påverkanskällor är allmän dricksvattentäkt samt s k andra relevanta uttag vilket är en beskrivning av den allmänt låga grundvattenbildningen på Öland. Bevattningsförbud mm krävs för att klara vattenförsörjningen. Markanvändningen på Rällaformationen är till största delen skogsmark men det finns även bostadsområden och jordbruksmark (VISS (b), 2021).

Sammanfattningsvis är det främst den kvantitativa statusen *otillfredsställande* som gör att miljökvalitetsnormen inte kan uppnås. Dock är bedömningen allmän för regionen och inte gjord specifikt för situationen i Rälla men det är ändå tydligt att avledning av vatten bort från området och minskad infiltration inte är lämpligt.

Vid exploatering och detaljplaneläggning av ett område behöver exploatören visa att det inte leder till försämrade möjligheter att uppnå miljökvalitetsnormerna som kan påverkas av exploateringen. I detta fallet med Stora Rör finns både miljökvalitetsnormer för ytvatten och grundvatten att ta hänsyn till.

För att göra bedömningen modelleras den förväntade föroreningsbelastningen från området för befintlig situation samt efter den planerade exploateringen med StormTac. Resultaten för befintlig och planerad situation jämförs med relevanta jämförvärden. De mest kritiska parametrarna som i nuläget hindrar ytvattenförekomsten från att nå miljökvalitetsnormen är enligt VISS, näringsämnen, samt kvicksilver och PBDE. För grundvattenförekomsten är det framförallt den kvantitativa statusen som är kritisk och minskad infiltration och grundvattenbildning bör undvikas. Den kemiska statusen är god och det är viktigt att detta också kan bibehållas.

3.3. Naturvärden

En naturvärdesinventering genomfördes 2015 av Ecocom. Sju naturvärdesobjekt/områden identifierades, se Tabell 6.

Tabell 6: Identifierade naturvärden Stora Rör (Ecocom, 2015).

ID	Naturvärdesklass	Naturtyp	Biotoper	Tidigare inventering/skydd
1	3	Skog och träd	Tallskog	Naturvårdsplan
2	3	Äng och betesmark	Betesmark	Naturvårdsplan
3	2	Skog och träd	Ädellövskog	Nyckelbiotop
4	3	Skog och träd	Tallskog	Naturvårdsplan
5	2	Äng och betesmark	Ljunghed	Naturvårdsplan
6	2	Skog och träd	Barrskog, ädellövskog, sumpskog	Nyckelbiotop, biotopskydd, våtmarksinventeringen, naturvårdsplan
7	3	Sandmiljö	Övergiven täkt med sandiga slänter	Naturvårdsplan

Naturvärdenas placering inom området tillsammans med bebyggelseytorna beskrivs i Figur 7.

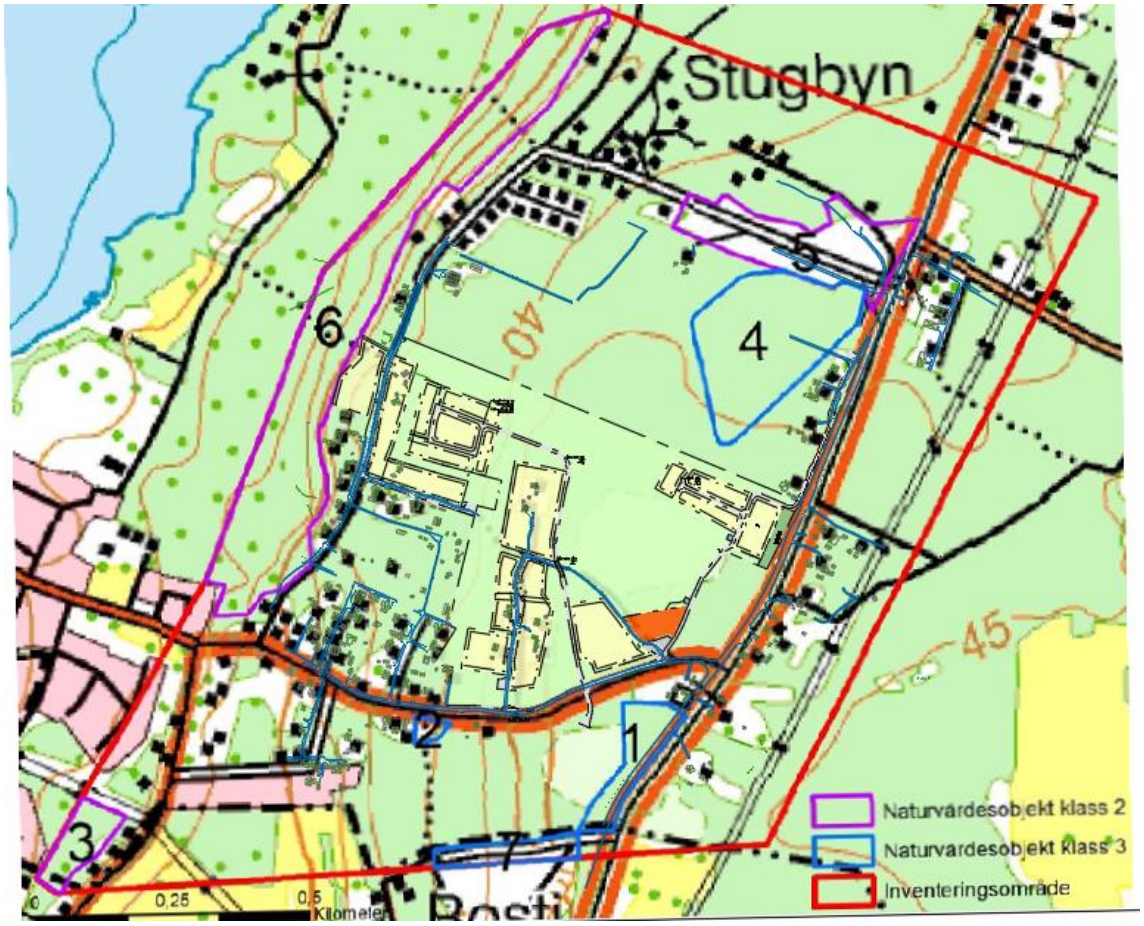

Figur 7: Områden med identifierade naturvärdesobjekt. Figuren är kompletterad med ytor för bebyggelse från planskiss. Figur hämtad från: *Inventering av naturvärden, insekter och kärlväxter vid Stora Rör 2015* (Ecocom, 2015).

Ingen av bebyggelseytorna är placerat inom något identifierat naturvärdesobjekt. Naturvärdena beskrivs i korthet nedan enligt beskrivningar från Ecocom, 2015.

1, Tallskog: Tallskog där gamla tallar är allmänt förekommande. Här finns även inslag av ek, björk, lönn och skogsalm samt ett fältskikt som bland annat utgörs av krusttåtel, väggmossa och husmossa. Objektets naturvärde är kopplat till de gamla tallarna.

2, Betesmark: Ohävdad betesmark på begränsad yta som till stor del domineras av hävdgynnade arter. Här växer till exempel ljus solvända, backnejlika, rödven, femfingerört, älväxing, ängshare och svartkämpar. Området är troligen huvudsakligt födosöksområde för Alvarsmalbi.

3, Ädellövsskog: En ekskog med allmänt gamla ekar men endast enstaka förekomst av död ved. Buskskikt av Hassel. Här finns även ask, murgröna samt grå skärelav.

4, Tallskog: Likåldrig tallskog med jämt utställda träd i åldern 70-90 år. Död ved finns endast i små mängder. Marken är torr och bevuxen bland annat av krusttåtel, väggmossa, husmossa och blåbär. Här finns även ett flertal fynd av den rödlistade arten ryl. Objektets naturvärde är i stort sett helt knutet till ryl som är rödlistad med kategorin *starkt hotad*.

5, Ljunghed: Naturvärdesarter inom området är ryl, hedblomster, backtimjan, skogsknipprot, ljus solvända. Ljungheden domineras av ljung samt gräs som kruståtel och fårsvingel. Det förekommer även stråk och fläckar med hävdgynnad torrmarksflora som backtimjan, ljus solvända, gråfibbla, bergskrabba och svartkämpar. Kantzoner bevuxna av tall ingår till viss del i objektet. Heden är en viktig lokal för vildbin och andra blombesökande insekter.

6, Landborgsbranten: Området domineras av barrskog vilken delvis är sumpskog och delvis har naturskogskaraktär Här finns också ädellövsskog med ek och ask i den södra delen av området. Landborgsbranten utgör en unik geologisk struktur i landskapet. De unika geologiska förutsättningarna med till exempel källutsprång och en fuktig miljö, gör landborgskanten till ett potentiellt mycket värdefullt habitat för många arter. Ett fältskikt med arter som skärmstarr, gulsippa, skavfräken och blåsippa gynnas av de geologiska förutsättningarna. Här finns också den regionalt sällsynta arten kambräken. I området finns gamla träd och delvis också död ved.

7, Övergiven täkt: I den övergivna täkten växer tall, lönn, sälg, skogsalm och björk. Här finns även björnbär, parkslide, fältsippa, darrsippa och fältvädd. Här finns ytor med öppen sand och torra slänter som bedöms som mycket viktiga ur entomologisk synpunkt, speciellt med tanke på alvarsmalbi, en art som är knuten till denna miljö och påträffats i insektsinventeringen. Den öppna sanden har en lös struktur och är därför särskilt värdefull för kräsna sandmarksspecialister bland vildbin och steklar.

3.4. Geologiska värden

Planområdet är beläget inom det s k Rälla-fältet som är en isälvsavlagring med främst sand och grus. Isälvsavlagringar är naturresurser vars främsta användningsområde är att de kan användas för allmän vattenförsörjning. Historiskt har det förkommit mycket täktverksamhet för utvinning av sand och grus men på senare år har medvetenheten kring att isälvsmaterial är en ändlig resurs som bör bevaras ökat.

Isälvsmaterialet i Rällafältet kan således bedömas ha ett geologiskt värde och det är därför önskvärt att geologin i området får bevaras så orörd som möjligt vid exploateringen. Rällafältets utbredning med isälvsmaterial markerat i grönt visas i Figur 8.

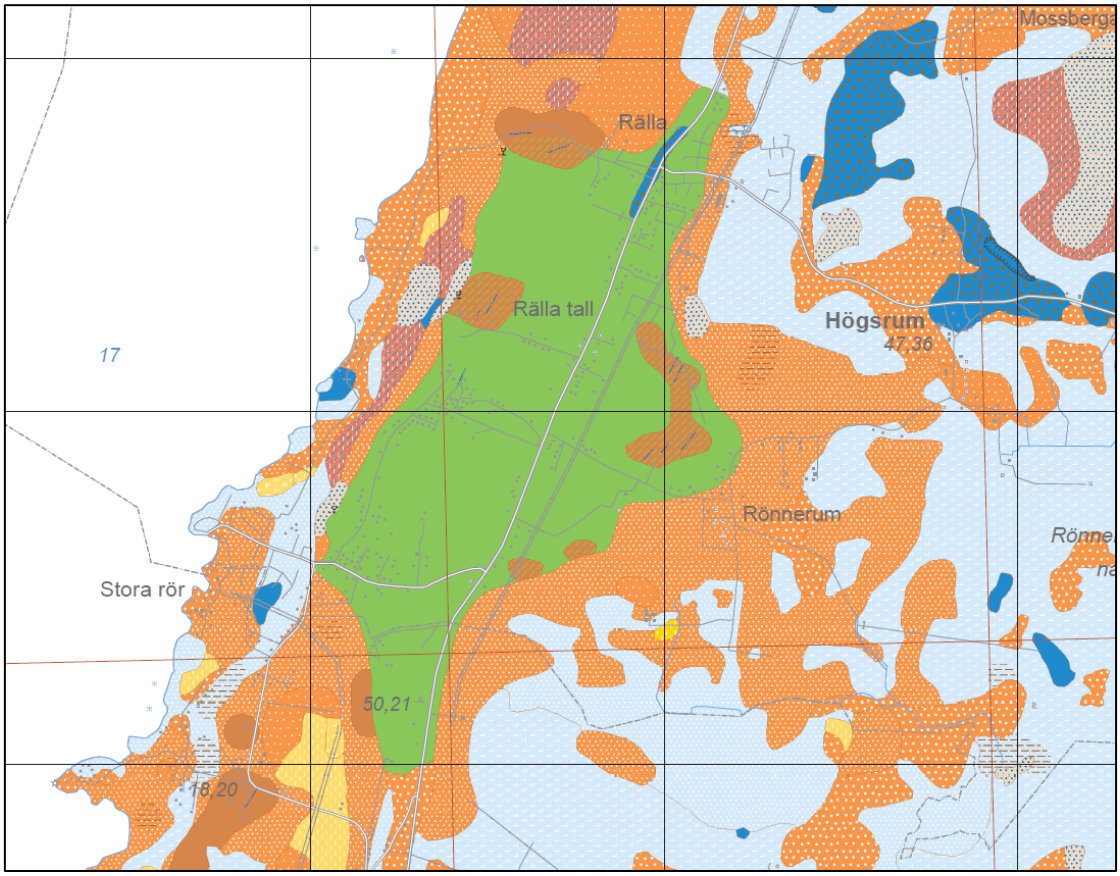

Figur 8: Jordgeologisk karta över Rälla och planområdet. Figur hämtad från: *Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet* (Vatten-och samhällsteknik, 2015).

Tvärs igenom Rällafältet går den s k landborgsklinten vilket är den sträckning där kalkberget lutar brant och hastigt västerut vilket orsakar utströmning av grundvatten. Det är bland annat utströmningen av grundvatten som skapar den unika miljö som återfinns i naturvärdesområde 6, landborgskanten. En beskrivning av grundvattnets strömningsriktning presenteras i Figur 9.

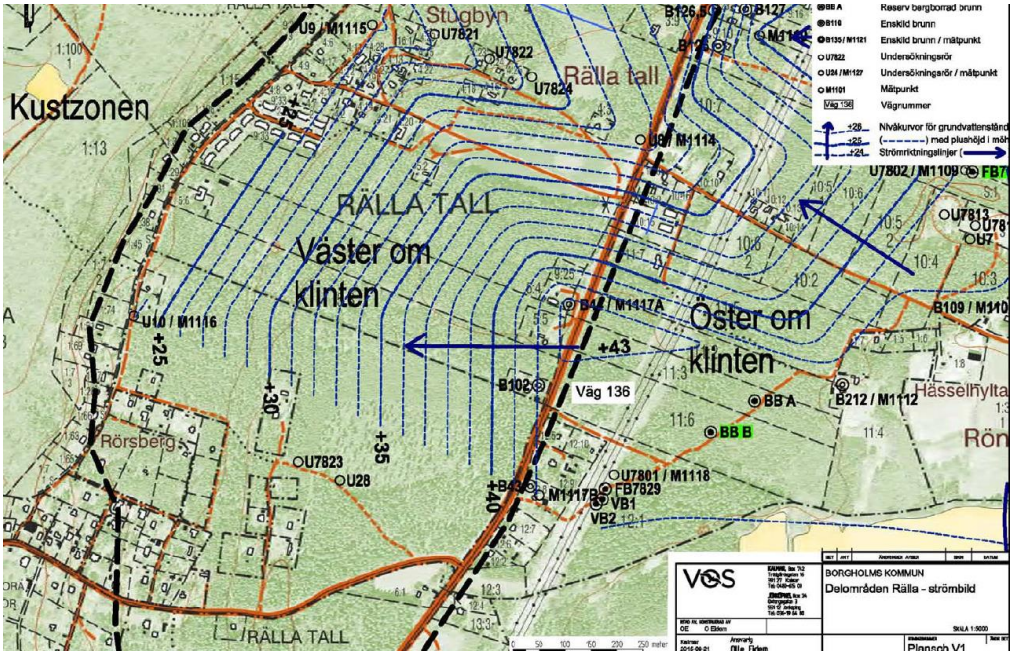

Figur 9: Beskrivning av grundvattenströmning. Figur hämtad från: *Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet* (Vatten-och samhällsteknik, 2015)

Under planområdet och bebyggelseytorna är det ett tjockt lager sand och långt till grundvattnet, troligtvis ca 20 m.

4. DIMENSIONERANDE BERÄKNINGAR DAGVATTEN

4.1. Beräkningsmetod och planeringsstrategi

Dagvatten kommer att hanteras lokalt genom infiltration. Detta är positivt eftersom vattnet då stannar kvar i området och kan bilda grundvatten vilket bidrar till att det inte blir någon påverkan för grundvattnets kvantitet.

Beräkningar för dagvatten utförs för 20-årsregn med klimatfaktor 1,25. Dagvatten från planerade bebyggelseområden kommer att avledas via ytavrinning, diken samt via vägtrummor till planerade naturliga infiltrationsytor där dagvattnet infiltreras i sandlagren. Dagvatten kommer att bildas på hårdgjorda ytor, tak, p-platser och grönytor. Avrinningskoefficienter har generellt valts enligt tabell 4.8 i P110 (Svenskt vatten, 2016) med undantag för ytor för bostadsbebyggelse där avrinningskoefficient 0,5 används. Vägar och gator har avrinningskoefficient 0,8. För icke exploaterade områden används naturmark med avrinningskoefficient 0,1.

I samband med de dimensionerande beräkningarna har planområdet delats in i fem delavrinningsområden A-E. Indelningen av delområden är baserad på topografin och avrinningsriktningen för ytvatten och avvattningsplanen anpassas för att följa den naturliga topografin i största möjliga mån. Område D har separerats från område C eftersom det ligger på andra sidan av Vincents väg och vatten i det delområdet kan obehindrat rinna västerut ned för klinten. Delavrinningsområdena presenteras i Figur 10.

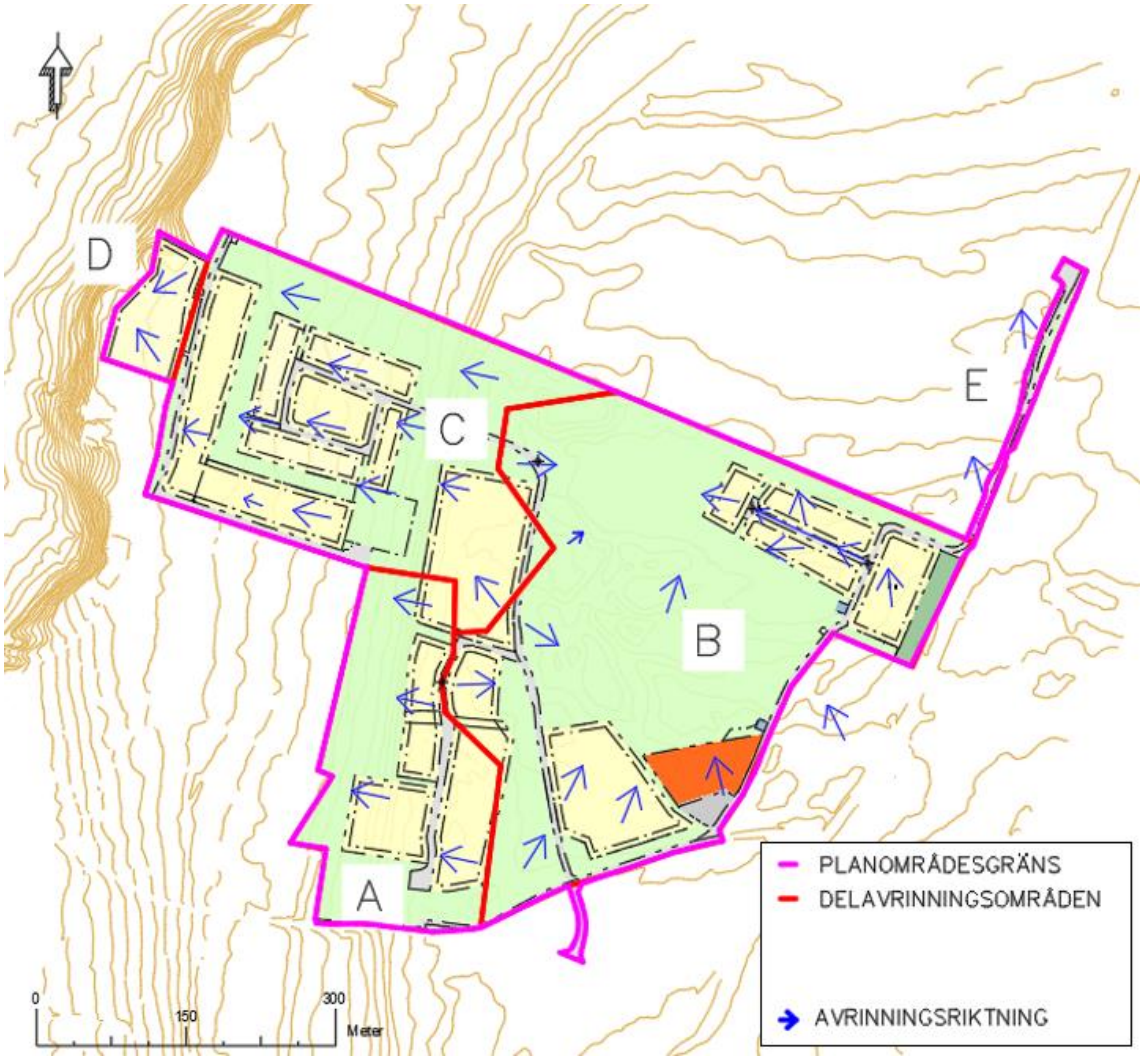

Figur 10. Delområdesindelning med rinnpilar.

Allt vatten kommer att infiltreras inom planområdet med undantag för delområde E, vilket består av en mindre väg i områdets nordvästra hörn. Detta område är exkluderat från volymberäkningarna för erforderlig fördröjningsvolym då dess tillskott till dagvattenvolymerna bedöms vara försumbart och avrinningsriktningen innebär att vattnet skulle behöva pumpas för att kunna infiltreras inom planområdet. Föroreningsbelastningen från delområde E är dock medräknad till den totala belastningen eftersom slutrecipienten är densamma. Detsamma gäller den väg som sticker ut från planområdets södra del.

4.2. Infiltrationskapacitet

Infiltrationskapacitet i marken har bedömts utifrån undersökta punkter som ligger i närheten av infiltrationsytorna enligt *Resultatrapport infiltrationsförsök Rälla* (Structor, 2017). Tabell 7 visar infiltrationshastighet för olika punkter i de olika delområden.

Tabell 7: Infiltrationskapacitet vid olika punkter inom eller närheten av planområdet.

Delområde	Punkt som används för utvärdering	Infiltrationshastighet m/s
C	1	6×10^{-6}
D	1	6×10^{-6}
B	9	9×10^{-5}
E	9	9×10^{-5}
A	10	1×10^{-4}

Punkternas läge presenteras i Figur 11.

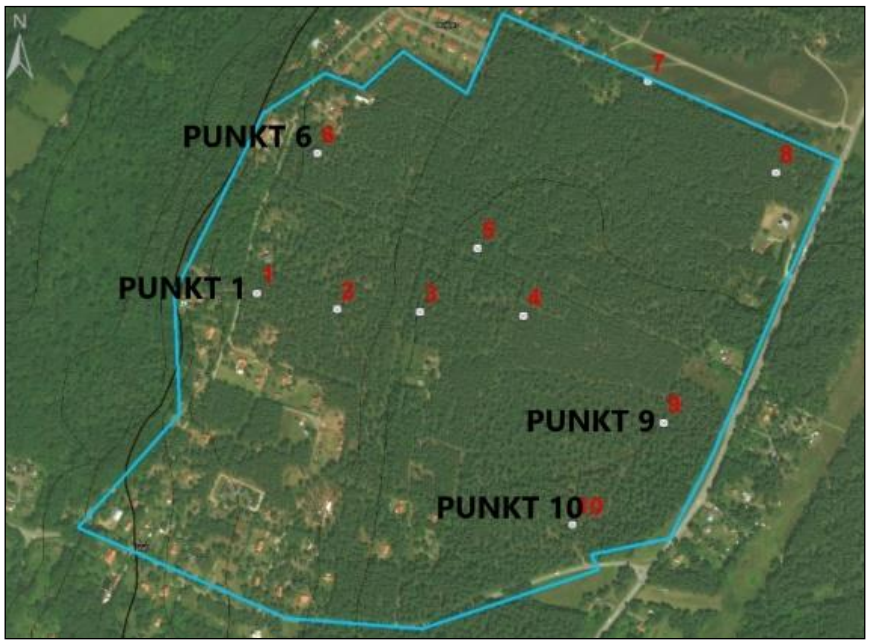

Figur 11: Punkter där infiltrationsförsök genomförts. Figur hämtad från: *Resultatrapport infiltrationsförsök Rälla* (Structor, 2017).

Ytor som kan fungera som naturliga magasins- och infiltrationsytor inom planområdet har identifierats genom analys av höjddata. Resultatet presenteras i Figur 12. Infiltrationsytor är ytor som inte bebyggs utan där vattnet att har möjlighet att obehindrat tränga ner i marken. Infiltrationsytor kan vara täckta av vegetation eller sand/grus.

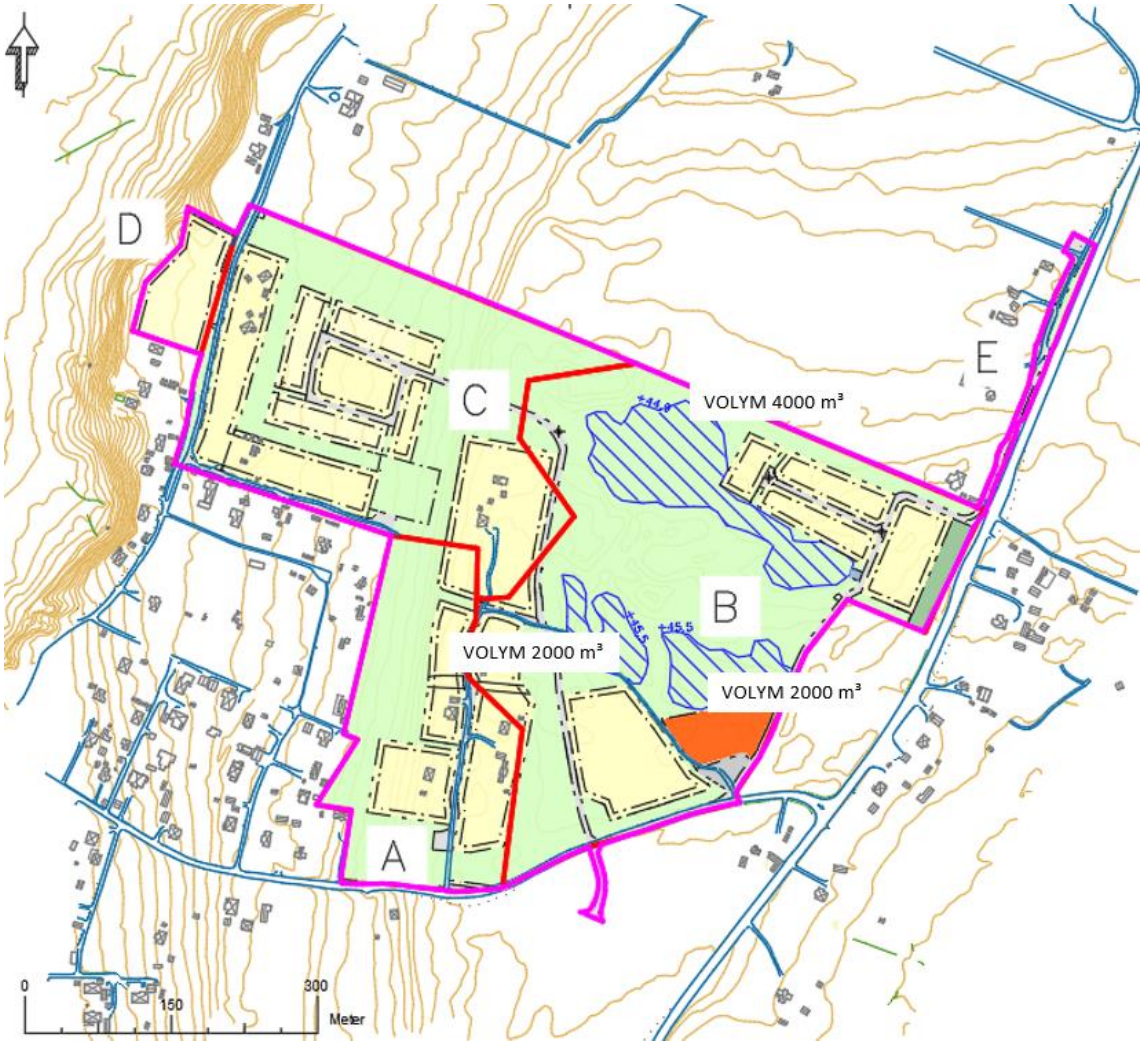

Figur 12. Nivåanalys av delområde B. Områden lämpliga för magasinering och infiltration är markerade med blått.

4.3. Dimensionering magasinsvolymer

Magasineringsvolymer är dimensionerade enligt krav i kapitel 4.1, P110 (Svenskt vatten, 2016). Total area som tas om hand för de olika 5 delområdena är ca 32 hektar och dessa kan ses i Figur 10. Magasinering av dagvatten i infiltrationssyfte dimensioneras enligt nedan.

4.3.1. Delområde A

I delområde är A är sanden enligt tidigare undersökningar mycket genomsläpplig, hydraulisk konduktivitet $1*10^{-4}$ m/s och lutningen är brant västerut. Dagvattnet infiltrerar naturligt i den sandiga markytan alternativt rinner västerut på markytan. Då exploateringen i detta område inte är så omfattande och ingen kännedom finns för problematik kring dagvattenhanteringen vare sig där eller nedströms så planeras inte någon ny dagvattenhantering för delområde A. Möjligt naturligt infiltrationsflöde i grönområdet väster om bebyggelsen har kontrollberäknats och infiltrationskapaciteten bedöms vara tillräcklig för att ta hand om regn med 20-års återkomsttid utan att någon extra fördröjningsvolym kommer att behövas. Vid skyfall bräddas vattnet

västerut över vägen till nästa grönområde och det kan hända att det tillfälligt blir lite vatten stående i markens övre skikt.

4.3.2. Delområde B

Delområde B har en total yta på 15,4 ha varav ca 5,1 ha kommer att bestå av bebyggelse och vägar. För delområde B leds dagvattnet genom markavrinning till naturliga befintliga sänkor som identifierats genom analys av höjddata. Naturliga sänkor beräknas rymma en total volym om ca 8000 m³

Dimensionerande nödvändig magasineringsvolym har beräknats ca 1224 m³ mellan botten och högvattenyta, vilket inträffar efter 2 timmars varaktighet, se Diagram 1 nedan. Infiltration i marken från naturliga magasinsytor beräknas ske med ca 90 l/s. och beräkningen har utförts med antagandet att vattnet infiltrerar på en bottenarea motsvarande 0,1 ha med genomsläppligheten minst 9*10-5 m/s. Den verkliga ytan som finns tillgänglig för infiltration är betydligt större. Infiltration sker snabbt på all naturmark i området, även där det inte uppstår vattenansamling. Antagandet om att infiltrationen sker på en yta av 0,1 ha görs för att inte infiltrationskapaciteten i marken ska överskattas, Beräkningarna är utförda enligt VAV P110.

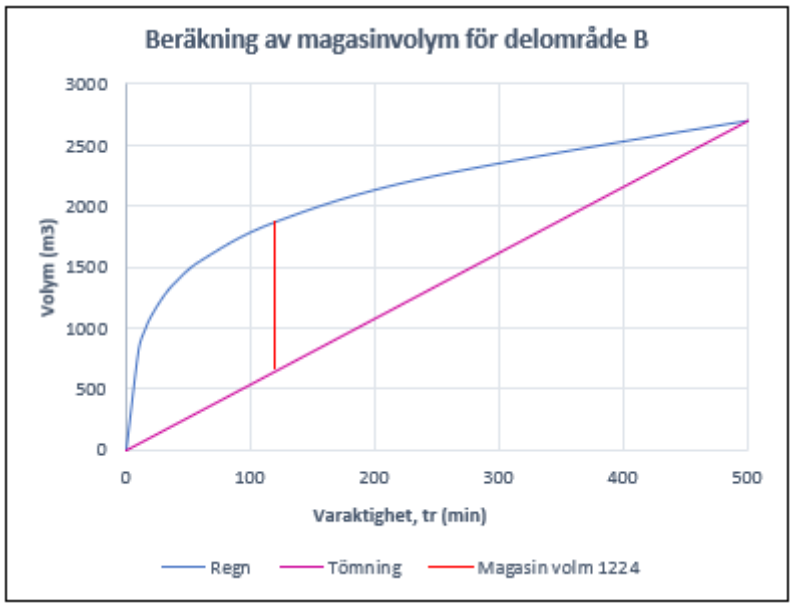

Diagram 1: Beräknad magasinsvolym för delområde B.

4.3.3. Delområde C

Delområde C har en total yta på ca 9,9 ha varav ca 5,5 ha är kommer utgöras av bebyggelse. I Delområde C finns inga naturliga svackor som kan fungera som infiltrationsytor och infiltrationskapaciteten är lägre. Detta innebär att lågpunkter för utjämning och infiltration kommer att behöva anläggas genom schaktning.

Dimensionerande magasineringsvolym för delområde C blir ca 1784 m³, vilket inträffar vid 10 timmars regnvaraktighet, se Diagram 2 nedan. Infiltration i magasinet sker med ca 19,2 l/s för en bottenarea motsvarande ca 3200 m^2 (0,32 ha) under antagandet att genomsläppligheten är $6*10^{-6}$ m/s. Beräkningen är utförd för ett förslag där infiltrationsanläggningarna består av en damm med bottenarea 1300 m² och ett svackdike med bottenarea 1900 m². Beräkningarna är utförda enligt VAV P110.

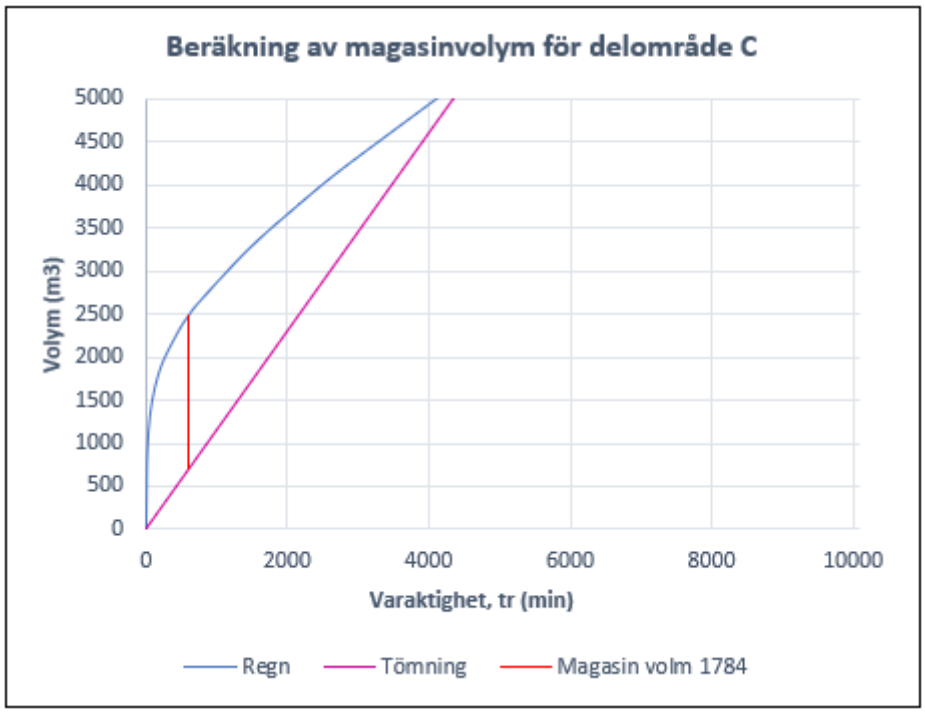

Diagram 2: Beräknad magasinsvolym delområde C.

För att kunna hantera avvattningen utan att behöva ändra den naturliga flödesriktningen västerut föreslås även en grund översvämningsyta i grönområdet längst västerut av i planområdet. Översvämningsytan behöver rymma 85 m^3 om ytan är motsvarande halva grönområdet, 850 m^2. Vattnet kan då vara ca 0,1 m - 0,2 m djupt och området kan utformas som en grund skålformad torrdamm där vatten kan samlas och infiltrera. Växtlighet kan etableras på ytan.

4.3.4. Delområde D

Delområde D har en total yta på ca 0,83 ha och möjliggör för två tomter. Bebyggelseområdet area reduceras med avrinningskoefficient = 0,5. Även i delområde D kommer schaktning att behövas för att skapa en lågpunkt där vattnet kan samlas och infiltrera.

Dimensionerande magasineringsvolym blir ca 244 m³ mellan botten och högvattenyta, vilket inträffar efter 24 timmars regnvaraktighet, se Diagram 3 nedan. Infiltration i magasinet sker med ca 1,8 l/s för en bottenarea som motsvarar ca 300 m^2, förslagsvis en mindre damm. Beräkningarna är utförda enligt VAV P110.

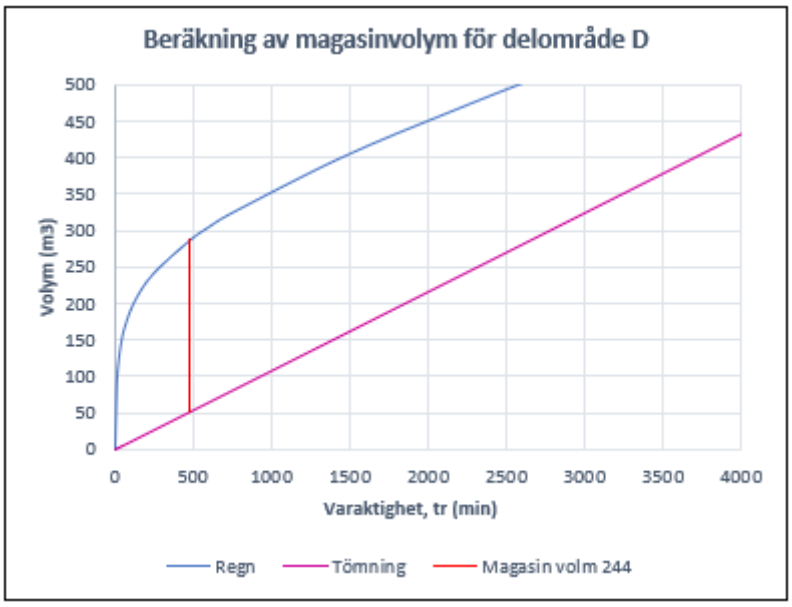

Diagram 3: Beräknad magasinsvolym delområde D.

4.3.5. Delområde E

Delområde E har en total yta på ca 3900 m² och består endast av en mindre väg, på vissa ställen med naturmark runtom. Områdets area reduceras med avrinningskoefficient = 0,8. Naturligt rinner all avrinning åt nordväst ut i skogsmark där det infiltrerar. Inga volymberäkningar har utförts för delområde E.

5. SYSTEMLÖSNING DAGVATTEN

Beräkningarna för erforderlig fördröjningsvolym visar att det är möjligt att hantera dagvattnet för regn med upp till 20-års återkomsttid genom att låta vattnet infiltrera i marken lokalt. I delområde B finns det en stor extra kapacitet i och med de stora naturliga lågområdena med hög infiltrationskapacitet. I dessa områden skulle det vara möjligt att ta emot extra vatten från andra områden. Totalt finns det översvämningsytor som rymmer ca 8000 m^3, varav 2000 m^3 skulle kunna tas emot från externt område utan nämnvärd påverkan på hydrologin. Det förutsätter dock att vattnet inte innehåller kraftigt förhöjda halter föroreningar. Inom delområde B föreslås vägtrummor anläggas för att undvika att instängda områden skapas. För att få en fungerande avrinning föreslås också att diken anläggs längs med vägarna så att vattnet från vägarna kan samlas upp på ett kontrollerat sätt.

I de östra områdena C och D krävs schaktning för att kunna åstadkomma tillräckliga fördröjningsvolymer och i område C krävs även en bräddledning förbi Vincents väg för att undvika översvämning vid regn större än för 20-års återkomsttid.

5.1. Avvattningsplan

Avvattningsplan med föreslagna åtgärder enligt tidigare beskrivning presenteras i Figur 13 samt i större format i Bilaga 1. Översiktliga föreslagna höjder går att utlösa från Bilaga 1.

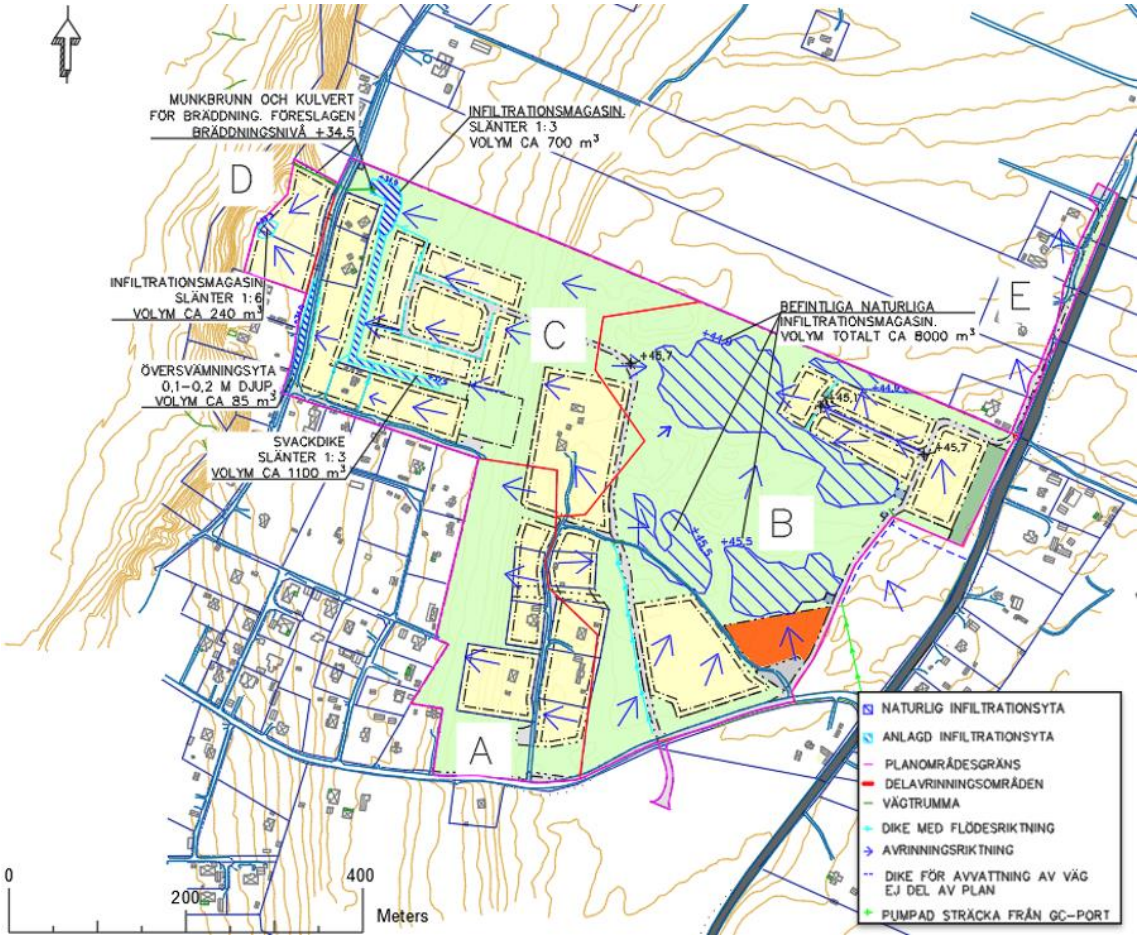

Figur 13. Avvattningsplan för planområdet. Kan ses i större format i bilaga 1, med detaljer såsom vägtrummor.

Dagvattensystemet är utformat utifrån planområdets befintliga förutsättningar gällande topografi och infiltrationskapacitet.

Då endast sparsam exploatering planeras i delområde A och vägar och befintliga tomter behålls i nuvarande utformning föreslås heller inte några omfattande dagvattenåtgärder för den delen av planområdet. Höjdanalysen indikerar att vatten som faller på andra delar av planområdet inte påverkar delområde A. Se Figur 14 för avrinningsriktningar i delområde A.

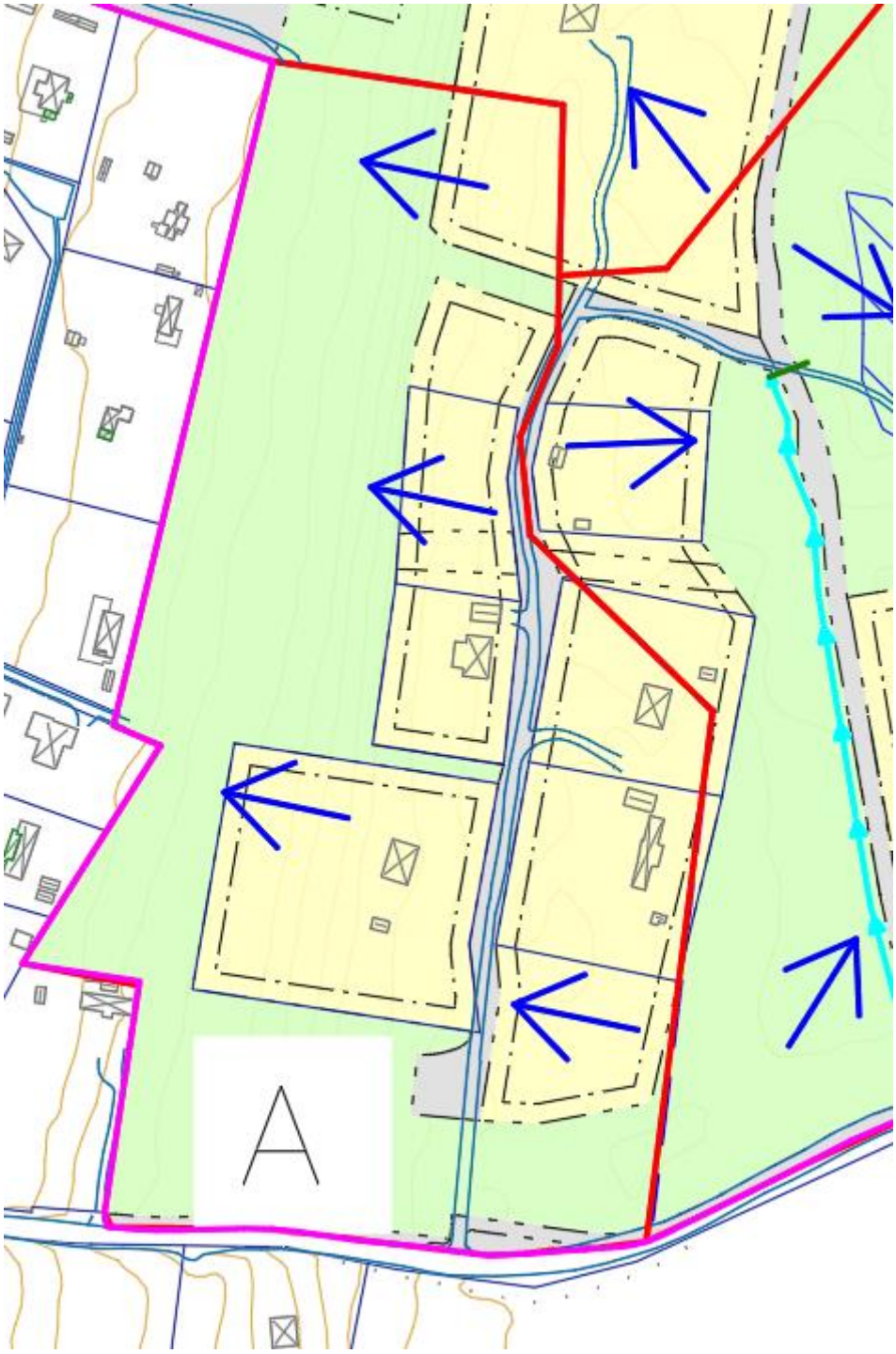

Figur 14. Avrinningsriktningar inom delområde A.

Ytorna inom delområde B består till största delen av naturmark mellan bebyggelseområdena och i denna naturmark har flera större sänkor identifierats genom höjdanalys. Dessa volymer uppskattas rymma drygt ca 8000 m³ vatten vilket är långt mer än vad som bedöms behövas vid ett 20-årsregn med hänsyn till infiltrationskapaciteten. Volymbehovet för planområdet beräknas i avsnitt. 4.3.2 till 1224 m³, med infiltration inräknat, vilket alltså ger ett teoretiskt överskott i de

naturliga lågpunktsområdena på ca 6800 m³ även vid 20-årsregn. En del av denna volym kan tillgodose behovet av infiltration av pumpat grundvatten samt vägdagvatten från 136 om inte vattnet är alltför förorenat. De anläggningar som behövs inom område B är diken längs med vägarna för insamling av vägdagvatten samt två vägtrummor för att undvika att vattnet stängs in av vägarna. Den befintliga vägen som delvis går genom en av de naturliga sänkorna föreslås behållas oförändrad

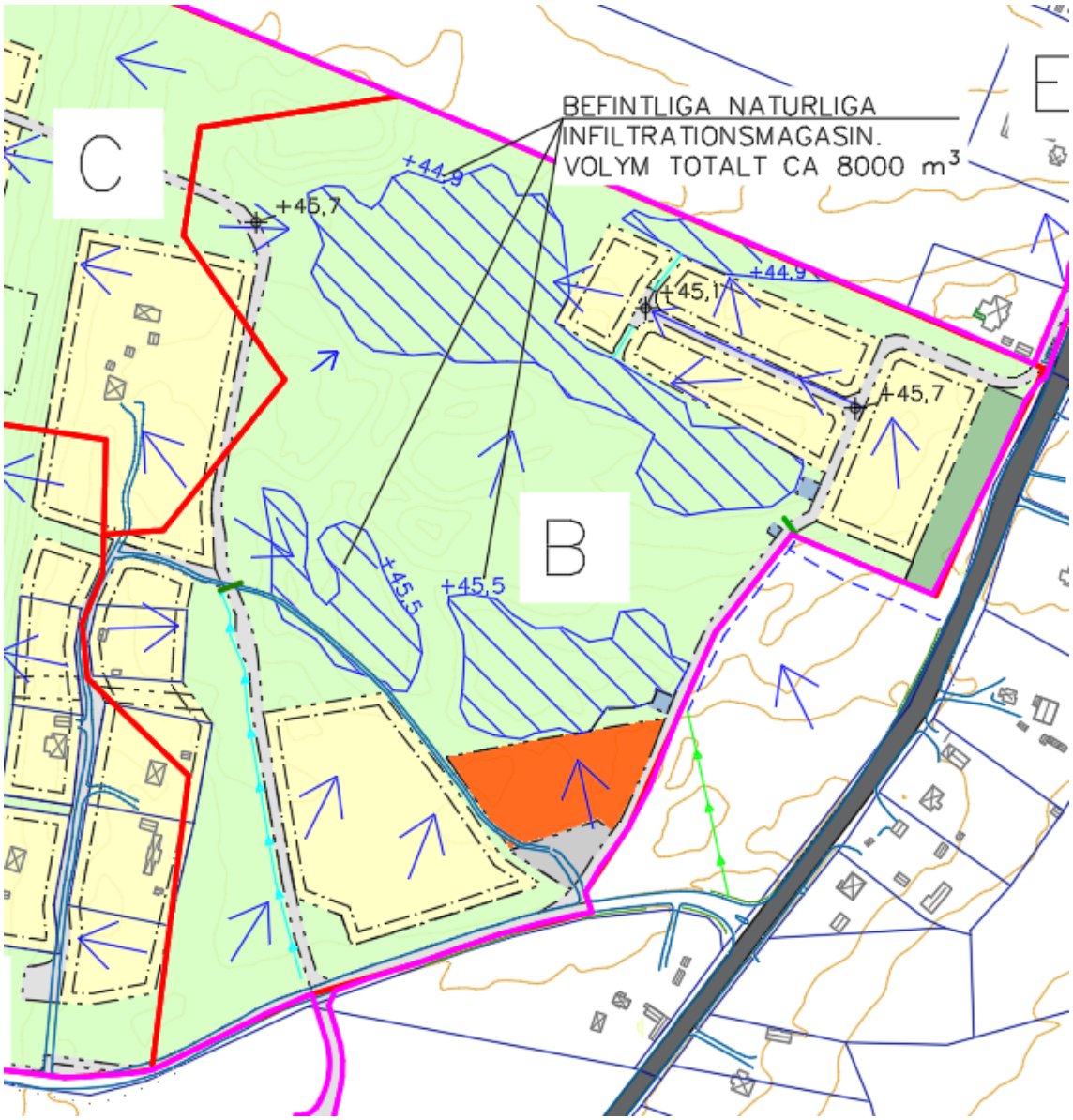

Figur 15: Avvattningsplan för delområde B. I infiltrationsmagasinen är krönhöjden angiven. Mörkblå streckad linje anger dike för hantering av vägvatten från väg 136 och grön linje med pilar anger pumpning men ingår i övrigt inte i planen.

Inom delområde C och D behöver lågpunkter för infiltration skapas då detta inte finns naturligt i miljön. De anläggningar som rekommenderas är två dammar med flacka slänter samt ett brett,

gräsbeklätt svackdike med flacka slänter. Meningen är att anläggningarna ska smälta in i miljön och inte sticka ut. Föreslagen placering av anläggningar och diken presenteras i Figur 16.

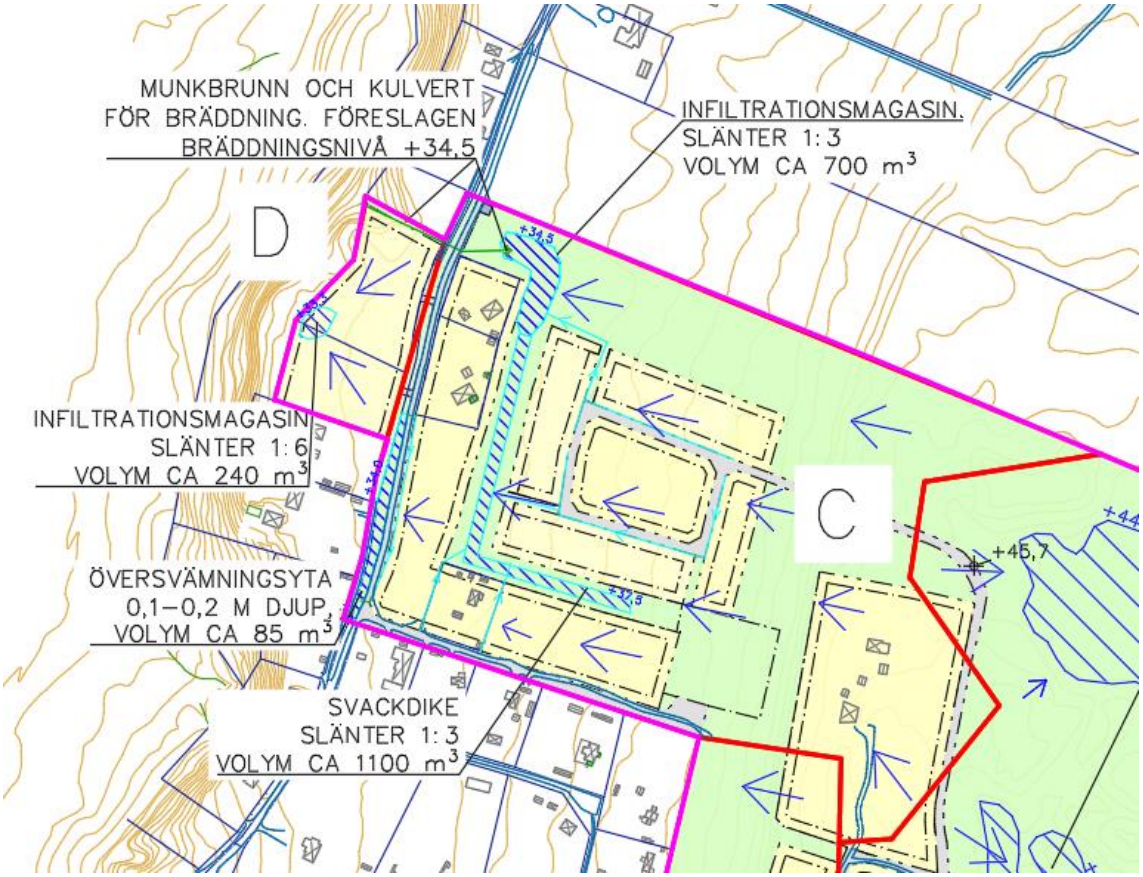

Figur 16: Förslag på fördröjningsanläggningar inom delområde C och D.

Anläggningarna kommer främst att nyttjas vid stora regn, men då det inkommit information i samråden om att det redan idag förekommer en översvämningsproblematik vid stora regn för vissa befintliga fastigheter i delområde C, kan dessa fördröjningsvolymer även komma till nytta för befintliga fastighetsägare och motverka översvämningar.

I det större infiltrationsmagasinet västra ände installeras en anläggning för bräddning där dagvatten vid kraftiga regn med återkomsttid större än 20 år, kan ledas förbi Vincents väg och vidare västerut. Bräddningsanläggningen föreslås bestå av en munkbrunn med krön på nivån ca +34,5 m med hänsyn till närliggande fastigheter, men kan anpassas vid detaljprojektering. Från munkbrunnen föreslås en nergrävd kulvert västerut under Vincents väg med ett utlopp där vattnet släpps ut genom t ex en kupolbrunn i sumpskogen.

Bräddningssystemet behövs inte för regn mindre än 20-årsregne utan finns främst tillgängligt för skyfall. Munkbrunnen bör förses med lock för att motverka växtdelar från att falla ner och fylla brunnen och både ledningen och brunnen bör rensas regelbundet, då ingen självrensning äger rum. Bräddningssystemet behöver anläggas inom naturvärdesområde 6, Landbordbranten. Detta bedöms inte som något problem då bräddavloppet kommer att användas sällan och vattnet som bräddas där kommer främst vara skyfallsvatten där den största delen föroreningar redan

avskilts. Exakt placering av bräddledningen och kupolbrunnen kan anpassas till miljön för att påverkan ska bli så liten som möjligt.

Anslutande till infiltrationsdammen från söder anläggs ett svackdike med djupet ca 1 m och släntlutning 1:3. Diket föreslås vara ca 2 m brett i botten och totalt ca 8 m brett vid dikeskanterna. Detta dike har som syfte att både fånga upp och infiltrera ytvatten men även leda vatten till dammen. Diket och dammen har inte utformats i detalj men den gemensamma fördröjningsvolymen för anläggningarna ska vara minst 1784 m^3 enligt de dimensionerande beräkningarna i avsnitt 4.3.3. Vid detaljutformning av dammar och diken behöver mark-och grundvattenförhållanden undersökas närmare genom en geoteknisk undersökning där markens genomsläpplighet i just detta område kartläggs.

Bild på typisk utformning av svackdike presenteras nedan i Figur 17.

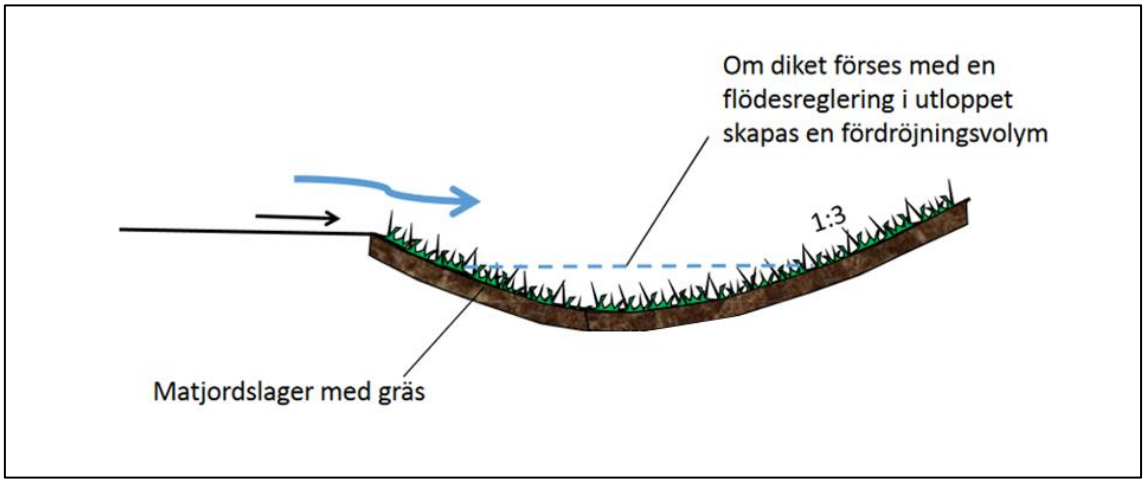

Figur 17: Illustration av svackdike. Bildkälla: (Stockholm Vatten och avfall, 2020).

Längs med områdets västra kant i delområde C föreslås en grund översvämningsyta. Vattendjupet om 0,1-0,2 m kan uppnås genom att ytan schaktas ut så att en grund torrdamm som i normalläget är torr men som blir tillfälligt översvämmad vid regn bildas.

I delområde D föreslås en mindre infiltrationsdamm med volymen 244 m^3 för att kunna tillgodose den erforderliga fördröjningsvolymen vid 20-års regn. Vid större flöden föreslås att dammen bräddar västerut mot sumpskogen.

I delområde E föreslås inga anläggningar utan vattnet får infiltrera i naturmarken intill vägen.

5.2. Översiktlig höjdsättning

För att undvika att skador på byggnader som orsakas av översvämning vid skyfall krävs det att dämningsnivåer för diken och dammar är lägre än byggnaders golv- och entrénivåer samt att vatten kan ledas mellan anläggningarna via ytliga flödesvägar. I enlighet med Svenskt Vattens råd vid planering och utformning av hållbar dag- och dränvattenhantering (publikation P105) skall takvatten ledas ut ca 2,5 m från byggnaden för att inte belasta byggnadens dräneringssystem. Vid utloppet från vattenavledare bör erosionsskydd med grovt grus anläggas. Marklutningen runt huset bör luta bort från byggnaden, förslagsvis 1:20 inom 3 m från huset och därefter 1:50-1:100. Ligger byggnaden i sluttning är det viktigt att även uppströmssidan av

byggnaden har en marklutning bort från byggnaden på minst 1 % (Svenskt Vatten, 2011). Rekommenderad lutning för diken och vägtrummor är 0,5-1%.

I delavrinningsområde A ordnas avrinningen åt väster.

Endast i delområde C planeras bebyggelse nedanför betydande markytor där avrinning kan bildas, vilket ger något ökad risk för ytavrinnande regn men om tomterna höjdsätts enligt ovan samt med föreslagna diken bör majoriteten av avrinningen från uppströms rinna parallellt med tomtgränsen.

I norra delen av delområde B ordnas avrinningen mot norr, söder och väster. Naturlig infiltration sker även i omgivningen utanför i de större utpekade infiltrationsytorna. Den naturliga krönnivån för infiltrationsytorna är +44,9 m och även om det finns en överkapacitet i infiltrationsytorna rekommenderas att bebyggelsen anläggs minst 0,3 m högre än detta på nivån +45,2 m eller högre. Detta kan eventuellt föranleda utfyllnad med några decimeter på delar av området. Vägen som går genom området behöver inte ligga högre än närliggande tomter men ska ha ett fall i riktning mot nordväst i enlighet med pilar på avvattningsplanen för att kunna säkerställa bortledning till infiltrationsytorna.

Södra delen av delområde B avvattnas norrut till två naturliga sänkor som då de är fyllda har en maximal vattennivå på +45,5 m men denna bedöms inte uppnås vid 20-årsregn då det finns en stor överkapacitet. Den befintliga vägen genom området går delvis genom en av dessa naturliga sänkor och för att inte stänga in volymer av vatten vid skyfall bör vägen fortsättningsvis vara höjdsatt så att vattnet tillåts rinna över vägen i skyfallssituationer. Vid regn upp till 20-års återkomsttid leds vattnet via vägdiken genom en vägtrumma till infiltrationsytan. Vägtrummor ska vara dimensionerade för 20-års återkomsttid. För bebyggelsen i sydöstra delen av delområde B rekommenderas höjdsättning minst 0,3 m över det naturliga krönet, vilket innebär som lägst +45,8 m.

Höjdsättning av vägar genomförs så att generell lutning sker i riktning mot fördröjningsmagasinen. Flödesmagasin är främst föreslagna efter naturliga sänkor så vägar ska i största möjliga mån följa naturliga topografiska nivåvariationer för att säkerställa avvattning. Vägar som går vinkelrätt mot flödesriktningen anläggs med ensidig lutning enligt den naturliga marklutningen. Vägar som går nära eller längs med vattendelare har dubbelsidig lutning från vägens mitt.

För att säkerställa att den ytliga avrinningen kan ske obehindrat mot fördröjningsmagasinen finns vissa kritiska punkter på vägar där höjdsättningen behöver kontrolleras. Då avrinningsvägarna är helt baserade på naturlig avrinning över befintlig markyta bör höjdsättning av vägar generellt försöka hållas nära befintlig markyta. Grundläggningsnivåer för byggnader ska vara minst 0,3 m högre än intilliggande vägar. Av avvattningsplanen i Bilaga 1 framgår punkter där höjdsättning är extra viktig och dessa bör verifieras och eventuellt korrigeras i samband med projektering av planen.

I områden där diken har föreslagits i stor omfattning är inte lika många höjder markerade då avrinningen ska ske mot dikena, främst delområde A och C.

5.3. Kostnadsuppskattning för dagvattensystem

Grävarbeten och anläggningskostnad för föreslagna dagvattenåtgärder uppskattas vara i storleksordningen 200 000 kr.

5.4. Drift, skötsel och underhåll

Dagvattenanläggningar kräver underhåll och skötselinsatser för att upprätthålla den funktion som avses. Det är viktigt att ta hänsyn och planera för detta. Infiltrationsmagasinen kräver ingen anläggning och räknas inte som anläggningar men de kan fortfarande behöva kontroll och översyn så att inte funktionen försämras.

Dagvattnet kan innehålla fina partiklar som avses filtreras och renas bort i den naturliga sanden i föreslagna dagvattenanläggningar och infiltrationsområden vilket medför att porerna som vattnet strömmar genom över tid kan sättas igen. De översta massorna i svackdike och dammar kan behöva bytas ut om funktionen i dagvattenanläggningarna skulle visa sig minska. I samband med upprättande av bygghandling bör en skötselplan upprättas för de dagvattenanläggningar som anläggs. Om rening av dagvattnet sker via växtupptag bör växterna skördas med jämna mellanrum för att inte föroreningarna ska frigöras när döda växtdelar bryts ned. Skördade och döda växtdelar ska sedan hanteras som miljöfarligt avfall.

Det är av stor betydelse att löpande kontroller av dagvattenanläggningar och infiltrationsmagasin utförs för att i ett tidigt skede kunna upptäcka förändringar i funktionen och därmed kunna vidta åtgärder som begränsar onödiga kostnader och/eller skador på infrastruktur. För att klara av att hantera större flöden behöver lutningen vara bort från hus och annan infrastruktur samt diken vara i gott skick för att kunna leda undan dagvatten från ytan. Löv och annat skräp behöver rensas från t ex stuprör eventuella brunnar och dagvattentrummor.

I samband med upprättande av bygghandling ansvarar byggherrar för upprättande av skötselplaner för de dagvattenåtgärder som anläggs.

6. FÖRORENINGSBERÄKNINGAR

6.1. Modelluppbyggnad

Föroreningsbelastningen från planområdet före och efter exploatering har beräknats med dagvattenmodellen StormTac Web (version v.20.2.2). I denna modell används schablonhalter av föroreningar i avrinnande och infiltrerande dagvatten, vilka baseras på resultat från provtagningar i avrinningen från olika markanvändningar.

> Föroreningshalter i dagvatten varierar ofta kraftigt mellan olika platser, tidpunkter och regnförlopp och för en del parametrar är underlaget också ganska begränsat vilket innebär att resultat från föroreningsberäkningarna bör ses som uppskattningar och endast en indikation för vilka halter som kan förekomma samt hur föroreningsbelastningen förändras snarare än absoluta värden.

För Stora Rör anpassas modellen så för att beräkna scenariot att allt dagvatten som faller på området infiltrerar i den sandiga marken. Detta justeras i programmet genom att den s k basflödeskonstanten Kx ansätts till 1 i kombination med att volymavrinningskoefficienterna för samtliga markanvändningar sätts till 0. Detta innebär att inget vatten beräknas rinna av på ytan utan allt går ner i marken.

6.2. Ytkartering

Markanvändningar för området i befintlig situation har beräknats med hjälp av flygfoto och baskarta.

Markanvändning för området i planerad situation har beräknats efter plankarta (Borgholms kommun, 2021-04-13) och kategoriserats efter lämpliga fördefinierade markanvändningstyper i StormTac.

Väg 136 ingår inte i planområdet men då det kan bli aktuellt att avleda vatten från väg 136 till planområdet har den normala föroreningsbelastningen för ca 1 km av väg 136 beräknats och dess påverkan i förhållande till resten av planområdet har utvärderats. Denna sträcka är vald med hänsyn till ytlig avrinningsriktning och därmed den längsta möjliga sträcka väg varifrån vägvatten kan nå planområdet, direkt eller via andra ytor, och därmed ganska högt skattad. Utsläpp från enskilda händelser såsom olyckor på vägen är inte inkluderade i vägens föroreningsbelastning.

Sammanställning av ytor i befintlig och planerad situation presenteras i Tabell 8.

Tabell 8: Sammanställning av ytor i befintlig och planerad situation.

Markanvändningar	Yta befintlig situation (ha)	Yta planerad situation (ha)
Skogs- och ängsmark	28,27	17,31
Villaområde med total LOD	3,46	3,76
Radhusområdet med total LOD	0	3,76
Flerfamiljshusområde med total LOD	0	3,87
Parkmark	0,0	0,35
Parkering	0,0	0,10
Väg ÅDT=500	0,0	1,99
Gång- och cykelväg	0,0	0,07
Skolområde	0,0	0,50
Totalt planområde	**31,72**	**31,72**
Väg 136	0,9	0,9

För att modellera föroreningsbelastningen för väg 136 har årsdygnstrafik (ÅDT) 6500 fordon/dag använts (Trafikverket, 2017). Samtliga vägar inom området har antagits ha ÅDT 500 då ingen data finns på detta i nuläget. En högre ÅDT innebär fler fordon per dag och det ger även ett mera förorenat vägvatten.

Flerfunktionsytan inom planområdet har markerats som skolområde då det bedömdes kunna vara representativt för markanvändningen. För olika typer av bostadsområdet antas att 33% är villaområden, 33 % är radhusområden och 34% är flerfamiljshusområden.

6.3. Resultat föroreningsmodellering

Resultaten från föroreningsmodelleringen för planområdet med och utan väg 136 visar att vägdagvattnet påverkar resultatet främst för metaller, PAHer, suspenderade partiklar och olja. Dock är det inte troligt att suspenderade partiklar kan ha någon påverkan på recipienten i detta fall eftersom allt vattnet ska infiltreras och passera många meter sand. I medeltal för alla ämnen förutom suspenderade partiklar innebär belastningen från vägen en ökning på 9% i befintlig situation och 6% i planerad situation. Bland föroreningarna (förutom suspenderade partiklar) noteras den största ökningen för kvicksilver där vägens belastning i befintlig situation innebär 24% ökning och i planerad situation 14% ökning jämfört med om vattnet från vägen hade avletts separat.

Då det ännu inte är helt bestämt hur vattnet från väg 136 kommer att tas om hand antas det med i den här rapporten att vattnet från 1 km vägsträckning av väg 136 leds till planområdet och infiltreras där vilket innebär ett scenario med högre föroreningsbelastning jämfört med om vägdagvattnet hade avletts separat.

Nedan presenteras resultatet för den uppskattade modellerade föroreningsbelastningen i kg/år från planområdet för befintlig och planerad situation, med vattnet från väg 136 inkluderat i totala föroreningsmängden. Resultatet från modellen med rapporter från StormTac presenteras i Bilaga 2.

Tabell 9: Resultat från beräknade förväntade föroreningshalter.

Ämne	Enhet	Befintlig situation	Planerad situation	Skillnad
P	kg/år	1,2	1,8	50%
N	kg/år	39	45	15%
Pb	kg/år	0,021	0,033	55%
Cu	kg/år	0,19	0,23	20%
Zn	kg/år	0,68	0,93	35%
Cd	kg/år	0,0011	0,0013	20%
Cr	kg/år	0,024	0,034	40%
Ni	kg/år	0,057	0,099	75%
Hg	g/år	0,21	0,33	55%
Susp. partiklar	kg/år	130	270	110%
Olja	kg/år	1,9	2,6	35%
PAH16	g/år	0,6	1	65%
Benso(a)-pyren	g/år	0,091	0,2	120%
Bensen	g/år	0,067	0,067	0%
As	kg/år	0,01	0,01	0%
NH_4-N	kg/år	13	12	-10%

1: Röd text innebär> 15% ökning
2: Orange text innebär <15% förändring

Resultatet visar att föroreningsbelastningen kommer att vara på ungefär samma nivå för ca en fjärdedel av ämnena, men öka med 25-100% för de övriga. Belastningen är dock låg i nuvarande situation då området är sparsamt exploaterat och enligt beräkningen kommer belastningen fortsätta vara låg även om exploateringen innebär en något högre belastning. Som komplement till jämförelsen i kg/år har även modellerade uppskattade halter i dagvattnet jämförts med tillgängliga gränsvärden för ytvatten, grundvatten och dricksvatten. Jämförelsen presenteras i Tabell 10.

Tabell 10. Föroreningshalter i sammantaget dagvatten före och efter exploatering inklusive tillskott från väg 136. Som jämförelse visas riktvärden för dagvatten, miljökvalitetsnormer och dricksvatten.

Ämne Enhet: µg/l	Befintlig situation	Planerad situation	Riktvärde för ytvatten, Gbg stad	Riktvärde för klassning MKN ytvatten	Riktvärde för klassning MKN grundvatten (Vända trend)	Gränsvärde för dricksvatten SLVFS 2001:30
P	27	40	**50**			
N tot	880	1000	**1 250**		**20 000 (för NO_3)**	**20 000 (för NO_3)**
Pb	0,48	0,75	**28**	**14**	**2**	**10**
Cu	4,2	5,2	**10**			**2,0**
Zn	15	21	**30**	**1,1** **5,5***		
Cd	0,024	0,028	**0,90**	**0,45**		**5,0**
Cr	0,53	0,77	**7**			**50**
Ni	1,3	2,2	**68**	**34**		**20**
Hg	0,0048	0,0074	**0,070**	**0,070**	**0,05**	**1**
Susp. partiklar	2900	6200	**25 000**			
Olja	43	59	**100*** **1 000**			
PAH16	0,013	0,022				
Benso(a) pyren	0,002	0,0046	**0,030**	**0,027**	**0,002**	**0,010**
Bensen	0,0015	0,0015	**50**	**50**	**0,2**	**1**
As	0,23	0,23	**16**	**1,1**		**10**
NH_4-N	290	280				

* Nära råvattenintag ca 1-2 km uppströms
** Vid tillämpning av värdet ska hänsyn tas till naturlig bakgrundshalt. Naturlig bakgrundskoncentration ska subtraheras
*** Biotillgängligt

Resultatet i Tabell 8 visar att de beräknade halterna i det vatten som förväntas nå recipienten och grundvattnet är låga och underskrider riktvärden för utsläpp av förorenat vatten till recipient (Miljöförvaltningen, Göteborgs stad, 2020) för alla ämnen. Riktvärden för klassning av MKN, bedömningsgrunder för kemisk ytvattenstatus samt för särskilt förorenande ämnen överskrids endast för zink där 1,1 anges som gränsvärde för Östersjön (egentligen borträknat bakgrundhalt) annars 5,5 (biotillgänglig halt). Eftersom bakgrundshalten på den här platsen i Östersjön inte är känd och det inte heller är känt hur mycket zink som kan förväntas i biotillgänglig halt är det svårt att avgöra om och hur mycket gränsvärdet överskrids. Halterna förväntas vara lägre än Göteborgs stads riktvärde för utsläpp av dagvatten.

Som riktvärden för påverkan av grundvattnet används riktvärden för statusklassificering av grundvatten samt värden från dricksvattenföreskrifterna eftersom Rällaformationen omfattats av krav enligt dricksvattenföreskrifterna. Planområdet ligger nedströms vattentäkten men det bedöms ändå som relevant ha med den jämförelsen med hänsyn till närheten till vattenskyddsområdet. Jämförelsen visar att riktvärdet för statusklassning av grundvatten (vända trend), enligt modellberäkningen, underskrids för alla ämnen utom ett, Benso(a)pyren. Dock förväntas halten fortfarande vara låg (lägre än gränsvärdet för dricksvatten samt riktvärdet för statusklassning för grundvatten som båda är 0,01 µg/l) och marginalerna för hur utfallet blir i modellen i relation till jämförvärdet blir väldigt känsligt då det också finns stora osäkerheten med modellen.

Gällande gränsvärden från drickvattenföreskrifterna finns enligt beräkningen risk att värdet för koppar överskrids. Resultatet är dock endast ca hälften av riktvärden för dagvatten.

6.4. Utvärdering av resultat från föroreningsmodellering

Resultat av modellerade föroreningshalter behöver bedömas med eftertanke då halterna i verkligheten är kraftigt varierande mellan olika platser och tillfällen. Det är inte troligt att utfallet skulle bli i exakt enlighet med modellen om det genomfördes en provtagning av grundvatten inom området för planområdet.

Att gränsvärdet för zink överskrider bedömningsgrunderna för MKN, särskilt förorenande ämnen är naturligtvis inte bra men eftersom det samlade riktvärdet från Göteborgs stad underskrids med god marginal och gränsvärdet för klassningen trots allt gäller för hela vattenvolymen så bedöms detta som acceptabelt. Riktvärdena för utsläpp av förorenat vatten från Göteborgs stad som används i jämförelsen är framtagna med utgångspunkt i att om halterna i vattnet underskrider riktvärdena bör utsläppet normalt inte medföra några risker eller skador på det biologiska livet i vattendraget. Med detta som grund bedöms att planen med föreslagen dagvattenhanteringen inte innebär några försämrade möjligheter för att nå miljökvalitetsnormen för ytvatten.

Gällande benso(a)pyren i grundvattnet är det svårt att bedöma om modelleringen är representativ eftersom både beräknade halter och gränsvärden är låga. Beräkningsresultaten bör tolkas som att det finns risk för att belastningen av benso(a)pyren ökar i samband med exploateringen samt att riktvärdet för att vända trend eventuellt skulle kunna överskridas i det vattnet som infiltreras inom planområdet och blandas med övrigt grundvatten. Eftersom exploateringens yta är liten i förhållande till grundvattenmagasinets utbredning och totala volym det är det dock inte troligt att den totala grundvattenvolymen påverkas så mycket att riktvärdet riskerar att överskridas längre nedströms i systemet.

I och med att inga dagvattenläggningar finns på området idag och att det är angeläget att infiltrera vattnet i så hög grad som möjligt för att undvika att rubba grundvattenbalansen för sumpskogen så överväger fördelarna med att infiltrera vattnet jämfört med om vattnet skulle samlats upp för behandling och sedan letts via ett externt dagvattensystem till havet. Någon liten påverkan på grundvattenkvaliteten kan förväntas, men påverkan på grundvattenförekomsten bedöms som liten och det är inte troligt att exploateringen kommer att leda till försämrad kemisk status i grundvattenakvifären. I och med att allt vatten ska infiltreras uppstår ingen påverkan på grundvattnets kvantitativa status.

Möjliga försiktighetsåtgärder som kan vidtas för att minska risken för förhöjda halter är

1. Extra rening av vattnet från den planerade större parkeringen, t ex i ett anlagt makadamdike så att vattnet kan få en extra initial rening innan det infiltreras i sandlagren

2. Extra rening av vattnet från väg 136. Då väg 136 påverkar föroreningsgraden av dagvattnet väsentligt framförallt för trafikrelaterade föroreningar föreslås att vattnet från väg 136 kan samlas in och renas innan det leds in i planområdet. Infiltrering av vattnet genom mäktiga lager av sand i sig är en bra reningsmetod och de förväntade halterna är redan mycket låga men som extra försiktighetsåtgärder rekommenderas ovanstående åtgärder.

3. Vid olycka i närheten av planområdet på Väg 136 som orsakar ett större utsläpp ska pumpen som leder vatten till planområdet stängas och eventuella diken som leder in i planområdet ska blockeras och vattnet ska samlas upp separat genom t ex skyddspumpning.

Sammanfattningsvis, med bakgrund i StormTac-modelleringen där resultatet visar att den förväntade föroreningsbelastningen från planområdet är låg samt att allt vatten infiltreras bedöms den exploatering som planeras i planområdet med utformning motsvarande det som redovisats i denna rapport, inte försämra förutsättningarna för att uppnå kvalitetskraven för berörda miljökvalitetsnormer för ytvatten och grundvatten.

7. PÅVERKANSBEDÖMNING MARKHYDROLOGI I SAMBAND MED ANLÄGGNINGSARBETEN

Dagvattensystemen i området är utformade för att bevara de naturliga förhållandena och att orsaka så liten förändring som möjligt på hydrologin. Naturlig ytavrinning i området förekommer bara i samband med ovanligt våta förhållanden, snösmältning eller intensiv nederbörd. Det finns därför inga vattendrag i området som är vattenförande mer än tillfälligt. Det finns svackor i terrängen där vatten kan ansamlas och infiltrera i samband med nederbörd, se Figur 13 ovan. Hydrologin kring dessa ytor har medvetet bevarats och det uppstår ingen nämnvärd påverkan på hydrologin under anläggningsarbetet.

Grundvattenytan i större delen av planområdet finns 5-15m under markytan och anläggningsarbetena i sig orsakar ingen påverkan på grundvattenförhållanden. Ett undantag är den ostligaste delen av planområdet, 50-100 m från riksväg 136 där det finns en dold bergklint som orsakar att grundvattennivån hålls uppe och ligger 0,5-1,5m under markytan i den delen. Schakt för ledningsläggning bör göras under det torra halvåret från juni till december och ledningsgravar bör läggas igen efterhand i den delen av området.

Gång och cykeltunneln under riksväg 136 kommer att behöva anläggas under grundvattenytan och pumpning av grundvatten planeras. Under anläggningsarbetet och även på längre sikt kommer det att uppstå en grundvattenpåverkan omkring tunneln och det kommer därför att behövas ett specifikt tillstånd till att anlägga och bibehålla den. Påverkan på grundvattnet av tunneln behöver beskrivas i samband med tillståndsansökan.

8. PÅVERKANSBEDÖMNING FÖR SUMPSKOG, NATURVÄRDEN OCH GEOLOGI

8.1. Påverkan Sumpskogen

Resultatet av beräkningar ovan visar att nästan alla föroreningar ökar i samband med exploateringen vilket beror på att belastningen av föroreningar är i stort sett obefintlig idag. Området är huvudsakligen naturmark. Ökningen av föroreningsbelastning är måttlig och det behöver betonas att den beräknade föroreningsbelastningen även efter exploateringen förblir låg och att det inte förväntas bli någon betydande påverkan på grundvattenkvaliteten av exploateringen i området.

Belastningen av föroreningar i dagvattnet från väg 136 är på samma sätt lågt och det är dessutom en belastning som finns redan idag. Insamling och behandling av dagvatten från vägen kan potentiellt göras så att föroreningsbelastningen på grundvattnet minskar. Det finns ytor i kanten av planområdet och utanför planområdet som Trafikverket kan använda för dagvattenhantering. Väl utformad vattenbehandling i den delen kan vara positivt för grundvattenkvaliteten.

Märkbar påverkan på grundvattenkvaliteten, miljökvalitetsnormen och även sumpskogen förväntas inte uppstå av normalt dagvatten utan är istället kopplad till eventuella olyckor med farliga ämnen som kan hända längs vägen eller i planområdet. Beredskap för att kunna stoppa inflödet av förorenat vatten från väg 136 till planområdet t ex avstängning av pump eller täta diken där flödet på något sätt kan stoppas behöver finnas.

Totalt sett är förändringen av föroreningsbelastning så liten att den inte nämnvärt påverkar vattenkvaliteten i grundvattnet, sumpskogen eller Östersjön.

8.2. Påverkan naturvärden

Eftersom bebyggelseytor inte placeras på områden där naturvärdesobjekt identifierats minimeras påverkan på naturvärden. Att dagvatten från bebyggelseytor infiltreras inom eller i närheten av områden för naturvärdesobjekt bedöms inte påverka naturvärden eftersom dagvattnet inte bedömds som väldigt förorenat.

8.3. Påverkan geologi

Den största påverkan i geologin och sandformationen är själva markarbetet vid anläggandet av hus och gator. Grävarbeten och hårdgörande av ytor förändrar jordens lagring, struktur och morfologi. De geologiska värdena påverkas negativt på ytan men avlagringen som helhet förblir i det närmaste intakt.

9. ANSVARSFÖRDELNING MELLAN AKTÖRER

Nedan följer ett förslag till ansvarsfördelning på dagvattenhanteringen i området.

Dagvattenhanteringen i området är uppdelat på två delar:

- vatten som uppstår på och invid väg 136 respektive samt dagvatten och grundvatten som genereras från GC-tunneln.
- vatten från övriga planområdet, gator, tomter och naturmark i planområdet.

Vatten som uppstår på och invid väg 136 inklusive vatten som uppstår genom nederbörd på gång och cykeltunneln ansvarar Trafikverket för medan vattnet från övrig mark tas om hand av Borgholms kommun och VA-huvudmannen i kommunen.

Grundprincipen för ansvarsfördelningen är sådan att Trafikverket ansvarar för väg 136 och GC-tunneln och de tillstånd för vattenbortledning och teknisk utrustning som behövs för tunneln. Borgholms kommun ansvarar för planen och det vatten som genereras inom planområdet. Trafikverket kommer att leda vatten från sina anläggningar till planområdet för infiltration i befintliga lågområden inom planområdet under förutsättning att vattnet inte är förorenat. Trafikverket ansvarar för vatten från vägen och GC-tunneln fram till den punkt där vattnet släpps ut för infiltration. Grundvattnet som planeras att ledas bort från GC-tunneln förväntas inte vara förorenat. Vatten från väg 136 ska genomgå förbehandling innan det infiltreras inom planområdet. Den extra mängd vatten som därmed kan komma att tillföras planområdet har

beaktats i dagvattenutredningen och kan tas emot utan problem. Föroreningsbelastningen från väg 136 på grundvattnet som strömmar ut i sumpskogen förändras inte.

Marken inom planområdet är inte tidigare exploaterad utan har varit naturmark. Det förväntas därför inte förekomma några föroreningar i jorden.

Huruvida grundvattenbortledningen påverkar vattentäkten och om det är lämpligt att infiltrera vattnet i planområdet väster om vägen berör inte planen utan är en fråga som behöver redas ut av Trafikverket tillsammans med Borgholm Energi, BEAB. I och med grundvattenbortledningen kommer GC-tunneln att behöva ett tillstånd för vattenverksamhet och i samband med framtagande av det tillståndet kommer de frågorna behöva redas ut.

Schematisk bild över hur ansvaret bör fördelas presenteras i Figur 18.

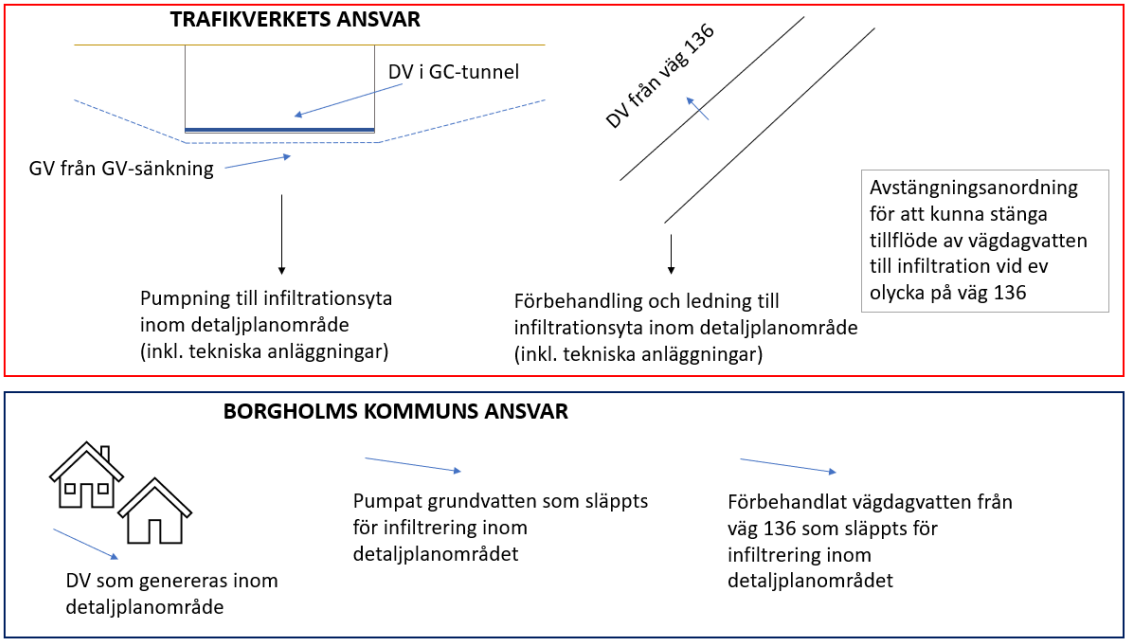

Figur 18: Schematisk bild med beskrivning av ansvarsområden.

Ansvarsfördelningen presenteras också på karta, se Figur 19.

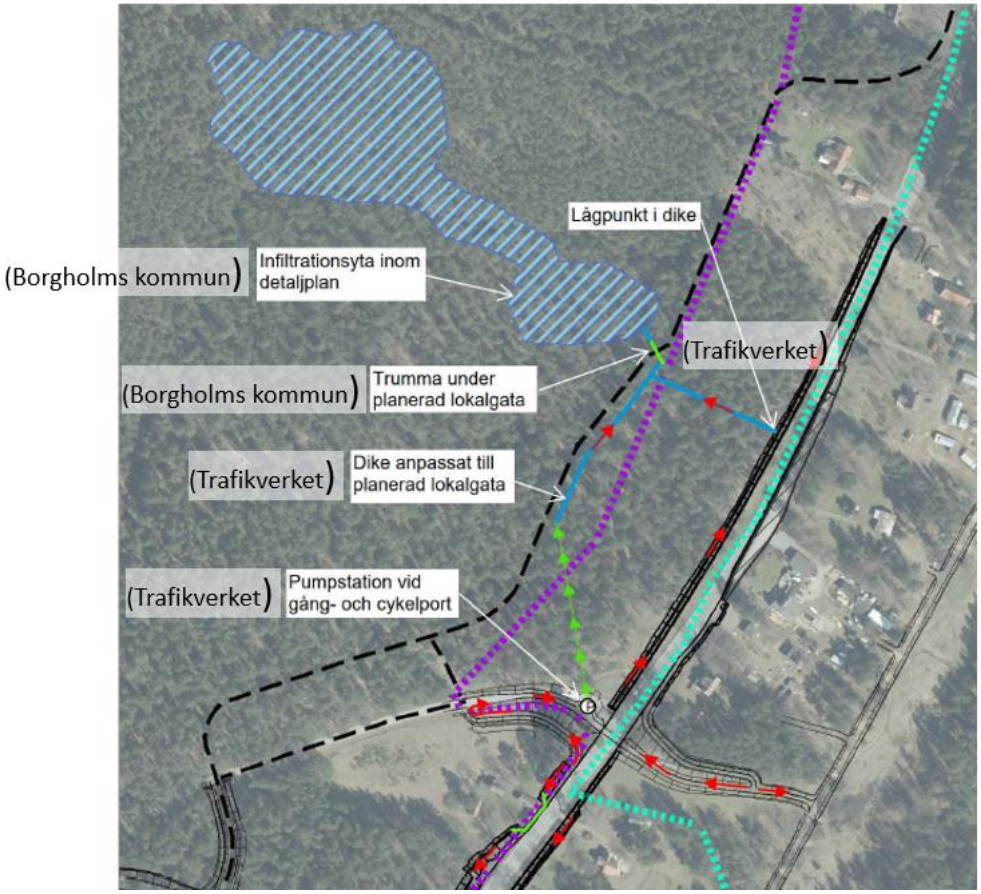

Figur 19: Karta med beskrivning av ansvarsfördelning.

Generellt är det bäst om en och samma aktör har hand om design och utformning, tillståndsansökan och drift av en anläggning. Då kommer anläggningen och tillståndet för anläggningen att utformas så att driften och underhållet blir bra och funktionellt för den som ska använda anläggningen. Om anläggningen däremot designas av en part och ska drivas av en annan kommer det inte finnas incitament att göra anläggningen så att den blir så bra som möjligt, i stället kan det bli likgiltigt för designern hur den kommer att fungera i praktiken. På samma sätt är det med tillståndsprocessen. Den som ska driva och ha en anläggning behöver själv ha ansvaret för design och utformning eftersom utformning och villkor kan behöva anpassas under tillståndsprocessen.

Om den som söker tillstånd inte har ett eget intresse i att få fungerande tillstånd med rimliga villkor kan det saknas drivkraft att göra det bra, och viktiga aspekter riskerar att förbises under prövningen. Därför är det bra om de som ska ha ansvar för driften är involverade så att åtaganden som bestäms i tillståndet kan stämmas av med de som ska utföra jobbet.

Det har från början varit Trafikverket som drivit frågan om att bygga en GC-tunnel och tunneln ska ha som funktion att vara en säker passage av Trafikverkets väg 136. Anläggningen kommer att ligga i direkt anslutning till vägen och tunneln är en del vägkonstruktionen. Det är därför naturligt att Trafikverket tar hela ansvaret för tunneln inklusive de tillstånd och tekniska anläggningar som den kräver.

Om det dock är så att Borgholms kommun ser en stor fördel med att tunneln byggs och kan vara beredda att ta ett delansvar för driften av tunneln så kan ett alternativ vara att arbetet med design och tillstånd till vattenverksamheten drivs gemensamt så att representanter både från Trafikverket och Borgholms kommun är involverade i hur konstruktionen med tillhörande tillstånd och villkor utformas. Med den lösningen så kan det vara ett alternativ att kommunen sedan ansvarar för driften med pumpstationen. Det är inget bra alternativ att kommunen ska stå för driften om kommunens organisation inte får vara involverade från början så att driftsrutiner och annat som ska bli kommunens ansvar bestäms utan kommunens närvaro i arbetsgruppen. Den lösningen riskerar att bli kostnadsineffektiv och konfliktfylld.

10. REFERENSER

Borgholms kommun. (2021). *Detaljplan för Stora Rör 2:1 m. fl. "Östra Stora Rör".*

Ecocom. (2015). *Inventering av naturvärden, insekter och kärlväxter vid Stora Rör 2015.*

Havs- och vattenmyndigheten. (2019). *HVMFS 2019:25.*

Livsmedelsverket. (2017). *LIVSFS2017:2.*

Miljöförvaltningen, Göteborgs stad. (2020). *R2020:13, Riktlinjer och riktvärden för utsläpp av förorenat vatten till dagvattennät och recipient.* Göteborgs stad.

Naturvårdsverket. (2019). *Fakta om kvicksilver.* Hämtat från https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Manniska/Miljogifter/Metaller/Kvicksilver-Hg/

Stockholm Vatten och avfall. (den 21 10 2020). *Svackdike.* Hämtat från https://www.stockholmvattenochavfall.se/globalassets/dagvatten/pdf/svd_h.pdf

Structor. (2017). *Resultatrapport infiltrationsförsök Rälla.*

Sweco. (den 23 05 2022). Presentation: Samråd Borgholms kommun och Borgholms Energi AB.

Svenskt Vatten. (2011). *Publikation P105, Hållbar dag- och dränvattenhantering.*

Svenskt vatten. (2016). *Publikation P110, Avledning av dag-, drän-och spillvatten.*

Sveriges Geologiska Undersökning. (2013). *SGU-FS 2013:2.*

Trafikverket. (2017). *Väg 136 delen Algutsrum Borgholm med fördjupning i Glömminge och anslutningen till väg 95´65.*

Trafikverket. (2021). *Principkarta avvattning 11/300-12/400.*

Vatten-och samhällsteknik. (2015). *Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet.*

VISS (a). (den 05 05 2021). *M n Kalmarsunds utsjövatten.* Hämtat från Vatteninformationssystem Sverige: https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA96811672&managementCycleName=Senaste_bedoemning

VISS (b). (den 14 jan 2020). *M n kalmarsunds utsjövatten.* Hämtat från VISS: https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA96811672

VISS (b). (den 07 05 2021). *Rällaformationen.* Hämtat från VISS: https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA63117451

MUNKBRUNN OCH KULVERT
FÖR BRÄDDNING. FÖRESLAGEN
BRÄDDNINGSNIVÅ +34,5

INFILTRATIONSMAGASIN.
SLÄNTER 1:3
VOLYM CA 700 m³

INFILTRATIONSMAGASIN
SLÄNTER 1:6
VOLYM CA 240 m³

ÖVERSVÄMNINGSYTA
0,1–0,2 M DJUP.
VOLYM CA 85 m³

SVACKDIKE
SLÄNTER 1:3
VOLYM CA 1100 m³

BEFINTLIGA NATURLIGA
INFILTRATIONSMAGASIN.
VOLYM TOTALT CA 8000 m³

D
C
B
A
E

+34,5
+34,0
+33,5
+44,9
+45,7
+45,5

0 200 400 Meters

FÖRKLARINGAR

KOORDINATSYSTEM:
SWEREF 99 16 30
HÖJDSYSTEM: RH2000

- NATURLIG INFILTRATIONSYTA
- ANLAGD INFILTRATIONSYTA
- PLANOMRÅDESGRÄNS
- DELAVRINNINGSOMRÅDEN
- VÄGTRUMMA
- DIKE MED FLÖDESRIKTNING
- AVRINNINGSRIKTNING
- +XX UNGEFÄRLIG HÖJD MED AVSEENDE PÅ AVRINNING
- +XX DIMENSIONERANDE KRÖNNIVÅ INFILTRATIONSYTA

LÄGSTA GRUNDLÄGGNINGSNIVÅ FÖR NYA BYGGNADER PÅ KVARTERSMARK ÄR MINST 0,3 m HÖGRE ÄN KRÖNNNIVÅN FÖR NÄMRASTE INFILTRATIONSYTA.

NYA GATOR ANLÄGGS MINST 0,3 m LÄGRE ÄN INTILLIGGANDE LÄGSTA GRUNDLÄGGNINGSNIVÅ

- DIKE FÖR AVVATTNING AV VÄG EJ DEL AV PLAN
- STRÄCKA MED PUMPNING FRÅN GC–PORT

FÖRESLAGNA NIVÅER ÄR ÖVERSIKLIGA OCH BEHÖVER VERIFIERAS I SAMBAND MED SLUTLIG PROJEKTERING

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN

AVVATTNINGSPLAN

DAGVATTEN STORA RÖR
BORGHOLMS KOMMUN

Structor
STRUCTOR MILJÖ ÖST AB
NORRA VÄGEN 37
SE-392 34 KALMAR

UPPDRAG NR	RITAD/KONSTR AV	HANDLÄGGARE
20005	PN	PN/TG
DATUM	ANSVARIG	
2022–08–24	DG	

AVVATTNINGSPLAN
REVIDERING 1: 2021–05–28
REVIDERING 2: 2022–08–24

SKALA	NUMMER	BET
1:2000 (A1)	BILAGA 1	

BILAGA 2

Rapporter från StormTac

Resultatrapport StormTac Web

I denna resultatrapport redovisas in- och utdata (resultat) från simulering med StormTac Web.

3. Föroreningstransport

3.1 Indata

- Årligt basflöde och dagvattenflöde enligt 1. Avrinning.
- Schablonhalter för basflöde resp. dagvattenflöde enligt uppdaterade tabeller på www.stormtac.com.

Markanvändning	Faktor *
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	6.5
Skogs- och ängsmark	
Villaområde med total LOD	

* Vägar: faktor = trafikintensitet = 0-200. Enhet: x 1000 fordon/dygn. Annan markanvändning: faktor = 5 (1-10.
Enhet: -. 5 = standard schablonhalt från databasen för den specifika markanvändningen, 0 = minimum schablonhalt, 10 = maximum schablonhalt.

Relativ osäkerhet (%)

Basflöde / ämne	20
Dagvatten / ämne	20

Basflödeshalt (µg/l) per markanvändning

Markanvändning	**P**	**N**	**Pb**	**Cu**	**Zn**	**Cd**	**Cr**	**Ni**	**Hg**	**SS**
Vägar	52	1600	2.0	13	55	0.034	1.8	5.4	0.032	25000
Skogs- och ängsmark	24	840	0.40	4.0	13	0.023	0.50	1.0	0.0040	1800
Villaområde med total LOD	46	1000	0.72	3.9	21	0.027	0.47	2.6	0.0040	6200

Markanvändning	**Oil**	**PAH16**	**BaP**	**Benz**	**As**	**NH4-N**
Vägar	140	0.060	0.0042	0.0015	0.23	70
Skogs- och ängsmark	40	0.010	0.0010	0.0015	0.23	300
Villaområde med total LOD	45	0.030	0.010	0.0015	0.23	300

Dagvattenhalt (µg/l) per markanvändning. SD = Standard Deviation (standardavvikelse). nd = no data (ingen data)

Markanvändning	**P**	**N**	**Pb**	**Cu**	**Zn**	**Cd**	**Cr**	**Ni**	**Hg**	**SS**
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	160	2000	7.8	27	59	0.32	8.6	6.6	0.087	85000
SD	240	2000	130	52	340	2.5	18	1900	22	130000
Skogs- och ängsmark	89	730	6.0	8.8	23	0.30	3.5	4.2	0.0075	40000
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Villaområde med total LOD	160	1200	6.0	14	64	0.30	2.8	4.8	0.010	25000
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*

Markanvändning	**Oil**	**PAH16**	**BaP**	**Benz**	**As**	**NH4-N**
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	910	0.55	0.019	4.0	2.4	700
SD	4200	2.6	0.14	*nd*	1.8	*nd*
Skogs- och ängsmark	180	0.10	0.010	0.090	4.0	650
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Villaområde med total LOD	260	0.36	0.030	0.090	3.0	800
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*

Klassificering av osäkerhet	Hög säkerhet	Medel säkerhet	Låg säkerhet

3.2 Utdata

Basflödeshalt (µg/l) utan rening

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH16	BaP	Benz	As
Basflödeshalt	27	880	0.48	4.2	15	0.024	0.53	1.3	0.0048	2900	43	0.013	0.0020	0.0015	0.23
Absolut osäkerhet (%)	5.4	180	0.096	0.85	3.1	0.0048	0.11	0.26	0.00095	570	8.7	0.0027	0.00041	0.00030	0.046

	NH4-N
Basflödeshalt	290
Absolut osäkerhet (%)	59

Dagvattenhalt (µg/l) utan rening

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH 16	BaP	Benz	As
Dagvattenhalt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Absolut osäkerhet (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	NH4 -N
Dagvattenhalt	0
Absolut osäkerhet (+/-)	0

Basflödesmängd (kg/år) utan rening

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH16	BaP	Benz	As
Basflödesmängd	1.2	39	0.021	0.19	0.68	0.0011	0.024	0.057	0.00021	130	1.9	0.00060	0.000091	0.000067	0.010
Absolut osäkerhet (+/-)	0.38	12	0.0067	0.060	0.22	0.00033	0.0075	0.018	0.000067	40	0.61	0.00019	0.000029	0.000021	0.0032

	NH4-N
Basflödesmängd	13
Absolut osäkerhet (+/-)	4.1

Dagvattenmängd (kg/år) utan rening

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH 16	BaP	Benz	As
Föroreningsmängd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Absolut osäkerhet (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	NH4-N
Föroreningsmängd	0
Absolut osäkerhet (+/-)	0

Föroreningshalter (µg/l) (dagvatten+basflöde) utan rening

Jämförelse mot gränsvärde där gråmarkerade/fetstilta cellerna visar överskridelse av gränsvärde. Totala fraktioner avses där inget annat anges.

		P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH16	BaP	Benz	As
Beräkning	C	27	880	0.48	4.2	15	0.024	0.53	1.3	0.0048	2900	43	0.013	0.0020	0.0015	0.23
Riktvärde	$C_{cr,sw}$	160	2000	8.0	18	75	0.40	10	15	0.030	40000	400		0.030		
Absolut osäkerhet (+/-)	C	11	350	0.19	1.7	6.1	0.0095	0.21	0.52	0.0019	1100	17	0.0054	0.00082	0.00060	0.092
Relativ osäkerhet (%)	C	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
		NH4-N														
Beräkning	C	290														
Riktvärde	$C_{cr,sw}$															
Absolut osäkerhet (+/-)	C	120														
Relativ osäkerhet (%)	C	40														

Föroreningsmängder (kg/år) (dagvatten+basflöde) utan rening

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH16	BaP	Benz	As
Föroreningsmängd	1.2	39	0.021	0.19	0.68	0.0011	0.024	0.057	0.00021	130	1.9	0.00060	0.000091	0.000067	0.010
Absolut osäkerhet (+/-)	0.38	12	0.0067	0.060	0.22	0.00033	0.0075	0.018	0.000067	40	0.61	0.00019	0.000029	0.000021	0.0032
Relativ osäkerhet (%)	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32
	NH4-N														
Föroreningsmängd	13														
Absolut osäkerhet (+/-)	4.1														
Relativ osäkerhet (%)	32														

Föroreningsmängder (kg/ha/år) (dagvatten+basflöde) utan rening

P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH16	BaP	Benz	As
0.037	1.2	0.00065	0.0058	0.021	0.000032	0.00073	0.0018	0.0000065	3.9	0.059	0.000018	0.0000028	0.0000020	0.00031
NH4-N														
0.40														

Föroreningshalter (µg/l) per markanvändning med dagvatten+basflöde utan rening

Markanvändning	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	52	1600	2.0	13	55	0.034	1.8	5.4	0.032	24515
Skogs- och ängsmark	24	840	0.40	4.0	13	0.023	0.50	1.0	0.0040	1765
Villaområde med total LOD	46	1041	0.72	3.9	21	0.027	0.47	2.6	0.0040	6164

Markanvändning	Oil	PAH16	BaP	Benz	As	NH4-N
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	143	0.060	0.0042	0.0015	0.23	70
Skogs- och ängsmark	40	0.010	0.0010	0.0015	0.23	300
Villaområde med total LOD	45	0.030	0.010	0.0015	0.23	300

Föroreningsmängder (kg/år) per markanvändning med dagvatten+basflöde utan rening

Markanvändning	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0.064	2.0	0.0024	0.016	0.068	0.000042	0.0022	0.0066	0.000039	30
Skogs- och ängsmark	0.93	32	0.015	0.15	0.51	0.00089	0.019	0.039	0.00015	68
Villaområde med total LOD	0.22	4.9	0.0034	0.018	0.10	0.00013	0.0022	0.012	0.000019	29

Markanvändning	Oil	PAH16	BaP	Benz	As	NH4-N
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0.18	0.000074	0.0000051	0.0000018	0.00028	0.086
Skogs- och ängsmark	1.5	0.00039	0.000039	0.000058	0.0089	12
Villaområde med total LOD	0.21	0.00014	0.000047	0.0000071	0.0011	1.4

Basflödesbelastning (kg/år) per markanvändning utan rening

Markanvändning	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0.064	2.0	0.0024	0.016	0.068	0.000042	0.0022	0.0066	0.000039	30
Skogs- och ängsmark	0.93	32	0.015	0.15	0.51	0.00089	0.019	0.039	0.00015	68
Villaområde med total LOD	0.22	4.9	0.0034	0.018	0.10	0.00013	0.0022	0.012	0.000019	29

Markanvändning	Oil	PAH16	BaP	Benz	As	NH4-N
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0.18	0.000074	0.0000051	0.0000018	0.00028	0.086
Skogs- och ängsmark	1.5	0.00039	0.000039	0.000058	0.0089	12
Villaområde med total LOD	0.21	0.00014	0.000047	0.0000071	0.0011	1.4

Dagvattenbelastning (kg/år) per markanvändning utan rening

Markanvändning	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skogs- och ängsmark	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Villaområde med total LOD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Markanvändning	Oil	PAH16	BaP	Benz	As	NH4-N
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0	0	0	0	0	0
Skogs- och ängsmark	0	0	0	0	0	0
Villaområde med total LOD	0	0	0	0	0	0

Resultatrapport StormTac Web

I denna resultatrapport redovisas in- och utdata (resultat) från simulering med StormTac Web.

3. Föroreningstransport

3.1 Indata

- Årligt basflöde och dagvattenflöde enligt 1. Avrinning.
- Schablonhalter för basflöde resp. dagvattenflöde enligt uppdaterade tabeller på www.stormtac.com.

Markanvändning	Faktor *
Gång & cykelväg	5.0
Flerfamiljshusområde med total LOD	
Radhusområde med total LOD	
Villaområde med total LOD	
Skogs- och ängsmark	
Skolområde	5.0
Parkmark	5.0
Parkering	5.0
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	6.5
Väg 1 (ÅDT=500)	0.50

* Vägar: faktor = trafikintensitet = 0-200. Enhet: x 1000 fordon/dygn. Annan markanvändning: faktor = 5 (1-10.
Enhet: -. 5 = standard schablonhalt från databasen för den specifika markanvändningen, 0 = minimum schablonhalt, 10 = maximum schablonhalt.

Relativ osäkerhet (%)

Basflöde / ämne	20
Dagvatten / ämne	20

Basflödeshalt (µg/l) per markanvändning

Markanvändning	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS
Gång & cykelväg	21	880	0.50	5.0	10	0.025	0.50	1.0	0.0020	1200
Flerfamiljshusområde med total LOD	70	1200	1.1	5.8	27	0.038	1.4	3.9	0.0080	9600
Radhusområde med total LOD	58	1100	0.87	4.8	23	0.033	0.70	3.0	0.0060	6200
Villaområde med total LOD	46	1000	0.72	3.9	21	0.027	0.47	2.6	0.0040	6200
Skogs- och ängsmark	24	840	0.40	4.0	13	0.023	0.50	1.0	0.0040	1800
Skolområde	87	1400	1.8	8.3	33	0.064	2.0	4.9	0.012	17000
Parkmark	35	1100	0.72	4.1	8.4	0.027	0.50	1.1	0.0080	12000
Parkering	29	960	3.6	11	47	0.041	2.5	2.2	0.020	35000
Vägar	52	1600	2.0	13	55	0.034	1.8	5.4	0.032	25000

Markanvändning	Oil	PAH16	BaP	Benz	As	NH4-N
Gång & cykelväg	50	0.010	0.0010	0.0015	0.23	300
Flerfamiljshusområde med total LOD	78	0.030	0.010	0.0015	0.23	300
Radhusområde med total LOD	67	0.030	0.010	0.0015	0.23	300
Villaområde med total LOD	45	0.030	0.010	0.0015	0.23	300
Skogs- och ängsmark	40	0.010	0.0010	0.0015	0.23	300
Skolområde	120	0.050	0.0083	0.0015	0.23	300
Parkmark	34	0.010	0.0010	0.0015	0.23	300
Parkering	140	0.14	0.010	0.0015	0.23	70
Vägar	140	0.060	0.0042	0.0015	0.23	70

Dagvattenhalt (µg/l) per markanvändning. SD = Standard Deviation (standardavvikelse). nd = no data (ingen data)

Markanvändning	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS
Gång & cykelväg	85	1800	3.5	23	20	0.30	7.0	4.0	0.050	7400
SD	10	*nd*	33	4.2	20	0.80	*nd*	*nd*	*nd*	200000
Flerfamiljshusområde med total LOD	180	1400	9.0	21	80	0.42	8.4	7.2	0.020	39000
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Radhusområde med total LOD	180	1200	7.2	18	68	0.36	4.2	5.6	0.015	25000
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Villaområde med total LOD	160	1200	6.0	14	64	0.30	2.8	4.8	0.010	25000
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Skogs- och ängsmark	89	730	6.0	8.8	23	0.30	3.5	4.2	0.0075	40000
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Skolområde	300	1600	15	27	100	0.70	12	9.0	0.030	70000
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Parkmark	250	1200	6.0	11	25	0.30	3.0	2.0	0.020	24000
SD	92	3400	0.50	0.50	20	0.16	1.2	*nd*	*nd*	17000
Parkering	140	2400	30	40	140	0.45	15	15	0.080	140000
SD	500	460	220	89	180	1.2	17	5.1	0.30	380000
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	160	2000	7.8	27	59	0.32	8.6	6.6	0.087	85000
SD	240	2000	130	52	340	2.5	18	1900	22	130000
Väg 1 (ÅDT=500)	140	1900	3.4	21	12	0.27	7.1	5.6	0.081	75000
SD	240	2000	130	52	340	2.5	18	1900	22	130000

Markanvändning	Oil	PAH16	BaP	Benz	As	NH4-N
Gång & cykelväg	770	0.13	0.010	0.090	2.4	700
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Flerfamiljshusområde med total LOD	460	0.36	0.030	0.090	3.0	800
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Radhusområde med total LOD	390	0.36	0.030	0.090	3.0	800
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Villaområde med total LOD	260	0.36	0.030	0.090	3.0	800
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Skogs- och ängsmark	180	0.10	0.010	0.090	4.0	650
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Skolområde	700	0.60	0.050	0.090	3.0	800

SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Parkmark	300	0.12	0.0084	0.090	4.0	500
SD	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*	*nd*
Parkering	800	3.5	0.060	4.0	3.9	700
SD	200	27	1.6	*nd*	*nd*	*nd*
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	910	0.55	0.019	4.0	2.4	700
SD	4200	2.6	0.14	*nd*	1.8	*nd*
Väg 1 (ÅDT=500)	780	0.11	0.011	4.0	2.4	700
SD	4200	2.6	0.14	*nd*	1.8	*nd*

Klassificering av osäkerhet	Hög säkerhet	Medel säkerhet	Låg säkerhet

3.2 Utdata

Basflödeshalt (µg/l) utan rening

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH16	BaP	Benz	As
Basflödeshalt	40	1000	0.75	5.2	21	0.028	0.77	2.2	0.0074	6200	59	0.022	0.0046	0.0015	0.23
Absolut osäkerhet (%)	7.9	200	0.15	1.0	4.2	0.0056	0.15	0.44	0.0015	1200	12	0.0045	0.00091	0.00030	0.046
	NH4-N														
Basflödeshalt	280														
Absolut osäkerhet (%)	56														

Dagvattenhalt (µg/l) utan rening

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH 16	BaP	Benz	As
Dagvattenhalt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Absolut osäkerhet (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	NH4 -N														
Dagvattenhalt	0														
Absolut osäkerhet (+/-)	0														

Basflödesmängd (kg/år) utan rening

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH16	BaP	Benz	As
Basflödesmängd	1.8	45	0.033	0.23	0.93	0.0013	0.034	0.099	0.00033	270	2.6	0.00100	0.00020	0.000067	0.010
Absolut osäkerhet (+/-)	0.56	14	0.011	0.073	0.30	0.00040	0.011	0.031	0.00010	87	0.83	0.00032	0.000064	0.000021	0.0032
	NH4-N														
Basflödesmängd	12														
Absolut osäkerhet (+/-)	3.9														

Dagvattenmängd (kg/år) utan rening

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH 16	BaP	Benz	As
Föroreningsmängd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Absolut osäkerhet (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	NH4-N														
Föroreningsmängd	0														
Absolut osäkerhet (+/-)	0														

Föroreningshalter (µg/l) (dagvatten+basflöde) utan rening

Jämförelse mot gränsvärde där gråmarkerade/fetstilta cellerna visar överskridelse av gränsvärde. Totala fraktioner avses där inget annat anges.

		P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH16	BaP	Benz	As
Beräkning	C	40	1000	0.75	5.2	21	0.028	0.77	2.2	0.0074	6200	59	0.022	0.0046	0.0015	0.23
Riktvärde	$C_{cr,sw}$	160	2000	8.0	18	75	0.40	10	15	0.030	40000	400		0.030		
Absolut osäkerhet (+/-)	C	16	400	0.30	2.1	8.4	0.011	0.31	0.89	0.0030	2500	24	0.0090	0.0018	0.00060	0.092
Relativ osäkerhet (%)	C	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
		NH4-N														
Beräkning	C	280														
Riktvärde	$C_{cr,sw}$															
Absolut osäkerhet (+/-)	C	110														
Relativ osäkerhet (%)	C	40														

Föroreningsmängder (kg/år) (dagvatten+basflöde) utan rening

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH16	BaP	Benz	As
Föroreningsmängd	1.8	45	0.033	0.23	0.93	0.0013	0.034	0.099	0.00033	270	2.6	0.00100	0.00020	0.000067	0.010
Absolut osäkerhet (+/-)	0.56	14	0.011	0.073	0.30	0.00040	0.011	0.031	0.00010	87	0.83	0.00032	0.000064	0.000021	0.0032
Relativ osäkerhet (%)	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32
	NH4-N														
Föroreningsmängd	12														
Absolut osäkerhet (+/-)	3.9														
Relativ osäkerhet (%)	32														

Föroreningsmängder (kg/ha/år) (dagvatten+basflöde) utan rening

P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Oil	PAH16	BaP	Benz	As
0.054	1.4	0.0010	0.0071	0.029	0.000038	0.0010	0.0030	0.000010	8.4	0.080	0.000031	0.0000062	0.0000020	0.00031
NH4-N														
0.38														

Föroreningshalter (µg/l) per markanvändning med dagvatten+basflöde utan rening

Markanvändning	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS
Gång & cykelväg	21	875	0.50	5.0	10	0.025	0.50	1.0	0.0020	1200
Flerfamiljshusområde med total LOD	70	1190	1.1	5.8	27	0.038	1.4	3.9	0.0080	9588
Radhusområde med total LOD	58	1079	0.87	4.8	23	0.033	0.70	3.0	0.0060	6164
Villaområde med total LOD	46	1041	0.72	3.9	21	0.027	0.47	2.6	0.0040	6164
Skogs- och ängsmark	24	840	0.40	4.0	13	0.023	0.50	1.0	0.0040	1765
Skolområde	87	1400	1.8	8.3	33	0.064	2.0	4.9	0.012	17433
Parkmark	35	1050	0.72	4.1	8.4	0.027	0.50	1.1	0.0080	12203
Parkering	29	963	3.6	11	47	0.041	2.5	2.2	0.020	34867
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	52	1600	2.0	13	55	0.034	1.8	5.4	0.032	24515
Väg 1 (ÅDT=500)	52	1600	2.0	13	55	0.034	1.8	5.4	0.032	24515

Markanvändning	Oil	PAH16	BaP	Benz	As	NH4-N
Gång & cykelväg	50	0.010	0.0010	0.0015	0.23	300
Flerfamiljshusområde med total LOD	78	0.030	0.010	0.0015	0.23	300
Radhusområde med total LOD	67	0.030	0.010	0.0015	0.23	300
Villaområde med total LOD	45	0.030	0.010	0.0015	0.23	300
Skogs- och ängsmark	40	0.010	0.0010	0.0015	0.23	300
Skolområde	120	0.050	0.0083	0.0015	0.23	300
Parkmark	34	0.010	0.0010	0.0015	0.23	300
Parkering	138	0.14	0.010	0.0015	0.23	70
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	143	0.060	0.0042	0.0015	0.23	70
Väg 1 (ÅDT=500)	143	0.060	0.0042	0.0015	0.23	70

Föroreningsmängder (kg/år) per markanvändning med dagvatten+basflöde utan rening

Markanvändning	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS
Gång & cykelväg	0.0020	0.084	0.000048	0.00048	0.00095	0.0000024	0.000048	0.000095	0.00000019	0.11
Flerfamiljshusområde med total LOD	0.37	6.3	0.0057	0.031	0.14	0.00020	0.0074	0.021	0.000042	51
Radhusområde med total LOD	0.30	5.5	0.0044	0.025	0.12	0.00017	0.0036	0.016	0.000031	32
Villaområde med total LOD	0.24	5.3	0.0037	0.020	0.11	0.00014	0.0024	0.013	0.000021	32
Skogs- och ängsmark	0.57	20	0.0094	0.094	0.31	0.00054	0.012	0.024	0.000094	42
Skolområde	0.059	0.95	0.0012	0.0056	0.023	0.000043	0.0014	0.0033	0.0000082	12
Parkmark	0.017	0.50	0.00034	0.0020	0.0040	0.000013	0.00024	0.00052	0.0000038	5.8
Parkering	0.0040	0.13	0.00049	0.0015	0.0064	0.0000056	0.00034	0.00030	0.0000027	4.8
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0.064	2.0	0.0024	0.016	0.068	0.000042	0.0022	0.0066	0.000039	30
Väg 1 (ÅDT=500)	0.14	4.3	0.0054	0.035	0.15	0.000093	0.0049	0.015	0.000087	67

Markanvändning	Oil	PAH16	BaP	Benz	As	NH4-N
Gång & cykelväg	0.0048	0.00000095	0.000000095	0.00000014	0.000022	0.029
Flerfamiljshusområde med total LOD	0.41	0.00016	0.000053	0.0000079	0.0012	1.6
Radhusområde med total LOD	0.34	0.00015	0.000051	0.0000077	0.0012	1.5
Villaområde med total LOD	0.23	0.00015	0.000051	0.0000077	0.0012	1.5
Skogs- och ängsmark	0.94	0.00024	0.000024	0.000035	0.0054	7.1
Skolområde	0.082	0.000034	0.0000057	0.0000010	0.00016	0.20
Parkmark	0.016	0.0000048	0.00000048	0.00000072	0.00011	0.14
Parkering	0.019	0.000019	0.0000014	0.00000020	0.000031	0.0095
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0.18	0.000074	0.0000051	0.0000018	0.00028	0.086
Väg 1 (ÅDT=500)	0.39	0.00016	0.000011	0.0000041	0.00062	0.19

Basflödesbelastning (kg/år) per markanvändning utan rening

Markanvändning	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS
Gång & cykelväg	0.0020	0.084	0.000048	0.00048	0.00095	0.0000024	0.000048	0.000095	0.00000019	0.11
Flerfamiljshusområde med total LOD	0.37	6.3	0.0057	0.031	0.14	0.00020	0.0074	0.021	0.000042	51
Radhusområde med total LOD	0.30	5.5	0.0044	0.025	0.12	0.00017	0.0036	0.016	0.000031	32
Villaområde med total LOD	0.24	5.3	0.0037	0.020	0.11	0.00014	0.0024	0.013	0.000021	32
Skogs- och ängsmark	0.57	20	0.0094	0.094	0.31	0.00054	0.012	0.024	0.000094	42
Skolområde	0.059	0.95	0.0012	0.0056	0.023	0.000043	0.0014	0.0033	0.0000082	12
Parkmark	0.017	0.50	0.00034	0.0020	0.0040	0.000013	0.00024	0.00052	0.0000038	5.8
Parkering	0.0040	0.13	0.00049	0.0015	0.0064	0.0000056	0.00034	0.00030	0.0000027	4.8
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0.064	2.0	0.0024	0.016	0.068	0.000042	0.0022	0.0066	0.000039	30
Väg 1 (ÅDT=500)	0.14	4.3	0.0054	0.035	0.15	0.000093	0.0049	0.015	0.000087	67

Markanvändning	Oil	PAH16	BaP	Benz	As	NH4-N
Gång & cykelväg	0.0048	0.00000095	0.000000095	0.00000014	0.000022	0.029
Flerfamiljshusområde med total LOD	0.41	0.00016	0.000053	0.0000079	0.0012	1.6
Radhusområde med total LOD	0.34	0.00015	0.000051	0.0000077	0.0012	1.5
Villaområde med total LOD	0.23	0.00015	0.000051	0.0000077	0.0012	1.5
Skogs- och ängsmark	0.94	0.00024	0.000024	0.000035	0.0054	7.1
Skolområde	0.082	0.000034	0.0000057	0.0000010	0.00016	0.20
Parkmark	0.016	0.0000048	0.00000048	0.00000072	0.00011	0.14
Parkering	0.019	0.000019	0.0000014	0.00000020	0.000031	0.0095
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0.18	0.000074	0.0000051	0.0000018	0.00028	0.086
Väg 1 (ÅDT=500)	0.39	0.00016	0.000011	0.0000041	0.00062	0.19

Dagvattenbelastning (kg/år) per markanvändning utan rening

Markanvändning	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS
Gång & cykelväg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Flerfamiljshusområde med total LOD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Radhusområde med total LOD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Villaområde med total LOD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skogs- och ängsmark	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skolområde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Parkmark	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Parkering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Väg 1 (ÅDT=500)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Markanvändning	Oil	PAH16	BaP	Benz	As	NH4-N
Gång & cykelväg	0	0	0	0	0	0
Flerfamiljshusområde med total LOD	0	0	0	0	0	0
Radhusområde med total LOD	0	0	0	0	0	0
Villaområde med total LOD	0	0	0	0	0	0
Skogs- och ängsmark	0	0	0	0	0	0
Skolområde	0	0	0	0	0	0
Parkmark	0	0	0	0	0	0
Parkering	0	0	0	0	0	0
Väg 2 (ÅDT 6500 (källa trafikverket 2014))	0	0	0	0	0	0
Väg 1 (ÅDT=500)	0	0	0	0	0	0

Bilaga 5

SOUNDCON

PROJEKTRAPPORT

12164
Östra Stora Rör 2:1 m fl, Borgholm
Trafikbullerutredning

Rapport	12164-17040300.doc	***Revidering 2***
Antal sidor:	10	
Bilagor:	B01 – B24	
Uppdragsansvarig	Andreas Berg	
Kvalitetsgranskare	Torbjörn Appelberg	
Datum	2021-06-07	

Innehåll

1. Bakgrund och syfte 2
2. Riktvärden för trafikbuller 4
3. Förutsättningar 5
4. Trafikdata 6
5. Utförda beräkningar 6
6. Slutsatser 8
6.1. Kommentarer 9
7. Beräkningsnoggrannhet 10

1. Bakgrund och syfte

Borgholms kommun arbetar med ny detaljplan utmed väg 136 (Östra Stora Rör 2:1 m fl) beläget cirka 1,5 mil söder om Borgholm. Planområdet syftar till att möjliggöra ny bostadsbebyggelse.

2017 utfördes en trafikbullerutredning av Soundcon AB gällande rubricerat objekt och efter samråd år 2017 så utfördes diverse revideringar gällande dåvarande detaljplan och således har Soundcon AB åter kontaktats för att utföra nya trafikbullerberäkningar gällande ny detaljplan utmed väg 136 (Östra Stora Rör 2:1 m fl).

Då planområdet ligger i anslutning till vägtrafik efterfrågas en trafikbullerutredning. Trafikbullerutredningen syftar till att beräkna vilka trafikbullernivåer som kan förväntas att uppträda inom planområdet i framtiden.

Beräkning har även utförts för framtida medeldygnstrafik under de mer trafikerade sommarmånaderna (juni-augusti).

I de fall riktvärde gällande trafikbuller vid bostadsbyggnader bedöms överskrida riktvärde har trafikbullerutredning kompletterats med skyddsåtgärder som ex. bullervall, bullerplank.

1. Olika bullermått

Ekvivalent ljudnivå är ett slags medelljudnivå under en given tidsperiod (t ex ett dygn).

Maximal ljudnivå är den högsta momentana ljudnivån (med mycket kort varaktighet, tidsvägning F (dvs 0,125 sekund) under en enstaka bullerhändelse, t ex en busspassage.

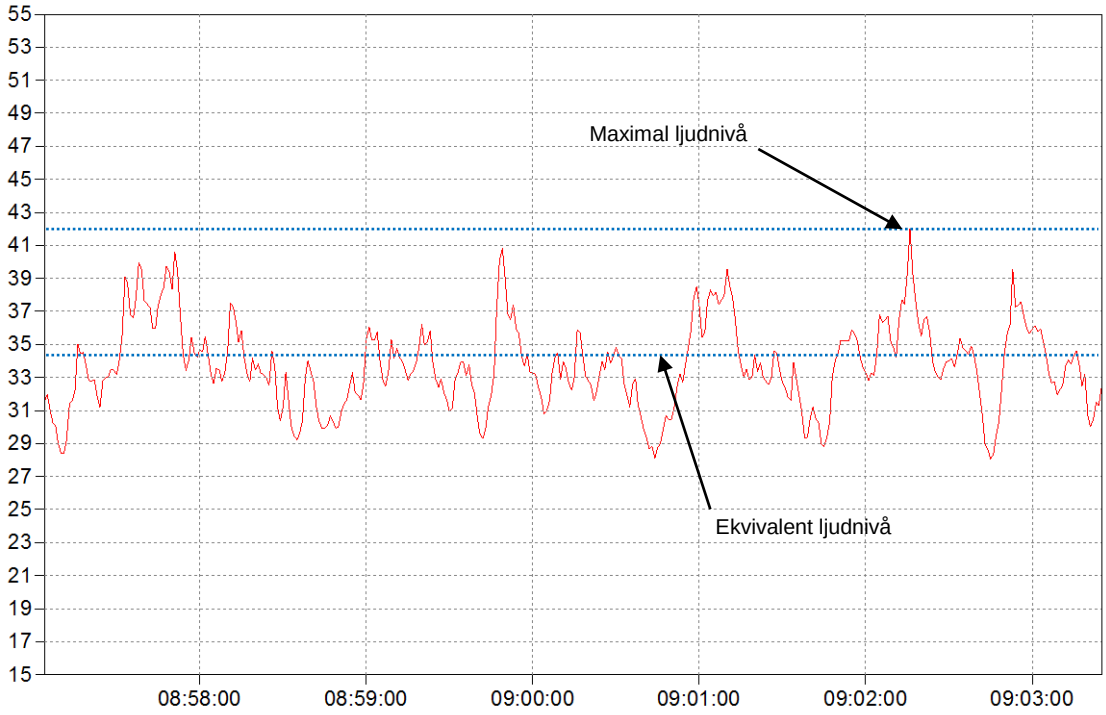

Figur 1 Exempel på ljudnivåns variation (inomhus) över tiden vid en trafikled med periodens ekvivalenta och maximala ljudnivå.

2. Riktvärden för trafikbuller

Regeringen har beslutat om en förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader, SFS 2015:216 som utfärdades 9:e april 2015 och gäller planärenden startade efter 1:a januari 2015. En ändring av förordningen (2017:359) som trädde i kraft 2017-07-01 har sedan införts. Förordningen innehåller riktvärden för trafikbuller vid bostadsbyggnader och ska tillämpas både vid bedömningar enligt plan- och bygglagen samt enligt miljöbalken, se tabell nedan:

Riktvärdena berör endast ljudnivåer utomhus och påverkar inte det befintliga regelverket gällande ljudnivåer inomhus. Vid beräkning av bullervärden vid en bostadsbyggnad ska hänsyn tas till framtida trafik som har betydelse för bullersituationen.

Riktvärden för bostäder enligt förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader SFS 2017:359 om trafikbuller vid bostadsbyggnader anges följande avseende buller från spårtrafik och vägar:

Buller från spårtrafik och vägar	**Högsta trafikbullernivå, dBA (frifältsvärde)**	
Utomhus	**Ekvivalent ljudnivå**	**Maximal ljudnivå**
Vid en bostadsbyggnads fasad	60 a)	-
Vid bostad om högst 35 kvadratmeter	65	-
Vid en uteplats (om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden)	50	70 b)

a) Om den angivna ljudnivån ändå överskrids bör:

1. minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden, och

2. minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden.

b) Om den ljudnivå om 70 dBA maximal ljudnivå som anges i 3 § första stycket 2 ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dBA maximal ljudnivå fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.

I Boverkets Promemoria daterad 2016-06-01 anges att en balkong eller uteplats som inte uppfyller riktvärden på ljudnivåer kan utgöra ett komplement, så länge tillgång finns till en (gemensam) uteplats som uppfyller riktvärden.

3. Förutsättningar

Planområdet ligger cirka 1,5 mil söder om Borgholm, väster om väg 136. Idag utgörs området av äng- och skogsbevuxen mark. I figur nedan framgår plankarta över området

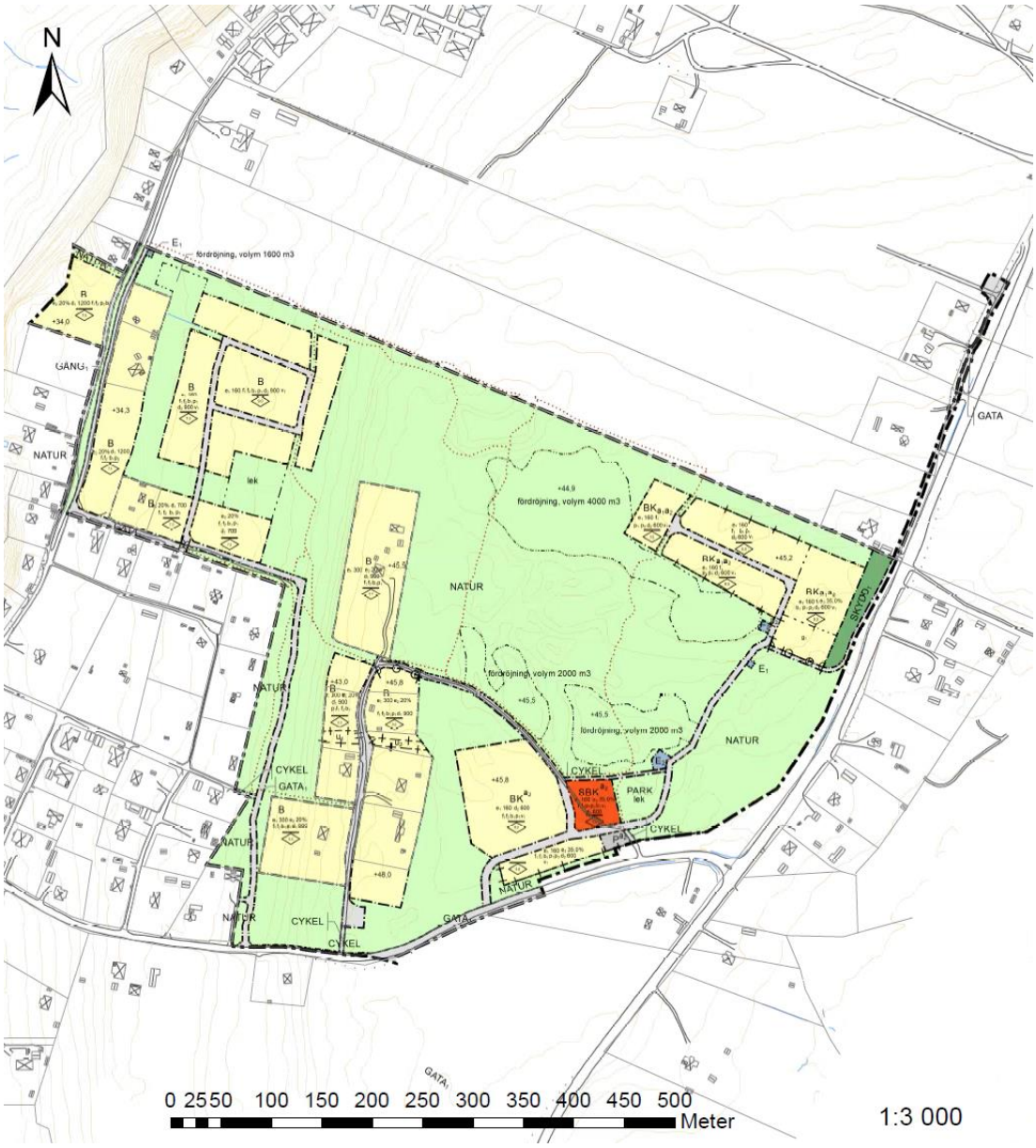

Figur 1 redovisar planområdeskarta

4. Trafikdata

Uppgifter angående trafikdata har erhållits av Trafikverkets flödeskartor och avser trafikmätningar år 2018 för väg 136 samt 2012 för Stora Rörsvägen. Erhållna trafikmätningar har räknats upp till en framtidsprognos för år 2040. I framtidsprognosen har trafikflödena räknats upp med Trafikverkets uppräkningstal EVA för regionen.

Följande trafikuppgifter ligger till grund för beräkningarna.

Vägar 2040	ÅDT	Andel tung trafik	Hastighet
Väg 136	9230	8 %	80 km/h
Stora Rörsvägen	450	6 %	70/50 km/h

För framtida sommarmånaderna (juni-augusti) så har trafiksiffror erhållits från *PM Trafikanalys-Korsning vid Ekerum* utförd av Trafikverket (strax norr om planområdet) och avser framtidssituation år 2040. I tabell nedan framgår data för situation.

Vägar 2035 (Sommar-månaderna 2035)	SDT[1]	Andel tung trafik	Hastighet
Väg 136	20 000	7 %	80 km/h
Stora Rörsvägen	1 000	6 %	70/50 km/h

[1]Sommarmedeldygnstrafik

5. Utförda beräkningar

Beräkningarna har utförts enligt Nordiska beräkningsmodellen för vägtrafikbuller, SNV rapport 4653 och genomförts i programmet SoundPlan ver 8.0.

Resultaten från beräkningarna redovisas i bilagor som ljudutbredningskartor i steg om 5 dBA. Ljudutbredningskartorna inkluderar fasadreflexer.

Bilagor B01-B04 avser årsmedeldygnstrafik år 2040

Bilaga B01 Ekvivalent ljudnivå 2 meter över mark

Bilaga B02 Maximal ljudnivå 2 meter över mark

Bilaga B03 Ekvivalent ljudnivå 5 meter över mark

Bilaga B04 Maximal ljudnivå 5 meter över mark

Bilagor B05-B08 avser trafik under sommarmånaderna (juni-augusti) år 2040

Bilaga B05 Ekvivalent ljudnivå 2 meter över mark

Bilaga B06 Maximal ljudnivå 2 meter över mark

Bilaga B07 Ekvivalent ljudnivå 5 meter över mark

Bilaga B08 Maximal ljudnivå 5 meter över mark

Bilagor B09-B12 avser årsmedeldygnstrafik år 2040 + bullervall cirka 2,5 – 3 m över mark

Bilaga B09 Ekvivalent ljudnivå 2 meter över mark

Bilaga B10 Maximal ljudnivå 2 meter över mark

Bilaga B11 Ekvivalent ljudnivå 5 meter över mark

Bilaga B12 Maximal ljudnivå 5 meter över mark

Bilagor B13-B16 avser årsmedeldygnstrafik år 2040 + bullerplank cirka 2 m över vägbana (Väg 136)

Bilaga B13 Ekvivalent ljudnivå 2 meter över mark

Bilaga B14 Maximal ljudnivå 2 meter över mark

Bilaga B15 Ekvivalent ljudnivå 5 meter över mark

Bilaga B16 Maximal ljudnivå 5 meter över mark

Bilagor B17-B20 avser trafik under sommarmånaderna (juni-augusti) år 2040 + bullervall cirka 2,5 – 3 m över mark

Bilaga B17 Ekvivalent ljudnivå 2 meter över mark

Bilaga B18 Maximal ljudnivå 2 meter över mark

Bilaga B19 Ekvivalent ljudnivå 5 meter över mark

Bilaga B20 Maximal ljudnivå 5 meter över mark

Bilagor B21-B22 avser trafik under sommarmånaderna (juni-augusti) år 2040 + bullerplank cirka 2 m över vägbana (Väg 136)

Bilaga B21 Ekvivalent ljudnivå 2 meter över mark

Bilaga B22 Maximal ljudnivå 2 meter över mark

Bilagor B23-B24 avser trafik under sommarmånaderna (juni-augusti) år 2040 + bullerplank cirka 2,5 m över vägbana (Väg 136)

Bilaga B23 Ekvivalent ljudnivå 5 meter över mark

Bilaga B24 Maximal ljudnivå 5 meter över mark

6. Slutsatser

Årsmedeldygnstrafik 2040

Gällande ljudutbredning 2 m över mark (1-plansvillor) så uppfylls riktvärdet högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå för samtliga bostadstomter inom planområdet.

Gällande ljudutbredning 5 m över mark (2-plansvillor) så överskrides riktvärdet för de närmst belägna tomterna utmed Väg 136. Övriga bostadstomter inom planområdet uppfyller riktvärdet högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadstomter.

Sommarmånaderna (juni-augusti) år 2040

Gällande ljudutbredning både 2 m över mark samt 5 m över mark så överskrides riktvärdet för de närmst belägna tomterna utmed Väg 136. Övriga bostadstomter inom planområdet uppfyller riktvärdet högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid *bostadstomter.*

Årsmedeldygnstrafik 2040 + bullervall cirka 2,5 – 3 m över mark

Gällande ljudutbredning 2 m över mark samt 5 m över mark så uppfylls riktvärdet högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå för samtliga bostadstomter inom planområdet. Tomtgräns närmst Väg 136 tangerar/överskrider riktvärdet precis. Dock bedöms bostadsfasad ej placeras så pass nära tomtgräns och därav bedöms riktvärde gällande trafikbuller (ekvivalent ljudnivå) uppfyllas.

Årsmedeldygnstrafik 2040 + bullerplank cirka 2 m över vägbana (Väg 136)

Gällande ljudutbredning 2 m över mark samt 5 m över mark så uppfylls riktvärdet högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå för samtliga bostadstomter inom planområdet.

Sommarmånaderna (juni-augusti) år 2040 + bullervall cirka 2,5 – 3 m över mark

Gällande ljudutbredning 2 m över mark så uppfylls riktvärdet högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå för samtliga bostadstomter inom planområdet.

Gällande ljudutbredning 5 m över mark (så överskrides riktvärdet för de närmst belägna tomterna utmed Väg 136. Övriga bostadstomter inom planområdet uppfyller riktvärdet högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadstomter.

Sommarmånaderna (juni-augusti) år 2040 + bullerplank cirka 2 m över vägbana (Väg 136)

Gällande ljudutbredning 2 m över mark så uppfylls riktvärdet högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå för samtliga bostadstomter inom planområdet.

Gällande ljudutbredning 5 m över mark (så överskrides riktvärdet för de närmst belägna tomterna utmed Väg 136. Övriga bostadstomter inom planområdet uppfyller riktvärdet högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadstomter.

Sommarmånaderna (juni-augusti) år 2040 + bullerplank cirka 2,5 m över vägbana (Väg 136)

Gällande ljudutbredning 5 m över mark så uppfylls riktvärdet högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå för samtliga bostadstomter inom planområdet.

Uteplats/uteplatser

Förordningen innehåller även riktvärden för uteplatser där den ekvivalenta ljudnivån ej bör överstiga 50 dBA och den maximala ljudnivån 70 dBA.

I Boverkets Promemoria daterad 2016-06-01 anges att en balkong eller uteplats som inte uppfyller riktvärden på ljudnivåer kan utgöra ett komplement, så länge tillgång finns till en uteplats som uppfyller riktvärden.

Genom att anlägga uteplats (minst en uteplats) i anslutning mot eget bostadshus (dvs. eget bostadshus avskärmar buller från Väg 136 eller Stora Rörsvägen), så bedöms det att riktvärde gällande uteplats uppfylls.

Detta gäller enbart bostäder placerade i anslutning till Väg 136 och Stora Rörsvägen. Övriga bostäder uppfyller riktvärden för uteplatser

6.1. Kommentarer

Nedan kommenteras beräkningsfallet med bullervall utmed Väg 136 då detta alternativ är högst önskvärt samt placering/utformning av bostäder i anslutning till Väg 136 då det är dessa bostäder som ev. kan erhålla ljudnivåer vid fasader som överskrider riktvärden för trafikbuller (SFS 2015:216).

- Ett alternativ för uppfyllnad av riktvärde är att bostäder (troligtvis flerbostadshus) placeras västerut inom tomtgräns där riktvärde gällande trafikbuller uppfylls (se bilaga B19, dvs. bostäder placeras inom orange markering). Ett alternativ kan då vara att placera ev. garage/förrådsbyggnader (vilka ej innefattas av ljudkrav) mer österut, sydöst inom tomtgräns för att ytterligera minska bullerspridningen till utsatt tomt.

- Ett annat alternativ är att man utför bostäder på plan 2 som genomgående med minst hälften av boningsrummen (sovrum, vardagsrum) riktade mot väster. Förordningen om trafikbuller (SFS 2015:216) anger att för de fasader som utsätt för ekvivalenta ljudnivåer som överskrider 60 dBA så skall minst hälften av boningsrummen vändas mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå underskrides samt 70 dBA maximal ljudnivå underskrides.

  Genom att för ex. ett flerbostadshus placera minst hälften av boningsrummen mot väst så uppfylls avsteg enligt ovan (SFS 2015:216).

- Övrigt så skal det tilläggas att genom placering av ett flerbostadshus med långsida utmed Väg 136 samt genomgående bostäder så bedöms det att man erhåller en skyddad sida där ev. uteplatser eller en gemensam uteplats kan placeras mot väst där även riktvärde gällande uteplats uppfylls (SFS 2015:216).

- I de fall man önskar utföra en öppning i bullerskyddsvall/skärm så skall vall/skärm gå om lott. Överlappet mellan vallar/skärmar bör vara minst tre gånger så långt som avståndet mellan dem (se exempel nedan).

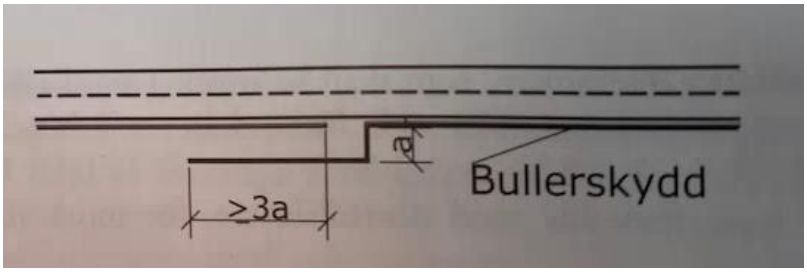

7. Beräkningsnoggrannhet

Den nordiska beräkningsmodellen för vägtrafik har en noggrannhet på ± 3 dB för avstånd upp till 50 m från väg och ± 5 dB för avstånd upp till 200 m från väg.

Noggrannheten i utförda beräkningar beror även på kvaliteten/noggrannheten i indata, såsom t ex trafikuppgifter, höjdinformation, placering/utformning av byggnader och byggnaders höjder. Sammantaget ger detta, som bäst, en noggrannhet på ± 3 dB.

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040

Dygnsekvivalent ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Ekvivalent ljudnivå

$L_{A,eq}$ (dBA)

>	65
60 -	65
55 -	60
50 -	55
<=	50

0 15 30 60 90 120 150 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B01

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

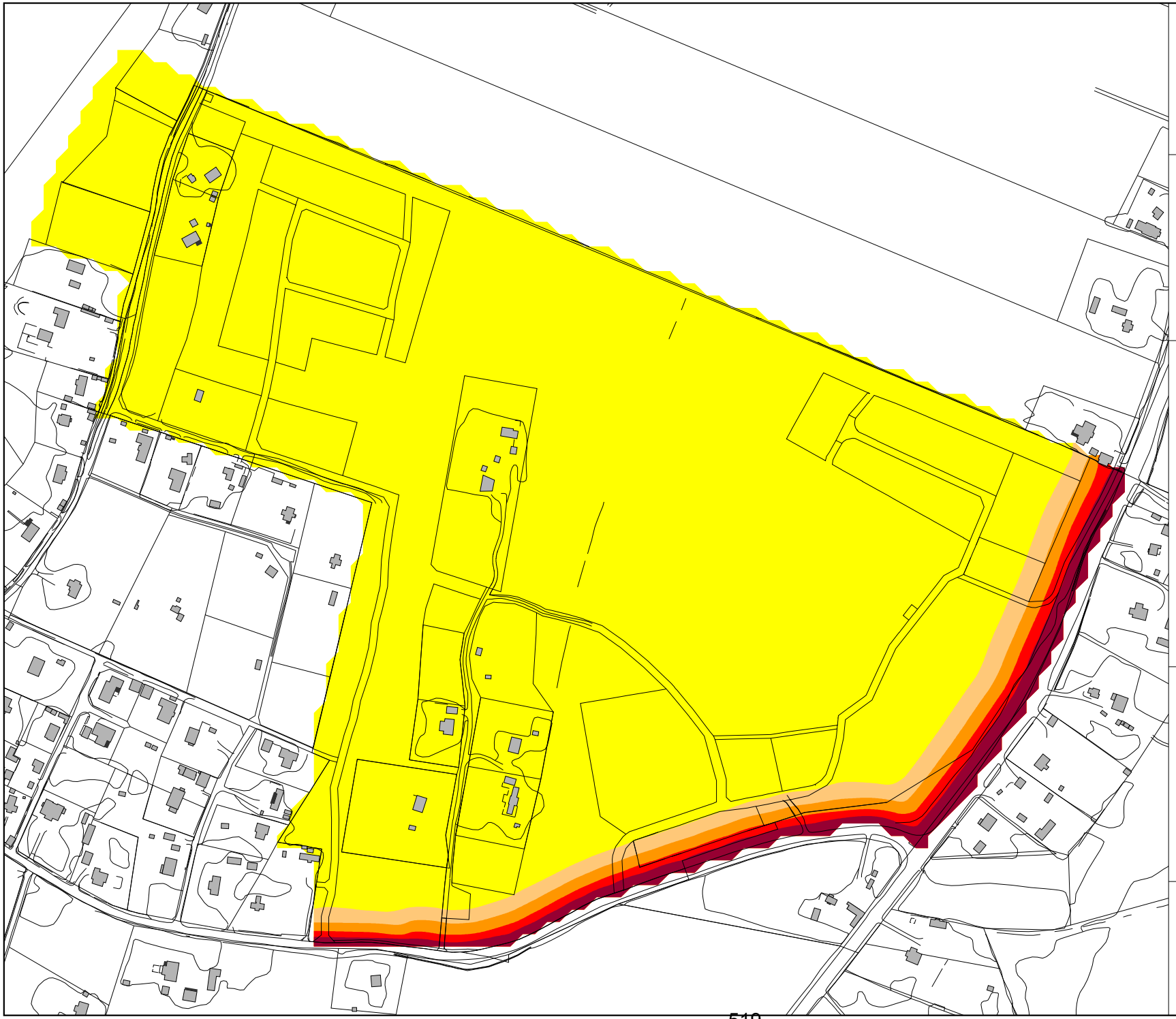

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040

Maximal ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

>	80
75 -	80
70 -	75
65 -	70
<=	65

0 15 30 60 90 120 150 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B02

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040

Dygnsekvivalent ljudnivå 5 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Ekvivalent ljudnivå

$L_{A,eq}$ (dBA)

>	65
60 -	65
55 -	60
50 -	55
<=	50

0 15 30 60 90 120 150 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B03

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

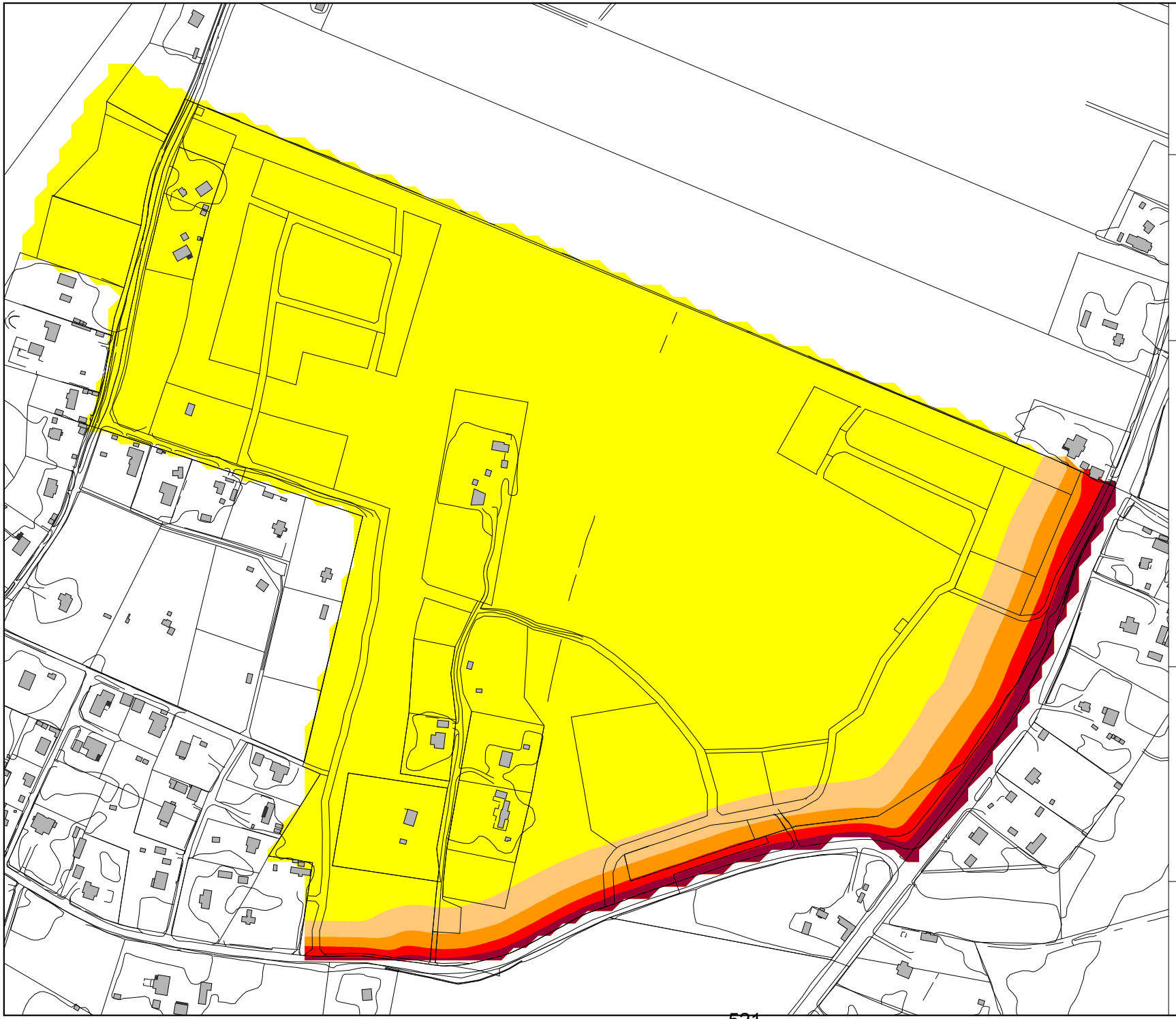

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040

Maximal ljudnivå 5 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

	> 80
	75 - 80
	70 - 75
	65 - 70
	<= 65

0 15 30 60 90 120 150 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B04

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månaderna (Juni - Augusti)

Dygnsekvivalent ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Ekvivalent ljudnivå

$L_{A,eq}$ (dBA)

>	65
60 -	65
55 -	60
50 -	55
<=	50

0 15 30 60 90 120 150 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B05

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

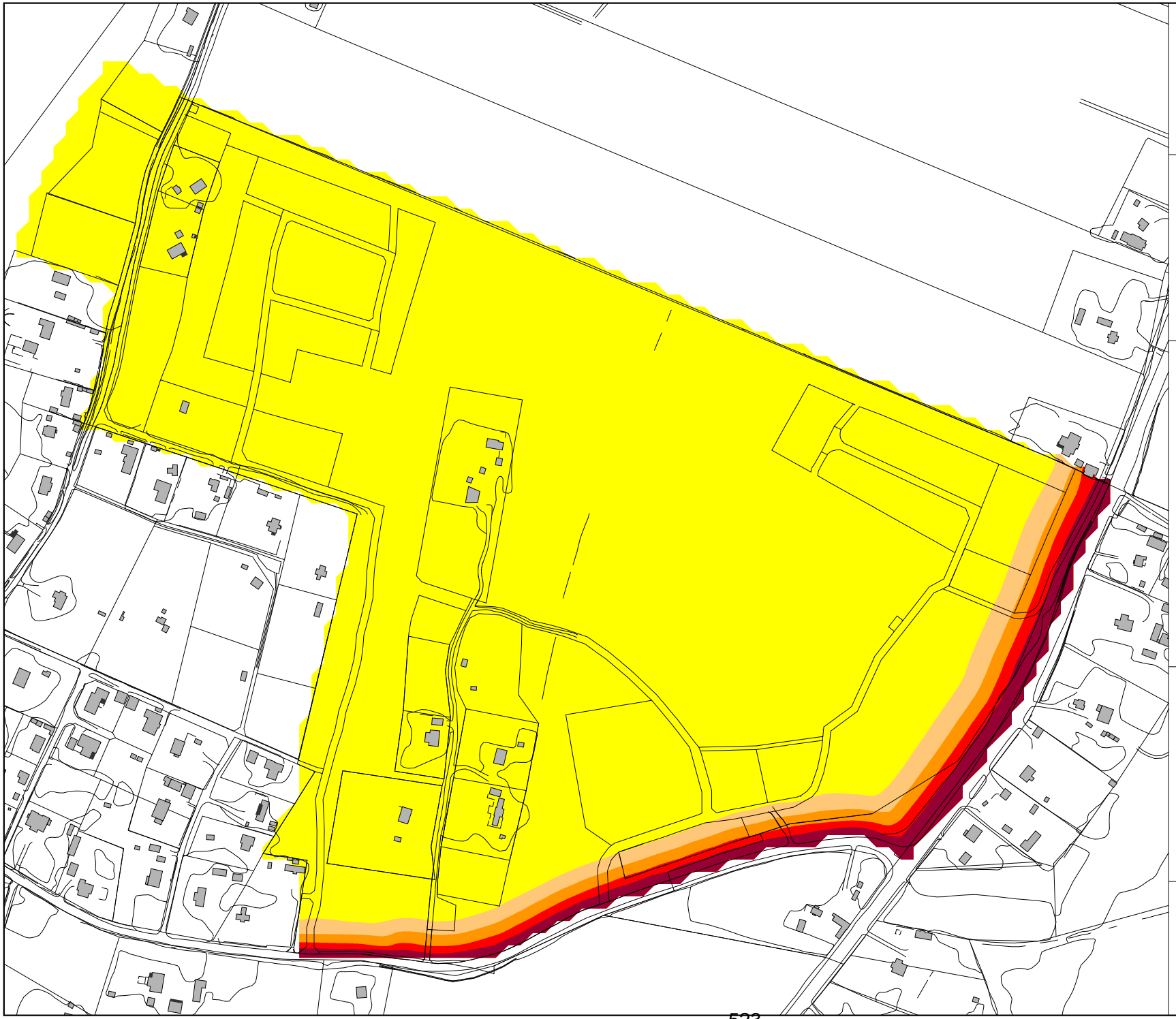

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månaderna (Juni - Augusti)

Maximal ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

>	80
75 -	80
70 -	75
65 -	70
<=	65

0 15 30 60 90 120 150 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B06

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månaderna (Juni - Augusti)

Dygnsekvivalent ljudnivå 5 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Ekvivalent ljudnivå

$L_{A,eq}$ (dBA)

	> 65
	60 - 65
	55 - 60
	50 - 55
	<= 50

0 15 30 60 90 120 150 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B07

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

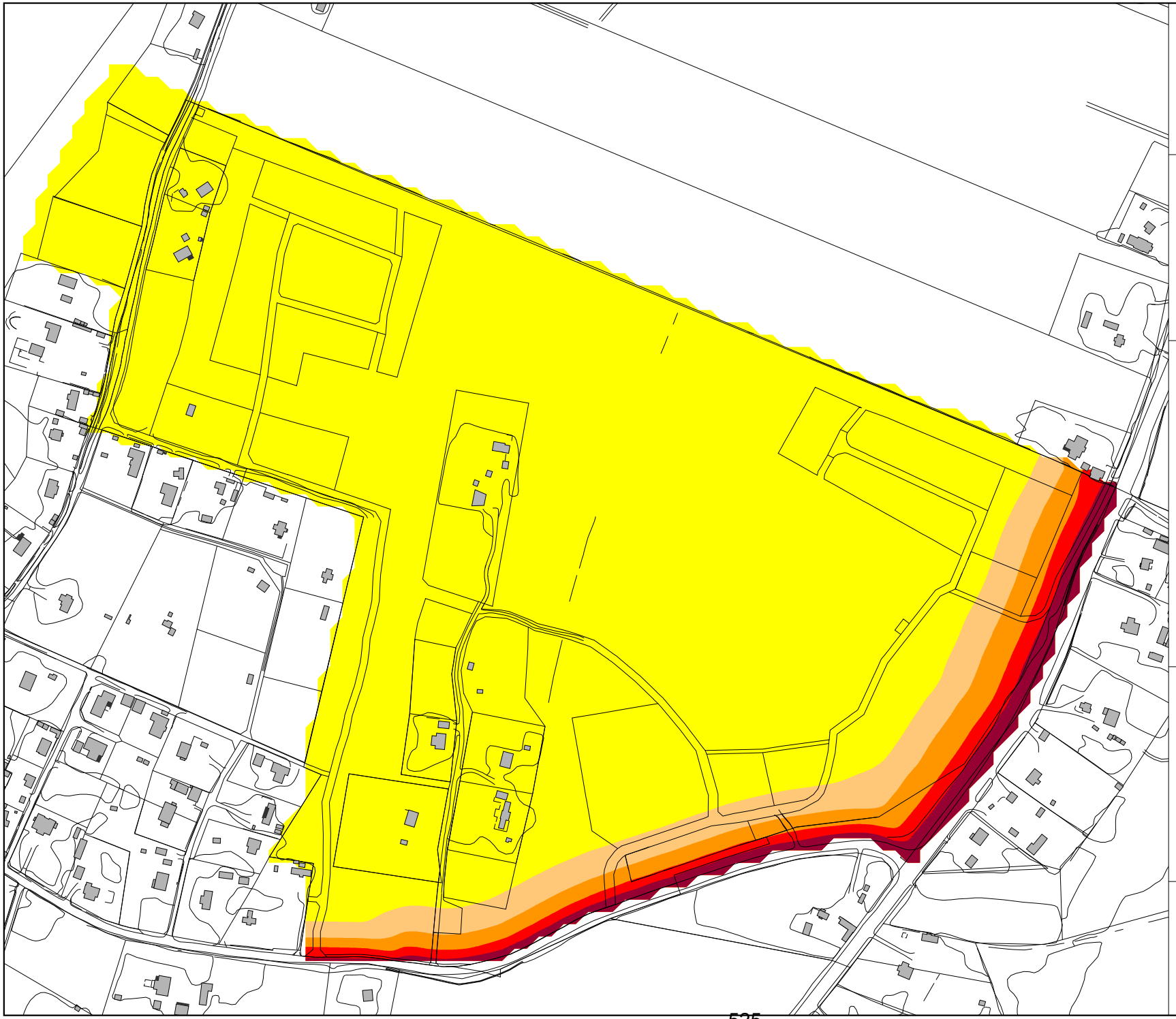

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månaderna (Juni - Augusti)

Maximal ljudnivå 5 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

>	80
75 -	80
70 -	75
65 -	70
<=	65

0 15 30 60 90 120 150 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B08

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

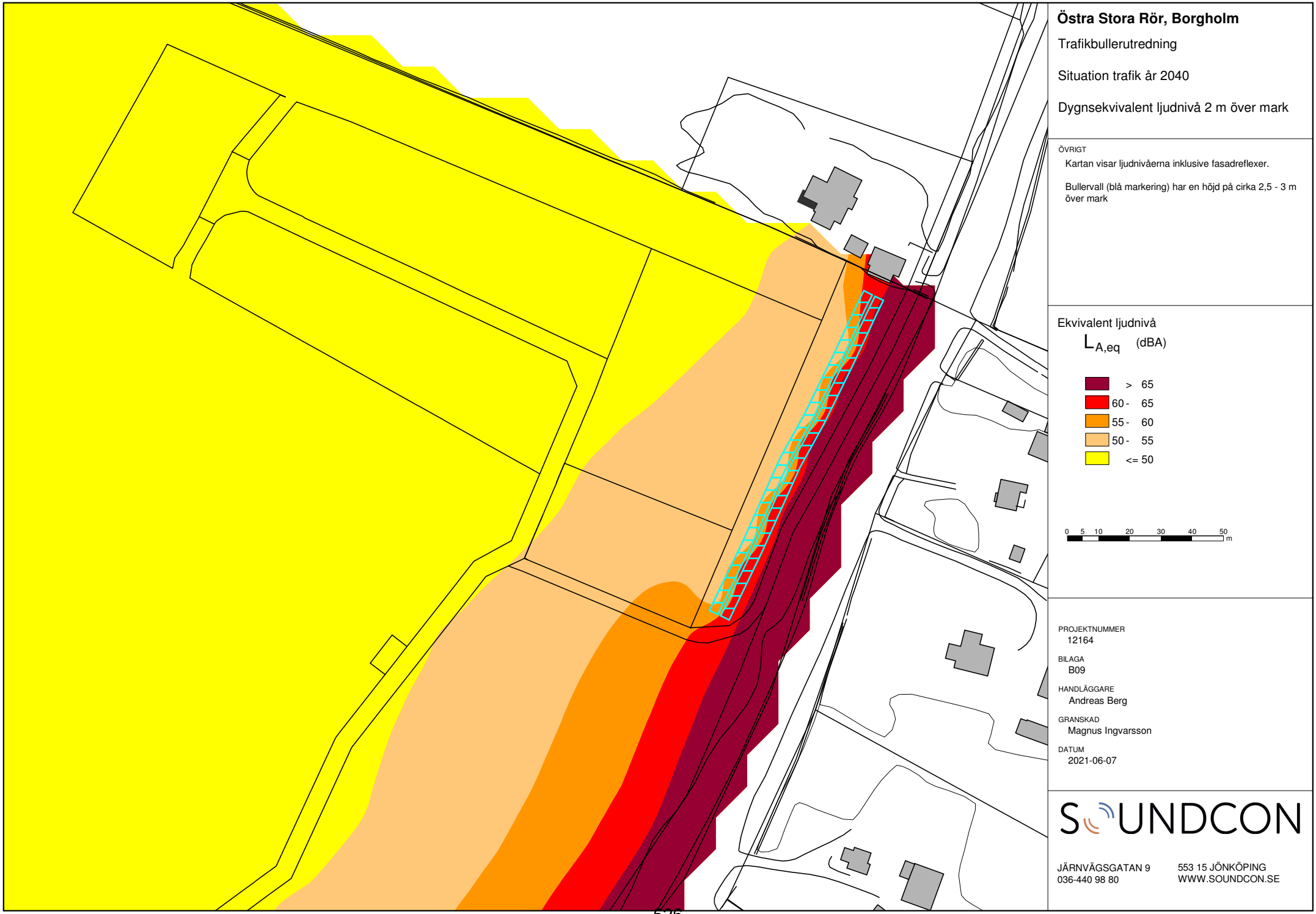

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040

Dygnsekvivalent ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullervall (blå markering) har en höjd på cirka 2,5 - 3 m över mark

Ekvivalent ljudnivå

$L_{A,eq}$ (dBA)

>	65
60 -	65
55 -	60
50 -	55
<=	50

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B09

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

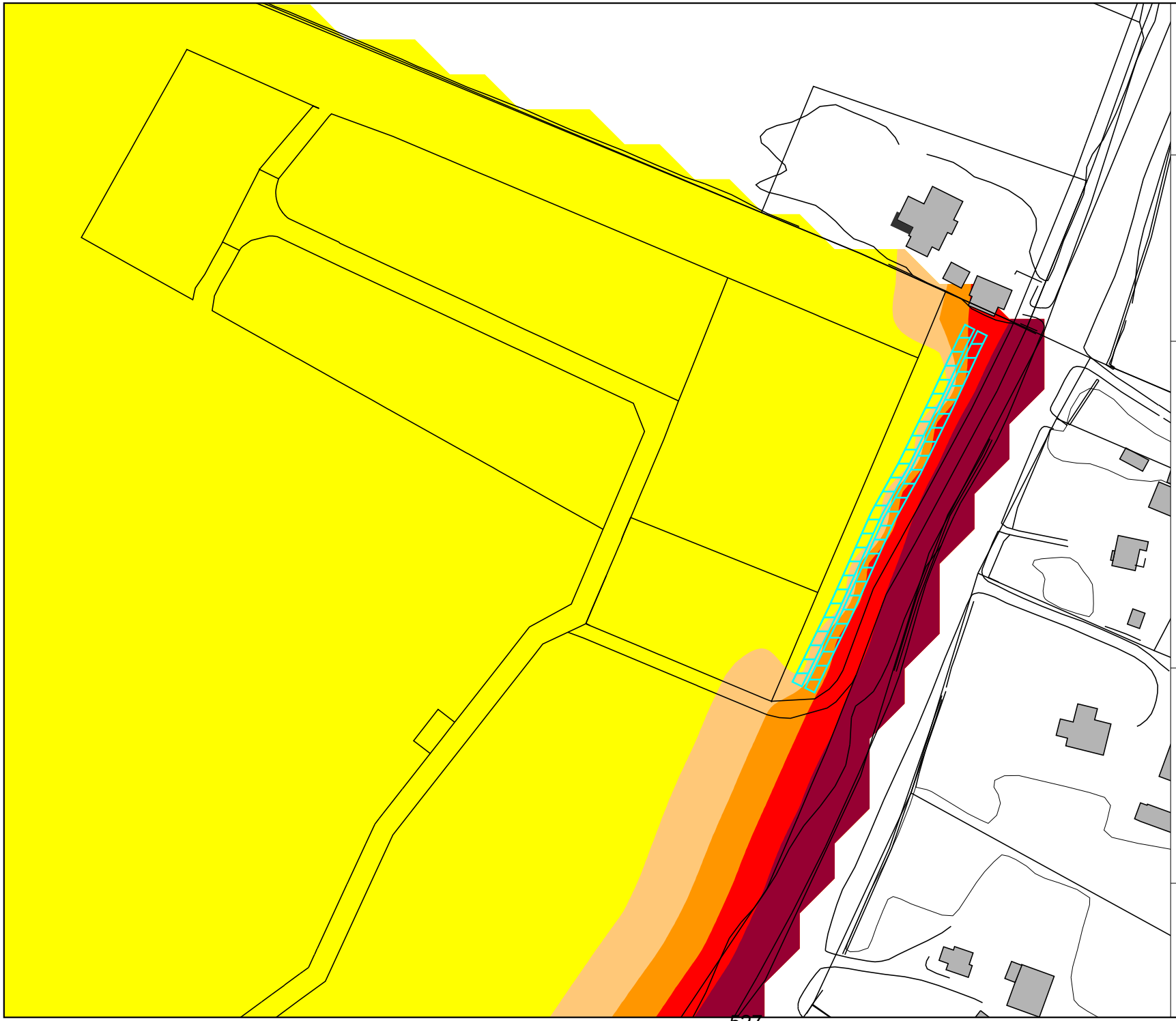

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040

Maximal ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullervall (blå markering) har en höjd på cirka 2,5 - 3 m över mark

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

>	80
75 -	80
70 -	75
65 -	70
<=	65

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B10

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

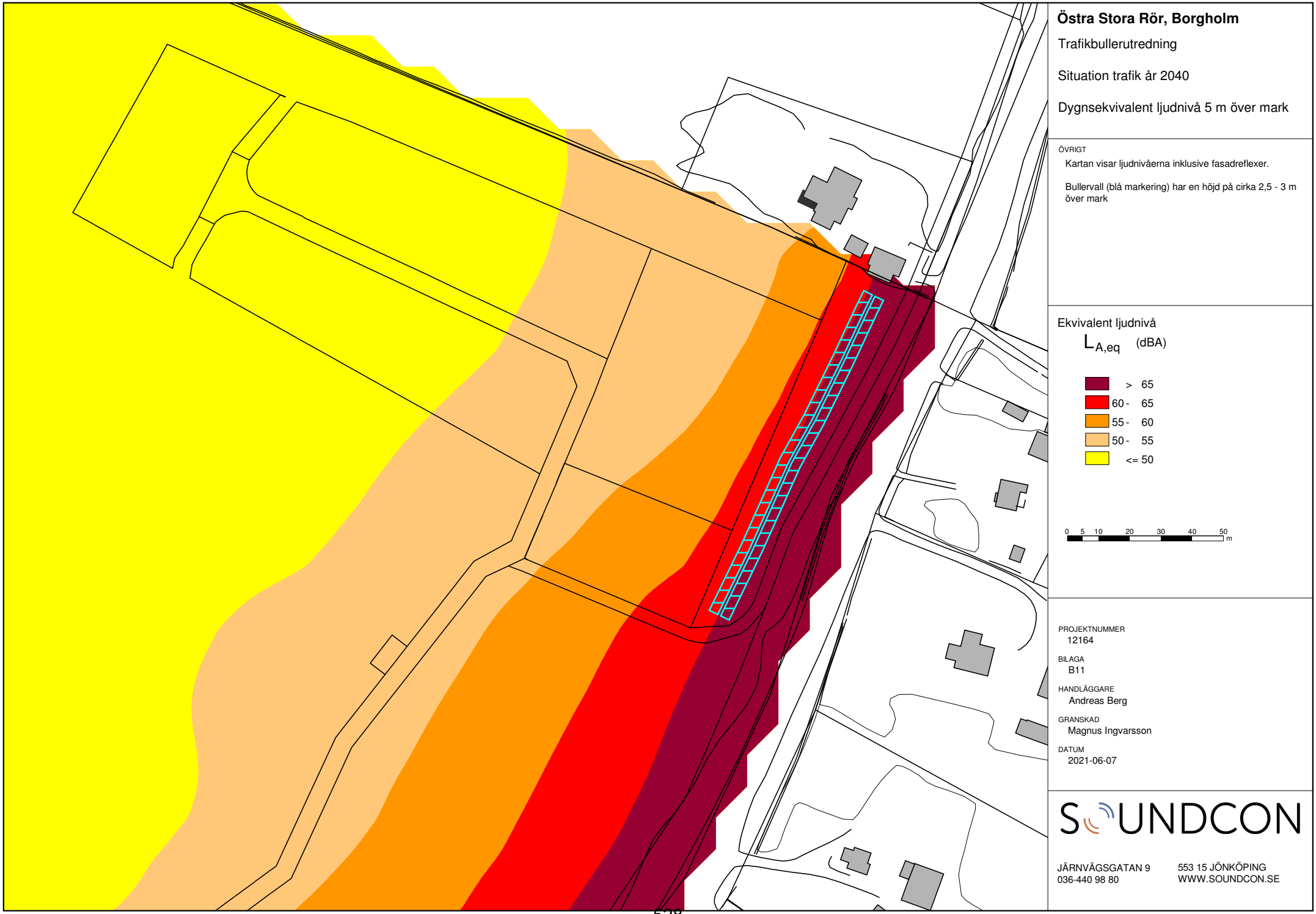
Östra Stora Rör, Borgholm
Trafikbullerutredning
Situation trafik år 2040
Dygnsekvivalent ljudnivå 5 m över mark
ÖVRIGT
Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.
Bullervall (blå markering) har en höjd på cirka 2,5 - 3 m över mark
Ekvivalent ljudnivå
$L_{A,eq}$ (dBA)
> 65
60 - 65
55 - 60
50 - 55
<= 50
0 5 10 20 30 40 50 m
PROJEKTNUMMER
12164
BILAGA
B11
HANDLÄGGARE
Andreas Berg
GRANSKAD
Magnus Ingvarsson
DATUM
2021-06-07
SOUNDCON
JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80
553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

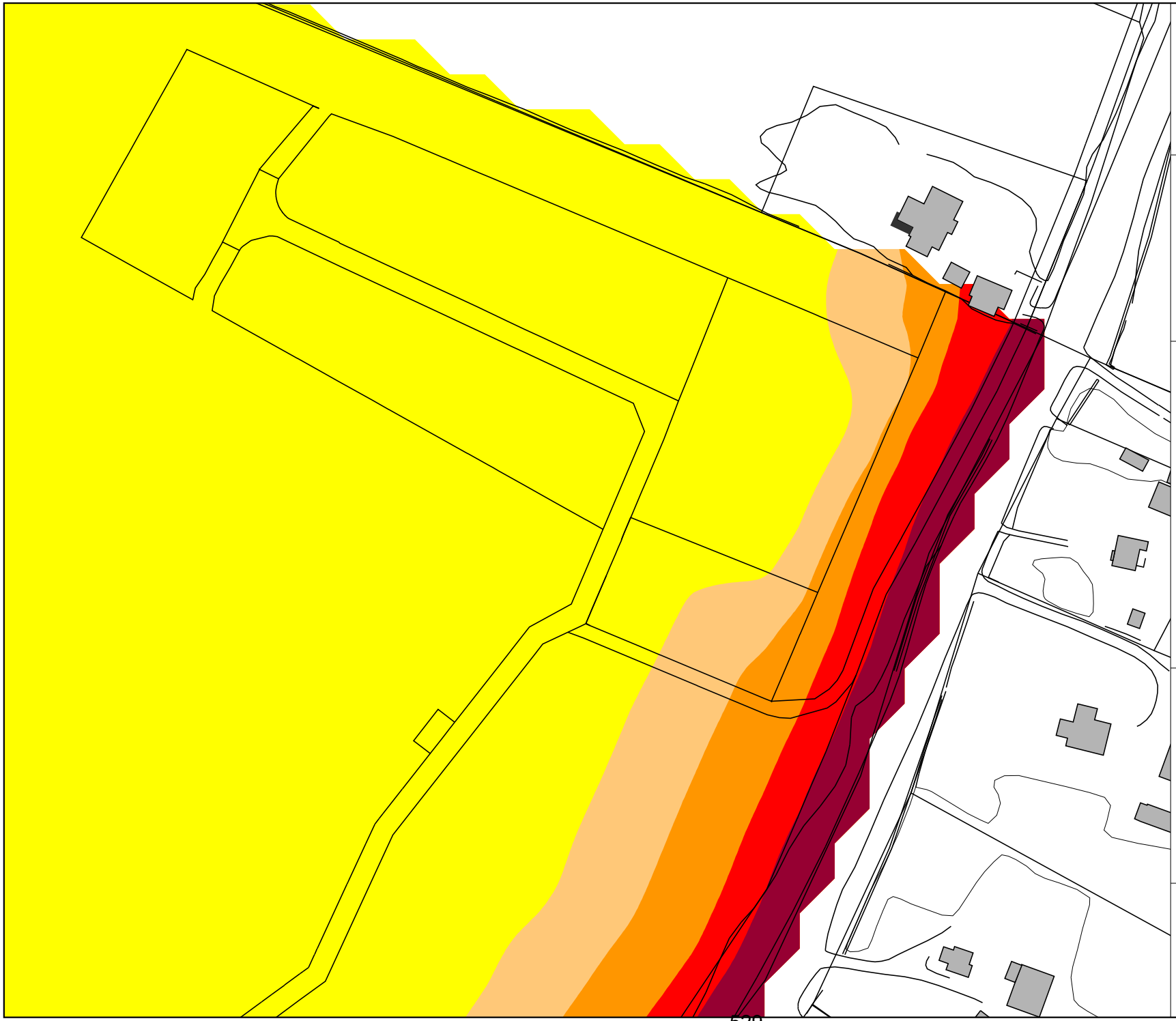

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040

Maximal ljudnivå 5 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullervall (blå markering) har en höjd på cirka 2,5 - 3 m över mark

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

>	80
75 -	80
70 -	75
65 -	70
<=	65

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B12

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

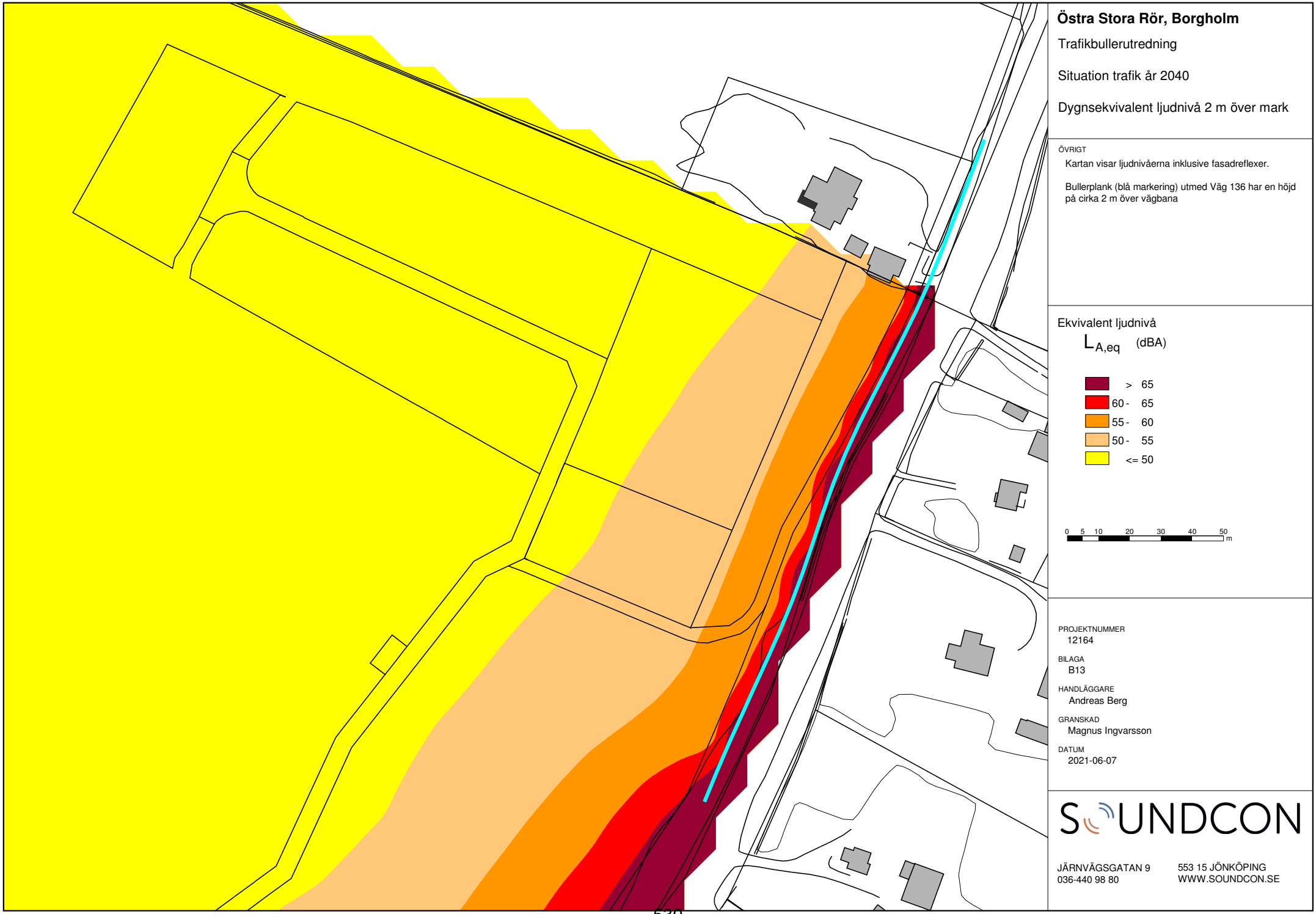

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040

Dygnsekvivalent ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullerplank (blå markering) utmed Väg 136 har en höjd på cirka 2 m över vägbana

Ekvivalent ljudnivå

$L_{A,eq}$ (dBA)

- > 65
- 60 - 65
- 55 - 60
- 50 - 55
- <= 50

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B13

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

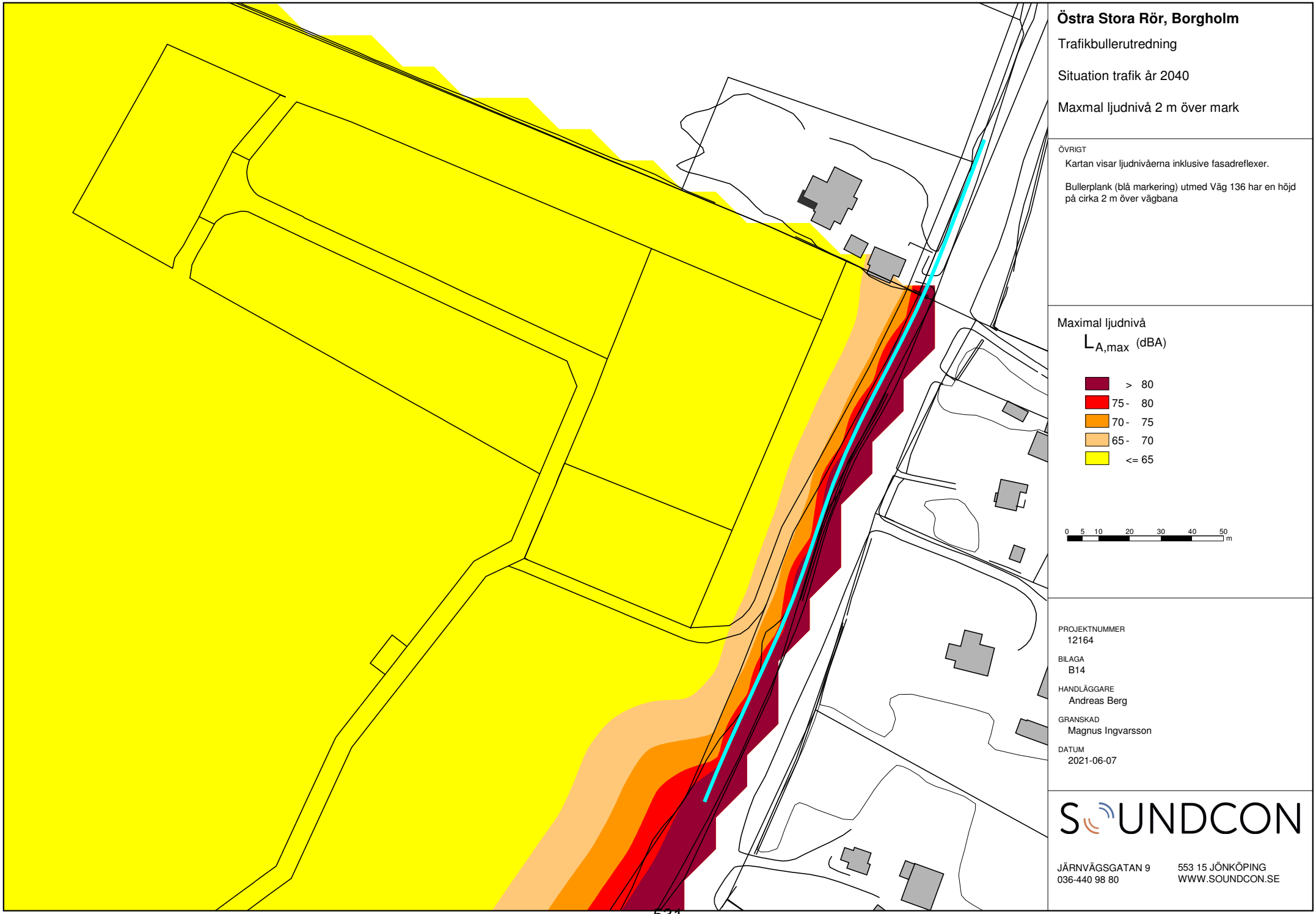

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040

Maxmal ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullerplank (blå markering) utmed Väg 136 har en höjd på cirka 2 m över vägbana

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

>	80
75 -	80
70 -	75
65 -	70
<=	65

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B14

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

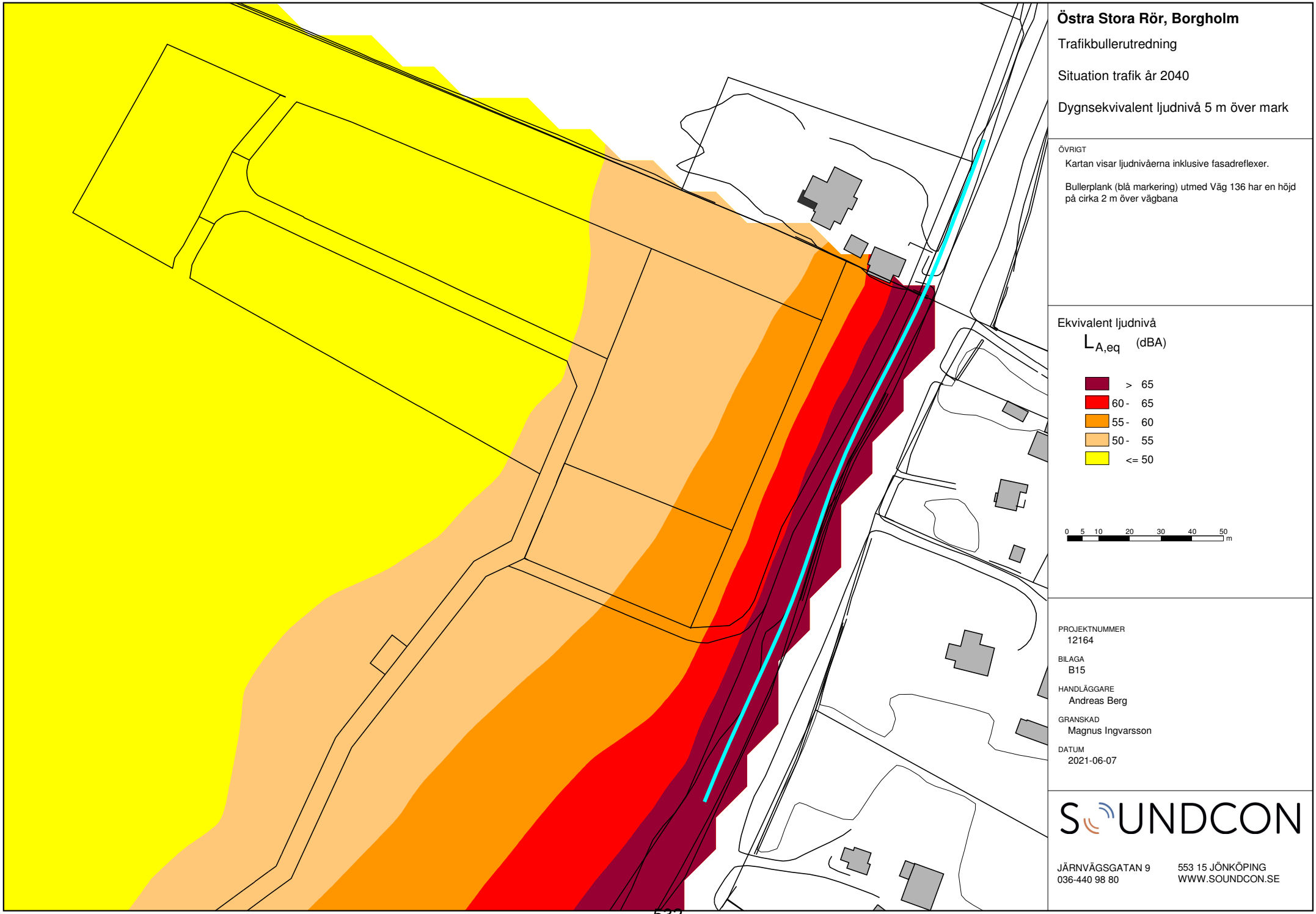

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040

Dygnsekvivalent ljudnivå 5 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullerplank (blå markering) utmed Väg 136 har en höjd på cirka 2 m över vägbana

Ekvivalent ljudnivå

$L_{A,eq}$ (dBA)

>	65
60 -	65
55 -	60
50 -	55
<=	50

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B15

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

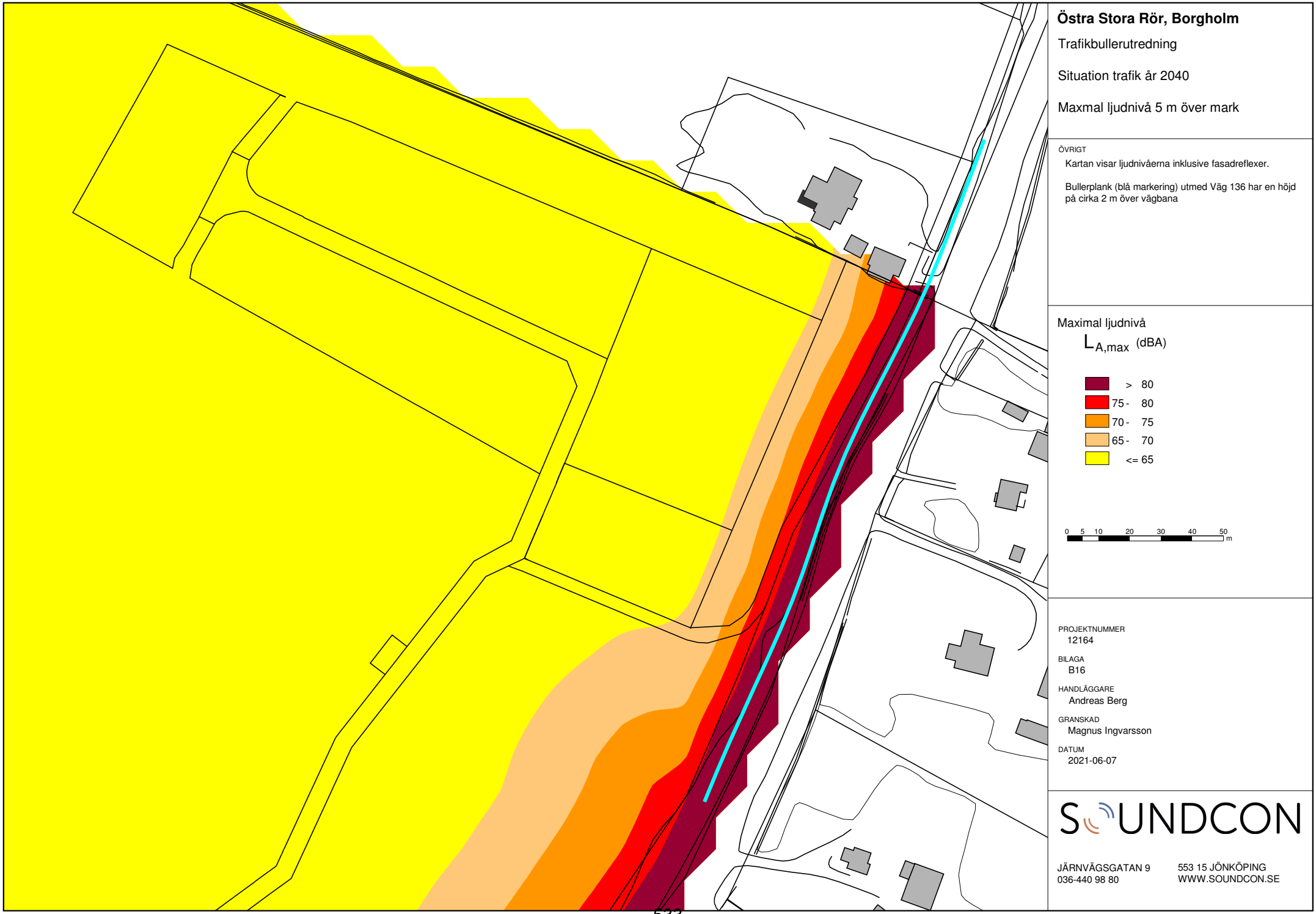

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040

Maxmal ljudnivå 5 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullerplank (blå markering) utmed Väg 136 har en höjd på cirka 2 m över vägbana

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

>	80
75 -	80
70 -	75
65 -	70
<=	65

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B16

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månaderna (Juni - Augusti)

Dygnsekvivalent ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullervall (blå markering) har en höjd på cirka 2,5 - 3 m över mark

Ekvivalent ljudnivå

$L_{A,eq}$ (dBA)

>	65
60 -	65
55 -	60
50 -	55
<=	50

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B17

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

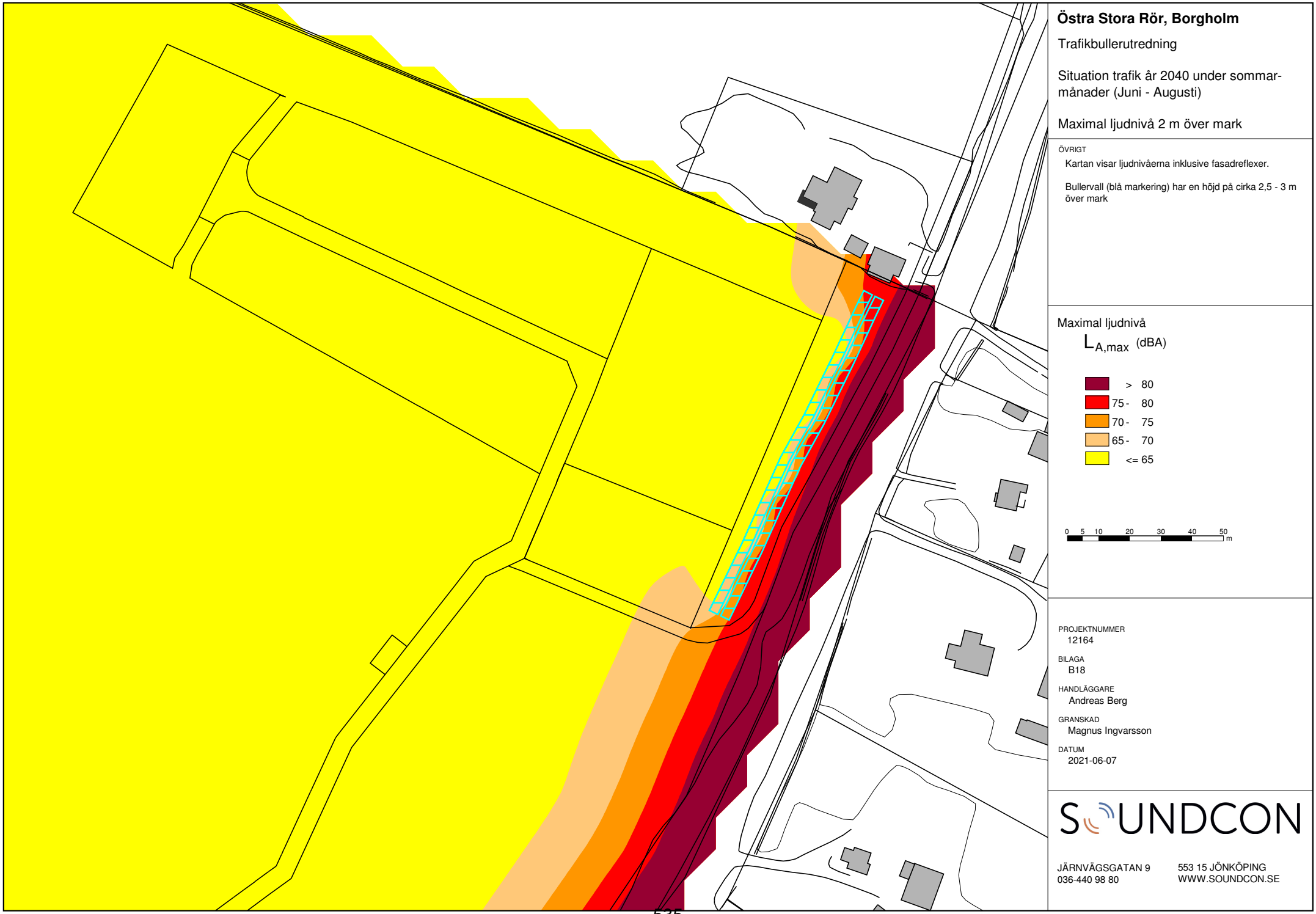

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månader (Juni - Augusti)

Maximal ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullervall (blå markering) har en höjd på cirka 2,5 - 3 m över mark

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

>	80
75 -	80
70 -	75
65 -	70
<=	65

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B18

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

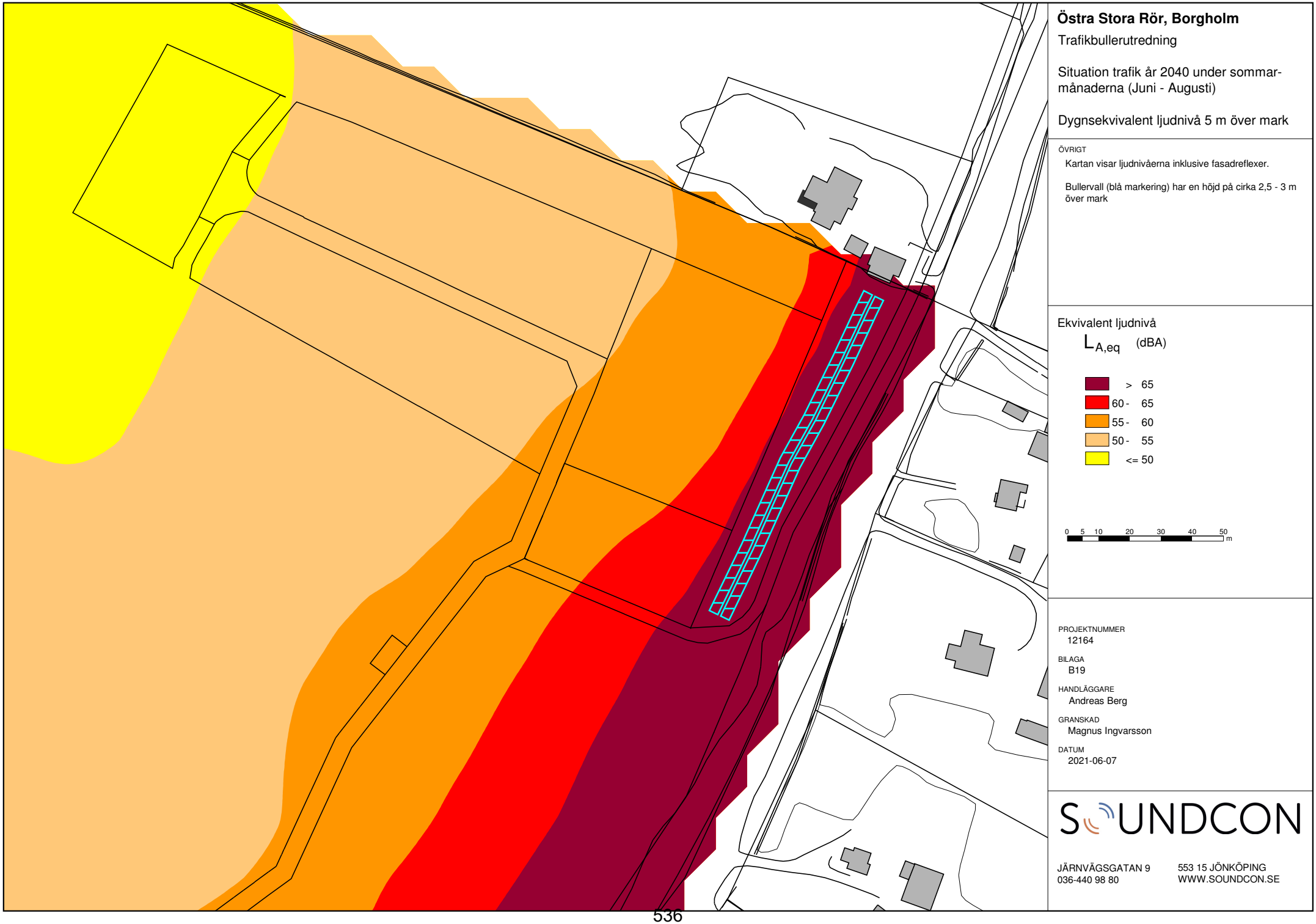

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månaderna (Juni - Augusti)

Dygnsekvivalent ljudnivå 5 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullervall (blå markering) har en höjd på cirka 2,5 - 3 m över mark

Ekvivalent ljudnivå

$L_{A,eq}$ (dBA)

>	65
60 -	65
55 -	60
50 -	55
<=	50

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B19

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

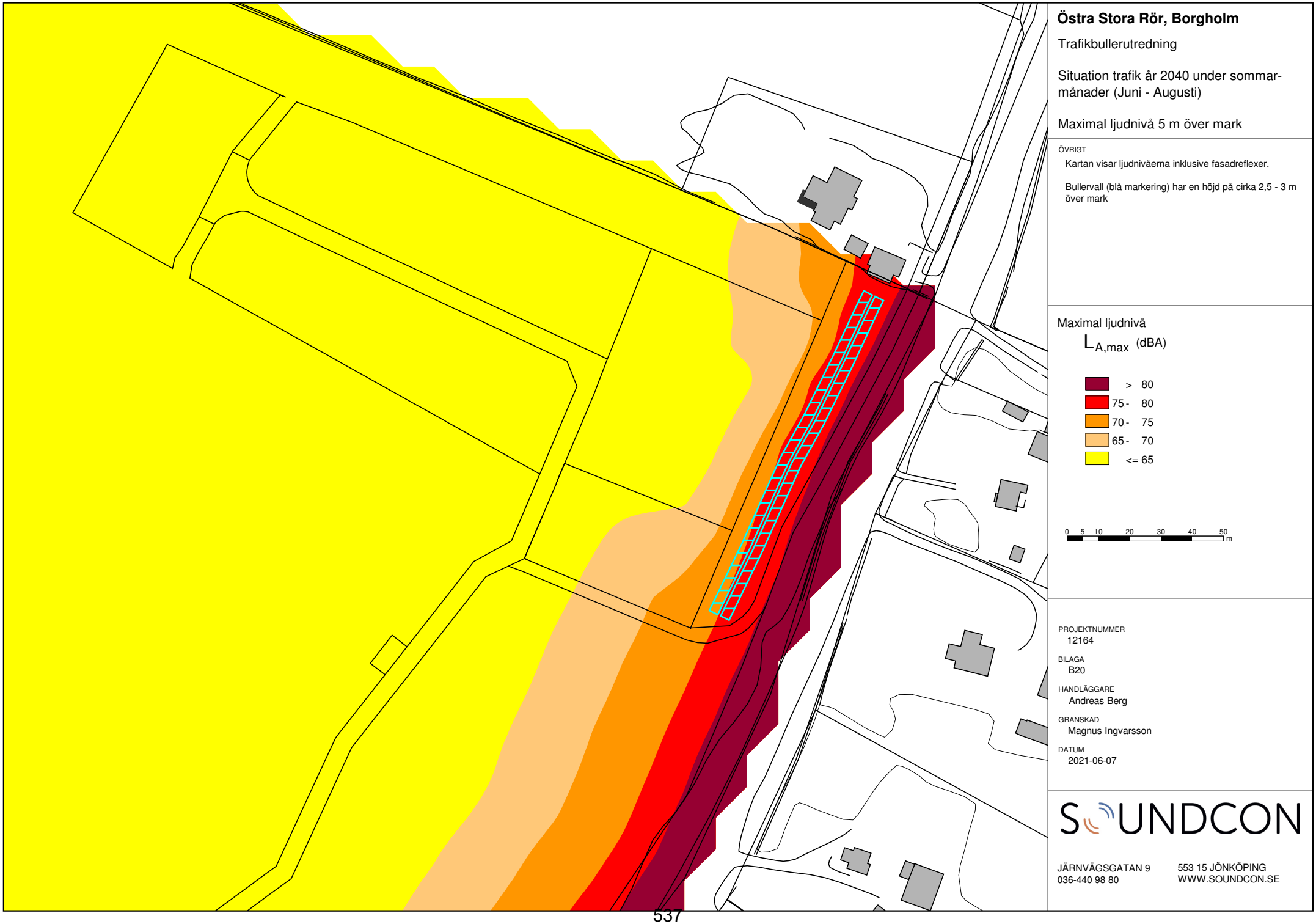

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månader (Juni - Augusti)

Maximal ljudnivå 5 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullervall (blå markering) har en höjd på cirka 2,5 - 3 m över mark

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

>	80
75 -	80
70 -	75
65 -	70
<=	65

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B20

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månaderna (Juni - Augusti)

Dygnsekvivalent ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullerplank (blå markering) utmed Väg 136 har en höjd på cirka 2 m över vägbana

Ekvivalent ljudnivå

$L_{A,eq}$ (dBA)

>	65
60 -	65
55 -	60
50 -	55
<=	50

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B21

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

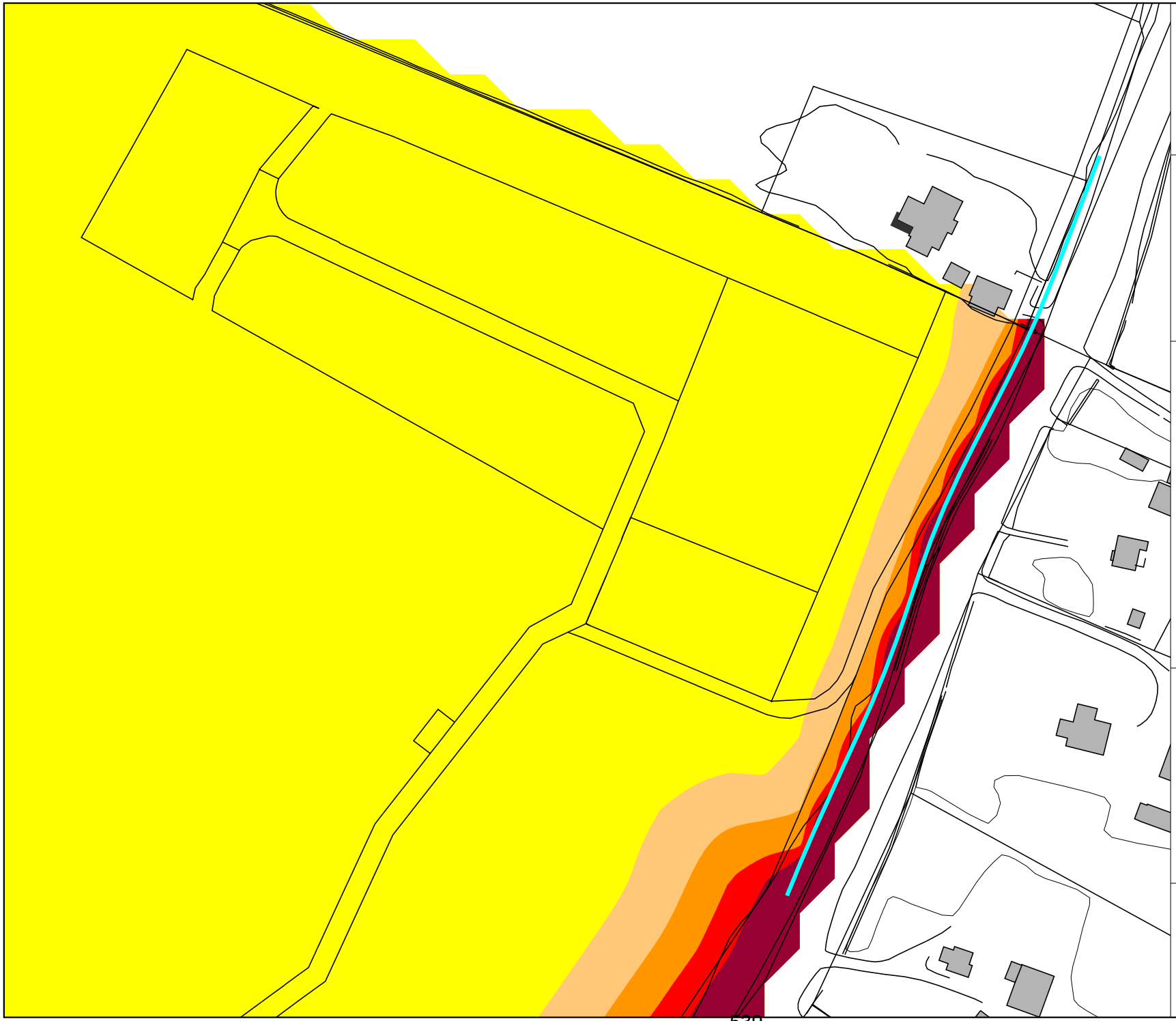

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månaderna (Juni - Augusti)

Maxmal ljudnivå 2 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullerplank (blå markering) utmed Väg 136 har en höjd på cirka 2 m över vägbana

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

>	80
75 -	80
70 -	75
65 -	70
<=	65

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B22

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

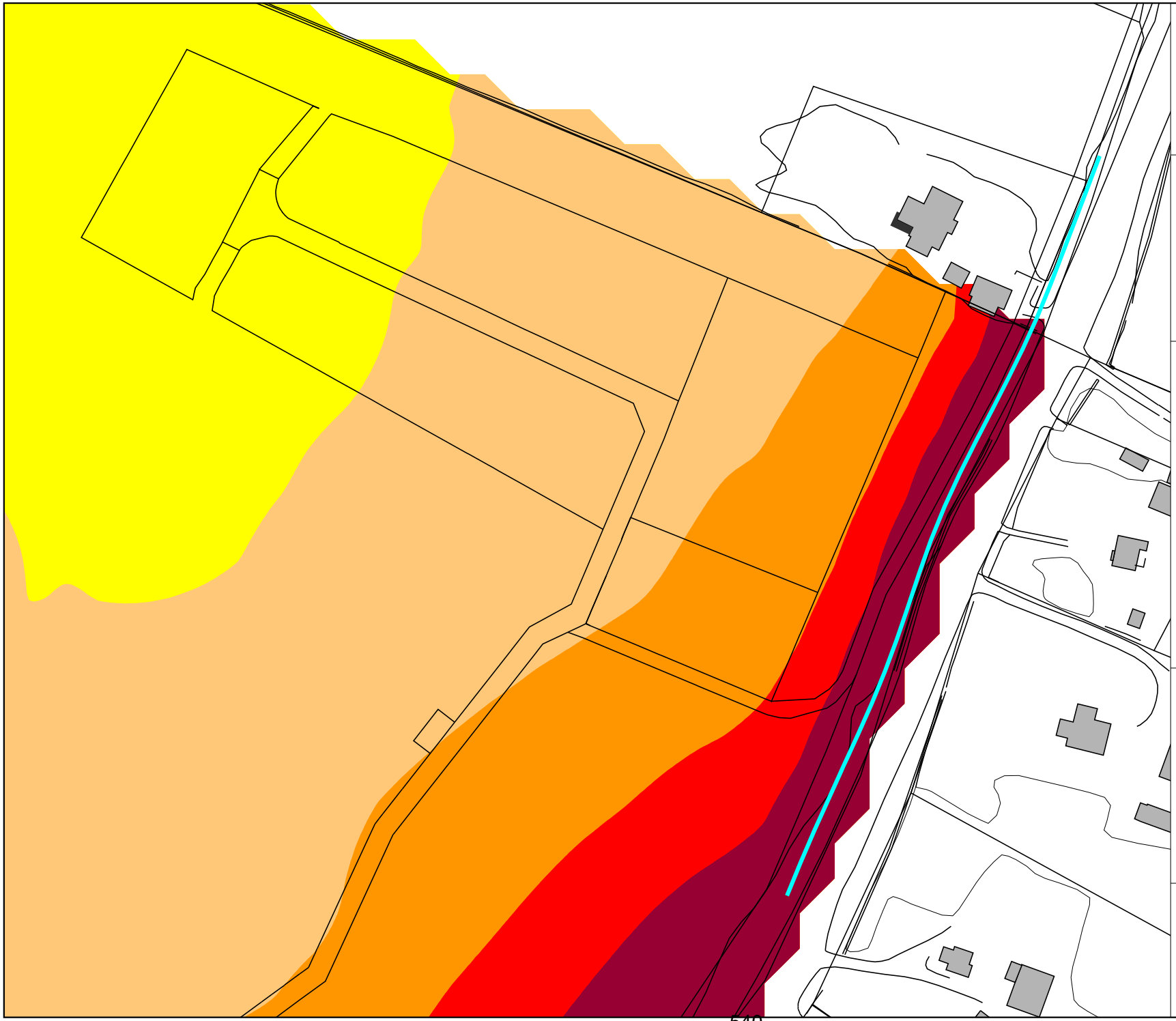

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månaderna (Juni - Augusti)

Dygnsekvivalent ljudnivå 5 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullerplank (blå markering) utmed Väg 136 har en höjd på cirka 2,5 m över vägbana

Ekvivalent ljudnivå

$L_{A,eq}$ (dBA)

>	65
60 -	65
55 -	60
50 -	55
<=	50

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B23

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

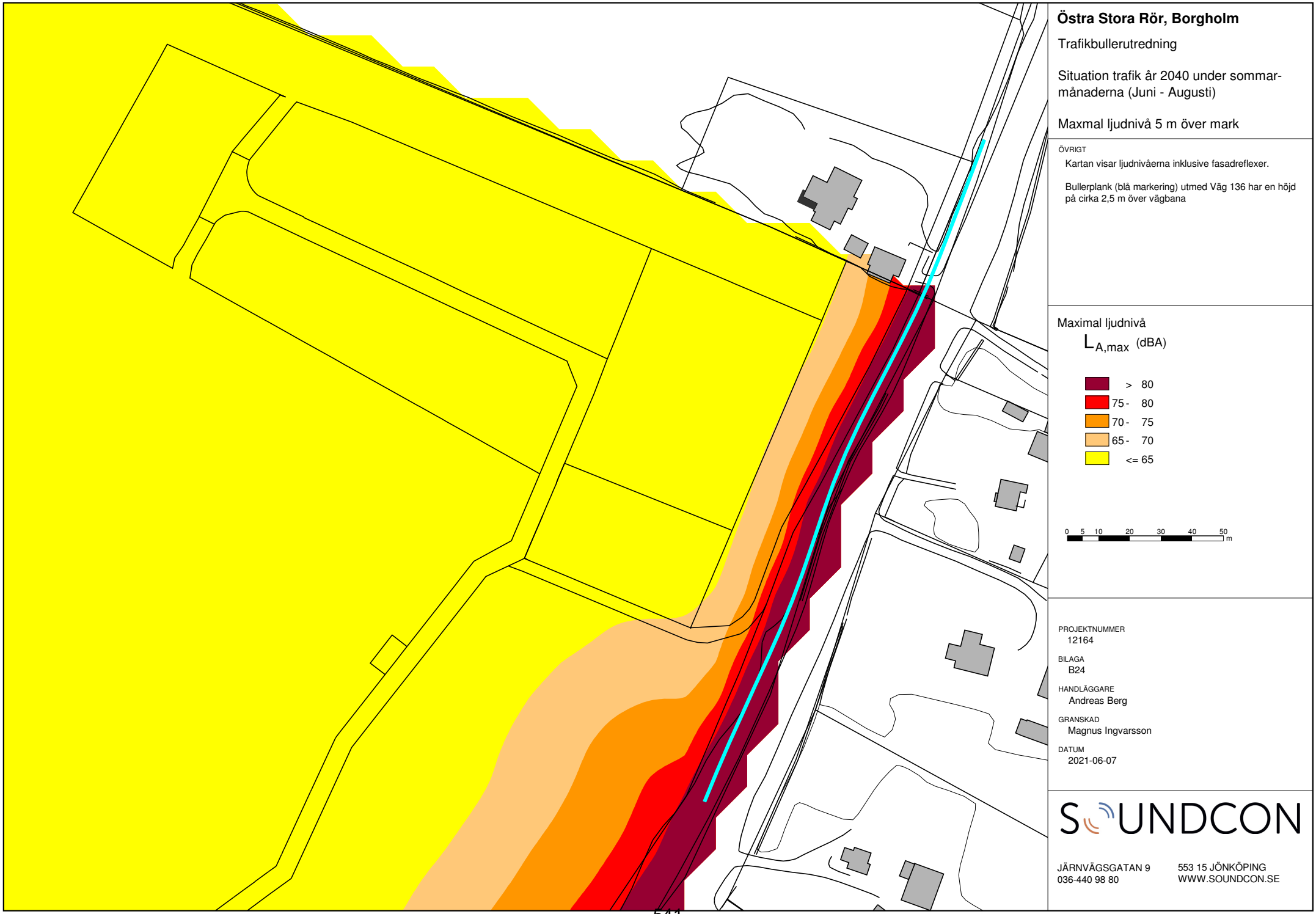

Östra Stora Rör, Borgholm

Trafikbullerutredning

Situation trafik år 2040 under sommar-månaderna (Juni - Augusti)

Maxmal ljudnivå 5 m över mark

ÖVRIGT

Kartan visar ljudnivåerna inklusive fasadreflexer.

Bullerplank (blå markering) utmed Väg 136 har en höjd på cirka 2,5 m över vägbana

Maximal ljudnivå

$L_{A,max}$ (dBA)

>	80
75 -	80
70 -	75
65 -	70
<=	65

0 5 10 20 30 40 50 m

PROJEKTNUMMER
12164

BILAGA
B24

HANDLÄGGARE
Andreas Berg

GRANSKAD
Magnus Ingvarsson

DATUM
2021-06-07

SOUNDCON

JÄRNVÄGSGATAN 9
036-440 98 80

553 15 JÖNKÖPING
WWW.SOUNDCON.SE

Rapport

Trafikutredning
Utredning inför detaljplan Stora Rör 2:1 m.fl.

2022-06-20

Ver.1.1

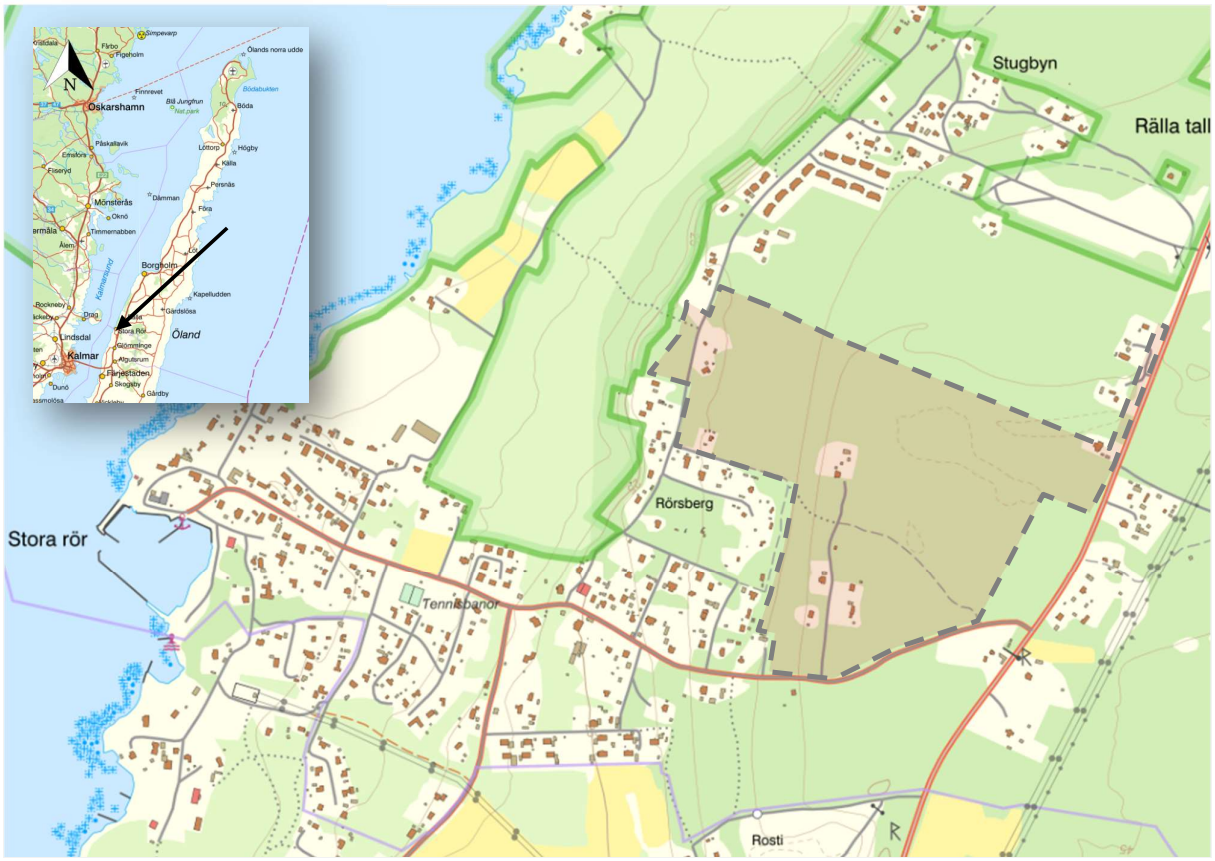

SWECO

Uppdrag:	Trafikutredning Stora Rör
Uppdragsnummer:	30038556
Kund:	Borgholms kommun
Ver:	1.1
Datum:	2022-06-20
Upprättad av:	Sweco Sverige AB

Innehållsförteckning

1. Bakgrund 7
1.1 Syfte och mål 8
1.2 Metod 9
1.3 Avgränsning 9

2. Nulägesbeskrivning 10
2.1 Områdets förutsättningar 10

3. Planförslaget 19
3.1 Bebyggelse 19
3.2 Trafikalstring 19

4. Förslag på trafiklösning inom planområdet 24
4.1 Gatustruktur 24
4.2 Trafikfördelning i gatunätet 30
4.3 Gång och cykeltrafik 33
4.4 Kostnadskalkyl 37

5. Konsekvensanalys 38
5.1 Styrkor och svagheter med förslaget 39

6. Slutsatser 41

Sammanfattning

Denna utredning har genomförts av Sweco Sverige AB under våren 2022 på uppdrag av Borgholms kommun. Rapporten utgör underlag för en ny detaljplan för Stora Rör 2:1 m.fl. Området planläggs för bostadsbebyggelse och ny förskola alternativt vårdboende.

Uppdraget har varit att genomföra en trafikutredning för området och redovisa en nulägesbeskrivning samt förslag på lämplig gatustruktur i området baserat på framtida trafikflöden och tidigare synpunkter och erfarenheter från detaljplanearbetet. I uppdraget har även ingått att vid behov föreslå lämpliga åtgärder i det befintliga gatunätet, att förprojektera vissa gator för att säkerställa genomförbarhet samt att redovisa en konsekvensanalys av föreslagna trafiklösningar. En grov kostnadskalkyl har även tagits fram.

Arbetet har bedrivits i nära dialog med Borgholms kommun och har även samordnats med Trafikverkets arbete med en ny vägplan för väg 136, delen Isgärde - Rälla. I vägplanen föreslås en omdragning av Stora Rörsvägen och en ny anslutning till väg 136 strax söder om den befintliga.

Dagens trafikflöden har beräknats utifrån Trafikverkets och Borgholms kommuns trafikmätningar samt utifrån antal boende i området. Prognosår är 2045 och framtida trafik har beräknats utifrån Trafikverkets basprognos samt tillkommande bebyggelse och verksamheter.

Vid full exploatering beräknas detaljplanen alstra som mest cirka 800 fordon per dygn. Beräkningarna bygger då på cirka 140 nya bostäder och en ny förskola med 3000 kvadratmeter friyta.

Sweco föreslår en gatustruktur som kopplar merparten av den tillkommande trafiken söderut mot Stora Rörsvägen och vidare mot väg 136. Trafikverket planerar här för en ny anslutning av Stora Rörsvägen mot väg 136 med bättre kapacitet och högre trafiksäkerhet än dagens anslutning. En mindre andel tillkommande trafik kopplas mot Vincents väg och vidare mot Hellners väg.

Föreslagen gatustruktur och trafikföring är det samlade resultatet av flera studerade alternativ. Utformningen bedöms vara det alternativ som bäst motsvarar de krav, intressen och synpunkter som framförts, och minimera negativa effekter.

Gatorna inom planområdet dimensioneras för att möta den beräknade trafikbelastningen samtidigt som områdets småskaliga karaktär bevaras. Gatusektioner på 4,5 meter, med mötesfickor på vissa sträckor, föreslås för större delen av det nya gatunätet. På avsnitt med större trafikflöden och behov av bättre tillgänglighet för tyngre fordon föreslås en gatusektion på 5,5 meter.

För parallellgatan utmed väg 136 i nordost föreslås en gatusektion på 3,5 meter för att inrymma möjlighet till bländ- och bullerskydd.

Planen medför begränsat behov av åtgärder i det befintliga gatunätet. Siktförbättringar på Vincents väg och anläggning av mötesficka/-or på Hellners väg rekommenderas.

I förslaget ingår även en separat cykelväg på del av gamla Stora Rörsvägen efter att den nya anslutningen mot väg 136 är byggd. Cykelvägen leder västerut och korsar Stora Rörsvägen i höjd med Mor Linas väg i en gång- och cykelpassage. Passagen bör förses med förstärkt belysning. Söder om Stora Rörsvägen kan gång- och cykelvägen på sikt kopplas mot Lindebovägen och Skördestigen för en trygg och säker koppling mot badplatsen och hamnen. För övriga gator i området innebär cykling i blandtrafik god standard för cyklister med föreslagen hastighetsgräns max 40 km/tim.

En så kallad bymiljöväg föreslås utmed Stora Rörsvägen för att ytterligare stärka tillgängligheten, framkomligheten och trafiksäkerheten för cyklister. I korthet innebär det att gatan smalnas av till ett körfält med cykelfält på ömse sidor. Vid möte mellan bilister får fordonen glida ut i cykelfälten. Möjligheten att anlägga en bymiljöväg utmed Stora Rörsvägen bör utredas vidare i samråd med Trafikverket.

Den beräknade kostnaden för anläggning av nya gator, gc-vägar med mera beräknas till cirka 13,6 Mkr.

1. Bakgrund

År 2011 antog kommunfullmäktige i Borgholm en fördjupad översiktsplan (FÖP) för Rälla, Stora Rör och Ekerum. I FÖP:en pekades den kommunala fastigheten Stora Rör 2:1 med omkringliggande fastigheter ut som lämpliga områden för utbyggnad av bostäder. FÖP:en lyfte även behovet av att göra anslutningen till väg 136 mer trafiksäker. För att åstadkomma bättre sikt föreslogs att korsningen flyttas.

Figur 1. Översiktsbild Stora Rör 2:1 m.fl samt Stora Rörsvägens anslutning mot väg 136.

År 2015 påbörjade kommunen arbetet med en detaljplan i området som senare ställdes ut på samråd år 2017. Under samrådet inkom synpunkter som bland annat poängterade behovet av att bevara mer naturmark och utreda en bättre trafiklösning för området. Trafikverket och länsstyrelsen efterfrågade en bättre samkoordinering med Trafikverkets planerade vägplan längs planområdet. För att avvakta Trafikverkets arbete med vägplanen stod detaljplanens arbete stilla

och arbetet inför granskning återupptogs hösten år 2019. Sedan dess har samråd skett med Trafikverket om lämplig placering av ny korsning, sträckning av cykelväg och dagvattenåtgärder. Trafikverket och kommunen har genom en avsiktsförklaring kommit överens om att cykelvägen i nord-sydlig riktning kommer att dras väster om väg 136. Under sommaren 2021 var Trafikverkets vägplan ute på samråd. Vägplanen föreslår att Stora Rörsvägens anslutning till väg 136 flyttas söderut och att en gång- och cykelvägstunnel anläggs i befintlig korsning. Andra säkerhetshöjande åtgärder som föreslås är att lokalgator anläggs längs väg 136 för att stänga av direktutfarter. Även olika dagvattenlösningar presenterades för att säkerställa att vattentäkten inte påverkas negativt.

För att få till en bra helhetslösning med Trafikverkets vägplan och god gatustruktur inom planområdet fick konsultfirman WSP i uppdrag att ta fram trafikutrednings PM. Detaljplanen ställdes ut för granskning under oktober månad 2021. I Trafikverkets och länsstyrelsens yttrande bad myndigheterna kommunen att avvakta vidare arbete med vägplanen innan kommunen ställde ut detaljplanen på nytt för granskning. Kommunen anlitade Sweco under våren 2022 för en omfattande trafikutredning för att bemöta inkomna synpunkter från myndigheter och berörda. Föreningar och privatpersoner hade framför allt synpunkter kring den föreslagna västra anslutningen mot Stora Rörsvägen och saknade en konsekvensanalys av planförslaget på omgivningen.

Swecos uppdrag har varit att utreda en mer trafiksäker koppling till Stora Rörsvägen för det nordvästra bostadsområdet inom planområdet, beräkna trafikalstring och presentera ett förslag som skapar en bra helhet med vägplanen och omgivningens gatunät. Denna rapport är resultatet av utredningsarbetet.

1.1 Syfte och mål

Swecos uppdrag har varit att utreda lämplig gatustruktur, gång- och cykelvägar och ge förslag på trafiklösning i området. Utredningen skulle ta hänsyn till tidigare inkomna synpunkter på detaljplanen samt innehålla förprojektering av vissa vägavsnitt för att säkerställa genomförbarheten av föreslagna åtgärder. I uppdraget har ingått att:

- Beskriva befintlig trafikbelastning i området.
- Beräkna den trafikalstring som detaljplanen kan förväntas ge upphov till.
- Föreslå lämplig gatustruktur baserat på erfarenheter, yrkeskunnande och tidigare synpunkter.
- Analysera konsekvenser av utbyggnaden på omkringliggande områden och gator.
- Vid behov föreslå lämpliga åtgärder för befintliga gator i området.
- Förprojektera sektion för lokalgata parallellt med väg 136.
- Ge förslag på koppling av cykelväg ner mot Stora Rörs hamn i syfte att förbättra tillgängligheten och öka trafiksäkerheten.
- Ta fram prisuppskattning för föreslagna åtgärder.

Målet är att ge kommunen ett väl avvägt underlag avseende utformning av gatunätet för att säkerställa en god trafikföring i området.

1.2 Metod

Som underlag till utredningen har även en geoteknisk utredning gjorts för att klargöra markförhållandena i området och säkerställa genomförbarheten av de förslag som studerats. Höjddata från tidigare genomförd flygskanning har också bearbetats och kalibrerats för området. Denna data har använts som underlag för förprojektering och höjdsättning av gator i området. Underlaget innehåller bilder med pixelupplösning bättre än 5 centimeter och laserdata över 20 punkter per kvadratmeter, vilket är god detaljeringsgrad för förprojektering av gator. Geoteknisk utredning och Mätningsteknisk utredning redovisas i separata rapporter.

Under utredningsarbetet har flera olika alternativa förslag diskuterats. Arbetet har bedrivits i nära samarbete med Borgholms kommun. Dialog har även förts med Trafikverket för samordning med arbetet med ny vägplan för väg 136, delen Isgärde - Rälla. Föreslagna åtgärder enligt vägplanen redovisas enbart i korthet i denna utredning då det bedömts relevant för förståelsen. För mer information hänvisas till Trafikverket.se där samrådshandling för planen (dat. 2021-06-21) finns att läsa i sin helhet.

1.3 Avgränsning

Planområdet avgränsas av Stora Rörsvägen i söder, en äldre stenmur i norr, Vincents väg i väster och väg 136 i öster. En smal remsa norrut utmed västra sidan av väg 136 ingår också i planen, se Figur 2 nedan.

Kommunala utbyggnadsplaner för kommande etapper har beaktats i viss mån. Utgångspunkten har varit att föreslagna lösningar inte ska begränsa möjligheterna till ytterligare etapputbyggnad norr och söder om planområdet.

Utredningen har i huvudsak studerat trafik, gator och gång- och cykelvägar. Viss förprojektering har gjorts för att studera genomförbarheten för olika åtgärder.

2. Nulägesbeskrivning

2.1 Områdets förutsättningar

Planområdet ligger i den östra delen av Stora Rör, i ett strandnära läge och med serviceutbud som skola och livsmedelsbutik i närområdet. I angränsning till området har Länsstyrelsen nyligen bildat ett stort sammanhängande naturreservat.

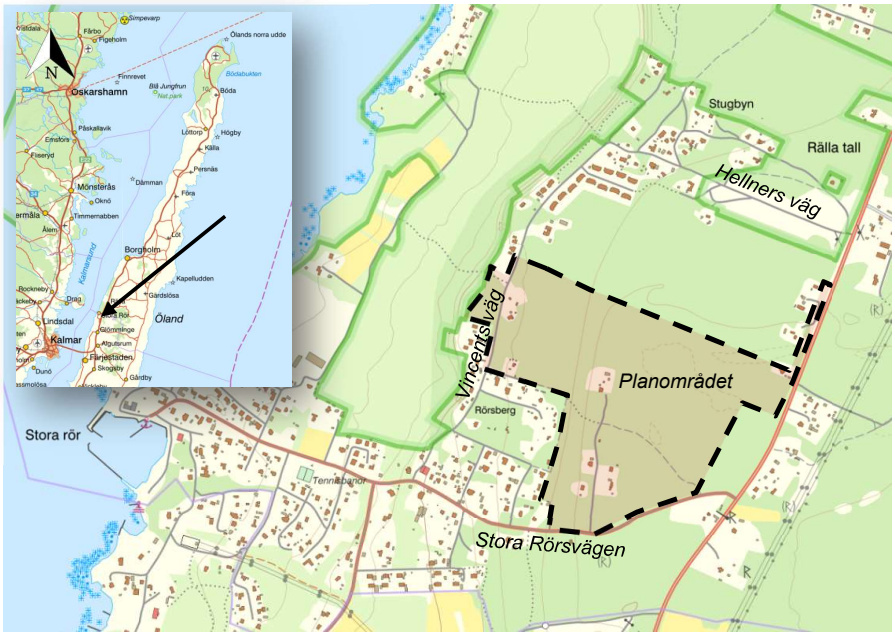

Figur 2. Planområdet i Borgholms kommun. Naturreservat markerat med grön linje. (Källa: Planbeskrivning Stora Rör, Borgholms kommun, 2021)

I detaljplanen beskrivs Stora Rör som ett mindre samhälle i södra delen av Borgholms kommun. Den största delen av planområdet är en del av Rällaskogen som är ett populärt strövområde. I området finns höjdskillnad i form av en slänt som löper genom området i nord-sydlig riktning. Denna geologiska formation har av kommunens tjänstemän bedömts som värdefull att bevara i så stor utsträckning som möjligt.

Befintlig bebyggelse består till stora delar av sommarstugor på större naturtomter men här finns även en del permanentboende. Ytterligare exploatering i området bör enligt kommunens tjänstemän ske utifrån platsens förutsättningar och i den mån det är möjligt anpassas till den småskaliga och naturnära miljön.

Området planläggs främst för bostadsändamål och förskola, alternativt vårdboende. Värdefull naturmark ska också reserveras.

Planen ska bidra till att förbättra cykelförbindelsen mellan Rälla och Stora Rör som också är en del av Ölandsleden, se mer under kapitel 2.1.2.

2.1.1 Gator och trafik

Planområdet omges av Stora Rörsvägen i söder, Hellners väg i norr, Vincents väg i väster och väg 136 i öster. Stora Rörsvägen och Hellners väg är asfalterade och övriga gator i området utgörs av mindre grusvägar. Det finns även ett nätverk av mindre stigar genom skogsområdena.

År 2020 antog Trafikverket en vägplan förbi Rälla som medger en gång- och cykeltunnel vid nuvarande övergångställe vid ICA affär. Från denna gång- och cykeltunnel föreslår Trafikverket och kommunen en cykelväg på väster sida om väg 136 genom planområdet till Stora Rör och söderut. Trafikverket utreder även möjligheten att anlägga en gång- och cykeltunnel vid nuvarande korsning för Stora Rör, Figur 3 nedan, i syfte att förbättra en trafiksäkerheten.

Figur 3. Förslag på ny anslutning av Stora Rörsvägen mot väg 136 samt förslag på ny gång- och cykeltunnel enligt vägplan för väg 136, delen Isgärde - Rälla.

Årsdygnstrafiken (ÅDT) på väg 136 ligger kring 7000 fordon per dygn. Gatorna i området i övrigt är lågtrafikerade med mindre än 500 fordon per dygn. Gränsen för en lågtrafikerad gata bedöms gå vid 1000 fordon per dygn[1]. Trafiken på Öland ökar dock dramatiskt under sommaren och Stora Rör är inget undantag.

[1] VTI rapport: Lågtrafikerade vägar (2013)

Trafikflöden på statliga vägar har erhållits från Trafikverkets Vägtrafikflödeskarta (2022).

Figur 4. Mätpunkter (Vägtrafikflödeskartan, Trafikverket, 2022).

Tabell 1. Trafikflöden på statliga vägar i området.

Gata	Mätår	ÅDT	TF	Max sommar-trafik (f/d)
Väg 136 (norr)	2018	7 140	500	18 100*
Väg 136 (söder)	2018	7 040	590	18 400*
Stora Rörsvägen	2012	350	20	1 900**

TF = antal tunga fordon per dag

** teoretisk maxdygnstrafik (Trafikverket, 2022)*

*** trafikmätning juli 2021 (Borgholms kommun, 2021).*

Enskilda vägar i området saknar trafikföreskrifter gällande hastighet. Gällande hastighetsbegränsning är därmed bashastighet på landsbygd 70 km/tim.

2.1.1.1 Väg 136

Väg 136 är en statlig väg som sträcker sig från Ottenby i söder till Byxelkrok i norr. Trafikverket som är ansvarig väghållare planerar att genomföra flera

kapacitets- och trafiksäkerhetshöjande åtgärder, för både motorfordon och oskyddade trafikanter, längs sträckan mellan Isgärde och Borgholm.

Hastigheten på väg 136 är 80 km/h förbi planområdet.

Korsningen vid Stora Rörsvägen och väg 136 bedöms idag både trafikfarlig och underdimensionerad under sommaren med köbildning som följd. I dialog och samverkan med Borgholms kommun planerar Trafikverket för en ny trafiksäkrare korsning i ett nytt läge något söder om den befintliga. I samband med flytt av korsningen föreslås också en gång- och cykeltunnel i befintligt korsningsläge (Figur 3 ovan). Vid ICA Rälla längre norrut kommer också en gång- och cykeltunnel att byggas. Kommunen samarbetar med Trafikverket för att skapa ett sammanhängande gång- och cykelstråk genom området.

Trafikvariationen är stor över året och under sommarmånaderna ökar trafiken på väg 136 med drygt 200 % av ÅDT.

2.1.1.2 Stora Rörsvägen

Stora Rör samhälle förbinds med väg 136 via Stora Rörsvägen. Stora Rörsvägen löper utmed södra delen av planområdet och har funktionen av uppsamlande gata. Vägen är asfalterad och har en bredd på cirka 5,5 meter. Den sträcker sig mellan trevägskälet vid väg 136 och Stora Rörs hamn. Korsningen med väg 136 är reglerad med stopplikt.

Skyltad hastighet är 70 km/tim från väg 136 fram till bebyggelsen vid Rörsberg där den övergår till 50 km/tim.

Trafikvariationen på Stora Rörsvägen är stor och kommunens egna trafikmätningar under sommaren 2021 visar på en femdubbling av årsdygnstrafiken.

2.1.1.3 Vincents väg

Vincents väg är en enskild mindre grusväg som förbinder Stora Rörsvägen i söder med Hellners väg i norr. Vägbredden är cirka 3,5 meter och sikten är bitvis begränsad. Den används i huvudsak av boende utmed vägen.

Det har inte genomförts några trafikmätningar på vägen. Trafikflödet bedöms understiga 50 fordon per dygn baserat på antalet boende med anslutning mot vägen.

Figur 5. Vincents väg i söder.

2.1.1.4 Hellners väg

Hellners väg är en enskild väg som ligger utanför planområdet i norr och förbinder Vincents väg med väg 136. Den används i huvudsak av boende i stugbyn och boende utmed Vincents väg. Den är asfalterad och cirka 4 meter bred. Anslutningen mot väg 136 är relativt smal men uppfyller kraven avseende dimensionerande trafiksituation enligt Trafikverket. Det innebär att personbil-personbil kan mötas i korsningen på Hellners väg, men inte personbil-lastbil.

Det har inte genomförts några trafikmätningar på vägen. Trafikflödet har därför beräknats teoretisk utifrån antal boende i området. Enligt beräkningarna har vägen cirka 90 fordon per årsmedelmedeldygn. Sommartid bedöms trafiken fördubblas.

Figur 6. Hellners väg.

Figur 7. Hellners vägs anslutning till väg 136.

2.1.2 Gång- och cykelvägar

Cykling sker idag i stor utsträckning i blandtrafik inom planområdet. Det finns även flera mindre skogsstigar genom området som används både av gående och cyklister.

Cykelleden *Ölandsleden* passerar genom Stora Rör via Vincents väg och Hellners väg, se Figur 8 nedan.

Figur 8. Ölandsleden (Naturkartan, 2022)

2.1.3 Kollektivtrafik

Längs med väg 136 går halvtimmestrafik mellan Kalmar och Borgholm. Bussförbindelser mellan norra och södra Öland fungerar däremot sämre. Det är enklare för boende i Stora Rör att ta sig till Kalmar än att ta sig in till centrala Färjestaden eller vidare ner till södra Öland.

Utmed väg 136 finns det två busshållplatser i närheten till planområdet. Det saknas dock trafiksäkra och gena gång- och cykelvägsanslutningar till hållplatserna. Bussresenärer är hänvisade till vägrenen på väg 136 för att nå hållplatserna. Trafikverket, kommunen och Kalmar Länstrafik (KLT) utreder möjligheten att flytta den sydligaste busshållplatsen söderut för att kombinera med en planskild korsning vid befintlig Stora Rörsvägens anslutning mot väg 136. De planerade åtgärderna avser att göra kopplingarna till och från busshållplatserna mer trafiksäkra.

Det finns även bussbolag som kör från Öland till Stockholm som stannar på sträckan.

Bild 1. Busshållplats utmed väg 136, södergående.

Bild 2. Busshållplats utmed väg 136, norrgående.

2.1.4 Resvanor

Den senaste resvaneundersökning som genomfördes, med uppgifter om kommuninvånarnas resvanor, är från 2012[2]. Där anger cirka 72 % av de svarande att bilen är det huvudsakliga transportmedlet. Cirka 5 % anger kollektivtrafik och cirka 11 % cykel.

[2] Resvaneundersökning i Sydöstra Sverige (Trafikverket publ. 2012:237, 2012)

Den största arbetspendlingen sker inom kommunen samt mot Kalmar.

93 % av kommuninvånarna anger att de har tillgång till minst en bil. Cirka 50 % har tillgång till två bilar.

Varje kommuninvånare gör i genomsnitt 2,04 resor per dag (alla färdmedel inkluderade) sett till hela veckan. Vardagar görs i genomsnitt 2,18 resor per dag. Genomsnittet för sydöstra Sverige är 2,1 resor per dag sett till hela veckan och 2,33 resor per dag under vardagar.

2.1.5 Trafiksäkerhet

Länsväg 136 är tungt trafikerad och utpekad som rekommenderad väg för farligt gods. Inga övriga gator i området är rekommenderade för farligt gods.

Oskyddade trafikanter färdas i stor utsträckning i blandtrafik på smala gator i området. Det saknas hastighetssäkrande åtgärder och oskyddade trafikanter är inte prioriterade vid till exempel passager.

Utmed väg 136 finns målade cykelfält för enkelriktad cykling i både nordlig och sydlig riktning. Gående och cyklister korsar vägen i plan utan anordnade passager.

3. Planförslaget

3.1 Bebyggelse

Kommunen bedömer att det i området kommer byggas cirka 80 bostadshus, i form av villor, rad- eller parhus, och cirka 40 lägenheter. Trafikberäkningar nedan grundar sig på genomförandet av 140 bostäder för att ta höjd för maximal exploateringsgrad enligt planen. I området planeras också för en förskola eller ett vårdboende. I anslutning till förskolan anordnas en parkering som även ska gå att nyttja som pendlarparkering.

Det finns planer på ytterligare exploatering både norr och söder om det aktuella planområdet. Utredningen bedömer översiktligt hur dessa planer påverkar trafiken i området.

3.2 Trafikalstring

Detta kapitel beskriver framtida trafikflöden för prognosår 2045. Då bedöms nya bostäder och verksamheter enligt detaljplanen vara byggda.

För att säkerställa dimensionering och kapacitet i trafiksystemet har trafikalstringen beräknats utifrån detaljplanens maximala exploateringsgrad.

Den tillkommande trafiken till följd av exploateringen beräknas till maximalt 780 fordon per vardagsdygn. Tillkommande trafik redovisas i Figur 9 nedan.

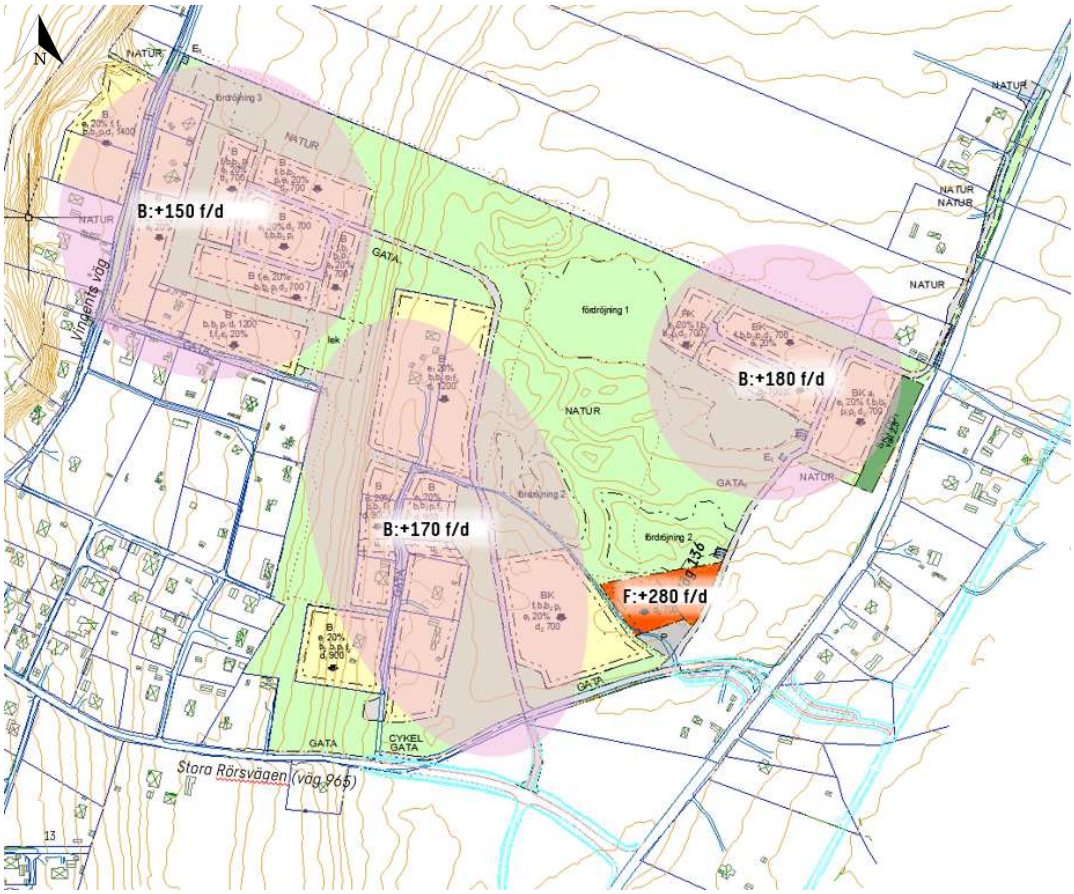

Figur 9. Beräknad tillkommande vardagsdygnstrafik från bostäder och förskola. B=bostäder, F=Förskola.

3.2.1 Bostäder

Trafikalstring till följd av nya bostäder och förskola har beräknats utifrån antal planerade bostäder, statistik från Statistiska centralbyrån avseende antal boende per hushåll samt uppgifter från resvanundersökning genomförd 2012[3].

Beräkningarna visar att tillkommande bostadsbebyggelse genererar cirka 500 bilresor per vardag. Vid jämförelse med flöden från Trafikverkets Trafikalstringsverktyg ligger det beräknade värdet något lägre än vad som erhålls från alstringsverktyget. Lokala förutsättningar från resvane-undersökningen bedöms dock ge mer rättvisande resultat.

Vid dimensionering av gatunät används oftast årsdygnstrafik (ÅDT) som mått på trafikflöde. Årsdygnstarfiken utgör cirka 0,9 % av vardagsdygnstrafiken. Det ger en ÅDT på cirka 450 fordon per dygn. På grund av relativt små trafikmängder samt osäkerheter i underlaget används dock den beräknade vardagsdygnstrafiken vid redovisning av framtida tillkommande flöden. Detta minimerar risken att tillkommande trafik underskattas.

[3] Resvaneundersökning i Sydöstra Sverige (Trafikverket publ. 2012:237, 2012)

Förutom sophämtning och enstaka leveranstransporter beräknas inte bostäder generera någon tung trafik.

3.2.2 Förskola/vårdboende

En förskola bedöms generera mer trafik än ett vårdboende. Beräkningarna nedan baseras därför på en fullt utbyggt förskola enligt planförslaget.

Trafikalstringen för förskolan beräknas utifrån uppgifter från Boverkets riktlinjer angående dimensionering av förskolor samt utifrån uppskattning av antal barn som kan komma att gå på förskolan. Trafikverkets alstringsverktyg[4] har därefter använts för att beräkna årsdygnstrafik.

Boverkets riktlinjer anger minst 40 kvm friyta per barn i förskola. Kommunen planerar för minst 3000 kvm friyta vilket då möjliggör för maximalt 75 barn. Med det som ingångsvärde ger trafikalstringsverktyget cirka 280 bilresor per dag. Det ska noteras att trafikalstringen sannolikt blir lägre då förskolans behov inom överskådlig tid inte bedöms vara så stort.

Enligt Skolverkets statistik 2019 ligger personaltätheten 2021 på 4,7 barn per årsarbetare i förskolan. Det skulle ge maximalt cirka 16 anställda på förskolan i Stora Rör. Kommunen saknar parkeringstal (p-tal) för förskola men har tal för andra verksamheter. För kontor är p-talet 0,2 bilplatser (bpl) per anställd och för handel/tillverkning och restaurang är p-talet 0,5 bpl per anställd. Behovet av parkeringsplatser för förskolan skulle kunna antas ligga inom intervallet för dessa verksamheter, vilket då ger ett teoretiskt parkeringsbehov på mellan 4 och 8 platser. Till detta tillkommer också platser för hämtning och lämning av barn.

Med tanke på det geografiska läget i kommunen bedöms en relativt stor andel av personalens resor ske med bil. Det totala parkeringsbehovet har av kommunens tjänstemän bedöms ligga kring 15 parkeringsplatser.

Förskolan kommer att generera viss tung trafik, som till exempel sophämtning och varuleveranser.

3.2.3 Generell trafikutveckling 2022 till 2045

Trafikverkets basprognos 2020-06-15 har använts för att beräkna den generella trafikökningen på väg 136 från mätår 2018 till basår 2022 och prognosår[5] 2045.

Det bör noteras att rent generellt minskade trafiken under pandemiåren 2020 och 2021 vilket kan leda till viss överskattning av framtida trafik beräknad utifrån basprognosen.

Prognosen har även använts för uppräkning av trafik på Stora Rörsvägen till basår 2022. Detta ligger inte i linje med den historiska utvecklingen men har gjorts för att säkerställa dimensioneringen. Trafiken på Stora Rörsvägen minskade med dryg 25 % mellan år 1995 och 2012 enligt Trafikverkets mätningar. På grund av de relativt små trafikflödena på vägen får även mindre förändringar mellan åren stort genomslag, vilket innebär att trafikberäkningarna bör ses med viss försiktighet.

[4] https://bransch.trafikverket.se/tjanster/system-och-verktyg/Prognos--och-analysverktyg/Trafikalstringsverktyg/fikverket.se (2022)

[5] Trafikverkets prognosår i Vägplan väg 136 Glömminge - Rälla.

För övriga gator inom planområdet har ingen generell trafikuppräkning gjorts.

3.2.4 Annan tillkommande trafik

Norr om det aktuella planområdet finns planer på ytterligare cirka 35-40 bostäder i ”etapp 2”. Dessa beräknas ge ett tillskott på cirka 120-140 fordonsrörelser per dag.

Söder om planområdet överväger kommunen ytterligare exploatering för boende och verksamheter. Enligt kommunens egen preliminära bedömning skulle uppe emot 50 nya bostäder kunna byggas i området. Det skulle ge ett maximalt tillskott på cirka 180 fordonsrörelser per dag. Trafikalstring från eventuella verksamheter har inte kunnat beräknas då det saknas underlag.

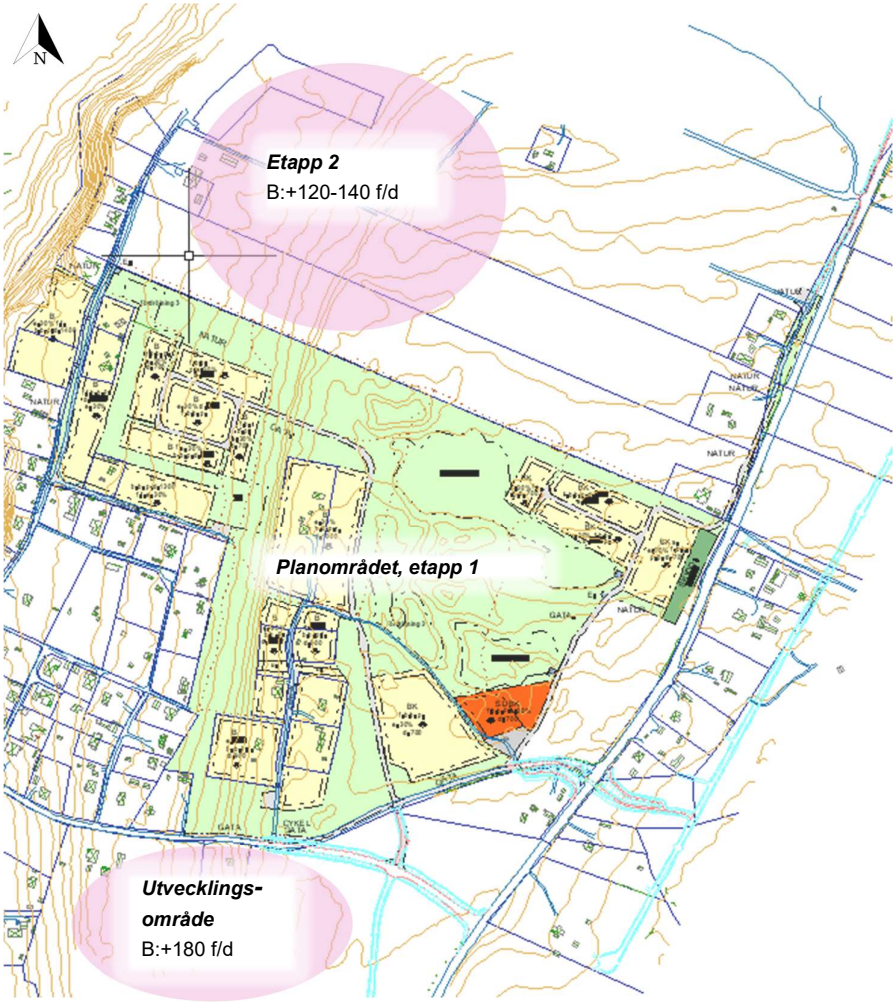

Figur 10. Framtida tänkbara exploateringsområden men uppskattad tillkommande trafik.

Genom åren har fritids-/sommarbostäder omvandlats till permanentbostäder Denna omvandling medför att dygnstrafiken på årsbasis ökar. Baserat på

kommunens uppgifter om antal fritidsboenden i området kan beräkningar göras för hur stort trafiktillskottet blir om samtliga dessa på sikt omvandlas till permanentbostäder, se Tabell 2 nedan.

Tabell 2. Trafikflöden för basår 2022, prognosår 2045 samt prognosår 2045 inklusive bostadsomvandling till permanentboende.

	Basår 2022		**Prognosår 2045**		*Prognosår 2045 + max permanentboende*
Gata	*ÅDT*	*TF*	**ÅDT**	**TF**	*ÅDT*
Väg 136 (norr)	***7 390***	***7,2 %***	9 400	8,4 %	*9 600*
Väg 136 (söder)	***7 290***	***8,6 %***	9 300	10 %	*10 000*
Stora Rörsvägen	***380***	***5,2 %***	460	6,5 %	*1 300*
Hellners väg	***90****	***5 %***	260**	5 %	*300*

** beräknade värden utifrån antal boende i området*

*** antaget även tillkommande bebyggelse i etapp 2 norr om det aktuella planområdet.*

3.2.5 Buller

En bullerutredning[6] har gjorts som visar att ljudnivån för årsmedeldygnstrafiken inte överskrider riktvärden på 55 dBA ekvivalent ljudnivå vid föreslagen ny bebyggelse inom planområdet, givet att bullerplank anläggs utmed väg 136.

[6] Trafikbullerutredning Östra Stora Rör 2:1 m fl (Soundcon 2017).

4. Förslag på trafiklösning inom planområdet

Nedan redovisas det förslag till trafiklösning som Sweco, i nära samråd med Borgholms kommun, bedömer ger de bästa förutsättningarna för området och som bäst stämmer med de principer som har tillämpats i utredningsarbetet. Dessa principer är att:

- minimera naturmark som tas i anspråk för nya gator.
- skapa tydlighet för trafikanten (orienterbarhet).
- gatustrukturen ska utformas och dimensioneras för att bidra till ett bra trafikflöde som minimerar störningar för boende och besökare i området.
- säkerställa god trafiksäkerhet genom utformning som stödjer till exempel låga hastigheter och god sikt.
- anpassa gatustrukturen för att samspela med kommunens tankar kring eventuellt ytterligare bostäder norr och söder om planområdet.
- bevara småskaligheten (grusvägar, smala gator, naturnära etc.).
- lösningar ska vara flexibla och genomförbara oavsett om Trafikverkets vägplan genomförs eller ej.
- gatuutformningen ska följa lagar och VGU:s[7] utformningskrav.
- utformningen ska vara kostnadseffektiv.

4.1 Gatustruktur

Sweco föreslår att gatorna i området utformas med stor hänsyn till den befintliga småskaligheten. Samtidigt behöver de dimensioneras för att möta de beräknade trafikmängderna. Föreslagen gatustruktur framgår av Figur 11 nedan.

Den största trafikströmmen antas vara söderut på väg 136. Därför föreslås två nya ”huvudgator” i området som kopplar planerade bostadsområden mot Stora Rörsvägen och vidare ut mot väg 136. Dessa benämns ”västra gatan” och

[7] Vägar och gators utformning (Trafikverkets publikationsserie, 2022)

”östra gatan”. Ett mindre antal bostäder ansluts till Vincents väg då där redan finns en naturlig koppling.

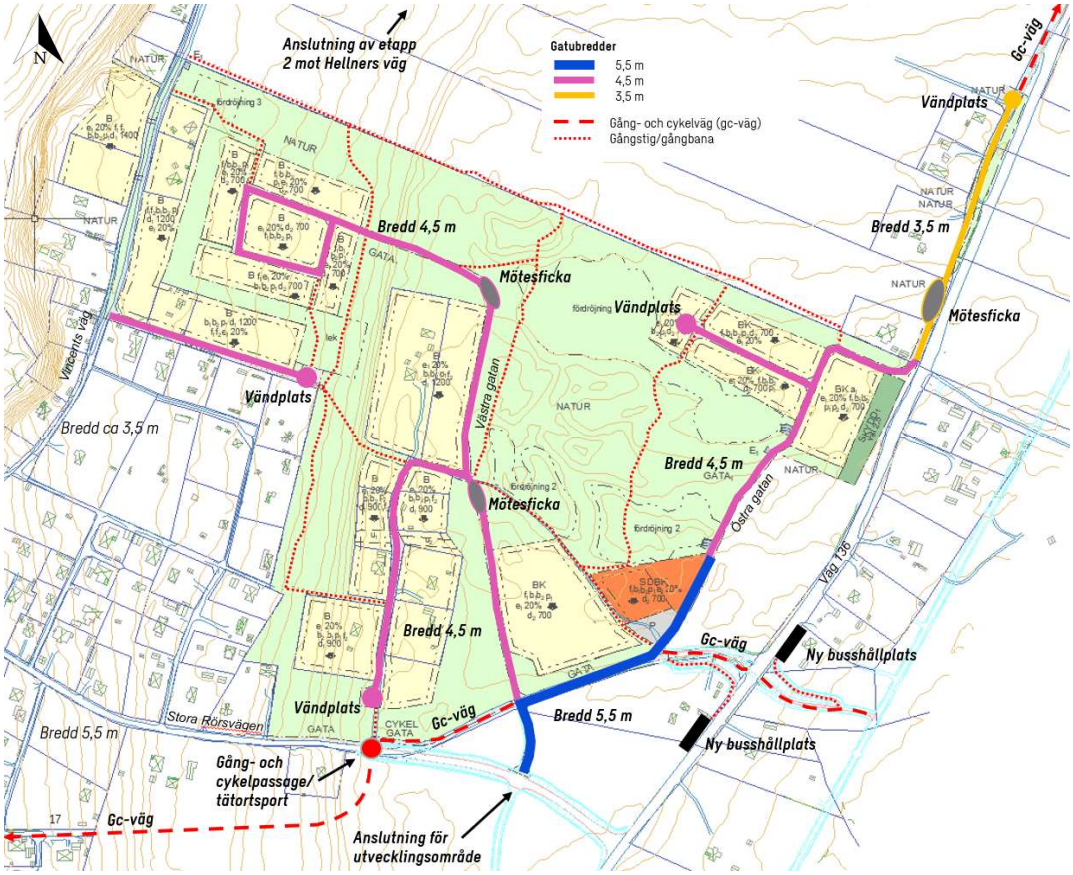

Figur 11. Föreslagen gatustruktur i området.

För att bevara småskaligheten och minimera naturmark som tas i anspråk för nya gator föreslås att vägbanebredder dimensioneras enligt Tabell 3 nedan. Dimensionerande trafiksituation (DTS) väljs utifrån hur ofta en viss situation uppstår, till exempel möte mellan två personbilar eller mellan lastbil och personbil.

Tabell 3. Vägbanebredder (Råd – VGU, Trafikverket publ. 2022:003).

Gatutyp	Vr (km/tim)	DTS	Vägbanebredd
Lokalgata (< 50f/d)	30	(P+C)	3,5 m
Lokalgata	30	(LBn+C), (P+P)	4,5 m
Lokalgata (uppsamlande)	30	(LBn+P),	5,5 m

Vr = referenshastighet, DTS = Dimensionerade trafiksituation, P = personbil, LBn = tung lastbil eller normalbuss, C = cykel

Största gatubredd föreslås bli 5,5 meter, från anslutningen mot nya Stora Rörsvägen till förskolan. Denna dimensioneras för möte mellan personbil och lastbil på grund av varutransporter till förskolan. Befintliga Stora Rörsvägen är idag 5,5 meter och kan nyttjas utmed stor del av sträckan.

Merparten av gatorna i området dimensioneras för möte mellan personbilar och föreslås att bli 4,5 meter breda. Ett antal mötesfickor förslås för att säkerställa framkomligheten vid möte med större fordon än personbil, se kapitel 4.1.1.

I norr skär den nya lokalgatan genom slänten. En geologisk utredning[8] har genomförts i området för att klargöra förutsättningarna för nybyggnation. Utredningen bedömer att en ny gata kan anläggas genom slänten genom till exempel tillförande av fyllningsmassor (fyllningsslänt) för att erhålla önskvärd lutning. Tillförsel av massor kommer att ha en positiv inverka på den övergripande stabiliteten för slänten. Den nya vägen bedöms inte medföra någon noterbar inverkan på avvattning eller grundvattennivåer i området.

Parallellt med väg 136 i nordöstra delen av planområdet byggs gatan 3,5 meter för att säkerställa utrymme för bländskydd och belysning. Det begränsade utrymmet vid fastighet RÄLLA TALL 5:9 har varit dimensionerande för gatusektionen, se Figur 12 nedan. Parallellvägen möjliggör att befintliga anslutningar till väg 136 kan stängas enligt Trafikverkets förslag i vägplanen.

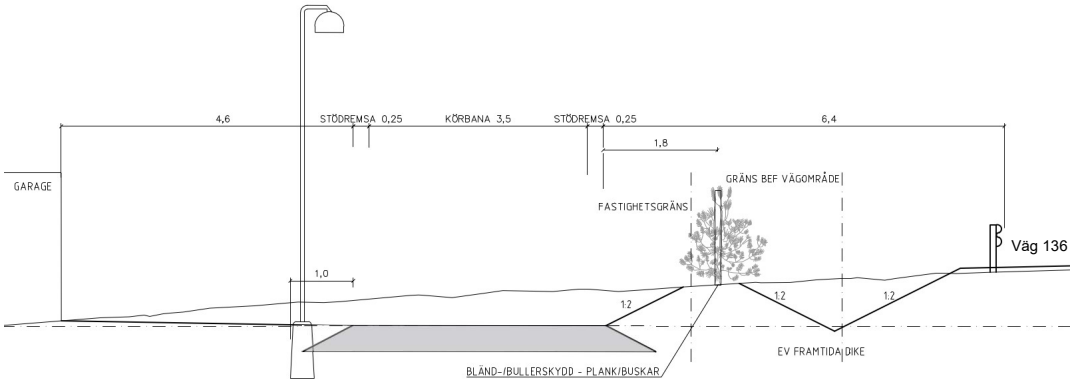

Figur 12. Sektion för parallellgata med väg 136, med utrymme för bländ-/bullerskydd.

Trafiken är mycket begränsad på sträckan då den enbart försörjer fyra fastigheter. En mötesficka föreslås för att underlätta möte mellan personbilar. En vändplats behöver anläggas i norra änden för bland annat sopbil.

Skyltad hastighet föreslås vara 30 km/tim inom hela planområdet. Stora Rörsvägen föreslås få sänkt hastighet till 60 km/tim mellan väg 136 och ny gång- och cykelpassage/tätortsport.

Enligt Trafikverkets riktlinjer[9] bör vägar med randbebyggelse beläggas med bundet slitlager om trafiken överstiger 125 fordon per dygn, se Figur 15 under

[8] Projekterings PM, Geoteknik – Geoteknisk Utredning Stora Rör, Öland (Sweco, 2022)

[9] Handbok – Projektering och byggande av enskilda vägar, Trafikverket publ. 2020:089.

kapitel 4.2 nedan. Detta för att minska risken för damm och buller för intilliggande bostäder längs vägen.

4.1.1 Mötesplatser

Väg som är smalare än 5,0 m ska enligt Trafikverkets riktlinjer förses med mötesplatser med ungefär 200 m mellanrum. Det bör vara fri sikt mellan två mötesplatser. Vägbredden, det vill säga vägbana plus mötesplats, bör vara minst 6,0 meter. Mötesplatsens längd bör anpassas till de fordonstyper som planeras trafikera vägen. Normal längd på mötesficka är mellan 15 och 25 meter.

Föreslagna placeringar av mötesplatser framgår av Figur 11 ovan.

4.1.2 Belysning

Samtliga nya gator inom området föreslås få gatubelysning för att öka tryggheten och trafiksäkerheten. Den östra gatan är av särskilt stor vikt att belysa då den också är en del av en cykelled.

Stora Rörsvägen är redan idag belyst. Förstärkt belysning rekommenderas vid den nya gång- och cykelpassagen, se Bild 3 och kapitel 4.3 nedan.

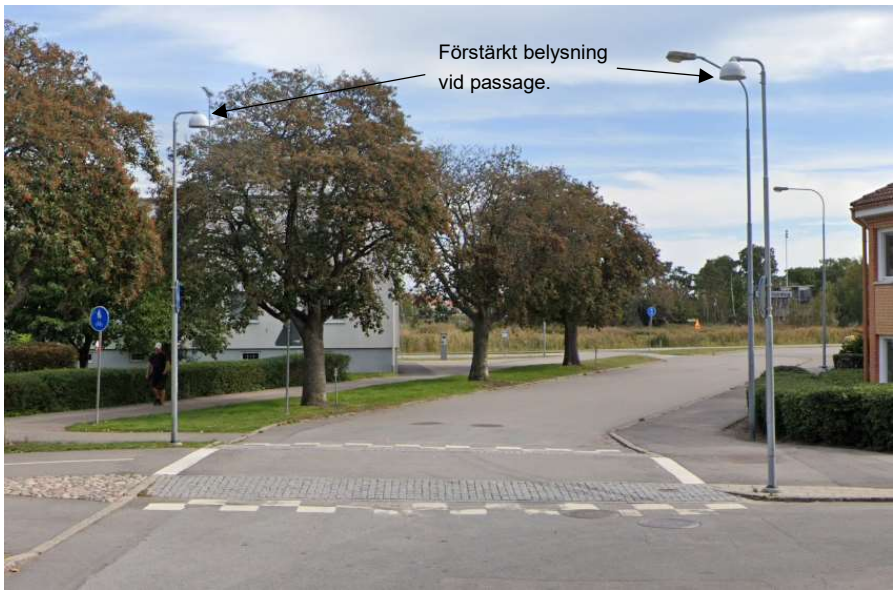

Bild 3. Exempel på förstärkt belysning vid upphöjd gång- och cykelpassage.

4.1.3 Angöring till förskolan

Illustrationen i Figur 13 nedan visar en möjlig lösning vid förskolan för parkering och angöring av tyngre fordon, för till exempel lastbilstransporter och sophämtning. Förslaget innebär separering av trafikslagen för god trafiksäkerhet och tillgodoser det beräknade parkeringsbehovet.

På ”östra vägen”, söder om parkeringen uppstår ett behov för oskyddade trafikanter att kunna korsa vägen på ett säkert sätt, för koppling mot både ny gång- och cykelvägstunnel och ny busshållplats vid väg 136. Låg hastighet vid passagen bör säkerställas vid kommande detaljprojektering. Detta kan

åstadkommas med till exempel farthinder eller avsmalning av vägen. Passagen bör vara belyst.

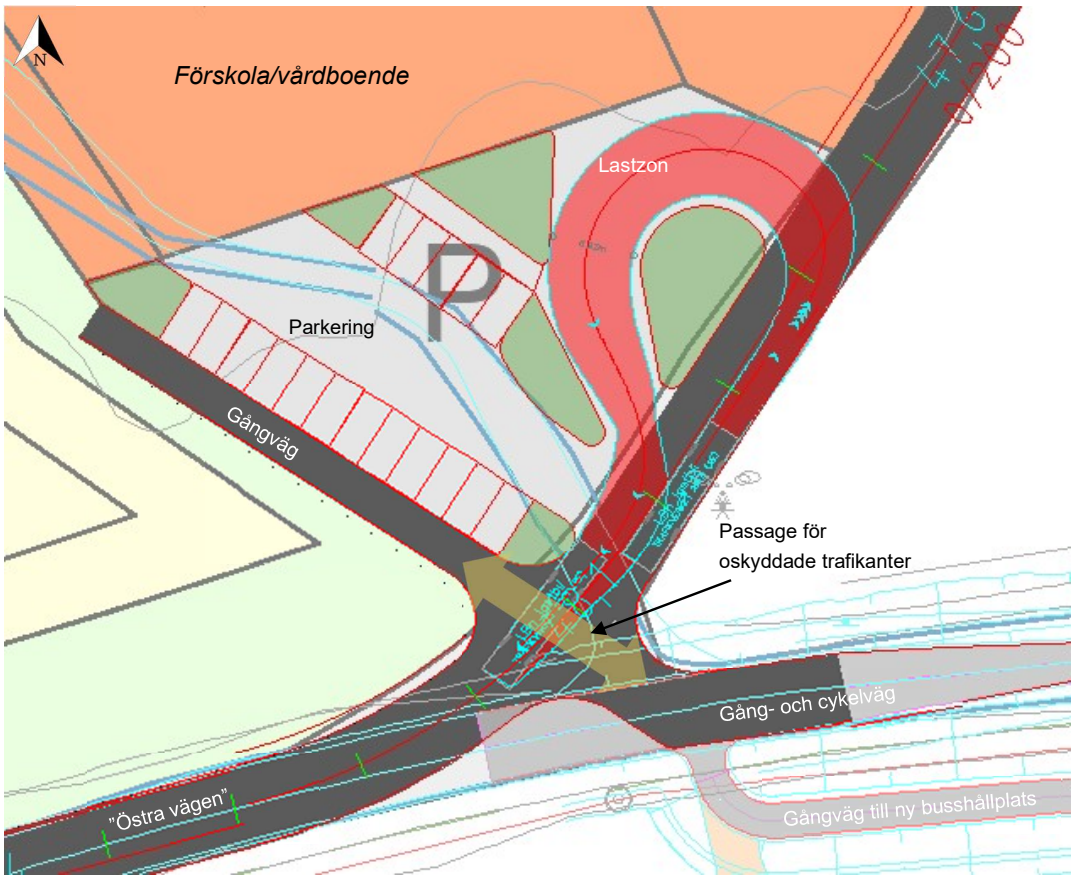

Figur 13. Förslag på utformning av parkering och lastzon vid ny förskola. Körspår visas i rött för Lbn (Lastbil, 12 meter lång).

4.1.4 Hellners väg

Ett antal nya bostäder med koppling till Vincents väg kommer att ge upphov till ökad trafik även på Hellners väg. Ökningen beräknas dock bli i relativt begränsad omfattning.

För att säkerställa utrymme för möte mellan personbil och lastbil, som även säkerställer framkomligheten för tillkommande trafik enligt etapp 2, föreslås att en mötesficka anläggs på sträckan. Sweco rekommenderar att mötesfickan anläggs på den östra delen av vägen då det bedöms möjligt att nyttja befintliga anslutningar vid möte i den västra delen av området. Lämplig sträcka för inom vilket område en mötesficka bör placeras framgår av Figur 14 nedan. Åtgärden medför ett mindre intrång i det nyligen beslutade naturreservatet (beslutsdatum 2020-12-16).

Etapp 2 föreslås att anslutas mot Hellners väg för att minimera tillkommande trafik genom stugbyn. I området finns den invasiva arten parkslide som kan påverkar möjligheterna att ansluta området enligt detta förslag då den först måste grävas bort.

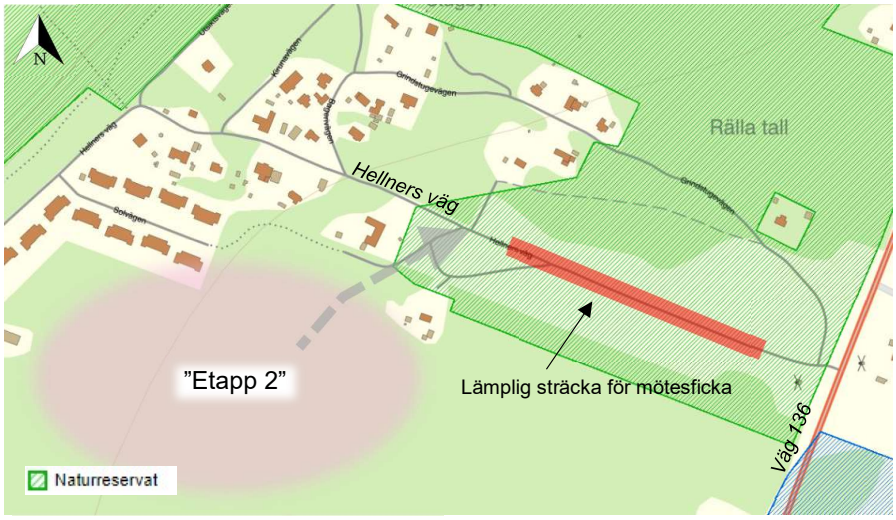

Figur 14. Blåmarkering anger föreslagen placering av mötesficka på Hellners väg. Pilen ange en möjlig anslutning av etapp 2 mot Hellners väg.

4.1.5 Vincents väg

Vincents väg får en mindre trafikökning till följd av ett antal nya bostäder med koppling till vägen. Tillkommande trafik beräknas till cirka 50 fordon per dygn. Ett antagande har gjorts om att hälften av dessa fördelar sig hälften norrut och hälften söderut på Vincents väg. Det innebär att korsningen med Stora Rörsvägen antas belastas med ytterligare 25 fordon per dygn liksom Hellners väg och anslutningen mot väg 136.

Korsningen med Stora Rörsvägen har begränsad sikt både öster- och västerut och bör inte belastas av mer trafik utan siktförbättrande åtgärder som till exempel borttagning av vegetation.

Bild 4. Vincents vägs anslutning mot Stora Rörsvägen.

4.2 Trafikfördelning i gatunätet

Figuren Figur 15 nedan redovisar beräknade trafikflöden (ÅDT) på olika gatuavsnitt i området för prognosår 2045. För Vincents väg redovisas den beräknade ökningen då det inte finns någon mätning avseende befintlig trafik.

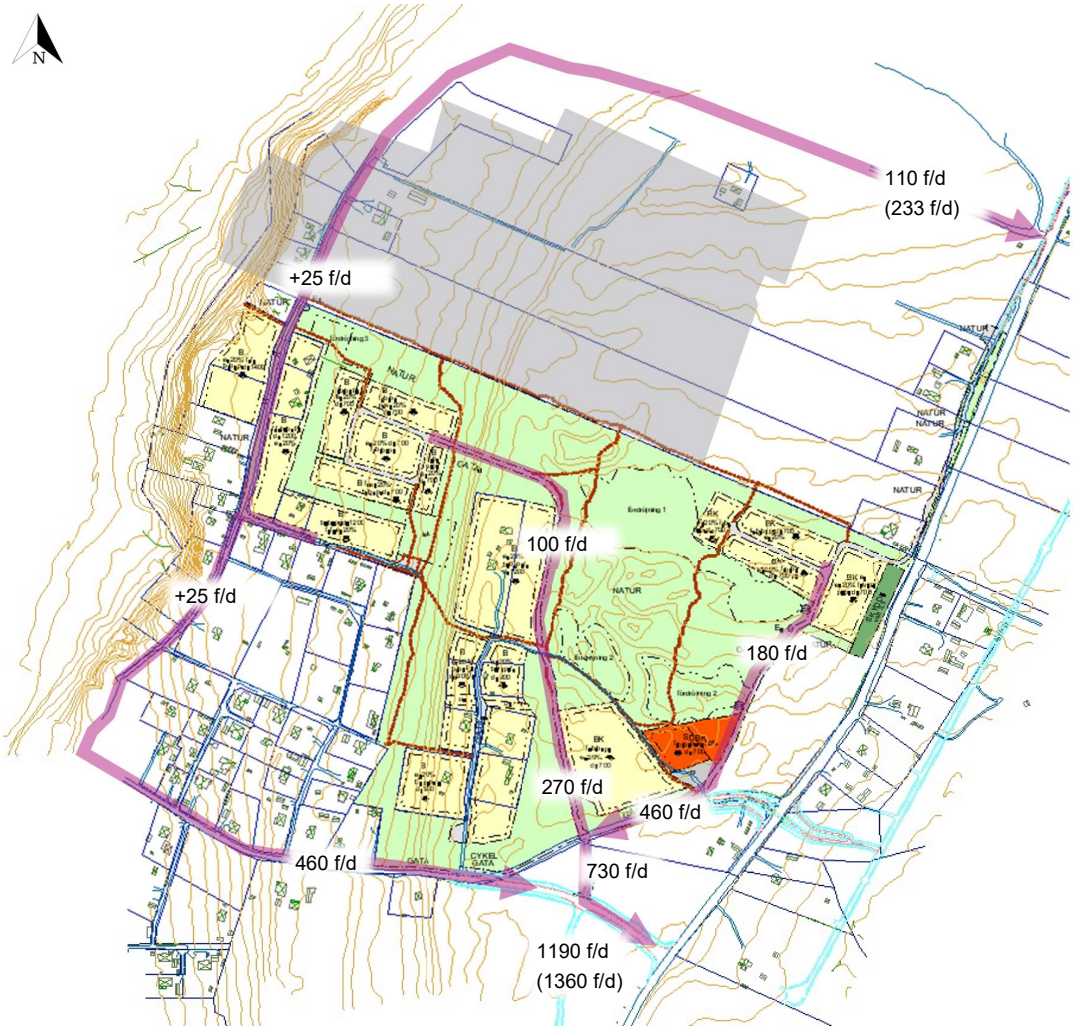

Figur 15. Beräknade trafikflöden på olika vägavsnitt för etapp 1 och prognosår 2045. Flöden inklusive trafik från etapp 2 och 3 redovisas inom parentes.

Merparten av den tillkommande trafiken bedöms belasta den nya anslutningen vid väg 136, se Figur 15. Vid anslutningen av Hellners väg mot väg 136 sker endast en mindre trafikökning. Nya gator i området kommer också att hantera de största tillkommande flödena och befintliga gator bedöms får en mindre andel tillkommande trafik.

4.2.1 Kapacitet

För att bestämma dimensionerande timme används något som kallas ”rangkurvan” för vägen. Rangkurvan beskriver hur trafiken fördelar sig över årets 8760 timmar. Dimensionerande timme för vägutformning är normal vardagsmaxtimme det dimensionerande året, vilket anses motsvara den 200:e mest belastade timmen under året. Vid dimensionering för årets mest belastade timmar används den 30:e mest belastade timmen som dimensioneringsgrund.

Tabell 4. Andel (%) av ÅDT som representerar de 30:e respektive 200:e mest belastade timmarna under året. Källa: Trafikverket.

Trafikvariationstyp	30:e timmen	200:e timmen
Genomfart/infart	12,5	9,5
Turistväg	15	10
Citygata/närtrafik	10	9

På grund av den kraftiga trafikökningen under sommarmånaderna används ”turistväg” som trafikvariationstyp. De 30:e mest belastade timmarna används för dimensionering för att säkerställa tillräcklig kapacitet under de mest belastade perioderna. Det ger dimensionerande trafik enligt Tabell 5. Samtliga värden har avrundats uppåt till närmsta tiotal.

Tabell 5. Dimensionerande timtrafikflöden (fordon per maxtimme).

	Prognosår 2045	*Prognosår 2045 + max permanentboende*
Väg 136 (norr)	1 110	*1 440*
Väg 136 (söder)	1 100	*1 500*
Stora Rörsvägen (väst)	60	*200*
Stora Rörsvägen (öst)	200	*330*
Ny anslutning mot Stora Rörsvägen	110	*120*
Hellners väg	20	*50*

Samtliga gator i området har kapacitet att hantera den tillkommande trafiken. På nya gator inom planområdet bör dock mötesfickor anläggas för att säkerställa framkomligheten enligt tidigare beskrivning i kapitel 4.1 ovan.

Den mest belastade korsningen är Stora Rörsvägens anslutning mot väg 136. Trafikverkets föreslagna utformning av den nya anslutningen får högre kapacitet än dagens korsning och dimensioneras för att möta de framtida trafikflödena.

Övriga korsningar i området beräknas ha god kapacitet att hantera framtida trafik.

Figur 16. Ny anslutning av Stora Rörsvägen mot väg 136. Utklipp från Trafikverkets vägplan för väg 136, delen Isgärde - Rälla, Samrådshandling 2021-06-21.

4.3 Gång och cykeltrafik

Gångtrafikanter hänvisas i huvudsak till befintliga gångstigar i området eller till nya gångvägar genom de nya bostadsområdena.

Cykling föreslås i huvudsak ske i blandtrafik. Sweco rekommenderar skyltad hastighet 30 km/tim i området norr om Stora Rörsvägen vilket innebär god standard[10] avseende trafiksäkerhet.

När Trafikverket genomför den nya anslutningen mot väg 136 med en omdragning av Stora Rörsvägen, kan del av gamla Stora Rörsvägen byggas om till gång- och cykelväg, se Figur 17. Vidare västerut förläggs gc-vägen norr om nya Stora Rörsvägen på ett avstånd av cirka 7 meter (vid släntkrön).

[10] Riktlinjer enligt GCM-handboken (SKL, 2010)

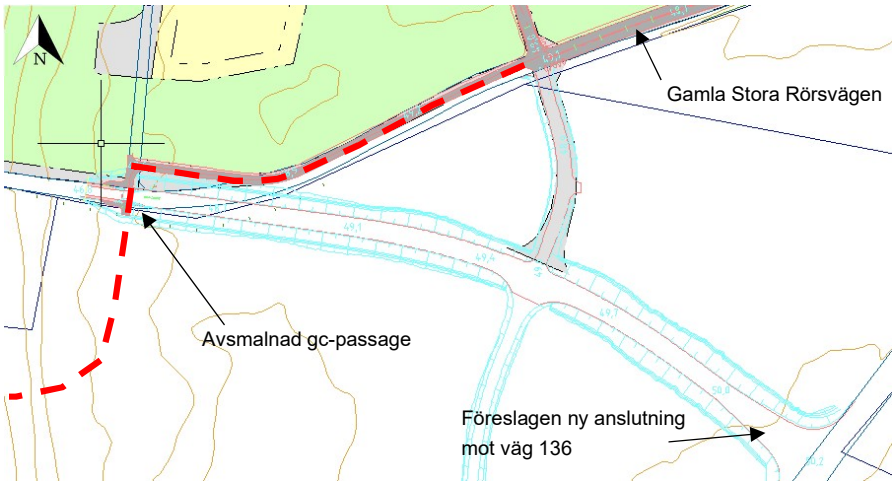

Figur 17. Ny gc-väg i gamla Stora Rörsvägens sträckning. (Källa: Trafikverket och Borgholms kommun)

Rekommenderad bredd är minst 3 meter för en kombinerad gång- och cykelväg.

Vid passage över Stora Rörsvägen föreslås en avsmalning för att öka trafiksäkerheten och uppmärksamma bilister på passagen, se Figur 18. Avsmalningen kan med fördel även få bli en ”tätortsport” som markerar övergången och till en lägre hastighet. Passagen kan utformas med eller utan upphöjning och anses säker för oskyddade trafikanter om den hastighetssäkras till högst 30 km/tim.

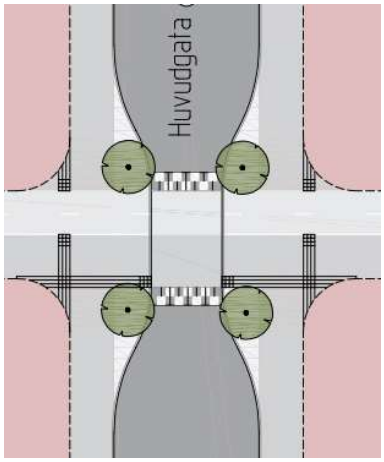

Figur 18. Principskiss för avsmalning vid gc-passage (GCM-handboken, SKL, 2010)

Söder om passagen kan gc-vägen anslutas vidare söder- och västerut i samband med planerad va-utbyggnad och planläggning i området. Ölandsleden skulle då kunna få en ny genare dragning genom området enligt Figur 19 nedan. Sträckningen möjliggör även en bra koppling mot hamn och badplats i Stora Rör via ”Skördestigen”.

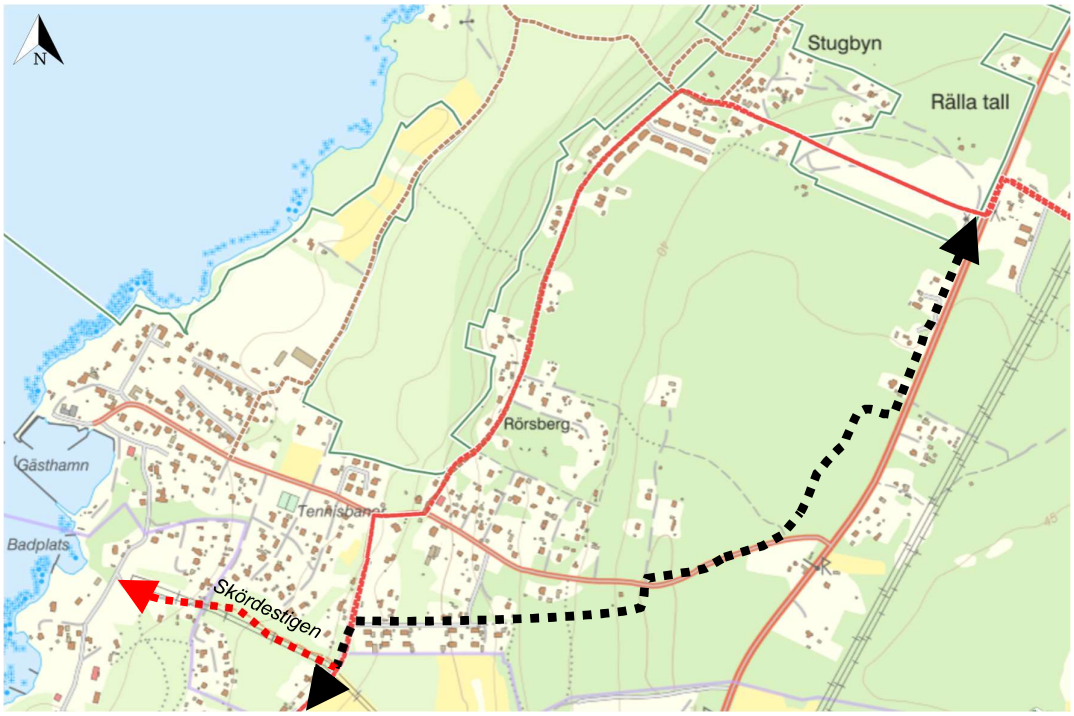

Figur 19. Principskiss för Ölandsleden (svart) i ny sträckning. Gång- och cykelvägskoppling mot hamn och bad (röd). (Underlag: Naturkartan.se, 2022).

För att förbättra för cyklister utmed Stora Rörsvägen och kopplingen ner mot hamnen föreslår Sweco att möjligheten till att anlägga en så kallad ”bymiljöväg” eller ”bygdeväg” studeras. Förslaget innebär att gatan smalas av till ett mittkörfält för motortrafik och med enkelriktade cykelfält på båda sidor. Cykelfälten kan med fördel anläggas i avvikande färg, se Figur 20.

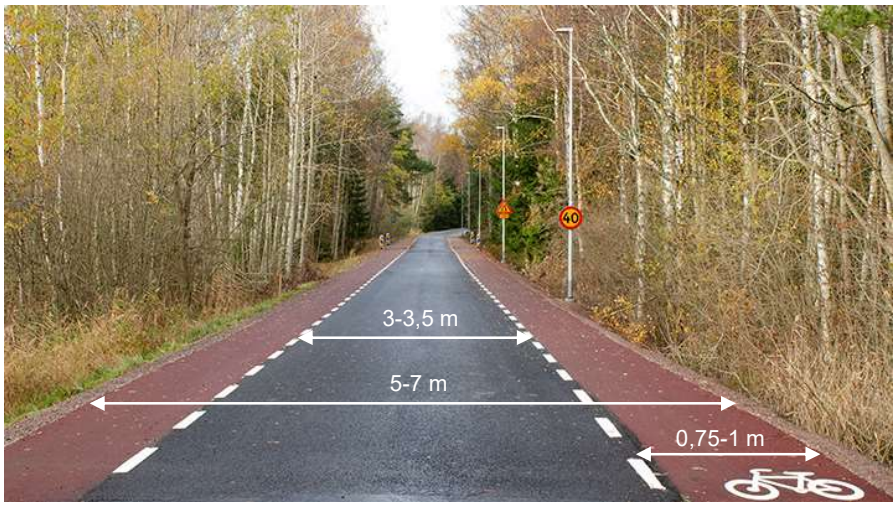

Figur 20. Bymiljöväg/bygdeväg.

Denna lösning finns på andra håll i Sverige och utomlands. Trafikverket har satt upp ett antal kriterier avseende denna lösning:

- Trafikflödet bör understiga 2000 fordon per dygn (ÅDT).
- Den totala vägbredden bör vara mellan 5,0 och 7,0 meter.
- Körfältet bör vara minst 3 meter. Vid frekvent och mer omfattande tung trafik bör körfältet ökas till 3,25 eller 3,5m beroende på mängden tunga fordon.
- Körfältet bör inte vara bredare än 3,5 meter.
- Vägrenen ska vara minst 0,75 meter och bör vara minst 1 meter.

Utformningen kan tillämpas på vägar med skyltad hastighet upp till 60 km/tim. Några riktlinjer avseende sträckans längd har inte hittats.

Aktuell sträcka på Stora Rörsvägen uppfyller idag samtliga kriterier och skulle enligt Swecos bedömning kunna vara lämplig att utforma som bymiljöväg, även med sommartrafikflöden. En uppräkning av sommartrafiken till prognosår 2045 ger värden strax över rekommenderat maximalt trafikflöde. Denna beräkning är dock osäker med tanke på den historiska trafikutvecklingen på Stora Rörsvägen, då trafiken enligt Trafikverkets mätningar minskade stadigt mellan 1995 och senaste mätningen 2012.

4.4 Kostnadskalkyl

En enkel kostnadskalkyl har tagits fram för projektering och anläggning av nya gator och gång- och cykelvägar. Den beräknade sammantagna kostnaden för genomförande av förslaget beräknas till cirka 13,6 Mkr.

I beräkningen har ett påslag om 12 % av anläggningskostnaden gjorts för projektering och projektledning baserat på tidigare erfarenheter.

Ett påslag om 20 % för ”oförutsedda utgifter” ingår också i den redovisade summan.

5. Konsekvensanalys

Swecos samlade bedömning av det förslag till gatustruktur och trafikföring som presenteras ovan är att detaljplanen, ur trafikföringsperspektiv, medger ett väl dimensionerat trafiksystem som uppfyller gällande riktlinjer avseende kapacitet, tillgänglighet och trafiksäkerhet.

Mer bebyggelse och verksamheter genererar mer biltrafik enligt de vedertagna prognoser och verktyg som används för beräkning. Tillkommande trafik bedöms dock inte innebära några påtagligt negativa effekter för samhället Stora Rör.

Det finns flera faktorer som påverkar våra färdmedelsval, som till exempel närhet till frekvent kollektivtrafik, väl utbyggt gång- och cykelnät, närhet till service och arbete liksom tillgång till bilpool eller möjlighet att jobba hemifrån. Även ideologisk inställning spelar roll. Det bör understrykas att de trafikflöden som beräknats inom ramen för uppdraget inte kan ta hänsyn till alla dessa faktorer utan är teoretiska värden baserade på modeller och historiskt underlag.

Den maximala trafikalstringen från tillkommande bostäder och verksamheter beräknas till knappt 800 fordon per dygn. Denna beräkning baseras på maximal exploateringsgrad för bostäder och en fullt utbyggd förskola. Ett rimligt antagande utifrån kommunens egen bedömning avseende exploateringsgrad samt en halvering av förskolans storlek är att den tillkommande trafiken sannolikt blir lägre, uppskattningsvis kanske kring 600 fordon per dygn.

Dimensionerande maxtimmestrafik beräknas inte medföra några kapacitetsproblem i området.

Enligt Swecos bedömning kommer merparten av trafiken att belasta anslutningarna mot väg 136, baserat på tidigare genomförda resvaneundersökningar. Ett visst tillskott av trafik på Stora Rörsvägen västerut mot hamnen kan antas till följd av fler boende i området men detta tillskott bedöms vara mycket begränsat.

Störst trafikökning kommer att uppstå vid Stora Rörsvägens anslutning mot väg 136. Här beräknas årsdygnstrafiken på Stora Rörsvägen öka med cirka 250 % till 2045 jämfört med idag. Trafikverkets föreslagna utformning av den nya anslutningen kommer att ha bättre kapacitet än dagens korsning och dimensioneras för att möta framtida trafikflöden.

Standarden för gång- och cykeltrafikanter bedöms öka i området i och med den nya exploateringen och Trafikverkets planer på planskild passage under väg 136. De låga trafikflödena i kombination med låga hastigheter medger cykling i blandtrafik och en anordnad passage över den Stora Rörsvägen synliggör de oskyddade trafikanterna för motortrafiken. Enligt Swecos bedömning skulle den

föreslagna bymiljövägen ytterligare öka tillgängligheten, trafiksäkerheten och framkomligheten för gående och cyklister och samtidigt stärka kopplingen mot hamnen.

Kopplingen mot Rälla stärks med den nya parallellgatan utmed väg 136 och Trafikverkets planerade gång- och cykelväg parallellt med väg 136 vidare norrut.

5.1 Styrkor och svagheter med förslaget

Flera alternativa lösningar har studerats under arbetets gång. Nedan redovisas de styrkor respektive svagheter som redovisat förslag har i förhållande till andra alternativ.

Svagheter

- Swecos förslag ovan innebär att cirka 1 400 meter ny gata (exklusive gc-vägar) behöver byggas och att naturmark tas i anspråk. Gatorna kommer dock att trafikförsörja intilliggande bostadsområden, vilket innebär en effektivare användning jämfört med andra studerade alternativ med mer friliggande gator. Nya bostadsområden i väster skulle kunna kopplas till Vincents väg (dock inte utan större åtgärder), vilket skulle innebära att mindre naturmark tas i anspråk.

- Den nya västliga gatan medför att ett antal fastigheter utmed Mor Linas väg får gator på båda sidor om sina fastigheter. Den nya västliga gatan separeras dock från fastigheterna med en cirka 50 meter bred ”grönkorridor”.

Styrkor

- Förslaget ger god kapacitet i gatunätet och befintliga gator i området belastas i begränsad omfattning av tillkommande trafik. Mindre åtgärder i form av till exempel mötesfickor, siktförbättringar och lokala breddningar kan generellt förbättra standarden ytterligare i gatunätet.

- Det blir en tydlig gatustruktur där nya bostadsområden kopplas i riktning söderut till Stora Rörsvägen och väg 136. Merparten av trafiken från planområdet antas röra sig söderut på väg 136. Andra alternativ där till exempel mer av tillkommande bebyggelse kopplas mot Vincents väg har studerats. Dessa alternativ bedöms i relation till förslaget ge en mer otydlig gatustruktur och längre körvägar.

- Befintliga Stora Rörsvägen belastas i begränsad omfattning av mer trafik då huvudanslutningen till planområdet kopplas till Stora Rörsvägens nya sträckning, med bättre kapacitet mot väg 136. Även Hellners väg i norr, som har en sämre anslutning mot väg 136, får en begränsad trafikökning.

- Sikten i gatunätet blir god vilket bidrar till god trafiksäkerhet.

- Cykling i blandtrafik innebär god standard med hastigheter under 40 km/tim för motortrafik.

- En del av befintliga Stora Rörsvägen kan nyttjas som gång- och cykelväg när vägen får en ny anslutning mot väg 136.

- Ytterligare belastning på befintliga gator i området minimeras. Vincents väg och Hellners väg beräknas få ett mycket litet tillskott av trafik (<50 fordon/dygn). Trafikökningen vid korsningarna Hellners väg – väg 136 och Vincents väg – Stora Rörsvägen, som har begränsningar avseende utrymme och sikt, minimeras och behov av åtgärder begränsas. Mer trafik på dessa vägar medför behov av åtgärder som breddning och siktförbättring, både på sträcka och i korsning.

- Förslaget innebär inga hinder för ytterligare eventuell utbyggnad av bostäder och verksamheter norr och söder om planområdet.

- Föreslagen gatustruktur bedöms kunna genomföras, med mindre anpassningar, oavsett om Trafikverkets vägplan genomförs eller ej. **Observera!** Kapaciteten i nuvarande anslutning mot väg 136 har inte studerats med tillkommande trafik enligt planförslaget.

- Förslaget medför inget direkt behov av åtgärder på befintliga gator i området vilket innebär att den områdets karaktär bevaras. Enligt Trafikverkets riktlinjer[11] bör vägar med randbebyggelse beläggas med bundet slitlager om trafiken överstiger 125 fordon per dygn. Detta för att minska risken för damm och buller för intilliggande bostäder längs vägen. Enligt Swecos beräkningar skulle anslutning av det nordvästra bostadsområdet (se Figur 9) till Vincents väg öka trafikbelastningen på vägen till cirka 150 fordon per dygn vilket innebär att vägen bör asfalteras.

[11] Handbok – Projektering och byggande av enskilda vägar, Trafikverket publ. 2020:089.

6. Slutsatser

Detaljplanen beräknas alstra som mest cirka 800 fordon per dygn, troligen närmare 600 fordon per dygn. Det gatunät som föreslås i utredningen är väl anpassat för framtida trafik och lämpligast av de alternativ som studerats.

Gator med trafikmängder över 125 fordon per dygn bör asfalteras medan mindre belastade gator i området kan anläggas som grusvägar.

Konsekvenserna av förslaget på omkringliggande områden är små. Förslaget kommer - med föreslagna åtgärder - att medföra en fungerande trafiksituation för alla trafikslag i och omkring detaljplaneområdet. Förslaget kommer att ytterligare stärkas om Trafikverkets vägplan genomförs men gatustrukturen är inte beroende av denna.

Referenser

Fördjupning av översiktsplan, Rälla – Stora Rör & Ekerum 2011, Borgholms kommun, april 2011

Handbok – *Projektering och byggande av enskilda vägar*, Trafikverket publ. 2020:089.

Mätningsteknisk redovisning, *PM markmodell, kontroll av markmodell samt karta*, Sweco, 2022-04-12

PM Trafiklösning detaljplan Stora Rör, WSP, 2021-04-01

Projekterings PM Geoteknik, *Geoteknisk utredning Stora Rör*, *Öland,* Sweco, 2022-05-19

Projektrapport, *Trafikbullerutredning Östra Stora Rör 2:1 m fl, Borgholm*, Soundcon, 2017-04-04

Vägar och gators utformning (VGU), Trafikverkets publ.serie gällande f o m 2022-01-01. (www.trafikverket.se)

Vägplan samrådshandling, Väg 136, delen Isgärde – Rälla, Trafikverket, 2021-06-21

Bilaga 7

2015-10-27

Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet

GRANSKNINGSHANDLING 2015-10-27

Geologiska och geohydrologiska förutsättningar för detaljplan Stora Rör 2:1 med flera, Borgholms kommun

Kalmar 2015-10-27

VATTEN OCH SAMHÄLLSTEKNIK AB

Innehåll

Inledning 3
Geologiska förutsättningar 4
Geohydrologiska förutsättningar och påverkan 8
Sammanfattande kommentar 9
Källförteckning 10

Bilagor

Bilaga 1: Jordartskarta 1:25 000 (SGU, 2015)

Bilaga 2: Kvartärgeologisk karta 1:50 000 (Gert Knutsson, 1964)

Planscher

Plansch V1: Strömbild 2015-09-21

Inledning

Delar av Rälla tall och Stora Rör avses detaljplaneläggas för att möjliggöra uppförande av främst villor, men även flerbostadshus i 2-3 våningar. Planområdet har en yta om ca 97 ha. I öst avgränsas planområdet av väg 136. Öster om väg 136 börjar vattenskyddsområdet Rälla. En uppdatering av skyddsområdet pågår för närvarande och enligt ett preliminärt förslag kommer det att utvidgas en bit även väster om vägen, se ***fig 1***. Den östra kanten av planområdet kommer i sådant fall att hamna inom aktuellt skyddsområde. Såväl planområdet som vattentäkten är belägna på det s k Rälla-fältet. Den aktuella vattentäkten används dels som komplement till huvudvattentäkten i Köpingsvik under sommarmånaderna, dels som reserv till huvudvattentäkten.

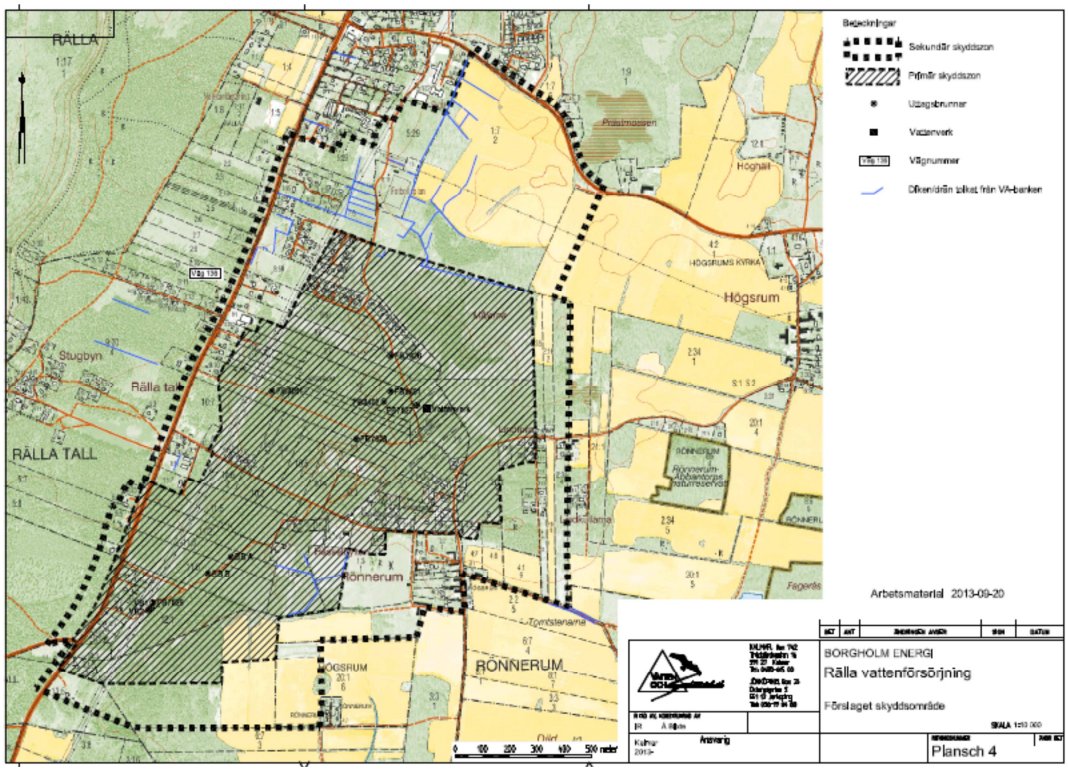

Fig 1. Förslag på nytt vattenskyddsområde för Rälla vattentäkt (Vatten och Samhällsteknik, 2013)

I direkt anslutning till planområdet finns höga naturvärden. Nedanför rasbranten i väster finns en sumpskog med mycket höga naturvärden. Norr om planområdet i Rällaskogen finns ett flertal kända nyckelbiotoper. Inom betydande delar av planområdet förekommer flygsand som även uppträder i form av dyner.

Geologiska förutsättningar

Rälla-fältet är undersökt vid flera tillfällen via geologisk kartering och undersökningsborrningar. Genom Rälla-fältet löper i nord-sydlig riktning en dold klint (brant bergsida) i anslutning till väg 136. Klinten kan ses som en dold förlängning av landborgskanten medan den rasbrant (abrasionsbrant) som är synlig för ögat längre västerut ofta uppfattas som en landborgsbrant. Rälla-fältet kan huvudsakligen delas upp i tre delområden: ***kustzonen*** *(området med rasbranten och väster därom)*, ***väster om klinten*** (*området mellan den dolda bergklinten och rasbranten)* och ***öster om klinten*** *(i princip öster om väg 136)*, se ***fig 2***. Planområdet ligger inom delområdet väster om klinten.

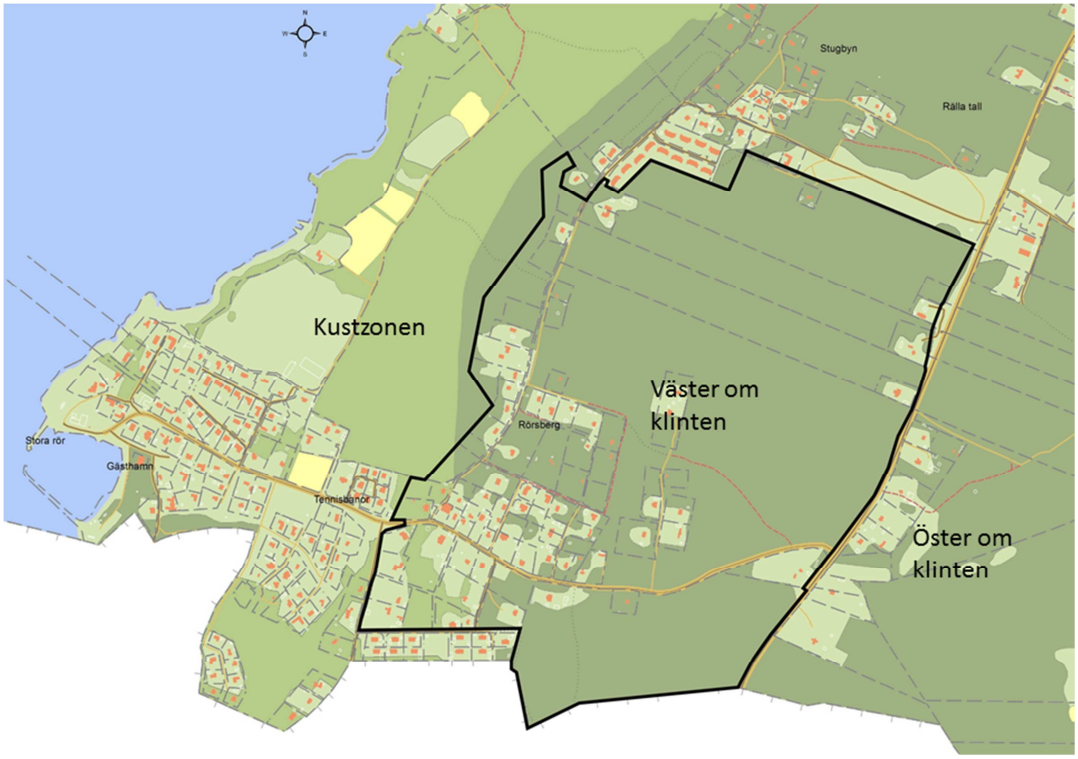

Fig 2. Delområden inom Rälla-fältet samt aktuellt planområde.

Rällafältet öster om klinten ligger ovanför klinten, med ett jorddjup om maximalt 10 m. De centrala delarna består av relativt grova jordarter särskilt i de undre delarna. Härinom ligger också Rälla vattenförsörjninganläggning och stora delar av denna del av Rälla-fältet berörs av vattenskyddsområdet Rälla.

Rällafältet väster om klinten begränsas i väster av en rasbrant som är upp till 25 m hög och har en sluttning på upp till 40˚. Materialet utgörs i södra delen av fältet av sand, i mellersta delen av ofta grovkornigt, stenigt grus. I norra delen utgörs marken av finkornig moig sand med enstaka grövre partiklar. Verkligt grovt material påträffas sällan. Ur slänten finns det utlöpare som stått emot erosionen bättre. Dessa utlöpare innehåller moränmaterial. Kornstorlekssammansättningen är i övrigt förvånansvärt enhetlig, där sand är den klart dominerande fraktionen. De lösa avlagringarnas mäktighet är störst i söder och uppgår till drygt 20 m, för att sedan avta norrut. Grundvattenytan ligger djupt under markytan.

SGU's geologiska kartblad, i kombination med professor Gert Knutssons kvartärgeologiska kartering av Rällafältet från 1964, visar på att en dynrand eller ett täcke av flygsand förekommer längs nästan hela västra kanten ovanför rasbranten. De mäktigaste dynerna ligger enligt Knutsson norr om Stugbyn, utanför

planområdet, där av ytformen att döma mäktigheter på upp till 12 m kan förekomma. Mitt på platån, i de centrala delarna av planområdet, finns också ett område med mycket välutvecklade dyner (Knutsson, 1964). Jordartskartor från SGU och från Gert Knutssons karteringar kan ses i sin helhet i ***bilaga 1*** och ***bilaga 2.***

Kustzonen utgörs av mer lokalt förekommande material (moränleror) och former utvecklade ur den recenta strandmiljön (svallgrus och strandklapper). Vid västra foten av branten förekommer ett stort antal naturliga källor vilka uppkommit p g a att grundvattnet i de grova lagren möter finkorniga och svårgenomträngliga material. I anslutning till källorna överlagras de minerogena sedimenten av källtorv. Det sammanlagda grundvattenläckaget uppgår uppskattningsvis till storleksordningen 5 l/s men kan variera beroende på de yttre betingelserna för grundvattenbildning och påverkan till följd av uttag i den kommunala grundvattentäkten öster om väg 136.

I ***fig 3*** redovisas en marksektion genom Rällafältet inom planområdet. Sektionens läge framgår av ***Plansch V1*** vilken bygger på bearbetat underlag för Rälla vattenskyddsområde (Vatten och Samhällsteknik, 2013).

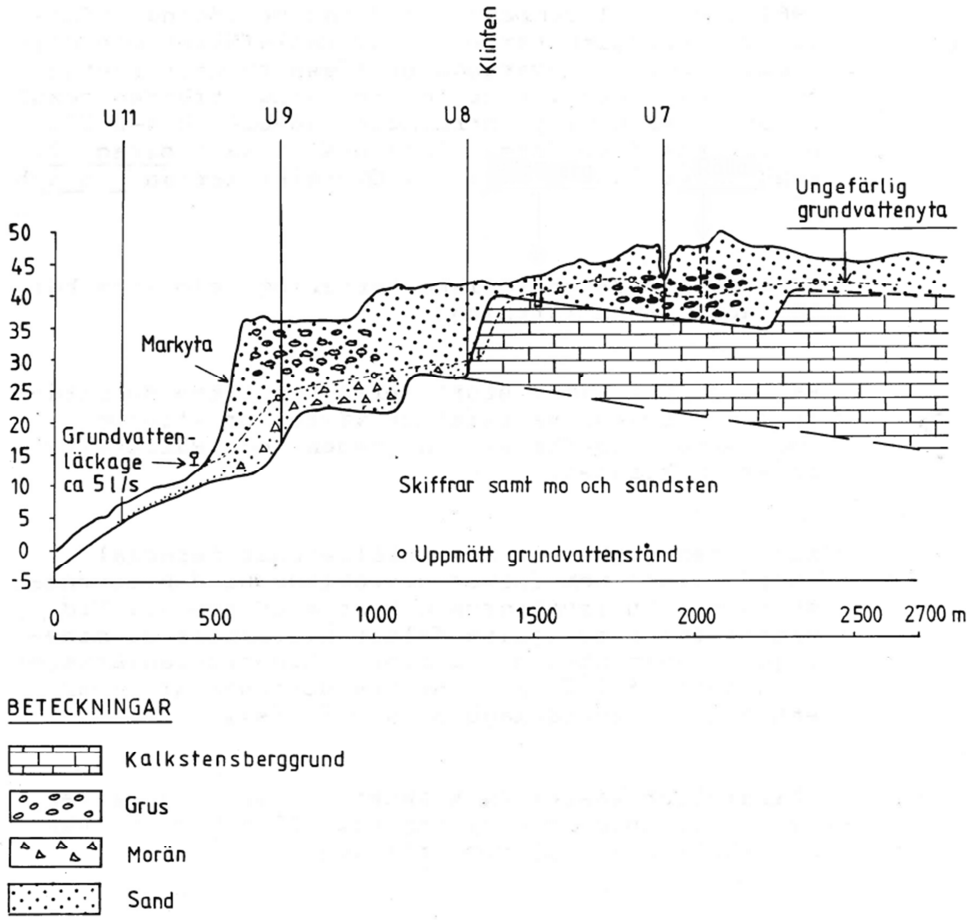

Fig 3. Tvärsektion genom norra delen av planområdet. Tvärsektionen är uppbyggd av data från U11, U9, U8 och U7 (f.d. K-Konsult, 1986).

Områdets karaktär med höga geologiska värden med isävlsavlagringar och mäktiga sand och gruslager är för Öland en ovanlig naturmiljö. De geologiska värdena utgörs dock i första hand av avlagringarnas bildning och då främst under marknivå.

De sanddynsformationer som förekommer inom området utgörs till stor del av flygsand, vilken är en mycket homogen jordartsfraktion, som har transporterats och avlagrats genom vinden. Historiskt sett ansågs flygsand som problematiskt då det ofta förstörde åkermark. Därför planterades ofta dessa områden med tall eller strandråg för att binda sanden till marken. Sanddynerna vid Rälla är idag överbeväxta av skog och inga blottade ytor av flygsand förekommer inom området. Sanddynsformationerna är således statiska och ej likt sanddynsformationerna på t.ex. Fårö vilka står under ständig förändring. I den nordöstra delen av planområdet formar flygsanden våglika dyner, se ***fig 4***. Trädplanteringar och tät ungskog gör området svårt att överblicka och formationerna är relativt svåra att urskilja på plats, förutom de mest markanta delarna i form av kullar.

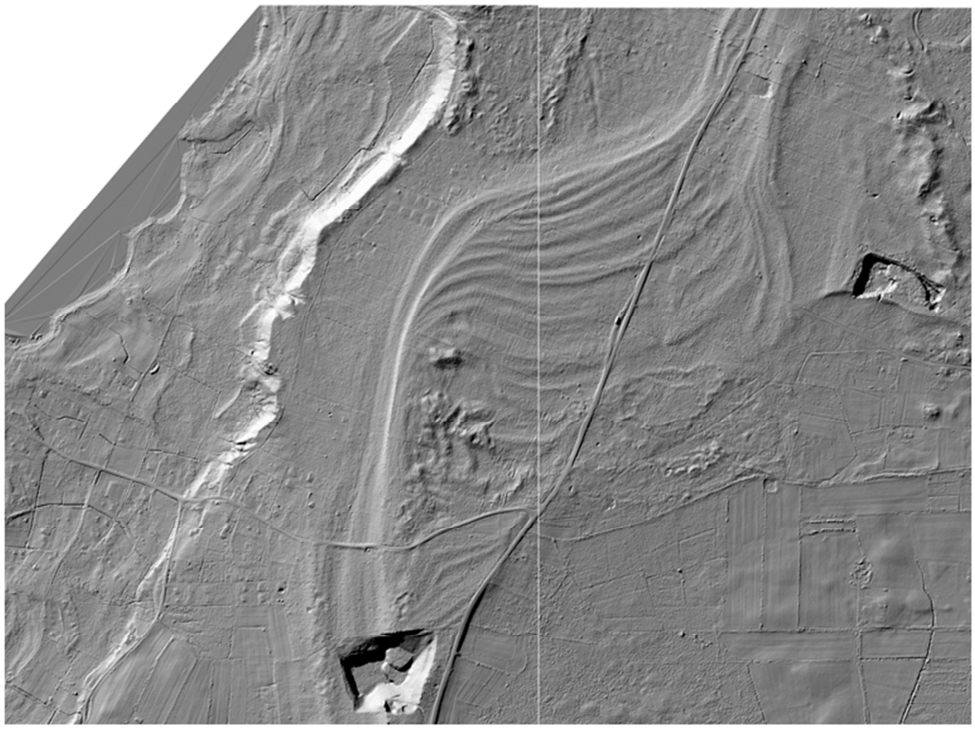

Fig 4. Flygsandsformationer inom utredningsområdet från bearbetad flygscanning av Borgholms kommun, 2015. En f.d. sandtäkt framgår tydligt i södra delen.

Det finns flera områden inom Sverige som skyddats och blivit naturreservat, helt eller delvis, på grund av flygsandsfält såsom Slättösand (Länsstyrelsen, Jönköpings län, 2015), Svarvareskogen (Länsstyrelsen, Hallans län, 2015) m. fl. På Öland ligger också Bödakustens flygsandsområde, som är ett av norra Europas största. Flygsandsfälten inom utredningsområdet bedöms ha ett visst geovetenskapligt värde, men det är framförallt de för Öland ovanliga isälvsavlagringarna under mark som har höga geovetenskapliga värden.

Länsstyrelsen i Kalmar län publicerade under 1960-talet rapporterna *Grusinventering i Kalmar län (en fastlandsdel och en del över Öland),* vilka avsåg belysa och klassificera grusförekomster utifrån deras lämplighet som grustäkt. Klassificeringen har tagit hänsyn till olika faktorer såsom avlagringarnas uppbyggnad, form och läge i terrängen, grundvatten, naturlig vegetation, kulturpåverkan av skilda slag såsom odling, betesgång, fornlämningar, bebyggelse, vägar och kraftledningar. Samhällsekonomiska synpunkter på exploatering av skilda slag ***då främst grustäkt*** har vägts mot vetenskapliga, naturvårdande, kulturella, sociala och estetiska värderingar. Klassificeringen har sedan genomförts i tre klasser:

Klass 1: Område som ur geologisk synpunkt måste skyddas från all exploatering.

Klass 2: Område som i sista hand får exploateras och som måste beläggas med tillstångtvång.

Klass 3: Område som kan exploateras, dock enligt särskilda föreskrifter.

Hela planområdet norr om Stora Rörsvägen ligger inom klass 1 enligt aktuell rapport.

I rapporten står det också att ”beträffande klass 1 måste framhävas, att även bebyggelse och vägbyggnad m.m. räknas som exploatering till skada för oersättliga vetenskapliga värden. I klass 2 innefattar exploateringsrestriktionerna främst grustäkt men däremot inte vägar, bebyggelse och annan samhällelig markexploatering.”

Rapporternas grund utgörs huvudsakligen av områdenas lämplighet som grustäkt. Formuleringen och viktning av ingående parametrar känns idag något otidsenlig då synsättet på de isälvsavlagringar och rullstensåsar som finns inom landet ändrats. Ett annat resurstänkande förekommer och präglar diskussionerna kring grusförekomster. Grusförekomster betraktas idag som något som huvudsakligen skall bevaras, till förmån för vattenförsörjningsändamål och som värdefulla inslag för kulturminnesvård och friluftsliv. Detta framgår bland annat av lagstiftningen med förbud mot användning av naturgrus om andra material kan nyttjas eller området är av betydelse för vattenförsörjning.

Den mer relevanta klassning av grusförekomsten som torde vara aktuell i dagsläget kan speglas av klassningen i länsstyrelsens skrift Natur och kultur på Öland från 2001. I denna har aktuellt område givits klass II i en tregradig skala. Ur denna klassning kan bland annat urskiljas beträffande geologi:

Klass I: Högsta naturvärde. Mycket sällsynta eller unika områden. Unika eller mycket sällsynta geologiska bildningar.

Klass II: Mycket högt naturvärde. Värdefulla geologiska bildningar.

Klass III: Högt naturvärde.

Aktuellt område N34 Rällafältet beskrivs som ”*Stort isälvsfält med mäktiga sand- och gruslager. Förekomst av strandvallar, strandhak och sanddyner. Smal bård av värdefull sumpskog. Flera källor.”*

Av beskrivningen framgår att de största värdena ligger i isälvsavlagringens lokalisering och former samt sumpskogen i väster inkl källorna.

Sammantaget bedöms aktuellt områdes geologiska värden främst vara betingade av avlagringens bildning och sammansättning och speciellt sumpskogen vid rasbranten och källorna i väster. Även flygsanddynerna kan anses ha ett geovetenskapligt värde men av något lägre dignitet.

Befintliga massor erbjuder goda förutsättningar för byggnation och det bedöms ej finnas några **geotekniskt** sett särskilt besvärande förhållanden, bortsett från rasbranten.

Geohydrologiska förutsättningar och påverkan

Grundvattenavläsning av aktuella undersökningsrör gjordes den 150916. Grundvattenrör U10 och U9 var torra vid mätningstillfället, se ***tabell 1***. Undersökningsrörens placering kan ses i ***plansch V1.***

Tabell 1: Uppmätta grundvattennivåer av aktuella undersökningsrör.

U-rör	GVY 15-09-16	Marknivå	Differens
U8	+30,05	+43,22	13,17
U9	Torrt	+36,26	-
U10	Torrt	+33,18	-
U28	+27,36	+43,05	15,69
U7801	+41,1	+45,95	4,85

U8 och U7801 är två av sex referensrör inom Rälla-området där kontinuerliga mätserier finns registrerade sedan 1994. Av dessa mätserier framgår att maxvärdet för U7801 uppgår till +43,70 och minvärdet +40,79. För U8 är maxvärdet uppmätt till +31,85 och minvärdet +29,34. Generellt är det djupt ner till grundvattnet väster om klinten. Undersökningar visar på att grundvattennivån ligger cirka 13 m under marknivån i de norra delarna av planområdet och drygt 20 meter under marknivån i de södra delarna. Öster om klinten ligger grundvattennivån betydligt högre, endast cirka 5 m under marknivån. Den branta stupningen av grundvattennivån väster om klinten tyder på lager av finare fraktioner såsom sand/mo vilket också undersökningsborrningar ger belägg för. Förutsättningarna för nederbördsvatten att infiltrera marken bedöms dock som mycket goda då de ytliga fraktionerna är av grov karaktär (sand och grus). Även öster om klinten är jordarterna av grov karaktär och vattenförande lager såsom sand/grus förekommer genom hela markprofilen ovanför berg.

Grundvattenströmmen är inom utredningsområdet riktad åt väst till nordväst. Även öster om klinten är grundvattenströmmen riktad västerut trots att berget stupar österut. Klinten utgör således ingen naturlig grundvattendelare mellan den västra och östra delen av Rällafältet, se ***Plansch V1***, utom i samband med extrem torka och beroende av hur stora uttag som sker i grundvattentäkten. Grundvattenuttaget i vattentäkten öster om väg 136 har troligtvis åtminstone periodvis påverkat vegetationen längs rasbranten och naturintresset har i detta fall fått vika i förhållande till vattenförsörjningsintresset och det förhållandet att en del av det grundvatten som naturligt strömmar västerut i stället tillgodogörs i vattentäkten. Eftersom vattentäkten är etablerad och tillståndsgiven sedan lång tid bedöms nuvarande förhållanden vid rasbranten i stor utsträckning vara anpassade utifrån etablerade förutsättningar.

Vid gränsområdet mellan kustzonen och väster om klinten består de lösa avlagringarna huvudsakligen av moränleror, vilka medger mycket begränsad genomtränglighet av grundvatten. På så sätt tvingas grundvattnet ut genom de porösa jordarterna vid sluttningsfoten av rasbranten. Dessa källflöden markeras av ett relativt brett bälte av källtorv och sumpskog med höga naturvärden längs med en sträcka av cirka 2 km. Tillflödet av grundvatten till sumpskogarna väster om planområdet är elementärt för bevarande av dessa. Vid bebyggelse av villor/flerbostadshus kan grundvattenbildningen i viss mån öka jämfört med nuläget genom att låta nederbörden infiltrera marken via infiltrationsanläggningar. Avrinningen ökar nämligen när nederbörden faller över hårdgjorda ytor jämfört med beväxt mark då transpirationen står för betydande ”förluster”. På så sätt kan en viss bebyggelse t o m medge ett något högre flöde i källorna, förutsatt att nederbörden som faller över området ej leds bort. Bebyggelse leder dock till en ökad risk för kontaminering av grundvattnet och på så

sätt kan även kvaliteten på källvattnet försämras. Begränsas bebyggelse till villor/flerbostadshus utan någon övrig verksamhet så bedöms risken för kontaminering av grundvattnet som liten.

Sammanfattande kommentar

Vid begränsad och strategisk placering av villor och flerbostadshus bedöms de geologiska värdena kunna bevaras och grundvattenförsörjningen till de sumpskogar som förekommer väster om rasbranten riskeras ej. Det bedöms också finnas möjlighet att i detaljplanearbetet integrera och framhäva lämpliga delar av flygsanddynerna genom ett mer detaljerat fältarbete i samband med planutformningen och i samråd med geologisk expertis.

2015-10-26

Olle Eidem

Vatten- och Samhällsteknik AB

Källförteckning

- K-Konsult. (1986). *Vattenbyggnadsteknisk utredning – Vattenförsörjningen i Rälla*. [Rapport]. Uppdragsnummer: 38025-326-06.
- Gert Knutsson. (1964). *Kvartärgeologisk karta över Rällafältet med beskrivning.* [Rapport]. Tillgänglig som bilaga till ”Preliminärt förslag till vattenfrågans lösning för Öland – Sydsvenska Ingenjörsbyrån 1964”.
- Länsstyrelsen Jönköpings län. (2015). *Slättö sand*. [Elektronisk]. Tillgänglig: < http://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/varnamo/slatto-sand/Pages/index.aspx > (2015-09-21).
- Länsstyrelsen Hallands län. (2015). *Svarvareskogen*. [Elektronisk]. Tillgänglig: < http://www.lansstyrelsen.se/halland/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/laholm/Pages/svarvareskogen.aspx > (2015-09-21).
- Vatten och Samhällsteknik. (2013). *Rälla vattenskyddsområde. Bearbetad strömbild.* [dwg]
- Länsstyrelsen Kalmar län. (1962) *Grusinventering i Kalmar län 1- Öland.* [Rapport].
- Länsstyrelsen Kalmar län (2001) *Natur och kultur på Öland* (bok)

Bilaga 8

Projekterings PM Geoteknik

Geoteknisk Utredning Stora Rör, Öland

SWECO

Sammanfattning

Övergripande förutsättningar

Utförda översiktliga geotekniska undersökningar visar att jordlagerna i området huvudsakligen utgörs av fasta sandiga jordlager. I läge för slänten i nordvästra delen av området utgjordes jordarterna till viss del av svallade jordarter med grövre kornfraktioner (grusig sand).

De geotekniska förutsättningarna i området är goda. Förutsättningar finns för att konstruktioner i huvudsak ska kunna grundläggas på konventionellt sätt, utan några andra förstärkningsåtgärder än utskiftning av ytlig organisk jord.

För framtida planläggning av anslutande områden nordväst om i föreliggande uppdragsområde bedöms de översiktliga geotekniska förutsättningarna vara likvärdiga som inom det undersökta området. Vid detaljprojektering krävs dock att kompletterande undersökningar utförs för varje enskilt objekt.

Korsande väg vid slänt

Stabilitetsberäkningar genom s.k. FE-analys har utförts i syfte att utvärdera risken för stabilitetsproblem i befintlig slänt i läget för vägpassage. Resultatet av den detaljerade beräkningen ger en tillfredställande säkerhetsfaktor och det bedöms därmed inte föreligga någon risk för ytliga skred till följd av stabilitetsbrott, eller djupgående glidytor i underliggande sand.

Planerad väg vid korsande av slänt bedöms kunna utföras exempelvis genom tillförande av fyllningsmassor (fyllningsslänt) för att erhålla önskvärd lutning på väg samt avjämnade slänter i sidled. Tillförsel av massor kommer ha en positiv inverkan på den övergripande stabiliteten för slänten. Då rådande jordlager är väl dränerande samt indikationer tyder på en djupt belägen grundvattennivå bedöms inte en väganläggning korsande befintlig slänt ha någon noterbar inverkan på avvattning eller grundvattennivåer i området.

Uppdrag	Geoteknisk utredning Stora Rör
Uppdragsnummer	30038556-002
Kund	Borgholms kommun
Datum	2022-05-19
Dokumentreferens	JJ \\semmafs001\projekt\27303\30038556_trafikutredning_stora_rör\002_geoteknisk_utredning_stora_rör\3_genomforande\38_handling\30038556_projpm.docx

Innehållsförteckning

1 Uppdrag 6

2 Omgivningsbeskrivning 6

3 Planerade konstruktioner 6

4 Underlag för Projekterings PM, geoteknik 6

5 Styrande dokument 6

6 Markförhållanden 7
6.1 Geotekniska förhållanden 7
6.2 Materialtyp och tjälfarlighetsklass 8
6.3 Geohydrologiska förhållanden 8

7 Rekommendationer 9
7.1 Allmänna grundläggningsförutsättningar 9
7.1.1 Byggnader 9
7.1.2 Korsande väg vid slänt 9
7.1.3 Hårdgjorda ytor 9
7.1.4 Ledningar 9
7.2 Markradon 10
7.3 Schaktning 10
7.4 Fyllning och packning 10

8 Dimensionering 10
8.1 Översiktliga hållfasthets- och deformationsegenskaper 10
8.2 Hållfasthets- och deformationsegenskaper i läge för slänt 10

9 Stabilitetsbedömning i läge för slänt 11
9.1 Långsträckt slänt i friktionsjord, dränerat brott i dräneringsskiktet 11
9.2 Stabilitetsberäkning i Plaxis 2D för utvärderad jordlagerföljd och geometri 11
9.3 Beräkningsresultat 12
9.3.1 Släntstabilitet 12
9.4 Kommentar 13

10 Förslag på kompletterande utredningar 13

11 Referenser 13

1 Uppdrag

Sweco Sverige AB har på uppdrag av Borgholms kommun utfört översiktlig geoteknisk utredning inom fastigheten Stora Rör 2:1, Borgholms kommun.

Föreliggande utredning är upprättad i syfte att översiktligt klargöra grundläggningsförutsättningarna samt utgöra underlag vid detaljplaneläggning av planerade bostadsområden. Föreliggande utredning har även i syfte att utreda stabiliteten för planerad lokalgata vid passage av slänt.

De råd och rekommendationer som presenteras i rapporten är baserade på utförda geotekniska undersökningar i aktuellt uppdrag. Undersökningsresultaten presenteras i sin helhet i Markteknisk undersökningsrapport Geoteknik (MUR/Geo), daterad 2022-05-19.

2 Omgivningsbeskrivning

Utredningsområdet utgörs av fastigheten Stora Rör 2:1, Borgholms kommun. I söder gränsar området mot Stora Rörsvägen, i öst mot Väg 136, i norr mot ett skogsområde och i väst mot ett intilliggande villaområde.

Undersökningsområdet utgörs huvudsakligen av skogsmark. Markytan inom området sluttar generellt svagt mot väst med undantag för en slänt som korsar nordvästra delen av området i nord-sydlig riktning.

Marknivåerna inom området varierar huvudsakligen inom intervallet ca +36,4 till +47,4.

3 Planerade konstruktioner

Inom aktuellt område planeras kvartersbebyggelse med bostäder inom tre delområden samt anslutande lokalgator.

På planritning 101G0201 i MUR/Geo redovisas blivande lokalgator samt bostadsområden i ungefärligt läge.

4 Underlag för Projekterings PM, geoteknik

- Utförd geoteknisk undersökning i aktuellt projekt, redovisad i MUR/Geo, daterad 2022-05-19.

5 Styrande dokument

För planerat objekt gäller följande styrande dokument:

Dokument
Boverkets författningssamling BFS 2015:6 EKS 11 - Boverkets föreskrifter och allmänna råd om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder)
AMA Anläggning 20
TK Geo 13 & TR Geo 13
IEG Rapport 2:2008 och EN 1997-1 kapitel 2 Grunder för geoteknisk dimensionering
IEG Rapport 7:2008 och EN 1997-1 kapitel 6 Plattgrundläggning

6 Markförhållanden

6.1 Geotekniska förhållanden

Jordlagren inom området utgörs enligt SGU:s jordartskarta av isälvssediment. Djup till berg varierar enligt SGU:s jorddjupskarta mellan 10-20 meter i områdets västra och östra delar. I de centrala delarna av området varierar jorddjupet huvudsakligen mellan 20-30 meter. Inom området förekommer en geologisk formation i denna handling fortsättningsvis benämnd som slänt, formationen är ett spår av tidigare, högre havsnivåer. Jordlagerna har i denna zon omlagrats (svallats) till följd av vågexponering och en successivt förändrad strandlinje. I det svallade området finns en tydlig nivåskillnad samt att jordlagerna till viss del innehåller grövre material.

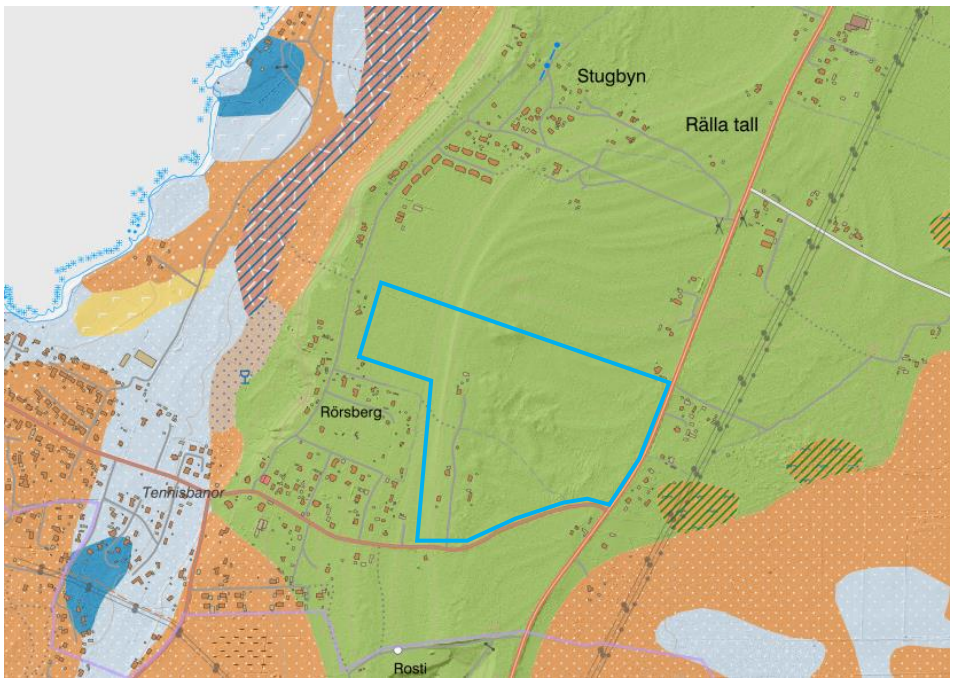

Figur 1 Utdrag från SGUs jordartskarta, grön färg representerar Isälvsediment. (Uppdragsområde ungefärligt utmärkt med blå polygon)

De ytliga jordlagren utgörs huvudsakligen av något humushaltig sand ner till ca 0,1 meter under markytan.

Det humushaltiga ytskiktet underlagras av sand ner till undersökt djup ca 2,5-4,0 meter under markytan.

I undersökningspunkter utförda i anslutning till slänten i områdets nordvästra utgjordes jordarterna till viss del av svallade jordarter med grövre kornfraktioner. Den ytliga sanden övergår till något grusig – grusig sand på djup 0,7-1,4 meter under markytan.

Avvikande jordlagerföljd påträffades i punkt 22S10 i områdets nordöstra del där sanden underlagras av sandig lermorän på djup 1,3 meter under markytan.

Provtagningar har i samtliga punkter inom området avslutats i metodstopp på djup ca 2,5-4,0 meter under markytan.

Lagringstätheten för i området förekommande friktionsjord bedöms variera från medelfast till mycket fast.

Erhållna metodstopp förväntas bero på att jordlagerna i området på varierande nivåer innehåller grövre kornfraktioner, förekomst av sten och block kan inte uteslutas.

6.2 Materialtyp och tjälfarlighetsklass

Jordlager av friktionsjord med ringa innehåll av humus hänförs till materialtyp 2 och tjälfarlighetsklass 1 (icke tjällyftande jordarter).

Bestämning av materialtyp och tjälfarlighetsklass utgår från okulärt bedömd jordlagerföljd i fält. Bedömning för samtliga undersökningspunkter framgår av MUR/Geo.

6.3 Geohydrologiska förhållanden

Inga fria grundvattenytor kunde observeras i öppna undersökningshål vid tillfälle för fältundersökning 2022-04-19 och 2022-04-20.

Filterförsedda grundvattenrör installerades i 2 undersökningspunkter vid fältundersökningen. Observation av fri vattenyta i grundvattenrören har utförts i samband med installation 2022-04-20 samt vid ytterligare ett tillfälle 2022-04-24. Vid båda observationstillfällena var grundvattenrören torra med spetsnivåer på +41,1 (22S05) och +36,5 (22S07).

Observationer från SGU:s brunnsarkiv samt i närområdet belägna grundvattenrör indikerar att grundvattennivåerna troligtvis ligger ca 13-20 meter under markytan inom området.

Grundvattennivån påverkas av regn och växtlighet samt av tjäle och snö-smältning varför nivåerna varierar med årstiden.

Nivå och datum för påträffad vattenyta i respektive undersökningspunkt framgår av sektionerna i MUR/Geo.

7 Rekommendationer

I detta kapitel redovisade egenskaper avses endast användas för översiktliga bedömningar.

7.1 Allmänna grundläggningsförutsättningar

Föreliggande PM kan användas för fortsatt planering och projektering av området.

Grundläggningsförutsättningarna inom området bedöms generellt som goda förutsatt att ytskikt med vegetation och eventuell humushaltig jord banats av.

Sättningar och sättningsdifferenser studeras av konstruktören i samband med detaljprojekteringen, när grundläggningsnivåer, pelarindelning, laster m.m. för planerade konstruktioner är kända.

Med hänsyn till förekommande jordarter inom området och dess hållfasthets- och deformationsegenskaper anses ingen risk för stabilitetsproblem föreligga i lägen för planerad bebyggelse.

7.1.1 Byggnader

Förutsättningar finns för konventionell grundläggning av byggnader upp till 2-3 våningar med kantförstyvad platta på mark förutsatt att sättningstoleranser uppfylls.

För större byggnader och konstruktioner rekommenderas att objektsspecifika grundläggningsrekommendationer tas fram i samband med kompletterande detaljerad geoteknisk undersökning utförs i läge för planerat objekt eller konstruktion.

7.1.2 Korsande väg vid slänt

Planerad väg vid korsande av slänt bedöms kunna utföras exempelvis genom tillförande av fyllningsmassor (fyllningsslänt) för att erhålla önskvärd lutning på väg samt avjämnade slänter i sidled. Tillförsel av massor kommer ha en positiv inverkan på den övergripande stabiliteten för slänten. Då rådande jordlager är väl dränerande samt indikationer tyder på en djupt belägen grundvattennivå bedöms inte en väganläggning korsande befintlig slänt ha någon noterbar inverkan på avvattning eller grundvattennivåer i området.

7.1.3 Hårdgjorda ytor

Vid grundläggning av hårdgjorda ytor kan dessa dimensioneras enligt materialtyp 2, AMA Anläggning 20 där terrass utgörs av friktionsjord.

7.1.4 Ledningar

Ledningar kan grundläggas i förekommande jordarter. Återfyllning kring ledningar skall motsvara omgivande jordlagers egenskaper under grundläggning och överbyggnad.

7.2 Markradon

Radonhalten i uppmätta undersökningspunkter varierar mellan 12-19 kBq/m^3. Uppmätta värden resulterar i att marken inom undersökt område klassas som normalradonmark, och byggnader ska uppföras radonskyddade.

Resultat av utförd markradonmätning redovisas i MUR/Geo.

7.3 Schaktning

Vid bedömning av släntlutningar gäller generellt att anvisningar i Arbetsmiljöverket och SGI:s skrift ”Schakta säkert” ska beaktas. Förekomst av block och sten kan inte uteslutas.

7.4 Fyllning och packning

Fyllningar i samband med terrasseringsarbeten eller liknande kan utföras med de inom området förekommande, icke organiska, jordarterna.

8 Dimensionering

8.1 Översiktliga hållfasthets- och deformationsegenskaper

Nedanstående egenskaper kan nyttjas för översiktliga bedömningar inom området. För detaljerade frågor erfordras kompletterande undersökningar.

De förekommande sandiga jordlagerna i området har varierande sammansättning och elasticitetsmodulen bedöms variera mellan 10 och 30 MPa. Friktionsvinkeln bedöms variera mellan 34º och 38º.

8.2 Hållfasthets- och deformationsegenskaper i läge för slänt

I läge för slänten har detaljerade undersökningar utförts för två sektioner.

Nedanstående egenskaper är defensivt valda och avser användas för stabilitetsbedömning av slänten.

Tabell 1: Valda värden hållfasthets- och deformationsegenskaper

Jordarter	Friktionsvinkel φ’ (°)	Odränerad Skjuvhållfasthet C_u (kPa)	Elasticitetsmodul E (MPa)
Sand	34	-	20

Tabell 2: Valda värden på jordmaterialens tunghet

Jordart/materialtyp	tunghet över grundvattennivå γ_d (kN/m^3)	tunghet under grundvattennivå γ'_d (kN/m^3)
Sand	18	10
Grusig Sand	20	12

9 Stabilitetsbedömning i läge för slänt

Vid bedömning av en slänts stabilitet brukar en beräkning av storleken på säkerhetsfaktorn mot glidning utföras. För aktuellt projekt har inledningsvis en förenklad modell för plana glidytor studerats.

Den förenklade modellen har kompletterats med finita-elementberäkningar i syfte att utvärdera släntstabiliteten då brott inte nödvändigtvis utbildas som en plan glidyta i ett specificerat materiallager.

Beräkningar är utförda för sektionen som har definierats som dimensionerande, sektion B-B i MUR/Geo.

9.1 Långsträckt slänt i friktionsjord, dränerat brott i dräneringsskiktet

För en långsträckt slänt i torr friktionsjord, i det här fallet sand, beräknas säkerheten mot glidning översiktligt enligt följande samband;

$$F_{\varphi} = \frac{\tan(\varphi')}{\tan(\beta)}$$

Slänten anses ha en betryggande säkerhet mot glidning om $F\varphi$ överstiger 1,3. Beta, β, motsvarar släntens lutningsvinkel. För en friktionsvinkel på 34 grader i sandlagret erhålls $F\varphi$ =1,098.

9.2 Stabilitetsberäkning i Plaxis 2D för utvärderad jordlagerföljd och geometri

Beräkning av stabilitet har utförts i finita-element (FE) programmet Plaxis 2D. Samtliga material har modellerats med Mohr-Coulombs materialmodell (Plaxis 2020), parametrar i enlighet med tabell 1 och Tabell 2 samt ett tvärkontraktionstal (ν) på 0,3.

Beräkningarna är utförda i 2D (plan-töjning) med antagandet om att slänten är mycket långsträckt. Stabilitet är beräknad med dränerade parametrar för sektion B-B.

Inget grundvatten har observerat vid undersökningstillfället. Som en beräkningsparameter har en fiktiv grundvattennivå satts till ca 3-5 meter under markytan vid beräkningar.

För beräkning av säkerhet mot stabilitetsbrott har s.k. c'-φ' reduktion använts. Detta innebär att de angivna värdena på materialens hållfasthetsegenskaper reduceras stegvis till dess att den kvarvarande hållfastheten precis motsvarar en säkerhetsfaktor 1,0. Säkerheten mot brott motsvaras då av kvoten mellan

angivna värden på materialens hållfasthet och de värden som motsvarar en säkerhetsfaktor 1,0.

Vid beräkning av säkerhetsfaktorn för djupgående glidytor ingår inte ytskiktet i c'-φ' reduktionen. Denna analys avser att utreda säkerhetsfaktorn för en glidyta en djupare glidyta.

9.3 Beräkningsresultat

9.3.1 Släntstabilitet

Vid analys med ofördelaktiga förutsättningar (oändligt lång slänt med brantast bedömd lutning) påvisas säkerhetsfaktorer i storleksordning kring 1,098 vilket är otillräckligt då kravet är säkerhetsfaktor överstigande 1,3.

Vid FE-analys erhålls betydligt högre säkerhetsfaktorer (1,706 respektive 1,965), till stor del på grund av att geometrin blir mera realistisk. För sektion B-B erhålls typen av släntstabilitetsbrott där glidytan utbildas i ytskiktet.

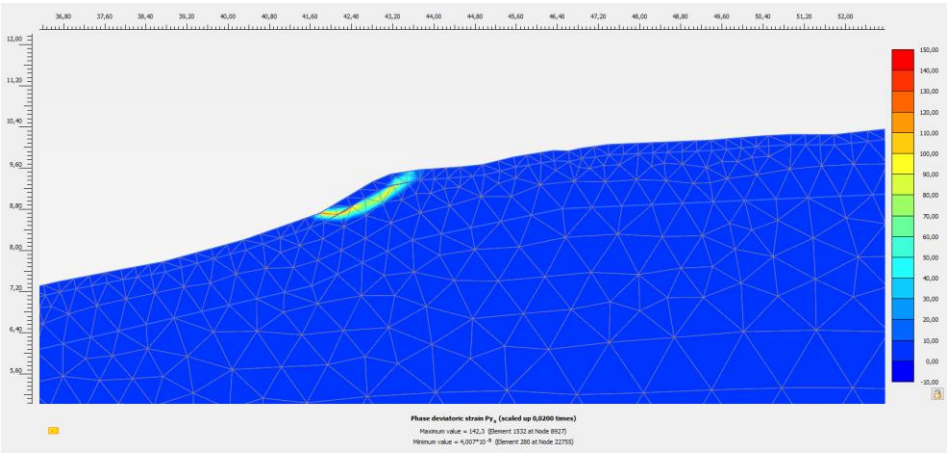

Figur 2 Ytligt brott, säkerhetsfaktor 1,706

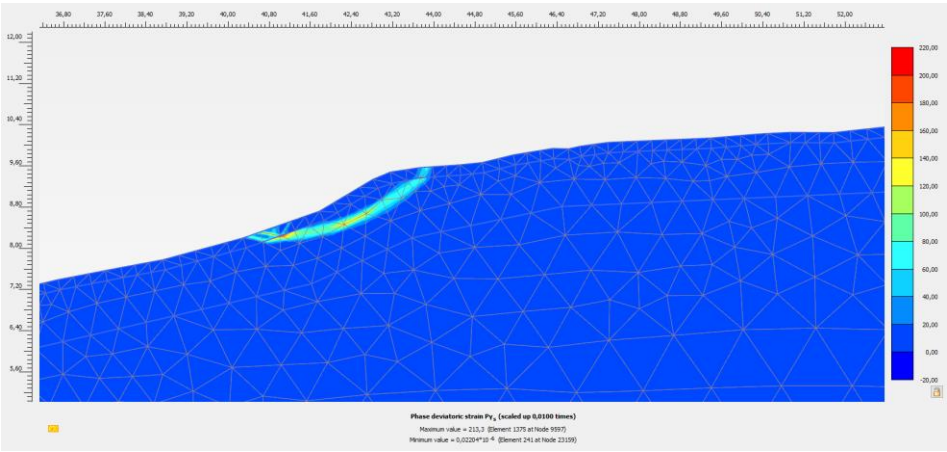

Figur 3 Djupgående glidyta, säkerhetsfaktor 1,965

9.4 Kommentar

För den konceptuella modell som har definierats, finns det inte direkt några indikationer på vare sig ytliga skred till följd av släntstabilitetsbrott, eller djupgående glidytor i underliggande sand.

10 Förslag på kompletterande utredningar

Denna handling redovisar översiktligt de geotekniska förhållandena inom aktuella område för planerade bebyggelse samt en mer djupgående stabilitetsbedömning i läge för slänten.

Föreliggande handling kan användas vid planering och övergripande projektering. När byggnaders och anläggningars utformning är kända erfordras kompletterande detaljerade geotekniska undersökningar för varje enskilt objekt.

11 Referenser

Plaxis. 2020. PLAXIS Material Models CONNECT Edition. V20. Delft

Bilaga 9

Inventering av naturvärden, insekter och kärlväxter vid Stora Rör 2015

Marcus Arnesson, biolog på Ecocom – förarbete, naturinventering, kärlväxtinventering, bedömning och rapport
Björn Palmqvist, biolog på Ecocom – naturinventering, kärlväxtinventering, bedömning och rapport
Magnus Stenmark, biolog på Ecocom – artbestämning av steklar och andra insekter, bedömning och rapport

Omslagsbild: En ljunghed i områdets norra del.

Innehållsförteckning

Inledning 2
Området 2
Kända värden 3
Metod 4
Naturvärdesinventering 5
Fördjupad artinventering, kärlväxter 6
Fördjupad artinventering, insekter 6
Fältinventering 7
Naturvärdesinventering 7
Beskrivningar av naturvärdesobjekt 8
Fördjupad artinventering kärlväxter 11
Fördjupad artinventering insekter 13
Rödlistade arter 13
Övriga naturvårdsarter 13
Oligolektiska arter 14
Habitat 15
Slutsatser och rekommendationer 15
Referenser 16
Bilaga 1 17
Bilaga 2 20
Bilaga 3 21
Bilaga 4 22

Personer som har medverkat:
Joel Hallqvist – artbestämning av skalbaggar
Sven Hellqvist – artbestämning av steklar och tvåvingar
Amie Ringberg – insamling av insekter
Alexander Eriksson – insamling av insekter

Samtliga foton i rapporten är tagna av Marcus Arnesson, Sofia Nygårds, Elin Boberg och Björn Palmqvist.

Inledning

Föreliggande rapport är framtagen av Ecocom AB på uppdrag av Vatten och Samhällsteknik AB. Rapporten är ett underlag till den miljökonsekvensbeskrivning som görs i samband med framtagande av en ny detaljplan över området kring Stora Rör i Borgholms kommun

Naturvärdesinventeringen syftar till att lokalisera och redovisa värdefulla naturmiljöer som förekommer i inventeringsområdet samt att naturvärdesbedöma dessa. För att få ytterligare kunskap om områdets värden har utöver naturvärdesinventering, även utförts fördjupade artinventeringar av kärlväxter och insekter.

Området

Stora rör ligger i Borgholms kommun, cirka 15 kilometer söder om Borgholm, vid Kalmar sund. Området omges av jordbruksmark, men också av löv- och barrskog. Det inventerade området utgörs till stor del av tallskog, men också blandbarrskog, ädellövskog, bebyggelse och trädgårdar samt mindre åkrar och hyggen. Marken är rik på mäktiga sand- och gruslager som till största del täcks av vegetation, men i inventeringsområdets södra del finns en delvis öppen täkt och i dess norra del en ljunghed som innehåller stråk av gles vegetation. Landborgsbranten som löper i nord-sydlig riktning i den västra delen av inventeringsområdet bidrar med en dramatisk höjdskillnad, jämfört med områdets i övrigt flacka terräng. I inventeringsområdets norra del finns en ljunghed och i söder finns en övergiven täkt med riklig förekomst av sand och grus.

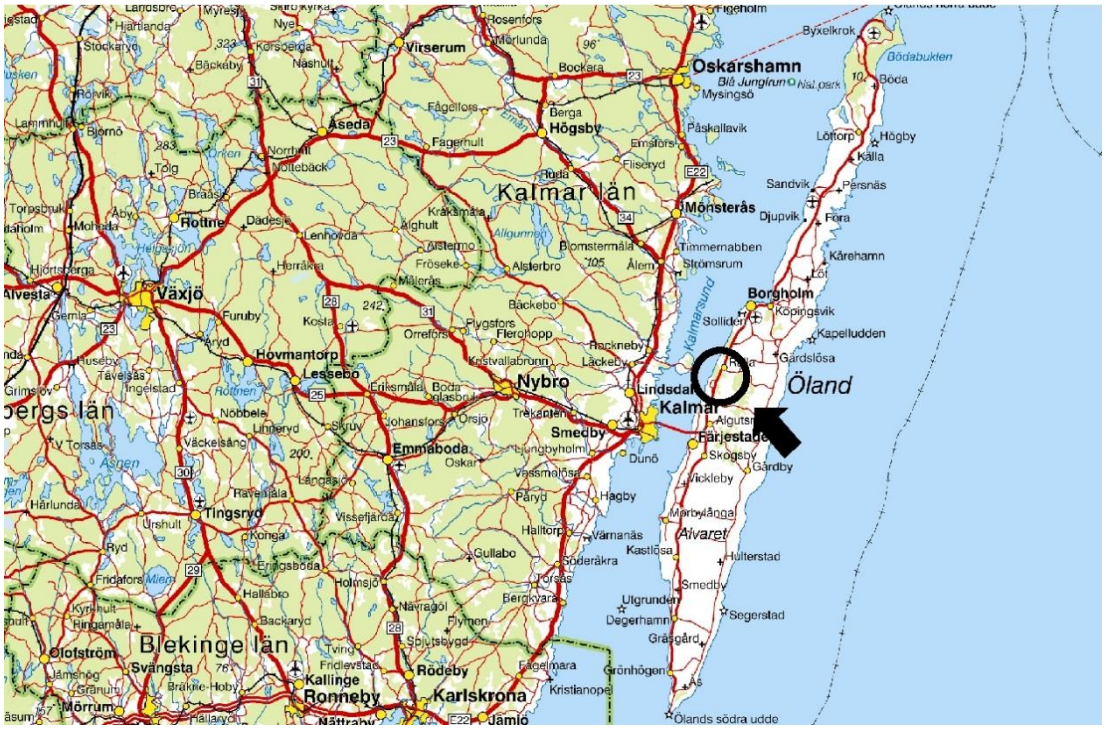

Figur 1. Översiktskarta över inventeringsområdets läge.

Kända värden

I en NVI på fältnivå genomförs inledningsvis ett förarbete som inkluderar en enkel analys av tidigare dokumenterad information om naturen i inventeringsområdet. Kunskap om området inhämtades från ArtDatabanken, Skogsdataportalen, Miljödataportalen, Länsstyrelsernas GIS-tjänster och Jordbruksverkets databas TUVA (tabell 1).

Analysen visar att större delen av inventeringsområdet, med undantag av det sydvästra hörnet, omfattas av Rällafältet, som är beskrivet i den regionala naturvårdsplanen. Rällafältet har klass 2 i naturvårdsplanen, och beskrivs som ett stort isälvsfält med mäktiga sand- och gruslager. Nedanför landborgsbranten finns även läckage av grundvatten och värdefulla sumpskogar. Rällafältet har höga botaniska och entomologiska värden.

Hela sträckan i anslutning till den västra gränsen av inventeringsområdet, som utgörs av landborgsbranten och området närmast nedanför, hyser flera olika typer av värdeobjekt. Här finns fyra nyckelbiotoper och ett vidlyftigt naturvärdesobjekt. En av nyckelbiotoperna omfattas även av biotopskydd. Delar av naturvärdesobjektet ingår i objekt från sumpskogsinventeringen och våtmarksinventeringen. Objekten har fått högsta klass i båda inventeringarna. med klass 1 i sumpskogsinventeringen. I anslutning till landborgsbranten finns även en gräsmark som ingår i ängs- och betesmarksinventeringen, där den dock inte bedömts ha några värden.

Utdrag från ArtDatabanken, för samtliga artgrupper, visar att ett stort antal rödlistade arter är funna inom inventeringsområdet (bilaga 1). Merparten av arterna utgörs av kärlväxter, steklar och skalbaggar. Samtliga steklar är funna vid ljungheden eller den övergivna täkten. Rödlistade skalbaggar är registrerade över stora delar av inventeringsområdet, utan specifikt mönster. När det gäller kärlväxter framstår däremot några områden med högre täthet av rödlistade arter; landborgsbranten, ljungheden med anslutande tallskog i söder samt till viss del den södra täkten. Bland övriga fynd kan hasselsnok och trumgräshoppa registrerade i anslutning till ljungheden nämnas, samt stjälkröksvamp och fransig stjälkröksvamp i sydsluttningen vid täkten.

Tabell 1. Faktaunderlag som användes vid förarbetet. Tabellen visar även vilka områdesskydd och inventerade objekt som förekommer inom inventeringsområdet.

Data	Källa	Inom inventeringsområdet
Bevarandeplan för odlingslandskapet	Länsstyrelsen	
Biotopskydd, odlingslandskap	Miljödataportalen	
Biotopskydd, skogliga	Skogsdataportalen	x
Djur- och växtskyddsområden	Miljödataportalen	
Fynd av rödlistade arter	ArtDatabanken	x
Natura 2000-områden	Miljödataportalen	
Nationalparker	Miljödataportalen	
Naturminnen	Miljödataportalen	
Naturreservat	Miljödataportalen	
Naturvårdsavtal	Skogsdataportalen	
Naturvårdsplan	Länsstyrelsen	x
Nyckelbiotoper Skogsstyrelsen	Skogsdataportalen	x
Nyckelbiotoper storskogsbruket	Skogsdataportalen	
Objekt med naturvärden	Skogsdataportalen	x
Riksintresse för naturvården	Länsstyrelsen	
Skyddsvärda träd	Länsstyrelsen	
Sumpskogar	Skogsdataportalen	x
Utförd avverkning	Skogsdataportalen	
Våtmarksinventeringen (VMI)	Miljödataportalen	x
Ängs- och betesmarksinventeringen	TUVA, Jordbruksverket	x

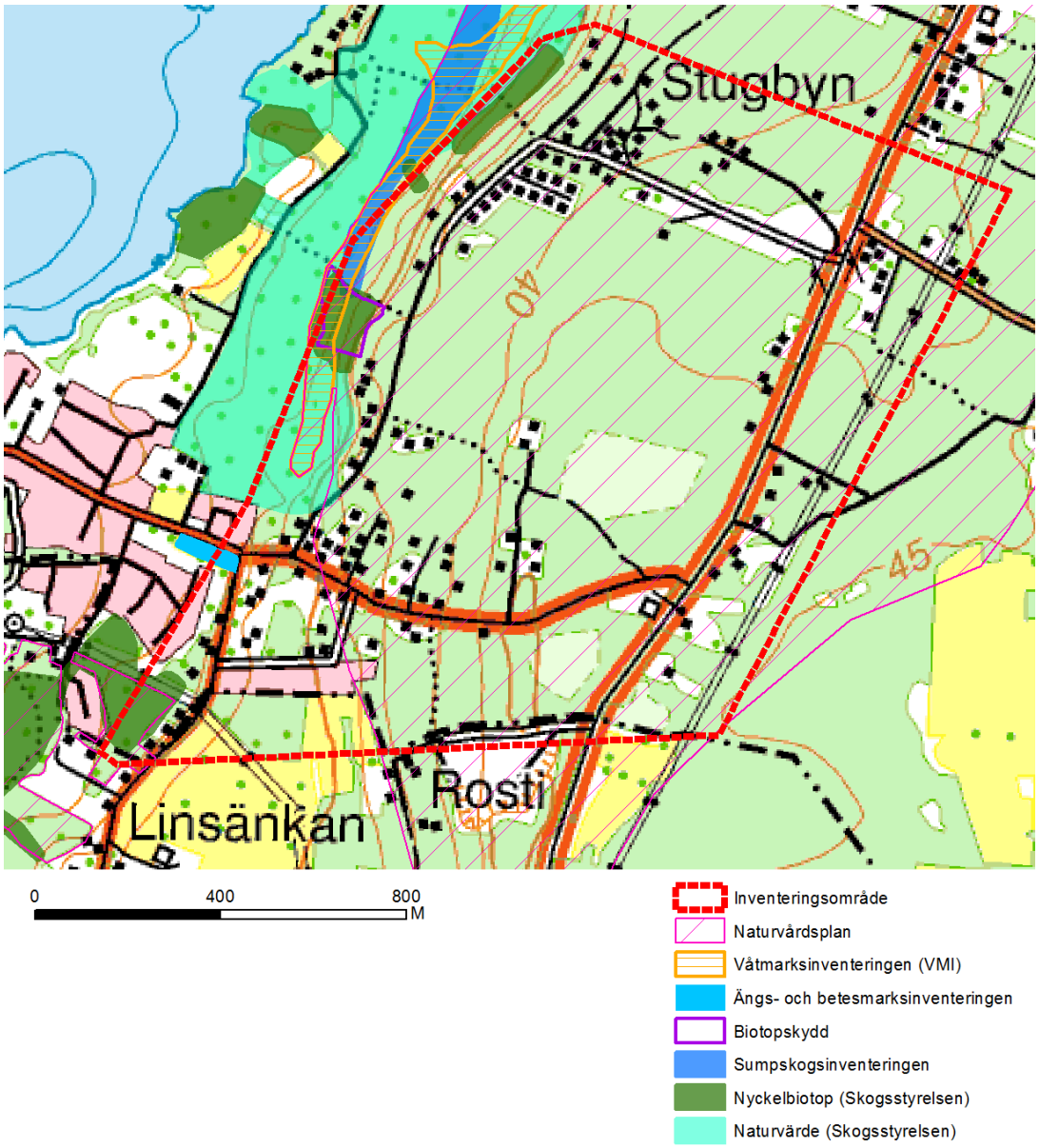

Figur 2. Kända värden vid Stora Rör. I landborgsbranten, i inventeringsområdets västra del, har objekt identifierats i våtmarksinventeringen och sumpskogsinventeringen. Här finns också ett biotopskyddsområde, nyckelbiotoper och ett naturvärdesobjekt. Vid infartsvägen till Stora Rör finns en liten gräsmark som identifierats i ängs- och betesmarksinventeringen. Den större delen av inventeringsområdet omfattas av Rällafältet, som ingår i den regionala naturvårdsplanen.

Metod

Naturvärdesinventering på fältnivå har föregåtts av en förstudie över områdets tidigare kända naturvärden. Fältinventering av naturvärden har genomförts med en detaljeringsgrad som möjliggör att samtliga geografiska områden av positiv betydelse för biologisk mångfald ned till minsta obligatoriska karteringsenhet kan identifieras.

Fördjupade artinventeringar har utförts av kärlväxter och insekter. Resultatet av de fördjupade inventeringarna har använts vid bedömningar av naturvärdesobjekt.

Vid olika moment i fältinventeringen användes handdator av modellen Getac PS236/PS336. Inventerade objekt digitaliserades i fält med ArcPad 10.2 och justeringar av de

digitaliserade objekten gjordes därefter i ArcMap 9.3. Digitalt kartunderlag vid fältinventeringen utgjordes av Terrängkartan och ortofoto.

Naturvärdesinventering

Fältinventeringen utfördes mellan 19 augusti och 2 september 2015. Metodiken följer svensk standard för naturvärdesinventering, NVI (SS 199000:2014). Denna NVI är utförd på fältnivå med detaljeringsgrad *medel*, vilket innebär att minsta obligatoriska karteringsenhet är en yta av 0,1 ha eller mer, eller ett linjeformat objekt med en längd av 50 m eller mer och en bredd av 0,5 m eller mer.

Syftet med en naturvärdesinventering (NVI) är att inom ett avgränsat inventeringsområde identifiera och dokumentera områden som är av positiv betydelse för biologisk mångfald. Områdena avgränsas som naturvärdesobjekt och bedöms med avseende på naturvärde enligt en tregradig skala; 1. *högsta naturvärde*, 2. *högt naturvärde* och 3. *påtagligt naturvärde* (en fjärde klass, *visst naturvärde* kan ibland användas som ett tillägg). Ett naturvärdesobjekt ska domineras av en naturtyp och tilldelas en gemensam naturvärdesklass. En sammanvägning av förekomsten av arter och förekomsten av värdefulla biotoper leder till en viss naturvärdesklass enligt en fastställd matris (figur 3). Artvärdet innefattar en bedömning av förekomst av naturvårdsarter (typiska arter, signalarter och ansvarsarter), hotade arter, rödlistade arter och relativ artrikedom. De artvärdesaspekter som ger högst värde används för vidare bedömning enligt matrisen.

Biotopvärdet avgörs genom en samlad bedömning av olika kvalitetsfaktorer samt sällsynthet och hot. Biotopkvaliteter kan exempelvis vara förekomst av störningsregimer, strukturer, element eller nyckelarter. Biotopens sällsynthet bedöms i ett regionalt, nationellt samt internationellt perspektiv och är kopplad till biotopens bevarandestatus. De biotopvärdesaspekter som ger högst värde används för vidare bedömning enligt matrisen i figur 3.

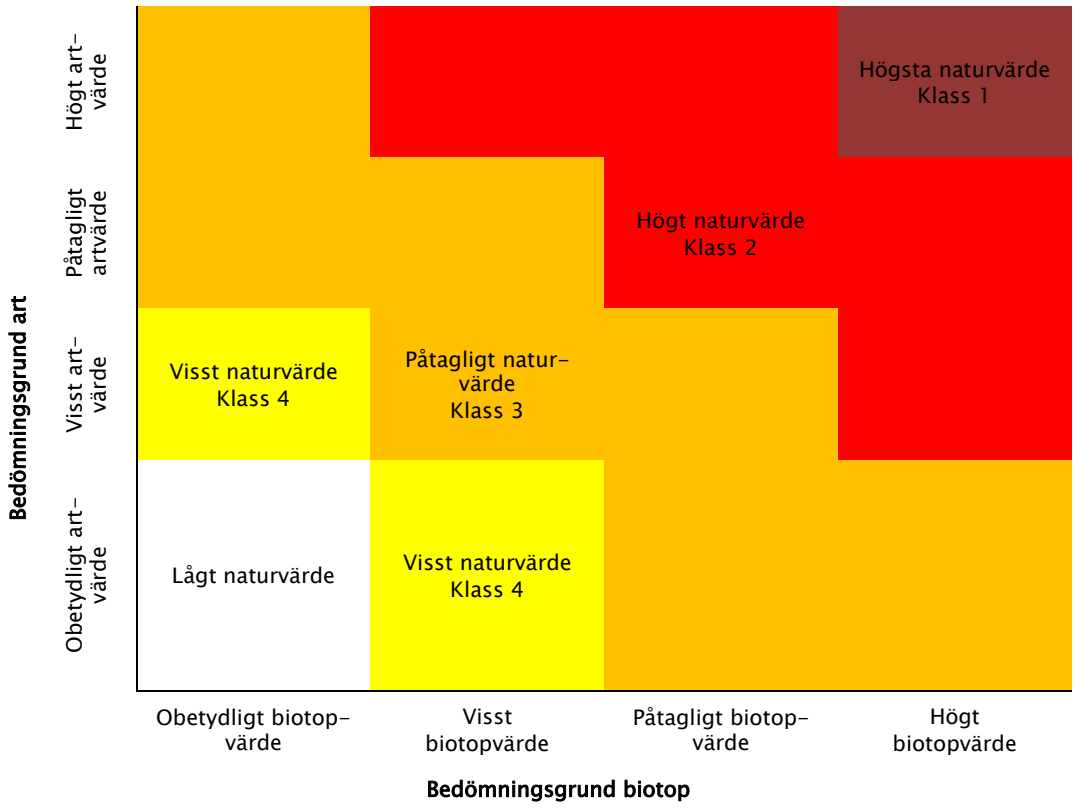

Figur 3. Bedömningsgrunderna art och biotop ligger till grund för naturvärdesklassning enligt SS 199000:2014.

Fördjupad artinventering, kärlväxter

Den fördjupade artinventeringen av kärlväxter har lagt särskilt fokus på att lokalisera förekomster av den rödlistade arten ryl, som är kategoriserad som *starkt hotad* (EN). Men även övriga naturvårdsarter som är klassificerade som rödlistade, signalarter eller fridlysta har eftersökts över hela inventeringsområdet. Samtliga fynd har koordinatsatts och beskrivits. De på Öland allmänt förekommande signalarterna blåsippa och murgröna samt de rödlistade arterna ask och skogsalm har utelämnats.

Inventeringen av kärlväxter har utförts under två perioder; 6 juli då blomningsperioden för ryl infaller samt i anslutning till naturvärdesinventeringen 19 augusti – 2 september. Vid det första besöket eftersöktes samtliga rödlistade arter som tidigare noterats från området. På platser där ryl registrerats utvidgades eftersöket till att omfatta ett större omgivande område med lämplig biotop för arten. I samband med naturvärdesinventeringen, i augusti och september, noterades samtliga aktuella arter som påträffades över hela inventeringsområdet, men särskilt eftersök gjordes även vid lokaler där rödlistade arter ej återfunnits vid besöket i juli.

Fördjupad artinventering, insekter

I syfte att ge en objekt bild av förekommande insekter under sommaren har inventering utförts på sju platser inom inventeringsområdet, se karta i bilaga 2. Dessa platser valdes med utgångspunkt att så många miljöer som möjligt med höga naturvärden ska bli representerade i insektsinventeringen. Vid varje plats placerades tre vätskefyllda färgskålar (vit, gul och blå). Färgerna attraherar insekter, som söker sig till skålen och därefter drunknar i vätskan. Metoden är effektiv och ger en bra bild över faunan av gaddsteklar. Även halvvingar, blombesökande skalbaggar och dagfjärilar dras till denna typ av insektsfällor. Det är viktigt att insektsfällorna placeras på avstånd (>100 m) från täta boområden av vildbin, för att minimera risken att många individer av samma art fastnar i konstruktionen.

Fältinventeringen påbörjades 7 maj 2015, därefter tömdes fällorna 22 maj och togs in 1 juli. Det insamlade materialet konserverades och har senare artbestämts av experter. Magnus Stenmark artbestämde gaddsteklar och dagfjärilar, Joel Hallqvist skalbaggar och Sven Hellqvist artbestämde flugor och vissa gaddsteklar.

Insektsinventering med färgskålar utfördes på sju olika platser i inventeringsområdet.

Fältinventering

Nedan följer beskrivning av resultatet från de genomförda inventeringarna; naturvärdesinventering, fördjupad artinventering kärlväxter och fördjupad artinventering insekter. I enlighet med använd metod (SS 199000:2014) har resultaten från de fördjupade artinventeringarna använts som en del i klassificeringen av naturvärdesobjekten.

Naturvärdesinventering

Sammanlagt identifierades sju naturvärdesobjekt i inventeringsområdet, varav tre bedömdes ha högt naturvärde och resterande bedömdes ha påtagligt naturvärde (figur 4, tabell 1). De identifierade naturvärdesobjekten representerar flera olika naturtyper. Objekt 6 (landborgsbranten) domineras av barrskog, men här finns också partier med blandskog, och ädellövskog. Objekt 1 och 4 utgörs av tallskog, medan objekt 3 är en ädellövskog. Objekt 2 utgörs av en liten betesmark och objekt 5 är en ljunghed. Objekt 7 består av den norra delen av ett grustag, vilket delvis ligger inom inventeringsområdet. Naturvärdesobjekten beskrivs närmare i avsnittet *Beskrivningar av naturvärdesobjekt*.

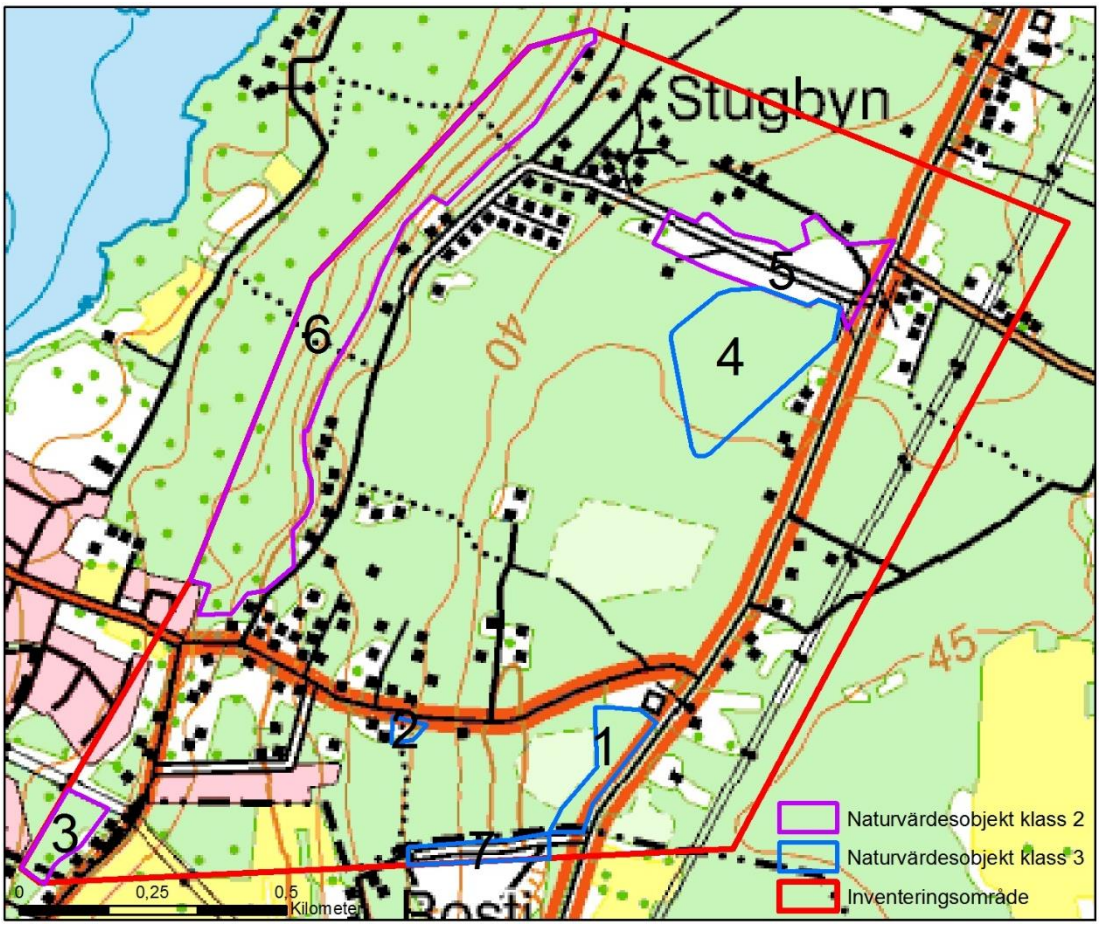

Figur 4. Naturvärdesobjekt som identifierades i inventeringsområdet vid Stora Rör. Id-nummer anges för varje objekt och naturvärdesklass är markerad med färger (inga objekt med klass 1 – högsta naturvärde - påträffades dock i området). Utsnitt ur Terrängkartan.

Tabell 2. Översikt över de naturvärdesobjekt som identifierades vid Stora Rör. Naturvärdesklass (NVK) anges samt om objektet har ett formellt skydd eller är redovisat i tidigare genomförda inventeringar.

ID	NVK	Naturtyp	Biotoper	Tidigare inventering/skydd
1	3	Skog och träd	Tallskog	Naturvårdsplan
2	3	Äng och betesmark	Betesmark	Naturvårdsplan
3	2	Skog och träd	Ädellövskog	Nyckelbiotop
4	3	Skog och träd	Tallskog	Naturvårdsplan
5	2	Äng och betesmark	Ljunghed	Naturvårdsplan
6	2	Skog och träd	Barrskog, ädellövskog, sumpskog	Nyckelbiotop, biotopskydd, våtmarksinventeringen, sumpskogsinventeringen, naturvårdsplan
7	3	Sandmiljö	Övergiven täkt med sandiga slänter	Naturvårdsplan

Beskrivningar av naturvärdesobjekt

Här nedan beskrivs de naturvärdesobjekt som har identifierats under inventeringen. För varje objekt anges naturvärdesklass, vilka naturvårdsarter (inkl. skyddade arter som anges med fet stil) som påträffats samt om området är redovisat i någon tidigare genomförd inventering eller är formellt skyddat. Om naturvårdsarter noterats vid tidigare inventeringar men inte i föreliggande NVI anges källhänvisning inom parentes.

1. Tallskog

Naturvärdesklass: 3
Naturvårdsarter:
Tidigare inventering: -

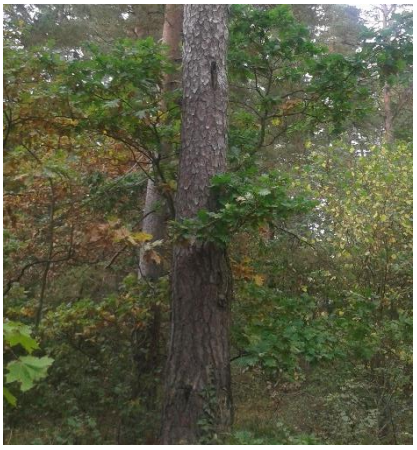

Tallskog där gamla tallar är allmänt förekommande, trots att skogen är produktionspåverkad. Död ved förekommer endast i liten omfattning. Här finns även inslag av ek, björk, lönn och skogsalm, samt ett fältskikt som bland annat utgörs av krusåtel, väggmossa och husmossa. Objektets naturvärde är knutet till de gamla tallarna.

2. Betesmark

Naturvärdesklass: 3
Naturvårdsarter: Ljus solvända
Tidigare inventering: -

Ohävdad betesmark på begränsad yta som till stor del domineras av hävdgynnade arter. Här växer till exempel ljus solvända, backnejlika, rödven, femfingerört, älväxing, ängshare och svartkämpar. Denna betesmark är troligen det huvudsakliga födosöksområdet för alvarsmalbi (NT) som påträffades under inventeringen. Alvarmsalbi samlar pollen åt sina larver främst på

fibblor och andra korgblommiga växter. Nära denna betesmark finns även en population av stumpbaggen *Margarinotus purpurascens* (NT), som lever i spillning och i kadaver.

3. Ädellövskog

Naturvärdesklass: 2
Naturvårdsarter: Grå skärelav
Tidigare inventering: Nyckelbiotopsinventeringen

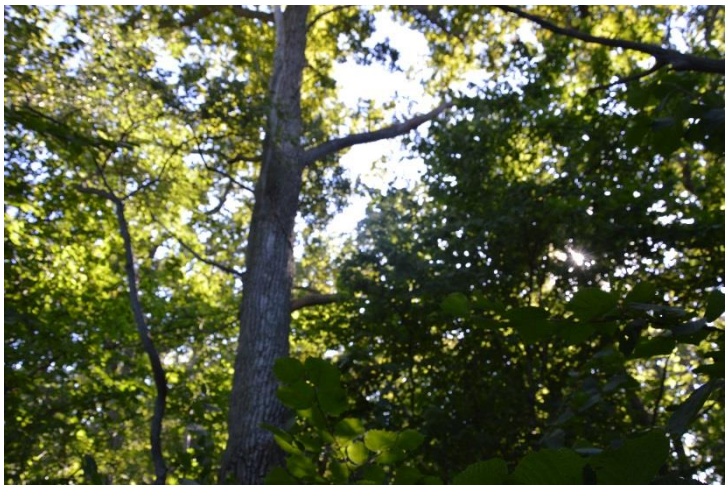

En ekskog med allmänt med gamla ekar, men endast enstaka förekomst av död ved. Buskskikt av hassel. Här finns även ask och murgröna, samt sparsamt av signalarten grå skärelav.

4. Tallskog

Naturvärdesklass: 3
Naturvårdsarter: Ryl
Tidigare inventering: -

Likåldrig tallskog med jämnt utställda träd i åldern 70-90 år. Död ved finns endast i små mängder. Marken är torr och bevuxen av bland annat kruståtel, väggmossa, husmossa och blåbär. Här finns även ett flertal fynd av den rödlistade arten ryl. Objektets naturvärde är i stort sett helt knutet till ryl, som är rödlistad med kategorin *starkt hotad* (EN). Objektet är begränsat enligt utbredningen av ryl, detta genom att en 20 meters buffertzon runt aktuella fynd av ryl i området har bundits ihop till ett enhetligt objekt.

5. Ljunghed

Naturvärdesklass: 2
Naturvårdsarter: Ryl, hedblomster, backtimjan, skogsknipprot, ljus solvända
Tidigare inventering: -

Ljunghed som domineras av ljung samt gräs som kruståtel och fårsvingel. Det förekommer även stråk och fläckar med hävdgynnad torrmarksflora som backtimjan, ljus solvända, gråfibbla, bergskrabba och svartkämpar. Kantzoner bevuxna av tall ingår till viss del i objektet. Denna hed är en viktig lokal för vildbin och andra blombesökande insekter. Här finns troligen en population av ljungsandbi och dess parasit ljunggökbi – arter som inte påträffades eftersom inventeringen av insekter inte pågick under sensommaren. Detta artpar är spritt i ljungrika miljöer med gott om sandblottor som fungerar som boplatser. Under inventeringen påträffades dock fibblemurarbi – en naturvårdsart som lever i blomrik hedmark och främst födosöker på fibblor.

6. Landborgsbranten

Naturvärdesklass: 2
Naturvårdsarter: Kambräken, skärmstarr, gulsippa, skogsnycklar, bäckbräsma, tandrot, ryl, dunmossa.
Tidigare inventering: Biotopskyddsområde, nyckelbiotop/naturvärde, våtmarksinventeringen, sumpskogsinventeringen.

Objektet domineras av barrskog, vilken delvis är sumpskog och delvis har naturskogskaraktär. Här finns dock också en ädellövskog med ek och ask i den södra delen av objektet, och mindre delar med ung granskog, ung hassel, samt avverkade ytor. Landborgsbranten utgör en unik geologisk struktur i landskapet. De unika geologiska förutsättningarna, med till exempel källutsprång och en fuktig miljö, gör landborgsbranten till ett potentiellt mycket värdefullt habitat för många arter. Därför betraktas hela den del av landborgsbranten som ligger inom inventeringsområdet som ett enda objekt. Ett fältskikt med arter som skärmstarr, gulsippa, skavfräken och blåsippa gynnas av de geologiska förutsättningarna. Här återfanns också den regionalt sällsynta arten kambräken. I området finns allmänt med gamla träd och sparsamt till allmänt med död ved, även om död ved är bitvis betydligt mer rikligt förekommande. En lokal av ryl finns i områdets norra del.

7. Övergiven täkt

Naturvärdesklass: 3
Naturvårdsarter: -
Tidigare inventering: -

Vergiven täkt som till största delen ligger utanför inventeringsområdet. Här växer tall, lönn, sälg, skogsalm och björk, samt björnbär och parkslide, men även fältsippa, darrgräs och fältvädd. Här finns ytor med öppen sand och torra slänter som bedöms som mycket viktiga ur entomologisk synpunkt, speciellt med tanke på att alvarsmalbi, en art som är knuten till denna miljö och påträffats i insektsinventeringen. Den öppna sanden har en lös struktur och är därför särskilt värdefull för kräsna sandmarksspecialister bland vildbin, rovsteklar, vägsteklar och guldsteklar. Sannolikt finns en rad naturvårdsarter knutna till finsand vid denna täkt. Till denna miljö hör även guldmurarbi som bygger bon i snäckor i sandiga slänter.

Fördjupad artinventering, kärlväxter

Under inventeringen identifierades 40 lokaler med kärlväxter, fördelade på 11 olika arter som omfattas av svenska rödlistan, fridlysning eller är klassificerade som signalarter, se karta 5 och bilaga 3. För vissa av arterna gäller dock att angivna lokaler endast visar enstaka punkter i utbredda förekomster. Detta gäller framförallt för skärmstarr och delvis gulsippa som växer vid foten av i stort sett hela landborgsbranten. Även lokaler med backtimjan och ljus solvända är i flera fall utspridda över betydligt större områden än angivna punkter i bilaga 3.

Hedblomster är kategoriserad som sårbar (VU) på den svenska rödlistan. Arten förekommer på minst en plats inom naturvärdesobjekt 5, som utgörs av ljunghed. Arten hotas av att storvuxen ljung breder ut sig.

Inventeringen visar att det i naturvärdesobjekt 4 finns en utbredd förekomst av ryl, som i den svenska rödlistan är kategoriserad som *starkt hotad* (EN). Naturvärdesobjekt 4 består av likåldrig tallskog på mager mark bevuxen av gräs och mossa samt ställvis blåbärs- och lingonris. Förekomsterna av ryl är främst knutna till de svaga höjder som lokalt finns inom objektet. Det är troligt att en förtätning av fältskiktet och utbredning av blåbärs- och lingonris kommer att missgynna ryl. Viss störning av fältskiktet kan därför vara positivt för ryl. Ryl påträffades även med en lokal i den norra delen av naturvärdesobjekt 5 och naturvärdesobjekt 6.

Bland övriga fynd av intresse utmärker sig förekomsten av hedblomster, klassad som *sårbar* (VU) i svenska rödlistan. Hedblomster påträffades på en plats inom naturvärdesobjekt 5. Objektet utgörs av en ljunghed som domineras av storvuxen ljung. Hedblomster växer dock i ett stråk som genom visst slitage är fritt från ljung. För att hedblomster och andra konkurrenskänsliga arter som backtimjan, ljus solvända och fältsippa ska fortleva i livsstarka förekomster inom objektet föreligger behov av åtgärder som begränsar utbredningen av ljung och luckrar upp fältskiktet.

Utöver naturvärdesobjekt 4 och 5 utmärker sig även naturvärdesobjekt 6, som utgörs av landborgsbranten. Inom naturvärdesobjekt 6 förekommer flera naturvårdsarter över en ovanligt stor yta.

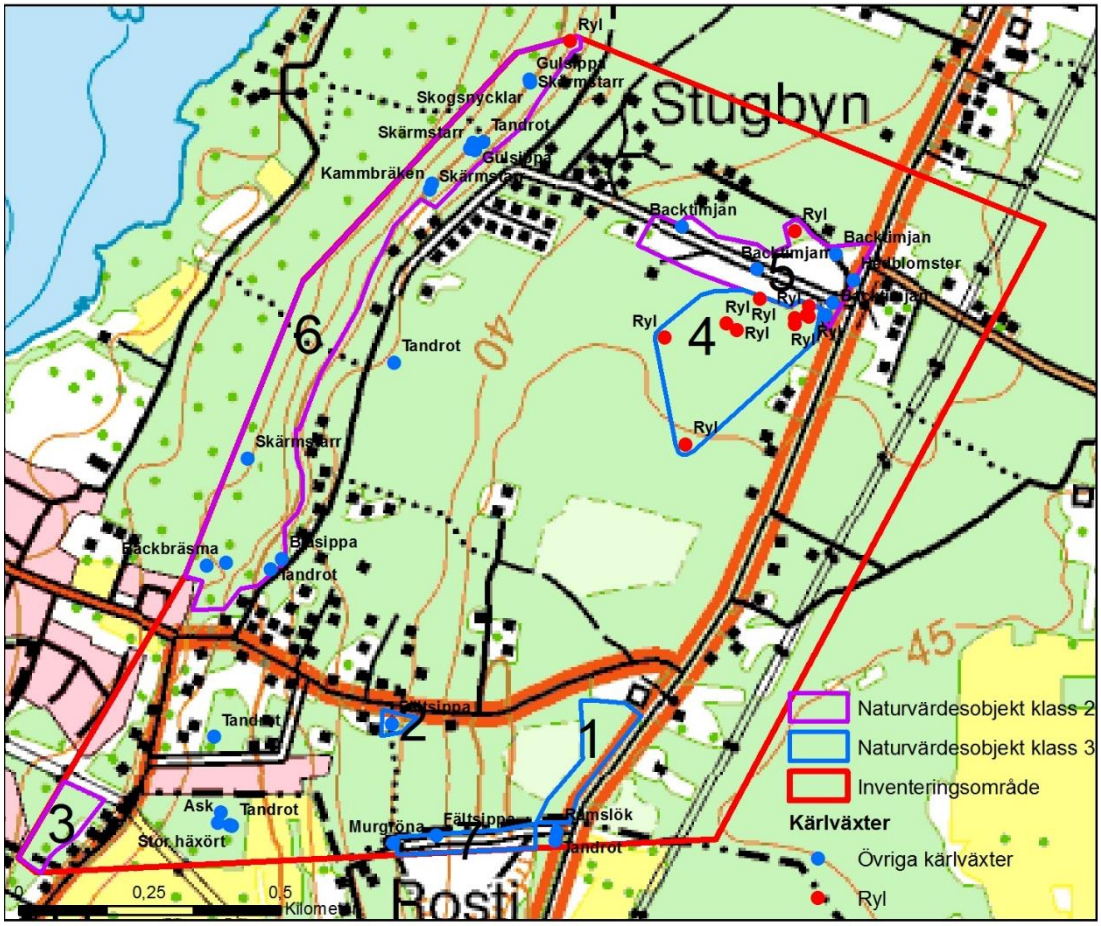

Figur 5. Påträffade fridlysta arter, rödlistade arter och signalarter. Ryl påträffades på tolv lokaler i området. Tio av lokalerna finns i objekt 4, en lokal finns i objekt 5 och en lokal finns i objekt 6.

Fördjupad artinventering, insekter

Under inventeringen observerades 27 arter skalbaggar, 1 art tvåvingar, 36 arter gaddsteklar och 4 fjärilsarter från insektsfällorna (Tabell 3). Faunan är tydligt torrmarkskopplad med en hög andel växtlevande skalbaggar, en hög andel marklevande gaddsteklar och en rad specialiserade och parasiterande arter. Flera naturvårdsarter påträffade. Information om dessa erhålles under avsnitten *Rödlistade arter* och *Övriga naturvårdsarter*. Av särskilt intresse är även specialiserade arter, som samlar pollen och nektar från enbart en växtfamilj, information om dessa arter finns under avsnittet *Oligolektiska arter*.

Den översiktliga miljöbedömning, som gjordes i anslutning till inventeringen, visar att inventeringsområdet hyser ett brett register av insektshabitat, med potential för höga entomologiska värden. På flera håll finns boplatser för gaddsteklar i form av sandblottor och sydvända bryn. Dessutom finns ställvis en rik och varierad örtflora inom inventeringsområdet. I närområdet förekommer även välhävdade betade torrmarker med höga naturvärden.

Rödlistade arter

Stumpbaggen *Margarinotus purpurascens* (NT)

En stumpbagge som lever i spillning och kadaver på öppna torra marker. Arten är sparsamt rapporterad i södra Sverige. Trivs i öppna marker, lever av dynga, kadaver och ruttnande vegetabilier.

Olivgrön smalpraktbagge, *Agrilus olivicolor* (NT)

Denna praktbagge lever på hassel, avenbok och bok och är spridd i den södra delen av landet. Arten är inte någon raritet på Öland men påträffas i öppna varma marker, i bryn och i gläntor med god förekomst av någon av värdväxterna.

Alvarsmalbi *Lasioglossum lativentre* (NT)

Alvarsmalbi är en sällsynt art helt knuten till sydligaste och sydöstra landet. Arten är kopplad till blomrika och varma torrmarker. På Öland är arten sparsamt spridd i blomrika marker i alvarkanter, i Mittlandsskogen och i torra vägkanter och betesmarker på norra Öland. Arten är generalist och kan samla pollen från många olika växter. Honan bygger sina bon på blottor och är förmodligen knuten till sandiga partier. Boet anläggs i början av juni och är aktivt under juni-juli. Året därpå kläcker upp till 20 nya individer ut från boet.

Övriga naturvårdsarter

Bland skalbaggarna fanns flera naturvårdsarter, vilka nedan presenteras kortfattat:

- Smal ekpraktbagge *Agrilus sulcicollis* lever i nyligen döda grenar och smalare stammar av ek där äggen läggs och larven gör slingrande gångar.
- *Altica oleracea* - en vanligt förekommande jordloppa, på bland annat *Epilobium* och *Lythrum*.
- *Cryptocephalus moraei* - en fallbagge i familjen bladbaggar som lever på *Hypericum.* Stark torrmarksindikator.
- *Cteniopus sulphureus* - en svavelbagge, vanlig i varma habitat på Öland och Gotland men även på andra platser i den södra delen av landet.
- *Drilus concolor* - en snäckbagge vars larv lever av snäckor. Förekommer på kalkrika marker i Skåne, i östra Småland samt på Öland och Gotland.

- *Liparus coronatus* - tidigare rödlistad (VU 2000). Larven lever i rötter av korgblommiga växter som hundkex och vildmorot.
- *Oxyporus rufus* - en sällsynt kortvinge som lever på svamp.

Bland tvåvingar och fjärilar påträffades inga naturvårdsarter. Bland gaddsteklarna bör följande arter nämnas:

- *Lestica subterranea* – en rovstekel som hör till öppna blomrika hedmarker. Arten är spridd i blomrika odlingslandskap, men blir snabbt ovanlig när andelen sand minskar.
- Guldmurarbi *Osmia aurulenta* – en spridd art på Öland och bitvis i Halland, men annars en raritet som hör till blomrika kustområden.
- Fibblemurarbi *Osmia leaiana* – ett stort solitärbi som är oligolektiskt på fibblor, finns på torräng, alvarmark, infrastrukturbiotoper och riskerar att minska om fibblor och varma boslänter försvinner.
- Praktbyxbi *Dasypoda hirtipes* – en fibblespecialist som föredrar flockfibbla och höstfibbla. På Öland är arten mycket spridd, men ovanlig på fastlandet.

Fibblesmalbi är en oligolektisk art som är knuten till fibblar. Arten finns i inventeringsområdet.

Oligolektiska arter

Vid inventeringen påträffades en rad oligolektiska solitärbiarter. Dessa arter är extra känsliga eftersom de är specialiserade på att samla pollen och nektar från enbart en växtfamilj. Oligolektiska solitärbin i området var knutna till följande värdväxter:

- Blåklockor
  - Ängssandbi *Andrena bicolor*
- *Veronica*
  - Blodsandbi *Andrena labiata*
- Fibblor
  - Fibblesmalbi *Lasioglossum leucozonium*
  - Fibblemurarbi *Osmia leaiana*
  - Praktbyxbi *Dasypoda hirtipes*
- Ärtväxter
  - Hartsbi *Trachusa byssina*

Habitat

Resultatet från inventeringen och besiktning i fält visar att områdets blomrika torrmarker är viktiga för en rik och varierad gaddstekelfauna. De mest betydelsefulla värdväxterna är fibblor, liten blåklocka och teveronika. För gaddsteklar är även följande arter viktiga: Sommargyllen, käringtand, gökärt, renfana, jungfrulin, vit- och gulfetknopp, ljus solvända, getväppling, smultron, tulkört, grådådra, bergskrabba, fältsippa, smällglim och slån.

Slutsatser och rekommendationer

Föreliggande naturvärdesinventering vid Stora Rör visar att området domineras av brukad tallskog och ytor påverkade av bebyggelse och vägar. Dock upptar områden med höga och påtagliga naturvärden en relativt stor del av arealen. Höga naturvärden finns i skogsbestånd påverkade av källflöden i landborgsbranten samt i en öppen ljunghed (objekt 6, 3 och 4). Påtagliga naturvärden är påträffade i två tallskogar (objekt 1 och 5), en ohävdad betesmark (objekt 2) samt i en övergiven täkt (objekt 7).

Fördjupad inventering av kärlväxter visar att området hyser relativt tätt med naturvärdesarter. Bland kärlväxterna är förekomsterna av den starkt hotade arten ryl särskilt skyddsvärda. Analysen av tidigare kända värden visar att det finns noteringar om en relativt stor mängd av rödlistade kärlväxter från området. Anledningen till att flera av dessa arter inte har återfunnits kan stå att finna i förändringar av området, exempelvis har det troligen förekommit en förtätning av områdets fält- busk och trädskikt under de senaste 50 åren.

Fördjupad inventering av insekter visar att områdets potential för naturvärden kopplade till insekter bedöms som höga. Flera rödlistade insektsarter och flera naturvårdsarter av insekter har sitt habitat i området. I trakten finns en mycket god variation av habitat och flera värdefulla miljöer för rovflugor, dagfjärilar och ädellövskogskopplade skalbaggsarter. En viktig aspekt är att flera av de sandmarksspecialister som påträffades under inventeringen troligen har sitt huvudsakliga habitat i den igenväxande täkten i områdets utkant (objekt 7). Det är rimligt att arter som rovstekeln *Lestica subterranea* och flera av smalbina *Lasioglossum* har sina boplatser i täktens finsand och använder betesmarkerna och brynen för att jaga och samla pollen.

Habitatet med blomrik torrmark är särskilt viktigt att värna om, då nektar- och pollenrika områden är ovanliga i dag. Öland har gott om blomrika torrmarker, men indikationerna från insektsinventeringen visar att denna mark håller hög klass. Därför bör särskild hänsyn tas.

Följande föreslås:

- Naturvärdesobjekt med högt naturvärde bevaras i sin helhet. Även de identifierade naturvärdesobjekten med påtagligt naturvärde bör bevaras, och åtgärder som kan skada naturvärdena bör undvikas inom dessa objekt. Om åtgärder trots allt måste genomföras inom objekt med påtagligt naturvärde, är det viktigt att dessa planeras så att påverkan på naturvärdena minimeras
- För att på sikt bevara värdena i naturvärdesobjekten 2, 5 och 7 behöver någon form av störning/hävd genomföras
- Partier med flockfibbla, rotfibbla, gråfibbla och liten blåklocka undantas från exploatering om möjligt. Om det inte går görs bedömningen på plats om växttäcke kan skrapas upp och flyttas till närbelägen mark innan exploatering. Som ett alternativ kan torrmarksslänter och partier nyskapas i närheten i samband med exploateringen. I vilket fall bör en praktisk plan för de blomrika torrmarkerna tas fram och följas i samband med en eventuell exploatering
- Boslänter med finsand värnas
- Om boslänter riskerar att påverkas eller förstöras kan detta kompenseras genom att skapa bibäddar på mark som undantas från exploatering

- Informationsinsatser till markpersonal bör ske för att informera om områdets höga botaniska och entomologiska värden. Syftet är att skapa förståelse och intresse för en typ av naturvärden som inte alltid är så lätt att bedöma utan vana
- Generellt för området gäller att eftersträva att gamla träd, hålträd och döda träd sparas. Vid eventuell avverkning av träd inom området, särskilt äldre träd, är det positivt om den döda veden kan placeras i anslutning till något av de identifierade naturvärdesobjekten

Referenser

Litteratur

ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU,Uppsala.

Krok, Th. O. B. N. & Almquist, S. 2001. Svensk flora. 28 ed. Liber, Sockholm.

Länsstyrelsen Kalmar län. 2001. Natur och kultur på Öland. Redaktör Forslund, Markus. KalmarSund Tryck.

Mossberg, B., Stenberg, L. 2010. Den nya nordiska floran, Wahlström & Widstrand.

Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1: Mindre vattendrag. Vattendrag med flytbladsvegetation och akvatiska mossor (3260). Naturvårdsverket, Stockholm.

Nitare, J. (red.) 2010. Signalarter Indikatorer på skyddsvärd skog. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping

Påhlsson, L. (red.) 1998. Vegetationstyper i Norden. TemaNord 1998:510. Nordisk Ministerråd, Köpenhamn

SIS-SS 199000 Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning.

SIS-TR 199001: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000.

Skogsstyrelsen. 2013. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Datakällor

Artportalen och Obsdatabasen. ArtDatabanken, SLU, Uppsala. http://www.artportalen.se

Länsstyrelsernas GIS-tjänster. http://projektwebbar.lansstyrelsen.se/gis/

Miljödataportalen. Naturvårdsverket, Stockholm. http://mdp.vic-metria.nu/miljodataportalen

Skogsdataportalen. Skogsstyrelsen, Jönköping. http://www.skogsdataportalen.skogsstyrelsen.se

SLU Skogskarta. Institutionen för skoglig resurshållning, SLU, Umeå. http://skogskarta.slu.se

TUVA. Jordbruksverket, Jönköping. http://www.jordbruksverket.se/etjanster/etjanster/miljoochklimat/tuva

Bilaga 1

Rödlistade artobservationer inom inventeringsområdet, utdrag från ArtDatabanken under perioden 1950-01-01 – 2015-05-01. Svenskt namn anges enligt Dynamisk taxa. RL =Rödlista och följer Gärdenfors (2015).

Grupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	RL
Fjärilar	gullvivefjäril	Hamearis lucina	VU
Fjärilar	mindre blåvinge	Cupido minimus	NT
Fjärilar	klubbsprötad bastardsvärmare	Zygaena minos	NT
Fjärilar	längsbandad strimmätare	Horisme vitalbata	NT
Fjärilar	bredbrämad bastardsvärmare	Zygaena lonicerae	NT
Fjärilar	streckhedspinnare	Spiris striata	VU
Fjärilar	svävfluglik dagsvärmare	Hemaris tityus	NT
Fjärilar	åkervindefly	Acontia trabealis	VU
Fjärilar	snedstreckad fältmätare	Perizoma bifaciata	NT
Fjärilar	brungrå högstiärt	Clostera anastomosis	NT
Fjärilar	ligusterfly	Craniophora ligustri	NT
Fjärilar	glimmalmätare	Eupithecia venosata	NT
Fjärilar	askbrunmal	Zelleria hepariella	NT
Fjärilar	ängsmetallvinge	Adscita statices	NT
Fjärilar	svartbrun klaffmätare	Philereme transversata	NT
Fjärilar	olivbrunt nejlikfly	Hadena albimacula	NT
Fjärilar	kalkfly	Tyta luctuosa	NT
Fjärilar	sexfläckig bastardsvärmare	Zygaena filipendulae	NT
Fjärilar	häxörtbrokmal	Mompha terminella	NT
Fjärilar	grenkungsljuskapuschongfly	Cucullia lychnitis	VU
Fjärilar	förväxlat nejlikfly	Hadena capsincola	NT
Fjärilar	grå klaffmätare	Philereme vetulata	NT
Fjärilar	kalkkronmal	Bucculatrix artemisiella	NT
Fjärilar	odörtplattmal	Agonopterix alstromeriana	NT
Fjärilar	grå fältmalörtsäckmal	Coleophora granulatella	NT
Fjärilar	askbarkmott	Euzophera pinguis	NT
Fjärilar	såpörtsäckmal	Coleophora kyffhusana	VU
Fjärilar	violettkantad guldvinge	Lycaena hippothoe	NT
Fåglar	buskskvätta	Saxicola rubetra	NT
Fåglar	gröngöling	Picus viridis	NT
Fåglar	gulsparv	Emberiza citrinella	VU
Fåglar	svärta	Melanitta fusca	NT
Fåglar	sånglärka	Alauda arvensis	NT
Fåglar	stare	Sturnus vulgaris	VU
Fåglar	spillkråka	Dryocopus martius	NT
Fåglar	höksångare	Sylvia nisoria	VU
Fåglar	lundsångare	Phylloscopus trochiloides	NT°
Fåglar	mindre hackspett	Dendrocopos minor	NT
Fåglar	duvhök	Accipiter gentilis	NT
Fåglar	hussvala	Delichon urbicum	VU
Fåglar	rosenfink	Carpodacus erythrinus	VU
Fåglar	flodsångare	Locustella fluviatilis	NT°
Fåglar	rapphöna	Perdix perdix	NT
Fåglar	backsvala	Riparia riparia	NT
Fåglar	svart rödstjärt	Phoenicurus ochruros	NT
Fåglar	kungsfågel	Regulus regulus	VU
Grod- och kräldjur	hasselsnok	Coronella austriaca	VU
Grod- och kräldjur	långbensgroda	Rana dalmatina	VU
Hopprätvingar	trumgräshoppa	Psophus stridulus	EN
Kärlväxter	desmeknopp	Adoxa moschatellina	NT
Kärlväxter	hylsnejlika	Petrorhagia prolifera	VU
Kärlväxter	bolmört	Hyoscyamus niger	NT
Kärlväxter	kal knipprot	Epipactis phyllanthes	VU
Kärlväxter	ryl	Chimaphila umbellata	EN
Kärlväxter	loppstarr	Carex pulicaris	VU
Kärlväxter	knärot	Goodyera repens	NT
Kärlväxter	hedblomster	Helichrysum arenarium	VU
Kärlväxter	backfingerört	Potentilla sterneri	NT
Kärlväxter	trubbstarr	Carex obtusata	EN
Kärlväxter	vanlig backtimjan	Thymus serpyllum subsp. serpyllum	nt
Kärlväxter	ask	Fraxinus excelsior	EN
Kärlväxter	klibbveronika	Veronica triphyllos	VU
Kärlväxter	slåtterfibbla	Hypochaeris maculata	VU

Bilaga 9

Grupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	RL
Kärlväxter	tovsippa	Anemone sylvestris	NT
Kärlväxter	slidsilja	Selinum dubium	NT
Kärlväxter	backtimjan	Thymus serpyllum	NT
Kärlväxter	toppjungfrulin	Polygala comosa	VU
Kärlväxter	paddfot	Asperugo procumbens	NT
Kärlväxter	piggtistel	Carduus acanthoides	NT
Kärlväxter	klätt	Agrostemma githago	CR
Kärlväxter	bredarun	Centaurium erythraea	VU
Kärlväxter	knippnejlika	Dianthus armeria	EN
Kärlväxter	flockarun	Centaurium erythraea var. erythraea	vu
Kärlväxter	kavelhirs	Setaria viridis	NT
Kärlväxter	vanlig kavelhirs	Setaria viridis var. viridis	nt
Kärlväxter	vanlig skogsalm	Ulmus glabra subsp. glabra	cr
Kärlväxter	vanlig sandviol	Viola rupestris subsp. rupestris	NT
Kärlväxter	naverlönn	Acer campestre	CR
Kärlväxter	skogsalm	Ulmus glabra	CR
Kärlväxter	pimpinellros	Rosa spinosissima	RE
Kärlväxter	grådådra	Alyssum alyssoides	VU
Kärlväxter	åkerkulla	Anthemis arvensis	NT
Kärlväxter	lungrot	Blitum bonus-henricus	VU
Kärlväxter	kösa	Apera spica-venti	NT
Kärlväxter	ljus solvända	Helianthemum nummularium subsp.	NT
Kärlväxter	skogsklocka	Campanula cervicaria	NT
Kärlväxter	sydspärgel	Spergula arvensis subsp. arvensis	NT
Kärlväxter	ängsskära	Serratula tinctoria	NT
Kärlväxter	korskovall	Melampyrum cristatum	NT
Kärlväxter	backklöver	Trifolium montanum	NT
Kärlväxter	vit sminkrot	Buglossoides arvensis var. arvensis	NT
Kärlväxter	lundalm	Ulmus minor	CR
Kärlväxter	hålnunneört	Corydalis cava	NT
Kärlväxter	hallonbjörnbär	Rubus pruinosus	EN
Kärlväxter	stolt trampört	Polygonum aviculare subsp. excelsius	EN
Kärlväxter	majviva	Primula farinosa	NT
Kärlväxter	ölandsstarr	Carex colchica	NT
Kärlväxter	ängsstarr	Carex hostiana	NT
Kärlväxter	stenfrö	Lithospermum officinale	NT
Kärlväxter	luddvicker	Vicia villosa	VU
Kärlväxter	etternässla	Urtica urens	NT
Lavar	rosa lundlav	Bacidia rosella	VU
Lavar	matt pricklav	Pachnolepia pruinata	NT
Lavar	rosa skärelav	Schismatomma pericleum	NT
Mossor	liten hornflikmossa	Lophozia ascendens	VU
Skalbaggar	platt frölöpare	Harpalus hirtipes	EN
Skalbaggar	smal frölöpare	Harpalus anxius	NT
Skalbaggar	ljungkornlöpare	Amara infima	NT
Skalbaggar		Cardiophorus asellus	NT
Skalbaggar	dynskulderlöpare	Cymindis macularis	NT
Skalbaggar		Coniocleonus hollbergii	VU
Skalbaggar	dynfrölöpare	Harpalus neglectus	NT
Skalbaggar		Margarinotus obscurus	NT
Skalbaggar	fläckdyvel	Caccobius schreberi	RE
Skalbaggar	hedfrölöpare	Harpalus rufipalpis	NT
Skalbaggar	småögd lundkortvinge	Quedius fulgidus	NT
Skalbaggar	snyltdyngbagge	Aphodius porcus	NT
Skalbaggar	hårdyngbagge	Aphodius scrofa	VU
Skalbaggar	krokhorndyvel	Onthophagus fracticornis	NT
Skalbaggar		Microscydmus nanus	NT
Skalbaggar	öländsk kamklobagge	Omophlus pubescens	EN
Skalbaggar	oval frölöpare	Harpalus servus	NT
Skalbaggar	matt dvärgdyvel	Onthophagus ovatus	VU
Skalbaggar	alvardyngbagge	Aphodius immundus	CR
Skalbaggar		Lepyrus capucinus	NT
Skalbaggar		Holotrichapion aethiops	NT
Skalbaggar	kullaspetsvivel	Omphalapion dispar	VU
Skalbaggar	azurlöpare	Ophonus azureus	NT
Skalbaggar		Meligethes serripes	VU
Skalbaggar	dysterfrölöpare	Harpalus melancholicus	VU
Skalbaggar	svart majbagge	Meloe proscarabaeus	NT

Bilaga 9

Grupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	RL
Skalbaggar	sammetsfrölöpare	Harpalus griseus	NT°
Skalbaggar	mindre linjordloppa	Longitarsus parvulus	NT
Skalbaggar		Pseudeuparius sepicola	NT
Skalbaggar		Anthribus fasciatus	NT
Skalbaggar	humlekortvinge	Emus hirtus	NT
Skalbaggar	bredhornad smalpraktbagge	Agrilus laticornis	NT
Skalbaggar	blank skulderlöpare	Cymindis humeralis	EN
Skalbaggar	korthalsad majbagge	Meloe brevicollis	EN
Skalbaggar	rakhorndyvel	Onthophagus nuchicornis	NT
Skalbaggar	månhornsbagge	Copris lunaris	VU
Skalbaggar	heddvngbagge	Aphodius sordidus	NT
Skalbaggar		Galeruca jucunda	NT
Skalbaggar	prydnadsbock	Anaglyptus mysticus	NT
Skalbaggar	vasstandad trädbasbagge	Lissodema denticolle	NT
Skalbaggar	gul gaddbagge	Mordellistena neuwaldeggiana	NT
Skalbaggar		Margarinotus purpurascens	NT
Skalbaggar		Hemicoelus fulvicornis	NT
Skalbaggar	mörk pingborre	Amphimallon fallenii	VU
Skalbaggar		Galeruca pomonae	NT
Skalbaggar	rödhjon	Pyrrhidium sanguineum	NT
Skalbaggar	mindre ekbock	Cerambyx scopolii	NT
Skalbaggar		Corticaria inconspicua	DD
Skalbaggar		Sibinia pyrrhodactyla	NT
Skalbaggar		Mecinus heydenii	NT
Skalbaggar		Xyletinus longitarsis	NT
Skalbaggar		Tasgius winkleri	NT
Skalbaggar		Xyletinus ater	NT
Skalbaggar	aspögonbagge	Aderus populneus	NT
Skalbaggar		Chrysolina gypsophilae	NT
Skalbaggar	kålgallvivel	Ceutorhynchus pleurostigma	VU
Skalbaggar		Labidostomis humeralis	NT
Skalbaggar	hjärthalsad väglöpare	Ophonus puncticollis	NT
Skalbaggar	barkänger	Globicornis corticalis	NT
Skalbaggar		Tychius junceus	NT
Skalbaggar	ekträdlöpare	Rhagium sycophanta	NT
Skalbaggar	rödvingad kapuschongbagge	Bostrichus capucinus	EN
Skalbaggar	större sågsvartbagge	Uloma culinaris	NT
Skalbaggar	bokskogsrödrock	Ampedus rufipennis	VU
Sländor	fläckig myrlejonslända	Euroleon nostras	VU
Steklar	monkesolbi	Dufourea halictula	VU
Steklar	klintbandbi	Halictus eurygnathus	NT
Steklar	stäppbandbi	Halictus leucaheneus	EN
Steklar	klocksolbi	Dufourea inermis	EN
Steklar	fibblesandbi	Andrena fulvago	NT
Steklar	alvarsmalbi	Lasioglossum lativentre	NT
Steklar	klinttapetserarbi	Megachile pyrenaea	VU
Steklar	storfibblebi	Panurgus banksianus	NT
Steklar	ölandsgökbi	Nomada similis	VU
Steklar	sidenguldstekel	Pseudospinolia neglecta	VU
Steklar	alvarsandbi	Andrena alfkenella	NT
Steklar	ljus lergeting	Odynerus melanocephalus	NT
Steklar	kilbi	Aglaoapis tridentata	VU
Steklar	lusernbi	Melitta leporina	NT
Steklar		Tachysphex fulvitarsis	NT
Steklar	storkägelbi	Coelioxys conoidea	CR
Steklar	läppstekel	Bembix rostrata	NT
Storsvampar	rödfotad nagelskivling	Gymnopus erythropus	NT
Storsvampar	grå kantarell	Craterellus cinereus	NT
Storsvampar	tårticka	Inonotus dryadeus	VU
Storsvampar	flikmurkla	Gyromitra fastigiata	EN
Storsvampar	lundnopping	Entoloma queletii	NT
Storsvampar	talltaggsvamp	Bankera fuligineoalba	NT
Storsvampar	stäppröksvamp	Lycoperdon decipiens	NT
Storsvampar	stjälkröksvamp	Tulostoma brumale	NT
Storsvampar	fransig stjälkröksvamp	Tulostoma fimbriatum	EN
Storsvampar	hårig jordstjärna	Geastrum melanocephalum	NT

Bilaga 2

Insektsfällorna placerades i olika miljöer, innehållande viktiga strukturer för insektsfaunan, inom eller i direkt anslutning till inventeringsområdet. I kartan nedan är fällornas lokalisering markerade med punkter, och platsens dominerande miljö angiven.

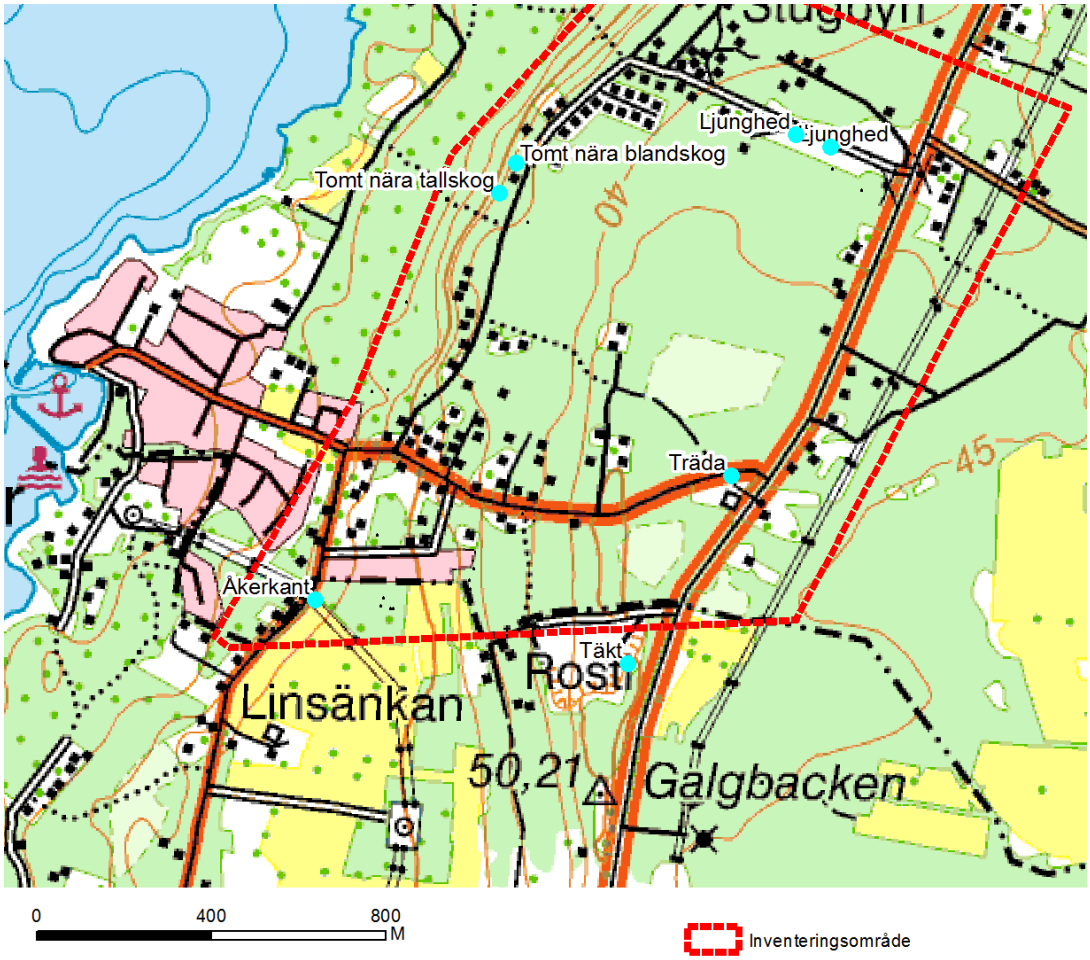

Bilaga 3

Samtliga positioner för noterade kärlväxter i den fördjupade artinventeringen. Koordinater för fynden anges i formatet SWEREF 99 16 30. Noggrannheten på koordinaterna är ca 10 m.

Svenskt namn	Nord-koordinat	Ost-koordinat	RL	Sig	Fridlyst
Ljus solvända	6292434	152716	NT		
Backtimjan	6293240	153560	NT		
Backtimjan	6293303	153415	NT		
Backtimjan	6293333	153565	NT		
Hedblomster	6293283	153600	VU		
Backtimjan	6293385	153271	NT	v	
Ryl	6293233	153514	EN	v	
Ryl	6293211	153487	EN	v	
Ryl	6293187	153377	EN	v	
Ryl	6293173	153238	EN	v	
Ryl	6292969	153278	EN	v	
Ryl	6293377	153488	EN	v	
Ryl	6293200	153356	EN	v	
Ryl	6293247	153420	EN	v	
Ryl	6293199	153488	EN	v	
Ryl	6293213	153514	EN	v	
Ryl	6293740	153058	EN	v	
Ryl	6293216	153510	EN	v	
Skogsknipprot	6293215	153545		v	v
Gulsippa	6293666	152980		v	v
Skogsnycklar	6293663	152981		v	v
Skärmstarr	6293661	152982		v	
Tandrot	6293547	152892		v	
Skärmstarr	6293546	152871		v	
Gulsippa	6293531	152876		v	v
Skärmstarr	6293534	152866		v	
Skärmstarr	6293468	152794		v	
Kambräken	6293456	152790		v	
Tandrot	6293125	152721		v	
Skärmstarr	6292942	152442		v	
Skärmstarr	6292742	152401		v	
Bäckbräsma	6292737	152363		v	
Tandrot	6292729	152485		v	
Tandrot	6292409	152377		v	
Tandrot	6292264	152389		v	
Stor häxört	6292240	152406		v	
Tandrot	6292239	152412		v	
Tandrot	6292210	153029		v	
Ramslök	6292228	153032		v	
Ljus solvända	6293347	153305	NT		

Bilaga 4

Artobservationer. Taxa anges i systematiskt ordning med rike, stam, klass, ordning, familj och art. Svenskt namn anges enligt Dynamisk taxa. RL =Rödlista och följer Gärdenfors (2015).

Taxa	Svenskt namn	RL	Antal individer
Metazoa	djur		**636**
Arthropoda	leddjur		**636**
Insecta	egentliga insekter		**636**
Coleoptera	skalbaggar		**449**
Anthicidae	kvickbaggar		1
Notoxus monoceros	inget namn		1
Buprestidae	praktbaggar		11
Agrilus olivicolor	olivgrön smalpraktbagge	NT	7
Agrilus sulcicollis	smal ekpraktbagge		4
Cantharidae	flugbaggar		3
Cantharis fusca	stor flugbagge		2
Cantharis rustica	inget namn		1
Carabidae	jordlöpare		2
Cicindela campestris	grön sandjägare		2
Cerambycidae	långhorningar		11
Callidium violaceum	blåhjon		1
Clytus arietis	lövgetingbock		2
Rhagium mordax	lövträdlöpare		1
Spondylis buprestoides	bitbock		1
Stenurella melanura	ängsblombock		4
Stictoleptura maculicornis	fläckhornad blombock		2
Chrysomelidae	bladbaggar		3
Altica oleracea	inget namn		1
Cryptocephalus moraei	inget namn		2
Curculionidae	vivlar		49
Hylobius abietis	vanlig snytbagge		48
Liparus coronatus	inget namn		1
Drilidae	snäckbaggar		1
Drilus concolor	inget namn		1
Elateridae	knäppare		3
Cardiophorus ruficollis	inget namn		3
Histeridae	stumpbaggar		1
Margarinotus purpurascens	inget namn	NT	1
Oedemeridae	blombaggar		5
Oedemera femorata	inget namn		5
Scarabaeidae	bladhorningar		322
Cetonia aurata	gräsgrön guldbagge		16
Phyllopertha horticola	trädgårdsborre		279
Protaetia cuprea	olivgrön guldbagge		25
Serica brunnea	brunborre		2
Staphylinidae	kortvingar		1
Oxyporus rufus	inget namn		1
Tenebrionidae	svartbaggar		31
Cteniopus sulphureus	svavelbagge		4
Isomira murina	inget namn		27
Diptera	tvåvingar		**2**
Conopidae	stekelflugor		2
Sicus ferrugineus	inget namn		2
Hymenoptera	steklar		**181**
Andrenidae	grävbin		5
Andrena bicolor	ängssandbi		2
Andrena haemorrhoa	trädgårdssandbi		1
Andrena labiata	blodsandbi		2
Apidae	långtungebin		83
Apis mellifera	honungsbi		3
Bombus bohemicus	jordsnylthumla		4
Bombus hortorum	trädgårdshumla		1
Bombus lapidarius	stenhumla		3
Bombus lucorum coll.	jordhumlor		43
Bombus pascuorum	åkerhumla		10
Bombus pratorum	ängshumla		16
Bombus terrestris	mörk jordhumla		3
Colletidae	korttungebin		6

Bilaga 9

Taxa	Svenskt namn	RL	Antal individer
Colletes daviesanus	väggsidenbi		2
Hylaeus communis	gårdscitronbi		2
Hylaeus confusus	ängscitronbi		2
Crabronidae	rovsteklar		30
Lestica subterranea	inget namn		2
Nysson trimaculatus	inget namn		2
Tachysphex obscuripennis	inget namn		4
Trypoxylon figulus	inget namn		20
Ectemnius dives	inget namn		1
Formicidae	myror		18
Camponotus ligniperda	jordhästmyra		9
Formica fusca	svart slavmyra		3
Lasius flavus	gul tuvmyra		2
Myrmica rubra	trädgårdsrödmyra		2
Myrmica scabrinodis	ängsrödmyra		2
Halictidae	vägbin		24
Halictus tumulorum	ängsbandbi		6
Lasioglossum leucozonium	fibblesmalbi		4
Lasioglossum morio	metallsmalbi		8
Lasioglossum semilucens	blanksmalbi		2
Lasioglossum lativentre	alvarsmalbi	NT	1
Lasioglossum zonulum	zonsmalbi		2
Sphecodes pellucidus	sandblodbi		2
Megachilidae	buksamlarbin		13
Hoplitis claviventris	märggnagbi		2
Megachile versicolor	ängstapetserarbi		2
Osmia aurulenta	guldmurarbi		2
Osmia bicornis	rödmurarbi		1
Osmia leaiana	fibblemurarbi		2
Trachusa byssina	hartsbi		4
Melittidae	sommarbin		2
Dasypoda hirtipes	praktbyxbi		2
Lepidoptera	fjärilar		**4**
Hesperiidae	tjockhuvuden		2
Erynnis tages	skogsvisslare		1
Ochlodes sylvanus	ängssmygare		1
Nymphalidae	praktfjärilar		2
Aphantopus hyperantus	luktgräsfjäril		1
Melitaea athalia	skogsnätfjäril		1
Totalt			**636**

Bilaga 10

FÅGELINVENTERING

STORA RÖR, BORGHOLMS KOMMUN, KALMAR LÄN

2022-06-30

BESTÄLLARE

Borgholms kommun

KONSULT

WSP Earth & Environment
Södra Malmgatan 10
391 25 Kalmar
Tel: +46 10-722 50 00
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
wsp.com

KONTAKTPERSONER

Göran Holm, WSP Sverige AB
Tfn: 010 722 56 02
E-post: goran.holm@wsp.com

Frida Gustafsson, miljöstrateg, Borgholms kommun
Tfn: 0485-88142
E-post: jenniefridalinn.gustafsson@borgholm.se

UPPDRAGSNAMN
Fågelinventering Stora rör

UPPDRAGSNUMMER
10334994

FÖRFATTARE
Göran Holm

DATUM
2022-06-30

Granskad av
Liam Martin

Godkänd av
Göran Holm

SAMMANFATTNING

WSP Sverige AB har på uppdrag av Borgholms kommun utfört en fågelinventering inom ett avgränsat Inventeringsområde som underlag för en detaljplan vid Stora rör, Borgholms kommun. Inventeringsområdet är knappt 60 hektar och utgörs främst av tallskog med inslag av löv, blandskog samt tomtmark.

Syftet med denna rapport är att redovisa aktuella fågelarter som förekommer inom eller i direkt anslutning till inventeringsområdet, se figur 1. Särskilt fokus ligger på att identifiera och beskriva de arter som är rödlistade samt arter som är upptagna i bilaga 1 till Fågeldirektivet. Vidare är syftet att redovisa potentiella risker för påverkan på berörda arter och deras livsmiljöer utifrån den planskiss för exploatering som finns framtagen. Förslag till möjliga skyddsåtgärder tas fram på en övergripande nivå.

Inventeringen genomfördes under två morgnar från gryning och ett par timmar framåt, den 10 maj och 25 maj 2022. Inventeringen utfördes i form av en linjetaxering, fördelat på fyra linjer som väl bedöms täcka större delen av inventeringsområdet. Samtliga observerade arter noterades.

En inventering av nattskärra genomförde också den 23 juni, då det under förstudien framkommit uppgifter om att arten skulle kunna förekomma i området.

Totalt observerades 23 arter som bedömdes häcka inom inventeringsområdet. Av dessa var tre arter rödlistade – grönsångare, svartvit flugsnappare och ärtsångare, samtliga i kategorin *nära hotade* på rödlistan 2020. Ingen art upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 noterades som häckfågel inom inventeringsområdet, men trädlärka och nattskärra bedöms häcka utanför inventeringsområdet och äldre spår av födosökande spillkråka gjordes på en död trädstam inom området.

Sammantaget bedöms varken den nationella eller regionala populationen utav någon av de rödlistade fågelarterna påverkas på betydande sätt vid exploatering inom inventeringsområdet.

En lokal påverkan på några av de arter som observerats kan dock uppstå i samband med exploatering, beroende på dess storlek i skala och intensitet. Genom att beakta föreslagna åtgärder kan dessa arter snarare gynnas inom inventeringsområdet.

För de så kallade triviala arterna som noterats under inventeringen, det vill säga de arter som inte är rödlistade eller upptagna i fågeldirektivets bilaga 1, bedöms ingen av arternas kontinuerliga ekologiska funktion påverkas på nationell eller regional nivå. Viss lokal påverkan kan förekomma på vissa arter i och med exploatering i området, främst då genom störning från buller under anläggningsskedet samt förlust av livsmiljöer. Då de triviala arter som noterats bedöms som adaptiva i sitt val av livsmiljöer, kan de fortsatt nyttja skog- och tomtmark både inom och i anslutning till inventeringsområdet utan att det negativt påverkar artens fortsatta ekologiska funktion.

För alla arter bör dock åtgärder som kan påverka fågelbon, som avverkning av träd och röjning av buskar under häckning, genomföras utanför fågelartens häckningsperiod (ca 1 april – 15 juli).

Innehållsförteckning

BILAGOR 4

1 BAKGRUND 5

1.1 INVENTERINGSOMRÅDET/OMRÅDESBESKRIVNING 5

1.2 METODIK 6

2 RESULTAT 9

2.1 FÖRSTUDIE 9

2.2 FÄLTINVENTERING 10

3 SAMLAD BEDÖMNING 12

4 LITTERATURFÖRTECKNING/REFERENSER 16

BILAGA 1 17

BILAGOR

1 Resultatlistor från linjetaxeringen

1 BAKGRUND

WSP Sverige AB har på uppdrag av Borgholms kommun utfört en fågelinventering inom ett avgränsat inventeringsområde som underlag för en detaljplan vid Stora rör, Borgholms kommun.

Syftet med inventeringen är att kartlägga och sammanställa kunskap om områdets häckfågelfauna samt utreda om den planerade exploateringen kan medföra en påverkan på de arter som bedöms häcka inom området utifrån arternas krav och tillgång till livsmiljö samt helhetssyn av landskapet.

Särskilt fokus ligger på att identifiera och beskriva de arter som är rödlistade samt arter som är upptagna i bilaga 1 till Fågeldirektivet. Vidare är syftet att redovisa potentiella risker för påverkan på berörda arter och deras livsmiljöer utifrån den planskiss för exploatering som finns framtagen. Förslag till möjliga skyddsåtgärder tas också fram på en övergripande nivå.

1.1 INVENTERINGSOMRÅDET/OMRÅDESBESKRIVNING

Inventeringsområdet ligger vid Stora rör ca 1,5 mil söder om Borgholm.

Inventeringsområdet (Figur 1) utgörs av ett ca 60 ha stort skogsområde som till största del består av likåldrig talldominerad produktionsskog på sandig mark i stort sett utan buskskikt i de centrala delarna. Inslag av lövskog och blandskog förekommer också, främst vid utkanten av inventeringsområdet. Det är generellt ont om död ved i skogen.

Området avgränsas i öster av väg 136, i norr av en ljunghed som ingår i naturreservatet Rälla-Ekerum samt samlad bebyggelse. Även i väster avgränsas området av samlad bebyggelse och i söder av Stora rörsvägen. I västra delen av inventeringsområdet framträder landborgskanten med en tydlig höjdskillnad i nord-sydlig riktning.

Figur 1. Karta över inventeringsområdet. Ortofoto erhållet av ESRI.

1.2 METODIK

Fågelinventeringen är uppdelad i en förstudie, där sedan tidigare känd kunskap över området fågelfauna inhämtas. Förstudien kompletteras sedan med en fältinventering. Nedan beskrivs de olika delarna mer i detalj.

1.2.1 Förstudie

Inför fältinventeringen genomfördes en förstudie med syfte att utreda sedan tidigare kända fågelförekomsterna i området.

Alla Sveriges fågelarter är fridlysta enligt 4 § Artskyddsförordningen, vilket inkluderar förbud mot att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser. Området bedöms inte utgöra någon viktig plats för rastande fågel, så vad gäller förbuden enligt 4 § 2 avseende störning, så är det för denna fågelinventerings syfte framförallt åtgärder under häckningstid som är aktuella.

Många fågelarter är mycket vanligt förekommande vilket utgör en svårighet i tillämpningen av bestämmelserna i Artskyddsförordningen. I denna rapport har tonvikt lagts på arter som antingen är rödlistade (se faktaruta) eller upptagna i Fågeldirektivets Bilaga 1 eftersom dessa arter i ett nationellt eller europeiskt perspektiv har antingen en ogynnsam trend eller bevarandestatus eller har en stor del av sin världspopulation i Sverige eller Europa. Dessa arter ställer i allmänhet större krav på sin livsmiljö och är därmed oftast de som framförallt riskerar att påverkas negativt av en åtgärd. För övriga observerade fågelarter förs ett mer generellt resonemang om eventuell påverkan och eftersom de i allmänhet har mindre specifika krav på sin livsmiljö redovisas de inte som punktobservationer utan i en artlista.

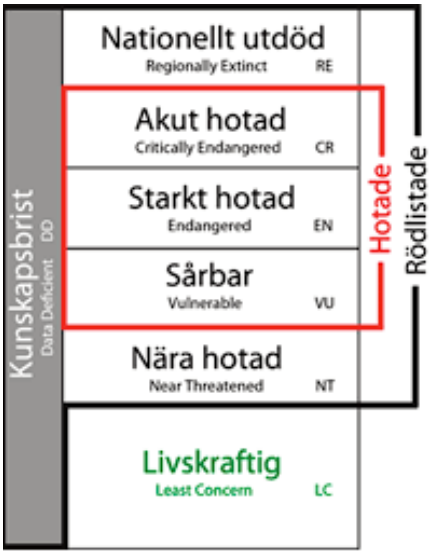

Rödlistan

Den svenska rödlistan är en lista över arter och deras hotstatus i Sverige. Den baseras på en bedömning av enskilda arters risk att dö ut från landet. Bedömningen görs utifrån internationellt vedertagna kriterier som baseras på flera olika riskfaktorer och resulterar i att arten hamnar i en viss kategori.

Rödlistan är ett viktigt verktyg inom naturvården vid till exempel bedömning av konsekvenser av planerad exploatering. Rödlistade arter har däremot inget lagligt skydd.

Rödlistans kategorier kan ses till vänster. Till rödlistade arter räknas de som rödlistats i kategorierna CR - akut hotad, EN - starkt hotad, VU - sårbar samt NT – nära hotad

Ett utdrag av alla fågelarter inom inventeringsområdet inklusive en buffert (Figur 2) har gjorts från Artportalen år 2000 - 2022.

Figur 2. Röd figur utgör utsökningsområde i Artportalen. Gula punkter (och en polygon) utgör fyndlokaler där de olika arterna rapporterats från. Sökningen gjordes 2022-05-03.

Planärendet har även varit på samråd och kommunen har tagit emot synpunkter rörande fågellivet som även beaktas inom ramen för denna utredning.

1.2.2 Fältinventering

Inventeringen genomfördes enligt metodiken linjetaxering (Ekblom, R. 2007.) som är vedertagen metodik för inventering av standardrutter som följs av Svensk fågeltaxering (SLU) och som rekommenderas i Metodkatalog för fågelinventeringar vid Vattenfalls vindkraftsprojektering i Sverige (Haas, F, Ottvall, R, Green, M. 2015).

Denna metodik rekommenderas som standardmetod när syftet med inventeringen är att inhämta allmänna kunskaper om fågelförekomsten inom och i anslutning till ett område där det t.ex. planeras etablering av vindkraft, eller annan typ av exploatering. Metodiken går ut på att förlägga transekter (linjer) inom det område som ska undersökas.

Transekterna placeras så att de aldrig ligger närmare varandra än 200 meter i skoglig miljö, för att på så sätt garantera att inventeraren även kan se eller höra de fåglar som uppehåller sig mellan transekterna, samt att minska risken för dubbelräkning. Linjerna promeneras i lugnt tempo och samtliga arter noteras. Inventeringen startar i gryningen då fågelaktiviteten är som högst och förutsättningarna bäst för att täcka in så många arter som möjligt.

Figur 3. Inventeringsområdet med de linjer/transekter som följdes under linjetaxeringen. Ortofoto erhållet av ESRI.

För den aktuella inventeringen valdes två inventeringstillfällen för att dels öka säkerheten i insamlade data, dels minska risken att missa sent ankommande flyttfåglar.

Det första inventeringstillfället utfördes 10 maj 2022 från 04.45 till 07.30.

Det andra inventeringstillfället utfördes 25 maj 2022 från 04:15 till 07:00.

Under förstudien framkom uppgifter om att nattskärra kunde förekomma i området, därför beslutades att även lägga till ett nattligt besök för inventering av nattskärra i juni. Detta eftersom arten främst är

nattaktiv och således lätt kan missas under de två investeringstillfällena i gryningen. Nattskärra inventerades 23 juni mellan kl. 23.30 och 01.30. Området avlyssnades från samtliga vädersträck. Då inventeringsområdet mäter knappt 1km x 800m från kant till kant och nattskärran kan höras upp till 1 kilometer vid bra väderförutsättningar bedömdes detta tillräckligt för att täcka in området.

Samtliga inventeringstillfällen valdes under nätter/morgnar med klart väder och svag eller ingen vind.

1.2.3 Inventerare

Samtliga besök vid fågelinventeringen har utförts av;

Göran Holm. Utbildad miljövetare med inriktning mot naturvård, vid Högskolan i Kalmar. Har genomfört flera fågelinventeringar åt bland annat kommuner, länsstyrelser och naturvårdsverket. Han har drivit egen firma med inriktning på fågelinventeringar. Tidigare styrelsemedlem för Ölands Ornitologiska Förening som ansvarig för naturskyddsfrågor, exempelvis vid vindkraftsexploatering. Han har tidigare jobbat på Länsstyrelsen med jordbruksfrågor och har bland annat handlagt och skrivit åtagandeplaner för miljöersättningar som gynnar fågellivet.

Rapporten har granskats av;

Liam Martin. Utbildad landskapsekolog vid Stockholms universitet och aktiv fågelskådare sedan tidiga 2000-talet. Liam har genomfört volontärarbete åt bland annat Birdlife Sverige och Stockholms ornitologiska förening och på så vis erhållit god vana av miljöövervakning av fågel genom fågelinventeringar, sträckfågelräkning och ringmärkning. Han har genomfört häckfågelinventeringar i såväl våtmarks-, skogs-, jordbruks- och skärgårdslandskap. Liam har lång erfarenhet av ringmärkning och har genomfört volontärarbete åt bland annat Landsorts fågelstation. Som miljökonsult åt WSP har Liam genomfört fågelinventeringar för en rad olika infrastrukturprojekt såsom upprustning av kraftledningsgator och upprättande av täktverksamhet.

2 RESULTAT

2.1 FÖRSTUDIE

I utdraget återfanns totalt 87 rapporter av 37 fågelarter. Av dessa 37 fågelarter är 9 skyddsvärda. Sju av de rapporterade arterna utgjorde rödlistade arter och tre arter är upptagna i Fågeldirektivets bilaga 1, vilket kan tyda på att området antingen besöks sparsamt av fågelskådare, hyser få rödlistade-/direktivsarter eller en kombination av båda.

De rödlistade arterna som rapporterats är: svartvit flugsnappare (NT), grönsångare (NT), mindre hackspett (NT), spillkråka (NT), gråkråka (NT), gulsparv (VU) och grönfink (CR).

Arter listade i fågeldirektivets bilaga 1: röd glada, spillkråka och trädlärka.

Notera att spillkråka både är rödlistad och upptagen i Fågeldirektivets bilaga 1 och därför är med i båda sammanräkningarna ovan.

Av de inkomna synpunkterna under samrådet nämns följande arter från området:

Spillkråka, röd glada, havsörn, nattskärra, morkulla, kattuggla, större hackspett.

Inkomna synpunkter anger att spillkråka har noterats öster om Mor Linas väg och att stora rovfåglar ofta ses hovra över och landa i skogen.

För nattskärra gjordes ett större utsökningsområde i Artportalen (Figur 4) vilket resulterade i åtta rapporter från den närmast liggande rapportlokalen (Rälla tall), där den tidigaste rapporten är från 2002 och de senaste två rapporterna är från 2021. De senaste två rapporterna rör spelande fåglar

som noterades den 5 juni (fem individer) respektive 5 juli (en individ). Åren 2019, 2018 och 2017 finns vardera en rapport om 3 spelande individer. Rapportlokalen har sin punkt norr om ljungheden men med en osäkerhet på 400 meter vilket innebär att rapporter från denna lokal kan härröra från fåglar inom inventeringsområdet.

Figur 4. Område för utsökning i Artportalen för nattskärra. Sökningen gjordes 2022-05-03.

2.2 FÄLTINVENTERING

Resultaten från fältinventeringen redovisas i figur 5 (rödlistade arter eller arter upptagna på fågeldirektivets bilaga 1) och i tabell 1 (artlista med samtliga observerade fågelarter).

Sammantaget bedömdes totalt 23 olika arter häcka inom inventeringsområdet, där lövsångare var den talrikaste arten med uppskattningsvis 19 revir. Lövsångaren är Sveriges vanligaste fågelart så resultatet är inte helt överraskande. För vissa arter har observation endast skett vid ett av inventeringstillfällena vilket gör det lite osäkert att konstatera om observationen rör en revirhävdande/häckande individ eller om det rör en tillfällig förbipasserande individ. Det rör i samtliga fall vanligt förekommande häckfåglar så sannolikt rör det sig om häckande individer.

Tre rödlistade arter har bedömts häcka inom området – grönsångare, svartvit flugsnappare och ärtsångare, samtliga listade som nära hotade (NT) på rödlistan 2020.

Vissa arter noterades som överflygande och kunde inte konstateras som häckande inom området. Dessa observationer utgjordes av en kråka (NT), en grönfink (EN) och tre mindre korsnäbbar.

Trädlärka, som är upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 noterades vid båda besöken men på olika platser och alltid utanför inventeringsområdet (se figur 5). Därmed bedöms trädlärka inte häcka inom inventeringsområdet, men utanför.

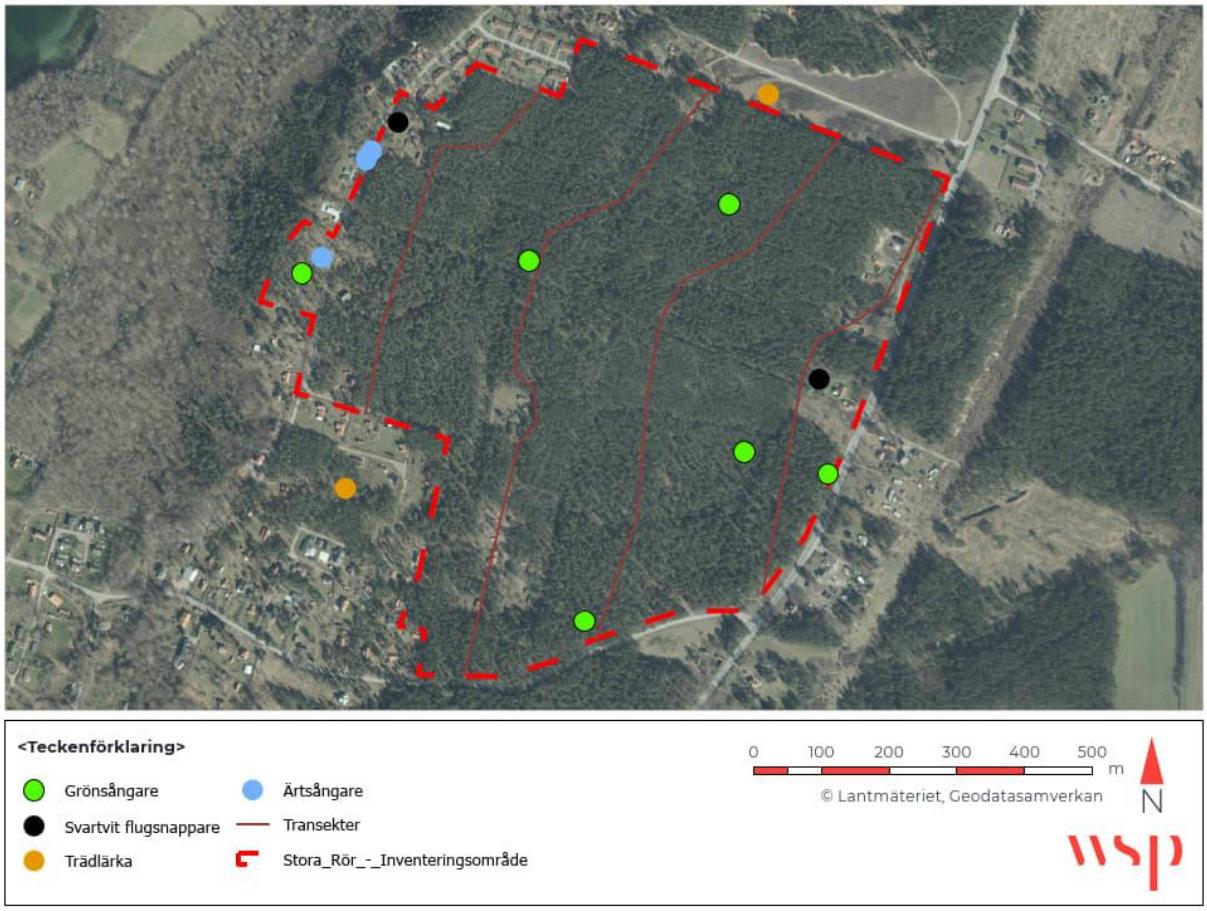

Figur 5. Karta med geografiska punkter överrödlistade fågelarter eller arter som ingår i Fågeldirektivets bilaga 1 som noterats inom inventeringsområdet. Observera att figuren visar observationer från båda inventeringsbesöken.

Spillkråka som även den är upptagen i fågeldirektivets bilaga 1, noterades överhuvudtaget inte under inventeringen, men äldre spår av födosök noterades på en död stående trädstam i inventeringsområdets sydöstra del (bild 1).

Bild 1. Spår efter födosökande spillkråka.

I tabell 1 nedan listas samtliga arter som bedömdes häcka inom inventeringsområdet samt antal bedömda revir. Listan har sammanställts och bedömts från inventeringsresultaten som kan ses i sin helhet i bilaga 1.

Tabell 1: Lista över samtliga arter som bedömts häcka inom inventeringsområdet (NT = Nära hotad).

Art	Revir
Blåmes	1 revir
Bofink	ca 10 revir
Gransångare	1 revir
Grönsångare (NT)	2 - 3 revir
Grå flugsnappare	3 revir
Gärdsmyg	1 revir
Härmsångare	0 - 1 revir
Koltrast	4 revir
Kungsfågel	4 revir
Lövsångare	ca 19 revir
Nötskrika	0-1 revir
Ringduva	3 revir
Rödhake	4 - 6 revir
Rödstjärt	5 - 6 revir
Större hackspett	1 revir
Svarthätta	3 revir
Svartmes	0 - 1 revir
Svartvit flugsnappare (NT)	1 - 3 revir
Sädesärla	0 - 1 revir
Talgoxe	ca 9 revir
Taltrast	0-2 revir
Trädpiplärka	ca 8 revir
Ärtsångare (NT)	1 - 2 revir

Vid nattskärreinventeringen hördes en lockande nattskärra kl 00:15 i tallskogen norr om ljungheden alldeles i närheten av väg 136. I övrigt noterades inga nattskärror från området trots mycket goda förutsättningar.

3 SAMLAD BEDÖMNING

Inventeringsresultatet visar på en förväntad och förhållandevis trivial fågelfauna. Noterbart under inventeringen var att artrikedomen och individantalen ökade i utkanten av området, dvs i närheten till öppen mark, brynmiljöer, buskar, trädgårdar etc. Centralt i området, som har tydlig prägel av skogsbruk, var det både art- och individfattigt.

De arter som noterades under inventeringen har i de flesta fall inte särskilt specifika eller höga krav på sin livsmiljö utan är allmänt förekommande i de typer av biotoper som inventeringsområdet erbjuder. Vidare är merparten av arterna fortfarande är mycket talrika, i vissa fall med ökande populationer, både på nationell och regional nivå. Vid exploatering inom utredningsområdet bedöms därför att varken den nationella eller regionala populationen utav någon av de observerade fågelarterna kommer

påverkas på betydande sätt. Med uttrycket betydande sätt menas att den kontinuerliga ekologiska funktionen ej påverkas.

Sandiga tallskogar är annars ofta miljöer som attraherar arter som nattskärra, trädlärka och till viss del spillkråka. Ingen av dessa arter har konstaterats häcka inom inventeringsområdet, men finns i omgivningarna utifrån observationer under inventeringstillfällena och rapporter i Artportalen.

För trädlärka bedöms biotopen inom inventeringsområdet inte vara optimal för arten, som föredrar lite mer glesa miljöer. Enligt artfakta häckar arten på torr och öppen skogsmark, ofta i anslutning till gläntor och odlingar, på sandig eller bergig hedmark, på hedartade hyggen med frötallar samt vid gamla grustäkter. Inventeringsområdet präglas av sammanhängade skogsmark med få öppnare gläntor och öppen sandig mark.

Observationen av nattskärran sammanfaller platsmässigt med tidigare rapporter i Artportalen, vilket leder till bedömningen att nattskärra häckar norr om ljungheden och inte inom inventeringsområdet. Liksom för trädlärka bedöms biotopen inom inventeringsområdet inte vara optimalt för nattskärran som föredrar mer öppen barr- och lövskog, särskilt på glesa tallhedar och tallåsar samt i anslutning till hyggen med frötallar.

Under samrådet framkom uppgifter om häckande rovfåglar inom området. Ingen rovfågel noterades vid något av fältbesöken. Generellt bedömdes träden för klena för att klara av att bära upp till exempel ett havsörnsbo. I och med att inventeringen utfördes som en linjetaxering besöktes hela området och eventuella rovfågelbon bör ha haft goda chanser för att upptäckas, antingen okulärt eller om någon adult fågel lyft från boet på grund av störning från inventeraren. Inga rovfågelhäckningar kunde således upptäckas inom inventeringsområdet, och bedömningen är att inga större rovfåglar häckar inom området.

De övriga arter som nämnts under samrådet: morkulla, kattuggla och större hackspett, är samtliga vanligt förekommande arter med en stabil populationsutveckling och utan direkt specifika krav på sin livsmiljö (mer än att samtliga häckar i skogsmiljöer. Större hackspett noterades under inventeringen och är en sannolik häckfågel inom området, men där minst lika viktig del i artens krav på livsmiljö uppfylls genom närliggande trädgårdsmiljöer som den i stora drag monotona tallskogen som utgör inventeringsområdet.

De tre rödlistade arter som konstaterats häcka inom området är trots en minskande trend fortfarande mycket talrika, både på nationell och regional nivå. För dessa arter görs en genomgång av respektive arts ekologi samt en bedömning av hur den planerade exploateringen i området kan tänkas påverka arten och populationen, samt svara på om artens kontinuerliga ekologiska funktion kvarstår.

I figur 6 visas en planskiss över området (aktuell 2022-06-30) och bedömningarna för de olika arterna har gjorts utifrån denna.

Figur 6. Planskiss över området.

Grönsångare

Ekologi och utbredning

Grönsångare häckar i högstammig skog, främst lövskog men även i granskog, i regel utan kraftigare undervegetation. Den förekommer i södra och mellersta Sverige samt i Norrlands kustland norrut till Norrbotten. Födan består av mygg, flugor, småkryp, fjärilar och andra insekter. Arten bygger sitt bo på marken i skydd av en tuva, trädrot eller dolt bland frodig växtlighet.

Grönsångare har tidigare bedömts som LC men populationsminskningen de senaste 10 åren innebär att kriterierna för NT blir uppfyllda. Minskningstakten har uppgått till 17 (6-24) % under de senaste 10 åren. En minskning av populationen pågår eller förväntas ske (Artfakta, 2022).

Förekomst inom området och bedömd påverkan

Grönsångare har bedömts häcka med 2-3 par inom inventeringsområdet och då främst kopplat till tallskogen men i närheten av inslag av löv (se figur 5). Delar av detta område tas i anspråk enligt planskissen i figur 6. Området som enligt planen lämnas som naturmark bedöms vara tillräckligt stort för att fortsatt hysa 2-3 par inom inventeringsområdet. Vidare kan avverkningen av tallskog leda till uppkomst av lövträd vilket är en biotop som grönsångare föredrar framför ren tallskog. Detta skulle potentiellt på sikt leda till ökad areal med lämplig miljö för arten i området till följd av planen.

Förslag på åtgärder för att gynna arten

Arten kan gynnas av ökad tillgång till lövträd så genom att släppa upp mer lövträd skapas en större variation i skogstyper som leder till mer lämplig livsmiljö för arten.

Svartvit flugsnappare

Ekologi och utbredning

Svartvit flugsnappare häckar i löv- och blandskog samt i trädgårdar och parker. Födan består främst av flygande insekter.

Den förekommer i större delen av landet, men sparsamt på Gotland och i de nordligaste fjällen. Minskningstakten har uppgått till 19 (12–23) % under de senaste 10 åren och minskning tros fortsätta i framtiden. Den svenska populationen av svartvit flugsnappare bedöms vara nära gränsvärdet för Sårbar (VU). (Artfakta, 2022)

Förekomst inom området och bedömd påverkan

Den svartvita flugsnapparen bedöms häcka knuten till trädgårdar i inventeringsområdet (se figur 5). Arten är relativt adaptiv och nyttjar gärna mänskligt störd mark, så som tomtmark, slyskog och mindre grönytor för födosök. Enstaka busk- och brynmiljöer kan komma att försvinna i och med den skiss som finns framtagen vilket kan påverka den svartvita flugsnapparen negativt. Däremot bedöms denna förlust kompenseras då fler tomter byggs i området som, åtminstone på sikt, bedöms medföra goda förutsättningar för arten att hitta både boplatser och födosöksmöjligheter.

Förslag på åtgärder för att gynna arten

Arten kan gynnas av ökad tillgång till lövträd. Att se till att det finns boplatser för arten ger också positiv påverkan då boplatser kan vara en begränsande faktor. Arten är en hålhäckare och förekomst av hålträd är således en positiv aspekt. Därför bör äldre och grova träd och hålträd sparas i den mån det är möjligt. Vidare är arten en vanlig holkhäckare och genom att sätta upp fågelholkar anpassade för den svartvita flugsnapparen kan också fler boplatser erbjudas.

Ärtsångare

Ekologi och utbredning

Ärtsångare häckar i skogsbryn, buskmarker och trädgårdar. Den förekommer i hela landet norrut till Jämtland – Norrbotten. Födan består av insekter, larver och bär. Arten har tidigare bedömts som livskraftig på rödlistan men populationsminskningen de senaste 10 åren innebär att kriterierna för NT blir uppfyllda. På 30 års sikt har populationen varit stabil. Minskningstakten har uppgått till 20 (0-40) % under de senaste 10 åren. Boet bygga av gräs, rötter, djurhår och strån som göms i täta busksnår eller träd. Hannen bygger flera bon av vilka honan sedan väljer ut ett (Artfakta, 2022).

Förekomst inom området och bedömd påverkan

Ärtsångare bedöms förekomma med 1, möjligen 2 revir i västra kanten av inventeringsområdet i anslutning till trädgårdarna, buskmarkerna och brynmiljöerna som finns här. Planskissen innebär relativt grad av exploatering i denna del. Dock bedöms reviren främst vara knutna till markerna/tomterna väster om Torpvägen som i stort utgör inventeringsområdets gräns åt väster. Då arten föredrar skogsbryn, buskmarker och trädgårdar framför högstammig barrskog, vilket är dominerande naturtyp för denna del av planområdet som planeras att exploateras, är bedömningen att förutsättning för arten inte påverkas på ett negativt sätt. Ett ökat inslag av tomtmarker inom området medför en större yta skogsbryn vilket är positivt för arten. Beroende på hur tomtmarkerna anläggs i form av busk- och trädskikt kan även detta medföra en ökad mängd lämpliga boplatser och livsmiljöer.

Förslag på åtgärder för att gynna arten

Arten kan gynnas genom att tillskapa mer skogsbryn och buskmarker (och även trädgårdar med rätt egenskaper), vilket leder till ökad areal livsmiljö för arten inom inventeringsområdet.

Sammanfattad bedömning

Vid exploatering inom inventeringsområdet bedöms varken den nationella eller regionala populationen utav någon av de rödlistade fågelarterna påverkas på betydande sätt. Med uttrycket betydande sätt menas att den kontinuerliga ekologiska funktionen ej påverkas på populationsnivå. En lokal påverkan på några av de arter som observerats kan dock uppstå i samband med exploatering, beroende på dess storlek i skala och intensitet. Genom att beakta föreslagna åtgärder kan dessa arter snarare gynnas inom inventeringsområdet.

För de övriga arterna som noterats under inventeringen, det vill säga de arter som inte är rödlistade eller upptagna i fågeldirektivets bilaga 1, bedöms ingen av arternas kontinuerliga ekologiska funktion påverkas på nationell eller regional nivå. Viss lokal påverkan kan förekomma på vissa arter i och med exploatering i området, främst då genom störning från buller under anläggningsskedet samt förlust av livsmiljöer. Då de triviala arter som noterats bedöms som adaptiva i sitt val av livsmiljöer, kan de fortsatt nyttja skog- och tomtmark både inom och i anslutning till inventeringsområdet utan att det negativt påverkar artens fortsatta ekologiska funktion.

För alla arter bör dock en åtgärd som påverkar fågelbon, t.ex. avverkning av träd och buskar under häckning genomföras utanför fågelartens häckningsperiod (ca 1 april – 15 juli).

4 LITTERATURFÖRTECKNING/REFERENSER

DOKUMENT

Artskyddsförordning, 2007:845.

Fåglar: Linjetaxering samt kombinerad punkt- och linjetaxering Version 1:0, 2016-03-21

Naturvårdsverket.

Länsstyrelsen i Kalmar län, Hemsida - Länsstyrelsernas GIS-tjänster

Metodkatalog för fågelinventering vid Vattenfalls vindkraftsprojektering i Sverige. 2015. Haas, F., Ottvall, R., Green, M. Vattenfall.

Naturvårdsverket, 2009. Handbok för Artskyddsföroreningen, Del 1 - Fridlysning och bestämmelser. Handbok 2009:2.

Ny vår för fågelinventeringar, 2007. Ekblom, R. Sveriges Ornitologiska Förening. Vår Fågelvärld supplement nr 46.

Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken SLU, Uppsala

WEBBSIDOR

Artfakta, SLU Artdatabanken

https://artfakta.se

Artportalen

https://www.artportalen.se/

Svensk fågeltaxering – metodik standardrutter

https://www.fageltaxering.lu.se/inventera/metoder/standardrutter/metodik-standardrutter

BILAGA 1

Linje 1

	10-maj	*25-maj*		
Art	**Antal**	**Antal**	**Rödlistad/direktivsart**	**Kommentar**
Bofink	2	2		
Grå flugsnappare		1		
Grönsångare	1	1	NT	
Gärdsmyg		1		
Kungsfågel		1		
Lövsångare	4	7		
Ringduva	1	2		
Rödhake		2		
Rödstjärt	3			
Spillkråka	1		Direktivsart	Spår av födosökande på en död trädstam
Större hackspett	1			
Svarthätta	1	3		
Svartvit flugsnappare		1	NT	
Talgoxe		3		
Trädpiplärka		3		

Linje 2

	10-maj	*25-maj*		
Art	**Antal**	**Antal**	**Rödlistad/direktivsart**	**Kommentar**
Bofink	1	2		
Gransångare	1	1		
Grönsångare	1	1	NT	
Koltrast	2	1		
Kungsfågel	2			
Lövsångare	4	2		
Rödhake	2	1		
Rödstjärt	1			
Svarthätta	1			
Svartmes		1		
Svartvit flugsnappare	1		NT	
Talgoxe	1			
Taltrast		2		
Trädlärka		1	Direktivsart	Utanför inventeringsområdet
Trädpiplärka		3		

Linje 3

	10-maj	*25-maj*		
Art	**Antal**	**Antal**	**Rödlistad/direktivsart**	**Kommentar**
Bofink		4		
Grönfink	1		CR	Överflygande
Grönsångare	1		NT	
Härmsångare		1		
Koltrast	1	1		
Kungsfågel		1		
Lövsångare	2	4		
Mindre korsnäbb		3		Överflygande
Ringduva	2	1		
Rödhake	1			
Rödstjärt	1	1		
Svarthätta	1			
Större hackspett		1		
Talgoxe	2	3		
Trädlärka	1		Direktivsart	Utanför inventeringsområdet
Trädpiplärka	1	2		

Linje 4

	10-maj	*25-maj*		
Art	**Antal**	**Antal**	**Rödlistad/direktivsart**	**Kommentar**
Blåmes	1			
Bofink	1	3		
Grå flugsnappare		2		
Grönsångare	1			
Koltrast	2	2		
Kråka	1		NT	Överflygande
Kungsfågel	1	1		
Lövsångare	3	6		
Nötskrika		2		
Ringduva	1	1		
Rödhake	2	2		
Rödstjärt	4	4		
Större hackspett		1		
Svartvit flugsnappare		1	NT	
Sädesärla	1			
Talgoxe	2	3		
Trädpiplärka	2	1		
Ärtsångare	1	2	NT	

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi verkar på våra lokala marknader med stöd av global expertis. Som tekniska experter och strategiska rådgivare har vi tillgång till ingenjörer, tekniker, naturvetare, planerare, utredare och miljöspecialister liksom professionella projektörer, konstruktörer och projektledare. Vi erbjuder hållbara lösningar inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Med drygt 48 000 medarbetare på 550 kontor i 40 länder medverkar vi till en hållbar samhällsutveckling. I Sverige har vi omkring 4 200 medarbetare. wsp.com

WSP Sverige AB

T: +46 10-722 50 00
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com

UPPDRAGSNUMMER	UPPDRAGSNAMN	KUND
10364510	**Inventering sandödla, Stora Rör**	**Borgholms kommun**
DATUM **2024-06-25**	FÖRFATTARE **Elin Jonsson**	

INVENTERING AV SANDÖDLA SAMT POTENTIELLA LIVSMILJÖER FÖR SANDÖDLA PÅ FASTIGHETEN BORGHOLM STORA RÖR 2:1

BAKGRUND

Borgholms kommun vill detaljplanera ett område vid Stora Rör, ca 17 kilometer söder om Borgholm (fastigheten Stora Rör 2:1, Figur 1), för bygge av bostäder. Då det förekommer observationer i Artportalen av sandödla (*Lacerta agilis*) i området har WSP utfört en sandödleinventering inklusive en kartläggning av potentiella livsmiljöer för arten inom och omkring planområdet.

Figur 1. Inventeringsområdet/planområdet vid Stora Rör

KORT OM SANDÖDLAN

Sandödlan (*Lacerta agilis*) är fridlyst i hela landet enligt 4a § artskyddsförordningen (2007:845). Detta innebär att det är förbjudet att avsiktligt skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser. Den är också rödlistad som sårbar (VU) och hotas främst av igenväxning av lämpliga livsmiljöer (SLU Artdatabanken u.å.).

Sandödlan behöver varma miljöer med partier av öppen sand för sin fortplantning. Åtgärdsprogrammet för sandödla (Naturvårdsverket 2015) nämner sand- och grustäkter som en mycket viktig biotoptyp för arten, med uppskattningsvis 30–35 % av befintliga lokaler i denna typ av miljö. I Kalmar län gjordes en inventering av sandödla under 2005 och arten hittades då biotoptyperna i sand- och grustäkter, skjutbanor, brynmiljöer i

WSP
WSP Sverige AB
Org. nr:556057-4880
wsp.com

kulturmark, kraftledningsgator, betesmarker, sjö- och kuststrandkanter, småvägkanter, järnvägsvallar, gräs/örtrika tomtmiljöer och hällmarker (Lydänge 2005). Även öppen sandtallskog och ljungrika marker är vanliga miljöer (Naturvårdsverket 2015). I en mosaikartad miljö med öppna ytor, kantzoner och en rik ljung- eller örtvegetation har ödlan möjlighet att söka skydd, föda och värmereglering. Liggande trädstammar, torra grenar och rishögar är också viktiga inslag. Födan utgörs av insekter och spindeldjur.

Äggen läggs på ca 5–7 centimeters djup i välexponerade, vanligtvis sandiga miljöer (SLU Artdatabanken u.å.). Vid normal väderlek sker äggläggningen i slutet av maj – juni, men kan vid kallt väder förskjutas till juli. Äggen kläcks vanligen i augusti. Vuxna sandödlor är normalt sett mycket stationära, och kan ha ett hemområde på mellan 85 – 2000 m^2. Sandödlans övervintring sker vanligtvis i håligheter eller nedgrävd i marken (Naturvårdsverket 2015).

FÖRARBETE

Tidigare fynd

En sökning efter tidigare fynd av sandödla på Öland genomfördes i Artdatabankens Fynddata den 2024-01-10 för rapporteringsperioden 1900–2024. Observationerna syns i Figur 2. Arten har rapporterats på Öland vid sex tillfällen, varav fyra inom eller i nära anslutning till inventeringsområdet.

Figur 2. Tidigare rapporter av sandödla på Öland. Antal observationstillfällen inom parentes. Inga rapporter finns på norra delen av ön.

Analys av livsmiljöer

En GIS-analys utfördes, där potentiella miljöer för sandödla i närheten av inventeringsområdet identifierades med hjälp av flygbilder, jordartskarta och marktäckedata. Ett antal miljöer som skulle kunna utgöra äggläggningsplats, jaktmiljö eller spridningsstråk för sandödla identifierades (Figur 3). Miljöerna utgörs av den typ av mark där sandödla vanligtvis återfinns (se avsnitt Kort om sandödlan).

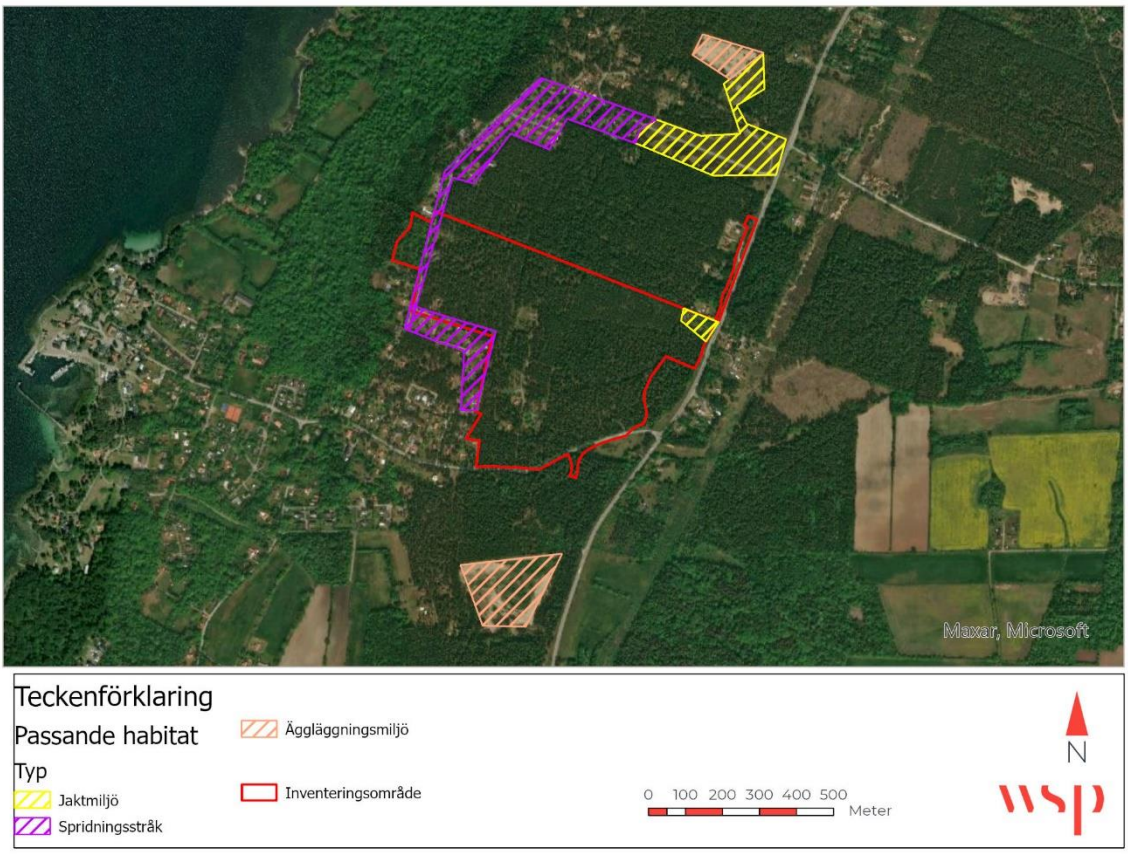

Figur 3. Passande sandödlehabitat inom och omkring planområdet.

Som stöd i kartläggning av passande livsmiljöer för sandödla gjordes också ett utsök i fynddata efter så kallade följearter. Följearter är arter som bedöms ha samma eller liknande biotopkrav som sandödlan och därför kan användas för att bedöma ett områdes lämplighet som livsmiljö. Följearter som eftersöktes i Fynddata under förarbetet utgjordes av trädlärka, backsvala, taggbock, skogsödla och hasselsnok (Figur 4).

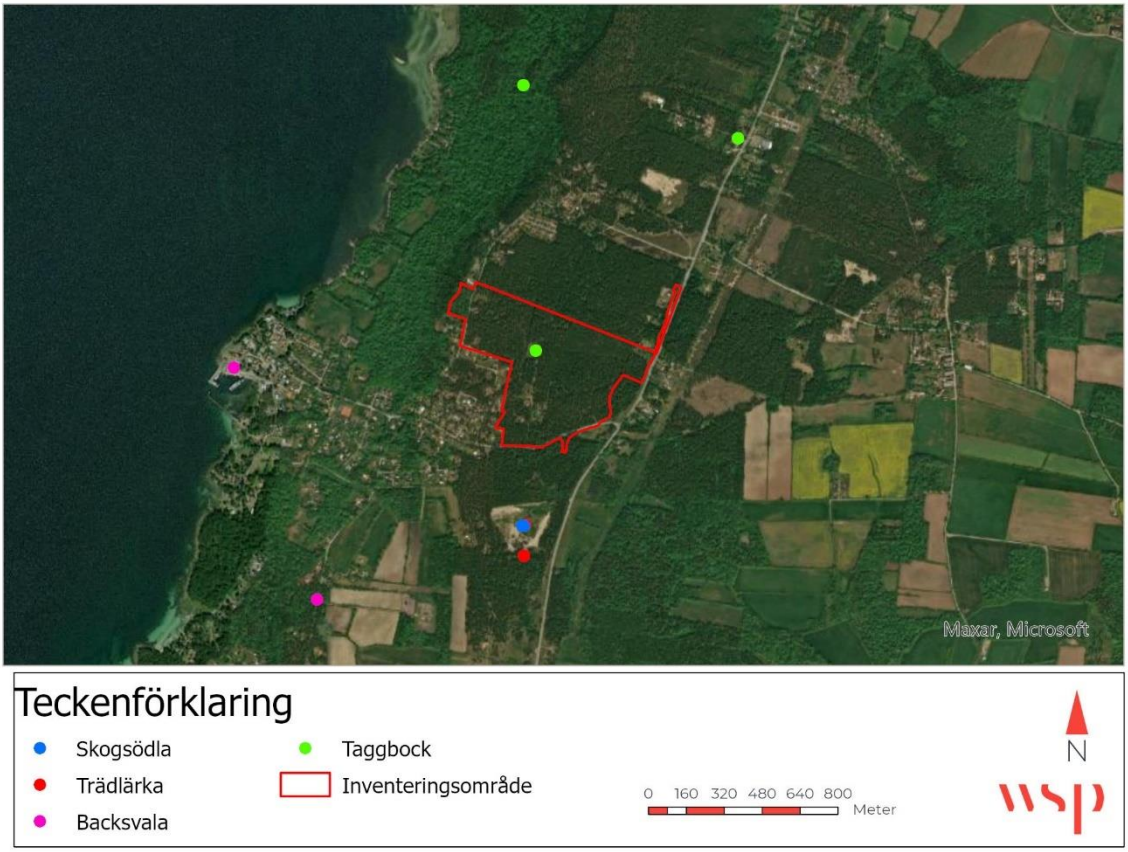

Figur 4. Inrapporterade fynd av s.k. följearter inom och omkring planområdet. Inga fynd av hasselsnok finns inrapporterade i närområdet.

Kontakter

Under förarbetet kontaktades även en av två rapportörer av tidigare observationer av sandödla i inventeringsområdet.

INVENTERING

Val av inventeringslokaler

Ett tidigt besök för att identifiera passande inventeringslokaler för sandödla inom inventeringsområdet gjordes den 23 februari 2024. De lokaler som eftersöktes bestod av områden med förekomst av öppen sand och företrädelsevis låg eller ingen krontäckning. Då stora delar av inventeringsområdet består av sluten tallskog, utgjordes en del av lokalerna som valdes ut för inventering av små eller mindre lämpliga (något beskuggade) miljöer. En sandtäkt söder om inventeringsområdet inkluderades också, då det bedömdes sannolikt att om sandödla finns i närområdet borde den ha sin största förekomst i täkten. De lokaler som inventerades visas i Figur 5 och Tabell 1. Punkterna i kartan representerar större områden, exempelvis inventerades hela den sandiga stigen vid punkt 2.

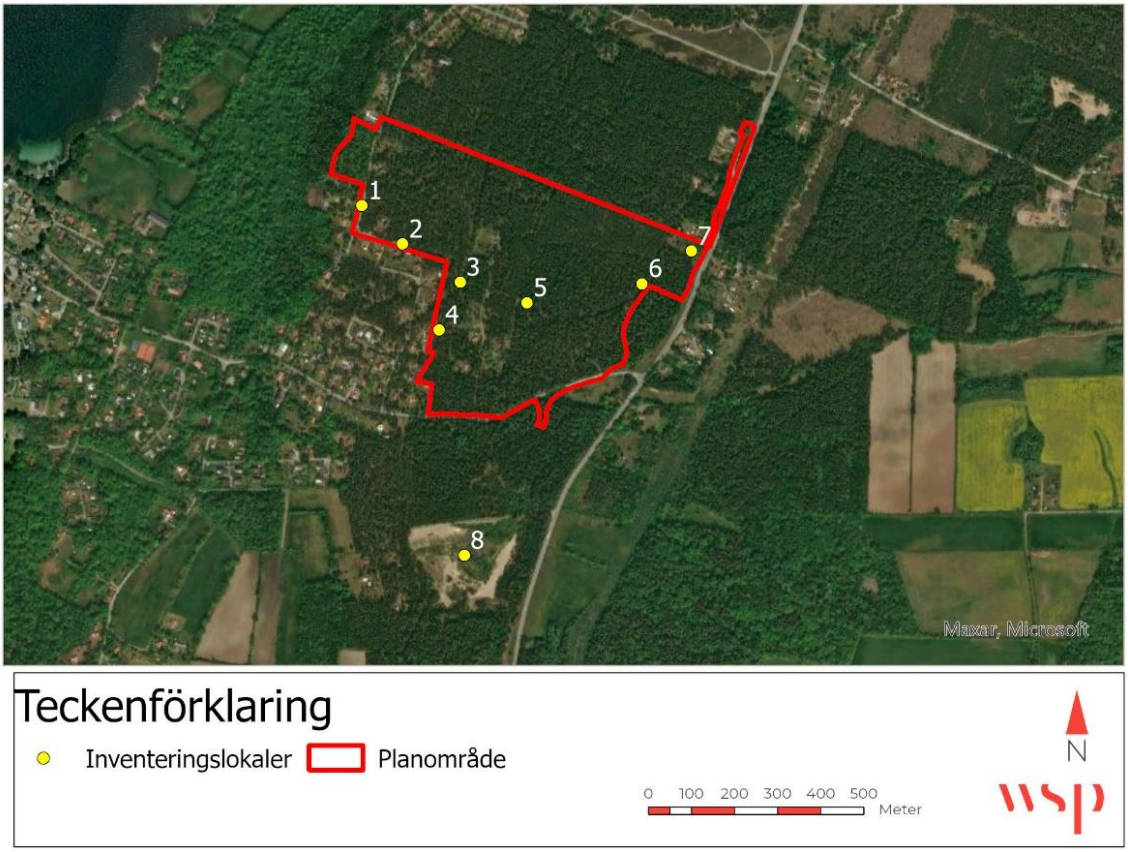

Figur 5. Inventeringslokaler som besökts i fält. Varje punkt representerar ett större inventerat område.

Tabell 1. Utvalda lokaler för inventering av sandödla vid Stora Rör.

Lokal-ID	Miljöbeskrivning
1	Packad grusväg, solbelyst med viss förekomst av ljung och örter.
2	Sandig, skyddad, solbelyst bred stig mellan skogen i norr och tomtmarker i söder. Visst ljunginslag.
3	Västvänd slänt på sandmark med inslag av äldre tall och allmänt med liggande död ved. I fältskiktet gräs, inslag av ljung, mossa. Få örter. Ganska skuggigt.
4	Sandig strövstig i luckig tallskog, inslag av ljung.
5	Skogsväg med sandinslag och stor förekomst av ljung. Viss öppenhet.
6	Sandig smal strövstig omgiven av mossig tallskog. Viss öppenhet.
7	Öppen miljö med inslag av buskar, stenar och kuddar av ljung.
8	Sandtäkt. Igenväxande men med gott om öppen sand i slänter åt samtliga väderstreck.

Bild 1. Sandig solbelyst stig med ljunginslag i kant (inventeringslokal nr 2).

Bild 2. Luckig tallskog på sandjord (inventeringslokal nr 3)

Bild 3. Sandig stig (inventeringslokal nr 4)

Bild 4. Sandtäkten i söder (inventeringslokal nr 8).

Bild 5. Sandtäkten i söder (inventeringslokal nr 8).

Inventeringsmetodik

Inventeringen i fält utfördes den 2024-05-03 samt den 2024-06-05 och följde i stora drag metoden beskriven i Naturvårdsverkets Manual för uppföljning i skyddade områden (2010). Lämpliga miljöer genomsöktes efter sandödla i ca 45 minuter. Små lokaler och lokaler med mindre lämpliga miljöer genomsöktes under kortare tid. Samtliga lokaler besöktes vid båda inventeringstillfällen.

Vädret var vid fältbesöken soligt till halvklart med svag vind. Temperaturen vid första besöket var runt 15 °C och vid andra besöket runt 20 °C.

RESULTAT

Inga sandödlor kunde observeras under fältbesöken vid Stora Rör. Förutsättningarna för inventeringen bedöms som väldigt goda både med avseende på väder och yttre förutsättningar, samt att det vid förarbetet identifierades mycket lämpliga miljöer för arten främst i sandtäkten söder om inventeringsområdet samt på ljungheden och i sandmiljöerna norr om inventeringsområdet. Genom inventeringsområdet finns lämpliga spridningsstråk mellan dessa områden (Figur 3).

SLUTSATSER

Sammantaget bedöms det vara osannolikt att sandödla förekommer i det inventerade området. Inga observationer av arten gjordes under inventeringarna. Samma dag som det första inventeringstillfället vid Rälla tall utförde WSP en inventering av sandödla i närheten av Kalmar, under vilken en stor mängd individer påträffades. Detta tyder på att både väderlek och inventeringstid var passande för att inventera arten.

På Öland finns mycket få inrapporterade observationer av sandödla, utöver de fyra som rapporterats i planområdet från de senaste åren. Fynd före dessa utgörs av ett 1998, rapporterat som troligen utplanterat, samt 1996. I övrigt finns inga fynd registrerade i Artportalen.

På ön finns en stor mängd observationer av skogsödla. Bildunderlag som erhållits efter kontakt med rapportören bakom tre av fyra fynd av sandödla vid Rälla tall visade att det i minst ett av fallen rörde sig om en felbestämd observation av skogsödla (Zootoca vivipara). I Åtgärdsprogrammet för sandödla (Naturvårdsverket 2015) nämns att det i Artportalen rapporterats sandödla från tveksamma lokaler, och att det möjligtvis kan bero på förväxling med skogsödla. Rapporter från Öland beskrivs som särskilt anmärkningsvärda och bör enligt åtgärdsprogrammet kontrolleras.

En ytterligare indikator på att arten sannolikt inte finns i området är att sandtäkten söder om Rälla tall är välbesökt av biologer och allmänhet. Området har en mycket stor mängd observationer av arter, och om sandödla finns i området borde den ha noterats i täkten eftersom den utgör en generellt mycket passande miljö för arten.

REFERENSER

Lydänge, A., 2005. *Inventering av sandödla (*Lacerta agilis*) i Kalmar län 2005.* Länsstyrelsen Kalmar.

Naturvårdsverket, 2010. *Manual för uppföljning i skyddade områden – Skyddsvärda däggdjur samt grod- och kräldjur Version 4.0*. Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket, 2015. *Åtgärdsprogram för sandödla, 2014–2017.* Naturvårdsverket.

SLU Artdatabanken, u.å. *Sandödla* Lacerta agilis*.* Artfakta. [online] Tillgänglig: https://artfakta.se/taxa/100070/information

Tillhör beslut §2024/184-MBN 2024-10-23

Borgholms kommun

Detaljplan för

Stora Rör 2:1 m.fl.
Östra Stora Rör

Borgholms kommun

PLANBESKRIVNING

Antagandehandling

2024-10-11

Antagandehandling

Upprättad: 2020-09-10

Senast ändrad: 2024-10-11

Dnr: S2014-0043

Medverkande tjänstemän

Ylva Hammarstedt
Planarkitekt

Ulrika Belsing
Miljöstrateg

Julia Persson
Mark- och exploateringsstrateg

Anders Jansson
Mark- och exploateringsstrateg

Mia Olsson Hedman
VA-planerare

Åsa Bejemar
Plansamordnare

Jonathan Sjöblom
Planarkitekt

Anders Magnusson
Tillväxtchef

Leon Hansson
Planeringschef

Planhandlingarna består av:

- Plankarta på grundkarta med bestämmelser
- Planbeskrivning med genomförandebeskrivning
- Granskningsutlåtande II
- Fastighetsförteckning
- Miljökonsekvensbeskrivning

Bilagor:

1. Fastighetskonsekvenskarta
2. Inkomna yttranden
3. Skötselplan
4. Dagvattenutredning
5. Trafikbullerutredning
6. Trafikutredning
7. Geologiska och geohydrologiska förutsättningar
8. Geoteknisk utredning
9. Naturvärdesinventering
10. Fågelinventering
11. Inventering av sandödla

Plan- och bygglagen PBL (2010:900)
Boverkets allmänna råd BFS (2014:5)

Foto framsida: Michael Gykiere, Lonely Alien

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING 4
DETALJPLANEPROCESSEN 5
1. DETALJPLANENS BAKGRUND OCH SYFTE 6
2. PLANDATA 7
3. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR 8
4. AVVÄGNINGAR ENLIGT MILJÖBALKEN (MB) 22
5. STÄLLNINGSTAGANDEN ENLIGT PLAN- OCH BYGGLAGEN 25
6. PLANFÖRSLAGET 27
7. GENOMFÖRANDE OCH KONSEKVENSER 47

Sammanfattning

Planområdet ligger i den östra delen av tätorten Stora Rör, i södra Rälla Tall. Planförslaget erbjuder ett attraktivt boende i kommunens södra del med närhet till strand, natur, skola och livsmedelsbutik.

Området planläggs främst för bostadsändamål och naturmark. Detaljplanen möjliggör en blandning av bostäder i villor, parhus, radhus och lägenheter i flerbostadshus. Det finns även ytor som tillåter skolverksamhet, kontor och vårdboende samt yta för parkering för pendling och besökare till naturområdet. Parkeringen är placerad i sydöstra delen av planområdet, med kort avstånd till det planerade läget för busshållplats med gång och cykeltunnel. Beroende på bostadsform beräknas området totalt kunna ge mellan 90-180 bostäder och avses genomföras i etapper för att kunna tillgodose södra kommunens bostadsbehov de närmaste åren. Bebyggelsen ska utformas med hög arkitektonisk kvalité och med hänsyn till befintlig bebyggelse. Detaljplanen innehåller därmed utformningsbestämmelser om fasadkulör, material och takutformning. En del områden kommer att ingå i planerad markanvisningstävling där det finns riktlinjer om hur bebyggelsen ska gestaltas och bidra till låg klimatpåverkan.

Ett större sammanhängande skogsparti föreslås skyddas i planen. Denna gröna korridor sammanbinder det nybildade naturreservatet vid Ljungheden i norr med Rosti i söder, och skapar goda förutsättningar för pollinerare, biologisk mångfald, pedagogisk verksamhet och rekreation. Naturområden bevaras där naturliga lågpunkter finns för att bibehålla dess funktion för att fördröja, infiltrera och rena dagvatten.

Planförslaget innebär att cykelförbindelsen mellan Rälla och Stora Rör förbättras och skapar en god helhet med Trafikverkets vägplan i området. Genomförandet av planen antas kunna bidra till säkrare transportvägar för oskyddade trafikanter samt bättre tillgänglighet till friluftsområden. Föreslagna åtgärder i skötselplanen såsom främjandet av lövträd och blottläggande av sand bidrar till ett rikare växt- och djurliv. Detaljplanen antas inte medföra betydande miljöpåverkan.

Bild 1. Kommunkarta

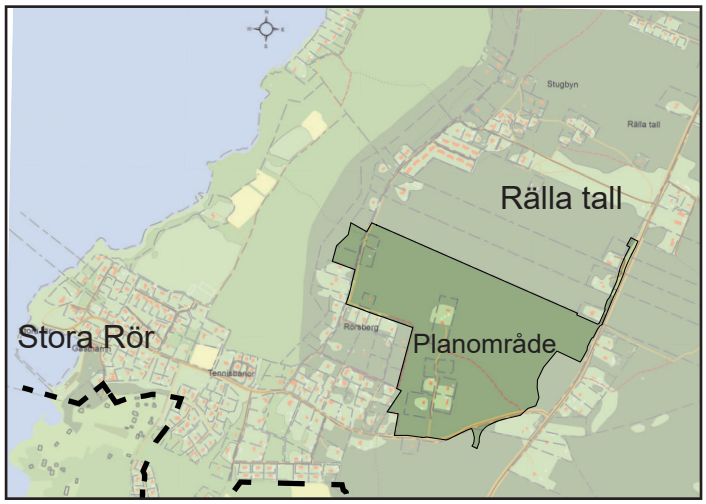

Bild 2. Översiktskarta

Detaljplaneprocessen

Denna handling, planbeskrivningen, ska underlätta förståelsen för planförslagets innebörd och redovisa de syften och förutsättningar planen har. Planbeskrivningen ska också redovisa eventuella avsteg som gjorts från kommunens översiktsplan. I beskrivningen ska skälen till planens utformning och de bestämmelser som valts motiveras. Planbeskrivningen har ingen egen rättsverkan. Detaljplanen (plankartan) är däremot juridiskt bindande för efterföljande beslut såsom bygglov.

Detaljplanen har tidigare varit ute på samråd och granskning. Under samråd och granskning görs alla planhandlingar tillgängliga och synpunkter välkomnas. När samråds- och granskningstiden är slut sammanställer kommunen synpunkterna i en samrådsredogörelse, respektive ett granskningsutlåtande. I dessa dokument kommenterar kommunen synpunkterna och tar ställning till justeringar innan planen slutligen antas.

Från samråd till granskning minskades planområdet på grund av att utfarten mot väg 136 för det norra området intill Stugbyn och Ljungheden inte är lämplig för den ökade trafikmängd som medgavs i planförslaget.

Efter granskningen av planen år 2021 har planen bearbetats avseende trafikfrågor, buller, dagvatten och natur. Dessa ändringar medförde att planen ställdes ut för en ny granskning år 2023.

Den som inte inkommit med skriftliga synpunkter senast under granskningstiden kan förlora rätten att överklaga planen.

Upprättandet av planförslaget följer plan- och bygglagens (PBL 2010:900) anvisningar för ett utökat förfarande. De grundläggande stegen i processen anges nedan. Planbestämmelserna följer Boverkets allmänna råd 2014:5

Mer information om planprocessen finns på kommunens hemsida:
www.borgholm.se

Utökat förfarande

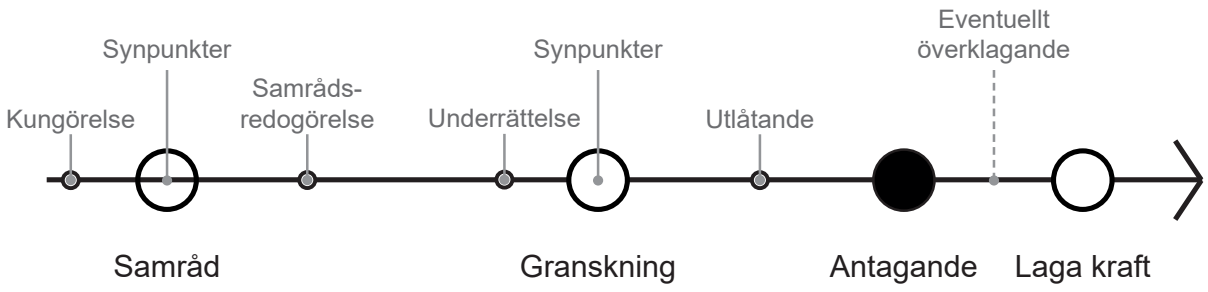

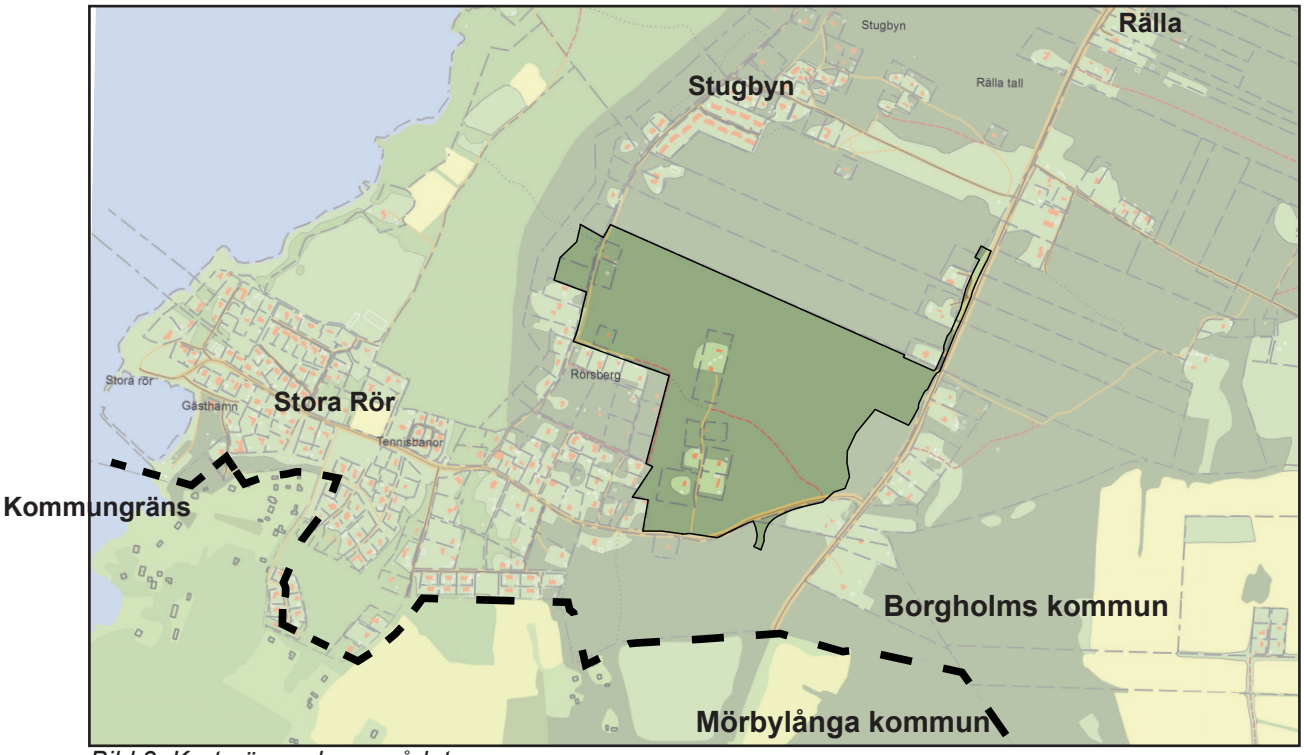

Bild 3. Karta över planområdet

1. Detaljplanens bakgrund och syfte

Området utgör ett naturligt tillväxtområde inom kommunen med sina goda pendlingsmöjligheter till Borgholm, Färjestaden och Kalmar. Läget invid Rällaskogen och närheten till Kalmarsund utgör goda förutsättningar för nya attraktiva boendemiljöer. I januari 2015 beslutade därför dåvarande Samhällsbyggnadsnämnden att uppdra åt förvaltningen att ta fram ett förslag till detaljplan. Planförslaget har varit på samråd under 2017, på granskning 2021 och på granskning II 2023. Efter granskning II har ny information inkommit som medfört justering av planförslaget. Kommunen bedömer att justeringarna inte är så omfattande i förhållande till planens syfte att planförslaget behöver granskas en tredje gång. Kommunen avser därför att anta planförslaget.

Syftet med detaljplanen är att skapa ett varierat boendeutbud med en flexibel detaljplan där fokus ligger på att skapa ett naturnära boende med inslag av skola, kontor och vård. Utformningen av tillkommande bebyggelse ska vara väl anpassad till områdets karaktär. Planen syftar även till att förbättra trafiksituationen genom utfartssanering och att förbättra cykelförbindelsen mellan Rälla och Stora Rör som en del av Ölandsleden längs väg 136. Planen syftar också till att möjliggöra för lokalt omhändertagande av dagvatten, att bevara en grön spridningskorridor mellan Ljungheden och Rosti samtidigt som områdets natur- och rekreationsvärden beaktas och utvecklas.

2. Plandata

Planområdet ligger i Borgholms kommuns sydvästra del cirka 250 meter norr om kommungränsen till Mörbylånga kommun. Planområdet ligger i södra Rälla Tall i anslutning till den samlade bebyggelsen i Stora Rör och avgränsas i öster av länsväg 136, i söder av Stora Rörsvägen och i väster av den högre sandvallen och Vincents väg. Den obebyggda marken utgörs av tallskog av varierad ålder och är en del av Rällaskogen.

Planområdet har en areal på drygt 30 hektar. Fastigheten Stora Rör 2:1, Rälla Tall 6:1 och Rälla Tall 9:20 ägs av Borgholms kommun, övriga fastigheter är privatägda.

Bild 4. Ägoförhållande för fastigheter inom planområdet. Kommunägda fastigheter är gammelrosa.

3. Planeringsförutsättningar

Historik

Stora Rör blev, redan på 1600-talet, vid sidan av Färjestaden, Fröbygårda och Röhälla den viktigaste hamnen för skeppning av såväl person- som varutransporter över till fastlandet. Helt naturligt utvecklades kommunikationerna mellan Öland och fastlandet på den plats där det var den kortaste sträckan över vattnet (ca 3 500 m). Under 1700- och 1800-talen utvecklades färjetrafiken och postgången över sundet. Hamnen gav möjlighet till effektivare transporter till och från fastlandet och Kalmar. I hamnen fanns både gästgivargård, affär och regelbunden marknad. Tidigt på 1900-talet började kustområdet söder om hamnen tas i anspråk för exklusiva fritidsbostäder då det fanns båtförbindelser med Kalmar. I takt med att sommarboendet och turismen utvecklades och behovet av biltransporter ökade startade färjetrafik mellan Revsudden och Stora Rör 1957 av ett privat rederi. Färjetrafiken utvecklades snabbt och var fram till Ölandsbrons tillkomst 1972 den viktigaste färjeförbindelsen med fastlandet för norra Öland. Med ortens strategiska läge mitt på ön och med kort avstånd till fastlandet var det en naturlig plats för att dra elkabel till Öland och bygga ställverk. Med ett ökande intresse för i huvudsak fritidsbebyggelse byggdes samhället under senare delen av 1900-talet upp till dagens utformning.

Planområdet har åtminstone sedan mitten av 1800-talet varit bevuxet med produktionsskog. Under 1940-talet var viss del av marken runt nuvarande Mor Linas väg uppbruten för odling. Marken har tillhört Rälla gård och kronoparken Rälla tall. Rälla gård var tidigare en kungsgård.

Bild 5. Färjetrafik mellan Stora Rör och Revsudden fram till 1972

Bebyggelse

Från sent 1800-tal har Stora Rör lockat fritidsboende varvid byggnader från badortstiden har blandats med modern villa- och fritidshusbebyggelse. Storleken på bostadshusen varierar från små låga enplanshus till större villor i två våningar. Flera av de nyare husen har ett modernt formspråk.

I Stora Rör finns den äldsta bebyggelsen runt hamnen med de utmärkande hamnmagasinen. I övrigt varierar bebyggelsen i ålder från flera epoker. Bebyggelsen är spridd och har tillkommit mer som enklaver än som årsringar eftersom den varierande topografin har haft stor betydelse för bebyggelseutvecklingen. Nordväst om planområdet ligger Stugbyn med bostadsbebyggelse av varierad karaktär. I södra delen av Stugbyn ligger ett bostadsområde från slutet av 1980-talet där husen är relativt tätt placerade. Området skiljer sig markant från kringliggande bebyggelse.

Närmast Rällaskogen upplevs bebyggelsen ligga insprängd i naturen. Vägarna som till utseendet liknar skogsvägar bidrar till upplevelsen. Befintlig bebyggelse i och i anslutning till planområdet påminner om bebyggelsen i övriga Stora Rör. Huvudbyggnader i varierande storlek och ålder dominerar över komplementbyggnaderna på relativt stora naturtomter.

Service

Sommartid används de utmärkande hamnmagasinen och andra byggnader i hamnområdet till café, bageri och lanthandel. I Stora Rör finns också restaurang och pensionat som har öppet under sommaren. Närmaste livsmedelsbutik ligger i Rälla ca 3 km norr om planområdet. I Borgholm, ca 15 km norr om Stora Rör finns kommunens största serviceutbud, med både kommunal- och kommersiell service.

I Rälla finns skola för förskoleklass till årskurs 6, bibliotek, sporthall och förskola. Närmaste högstadieskola är Slottsskolan i Borgholm och gymnasieskola finns i Kalmar.

Bild 6. Bebyggelse i området

Mark och vegetation

Natur

Planområdet består till övervägande del av tallskog med gräs- och mossbeväxt mark. Stora delar av tallskogen består av yngre planterad tall men här finns också områden med äldre tallskog. I planområdets västra del finns även ett område med ädellöv.

Terrängen är mycket kuperad. En upp till 25 meter hög sandvall ligger precis väster om planområdet och genom planområdet sträcker sig en lägre sandvall från norr till söder. Öster om sandvallen finns ett område med relikta sandvallar. Planområdet varierar i höjd från ca 33 meter över nollplanet i väster till ca 47 meter över nollplanet i öster med ett höjdparti längst i norr som sträcker sig 49 meter över nollplanet.

I planområdet finns det ett flertal stenmurar som följer bygränser och fastighetsgränser. De flesta murar har tillkommit under 1800-talets skiftesuppdelning och markerar ägogränser. Dessa stenmurar är inte biotopskyddade.

Fornlämningar

Inom planområdet finns inga fornlämningar registrerade. Vid Rällaskogens kust finns ett flertal kända gravlämningar i form av rösen, stensättningar och stenblock från brons- och järnålder.

Bild 7. Betespräglad äldre tall i nordvästra delen av planområdet

Friluftsliv

Rällaskogen har ett stort värde som rekreationsområde. Tallskogen är lättframkomlig med ett stort stigsystem och öppen sikt mellan träden. En äldre traktorväg mellan Stora Rörsvägen och Mor Linas väg ingår i det välanvända stigsystemet. Stigarna förbinder planområdet med Rällaskogen, Kalmarsund och Stora Rör.

I Stora Rör finns padelbana och tennisbana som nyttjas av bland annat idrottsförening och tennisklubb. Här finns också badplats där sommarsimskola anordnas av Stora Rörs Simsällskap. Hamnen fungerar som fritidsbåtshamn där Stora Rörs Båtsällskap har sin hemmahamn samtidigt är det en välbesökt gästhamn.

I Rälla finns idrottsplats och sporthall.

Skyddad natur och arter

Planområdet ligger inom området Rällafältet som har klass 2 i länsstyrelsens naturvårdsplan för Öland. Rällafältet är ett stort isälvsfält med

mäktiga sand- och gruslager som är cirka 450 hektar och sträcker sig från Isgärde i söder till Rälla i norr. Rällafältet har höga botaniska och entomologiska värden. En av de viktigaste strukturerna inom Rällafältet anges vara bland annat värdefulla sumpskogar väster om den högre västra sandvallen.

Planområdet ligger strax söder om naturreservatet Rälla-Ekerum, som bildades 2020. Reservatet omfattar totalt drygt 600 hektar, varav drygt hälften utgörs av vattenområde. Reservatet är komplext och består av ett flertal olika miljöer som tillsammans bildar en värdefull helhet. I reservatet ingår ädellövskogar med grova, ihåliga ekar som är livsviktiga för en lång rad fåglar, fladdermöss, insekter, lavar och svampar. Här finns frodiga sumpskogar som är hem för många mossor, svampar och växter. Mitt i reservatet höjer sig en av Ölands största isälvsavlagringar 25 meter hög. I reservatet ingår också torra, magra sandjordar med tallskog och öppna sandhedar, där bin och andra insekter trivs. Slutligen skyddas också grunda havsområden med vidsträckta ålgräsängar. Det är Länsstyrelsen i Kalmar län som förvaltar naturreservatet.

Liljekonvalj som är fridlyst på Öland finns inom planområdet och dispens från Artskyddsförordningen krävs där den påverkas. Liljekonvalj är inte rödlistad utan bedöms som livskraftig.

Talltickan är en parasitsvamp som orsakar röta i veden. Den växer nästan uteslutande på stammen av levande, gammal tall, ofta högt upp vid sår eller grenärr. Avverkning av gamla tallar tillsammans med avsaknad av nyrekrytering av gamla tallar i skogslandskapet innebär ett hot på lång sikt, liksom förtätning och igenväxning med gran i tallskogsmiljöer. Talltickan är rödlistad och har bedömts vara nära hotad (NT). Under 2022 rapporterades tre fynd av den rödlistade tallticka in till Artportalen.

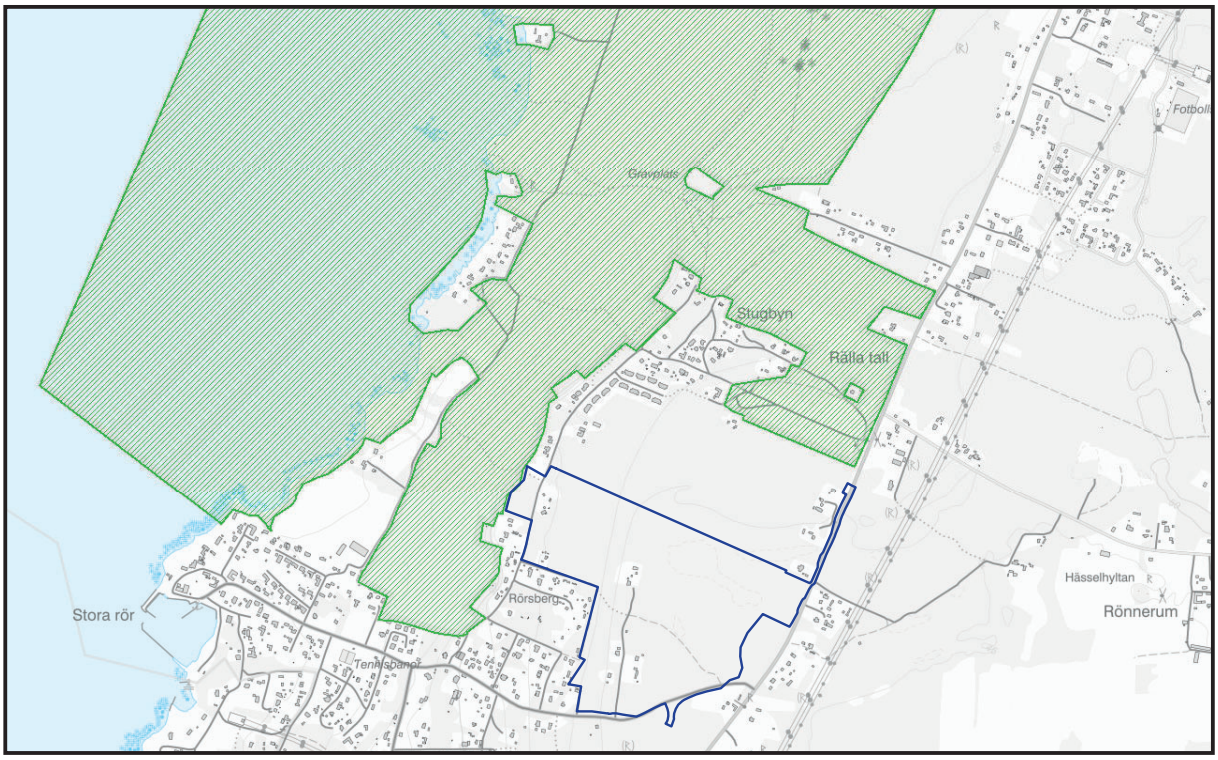

Bild 8. Nybildat naturreservat i delar av Rällaskogen och Kalmarund. Källa: Länsstyrelsen 2020. Planområdet är markerat med blå linje.

Sandödlan är fridlyst i hela landet enligt 4a § artskyddsförordningen. Detta innebär att det är förbjudet att avsiktligt skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser. Den är också rödlistad som sårbar (VU) och hotas främst av igenväxning av lämpliga livsmiljöer. Sandödlan behöver varma miljöer med partier av öppen sand för sin fortplantning. Under 2015 rapporterades ett fynd av sandödla in till Artportalen. Observationen gjordes på en privatägd bebyggd fastighet strax väster om planområdet. 2023 rapporterades tre fynd av sandödlan in till Artportalen. Fynden ligger relativt samlade utmed en befintlig stig väster om Mor Linas väg.

Inventering av naturvärden och skyddade arter

Under planarbetet har en naturvärdesinventering genomförts av Ecocom (år 2015) med fördjupade inventeringar rörande kärlväxter samt insekter. Syftet med inventeringen var att identifiera och dokumentera områden som är av positiv betydelse för den biologiska mångfalden. Inventeringen visar att det finns områden med höga naturvärden norr om planområdet, framförallt i området som benämns Ljungheden. Inom planområdet identifierades inga naturvärdesobjekt inte heller återfanns rödlistade kärlväxter eller insekter. Naturvärdesobjekt med visst naturvärde efterfrågades inte i inventeringen.

Under 2022 genomfördes en fågelinventering inventeringsområdet var större än planområdet. Totalt observerades 23 arter som bedömdes häcka inom inventeringsområdet. Av dessa var tre arter rödlistade – grönsångare, svartvit flugsnappare och ärtsångare, samtliga i kategorin nära hotade på rödlistan 2020. Ingen av dessa arter häckade dock inom aktuellt planområde. Ingen art upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 noterades som häckfågel inom inventeringsområdet.

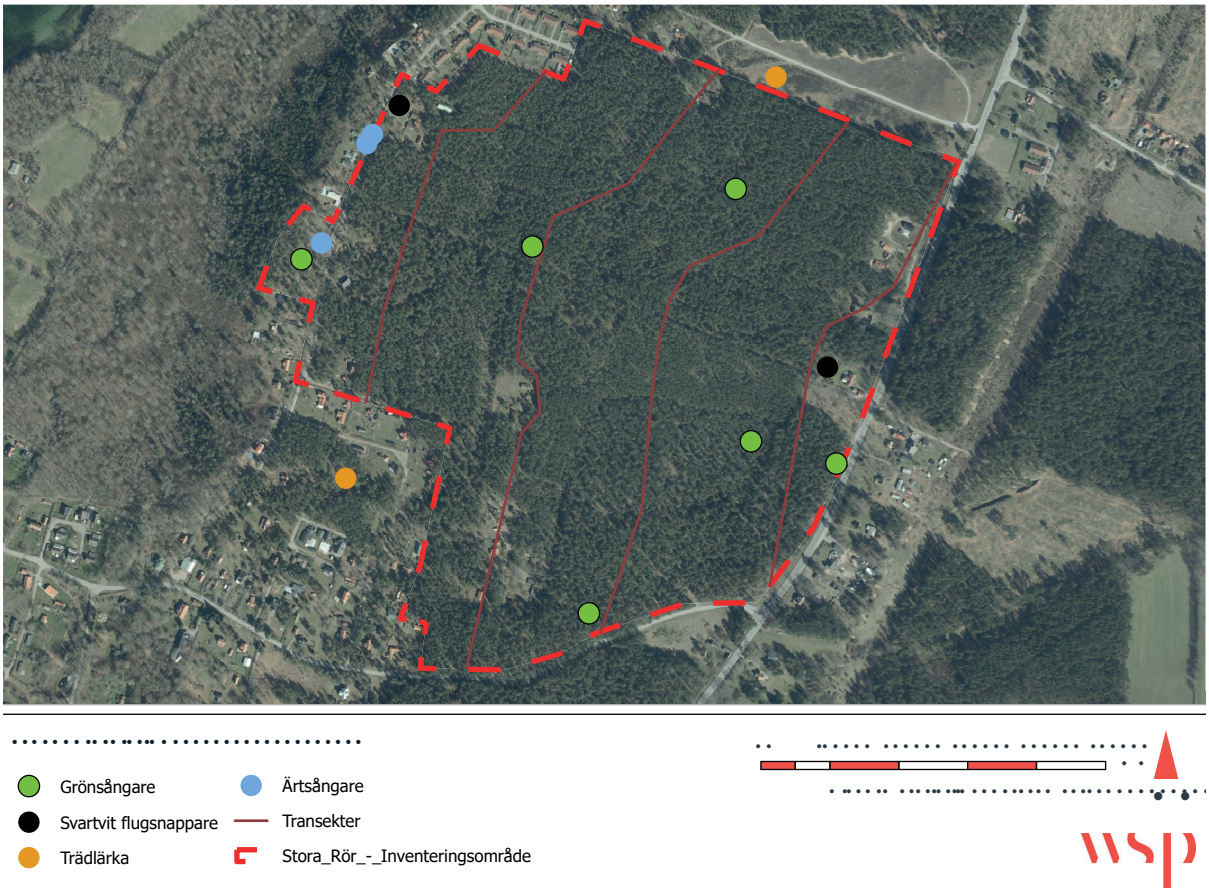

Bild 9. Häckande fåglar i området. Källa WSP 2022.

Trädlärka och nattskärra bedöms häcka utanför inventeringsområdet och äldre spår av födosökande spillkråka gjordes på en död trädstam inom området. De identifierade rödlistade arterna grönsångare, svartvit flugsnappare och ärtsångare är alla fåglar som framförallt trivs i lövskog, trädgårdar och parker. För alla arter bör dock åtgärder som kan påverka fågelbon, som avverkning av träd och röjning av buskar, genomföras utanför fågelartens häckningsperiod (ca 1 april – 15 juli).

Inrapporterade fynd av tallticka föranledde att kommunen har inventerat området med fokus på tallticka och äldre tallar som kan klassas som skyddsvärda eller särskilt skyddsvärda. Talltickan återfanns vid sidan av ett antal hålträd och äldre tallar. De tallar som kommunen har bedömt som särskilt skyddsvärda eller potentiellt särskilt skyddsvärda har mätts in. Gamla träd är viktiga karaktärsgivande inslag i hela planområdet och ska behållas om det är möjligt. För att ta ner träd som är särskilt skyddsvärda krävs samråd med länsstyrelsen enligt miljöbalkens 12 kapitel 6 §.

Inrapporterade fynd av sandödla föranledde att kommunen under 2024 lät WSP eftersöka exemplar av sandödla, i inventeringen ingick också en kartläggning av potentiella livsmiljöer för arten inom och i anslutning till planområdet. Inventering av sandödla och potentiella livsmiljöer för sandödlan utfördes i fält den 3 maj 2024 och 5 juni 2024. Inga observationer av arten gjordes under inventeringarna. Potentiella livsmiljöer kartlades med hjälp av flygbilder, jordartskarta och marktäckedata. Inom planområdet identifierades inga miljöer som skulle kunna utgöra äggläggningsplats. Potentiell jaktmiljö identifierades i planområdets nordöstra hörn och potentiellt spridningsstråk identifierades i planområdets västra del, utmed Vincents väg.

Geologi

Marken i och omkring planområdet består av isälvssediment. Sedimentsammansättningen är i allmänhet mycket homogen och består mestadels av sand och grovmo, med en mäktighet på mellan 15-20 meter. I planområdet består jordlagren huvudsakligen av fasta sandiga jordarter.

I planområdets västra gräns finns en drygt 20 meter hög sandvall. Strax väster om Mor Linas väg löper ytterligare en sandvall. Denna geologiska slänt är cirka 5 meter hög och har undersökts för att utreda dess uppbyggnad och stabilitet. Provtagning visar att sanden nedanför slänten har grövre kornfraktioner. Den grövre sanden har förmodligen ansamlats under perioden då slänten utgjorde strandkanten. Ytterligare österut finns relikta geologiska formationer som består av sanddyner med relativt markanta sidor som är svängda ungefär som en solfjäder. De sanddynsformationer som förekommer inom området utgörs till stor del av flygsand som har transporterats och avlagrats genom vinden. Historiskt sett ansågs flygsand som problematiskt eftersom omkringliggande åkermark förstördes. Därför planterades ofta tall inom områden med flygsand.

Provtagning visar att grundvattennivån ligger cirka 13 meter under marknivån i de norra delarna av planområdet och drygt 20 meter under marknivån i områdets södra delar.

Områdets geologi erbjuder goda förutsättningar för byggnation av både infrastruktur och byggnader. Det finns inte några indikationer på risk för vare sig ytliga skred eller djupgående glidytor i underliggande sand.

Bild 10. Markskuggning som visar geologiska formationer med planområdet markerat med rosa gräns.

Radon

Radon från marken är den vanligaste källan till radon i byggnader. För att undvika radon i inomhusluften behöver byggnaden vara tät mot marken. Alunskiffer har höga radonhalter. Andra skiffer-bergarter har låga till normala radonhalter. I ett bälte längs med landborgskanten underlagras lerskiffern och kalkstenen av alunskiffer. Alunskiffern kan gå i dagen där de överlagrande bergarterna knäckts. Inom planområdets östra delar, intill landborgskanten, finns det därmed risk för problem med höga halter av markradon.

Inom planområdet har radonmätningar gjorts i fem provpunkter. Radonvärdet uppgick till 12-19 kBq/m^3, där det högsta värdet uppmättes i provpunkten närmast landborgen. Vid radonvärden mellan 10-50 kBq/m^3 rekommenderas att bygga radonskyddat.

Förorenad mark

Rälla och Stora Rör har ingen industriell historia och det finns inga kända markföroreningar i området. Det finns två nedlagda deponier, en norr om Rälla och en sydost om Stora Rör. Dessa ger ingen påverkan inom planområdet.

Trafik

Biltrafik

Planområdet omges av Stora Rörsvägen i söder, Hellners väg i norr, Vincents väg i väster och väg 136 i öster. Väg 136 sträcker sig från Ottenby i söder till Byxelkrok i norr. Staten genom Trafikverket är väghållare för väg 136. Trafikverket har även ansvar för Stora Rörsvägen (väg 965) som leder från väg 136 västerut mot Stora Rör och hamnen. Trafikverket är huvudman för väg 965 eftersom den tidigare var förbindelsen ner till färjeläget. Lokalgator i området har enskilt huvudmannaskap.

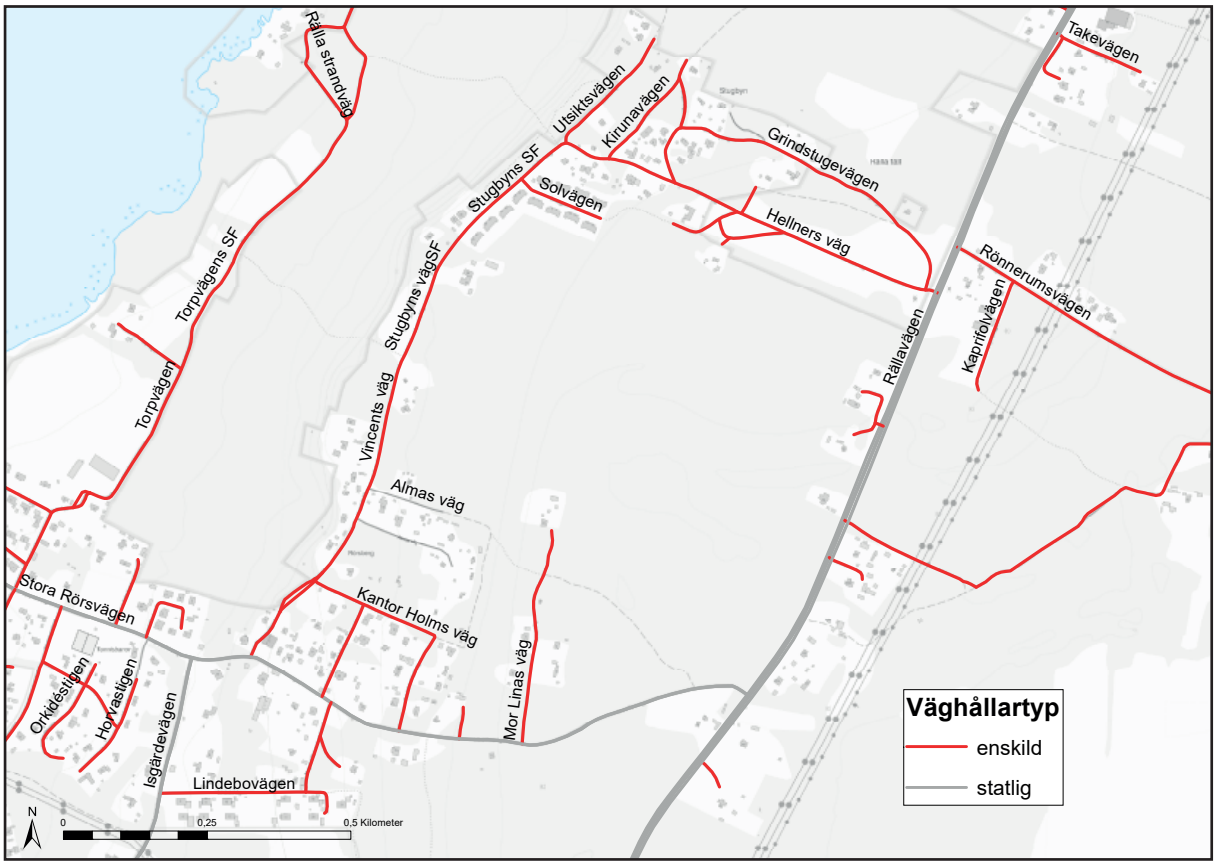

Bild 11. Väghållare i området

Öland har stora skillnader i trafikmängd över året vilket ger svåra förutsättningar för dimensionering av vägsystem. Årsdygnstrafiken (ÅDT) på väg 136 var år 2022 cirka 7000 fordon per dygn och hastigheten utanför planområdet är 80 kilometer i timmen. Under sommarmånaderna ökar trafiken på väg 136 med drygt 200 %. Årsdygnstrafiken på Stora Rörsvägen är låg, knappt 400 fordonsrörelser per dygn. Trafikmängderna är dock cirka fem gånger större på sommaren än på vintern. Stora Rörsvägen har en skyltad hastighet på 70 kilometer i timmen fram till bebyggelsen vid Vincents väg, därefter är den skyltade hastigheten 50 kilometer i timmen.

Vid planläggning behöver kommunen ta hänsyn till ett prognostiserat trafikflöde för år 2045 vid sidan om den trafikökning en exploatering innebär. Enligt tabellen är de prognostiserade flödena för väg 136 drygt 2000 fordonsrörelser fler per dygn för årsdygnstrafiken och för

Stora Rörsvägen cirka 100 fler fordonsrörelser.

De båda statliga vägarna omges av ett av länsstyrelsen beslutat byggnadsfritt område. För väg 136 är det byggnadsfria området 30 meter och för Stora Rörsvägen är det 12 meter.

Stora Rörsvägen och Hellners väg är asfalterade och övriga gator i området utgörs av mindre grusvägar.

Inom planområdet går Mor Linas väg från Stora Rörsvägen norrut. Utfarten vid Mor Linas väg har i nuläget skymd sikt.

	Basår 2022		**Prognosår 2045**	
Gata	*ÅDT*	*TF*	**ÅDT**	**TF**
Väg 136 (norr)	*7 390*	*7,2 %*	9 400	8,4 %
Väg 136 (söder)	*7 290*	*8,6 %*	9 300	10 %
Stora Rörsvägen	*380*	*5,2 %*	460	6,5 %

Bild 12. Trafikflöden på vägar i området

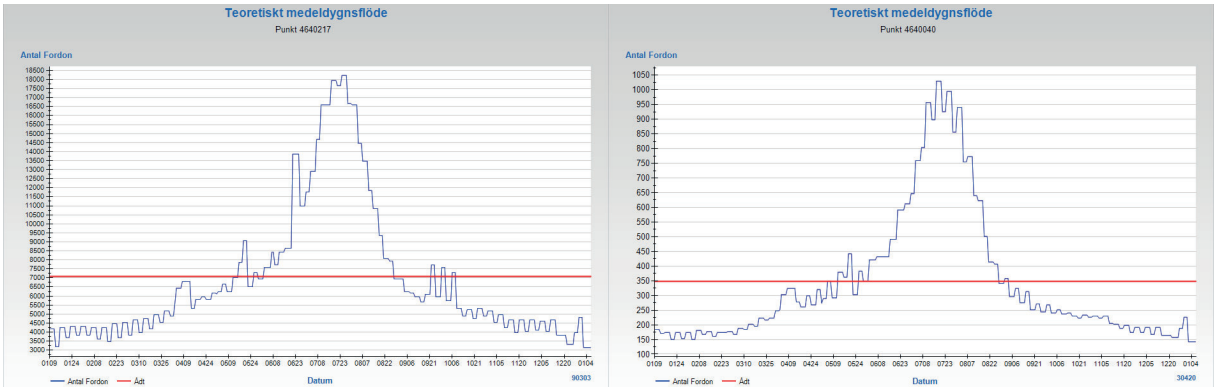

Bild 13. Teoretiskt medeldygsflöde över året för väg 136 samt Stora Rörsvägen

Planerade åtgärder i omkringliggande trafiknät

Trafikverket som är ansvarig för väg 136 och Stora Rörsvägen planerar att genomföra flera kapacitets- och trafiksäkerhetshöjande åtgärder för både motorfordon och oskyddade trafikanter mellan Isgärde och Borgholm. I dialog och samverkan med Borgholms kommun planerar Trafikverket för en ny trafiksäkrare korsning i ett nytt läge något söder om den befintliga. Enligt Trafikverkets vägplan kommer de östra delarna av Stora Rörsvägen inte längre underhållas av Trafikverket, huvudmannaskapet övergår därmed till kommunen. Kommunen kan därför i samråd med Trafikverket utföra åtgärder på den befintliga Stora Rörsvägen strax öster om korsningen med Mor Linas väg. I samband med flytt av korsningen föreslås också en gång- och cykeltunnel i befintligt korsningsläge. Kommunen samarbetar med Trafikverket för att skapa ett sammanhängande gång- och cykelstråk mellan Rälla och Stora Rör. Trafikverket har framhållit behovet av att ta bort direktutfarter vid väg 136. Vägplan innehåller förslag på lösningar där flera direktutfarter stängs av och/eller förbättras.

År 2020 fastställde Trafikverket en vägplan för väg 136 förbi Rälla som medger en gång- och cykeltunnel vid nuvarande övergångställe vid ICA affär. Åtgärderna enligt vägplanen är nu genomförda.

Gång- och cykeltrafik

Utmed väg 136 finns målade cykelfält för enkelriktad cykling i både nordlig och sydlig riktning. Anordnade passager över vägen finns i Rälla men avsaknad av sammanhängande gång- och cykelväg innebär att väg 136 utgör en tydlig barriär mellan Rälla och Stora Rör. På övriga vägar inom och i anslutning till planområdet finns inga separerade gång- och cykelvägar. Förutom Stora Rörsvägen har vägarna i området relativt små trafikrörelser som gör att blandtrafik kan anses lämpligt. Inom planområdet finns ett stigsystem som används flitigt för att nå målpunkter i Stora Rör och utmed väg 136.

Kollektivtrafik

Busshållplats Tallhöjden ligger i direkt anslutning till planområdet, utmed väg 136. Busshållplatsen trafikeras av buss 101 mellan Byxelkrok-Borgholm och Kalmar. Större delen av dagen går bussarna med halvtimmestrafik. Det saknas trafiksäkra och gena gång- och cykelvägsanslutningar till hållplatserna. Bussresenärer är hänvisade till vägrenen på väg 136 för att nå hållplatserna. I vägprojektet ingår ombyggnad och standardhöjning av busshållplatsen utmed väg 136 vid Stora Rör. De flyttade och förbättrade busshållplatserna vid gång- och cykelporten innebär förbättrade möjligheter att åka kollektivt på sträckan. Vissa busshållplatser som finns längs med sträckan idag kommer att utgå, men med förbättrade gång- och cykelmöjligheter bedöms tillgängligheten till de kvarvarande hållplatserna förbättras. Färre hållplatslägen innebär också att restiden för kollektivtrafik på sträckan Borgholm-Kalmar minskar något.

Farligt gods

Länsväg 136 är utpekad som en farligt godsled. En majoritet av de produkter som transporteras på väg 136 och som betraktas som farligt gods utgörs av petroleum. Eftersom bensinstationen i Rälla har lagts ner, finns ingen direkthantering av petroleum i närheten av planområdet.

Buller

Buller påverkar oss på olika sätt beroende på typ, styrka och frekvens men också beroende på hur buller varierar över tid och vid vilken tid på dygnet som vi utsätts för buller. Mätvärden förkortas vanligtvis dBA. Styrkan hos ett ljud mäts i enheten decibel. Bokstaven A står för A-vägning vilket innebär att de frekvenser som uppfattas bäst av det mänskliga örat får större vikt vid en mätning.

Buller beräknas för ekvivalent ljudnivå och maximal ljudnivå. Ekvivalent ljudnivå visar medelvärdet för alla ljud under en viss period. Maximal ljudnivå är det högst beräknade värdet under en viss period, till exempel ett dygn. Från och med 1 juni 2015 gäller Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader. Buller från spårtrafik och vägar bör inte överskrida nivåer enligt tabell.

	Ekvivalent ljudnivå, dBA	Maximal ljudnivå, dBA
Ljudnivå utomhus vid bostadsbyggnadsfasad	60[1]	-

[1] För bostäder om högst 35 m² är riktvärdet 65 dBA. Om ljudnivå ändå överskrids bör:

- minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden och
- minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan klockan 22.00 och 06.00 vid fasad.

Ljudnivå utomhus vid uteplats i anslutning till bostad	50[1]	70[2]

[2] Om ljudnivån ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dBA maximal ljudnivå fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.

Planområdet är bullerpåverkat från väg 136. Trafikbullerutredning av Soundcon har tagits fram i samband med planarbetet. Beräkningarna i utredningen har utförts för framtida årsmedelsdygnstrafik och medeldygnstrafik under sommarmånaderna.

Teknisk försörjning

Vatten och spillvatten

Befintliga bebyggda fastigheter ligger inom kommunalt verksamhetsområde för allmänt vatten och spillvatten. Det befintliga ledningsnätet går från Almas väg och försörjer bebyggelsen utmed Mor Linas väg. Vidare österut leder en vattenledning som försörjer bebyggelsen öster om väg 136. Ledningsnätet ligger till största del på den kommunalägda fastigheten. I ett läge, vid Mor Linas väg går ledningar över privatägda fastigheter. Åtkomst till ledningsnätet säkras med ledningsrätt. Borgholm Energi är huvudman för det allmänna VA-nätet.

Spillvatten från Stora Rör pumpas till reningsverket i Färjestaden i Mörbylånga kommun.

Vattenskyddsområde

Öster om väg 136 ligger Rälla Tall fältets vattenskyddsområde. Täkten utgör en extra resurs under främst sommarmånaderna. Vattentäkten omges av ett fastställt vattenskyddsområde med en primär och en sekundär skyddszon. Skyddsbehovet inom den sekundära zonen är lägre än inom den primära. Till vattenskyddsområdet hör föreskrifter som reglerar hantering av till exempel gödning, petroleumprodukter och bekämpningsmedel. Reglerna omfattar också uppställning av till exempel arbetsfordon för att förhindra läckage från dessa.

Det isälvssediment marken i och omkring planområdet består av är vattenförande och skapar förutsättningarna för vattentäkten. Det grundvattenförande lagret är uppbyggt av sand och hårt packad morän. Fältet med isälvssediment kan delas upp i två delar där den östra delen underlagras av kalksten och den västra av skiffer. Öster om planområdet, längs väg 136 finns en kalkstensklint, landborgen, som fungerar som vattendelare. Åtgärder som sker väster om klinten påverkar inte vattenskyddsområdet eftersom riktningen på grundvattenströmmarna är västlig.

Gällande skyddsområde och skyddsföreskrifter för grundvattentillgången vid Rälla Tall

fältet fastställdes 1982. Arbetet med att uppdatera vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter pågår. Förslag till beslut har varit ute på samråd och beslut förväntas fattas under 2024. Enligt förslag till beslut kommer den sekundära zonen för vattenskyddsområdet ligga inom aktuellt planområde. Enligt förslag till föreskrifter finns inga förbud mot byggnation eller andra restriktioner som påverkar kommunens möjligheter att genomföra detaljplanen. Att bebyggelse inte påverkar vattentäkten negativ säkerställs i föreskrifterna som reglerar vad som är tillåtet eller ej och vilka skyddsåtgärder som behöver företas inom vattenskyddsområdet.

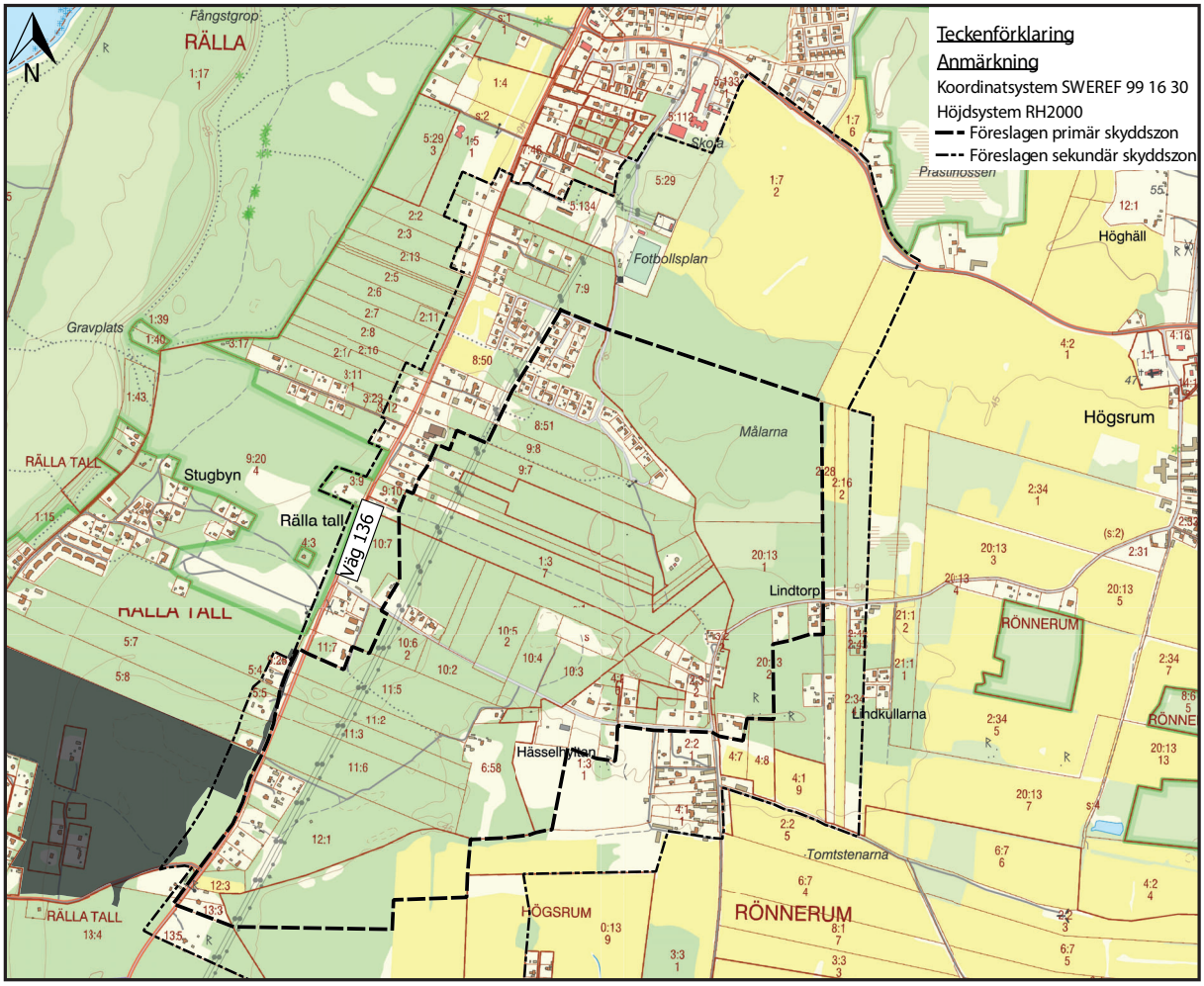

Bild 14. Förslag på nytt vattenskyddsområde för Rälla vattentäkt planområdet är skuggat.

Trafikverket och kommunen har en dialog om åtgärder för att minimera risker och skada på vattentäkten, framförallt i samband med genomförande av gång- och cykeltunnel i området. Ett antal skyddsåtgärder är föreslagna så som högkapacitetsräcken längs båda sidor av väg 136, både inom det nuvarande och inom del av det föreslagna utökade vattenskyddsområdet. Vegetationsklädda diken föreslås längs ombyggda delar av väg 136 inom Rälla vattenskyddsområde för att undvika att partiklar transporteras via dagvattnet till vattentäkten och tekniska lösningar föreslås för gång- och cykeltunnel för att minimera mängden grundvatten som behöver ledas bort vid byggnation.

Brandvattenförsörjning

Inga brandposter eller brandbrunnar finns inom planområdet idag.

Brandposter ska placeras enligt de rekommendationer som ges i VAV P83 och P76. Med hänsyn till vattenkvalité samt drift och underhållsmöjligheter kan avståndet mellan brandposter utredas och om lämpligt till viss del glesas ut. Maximalt 150 meter mellan brandpost och byggnad är normen och kräver ingen vidare utredning. VAV kräver fl öden på minst 600 l/min när det gäller bostadsbebyggelse som underskrider 4 våningar. Kommunen kan inte garantera flöde och tryck enligt gällande norm på grund av dimension och avstånd till vattenverk.

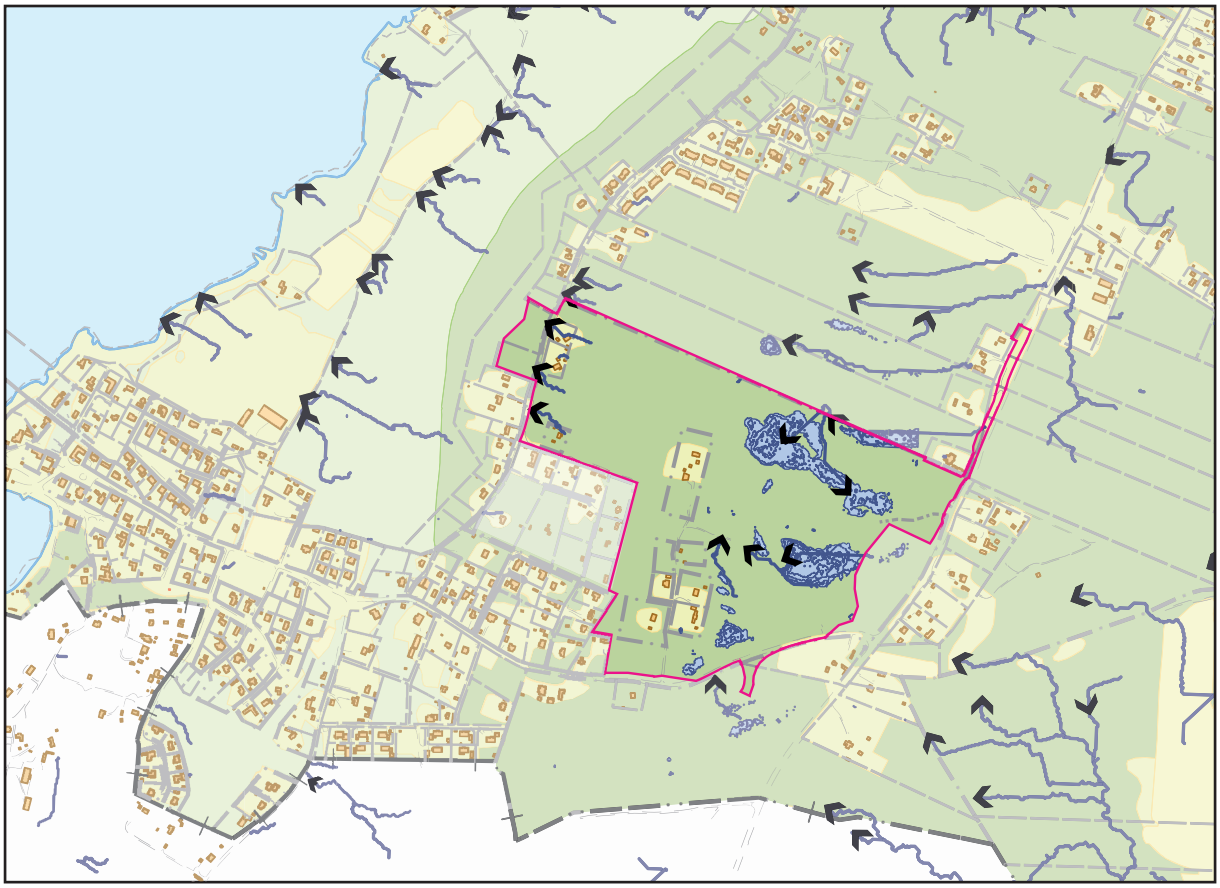

Bild 15. Kartan visar riktning på ytavrinningen tillsammans med instängda områden

Dagvatten

Dagvatten är regn- och smältvatten som rinner från tak och hårdgjorda ytor. Inom planområdet finns det ett fåtal dagvattenledningar som leder ut till lokala diken. I större delen av de bebyggda områdena sker infiltration av dagvatten på varje fastighet. Kommunalt verksamhetsområde för dagvatten saknas.

På grund av jordarternas höga infiltrationsförmåga saknas tydliga avrinningsvägar från planområdet. I östra delarna av planområdet finns instängda områden där vatten kan bli stående om regnets intensitet är större än markens infiltrationsförmåga. Marken lämpar sig väl för lokalt omhändertagande av vatten och genom att låta dagvatten infiltreras i marken kan områdets naturliga hydrologiska förutsättningar bevaras.

Att bevara områdets naturliga hydrologiska förutsättningar skapar gynnsamma förutsättningar för att undvika påverkan på de värdefulla sumpskogarna i väster.

Avfall

Borgholm Energi hanterar renhållningen i kommunen och hushållsavfall hämtas vid fastigheten varannan vecka. Vid planering av nya områden är det viktigt att vägar är dimensionerade för renhållningsfordon. Förpackningsavfall och tidningar lämnas på återvinningsstation medan skrymmande avfall lämnas på återvinningscentral. Närmaste återvinningsstation finns i de östra delarna av Rälla, cirka 3 kilometer norr om planområdet. Kommunens närmaste återvinningscentral finns i Kalleguta, cirka 25 kilometer norr om planområdet.

För verksamheter planeras sophanteringen utifrån vilket avfall som hanteras.

El- och tele

Överföringen av el mellan Öland och fastlandet sker från Stora Rör till Revsudden, norr om Kalmar. I Stora Rör finns det ett större ställverk som ligger i Mörbylånga kommun. Ställverket omfördelar elen till en kraftledning som sedan delar sig mot norra respektive södra Öland. Delningen innebär att det går en 50 kW kraftledning i vardera riktning.

I angränsning till aktuellt planområde har E.ON Elnät ett befintligt elnät bestående av jordkablar (0,4 kW respektive 10 kW) samt luftledning (0,4 kW) och en stolptransformatorstation. Luftledningen är belägen öster om planområdet.

Skanova och E.ON elnät har markförlagda ledningar inom planområdet.

Mellankommunala frågor

En majoritet av samhället Stora Rör ligger i Borgholms kommun men det finns även en del av bebyggelsen som ligger i Mörbylånga kommun. Kommunerna samarbetar inom flera olika områden, framförallt vad gäller tekniska system.

Räddningstjänsten är gemensam för södra delen av Kalmar län (Räddningstjänsten Sydost).

Det finns en vattenledning som sträcker sig mellan Revsudden i Kalmar kommun och Stora Rör. Vattnet är ett komplement och en direkt följd av den torka som varit under senare år. Ledningen förser båda Ölandskommunerna med vatten. Vattentäkten i Rälla sträcker sig in i Mörbylånga kommun. Under sommarmånaderna använder båda kommunerna täkten som en vattenreserv.

Grundskolan i Rälla har ett minskande elevunderlag medan Glömminge skola är trångbodd med ett allt större elevantal. Det finns därmed en möjlighet till ett samarbete kommunerna emellan. Avståndet mellan Rälla och Glömminge är drygt 6 kilometer.

Detaljplanen skapar förutsättningar för det sammanhängande gång- och cykelstråk mellan Borgholm och Färjestaden som är avsett att knyta ihop projektet Ölandsleden.

4. Avvägningar enligt miljöbalken (MB)

Förenligt med 3, 4 och 5 kap. miljöbalken

Miljöbalkens tredje kapitel handlar om grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden. Mark- och vattenområden skall användas för det ändamål som de är mest lämpade till. Det fjärde kapitlet handlar om bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden (Öland anges). Det femte kapitlet handlar om miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsförvaltning. Regeringen får ange föreskrifter angående mark, vatten, luft eller miljön om det behövs för att bland annat skydda människors hälsa eller miljön.

Sammantaget bedöms planförslaget vara förenligt med kraven enligt 3, 4 och 5 kap miljöbalken.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Kommunen har tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning i samband med planarbetet. En MKB syftar till att få en helhetssyn av den miljöpåverkan som en planerad åtgärd kan medföra. I en MKB beskrivs och bedöms vilken miljöpåverkan genomförandet av en detaljplan kan ge upphov till samt om denna påverkan är betydande.

I MKB:n konstateras att planen inte kommer att leda till betydande miljöpåverkan efter den revidering som gjorts efter samrådet år 2017 då planområden begränsades för att undanta områden med höga naturvärden.

Riksintressen

Riksintressen är mark- eller vattenområden som långsiktigt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada det värde som de utgör. Riksintressen skyddas enligt hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet i miljöbalken.

Hela Öland är av riksintresse på grund av sina samlade natur- och kulturvärden. Exploatering och andra ingrepp i miljön får inte påtagligt skada dessa helhetsvärden. Enligt 4 kapitlet 2 § skall också turismen och friluftslivets intressen särskilt beaktas. Bestämmelserna utgör inget hinder vid utveckling av befintliga tätorter eller lokalt näringsliv.

Väg 136 omfattas av riksintresse för kommunikation på grund av att väg 136 ingår i ett funktionellt prioriterat vägnät för långväga personresor, är en rekommenderad färdväg för farligt gods och är en väglänk som bidrar till att upprätthålla nationellt viktiga strukturer. Tillsammans med vägplanen innebär detaljplaneförslaget en förbättrad trafiksäkerhet och förbättrad framkomlighet på väg 136. Detaljplanen möjliggör att ett antal direktutfarter längs väg 136 kan stängas och ledas via ny säker korsning i söder. Planförslaget har utformats för att minimera riksintressets påverka på den tillkommande bebyggelse som möjliggörs. Avståndet mellan förslagen bebyggelse och väg 136 är så pass stort att vibrationer och luftkvalité inte kan påverka de boende eller bebyggelsen negativt. För att undvika negativ påverkan från buller föreslås bebyggelsen reglerats med placeringsbestämmelser.

Förorenad mark

Det saknas kända potentiellt förorenade områden inom planområdet. Marken inom planområdet är inte tidigare exploaterad utan har varit skogsmark. Det förväntas därför inte förekomma några föroreningar i jorden. Före detta industrier utanför planområdet ligger på ett sådant stort avstånd att de inte bedöms påverka.

Generellt biotopskydd

Alléer, pilevallar, stenmurar, åkerholmar, småvatten, odlingsrösen och källor med omgivande våtmarker i jordbruksmark, omfattas av generellt biotopskydd. I de fall påverkan blir nödvändig krävs dispens från länsstyrelsen.

I planområdet finns det ett flertal stenmurar. De flesta murar har tillkommit under 1800-talets skiftesuppdelning och markerar ägogränser. Stenmurarna inom planområdet är inte biotopskyddade eftersom de inte ligger i jordbruksmark.

Miljökvalitetsnormer för vatten, 5 kap MB

För att säkra vattenkvaliteten hos vattendrag i Sverige finns de så kallade miljökvalitetsnormerna. Genom miljökvalitetsnormerna ställs krav på ekologisk och kemisk kvalitet i sjöar, vattendrag och kustvatten så kallade vattenförekomster. Miljökvalitetsnormen beskriver det önskade tillståndet hos vattenförekomsten och för att beskriva miljöförhållanden i vattenförekomsten görs klassificering av vattendragets ekologiska och kemiska status. Den ekologiska statusen för vattenförekomster bedöms enligt en femgradig skala; hög, god, måttlig, otillfredsställande och dålig. Den kemiska ytvattenstatusen klassificeras som god eller uppnår ej god. För planområdet kommer naturliga hydrologiska förhållanden att bevaras så långt som möjligt. Det innebär att dagvatten kommer att fördröjas och infiltreras lokalt i sandlagren och sedan strömma ut som grundvatten i sumpskogen väster om klinten, utanför området.

Rådande miljökvalitetsnorm för ytvatten är M n Kalmarsunds utsjövatten. Kvalitetskravet för kemisk ytvattenstatus är god kemisk ytvattenstatus med undantag för bromerad difenyleter (PBDE) samt kvicksilver och kvicksilverföreningar. Det mindre stränga kravet beror på att halterna av PBDE och kvicksilver bedöms överskrida riktvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster och det bedöms som tekniskt omöjligt att sänka nivåerna till nivåer motsvarande god kemisk ytvattenstatus då de höga halterna främst beror på långväga luftburna föroreningar samt ackumulering under lång tid.

Planområdet ligger inom ett område som omfattas av miljökvalitetsnorm för grundvatten, Rällaformationen. Den kvantitativa statusen för Rällaformationen är klassad som otillfredsställande. Detta är dock ingen platsspecifik bedömning för just Rälla utan en generell bedömning som bygger på att Kalmar län är relativt nederbördsfattigt och att Öland generellt har mindre goda förutsättningar att bilda och lagra grundvatten.

För att minimera påverkan på grundvattentäkten föreslås ett lokalt omhändertagande av dagvatten inom planområdet. Med hänsyn till att jordlagren i området består av genomsläpplig sand är detta möjligt. Möjligheten att använda naturliga svackor i terrängen minimerar även påverkan på de hydrologiska förhållandena och geologiska formationerna. Sumpskogen och övriga naturvärden bedöms inte påverkas negativt av planförslaget. I rapporten ”Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet” bekräftas att grundvattenförsörjningen till de

sumpskogar som finns väster om rasbranten inte riskeras.

Sammanfattningsvis visar resultatet från dagvattenutredningen att föroreningsbelastningen från området kommer att öka i samband med exploateringen men eftersom belastningen fortsatt kommer att vara låg bedöms detta inte påverka förutsättningarna för att kunna uppnå kvalitetskraven för miljökvalitetsnormerna för ytvatten och grundvatten.

M n Kalmarsunds utsjövatten	**Status**	**Förvaltningscykel**	**Miljökvalitetsnorm Kvalitetskrav och tidpunkt**
Ekologisk status	Måttlig	3 (arbetsmaterial)	God ekologisk status 2039
Tillkomst/härkomst	Naturlig	----	----
Kemisk status	Uppnår ej god	3 (arbetsmaterial)	God kemisk ytvattenstatus
Undantag – mindre stränga krav*	----	3 (arbetsmaterial)	Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

*Undantag med mindre stränga krav för bromerad difenyleter samt kvicksilver och kvicksilverföreningar

Bild 16. Sammanfattning av miljökvalitetsnorm och status för berörda ytvattenrecipitenten efter föreslagen exploatering.

Rällaformationen	Status	Förvaltningscykel för statusklassning	Miljökvalitetsnorm Kvalitetskrav
Kvantitativ status	Otillfredsställande	3 (arbetsmaterial)	God kemisk grundvattenstatus
Kemisk status	God	3 (arbetsmaterial)	God kvantitativ status
Skyddade områden			Krav enligt dricksvattenföreskrifterna

Bild 17. Statusklassning och miljökvalitetsnorm för Rällaformationen.

5. Ställningstaganden enligt plan- och bygglagen

Detaljplan

Planområdet omfattas inte av någon detaljplan.

Intill planområdet omfattas bebyggelsen utmed Almas väg av Detaljplan för Rälla Tall 6:6 med flera fastigheter, som vann laga kraft i oktober 2004. Detaljplanen medger kvartersmark för bostadsändamål där bebyggelse får uppföras i en våning, byggnadshöjd begränsas till 4 meter och byggrätten är 150 m².

För fastigheter som inte omfattas av detaljplan gäller ökade krav på bygglov för fastigheter som ingår i en bebyggelsegrupp som består av minst 10-20 hus och de bebyggda tomterna gränsar till varandra eller åtskiljs endast av väg, parkmark och dylikt. Bebyggelsen inom dessa grupper kallas Sammanhållen bebyggelse. Till skillnad från regleringar i en detaljplan bedöms bygglov efter 2 kap i plan- och bygglagen tillsammans med bland annat riktlinjer i översiktsplan.

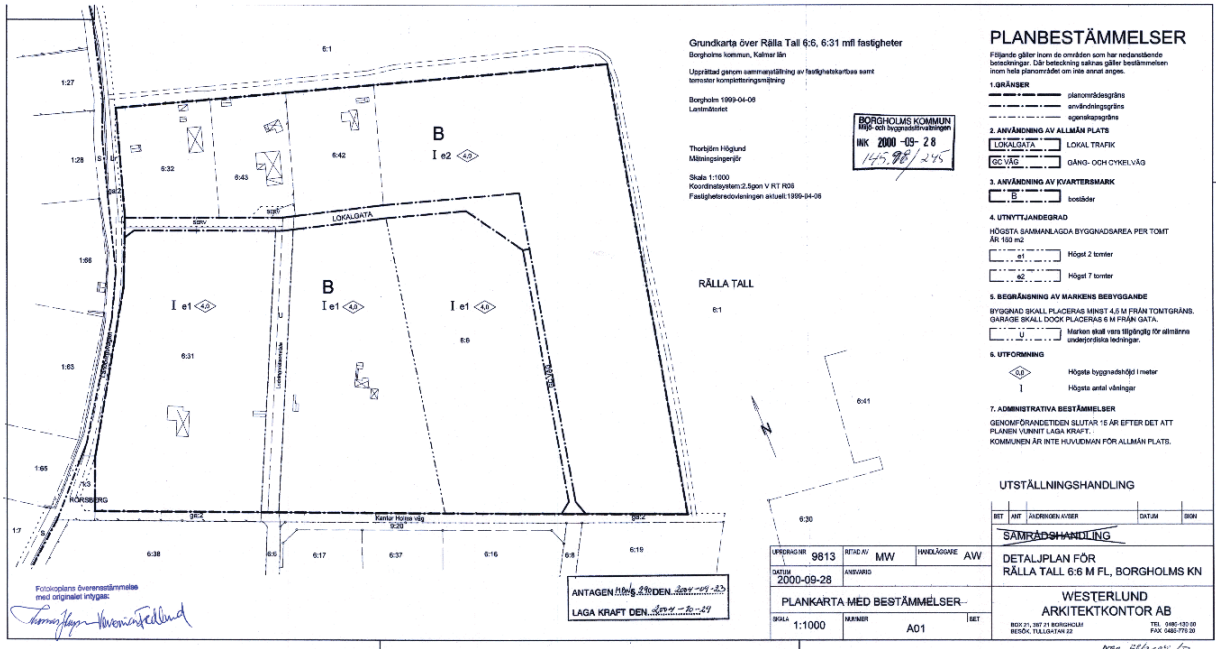

Bild 18. Gällande detaljplan för bebyggelsen utmed Almas väg.

Översiktsplan

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan. Översiktsplanen är inte bindande men ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Borgholms kommuns gällande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2002. För planområdet gäller fördjupad översiktsplan för Rälla, Stora Rör och Ekerum, antagen av kommunfullmäktige 2012. Föreslagen detaljplan stämmer till största delen överens med den fördjupade översiktsplanen. Förslag till ny översiktsplan var ute på samråd sommaren år 2022.

I förslaget inkluderas de fördjupade översiktsplanerna och när denna blir antagen ersätter det den fördjupade översiktsplanen för området. I både befintlig översiktsplan och förslaget till ny översiktsplan är området utpekat för bostadsbebyggelse och utgör ett naturligt tillväxtområde nära befintlig kollektivtrafik med goda pendlingsmöjligheter till Kalmar. Områdena för utveckling i fördjupningen av översiktsplanen skiljer sig till viss del från kvartersmarken i detaljplanen. Detta för att anpassa byggrätterna till områdets förutsättningar. Kommunen bedömer att detaljplanen stämmer överens med översiktsplanens intentioner.

Fördjupningen anger att exploateringen ska ske med hänsyn till landskapsbilden och att krav bör ställas på byggnaders volym, utseende, material och färgsättning vid framtagande av detaljplan. Platsens topografi möjliggör fina utblickar mot Kalmarsund och Rällaskogen, även detta ska beaktas i detaljplanen. Gång- och cykelväg kommer att anläggas väster om och längs med länsväg 136 i enlighet med fördjupningen.

I fördjupningen av översiktsplanen konstaterades behovet av trafiksäkerhetshöjande åtgärder för korsningen väg 136/Stora Rörsvägen och en flytt av korsningen norrut föreslogs. Under arbetet med vägplanen har föreslagen placering av ny korsning bedömts olämplig främst avseende ökad risk för vattentäkten och kommunens exploateringsmöjligheter. I den vägplan som avses fastställas 2025 är den nya korsningen placerad cirka 200 meter söderut. Avseende placeringen avviker därför vägplanen från kommunens fördjupade översiktsplan men intentionen med trafiksäkerhetshöjande åtgärder för korsningen stämmer överens.

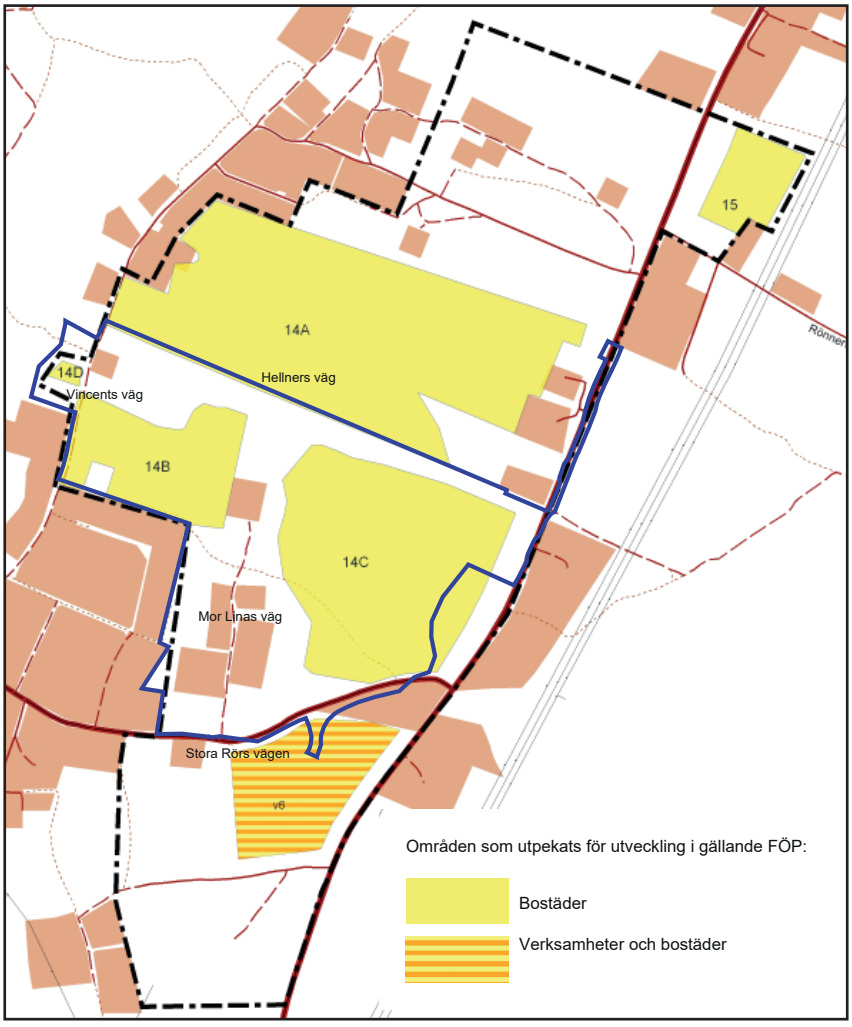

Bild 19. Utbyggnadsområden enligt gällande FÖP från år 2012.

6. Planförslaget

Bild 20. Utdrag ur plankartan

Planbestämmelser

Planbestämmelser på plankartan är juridiskt bindande. På hela kartan finns det linjer som är indelade i en hierarki. Dessa linjer betecknas som:

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns

Planområdesgränsen anger gränsen för planområdet. En användningsgräns markerar gränsen för markanvändningen såsom bostäder och natur. En egenskapsgräns visar gränsen för egenskapsbestämmelser såsom ledningsområden, byggrätt eller höjd på byggnader. Administrativa gränser avgränsar område för bland annat rättigheter, ändrad lovplikt eller villkor för lov Egenskapsgränser och administrativa gränser är underordnade användningsgränsen. När exempelvis rättigheten att få åtkomst till en ledning (**u**) korsar olika markanvändningsområden, behöver bestämmelsen för rättigheten skrivas ut på båda sidor om markanvändningen.

Allmän platsmark

Allmän platsmark innebär att marken ska vara tillgänglig för allmänheten. Eftersom ägandet och nyttjandet har litet samband för den allmänna platsmarken behöver det i detaljplanen pekas ut en huvudman för den allmänna platsmarken. Huvudmannen sköter och underhåller marken så att den förblir tillgänglig för allmänheten över tid. I aktuellt planförslag är både kommunen och enskild föreslagen som huvudman. En enskild huvudman kan innebära att en privatperson eller en förening ansvarar för skötsel och underhåll av marken.

Allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap

För de östra delarna av Stora Rörsvägen som övergår till kommunen förslås att befintlig väg omvandlas till cykelväg i väster. Planbestämmelsen betecknas **CYKEL**. Bestämmelsen möjliggör också för mopedtrafik. I öster föreslås ingen förändrad användningen av vägen. Detta för att kunna försörja befintlig och föreslagen bebyggelse invid väg 136. Bestämmelsen betecknas **GATA**. Inom område med bestämmelsen är det möjligt att anlägga bland annat cykelväg anordna planteringar, belysning och diken och att plantera träd.

Av planområdet drygt 30 hektar föreslås cirka 18 hektar i princip bevara den befintliga tallskogen och det rika stigsystemet. Planbestämmelsen betecknas **NATUR**. Inom bestämmelsen är det möjligt att bland annat anlägga lekplatser, cykelvägar utan mopedtrafik och dagvattenanläggningar. Inom område för **NATUR** är det bara dagvattenhanteringen som föreslås regleras med egenskapsbestämmelse eftersom dagvattenhanteringen är avgörande för att detaljplanen ska kunna genomföras. Dagvattenhanteringen regleras med bestämmelsen **fördröjning** som innebär att 8 000 m³ dagvatten ska kunna fördröjas inom naturmarken.

Längs med väg 136 nordvästra del anger förslaget till plankartan bestämmelsen **SKYDD$_1$**. Bestämmelsen innebär att ett skydd mot bländning för trafikanter på väg 136 ska anordnas. Bestämmelsen möjliggör också för bullerskydd.

Allmän platsmark med enskilt huvudmannaskap

Planförslaget innebär att två helt nya gator behöver anordnas men också att åtgärder behöver vidtas på de befintliga gatorna Mor Linas väg och Vincents väg. Nya gator och åtgärder på befintliga gator där kommunen inte är huvudman regleras med bestämmelsen **GATA$_1$**. Inom område med bestämmelsen är det möjligt att anlägga bland annat cykelväg anordna planteringar, belysning och diken och att plantera träd men också att bevara befintliga stenmurar och träd med mera. För att styra hur byggnader orienterar sig på de fastigheter som kan komma att ansluta till lokalgata på mer än en sida har vissa partier försetts med utfartsförbud. Bestämmelsen innebär att körbar utfart inte få anordnas och representeras av cirklar utmed användningsgränsen. Utfartsförbud föreslås också mellan gata och område för bländningsskydd utmed väg 136 eftersom allmän platsmark för skydd inte uttryckligen innebär ett generellt förbud mot fordonstrafik.

Utfartsförbud, PBL 4 kap. 9 §

Kvartersmark

Kvartersmark ger fastighetsägaren rättigheter att nyttja marken på det sätt detaljplanen tillåter. Inom kvartersmarken har fastighetsägaren ansvar för skötsel och underhåll och det är fastighetsägaren som bestämmer vem eller vilka grupper som får vistas inom området. I detaljplanen bestämmer kommunen hur marken får nyttjas genom att ange ett ändamål för kvartersmarken.

Följande beteckningar nyttjas och kombineras i plankartan och medger beskriven användning av kvartersmark:

- **B** Bostäder. Användningen bostäder används för områden för olika former av boende av varaktig karaktär. Även bostadskomplement ingår i användningen.
- **K** Kontor. I användningen kontor ingår kontor och tjänsteverksamhet med liten eller ingen varuhantering. Avgörande bör vara att verksamheten inte medför störning av betydelse för omgivningen.
- **S** Skola. Användningen skola används för områden för fritidshem, förskola, skola eller annan jämförbar verksamhet.
- $\mathbf{D_1}$ Vårdboende. Användningen vårdboende innefattar områden med olika former av boende med inslag av omsorg.
- **P** Parkering. Användningen möjliggör pendlarparkering och besöksparkering.
- $\mathbf{E_1}$ Tekniska anläggningar. Användningen möjliggör transformatorstation.
- $\mathbf{E_2}$ Tekniska anläggningar. Användningen möjliggör pumpstation.

För befintlig och föreslagen ny bebyggelse i planområdets västra del medger planförslaget bostadsändamål **B**. För föreslagen ny bebyggelse i södra och östra delen av planområdet föreslås en kombination av bostads- och kontorsändamål **BK**. För kvartersmarken i sydost föreslås kombinationen av skola, bostad, kontor, och vårdboende $\mathbf{SBKD_1}$. Kombinationerna av ändamål på kvartersmarken syftar till att göra detaljplanen mer flexibel. Gemensamt för samtliga ändamål är att de inte medger verksamhet som medför störning av betydelse för omgivningen.

Omfattning

Egenskapsbestämmelserna reglerar i vilken omfattning marken får bebyggas. Bestämmelserna används också för att styra hur stora byggnadsvolymer som föreslås tillåtas inom kvartersmarken. Byggnadsvolymerna styrs av exploateringsgrad som betecknas med **e**.
I aktuellt planförslag regleras exploateringsgraden olika beroende på vilka volymer som bedömts lämpliga på platsen. $\mathbf{e_1}$ anges för de områden där kommunen bedömt att relativt tät bebyggelse i en mindre skala är lämplig. Eftersom kommunen vill hålla planen flexibel är bestämmelsen formulerad för att både tillåta relativt tät men traditionell villabebyggelse med en minsta fastighetsstorlek på 650 m^2 där 20 % av fastigheten får bebyggas men bestämmelsen medger också att byggnader sammanbyggs så som par-, rad-, och kedjehus. För de sammanbyggda husen regleras inte fastighetsstorleken och 35% av fastigheten får bebyggas. Fastighetens storlek bestäms i dessa fall av bredden på byggnaderna. $\mathbf{e_2}$ anges för de områden där kommunen har bedömt att bebyggelsen kan tillåtas i en något större skala. Bestämmelsen är formulerad för att tillåta sammanbyggda en- och tvåbostadshus men också mindre flerbostadshus. Bestämmelsen medger också att en förskola eller vårdboende i rimlig skala kan uppföras där ändamålet tillåter detta. Exploateringsgraden föreslås vara 35% av

fastighetsarean. Bestämmelsen **e_3** föreslås för den befintliga bebyggelsen och för de områden som kommunen bedömt lämpliga för villabebyggelse. Bestämmelsen är formulerad för att medge att befintlig bebyggelse får en något ökad byggrätt och att fastigheterna blir attraktiva för permanentboende utan att byggnadsvolymerna blir så stora att bebyggelsestrukturen påverkas negativt. I dessa områden medges en byggrätt på 230 m^2 där huvudbyggnaden får vara max 150 m^2. Bestämmelsen **e_3** tillåts på en fastighet där den befintliga bebyggelsen sammantaget har en större byggnadsarea än 230 m^2.

Vid sidan av exploateringsgraden styr också nockhöjd och takvinkel storleken på byggnadsvolymerna. Bestämmelserna representeras av symboler.

Högsta nockhöjd är angivet värde i meter Högsta nockhöjd för komplementbyggnad är 5 meter, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Takvinkeln får vara mellan angivet värde och angivet värde i grader, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Takvinkeln tillåts vara mellan 22-45 grader för all kvartersmark inom planområdet och syftar till att ge bebyggelsen ett avslut som stämmer överens med befintlig bebyggelsestruktur. Nockhöjden varierar och är formulerad för att tillåta bebyggelse i en våning med inredd vind upp till bebyggelse i tre våningar. I öster regleras nockhöjden till 10 meter över medelmarknivån. Tillsammans med bestämmelsen om takvinkel ger det utrymme för minst två våningar. I väster föreslås nockhöjden regleras till 7 meter över medelmarknivån. Tillsammans med bestämmelsen om takvinkel ger det utrymme för bebyggelse i upp till två våningar. Hur många våningar som är möjliga att inrymma är beroende av byggnadsdjupet och takvinkeln. För komplementbyggnader föreslås en högsta nockhöjd på 5 meter.

Bestämmelser som reglerar vilka delar av kvartersmarken som får bebyggas kallas för prickmark och korsmark. Bestämmelserna representeras av symboler.

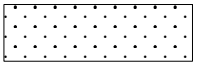

Marken får inte förses med byggnad, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

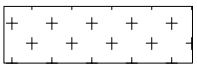

Endast komplementbyggnad får placeras, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

I aktuellt planförslag används prickmark i olika syften. Utmed befintliga vägar föreslås prickmark för att bevara den befintliga bebyggelsestrukturen och bevara upplevelsen av gaturummet som definieras av grönska, staket eller stenmurar snarare än byggnader. Längst i väster och på kvartermarken i sydost används prickmark för att undvika byggnation i direkt närhet till naturreservat och i område där det finns potentiellt skyddsvärda tallar. Vid Mor Linas väg används prickmarken för att säkra att marken inte bebyggs i den sträckning där det finns allmännyttliga markledningar. Prickmarken på kvartersmark för parkering föreslås för att säkra att inte parkeringsplatsen bebyggs. En smal remsa i söder har undantagits för att möjliggöra byggnation av väderskydd för cyklar eller liknande.

Korsmark används för att säkerställa att riktvärdena för buller uppnås för kvartersmarken längst i öster. För de områden där riktvärdena riskerar att överstigas tillåts endast komplementbyggnader. Korsmarken används också för att undvika att huvudbyggnader uppförs allt för nära fastighetsgräns mot område med allmän platsmark Natur. Genom att skapa en zon mellan huvudbyggnad och naturområde kan kommunen minimera risken att områden som ska vara tillgängliga för allmänheten upplevs som privatiserade.

I plan- och bygglagen finns regler om byggnation som tillåts utan bygglov och utöver vad detaljplanen reglerar. Vissa av åtgärderna kräver dock en bygganmälan. Dessa är bland annat friggebod, plank och skärmtak i anslutning till byggnad, attefallstillbyggnad och fristående attefallshus.

Utformning

Egenskapsbestämmelserna reglerar hur bebyggelsen och tomtmarken ska utformas. I aktuellt planförslag anges tre utformningsbestämmelser. **n_1** som är formulerad för att bevara skyddsvärda träd inom kvartersmarken i sydost, **f_1** som reglerar att fasader ska kläs i huvudsak med trä och ha en svarthet på minst 20 % enligt NCS-systemet och **f_2** som styr att huvudbyggnader längs Mor Linas väg och Vincents väg ska uppföras med sadeltak. De två sistnämnda bestämmelserna föreslås inte för fastigheter med befintlig bebyggelse där fasadmaterial, kulör eller takform skiljer sig från föreslagen bestämmelse.

Fasadmaterial, kulör och takutformning föreslås regleras för att anpassa den tillkommande bebyggelsen till den befintliga och på så sätt uppnå en god helhetsverkan enligt plan- och bygglagens 2 kap 6 §.

Bild 21. Exempel på passande kulörer med mer än 20 % svarthet (s = svarthet, 20=%). Falurödfärg har 50 % svarhet enligt NCS systemet (S 5040-Y80R).

Utförande

Egenskapsbestämmelserna används för att reglera mer byggtekniska aspekter av byggnaden och tomtmarken. I aktuellt planförslag används utförandebestämmelser för att säkra att de hydrologiska förutsättningarna i området påverkas så lite som möjligt av nybyggnation. Bestämmelserna reglerar dels mängden mark som får hårdgöras **b_1** dels att byggnader inte få förses med källarvåning **b_2**. Bestämmelsen om hårdgjord yta föreslås eftersom det är viktigt att så mycket vatten som möjligt återförs till marken. Därför behöver till exempel pooler och tak med växtlighet också betraktas som hårdgjorda ytor eftersom dessa hindrar vattnet från att infiltreras i marken.

Placering

Egenskapsbestämmelserna används för att reglera hur byggnader ska placeras på fastigheten. I aktuellt planförslag används placeringsbestämmelser dels för att styra byggnadernas placering på fastigheten **p_1** dels för att säkra att tillkommande bebyggelse uppnår gällande riktlinjer för buller **p_2**. Bestämmelsen **p_1** fyller samma funktion som prickmarken men används där det inte finns någon befintlig struktur. Bestämmelsen reglerar att huvudbyggnad ska placeras minst 4 meter från fastighetsgräns eller sammanbyggas och att komplementbyggnad, såsom

garage, carport eller uthus ska placeras 2 meter från fastighetsgräns eller sammanbyggas. Bestämmelsen reglerar också att en biluppställningsplats framför garageport och carport ska anordnas på den egna fastigheten. Bestämmelsen **p_2** reglerar att bostadsbyggnad ska placeras så att minst hälften av bostadsrummen vänds mot ljuddämpas sida där ekvivalent ljudnivå vid fasad inte överstiger 55 dBA och att maximal ljudnivå nattetid inte överstiger 70 dBA. Bestämmelsen är formulerad eftersom bullernivåer över gällande riktlinjer riskerar att påverka föreslagen bebyggelse för bostadsändamål på kvartersmarken i öster som är högre än 5 meter. Avståndet mellan bullerkällan och föreslagen ny bebyggelse är så långt att en bullerdämpande åtgärd invid bullerkällan ger mycket lite dämpning av bullernivåerna.

Fastighet

Egenskapsbestämmelserna används för att reglera storleken på tillkommande fastigheter. Fastighetens storlek och framförallt bredden på fastigheten bidrar starkt till hur luftigt eller tättbebyggt ett område upplevs. För befintlig och tillkommande bebyggelse utmed Vincents väg och Mor Linas väg föreslås bestämmelsen **d_1** som reglerar minsta fastighetsstorlek. Beroende på hur djup kvartersmarken är föreslås olika fastighetsstorlekar, från 1000 m^2 upp till 2500 m^2. Bestämmelsen är formulerad för att bevara den befintliga bebyggelsestrukturen och undvika att allt för smala fastigheter kan bildas. Bestämmelsen om minsta fastighetsstorlek på 2500 m^2 är formulerad för att utformningen av fastigheten och dess anslutning till lokalgata inte tillåter att den kan delas i allt för många nya fastigheter.

Administrativa bestämmelser

Administrativa bestämmelser beskriver administrativa regler och rättigheter som detaljplanen medför. Bestämmelserna reglerar bland annat huvudmannaskap, genomförandetid, markreservat, villkor för lov och utökad lovplikt. Aktuellt planförslag anger en genomförandetid på 15 år. Det innebär att markägaren har rätt att genomföra de åtgärder som detaljplanen medger i 15 år. Om inte kommunen ändrar eller upphäver detaljplanen fortsätter rätten att gälla även efter att genomförande tiden är slut. Aktuellt planförslag innehåller ytterligare tre administrativa bestämmelser. **a_1** som reglerar enskilt huvudmannaskap för delar av den allmänna platsmarken, **u_1** som föreslås för delar av kvartersmarken väster om Mor Linas väg. Bestämmelsen reglerar markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. och slutligen **a_2** som föreslås för området med de skyddsvärda träden inom kvartersmarken i sydost. Bestämmelsen reglerar att marklov krävs för att fälla eller kraftigt beskära träd med en stamdiameter över 40 cm.

Bild 22. Skiss som illustrerar en av många möjliga utformningar av föreslagen bebyggelse och naturområden inom planområdet.

Bebyggelse

Bebyggelsen föreslås orienteras dels utmed befintliga vägar dels som enklaver i den omgivande tallskogen. Sammanlagt möjliggör planförslaget att mellan ca 90 och 180 nya bostäder kan tillskapas. Det stora spannet är en följd av att kommunen ser en stor nytta med att planförslaget är flexibelt för att kunna tillgodose ett varierat boendeutbud över lång tid. Det lägre antalet bostäder beskriver situationen om all kvartersmark bebyggs med villor och sammanbyggda en- och tvåbostadshus tillsammans med en förskola. Det högre antalet bostäder beskriver situationen om kvartersmarken som tillåter det bebyggs med sammanbyggda en- och tvåbostadshus och en stor andel flerbostadshus.

Utmed Vincents väg föreslås en förtätning av villabebyggelse med bestämmelser som är formulerad för att tillkommande bebyggelse ska passa in i den befintliga strukturen vad gäller placering, volym, material och färgsättning. Om fastigheter styckas med föreslagna fastighetsstorlekar är det möjligt att tillskapa 13 nya fastigheter utmed vägen.

Bild 23. Utdrag ur plankarta och illustration för befintlig och tillkommande bebyggelse utmed Vincents väg.

Utmed Mor Linas väg föreslås en förtätning av villabebyggelse med bestämmelser som är formulerad för att tillkommande bebyggelse ska passa in i den befintliga strukturen vad gäller placering, volym, material och färgsättning. För fastigheten längst i norr föreslås bestämmelser anpassade till den befintliga bebyggelsen, till fastighetens form och tillgänglighet. Om fastigheter styckas med föreslagen fastighetsstorlek är det möjligt att tillskapa 7 nya fastigheter utmed vägen. Befintlig bebyggelse som avviker från föreslagna bestämmelser om takutformning, fasadmaterial och kulör omfattas inte av bestämmelsen.

Bild 24. Utdrag ur plankarta och illustration för befintlig och tillkommande bebyggelse utmed Mor Linas väg

För föreslaget bostadsområde i väster regleras byggrätten för att medge villor och sammanbyggda en- och tvåbostadshus i upp till två våningar. Bestämmelserna är formulerade för att anpassa bebyggelsen till den befintliga avseende materialval och färgsättning. Om kvartersmarken nyttjas enbart för villabebyggelse kan drygt 20 bostäder tillskapas. Om kvartersmarken nyttjas enbart för sammanbyggda en- och tvåbostadshus kan cirka 40 bostäder tillskapas. Illustrationsplanen redovisar en blandning som ger 34 bostäder.

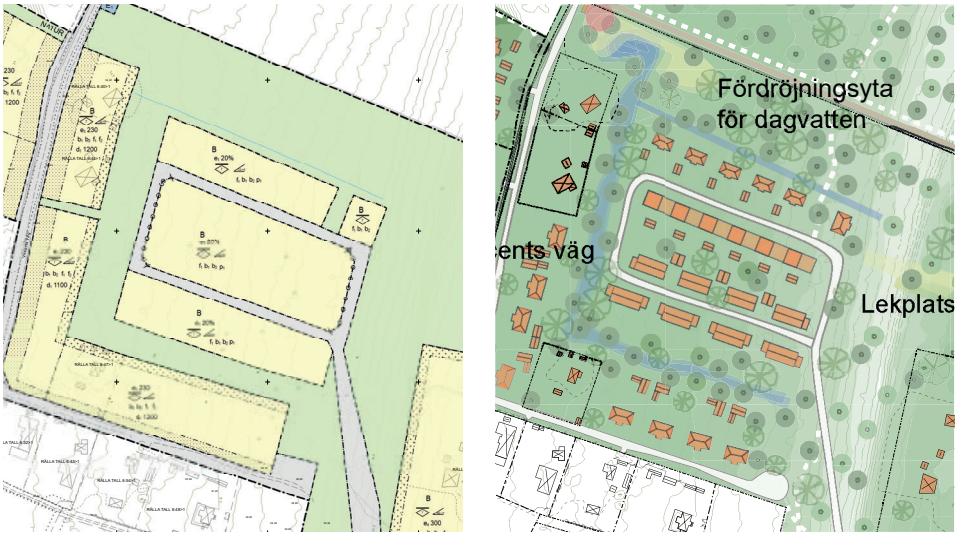

Bild 25. Utdrag ur plankarta och illustration för föreslaget bostadsområde i väster.

För föreslaget bostadsområde i söder regleras byggrätten för att medge villor, sammanbyggda en- och tvåbostadshus och flerbostadshus i upp till tre våningar. Här finns också möjlighet att uppföra kontorsbyggnader i upp till tre våningar. För föreslaget bebyggelseområde i sydost tillåter detaljplanen att skola, bostäder, kontor eller vårdboende uppförs. Möjlighet för etablering av skolverksamhet och vårdboende har placerats lättillgängligt och nära busshållplats eftersom användare av dessa verksamheter oftare är beroende av god kollektivtrafik Bestämmelserna är formulerade för att anpassa bebyggelsen till den befintliga avseende materialval och färgsättning. Om kvartersmarken nyttjas enbart för villabebyggelse och förskola eller kontor kan cirka 17 bostäder tillskapas. Om all kvartersmark nyttjas för flerbostadshus och sammanbyggda en- och tvåbostadshus kan ca 60 bostäder tillskapas. Illustrationsplanen redovisar en byggnation som ger 58 bostäder.

Bild 26. Utdrag ur plankarta och illustration för föreslaget bostadsområde i söder och bebyggelseområde i sydost.

Inom kvartersmarken för det sydöstra bebyggelseområdet finns två äldre tallar med stamdiameter över 40 centimeter. Dessa ges ett skydd i planen som säkerställer att schaktning, byggnation eller uppläggning av massor inte får ske inom ett avstånd av 15 gånger stamdiametern för att skydda rotsystemen. Krav ställs på marklov för att fälla och kraftigt beskära träd med stamdiameter över 40 centimeter. Marklov för fällning och kraftig beskärning av träd ska inte medges för livskraftiga träd.

För föreslaget bostadsområde i öster regleras byggrätten för att medge villor, sammanbyggda en- och tvåbostadshus och flerbostadshus i upp till tre våningar. Här finns också möjlighet att uppföra kontorsbyggnader i upp till tre våningar. Bestämmelserna är formulerade för att anpassa bebyggelsen till den befintliga avseende materialval och färgsättning. Om kvartersmarken nyttjas enbart för villabebyggelse och sammanbyggda en- och tvåbostadshus kan cirka 35 bostäder tillskapas. Om all kvartersmark nyttjas för flerbostadshus och sammanbyggda en- och tvåbostadshus kan cirka 60 bostäder tillskapas. Illustrationsplanen redovisar en blandning som ger 57 bostäder.

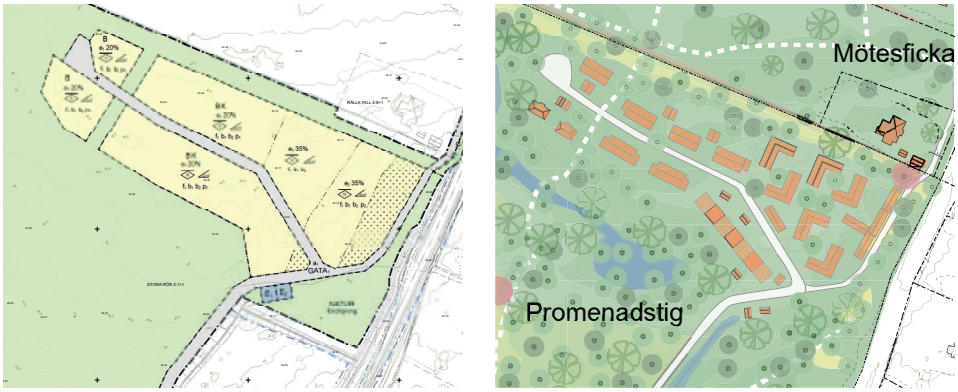

Bild 27. Utdrag ur plankarta och illustration för föreslaget bostadsområde i söder och bebyggelseområde i sydost.

Gällande riktvärden för buller riskerar att överskridas i de östra delarna av kvartersmarken. Placering av föreslagna tillkommande byggnader har anpassats för att klara dessa riktvärden.

Kommunen avser att genomföra en markanvisningstävling på delar av de föreslagna nya bostadsområdena. I en markanvisningstävling har kommunen möjlighet att formulera riktlinjer för bebyggelsens utformning och gestaltning med syftet att säkerställa en hög arkitektonisk kvalité och klimatmedvetenhet.

Service

Planförslaget medger att kontor, skola och boende med vårdinslag kan tillskapas. Det ger möjligheter för ett tillskott av både kommersiell och social service. Ny bebyggelse ger ett ökat kundunderlag för befintlig service.

Mark och vegetation

Natur och naturvärden

Centralt i området undantas tallskogen från exploatering. Planförslaget är utformat för att samla bebyggelse och vägar så att grönområdet tillsammans med särskilt skyddsvärda och karaktäristiska tallar i stort kan bevaras. Mellan de föreslagna bebyggelseområdena bevaras kilar av grönska som kan fungera som en grön korridor för pollinerare och andra djurs rörelse mellan Rosti och Ljungheden.

Planförslaget är utformat så att tallar med arten tallticka ligger inom område för natur och påverkas inte av planförslaget. Ett antal särskilt skyddsvärda träd växer inom föreslagen kvartersmark eller vägområde. I flera fall är det möjligt att anlägga väg och bebygga kvartersmarken utan att de särskilt skyddsvärda träden påverkas. I de fall särskilt skyddsvärda träd behöver tas ner för att kunna bygga enligt detaljplanen ska fastighetsägaren genomföra samråd med länsstyrelsen enligt miljöbalken 12 kapitel 6 §. Blivande fastighetsägare behöver informeras om att de har särskilt skyddsvärda träd på sin fastighet och vilka regler som gäller för dessa träd.

För att säkerställa att naturområdenas kvalitéer bevaras och utvecklas har kommunen tagit fram en skötselplan. Skötselplanen anger riktlinjer för skötsel av naturmarken men också för dagvattenhanteringen i området och för bevarandet av områdets rekreativa värden. I skötselplanen specificeras åtgärder för att förbättra förutsättningar för fåglar, växter, insekter, andra djur och besökare i naturområdet och vilka slags träd som bör gynnas. Träd inom naturmark ska bevaras och skötas enligt anvisningar i skötselplanen. Träden bidrar till bra insynsskydd mellan befintlig och ny bebyggelse. Gamla träd är viktiga karaktärsgivande inslag i hela planområdet. Sanddynerna ger bra förutsättningar för boplatser för vildbin som på utvalda ställen kan blottas och planteras med ängsväxter och lövträd.

Sumpskogen inom naturreservatet i väster kan påverkas av dagvattenhanteringen inom planområdet. Planförslaget reglerar en öppen dagvattenhantering I naturliga lågpunkter. Dels innebär det att markingreppen minimeras och kan användas för att höja naturvärdena inom områden där fördröjning sker. Dels innebär det att tillflödet till sumoskogen jämnas ut för att efterlikna en naturlig vattenregim och att föroreningar inte påverkar naturvärdena i sumpskogen.

Fornlämningar

Anmälningsplikt råder enligt kulturminneslagen om fornlämning påträffas.

Friluftsliv

De föreslagna bebyggelseområdena har anpassats för att bevara viktiga delar av skogsområdets välanvända stigsystem. Syftet är att bevara möjligheterna för rekreation, hundrastning och för det rörliga friluftslivet.

Inom naturområdet finns möjlighet att tillskapa ytor för lek. Inom planområdet finns förutsättningar för naturlekplatser där gammal ved, befintliga förgrenade träd och nedfallna träd från omkringliggande platser kan användas för att både bidra till den biologiska mångfalden och barnens lekmiljö. Kommunen avser att tillföra lekredskap i naturområdet, anpassade till naturen. Det finns även möjlighet att anlägga lekplatser inom föreslagen kvartersmark.

Förorenad mark

Föroreningsnivåer för kvartersmark, där bostadsändamål medges, får inte överskrida naturvårdsverkets riktvärde för känslig markanvändning alternativt kan platsspecifika värden beräknas. Trots att det inte finns kända föroreningar inom planområdet kan det inte uteslutas att marken är förorenad. Vid misstanke eller upptäckt av förorening i samband med schaktning inom planområdet måste tillsynsmyndigheten omedelbart underrättas. Kommunen är tillsynsmyndighet. En anmälan måste inkomma till tillsynsmyndigheten.

Trafik

Gatustruktur

I samband med detaljplanearbetet har en trafikutredning tagits fram. Trafikutredningen föreslår en gatustruktur för tillkommande vägar inom planområdet vid sidan av åtgärder på befintliga vägar och på intilliggande vägar för att kunna hantera trafiken från tillkommande exploatering i området. Planförslaget är i stort sett utformat med den gatustruktur om föreslås i trafikutredningen men vissa justeringar har gjorts för att ha möjlighet att bevara större sammanhängande naturområde centralt i området.

Planförslagets gatustruktur kopplar merparten av den tillkommande trafiken söderut mot Stora Rörsvägen och vidare mot väg 136. En mindre andel tillkommande trafik kopplas mot

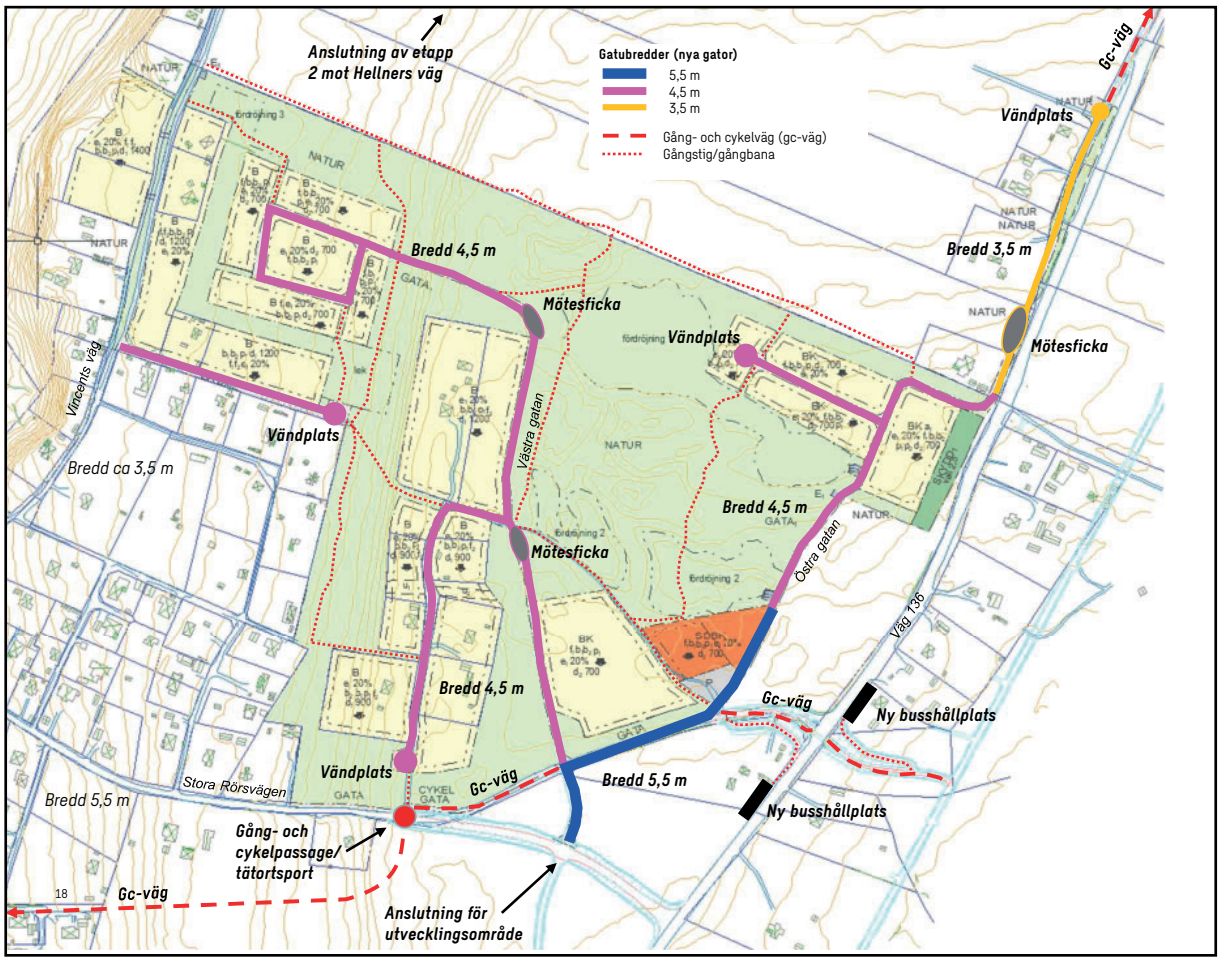

Bild 28. Föreslagen gatustruktur i området med förslag på placering av mötesfickor och bredd på gator. Justeringar har skett i planförslaget efter att utredningen togs fram.

Vincents väg och vidare mot Hellners väg. Föreslagen gatustruktur och trafikföring är det samlade resultatet av flera studerade alternativ. Utformningen bedöms vara det alternativ som bäst motsvarar de krav, intressen och synpunkter som framförts. Gatorna inom planområdet dimensioneras för att möta den beräknade trafikbelastningen samtidigt som områdets småskaliga karaktär bevaras.

Gatusektioner på 4,5 meter, med mötesfickor på vissa sträckor, föreslås för större delen av det nya gatunätet. På avsnitt med större trafikflöden och behov av bättre tillgänglighet för tyngre fordon föreslås en gatusektion på 5,5 meter, såsom vid Stora Rörsvägen och vidare anslutning till föreslaget bebyggelseområde i sydost och pendlingsparkering. En separat cykelväg på 3 meter invid Stora Rörsvägen ger en gen väg mellan hållplatsläge, gång- och cykeltunnel och Stora Rör. På plankartan redovisas vägområden som är betydligt bredare än de föreslagna gatusektionerna. Anledningen till detta är för att det i projekteringsskedet ska finnas möjlighet att justera vägdragningen och placering av mötesfickor om det visar sig att till exempel skyddsvärda träd riskerar att påverkas negativt men också för att förhindra att dagvatten från vägen påverkar omkringliggande fastigheter och i de fall det är aktuellt ska anordningar som krävs för trafiksäkerheten kunna rymmas inom det planlagda vägområdet.

Trafikflöden

De tillkommande trafikflöden som presenteras i utredningen är baserade på att detaljplanen medger som mest 140 nya bostäder, där varje bostad beräknas generera ca 3,5 fordonsrörelser per dygn. Planförslaget har omarbetats efter att trafikutredningen togs

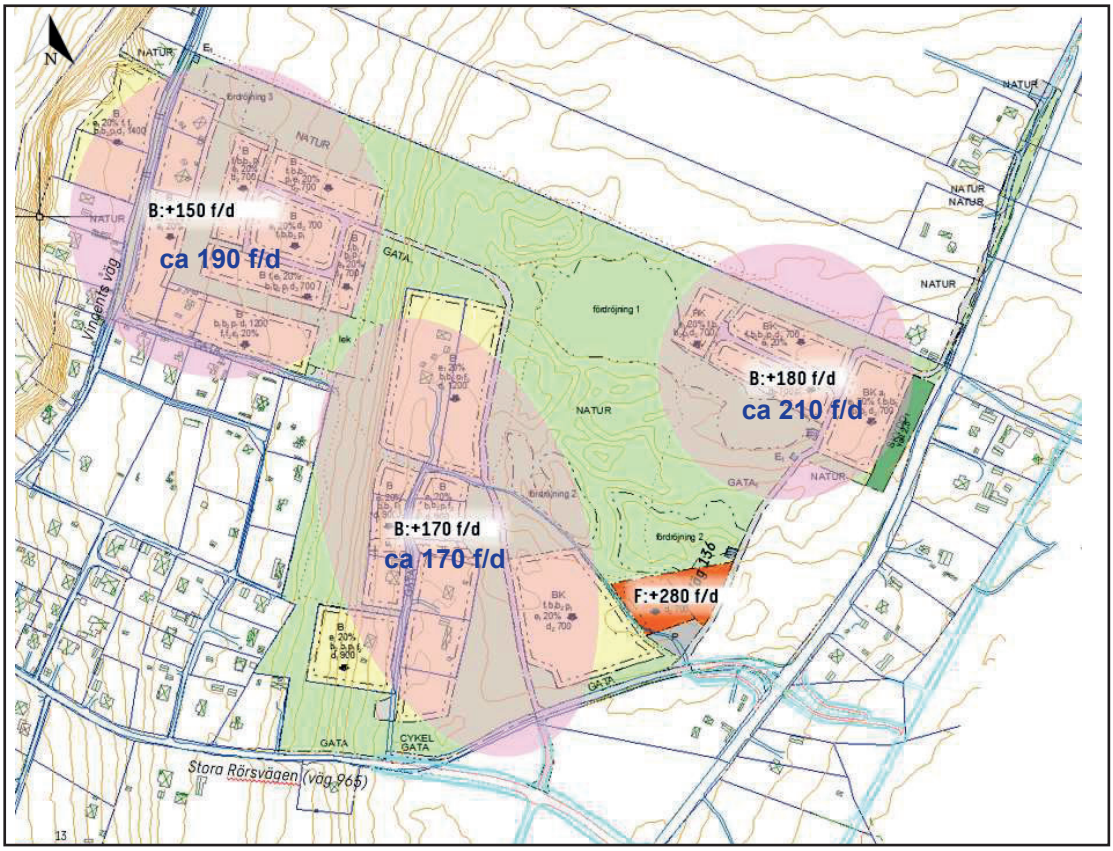

Bild 29. Justering av beräknade tillkommande trafikflöden efter justerat planförslag. Beräknade tillkommande fordonsrörelser för Mor Linas väg och Vincents väg är oförändrade jämfört med trafikutredningen.

fram och om detaljplanen utnyttjas maximalt för bostäder kan 180 nya bostäder tillskapas. För kvartersmarken i sydost, där det är möjligt att uppföra bland annat förskola och vård-boende har trafikutredningen beräknat fordonsrörelser baserat på att förskola uppförs eftersom denna verksamhet genererar mest trafik av de föreslagna användningarna. Om kvartersmarken istället bebyggs med bostäder medger detaljplanen att cirka 20 nya bo-städer kan tillskapas vilket innebär cirka 70 fordonsrörelser per dygn. I det fall området exploateras maximalt innebär det ökade antalet bostäder att tillkommande trafikrörelser uppgår till cirka 570 fordonsrörelser per dygn för bostäder och 280 fordonsrörelser per dygn för förskola. Beräknad trafikökning på Mor Linas väg och Vincents väg är oförändrade jämfört med trafikutredningen.

Parallellgata med väg 136

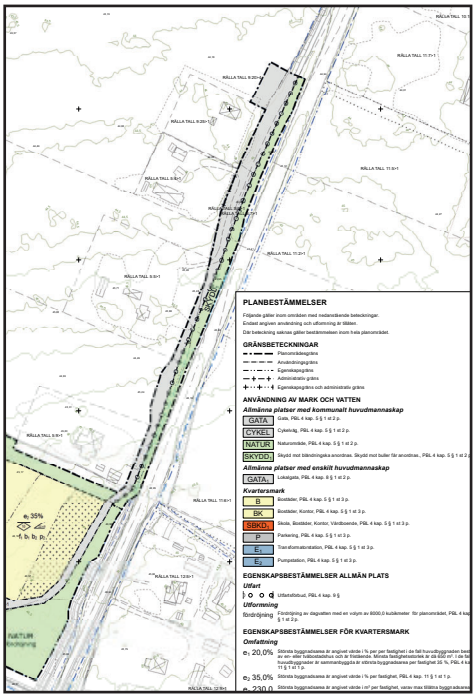

Bild 31. Utdrag ur plankartan för föreslagen parallellgata.

Parallellt med väg 136 i nordöstra delen av planområdet föreslås en gata anläggas med en bredd på 3,5 meter. Det begränsade utrymmet vid fastighet Rälla Tall 5:9 har varit dimensionerande för gatusektionen.

Parallellgatan möjliggör att befintliga anslutningar till väg 136 kan stängas och därmed ökar trafiksäkerheten i området. Skydd mot bländning för trafikanter på väg 136 säkerställs genom bevarandet av vegetation mellan den föreslagna gatan och väg 136. För att tydliggöra intentionen med parallellgatan föreslås utfartsförbud mellan gata och område för skydd. Längs fastigheten Rälla tall 5:9 finns utrymme att anlägga ett bländningsskydd som kan kombineras med skydd mot buller för att skapa möjlighet att förbättra bullersituationen på fastigheten. Inom skyddsområdet är det möjligt att anlägga eventuellt framtida dike för avvattning av väg 136.

Trafiken är mycket begränsad på den föreslagna vägsträckan eftersom den enbart försörjer fyra fastigheter. En mötesficka föreslås för att underlätta möte mellan motorfordon. Längst i norr medger detaljplanen att en vändplats kan anläggas. Vändplatsen

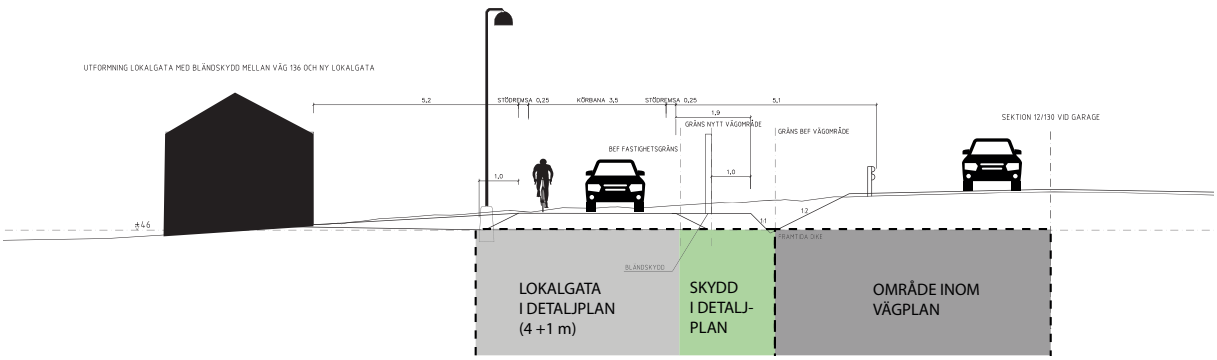

Bild 30. Sektion som illustrerar hur parallellgatan kan utformas.

är dimensionerad för att bland annat sopbilar ska kunna vända utan att backa. Lokalgatan har enskilt huvudmannaskap. Enligt Trafikverkets vägplan avses en cykelväg anläggas vidare norrut. Cykelvägen är en del av Ölandsleden.

Östra gatan

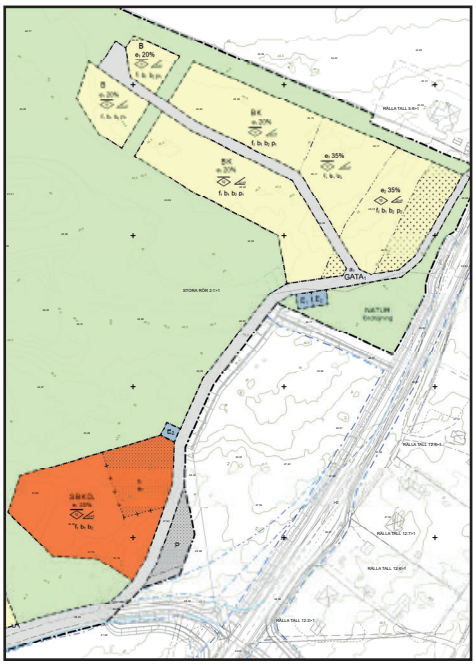

Bild 32. Utdrag ur plankartan för den föreslagen östra gatan.

Den föreslagna östra gatan ansluter bebyggelseområdena i öster och i sydost med Stora Rörsvägen. Gatan avslutas med en vändplats längst i norr. De södra delarna som matar bebyggelseområdet i sydost och pendlingsparkeringen med trafik föreslås vara något bredare än övriga gator.

Beräknad tillkommande trafik från bebyggelseområdena uppgår enligt uppräknade siffror från trafikutredningen till cirka 490 fordonsrörelsen per dygn.

Gatan föreslås bli en del av Ölandsleden. Trafikmängderna på gatan bedöms inte vara större än att blandtrafik kan tillåtas. För att skapa en bra helhet med anslutande cykelvägar längs väg 136 kan gatan komma att asfalteras och förses med belysning.

Skyltad hastighet föreslås vara 30 km/tim.

Huvudmannaskapet föreslås vara enskilt.

Stora Rörsvägen

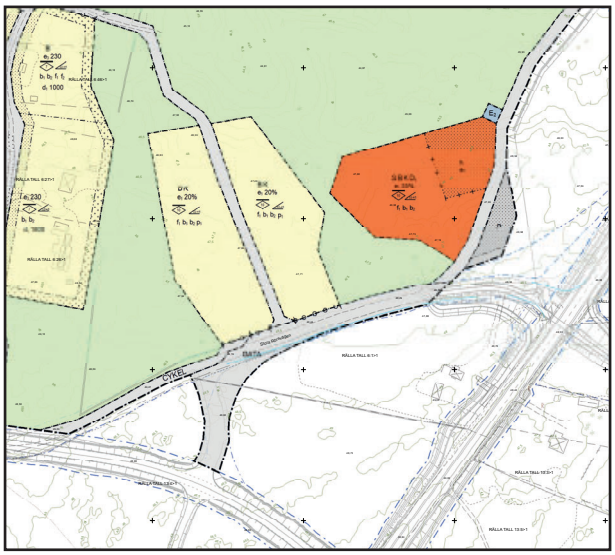

Bild 33. Utdrag ur plankartan för föreslagna åtgärder på Stora Rörsvägen.

Planförslaget reglerar en koppling ner till den nya sträckningen av Stora Rörsvägen, en separat cykelväg väster om den nya anslutningen och österut föreslås område för lokalgata. Vägområdet är ca 16 meter brett för att ge utrymme att anlägga en separat gång- och cykelväg till den, av Trafikverket planerade, planskilda korsningen med väg 136.

Skyltad hastighet föreslås vara 60 km/tim.

Huvudmannaskapet föreslås vara kommunalt för cykelväg och gata.

Söder om Stora Rörsvägen finns möjlighet att på sikt koppla gång- och cykelvägen mot Lindebovägen och Skördestigen för en trygg och säker koppling mot badplatsen och hamnen.

Västra gatan

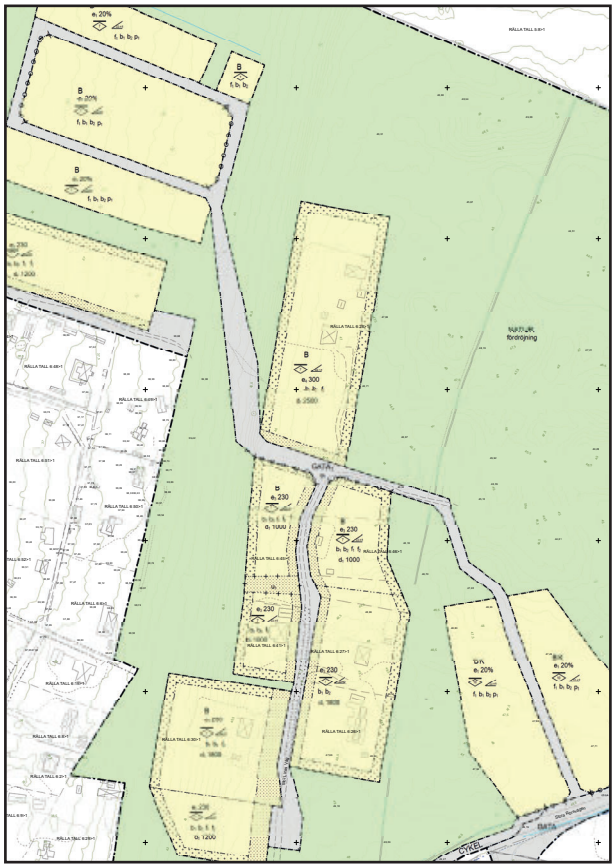

Bild 34. Utdrag ur plankartan för den föreslagen västra gatan.

Den föreslagna västra gatan ansluter bebyggelseområdena i väster och i söder till Stora Rörsvägen. Delvis delar gatan traktorvägens sträckning och den avslutas med en säckgata i väster. Gatubredden föreslås vara 4,5 meter för att åstadkomma upplevelsen av en smal och slingrig skogsväg. För att kunna anlägga mötesplatser anpassat till naturen är vägområdet brett för att ge utrymme för detta. Den västra gatan sneddar uppför den centralt belägna slänten. En geoteknisk utredning har genomförts i området. Utredningen visar att släntens stabilitet är tillräcklig för att det ska vara möjligt att anlägga en väg och att en vägdragning genom slänten inte påverkar avvattning och grundvattennivåer negativt.

En grön korridor bevaras mellan befintlig bebyggelse i väster och den föreslagna gatan.

Gatans sträckning har justerats efter att trafikutredning och geoteknisk utredning har tagits fram. Justeringen föreslås för att i större utsträckning kunna bevara ett sammanhängande skogsområde centralt i området och för att minimera påverkan på de relikta geologiska formationerna i detta område. Markprovtagning har skett längre norrut i slänten gentemot lokalgatans nu föreslagna sträckning, men områdets homogena geologi gör att kommunen bedömer att förutsättningarna är desamma i aktuellt förslag.

Beräknad tillkommande trafik från bebyggelseområdena uppgår enligt uppräknade siffror från trafikutredningen till cirka 310 fordonsrörelser per dygn.

Enligt Trafikverkets riktlinjer bör vägar med randbebyggelse beläggas med bundet slitlager om trafiken överstiger 125 fordonsrörelser per dygn. De södra delarna av den föreslagna västra gatan beräknas enligt uppräknade siffror från trafikutredningen belastas med cirka 320 fordonsrörelser per dygn medan de norra delarna beräknas belastas med cirka 140 fordonsrörelser per dygn. Lokalgatan föreslås anläggas med en fast beläggning som har en karaktär av grus, för att samspela med omkringliggande befintliga gator.

Skyltad hastighet föreslås vara 30 km/tim.

Huvudmannaskapet föreslås vara enskilt.

Mor Linas väg

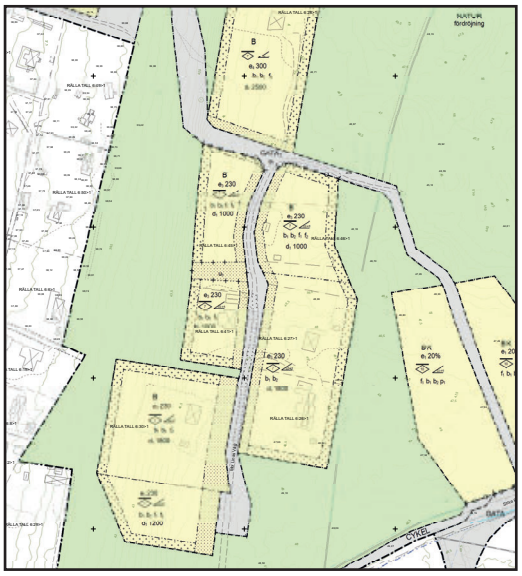

Bild 35. Utdrag ur plankartan för föreslagna åtgärder på Mor Linas väg.

För att höja trafiksäkerheten föreslås trafiken på Mor Linas väg ledas via den föreslagna västra gatan. Vändplan föreslås längst i söder och dimensioneras för att bland annat sopbilar ska kunna vända utan att backa. Gatubredden och grusbeläggningen föreslås bevaras för att behålla karaktären av skogsväg. Vägområdet är anpassat efter befintliga fastighetsgränser.

Mor Linas väg får en marginell trafikökning till följd av planförslaget. Planförslaget beräknas ge upphov till ytterligare 24 fordonsrörelser per dygn.

Huvudmannaskapet föreslås vara enskilt.

Vincents väg

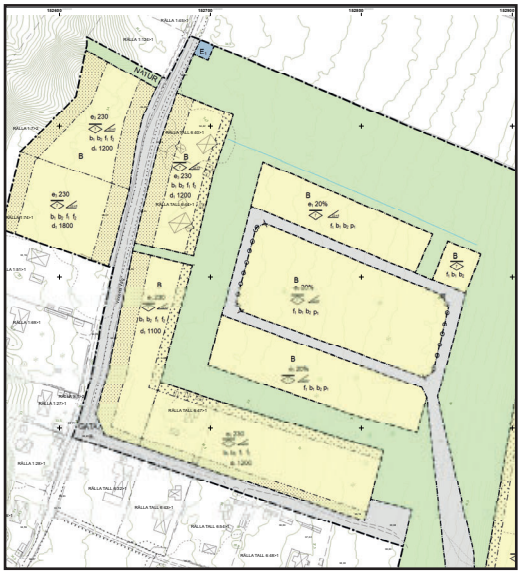

Bild 36. Utdrag ur plankartan för föreslagna åtgärder på Vincents väg.

Vincents väg föreslås förlängas österut och avslutas med en vändplan. Vincents väg föreslås användas framförallt för biltrafik till och från bostadsfastigheterna utmed gatan och för cykeltrafik. Gatubredden och grusbeläggningen föreslås bevaras för att behålla karaktären av skogsväg. Vändplatsen är dimensionerad för att bland annat sopbilar ska kunna vända utan att backa och för ett mindre grusupplag. Den parallella gångväg som finns längs del av Vincents väg med avskiljande stenmur är en kvalité för närområdet och är inlagd som område för gata i planen.

Vincents väg får en mindre trafikökning till följd av ett antal nya bostäder med koppling till vägen. Tillkommande trafik beräknas uppgå till cirka 50 fordonsrörelser per dygn. I trafikutredningen redovisas ett antagande om att trafiken fördelar sig hälften norrut och hälften söderut på Vincents väg. Det innebär att korsningen med Stora Rörsvägen antas belastas med ytterligare 25 fordonsrörelser per dygn liksom Hellners väg och anslutningen mot väg 136.

Huvudmannaskapet föreslås förbli enskilt.

Hellners väg

Ett antal nya bostäder med koppling till Vincents väg förväntas komma att ge upphov till ökad trafik även på Hellners väg. Ökningen beräknas dock bli i begränsad omfattning.

Gång- och cykeltrafik

Befintliga stigar föreslås bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Den så kallade traktorvägen som löper centralt mellan det södra och sydöstra bebyggelseområdena föreslås till stora delar bevaras och ligger inom område för Natur. Vissa delar av traktororvägen föreslås dock omvandlas till område för lokalgata.

Buller

Tillkommande trafik från föreslagna bebyggelseområden beräknas inte medföra trafikmängder i den utsträckning att gällande riktvärde för buller riskerar att överskridas.

Enligt bullerutredningen ligger viss del av kvartersmarken vid väg 136 inom område där bullernivåerna beräknas överskrida förordningens riktvärde på 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasad. Riktvärde på maximalt 70 dBA vid fasad nattetid överskrids inte inom kvartersmark där bostadsbebyggelse är möjlig. För årsdygnstrafik kan gällande riktvärden uppnås för all kvartersmark 2 meter över mark. För att klara gällande riktvärden för buller 5 meter över mark för årsdygnstrafik och 2 meter över mark vid sommardygnstrafik tillåts enbart komplementbyggnader inom den mest östra delen av kvartersmarken. För sommardygnstrafikens bullernivåer 5 meter över mark kan inte gällande riktvärden uppnås.

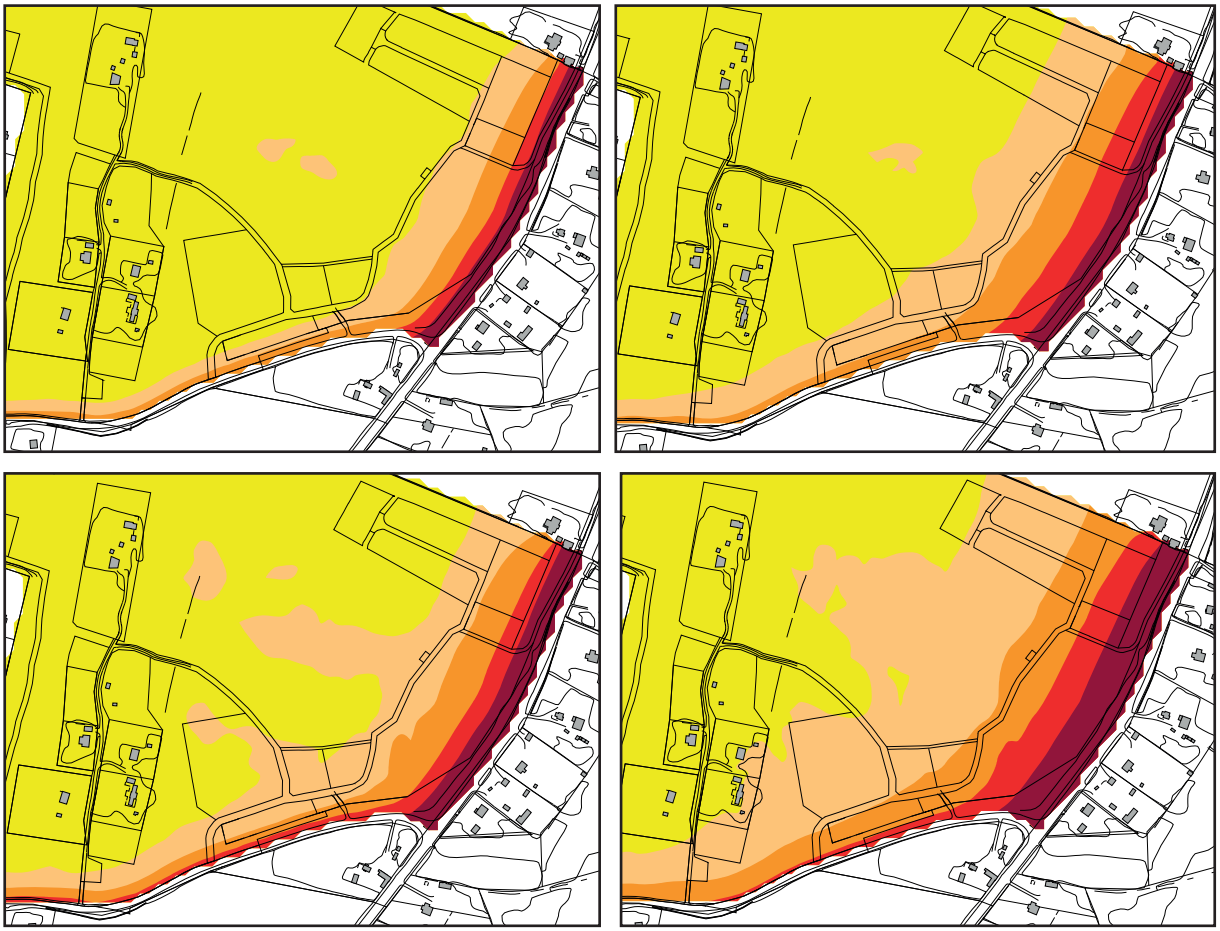

Bild 37. Utdrag ur bullerutredningen.
Dygnsekvivalent ljudnivå 2 (ovan till vänster) och 5 m (ovan till höger) över mark för årsdygnstrafik.
Dygnsekvivalent ljudnivå 2 (nere till vänster) och 5 m (nere till höger) över mark för sommardygnstrafik.
Den röda färgen redovisar bullervärden över 60 dBA. Justeringar har skett i planförslaget efter att utredningen togs fram.

Inom den del av kvartersmarken där gällande riktvärde inte kan uppnås behöver därför den föreslagna byggnationen placeras så att minst hälften av bostadsrummen placeras mot tyst sida där den ekvivalenta ljudnivån max får vara 55 dBA.

Stora Rörsvägen kommer enligt vägplanen att flyttas söderut. De bullernivåer som redovisas för Stora Rörsvägen är därför inte aktuella att ta hänsyn till i planförslaget och därmed kommer det inte behövas några bullerskyddade åtgärder för tillkommande bebyggelse utmed nuvarande sträckning av Stora Rörsvägen.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Planförslaget föranleder en utökning av aktuellt verksamhetsområde för att omfatta föreslagen tillkommande bebyggelse. Nya byggnader ska kopplas på det kommunala VA-nätet.

Befintliga ledningar inom planområdet kommer till viss del flyttas om och till största del förläggas inom allmän platsmark. Väster om Mor Linas väg behöver dock ledningen ligga kvar i sitt nuvarande läge. I detaljplanen föreslås därför ett markreservat för underjordiska ledningar där ledningarna ligger inom område med kvartersmark. Ledningsrätt för ledningarnas nya sträckning behöver bildas.

Två områden föreslås där det är möjligt att anlägga pumpstationer för att lyfta avlopp till självfall. Båda områdena föreslås utmed den östra gatan.

Brandvattenförsörjning

Räddningstjänsten och kommunen samordnar i största möjliga mån brandvattenförsörjningen med anläggningen av VA-nätet. Kommunen och räddningtjänsten har i samband med detaljplanearbetet identifierat fyra lämpliga platser för brandposter. Brandposter ska placeras för att säkerställa att avståndet mellan byggnad och brandpost inte är längre än 150 meter.

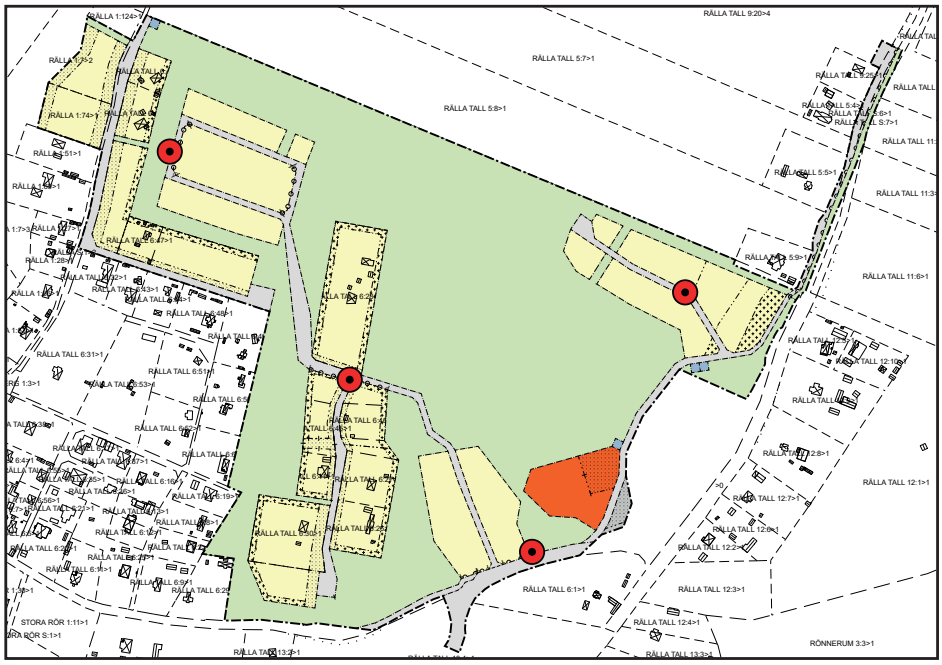

Bild 38. Förslag på placering av brandposter.

Dagvatten

Dagvatten föreslås hanteras dels inom den egna fastigheten dels inom område för natur. Naturliga avrinningsvägar och lågpunkter i terrängen föreslås bevaras för att undvika omfattande markingrepp och på så sätt minimera påverkan på den befintliga skogen, de geologiska formationerna och de hydrologiska förhållandena. Dagvattenanläggningarna i området behöver både hantera det förändrade flödet som uppstår i och med att delar av marken hårdgörs, så som tak och gator, men också dagvatten som uppstår på väg 136. Merparten av allt dagvatten från väg 136 infiltrerar i vägdiken. Vid höga vattenflöden leds eventuellt överskottsvatten till fördröjningsytor inom planområdet. För att klara

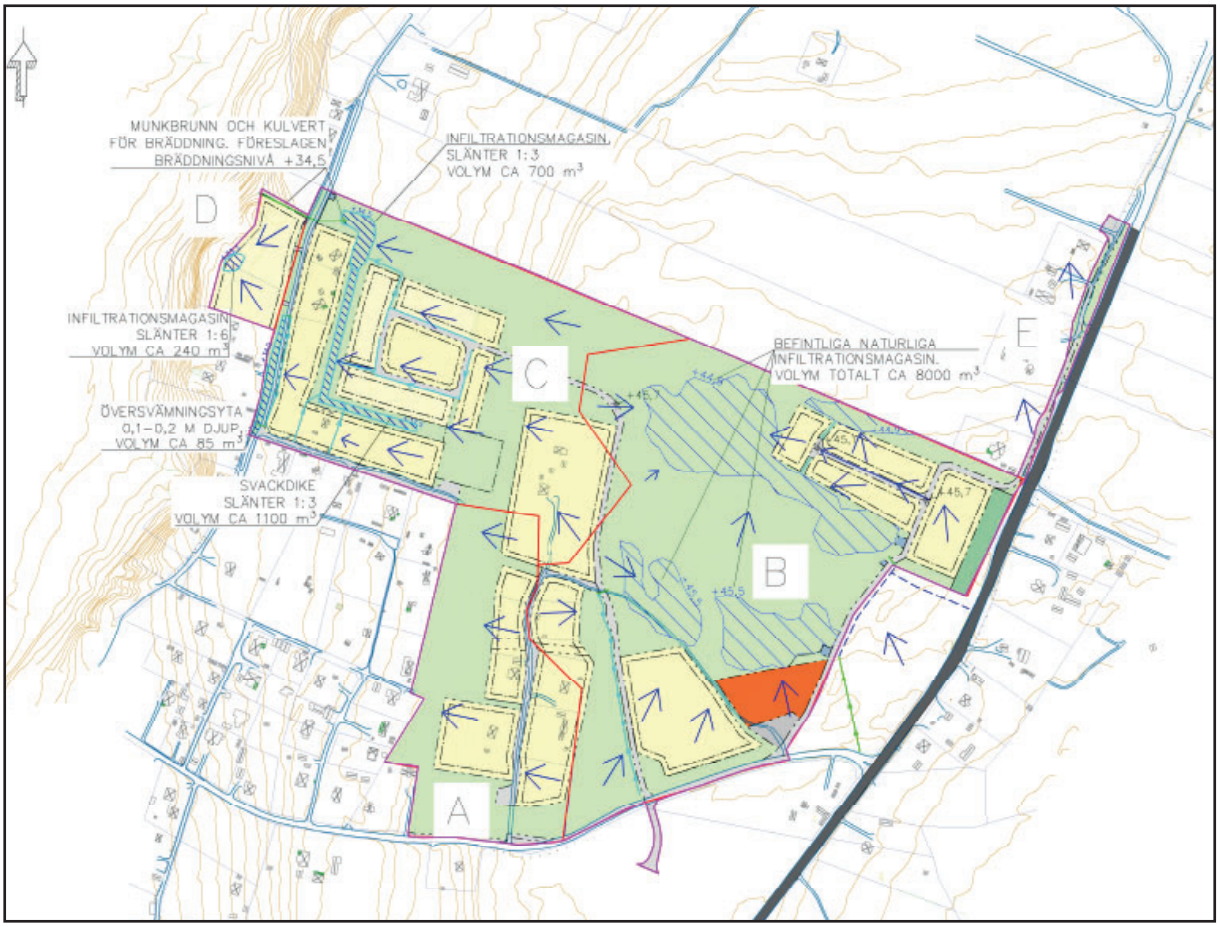

Bild 39. Förslag på avvattningsplan enligt dagvattenutredning. De mörkblå markeringarna är fördröjningssystem och de ljusblåa pilarna är diken. De mörkblåa pilarna illustrerar vattnets naturliga väg i landskapet. Justeringar har skett i planförslaget efter att utredningen togs fram.

överskottsvatten vid höga flöden föreslås fördröjningsytorna klara stora mängder dagvatten. Enligt planförslaget ska det vara möjligt att fördröja 8 000 m³ dagvatten inom området. För att undvika instängning av vatten föreslås vägtrummor under vägar och diken för att leda vattnet till planerad yta för infiltration. Rening sker via infiltration i sanden och vattenkvalitén bedöms inte bidra till försämrade vattenförhållanden i sumpskogen eller slutrecipient. Större delen av vattnet föreslås infiltreras i fördröjningsmagasin i område B.

I de västra delarna av planområdet, område C, intill Vincents väg är infiltrationskapaciteten något sämre och därför föreslås fördröjningsmagasin och diken för att undvika översvämningsproblem på bostadsfastigheter och på Vincents väg vid höga vattenflöden. Ett befintligt dike leder österut strax norr om det västra bebyggelseområdet. Diket föreslås kompletteras med ytterligare diken och fördröjningsmagasin för att rena och fördröja dagvattnet innan det rinner vidare mot sumpskogen och Kalmarsund. Vid höga vattenflöden kan bräddning ske via vägtrumma västerut till sumpskogen. De åtgärder som föreslås för område D bedöms inte som nödvändiga eftersom andelen hårdgjord yta blir liten relativt de stora fastigheterna och eftersom marken sluttar västerut.

Avfall

Vägarna inom planområdet föreslås utformas så att kommunens föreskrifter och riktlinjer för farbar väg följs. Det innebär att vägar som ges en mindre bredd än 5,5 meter förses med mötesfickor och att vändplatser är dimensionerade med en diameter på totalt 21 meter för hämtningsfordon ska kunna framföras, och vid behov vända, på ett säkert sätt.

Gemensam sophantering bör ske vid områden med flerbostadshus.

El- och tele

Elförsörjning för delen sydväst av planområdet sker från en transformatorstation belägen utanför planområdet. Planförslaget möjliggör för två eltransformatorstationer. En transformatorstation i det sydöstra området och en längs Vincentsväg i det västra området.

7. Genomförande och konsekvenser

Inledning

Genomförandebeskrivningen beskriver hur detaljplanen ska genomföras och vilka konsekvenser det får. Den redovisar de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som krävs för att genomföra detaljplanen. Genomförandebeskrivningen har ingen självständig rättsverkan. Avsikten är att den ska godkännas av Kommunfullmäktige i samband med antagandet av detaljplanen. Beskrivningen blir därigenom vägledande vid genomförandet.

Organisatoriska frågor

Planförfarande

Detaljplanen Stora Rör 2:1 med flera fastigheter handläggs med utökat förfarande enligt plan- och bygglagen (2010:900) och Boverkets allmänna råd (2014:5)

Tidplan

Tid	Händelse
Mars 2017	Samrådsbeslut
September 2021	Granskningsbeslut
Augusti 2023	Granskningsbeslut II

Kvartal 4 2024	Antagandebeslut
Kvartal 1 2025	Laga kraft
Kvartal 2 2025	Ansökan om lantmäteriförrättning för avstyckning och fastighetsreglering utmed Vincents väg och Mor Linas väg.
	Markanvisningstävling anordnas för nordöstra bebyggelseområdet
Kvartal 4 2026	Byggstart av östra lokalgatan samordnat med att Trafikverket genomför vägplan
Kvartal 4 2028	Försäljningsstart för nybildade fastigheter inom planområdet. Försäljning påbörjas först när åtgärderna i Trafikverkets vägplan är färdigställda.

Kommunen avser inte påbörja byggnation inom området innan åtgärder enligt Trafikverkets vägplan är färdigställda. Kommunen har som ambition att hela detaljplanen ska vara färdigbyggd inom planens genomförandetid. Men kommunen vill inte heller ta mark i anspråk innan det behövs och därför kommer efterfrågan i stort styra utbyggnadstakten i området.

Utbyggnad planeras att ske enligt följande:

1. Fastigheter utmed Vincents väg
2. Ny lokalgata i öster och bebyggelse utmed denna
3. Ny lokalgata i väster fram till Mor Linas väg och bebyggelse utmed denna och utmed Mor Linas väg
4. Bebyggelseområde i nordväst och väg västerut från Mor Linas väg

Planens genomförandetid är 15 år från den dagen den vinner laga kraft.

Under genomförandetiden har fastighetsägare en garanterad rätt att efter ansökan om bygglov få bygga i enlighet med planen. Efter genomförandetidens slut är fastighetsägaren ej längre garanterad byggrätt. Kommunen kan då ändra eller upphäva planen. Detaljplanen är dock giltig till dess att den upphävs eller en ny detaljplan antas och vinner laga kraft.

Huvudmannaskap

Plankartan anger delat huvudmannaskap för den allmänna platsmarken inom planområdet. För områden med enskilt huvudmannaskap är det en samfällighetsförening som ansvarar för skötsel och underhåll av den allmänna platsmarken. För områden med kommunalt huvudmannaskap är det kommunen som ansvarar för skötsel och underhåll av den allmänna platsmarken.

Kommunalt huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän platsmark CYKEL, GATA, NATUR och SKYDD$_1$. Det innebär att kommunen ansvarar för drift och underhåll av de områden som omfattas av bestämmelserna.

De östra delarna av den nuvarande sträckningen av Stora Rörsvägen tillsammans med ny anslutning till den framtida sträckningen av Stora Rörsvägen föreslås ligga under kommunens ansvar. Kommunen kommer enligt avtal med Trafikverket ansvara för drift och underhåll

av den planerade planskilda korsningen strax söder om aktuellt planområde och därför är det motiverat att kommunen också ansvarar för förbindelsen till denna. Enligt samma avtal förbinder sig kommunen att ansvara för skötsel och underhåll av den nya anslutningen till den framtida sträckningen av Stora Rörsvägen.

Områden för NATUR omfattar framförallt befintlig tallskog och kommunen ansvarar för att sköta naturområdet enligt den framtagna skötselplanen. Kommunen föreslås vara huvudman eftersom avtal med Trafikverket anger att kommunen ska ansvara för omhändertagande av dagvatten från väg 136.

För område SKYDD$_1$ ska kommunen enligt avtal med Trafikverket vara huvudman.

Enskilt huvudmannaskap

För den del av den allmänna platsmarken som omfattas av bestämmelsen GATA$_1$ föreslås enskilt huvudmannaskap. Orten har en lång tradition av att samfällighetsföreningar förvaltar gatorna. Kommunen bedömer att det är motiverat att föreslå fortsatt enskild förvaltning av gatorna i området.

Enskilt huvudmannaskap innebär att en gemensamhetsanläggning ska bildas för föreslagna vägar. De fastigheter som kommer nyttja vägen ansluts till gemensamhetsanläggningen genom anläggningsförrättning som utförs av lantmäteriet. För gemensamhetsanläggningen bildas en samfällighetsförening som ansvarar för skötsel och underhåll.

Avtal

Exploateringsavtal

Kommunen har inte för avsikt att teckna exploateringsavtal.

Markanvisningsavtal

I lagen om riktlinjer för kommunala markanvisningar och i plan- och bygglagen definieras markanvisning som en överenskommelse mellan en kommun och en byggherre som ger byggherren ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse eller upplåtelse av ett visst av kommunen ägt markområde för byggande. Kommunens markanvisningspolicy antogs 2013. Den anger att vid reservation och försäljning av mark är målet att ständigt utveckla Borgholm ur ett uthålligt stadsbyggnadsperspektiv. Enligt riktlinjerna är huvudregeln att försäljning sker direkt. För speciella projekt och särskilt attraktiv mark kan markanvisningstävling tillämpas. Det kan till exempel vara att utveckla ett projekt där arkitektur och innehåll tillsammans med ekonomi är viktiga parametrar. Kommunen kan, enligt riktlinjerna, ställa specifika krav till exempel vad gäller mångfald och miljö, specialbostäder, lokaler för barn- och äldreomsorg eller vissa kategoribostäder, till exempel seniorbostäder. Dessa krav måste uppfyllas även om det innebär viss ekonomisk belastning för övriga delar i projektet.

Kommunen anser att föreslagna bebyggelseområden i aktuellt planförslag är sådana speciella projekt med särskilt attraktiv mark och kan därmed motivera att använda sig av markanvisningstävling för att genomföra detaljplanen. I markanvisningstävlingen avser kommunen att ställa krav på utformning och miljö som specificeras utifrån detaljplanens bestämmelser. Markanvisningsavtal kommer att skrivas med vinnaren av tävlingen och denne blir då exploatör för sitt delområde. Kommunen kan på så vis styra utformning och användning av området.

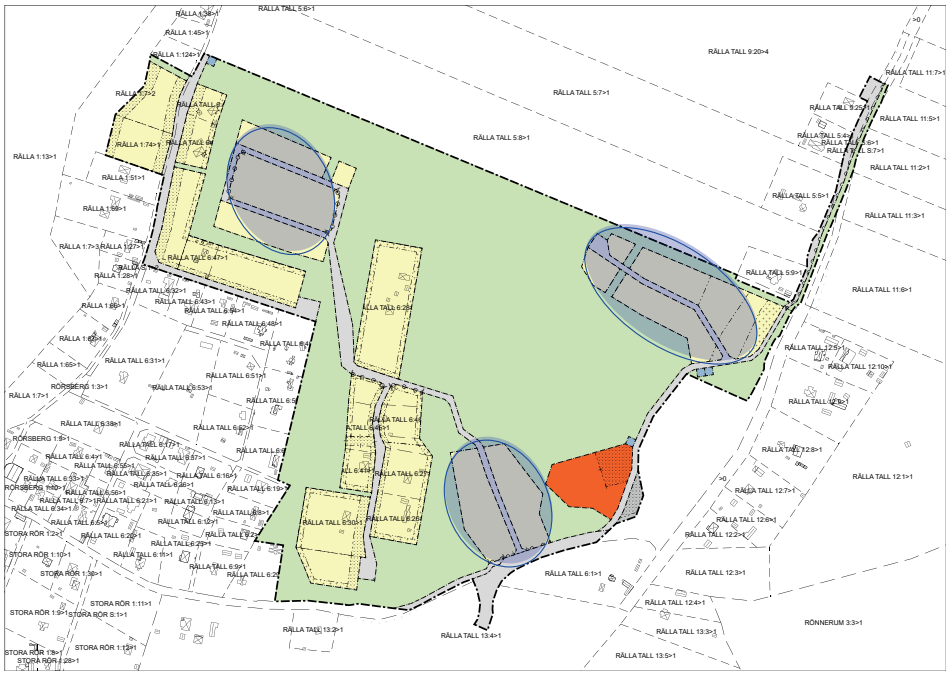

Bild 40. Kommunen avser att markanvisa kvartersmarken inom blå inringade bebyggelseområden.

Kommunens övergripande målsättning är, att så långt det är möjligt, skapa bostäder för permanentboende. Föreslagna fastigheter utmed Vincents väg och Mor Linas väg kommer att gå till direkt försäljning utan markanvisningsavtal.

Samverkansavtal

Ett samverkansavtal har skrivits mellan Trafikverket och kommunen i samband med arbetet med vägplan och detaljplan i området. Samverkansavtalet grundar sig på en avsiktsförklaring som tidigare skrivits mellan parterna där kommunens och Trafikverkets gemensamma intentioner uttryckts. För att de åtgärder som föreslås i vägplanen ska vara genomförbara är Trafikverket beroende av att kommunen ansvarar för genomförandet av vissa åtgärder. Det finns också ett omvänt beroende där kommunen för genomförandet av detaljplan är beroende av lösningar som finns i vägplanen, exempelvis flytt av korsning och delvis ny sträckning av Stora Rörsvägen. Syftet med samverkansavtalet är att reglera respektive parts åtagande och finansiella ansvar för åtgärden.

Åtgärden genomförs för att:

- Förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten både för motortrafik och oskyddade trafikanter.
- Minska restiden för att främja arbetspendling och näringslivsutveckling.
- Skapa ett trafiksäkert, attraktivt och sammanhängande nät för gång- och cykeltrafik längs väg 136.
- Skapa förutsättningar för attraktivare kollektivtrafik Kalmar - Borgholm.

Sammanfattningsvis beskriver avtalet att inga medel från kommunen kommer att utgöra medfinansiering i den statliga anläggningen. Istället kommer parterna var för sig att finansiera sin del i den egna anläggningen.

I avtalet framgår att kommunen genom genomförandet av detaljplanen ska:

1. Förbättra trafiksäkerheten genom samläggning av direktutfarter till väg 136 via nya Stora Rörs korsningen samt säkerställa kommunal rådighet över marken intill väg 136 för funktionen bländningsskydd.

2. Säkra en allmänt tillgänglig och belyst gång- och cykelväg inom sträckan för Ölandsleden på väster sida om väg 136. Det innebär att gång- och cykelstråket från Stora Rörsvägen, i söder, sammanlänkas med stråket från Ljungheden, i norr.

3. Möjliggöra bebyggelseutveckling i ett kollektivtrafiknära läge.

Trafikverket ska enligt avtal:

1. Återställa Stora Rörsvägen vid återlämnande enligt projekterade ritningar där del av väg bland annat kommer att bli gång- och cykelväg.

2. Anordna diken för att fördröja och infiltrera dagvatten från väg 136 innan det leds till fördröjningsytor inom detaljplanen samt säkerställa att det finns en beredskapsplan vid olycka.

3. Anlägga ny anslutande väg till Stora Rörsvägen via ny korsning vid väg 136 inom genomförandet av vägplanen.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning och reglering

Föreslagna nya bostadsfastigheter bildas genom avstyckning. Antalet fastigheter som går att styckas av, regleras genom minsta fastighetsstorlek i detaljplanen. Detaljplanen möjliggör

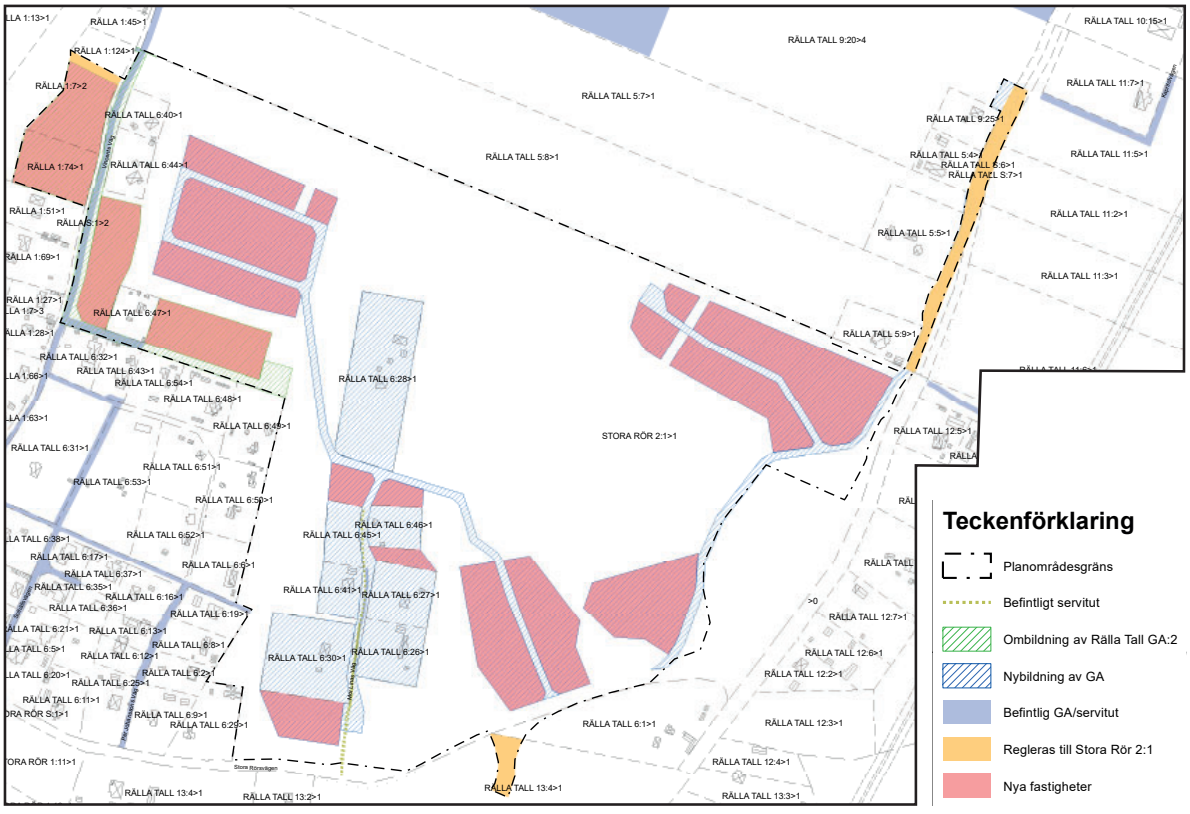

Bild 41. Fastighetsrättsliga konsekvenser av detaljplanen för hela planområdet

avstyckning av bostadsfastigheter från fastigheterna Stora Rör 2:1, Rälla 1:7, Rälla 1:74 och Rälla Tall 6:28. Respektive fastighetsägare ansvarar för att ansöka om avstyckning.

Delar av fastigheterna Rälla Tall 5:5, 5:8, 5:9, S:6 och S:7 ligger inom område för allmän platsmark SKYDD$_1$ och GATA$_1$ utmed väg 136. Kommunen har för avsikt att reglera berörda delar av fastigheterna till angränsande fastighet Stora Rör 9:20

1. Från Rälla Tall S:6 till Stora Rör 2:1 ca 1 730 m²
2. Från Rälla Tall S:7 till Stora Rör 2:1 ca 1 100 m²
3. Från Rälla Tall 5:5 till Stora Rör 2:1 ca 270 m²
4. Från Rälla Tall 5:8 till Stora Rör 2:1 ca 620 m²
5. Från Rälla Tall 5:9 till Stora Rör 2:1 ca 230 m²

Bild 42. Fastighetsrättsliga konsekvenser av detaljplanen längs väg 136. Gula områden behöver lösas in.

En del av Rälla 1:7 omfattas av användningsbestämmelsen NATUR för att säkerställa passage till naturreservatet från Vincents väg. Kommunen har för avsikt att reglera denna del till angränsande fastighet Stora Rör 2:1.

6. Från Rälla 1:7 till Stora Rör 2:1 ca 470 m²

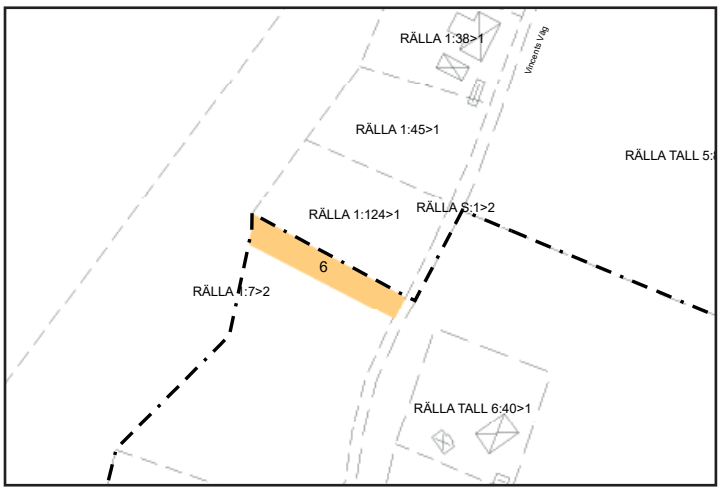

Bild 43. Fastighetsrättsliga konsekvenser av detaljplanen längs Vincents väg. Gult område behöver lösas in.

För ny anslutning till den framtida sträckningen av Stora Rörsvägen ligger delar av fastigheten Rälla Tall 13:4 inom område för lokalgata med kommunalt huvudmannaskap. Kommunen har för avsikt att reglera dessa delar till angränsande fastighet Stora Rör 2:1.

7. Från Rälla Tall 13:4 till Stora Rör 2:1 ca 1 100 m²

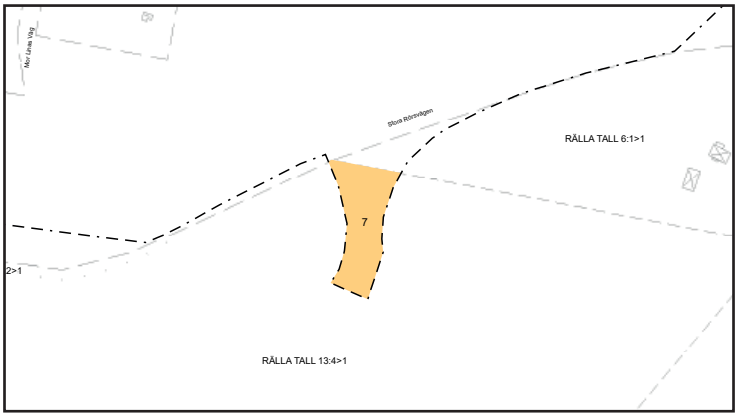

Bild 44. Fastighetsrättsliga konsekvenser av detaljplanen vid Stora Rörsvägen. Gult område behöver lösas in. .

Gemensamhetsanläggningar och samfälligheter

Föreslagna nya fastigheter längs med Vincents väg kommer att anslutas till befintlig gemensamhetsanläggning för väg, Rälla Tall GA:2. Område för lokalgata föreslås österut från Vincents väg. För att ansluta detta område till Rälla Tall GA:2 krävs en omprövningsförrättning.

För befintliga och föreslagna nya fastigheter utmed Mor Linas väg bildas en ny gemensamhetsanläggning för väg. Den nybildade gemensamhetsanläggningen behöver också ha andel i den västra gemensamhetsanläggningen för att få åtkomst till allmän statlig väg.

För föreslagen ny bebyggelse utmed nya lokalgator bildas två nya gemensamhetsanläggningar. En för den östra lokalgatan, en för den västra. Befintliga fastigheter i nordost, Rälla Tall 5:4, 5:5, 5:9 och 9:25 ansluts till den östra nya gemensamhetsanläggningen genom anläggningsförrättning.

Kommunen initierar och bekostar bildandet av nya gemensamhetsanläggningar och ombildning av befintlig gemensamhetsanläggning för de fastigheter som avstyckas från kommunal fastighet. Nya fastigheter för bostadsändamål kan avstyckas från Rälla 1:7, 1:74 och Rälla Tall 6:28. Fastighetsägare bekostar anslutningen av nya fastigheter till respektive gemensamhetsanläggning för väg.

Servitut och rättigheter

Planförslaget föranleder att servitut för väg blir onyttiga i och med att rätt till utfart för fastigheterna säkras i planförslaget genom att område planläggs för lokalgata och kommer omfattas av gemensamhetsanläggning som fastigheterna ska anslutas till.

Servitut för väg (08-HGR-472.1) som säkrar utfart till väg 136 belastar Rälla Tall 5:8 till förmån för Rälla Tall 5:9. Ny väganslutning tillgodoses i planen och servitutet kan upplösas.

Servitut för väg längs Mor Linas väg och Vincents väg (0885–537.11, 0885–1080.1, 0885–2779.1, 0885-3062.1,0885-3062.2, 08-HGR-300, 08-HGR-312, 08-HGR-347.1, 08-HGR-

348.1-3 och 08-HGR-3181.1-2) som säkrar utfart till Stora Rörsvägen belastar fastigheterna Stora Rör 2:1, Rälla S:1 och Rälla 1:7 till förmån för fastigheterna Rälla 1:74, Rälla Tall 6:41, 6:45, 6:46, 6:47, 6:30, 6:40, 6:26, 6:27 och Rälla Tall 6:28. Ny väganslutning tillgodoses i planen och servituten kan upplösas.

Fastigheterna Rälla Tall 6:30 och 6:28 har servitut för vattenledning och vattentäkt (08-HGR-348.1-3 och 08-HGR-3181.1-2) som belastar fastigheter Stora Rör 2:1. Dessa påverkas inte av planförslaget men eftersom förmånsfastigheterna ligger inom kommunalt verksamhetsområde för vatten och spillvatten är dessa onyttiga och kan upplösas.

Ledningsrätt för vatten och avlopp (0885–818.1 och 0885-4318.1-3) belastar fastigheterna Stora Rör 2:1, Rälla Tall 9:20, 11:2, 11:3, 11:5, Rälla S:1, Rälla Tall 6:41, 6: 45 och 6:47 till förmån för Borgholm Energi. Över fastigheten Rälla Tall 6:45 säkrar ett u-område åtkomsten till allmännyttiga markförlagda ledningar. I denna sträckning kommer ledningsrätten ligga kvar. I övriga planområdet kommer ledningen behöva läggas om och ledningsrätten behöver därför ändras till en annan sträckning. Det sker genom att ny ledningsrätt söks hos lantmäteriet.

I samband med utbyggnad av östra området kommer ledningsrätten att upphävas öster om Mor Linas väg. Väster om Mor Linas väg påverkas inte ledningsrätten av aktuellt planförslag.

Stora rör 2:1 belastas av ledningsrätt samt ett flertal avtalsservitut för el och telefoni. E.ON är rättighetshavare för elanläggningar och elledningar. Skanova är rättighetshavare för telefonnätet. Om ledningsflytt eller skydd av ledningar är nödvändig på grund av föreslagen exploatering ansvarar exploatören för att initiera en sådan åtgärd.

Tekniska frågor

Utbyggnad inom kvartersmark

Förutom att uppföra byggnader inom den egna kvartersmarken behöver fastighetsägaren anlägga angöringsgator, parkeringsplatser och övrig trädgård inom den egna fastigheten tillsammans med dagvattenhantering och ledningsdragning.

Förutsättningar finns för konventionell grundläggning av byggnader upp till två till tre våningar med kantförstyvad platta på mark. Mer detaljerad geoteknisk utredning erfordras i samband med projektering av byggnader, framförallt för större konstruktioner.

Utbyggnad inom allmän plats

Inom allmän platsmark ska marken iordningställas för att kunna skötas enligt skötselplanen daterad den 30 september 2024. Det innebär att viss röjning av yngre tallar behöver ske dels för att säkerställa att dagvattenhanteringen kan ske enligt överenskommelse med Trafikverket, dels för att anlägga de sandblottor som omnämns i skötselplanen. Arbetet ombesörjs av kommunen och kommer ske i samband med anläggande av gata i anslutning till aktuella områden för att minimera fordons påverkan på den befintliga tallskogen som avses bevaras. Inom område för natur ska lekplats anordnas enligt skötselplanen. Lekplatsen avses utformas som naturlekplats och anläggas i samband med att bebyggelseområdet i anslutning till lekplatsen bebyggs.

Trafikverket ansvarar för anläggning och skötsel av diken vid väg 136 som ansluter till fördröjningsytor inom planområdet. Trafikverket ansvarar även för anläggning och skötsel av diken vid Stora Rörsvägen som ansluter till fördröjningsytor inom planområdet.

All vägbyggnation föregås av detaljprojektering för att säkerställa vägarnas stabilitet och trafiksäkerhet. Område för lokalgata i detaljplanen är väl tilltagna för att i detaljprojekteringen kunna säkra värdefulla strukturer till exempel karaktäristiska träd. Vägbredd och vägbeläggning är viktiga parametrar för att bevara områdets skogliga karaktär. För att minimera påverkan på områdets geologiska formationer ska förändringar av marknivåer med schaktning och uppfyllnad ske försiktigt. Försiktighet bör iakttas också för att inte risker att skada skyddsvärda eller karaktäristiska träd.

För Vincents väg föreslås inga åtgärder, kommunen återställer om behov av detta finns efter byggskedet. Vägens karaktär ska bibehållas

För Mor Linas väg stängs utfarten mot Stora Rörsvägen. Ny anslutning sker via den västra gatan. Gatan föreslås vara cirka 4,5 meter bred och bibehålla sin karaktär av enkel skogsväg men förses med vändplats så att till exempel sophanteringen kan fungera.

Den västra gatan föreslås vara 4,5 meter bred, inte förses med gatubelysning och bestå av material som påminner om grus för att bibehålla och överensstämma med områdets karaktär och befintliga vägar. Öster om Mor Linas väg bedöms trafikmängden bli högre varför bundet slitlager av gruskaraktär föreslås. Utbyggnad av västra gatan planeras ske i två etapper. I första skedet anläggs gatan från Stora Rörsvägen till Mor Linas väg. I ett andra skedet anläggs gatan västerut från Mor Linas väg.

Den östra gatan som är en del av Ölandsleden föreslås asfalteras och förses med gatubelysning för att bidra till en bra helhet med Trafikverkets anslutande cykelvägar. Gatubredden föreslås variera, längst i norr, där befintliga direktutfarter till väg 136 stängs föreslås vägen vara 3,5 meter bred. Från det nordöstra bebyggelseområdet ner till det södra bebyggelseområdet föreslås vägen vara 4,5 meter bred och den sista sträckan av den östra lokalgatan tillsammans med Stora Rörsvägen föreslås få en bredd på 5,5 – 6 meter. Östra gatan och parallellvägen med väg 136 byggs i en första etapp eftersom vägen behövs för att Trafikverket ska kunna genomföra sin vägplan. Enligt Trafikverkets tidplan behöver vägen vara färdigprojekterad med byggstart i slutet av 2026.

För de åtgärder som föreslås för Stora Rörsvägen och anslutningen till den nya sträckningen av Stora Rörsvägen ansvarar Trafikverket för utbyggnaden och för åtgärderna planeras byggstart till slutet av 2026.

Utbyggnad vatten och spillvatten

Befintliga vatten- och spillvattenledningar öster om Mor Linas väg behöver få en ny sträckning. Självfall är inte möjligt i området. Planförslaget säkrar därför möjligheten att uppföra en pumpstation i två lägen inom planområdet för att vid detaljprojektering kunna välja den mest lämpliga. Utbyggnad av kommunalt ledningsnät sker i samband med vägutbyggnad för att minimera ingrepp i området.

I samband med utbyggnad av kommunalt ledningsnät anläggs också brandposter i enlighet med räddningstjänstens riktlinjer. Kommunen kan inte garantera att flöde och tryck enligt gällande VA norm kan följas på grund av avståndet till närmaste vattenverk och dimensionen på vattenledningarna.

Utbyggnad övrig infrastruktur

Parkeringsnormen för Borgholm kommun ska tillämpas. Parkering för boende löses inom kvartersmark.

E.ON är ansvariga för anläggning av ledningar för el. Skanova är ansvariga för telefonnätet. Om ledningsflytt eller skydd av ledningar är nödvändig på grund av föreslagen exploatering ansvarar exploatören för att initiera en sådan åtgärd.

Område för teknisk anläggning, transformatorstationer säkras i planförslaget.

Ekonomiska frågor

Planekonomisk bedömning

Borgholms kommun tillsammans med privatägda exploateringsfastigheter bekostar framtagandet av detaljplanen.

Borgholms kommun bekostar sin del av genomförandet av detaljplanen. Så som förrättningskostnader där kommunen är sökande, kostnader för att anlägga de åtgärder på allmän platsmark som detaljplanen föreskriver och eventuella kostnader för flytt av el- och teleledningar. Borgholm Energi bekostar utbyggnad av vatten- och spillvattennätet. Avstyckning av privatägda fastigheter innebär ingen utbyggnad inom allmän platsmark.

Försäljning av kvartersmark, dels som avstyckade fastigheter för bostadsändamål, dels inom ramen för markanvisning ger intäkter. Borgholm Energi får intäkter via taxefinansierade anslutningsavgifter för vatten och spillvatten.

Kommunen bedömer att detaljplanen går att genomföra utan att skattekollektivet belastas.

Planavgift

Kommunen kommer inte ta ut planavgift i samband med bygglov.

Inlösen och ersättningsanspråk

Kommunen behöver lösa in mark från fastigheterna Rälla Tall S:6, S:7, 5:5, 5:8, 5:9, 13:4 och Rälla 1:7. Kommunen har för avsikt att teckna avtal med berörda fastighetsägare. Kan inte avtal träffas kan kommunen komma att lösa in marken med stöd av plan- och bygglagen (2010:900) 6 kap. 13 §. Fastighetsägare har även rätt att begära att kommunen löser in mark som ska användas för allmän plats som kommunen ska vara huvudman för enligt plan- och bygglagen (2010:900) 14 kap. 14 §.

Gemensamhetsanläggningar

Kommunen initierar och bekostar bildandet av nya gemensamhetsanläggningar och ombildning av befintlig gemensamhetsanläggning. Anslutning av nya fastigheter till befintlig gemensamhetsanläggning bekostas av respektive fastighetsägare.

Drift allmän plats

Kommunen får utökade drifts- och skötselkostnader för naturmarken enligt skötselplanen och för de dagvattenåtgärder som detaljplanen föreskriver. Kommunen får också utökade drift- och skötselkostnader för den del av Stora Rörsvägen som övergår från statligt till kommunalt huvudmannaskap och för anslutningen till den nya dragningen av Stora Rörsvägen.

För de nybildade gemensamhetsanläggningarna ska samfällighetsföreningar bildas som ansvarar för skötsel och underhåll av respektive väganläggning.

Drift vatten och spillvatten

Borgholm Energi är huvudman för VA och ansvarar för underhåll av VA-anläggningar så som pumpstation, vatten- och spillvattenledningar.

Regler och tillstånd enligt annan lagstiftning

Åtgärder som kan påverka fågelbon, som avverkning av träd och röjning av buskar under häckning, ska genomföras utanför fågelartens häckningsperiod (cirka 1 april – 15 juli).

Åtgärder som kan påverka träd som bedöms som särskilt skyddsvärda som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken, ska anmälas för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Anmälan för samråd ska göras hos den myndighet som utövar tillsynen enligt bestämmelser i 26 kap. miljöbalken. Tillsynsmyndighet är Länsstyrelsen i Kalmar län.

Liljekonvalj är fridlyst på Öland och dispens från artskyddsförordningen krävs där den påverkas. Dispens söks hos Länsstyrelsen i Kalmar län. Liljekonvalj bedömd som livskraftig.

Konsekvenser av planens genomförande

Sociala konsekvenser

Planförslaget medger att mellan 90 och 180 nya bostäder kan tillskapas. Planförslaget är flexibelt för att möjliggöra för olika boendeformer och upplåtelseformer. Med ett varierat boendeutbud kan bostadssegregationen minimeras. Närheten till kollektivtrafik underlättar för arbetspendling framförallt norrut i kommunen och till Kalmar men underlättar också rekreationsresor med kollektivtrafik och på så sätt minskar bilberoendet.

Stora ytor förrekreation, lek och biologisk mångfald säkerställs. Tillgängligheten till det attraktiva skogsområdet, service i Rälla och Stora Rörs hamn kommer att förbättras för allmänheten, tack vare att allmän cykelväg anläggs och att flertalet befintliga stigar bevaras. Detaljplanen säkerställer en trafiksäker anslutning till Trafikverkets planerade gång och cykeltunnel. Planförslaget ökar möjligheten till sociala möten på de allmänna ytorna.

Barn och jämställdhetsperspektiv

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Konventionen syftar till att säkerställa alla barns mänskliga rättigheter. Lagen innebär att för varje beslut som får påtagliga direkta eller indirekta konsekvenser för barn ska en bedömning av vad som är barns bästa göras. Om det finns mer än ett alternativ ska den lösning väljas som bäst tillgodoser barns bästa.

Bedömningen av vad som är barns bästa ska baseras på bland annat beprövad erfarenhet, forskning och nationella riktlinjer, men även på barns egna åsikter. Barnkonventionen innefattar även krav på barns delaktighet och inflytande i de beslut som får konsekvenser för barn samt krav på att inga barn får diskrimineras på grund av till exempel funktionshinder eller språkkunskaper. Därutöver har, enligt barnkonventionen, barn även rätt till bland annat goda förutsättningar för en optimal utveckling, en trygg och säker uppväxt, utbildning samt rätt till vila och lek.

Forskning visar att den totala storleken på friytan för barn i skola och förskola helst bör överstiga 3000 m2. Utomhuslek på rymliga och gröna gårdar ger bättre nattsömn, välbefinnande, viktkontroll och koncentrationsförmåga hos barnen. För kvartersmarken där skola är möjlig att uppföra är byggrätten avpassad för att uppnå denna friyta.

Planförslaget bidrar till möjligheten att skapa goda och säkra färdvägar för gång och cykel till förskolan och grundskola i Rälla samt till busshållplats via Trafikverkets planerade gång och cykeltunnlar. Möjligheten för barnen att på egen hand transportera sig säkert stämmer väl överens med det transportpolitiska funktionsmålet.

Bevarandet av naturmark i planen är en viktig del för att stimulera lek och erbjuda naturlig skugga. Uppvuxna träd eller buskar är även viktiga att bevara ur ett klimatanpassningsperspektiv. Träden ger ett värdefullt UV-skydd i form av lövskugga i området. Lek har en stor och viktig betydelse för barns utveckling under hela uppväxten och skapar goda förutsättningar för ökad självkänsla.

Enligt forskning använder kvinnor oftare än män kollektiva färdmedel för transport. Det är även mer vanligt att kvinnor hämtar barn på förskola än att män hämtar. Kvartersmarken där skola är möjlig att uppföra är placerad för att få goda och korta förbindelser mellan eventuell förskola eller skola och busshållplats och på så sätt skapa förutsättningar för att lättare få ihop vardagen.

Friluftsliv och rekreation

Planens genomförande bedöms inte påverka riksintressen för friluftsliv, rörligt friluftsliv och kustzonen negativt. Det största och mest välbesökta friluftsområdet i Rällaskogen ligger norr om planområdet och är sedan 2020 naturreservat. Skogen inom planområdet består till stor del av yngre planterad tallskog men här finns också äldre skog med värdefulla strukturer. Området har ett rikt och väl använt stigsystem. Exploateringen föreslås ske på ett varsamt sätt som bevarar en mer sammanhängande del av skogen för att minimera påverkan på friluftslivets intressen. Förbättrad cykelväg utmed väg 136 minskar bilberoendet och gör målpunkter som till exempel naturreservatet mer tillgängliga utan bil.

Hälsa och säkerhet

Ett minskat bilberoende ger möjlighet för en mer aktiv livsstil vilket främjar folkhälsan.

Buller är den miljöpåverkan som drabbar flest människor generellt sett. Buller kan ge upphov till sömnstörningar, koncentrationssvårigheter och fysiologiska stressreaktioner. Bullerskyddsåtgärderna i det nordöstra området innebär mindre risk för negativ påverkan av buller i natur och bostadsområden inom planområdet. Detaljplanen bidrar inte till att bullernivåer ökar för befintliga fastigheter.

Risken för påverkan av markföroreningar bedöms vara obefintlig inom planområdet. På all kvartersmark ska Naturvårdsverkets riktvärden för känslig markanvändning följas alternativt kan platsspecifika värden beräknas. Vid misstanke eller upptäckt av förorening i samband med schaktning av planområdet måste tillsynsmyndigheten, kommunen, omedelbart underrättas.

Naturvärden

Planförslaget innebär att särskilt skyddsvärda träd kan komma att behöva avverkas eftersom ett antal särskilt skyddsvärda träd växer inom föreslagen kvartersmark eller vägområde. I flera fall är det möjligt att anlägga väg och bebygga kvartersmarken utan att de särskilt

skyddsvärda träden påverkas. I de fall särskilt skyddsvärda träd behöver tas ner för att kunna bygga enligt detaljplanen ska fastighetsägaren genomföra samråd med länsstyrelsen enligt miljöbalken 12 kapitel 6 §. Blivande fastighetsägare behöver informeras om att de har särskilt skyddsvärda träd på sin fastighet och vilka regler som gäller för dessa träd.

Den rödlistade arten tallticka påverkas inte negativt av planförslaget.

Tallskogen inom planområdet har inte bedömts innehålla påtagliga eller högre naturvärden men har andra värden till exempel som kolsänka. Ett genomförande av detaljplanen ska ske så att ingrepp i skogen samordnas för att minimera påverkan och för att så få träd som möjligt ska behöva fällas. Skötselplanen föreskriver dock viss gallring för att skapa sandblottor och en öppen dagvattenhantering. Skötsel enligt framtagen skötselplan kan göra så att viktiga strukturer kan förstärkas och att naturvärden kan uppstå.

Dagvattenhanteringen regleras i planförslaget och är utformad för att jämna ut flöden och rena dagvatten från föroreningar innan det når den värdefulla miljön i sumpskogen väster om aktuellt planförslag.

Geologiska värden

Planförslaget är anpassat för att minimera påverkan på områdets geologiska formationer. Ingrepp sker i den lägre sandvallen som sträcker sig genom planområdet i nord-sydlig riktning för anläggande av föreslagen lokalgata. Lokalgatans placering i område med befintlig bebyggelse ger att större sammanhängande delar av sandvallen kan lämnas orörda.

Dagvatten

Sumpskogen och övriga naturvärden bedöms inte påverkas negativt av planförslaget. I rapporten ”Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet” och i dagvattenutredningen bekräftas att grundvattenförsörjningen till de sumpskogar som förekommer väster om rasbranten inte påverkas negativt.

Den största risken för föroreningsutsläpp till området och sumpskogen är utsläpp i samband med en stor olycka på väg 136. Dagvattenutredningen föreslår som försiktighetsåtgärder att dagvatten från väg 136 hanteras i en anläggning där tillflödet in till planområdet kan stängas vid händelse av en olycka med utsläpp av föroreningar. För att minska den ökade föroreningsbelastningen kommer Trafikverket att anlägga diken längs vägen och in mot planområdet där fördröjning och viss rening kan ske. Diken bedöms inte bli vattenförande annat än vid mycket kraftiga skyfall då eventuellt överskottsvatten leds till fördröjningsytor inom planområdet. För att minska risken för förorening ytterligare kommer Trafikverket att anlägga högkapacitetsräcken längs båda sidor av väg 136 inom nuvarande vattenskyddsområde samt inom del av föreslaget utökat vattenskyddsområde. Trafikverket kommer även att ta fram en beredskapsplan för olycka på väg 136.

Resultatet från dagvattenutredningen visar att föroreningsbelastningen från området kommer att öka i samband med exploateringen men eftersom belastningen fortsatt kommer att vara låg bedöms detta inte påverka förutsättningarna för att kunna uppnå kvalitetskraven för miljökvalitetsnormerna för ytvatten och grundvatten.

Grundvatten

Att tillkommande bebyggelse inte påverkar vattentäkten negativ säkerställs i föreskrifterna för vattenskyddsområdet som reglerar vad som är tillåtet eller ej och vilka skyddsåtgärder som

behöver företas inom vattenskyddsområdet.

Miljökvalitetsmål

Sveriges riksdag har antagit 16 nationella miljökvalitetsmål med tillhörande preciseringar och etappmål som beskriver den kvalité och det tillstånd för Sveriges miljö, natur- och kulturresurser som är ekologiskt hållbara på lång sikt.

Ett genomförande av planen bedöms kunna ha positiva effekter på följande miljökvalitetsmål.

Grundvatten av god kvalitet: Ny bebyggelse planeras inom Rällafältets isälvsavlagring och en mindre del av planområdet längs med väg 136 ligger inom föreslaget skyddsområde för vattentäkten i Rälla. Planförslaget reglerar att så mycket som möjligt av det dagvatten som uppstår inom området kan infiltreras på platsen.

Levande skogar: Skogsmarken inom planområdet bedöms på kort sikt i första hand ha ett värde som produktionsskog och för rekreation, men långsiktigt även ett värde för biologisk mångfald.

Ingen övergödning: Utsläpp av dagvatten från bostadsområden och vägar innebär en påverkan med bland annat gödande ämnen på mark och vatten. För att minimera påverkan är det viktigt att dagvatten omhändertas och renas genom exempelvis infiltration i marken på varje bostadsfastighet.

God bebyggd miljö: Nya bostäder i Stora Rör kan förbättra underlaget för service som butik och skolan i Rälla och Glömminge, samt gynna det regionala kollektivtrafikstråket mellan Borgholm och Kalmar. Placeringen av bostäderna har tagit hänsyn till områdets naturvärden.

Ett rikt växt- och djurliv: Inom naturområden är det viktigt att minimera onödiga skador på natur. En skötselplan har tagits fram för den sparade naturen inom planområdet.

Trafik

Den maximala trafikalstringen från tillkommande bostäder och verksamheter beräknas till cirka 850 fordon per dygn. Dimensionerande maxtimmestrafik beräknas inte medföra några kapacitetsproblem i området. Enligt bedömningen i trafikutredningen kommer merparten av trafiken att belasta anslutningarna mot väg 136, baserat på tidigare genomförda resvaneundersökningar. Ett visst tillskott av trafik på Stora Rörsvägen västerut mot hamnen kan antas till följd av fler boende i området men detta tillskott bedöms vara mycket begränsat.

Störst trafikökning kommer att uppstå vid Stora Rörsvägens anslutning mot väg 136. Här beräknas årsdygnstrafiken på Stora Rörsvägen öka med cirka 250 % till 2045 jämfört med idag. Trafikverkets föreslagna utformning av den nya anslutningen kommer att ha bättre kapacitet än dagens korsning och dimensioneras för att möta framtida trafikflöden.

Utfarterna från befintliga fastigheter väster om väg 136 och norr om planområdet samlas och omleds söderut genom planområdet via ny lokalgata. Konsekvensen är snarast en följd av Trafikverkets vägplan och trafiksäkerhetshöjande åtgärder för väg 136.

Utfarten vid Mor Linas väg har i nuläget skymd sikt. Planförslaget bedöms få positiva konsekvenser på trafiksäkerheten på Stora Rörsvägen eftersom förslaget innebär att utfarten stängs.

Cykel- och gångvägar

Framkomligheten för gång- och cykeltrafikanter bedöms öka i området i och med den föreslagna exploateringen och Trafikverkets planer på planskilda passager under väg 136. Delar av Stora Rörsvägen kommer att omvandlas till en cykelväg. Kopplingen mot Rälla stärks med den nya parallellgatan utmed väg 136 och Trafikverkets planerade gång- och cykelväg vidare norrut. Sammanfattningsvis har detaljplanen och vägplanen i samverkan en positiv påverkan på oskyddade trafikanters säkerhet och framkomlighet i området.

Riksintresse för kommunikation

Detaljplanen påverkar riksintresse för kommunikation genom väg 136. Tillsammans med vägplanen innebär detaljplaneförslaget en förbättrad trafiksäkerhet och framkomlighet på väg 136. Planen har anpassats efter de åtgärder som Trafikverket planerar att genomföra på väg 136, Stora Rörsvägen och gång- och cykelvägnätet. Ett antal direktutfarter längs väg 136 kan i samband med detaljplanen stängas av och ledas via ny säker korsning i söder.

Föreslagen parallellgata längs väg 136 har förprojekterats för att säkerställa att ingen negativ påverkan sker på riksintresset och eventuell planerad utveckling längs vägen. Risken för bländning minimeras genom befintlig och nyplanterad växtlighet och träd mellan vägarna, på partier där det finns för lite utrymme för tät växtlighet anläggs ett bländningsskydd. Omledning av trafikanter till säkrare anslutning i söder och förbättrat skydd av bländning har därmed en positiv påverkan på riksintresset för kommunikation.

Planförslaget har utformats för att minimera riksintressets påverkan på föreslagen ny bebyggelse . Avståndet mellan föreslagen bebyggelse och väg 136 är så pass stort att vibrationer och luftkvalité inte bedöms påverka de boende eller bebyggelsen negativt. För att undvika negativ påverkan från buller föreslås bebyggelsen regleras med placeringsbestämmelser.

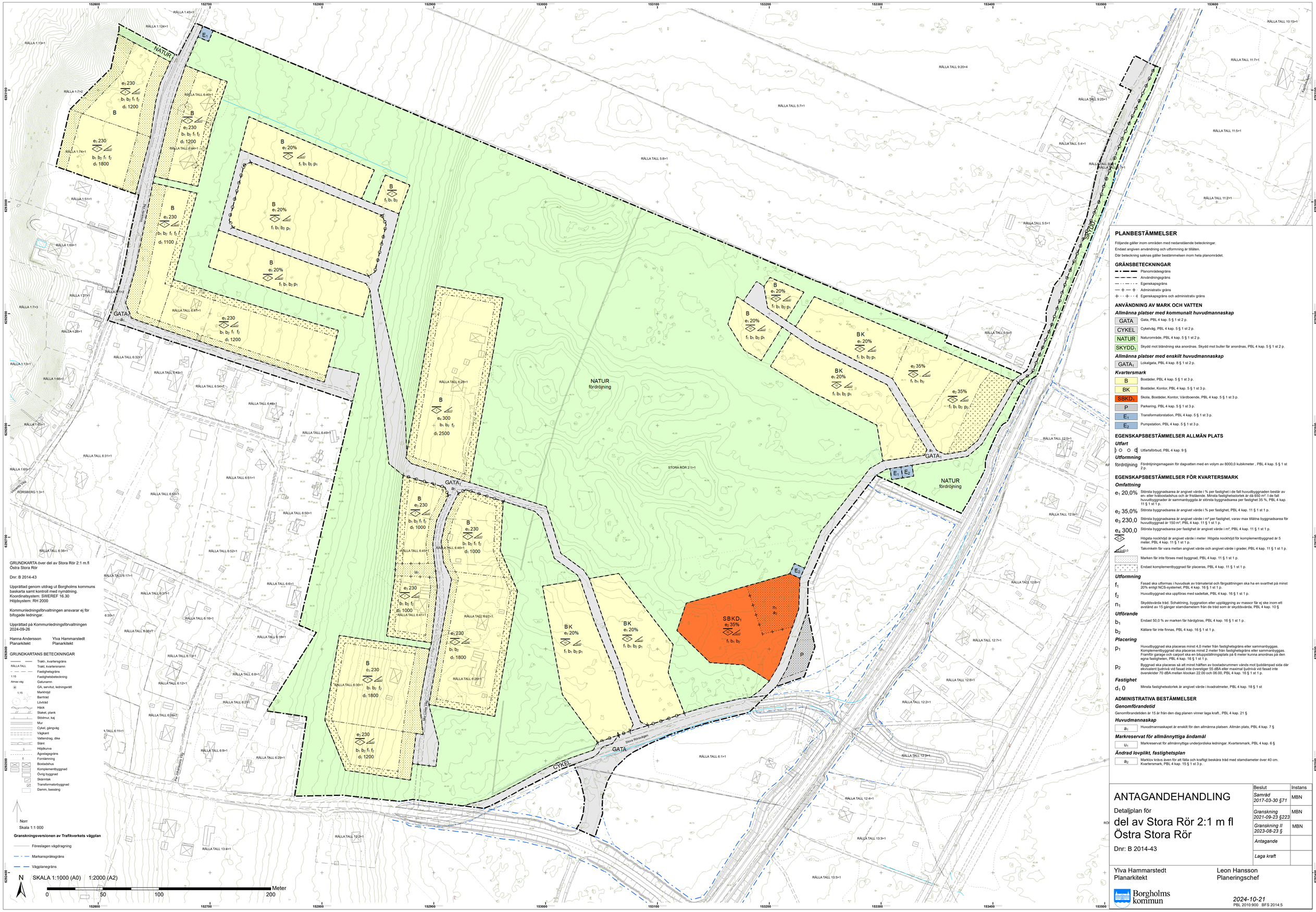

GRUNDKARTA över del av Stora Rör 2:1 m.fl
Östra Stora Rör

Dnr: B 2014-43

Upprättad genom utdrag ut Borgholms kommuns baskarta samt kontroll med nymätning.
Koordinatsystem: SWEREF 16.30
Höjdsystem: RH 2000

Kommunledningsförvaltningen ansvarar ej för bifogade ledningar.

Upprättad på Kommunledningsförvaltningen
2024-09-26

Hanna Andersson
Planarkitekt

Ylva Hammarstedt
Planarkitekt

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

- Trakt-, kvartersgräns
- RÄLLA TALL — Trakt, kvartersnamn
- Fastighetsgräns
- 1:15 — Fastighetsbeteckning
- Almas väg — Gatunamn
- GA, servitut, ledningsrätt
- 1,15 — Marknivå
- Barrträd
- Lövträd
- Häck
- Staket, plank
- Stödmur, kaj
- Mur
- Cykel, gångväg
- Vägkant
- Vattendrag, dike
- Stäket
- 3 — Höjdkurva
- Ägoslagsgräns
- Fornlämning
- Bostadshus
- Komplementbyggnad
- Övrig byggnad
- Skärmtak
- Transformatorbyggnad
- Damm, bassäng

Norr
Skala 1:1 000

Granskningsversionen av Trafikverkets vägplan

- Föreslagen vägdragning
- Markanspråksgräns
- Vägplanegräns

N SKALA 1:1000 (A0) 1:2000 (A2)
0 50 100 200 Meter

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns
- Egenskapsgräns och administrativ gräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap

- GATA — Gata, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- CYKEL — Cykelväg, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- NATUR — Naturområde, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- $SKYDD_1$ — Skydd mot bländning ska anordnas. Skydd mot buller får anordnas, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Allmänna platser med enskilt huvudmannaskap

- $GATA_1$ — Lokalgata, PBL 4 kap. 8 § 1 st 2 p.

Kvartersmark

- B — Bostäder, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- BK — Bostäder, Kontor, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- $SBKD_1$ — Skola, Bostäder, Kontor, Vårdboende, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- P — Parkering, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- E_1 — Transformatorstation, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- E_2 — Pumpstation, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER ALLMÄN PLATS

Utfart

- Utfartsförbud, PBL 4 kap. 9 §

Utformning

- fördröjning — Fördröjningsmagasin för dagvatten med en volym av 8000,0 kubikmeter , PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Omfattning

- e_1 20,0% — Största byggnadsarea är angivet värde i % per fastighet i de fall huvudbyggnaden består av en- eller tvåbostadshus och är fristående. Minsta fastighetsstorlek är då 650 m². I de fall huvudbyggnader är sammanbyggda är största byggnadsarea per fastighet 35 %, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e_2 35,0% — Största byggnadsarea är angivet värde i % per fastighet, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e_3 230,0 — Största byggnadsarea är angivet värde i m² per fastighet, varav max tillåtna byggnadsarea för huvudbyggnad är 150 m², PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e_4 300,0 — Största byggnadsarea per fastighet är angivet värde i m², PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- Högsta nockhöjd är angivet värde i meter Högsta nockhöjd för komplementbyggnad är 5 meter, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- 15,0 — Takvinkeln får vara mellan angivet värde och angivet värde i grader, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- Marken får inte förses med byggnad, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- Endast komplementbyggnad får placeras, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Utformning

- f_1 — Fasad ska utformas i huvudsak av trämaterial och färgsättningen ska ha en svarthet på minst 20% enligt NCS-systemet, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- f_2 — Huvudbyggnad ska uppföras med sadeltak, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- n_1 — Skyddsvärda träd. Schaktning, byggnation eller upplåggning av massor får ej ske inom ett avstånd av 15 gånger stamdiametern från de träd som är skyddsvärda, PBL 4 kap. 10 §

Utförande

- b_1 — Endast 50,0 % av marken får hårdgöras, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- b_2 — Källare får inte finnas, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Placering

- p_1 — Huvudbyggnad ska placeras minst 4,0 meter från fastighetsgräns eller sammanbyggas. Komplementbyggnad ska placeras minst 2 meter från fastighetsgräns eller sammanbyggas. Framför garage och carport ska en biluppställningsplats på 6 meter kunna anordnas på den egna fastigheten, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- p_2 — Byggnad ska placeras så att minst hälften av bostadsrummen vänds mot ljuddämpad sida där ekvivalent ljudnivå vid fasad inte överstiger 55 dBA eller maximal ljudnivå vid fasad inte överskrider 70 dBA mellan klockan 22.00 och 06.00, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Fastighet

- d_1 0 — Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i kvadratmeter, PBL 4 kap. 18 § 1 st

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandetiden är 15 år från den dag planen vinner laga kraft., PBL 4 kap. 21 §

Huvudmannaskap

- a_1 — Huvudmannaskapet är enskilt för den allmänna platsen. Allmän plats, PBL 4 kap. 7 §

Markreservat för allmännyttiga ändamål

- u_1 — Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. Kvartersmark, PBL 4 kap. 6 §

Ändrad lovplikt, fastighetsplan

- a_2 — Marklov krävs även för att fälla och kraftigt beskära träd med stamdiameter över 40 cm. Kvartersmark, PBL 4 kap. 15 § 1 st 3 p.

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för

del av Stora Rör 2:1 m fl
Östra Stora Rör

Dnr: B 2014-43

Beslut	Instans
Samråd 2017-03-30 §71	MBN
Granskning 2021-09-23 §223	MBN
Granskning II 2023-08-23 §	MBN
Antagande	
Laga kraft	

Ylva Hammarstedt
Planarkitekt

Leon Hansson
Planeringschef

Borgholms kommun

2024-10-21
PBL 2010:900 BFS 2014:5

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivning för detaljplan för Stora Rör 2:1 med flera, Östra Stora Rör, Borgholms kommun

VOS Vatten och Samhällsteknik AB

2024-10-14

Medverkande

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB:n) har upprättats av Vatten- och Samhällsteknik AB genom Catarina Lund, Olle Eidem och Lars Kylefors i samarbete med tillväxtenheten, Borgholms kommun.

Uppdragsgivare för arbetet med miljöbedömningen är Borgholms kommun genom Ylva Hammarstedt och Ulrika Belsing.

Kvalitetskontroll

Åtgärd	***Namn***	***Datum***
Granskad internt vatten	*Lars Kylefors*	*2015-10-29*
Slutprodukt godkänd	*Catarina Lund*	*2022-08-29*
Revidering	*Catarina Lund*	*2023-02-17*
		2023-04-13
		2023-08-23
		2024-09-23
		2024-10-14

Vatten och Samhällsteknik
www.vosteknik.se. Org. Nr 556449–1446

Kalmarkontoret
Trädgårdsgatan 16
392 49 KALMAR
Tfn 0480-615 00

Jönköpingskontoret
Oxtorgsgatan 3
553 17 JÖNKÖPING
Tfn 036-19 64 80

Innehållsförteckning

INLEDNING 1
Detaljplanens bakgrund och syfte *1*
Miljökonsekvensbeskrivningens bakgrund och syfte *2*
MKB:s innehåll och avgränsning *2*
PLANFÖRSLAGET – NYA BOSTÄDER I STORA RÖR 5
NOLLALTERNATIV 6
FÖRUTSÄTTNINGAR, KONSEKVENSER OCH BEDÖMNING 7
Riksintressen och planer *7*
Kulturhistoriska värden *8*
Naturvärden *10*
Friluftsliv och rekreation *19*
Landskapsbild *22*
Geologi *23*
Vattenmiljö *29*
Hälsa och säkerhet *36*
Miljökvalitetsmål *41*
Miljökvalitetsnormer *43*
SAMMANFATTNING OCH SAMLAD BEDÖMNING 45
UPPFÖLJNING 48
REFERENSER 49

Inledning

Detaljplanens bakgrund och syfte

Syftet med detaljplanen är att skapa ett varierat boendeutbud med en flexibel detaljplan där fokus ligger på att skapa ett naturnära boende med inslag av skola, kontor och vård. Utformningen av tillkommande bebyggelse ska vara väl anpassad till områdets karaktär. Planen syftar även till att förbättra trafiksituationen genom utfartssanering och att förbättra cykelförbindelsen mellan Rälla och Stora Rör som en del av Ölandsleden längs väg 136. Planen syftar också till att möjliggöra för lokalt omhändertagande av dagvatten, att bevara en grön spridningskorridor mellan Ljungheden och Rosti, samtidigt som områdets natur- och rekreationsvärden beaktas och utvecklas.

Planområdet ligger i östra delen av Stora Rör på Ölands västra sida. Samhället ligger 17 km från Borgholm och 13 km från Färjestaden. Kommungränsen mellan Borgholm och Mörbylånga går strax söder om Stora Rör.

Den totala ytan för planområdet är cirka 30 ha stort. Fastigheterna Stora Rör 2:1, Rälla Tall 6:1 och Rälla Tall 9:20 ägs av kommunen. Övriga fastigheter är privatägda.

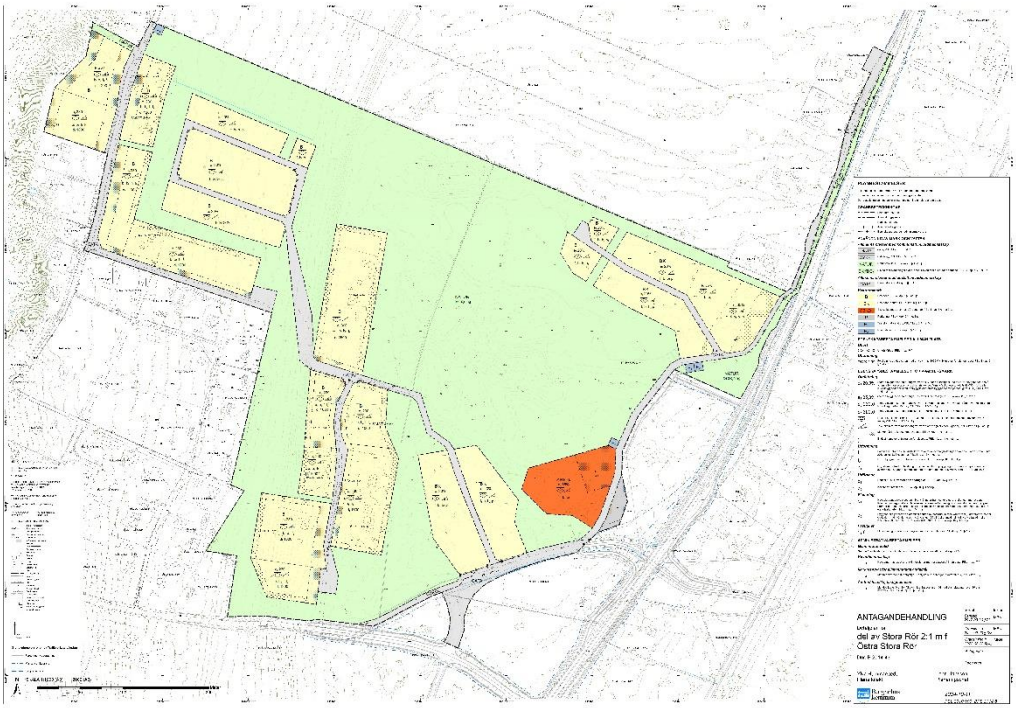

Figur 1 Förslag på ny detaljplan för Stora Rör 2:1 med flera fastigheter.

Miljökonsekvensbeskrivningens bakgrund och syfte

Denna handling är en miljökonsekvensbeskrivning tillhörande miljöbedömningen av *Detaljplan för Stora Rör 2:1 med flera fastigheter, Borgholms kommun.*

Enligt miljöbalken (MB) 6 kap. och plan- och bygglagen 4 kap. 34 § ska en miljöbedömning upprättas för de planer och program vars genomförande innebär påtagliga miljökonsekvenser. Genomförandet av en miljöbedömning innebär flera steg, varav första steget har varit att identifiera och avgränsa relevanta aspekter som sedan tas upp i miljökonsekvensbeskrivningen. Borgholms kommun bedömde initialt i processen att ett genomförande av planförslag kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Miljökonsekvensbeskrivningen ingår i detaljplanens handlingar och har precis som dessa varit föremål för samråd med allmänheten och berörda myndigheter. Samråd och granskning av MKB:n har samordnats med planförslaget. Enligt miljöbalken 6 kap. 11 § är syftet med miljöbedömningen att integrera miljöaspekter i detaljplanen så att en hållbar utveckling främjas.

MKB:s innehåll och avgränsning

Avgränsning sett till miljöaspekter

Enligt MB 6 kap. 12 § ska både konsekvenser, eventuella åtgärder samt rimliga alternativ till förslag på detaljplanen med hänsyn till dess syfte och geografiska räckvidd identifieras, beskrivas och bedömas.

Syftet är att identifiera betydande positiv eller negativ miljöpåverkan som kan antas uppkomma på biologisk mångfald, befolkning, människors hälsa, djurliv, växtliv, mark, vatten, luft, klimatfaktorer, materiella tillgångar, landskap, bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv.

En avgränsning beträffande MKB:s innehåll, omfattning och detaljeringsgrad har enligt MB 6 kap. 12–13 §§ genomförts för nu aktuellt detaljplaneförslag. MKB:n har begränsats utifrån platsens förutsättningar, planens syfte och de miljö- och riskfrågor som har identifierats till att omfatta följande frågor:

- Kulturhistoriska värden
- Naturvärden
- Friluftsliv och rekreation
- Landskapsbild
- Geologi
- Vattenmiljö, inklusive dagvatten
- Hälsa och säkerhet
- Miljökvalitetsmål
- Miljökvalitetsnormer

Motiveringen till avgränsningen till ovanstående punkter är att dessa miljöaspekter bedöms vara de mest relevanta med hänsyn till platsens förutsättningar och den planerade exploateringen.

Strandskydd
Planområdet berörs inte av strandskydd.

Tidsmässig avgränsning
Framtagandet av miljökonsekvensbeskrivningen och detaljplanen sker parallellt. Miljökonsekvensbeskrivningen och detaljplanen har reviderats sedan plansamrådet.

Detaljplanen kommer efter det att den antagits och vunnit laga kraft att gälla så länge den anses vara aktuell och till dess att den upphävs eller en ny detaljplan antas för samma geografiska område.

Detaljeringsgrad vid bedömning
Huruvida miljökonsekvenserna vid ett genomförande av detaljplanen är påtagliga är till viss del en tolkningsfråga, eftersom olika genomföranden är tänkbara inom detaljplanens ramar. Konsekvenserna utreds utifrån att detaljplanen utnyttjas maximalt.

Geografisk avgränsning
Ett genomförande av detaljplaneförslaget medför konsekvenser inte endast inom avgränsningen av detaljplanens yta utan även utanför. Konsekvenserna utanför planområdet kan exempelvis vara påverkan på vattenmiljön, trafik, landskaps-bilden, buller, kanteffekter och fragmentering som ger effekter på djur och växtliv, samt biologisk mångfald.

Redovisning av alternativ
För att belysa de miljökonsekvenser som kan tänkas uppstå beskrivs ett huvudalternativ som är de konsekvenser som kan förväntas vid ett genomförande av detaljplaneförslaget. Ett nollalternativ beskrivs endast kortfattat. Bedömning av konsekvenser för det så kallade nollalternativet speglar den troliga utvecklingen om detaljplanen inte antas.

I den fördjupade översiktsplanen för Rälla, Stora Rör och Ekerum från 2011, finns ett relativt stort antal ytor föreslagna för ny bebyggelse. Efter samrådet reviderades den fördjupade översiktsplanen och flera områden i närheten av det nu aktuella planområdet togs bort. I samband med denna revidering bedömdes frågan om alternativa lokaliseringar vara utredd och att likvärdiga alternativa lokaliseringar saknas.

Förändring av planförslaget sedan samrådet

Sedan planförslaget var ute på samråd 2017 har det reviderats. Den största förändringen är att storleken på planområdet har minskat genom att den norra delen utgått. Se samrådsredogörelsen för en detaljerad redogörelse över vilka förändringar som gjorts av planförslaget sedan samrådet.

Förändringar av planförslaget var föremål för granskning.

Efter granskningen har planförslaget reviderats ytterligare och planen har varit ute på en andra granskning. Skälet till revideringen är att planen ska samordnas med Trafikverkets vägplan för en ny anslutning av Stora Rörsvägen men också på grund av de synpunkter som inkommit från berörda och myndigheter samt inrapporterade fynd av tallticka till artportalen. Som underlag till revideringen av planen har följande utredningar tagits fram sedan den första granskningen.

- Trafikutredning
- Dagvattenutredning (uppdatering)
- Fågelinventering
- Skötselplan för naturmarken
- Geoteknisk utredning
- Inventering av särskilt skyddsvärda träd och tallticka
- MKB:n har reviderats med hänsyn till de nya underlagen och det reviderade planförslaget. Efter granskning II, inför antagande, har planförslaget justerats för att förtydliga kommunens ställningstagande till följd av yttrande som inkommit. Fynd av sandödla har inrapporterats till artportalen och kommunen har låtit utreda förekomsten av sandödla i området. Efter granskning II har följande utredningar tagits fram: Inventering av sandödla samt potentiella livsmiljöer för sandödla
- Kompletterande inventering av särskilt skyddsvärda träd och tallticka

MKB:n har reviderats med hänsyn till de nya underlagen och det justerade planförslaget.

Planförslaget – nya bostäder i Stora Rör

Området planläggs främst för bostadsändamål och naturmark. Detaljplanen uppskattas möjliggöra för mellan 90 och 180 nya bostäder i form av friliggande villor, sammanbyggda en- och tvåbostadshus och flerbostadshus.

Som underlag till planarbetet finns följande utredningar. Se även referenslistan på slutet i denna MKB.

- Skötselplan
- Dagvattenutredning
- Trafikbullerutredning
- Trafikutredning
- Geologiska och geohydrologiska förutsättningar
- Geoteknisk utredning
- Naturvärdesinventering
- Fågelinventering
- Inventering av sandödla samt potentiella livsmiljöer för sandödla

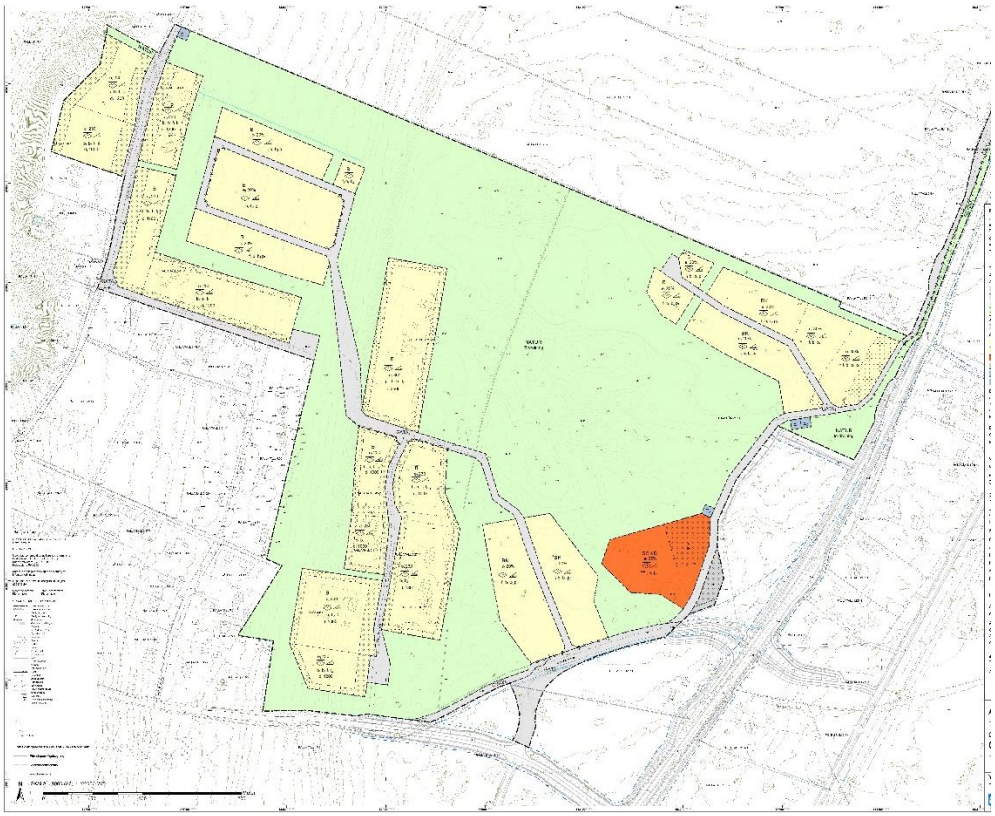

Figur 2 Inzoomad plankarta.

Nollalternativ

Nollalternativet innebär att ingen ny detaljplan upprättas som möjliggör byggande av nya bostäder i Stora Rör.

Nollalternativet innebär att den befintliga tallskogen i stort bevaras och fungerar som ett attraktivt rekreationsstråk. Hur området utvecklas på sikt är svårt att förutsäga eftersom det då saknas en långsiktig strategi. Delar av skogen har värdefulla strukturer och kan med fördel utvecklas till gammelskog men för stora delar, där skogen är yngre, så faller denna inom skogsbruksplanen och kommer avverkas när den är mogen.

Att den befintliga tallskogen bara i stort bevaras beror på genomförandet av Trafikverkets vägplan. Aktuellt planförslag reglerar åtgärder som behöver genomföras till följd av vägplanen oavsett om kommunen planlägger området eller inte. Dessa åtgärder är en parallellväg väster om väg 136 för att kunna leda om trafiken från befintliga fastigheter utmed väg 136 och åtgärder för att klara att hantera dagvatten från väg 136 för att säkerställa att dagvatten från vägen fördröjs och renas i tillräcklig utsträckning.

Om ett genomförande av detaljplanen uteblir, förbättras inte underlaget för befintlig service i Stora Rör, Rälla samt Glömminge som exempelvis butik, skola och kollektivtrafik. Möjligheten för kommunen att erbjuda tomter på pendlingsavstånd från Kalmar minskar i ett läge i närheten av service och regionalt kollektivtrafikstråk.

Förutsättningar, konsekvenser och bedömning

Riksintressen och planer

Detaljplanen redovisar planeringsunderlag som exempelvis riksintressen, planer, analyser och tidigare ställningstaganden som geografiskt sett berör planområdet. I efterföljande avsnitt bedöms endast de planeringsunderlag som bedömts som relevanta för konsekvensbedömningen.

Riksintresse för kommunikation 3 kap MB
Länsväg 136 från brofästet till Borgholm är sedan 2010 ett riksintresse för kommunikation enligt 3 kap 8 § MB. Vägen ska beaktas i planeringen och framkomligheten får inte försämras.

Bedömning
Det är mycket angeläget att Trafikverket genomför planerade åtgärder vid bland annat infarten till Stora Rör. Om inte åtgärderna genomförs riskerar planförslaget att bidra till att framkomligheten på väg 136 försämras och därmed riskerar även riksintresset att påverkas negativt. Se under *Hälsa och säkerhet* nedan.

Riksintresse 4 kap MB
Planområdet omfattas av bestämmelserna i 4 kap 1,2 och 3 § MB. Dessa bestämmelser omfattar hela Öland, som är av riksintresse på grund av sina samlade natur- och kulturvärden. Exploatering och andra ingrepp i miljön får inte påtagligt skada dessa helhetsvärden. Om det finns särskilda skäl kan undantag göras för angelägen tätortsutbyggnad i sådana områden om andra alternativ saknas, MB 4 kap 1 §.

Bedömning
Den föreslagna exploateringen bedöms inte påtagligt skada riksintressets helhetsvärden. Exploateringen bedöms vara en angelägen tätortsutbyggnad av Stora Rör.

Översiktsplan
Planförslaget har inte direkt stöd i översiktsplanen från 2002 utan det aktuella området anges som *Fördjupningsområde*. Det anges även att det är av största vikt att minska antalet utfarter till väg 136 och att göra de större anslutningarna trafiksäkra.

Fördjupad översiktsplan (FÖP)
Förslaget till detaljplan stämmer överens med den fördjupade översiktsplanen för Rälla, Stora Rör och Ekerum från 2011. Planförslaget motsvarar bebyggelse-område 14 enligt FÖP:en.

I FÖP:en anges att infarten till Stora Rörsvägen (väg 965) ska flyttas 300 m norrut, men i planförslaget föreslås i stället, på inrådan av Trafikverket, att infarten placeras 300 meter söder om nuvarande infart. Det nya läget har valts av Trafikverket av säkerhetsskäl och för att möjliggöra att en ny gång- och cykeltunnel anläggs i befintligt korsningsläge. Ett sammanhängande gång- och cykelstråk kommer skapas mellan Rälla och Stora Rör.

Gällande detaljplan

Det saknas gällande detaljplan inom planområdet. Söder om planområdet finns en detaljplan för bebyggelsen utmed Almas väg.

Kulturhistoriska värden

Kulturhistoria

Stora Rör ligger i höjd med Revsudden norr om Kalmar och här är avståndet över vattnet till fastlandet som kortast. Denna sträcka har därför varit en viktig transportled sedan åtminstone 1600-talet och fram tills dess att Ölandsbron byggdes. Under 1800-talet fanns ångbåtstrafik och omkring år 1900 muddrades hamnen och byggdes ut med pirar och kaj. I början av 1900-talet byggdes bland annat gästgiveri och handelsbod i hamnen och längs med kusten söder om hamnen byggdes sommarvillor. Stora Rör blev Ölands andra semesterort efter Borgholm. Under 50-talet startade färjetrafiken mellan Revsudden och Stora Rör och var fram till Ölandsbrons tillkomst, den viktigaste färjeförbindelsen med fastlandet från norra Öland. Idag är hamnen en fritidshamn.

Figur 3 Hamnen med färja i Stora Rör. Historisk bild från Kalmar läns museums arkiv.

Hamnen i Stora Rör har fungerat som centrum för samhället och här finns de äldsta husen som tidigare varit magasin, gästgiveri och handelsbod. Numera är hamnmagasinen café och butik sommartid.

Förutom de kommersiella byggnaderna i hamnen har bebyggelsen kommit till som fritidshus under olika perioder från sent 1800-tal och fram till 2000-talet. De äldsta sommarhusen är byggda i badortstidens stil medan de senaste husen har ett modernt formspråk.

Figur 4 Äldre fritidshus av olika storlek på stora naturtomter.

Figur 5 Nya hus med modernt formspråk.

Sydöstra delen av Rällaskogen som ligger inom planområdet har tidigare tillhört Rälla gård och kronoparken Rälla tall. Rälla gård var tidigare en kungsgård.

Fornlämningar

Inom planområdet finns inga fornlämningar registrerade i Riksantikvarieämbetets *Fornsök*.

Ett flertal stenmurar finns som följer bygränser och fastighetsgränser. De flesta murar har tillkommit under 1800-talets skiftesuppdelning och markerar

ägogränser. Stenmurar har ett generellt biotopskydd enligt miljöbalken och är även skyddade enligt kulturminneslagen.

Bedömning
Enligt den fördjupade översiktsplanen bör äldre bebyggelse inte införlivas i nyare strukturer.

Den nya bebyggelsen utgörs i huvudsak av separata områden vilket är positivt och minskar påverkan på upplevelsen av den befintliga bebyggelsen. Graden av exploatering bedöms som relativt låg och den nya bebyggelsestrukturen har anpassats till befintliga vägar och stigar inom området. Rekommendationer om bebyggelsens utformning finns i planbeskrivningen och som planbestämmelse för att den nya bebyggelsen och tomterna ska anpassas till befintlig bebyggelse och till naturen.

Naturvärden

Naturvärdesinventering NVI
En naturvärdesinventering, samt inventering av insekter och kärlväxter, har gjorts av Ecocom för ett område som omfattar planområdet och ett område utanför planområdet, *Inventering av naturvärden, insekter och kärlväxter vid Stora Rör 2015, Ecocom*. Naturvärdesinventeringen består dels av ett förarbete där kända värden gås igenom, inklusive utdrag från Artdatabanken, och en inventering i fält. Analysen visar att större delen av inventeringsområdet omfattas av Rällafältet. Rällafältet har klass 2 i naturvårdsplan för Öland och är ett stort isälvsfält med mäktiga sand- och gruslager. Nedanför landborgsbranten finns ett läckage av grundvatten och värdefulla sumpskogar. Rällafältet har höga botaniska och entomologiska värden. Landborgsbranten och området närmast nedanför ingår i flera olika typer av värdeobjekt som nyckelbiotoper, naturvärdesobjekt och biotopskydd. Objekten har fått högsta klass i våtmarksinventeringen och sumpskogsinventeringen. Naturvärdesinventeringen har genomförts enligt svensk standard för naturvärdesinventering, NVI (SS 199000:2014 samt SIS-TR 199001:2014 på fältnivå). Enligt rapporten från inventeringen berörde samrådsversionen av planområdet två av de identifierade naturvärdesområdena, område 4. Tallskog och område 5. Ljunghed. Område 6 Landborgsbranten ligger strax väster om planområdet. Område 5 och 6 ingår i naturreservatet Rälla-Ekerum, som bildades 2020. Efter samrådet har planområdet reviderats och därmed berörs inte något av de identifierade naturvärdesområdena av planområdet.

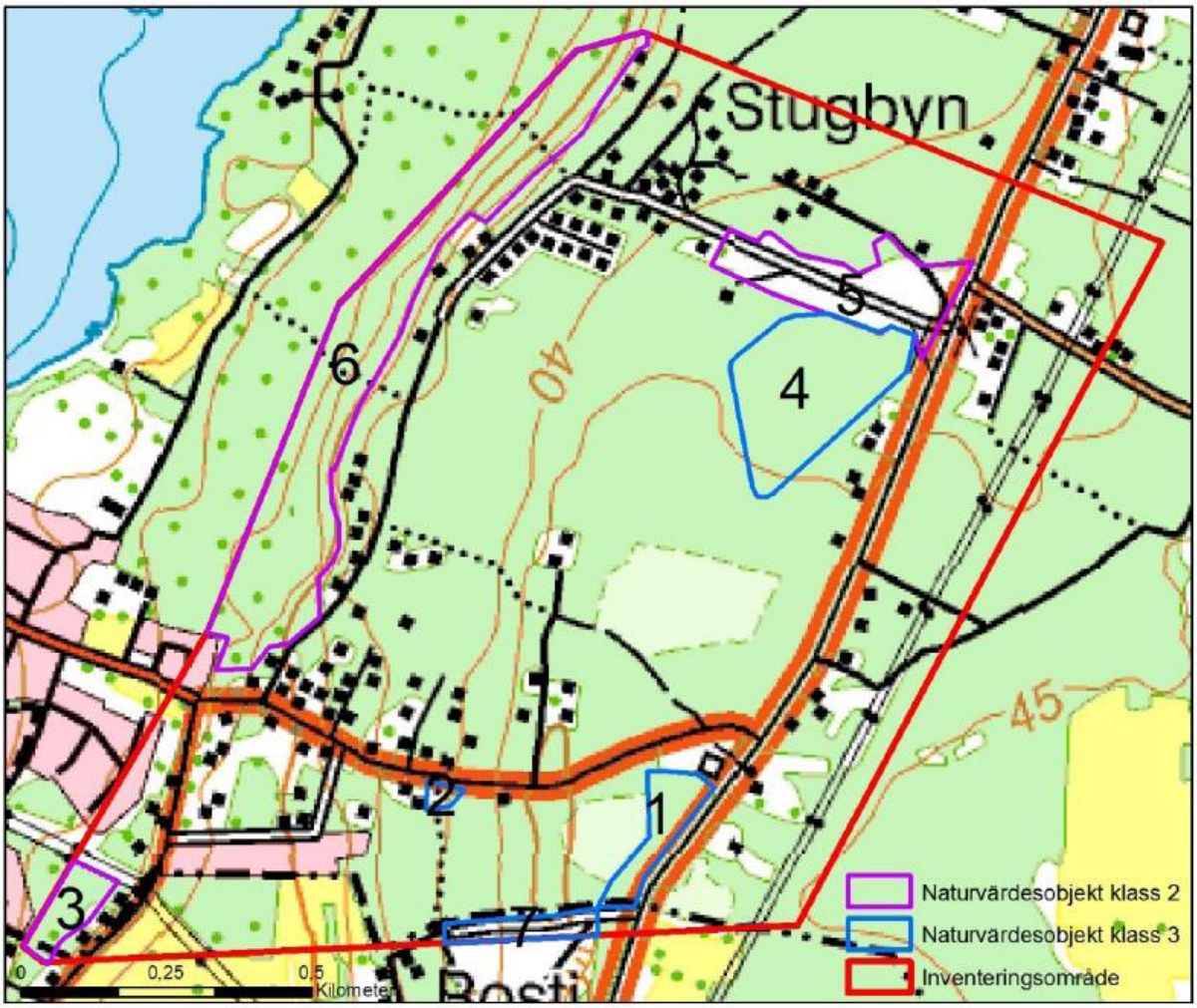

Figur 6 Naturvärdesobjekt som identifierades vid fältinventeringen i inventeringsområdet vid Stora Rör 2015. Figur: Ecocom.

Område 4. Tallskog

Område 4 har påtagligt naturvärde, klass 3. Området består av likåldrig tallskog med jämt utställda träd i åldern 70–90 år. Här finns ett flertal fynd av den rödlistade arten ryl, objektets naturvärde är i stort sett knutet till ryl, som är rödlistad med kategorin starkt hotad (EN).

Figur 7 Ryl, foto: Ecocom

Område 5. Ljunghed

Område 5 har högt naturvärde, klass 2. Området är en ljunghed som är en viktig lokal för vildbin och andra blombesökande insekter.

Område 6. Landborgsbranten

Område 6 har högt naturvärde, klass 2. Området domineras av barrskog, vilken delvis är sumpskog och delvis har naturskogskaraktär. Här finns även en ädellövskog i den södra delen av objektet. Landborgsbranten (abrasionsbrant) utgör en unik geologisk struktur i landskapet. De unika geologiska förutsättningarna, med till exempel källsprång och en fuktig miljö, gör landborgsbranten till ett potentiellt mycket värdefullt habitat för många arter. Därför betraktas hela den del av landborgsbranten som ligger inom inventeringsområdet som ett enda objekt.

Figur 8 Källsprång i landborgsbranten

Fördjupad artinventering, kärlväxter

Ecocom har inventerat kärlväxter som omfattas av svenska rödlistan, fridlysning eller är klassificerade som signalarter, se figur 5 i deras rapport och bilaga 3 till rapporten. De flesta av dessa växter återfanns inom naturvärdesobjekten. De på Öland allmänt förekommande signalarterna blåsippa, murgröna samt de rödlistade arterna ask och skogsalm har utelämnats. Kommunen har genomfört en separat trädinventering för att identifiera särskilt skyddsvärda träd, där eventuella fynd av rödlistade träd är inkluderade.

Fördjupad artinventering, insekter

Inventering har skett med insektsfällor inom eller i närheten av planområdet. Under inventeringen observerades 27 arter skalbaggar, 1 art tvåvingar, 36 arter gaddsteklar och 4 fjärilsarter från insektsfällorna. Fyra rödlistade arter (strumpbagge, olivgrön smalpraktbagge och alvarsmalbi) och flera naturvårdsarter påträffades. Faunan var tydligt torrmarkskopplad och av särskilt intresse är även specialiserade solitärbin, som samlar pollen och nektar från enbart en växtfamilj. Solitärbina inom området var knutna till blåklockor, teveronika, fibblor och ärtväxter, men även andra arter är viktiga.

Bedömning NVI

Enligt Ecocoms bedömning domineras det inventerade området (som är större än planområdet), av brukad tallskog och ytor påverkade av bebyggelse och vägar, men områden med höga och påtagliga naturvärden upptar en relativt stor del av arealen. Områdets potential för naturvärden kopplade till insekter bedöms som höga. Flera rödlistade insektsarter och flera naturvårdsarter av insekter har sitt habitat inom eller i närheten av planområdet. Habitat med blomrik torrmark är särskilt viktig att värna, då nektar- och pollenrika områden är ovanliga.

Ecocom föreslår att naturvärdsobjekt med högt naturvärde bevaras i sin helhet. Även de identifierade naturvärdeobjekten med påtagligt naturvärde bör bevaras och åtgärder som kan skada naturvärdena bör undvikas inom dessa objekt. Om åtgärder trots allt måste genomföras inom objektet med påtagligt naturvärde, är det viktigt att dessa planeras så att påverkan på naturvärdena minimeras. För att på sikt bevara värdena i område 2 (Figur 6) behöver någon form av störning/hävd genomföras.

Ecocom föreslår även bland annat att partier med flockfibbla, rotfibbla, gråfibbla och liten blåklocka bör undantas från exploatering om möjligt. Om det inte går, bör bedömning göras på plats om växttäcke kan skrapas upp och flyttas till närbelägen mark innan exploatering. Som alternativ kan torrmarksslänter och partier nyskapas i närheten i samband med exploateringen. En praktisk plan för de blomrika torrmarkerna bör tas fram och följas i samband med en eventuell exploatering.

Fågelinventering

Som underlag till planarbetet har en fågelinventering genomförts av WSP. Totalt observerades 23 arter som bedömdes häcka inom inventeringsområdet. Av dessa var tre arter rödlistade – grönsångare, svartvit flugsnappare och ärtsångare, samtliga i kategorin *nära hotade* (NT) på rödlistan 2020. Ingen art upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 noterades som häckfågel inom inventeringsområdet, men trädlärka och nattskärra bedöms häcka utanför inventeringsområdet och äldre spår av födosökande spillkråka gjordes på en död trädstam inom området.

Bedömning fågelinventering

Sammantaget bedöms varken den nationella eller regionala populationen utav någon av de rödlistade fågelarterna påverkas på betydande sätt vid exploatering inom inventeringsområdet. En lokal påverkan på några av de arter som observerats kan dock uppstå i samband med exploatering, beroende på dess storlek i skala och intensitet. Genom att beakta föreslagna åtgärder kan dessa arter snarare gynnas inom inventeringsområdet. För de så kallade triviala arterna kan lokal påverkan uppstå vid exploatering i området. Då de triviala arter som noterats bedöms som adaptiva i sitt val av livsmiljöer, kan de fortsatt nyttja skog- och

tomtmark både inom och i anslutning till inventeringsområdet utan att det negativt påverkar artens fortsatta ekologiska funktion. Avverkning av träd och röjning av buskar bör göras utanför häckningsperioden (ca 1 april – 15 juli).

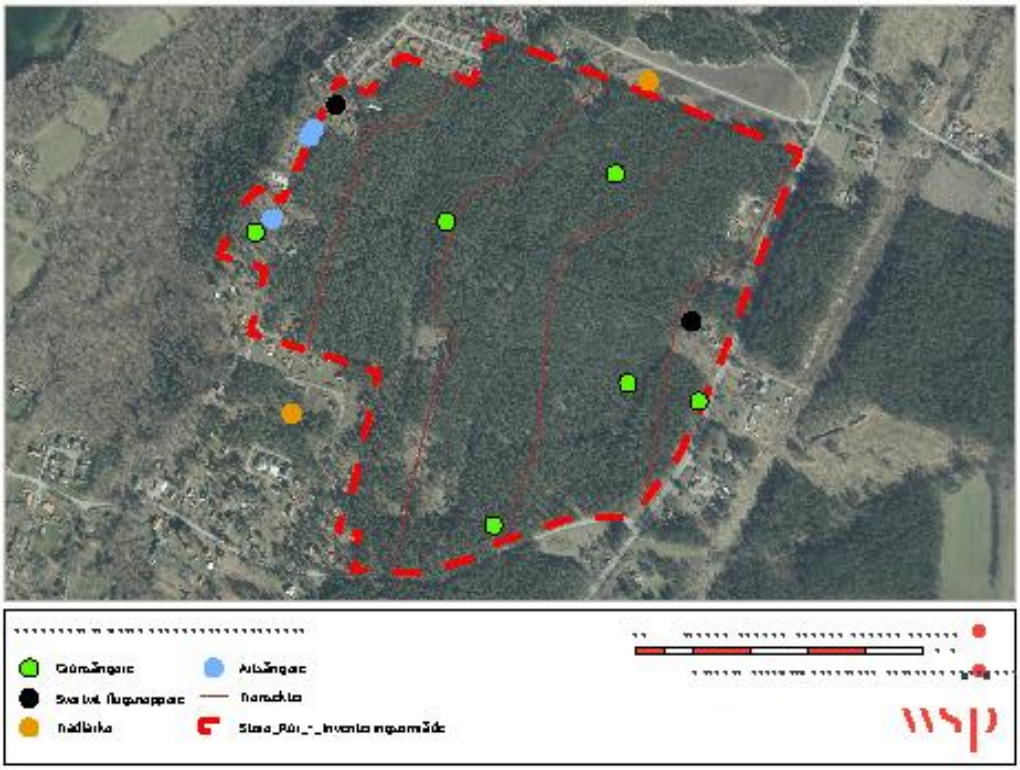

Figur 9 Fågelinventeringens resultat. Källa: WSP 2022-06-30.

Trädinventering

Inrapporterade arter efter granskning

Efter granskning har det rapporterats in 3 fynd av tallticka till Artportalen inom planområdet under 2022.

Inventering av träd som bedömts som särskilt skyddsvärda och potentiellt skyddsvärda

Inrapporterade fynd av tallticka föranledde att kommunen har inventerat området med fokus på tallticka och äldre tallar som kan klassas som skyddsvärda eller särskilt skyddsvärda. Talltickan återfanns vid sidan av ett antal hålträd och äldre tallar. De tallar som kommunen har bedömt som särskilt skyddsvärda eller potentiellt särskilt skyddsvärda har mätts in. Inventeringen följde *Standard för trädinventering i urban miljö, version 3.0, Svenska trädföreningen.* Stamdiameter mättes med diametermåttband (D-tejp). För att klassas som ett särskilt skyddsvärt träd enligt åtgärdsprogrammet för särskilt skyddsvärda träd, Naturvårdsverket, måste något av nedan kriterier uppfyllas.

Jätteträd: Levande eller döda träd som är grövre än en meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.

Mycket gamla träd: Levande eller död gran, tall, ek och bok som är äldre än 200 år. Övriga trädslag som är äldre än 140 år.

Grova hålträd: Levande eller döda träd som är grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstammen.

För att klassas som ett skyddsvärt träd måste följande kriterier uppfyllas.

Stamdiameter: Stammen måste vara grövre än 80 cm i diameter.

Hålträd: Träd som är grövre än 40 cm i diameter med utvecklad hålighet i huvudstammen.

Övriga skyddsvärda träd som har pekats ut är träd som har närvaro av rödlistade arter, vilket i det här fallet är tallar med tallticka. Talltickan är klassad som nära hotad (NT) och växer endast på gamla tallar som är över 100 år gamla.

Bedömning trädinventering

Gamla träd är viktiga karaktärsgivande inslag i hela planområdet och ska behållas om det är möjligt. Kommunen har eftersträvat att gamla träd och hålträd sparas. Planförslaget är utformat så att tallar med arten tallticka ligger inom område för natur och påverkas inte av planförslaget. För att ta ner träd som är särskilt skyddsvärda krävs samråd med länsstyrelsen enligt miljöbalkens 12 kapitel 6 §. Blivande fastighetsägare behöver informeras om att de har särskilt skyddsvärda träd på sin fastighet och vilka regler som gäller för dessa träd. Vid eventuell avverkning inom området, särskilt äldre träd, är det positivt om den döda veden kan placeras i anslutning till något av de identifierade naturvärdesobjekten. .

Sandödleinventering

WSP utförde under 2024 en sandödleinventering på fastigheten Borgholm Stora Rör 2:1, *Inventering av sandödla samt potentiella livsmiljöer för sandödla på fastigheten Borgholm Stora Rör 2:1, 2024-06-25, WSP*. En GIS-analys utfördes där potentiella miljöer som äggläggningsplats, jaktmiljö eller spridningsstråk identifierades.

För att stödja kartläggningen för passande livsmiljöer för sandödlan gjordes även ett utsök i Artportalen efter så kallade följearter som trädlärka, backsvala, taggbock, skogsödla och hasselsnok. Endast taggbock fanns inrapporterat sen tidigare inom inventeringsområdet.

Ett tidigt fältbesök utfördes under 2024-02-23 för att identifiera passande inventeringslokaler. Lämpliga lokaler är områden med öppen sand med företrädelsevis låg eller ingen krontäckning.

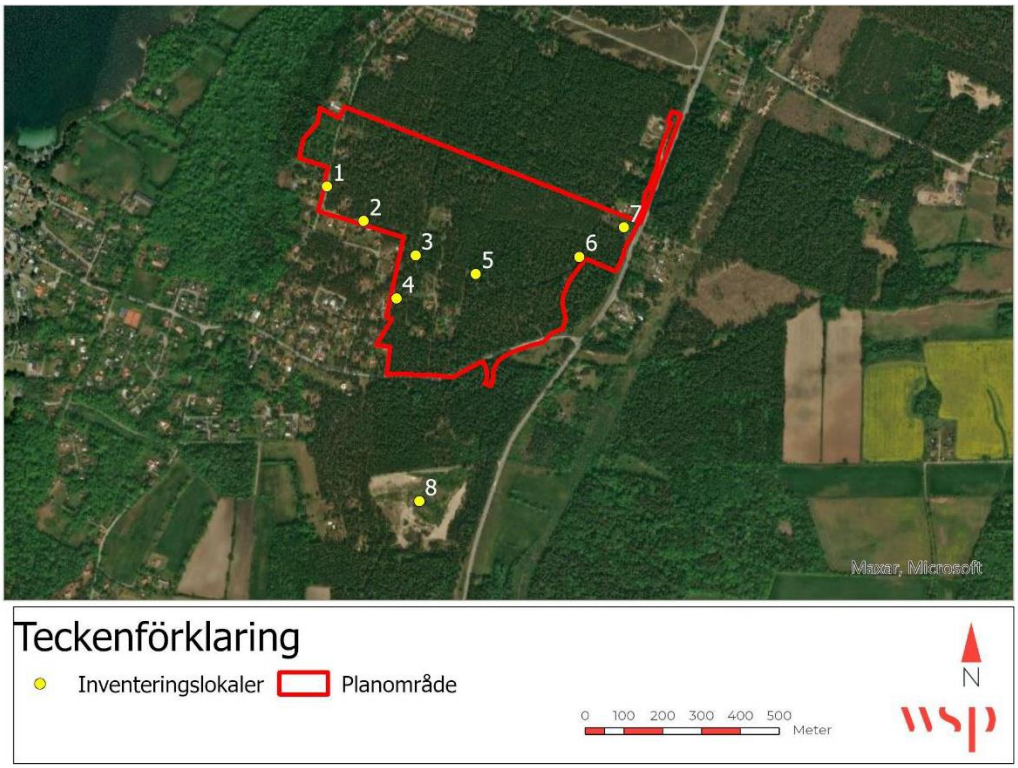

Figur 10 Inventeringslokaler som besökts i fält. Varje punkt representerar ett större inventerat område. Källa WSP: 2024-06-25

Inventering i fält utfördes 2024-05-03 och 2024-06-05 och följde metoden som beskrivs i Naturvårdsverkets *Manual för uppföljning i skyddade områden – skyddsvärda däggdjur samt grod- och kräldjur Version 4.0 (2010)*. Lämpliga miljöer genomsöktes efter sandödla i ca 45 min. Samtliga lokaler besöktes vid båda inventeringstillfällen. Vädret var vid båda besöken soligt till halvklart med svag vind och runt 15°C vid första besöket och runt 20°C vid andra besöket.

Bedömning sandödleinventering

Inga sandödlor kunde observeras under fältbesöken. Förutsättningarna för inventeringen bedömdes som väldigt goda, både med avseende på väder och yttre förutsättningar. Sammantaget bedöms det vara osannolikt att sandödla förekommer i det inventerade området.

Skötselplan

Kommunen har tagit fram en skötselplan, daterad 30 september, för naturmarken inom planområdet inför kommande exploatering. Naturmarken är indelad i två skötselområden som redovisas i Figur 11. Målet är att bevara och stärka naturvärdena och utveckla rekreationsvärden och biologisk mångfald efter exploatering. De generella riktlinjerna för skötseln inom området anger att målet med naturmarkens skötsel är att åstadkomma en flerskiktad och luckig tallskog

med inslag av ek. I skogen ska det finnas större gläntor med öppen sand eller florarik vegetation. Kontinuerlig skötsel består av att vid behov röja i trädskiktet för att gynna äldre och spärrgrenig tall, ek och blommande buskar och träd. Floran i de öppna områdena ska innehålla torrängsväxter som är nödvändiga för hotade pollinerande insekter, så som fibblor och blåklocka. I områden ska marken formas så att sydsluttningar bildas, antingen genom små kullar eller genom att man tar bort översta jordlagret och skapar en mindre solbelyst brant. Fortsatt kontinuerlig skötsel ska inriktas mot att hindra igenväxning i öppna gläntor. I området finns död ved i olika former, främst i solbelysta ställen. Den döda veden kan vara formad på ett sätt som informerar besökare om den döda veden som boendesubstrat för solitära bin. Stigar ska löpa genom området och vara tillgängliga. För att inte störa häckande fåglar ska avverkning av träd och röjning av buskar ske utanför fåglars häckningsperiod (1 april – 15 juli).

Figur 11 Illustration med förslag på gestaltning av bostadsområden och naturmark. Området är indelat i två skötselområden, ett för sandblottning (1) och ett skogsområde (2). Illustrationen visar ett större område än vad som ingår i skötselplanen.

Bedömning naturmiljö
Vegetationen som är knuten till källorna/källsprången och den fuktiga miljön inom område 6 (Figur 6), är beroende av grundvattenflödet från de östra delarna av Rällafältets isälvsavlagring. Grundvattenuttaget i vattentäkten öster om väg 136 har troligtvis åtminstone periodvis påverkat vegetationen längs landborgsbranten och naturintresset har i detta fall fått vika i förhållande till vattenförsörjningsintresset och det förhållandet att en del av det grundvatten som naturligt strömmar västerut i stället tillgodoses i vattentäkten. Eftersom vattentäkten är etablerad och tillståndsgiven sedan lång tid bedöms nuvarande förhållanden i stor utsträckning vara anpassade utifrån etablerade förutsättningar. På grund av detta är det viktigt att inte ytterligare minska sumpskogarnas grundvattenförsörjning genom hårdgörning av mark och bortledning av dagvatten från området. Vid en exploatering bör därför dagvattnet återinfiltreras inom området.

Graden av exploatering bedöms som relativt låg och den nya bebyggelse-strukturen har anpassats till naturmarken genom att den naturmark som blir kvar i stora delar blir sammanhängande, vilket gynnar spridning av växter och djur.

Om möjligt bör lokalgatorna få samma naturliga karaktär som befintliga vägar inom området. Det är viktigt att vegetationen och träden inom naturområdena skyddas i samband med exploateringen av området.

Se även de separata bedömningarna ovan för fåglar, träd och sandödlor.

En skötselplan har tagits fram, se ovan under rubriken *Skötselplan*.

Friluftsliv och rekreation

I den fördjupade översiktsplanen beskrivs konsekvenserna för grönstrukturens sociala värden på följande sätt.

I Rällaskogen har det lokala friluftslivet ett starkt intresse och området är välbesökt. Skogen har stora friluftsvärden och används ofta som strövområde, för motion (jogging och skidåkning), rastning av hundar och för bär- och svampplockning. Förutom dagsbesökare och turister använder även skola, barnomsorg och olika organisationer skogsområdet. Skogen är lättillgänglig och framkomligheten i delar av terrängen är mycket god, särskilt i jämförelse med närliggande lövskogsområden, vilka ofta har ett snårigt buskskikt. Närmast liggande naturområden i Borgholms kommun med likvärdiga kvaliteter för friluftsliv är skogarna i Böda kronopark och Slottsskogen.

Rällaskogen har stora naturkvaliteter i ett varierande landskap delvis med rika möjligheter till naturupplevelser, vilket gäller även för Stora Rör. Till

upplevelsevärdena kan utblicken från branten över skogen mot Kalmarsund räknas och avsaknad av buller från större vägar och tät bebyggelse.

Stigsystemet är välutvecklat och ett flertal lämpar sig även för rullstolsburna och cykeltrafik (dagtid). Utbyggnaden i Stora Rör medför att skogen fragmenteras (södra Rällaskogen). Området fungerar som närnaturområde för Stora Rör. Stora delar av skogsområdet har bedömts inneha olika typer av upplevelsevärden.

Två större skogsområden i Rällaskogens norra del har bedömts inneha särskilt höga upplevelsevärden och viktiga stigsystem. Utpekade är tallskogsområdet sydväst om Rälla gård och lövskogarna närmast Kalmarsund1. Flera boende i fördjupningsområdet kan ge fler människor tillgång till Rällaskogens unika kvaliteter. Det är därför viktigt att dessa kvaliteter inte byggs bort. Den tätortsnära skogen är en resurs som kan utvecklas i området och nyttjas av både boende och besökare.

Figur 12 Stig/skogsväg i flackt skogsområde öster om landborgsbranten.

[1] Pronatura 2008

Bedömning

Den norra delen av Rällaskogen har bedömts ha ett större värde för rekreation jämfört med den södra delen som ligger inom planområdet. Hela Rällaskogen är produktionsskog och har inte något skydd i dagsläget. När skogen är avverkningsmogen finns risk att den avverkas och om de flesta träd inom ett område har ungefär samma ålder finns risk att rekreationsvärdet går förlorat för lång tid framöver. Om delar av Rällaskogen exploateras är det lämpligt att samtidigt införa någon typ av skydd för de delar som avses sparas för rekreation.

Den nya bebyggelsen berör inte några utpekade naturvärdesobjekt. Graden av exploatering bedöms som relativt låg och den nya bebyggelsestrukturen har anpassats till naturmarken genom att den naturmark som blir kvar i stora delar blir sammanhängande. Anpassning har även skett till befintligt stigsystem.

En skötselplan har tagits fram för naturmarken inom detaljplanen. Skötselplanen omfattar åtgärder som gynnar rekreation och friluftsliv som exempelvis ökad tillgänglighet inom vissa områden.

Om möjligt bör lokalgatorna få samma naturliga karaktär som befintliga vägar inom området. Det är viktigt att vegetationen och träden inom naturområdena skyddas i samband med exploateringen av området.

Landskapsbild

Landskapet inom området präglas av de geologiska förutsättningarna och av kulturpåverkan. Landborgsbranten som löper i nord-sydlig riktning skapar stora höjdskillnader inom området med slätten nedanför branten i väster och isälvs-avlagringen i öster ovanför branten. Isälvsavlagringen ovanför branten har i vissa delar ett dynlandskap som utgörs av flygsand, men som numera är klätt av vegetation. Isälvsavlagringen som består av sand och grus ger förutsättningarna för vegetationen och den dominerande naturtypen är tallskog. Strax norr om planområdet finns även en ljunghed. Traditionellt har det bedrivits skogsbruk i Rälla Tall under lång tid där skogsområdena har tillhört Rälla gård och kronoparken Rälla Tall.

I isälvsavlagringen och i berggrunden under jordlagret (väster om väg 136), finns grundvatten som läcker ut i branten i form av källor. Detta påverkar också vegetationen och landskapet. Grundvattnet ger förutsättningarna för de våtmarker och sumpskogar med höga naturvärden som finns i branten och strax nedanför.

Figur 13 Ljungheden norr om planområdet.

Bedömning
Planerade utbyggnadsområden förändrar landskapsbilden. Den stora visuella förändringen sker mestadels i skogsmark. Efter samrådet har den norra delen av planområdet ugått, vilket är positivt ur landskapsbildssynpunkt med hänsyn till det öppna landskapet med ljunghed norr om planområdet.

Den nya bebyggelsen utgörs i huvudsak av separata områden, vilket är positivt och minskar påverkan på upplevelsen av den befintliga bebyggelsen. Graden av exploatering bedöms som relativt låg och den nya bebyggelsestrukturen har anpassats till befintliga vägar och stigar inom området.

Bebyggelsen bedöms ha anpassats till dynlandskapet genom att den markanta branten i nordsydlig riktning och höjdpartiet centralt inom området har sparats. Endast en lokalgata sneddar över branten i den västra delen av planområdet. Placeringen i nära anslutning till bebyggelseområden gör att stora delar av slänten ligger orörd inom naturmark. Rekommendationer om bebyggelsens utformning finns i planbeskrivningen samt planbestämmelser för att den nya bebyggelsen och tomterna ska anpassas till befintlig bebyggelse och till naturen.

Geologi

Ett särskilt PM om geologiska förutsättningar tillhörande förslaget till detaljplan för Stora Rör 2:1 m.fl. och denna MKB har tagits fram av Vatten och Samhällsteknik. PM:ets syfte är i första hand att bedömma flygsandformationers värde och risken för planförslagets påverkan på sumpskogars grundvattenförsörjning. I detta kapitel återges huvudinnehållet i PM:et.

Berggrunden
Berggrunden inom planområdet består av sedimentära bergarter och överst under jordlagret finns kalksten, se figur 13. Väster om klinten finns inte någon kalkstensberggrund. Under kalkstenen finns skiffer samt sand- och siltstenslager.

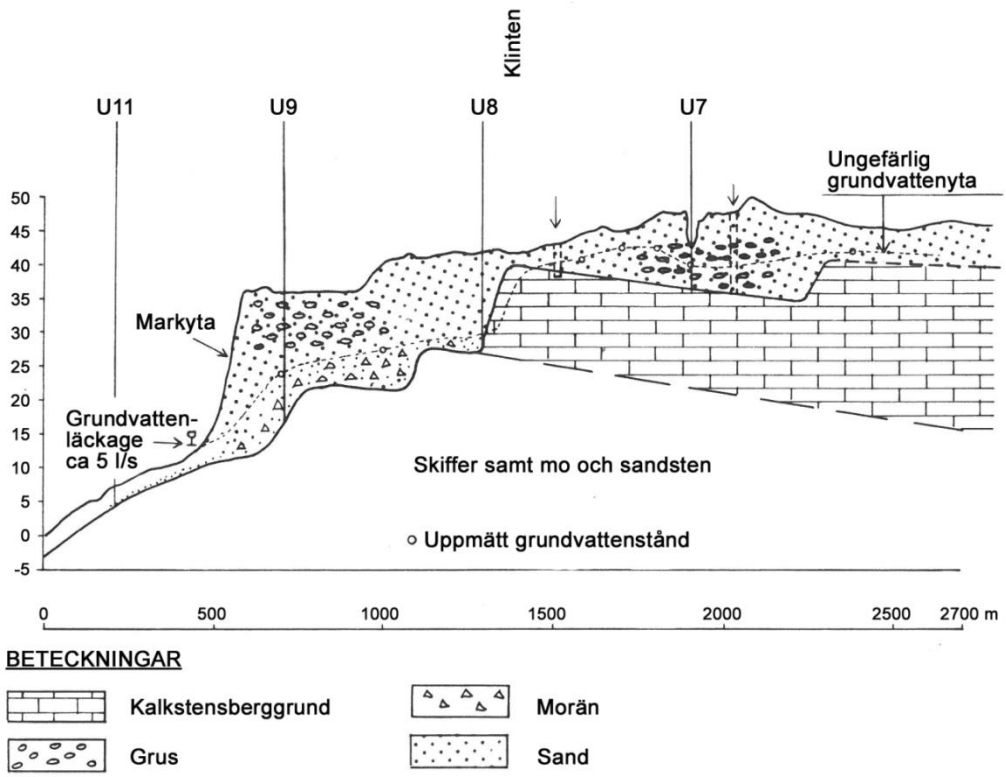

Figur 14 Marksektion genom Rällafältet (K-konsult 1986). Rör U8 ligger strax väster om väg 136 norr om planområdet och rör U9 ligger i stugbyn nordväst om planområdet.

Jordlager

Mellan Rälla och Stora Rör ligger Rällafältet som är en av Ölands största isälvsavlagringar. Avlagringen består mestadels av sedimentära jordarter som sand och grovmo. Isälvsavlagringar är tämligen ovanligt på Öland. De har en stor vattenhållande förmåga och grundvattnet som återfinns i dem är i regel av god kvalité. I Rällafältet finns Rälla vattentäkt som är viktig för Ölands vattenförsörjning.

Isälvsavlagringen är 389 hektar stor och breder ut sig både väster och öster om väg 136. Planområdet ligger inom södra delen av Rällafältet. I figur nedan redovisas en jordartskarta för området.

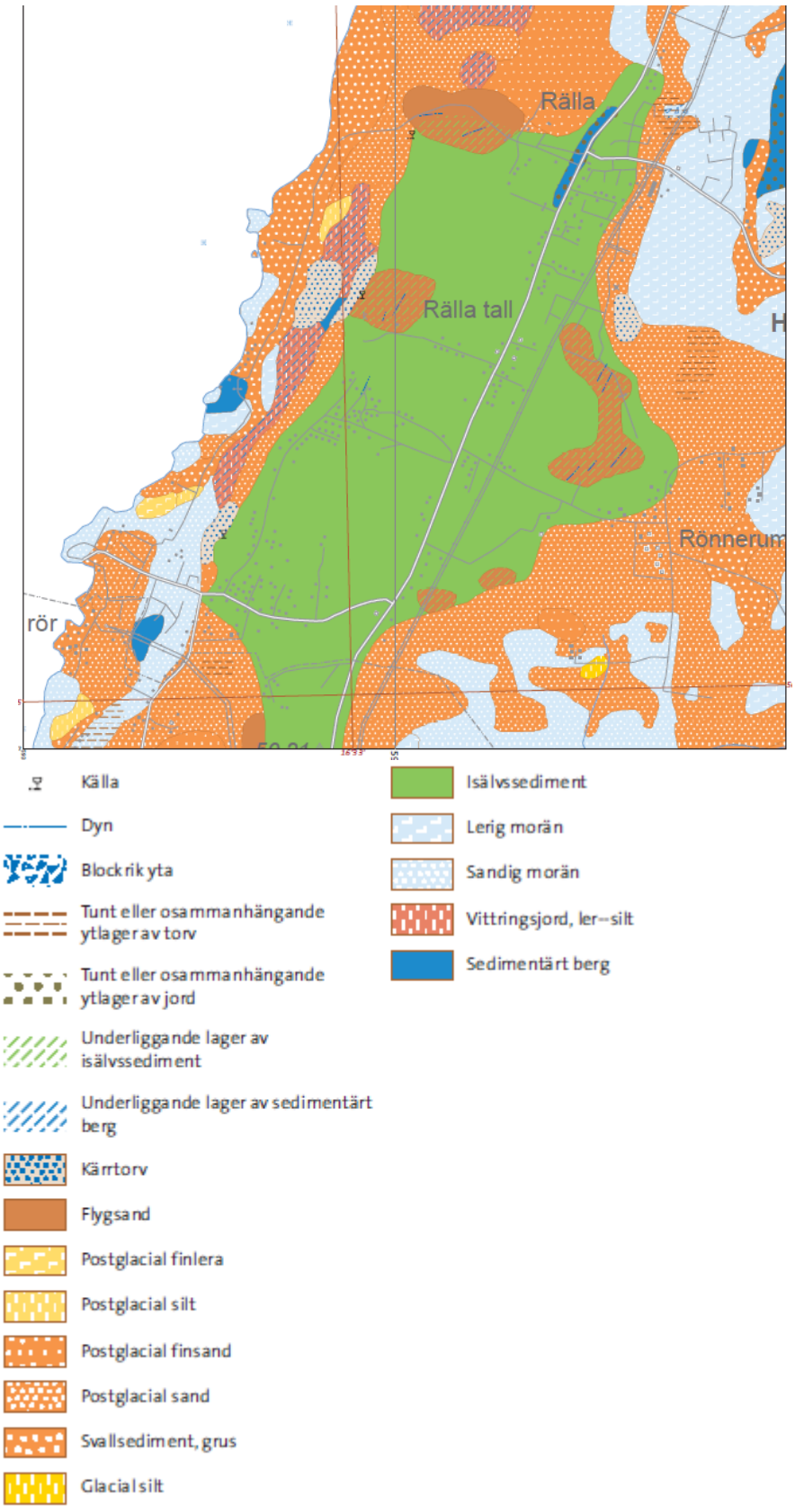

Figur 15 Jordartskartan Källa: SGU

Geoteknisk utredning 2022

Som underlag till planarbetet har en geoteknisk utredning gjorts av Sweco, *Projekterings PM geoteknik, geoteknisk utredning Stora Rör, Öland, Sweco 2022-05-19* och *Markteknisk undersökningsrapport/geoteknik, Geoteknisk undersökning Stora Rör, Öland, Sweco, 2022-05-19*. De geotekniska förutsättningarna i området är goda. Förutsättningar finns för att konstruktioner i huvudsak ska kunna grundläggas på konventionellt sätt, utan några andra förstärkningsåtgärder än utskiftning av ytlig organisk jord.

Geologiska värden

Områdets karaktär med höga geologiska värden med isälvsavlagringar och mäktiga sand och gruslager är för Öland en ovanlig naturmiljö. De geologiska värdena utgörs dock i första hand av avlagringarnas bildning och då främst under marknivå.

De sanddynsformationer som förekommer inom området utgörs till stor del av flygsand, vilken är en mycket homogen jordartsfraktion, som har transporterats och avlagrats genom vinden. Historiskt sett ansågs flygsand som problematiskt då det ofta förstörde åkermark. Därför planterades ofta dessa områden med tall eller strandråg för att binda sanden till marken. Sanddynerna vid Rälla är idag överbeväxta av skog och inga blottade ytor av flygsand förekommer inom området. Sanddynsformationerna är således statiska och ej likt sanddyns-formationerna på till exempel Fårö vilka står under ständig förändring. I den nordöstra delen av planområdet formar flygsanden våglika dyner, se figuren nedan. Trädplanteringar och tät ungskog gör området svårt att överblicka och formationerna är relativt svåra att urskilja på plats, förutom de mest markanta delarna i form av kullar.

Flygsandsfälten inom utredningsområdet bedöms ha ett visst geovetenskapligt värde, men det är framför allt de för Öland ovanliga isälvsavlagringarna under mark som har höga geovetenskapliga värden.

I länsstyrelsens skrift Natur och kultur på Öland från 2001, har detta område givits klass II i en tregradig skala. Ur denna klassning kan bland annat urskiljas beträffande geologi:

Klass I:	Högsta naturvärde. Mycket sällsynta eller unika områden. Unika eller mycket sällsynta geologiska bildningar.
Klass II:	Mycket högt naturvärde. Värdefulla geologiska bildningar.
Klass III:	Högt naturvärde.

Aktuellt område N34 Rällafältet, beskrivs som stort isälvsfält med mäktiga sand- och gruslager och förekomst av strandvallar, strandhak och sanddyner. I väster finns en smal bård av värdefull sumpskog som förses med vatten från flera källor.

Av beskrivningen framgår att de största värdena ligger i isälvsavlagringens lokalisering och former samt sumpskogen i väster inklusive källorna.

Sammantaget bedöms aktuellt områdes geologiska värden främst vara betingade av avlagringens bildning och sammansättning och speciellt sumpskogen vid rasbranten och källorna i väster. Även flygsanddynerna kan anses ha ett geovetenskapligt värde men av något lägre dignitet.

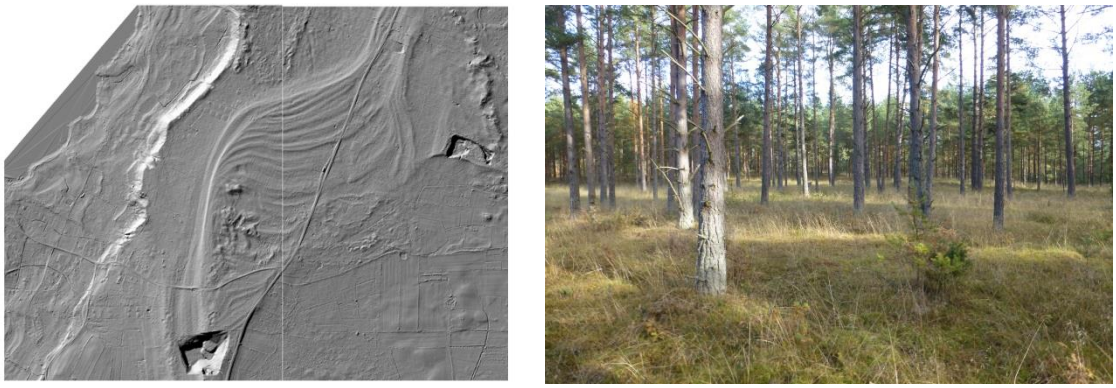

Figur 16 Flygsandsformationer inom utredningsområdet från bearbetad flygscanning och Tallskog inom området med överväxta sanddyner.

Bedömning geologiska värden

Enligt utredningen om de geologiska förutsättningarna bedöms de geologiska värdena kunna bevaras och begränsas om bebyggelsen placeras på lämpligt sätt. Större delen av dynlandskapet har sparats och bebyggelsen bedöms ha anpassats till dynlandskapet genom att den markanta branten i nordsydlig riktning och höjdpartiet centralt inom området har undantagits från bebyggelse. Endast en lokalgata sneddar igenom branten i den västra delen av planområdet. Placeringen i nära anslutning till bebyggelseområden gör att stora delar av slänten ligger orörd inom naturmark. Vid gatans korsning med slänten kommer anpassning till slänten göras genom att marken fylls upp nedanför slänten i stället för att gatan läggs i en skärning genom slänten.

Geohydrologiska förutsättningar och påverkan

Undersökningar visar på att grundvattennivån ligger cirka 13 meter under marknivån i de norra delarna av planområdet och drygt 20 meter under marknivån i de södra delarna. Öster om klinten ligger grundvattennivån betydligt högre, endast cirka 5 meter under marknivån. Den branta stupningen av grundvattennivån väster om klinten tyder på lager av finare fraktioner såsom sand/mo vilket

också undersökningsborrningar ger belägg för. Förutsättningarna för nederbördsvatten att infiltrera marken bedöms dock som mycket goda då de ytliga fraktionerna är av grov karaktär (sand och grus). Även öster om klinten är jordarterna av grov karaktär och vattenförande lager såsom sand/grus förekommer genom hela markprofilen ovanför berg.

Grundvattenströmmen är inom utredningsområdet riktad åt väst till nordväst. Även öster om klinten är grundvattenströmmen riktad västerut trots att berget stupar österut. Klinten utgör således ingen naturlig grundvattendelare mellan den västra och östra delen av Rällafältet, utom i samband med extrem torka och beroende av hur stora uttag som sker i grundvattentäkten. Grundvattenuttaget i vattentäkten öster om väg 136 har troligtvis åtminstone periodvis påverkat vegetationen längs rasbranten och naturintresset har i detta fall fått vika i förhållande till vattenförsörjningsintresset och det förhållandet att en del av det grundvatten som naturligt strömmar västerut i stället tillgodogörs i vattentäkten. Eftersom vattentäkten är etablerad och tillståndsgiven sedan lång tid bedöms nuvarande förhållanden vid rasbranten i stor utsträckning vara anpassade utifrån etablerade förutsättningar.

Vid gränsområdet mellan kustzonen och väster om klinten består de lösa avlagringarna huvudsakligen av moränleror, vilka medger mycket begränsad genomtränglighet av grundvatten. På så sätt tvingas grundvattnet ut genom de porösa jordarterna vid släntfoten av rasbranten. Dessa källflöden markeras av ett relativt brett bälte av källtorv och sumpskog med höga naturvärden längs med en sträcka av cirka 2 km. Tillflödet av grundvatten till sumpskogarna väster om planområdet är elementärt för bevarande av dessa. Vid bebyggelse av villor/flerbostadshus kan grundvattenbildningen i viss mån öka jämfört med nuläget genom att låta nederbörden infiltrera marken via infiltrationsanläggningar. Avrinningen ökar nämligen när nederbörden faller över hårdgjorda ytor jämfört med beväxt mark, då transpirationen står för betydande ”förluster”. På så sätt kan en viss bebyggelse t o m medge ett något högre flöde i källorna, förutsatt att nederbörden som faller över området ej leds bort. Bebyggelse leder dock till en ökad risk för kontaminering av grundvattnet och på så sätt kan även kvaliteten på källvattnet försämras. Begränsas bebyggelse till villor/flerbostadshus utan någon övrig verksamhet så bedöms risken för kontaminering av grundvattnet som liten.

Bedömning Geohydrologiska förutsättningar och påverkan

Vid begränsad och strategisk placering av villor och flerbostadshus bedöms grundvattenförsörjningen till de sumpskogar som förekommer väster om rasbranten inte riskeras. Planförslaget bedöms inte påveka tillförseln av grundvattnet till sumpskogarna negativt.

En planbestämmelse finns om maximal andel hårdgjord yta och att hus ska vara källarlösa. Vid beräkningen av andelen hårdgjord yta bedöms pooler och växttak som hårdgjorda ytor eftersom de förhindrar att dagvatten infiltreras.

Bedömning geologi
Bedömningen för kapitlet om geologi är uppdelad på *Bedömning av geologiska värden* och *Bedömning Geohydrologiska förutsättningar och påverkan,* se ovan.

Vattenmiljö

Rälla vattenskyddsområde
Öster om planområdet, inom Rällafältet, ligger Rälla vattentäkt och vattenverk vars vatten utgör en reserv sommartid. Normalt tar Rälla sitt vatten från Köpingsviks vattenverk utanför Borgholm, men under sommarmånaderna då vattenproduktionen behöver förstärkas tas även vatten från grundvattentäkten i Rälla. Runt vattentäkten, öster om väg 136, ligger dess vattenskyddsområde. Området omfattas av bestämmelserna enligt 7 kap 21§ MB och är uppdelat i en yttre skyddszon och två inre skyddszoner.

Planområdet omfattas inte av gällande vattenskyddsområde för denna täkt.

Förslag på nytt vattenskyddsområde
Ansökan för uppdaterat vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter har upprättats mars 2019. Dessa förväntas antas vid årsskiftet 2023/2024. Planområdet kommer då att omfattas av vattenskyddsområde.

Ett förslag har tagits fram på ett uppdaterat vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter för Rälla vattentäkt. Se *Rälla grundvattentäkt, Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, Borgholm Energi, 2019-2-21, Reviderad 2022-01-13, Vatten och Samhällsteknik AB*. Syftet med uppdateringen är att ge grundvattentillgången ett bättre skydd och möta det ökade vattenbehovet. Utbredningen och skyddsföreskrifterna har anpassats till gällande lagstiftning.

Vattenskyddsområdet är indelat i olika skyddszoner eftersom det behövs olika restriktioner för olika delar av vattenskyddsområdet. En mindre del av planområdet kommer ligga inom den sekundära skyddszonen enligt föreslaget nytt skyddsområde.

Den sekundära skyddszonen har avgränsats för att bibehålla en grundvattenkvalitet av hög kvalitet och uppehållstiden för grundvattentransport är minst 1 år från uttagsbrunnar till yttre gräns eller till aktuell grundvattendelare enligt upprättade strömbilder.

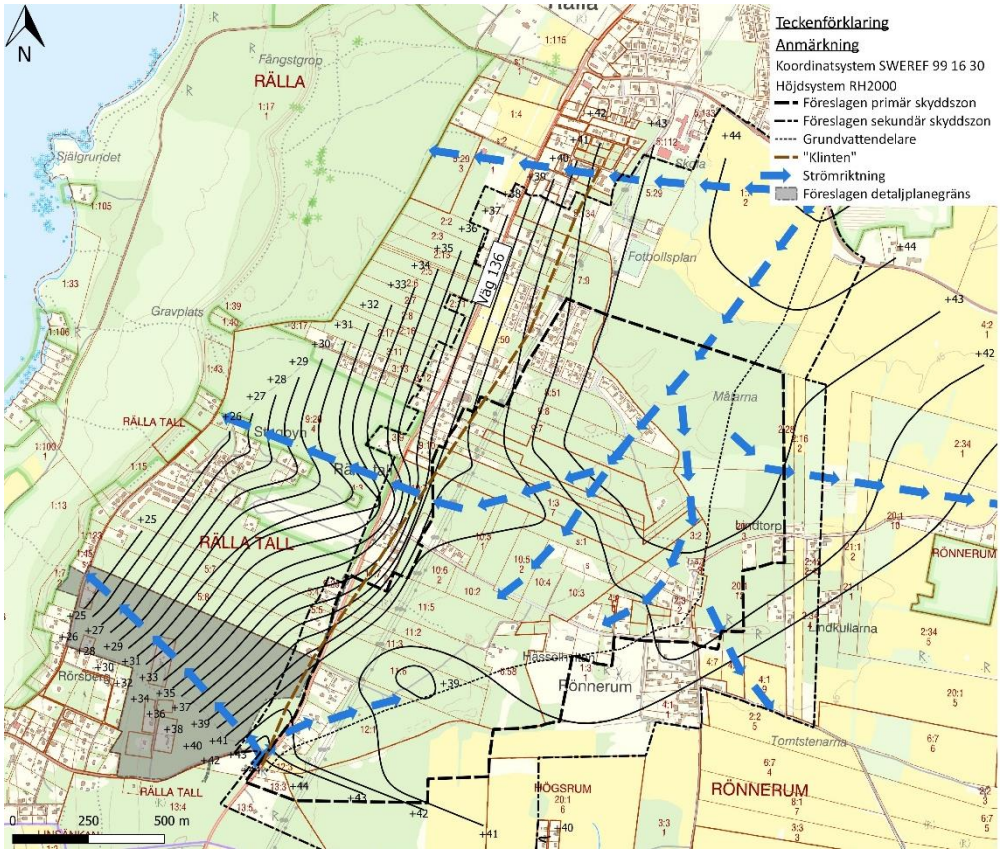

Figur 17 Förslag på nytt vattenskyddsområde för Rälla vattentäkt. Vatten- och Samhällsteknik AB.

Rälla grundvattentäkt klassas som en vattentäkt med mycket högt skyddsvärde. Grundvattenytan ligger cirka 3–5 meter under markytan och där består jorden till största delen av grus och sand. Detta material har extremt hög sårbarhet i områden där sanden inte överlagras av något tätare lager som tex jord med hög mullhalt eller lera. Vissa uttagsbrunnar är utförda i jordlager och vissa är borrade en bit ner i berggrunden, speciellt där denna är påtagligt uppkrossad. I detta fall bedöms kontaktytan mellan grundvatten i jord och berg vara öppen och ingen uttalad skillnad beträffande de olika brunnarna föreligger, tex avseende strömriktningar. De bergborrade uttagsbrunnarna matas via berggrund och sprickor med vatten från överliggande jordlager. Störst matning sker på platser där grovkorniga jordlager överlagrar sprickorna. Uttagsbrunnarna får delvis sitt vatten via sprickor och därför är sårbarheten extremt hög eftersom strömningshastigheten då kan vara ännu högre än i sand/grus.

De risker som man kan reglera genom skyddsföreskrifter är verksamheter och markanvändning inom tillrinningsområdet. Följande befintliga verksamheter/anläggningar som möjliggörs genom planförslaget kan utgöra risker.

- Vägar (vägdagvatten, vägsaltning, farligt gods, olyckor, släckvatten)
- Bebyggelse (värmepumpar, användning av hushålls och trädgårds-kemikalier, uppställning av fordon och fordonstvätt, kommunala avloppsledningar, avfall).
- Markarbeten (schaktning och annan påverkan på markförhållandena så att markens naturliga rening minskar, läckage från fyllnadsmassor, läckage från arbetsmaskiner)

Dessa risker kan delas upp i stor risk, medelstor risk och liten risk enligt nedan.

	Stor risk	Medelstor risk	Liten risk
Vägar	Vägtrafikolyckor	Vägdagvatten	
Bebyggelse	Lagring av petroleumprodukter		
	Avlopp		
		Värmepumpar	
		Uppställning av fordon	
		Fordonstvätt	
			Hushålls- och trädgårdskemikalier
			Avfall
Markarbete		Markarbeten	

Följande föreslagna föreskrifter är de som är mest relevanta för planområdet inom de delar av planområdet som ligger inom vattentäktens skyddszon.

- Bestämmelser gällande hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga varor (tidigare fanns ofta cisterner med villaolja för uppvärmning i bostäder, men numera är detta inte längre så vanligt).
- Nya anläggningar för dagvatten från hårdgjorda trafikerade ytor kräver tillstånd.
- Tvätt av motorfordon och maskiner med avfettningsmedel, bilschampo eller tvättmedel med mera är förbjuden.
- Uppställning av arbetsfordon med en bränsletank större än 100 liter kräver tillstånd.
- Uppställning av tankbilar, tankbilssläp eller andra transportbehållare innehållande hälso- eller miljöfarliga ämnen är förbjudna.
- Upplag av snö som härrör från ytor utanför vattenskyddsområdet är förbjudet.
- Schaktnings-/grävarbeten (som berör en yta >100 m^2 eller till ett djup större än 1 m kräver anmälan till samhällsbyggnadsnämnden (normalt

underhåll av vatten-, avlopps-, fjärrvärme-, el- och teleledningar är undantagna).
- Anläggningar för utvinning av värme och eller kyla ur mark, yt- eller grundvatten kräver tillstånd.

Bedömning vattenskyddsområde

På Öland är det ont om grund- eller ytvatten som kan användas till dricksvatten. Eftersom Rällafältet är en av de största isälvsavlagringarna på Öland är den en viktig faktor i kommunens dricksvattenproduktion, om inte annat som reservvattentäkt om något händer vid kommunens huvudvattentäkt inom Lindby-Solbergafältet.

Detta gör att bland annat befintlig och planerad bebyggelse måste anpassa sig till att grundvattnet i området måste skyddas.

Väg 136 angränsar till planområdet och vägen ligger samtidigt inom föreslagen primär och sekundär skyddszon. Frågan om åtgärder för uppsamling av dagvatten längs med väg 136 och eventuella avkörningsskydd inom vattentäktens skyddszoner blir generellt än mer angeläget med en ökad belastning på väg 136 och bör hanteras i beredskapsplan för vattenskyddet, men hanteras inte inom ramen för detta planarbete förutom vad gäller dagvattnet från den nya gång- och cykeltunneln.

Trafikverket kommer att anlägga avkörningsskydd som en åtgärd inom ny vägplan i området för att minska risken för vattenskyddet. En beredskapsplan kommer även att prioriteras över åtgärder för att samla dagvattnen (den höga kostnaden för täta åtgärder anses inte motiverade enligt Trafikverkets riskanalys).

Baserat på aktuellt underlag finns risk för påverkan på vattentäkten från framför allt väg 136, men också tillkommande exploatering. Särskild hänsyn krävs vid anläggande och hantering av uppkommet dagvatten från den planerade gång- och cykeltunneln vid befintlig infart till Stora Rör. Riskerna avses regleras och hanteras genom upprättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter, samt inom vägplanen för ombyggnationen av väg 136.

Den planerade GC-tunneln under väg 136 ingår inte i planområdet utan omfattas av Trafikverkets vägplan. Dagvatten från denna gång- och cykeltunnel kommer dock kommunen att ansvara för och det kommer att infiltreras inom planområdet. Det dagvatten och grundvatten som hamnar i GC-tunneln anses inte vara särskilt förorenat då det enbart är dagvatten från Stora Rörsvägen och grundvatten från GC-tunneln. Det är en ytterst liten sträcka där vatten från väg 136 kan rinna in i porten.

Se även under *Miljökvalitetsnormer* för vatten.

Områdets betydelse för framtida vattenuttag

Inom Rällafältet väster om klinten stupar grundvattenytan mot väster och ligger djupt, ca 10–15 meter under markytan. Klinten ligger dold i marken ungefär vid väg 136. Det grundvattenförande lagret är uppbyggt av sand och hårt packad morän. Se marksektionen genom Rällafältet under *Geologi*.

Bedömning av områdets betydelse för framtida vattenuttag

Det saknas förutsättningar för uttag av betydande grundvattenmängder ur västra delen eftersom grundvattenförande lagrets mäktighet är ganska litet och de vattenförande partierna utgörs av hårt packad morän innehållande material från såväl sandsten som urberg.

Hela akvifären öster om klinten är aktuell som reservvattentäkt. Däremot är möjligheterna att utvinna grundvatten ur akvifären väster om klinten så ogynnsamma att den i dagsläget inte bedöms vara aktuell som reservvattentäkt enligt förslaget till nytt skyddsområde för Rälla vattentäkt.

2017 genomförde SGU undersökningar inom Öland via SkyTEM med avsikt att förbättra kunskapen om de hydrogeologiska förhållandena. SkyTEM innebär att stora områden kan karaktäriseras förhållandevis snabbt. Rälla och Stora Rör ingick bland annat i undersökningen, vilken bedrevs ner till planområdets norra gräns. För att klargöra klintens sträckning och eventuell grundvattendelares sträckning söder om planområdet installerades kompletterande grundvattenrör under sommaren 2021. Genom de data som insamlats av SGU under 2017 tillsammans med befintliga och kompletterande grundvattenrör har en god kunskap gällande kalkstensklintens sträckning, vilken bedöms utgöra grundvattendelare, erhållits. Grundvattendelaren ligger öster om väg 136 fram till befintlig infart mot Stora Rör där väg 136 och grundvattendelare överlappar varandra. Planområdet ligger således väster om grundvattendelaren.

Dagvatten

Dagvatten är dräneringsvatten från husgrunder, regnvatten från tak, avrinning från gator, tomter och grönytor. Dagvatten som uppstår på respektive fastighet kan behöva tas om hand för att inte vatten ska samlas på tomter och riskera att skada husgrunder. Normalt placeras dock byggnader i höjdläge i förhållande till omgivningen för att regnvatten inte ska samlas runt grunden. Om dagvattnet förorenas på fastigheten bör det renas innan det släpps till en recipient i form av dike eller ytvattendrag. Normalt är inte dagvatten från mindre småhusområden särskilt förorenat och vid infiltrering i marken renas dagvattnet på ett naturligt sätt genom nedbrytning av föroreningar eller fastläggning i jordlagret innan dagvattnet når grundvattnet. Rening av vattnet sker även när vattnet blir stående och luftas i öppna diken eller vattensamlingar och när det får svämma ut över marken.

Det saknas dagvattenledningar inom det föreslagna området för ny bebyggelse eftersom området i nuläget består av naturmark. Den nya bebyggelsen planeras att ligga i naturmiljö.

Under samrådstiden har en dagvattenutredning tagits fram*, Dagvatten Stora Rör Lokalt omhändertagande av dagvatten för detaljplan Stora Rör 2:1 m fl Östra Stora Rör 2022-08-24, Structor*. Med hänsyn till att jordlagren i området består av genomsläpplig sand, samt för att minimera påverkan på de hydrologiska förhållanden, föreslås att allt dagvatten som genereras inom området infiltreras i marken genom så kallad lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD.

Utifrån planområdets naturliga höjder har det delats in i fem delområden och för varje delområde har den erforderliga fördröjningsvolymen beräknats och avvattning planerats, se figuren nedan. För större delen av området krävs inga anläggningar för att åstadkomma tillräcklig fördröjningsvolym och infiltration utan det räcker att vattnet leds ut i naturen till naturliga svackor för att avvattningen ska vara tillräcklig. I området längst västerut är infiltrationskapaciteten något lägre och där föreslås att två infiltrationsdammar, ett svackdike och en grund översvämningsyta anläggs. Föroreningsbelastningen i befintlig, samt i planerad situation, har modellerats och uppskattas med modellverktyget StormTac.

Trafikverket ansvarar för vatten som uppstår på och invid väg 136, medan vattnet från gång- och cykeltunneln och övrig mark tas om hand av Borgholms kommun och kommunens VA-huvudman.

Väg 136 ingår inte i planområdet, men eftersom dagvatten kommer att ledas vid höga vattenflöden till planområdet, har föroreningsbelastningen beräknats för cirka 1 km av väg 136. Totalt sett bedöms föroreningsbelastningen bli mindre då den mer trafikbelastade korsningen flyttas längre från planområdet.

Olycksrisken på väg 136 vid planområdet bedöms minska när korsningen med Stora Rörsvägen och väg 136 är ombyggd. Högkapacitetsräcken minskar skadeföljden vid en eventuell olycka. Dagvattnet från den nya GC-tunneln kommer att vara kommunens ansvar och avses att infiltreras på en yta utanför vattenskyddsområdet.

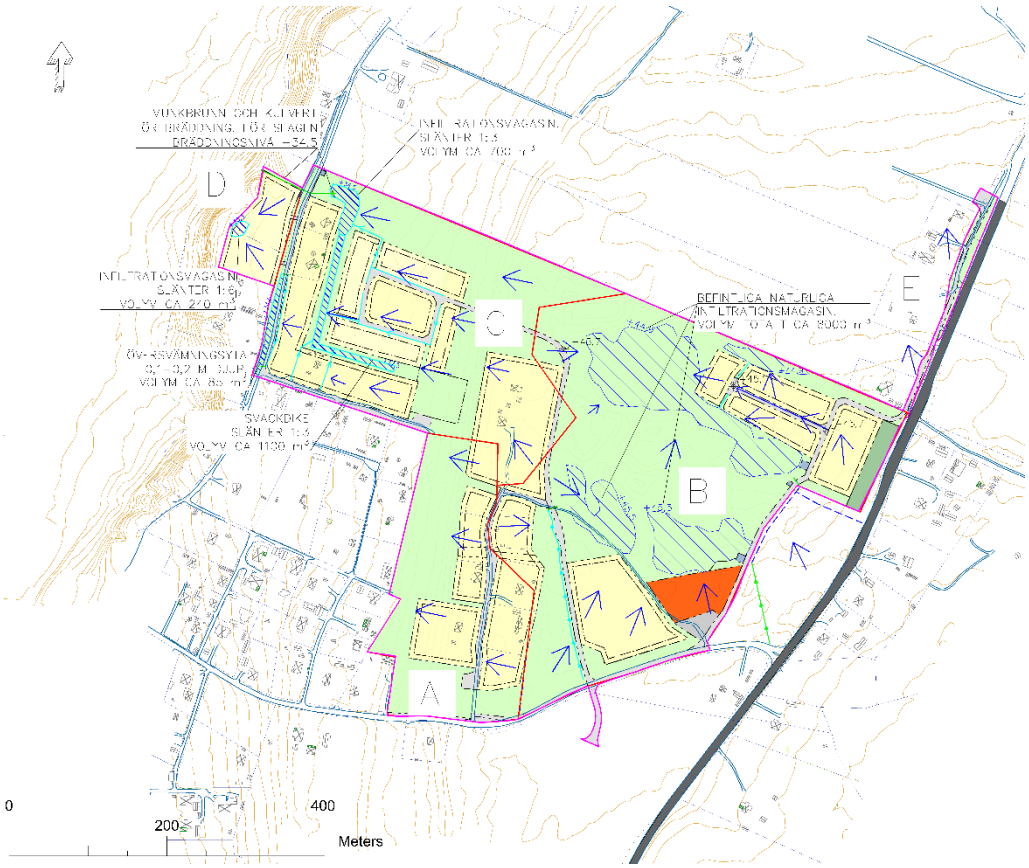

Figur 18 Avvattningsplan, bilaga till dagvattenutredningen. Källa: Structor.

Bedömning

Det föreslagna området för bebyggelse ligger inom Rällafältet som är en isälvsavlagring bestående av grus och sand. Marken är därför mycket genomsläpplig och några problem med lokalt omhändertagande av dagvatten genom infiltration bedöms därför inte uppstå, se jordartskartan ovan under *Geologi*.

Resultatet från Structors dagvattenutredning visar att föroreningsbelastningen från området kommer att öka i samband med exploateringen, men eftersom belastningen fortsatt kommer att vara låg bedöms detta inte påverka förutsättningarna för att kunna uppnå kvalitetskraven för miljökvalitetsnormerna för ytvatten och grundvatten. Sumpskogen och övriga naturvärden bedöms inte heller påverkas negativt.

Den största risken för föroreningsutsläpp till området är utsläpp i samband med någon större olycka på väg 136, men Trafikverkets planerade ombyggnad av korsningen mellan Stora Rörsvägen och väg 136 bedöms minska den risken.

Påverkan på markhydrologin i samband med anläggningsarbeten har utretts. För anläggningsarbeten i samband med byggnation inom planområdet bedöms ingen

nämnvärd påverkan på markhydrologin uppstå eftersom avvattningssystemet ska anpassas för att vara så naturligt som möjligt.

En begränsning av vilket dagvatten som bortleds via ledningar är en del av nutida dagvattenstrategi där målet ofta är att inte öka mängder dagvatten/ytavrinning från ett område i samband med en exploatering. I detta fall är det särskilt viktigt och positivt att dagvattnet infiltreras inom isälvsavlagringen eftersom de sumpskogar och våtmarker som finns strax nedanför landborgsbranten väster om planområdet är beroende av det grundvatten som läcker ut i branten.

Se även under *Geohydrologiska förutsättningar och påverkan* ovan.

Hälsa och säkerhet

Trafiksäkerhet

Nuläget

Planområdet gränsar i väster till väg 136 som sträcker sig från Ottenby i söder och upp till Byxelkrok i norr. Vägen är av riksintresse och är mycket viktig för framkomlighet och transporter på Öland.

På väg 136 norr om infarten till Stora Rör var årsmedelsdygnstrafiken ca 7 000 fordon (andelen tung trafik var 8,5 %) vid Trafikverkets mätning 2018. Under några veckor i juli 2018 var andelen fordon/dygn över 17 000. Hastigheten på väg 136 vid planområdet är 80 km/h. Inom planområdet finns några bostadsfastigheter med direktutfarter till väg 136 där hastigheten är 80 km/h. Direktutfarterna innebär en stor trafikfara.

På väg 136 går det relativt täta bussturer mellan Kalmar och Borgholm. Det finns två hållplatser intill planområdet och några turer går ner till Stora Rör.

Det finns ingen cykel- eller gångväg längs med planområdet och inte heller något övergångsställe i närheten. Närmsta gång- och cykelbana är den mellan Högsrumsvägen i Rälla och en mindre utfartsväg ca 450 meter söderut. Vid Rälla finns även det närmsta övergångsstället. Den trafiksäkraste vägen mellan Stora Rör och Rälla är därför genom Rällaskogen fram till detta övergångsställe.

Det finns ett pågående projekt som heter ”Fyr till fyr”. Projektet är ett omfattande arbete med cykelförbindelse mellan norra och södra Öland. Cykeltrafiken leds dels in på mindre trafikerade gator och dels på cykelvägar.

Mellan Stora Rör och Rälla har ett flertal trafikolyckor inträffat längs med väg 136. Närmare 60 % av olyckorna har skett under sommaren då trafikmängden är som störst och intensiteten på och utmed vägen är hög. Den största andelen olyckor är singelolyckor.

Figur 19 Korsningen Stora Rörsvägen och väg 136 och Ölandsleden längs med Vincents väg

Trafikverkets utredning

Trafikverket har tagit fram en vägplan förbi Rälla som tillåter en gång och cykelport vid nuvarande övergångställe vid ICA:s affär. Från denna gc-port föreslår Trafikverket och kommunen en cykelväg på väster sida om väg 136 genom planområdet till Stora Rör och söderut. Trafikverket har utrett möjligheten att anlägga en gc port vid nuvarande korsning för Stora Rör. Syftet är att förbättra en trafiksäker förbindelse mellan samhällerna. Utredningen har lett till att infarten till Stora Rörsvägen kommer att flytta korsningen längre söderut. Trafikverkets vägplan för ombyggnaden av korsningen har varit ute på granskning men är ännu inte fastställd. Som en följd av vägplanen har kommunen tagit fram en Trafikutredning med hjälp av Sweco, se under egen rubrik nedan.

Trafikutredning 2022

Som underlag till detaljplanearbetet har en trafikutredning tagits fram av Sweco 2022-06-20. Uppdraget har varit att redovisa en nulägesbeskrivning, samt ge förslag på lämplig gatustruktur i området baserat på framtida trafikflöden och tidigare synpunkter och erfarenheter från detaljplanearbetet.

Sweco föreslår en gatustruktur som kopplar merparten av den tillkommande trafiken söderut mot Stora Rörsvägen och vidare mot väg 136. Trafikverket planerar här för en ny anslutning av Stora Rörsvägen mot väg 136 med bättre kapacitet och högre trafiksäkerhet än dagens anslutning. I figuren nedan visas den föreslagna trafiklösningen. Planförslaget har justerats något sedan trafikutredningen togs fram.

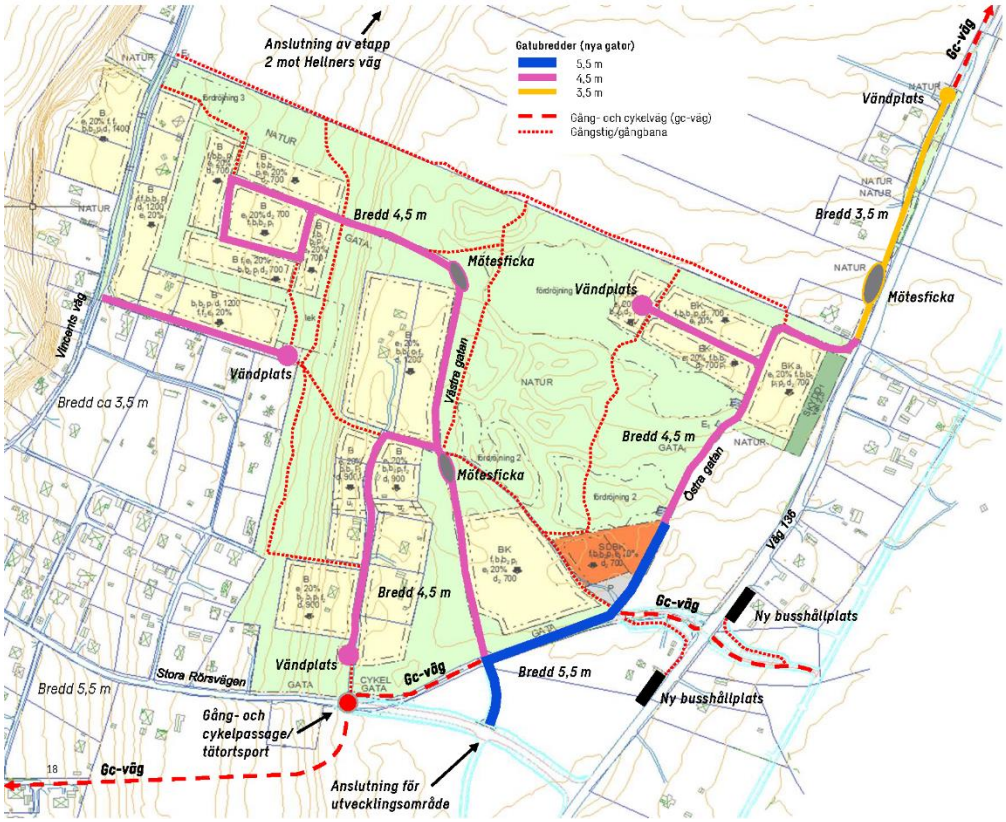

Figur 20 Föreslagen gatustruktur. Källa: Sweco 2022-06-20

Regional transportplan för Kalmar län

I Regionförbundets senaste regionala transportplan för Kalmar län redovisas vilka av Trafikverkets planerade åtgärder som ska genomföras under 2018-2029.

För väg 136 mellan brofästet och Borgholm har man under denna period avsatt totalt 375 Mkr för större investeringar på denna sträcka.

Transporter med farligt gods

Väg 136 väster om planområdet är utpekad som en farlig godsled med ett skydds-avstånd på 30 meter. De flesta av de farliga produkter som transporteras på väg 136 är petroleumprodukter som olja och bensin. Det finns ingen hantering av petroleum inom planområdet, men det finns en risk att ett fordon med farligt gods blir inblandad i olyckor på väg 136.

Bedömning

Väg 136 ugör en tydlig barriär mellan de närliggande samhällena Rälla och Stora Rör, vilket är problematiskt eftersom samhällenas service ligger i Rälla på östra sidan och kusten med de viktigaste turist- och rekreationsområdena ligger väster om vägen.

Enligt den fördjupade översiktsplanen för Rälla, Stora Rör och Ekerum, planeras flera nya områden för bostäder både väster och öster om väg 136 och det nu aktuella planförslaget är ett av dessa områden. Huvuddelen av de planerade bostäderna kommer att ligga väster om väg 136 i Stora Rör, Rällaskogen och Ekerum.

Väg 136 utgör också i sig en trafikfara genom att trafikmiljön på och kring vägen inte är anpassad till mängden fordon och till oskyddade trafikanter.

Genomförandet av planförslaget innebär en ökad trafikmängd på väg 136 och i övrigt inom området. Genomförandet innebär även att fler oskyddade personer tillkommer som måste röra sig i den riskfyllda trafikmiljön på och längs med väg 136.

Planförslaget innebär därmed att det blir ännu mer angeläget att genomföra Trafikverkets planerade åtgärder med bland annat en ny korsning mellan väg 136 och Stora Rörsvägen.

Trafikbuller

Bostäder nära väg 136 är bullerpåverkade och då särskilt sommartid då trafiken är tät och det finns ett behov av att sova med öppet fönster och vistas utomhus. En del befintliga hus norr om planområdet ligger ca 30 meter från vägen.

Från och med 1 juni 2015 gäller en ny förordning om *Trafikbuller vid bostadsbyggande, SFS 2015:216 (ändrad SFS 2017:359)*. Riktvärden gäller för bland annat vägtrafikbuller utomhus vid bostäder.

Enligt förordningen bör buller från vägar inte överskrida 60 dB(A) ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad, och 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå samt 70 dB(A) maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

Om denna ljudnivå ändå överskrids bör minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden och minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dB(A) maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden.

Om ljudnivån på 70 dB(A) maximal ljudnivå ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dB(A) maximal ljudnivå fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.

En bullerutredning har gjorts, *Östra Stora Rör 2:1 m fl, Borgholm Trafikbullerutredning Soundcon 12164, 2017-04-04* samt en revidering efter samrådet 2021-05-24. Fastighetsgränsen för de närmsta planerade bostäderna vid väg 136, ligger cirka 23 meter från vägmitt och fasad på bostadsbyggnad tillåts som närmast 45 meter från

vägmitt. Enligt utredningens ljudutbredningskartor för den beräknade sommartrafiken 2040, beräknas den ekvivalenta ljudnivån ligga lägre än 60 dB(A) på höjden 2 respektive 5 meter med ett bullerplank på cirka 2,5 meter längs med väg 136 vid fastigheten och en sträcka norr och söder om denna. Utan bullerskydd beräknas den ekvivalenta ljudnivån sommartid 2040 överskrida riktvärdet 60 dB(A) på en höjd av 2 respektive 5 meter. Beräkning är även gjord för en bullervall som alternativ till bullerplank.

Planförslaget innebär att kvartersmarken har flyttats västerut jämfört med underlaget till bullerutredningen. En planbestämmelse finns som anger att ”korsmark” och ”p_2 . Byggnad ska placeras så att minst hälften av bostadsrummen vänds mot ljuddämpad sida där ekvivalent ljudnivå vid fasad inte överstiger 55 dBA eller maximal ljudnivå vid fasad mellan klockan 22.00 och 06.00 inte överskrider 70 d BA.”

Bedömning

Planförslaget innebär att riktvärdet för buller klaras genom att det så kallade avstegsfallet användas genom att hälften av bostadsrummen för varje lägenhet orienteras mot en ljuddämpad sida. Som alternativ finns möjlighet att placera ett bullerskydd inom ett område avsatt som SKYDD längs med väg 136. Inom samma område ska bländningsskydd uppföras.

Uteplatser bör anläggas mot väst med skydd av den egna byggnaden alternativt med lokal bullerskärm om inte trädgårdarna medger uteplatser som ligger utanför området som har 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå eller 70 dB(A) maximal ljudnivå.

Komplementbyggnader tillåts inom bullerutsatt område, vilka kan bidra till att sänka bullernivåerna för uteplatser på mark.

Förorenad mark

Det saknas kända potentiellt förorenade områden inom planområdet.

Miljökvalitetsmål

Sveriges riksdag har antagit 16 nationella miljökvalitetsmål med tillhörande preciseringar och etappmål som beskriver den kvalité och det tillstånd för Sveriges miljö, natur- och kulturresurser som är ekologiskt hållbara på lång sikt.

För Kalmar län har det tidigare funnits regionala miljökvalitetsmål. Numera gäller dock de nationella målen med tillhörande preciseringar och etappmål. Miljökvalitetsmålen är vägledande för en långsiktig och hållbar samhällsutveckling. Följande områden finns det miljökvalitetsmål för.

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft.
3. Bara naturlig försurning.
4. Giftfri miljö.
5. Skyddande ozonskikt.
6. Säker strålmiljö.
7. Ingen övergödning.
8. Levande sjöar och vattendrag.
9. Grundvatten av god kvalité.
10. Hav i balans, levande kust & skärgård.
11. Myllrande våtmarker.
12. Levande skogar.
13. Ett rikt odlingslandskap.
14. Storslagen fjällmiljö.
15. God bebyggd miljö.
16. Ett rikt växt- och djurliv.

I denna MKB redovisas endast de miljömål inklusive konsekvenser som bedöms relevanta.

Grundvatten av god kvalitet

Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning, samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Bedömning

Ny bebyggelse planeras inom Rällafältets isälvsavlagring och en mindre del av planområdet längs med väg 136 ligger inom föreslaget skyddsområde för vattentäkten i Rälla. Grundvattnet strömmar åtminstone delvis från vattentäkten och mot planområdet och grundvattenuttaget medför att mindre grundvatten rinner vidare mot de källflöden som rinner ut i landborgsbranten väster om planområdet, vilket kan ha påverkat vegetationen längs landborgsbranten. På grund av detta är

det viktigt att så mycket som möjligt av det dagvatten som uppstår inom området kan infiltreras på platsen.

Levande skogar
Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras, samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas.

Bedömning
Skogsmarken inom planområdet bedöms på kort sikt i första hand ha ett värde som produktionsskog och för rekreation, men långsiktigt även ett värde för biologisk mångfald.

Naturvärdesområden har inventerats och några naturvärdesområden har identifierats i planområdets närhet. Inom ett av dessa naturvärdesområden finns även nyckelbiotoper, naturvärdesobjekt och biotopskydd. Föreslagen bebyggelse berör naturmark och rekreationsområden, men berör inte några identifierade naturvärdesområden.

Ingen övergödning
Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.

Bedömning
Utsläpp av dagvatten från bostadsområden och vägar innebär en påverkan med bland annat gödande ämnen på mark och vatten. För att minimera påverkan är det viktigt att dagvatten omhändertas och renas genom exempelvis infiltration i marken på varje bostadsfastighet. Dagvatten från vägar bör tas omhand utanför föreslaget vattenskyddsområde för Rälla vattentäkt och någon typ av rening rekommenderas för förorenat dagvatten. Under samrådstiden har en dagvatten-utredning tagits fram som visar hur dagvattnet tas omhand. Vägdagvatten från en planerad gång- och cykeltunnel planeras att infiltreras utanför vattenskydds-området.

God bebyggd miljö
Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö, samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Bedömning

Nya bostäder i Stora Rör kan förbättra underlaget för service som butik och skolan i Rälla och Glömminge, samt gynna det regionala kollektivtrafikstråket mellan Borgholm och Kalmar. Placeringen av bostäderna har tagit hänsyn till områdets naturvärden, vilket är positivt.

Ett rikt växt- och djurliv

Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystem, samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation.

Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.

Bedömning

Naturvärdesområden har inventerats och identifierats i närheten av planområdet. Inom naturområden är det viktigt att minimera onödiga skador på natur. En skötselplan har tagits fram för den sparade naturen inom planområdet.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt styrmedel som regleras i 5 kap miljöbalken. Miljökvalitetsnormer finns för:

- vattenförekomster
- utomhusluft
- fisk- och musselvatten
- omgivningsbuller

För detta planområde är i första hand miljökvalitetsnormer för vatten relevant att beskriva. Miljökvalitetsnormerna för buller gäller för större vägar (mer än tre miljoner fordon per år), eller för större städer (mer än 100 000 invånare). Antalet fordon på väg 136 förbi Stora Rör var 2018 2,6 miljoner fordon. Enligt förordningen om omgivningsbuller (2004:675), ska Trafikverket vart femte år ha kartlagt buller från vägtrafik vid vägar med en trafiktäthet på mer än tre miljoner fordon per år och tagit fram strategiska bullerkartor som visar bullersituationen under det närmast föregående kalenderåret, samt upprätta åtgärdsprogram. I framtiden kan detta bli aktuellt för väg 136.

Luftmätningar i Kalmar och Borgholm visar att miljökvalitetsnormerna för luft klaras.

Vatten (SFS 2004:660)

EU:s vattendirektiv har införts i miljöbalken genom *Förordningen om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön (SFS 2004:660*) och i enlighet med detta har Vattenmyndigheten beslutat om miljökvalitetsnormer, förvaltningsplaner, samt åtgärdsprogram för i princip alla vattenresurser, såväl yt- som grundvatten. Miljökvalitetsnormerna formuleras för den status som bedöms kunna uppnås och vidmakthållas i vattenresursen. Det förväntas att alla verksamheter och samhällssektorer i förhållande till sina respektive belastningar medverkar till att god status kan uppnås. Detta är särskilt lämpligt att beakta i samband med framtagande av en detaljplan.

Grundvattenförekomster

Planområdet ligger inom grundvattenförekomsterna *Rällaformationen* (SE629398-154578), *Västra Ölands kalkberg* (SE629295) samt *Mörbylånga-Borgholms kalkberg* (SE628596-154217).

Rällaformationen och *Västra Ölands Kalkberg* har 2022 klassats som grundvatten med god kemisk status medan *Mörbylånga-Borgholms kalkberg* har klassats med otillfredsställande kemisk status. Samtliga har klassats med otillfredsställande kvantitativ status och klarar därmed inte kvalitetskravet. Det finns en risk att kvalitetskravet avseende vattenförekomsterna inte uppfylls och det finns en fortsatt risk att den kvantitativa statusen inte uppnås.

Kustvattenförekomster

Kustvattnet norr om Stora Rör är vattenförekomsten M n Kalmarsunds utsjövatten (*SE56400-163600*) och söder om Stora Rör är det vattenförekomsten S n Kalmarsund (*SE564250-162500*). Kustvattenförekomsterna har måttlig ekologisk status på grund av övergödning och uppnår inte god kemisk status på grund av kvicksilver/kvicksilverföreningar och bromerade difenyletrar (som finns i alla ytvattenförekomster).

Bedömning

Förslaget på nytt bostadsområde berör i en mindre del föreslaget sekundärt skyddsområde för Rälla vattentäkt. Ett område inom planområdet och intill väg 136 och Stora Rörsvägen berörs också av den föreslagna sekundära skyddszonen för vattentäkten. Eventuell påverkan på miljökvalitetsnormerna bedöms vara liten på grund av att vattenförekomsterna är stora i förhållande till föreslagen exploatering. Hårdgörning och bortledning av dagvatten inom planområdet är negativt för grundvattenbildningen på platsen och därför planeras dagvattnet infiltreras inom området, vilket är positivt för grundvattenförekomstens kvantitativa status. Infiltrering av vägdagvatten från planerad gång- och cykeltunnel planeras ske utanför vattenskyddsområdet för att skydda vattentäkten från föroreningar, vilket är positivt.

Sammanfattning och samlad bedömning

Planens syfte
Planen syftar kortfattat till att möjliggöra bostadsutveckling i Stora Rör, men planen möjliggör även för kontor och skola/förskola.

Riksintressen
Hela Öland är ett riksintresse enligt MB på grund av sina samlade natur- och kulturvärden. Planförslaget innebär en exploatering i södra delen av Rällaskogen öster om Stora Rör och förslaget bedöms inte skada riksintresset.

Kommunal planering
Planförslaget har inte direkt stöd i översiktsplanen från 2002, men däremot i den fördjupade översiktsplanen för Rälla, Stora Rör och Ekerum från 2011.

Kulturhistoriska värden
Planförslaget bedöms ha tagit hänsyn till upplevelsen av befintlig bebyggelse genom att den i huvudsak utgörs av separata områden. Den nya bebyggelse-strukturen har anpassats till befintliga vägar och stigar inom området.

Naturvärden
Sparade skogsområden samt en medveten placering av ny bebyggelse i landskapet minskar påverkan på landskapets karaktär. Förslaget till ny detaljplan för östra delen av Stora Rör berör inte utpekade naturvärdesområden. En fågelinventering visar att det inte bedöms ske någon betydande påverkan på fåglar inom området. En skötselplan har tagits fram för naturmarken inom planområdet inför kommande exploatering. Målet är att bevara och stärka naturvärdena och utveckla rekreationsvärden och biologisk mångfald efter exploatering.

Friluftsliv och rekreation
Den nya bebyggelsen berör inte några utpekade naturvärdesobjekt. Graden av exploatering bedöms som relativt låg och den nya bebyggelsestrukturen har anpassats till naturmarken genom att den naturmark som blir kvar i stora delar blir sammanhängande. Anpassning har även skett till befintligt stigsystem.

Landskapsbild
Planerade utbyggnadsområden förändrar landskapsbilden. Den stora visuella förändringen sker mestadels i skogsmark. Graden av exploatering bedöms som relativt låg och den nya bebyggelsestrukturen har anpassats till befintliga vägar och stigar inom området.

Geologiska värden och geoteknik
En större del av dynlandskapet har sparats och bebyggelsen bedöms ha anpassats till dynlandskapet genom att den markanta branten i nordsydlig riktning och höjdpartiet centralt inom området har sparats, förutom att en lokalgata sneddar branten i den södra delen av planområdet.

Den geotekniska utredningen som genomförts 2022 visar att de geotekniska förutsättningarna är goda och att grundläggning i huvudsak kan ske på konventionellt sätt.

Vattenmiljö och dagvattenhantering
Grundvattnet strömmar från vattentäkten och mot planområdet och grundvattenuttaget medför att mindre grundvatten rinner vidare mot de källflöden som rinner ut i landborgsbranten väster om planområdet, vilket kan ha påverkat vegetationen längs landborgsbranten. På grund av detta är det viktigt att så mycket som möjligt av det dagvatten som uppstår inom området kan infiltreras på platsen.

En dagvattenutredning har tagits fram som visar att dagvattnet kan tas omhand och renas inom planområdet i dammar och svackdiken samt genom infiltration.

Ny bebyggelse planeras inom Rällafältets isälvsavlagring och en mindre del av planområdet längs med väg 136 ligger inom föreslaget skyddsområde för vattentäkten i Rälla. Förslaget på detaljplan innebär en riskökning för vattentäkten i Rälla, men risken kan begränsas om de föreslagna skyddsföreskrifterna för den föreslagna sekundära skyddszonen följs.

Planförslaget bedöms innebära en liten risk för negativ påverkan på berörda miljökvalitetsnormer för de grundvattenförekomster som berörs. Om föreslagna skyddsföreskrifter genomförs och efterlevs bedöms påverkan vara acceptabel.

Trafiksäkerhet
Väg 136 öster om planområdet ugör en tydlig barriär mellan de närliggande samhällena Rälla och Stora Rör och är en trafikfara särskilt sommartid då vägen har mycket trafik i förhållande till sin utformning och till vägens omgivning. Genomförandet av planförslaget innebär en ökad trafikmängd på väg 136 samt innebär även att fler oskyddade personer kommer att röra sig i den riskfyllda trafikmiljön på och längs med väg 136. Det är därför mycket angeläget att genomföra Trafikverkets planerade åtgärder med bland annat en ny korsning mellan väg 136 och Stora Rörsvägen. Väg 136 är ett riksintresse för kommunikation enligt 3 kap 8§ MB, vilket innebär att framkomligheten på vägen inte får försämras.

Trafikbuller
Den bullerutredning som gjorts visar att det finns förutsättningar att klara riktvärdet för trafikbuller genom bullerskydd och/eller anpassning av planlösningen.

Förorenad mark
Det saknas kända potentiellt förorenade områden inom planområdet.

Frågan om betydande miljöpåverkan
Planförslaget bedöms inte längre medföra betydande miljöpåverkan efter den revidering som gjorts efter samrådet 2017.

Uppföljning

Enligt MB 6 kap. 18 § ska den beslutande myndigheten eller kommunen skaffa sig kunskap om den betydande miljöpåverkan som genomförandet av en detaljplan som antagits faktiskt medför.

Detta ska göras för att myndigheten eller kommunen tidigt skall få kännedom om sådan betydande miljöpåverkan som tidigare inte identifierats så att lämpliga åtgärder för avhjälpande kan vidtas. Lag (2004:606).

Vatten- och Samhällsteknik AB

2024-10-14

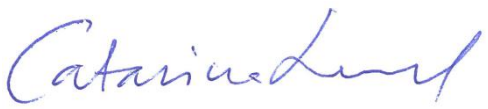

Catarina Lund

Referenser

- Behovsbedömning (För MKB), Detaljplan för xx, Borgholms kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen.
- Dagvatten Stora Rör Lokalt omhändertagande av dagvatten för detaljplan Stora Rör 2:1 m fl Östra Stora Rör 2022-08-24, Structor.
- Fågelinventering Stora Rör, Borgholms kommun, Kalmar län, WSP 2022-06-30.
- Förstudie, Samrådshandling väg 136, Ottenby-Nabbelund, delen mellan Algutsrum och Borgholm, Borgholms och Mörbylånga kommuner, Kalmar län, Vägverket 2007.
- Inventering av naturvärden, insekter och kärlväxter vid Stora Rör 2015, Ecocom.
- Inventering av sandödla samt potentiella livsmiljöer för sandödla på fastigheten Borgholm Stora Rör 2:1.
- Markteknisk undersökningsrapport/geoteknik, Geoteknisk undersökning Stora Rör, Öland, Sweco, 2022-05-19.
- PM tillhörande MKB Stora Rör 2:1 m.fl. – Geologiska förutsättningar
- Projekterings PM geoteknik, geoteknisk utredning Stora Rör, Öland, Sweco 2022-05-19.
- Rapport Trafikutredning, utredning inför detaljplan Stora Rör 2:1 m.fl. Sweco 2022-06-20.
- Regional transportplan för Kalmar län 2014-2025, Regionförbundet i Kalmar län, 2014-06-05.
- Rälla - Stora rör & Ekerum 2011, Fördjupning av översiktsplan, april 2011, Borgholms kommun, Miljö- och byggnadsförvaltningen 2011-04-04.
- Rälla grundvattentäkt, Tekniskt underlag med förslag till vattenskydds-område, Borgholm Energi, 2019-2-21, Reviderad 2022-01-13, Vatten och Samhällsteknik AB.
- Trafikutredning, Rälla-Stora Rör, Vectura 2009
- Trädinventering
- VISS, vatteninformationssystem Sverige. www.viss.lansstyrelsen.se
- Väg 136, Ottenby-Nabbelund, delen Rälla-Borgholm, mittseparering och GC-väg, teknisk utredning 2013-05-31, Trafikverket.
- www.lansstyrelsen.se
- www.sverigesmiljomal.se
- Östra Stora Rör 2:1 m fl, Borgholm Trafikbullerutredning Soundcon 12164, 2017-04-04.

GRANSKNINGSUTLÅTANDE FÖR STORA RÖR 2:1 M.FL. ÖSTRA STORA RÖR

2024-10-11

Datum

Beslut om planuppdrag:	2015-01-28
Beslut om samråd:	2017-03-30 §71
Samrådstid:	2017-04-06 - 2017-06-30
Beslut om granskning MBN:	2021-09-23 §223
Granskningstid:	2021-10-01 - 2021-10-25
Beslut om granskning II MBN:	2023-08-23 §142
Tid för granskning II:	2023-09-16 - 2023-10-16

Redogörelse för processen

Planförslaget var under granskningstiden tillgängligt på kommunens hemsida, på stadshuset samt biblioteket i Borgholm.

Annons om granskning infördes i lokaltidningarna Barometern och Ölandsbladet. Granskningshandlingar sändes till sakägare enligt upprättad fastighetsförteckning. Planförslaget remitterades till myndigheter, remissinstanser och föreningar enligt sändlista.

Lantmäteriet uppmärksammade att det fanns oregistrerade rättigheter och samfälligheter inom planområdet. Efter en fastighetsrättslig utredning har två samfälligheter och ett antal rättigheter nu registrerats. Rättigheterna var tvådelade och berörde både den samfällda marken Rälla S:1 och fastigheten Stora Rör 2:1. Det var rättigheterna som berörde den samfällda marken som tidigare varit oregistrerade. Kommunen bedömde att innehavarna av rättigheterna hade blivit hörda i planprocessen. För de två samfälligheterna Rälla Tall S:6 och S:7 fick samtliga delägande fastigheter möjlighet att yttra sig över planförslaget i egenskap av delägare i samfälligheterna under perioden 6 maj till och med 3 juni 2024. Ägarna till en av de delägande fastigheterna hade inte tidigare blivit hörda i processen och fick därmed möjlighet att samråda med kommunen om planförslaget.

Inkomna yttranden under granskningstiden presenteras i detta granskningsutlåtande II. Kommunen har tematiskt sammanfattat yttranden från privatpersoner för att tydliggöra de olika frågeställningarna. Yttranden i sin helhet kan begäras ut från kommunen.

Under Kommunens kommentarer besvarar kommunen frågeställningar, redogör för sin bedömning och beskriver eventuella ändringar som görs till följd av inkomna yttranden. Detta granskningsutlåtande II skickas ut till samtliga personer, myndigheter, remissinstanser och föreningar som har inkommit med yttranden under granskningstiden.

Innehåll

Sammanfattning **3**

Revideringar **4**

Myndigheter **5**

1. Länsstyrelsen i Kalmar län, 2023-10-16 5
2. Lantmäteriet, 2023-10-13 7

Remissinstanser **13**

3. Räddningstjänsten, 2023-09-18 13
4. Trafikverket, 2023-10-11 13
5. E ON, 2023-10-11 14
6. Borgholms energi AB, 2023-10-16 14

Föreningar **15**

7. Rällaskogens vänner, 2023-10-14 15
8. Övre Stora Rörs vägförening, 2023-10-15 31
9. Naturskyddsföreningen Öland, 2023-10-16 34

Sakägare, berörda och övriga **38**

10. Geologi 38
11. Naturmiljö 41
12. Dagvatten 43
13. Vattentäkt 44
14. Klimatförändringar 45
15. Miljökonsekvensbeskrivningen 46
16. Föreslagen bebyggelses omfattning och lokalisering 47
17. Synpunkter på planbestämmelser 49
18. Mor Linas Väg 50
19. Vincents väg 51
20. Föreslagna nya vägar 52
21. Statliga vägar 55
22. Kollektivtrafik 56
23. Huvudmannaskap 56
24. Ekonomi 57
25. Plangenomförande 57
26. Planprocessen 59
27. Flexibel plan 61
28. Gestaltningsprogram: 62

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att planbestämmelsen som reglerar skydd mot bullerexponering inte uppfyller gällande kriterier för maximala ljudnivåer för ljuddämpad sida. Länsstyrelsen befarar att bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till människors hälsa och säkerhet till följd av vägbuller från väg 136 om denna inte justeras. Vidare påtalar länsstyrelsen att kommunen behöver utreda hur sandödlan och dess livsmiljö kommer att påverkas av ett genomförande av detaljplanen.

Trafikverket har ingen erinran mot att nu föreslagen detaljplan antas efter vägplanens fastställelse eftersom justeringar har gjorts avseende frågor där Trafikverket tidigare haft invändningar eller önskat förtydliganden samt att samverkansavtal mellan Borgholms kommun och Trafikverket nu är upprättat.

Lantmäteriet har omfattande synpunkter på otydlig genomförandebeskrivning särskilt gällande fastighetsrättsliga frågor. De påtalar återigen avsaknaden av en fastighetsrättslig utredning.

Synpunkter från föreningar, sakägare, berörda och övriga handlar till stor del om att den befintliga tallskogen ska bevaras på grund av geologiska formationer och höga naturvärden. De anser inte att kommunen har tagit tillräcklig hänsyn till dessa värden, kommande klimatförändringar, eller den kommunala vattentäkten och anser att kommunen behöver utreda frågorna ytterligare. Synpunkter har inkommit på att planhandlingarna är otydliga och svåra att förstå och att planprocessen inte har gått rätt till. Kritik riktas också mot kommunens förslag på vägdragning inom planområdet.

Revideringar

Plankartan

- Plangränsen justeras norr om fastigheten Rälla Tall 6:19 så att detaljplanen inte omfattar område för gemensamhetsanläggning Rälla GA:2.
- Plangränsen justeras för att inte omfatta servitut för fastigheter utanför planområdet
- Plangränsen anpassas till fastighetsgränser efter genomförd fastighetsutredning.
- Plangränsen justeras för att anpassa planområdet till Trafikverkets vägplan.
- Vägområde för lokalgata i sydväst utvidgas så att det förutom vändplats också ryms in ett upplag för grus.
- Fördelning mellan allmän platsmark och kvartersmark justeras öster om Mor Linas väg.
- Bestämmelse om enbart sadeltag f_2 utgår från de fastigheter där huvudbyggnaden idag inte har sadeltak. Bestämmelsen förtydligas så att den enbart omfattar huvudbyggnad.
- Bestämmelse p_2 kompletteras med information om att 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids vid fasad mellan klockan 22.00 och 06.00.
- En administrativ bestämmelse om enskilt huvudmannaskap införs i plankarta.
- Grundkartan aktualitetsprövas och kartografin förtydligas.

Planbeskrivning

- Planbeskrivningen korrigeras redaktionellt och förtydligas.
- Två tidigare outredda samfälligheter Rälla Tall S:6 och Rälla Tall S:7 tillsammans med tidigare oregistrerade andelsservitut och ett par avtalsservitut redovisas i uppdaterad fastighetsförteckning och beskrivs i planbeskrivningen.
- Hur tidigare oregistrerade samfälligheter och servitut påverkas av planförslaget beskrivs.
- Planbeskrivningen förtydligas avseende planförslagets konsekvenser på fastigheter, samfälligheter, gemensamhetsanläggningar, servitut och rättigheter.
- Avsnittet om inlösen av allmän platsmark förtydligas.
- Redovisningen av kommunens riktlinjer för exploaterings- och markanvisningsavtal förtydligas.
- Planbeskrivningen kompletteras med information om varför exploateringsavtal inte tecknas.
- Vilken version av plan- och bygglagen samt vilka allmänna råd och föreskrifter som tillämpats i planarbetet anges.
- Skrivning om att kommunen ska lösa in mark från Rälla Tall 9:20 korrigeras.

Miljökonsekvensbeskrivning

- Miljökonsekvensbeskrivningen korrigeras redaktionellt och förtydligas.
- Nollalternativet utvecklas.
- Miljökonsekvensbeskrivningen förtydligas så att det framgår hur aktuellt planförslag bedöms påverka miljön.

Myndigheter

1. Länsstyrelsen i Kalmar län, 2023-10-16

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning
Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen inte kan accepteras och kan därför komma att prövas av Länsstyrelsen om den antas. Med anledning av att frågor buller inte har hanterats på ett tillräckligt sätt kan planläggningen inte anses vara lämplig i nuläget.

Det är även viktigt för planens genomförbarhet att kommunen beaktar Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning och rådgivande synpunkter.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar att bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till:

• Hälsa och säkerhet

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Hälsa och säkerhet

I planbeskrivningen dras slutsatser från bullerutredningen och det anges vad för anpassningar som behöver göras för planens nordöstra område med anledning av beräknad bullerexponering från väg 136. Inom det aktuella området beräknas det ekvivalenta bullret överskrida 60 dBA, varvid hälften av bostadsrummen i bostäder inom området behöver uppfylla ljuddämpad sida enligt 4§ förordning (2015:216) om trafikbuller.

I plankartan har planbestämmelse P_2 införts som lyder ”Byggnad ska placeras så att minst hälften av bostadsrummen vänds mot ljuddämpad sida där ekvivalent ljudnivå vid fasad inte överstiger 55dBA”

Kriterier för att uppfylla ljuddämpad sida enligt 4§ förordning (2015:216) om trafikbuller är att ekvivalent ljudnivå vid fasad inte ska överstiga 55dBA samt att 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan klockan 22.00 och 06.00 vid fasaden.

Länsstyrelsen bedömer att planbestämmelsen P2 inte reglerar maximal ljudnivå nattetid 4§ förordning (2015:216) på ett korrekt sätt.

Kommunen behöver här förtydliga att det endast är fasaden åt väst/nordväst som klarar kraven på skyddad sida enligt 4§ förordning (2015:216) om trafikbuller. Att kriterierna för skyddad sida alltså inte uppfylls vid fasaderna åt söder eller norr.

Kommunens kommentar:

Bestämmelsen p_2 reglerar inte gällande kriterier för maximala ljudnivåer för ljuddämpad sida eftersom dessa riktvärden inte riskerar att överskridas inom området med bestämmelsen p_2. Eftersom detaljplanen gäller över lång tid och bullersituationen kan förändras kompletteras ändå bestämmelsen med kriterierna för maximal ljudnivå.

Eftersom byggnadens utformning har ett starkt samband med ljudnivåer invid fasad kan kommunen inte utesluta att byggnadskroppar kan utformas så att kriterierna för ljuddämpad sida kan uppnås vid andra fasader än rent västliga.

Genom att tydliggöra vilken fasad som de ljuddämpade bostadsrummen behöver orienteras mot skulle planbestämmelsen vara tydligare. Exempelvis med följande lydelse: ”Byggnad ska placeras så att minst hälften av bostadsrummen får en ljuddämpad västlig fasad.”

Råd enligt 2 kap. PBL

Naturmiljö

Det finns fynd av sandödla inrapporterade i planområdet i Artportalen. Kommunen behöver reda ut hur arten och deras livsmiljö kommer att påverkas. Naturvärdesinventeringen är från 2015.

Kommunens kommentar:

Kommunen bedömer att ett förtydligande i linje med länsstyrelsens förslag inte är förenlig med detaljplanens syfte.

Inventering av sandödla och potentiella livsmiljöer för sandödlan utfördes i fält den 3 maj 2024 och 5 juni 2024. Inventeringen följer i stora drag metoden beskriven i Naturvårdsverkets Manual för uppföljning i skyddade områden (2010). Lämpliga miljöer genomsöktes efter sandödla i ca 45 minuter. Små lokaler och lokaler med mindre lämpliga miljöer genomsöktes under kortare tid. Samtliga lokaler besöktes vid båda inventeringstillfällena. Inga observationer av arten gjordes under inventeringarna.

På Öland finns mycket få inrapporterade observationer av sandödla, utöver de fyra som rapporterats i planområdet från de senaste åren. Fynd före dessa utgörs av ett 1998, rapporterat som troligen utplanterat, samt 1996. I övrigt finns inga fynd registrerade i Artportalen. Bildunderlag som erhållits efter kontakt med rapportören bakom tre av fyra fynd av sandödla vid Rälla Tall visade att det i minst ett av fallen rörde sig om en felbestämd observation av skogsödla (Zootoca vivipara). I Åtgärdsprogrammet för sandödla (Naturvårdsverket 2015) nämns att det i Artportalen rapporterats sandödla från tveksamma lokaler, och att det möjligtvis kan bero på förväxling med skogsödla. Rapporter från Öland beskrivs som särskilt anmärkningsvärda och bör enligt åtgärdsprogrammet kontrolleras. En ytterligare indikator på att arten sannolikt inte finns i området är att sandtäkten söder om Rälla tall är välbesökt av biologer och allmänhet. Området har en mycket stor mängd observationer av arter, och om sandödla finns i området borde den ha noterats i täkten eftersom den utgör en generellt mycket passande miljö för arten.

Potentiella livsmiljöer kartlades med hjälp av flygbilder, jordartskarta och marktäckedata. Inom planområdet identifierades inga miljöer som skulle kunna utgöra äggläggningsplats. Potentiell jaktmiljö identifierades i planområdets nordöstra hörn och potentiellt spridningsstråk identifierades i planområdets västra del, utmed Vincents väg.

Naturvärdesinventeringen från 2015 är genomförd enligt standard.

2. Lantmäteriet, 2023-10-13

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

Redovisning av befintliga servitut samt hur dessa påverkas

Inom planområdet finns ett flertal servitut och ledningsrätter, till exempel (nedan uppräkning är ej komplett):

- aktnr 0885-2779.1 avseende vägservitut till förmån för Rälla Tall 6:45
- aktnr 0885-3062.2 avseende vägservitut till förmån för Rälla Tall 6:47
- aktnr 0885-4318.2 avseende ledningsrätt för vatten

Utfartsservitut nämns schematiskt under rubriken ”Fastighetsrättsliga konsekvenser” i planbeskrivningen. Men det behövs en komplett redovisning av samtliga befintliga rättigheter inom planområdet. Genom att skriva in alla aktuella rättigheter med beteckningar blir det mycket tydligare för de som är berörda av planförslaget. Samtliga förmånshavare och belastade fastigheter är berörda i planprocessen och de behöver få möjlighet att förstå vad som händer med rättigheterna. Detta kan sammanställas i en fastighetsvis konsekvensbeskrivning.

På motsvarande vis nämns i vissa stycken i planbeskrivningen att det finns en ledningsrätt, men inte vad den heter. På sida 18 står att åtkomst till ledningsnätet säkras med ledningsrätt och på sida 44 står att ledningsrätt för ledningarnas nya sträckning behöver bildas. Det kan förtydligas att det redan finns en befintlig rättighet och att det istället kan bli aktuell med ombildning.

De bildmässiga redovisningarna av servituten (i förslaget bild 41 och 42) bör göras tydligare. Ledningsrätter saknas och servitut bör redovisas med egen färg för att särskiljas från ledningsrätter och gemensamhetsanläggningar. Även här borde beteckningar kunna användas. Allt för att förtydliga för berörda.

Redovisning av samfälligheter samt hur dessa påverkas

I nordvästra delen av planområdet löper samfälligheten Rälla s:1. Samtliga fastighetsägare till fastigheter som har del i samfälligheten berörs i planprocessen. Lantmäteriet noterar att det av den fastighetsförteckning som Metria tagit fram framgår vilka fastigheter detta är. I den nya fastighetsförteckningen som tagits fram står dock bara fastigheterna i en lista, utan att det nämns varför de berörs. Är avsikten att enbart den nya

Kommunens kommentar:

Kommunen har förtydligat redovisningen av befintliga servitut och ledningsrätter och hur dessa påverkas. I kartmaterialet redovisas inte servitut för elledningar eftersom dessa i flera fall inte kunnat lokaliseras. Inte heller redovisas ledningsrätt för allmänna vatten- och spillvattenledningar eftersom de förstnämnda omfattas av sekretess. Planbeskrivningen uppdateras med en mer detaljerad beskrivning av berörda samfälligheter och hur planförslaget påverkar dessa.

Den ursprungliga fastighetsförteckningen framtagen av Metria har uppdaterats efter genomförd fastighetsutredning och ett förändrat planförslag och bifogas handlingarna.

	Kommunens kommentar:
listan ska användas? Då behöver det förtydligas, det måste vara mycket tydligare för de som är berörda av planförslaget att förstå varför. Samfälligheten bör omnämnas i planbeskrivningen och i en fastighetsvis konsekvensbeskrivning.	
Fastighetsrättslig utredning Lantmäteriet har i både samråd och tidigare granskning lyft frågan om undersökning gällande eventuella oregistrerade rättigheter och samfälligheter kan behövas. I granskningsutlåtandet skriver kommunen att en sådan undersökning skett och att ingen sådant finns inom planområdet. Vid undersökning på måfå i denna granskning påträffas direkt utfartsservitut för Rälla 1:51 (akt 08-HGR-221) och Rälla 1:74 (akt 08-HGR-312) som ej registrerats och fortfarande verkar vara gällande (även om just dessa två är onyttiga till följd av gemensamhetsanläggningen Rälla Tall ga:2). Samtliga berörda fastigheter behöver gås igenom genom att akterna på dessa kontrolleras. Samtliga förmånshavare och belastade fastigheter är berörda i planprocessen och fastighetsägarna behöver få möjlighet att förstå vad som händer (eller inte händer) med rättigheterna.	En fastighetsrättslig utredning av oregistrerade servitut, rättigheter och samfälligheter har på uppdrag av kommunen utförts av Lantmäteriet, ärendenummer H23913. Utredningen visar att det utmed väg 136 finns två tidigare outredda samfälligheter. Rälla Tall S:6 och Rälla Tall S:7. Delägarna till dessa samfälligheter har blivit hörda, inga ytterligare yttranden inkom. Vidare visar utredningen att ett antal fastigheter med förmån i tidigare oregistrerade andelsservitut finns inom området tillsammans med ett par avtalsservitut till förmån för Olofström Hallandsboda 1:82 och Olofström Härnäs 1:94. Samtliga redovisas i uppdaterad fastighetsförteckning och beskrivs i planbeskrivningen. Terminologin korrigeras i planbeskrivningen.
Eventuell ersättning för upphävande av ga Gemensamhetsanläggningen Rälla Tall ga:2 omnämns ganska bra under rubriken ”Gemensamhetsanläggningar” i planbeskrivningen. Det kan dock förtydligas att anslutning av nytillkommande fastigheter sker genom en omprövningsförrättning. En mindre del av anläggningen behöver som en följd av planförslaget upphävas. Detta gäller norr om Rälla Tall 6:19, där området lagts ut som allmän plats med kommunalt huvudmannaskap. Enligt 40 a § anläggningslagen ska ägaren till den mark som blir av med belastning av en ga betala ersättning till de fastigheter som deltagit i ga:n om det uppkommer en skada. Här rör det sig om en mindre del, men detta borde ändå beskrivas i planbeskrivningen då dessa regler inte är dispositiva och numera gäller när en gemensamhetsanläggning upphävs eller begränsas.	Plangränsen norr om fastigheten Rälla Tall 6:19 justeras så att detaljplanen inte omfattar område för gemensamhetsanläggning Rälla GA:2.
Fastighetskonsekvensbeskrivning saknas Som nämnts ovan är det viktigt att alla som berörs av en detaljplan kan förstå planens konsekvenser för den egna fastigheten/gemensamhetsanläggningen/ledningsrätten. ”Av planbeskrivningen ska de konsekvenser som ett genomförande av detaljplanen medför för bland annat sakägare, andra berörda och miljön framgå. Med detta menas att det för i princip varje enskild	Kommunen kompletterar och förtydligar beskrivningen av konsekvenser för sakägare.

fastighet bör redovisas vad detaljplanen innebär med avseende på bland annat huvudmannaskap, allmänhetens tillträde, kommande fastighetsbildning, utförande och deltagande i gemensamhetsanläggningar. (Utdrag ur proposition 2009/10:170 s. 435)”

I det aktuella planförslaget finns beskrivningar i texten om en del åtgärder, men plangenomförandet och dess konsekvenser behöver beskrivas på ett samlat sätt där respektive fastighetsägare kan förstå vad som detaljplanens genomförande innebär för den aktuella fastigheten. Ett sätt att åskådliggöra detta på är att upprätta en fastighetsvis konsekvensbeskrivning.

Inlösen av allmän plats med kommunalt huvudmannaskap

Under rubriken ”Fastighetsrättsliga konsekvenser” i planbeskrivningen står att avtal kommer skrivas med berörda fastighetsägare för att fastighetsreglera allmän plats. Men det behöver även förtydligas att marköverföringen kan ske även utan stöd av överenskommelse. Lantmäteriet har inte hittat någon beskrivning om den rätt (enligt 6 kap. 13 § PBL) respektive skyldighet på fastighetsägarens begäran (enligt 14 kap. 14 § PBL) som kommunen har att lösa in de allmänna platserna med kommunalt huvudmannaskap utan stöd av överenskommelse. Det är viktigt att det finns en sådan beskrivning för att berörda fastighetsägare ska förstå vilka rättigheter och skyldigheter som detaljplanen medför.

Rubrik om enskilt huvudmannaskap troligen inte tillräckligt = Kommunalt huvudmannaskap?

Enligt planbeskrivningen ska planen delvis ha enskilt huvudmannaskap. Bland planbestämmelserna finns dock endast en rubrik ovanför användningarna för allmän plats som anger att det är enskilt huvudmannaskap, medan det saknas en särskild planbestämmelse om huvudmannaskap. Eftersom planbeskrivningen inte är juridiskt bindande gäller endast de bestämmelser som finns upptagna i handlingen plankarta med bestämmelser.

I Boverkets föreskrifter om detaljplan BFS 2020:5 som gäller för digitala detaljplaner är det ett tydligt krav att enskilt huvudmannaskap alltid ska regleras genom en särskild planbestämmelse. Boverket har i sina allmänna råd ända sedan 1987 rekommenderat att enskilt huvudmannaskap ska regleras genom att det införs en särskild (administrativ) planbestämmelse. Den aktuella detaljplanen tas fram enligt PBL med planstart under den period då Boverkets allmänna råd (2014:5) om

Kommunens kommentar:

Avsnittet om inlösen av allmän plats med kommunalt huvudmannaskap förtydligas.

Enligt Boverkets allmänna råd (2014:5) reglerar administrativa bestämmelser huvudmannaskap för allmänna platser, genomförandetid, ändrad lovplikt, villkor för lov, villkor för startbesked, markreservat för allmännyttiga ändamål, markreservat för gemensamhetsanläggningar, fastighetsindelning och rättighetsområden samt upphävande av strandskydd. Kommunen delar lantmäteriets syn på hur planbestämmelserna ska läsas och följer rekommendationen att införa en administrativ bestämmelse om huvudmannaskap i plankarta.

planbestämmelser för detaljplan bör tillämpas.

Eftersom rubriker i listan med planbestämmelser inte är en planbestämmelse finns risken att nuvarande redovisning vid en domstolsprövning skulle innebära att huvudregeln enligt 4 kap. 7 § 1 men. PBL - att kommunen är huvudman för detaljplanen gäller för samtliga allmänna platser i det aktuella planförslaget. För att undvika denna osäkerhet om tolkningen rekommenderar därför Lantmäteriet starkt att en särskild planbestämmelse om enskilt huvudmannaskap för de aktuella allmänna platserna införs bland planbestämmelserna.

Ett sätt att redovisa regleringar i detaljplan är att följa Boverkets allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan. Vid redovisning enligt det allmänna rådet kan en egenskapsbestämmelse om huvudmannaskap anges med beteckningen a på plankartan (precis som a1 om marklov i den aktuella planen. Då kan a1, a2 och så vidare användas.)

Delar av planen som bör förbättras

Kontrollera fastighetsgränser av vikt för planläggningen

Lantmäteriet har fått in ansökan om fastighetsbestämning av flera fastighetsgränser som berörs av planförslaget, då dessa enligt digitala registerkartan har stor lägesosäkerhet. Lantmäteriet vill dock i denna granskning passa på att påtala att många fler gränser kan behöva bestämmas. Detta då det till exempel i planförslaget finns användnings- och planområdesgränser i samma läge som fastighetsgränser som är inlagda i den digitala registerkartan med mycket god lägesosäkerhet (0,025 meter). Denna lägesosäkerhet kan nämligen vara missvisande och det är möjligt att dessa fastighetsgränser inte har kontrollmätts när lägesosäkerheten sattes.

Vid övergången mellan referenssystemen RT 90 och nuvarande SWEREF 99 transformerades nämligen tusentals gränspunkter över hela landet utan kontroll i fält. Dessa fick lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter. Det har i efterhand visat sig att många av dessa punkter till exempel i områden med lokala stomnät kan ha god ”intern” lägesosäkerhet, men inte ligga rätt i förhållande till SWEREF 99.

Lantmäteriet uppmanar därför kommunen att vara extra uppmärksam vid planläggning av områden där det förekommer gränser med just lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter, och vid behov kontrollmäta sådana gränser.

Kommunens kommentar:

Kommunen har låtit kontrollmäta gränser med mindre lägesosäkerhet i olika delar inom och i anslutning till planområdet och kan konstatera att transformation till SWEREF 99 har fungerat och att fastighetsgränserna har god lägessäkerhet även i förhållande till aktuellt koordinatsystem.

Plankartan

Detaljplanen tas fram enligt PBL med planstart under den period då Boverkets allmänna råd (2014:5) om planbestämmelser för detaljplan bör tillämpa s. Enligt dessa bör lagstödet för respektive planbestämmelse redovisas i anslutning till planbestämmelserna.

Rubriken ”Ändrad lovplikt, fastighetsplan” bör uppdateras på så sätt att ordet ”fastighetsplan” tas bort. Fastighetsplaner går numera (sedan nya PBL infördes våren 2011) inte att bilda (det verkar heller inte vara avsikten).

Grundkarta

Aktualitetsdatum för fastighetsredovisningen respektive för övriga detaljer i grundkartan är något föråldrat. Det är viktigt att grundkartan är aktuell i varje steg av planprocessen för att det ska vara lätt att överblicka de förutsättningar som finns för planläggningen.

En del fastighetsbeteckningar syns dåligt då de till exempel tangerar byggnader i grundkartan.

Delar av planen som skulle kunna förbättras
(Under denna rubrik redovisas synpunkter som inte direkt ligger inom Lantmäteriets lagstadgade bevakningsområden, men som enligt Lantmäteriet skulle förbättra detaljplanen.)

Markanvisningsavtal

I planer som påbörjats från och med januari 2016 ska kommunen, om avsikten är att genomföra markanvisningar och/eller teckna exploateringsavtal, enligt 4 kap. 33 § 3 st. 2 men. PBL redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen. Detta ska enligt 5 kap. 13 § PBL göras redan i samrådsskedet. Det framgår inte av planhandlingarna när planstart skedde, men om det räknas som januari 2015 (när uppdraget gavs till samhällsbyggnadsförvaltningen) är det inte nödvändigt att redovisa detta på samma sätt. Lantmäteriet vill ändå passa på att informera om att det skulle kunna konkretiseras mer, till exempel med en karta om vilka områden som avses. I planbeskrivningen skulle även kommunens riktlinjer om markanvisning kunna skrivas ut. I planförslaget hänvisas till riktlinjer på kommunens hemsida, men några sådana finns åtminstone inte under rubriken riktlinjer på sidan med styrdokument.

Kommunens kommentar:

Med den programvara som kommunen behöver använda för att kunna publicera detaljplaner digitalt är möjligheterna att göra förändringar som håller för en publicering mycket begränsade. Även om det inte är ett lagkrav att just aktuell detaljplan ska kunna publiceras digitalt ser kommunen en vinst i att ändå göra det. Rubriken är i programvaran satt såsom plankartan redovisar och bygger på Boverkets allmänna råd 2014:5. Trots att kommunen kan hålla med om lantmäteriets synpunkt anser kommunen att det är tydligt nog att det saknas bestämmelser under fastighetsplan och bedömer att det är viktigare att den antagna plankartan och den publicerade plankartan överensstämmer.

Grundkartan aktualitetsprövas och kartografin förtydligas.

Aktuellt planförslag påbörjades 2014.

Kommunen har likväl infört en redovisning av kommunens riktlinjer för exploaterings- och markanvisningsavtal i enighet med lantmäteriets yttrande. Kommunen har inte för avsikt att teckna exploateringsavtal eftersom utbyggnad av infrastruktur sker på kommunal mark eller där kommunen har tecknat avtal med trafikverket.

	Kommunens kommentar:
Lantmäteriet har tagit fram ett material med information om regelverket vid ”Redovisning av genomförandeavtal i planbeskrivning” och tre exempel på hur redovisning av innehåll och konsekvenser kan se ut i en planbeskrivning. Använd gärna detta material som inspiration.	Planbeskrivningen kompletteras med information om varför exploateringsavtal inte tecknas.
Huvudmannaskap och ansvarsfördelning Med begreppet huvudmannaskap i en detaljplan avses normalt sett vem som är ansvarig för de allmänna platserna. I 1 kap. 4 § PBL definieras allmän plats som gata, väg, park, torg eller annat område som enligt en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov. Det är bra om begreppet huvudman/huvudmannaskap reserveras för ansvaret för allmänna platser och att andra former av ansvar beskrivs med andra termer än huvudmannaskap för att undvika otydlighet och risk för sammanblandning. Andra ansvarsfrågor (till exempel vem som har hand om VA) bör i stället beskrivas med ett annat begrepp.	Enligt lagen om allmänna vattentjänster anges i 2 § att huvudman är den som äger en allmän VA-anläggning. Det är av vikt att planbeskrivningen korrekt beskriver planförslaget. Om begreppet huvudman används i annan lagstiftning bör det kunna användas i handlingarna. Kommunen anser i likhet med lantmäteriet att det är missvisande att redovisa huvudmannaskapet för allmänna vatten- och spillvattenledningar under rubriken huvudmannaskap. Meningen utgår.
Grundkarta En del fastighetsbeteckningar utanför planområdet täcks av teckenförklaringen till grundkartan.	Kommunen bedömer att relevanta fastighetsbeteckningar finns med på grundkartan. Teckenförklaringen kommer osvikligen täcka över någon del av grundkartan.
Handläggning enligt vilken lagstiftning? Det finns inte angivet i planhandlingarna vilken version av plan- och bygglagen (med hänvisning till SFS-nummer) som används vid handläggningen av detaljplanen. Med tanke på framtida digitalisering är det också bra om det anges vilka föreskrifter och allmänna råd som tillämpas i planarbetet.	Boverkets allmänna råd (2014:5) har tillämpats i planarbetet tillsammans med plan och bygglagen (2010:900). Planhandlingarna uppdateras med informationen.
Planekonomi För att det ska vara möjligt att följa planområdets påverkan på den kommunala budgeten bör det vara lämpligt att det på ett tydligare sätt framgår vilka nämnder/instanser som får intäkter respektive utgifter vid plangenomförandet.	Kommunen har ingen skyldighet att redovisa påverkan på den kommunala budgeten på nämndsnivå och bedömer att den ekonomiska redogörelsen är tillfyllest.

Remissinstanser

3. Räddningstjänsten, 2023-09-18

Räddningstjänsten har tagit del av reviderade planhandlingar och yttrar följande, utöver vad räddningstjänsten tidigare anfört:

Aktuell vägsträcka är en av de mer olycksdrabbade på Öland. Planen medger byggnation som också kommer medföra ökad trafikmängd. Därför är det av vikt att genomförandet av planen och Trafikverkets planerade åtgärder, de facto genomförs i samtid.

4. Trafikverket, 2023-10-11

Trafikverket har vid tidigare samråd och granskning lämnat omfattande yttrande vilka påtalat brister i förslag till detaljplan, brister som har varit så betydande att Trafikverket inte kunnat bifalla planen med hänsyn bland annat till trafiksäkerhet på väg 136 och befintlig korsning och hantering av riksintresse för kommunikationer, enligt Miljöbalken 3 kap 8§. Som framgår av planhandlingarna pågår ett samtida arbete med förbättringar av väg 136. För att kunna åstadkomma förändringarna behöver Trafikverket en fastställd vägplan. Eftersom kommunens detaljplan hänger samman med den nya utformningen av väg 136 och flytt av korsningen är även genomförandet av detaljplanen beroende av den fastställda vägplanen. Stora delar av trafikverkets tidigare yttranden har berört det faktum att kommunen bör invänta vägplanens fastställelse innan beslut om antagande av detaljplanen fattas.

Av granskningsutlåtandet framgår det att kommunen inväntar fastställelsen av vägplan. Där framgår också att justeringar gjorts avseende frågor där Trafikverket tidigare haft invändningar eller önskat förtydliganden. Det tillsammans med ett nu upprättat samverkansavtal mellan Borgholms kommun och Trafikverket medför att Trafikverket inte har någon erinran mot att nu föreslagen detaljplan antas efter vägplanens fastställelse.

Trafikverket framhåller att vad som anges under konsekvenser av planens genomförande i frågan om vatten kommer inte en anläggning för stängning av tillflöde så som dagvattenutredningen föreslår att genomföras. Acceptabel nivå för hantering av risken bedöms kunna nås med andra insatser och förmågor.

Kommunens kommentar:

Enligt samverkansavtal mellan Trafikverket och kommunen daterat 23 mars 2023 behöver kommunen genomföra delar av detaljplanen för att Trafikverket ska kunna utföra de åtgärder vägplanen reglerar. Kommunen avser genomföra de delar av detaljplanen som genererar ökad trafik först när trafikverkets planerade åtgärder är genomförda.

Enligt avtal daterat 23 mars 2023 regleras att genomförandet av vägplan och detaljplan sker samordnat. Samordningsarbetet har kommit så pass långt att kommunen bedömer att hinder för att anta detaljplanen saknas.

Kommunen vill påminna om att dagvattenhanteringen kan riskera att påverka kommunens vattentäkt.

Kommunens kommentar:

5. E ON, 2023-10-11

E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och har inga ytterligare synpunkter.

6. Borgholms energi AB, 2023-10-16

Borgholm Energi, verksamheten Återvinning och avfall, vill härmed lämna följande synpunkt på ovanstående detaljplan.

Avfallshanteringen står inför stora förändringar, och om cirka två år kommer förpackningsinsamlingen att ske fastighetsnära i kommunen med tre kärl per fastighet. Det är bra om detta återspeglas i informationstexten. Nedan finns ett förslag till text att använda i planbeskrivningen.

Planbeskrivningen redogör för kommande förändringar i kommunens avfallshantering.

Avfall
Borgholm Energi AB sköter insamlingen av avfall under kommunalt ansvar från hushåll och verksamheter i kommunen. Mat- och restavfall hämtas i normalfallet vid fastigheten varannan vecka. Förpackningar och returpapper lämnas i dagsläget på återvinningsstationerna, men från hösten 2025 kommer dessa främst att samlas in fastighetsnära. Grovavfall lämnas på återvinningscentral. Närmaste återvinningsstation finns i de östra delarna av Rälla, cirka 3 km från planområdet. Närmaste återvinningscentral är belägen i Kalleguta cirka 25 km norr om planområdet.

Kommunens avfallsföreskrifter och beslutade riktlinjer anger hur vägar ska vara utformade för att anses farbara för de fordon som används för avfallsinsamlingen. Vägar ska dimensioneras och utformas utifrån dessa riktlinjer för att sopbilar ska kunna framföras, och vid behov vända, på ett säkert sätt.

För verksamheter planeras sophanteringen utifrån vilket avfall som hanteras.

Det är väldigt bra att föreskrifterna och riktlinjerna för farbar väg lyfts fram under avsnittet Teknisk beskrivning. Med tanke på att sopbilar för förpackningsinsamling kan komma att bli större än de nuvarande, är det väldigt viktigt att vändplatser faktiskt utformas i enlighet med beskrivningen i planförslaget.

Föreningar

7. Rällaskogens vänner, 2023-10-14

Föreningen hänvisar till vad vi tidigare anfört i granskningsyttrande 2021-10-21. Våra synpunkter kvarstår och de problem vi har påpekat år olösta. Detaljplanen, planbeskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) har så stora brister att planen inte bör antas. Bebyggelsen bör begränsas och bedömas i ett större sammanhang tillsammans med ett seriöst arbete för att ta fram en ny översiktsplan för Borgholms kommun. Samtliga föreslagna bebyggelseområden har höga naturvärden som gör dem olämpliga för bebyggelse- Det nordvästra området med radhus och parhus är särskilt olämpligt på grund av de komplikationer som uppkommer när vägen ska dras.

Den enda ändring av detaljplanen som gjorts sedan föregående granskning avser sträckningen av lokalgatan mellan bostadsområdet i nordväst och Stora Rörsvägen. Vi anser att den nya sträckningen är ännu mer olämplig än den tidigare föreslagna, se nedan.

Vi vill också påpeka följande:

Det är inte läge för nybyggnation av en ny förort till Kalmar i Stora Rör.
Kommunen anför i sitt granskningsutlåtande över inkomna synpunkter, att man är medveten om att det byggs på olika platser runt om på Öland och i Kalmar, men drar inga slutsatser. Man förklarar inte om planområdet har några fördelar i jämförelse med andra områden i bland annat Rälla, som också utpekas som bebyggelseområden i förslaget till ny översiktsplan. Det finns inte någon demografisk analys eller några prioriteringsdiskussioner.

Man hänvisar till att det i bostadsförsörjningsprogrammet anges behov av hyreshus, radhus och parhus och anser att utvecklingen i länet bekräftar att det finns ett otillfredsställt behov av bostäder. Men är det för att bygga bort bostadsbrist för invånarna i Borgholms kommun man vill bygga? Då behövs billiga bostäder för unga och anpassade bostäder för äldre enligt ”Bostadsmarknads analys för Kalmar län 2023”.

Det finns verkligen ett behov av att få yngre bofasta skattebetalare till Borgholms kommun, som har äldst invånare i Sverige. Men med inflation, höga räntor och stigande bostadskostnader för både hyrt och ägt boende är det risk för att nyproduktion blir för dyr för majoriteten av länets invånare och att efterfrågan avstannar. Då blir det

Kommunens kommentar:

Kommunen möjliggör för inflyttning genom planläggning. Att ha en god planberedskap är ett led i att vända trenden med en minskande befolkning. I den nyligen antagna tillväxtstrategin har kommunen pekat ut Stora Rör och Rälla som intressanta att utveckla på grund av närhet till förskola, skola, affär, service och kollektivtrafik men också på grund av närhet till friluftsliv och rekreation. Vid sidan av pågående planarbete i både Rälla och Stora Rör ser kommunen också en stor möjlighet att kunna utveckla Löttorp, Borgholm-Köpingsvik, Gärdslösa och Runsten.

Att möjliggöra för byggnation av bostäder är ett allmänt intresse och kommunen har ett ansvar att genom planläggning bidra till att minska bostadsbristen i landet. Eftersom alla har olika preferenser för sitt val av boende är det kommunens uppgift att kunna erbjuda planlagd mark med olika förutsättningar. Konkurrens mellan kommuner handlar sällan enbart om läget.

Planläggning innebär att kommunen skapar möjligheter. Med en flexibel plan finns möjligheten att anpassa bebyggelsen efter marknadsanalys vid försäljning och byggnation.

svårt för Borgholms kommun att konkurrera om pendlare. Det kommer att finnas gott om nyproduktion i Kalmar och Mörbylånga att välja mellan för de som har råd. De bostäderna ligger också närmare jobb och samhällsservice.

De föreslagna fastigheterna med utfart över Vincents väg kan säljas med vinst för kommunen och kanske blir det någon fastboende som bygger, men projektet i övrigt är knappast genomförbart under överskådlig tid. Det förutsätter i så fall att kommunen tar på sig mycket stora kostnader för genomförandet och subventionerar genom billigt markpris. Kommunen förväntar sig utan någon analys att projektet ska gå med vinst genom markförsäljningar. Men det är svårt att se att projekten skulle kunna genomföras på marknadsmässiga villkor. Det som särskilt oroar föreningen är om områden skulle säljas till exploatörer och att skogen fälls och vägar byggs för något som i slutänden blir ett antal fritidshustomter.

Föreningen anser att om det ska byggas i Stora Rör bör det ske med beaktande av vad som är på gång i närområdet i Mörbylånga och i Rälla-Ekerum-Halltorp. Vi hänvisar också till de synpunkter vi har lämnat 2022-08-27 på Borgholms kommuns förslag till ny översiktsplan (bifogas).

Kommunen kan också välja att bygga allmännyttiga hyreshus i form av flerfamiljshus, radhus eller parhus i egen regi med rimliga hyror. Det skulle vara bra för både nuvarande invånare och locka pendlare, men inte ge kommunen någon vinst av markförsäljning. Det skulle också kräva en kostsam uppbyggnad av samhällsservice i Stora Rör, till exempel en förskola som skulle konkurrera med den i Rälla och förmodligen tvinga fram nedläggning av den ena. Jämför med nedläggningen av förskolan i Björkviken.

Det är klart lämpligare att utveckla Rälla för att där få en mer blandad tätortsbebyggelse. Där finns redan samhällsservice. En stor utbyggnad av bostäder pågår inom Ekerum och nu finns också möjlighet att bygga enligt detaljplanen för Järnnian, med en säker undergång till skola och affär, idealiskt för barnfamiljer. Det stämmer också med vad som sägs om utvecklingsstrategin i förslaget till ny översiktsplan, där det föreslås utbyggnad i prioriterade knutpunkter, dvs i centralorten Borgholm/Köpingsvik och serviceorterna Löttorp och Rälla.

Om det ska byggas i Stora Rör måste kommunens nyinköpta fastighet Rälla Tall 6:1 planeras samtidigt.

Kommunens kommentar:

Kommunens målsättning är inte att tjäna pengar på markförsäljning. Målsättningen är att tillskapa nya fastigheter för bostadsändamål utan att belasta skattekollektivet.

Kommunen kommer inte utöka planområdet för att också omfatta fastigheten Rälla Tall 6:1. Kommunen anser dock att fastigheten är intressant ur en exploateringssynpunkt och är utpekad som

Kommunens kommentar:
lämplig att utreda för byggnation i aktuellt förslag till ÖP 2040.

Planbeskrivningen innehåller felaktigheter och inkonsekvenser

Kommunen beskriver detaljplanen på ett sätt som gör det omöjligt att förstå konsekvenserna av planen och hur genomförandet ska gå till. Det har inte gjorts några prioriteringar av vad man först ska satsa på och hur lång tid det kan tänkas ta innan planen är genomförd. I planbeskrivningen kvarstår uppgifter som avser detaljplaner som presenterades vid samrådet och vid den tidigare granskningen. Det gör att planbeskrivningen i stora delar blir obegriplig.

I planbeskrivningen finns ingen redogörelse för hur planområdena har förändrats. Det finns bara en hänvisning till den tidigare granskningen. Men ingenstans finns det någon förklaring till varför plankartan slutar vid den föreslagna lokalgatan och inte som det sägs i planbeskrivningen avgränsas av väg 136.

Det är konstigt att det på s. 54 står att kommunen behöver lösa in mark från fastigheten Rälla Tall 9:20, som i Plandata på s 7 anges tillhöra kommunen. I samrådsplanen ingick en stor del av Rälla Tall 9:20 i planområdet. När det inte finns någon förklaring i planbeskrivmingen är det svårt att förstå att det som ingår idag bara ett område för en liten vändplan och att den delen av planen tillkommit inför denna granskning.

Planbeskrivningen och genomförandebeskrivningen har förtydligats.

Enligt 4 kap 31 § framgår att en beskrivning av hur detaljplanen ska förstås och genomföras (planbeskrivning) ska finnas tillsammans med planen (plankartan) och av 32 § framgår att detaljplanen inte får vara mer detaljerad än som behövs med hänsyn till planens syfte. I 33 § anges att planbeskrivningen ska innehålla en redovisning av planeringsförutsättningarna, planens syfte, hur planen är avsedd att genomföras och de överväganden som har legat till grund för planens utformning med hänsyn till motstående intressen. Vidare ska planbeskrivningen redovisa planens konsekvenser tillsammans med de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt samt vilka konsekvenser dessa åtgärder får för fastighetsägarna och andra berörda. *Lag (2011:335).*

Det innebär att kommunen har i uppgift att beskriva det planförslag som redovisas i plankartan och vilka avvägningar som har föranlett plankartans utformning. En planbeskrivning ska inte innehålla hur plankartan har förändrats under planprocessens gång. Information om hur planförslaget har förändrats går att läsa ut från samrådsredogörelse och granskningsutlåtande. Detaljplaner innehåller ofta så många olika parametrar att generaliseringar behövs för att göra texten läsbar. Också diskrepansen mellan vad som behöver utredas inom ett detaljplanearbete och vad som kan regleras i en detaljplan gör att det lätt kan uppstå förvirring.

På grund av regelverket kan inte en detaljplan detaljstyra hur ett område ska bebyggas. Det är olämpligt av flera anledningar där den mest konkreta är att den tekniska utvecklingen med lätthet springer ifrån planbestämmelser som kan gälla under mycket lång tid.

Felaktigheten att kommunen ska lösa in mark från Rälla Tall 9:20 korrigeras.

Kommunens kommentar:

En planbeskrivning ska vara lätt att begripa. Men denna planbeskrivning går inte att förstå, om man inte sedan tidigare är väl insatt i planarbetet. En normal läsare har ingen möjlighet att förstå innehållet i planbeskrivningen. Det är ett demokratiskt problem.

En flexibel plan kan inte fungera och strider mot avtal med Trafikverket

Kommunen lyfter på flera ställen fram att planen ska vara flexibel

”*Sammanlagt möjliggör planförslaget att mellan ca 90 och 180 nya bostäder kan tillskapas. Det stora spannet är en följd av att kommunen ser en stor nytta med att planförslaget är flexibelt för att kunna tillgodose ett varierat boendeutbud över lång tid. Det lägre antalet bostäder beskriver situationen om all kvartersmark bebyggs med villor och sammanbyggda en- och tvåbostadshus tillsammans med en förskola. Det högre antalet bostäder beskriver situationen om kvartersmarken bebyggs med sammanbyggda en- och tvåbostadshus och en stor andel flerbostadshus.”* (sid 33 i planbeskrivningen.)

Kommunen har 2023-03-23 ingått ett avtal med Trafikverket om ombyggnad av väg 136 sträckan Isgärde-Rälla. Enligt avtalet ska åtgärderna förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten både för motortrafik och oskyddade trafikanter och skapa ett trafiksäkert, attraktivt och sammanhängande nät för gång och cykeltrafik längs väg 136. Åtgärderna ska också leda till att ett antal utfarter till vägen kan stängas.

Trafikverket har åtagit sig att bygga ny utfart, undergång, nya busshållplatser och cykelbana norr om planområdet, dvs 500 meter över Ljungheden och 400 meter norr om Mor Helenas väg. Kommunen har åtagit sig att utveckla området öster om Stora Rör upp till väg 136 genom detaljplaneläggning. Genom samordning av de båda projekten bedöms de största totala vinsterna för samhället uppnås. Kommunen gör detaljplanen som ska innehålla belyst gång- och cykelmöjlighet som kopplar samman gång och cykelstråket från Stora Rörsvägen med Ljungheden. Att bygga gång och cykelvägen genom planerade bostadsområdena bedöms enligt avtalet som mer attraktivt än att dra cykelbana längs väg 136.

Enligt detaljplanen utformas gång- och cykelvägen som en lokalgata med blandtrafik mellan vad som kan bli två större bostadsområden.

Enligt avtalet arbetar kommunen också för att förlänga lokalgatan som krävs för att stänga av

	Kommunens kommentar:
direktutfarterna till fastigheterna på östra sidan av väg 136 fram till Rönnerumsvägen och för åtgärder bl.a. vid Mor Helenas väg. *”Samordningen mellan parterna skapar ett mervärde där samhällsutveckling främjas på så sätt att Trafikverkets ombyggnation av väg 136 kan integreras i en samtida bebyggelseutveckling med stor lokal nytta. Kommunen tar genom samordningen ansvar för att ta till vara och utveckla det värde som satsningen på infrastrukturen innebär.”* Kommunen har alltså åtagit sig att bygga lokalgatan och iordningsställa allmän platsmark inom, och där det behövs, utom planområdet. Respektive part finansierar själva sina anläggningar inklusive projektering och administrationskostnader. Detta till skillnad mot vad som gäller vid korsningen och Paviljongvägen i Rälla där kommunen betalar ett fast belopp på 1,7 miljoner kr uppräknat med index. I stället gäller: *”Parterna bestämmer självständigt i genomförandet av sina respektive anläggningar om det inte påverkar förutsättningarna för hela projektet.”*	
Detta avtal stämmer knappast överens med den flexibla detaljplan som beskrivs ovan. Avtalet kan inte tolkas på annat sätt än att lokalgatan vid väg 136 bör byggas så snart det går, om parterna ska hålla överenskommelsen att skapa ett sammanhängande cykelnät. Sker inte detta, måste det väl anses påverka förutsättningarna för projektet. Det finns ingen redovisning alls i planbeskrivningen om avtalet och hur det ska genomföras. Vad ska kommunen börja med inom planområdet?	Flexibiliteten ligger i att inte styra i detalj vilken form av bostadsbebyggelse som medges. Eftersom en detaljplan gäller till dess att kommunen upphäver eller ändrar den styr detaljplanen hur ett område får bebyggas under lång tid. Kommunens äldsta gällande detaljplan är från 1911. Eftersom bostadsmarknaden är mycket rörlig är det därför viktigt att kommunen kan planlägga på ett sätt som gör att detaljplanen inte behöver ändras när bostadsmarknadens villkor förändras. Enligt avtal och planförslaget ska kommunen bygga en lokalgata som i blandtrafik ska fungera som en del av en sammanhängande gång- och cykelväg utmed väg 136. Enligt avtalet ska den östra lokalgatan asfalteras och förses med belysning. Detta behöver göras oavsett om aktuellt förslag till detaljplan vinner laga kraft eller inte. Kommunen ser en nytta i att utnyttja den avtalade vägen som infart för att kunna tillskapa bostäder. Det innebär att bebyggelsen i öster sannolikt kommer att ske i en första etapp tillsammans med föreslagna fastigheter utmed Vincents väg. Genomförandebeskrivningen har förtydligats och redovisar ovan nämnda information.
Det går inte heller att förstå den ekonomiska redogörelsen på sid 54 i planbeskrivningen. Vad blir kommunens kostnader och när ska de betalas? Hur ska finansieringen gå till? När ska intäkterna komma från markförsäljningen? Avser kommunen att bygga gång, och cykelväg vid väg 136	Kommunen har ingen skyldighet att redovisa i detalj hur planen ska finansieras. Det viktiga är att kommunen inte avser avsätta skattemedel för att finansiera planläggning eller utbyggnad av infrastruktur och bebyggelse inom planområdet. Kommunen bygger enbart väg inom aktuellt plan-

	Kommunens kommentar:
eller anser man att det ska bli som vid Ekerum, där utlovad cykelväg fortfarande saknas?	område. Övriga sträckor av gång- och cykelvägen ligger under Trafikverkets ansvar.
Samtidigt som planen ska vara flexibel, utgår kommunen från att hela vägnätet inom planområdet utom Vincents väg ska vara en vägförening. Det finns inget som beskriver när och hur en sådan ska bildas, konsekvenserna för de befintliga fastigheterna och vilka kostnader som kan förväntas när de ansluts och senare när nya fastigheter tillkommer. Det kommer rimligen att åstadkomma massor av problem.	Av genomförandebeskrivningen framgår det att kommunen ansöker och bekostar den lantmäteriförrättning som bildar gemensamhetsanläggning för lokalgator inom området. Kommunen kommer också anlägga vägarna inom området och detta sker först när det behövs.
Om man tar bort området i nordväst och den planerade lokalgatan därifrån, blir det enklare. Då kan Mor Linas väg vara kvar som den är med utfart mot Stora Rörsvägen.	Detaljplanen är ett led i ett arbete tillsammans med Trafikverkets vägplan att förbättra trafiksäkerheten på samtliga vägar inklusive väg 965, Stora Rörvägen. Det innebär att utfarten vid Mor Linas väg behöver justeras oavsett eftersom dess läge inte bedöms vara trafiksäkert.
Planen ger inga säkra cykelvägar till skola och service i Rälla. Det planeras bara en separat cykelbana inom hela planområdet. Det är en bit av gamla Stora Rörsvägen mellan nuvarande Mor Linas väg, där den nya utfarten svänger av, och vägkorsningen där all trafik ska köra ut från och till de nya bostadsområdena inklusive trafiken till parkering och förskola. Cykelbanan är kanske femtio meter. Kommunen blir ansvarig enligt avtalet med Trafikverket.	
Det planeras varken trottoarer eller cykelbana längs Stora Rörsvägen nedanför Mor Linas väg. Inte ens sänkt hastighet trots att trafiken rimligtvis kommer att öka om invånarantalet mer än fördubblas och trycket ökar på badplatsen och på service i hamnen. Den som promenerar eller cyklar uppför Stora Rörsbacken för att nå undergången vid busshållplatserna eller lokalgatan längs väg 136 mot Rälla, kommer att möta kraftigt ökad trafik och en farlig vägkorsning. Nästan all cykling inom och utanför planområdet kommer att ske i blandtrafik. Trafiksituationen kommer att bli direkt avskräckande för barnfamiljer som överväger inflyttning.	Väg 965, Stora Rörvägen, fortsätter vara statlig väg och trafikverket ansvarar för utbyggnad av cykelväg längs statlig väg. Diskussioner pågår om gång- och cykelväg västerut mot Stora Rör, men det projektet ingår varken i detaljplanen eller i vägplanen.
Den minst trafikerade lokalgatan torde vara den öster om väg 136 till Rönnerumsvägen, som kan nås genom undergången. Men för att cykla vidare till Rälla måste man korsa väg 136 för att nå cykelbanan längs Ljungheden. Kommunen verkar hittills inte ha några planer på att dra en cykelväg från Rönnerumsvägen längs elledningen till vägen i Rälla som leder till idrottsplatsen och skolan. En sådan behövs även om det inte byggs stora bostadsområden i Stora Rör.	Med en planskild korsning både i Stora Rör och i Rälla bedömer kommunen att en säker skolväg kommer finnas mellan föreslagen tillkommande bebyggelse och service i Rälla.

Skogen kommer i praktiken att utplånas
Det anges att 12 hektar av områdets 30 hektar kommer att bebyggas. Genom den kvarvarande tallskogen planeras nya lokalgator med belysning och det ges enligt planbeskrivningen möjlighet till cykelvägar, lekplatser och lättillgängliga stigar. Det som kallas sammanhängande skogsområde och kanske omfattar drygt 10 hektar kommer att bli ett Det har vi kunnat konstatera genom att mäta upp områdena för bostäder och markera gränserna

Den skötselplan som är föreslagen är ambitiös, men den är kopierad från naturreservatet där man försöker få fram större sandmarker och betesmarker med tillväxt av framför allt ekar. Den lämpar sig inte för området. Det kommer också att bli dyrt för kommunen att anlägga och sköta parken enligt den föreslagna skötselplanen.

Skogen behöver sparas för friluftsliv och naturupplevelse, eftersom den inom ett litet område har dalar och sänkor med varierad vegetation som ger en upplevelse av att vara i en mycket större skog. Sanddynerna med tätbevuxen tallskog utgör en unik miljö som är på väg att försvinna i reservatet.

I de naturområden som ska sparas mellan villatomterna och bostadsområdena med parhus/radhus nedanför den nya vägen i slänten finns nästan enbart äldre knotiga och risiga träd. De är idag intressanta att se i sitt sammanhang och är viktiga för biologisk mångfald, men kommer inom bebyggelsen att upplevas som en förfulning av området.

Det dike som ska ligga mellan nuvarande fastigheter på Vincents väg och det nya bostadsområdet medför att marken grävs upp och en skogremsa med värdefull äldre skog försvinner.

Det finns risker med att bygga väg i slänten
Slänten har ansetts vara ett viktigt naturvårdsobjekt. I MKB:n till samrådsförslaget anges att den föreslagna planen bedöms ha anpassats till dynlandskapet genom att den markanta branten i nordsydlig riktning och höjdpartiet centralt inom området har sparats. Bostadsområdena anslöt då till Vincents väg, Hellners väg och Stora Rörsvägen. Men sedan samrådet har det stått klart att mer trafik inte ska ledas ut på Vincents väg och

Kommunens kommentar:

Planförslaget är utformat för att bevara så stor del av sammanhängande skogsområden som möjligt. Kvartersmark och vägar är placerade i kluster för att kunna bevara stora sammanhängande delar av skogen. Olyckligtvis sammanfaller inte områdets geologiska värden med partierna med vackrast skog. Med den skötselplan som finns framtagen finns dock goda möjligheter att skapa värdefull skog med rik biologisk mångfald i de områden som bevaras. Genom att åstadkomma en flerskiktad och luckig tallskog där befintliga ekar bevaras och yngre tät tallskog gallras för att skapa större gläntor med öppen sand eller florarik vegetation gynnas sandlevande flora och fauna. Kommunen ser inte hur en ambitiös skötselplan för området kan vara negativt. Med ett initialt arbete kan området komma i balans och då krävs minimalt med skötsel.

Kommunen är övertygad om att övervägande del av befolkningen har insett vikten av områden med biologisk mångfald för vår egen överlevnad och har därför svårt att se hur något så viktigt kan betraktas som en förfulning.

Naturmarken mellan föreslagen bebyggelse utmed Vincents väg och det föreslagna bebyggelseområdet i nordväst är som mest drygt 28 meter brett och som smalast drygt 19 meter brett. Enligt dagvattenutredningen behöver svackdikena vara 8 meter vid dikeskrönet och 2 meter brett i dikesbotten och cirka 1 meter djupa. I sandiga jordar tenderar växtligheten få djupa rotsystem och kommunen bedömer att med så pass breda naturområden är det möjligt att försiktigt anlägga svackdiken utan att alla träd försvinner.

Den lägre sandvallen, som sträcker sig genom planområdet är ett viktigt inslag i områdets geologi. Slänten sträcker sig från söder om Isgärde genom Rosti och svänger sedan av mot öster i höjd med Stugbyn. På denna sträcka påverkas formationen av ett antal vägar, befintlig bebyggelse och ett grustag. Eftersom kommunen anser att formationen är viktig att bevara, nyttjas befintligt stig- och vägsystem och föreslagen ny lokalgata

Kommunens kommentar:

Hellners väg på grund av risker för naturreservatet.

placeras i anslutning till befintlig bebyggelse för att kunna bevara större sträckor utan påverkan.

Man har sedan dess prövat olika sätt att få till en utfart från bostadsområdet närmast Vincents väg och funnit dem olämpliga. Nu har man ett förslag som förstör stora delar av den upp till fem meter höga slänten. Vägen dras diagonalt i nedre delen av sluttningen till den brantaste delen, där den gör en tvär sväng åt öster rakt upp för slänten i det som kan vara en gammal hålväg.

Slänten är en brant strandvall som byggdes upp av vågorna när inlandsisen smälte och landborgen bildades och är en viktig geologisk formation. Om den förstörs, kommer man inte ha möjlighet att se hur landskapet bildats. Vägen dras dessutom över områdets mest använda och uppskattade stigsystem

I MKB:n står utan närmare kommentar: *”...bebyggelsen bedömts ha anpassats till dynlandskapet genom att den markanta branten i nordsydlig riktning och höjdpartiet centralt inom området har sparats förutom att en lokalgata sneddar branten i den södra delen av planområdet.*” Det är dessutom fel. Vägen börjar i norra delen och går upp över branten i mitten av planområdet.

Att större delen av slänten kommer att förstöras framgår bland annat av den geotekniska undersökningen av Sweco, som dock förefaller att ha utgått från en tidigare tänkt rakare slänten kan *”utföras exempelvis genom tillförande av fyllnadsmassor (fyllnadsslänt) för att erhålla önskvärd lutning påt väg samt avjämnande slänter i sidled. Tillförsel av massor kommer att ha en positiv inverkan på den övergripande stabiliteten för slänten.”*

Slänten påverkas enbart på en kortare sträcka och kommunen bedömer att nyttan med att kunna tillskapa 20–40 nya boendeenheter överväger den skada som orsakas på formationen.

Det finns ingen bedömning av dagens förslag och det finns ingen information om vilka fyllnadsmassor som kan krävs för att bygga en väg utan rasrisk. Kommunen kan inte visa hur stort vägområde som behöver tas i anspråk eller vad det behöver vara för höjd på vägen. Enligt Sweco krävs ytterligare utredningar i samband med projekteringen. Det finns ingen redovisning av kostnader för kommunen och för kommande fastighetsägare.

All vägbyggnation föregås av en detaljerad projektering som innefattar de steg som är nödvändiga för att säkerställa att vägen blir stabil och trafiksäker. Eftersom enbart en översiktlig utredning genomförs i planskedet har kommunen föreslagit ett väl tilltaget vägområde för att det ska finnas förutsättningar för att anlägga en stabil och trafiksäker väg och för att minimera kostnader för massförflyttning.

Kommunen har låtit förprojektera vägen för att säkerställa att stabilitet och trafiksäkerhet går att uppnå.

I stället för att tona ner betydelsen av slänten som ett av de viktigaste naturvärdesobjekten inom området, borde man acceptera att det inte går att bygga det föreslagna bostadsområdet i nordväst.

Även trafiksäkerhetsskäl talar mot vägen. Vägen får en brant backe som uppifrån går i en smal glugg mellan två fastigheter. Nedanför backen gör vägen en tvär sväng. Sikten kommer att vara

Kommunens kommentar:

skymd både uppifrån och nerifrån. Vägen är avsedd för blandtrafik och kommer att vara den enda vägen mot busshållplats och cykelvägar längs väg 136.

MKB:n har så stora brister att den måste göras om.
I början av MKB:n står: ”Enligt Miljöbalken kap 12 § ska konsekvenser, eventuella åtgärder samt rimliga alternativ till förslag på detaljplanen med hänsyn till dess syfte och geografiska räckvidd identifieras beskrivas och bedömas.” Syftet anges vara ”att beskriva positiv och negativ miljöpåverkan som kan antas uppkomma på biologisk mångfald, befolkning, människors hälsa, djurliv, växtliv, mark, vatten, luft, klimatfaktorer, materiella tillgångar, landskap, bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv.” (s.2). En MKB ska dessutom skrivas så att läsaren kan förstå den.

Miljökonsekvensbeskrivningen har reviderats i takt med att planförslaget har förändrats. Kommunen kan se att revideringarna har påverkat läsbarheten. Miljökonsekvensbeskrivningen bearbetas inför antagande så att konsekvenserna för ett genomförande av aktuellt planförslag förtydligas.

Den nu föreliggande MKB uppfyller inte på något sätt kraven.

Det saknas aktuella inventeringar av naturvärden och hänsyn har inte tagits till kunskaper som finns.
MKB:n daterad 2023-08-23 har i huvudsak upprättats 2015 inför samråd av det ursprungliga detaljplaneförslaget. Planen omfattade då området mellan Stora Rörsvägen och Ljungheden. Till grund för MKB:n låg en inventering av Ecocom i ett ännu större område.

Innehållet i dagens MKB är fortfarande detsamma även om det har gjorts vissa tillägg eftersom det har tillkommit utredningar med delvis andra slutsatser. Resultatet är en helt obegriplig produkt med motstridiga uppgifter när det gäller bedömningen av naturvärdena.

I Ecocoms rapport görs en summarisk bedömning av planområdet som anges mest bestå av produktionsskog utan påtagligt naturvärde. I övrigt redovisas bara de viktiga naturvärden som finns utanför det nuvarande planområdet.

Den inventering som genomfördes 2015 följer den standard som arbetades fram 2014. Visst naturvärde ingår inte som standard och efterfrågades inte i upphandlingen.

I MKB:n från 2023 redogörs för Ecocoms inventering, utan att det förklaras om det finns någon koppling till det planområde som nu är aktuellt för granskning. Man refererar bland annat Ecocoms anvisningar från 2015 för hur naturvårdsobjekten, som numera ingår i naturreservatet Rälla Ekerum, ska skyddas vid exploatering. Det är verkligen förvirrande. Utan att ifrågasätta Ecocoms inventering utgår man även i MKB:n från att planområdet saknar värdefull natur och att

Miljökonsekvensbeskrivningen bearbetas inför antagande och konsekvenserna av ett genomförande av aktuellt planförslag förtydligas.

planen inte medför betydande miljöpåverkan.

Det finns brister även i fågelinventeringen och i MKB:n anges det inte heller i vilka områden fågelinventering skett.

Pronaturas inventering av planområdet har inte beaktats

Det finns en inventering som omfattar skogen i planområdet. Den gjordes av Pronatura 2008-09-04 inför den fördjupade översiktsplanen för området Stora Rör-Rälla-Ekerum och omfattar i princip samma område som det Ecocom har inventerat. Skillnaden är att Pronatura har analyserat skogsområdena i detalj med utgångspunkt från ålder och växtsätt. Denna inventering har inte ens nämnts i MKB:n. Den stämmer dock väl med kommunens inventering av äldre träd från 2022.

I sammanfattningen sägs: ”*Rälla Tallområdet innehåller flera äldre tallskogar präglade av skogsbete och som ännu inte påverkats av modernt skogsbruk. Dessa har bedömts ha höga naturvärden (klass 2). Tallskogarna kännetecknas av gamla knotiga tallar och glesa och luckiga skogsbestånd. De ger en bild av hur skogarna här i Rälla såg ut en gång i tiden. Skogarna är ofta ganska små och ligger spridda i den sandiga delen av inventeringsområdet. Sådana skyddsvärda områden återfinns i följande delområden 1, 6, 8, 15, 33, 36, 46, 48, 51, 55, 57, 60, 69, 71, 77, 78, 79 och 80.*”

Områdena 6, 8,15, 51, 55, 57, 58, 60, ingår sedan 2021 i naturreservatet Rälla -Ekerum. Områdena 69, 77, 78, 79 och 80 ingår i det nuvarande planområdet. Övriga tillhör privata fastighetsägare.

Område 69 beskrivs: ” *Gles och luckig tallskog av skogsbeteskaraktär. Visst inslag av gran förekommer Tallarnas ålder varierar mellan c:a 100 och 150 år. I skogen finns en del lågor och torrträd. Buskskiktet är ofta rätt välutbildat med en blandning av ekuppslag, gran och enbuskar, Kruståtel dominerar skogens fältskikt. Andra vanliga växter är ängskovall, vårfryle och fläckar med blåbärsris. Utmed områdets norra sida löper en låg stenmur*.” Området planeras i detaljplanen för radhus/parhus.

Område 77: ”*Gles och ljusöppen tallskog ca 80–120 år gammal. Enstaka tallar är något äldre, 130–150 år. I skogen förekommer en del låga sanddyner. Buskskiktet är ganska tätt och består av yngre ek och enbuskar. Utmed vägen finns även en del hassel. Kruståtel dominerar markfloran i skogen. Mindre fläckar med blåbär och liljekonvalj är ganska vanliga*.” I området planeras

Kommunens kommentar:

Information om vilka områden som inventerats finns i rapporten Fågelinventering, Stora Rör, daterad 30 juni 2022.

Naturvärdesinventeringar runt om i landet kunde se väldigt olika ut beroende på var de gjordes och vem som gjorde dem. På grund av detta infördes 2014 en standard (SS 199000:2014) för naturinventering avseende biologisk mångfald (NVI) för att underlätta upphandling och kvalitetssäkring. Standarden innehåller grundkrav för utförandet och kompetens och ger riktlinjer för en enhetlig terminologi. Principen för inventeringen är att undersöka vilka förutsättningar ett område har för att hysa biologisk mångfald. Varje område bedöms utifrån två parametrar – artvärde och biotopvärde. Artvärdet bestäms av förekomst av sällsynta, rödlistade, skyddade eller andra arter som indikerar värdefulla miljöer. Biotopvärdet beskriver förutsättningar för en stor biologisk mångfald inom området.

Den översiktliga naturvärdesinventeringen som genomfördes av Pronatura 2008 har genomförts utanför dagens standard och kan därmed inte användas som kunskapsunderlag. Området hyser många sköna naturupplevelser och värdefulla element men har i den inventering som följer standarden SS 199000:2014 inte identifierat områden som hyser påtagliga, höga eller mycket höga naturvärden.

Kommunen har anpassat planförslaget för att bevara områdets geologiska formationer, möjliggöra för en öppen dagvattenlösning för dagvatten från väg 136 och till skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd. För att ta ner träd som är särskilt skyddsvärda krävs samråd med länsstyrelsen enligt miljöbalkens 12 kapitel 6 §. Blivande fastighetsägare behöver informeras om att de har särskilt skyddsvärda träd på sin fastighet och vilka regler som gäller för dessa träd.

lokalgata, parkering och förskola

Område 78: ”*Tallskog ca 80–90 år gammal. Mindre partier med ännu äldre tallar, 100–120 år finns spridda i skogen. Dessa delar är ofta lite glesare och luckigare. Troligen är skogen spontant uppkommen och senare kompletterad med planterade tallar. Buskskiktet är ofta glest och består av ekuppslag och enbuskar. Fältskiktet är gräsrikt och domineras av kruståtel. Här och var finns fläckar av ljung och blåbärsris. I botten finner man täta mattor av väggmossa. Genom skogen löper flera stigar. En har viss karaktär av hålväg.*” I området planeras bebyggelse med flerfamiljshus, radhus och villor och lokalgata till område 69.

Område 79: *”Gammal tallskog med rikligt uppslag av ek. Skogen verkar helt opåverkad av skogsbruk. Tallarna är 100–120 år gamla. Några av tallarna kan möjligen vara ännu äldre. Skogen är allmänt ganska luckig och gles vilket är typiskt för spontant uppkomna skogar. Förutom ekuppslaget växer här också en del enbuskar vilka fortfarande finns kvar från ett tidigare mer ljusöppet tillstånd. En stenmur löper genom skogen i nord-sydlig riktning”*. En remsa av skogen planeras bli sparad. Resten bebyggt tillsammans med område 78.

Ett område i norr, 73, har getts mycket högt naturvärde (klass 1): *”Liten naturskogsartad tallskog uppe på ett mindre dynområde. Tallarna är gamla och har lågt ansatta kronor med grova grenar. Flera av dessa är 140–150 år gamla. I skogen finns även ett litet inslag av björk och ek, och av vilka några bär spår av hamling. Någon av björkarna verkar vara påverkad av skottsskogsbruk. I skogen finns flera torrträd och högstubbar. Buskskiktet utgörs av en del yngre tallar. Markfloran domineras av kruståtel. Här växer även fläckar av blåbärsris och ett stort bestånd av liljekonvalj. I de torraste delarna uppe på dynerna växer sandstarr, ljung och renlavar.”* Området sparas men bebyggelse från både öster och väster planeras inom ca hundra meters avstånd.

Sammantaget drabbas all den värdefullaste skogen av bebyggelse. Det är en brist att detta inte framgår av MKB:n.

Ecocoms har inte inventerat planområdet. Nya inventeringar behövs.
2015 gjorde Ecocom en inventering av naturvärden, insekter och kärlväxter i samband med framtagande av detaljplanen, som då omfattade ett område från Stora Rörsvägen till Ljungheden. Men inventeringen omfattade ett mycket större

Kommunens kommentar:

Den fältinventering som utfördes av Ecocom omfattade ett område från Rosti i söder till Stugbyn i norr. Aktuellt planområde ingick i inventeringen. Metodiken som användes följer svensk standard för naturvärdesinventering,

område söder om väg 136 och inkluderade Landborgsbranten i väster, Ljungheden i norr och den före detta grustäkten Rosti i söder.

Vad gäller skogen har Ecocom visserligen konstaterat att deras inventeringsområde omfattar Rällafältet, ett stort isälvsfält med mäktiga sand och gruslager som enligt länsstyrelsen har naturvärdesklass 2 i naturvårdsplan för Öland. Men de har utan förklaring åsatt all tallskog inom Rällafältet naturvärdesklass 3. Även tallskogsområden som idag på grund av sina höga naturvärden ingår i naturreservatet Rälla -Ekerum. Det utmärkande för Rällafältet är att det växer tallskog på sanddynerna. MKB:n har följt Ecocom och har funnit att skogen i planområdet har lågt naturvärde. Samtidigt har man har redovisat kommunens undersökningar av äldre träd 2023, men utan att låta det påverka bedömningen.

Inventeringen av kärlväxter ägde rum 6 juli och 19 augusti till 2 september. Den gjordes med inriktning att finna den rödlistade arten ryl, genom besök i områden där den tidigare hittats och i närliggande områden. Andra rödlistade arter som tidigare noterats eftersöktes inom hela området med tyngdpunkt på Ljungheden, öppna ängar och Landborgsbranten.

Det framgår inte om någon inventering har gjorts inom det nuvarande planområdet. Det kan finnas ryl eftersom det i nordöstra området finns tallskog med liknande egenskaper som skogen har i de 12 lokaler där ryl har hittats. ”*Likåldrig tallskog på mager mark bevuxen med gräs och mossa samt ställvis blåbärs -och lingonris. Förekomsten av ryl* (i naturvårdsobjekt 4 där tio lokaler hittats*) är främst knutna till de svaga höjder som lokalt finns inom objektet*.” sid.12. Höjder finns också gott om inom planområdet.

Det är okänt vilka växter som finns inom planområdet. En fördjupad inventering bör genomföras. Kanske bör man också titta på lavar och mossor. Tallticka har konstaterats på en äldre tall. Fler svampar kan finnas.

Kommunens kommentar:

NVI (SS 199000:2014). Naturvärdesinventeringen är utförd på fältnivå med detaljeringsgrad medel, vilket innebär att minsta obligatoriska karteringsenhet är en yta av 0,1 hektar eller mer, eller ett linjeformat objekt med en längd av 50 meter eller mer och en bredd av 0,5 meter eller mer. Naturvärdesinventering i fält föregicks av en förstudie över områdets tidigare kända naturvärden. Fältinventering av naturvärden har genomförts med en detaljeringsgrad som möjliggör att samtliga geografiska områden av positiv betydelse för biologisk mångfald ned till minsta obligatoriska karteringsenhet kan identifieras.

Planförslaget har justerats så att presumtivt värdefulla och särskilt värdefulla träd kan bevaras trots exploatering.

Inventeringen identifierade tre områden med högt naturvärde och fyra områden med påtagligt naturvärde. Visst naturvärde efterfrågades inte. Samtliga identifierade naturvärdesobjekt ligger utanför aktuellt planområde.

Kommunen inventerade skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd i området efter fynd av tallticka som inrapporterades till artportalen under juli-september 2022. Skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd mättes in och planförslaget har justerats med hänsyn till dessa.

Metodiken som användes följer svensk standard för naturvärdesinventering, NVI (SS 199000:2014). Naturvårdsarter som är klassificerade som rödlistade, signalarter eller fridlysta arter eftersöktes över hela inventeringsområdet vilket inkluderar aktuellt planområde. Samtliga arter som påträffades över hela inventeringsområdet noterades.

Fördjupad artinventering av insekter ägde rum genom utsättning av fällor 7 maj och insamling 22 maj 2015. Fällorna har satts i miljöer där det tidigare hittats höga miljövärden, dvs huvudsakligen vid Ljungheden, Rosti och på andra öppna ytor. Enligt bifogad karta har inga fällor satts inom eller i anslutning till dagens planområde. av insekter inom planområdet. Vi har noterat att det finns stekelbon i marken längs den sandiga stigen ovanför slänten, som ska bli lokalgata.

På fastigheter vid Mor Linas väg, vid den sandiga delen av slänten och i sandområden nedanför i kanten av planområdet har vid ett antal tillfällen under de senaste åren setts stora ljusa ödlor. Sådana har enligt uppgift setts ända sedan femtiotalet när området var en ljungbevuxen sandhed.

Det är okänt vilka insekter och kräldjur som finns inom planområdet. Det finns också gott om fladdermöss, som förmodligen är trädlevande. Det måste göras nya inventeringar.

Fågelinventeringen har brister
2022 gjorde WSP en inventering två morgnar 10 maj och 22 maj 2022 från gryning och ett par timmar framåt. Inventeringsområdet är på 60 hektar, dvs omfattar det planområdet som var aktuellt vid samrådet. Hur mycket tid som lagts på det nuvarande planområdet som omfattar 30 hektar framgår inte. Inventeringen har enligt karta utgått från noteringar i artportalen som 2022 i huvudsak gällde området utanför dagens planområde. I den samlade bedömningen sid 13 står att inventeringsområdet präglas av sammanhängande skogsmark med få öppna gläntor och öppen sandig mark. Det tyder på att man inte besökt de områden som beskrivs ovan av Pronatura. Det står också att generellt bedöms träden vara för klena för att bära upp rovfågelsbon. Det strider både mot Pronaturas inventering och kommunens nyligen gjorda inventering av stora äldre träd i planområdet. Båda anger förekomst av träd som kan vara närmare 200 år gamla och ger ytterligare belägg för att fågelinventering inte skett i relevanta delar av planområdet.

Det är mycket troligt att man bland annat har missat rödlistade häckfåglar. Idag finns en mängd observationer i planområdet. Nattskärra flyger regelbundet över planområdet vid Mor Linas och Almas väg. Spillkråka syns och hörs ofta när man promenerar i skogen i planområdet och det är tydligt att de häckar. Nya inventeringar behövs.

Kommunens kommentar:

Platser för den fördjupade insektsinventeringen valdes med utgångspunkt att så många miljöer som möjligt med höga naturvärden ska bli representerade i insektsinventeringen. Kommunen bedömer att inventeringen har skett enligt beprövad metodik och ser inte att den behöver göras på nytt.

För att vid ett genomförande av detaljplanen kunna anlägga vägar så skonsamt som möjligt har kommunen föreslagit generösa områden för lokalgator så att en detaljprojektering kan undvika eventuella stekelbon men också andra rödlistade insekter och kärlväxter.

Aktuell skötselplan bidrar till att skapa attraktiva miljöer för insekter och fladdermöss.

Inventeringen genomfördes enligt metodiken för linjetaxering (Ekblom, R. 2007.) som är vedertagen för inventering av standardrutter som följs av svensk fågeltaxering (SLU). Denna metodik rekommenderas som standardmetod när syftet med inventeringen är att inhämta allmänna kunskaper om fågelförekomsten inom och i anslutning till ett område där det till exempel planeras etablering av vindkraft, eller annan typ av exploatering. I metodiken för standardruttsinventering som svensk fågeltaxering tagit fram anges standardtid för inventering i Götaland mellan 15 maj – 10 juni. För den aktuella inventeringen valdes två inventeringstillfällen för att dels öka säkerheten i insamlade data, dels minska risken att missa sent ankommande flyttfåglar.

Området inventerades10 maj 2022 från 04.45 till 07.30 och 25 maj 2022 från 04:15 till 07:00. Nattskärra inventerades 23 juni mellan kl. 23.30 och 01.30.

Observationen av nattskärran sammanfaller platsmässigt med tidigare rapporter i Artportalen, vilket leder till bedömningen att nattskärra häckar norr om Ljungheden och inte inom inventeringsområdet. Liksom för trädlärka bedöms biotopen inom inventeringsområdet inte vara optimalt för nattskärran som föredrar mer öppen barr- och lövskog, särskilt på glesa tallhedar och tallåsar samt i anslutning till hyggen med frötallar.

Spillkråka, som även den är upptagen i fågeldirektivets bilaga 1, noterades överhuvudtaget inte

Kommunens kommentar:

Bild 1. Kartering enligt fågelinventering visar att område med äldre tallar har besökts.

under inventeringen, men äldre spår av födosök noterades på en död stående trädstam i inventeringsområdets sydöstra del

Av kartan framgår det att inventeringen har skett inom område med grövre tallar. Eventuella rovfågelbon bör ha haft goda chanser för att upptäckas, antingen okulärt eller om någon adult fågel lyft från boet på grund av störning från inventeraren. Inga rovfågelhäckningar kunde upptäckas inom inventeringsområdet.

Kommunen bedömer att inventeringen har skett enligt beprövad metodik och ser inte att den behöver göras på nytt.

Nollalternativet har inte prövats på det sätt som avses i lagen.
I en MKB ska alltid ett nollalternativ prövas. Det ska göras en beskrivning av vilken utveckling som är trolig om planen inte genomförs. Ingen relevant beskrivning finns. Nollalternativet anges i detta fall som ”*att befintliga grönområden sparas”* utan ytterligare kommentarer. Det borde finnas positiva effekter att lyfta fram med hänsyn till att skogen är värdefull som kolsänka, för klimatanpassning och för djur, fåglar, växter och insektsliv. Och också viktig för friluftslivet. Skogen ligger på Rällafältet som har stora geologiska

Nollalternativet utvecklas. Dels kan skogen inom planområdet fungera som en kolsänka och den är viktig för rekreation och friluftsliv, dels kommer området påverkas av Trafikverkets vägplan oavsett om aktuellt planförslag vinner laga kraft eller inte.

Sandvallen och landborgen sammanfaller inte här. Landborgen är den kalkstensbrant som här i princip ligger utmed väg 136.

	Kommunens kommentar:
värden, med ett solfjäderformat system av sanddyner som på den relativt lilla del som utgör planområdet skapar kullar och dalar som ger skydd för djurliv och gör landskapet varierat och spännande. Den skarpa slänten genom området med en höjdskillnad på 5 meter är en strandvall som är viktig för att man ska kunna se hur landborgen bildats. Att det höga geologiska värdet bevaras är viktigt.	
I en trolig utveckling borde ingå att kommunen sköter sin mark på ett bra sätt och att viss begränsad utbyggnad på sikt kan bli aktuell.	
Huvuddelen av Rällaskogen är sedan 2021 skyddad och ingår i naturreservatet Rälla-Ekerum. Skogen i planområdet har liknande naturvärden. Ännu större kan uppstå med en skötselplan för att utveckla områden med relativt nyplanterad tall till mer varierad skog. Området var tidigare känt för många insektfynd. En viktig uppgift är att återställa spridningsvägar för sandlevande insekter. Sparas grönområdena blir det är lättare att göra. De negativa effekterna av nollalternativet anges som:	2020 beslutade länsstyrelsen om naturreservat i området. Aktuellt planområde ingår inte i naturreservatet. Med föreslagen skötselplan bedömer dock kommunen att kvarvarande skogsområdes naturvärden kan öka.
1.”Att underlaget för service i Stora Rör, Rälla och Glömminge, som exempelvis butik, skola och kollektivtrafik, inte skulle förbättras.”	
Ingen analys görs av om planen faktiskt har förutsättningar att uppnå det som anges. I detaljplanen ingår varken skola eller butik i Stora Rör. Kollektivtrafiken påverkas inte eftersom byggande av nya busshållplatser ändå planeras av Trafikverket.	Det är inte möjligt att förutspå hur områdets befintliga serviceutbud kommer att förändras. Avstånd, pris och kvalité är faktorer som brukar anges vid analys av våra vanor. Men ett ökat underlag skapar förutsättningar för en utökad service. På samma sätt är till exempelvis turtäthet och biljettpris beroende av reseunderlaget. Med ett ökat antal boende i området ökar förutsättningarna för en förbättrad kollektivtrafik.
Det är mycket tveksamt om servicen i Rälla, där butik och skola finns, får förutsättningar att öka. Eftersom det som planeras är en förort till Kalmar kommer serviceutbudet där bli styrande. Fler elever kommer att göra skolval i annan kommun. Ökad service i Stora Rör riskerar underlaget för service i Rälla.	
Ökad service i Glömminge kanske är mindre intressant för Borgholms kommun.	Båda kommunerna strävar efter att hela Öland ska vara attraktivt att bo och verka på.
2.”Om planen inte genomförs minskar möjligheten för kommunen att erbjuda tomter på pendlingsavstånd från Kalmar i ett läge i närheten av service och regionalt kollektivtrafikstråk”	
Ingen analys görs av lämpligheten att erbjuda villatomter och bostäder i flerfamiljshus i Stora Rör för pendlare. Orten ligger tre till fyra kilometer från butik, skola, förskola, idrottsplats m.m. i Rälla och saknar service vintertid. Om utbyggnad sker succesivt under 15 år, kommer de familjer man hoppas ska flytta till Stora Rör, att under lång tid tvingas använda bil för att nå service.	

Kommunens kommentar:

Det innebär negativa miljökonsekvenser. Om det skulle ske en snabb utbyggnad och byggas upp service för en befolkning som kan bli dubbelt så stor som den i Rälla, rycks grunden undan för servicen där.

I MKB:n sägs också att det inte finns anledning att pröva om det finns några alternativa bebyggelseområden, eftersom man när planområdet halverades efter samrådet, ”*inte kunde hitta några alternativa likvärdiga platser till den borttagna bebyggelsen.”*

Skrivelsen i miljökonsekvensbeskrivningen om alternativa lokaliseringar revideras.

Detaljplanen ska stämma med översiktsplanen. Borgholms kommuns översiktsplan är från 2002 och kan inte ligga till grund för dagens planarbete. Planen överensstämmer däremot med den fördjupade översiktsplanen över Rälla-Stora Rör-Ekerum (inklusive Rönnerum) från 2011. Den pekar ut det nuvarande planområdet för bebyggelse, men också de områden som togs bort ur planen efter samrådet. Den innehåller också ett kombinerat verksamhets- och bostadsområde söder om infarten till Stora Rör (Fördjupade översiktsplanen s 86). En stor del av marken ägs av kommunen.

I det förslag till ny översiktsplan som var ute på samråd sommaren 2022 har bebyggelseområdena i den fördjupade översiktsplanen lagts in utan ändringar. Områdena kan alltså, tvärtemot vad som sägs i MKB:n. bli aktuella igen. Önskemål om planläggning har också aktualiserats av privata markägare i den del av planen som tagits bort.

Föreningen Rällaskogens Vänner har inget emot att privata markägare får bygga där det kan ske utan skada, men motsätter sig att det byggs upp nya bostadsområden uteslutande med syfte att locka bilpendlare. Det bör också en seriös MKB åtminstone problematisera. Det är en stor brist att det i MKB:n saknas redovisning för andra alternativ utanför planområdet, som skulle kunna locka inflyttare och ge bättre underlag för service i Rälla.

Arbetet pågår med den nya översiktsplanen. Då borde mycket omprövas. När samråd hölls 2009 om den fördjupade översiktsplanen bodde 750 personer permanent i området Stora Rör, Rälla. Ekerum och Rönnerum. Förhoppningen var att 676 till 711 bostäder skulle byggas och att man inom 25–30 år skulle öka invånarantalet till 2243. Efter 15 år är invånarantalet ungefär detsamma och enligt alla prognoser kommer invånarantalet i Borgholms kommun att minska.

Lägg ner denna detaljplan och gör nya detaljplaner i Rälla. Starta en förutsättningslös dialog om

Detaljplanen är viktig för kommunens möjlighet att erbjuda fastigheter för bostadsändamål och

	Kommunens kommentar:
Stora Rörsområdet för att få en bra utveckling både för fastboende och fritidsboende.	bidra till att stävja bostadsbristen i landet. Kommunen kommer inte lägga ner planarbetet.
8. Övre Stora Rörs vägförening, 2023-10-15	
Vägföreningen konstaterar att förslaget till detaljplan för Stora rör 2:1 delar vår uppfattning att de nya bostadsområdena ska ha en egen vägförening med egen utfart till Stora Rörs vägen. De nya bilvägarna får ingen anslutning till vår vägförenings vägar. Det minskar risken för framtida konflikter mellan gamla och nya områden. Framför allt skyddas Vincents väg som viktigt promenad- och cykelstråk för hela Stora rör, och som en del av Ölandsleden.	
Ett antal nya villafastigheter planeras längs Vincents väg. Det ökar trafiken, men vägföreningen räknar med att kunna bevara vägens karaktär av gångtrafik, där bilister tvingas ta hänsyn till gående och cyklister.	
De nya fastigheterna längs Vincents vägs östra sida bör placeras så att det finns en naturlig passage för de som ska promenera från det nya västra bostadsområdet till hamnen och badet. I planförslaget tvingas gående från det nya området ta omvägar.	Föreslagen lokalgata som tvärgata till Vincents väg och passage med natur mellan kvartersmark ger gena vägar till badet och hamnen.
En ny stickväg med vändplan ska byggas för några nya villor i föreningens område norr om Almas väg. En ny väg ska hålla föreningens standard: enkel grusväg, samma som Almas väg. Framtida tomtköpare i föreningens område bör göras medvetna om att föreningen inte kommer att asfaltera vägar eller investera i gatubelysning.	Kommunen delar uppfattningen om att vägstandarden på den nya stickvägen ska hålla samma standard som befintliga vägar med grusbeläggning och utan gatubelysning.
Detaljplanen bör ange en yta för allmännyttig verksamhet. Konkret en upplagsplats för föreningens lager av underhållsgrus. Lämplig plats är den vi har idag, i hörnet Vincents väg/stickvägen. Det ger också utrymme för en bekväm passage för gående från det nya området.	Kommunen anser att det inte är en lämplig plats att förvara grus i en korsning, vare sig ur säkerhetssynpunkt eller ur estetisk synpunkt. Det är inte heller lämpligt att förvara grus på Natur där kommunen är huvudman eller på kvartersmark. Vägområdet för lokalgata i öster utvidgas så att det förutom vändplats också ryms in ett upplag för grus.
Enligt planen kommer en del arbeten att göras på Vincents väg för att hantera dagvattnet från de nya områdena. Vi förutsätter att kommunen bekostar detta, och att vägen återställs i gott skick.	I de fall kommunen behöver göra åtgärder invid vägen som skadar denna, återställer kommunen vägen.
I kommunens trafikutredning drogs tidigare utfarten från det västra bostadsområdet till Stora Rörsvägen norr om den sista tomten på Mor Linas väg. (Bild 28 i granskningshandlingen.) I slutförslaget dras vägen istället diagonalt över områdets mest använda och uppskattade stigsystem till en betydligt brantare del av åsen, genom en smal glugg mellan två fastigheter. Vägen före-	Kommunen har anpassat förslaget på vägdragning för att kunna bevara stora sammanhängande områden av tallskogen utan att dessa genomkorsas av nya bilvägar. Nordost om bebyggelsen utmed Mor Linas väg finns en av områdets mest karaktäristiska geologiska formationer. Den vägdragning som föreslogs i trafikutredningen går rakt genom

faller trafikfarlig, med en skarp kurva i en backe strax intill en vägkorsning. Dragningen innebär större ingrepp i naturen och förstör mer av det gröna stråk nedanför åsen som ger hela området sin unika karaktär. Vägföreningen förordar trafikutredningens tidigare förslag.

Kommunens kommentar:
detta mycket speciella område och vägen föreslogs också skära rakt genom slänten. Kommunen har gjort en förprojektering av de båda förslagen på ny väg och kan konstatera att korsa slänten i 90 grader medför att vägen, på den sträcka som passerar genom slänten, kantas av cirka 5 meter höga slänter. Det innebär en stor mängd massor som antingen behöver användas för höjdjusteringar i området eller fraktas från området till dyra kostnader. Släntlutningen är enbart marginellt brantare i nuvarande föreslagna läge och jordlagren är enligt utredning homogena i området.

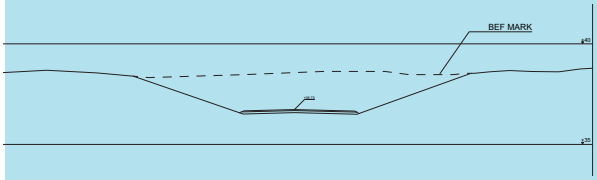

Bild 2. Sektion för vägdragning enligt trafikutredning.

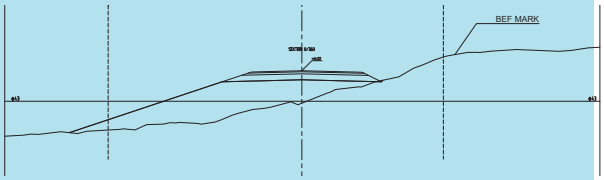

Bild 3. Sektion för vägdragning enligt planförslaget.

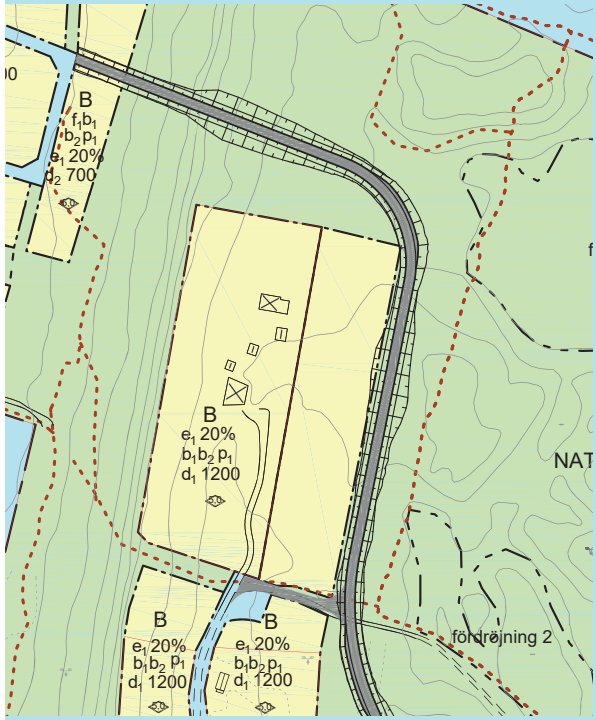

Bild 4. Planritning för vägdragning enligt trafikutredning.

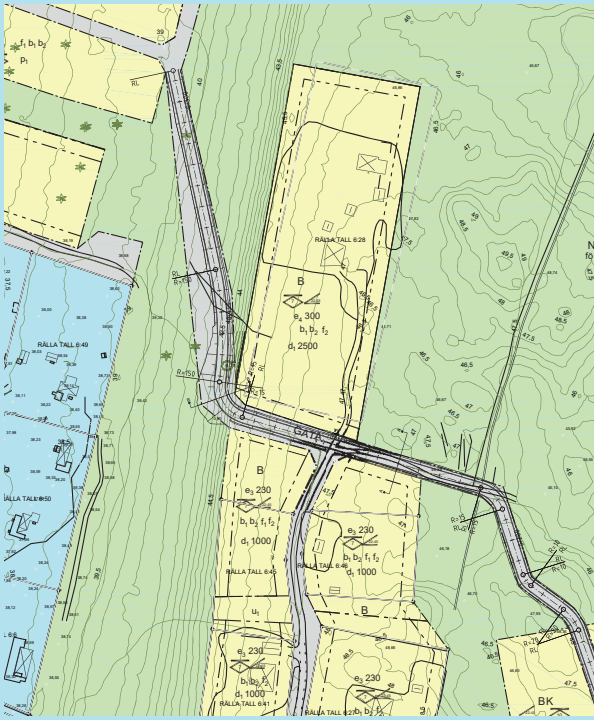

Bild 5. Planritning för vägdragning enligt planförslaget.

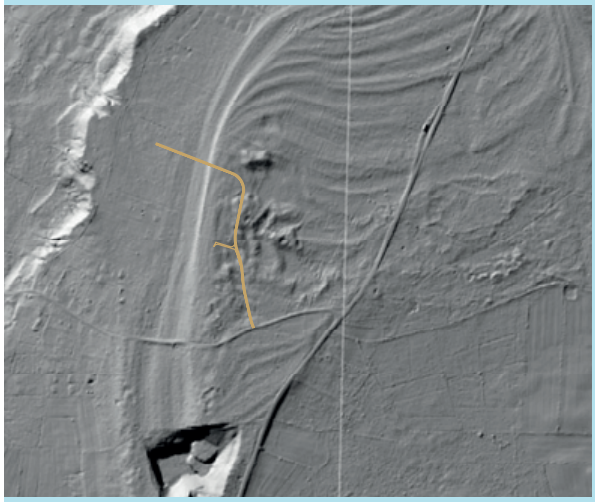

Bild 7. Flygskanningsbild hämtat från rapporten Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet (Vatten och Samhällsteknik 2015-10-27) med vägdragning enligt trafikutredning

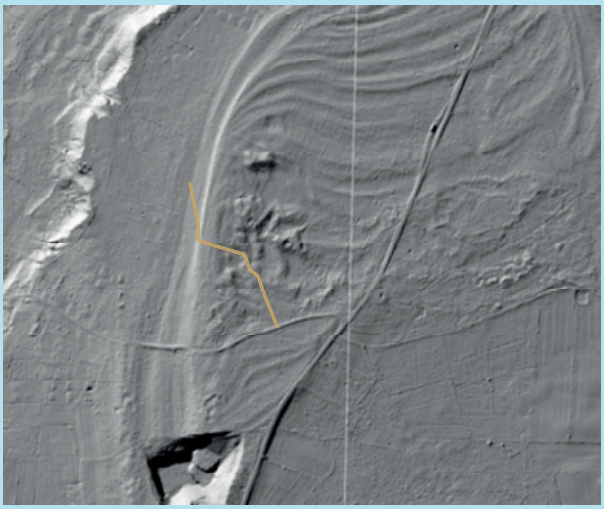

Bild 6. Flygskanningsbild hämtat från rapporten Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet (Vatten och Samhällsteknik 2015-10-27) med vägdragning enligt planförslaget

Vägföreningen tar inte ställning till detaljplanen i sin helhet. Fler synpunkter lämnas av föreningens medlemmar. Men föreningen undrar ändå vilken marknadsundersökning planen bygger på. Stora rör 2:1 sägs vara en viktig överlevnadsfråga för Borgholm. Politikerna räknar med att upp till ett par hundra familjer (400–500 personer?) ska bosätta sig i övre Stora rör samtidigt som SCB spår att befolkningen i kommunen ska minska med 700 personer från 2020 till 2040. Stora rör 2:1 konkurrerar med ett stort antal planerade bostäder i centrala Borgholm och i Ekerum. Samtidigt finns hundratals byggklara tomter med betydligt bättre pendlings- och servicelägen i Mörbylånga kommun. Vi har sett ett stort bostadsprojekt haverera i Högsrums socken: I Halltorp förfaller 20-talet nybyggda, osålda radhus. Föreningen hoppas att kommunen inte hugger ner skogen i Stora rör på ren spekulation och anlägger nya vägar i förtid i hopp om att det i en osäker framtid ska dyka upp entreprenörer som vågar bygga ett, två och tre stora bostadsområden.

Kommunens kommentar:

Statistiken från SCB tar också med kommunens planberedskap. Att möjliggöra för byggnation av bostäder är ett allmänt intresse och kommunen har ett ansvar att genom planläggning bidra till att minska bostadsbristen i landet. Den föreslagna vägen i öster behöver kommunen genomföra enligt avtal med Trafikverket i samband med att Trafikverket bygger om väg 136. I övrigt avser inte kommunen bygga ut dyr ofinansierad infrastruktur innan det behövs.

9. Naturskyddsföreningen Öland, 2023-10-16

Kommunens kommentar:

Ölands Naturskyddsförening anser att planerad exploatering av Stora Rör 2:1 medför en betydande miljöpåverkan, och vill med kraft avråda från såväl den sydligaste bebyggelseytan som ”diagonalvägen” i riktning SO–NV, främst utifrån följande såväl naturvårdande som rekreationsskäl:

1) den viktiga kontinuiteten, i tid och rum, av såväl skogen som öppnare sandiga ytor mellan Ljungheden och Rosti BRYTS på ett drastiskt och irreversibelt sätt;

Väg 965 utgör redan en betydande barriär. Kommunens bedömning är att en relativt smal och lågtrafikerad väg inte kan anses försämra situationen. Spridningskorridorer finns i grönområden mellan föreslagna bebyggelseområden. Kommunen gör bedömningen att nytta med planförslaget överstiger den påverkan planen medför på skogsområdet.

2) ny bebyggelse öster om Mor Linas väg minskar kraftigt känslan av ett stycke ”vild” natur, men denna skogsdel sparad ges tillsammans med de våtare (planerat obebyggda) ytorna norr därom, förutsättningar till bibehållna ekosystemtjänster och goda naturupplevelser;

Föreslagen bebyggelse öster om Mor Linas väg minskar känslan av vild natur men är anpassad efter skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd i området. Förtätning påverkar naturmiljö, kommunens uppgift är att göra det på ett sätt som inte får betydande konsekvenser. För att ta ner träd som är särskilt skyddsvärda krävs samråd med länsstyrelsen enligt miljöbalkens 12 kapitel 6 §. Blivande fastighetsägare behöver informeras om att de har särskilt skyddsvärda träd på sin fastighet och vilka regler som gäller för dessa träd.

3) de mera artinriktade underlagsstudierna bedöms som lite otillräckliga och deras användning i miljökonsekvens- och planbeskrivningarna är delvis missvisande. Dessutom lämnas några kommentarer kring vattenfördröjningsytan, framtida naturvårdsgynnande anpassning och vägdragningar, samt var hus ändå kan byggas.

Inventeringarna är utförda enligt standard och beprövade metoder. Kommunen bedömer att de utgör tillräckligt kunskapsunderlag.

Vi inser givetvis att bostäder behövs, och dessa kan troligen delvis tillskapas i det aktuella planområdet, men vi menar att exploateringen bör vara på en betydligt lägre nivå, av skäl som följer. Vi har besökt Rällaskogen vid två tillfällen och framför här vår syn på detaljplaneförslaget för Stora Rör 2:1 m. fl. Vi har dessutom studerat alla tillgängliga och relevanta dokument i ärendet.

Vi har bedömt och granskat området och detaljexploateringsplanerna utifrån de naturmässiga/biologiska kvaliteternas egenskaper och värden dels för naturens egna värden, ”i/för sig själv”, dels allmänhetens möjligheter till rekreation och upplevelser. Vi har i huvudsak undvikit att involvera upplevelseaspekter som är direkt kopplade till de redan bebyggda fastigheterna och dess ägare, vi har ej heller berört rena trafiktekniska och servicefunktionsfrågor.

Våra besök (5/9 och 6/10) har i huvudsak inte varit inriktade på detaljer (arter), delvis pga att vi var där på hösten, och att vi finner de underliggande ”inventeringsinriktade” dokumenten Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), Naturvärdesinventering (NVI) och Fågelinventering (de senare refereras givetvis i det förstnämnda) relativt vederhäftiga och välgjorda.

Dock bedöms i MKB:n den planerade exploateringen ”inte medföra betydande miljöpåverkan”. Detta är ur naturvårdssynpunkt en både olycklig och delvis felaktig slutledning, av följande skäl:

1. Man säger att kontinuiteten, i tid och rum, av såväl skog som öppnare sandiga ytor mellan Ljungheden och Rosti är viktig att skydda. Men den absolut viktigaste och mest verkningsfulla effekten erhålles så klart av att inte bebygga skogen mellan Mor Linas väg och tänkt förskola m. m. Att med bebyggelse där, och en avskärande väg, (ändå) hävda att en sådan spridningskorridor skulle fungera är nog en utopi, vilket nog de flesta naturvårdskunniga skulle bekräfta.

2. Hela området öster om befintlig bebyggelse längs Mor Linas väg, inkl planerat utrymme för förskola med mera (”röd yta”) måste besparas exploatering. Här finns många äldre tallar, en tydlig olikåldrighet, en begynnande ekvegetation och andra buskbildande inslag. Att dra en väg tvärs genom denna yta är verkligen att förta en möjlig känsla av ”lite vild”/ursprunglig natur. Däremot, utan den här tänkta exploateringen bildas ett större naturområde tillsammans med den enligt planerna helt riktigt sparade fuktigare ytan norr därom, (”fördröjningsyta”). Därmed synes det rätt uppenbart att detta område behöver få ett formellt skydd. Då skulle delar av planområdet kunna förbli ett fint rekreationsområde för såväl närboende som besökare. Vår bedömning rimmar väl med synpunkter gjorda av Pro Natura (2008).

Kommunens kommentar:

Väg 965 utgör redan en betydande barriär och en lågtrafikerad grusväg kan inte anses försämra situationen. Spridningskorridorer finns i grönområden mellan föreslagna bebyggelseområden. Dessa är relativt smala på sina håll, men tomtplatser kan, om de utformas rätt, också fungera som spridningskorridorer och innehålla en rik biologisk mångfald, något som flera av de boende i området vittnar om. Bestämmelse om andel hårdgjord yta på fastighet bidrar till att säkra detta.

Öland med sin mycket speciella natur har en stor andel skyddad natur. Länsstyrelsen utredde området för naturreservat som bildades 2020. Aktuellt område införlivades inte i naturreservatet. Det finns värdefulla strukturer i området men planen syftar till en förtätning och föreslagna åtgärder är lokaliserad för att minimera negativ påverkan. Områdets större tallar har i stort undantagits från föreslagen kvartersmark. Inom kvartersmarken för bland annat skola, vårdboende och kontor finns ett antal potentiellt skyddsvärda träd som står inom prickmark med väl tilltaget skyddsavstånd för att undvika skador på rotsystemet. Träden skyddas med planbestämmelser. Kommunen hade gärna sett att bebyggelsen kunde förläggas i områden med yngre mer homogen skog som finns i området, men här finns geologiska värden som riskerar att gå förlorade vid byggnation. Med framtagen skötselplan finns möjligheter att återställa upplevelsevärden inom området och att öka antalet ekosystemtjänster, men geologiska formationer går inte att återskapa.

Naturvärdesinventeringen från 2008 är välgjord och pekar ut viktiga strukturer i området, men inventeringen följer inte den standard (SS 199000:2014) som infördes 2014 för att få en mer enhetlig bedömning om hur naturvärden ska beskrivas och klassas.

	Kommunens kommentar:
3. NVI:ns värde för bedömning av påverkan i det aktuella området kan ifrågasättas på grund av:	
a) den redovisar fram för allt sju värdefulla naturvårdsobjekt utanför planområdet, men med viss oklarhet för vad som finns av värden inne i detsamma,	Naturvärdesinventeringen är utförd på fältnivå med detaljeringsgrad medel, vilket innebär att minsta obligatoriska karteringsenhet är en yta av 0,1 hektar eller mer, eller ett linjeformat objekt med en längd av 50 meter eller mer och en bredd av 0,5 meter eller mer. Fältinventering omfattade ett område från Rosti i söder till Stugbyn i norr. Aktuellt planområde ingick i inventeringen. Metodiken som användes följer svensk standard för naturvärdesinventering, NVI (SS 199000:2014). Fältinventering av naturvärden har genomförts med en detaljeringsgrad som möjliggör att samtliga geografiska områden av positiv betydelse för biologisk mångfald ned till minsta obligatoriska karteringsenhet kan identifieras. I uppdraget ingick också en fördjupad artinventering av kärlväxter och insekter. Resultatet av de fördjupade inventeringarna har använts vid bedömning av naturvärdesobjekt. Inventeringen identifierade tre områden med högt naturvärde och fyra områden med påtagligt naturvärde. Samtliga identifierade naturvärdesobjekt ligger utanför aktuellt planområde.
b) den verkar mest luta sig mot tidigare kända fynd på Artportalen och fokuserar mest på växtarten ryl, den lär dock finnas även i planområdet(s nordvästra del),	Enligt den standard som finns framtagen för naturvärdesinventeringar inleds arbetet med ett skrivbordsarbete där redan noterade fynd i artportalen presenteras. Därefter inventeras hela området. I samrådet var planområdet mer än dubbel så stort men minskades efter genomförd naturvärdesinventering så att områden med påtagliga och höga naturvärden undantogs. En inventering av områden med visst naturvärde efterfrågades inte.
c) alla insektsfällorna var placerade utanför nu aktuellt planområde, d) en viss oklarhet om ”intensitet” och ”var” inom planområdet inventering skedde.	Platser för den fördjupade insektsinventeringen valdes med utgångspunkt att så många miljöer som möjligt med höga naturvärden ska bli representerade i insektsinventeringen.
e) Dessutom finns alltid osäkerheten att Artportalen bara speglar där besök gjorts. Denna kritik riktas dock i huvudsak inte mot NVI:n som sådan, utan hur den används som argument för att naturvärden inte i stort sett är hotade.	Kommunen bedömer att inventeringen har skett enligt beprövad metodik och ser inte att den behöver göras på nytt. Planarbete pågår under lång tid. För att göra arbetet möjligt finns framtagna metoder för hur inventeringar ska utföras. På Öland omfattas stora ytor av skydd, både på grund av skyddsvärd natur- och kulturmiljö. Att möjliggöra mark för bostadsbyggande är ett allmänt intresse. Kommunen bedömer det inte vara rimligt att ta hänsyn till naturvärden som framkommit i inventering som inte följer standarden.
4. Angående fåglar bör framhållas att den rödlistade spillkråkan har ganska frekvent observerats födosökande i planområdet, som alltså är viktigt för denna art, och som ju är allmänt känd för att	Kommunen finner ingen anledning att ifrågasätta beprövade metoder för fågelinventering eller konsultens noggrannhet. Nattskärran observerades på samma plats som tidigare inrapporterade

	Kommunens kommentar:
behöva relativt stora ytor för att trivas. Även frånvaron av hörd nattskärra torde vara en slumpberoende miss, arten är ju minst sagt lite lynnig. Med all respekt för metodens anvisning om 200 meters lucka, liksom även WSP:s inventerare, så förefaller summa 5,5 timmars fältinsats (dagtid) för 60 ha ganska lite.	observationer i Artportalen. Bedömningen är att nattskärra häckar norr om Ljungheden och inte inom inventeringsområdet. Biotopen inom inventeringsområdet bedöms inte vara optimalt för nattskärran som föredrar mer öppen barr- och lövskog, särskilt på glesa tallhedar och tallåsar samt i anslutning till hyggen med frötallar. Spillkråka noterades inte under inventeringen, men äldre spår av födosök noterades på en död stående trädstam i inventeringsområdets sydöstra del
5. Planbeskrivningen och Miljökonsekvensbeskrivningen pekar visserligen på att viss påverkan på de höga naturvärdena kommer att ske, men man verkar mena att denna är låg, och med föreslagna anpassningar, närmast försumbar (vår tolkning). Ovanstående synpunkter och verkligheter verkar snarare motsäga detta.	Området saknar höga naturvärden enligt utförda inventeringar. Det finns dock värdefulla strukturer som kommunen har anpassat planförslaget efter för att minimera påverkan. Men eftersom detta är mark som inte tidigare är ianspråktagen så kommer en förtätning innebära en viss påverkan på naturvärden.
Här följer ett antal lite mer ”fysisk planeringstekniska” synpunkter:	
1. Angående den ovan nämnda ”vattenfördröjningsytan”, hur kommer detta områdes nu lite vilda karaktär att påverkas av dagvatteninfiltrering, med risk för giftiga eller gödande ämnen från den nya bebyggelsen? Vilka åtgärder/ingrepp kommer att göras? Vi rekommenderar även att låta de befintliga stigarna räcka, möjligen med små vägvisande skyltar, men inga nya arrangemang!	Kommunens ambition är att behålla områdets vilda karaktär och göra så få och så skonsamma ingrepp som möjligt. Inom planområdet kommer framförallt dagvatten från väg 136 omhändertas. Kommunen har väckt frågan om oljeavskiljare eller andra mer avancerade reningsfunktioner eftersom väg 136 i detta avsnitt angränsar vattenskyddsområde.
2. Det finns nog anledning att experter på Länsstyrelsen bör bedöma om sandblottning och viss förändring av vegetationen i såväl ”det sparade” området som det bebyggda skulle kunna gynna såväl spridning som etablering av främst sandlevande insekter.	Länsstyrelsen är samrådsinstans och experter bedömer planens påverkan på naturmiljö utifrån sina expertområden. Länsstyrelsen har inte haft synpunkter på sandblottor. Vid ett genomförande kan ganska små faktorer avgöra huruvida det blir ett lyckat projekt eller inte. Kommunen kommer använda sig av rätt kompetens för att få så stor effekt ut av så liten insats som möjligt.
3. Att dra vägen snett över branten alldeles söder om Rälla Tall 6:28 (eller norr om, viss oklarhet vilken kartversion som gäller) skär av kontakten mellan befintlig bebyggelse och det ovan urskilda lite vildare naturområdet. En sådan väg bör alltså utgå, och befintlig stig kan möjligen förbättras något, dvs från Stora Rörsvägen till Mor Linas väg. Att gatan sålunda sneddar över branten verkar i MKB:n (sid. 21) anses som ett ringa problem, men vi menar att denna väg är ett betydande ingrepp i området.	Vägen innebär ett betydande ingrepp och kommer lokalt medföra en stor påverkan. Kommunen har på grund av detta föreslagit vägen där omkringliggande mark redan är påverkad av befintlig bebyggelse och där kommunen också föreslår ny bebyggelse. I och med detta kan större sammanhängande naturområden bevaras och vägens påverkan blir ringa i förhållande till området i stort.
4. Därmed föreslår vi att de måttliga antalet hus längs Mor Linas väg har fortsatt utfart till/via Stora Rörsvägen. I gengäld slipper de som bor där nybyggnation öster om sig.	

5. Eftersom det förefaller oss att skogsområdet norr om byggelsen vid den namnlösa vägen norr om Almas väg, dvs väster om branten, har relativt sett mindre naturvärden (mer likåldrig skog, homogen markvegetation, ingen kupering) och bör kunna bebyggas. Trafiken därifrån borde kunna gå norrut, via en förbättrad Vincents väg och ut via Hellners väg.

6. Den i vårt förslag uteblivna bebyggelsen öster om Mor Linas väg kanske kan kompenseras av något fler hus söder om det planerade området i planområdets nordöstra del. Och där kan byggas en förskola, vilken sannolikt behövs i området.

7. Som det antyds i MKB:n (sid. 17), bör de nya gatorna inte beläggas med traditionell asfalt, utan någon form av grusliknande material.

Kommunens kommentar:
Kommunen hade gärna sett att bebyggelsen kunde förläggas i områden med yngre mer homogen skog som finns i området, men här finns geologiska värden som riskerar att gå förlorade vid byggnation. Med framtagen skötselplan finns möjligheter att återställa upplevelsevärden inom området och att öka antalet ekosystemtjänster, men geologiska formationer går inte att återskapa.

Kommunen avser anlägga vägarna i området med grus- eller grusliknande beläggning och utan belysning. Enligt avtal med trafikverket är kommunen dock skyldig att belägga den östra vägen med asfalt och förse denna med belysning så att den håller Trafikverkets standard.

Sakägare, berörda och övriga

Sakägare, berörda grannar och boende i Stora Rör har inkommit med sammanlagt 45 yttrande. Många tar upp liknande frågor och flertalet stöder Rälla skogens vänners och Övfre Stora Rörs vägförenings yttrande. Kommunen har sammanfattat inkomna yttranden från privatpersoner i ämneskategorier. Yttrandena i sin helhet finns att tillgå hos kommunen.

10. Geologi

Kunskapen om Rällafältets historia är inte särskilt spridd på Öland, men välkänd bland geologer runt om i världen. Statsgeologen Lars Rudmark, tillsammans med sina medarbetare, tog under hela 1970-talet täta geologiska prover runt hela ön för att upprätta den geologiska kartan som vi nu känner.

I dokumentet "Geotekniska och Geohydriska förutsättningar" nämns att Länsstyrelsen klassade på 60-talet hela planområdet till klass 1, med unika geologiska bildningar. Bebyggelse och vägbyggnad räknas som exploatering till skada för oersättliga vetenskapliga värden. Området är även utpekat som ett värdefullt naturlandskap med mycket högt naturvärde i översiktsplanen, men en konsultfirma har nyligen nedklassat värdet. Om

Eftersom grus och grov morän är en ändlig naturresurs har inventeringar genomförts i hela landet under decennier för att ta fram förbättrade kunskaper om tillgångarna och på så sätt få ett bättre underlag för bedömning och planering av den framtida användningen. Grustäkter innebär stora ingrepp i naturen vilket medför att inventeringarna också innehåller en bedömning om naturvärdena vid större förekomster av grus. I rapporten Grusinventering i Kalmar län - Öland (*Länsstyrelsen Kalmar län 1962*) Pekas Rällafältets isälvsformation ut som ett område som ur geologisk synpunkt måste skyddas från all exploatering.

När en liknande grusinventering genomfördes på 1990-talet Grus- och moräntillgångar i södra Kalmar län ·Nybro, Kalmar, Borgholm, Mörby-

marken ska bebyggas borde detta prövas på högre nivå.

Öster om Mor Linas väg mot väg 136 och Stora Rörsvägen finns ett unikt isälvsfält med relikta sanddyner och 150 år gammal tallskog. De flesta kommuner i Sverige har skydd mot bebyggelse på denna typ av natur.

Kommunen planerar att exploatera den vackraste delen av planområdet. Området innehåller unika och sällsynta geologiska formationer. Enligt Länsstyrelsen innebär bebyggelse och vägbyggnad en skada för oersättliga vetenskapliga värden.

Kommunens kommentar:

långa, Emmaboda och Torsås kommuner (*Länsstyrelsen i Kalmar län. Meddelande 1996:14*) pekas Rällafältet ut som geovetenskapligt synnerligen skyddsvärt och som ett område som från naturvårdssynpunkt har särskilt stort värde och inte kan upplåtas för täkt. Beskrivningen av fältet lyder ”Där finns en mängd formelement som är både väl utbildade och storslagna strandvallar, strandhak, dynlandskap, vattenkällor, en ca 25 m hög sluttning i väster med brant lutning m.m. Fältet har mycket stor betydelse för den geovetenskapliga forskningen, bland annat genom att fältets inre uppbyggnad kan studeras. I grustaget norr om Rönnerum har exempelvis glacialtektoniska störningar studerats vilka tyder på en sen isrörelse från nordväst då fältet bildades.” och ”Vid sidan av de geovetenskapliga värdena har Rällafältet andra högsta skyddsvärden främst på grund av en särpräglad flora men även för tilltalande landskapsbild.”

I Natur och kultur på Öland (*Länsstyrelsen 2001)* bedöms Rällafältet ha mycket högt naturvärde och värdefulla geologiska bildningar.

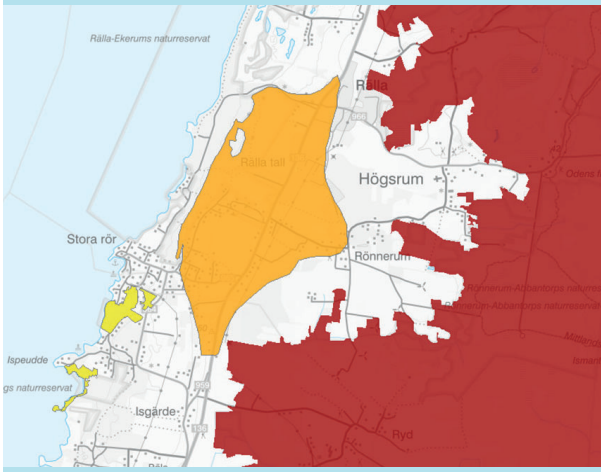

Bild 8. Utdrag ur Natur och kultur på Öland (Länsstyrelsen 2001)

Samtliga inventeringar avser områden som är betydligt större än planområdet. Stora delar ligger nu inom det naturreservat som bildades 2020.I rapporten Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet (*Vatten och Samhällsteknik 2015*) bedöms de flygsanddyner som också ligger inom planområdet ha ett geovetenskapligt värde men av något lägre dignitet.

Kommunens kommentar:

Områdets geologiska formationer är verkligen speciella. Tydligast syns flygsandsformationer inom utredningsområdet från bearbetad flygscanning presenterad i utredningen Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet (*Vatten och Samhällsteknik 2015-10-27*) sidan 6.

Kommunen har anpassat föreslagen bebyggelse för att undvika exploatering av områdets mest karaktäristiska formationer.

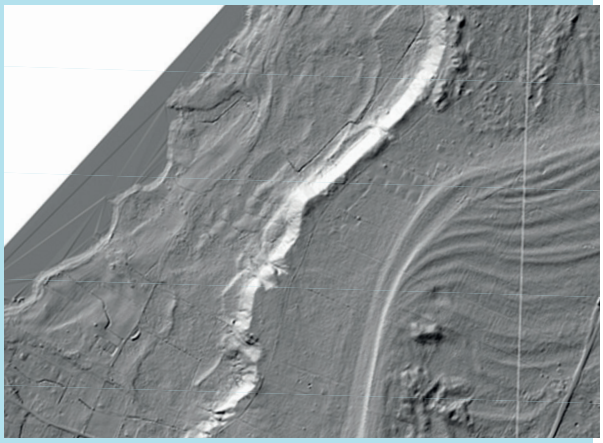

Bild 9. Flygskanningsbild hämtat från rapporten Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet (Vatten och Samhällsteknik 2015-10-27)

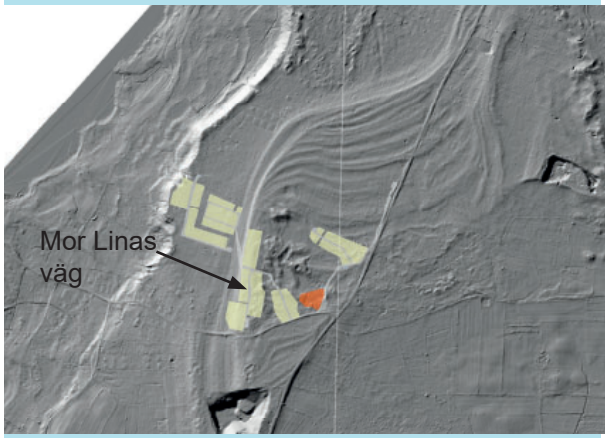

Bild 10. Samma bild med föreslagen kvartersmark. Kvartersmarken utmed Mor Linas väg säkrar i stor sett befintlig bebyggelse.

11. Naturmiljö

Vi är kritiska till kommunens planer på grund av de höga naturvärden som riskerar att förstöras. Området är populärt för rekreation med stigar som används flitigt för promenader och cykling. Att bebygga detta område skulle förstöra möjligheten till naturupplevelser och påverka den biologiska mångfalden negativt.

Länsstyrelsen klassade redan på 60-talet hela planområdet till klass 1.-område med högsta naturvärde.

Det finns en unik fauna med fåglar, fladdermöss, ödlor och sandlevande insekter som trivs i detta område. En insektskorridor mellan Rosti grustag och Halltorp är en bra idé, men resten av området bör inte förstöras som habitat. Borgholms kommuns löfte om villor med trädgårdar verkar orealistiskt med tanke på den näringsfattiga sanden.

Kommunens kommentar:

Den första naturvärdesinventeringen som ledde till en plan för hur Öland skulle bebyggas kom 1965 ”Naturvårds- och exploateringsplan för Öland” Den då kallade NOEX-planen. I denna redovisas översiktligt vilka områden som bör skyddas och vilka områden som kan exploateras. I Stora Rör var redan stora områden planlagda. Länsstyrelsens planeringsgrupp noterade att byggnadsplaneområden kunde enbart byggas ut om den mäktiga grusåsen inte behövde användas för infiltrering av färskvatten. Vidare beskrivs området mellan Stora Rör och Ekerum som ett vidsträckt tallbevuxet sand- och grusområde både nedanför och ovanför landborgen. Mot kusten begränsas detta grusområde på sina ställen av en upp till 20 meter hög abrasionsbrant. De centrala delarna utgörs av isälvsmaterial stundom i mäktiga dyner till exempel vid Stugbyn, där dessa kan nå en höjd upp till 12 meter. Planen angav

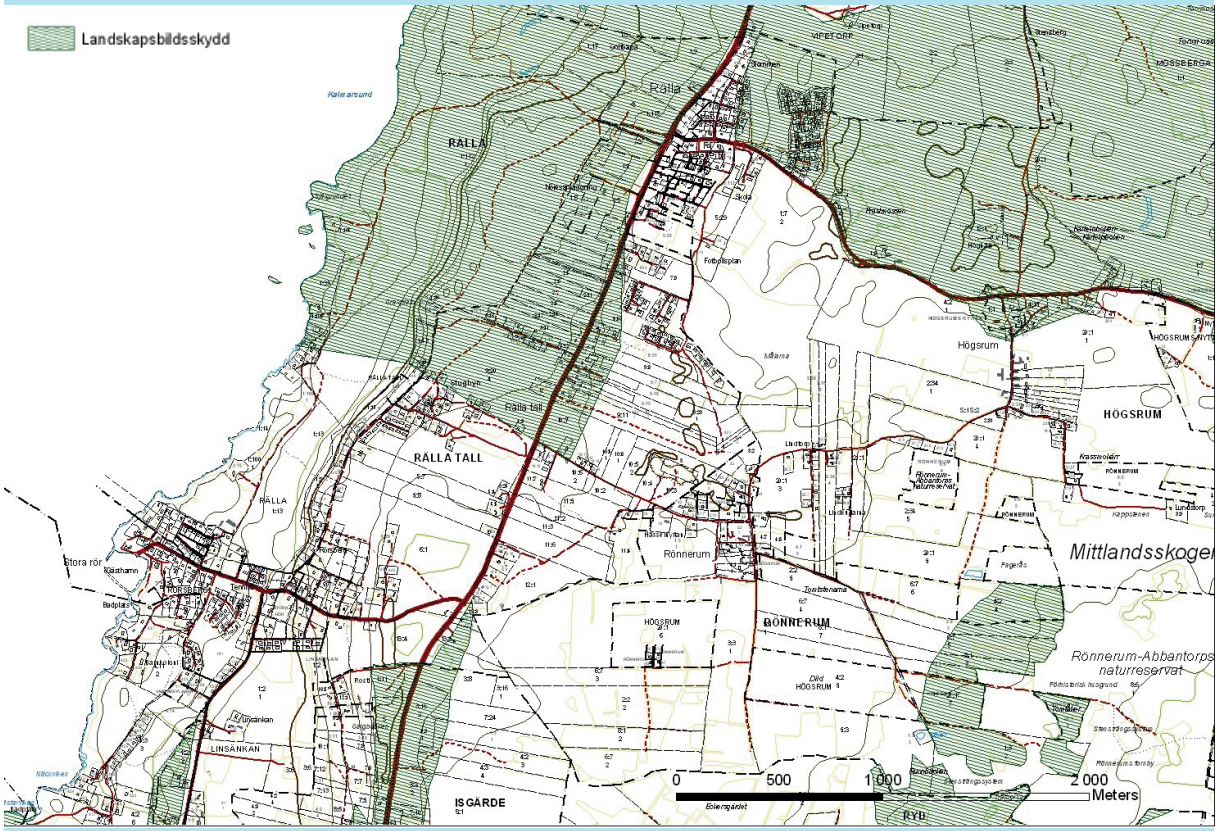

Bild 11. Utbredningen av landskapsbildsskyddet

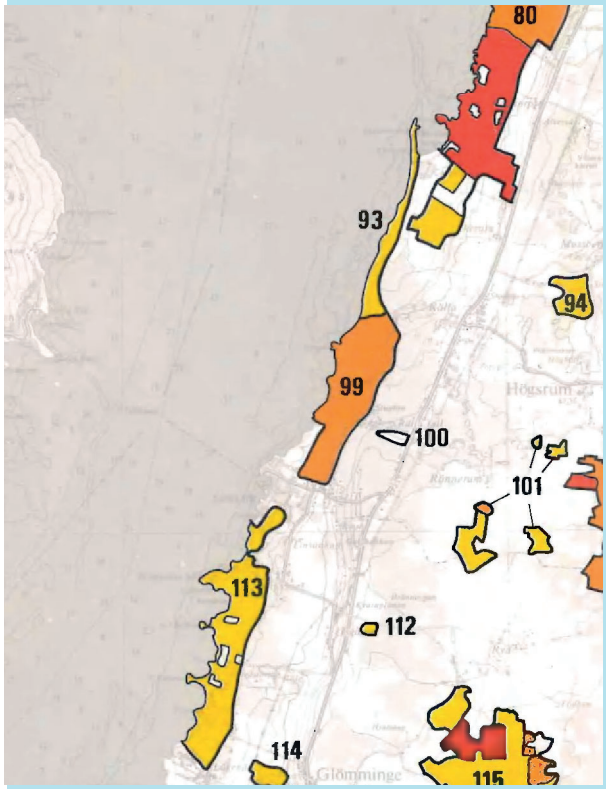

Bild 12. Utdrag ur Natur och Naturvård på Öland (Länsstyrelsen informerar 1982:9)

Kommunens kommentar:

att området från Stora Rör till Strandskogen bör skyddas ur geologisk synpunkt och inte minst för framtida vattenförsörjning. Därtill angav planen att området från Stora Rör till Ekerum kräver utökat skydd genom tillämpning av 19 § naturvårdslagen.

NOEX-planens arbete låg som underlag till efterföljande beslut om landskapsbildskydd. Dessa skyddade områden upphävdes strax efter att naturvårdslagen upphävdes.

I nästa utredning, ”Natur och Naturvård på Öland” (*Länsstyrelsen informerar 1982:9*) går det att läsa kritik mot hur NOEX-planen genomfördes och vad den föreslog. I ”Natur och Naturvård på Öland" är inte aktuellt planområde utpekat. I dess närhet anges att Stugbyns trappor (område 99) innehar mycket högt naturvärde. Området beskrivs som delvis sankt blandskogsområde på sluttningen mellan landborgskanten och stranden; därovanför gles tallskog på sanddyner. Ytterligare ett område, Ljunghed vid Rälla Tall (område 100) är utpekat norr om aktuellt planområde. Området beskrivs ha högt naturvärde och är en ljunghed med förekomst av hedblomster ett för Öland ovanligt landskapselement i omedelbar anslutning till landsvägen.

En ProNatura-utredning som grund för den fördjupade översiktsplanen påpekar att "den södra delen mot Stora Rörsvägen innehar höga naturvärden och bör beaktas i planeringen." Detta har inte konsekvent beaktats. Sandödlor och rödlistade arter som nattskärra och spillkråka observeras ofta i området, vilket kräver en uppdaterad fågel- och insektsinventering.

Sandödlor har observerats i sandbranten och närliggande mark samt i stenpartier kring Mor Linas väg. Dessa områden har bildat sandblottor som sandödlorna trivs i. Sandödlan är habitatskyddad på EU-nivå. Området har även flera rödlistade arter som grodor, spillkråka, glada, havsörn, tornseglare, fladdermöss, ekoxe och andra viktiga insektsarter. En uppdaterad naturinventering borde genomföras för att inkludera dessa arter, då den senaste inventeringen är från 2015.

Samtliga inventeringar från 1960-talets NOEX-plan fram till den översiktliga naturvärdesinventeringen som genomfördes av Pronatura 2008 har genomförts utanför dagens standard och kan därmed inte användas som kunskapsunderlag. Området hyser många sköna naturupplevelser och värdefulla element men har i den inventering som följer standarden SS 199000:2014 inte identifierat områden som hyser påtagliga, höga eller mycket höga naturvärden.

Inventering av sandödla och potentiella livsmiljöer för sandödlan utfördes i fält den 3 maj 2024 och 5 juni 2024. Inga observationer av arten gjordes under inventeringarna.

På Öland finns mycket få inrapporterade observationer av sandödla, utöver de fyra som rapporterats i planområdet från de senaste åren. Fynd före dessa utgörs av ett 1998, rapporterat som troligen utplanterat, samt 1996. I övrigt finns inga fynd registrerade i Artportalen. Bildunderlag som erhållits efter kontakt med rapportören bakom tre av fyra fynd av sandödla vid Rälla Tall visade att det

	Kommunens kommentar:
"Skydda skogen-domen" från EU-domstolen innebär ett förbud mot att störa fåglar, oavsett artens bevarandestatus. Denna dom har blivit praxis i MÖD via Välendomen. En ny naturinventering måste göras innan beslut om byggnation.	i minst ett av fallen rörde sig om en felbestämd observation av skogsödla (Zootoca vivipara).
I nuvarande bebyggelse i Rällaskogen bidrar de enskilda fastigheterna till skogens utbredning snarare än att begränsa den. Planprogrammet föreslår att så många träd som möjligt ska sparas, särskilt gamla träd, hålträd och döda träd, och att ved som avverkas placeras vid naturvärdesobjekten. Utan ett gestaltningsprogram anser vi dock att planen inte säkerställer tillräckligt skydd för träden. Vi föreslår krav på antal vuxna träd per fastighet i detaljplanen för att bevara skogskaraktären och säkra krontäckningen.	Kommunen finner det inte lämpligt att i detaljplan styra hur många och hur stora träd som ska krävas på enskild fastighet.
En ny detaljplan borde göras för att bevara områdets karaktär. Södra Rällaskogen bör skyddas som naturreservat för framtida generationer. Inventeringar av fåglar, ödlor, fladdermöss, insekter, träd, växter, mossor och svampar behövs för att säkerställa skyddet av de höga naturvärdena. Detta område är en viktig del av Ölands geologiska historia och bör bevaras för framtiden.	
Utan att gå in i detaljerna specifikt så vill jag bara framföra att trots att det handlar om utveckling av bostäder så anser jag att det är viktigare att bevara skogen orörd. Era nuvarande planer omintetgör skogen på ett kontraproduktivt sätt vilket jag anser är oacceptabelt.	Kommunen har anpassat planförslaget för att undanta stora sammanhängande skogsområden från exploatering och bedömer att nyttan av att planlägga för bostäder motiverar att ta marken i anspråk.
Det tar generationer för en skog att växa upp, ett ögonblick att förstöra, TÄNK EFTER FÖRE!	
12. Dagvatten	
Kommunen har presenterat en utredning om hur vattnet rör sig i området och benämner områden som våtmark, trots att boende sedan länge har konstaterat att det består av snustorr sandmark.	
Den planerade exploateringen innebär att dagvatten i framtiden kan bli betydligt större mängd på grund av hårdgjorda ytor och ökade nederbörd från klimatförändringar. Landskapet måste kunna absorbera denna vattenmängd, men de planerade fördröjningszonerna riskerar att förändra förutsättningarna för växter och djur i hela planområdet. Ledningsdragningen innebär ytterligare ingrepp i denna sköra natur. Dessutom, om man bygger hyreshus med två-tre våningar, eventuellt med källare i sandmarken, uppstår frågor om påverkan på den vattentäkt som vattenskyddsområdet är till för att skydda.	Området har god infiltrationsförmåga, det skapar goda förutsättningar för en robust dagvattenhantering. Enligt dagvattenutredningen förändras flödena till följd av en exploatering. Med hårdgjorda ytor ökar avrinningstakten och ställer krav på att ytor avsätts där dagvatten kan samlas. För att undvika allt för stora förändringar på dagvattenflödet regleras att enbart 50 % av fastighetsarean får hårdgöras. Ytterligare regleras att källare inte får finnas. Med tanke på markens goda infiltrationsförmåga i området bedömer kommunen att vatten enbart blir stående i fördröjningsytorna under kortare perioder.
Planen belyser inte hur vattenavrinningen ner till	

den rödlistade sumpskogen påverkas eller vad som händer när den gamla skogen, som anlades för att binda sanden, skövlas. Inga av dessa frågor besvaras eller ens belyses i detaljplanen på ett seriöst sätt.

I området lagras mycket vatten i sanden, vilket kräver ett uppsamlingsdike vid bebyggelsen vid Vincents väg. Det är viktigt att förstå hur ett sådant dike kommer att påverka miljön, bebyggelsen och Vincents väg, särskilt vid stora regnmängder. Den planerade bebyggelsen påverkar det vatten som rinner genom området och sedan västerut till de klara källorna i landborgen och den skyddade våtmarken nedanför branten. Frågor kvarstår om hur vattenkvaliteten i våtmarken påverkas av all verksamhet inom bebyggelsen.

En ny utredning kring vattenfrågan är nödvändig. Tallar har traditionellt planterats i området för att binda sanden och förhindra erosion. Om en stor mängd träd avverkas för bebyggelse och vägdragning över rasbranten, kommer sanden inte att ligga still. Byggandet av en stabil väg över branten kräver omfattande utfyllnadsmassor och skydd mot framtida slagregn.

13. Vattentäkt

Borgholms Kommun planerar att bygga upp till 180 bostäder, hyreshus, förskola och vårdinrättning i Södra Rällaskogen. Området där störst exploatering ska ske hör till de vackraste och mest skyddsvärda delarna och består av ett sandrikt isälvsfält med 150 år gammal tallskog, relikta sanddynor och en rik flora och fauna. Området ingår dessutom i det utökade vattenskyddsområdet.

En ny utredning kring vattenfrågan måste göras. I dokumentet "Geotekniska och Geohydrologiska förutsättningar" från 2015 står det: "Bebyggelse leder dock till en ökad risk för kontaminering av grundvattnet." Vattentäktsområdet har sedan dess utökats och sträcker sig nu över väg 136 i västlig riktning, vilket gör att bebyggelse hamnar närmare vattentäktsområdet. En nyare utredning behövs.

Oklarheten gäller bland annat hur planerna på ökat uttag av vatten på östra sidan av väg 136 skulle kunna påverka områdets stabilitet. Planen innebär att tallar kommer att fällas i en omfattning som vi inte skådat sedan den stora skövlingen för 200 år sedan, vilket lämnar stora ytor blottade för sol och vind. Vi bygger alltså på lös sand.

Kommunens kommentar:

Större delen av det dagvatten som beräknas fördröjas i området är vägvatten från väg 136. Dagvattenutredningen redovisar en dagvattenhantering som innebär en fördröjning och rening så att vattenregimen i sumpskogen inte påverkas negativt.

Kommunen bedömer att de utförda utredningarna, geoteknisk- och geohyrdologisk, dagvatten och utredning av vattentäkt skapar ett tillräckligt kunskapsunderlag.

Bebyggelse i sig leder inte till större risk för kontaminering. Det är risken för olyckor som ökar ju fler som bor och vistas inom vattenskyddsområde. Förslag till beslut om skyddsområde och föreskrifter har varit ute på samråd och beslut förväntas fattas under 2024. Enligt förslag till föreskrifter finns inga förbud mot byggnation eller andra restriktioner som påverkar kommunens möjligheter att genomföra detaljplanen. Att bebyggelse inte påverkar vattentäkten negativ säkerställs i föreskrifterna som reglerar vad som är tillåtet eller ej och vilka skyddsåtgärder som behöver företas inom vattenskyddsområdet. I förslag till beslut har den sekundära skyddszonen utökats för att omfatta befintligt bebyggda fastigheter för att föreskrifterna också ska omfatta dessa.

Kommunen bedömer att de utförda utredningarna, geoteknisk- och geohyrdologisk, dagvatten och utredning av vattentäkt skapar ett tillräckligt kunskapsunderlag.

Grundvattenströmmen är riktad åt väst till nordväst. Allt för stora uttag av grundvatten eller extrem torka kan orsaka lokala förändringar i flödesriktningen. Tillståndet som reglerar kommunens uttag av grundvatten bedöms vara formulerat för att inte påverka flödesriktningarna.

14. Klimatförändringar

I en tid när klimatförändringarna är vår världs stora ödesfråga är det olyckligt att exploatera ett område som utöver sina oersättliga naturvärden dessutom utgör en viktig kolsänka. Kommunen har tillgång till annan lämplig mark utan att gammal skog skövlas. Den del av skogen som ska huggas ner har i tidigare utredningar haft "högt naturvärde", medan den del som sparas endast bedömts ha "naturvärde". Hur Borgholms Kommun tänkt här är obegripligt.

Tallskogen anlades här för 150 år sedan för att binda sanden. Vad som sker när en stor del av skogen försvinner vet ingen. Detta beaktas inte i planen, och vattenfrågan är inte relevant utredd. Senaste årets händelser i Sverige och världen vad gäller ras, erosion och översvämningar till följd av klimatförändringar borde väcka eftertanke. Att exploatera mark på ett vattenskyddsområde är obegripligt då vattenbrist väntas vara en av framtidens viktigaste utmaningar. Området ligger dessutom nära ett av de tio områden i Sverige som SGI anser är mest utsatta för kommande klimatförändringar.

Kommer skövlingen av skog för bostadsområdena att påverka markens stabilitet vid framtida klimatförändringar? Enligt Miljökonsekvensbeskrivningen har träd planterats i området för att binda marken i sandjorden. Nertagning av skog ökar också bullernivån mot vårt område. Man har kommit långt med bostadsbyggande runt Ekerum som konkurrerar med Halltorps Brf, som haft svårt att sälja sina lägenheter.

Planen bör anpassas till det hållbarhetstänkande och den klimatmedvetenhet som idag ska prägla samhällsplanering. EU har kraftfullt pekat på skogens betydelse för klimatet och beslutat att skogar som redan förstörts ska restaureras. Särskilt gammal skog är viktig för lagring av koldioxid. Sverige har kritiserats för att avverka mer skog än vad miljön tål. Borgholms kommun har möjlighet att lämna en del av den gamla skogen orörd, att låta bli att avverka träd som är uppemot 150 år gamla och att skydda markområden som varit koldioxidfällor under lång tid. Området har också en våtmark som är olämplig att bebygga av geologiska och klimatmässiga skäl. Öland har små ytor med tallskog och ännu mer begränsade sko-

Kommunens kommentar:

2021 kom rapporten ”Riskområden för ras, skred, erosion och översvämning” där Statens geotekniska institut (SGI) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har haft regeringens uppdrag att identifiera särskilda riskområden för ras, skred, erosion och översvämning som är klimatrelaterade. Uppdraget har identifierat tio nationella riskområden för ras, skred, erosion och översvämning. Resultatet är baserat på geografiska områden där det finns klimatrelaterade risker som kan drabba många aktörer och många olika verksamheter. Enligt kartor i rapporten är risken för ras, skred och erosion mycket liten på Öland. Blekinge-Kalmarkusten har identifierats som ett riskområde på grund av översvämning. Aktuellt planområde ligger mellan + 37 och +44 meter över nollplanet i RH 2000 och större vattendrag saknas i området och riskerar därmed inte påverkas av översvämning.

En exploatering av området bedöms inte påverka bullersituationen för befintlig bebyggelse negativt.

Kommunens ambition är att bevara så stor del av tallskogen som möjligt så att den kan fortsätta växa och vara en kolsänka.

Kommunen saknar uppgifter om våtmark inom planområdet.

Kommunens kommentar:

gar som är lämpliga för friluftsliv. Allvarsmark och lövskog har inte samma betydelse för miljön. Skogen i södra delen av planområdet utgör en fantastisk miljö för friluftsliv.

15. Miljökonsekvensbeskrivningen

I miljökonsekvensbeskrivningen står det att "i den fördjupade översiktsplanen för Rälla, Stora Rör och Ekerum från 2011, finns många ytor föreslagna för ny bebyggelse. Efter samrådet reviderades planen och flera områden nära det aktuella planområdet togs bort. Inga alternativa platser till de borttagna områdena hittades, och därför beskrivs inga sidoalternativ." Vi ifrågasätter detta, eftersom översiktsplanen från samrådet 2022 inte hade tagit bort några områden. Det verkar som att man har delat upp området i flera detaljplaner, och vi vill att man specificerar vilka alternativa områden som har undersökts. Dessa områden kan ligga både inom och utanför kommunen.

Skrivelsen i miljökonsekvensbeskrivningen om alternativa lokaliseringar revideras.

Miljökonsekvensbeskrivningen anger att "om genomförandet av detaljplaner uteblir, förbättras inte underlaget för befintlig service i Stora Rör, Rälla och Glömminge." Men både Borgholms och Mörbylånga kommuns översiktsplaner visar att servicen kommer att förbättras genom att utveckla områden i Rälla och Glömminge. Vi anser att miljökonsekvensbeskrivningen inte har tagit hänsyn till pågående översiktsplansarbete och därför behöver göras om för att göra en ny analys utifrån de verkliga förutsättningarna.

Nollalternativet är underutvecklat. Detta är en obligatorisk del i en miljökonsekvensbeskrivning och innebär att "befintliga grönområden sparas" och "inga nya fastigheter skulle kunna säljas." Att bevara en värdefull skog kan innebära att Borgholms kommun satsar på naturturism och framstår som ett föredöme. Att exploatera skogen och bygga bostäder som det inte finns behov av är ett ekonomiskt riskprojekt. Ett alternativ är att bygga nya bostäder på kommunens fastighet Rälla Tall 9:20, vilket skulle minska kostnaderna för nya vägar. Att låta Stora Rör växa långsamt, som historiskt, och sälja de fastigheter som kommunen äger på Vincents väg skulle kunna minska kommunens underskott.

Nollalternativet utvecklas. Dels kan skogen inom planområdet fungera som en kolsänka och den är viktig för rekreation och friluftsliv, dels kommer området påverkas av Trafikverkets vägplan oavsett om aktuellt planförslag vinner laga kraft eller inte. Miljökonsekvensbeskrivningen kan dock inte ta hänsyn till pågående arbete med översiktsplanen. En översiktsplan är en översiktlig redovisning av hur kommunen avser använda sina mark- och vattenområden. För att bebyggelse ska komma till enligt en översiktsplan behöver områden planläggas och då kan det behöva upprättas en miljökonsekvensbeskrivning i kommande planarbete.

Vi anser att miljökonsekvensbeskrivningen har redigerats för det nya förslaget på vägsträckning utan någon ny analys. Samma text som i tidigare miljökonsekvensbeskrivning har använts med små ändringar inför justeringarna i detaljplanen. Detta är inte fackmannamässigt utfört.

Miljökonsekvensbeskrivningen har reviderats i takt med att planförslaget har förändrats. Kommunen kan se att revideringarna har påverkat läsbarheten. Miljökonsekvensbeskrivningen bearbetas inför antagande så att konsekvenserna för ett genomförande av aktuellt planförslag förtydligas.

Tidigare miljökonsekvensbeskrivning angav att

"bebyggelsen har anpassats till dynlandskapet genom att den markanta branten i nordsydlig riktning och höjdpartiet centralt inom området har sparats." I den aktuella beskrivningen står det att "bebyggelsen har anpassats till dynlandskapet, men en lokalgata sneddar över branten i den västra delen av planområdet."

Kommunens kommentar:

16. Föreslagen bebyggelses omfattning och lokalisering

Jag vill med detta mejl meddela att jag anser att exploateringen är för hög. Lämplig exploatering är 10 till 20 bostäder.

Detaljplanen föreslår en väg genom området som kommer att innebära betydande ingrepp och förstöra naturvärden. Vi föreslår att antalet hus anpassas till befintliga vägsystem för att minska skadan på skogen.

Planförslaget är anpassat för att både uppnå kommunens mål om att bli 13 000 invånare till år 2030 där Rälla-Stora Rör är utpekat som ett prioriterat utvecklingsområde och att bevara tallskogen som ett välbesökt rekreationsområde med rika naturupplevelser. Det innebär att nya bebyggelsegrupper är placerade i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper och att vägar har föreslagits där närområdet redan föreslagits för ny bebyggelse. Föreslagen vägdragning gör att stora sammanhängande skogsområden kan lämnas orörda utan att genomkorsas av nya bilvägar.

Det finns andra marker som passar bättre för bebyggelse. Vi har under hela processen poängterat att kommunen borde satsa på att utveckla området runt Rälla, där skola, affär och service redan finns. Enligt Borgholms kommun är barnfamiljer den främsta målgruppen för inflyttning, och det är just närheten till dessa funktioner de efterfrågar. Om kommunen vill ha fler åretruntboende i området bör man prioritera områden närmare väg 136 och Rälla, där närheten till skola, busshållplats och affär är bättre tillgodosedd.

Kommunen har pekat ut Stora Rör och Rälla som intressanta att utveckla på grund av närhet till förskola, skola, affär, service och kollektivtrafik men också på grund av närhet till friluftsliv och rekreation. Vid sidan av pågående planarbete i både Rälla och Stora Rör ser kommunen också en stor möjlighet att kunna utveckla Löttorp, Borgholm-Köpingsvik, Gärdslösa och Runsten.

Kommunen har nyligen fått tillgång till markområden i Stora Rör för byggnation. Infarten till Stora Rör har flyttats, vilket påverkar både detaljplan och översiktsplan. Ett omtag behövs av hela planen, som inte är bra för Stora Rör eller Rälla. Båda orterna behöver utvecklas efter sina egna förutsättningar. I stället för att nya permanentboende i Stora Rör ska behöva köra till service i Rälla, Kalmar eller Färjestaden, bör invånarna i dessa orter lockas att bli besökare i det trevliga Stora Rör. Byn bör utvecklas med successiva tillskott av bostäder, varav en del så småningom blir permanent bebodda, men de flesta kommer inte att innehas av åretruntboende familjer. Att underminera attraktionskraften i Stora Rör för turismen omkullkastar hela den kommunalekonomiska kalkylen. Utan turism dör landsbygden. Invånarna kan fortsätta att utveckla Stora Rör med ytterligare näringsverksamheter och kultur. Rälla har en egen identitet och aktiva invånare som vill bygga

ut sin ort på bästa sätt. Ett bevis på detta är att Rälla varit utsedd till Årets Ölandsby, där Stora Rör inte ingår.

Varför bygga skola och dagis i Stora Rör? Gör det mer attraktivt i Rälla där skola, idrottshall och annan service redan finns. Gör om detaljplanen och inkludera hela det område som frigörs när utfarten flyttas. Se över sträckningen av den av Trafikverket föreslagna lokalgatan från Rosti och norrut. Det måste skapas en cykelbana längs med väg 136 från Isgärde till Rälla. En cykelbana som fungerar för pendling mellan Borgholm och Färjestaden bör gå rakaste vägen på platt mark, ha god belysning och vara lätt att ploga. Minska bebyggelsen vid väg 136 och ta bort bebyggelseområdet i skogen öster om Mor Linas väg. Inga nya fastigheter bör tillkomma vid Mor Linas Väg. Om det finns behov av flerfamiljshus, äldreboende eller förskola i Stora Rör bör detta byggas så nära väg 136 som möjligt, på båda sidor av dagens Stora Rörsväg. Detta område kan bli en bra början för Borgholms kommun och Stora Rör utan att förstöra den sammanhängande skogen.

Det finns inget underlag för behov av ytterligare bostäder och förskolor i Borgholms kommun. Detta borde vara utgångspunkten om nya bostäder och förskoleplatser ska byggas. Det finns lediga förskoleplatser i Rälla, bostäder byggs i Borgholm och Ekerum, och tomter är till salu på olika ställen i kommunen. Enligt SCB-prognoser kommer Borgholms kommun att minska sin befolkning med 700 personer mellan 2020 och 2040.

Om befolkningen i Stora Rör skulle öka med 400–500 personer eller mer, kommer Stora Rör att ändra karaktär. Södra Rällaskogen kommer att bli som en park, med stort slitage på de sanddynor som blir kvar. Fördröjningsytorna och nya stigar bidrar till detta. Redan idag saknas parkeringsplatser i Stora Rör under sommartid och större helger. Servicen i Rälla kommer inte att utvecklas genom denna plan.

Till sist: Ett dussin nya villor planeras längs Vincents väg, varav tre-fyra direkt vid min familjs tomt. Jag har inget emot denna realistiska förtätning av övre Stora Rör.

Vi anser att om bebyggelsen vid Vincents väg i västra delen av planområdet inte kan matas från Vincents väg/Hellner väg så bör det strykas från planen.

Ser fram emot utvecklingen av området Stora Rör / Rälla. Bra för södra delen av kommunen. Goda pendlingsmöjligheter till Borgholm/Kalmar. Hop-

Kommunens kommentar:

En detaljplan ger möjligheter och gäller över lång tid. Skola eller förskola byggs enbart i det fall en generationsväxling och en stor del permanentboende ger barnunderlag för ytterligare skola eller förskola.

Enligt den fördjupade översiktsplanen och det förslag till översiktsplan som nu varit ute på granskning ställer sig kommunen positiv till att också bebygga andra delar av Stora Rör.

Med en förtätning i Stora Rör ökar andelen personer som kan röra sig till hamnen till fots eller med cykel. Det torde inte föranleda ett större behov av parkering till skillnad från bebyggelse som planeras i Rälla med Stora Rör som attraktivt besöksmål.

	Kommunens kommentar:
pas att en bra utfart på väg 136 kan hjälpa till. Kräv att köpta tomter/fastigheter bebyggs inom 5 år så att de inte köps in i spekulation för att rädda "sin" egen utsikt.	
Vi motsätter oss även den planerade tomten söder om vår tomtgräns i ett skogsområde med värdefull natur, då en bebyggelse där skulle försämra områdets karaktär.	Kommunen flyttade aktuell kvartersmark från öster om Mor Linas väg till den västra sidan för att skogen väster om vägen är mer homogen och likåldrig än skogen öster om vägen.
En tätbebyggelse i byns kärna bidrar till ett centrum och naturlig mötesplats. I en by som Stora Rör med en hamn och vattenkontakt så skapar det även solhörnor och lälägen. Idag finns även fina kvaliteter i centrum med Mormorsbageri, hamncafé, pensionat och hökarbod. Här skapas även förtätning av bebyggelsen genom naturlig avstyckning av tomter. Detta bidrar med att man successivt utökar befolkningstätheten och att arkitekturen blandas upp och man inte får utpräglade tidstypiska områden. Men med den förtätning som planen möjliggör i Rälla Skogen skiftar vikten i befolkningstätheten bort från centrum av byn. Byns förtätning bör vara i centrum av byn och inte i skogen.	
17. Synpunkter på planbestämmelser	
Vi anser att ”anpassad till områdets karaktär” och ”förtätning av villabebyggelse” står i motsatsförhållande till varandra. Vi vill därför att områdets karaktär behålls och att en förtätning av villabebyggelse inte genomförs. Detta genom att värdet på parametern d1 fördubblas för de tomter/fastigheter i planen som ligger efter nuvarande Vincents väg.	Anpassad till områdets karaktär är inte synonymt med att bevara området orört. Kommunen anser att bestämmelsen d_1 minsta fastighetsstorlek och exploateringsgraden är anpassad för att kunna följa liknande bebyggelsestruktur som den befintliga.
Vi anser vidare att definitionen av prickmark i Kap 6, avsnitt Planbestämmelser, inte är stark nog för att skydda de träd som anges i skrivningen ” För kvartersmarken väster om Vincents väg, längs landborgskanten i väster används prickmark för att skydda träd.”. För att skydda träden anser vi att marklov enligt Kap 9, 12 §, Plan- och bygglag (2010:900) skall krävas och tydliggöras i detaljplanen.	Planbeskrivningen förtydligas. Prickmarken skyddar i sig inte träden men genom att inte tillåta byggnation kan mötet mellan privatägd kvartersmark och naturreservatet bli mjukare och incitament för att ta ner träd är inte lika stort.
Vi önskar att man återgår till begränsningen enligt samrådshandling på 18% av fastighetens storlek utan några begränsningar utifrån tomternas storlek och områdets karaktär längs med Mor Linas väg. Om detta inte lyhörds, bör man förtydliga varför man har satt olika storlekskrav på tomter längs samma väg. Det är inte demokratiskt att sätta olika storlekar på tomter i ett litet område. Motiveringen för bestämmelsen om minsta fastighetsstorlek på 2500 m² saknar underbyggnad eftersom man samtidigt anser att det på samma	Den föreslagna byggrätten för aktuell fastighet är 230 m² vilket innebär en exploateringsgrad på cirka 13 % i de fall fastigheter styckas med föreskriven minsta fastighetsarea, som är 1 800 m². Detaljplanens syfte formulerar att utformningen av tillkommande bebyggelse ska vara väl anpassad till områdets karaktär. Ett viktigt karaktärsdrag är att bebyggelsen utmed Mor Linas väg och Vincents väg upplevs som gles bebyggelse omgiven av skog. Skalan på bebyggelsen varierar

lokalgata kan uppföras 60 nya bostäder samt mata ytterligare 40 nya bostäder i västra delen av planområdet.	Kommunens kommentar: och kommunen gör bedömningen att skalan kan bli mer homogen. Om byggytan ökar i relation till fastighetsstorleken riskerar karaktären av gles bebyggelse i skog försvinna. Bebyggelsens skala och framförallt fastighetens bredd utmed gatan påverkar hur luftigt eller tättbebyggt ett område upplevs. Målsättningen med planens regleringar är att fastigheter ska ha en generös bredd mot gatan. Eftersom djupet på fastigheterna varierar kraftigt varierar även regleringen om minsta fastighetsstorlek.
Vi har hållit på med bygglovshandlingar i två år och försökt anpassa oss till kommunens arbete med detaljplanen. Vi önskar bygga ett båthus och en ateljé (40 kvm resp. 100 kvm) i ett och ett halvt plan med en nockhöjd på 6,5 meter på vår tomt på 3 600 kvm. För fem år sedan hade detta varit möjligt, men med den föreslagna detaljplanen kan vi inte ens bygga ett båthus.	Aktuell fastighet är idag bebyggd med ca 110 m² vilket innebär att 120 m² byggrätt återstår. Nockhöjden är reglerad till 7 meter för huvudbyggnad och 5 meter för komplementbyggnad.
Kravet på "Fasad ska utformas i huvudsak av trämaterial och färgsättning ska ha en svarthet på minst 20% enligt NCS-systemet" är olämpligt för Mor Linas väg. Där finns stenbebyggelse och vita byggnader, och vi anser att detta krav ska tas bort för att bevara den varierade bebyggelsen för fritidsändamål längs denna väg. Minst två av sju byggnader längs Mor Linas väg har idag inte sadeltak.	Befintlig bebyggelse utmed Mor Linas väg omfattas inte av bestämmelsen om fasadutformning. Bestämmelsen om enbart sadeltak utgår från de fastigheter som idag inte har sadeltak. Bestämmelsen justeras också så att den enbart omfattar huvudbyggnader.
Vi vill ha en variation i nockhöjd för att skapa olika förutsättningar och uttryck längs Mor Linas väg.	Planförslaget reglerar maximal nockhöjd. Det innebär att det går att bygga lägre byggnader och på så sätt kan en variation uppnås.
Tomterna storlek gör också att det kanske blir svårt att få plats med bilar utöver hus. Det bör ju vara ett krav att man kan ställa sin bil på sin tomt.	Parkering ska ske på den egna fastigheten. Att detta går att ordna tillses i bygglovsprocessen.
18. Mor Linas Väg	
Vår grundinställning är att bevara Mor Linas vägs lantliga karaktär och sträckning med utfart mot Stora Rörsvägen. Vi vill inte dras in i en vägförening med den föreslagna bebyggelsen om den blir av. Väsentlighetsvillkoret för att tvinga in befintliga fastigheter längs Mor Linas väg i en ny gemensamhetsanläggning kan inte ses som uppfyllt. Utfarten från Mor Linas väg till Stora Rörsvägens nya sträckning är inte längre trafikfarlig och kan lämnas öppen.	Kommunen och Trafikverket strävar efter en helhetssyn kring trafiksäkerheten utmed väg 136 och anslutande vägar. Aktuell del av väg 965 ligger kvar som statlig väg och med föreslagen vägplan finns svårigheter i att bevara utfarten från Mor Linas väg till väg 965.
Vi vill inte anslutas till en vägförening kopplad till den nya planerade bebyggelsen. Vi är generellt positiva till den planerade bostadsutvecklingen kring Stora Rör men vill kommentera och få ut-	Kommunen ser inget hinder i att Mor Linas väg omfattas av en egen gemensamhetsanläggning. Handlingarna justeras för att beskriva att Mor

rett trafikfrågan, särskilt matningen till de tänkta bostäderna i nordvästra delen av planområdet. Vi föreslår att trafik matas via Vincents väg, norrifrån via Hellners väg, eller enligt Trafikverkets granskningshandling från 20230502.

Väsentlighetsvillkoret för att tvinga in befintliga fastigheter längs Mor Linas väg in i en ny gemensamhetsanläggning tycks inte heller uppfyllas. Utfarten från Mor Linas väg till den nya Stora Rörsvägen blir ju inte längre trafikfarlig och kan därmed lämnas öppen. Mor Linas väg kan förbli i sin nuvarande dragning, eventuellt som en egen samfällighetsförening.

Det är oklart hur Mor Linas väg 11 (6:28) ska angöras under utbyggnad av den föreslagna vägen, som korsar fastighetens infart.

Kommunens kommentar:

Linas väg ska omfattas av en egen gemensamhetsanläggning.

Trots att sikten vid befintlig utfart inte kommer vara skymt på grund av kurva efter att Trafikverkets vägplan är genomförd gör höjdskillnaderna att det fortsatt är skymd sikt i nuvarande korsning

19. Vincents väg

Antalet tomter utefter Vincents väg kommer på den västra sidan hacka sönder den fina stenmuren som borde vara biotopskyddad. Redan idag så har de befintliga tomterna behövt göra infarter igenom stenmuren till sina tomter och det kommer snart inte vara någon stenmur kvar alls.

Dagens befintliga gång och cykelväg parallellt med Vincents väg kan eventuellt komma att försvinna om det planeras för ytterligare fem fastigheter väster om Vincents väg. Vägföreningen som ansvarar för vägarna inom det planerade området kommer fortsätta att verka för att Vincents väg som är en grusväg fortsättningsvis hålls i ”lagom bra” skick för att minska höga hastigheter.

Utmed Vincents väg är nästan 100% fritidsboenden och de nya fastigheterna förväntas kommunen sälja till fastboende barnfamiljer som kommer trafikera Vincents väg dagligen, året runt. Utfarten från Vincents väg till Stora Rörsvägen går via Ingemar Johanssons grusplan och innan man kommer fram till den så är det ett stycke väg som är ”svårgrusat”. Mer daglig trafik kommer ge oss stora problem med det vägavsnittet.

Vincents väg bör behålla sin karaktär som grusväg utan gatubelysning och med nuvarande trafikbelastning. Husen ska passa in i befintlig bebyggelse, så att de som redan bor där kan fortsätta njuta av att bo på landet, inte i ett permanentbostadsområde med asfalterade gator och belysning. För att undvika spekulativ skogsavverkning måste de planerade vägarna byggas först när beslut om byggnation av bostäder fattats och exploateringen bör börja vid Väg 136.

Stenmurar i jordbruksmark omfattas av biotopskydd. Dock har de flesta stenmurar på Öland ett kulturhistoriskt värde. Kommunen ser att det med fördel går att samordna utfarter från föreslagna fastigheter för att minimera antalet murbrott.

Kommunen välkomnar att vägföreningen vill bevara karaktären på Vincents väg. Samordning av utfarter för föreslagna nya fastigheter innebär en mindre påverkan på mur och gång- och cykelväg.

Kommunen har ingen möjlighet att reglera permanentboende i detaljplan. Däremot kan kommunen genom fastighetsstorlek och byggrätt skapa förutsättningar för ett område att bebyggas med permanentbostäder.

För Vincetsväg beräknas trafiken enligt trafikutredningen öka med cirka 25 fordon per dygn på grund av exploateringen. Det är en mycket ringa ökning av mängden trafik.

20. Föreslagna nya vägar

Den nya vägen som löper västerut över branten innebär en stor förändring jämfört med förslaget i den förra granskningen. En så stor förändring av allmän plats och trafiksystem bör föranleda ytterligare en granskning. Planbeskrivningen visar flera kartor med ett gatualternativ till vägen snett nerför landborgen, vilket inte överensstämmer med plankartan. Det är oklart om trafikanalysen baserats på detta förslag.

Det nu föreliggande förslaget för vägdragning är aldrig tidigare presenterat och borde föranleda en ny granskningsprocess. Genom hela den långa planprocessen har det sagts att befintlig sommarbebyggelse inte skulle påverkas. Den nu föreslagna vägdragningen går mitt genom just sådan bebyggelse, korsar Mor Linas väg, en enkel skogsväg, för att sedan snedda ner över en sandbrant med en höjdskillnad om cirka 10 meter. Vi är helt emot denna vägdragning som är ett grovt ingrepp i vår närmiljö och utgör en fara för barn och andra som rör sig längs Mor Linas väg.

Den nya vägen nerför landborgen verkar vara upp till 19 m bred. Planbeskrivningen anger att detta beror på att vägdragningen och placering av mötesfickor kan behöva justeras för att skyddsvärda träd inte ska påverkas negativt och för att förhindra att dagvatten från vägen påverkar omkringliggande fastigheter. Sådana frågor bör dock vara utredda innan granskningsskedet. Det är svårt att få en bild av hur vägen är tänkt att se ut och vilka följder den kommer att få för landborgen.

Kommunens kommentar:

Förslaget i granskning I var att vägen skulle löpa parallellt med den lägre sandvallen strax öster om bebyggelsen utmed Almas väg och Per Johanssons väg. De synpunkter som inkom under granskning I föranledde att kommunen tog fram en trafikutredning som undersökte en lösning där en ny lokalgata föreslogs genom i princip hela

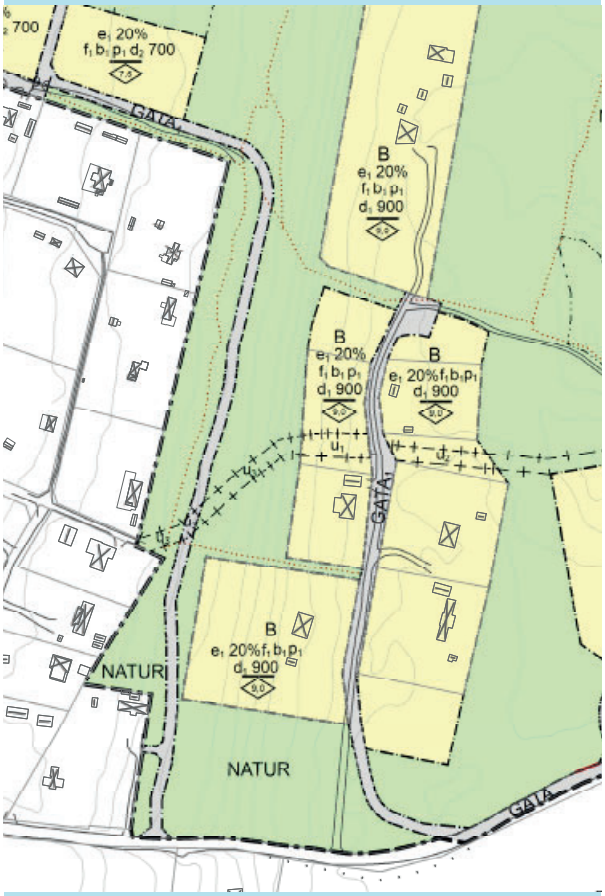

Bild 13. Föreslagen vägdragning enligt gansknings förslaget från 2021

planområdet för att sedan gå rakt genom slänten. I den första granskningen inkom också många synpunkter på att vi skulle vara försiktiga med skogen. Med hänsyn till dessa synpunkter föreslog kommunen en vägdragning som dels kunde bevara det mycket speciella området med geologiska formationer nordost om bebyggelsen utmed Mor Linas väg, dels samla bebyggelse och väg för att på så sätt påverka en mindre del av skogen.

Förslag på vägdragning har varit på granskning och kommunen har sammanställt de yttranden som inkommit under granskning II i detta dokument; Granskningsutlåtande II. Här redovisas hur och om vi avser att förändra förslaget.

Kommunens kommentar:

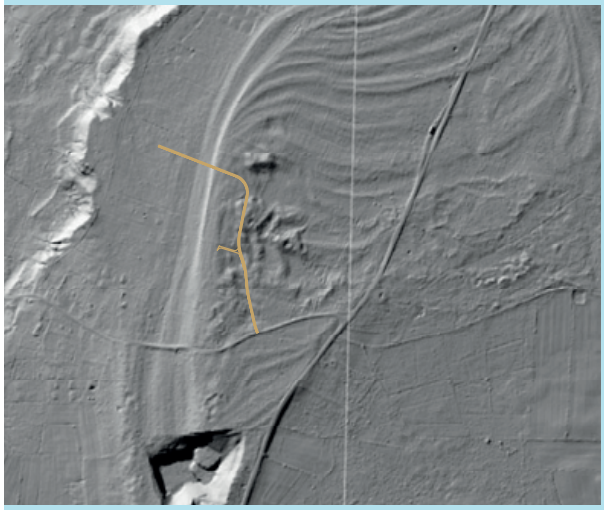

Bild 15. Flygskanningsbild hämtat från rapporten Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet (Vatten och Samhällsteknik 2015-10-27) med vägdragning enligt trafikutredning

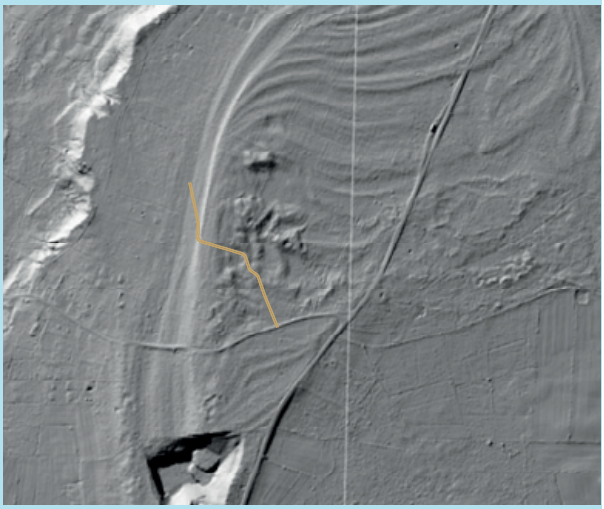

Bild 14. Flygskanningsbild hämtat från rapporten Geologiska och geohydrologiska förutsättningar, Rällafältet (Vatten och Samhällsteknik 2015-10-27) med vägdragning enligt planförslaget

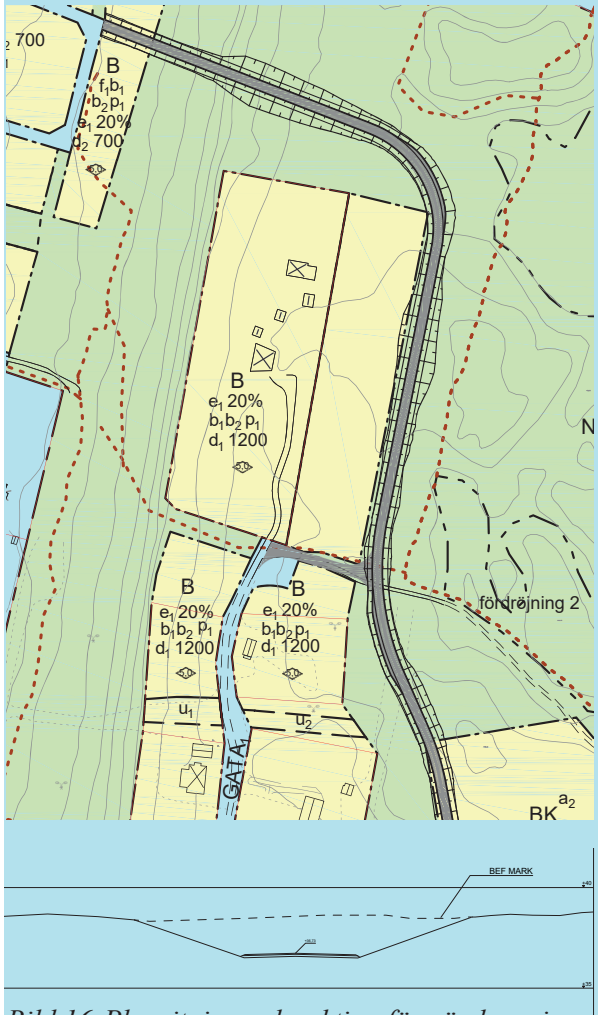

Bild 16. Planritning och sektion för vägdragning enligt trafikutredning.

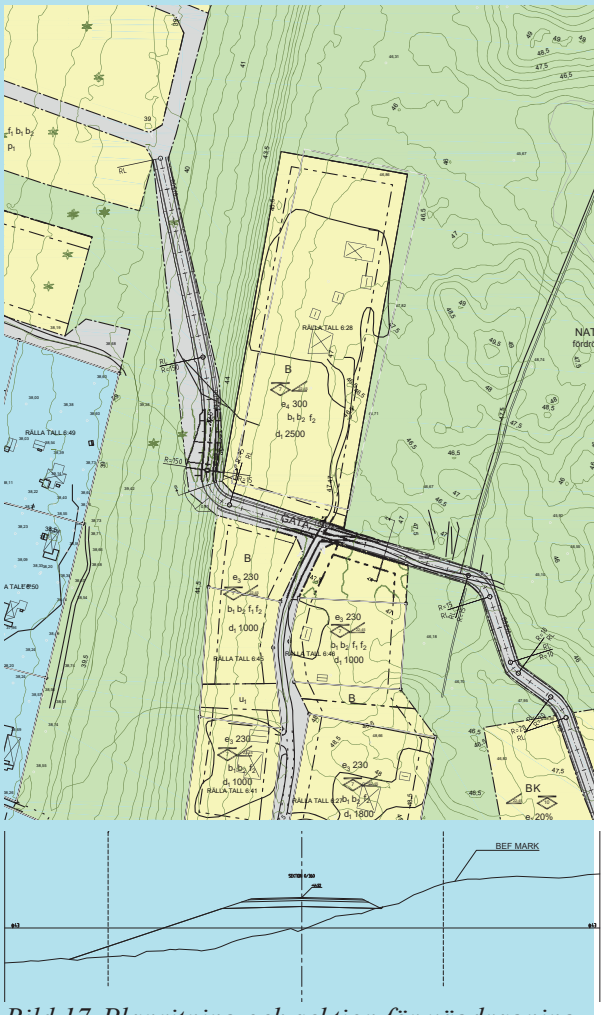

Bild 17. Planritning och sektion för vägdragning enligt planförslaget.

Kommunens kommentar:

Kommunen bedömer att vägdragning enligt planförslaget i granskning II är den mest lämpliga och en förprojektering visar att både stabilitet och trafiksäkerhet kan uppnås.

Innan vägen anläggs kommer den att detaljprojekteras. Vägområdet är 19 meter brett men vägen är tänkt att anläggas i enlighet med utredningen med en bredd på 4,5 meter.

I planbeskrivningen på sidan 41 (granskningshandling II) anges att ”Gatans sträckning har justerats efter att trafikutredningen tagits fram. Justeringen föreslås för att i större utsträckning kunna bevara ett större sammanhängande skogsområde centralt i området och för att minimera påverkan på de relikta geologiska formationerna i detta område.”

Eftersom den västra vägen och förlängningen av Vincents väg österut skiljs åt av allmän platsmark för natur ser inte kommunen hur det skulle kunna uppstå en smitväg. Motortrafik tillåts inte inom område för allmän platsmark natur.

Planbeskrivningen trycker på vikten av att inte leda ner all trafik från det nya området till Vincents väg. Nuvarande vägförslag innebär en risk för smitväg, både från öster till Vincents väg och hamnen, och från Vincents väg till 136

Det kan leda till att området nedanför branten får trafik längs både Vincents väg och den nyanlagda vägen genom skogsnaturen, vilket gör att grannar som bor nära varandra måste köra en lång omväg.

Den föreslagna vägdragningen utgör ett kraftigt ingrepp i gammal sandtallskog och en miljö som har klassats som skyddsvärd i decennier. Planbeskrivningen visar en vägdragning som inte överensstämmer med trafikplanen och det är oklart hur stora fyllnadsmassor som behövs eller vad de ska bestå av. Risken för sandslänten vid kraftiga regn bör också utredas.

Lokalgatorna kommer att asfalteras och få gatlyktor, vilket påverkar områdets karaktär och innebär risker för barn och vuxna som använder vägarna för rekreation.

På s. 30 i Granskningsutlåtande 2023-08-17 står: "Gatorna i området är tänkta att utformas med grusbeläggning eller motsvarande utan belysning med undantag för gatan som går parallellt med väg 136." Ambitionen kan lättare förverkligas genom att specificera utformningen av markbeläggningen som grus i plankartan. Ett alternativ kan vara en utförandebestämmelse om vägarnas genomsläpplighet. Mer eller mindre naturlig beläggning kan ju även bidra till den biologiska mångfalden i området, vilket ju är en av ambitionerna med förslaget. (Vägar med mer eller mindre naturligt underlag fungerar ju som gläntor i skog och kan därmed gynna den biologiska mångfalden). En annan fördel med att specificera markbeläggningen är dagvattenhanteringen: avrinningen från en eventuell asfaltsväg är 100%

Kommunen avser inte att asfaltera eller anordna belysning på den västra vägen. Vägen i öster behöver enligt avtal med trafikverket beläggas med asfalt och förses med belysning.

Kommunens kommentar:

medan avrinningen från till exempel gräs på sandmark närmar sig 0% (se https://se.thegreenciJes.eu/fler-tradbehovs-i-staderna/). Även belysningen på vägen borde vara en faktor att ta hänsyn till. Då det finns mycket fladdermöss och nattmörkret är viktigt för att bevara deras habitat. Vi önskar även att belysning (eller avsaknad av den) läggs in i plankartan. Gatubelysningen är inte bara störande för boende utan även för djur. Vi anser att den befintliga vägutformningen inkl. gatubelysning på Vincentsväg, Morlinas väg, Rälla Tall samt Rörbergsområdet bör vara samma som för de ny anlagda lokalgatorna och att det bör framgå på plankartan.

Nattmörker är generellt viktigt för den biologiska mångfalden.

21. Statliga vägar

I granskningshandling (ll) 2023-08-23 har vägdragningen för cykelled samt till/från de fyra fastigheterna åter blivit naturlig mellan garaget på den sydligaste och väg 136 med anslutning till Stora Rörsvägen i söder. Det innebär förbättring från ett helhetsperspektiv söderut och lokalt till Stora Rör. För det planerade området blir utfarten naturligt bäst även norrut. *Vi anser att kommunen och trafikverket har samverkat väl samt varit lyhörda för synpunkter i detta avseende.*

Eftersom trafiksäkerheten på väg 136 går att uppnå med parallellväg till väg 136 finns ingen anledning till att fyra privata fastigheter ska tvingas vända sina utfarter.

De fyra fastigheterna och det planerade området har in/utfart vid Stora Rörsvägen i söder. Detaljplanen är dessutom så utformad att det är bästa utfarten för alla resor från det planerade området och bästa utfarten för övervägande andelen av resorna även från de fyra aktuella fastigheterna som ligger nära väg 136. Emellertid finns situationer, exempelvis vid resa till Stugbyn, då det skulle vara omständligt och onödigt trafikfarligt att först åka söderut till Stora Rörsvägen för att sedan åka norr ut på 136:an samt därefter vid mötande trafik stanna innan vänstersväng in på Hellners väg mot Stugbyn. Bättre vore då om det fanns fysisk möjlighet att på cykelvägen norr ut direkt komma till Hellners väg. Ytterligare exempel är behov av framkomlighet denna väg för räddningstjänst samt sedan några år mopedbil från en av fastigheterna. Vid lågtrafik skulle även enstaka nordliga resor möjliggöras. Men vid högtrafik är utfart vid Stora Rörsvägen mycket bättre även vid nordlig resa.

Kommunen kan se att det skulle kunna vara en bra lösning, men med tanke på vilka åtgärder det för med sig att tillåta biltrafik på planerad gång- och cykelväg, så som bländskydd och avåkningsskydd bedömer kommunen att nyttan inte är stor nog för dessa åtgärder.

Vårt önskemål om passerbarhet för fordon vid vändplanen invid den nordligaste av de fyra fastigheterna på cykelvägen till Hellners väg innebär egentligen ingen förändring av detaljplanen. Det

	Kommunens kommentar:
är en utförandefråga som vi med varm hand överlåter till kommunen, trafikverket med flera Tre typer av hinder mot genomfart kan antas. Skyltar vid den sydligaste respektive den nordligaste av de fyra fastigheterna. Tydlig försmalning av väg vid dessa båda fastigheter då vägstandarden förändras. Det tredje och viktigaste hindret torde vara att det skulle vara ointressant väg, sämre och omständligare, utom för några av de nordligaste fastigheternas resor.	
Vi stödjer förslaget om lägre hastighet Stora Rörsvägen mellan väg 136 och den nya cykelpassagen/tätortsporten, men vi tycker att 50km/h blir bättre än de förslagna 60 km/h. Detta då det redan är 50 km/h-gräns bara några hundra meter längre ner i backen. Det blir enklare och säkrare med en och samma hastighetsgräns.	Aktuell väg är statlig och länsstyrelsen beslutar om hastigheten på vägen.
I Ekerum finns ännu ingen cykelbana och inget övergångsställe vid busshållplatserna. Där lever cyklister och gående farligt. Detta får mig att tvivla på Borgholms kommuns ambitioner, vad gäller trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.	Trafikverket är huvudman för väg 136 och anlägger gång- och cykelvägar utmed vägen. Kommunen har ingen del i dessa gång- och cykelvägar.
22. Kollektivtrafik	
I planen står det ”Det blir lättare att göra rekreationsresor med kollektivtrafik och på så sätt minska bilberoendet.” Två busshållplatser, Stugbyn och Södra Rälla ska dras in av KLT. Det blir alltså längre avstånd att ta sig till bussen, än idag, för många.	Samordning av busshållplatser vid trafiksäker korsning kanske inte minskar avståndet till busshållplatserna, men dels minskar restiden något med färre busshållplatser dels kan en trafiksäker planskild korsning underlätta resandet med kollektivtrafik eftersom resenärer inte behöver invänta passerande biltrafik på väg 136.Detaljplanen reglerar inte flytt av busshållplatser.
Utfarten från Hellners väg mot väg 136 blir kvar. Där ska cyklister, gående och bilister ut på väg 136, med tillåten hastighet på 80 km/timmen. Eller ska man ta sig till gångtunneln i Rälla eller vid Stora Rörsvägen.	Trafikverket planerar för en separat gång- och cykelväg utmed väg 136.
23. Huvudmannaskap	
Att i en detaljplan införa enskilt huvudmannaskap för tex vägar kräver särskilda skäl. Enskilt huvudmannaskap är främst avsett för fritidsboendeområden. (Detta har sitt ursprung i den tidigare uppdelningen av byggnadsplaner respektive stadsplaner. Detta framgår av förarbetena till ursprungliga PBL (1987), se tex. https://data.riksdagen.se/fil/799D7D3FCC0B-4728-A67C-EF-70D367F028, eller mer kommenterat på https://www.lantmateriet.se/contentassets/4a728c7e9f0145569edd5eb81fececa7/lmvrapport_2008_6.pdf). Då avsikten med planen är att möjliggöra åretruntboende så ska vägar som servar denna bebyg-	Kommunen har ingen möjlighet att reglera permanentboende i detaljplan. Däremot kan kommunen genom fastighetsstorlek och byggrätt skapa förutsättningar för ett område att bebyggas med permanentbostäder. Eftersom huvudmannaskapet för vägar i Stora Rör är enskilt bedömer kommunen att det är lämpligt med enskilt huvudmannaskap på föreslagna vägar inom planområdet.

	Kommunens kommentar:
gelse ha kommunalt huvudmannaskap. Det tycks inte framgå av planbeskrivningen om kommunen skulle vara ansvarig för att anlägga vägar med föreslaget enskilt huvudmannaskap.	Planbeskrivningen anger att kommunen, i egenskap av exploatör, anlägger vägarna i området.
24. Ekonomi Det viktigaste som skrivs är att försäljningen av tomter kommer att gå jämt upp med kommunens kostnader för exploateringen. Vad man bygger detta på nämns inte. Ingen beräkning finns vad gäller anläggande av vägar. Borde inte invånarna i Borgholms kommun få mer information om vad en sådan här stor satsning kommer att kosta dem?	Kommunen har tagit fram preliminära beräkningar för att säkerställa att detaljplanen går att genomföra utan att belasta skattekollektivet. Detta är dock arbetsmaterial och krav på en detaljerad ekonomisk redovisning saknas.
Jag konstaterar att Borgholms kommun återigen försöker att med kuppartade metoder få igenom en dåligt genomtänkt plan att bebygga den del av Stora Rör som de fått köpa till ett lågt pris och nu vill berika sig igenom. Jag förutsätter att vägarna inte belastar Borgholm kommuns budget då det skulle bli en förlustaffär. Jag skulle gärna vilja ta del av vilka kostnader kommunen har lagt ut på planarkitekter och utredningar inför det planerade utbygget.	Framtagandet av detaljplanen har hitintills kostat cirka 3 miljoner kronor inklusive utredningar. Dessa kostnader finns med i kommunens preliminära beräkningar.
25. Plangenomförande Genomförandebeskrivningen säger att fastigheten med utfart mot Vincents väg ska påbörjas först och sedan resterande delar. Eftersom mycket kan hända (lågkonjunktur, avtal, politiska viljor) är det viktigt att inga större infrastrukturella projekt (till exempel vägsträckningen över Mor Linas väg) påbörjas innan behovet finns. Vi vill att detta tas med i genomförandebeskrivningen för att undvika onödiga, storskaliga investeringar som begränsar tillgången till naturen.	Genomförandebeskrivningen har förtydligats så att det bättre framgår i vilken ordning kommunen avser genomföra detaljplanen och inom vilken tidshorisont.
15 års genomförandetid för en detaljplan är den längsta tiden som kan sättas. Med tanke på detta anser vi inte att genomförandebeskrivningen är tillräckligt utförlig då den kan få stora konsekvenser om den inte färdigställs.	
Borgholms kommun måste ta ansvar både för miljön och för framtida generationers levnadsvillkor. Vad skulle en omfattande utbyggnad betyda för Stora Rör? Skulle de nya invånarna känna att de bor i Stora Rör, eller som i en nybyggd förort till Kalmar? Kommunen måste noga planera och redovisa hur de tänker bevara "Det starka varumärket Stora Rör."	Borgholms kommun anser sig ta ansvar för framtida generationers levnadsvillkor genom aktuellt planarbete. Att ha en god planberedskap i attraktiva lägen är positivt för alla kommunens medlemmar.

Kommunens kommentar:

Om något av kommunens byggplaner blir verklighet, måste en ny utfart från Stora Rörsvägen mot Väg 136 göras först. Har Trafikverket en fastslagen tidplan för ombyggnationen? Om detaljplanen går vidare, önskar jag att kommunen säljer färdigstyckade tomter för att undvika att en exploatör bygger likadana hus som sedan säljs till privatkunder, vilket skulle förstöra områdets karaktär.

Kommunen och trafikverket har tecknat avtal som reglerar en samordning av genomförandet av detaljplanen och vägplanen.

Kommunen köpte Södra Rällaskogen 2009 med löfte om att bevara skogen. Området består av unik natur och används för rekreation. Skogen bör bevaras för sina rekreationsvärden och för sin gamla tallskog. Området utmed Vincents väg har en speciell karaktär med gamla och nya sommarhus. Nya invånare i mindre skala än den föreslagna välkomnas, men det är viktigt att bevara karaktären av sommarbebyggelse.

Kommunen bedömer att tillräckliga områden för rekreation bevaras. Dessa kan också utvecklas i och med den skötselplan kommunen tagit fram för området.

Kommunen anser att en bebyggelse i en mindre skala , som omfattar villor, radhus, parhus och mindre flerfamiljshus, är att föredra i området. Planbestämmelserna är formulerade för att uppnå detta.

Detaljplanen saknar grundläggande fakta som demografiska och ekonomiska utredningar, realistisk bedömning av bostadsmarknaden, framtida arbetsmarknadsanalys och jämförelser med andra områden. Tidigare misslyckade projekt som Fanerdun och Hospice-projektet visar på behovet av verklighetsförankring.

Planläggning innebär att kommunen skapar möjligheter. Med en flexibel plan finns möjligheten att anpassa bebyggelsen efter marknadsanalys vid försäljning och byggnation. Detaljplanen bedöms innehålla de utredningar som är nödvändiga.

Man får hoppas att kommunen inte sätter igång med något halvdant och skapar ännu en skamfläck som i Halltorp. Skamfläckar finns redan tillräckligt många. Syftet med förslaget att öka underlaget för service, skola och handel i Rälla gör att hela förslaget faller på sin egen orimlighet. Det planeras för 90–180 bostäder i området! Så många barnfamiljer kommer inte att bosätta sig i ett skogsparti mellan Stora Rör och Rälla. Det kommer finnas många andra mer attraktiva områden för barnfamiljer på Öland. Det planerade kvarteret i mitten av Rälla-skogen verkar malplacerat och infrastrukturen kommer att göra det krångligt att ta sig dit.

Borgholms kommun ser Stora Rör 2:1 som en överlevnadsfråga för att öka befolkningen och antalet skattebetalare. De exploaterar ett naturskönt område i tron att det ska lösa problemet, men verkligheten visar att 2:1 konkurrerar med ett stort antal planerade bostäder i centrala Borgholm och hundratals tomter med bättre pendlings- och servicelägen i Mörbylånga kommun. Två stora bostadsprojekt har havererat i Högsrums socken de senaste åren, i Halltorp förfaller 20 osålda radhus och i Rälla har ett stort skogsområde huggits ner för 58 planerade radhus som kanske aldrig byggs.

Kommunens kommentar:

Vad händer med attraktionsvärdet när naturvärdena byggs bort? Borgholms kommun behöver fler invånare, men en så massiv utbyggnad leder till att en stor del av skogen huggs ner, viktiga naturvärden hotas och trängseln i byn/hamnen ökar. Det är därför viktigt att utbyggnaden sker i ett lugnt tempo så att byn kan anpassa sig. De underbara natur- och rekreationsområden som finns idag och nyttjas av invånare, sommargäster och turister föreslås nu bebyggas, vilket innebär att en stor del av värdet och attraktionen går förlorad.

Stigar som idag används ska behållas i möjligaste mån men anpassas för cyklar och rullstolar. Det kan inte betyda annat än asfaltering och gatubelysning – dvs att den fina natur för rekreation vi har idag går förlorad och antar parkliknande former. Konkurrensen om utrymmet i norra Rällaskogen är stor varför den södra delen behövs oförändrad för det ökade intresset av naturupplevelser.

Som åretruntboende på Vincents väg har jag granskat planen och ifrågasätter dess grundpremiss. Det vore värdefullt med fler grannar i skogen, men den planerade byggnationen innebär en stor förändring av områdets utveckling. Stora Rör har inte tidigare byggts upp genom storskalig och massproducerad tät bebyggelse. Istället har området utvecklats genom att familjer har byggt sommarhus och permanentboenden på stora tomter i harmoni med platsen.

Jag föreslår att istället för storskalig projektering, stycka av tomter och låta köparna bygga i egen takt för att bevara de kulturella och traditionella värden som finns i Stora Rör. En utspridd bebyggelse, expanderad med några hus om året, skulle bevara strövområdet och välkomna nya familjer.

Att stycka enskilda fastigheter kan få betydligt större omgivningspåverkan än att som kommunen nu gör, tar ett helhetsgrepp över ett större område och får på så sätt bättre möjligheter att reda ut konsekvenserna för föreslagen bebyggelse.

En detaljplan gäller i många år och utbyggnadstakten beror på många faktorer.

Stora Rörs attraktion består av befintlig tennisskola, båtsällskap och simskola som drivs ideellt i liten skala av dagens invånare. En stor utbyggnad av Stora Rör skulle göra att dessa föreningar inte kan absorbera det ökade antalet deltagare och värdefulla verksamheter/traditioner skulle gå förlorade.

26. Planprocessen

I kommunens översiktsplan från 2002 står: ”I Rälla bör bebyggelseutvecklingen ske mellan väg 966 (Rällavägen) och Rönnerumsvägen på östra sidan av väg 136.” Några nya bostadsområden i Stora Rör föreslås över huvud taget inte. I ProNatura 2008 står att södra delen mot Stora Rörsvägen bedöms ha ”höga naturvärden”, att de äldsta träden finns i områdets södra del och att här även

I gällande översiktsplan för Borgholms kommun anges att ”En mer detaljerad redovisning av den framtida mark- och vattenanvändningen för Rälla tätort kommer att redovisas i den fortsatta översiktsplaneringen genom en fördjupad översiktsplan.” På tillhörande karta ingår även Stora Rör i det område som ska omfattas av fördjupningen.

Kommunens kommentar:

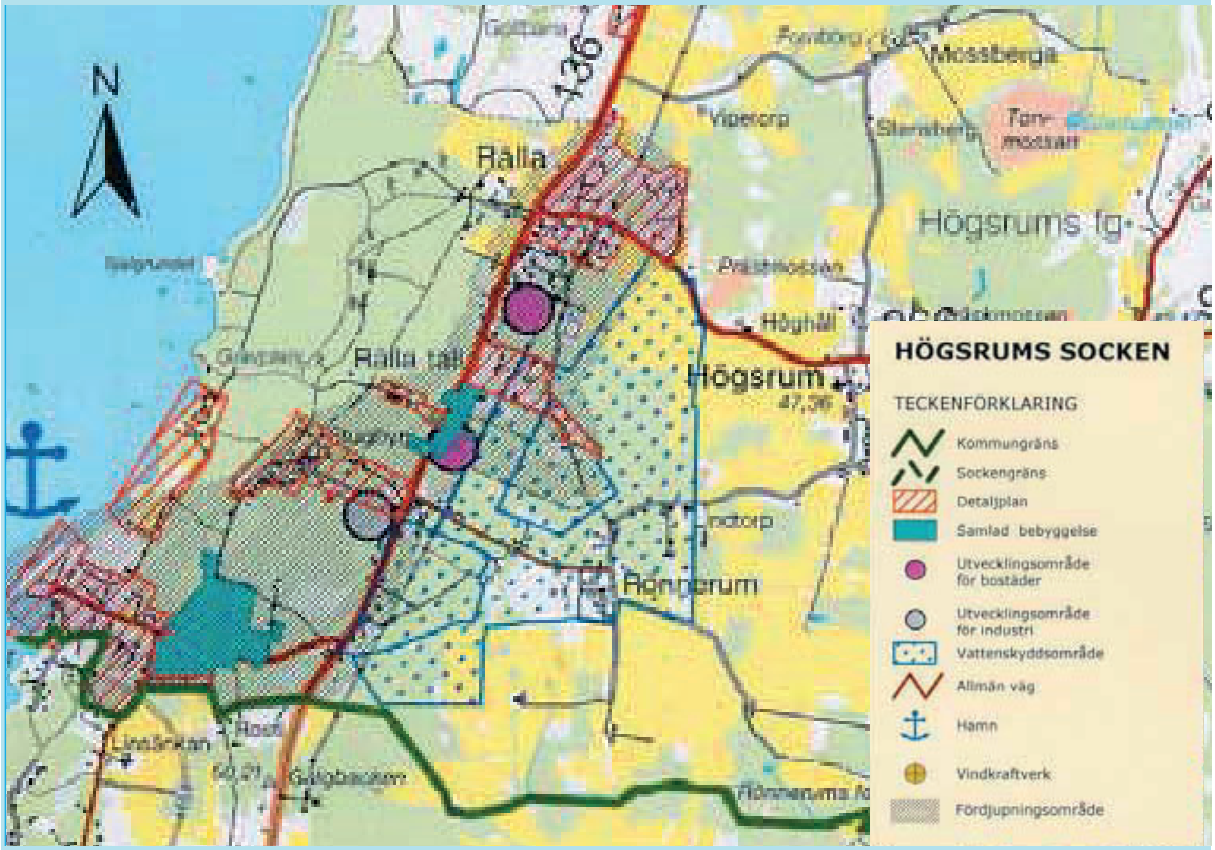

Bild 18. Utdrag ur kommunens gällande översiktsplan från 2002

finns större relikta sanddynor. ”Höga naturvärden och naturligt förekommande geologiska formationer ska beaktas vid planläggning av området.” Ändå ska just här den största exploateringen ske. Hur har det kunnat bli så?

Vi anser att detaljplanen bör gå ut på granskning igen då det är så stora förändringar i planen att det inte är samma plan som hanteras mellan samråd och granskning.

Om detta inte är genomförbart så bör det bli en granskningshandling III då underlaget inte är samordnat och i vissa delar motstridigt. Vi anser att det senaste förslaget är ett hastverk där sena ändringar har gjorts utan bakomliggande utredningar är uppdaterade.

Kommunen följer den lagstadgade planprocessen. Ett förslag på detaljplan presenterades för samråd under 2017. Efter samrådet sammanställdes inkomna yttrande och kommunens ställningstagande till inkomna yttranden presenterades i en samrådsredogörelse. Planförslaget reviderades i enlighet med kommunens ställningstagande. Revideringen innebar en stor förändring av planområdets utbredning men eftersom kretsen av berörda inte utökades beslutade kommunen att planförslaget kunde gå ut på granskning. Det bearbetade förslaget till detaljplan presenterades för granskning 2021 och efter granskningen sammanställdes på nytt inkomna yttranden. Kommunens ställningstagande till inkomna yttranden presenterades i ett granskningsutlåtande. Planförslaget reviderades återigen i enlighet med kommunens ställningstagande. Revideringarna bedömdes vara så omfattande att planförslaget på nytt skulle granskas av de som är berörda av planförslaget och av de som hade inkommit med synpunkter.

Kommunens kommentar:

Aktuellt planförslag har varit ute på granskning II 2023 och berörda har fått lämna synpunkter på det reviderade planförslaget. Efter att kommunen nu har sammanställt de synpunkter som inkommit, kan kommunen konstatera att inga synpunkter har inkommit som gör att kommunen behöver revidera planförslaget. Däremot har handlingarna förtydligats och i vissa fall justerats. Kommunen kommer därför att fatta beslut om att anta aktuellt planförslag.

Berörda har i och med granskning II beretts möjlighet att ta ställning till aktuellt planförslag. Av den fördjupade översiktsplanen framgår kommunens intentioner för området i stort.

Kommunen är positiv till att planlägga söder om Stora Rörsvägen. Men området ingår inte i detta planärende.

Planområdet har minskats mellan samrådshandling och granskningshandlingen. För oss som fastighetsägare i området så innebär det att vi inte vet vad vi granskar. Vi anser att en karta från Fördjupad översiktsplan bör ligga med i planförslaget. Tar vi ställning till enbart denna plan eller denna plan i kombination med kommande planer? Detta är avgörande utifrån att veta hur mycket skog som kommer bevaras och i vilken utsträckning som området kommer att bebyggas.

Vi anser ytterligare att det är oansvarigt att inte invänta översiktsplanen samt Trafikverkets beräknade fastställa av Vägplan för sträckan Isgärde-Rälla innan man skickar ut granskningshandlingar.

Förslaget till översiktsplan som nu varit ute på granskning har mycket gemensamt med den gällande fördjupade översiktsplanen för området.

Enligt avtal daterat 23 mars 2023 regleras att genomförandet av vägplan och detaljplan sker samordnat. Samordningsarbetet har kommit så pass långt att kommunen bedömer att hinder för att anta detaljplanen saknas.

Bild 6 nedan visar stugbyn som ligger utanför området för detaljplanen och som vi anser är missvisande.

Vid framtagandet av ett planförslag behöver förutsättningarna i ett större område än bara planområdet analyseras och beskrivas.

Bild 6. Bebyggelse i området

27. Flexibel plan

Det är stor skillnad mellan en förskola/skola och kontor, vård och bostäder. Vi önskar att området som är detaljplanerat som SDBK enbart är markerat som S, för att säkerställa planbeskrivningens intentioner.

Syftet med detaljplanen är att skapa ett varierat boendeutbud med en flexibel detaljplan där fokus ligger på att skapa ett naturnära boende med inslag av skola, kontor och vård.

Detaljplanen tillåter 90–180 olika typer av boenden (parhus, radhus, villor och hyreshus) i Södra Rällaskogen, för att locka fastboende, helst barnfamiljer. Ordet flexibel nämns många gånger. Det är någon/något annat politiken som ska styra hur många bostäder det i slutändan blir.

Det står i planen att ”graden av exploatering är relativt låg.” Det kan jag inte hålla med om, utifrån de stora konsekvenser planen innebär för skogen och det är skillnad på 90 hus jämfört med 180 hus.

Kommunens kommentar:

Kommunens bostadsförsörjningsprogram redovisar att det finns ett behov av fler bostäder i kommunen. Planförslaget är flexibelt eftersom kommunen ser en stor vinst i att kunna erbjuda ett varierat bostadsutbud. Målsättningen är att genom aktuellt planförslag skapa förutsättningar för fler att kunna bo och leva i denna del av kommunen. En detaljplan bestämmer hur ett område kan bebyggas över mycket lång tid och efterfrågan på boende kan variera kraftigt under en detaljplans livslängd. Planförslaget redovisar påverkan på omgivningarna utifrån att detaljplanen utnyttjas maximalt.

På tre ställen står det i planen **om möjligt**

”om möjligt kan vägen bli 4,5 m bred. ”

”om möjligt kan inmätta (av kommunen) gamla träd bevaras.”

”om möjligt bör lokalgatorna få samma naturliga karaktär som befintliga gator i området.”

Vad/vem som gör detta möjligt eller inte möjligt, förklaras inte.

På många ställen i planen står det att ”områdets karaktär ska bevaras.”

Anledningen till att detaljplanen så ofta beskriver ”om möjligt” är för att planbeskrivningen också redogör för kommunens ambition med området. Det rör saker som inte är möjliga eller lämpliga att reglera i detaljplan till exempel beläggning på vägar.

28. Gestaltningsprogram:

Ett gestaltningsprogram utformas där i första hand tomtens utseende skall beskrivas och styras för att låta den unika miljön i skogen bevaras.

Vi saknar fortfarande en helhetssyn på den nya bebyggelsen som skulle kunna utformas via ett gestaltningsprogram. Vi efterlyser en attraktiv och ortspecifik planering såsom "ekoby" eller "modern öländsk bygata" med ny bebyggelse samlad runt gemensamma samlingspunkter/projekt såsom en hage med djur, sanddyner eller odlingar. Området Artie i Mörbylånga kommun kan vara en inspirationskälla. https://artiearkitekt.se/

Som ni nämner i dokumentet skiljer sig bostadsområdet ”stugbyn” som byggdes i slutet av 80-talet markant från kringliggande bebyggelse och risken finns att det nya området också kommer göra det. Vi vill att planen motverkar detta genom ett tydligt gestaltningsprogram och en tydlig exploaterings-strategi.

Ett gestaltningsprogram är inte juridiskt bindande. Kommunen ägar marken och kan ställa krav på gestaltning vid markförsäljning. Eftersom detaljplanen fortsätter gälla tills den upphävs är det viktigt att kunna fatta avgörande beslut om så viktiga saker som gestaltning när området bebyggs eftersom byggmaterial, arkitektur och forskning om hur vi upplever offentliga rum hela tiden utvecklas.

§ 52 Dnr 2024/66 BELNAB

Affärsplan 2025-2028, inkl internkontrollplan och budget 2025, finansiellplan 2026 - 2028

Beslut

Styrelsen beslutar

Att fastställa affärsplan 2025-2028 med diskuterade förändringar och eventuella redaktionella ändringar.

Att fastställa budget för 2025 och finansiellplan för 2026-2028.

Att fastställa internkontroll plan 2025.

Att fastställa att Elnätstaxan höjs med 9% fr.o.m. 1 januari 2025.

Att uppdra VD att se över vision och kärnvärden som speglas i bolagets affärsplan.

Ärendebeskrivning

Affärsplanen beskriver bolagets huvudaktiviteter, strategiska prioriteringar och övergripande mål samt belyser samtliga affärsområden. Affärsplanen är tillsammans med bolagsordning och ägardirektiv bolagets viktigaste styrdokument och fundament.

Affärsplanen revideras årligen. Förslag till reviderad affärsplan presenteras i samband med beslut av Budget 2025 med 3-års prognos vid styrelsens sammanträde i oktober. Affärsplanen ska sedan tillställas kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Affärsplan 2025-2028 bilagd kallelsen.

Skickas till

Mattias Sundman
Kommunledningskontoret

BORGHOLM ENERGI

En drivande aktör

AFFÄRSPLAN 2025 - 2028

www.borgholmenergi.se

Innehållsförteckning

1 Fakta om Borgholms kommun och Borgholm Energi 4
2 Vision och kärnvärden 5
2.1 Vår vision 5
2.2 Kärnvärden 5
3 Borgholm Energi 6
3.1 Affärsidé 6
3.2 Bakgrund 6
3.3 Uppdrag 6
3.4 Omvärld 6
3.5 Organisation 11
3.6 HR 11
3.7 Intern kontroll 13
4 Huvudaktiviteter och strategiska prioriteringar 15
4.1 Ekonomisk stabilitet 16
4.2 Kund- och marknadsfokus 17
4.3 Digitalisering 17
4.4 Organisations- och samverkansutveckling 18
4.5 Miljö och hållbarhet 18
4.6 Verksamhetsutveckling 20
5 Målarbete 22
5.1 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 22
5.2 12 Hållbar konsumtion och produktion 23
5.3 6 Rent vatten och sanitet för alla 23
5.4 7 Hållbar energi för alla 24
5.5 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 24
5.6 13 Bekämpa klimatförändringarna 24
5.7 15 Ekosystem och biologisk mångfald 25
6 Affärsområden 26
6.1 Elnät 26
6.2 Vindkraft 30
6.3 Fjärrvärme 30
6.4 VA 32
6.5 Återvinning och Avfall 34

6.6 Fastigheter 37
7 Finansiell summering 39
7.1 Driftredovisning 39
7.2 Investeringar 40
7.3 Resultaträkning 41
7.4 Balansbudget 42
7.5 Likviditet 43

1 Fakta om Borgholms kommun och Borgholm Energi

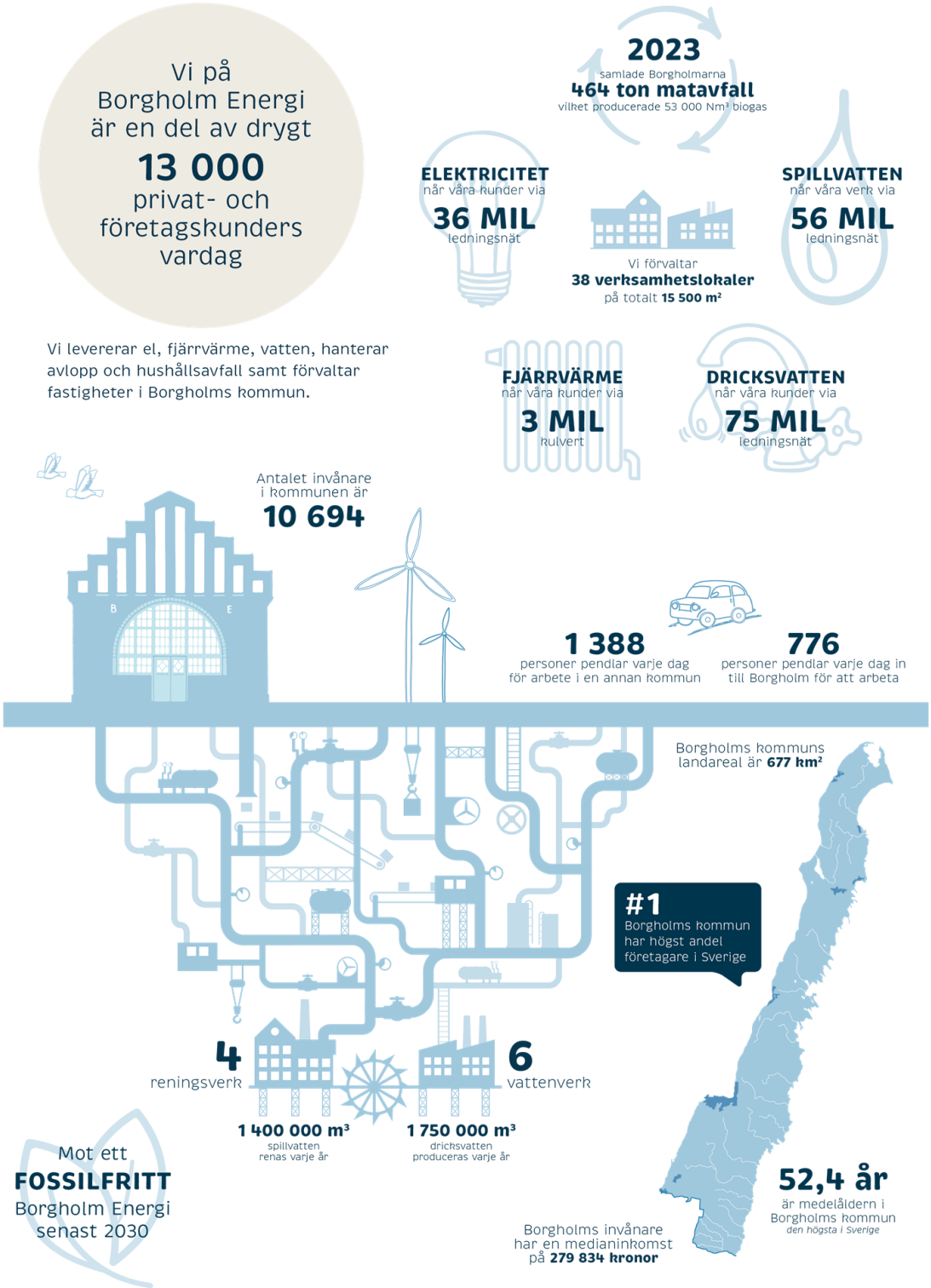

2 Vision och kärnvärden

2.1 Vår vision

”Borgholm Energi är en drivande aktör som skapar förutsättningar för näringsliv och invånare.”

Borgholm Energi levererar infrastrukturtjänster som är viktiga för hela samhället, som gör nytta för företag och privatpersoner och som skapar goda förutsättningar för en affärsmässig och hållbar utveckling.

Som kommunägt bolag vill vi bidra till att göra Borgholms kommun till ett attraktivt val för såväl företag, boende och besökare. Kommunens vision utgör en viktig grund för vår egen. Den lyder:

”Med gemensamma krafter utvecklar vi hela Borgholms kommun till något vi är stolta över. Nu och för framtiden.”

2.2 Kärnvärden

Som ett kommunägt bolag ser vi det som en självklarhet att vi lever efter kommunens antagna kärnvärden vilka ska genomsyra arbetet i samtliga affärsområden.

Välkomnande: Våra uppdrag kommer från medborgarna i Borgholms kommun. Det är viktigt att vi lyssnar, att vi är tillgängliga och att vårt bemötande alltid sker på ett korrekt och professionellt sätt. Oavsett ärende ska våra kunder och besökare känna att de blivit sedda och respekterade.

Utvecklande: Vi försöker alltid hitta möjliga lösningar och skapa förbättringar i vårt dagliga arbete. Ledarskap som främjar utveckling, både personligt/individuellt och inom verksamhetsområdena, ska uppmuntras. Ett positivt synsätt smittar av sig och skapar både trivsel och förutsättningar för utveckling.

Tillsammans: Genom samarbete inom kommunen ökar vår tillväxt och attraktionskraft. Därför är det viktigt att vi gemensamt skapar en känsla av samhörighet, där varje medborgare vill och kan bidra till kommunens utveckling. Vi är alla ambassadörer för den verksamhet vi arbetar i och vi är alla ansvariga för en del av helheten. Enskildas samt arbetsgruppers goda exempel ska lyftas fram. Tillsammans bygger vi en framgångsrik kommun som vi alla är stolta över.

3 Borgholm Energi

3.1 Affärsidé

Vi skapar samhällsnytta på affärsmässiga grunder genom att producera och leverera vatten, el och värme samt tar hand om hushållens avfall och avlopp. Vi äger och förvaltar våra egna verksamhetslokaler samt erbjuder lokaler till företagare.

3.2 Bakgrund

Affärsplanen beskriver Borgholm Energis huvudaktiviteter och strategiska prioriteringar, övergripande mål samt belyser våra affärsområden. Affärsplanen är bolagets viktigaste styrdokument och revideras årligen. Denna affärsplan gäller för perioden 2025-2028.

3.3 Uppdrag

För våra bolag finns det bolagsordningar och ägardirektiv som är antagna av kommunfullmäktige. Bolagsordningen är regelverket, som tillsammans med lagstiftning anger ramarna för verksamheten. Ägardirektivet fungerar som ett komplement till bolagsordningen i vilken ägarens förväntningar och krav på bolaget framgår.

3.4 Omvärld

Vi lever i en värld där snabb förändring är ett normaltillstånd. Förändringar kan innebära risker, skapa både möjligheter och utmaningar och vi arbetar ständigt för att leva upp till nya krav och förväntningar. Nedan är en översikt av de omvärldsfaktorer som kan påverka Borgholm Energi.

Säkerhetsläge

Säkerhetsläget i Sverige är idag mer komplext och utmanande än tidigare. Med en blandning av inhemska och internationella hot krävs en omfattande samverkan mellan olika myndigheter, förstärkta försvarsresurser samt ett ökat medvetande hos verksamheter för att hantera den förändrade situationen. Nedan nämns faktorer som kan komma att påverka våra verksamheter i olika grad.

Geopolitisk instabilitet och krig

- **Krig i Ukraina och Mellanöstern**
  Ett utbrett krig i Ukraina och pågående eller eskalerande konflikter i Mellanöstern kan skapa stora störningar på energimarknaden, vilket kan påverka tillgången på energi och råvaror. För företag verksamma inom elnät, fjärrvärme, och andra energitjänster kan dessa händelser resultera i ökade kostnader, brist på bränsle och störningar i försörjningskedjor för kritiska komponenter som transformatorer och reservdelar. Den osäkra geopolitiska situationen kan även påverka framtida investeringar och beslutsfattande inom energiomställningen och hållbarhet.

Cyberhot och digital säkerhet

- **Ökad digitalisering och cyberhot**
  Energisektorn blir alltmer beroende av digitala system för drift, övervakning och kommunikation. Cyberattacker som ransomware, sabotage mot elnät eller vattenrenproduktion kan utgöra stora hot mot verksamheten. Ett särskilt fokus bör läggas på att förstärka IT-säkerheten och implementera robusta säkerhetsprotokoll.

Klimatrelaterade risker

- **Extremväder och klimatförändringar**
  Öland, som en ö i Östersjön, kan påverkas av stigande havsnivåer, stormar, kraftiga regn och

perioder av torka. Dessa klimatrelaterade risker kan påverka VA-systemen, elnätet, samt fjärrvärmeanläggningar.

- **Risker för vattenförsörjning**
  Tillgång till färskt vatten kan vara en kritisk fråga för Öland, särskilt vid torra somrar.

Energisäkerhet och leveransstabilitet

- **El- och energiförsörjning**
  Elnätet på Öland är en central del av verksamheten, och dess stabilitet är avgörande. Risker kan uppstå från tekniska fel, sabotage, eller belastningar på nätet från ökande elbehov, särskilt med övergången till mer elektrifiering (exempelvis elbilar).
- **Fjärrvärmesystem**
  Fjärrvärme kan påverkas av både mekaniska fel och tillgången till biomassa och andra energikällor. Stigande priser på flis är en stor risk för verksamhetens lönsamhet och konkurrenskraft.

Säkerhet och hantering av avfall och återvinning

- **Miljörisker och regleringar**
  Hantering av avfall och återvinningssystem är en verksamhet som måste vara i linje med strikta miljölagar och regleringar. Eventuella brister i säkerheten kan leda till miljöfarliga utsläpp eller brott mot regelverk, vilket kan leda till stora böter eller rättsliga åtgärder.
- **Risk för sabotage och brand**
  Avfallsanläggningar och återvinningsstationer kan vara utsatta för bränder eller sabotage.

Fysiska säkerhetsrisker

- **Skydd av kritisk infrastruktur**
  Bolagets anläggningar för VA, elnät, fjärrvärme och återvinning måste skyddas från fysiska hot såsom vandalism, sabotage eller naturkatastrofer.
- **Kontinuitetsplanering och redundans**
  Företaget måste ha en stark beredskap för att hantera driftstopp. Detta inkluderar reservsystem, lager av kritiska material och planer för att snabbt återställa verksamheten vid störningar.

Regelverk och politiska risker

- **Nya lagkrav**
  Under perioden 2025-2028 kan lagstiftningen kring energi, miljö och säkerhet förändras, både på nationell och EU-nivå.
- **Geopolitisk osäkerhet**
  Globala energisäkerhetsfrågor, som energikrisen eller konflikter som påverkar leveranser av energi och råvaror, kan påverka företaget. Förändringar i politiska relationer kan också leda till omprioriteringar av energikällor, där till exempel övergången till förnybar energi kan påverkas.

Arbetssäkerhet och utbildning

- **Anställdas säkerhet**
  Särskilt inom verksamheter som hanterar VA, avfall, el, och fjärrvärme är det viktigt att ha strikta arbetssäkerhetsprotokoll och kontinuerlig utbildning för att minimera olyckor och incidenter.
- **Utbildning och medvetenhet**
  Regelbundna säkerhetsutbildningar för personal inom IT-säkerhet, krishantering och fysisk säkerhet bör genomföras för att säkerställa att alla är förberedda på potentiella hot.

Digitalisering

Teknisk utveckling har alltid varit en kraft som driver samhällsutvecklingen framåt - och nu går förändringarna snabbare än någonsin. Digitaliseringen finns med i alla aspekter av våra liv, från hur vi socialiserar till hur vi arbetar och konsumerar information. Gränsen mellan den fysiska och den digitala världen suddas ut

alltmer och vi navigerar nu genom en omvärld som är mer komplex och sammankopplad än någonsin tidigare.

En pådrivande faktor bakom den accelererande digitaliseringen är användningen av artificiell intelligens (AI) som nu integreras i en mängd olika verksamheter och tjänster. AI innebär att datorprogram, maskiner eller robotar kan agera och tänka på ett sätt som liknar mänskligt beteende där de kan reflektera, planera och skapa. AI ger på så sätt möjlighet till effektiviseringar genom att automatisera vissa administrativa rutiner och arbeten.

Exempel på områden inom vilka AI är en förutsättning är självkörande bilar, Internet of Things (IoT) och personliga digitala assistenter som Siri (Apple), Alexa (Amazon) och Google Assistant. IoT innebär att maskiner, fordon och elektronik är utrustade med sensorer och processorer som är uppkopplade till internet. Det gör att de kan uppfatta sin omvärld, kommunicera och anpassa sig för att skapa smarta och hjälpsamma miljöer och tjänster. Det senaste decenniet har IoT bidragit till framväxten av intelligenta styrningssystem, med syfte att minska vattenförluster och sänka drift- och underhållskostnader. Inom andra affärsverksamheter finns också potential för exempelvis optimerad fjärrvärmestyrning, elkonsumtion och hantering av avfall genom uppkopplade system.

Samtidigt väcker digitaliseringen frågor om integritet, säkerhet och etik. Våra personuppgifter cirkulerar i den digitala världen, och balansen mellan bekvämlighet och integritet är en ständig utmaning. Cyberhot och dataintrång är potentiella risker som kräver ökad medvetenhet och åtgärder för att skydda både individer och organisationer.

Vi lever alltså i en tid av ständig förändring och utveckling och digitaliseringen skapar nya möjligheter och utmaningar som vi måste bemöta med öppna ögon och en medveten inställning. Genom att omfamna teknologin, utbilda oss själva och utveckla en medveten användning av digitala resurser kan vi ta del av och använda tekniken på ett sätt som gynnar både samhället och individerna.

Borgholm Energi har påbörjat, och kommer fortsätta, sin satsning på att öka den digitala kompetensen, vilket kommer vara avgörande i det snabbt föränderliga digitala landskapet.

Demografi

SCB:s befolkningsstatistik visar att Borgholms kommun under 2023 upplevde en fortsatt negativ befolkningsutveckling, med en minskning på 42 personer. Vid kvartal 2, 2024 uppgick antalet invånare till 10 694 personer.

Borgholms kommun har fortfarande Sveriges äldsta medelålder, som nu är 52,4 år och där 29% av invånarna är över 70 år. Som jämförelse är medelåldern i hela Sverige 41,9 år. Med den ökande medellivslängden och åldrande befolkningen beräknas den demografiska försörjningskvoten fortsätta att stiga, vilket innebär att färre personer i arbetsför ålder måste försörja en allt större andel äldre. Detta åldersunderskott skapar ett strukturellt problem som behöver mötas genom ökad inflyttning, särskilt av unga människor och barnfamiljer.

Under sommarmånaderna växer Borgholms befolkning från de knappt 11 000 invånarna till omkring 250 000. Enligt SCB är Borgholm den kommun i landet där störst andel av ägarna till fritidshus bor i andra kommuner, hela 90%. Som en av Sveriges mest populära turistdestinationer utgör det stora antalet besökare både en tillgång och en utmaning. Det skapar underlag för lokal service och näringsliv, men de stora säsongsvariationerna ställer krav på samhällsviktiga funktioner som vatten och avlopp, elförsörjning och renhållning.

Borgholm Energi förser under sommarhalvåret cirka 25 gånger fler kunder med vatten, el och renhållning än under vinterhalvåret. Detta kräver en robust infrastruktur som kan hantera en befolkningsmängd motsvarande hela Kalmar län (31 december 2023: 249 155) eller Uppsala kommun (31 december 2023: 244 732). De fastboendes och sommargästernas krav på boende, service och tjänster skiljer sig markant, vilket gör det viktigt att anpassa både utbudet och kommunikationen med dessa grupper.

Energiförsörjning

Under hela 2022, 2023, samt inledningen av 2024, var de rekordhöga elpriserna i södra Sverige och frågan om elbrist i fokus. I takt med att energimarknaden stabiliserats något under senare delen av 2024 har elpriserna sjunkit betydligt, till och med till nivåer som många betraktar som ovanligt låga i vissa elområden. Detta har medfört både möjligheter och utmaningar för energimarknaden och dess aktörer.

De höga elpriserna under tidigare år berodde delvis på de minskade och stoppade gasleveranserna från Ryssland till Europa, särskilt Tyskland, vilket påverkade elbörsen Nordpool. Under 2024 har energimarknaden justerats och tillgången på gas och andra energikällor har stabiliserats. Detta, tillsammans med hög produktion från förnybara källor och mildare väderförhållanden, har resulterat i lägre elpriser. Särskilt märkbart i elområde 1 och 2 (i norra Sverige), men även en avsevärd nedgång i elområde 3 och 4 (i södra delen av landet).

Flaskhalsar i stamnätet kvarstår dock som ett strukturellt problem och det är fortsatt svårt att distribuera el från norr, där produktionen är hög, till södra Sverige, där behovet är störst. Under perioder med låga priser i norr kan detta förstärka prisskillnaderna i Sverige även om gapet minskat något under 2024.

De lägre elpriserna har haft både positiva och negativa konsekvenser. Positivt är att hushåll och företag i södra Sverige, som under tidigare år drabbades hårt av de höga elpriserna, nu fått en viss lättnad. Detta har också förbättrat konkurrenskraften för företag som är elintensiva och gett konsumenter mer ekonomiskt andrum. Negativt är att de låga elpriserna skapat ekonomiska utmaningar för energiföretag och andra aktörer inom elproduktion, särskilt de som investerat stort i ny infrastruktur och förnybara energikällor. Låga elpriser kan hämma incitamenten att investera i framtida kapacitetsökningar och förnybara energikällor, vilket på lång sikt kan påverka försörjningstryggheten och omställningen till ett hållbart energisystem.

Under 2024 har politiska diskussioner förts kring hur man kan säkerställa en stabil energiförsörjning och skydda konsumenter och företag mot både höga och låga elpriser. Detta inkluderar förslag om att förbättra infrastrukturen genom att lösa flaskhalsar i stamnätet samt att öka energilagringskapaciteten för att skapa mer balans i elnätet utifrån efterfrågan.

Många aktörer är involverade i att forma Sveriges energisystem, där hushåll, företag och offentliga sektorn alla spelar en viktig roll. Energilagring, särskilt med större batteripaket, är en teknik på stark frammarsch i Sverige och en komponent som kan bidra till att skapa en mer flexibel och stabil energiförsörjning.

Borgholm Energi har en viktig lokal roll i att anpassa sig till omvärlden och de förändringar som sker. Det genom att både hantera kortsiktiga effekter av svängande elpriser, men även genom att fortsätta sitt långsiktiga arbete för att bidra till omställningen av Sveriges energisystem. Borgholm Energi måste säkerställa att dess infrastruktur kan hantera efterfrågesvängningar och samtidigt möjliggöra framtida investeringar i hållbara energikällor och energilagring, även i en marknad med osäker prisutveckling.

Miljö och klimat

Aldrig i historien har miljö- och klimatfrågorna varit mer aktuella än idag. Torka, bränder, skyfall, jordskred, översvämningar, stormar, svält och mycket annat påminner oss dagligen om hur skört vårt samhälle blir när inte pusselbitarna är i balans. På regeringens sida står det att "*Miljöpolitiken handlar om att skapa ett samhälle som är fritt från utsläpp och farliga gifter med hänsyn till både människor, djur och natur. Den handlar också om att skapa ett hållbart samhälle som är anpassat till ett förändrat klimat*". Vi behöver alltså både försöka bromsa utvecklingen, samtidigt som vi anpassar oss till de klimatförändringar vi inte kan bromsa.

Flera oberoende rapporter konstaterar att omställningsarbetet går för långsamt och gäller både arbetet med att bromsa klimatförändringarna och men även anpassningen till ett förändrat klimat. Ju mindre omställning som görs nu desto mer anpassning kommer att behövas i framtiden. Ur ett ekonomiskt och mänskligt perspektiv är det mer kostnadseffektivt att lägga pengarna på omställningen för att bromsa utvecklingen, än att lägga dem på anpassningen när konsekvenserna är ett faktum. Byråkrati, utredningar, handläggningstider, ekonomiska prioriteringar och rädsla för beslutsfattande är idag hinder för en snabbare

omställning.

Hållbar utveckling handlar inte bara om miljö och klimat. Det är också en fråga om den sociala och ekonomiska aspekten av hur vi får planeten att leva vidare tillsammans med oss människor. Enligt FN:s definition är hållbar utveckling "*en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov*". Det är ett mångfacetterat och komplext sammanhang där det krävs en global enighet, samtidigt som varje del i samhället måste göra sin bit i detta viktiga arbete. Alla kan inte göra allt, men alla kan göra något.

Konjunktur

Under perioden 2025 till 2028 förväntas det globala konjunkturläget präglas av fortsatt ekonomisk osäkerhet till följd av geopolitiska spänningar och pågående energiomställningar. Investeringar i förnybar energi och grön teknologi ökar, särskilt som många länder intensifierar sina klimatåtaganden och strävar efter att minska sitt beroende av fossila bränslen. Samtidigt kan fluktuationer i energipriser och råvarutillgångar påverka den globala marknaden.

I Sverige förblir energisektorn stabil med en fortsatt övergång till fossilfria energikällor. Efterfrågan på förnybar energi och elektrifiering av industrier väntas växa, vilket skapar affärsmöjligheter. Dock kvarstår utmaningar, såsom stigande kostnader för energi och konkurrens om kvalificerad arbetskraft, vilket gör det viktigt för svenska energibolag att vara flexibla och innovativa för att säkra konkurrenskraft och långsiktig lönsamhet.

Sänkt inflation och räntekostnader förbättrar energibolagets investeringsmöjligheter genom lägre finansieringskostnader och mer stabila priser på råvaror och material. Detta frigör kapital för att genomföra nya investeringar och reinvesteringar inom bland annat infrastruktur, vilket stärker bolagets framtida tillväxt och konkurrenskraft.

3.5 Organisation

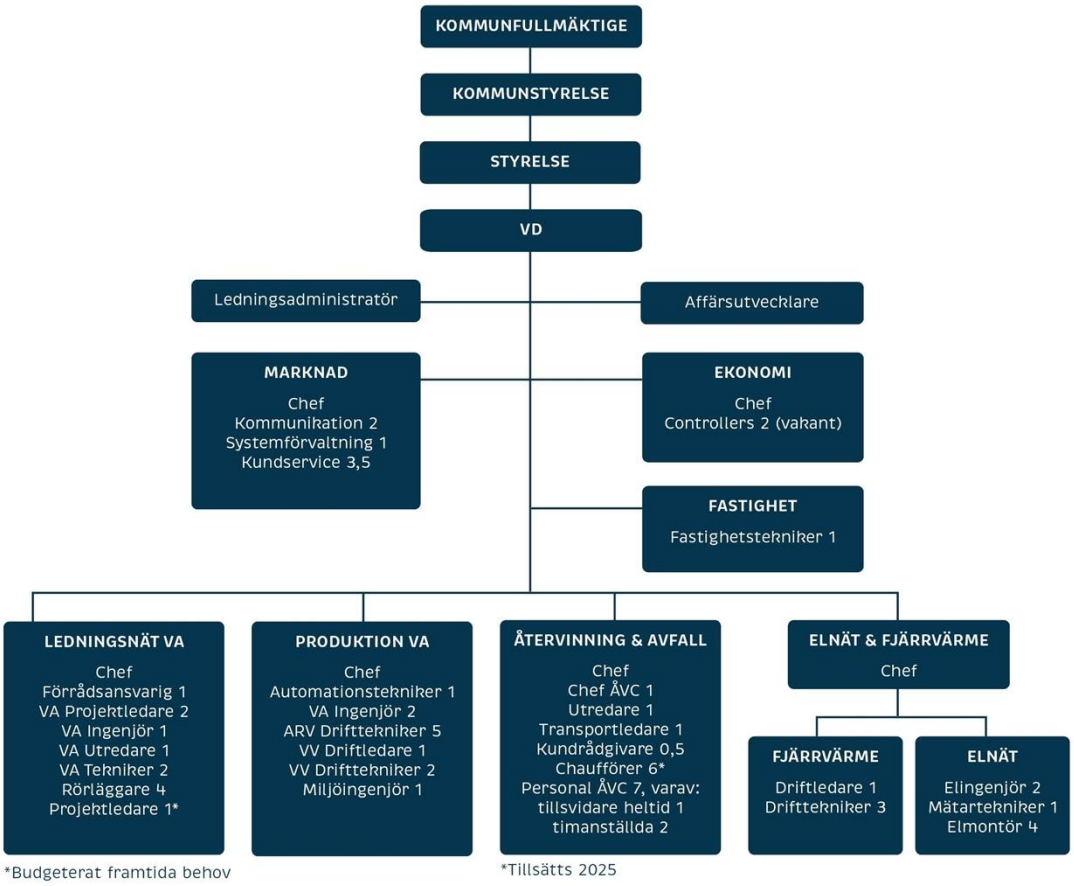

3.6 HR

Borgholm Energi har 57 medarbetare i september 2024. Av dessa är 16 kvinnor och 41 män. Korttidssjukfrånvaron (upp till 14 dagar) har under 2023 varit 1,45%, till augusti 2024 är värdet 1,60 %.

Fördelning anställda september 2024	
Kvinnor	16 st
Män	41 st
Medelålder	46 år
Kvinnor	45 år
Män	47 år
Andel kvinnor i ledningsgrupp	44%
Andel män i ledningsgrupp	56%
Medellön kvinnor	44 141 kr
Medellön män	39 747 kr

Personalomsättning (antal)	2024	2023	2022	2021
Förändrat antal	+4	-7	+4	-1
Antal anställda i början	53	61	58	60
Antal anställda i slutet	57 (sep)	54	62	59
Antal som slutat under perioden	3	11	3	7
- Egen begäran	3	4	2	5
- Pension	-	2	1	2
- Övrigt*	-	5	0	-

**Övrigt kan till exempel vara enligt överenskommelse, av privata skäl, dödsfall eller på grund av omorganisation.*

Arbetsmiljö

Borgholm Energis mål är att vara en frisk och attraktiv arbetsplats. Arbetsmiljöarbetet är högt prioriterat och har varit under flera år. Det strategiska arbetet kring arbetsmiljön är en stående punkt vid varje ledningsgruppsmöte och avvikelser rapporteras och följs upp. Det gäller bland annat organisatorisk och social arbetsmiljö, säkerhet, rapporter från skyddskommittén samt eventuella anmälningar om tillbud eller olycksfall. Skyddskommittén är aktiv och ordförande för kommittén är själv ett av skyddsombuden som arbetar nära medarbetarna i det dagliga arbetet och därmed kan fånga upp problem. Att se varje medarbetare och att se helheten främjar både säkerhet och hälsa.

I Borgholm Energis arbetsmiljöarbete läggs fokus på 8 friskfaktorer för att vi ska må bra och trivas på arbetsplatsen. Fyra gånger per år genomförs så kallade pulsmätningar och arbete och uppföljning av resultaten sker kontinuerligt vid exempelvis APT:er (arbetsplatsträffar).

Jämställdhet är en självklarhet för bolagen, en integrerad del av arbetsmiljöarbetet och ingen form av diskriminering tolereras. Att behandla någon annorlunda på grund av något ovidkommande skäl är inte i enlighet med vår värdegrund och vi ser därför väldigt allvarligt på sådana händelser. Var och en ska istället bli bedömd efter hur de utför sina arbetsuppgifter. Grundprincipen är att alla ska ha lika möjligheter till anställning, utbildning och utveckling i arbetet, oavsett kön och ursprung och målet är nolltolerans mot diskriminering. Vi anser att människor med olika erfarenheter och perspektiv är en avgörande faktor för att skapa framgångsrika verksamheter.

3.7 Intern kontroll

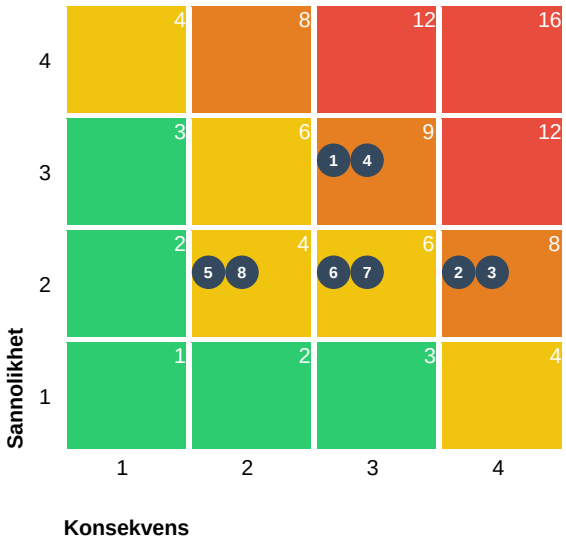

4 Reducera 4 Bevaka | Totalt: 8

Eliminera/Minimera	
Reducera	
Bevaka	
Acceptera	

	Sannolikhet	Konsekvens
4	Sannolik	Allvarlig
3	Trolig	Kännbar
2	Möjlig	Lindrig
1	Osannolik	Försumbar

Risk	Riskvärde	Vidare hantering	Granskning
1. Risk att felaktigheter finns i kunddatabasen så att till exempel upplägg av kunder missas eller att kunder feldebiteras.	9	Granskning	Utveckla rutiner/processer för nyuppläggning av kunder i BFU och Visma.
2. Risk att kontroll saknas över verksamheternas intäktsflöden.	8	Granskning	Gör kartläggning över intäktsflöden för de olika verksamheterna.
3. Risk att upphandling sker regelvidrigt och att avtal inte följs.	8	Granskning	Säkerställ att kommunens upphandlingsenhet är involverad och att spendanalys genomförs.
4. Risk att upphandlade avtal saknas.	9	Granskning	Gör kartläggning över nödvändiga avtal som saknas genom spendanalys.
5. Risk att inte kunna rekrytera eller behålla för verksamheten erforderlig kompetens.	4	Granskning	Omvärldsanalyser, god arbetsmiljö och personalvård.
6. Risk att distribution att beslut uteblir eller hamnar fel.	6	Granskning	Stickprovskontroll av ägarens, styrelsens och ledningens beslut som ska distribueras.
7. Risk för brister i uppfyllnad av lagar, rapportering och myndighetskrav.	6	Granskning	Säkerställa omvärldsbevakning. Uppföljning av aktiviteter i årshjulet.

Risk	Riskvärde	Vidare hantering	Granskning
8. Risk att Borgholm Energi inte blir fossilfria enligt Färdplan 2030.	4	Granskning	Granska att åtgärdsplanen hålls samt att beslutade aktiviteter genomförs.

Styrelsen ansvarar enligt aktiebolagslagen för den interna styrningen och kontrollen. Förutom bolagsordning, ägarens direktiv, styrelsens arbetsordning och VD-instruktion baseras bolagets styrning främst på lagar och förordningar, föreskrifter och avtal samt interna styrdokument.

Internkontrollplan

Internkontrollplan för Borgholm Energi är det samlade begreppet för den organisering och de system, processer och rutiner som bidrar till säkerställandet av att bolagets mål uppfylls, att avtal följs och att verksamheten är laglig.

Den interna kontrollen avser åtgärder som bidrar till att utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i bolagets verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel.

Styrelsen har beslutar om vilka moment som ska ingå i bolagets internkontrollarbete, däribland utvärdering av föregående års internkontrollplan, kartläggning av kontrollområden, genomförande av kontroller och uppföljning av åtgärder.

Internkontrollplanen upprättas årligen i samband med uppdatering av Affärsplanen.

Bolagets VD rapporterar granskning av kontrollerna till styrelsen två gånger per år, vid delårsbokslut och vid årsbokslut.

4 Huvudaktiviteter och strategiska prioriteringar

Huvudaktiviteter:

1. Investeringar och underhåll:

- Stora investeringar planeras för vattenproduktion, avlopp och fjärrvärme fram till 2034. Totalt investeringsbehov uppgår till cirka 1.5 miljarder kronor
- Prioriterade projekt inkluderar utbyggnad av reningsverk, vattenledningsnät, ombyggnad av befintlig fjärrvärmeanläggning, införande av "närsorterat" och uppgraderingar av återvinningscentraler.

2. Reinvesteringar i VA-ledningsnätet:

- Underhållsskuld och långsamförnyelsetakt för VA-ledningsnätet utgör en utmaning. Det finns ett stort behov av reinvesteringar för att förnya ledningsnätet och hantera till exempel dricksvattenläckage och inläckage i spillvattenledningar.

3. Utveckling av fjärrvärme:

- Planer på att anpassa befintligt alternativt bygga ett nytt fjärrvärmeverk för att möta framtida krav på utsläpp och energiproduktion. Möjlighet till ORC, batterilagring och så kallad ”Ö-drift” kommer att utvärderas.

4. Avfall och återvinning:

- Nya insamlingssystem och uppgraderingar av återvinningscentraler införs för att möta lagkrav och förbättra arbetsmiljö och kundservice. Nya taxa- och avgiftsstrukturer utarbetas för att möta framtida kostnader.

5. Digitalisering och effektivisering:

- Ökad satsning på digitalisering för att effektivisera processer, minska pappersutskick och förbättra kundservice. Automatiserade flöden och självhjälpslösningar ska förbättra kundupplevelsen.

6. Fastighetsstrategi:

- Framtida förvaltning och eventuella avyttringar av kommersiella fastigheter utvärderas. Fokus ligger på att stärka beställarkompetensen och hantera fastighetsinvesteringar effektivt.

Strategiska prioriteringar:

1. Samverkan med grannkommuner och andra aktörer:

- Samarbete med grannkommuner och bolag inom samma verksamhetsområden främjas för miljön och maximal kostnadseffektivitet. Genom detta skapas ekonomiska fördelar, minskade risker, förstärkt kompetens och ökat kundvärde.

2. Fokus på kärnverksamheten:

- Borgholm Energi ska fokusera på kärnområden som vatten, avlopp, elnät, fjärrvärme, avfallshantering och förvaltning av egennyttjade fastigheter. Genom att fokusera på kärnverksamheten kan bolaget säkerställa långsiktig lönsamhet och kvalitet.

3. Hållbara investeringar:

- Accelererad och hållbar tillväxt genom strategiska investeringar för att förbättra infrastruktur och möta framtida krav. Målet är att öka kapaciteten och säkerställa långsiktig driftsäkerhet.

4. Ekonomisk effektivitet:

- Fokus på långsiktigt kostnadseffektiva lösningar genom maximal självfinansiering och anpassning av taxor för att finansiera investeringar. Ekonomifunktionens roll stärks för bättre samarbete internt och med kommunen.

5. Attraktiv arbetsplats:

- Utveckla HR-funktionen för att stärka Borgholm Energi som en attraktiv arbetsgivare. Kompetensutveckling och intern samverkan är prioriterade för att skapa en engagerad och kompetent arbetsstyrka.

4.1 Ekonomisk stabilitet

Bolagskoncernen ska enligt ägardirektivet under varje given treårsperiod sträva efter en genomsnittlig avkastning på totalt kapital motsvarande lägst 5,0% för affärsområdena Fjärrvärme, Vindkraft och Elnät sammantaget.

Vatten och Avlopp, som omfattas av LAV (lagen om allmänna vattentjänster), anger att resultatet i verksamheten under en 3-5-årsperiod inte ska gå med vinst (justerat för godkända fondavsättningar).

För Återvinning och Avfall, som omfattas av bland annat miljöbalken, så gäller att verksamheten inte ska gå med vinst över en treårsperiod (exklusive fondavsättningar).

Verksamheten Fastigheter har inget avkastningskrav.

Ägaren ska regelbundet informeras för att kunna följa resultatnivån.

Med avkastning avses inte utdelning till ägaren.

Avkastning verksamhet

	Prognos 2024	2025	2026	2027	2028
Fjärrvärme	2 %	0%	2%	4%	5%
Vindkraft	7 %	5%	6%	10%	10%
Elnät	8 %	10%	16%	21%	26%
TOTALT	**6 %**	**7%**	**11%**	**16%**	**20%**

Bolagskoncernen ska under varje given treårsperiod sträva efter en genomsnittlig soliditet enligt nedan:

- 20% och inte understiga 15% för verksamhetsområdena Fjärrvärme, Vindkraft och Elnät.
- För Vatten och Avlopp, Återvinning och Avfall samt Fastigheter, så finns inget lägsta krav på soliditet då dessa verksamheter inte har ett vinstdrivande huvudsyfte.

Soliditet verksamhet

	Prognos 2024	2025	2026	2027	2028
Fjärrvärme	33%	36%	40%	45%	49%
Vindkraft	214%	222%	232%	242%	245%
Elnät	27%	43%	65%	90%	106%
TOTALT	**45%**	**57%**	**60%**	**90%**	**101%**

4.2 Kund- och marknadsfokus

Kundnöjdhet och kundlojalitet är nyckelindikatorer för alla företag och organisationer. Eftersom vi innehar en monopolställning gentemot en stor del av våra kunder är det extra viktigt för oss att erbjuda en god kundservice och att veta hur kunderna uppfattar oss.

Under våren 2023 genomfördes en nöjd kund index (NKI) där vi nådde ett kundnöjdhetsindex på 73,37 vilket ger oss Väl godkänt i kundnöjdhet. Vi ser en liten minskning från förra mätningen som utfördes 2021 då resultatet var 75,01 och Mycket väl godkänt men trots det har vi gjort en förbättring i ranking då vi intog plats 11 mot plats 12 vid förra undersökningen.

Både privatkunder och företagskunder deltog i undersökningen med totalt 550 telefonintervjuer som bas. Målet till nästa nöjd kund index som kommer att ske 2025 är att öka vårt resultat så vi når Mycket väl godkänt i kundnöjdhet.

Analysen av NKI-resultatet 2023 visar de fem områden där vi ligger högt i resultat är:

- Leveranssäkerhet 4,61
- Bemötande 4,39
- Tillgänglighet 4,29
- Kompetens 4,19
- Appen 4,16

Jämfört med undersökningen 2021 så har Tillgänglighet och Appen tagit plats på topp fem - hela 93% tycker att vår kundapp är ganska bra eller mycket bra.

Ranking per affärsområde alla bolag oavsett storlek:

- Elnät: #34 (2021: #26)
- Fjärrvärme: #31 (2021: #38)
- Vatten och Avlopp: #9 (2021: #7)
- Återvinning och Avfall: #11 (2021: #6)
- Lägenheter/Lokaler: #3 (2021: -)

Vi kommer även att fortsätta att utvärdera och utveckla vår kundapp samt vår externa hemsida för att optimera användarvänlighet och tillgänglighet. Vi fortsätter att vidareutveckla en tydlig kund- och marknadsorientering som skall genomsyra våra kontakter med kunder och medborgare oavsett kontaktväg. Vi arbetar ständigt med vår externa kommunikation där vi löpande anpassar struktur, innehåll och kanal efter mottagarens behov. Kommunikationsmässigt kommer de stora förändringar gällande avfalls- och förpackningsinsamling samt övertagande i egen regi att få stort fokus. Det kommer även att prioriteras kommunikation kring värdet av de tjänster vi levererar.

Vi ser att tillgänglighet, fysiska möten och dialog med våra kunder som en viktig del för att förstå våra kunders behov och för att öka vår kundnöjdhet. Under 2025 planeras deltagande på flertalet event och samt flera tillfällen där vi möter våra kunder i vardagen, exempelvis genom att stå utanför lokala butiker eller andra mötesplatser.

Vårt arbete mot en mer effektiv organisation och ökad tillgänglighet genom digitalisering och självservicetjänster via hemsida, kundportalen Mina sidor samt kundapp kommer också att prioriteras under 2025. Detta kommer att genomföras utan att påverka den fysiska tillgänglighet vi erbjuder genom att ha generösa öppettider och tillgänglighet för fysiska besök och kontakt över telefon och e-post.

4.3 Digitalisering

Teknisk utveckling, ändrade beteendemönster hos kunder samt ökande krav på tillgänglighet och tillgång till information ställer kontinuerligt höga krav på organisationen. Vi vill fortsätta utveckla och anpassa våra affärsverksamheter till en alltmer digitaliserad värld för att på så sätt erbjuda våra kunder bättre och mer

kundanpassade tjänster med större kundnytta. Det gör oss i sin tur mer attraktiva och konkurrenskraftiga.

Utvecklingen av vårt största affärssystem BFUS samt befintliga och nya möjliga integrationer med andra system inom bolaget är ett ständigt pågående arbete. Under 2024 installerades exempelvis Kommunikationspaketet i BFUS vilket dels möjliggör snabb och säker kommunikation via e-post. Vi kommer under slutet av 2024 att påbörja projektet med att digitalisera utskick samt att kommunicera via e-post i första hand.

I projektet "närsorterat" med förpackningsinsamling fastighetsnära samt avfallsinsamling i egen regi kommer vårt främsta verksamhetssystem BFUS att ses över och vi får en möjlighet att effektivisera flera processer och samtidigt implementera tillval som möjliggör självservicetjänster för våra kunder. Att digitalisera nyckelregister för en säkrare hantering av nycklar och koder är också en del i projektet. Vi kommer även att fortsätta utreda hur vi på bästa sätt kan digitalisera underlagen för debitering för företagskunder från återvinningscentralerna.

Vidareutveckling och förbättring av kundapp, hemsida och Mina sidor är ett ständigt pågående arbete där fokus under 2025 blir förbättrade funktioner, tillgänglighet för alla samt användarvänlighet. Under slutet av 2024 implementeras även ett AI-script lokalt på webbsidan som kommer att underlätta för kunden att hitta information.

Inom Elnät, VA och Fjärrvärme innebär digitalisering av viktiga processer att verksamheten effektiviseras och att kundens säkerhet ökar. Den stora utmaningen som verksamheterna nu står inför är att samordna data för att kunna göra analyser som förbättrar så väl planering, förebyggande underhåll, fjärrövervakning och fjärrstyrning. Bland våra fastigheter fortsätter utbyggnaden av den digitala infrastrukturen och implementering av passersystem för ökad säkerhet är en aktivitet.

Slutligen arbetar vi aktivt med att bevaka och efterleva aktuell lagstiftning inom exempelvis NIS och GDPR samt nyttjar rådgivning från de tillsynsmyndigheter som rör våra verksamheters digitalisering. Det görs för att nå en hållbar och säker digitalisering inom Borgholm Energi.

4.4 Organisations- och samverkansutveckling

Vi lever i en snabbt föränderlig värld som ställer höga krav på samarbete, innovation och anpassning. För att Borgholm Energi ska vara en framstående aktör krävs ett tydligt fokus på samverkan, både internt och externt. Genom att samarbeta med grannkommuner och bolag inom samma verksamhetsområden i länet kan vi spara tid och pengar för våra ägare och kollektiv. Samarbete stärker vår konkurrenskraft, minskar riskerna och ökar kompetensen, samtidigt som vi skapar ekonomiska fördelar och mervärde för våra kunder. Dessutom främjar det utveckling och kan leda till innovativa lösningar på gemensamma utmaningar.

Vi arbetar för en stärkt intern samverkan med kommunen och näringslivet. Fokus ligger på att göra Borgholm Energi till en attraktiv arbetsgivare och stärka samarbetet kring HR för att utveckla vår arbetsplats. Samverkan inom ekonomisk redovisning och upphandling med kommunen bidrar till ett mer effektivt arbetssätt och framtida möjligheter.

Tillsammans med kommunen ska vi arbeta för ett gott företagsklimat och bidra till deras mål att klättra i näringslivsrankingen. Regelbundna företagsträffar och kundbesök är en del av detta arbete.

Genom partnerskap med externa aktörer och andra kommuner kan vi bredda vårt utbud utan att öka risken. Det ger oss möjlighet att dela kostnader, utveckla nya affärsmodeller och ta ett större socialt ansvar för en hållbar framtid.

4.5 Miljö och hållbarhet

Under våren 2021 antog styrelsen för Borgholm Energi dokumentet *Färdplan för fossilfritt 2030*, som innebär ett åtagande att bli ett fossilfritt bolag senast 2030. För att nå detta mål räcker det inte med att enbart planera och prata om åtgärder – vi genomför konkreta insatser som verkligen gör skillnad. För närvarande arbetar vi med cirka 130 pågående aktiviteter och vår målsättning är att ha slutfört alla dessa före 2030.

Vattenvård och Våtmarker

En viktig del av Borgholm Energis långsiktiga hållbarhetsarbete handlar vattenvårdsåtgärder och om att skydda och förbättra kommunens våtmarker. Våtmarker spelar en avgörande roll för ekosystemtjänster, inklusive skydd mot både torka och översvämningar, vattenrening, kolförvaring och grundvattenbildning .De bidrar även till att stabilisera vattenflöden och är viktiga för den biologiska mångfalden. Genom att återställa och skapa nya våtmarker kan vi också motverka problem med höga nitrathalter i vattentäkter, som utgör ett hot mot dricksvattnet.

Borgholm Energi driver flera vattenvårdsprojekt som stöds av statliga bidrag, bland annat genom LONA (lokala naturvårdssatsningen) och LOVA (lokala vattenvårdsprojekt).

Aktuella projekt

Vedborm Träsk –Mer och Bättre Vatten (LOVA)
Borgholm Energi återställer den tidigare sjön Vedborm Träsk på norra Öland. Målet är att förbättra vattenkvaliteten i området och på lång sikt förbättra vattenkvaliteten i recipienten Hornsjön, som är en viktig vattentäkt.

- **Vattenvård inom Vattenskyddsområden (LOVA)**
  Inom ramenför ett LOVA-projekt har åtgärder kartlagts inom flera vattenskyddsområden. Ett av dessa är våtmarken "Alekärr", som restaurerades i september 2023.Flera förbättringsåtgärderhar gjorts i den befintliga våtmarken/dammen i Viksjö, Hornsjön inlopp samt en mindre våtmark i Kolstad som mynnar i Fridhemsbäcken. Syftet med åtgärderna i Viksjö är att förbättra dammens funktion vilket är att fälla fosfor innan vattnet når sjön från Alvedsjökanalen. Ytterligare åtgärder planeras i Viksjö under hösten/vintern 2024. Inom projektet har även framtida åtgärder kartlagts och en del fältanalyser, vattenkemiprovtagning och markägarkontakterhar utförts.

Dagvatten

Dagvatten är vatten som rinner på marken i form av regn eller snö. Under naturliga förhållanden kan vattnet tränga ner i marken innan det når ett vattendrag. I tätbebyggda städer rinner vattnet istället på hårdgjorda ytor till brunnar eller diken. Bortledning av dagvatten är avgörande för att inte få översvämningar i städer. Ökad exploatering, mindre grönytor och ökad frekvens av skyfall på grund av klimatförändringar ställer dock krav på hur vi tar hand om vårt dagvatten på ett säkert sätt.

Borgholm Energi tillsammans med Borgholms kommun arbetar för att förbättra och skapa nya dagvattenlösningar i Borgholm, Köpingsvik och Löttorp. Utformas dagvattenanläggningar på rätt sätt kan de avlasta ledningsnätet och minska risken för översvämningar, rena vattnet, skapa viktiga livsmiljöer samt utgöra trevliga rekreationsinslag i stadsmiljön.

Aktuella projekt

- **Ekbacka**
  I samband med att det nya vård-och omsorgsboendet på Tullgatan byggdes 2023 gjordes en förlängning av det befintligt dagvattennät i form av en öppen meandring med svämytor. Syftet är att kunna hantera den ökade mängden dagvatten samt rena det vatten som tillkommer av de nya hårdgjorda ytorna.

- **Vikingavägen**
  Dämmen har anlagts i den befintliga dagvattenfördröjningen på Vikingavägen. Dammen uppfyllde inte sitt syfte då allt vatten dräneras ut direkt istället för att uppehållas i dammen. Dämmena som anlagts hjälper till att fördröja flödet. Ytterligare en åtgärd planeras i utloppet under hösten 2024 för att fördröja vattnet ytterligare och på så vis avlasta ledningsnätet nedströms.

Solberga
Inom kommunens detaljplan i Solberga har Borgholm Energi 2024 utformat ett dagvattendike som rinner genom detaljplanen och leder ytvatten uppströms planen vidare mot havet. För att hantera dagvattnet från

kommunens detaljplan samt Elofskällas nya exploateringsområde har Borgholm Energi varit med i utförandet av en större dagvattendamm som ska rena vattnet nedströms tomterna.

- **Hästskon**
  Den befintliga dagvattendammen Hästskon i Dovreviken har haft problem med översvämningar då det kulverterade utloppet sätts igen. Under hösten 2024 grävs ett nytt öppet utlopp för att minska risken för stopp. Dammen rensas också på vass som brett ut sig över hela dammen och slänterna flackas av så de är mindre branta.

Närsorterat

Borgholm Energi inför "Närsorterat" för att öka återvinning av förpackningar i enlighet med EU:s mål. Projektet innebär att insamling av mat- och restavfall samt förpackningar sker fastighetsnära.

4.6 Verksamhetsutveckling

I en värld som förändras snabbt på flera fronter ställs höga krav på Borgholm Energi att ständigt följa med i utvecklingen och agera proaktivt. För att fortsatt vara en drivande aktör inom energi- och miljöområdet krävs en tydlig vision och ett mod att omfamna innovation. Vi behöver inte bara vara öppna för förändring, utan även leda den genom att utforska nya affärsmöjligheter och arbetssätt. Det handlar om att visa nyfikenhet och att våga ta steg mot det okända för att säkerställa att vi är redo för framtidens krav och kan agera med framförhållning inom alla våra verksamhetsområden.

Borgholm Energi har en stark tradition inom energisektorn, men vi befinner oss i en bransch där utvecklingen går fort. Digitalisering, hållbarhetskrav, och den gröna omställningen ställer nya förväntningar på oss och vi måste agera nu för att säkerställa vår långsiktiga konkurrenskraft. Genom att investera i både teknik och människor kan vi fortsätta vara ett naturligt val för samarbeten inom energi- och miljöfrågor. Vår ambition är att utvecklas från att enbart vara en energileverantör till att vara en central aktör i den hållbara omställningen på Öland och i Kalmar län.

För att uppnå detta behöver vi fortsatt stärka och utveckla vår breda kompetens. Genom att satsa på innovativa pilotprojekt, som exempelvis solcellsparker, energibatterier och fjärrvärmeutveckling, kan vi inte bara bidra till framtidens energiförsörjning utan också bygga den expertis som behövs för att hantera stora och komplexa investeringsprojekt. Dessa projekt ger oss möjlighet att skapa långsiktigt hållbara och kostnadseffektiva lösningar.

En avgörande faktor för vår framgång är att vi bygger upp och behåller vår kompetens internt. Behovet av beställarkompetens för större projekt är stort, och genom att etablera ett nytt affärsområde som hanterar dessa frågor inom organisationen, kan vi säkerställa att vi inte bara genomför investeringsprojekt på ett effektivt sätt utan också behåller och vidareutvecklar den kunskap som byggs upp inom organisationen. Detta gör att vi kan driva projekt mer kostnadseffektivt över tid, samtidigt som vi stärker vår förmåga att agera snabbt och säkert i framtida satsningar.

Samverkan med grannkommuner inom Kalmar län kommer vara en viktig komponent och framgångsfaktor i vår verksamhet framåt. Genom nära samarbeten kan vi dela resurser, kompetens och erfarenheter för att möta gemensamma utmaningar och skapa synergieffekter. Denna samverkan stärker vår förmåga att leverera samhällsviktiga tjänster inom el, vatten och renhållning, och ger oss möjlighet att gemensamt utveckla och implementera nya hållbara lösningar. Att arbeta tillsammans med våra grannkommuner kommer att bli avgörande för att skapa en robust och långsiktigt hållbar verksamhet i hela regionen.

Framöver kommer Borgholm Energi också att fokusera mer på sin kärnverksamhet, där vi levererar och utvecklar pålitliga, effektiva och hållbara tjänster inom energi, vatten, avfall och renhållning. Genom att fokusera på dessa områden säkerställer vi att vi kan möta våra kunders behov med hög kvalitet, samtidigt som vi anpassar oss till framtidens krav. Med en stabil grund i vår kärnverksamhet kan vi också fortsatt utforska

nya affärsmöjligheter och teknologier som bidrar till en hållbar framtid.

Framåtblick och flexibilitet kommer att vara våra ledstjärnor. För att säkerställa att Borgholm Energi förblir relevant och ledande inom branschen måste vi vara lyhörda för våra kunders föränderliga behov och samtidigt kontinuerligt analysera trender och nya teknologiska lösningar. På så sätt kan vi inte bara tillgodose dagens behov, utan också förutse morgondagens utmaningar och möjligheter, allt med ett tydligt fokus på hållbarhet och lönsamhet.

Genom att ha visioner, mod och en innovativ anda fortsätter vi att stärka vår position som en framåtblickande och pålitlig partner för både kunder, samhället och grannkommunerna.

5 Målarbete

Styrmodellen som styrelsen beslutat beskriver hur Borgholm Energi och dess verksamheter leds och styrs. Syftet med en styrmodell är att ange den politiska viljeinriktningen, att de avgifter och taxeintäkter hanteras på bästa tänkbara sätt, att visionen och målen uppnås samt att god ekonomisk hushållning säkerställs. Det ska finnas ett samband mellan de resurser som används, den verksamhet som bedrivs och de resultat som önskas uppnås.

Styrmodellens syfte är att bidra till att skapa en helhetsbild och en röd tråd från visionen *"Med gemensamma krafter utvecklar vi hela Borgholms kommun till något som vi är stolta över. Nu och för framtiden"* till det dagliga arbetet i verksamheterna. Organisationer styrs inte bara av modeller och dokument utan påverkas även av organisationskultur, värderingar och attityder. För att styrmodellen ska få önskad effekt är det viktigt att kommunens gemensamma kärnvärden; *välkomnande, utvecklande och tillsammans* genomsyrar verksamheterna.

Sedan 2021 utgår målen från Agenda 2030. Respektive verksamhet följer upp och redovisar hur de arbetar för att uppfylla de av styrelsen uppsatta målen.

Följande mål har implementerats i målstyrningen för Borgholm Energi.

5.1 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Beskrivning

Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela samhället. Genom att Borgholms kommun skapar goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt främjar anständiga arbetsvillkor gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som inkluderar hela samhället.

Detta gör vi genom att:
- föra en aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till etablering av företag och byggande av bostäder.
-erbjuda en tillgänglig, snabb och kundfokuserad service och myndighetsutövning som möter våra företags och medborgares behov.
- fortsatt digitalisering och automatisering såväl internt som externt för utveckling och säkerställande av välfärdstjänster
- vara en tillitsfull organisation där innovation och mod uppmuntras.
- skapa en inkluderande, attraktiv arbetsplats genom att erbjuda god arbetsmiljö och vara öppna för

kreativitet.
- erbjuda önskad tjänstgöringsgrad i våra verksamheter.
- medarbetare erbjuds möjlighet att utvecklas kontinuerligt.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde (fg. utfall)
Friskfaktorer	Egen/verksamhetssystem	År	85 % *(81 %)*
Korttidssjukfrånvaro	Egen/verksamhetssystem	Tertial	1,5 % *(1,6 %)*
Avkastning för verksamheterna Fjärrvärme, Vindkraft och Elnät	Egen/verksamhetssystem	År	5 % *(7 %)*
Soliditet för verksamheterna Fjärrvärme, Vindkraft och Elnät.	Egen/verksamhetssystem	År	15 % *(50 %)*

5.2 12 Hållbar konsumtion och produktion

Beskrivning

Hållbar konsumtion innebär inte bara miljöfördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar. Genom att kommunen verkar för omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor bidrar vi till att minska vår negativa påverkan på klimat, miljö och människors hälsa.

Detta gör vi genom att:
- ha hållbarhet i fokus för våra verksamheter.
- nyttja våra resurser på ett effektivt och hållbart sätt.
- hantera våra vattenresurser hållbart och miljöfrämjande.
- ha hållbarhet i fokus i våra upphandlingar.
- vara en förebild och verka för att hela kommunen ska vara hållbar.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde (fg. utfall)
Genomföra informations- och mediakampanjer för hållbar vattenanvändning	Egen/verksamhetssystem	År	3
Genomföra informations- och mediakampanjer för hållbar avfallshantering	Egen/verksamhetssystem	År	3

5.3 6 Rent vatten och sanitet för alla

Beskrivning

Vatten är en grundförutsättning för allt levande på jorden, och därmed också en förutsättning för människors hälsa och en hållbar utveckling. Vatten är också en förutsättning för världens livsmedelsproduktion och energiproduktion och brist på vatten kan därför bli orsak till konflikt, både inom och mellan länder. Men vatten är inte nödvändigtvis en källa till konflikt, vattentillgångar kan också fungera som enande kraft som stärker samarbete och skapar lösningar för fred.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde (fg. utfall)
Vattenkvalitet - Antal godkända dricksvattenprover	Egen/verksamhetssystem	År	100 %
Ledningsförnyelse	Egen/verksamhetssystem	År	100
Antal utförda övningar i krisberedskap	Egen/verksamhetssystem	År	1

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde (fg. utfall)
Antal dricksvattenläckor	Egen/verksamhetssystem	År	23

5.4 7 Hållbar energi för alla

Beskrivning

En stor andel våra utsläpp av växthusgaser kommer från sättet vi utvinner, omvandlar och använder fossil energi, men förnybara energilösningar blir billigare, mer tillförlitliga och effektivare varje dag. Genom att ändra hur vi producerar och konsumerar energi kan vi säkerställa tillgång till el och energitjänster för alla utan att vi skadar vår planet.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde (fg. utfall)
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	Kolada	År	98,5 %

5.5 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Beskrivning

En fungerande och stabil infrastruktur är grunden för alla framgångsrika samhällen. För att möta framtida utmaningar som vi människor och vår planet står inför måste våra industrier och infrastrukturer göras mer inkluderande och hållbara.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde (fg. utfall)
NKI	Egen/verksamhetssystem	År	75 %

5.6 13 Bekämpa klimatförändringarna

Beskrivning

Klimatförändringarna är ett verkligt och obestridligt hot mot hela vår civilisation. Utsläppen av växthusgaser fortsätter att stiga och som följd riskerar vi att nå en genomsnittlig global uppvärmning som överstiger två grader, vilket skulle få allvarliga konsekvenser för ekosystem, havsförsurning, mänsklig säkerhet, matproduktion, vattentillgång, hälsa och ökad risk för naturkatastrofer.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde (fg. utfall)
Antal budgeterade aktiviteter i Färdplan 2030 som färdigställs, ackumulerad.	Egen/verksamhetssystem	År	27 *(25)*
Procent avslutade färdplansaktiviteter, ackumulerad	Egen/verksamhetssystem	År	50 % *(40 %)*

5.7 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Beskrivning

Hållbara ekosystem och biologisk mångfald är grunden för vårt liv på jorden. Att tillgodose mänsklighetens behov av livsmedel, energi, vatten, mineraler och råmaterial utan att skada den biologiska mångfalden och säkerställa hållbart nyttjande ekosystemtjänster är en avgörande utmaning för vår överlevnad.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde (fg. utfall)
Antal utförda naturvårds aktiviteter	Egen/verksamhetssystem	År	3

6 Affärsområden

6.1 Elnät

Uppdrag

Vårt huvudsakliga uppdrag är att bedriva elnätsverksamhet inom vår nätkoncession beläget i området Borgholm – Köpingsvik med omnejd. Verksamheten lyder under ellagen. Elnätet bedrivs med stöd av vår nätkoncession och verksamheten bedrivs i form av geografiskt monopol. Koncessionsplikten innebär att vi har ett ansvar att tillhandahålla elnätstjänster till befintliga och nya kunder inom koncessionsområdet.

Vi sköter drift och underhåll av det kommunala belysningsnätet i Borgholms Kommun.

Marknader och målgrupper

Elnätsverksamheten är geografiskt begränsad till vårt koncessionsområde. Förändringen i kundunderlaget beror till största delen av ny-exploatering samt utökning och förändring på redan befintliga abonnemang. Volymerna samt toppbelastningar är till stor del väderberoende. Våra elnätstjänster har krav på hög tillgänglighet och säkerhet. Kommande utmaningar är att anpassa våra tjänster och anläggningar efter småskaliga lösningar, nya produkter och kunders ändrade förbrukningsmönster.

Verksamheten styrs av flertal lagar och föreskrifter. Verksamheten granskas av flera tillsynsmyndigheter där elsäkerhet, prissättning, leveranskvalitet samt effektivitet i verksamheten är några viktiga parametrar som bevakas.

Verksamhetsfakta

- 4 709 leveranspunkter varav:
  - villa 36%
  - flerbostadshus 23%
  - fritidshus 26%
  - övriga 15%
- 1 mottagningsstation (M1)
- 100 nätstationer, 995 kabelskåp, cirka 37 mil kabel och cirka 5 km luftledning
- Belysning, cirka 3 600 ljuspunkter
- Anvisad elleverantör Bixia
- Samverkan med Kalmar Energi gällande dokumentation och scadasystem
- Fortsatt samverkan med Kalmar Energi, Oskarshamn Energi och Ålem Energi gällande elmätare och mätinsamling. Nu fokus på konsolidering och utveckling av installerade system
- Antal produktionsanläggningar i vårt elnät
  - Solcell 420 st
  - Vind 7 st
  - Biogas 1 st

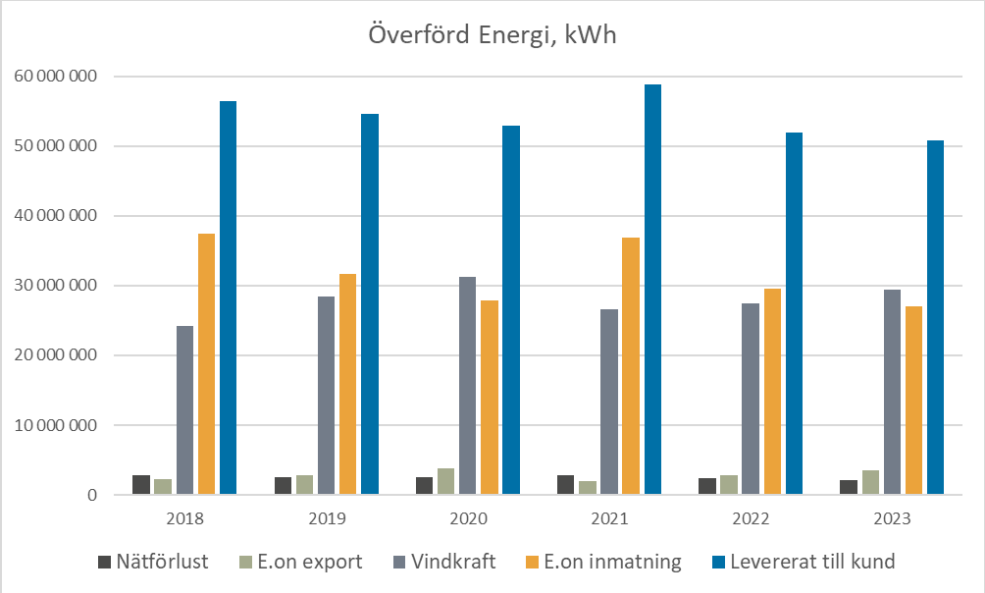

- Våra 10 största kunder - **9,9 GWh**, varav,
  - Borgholms kommun **4,5 GWh**
  - Privata aktörer **5,4 GWh**

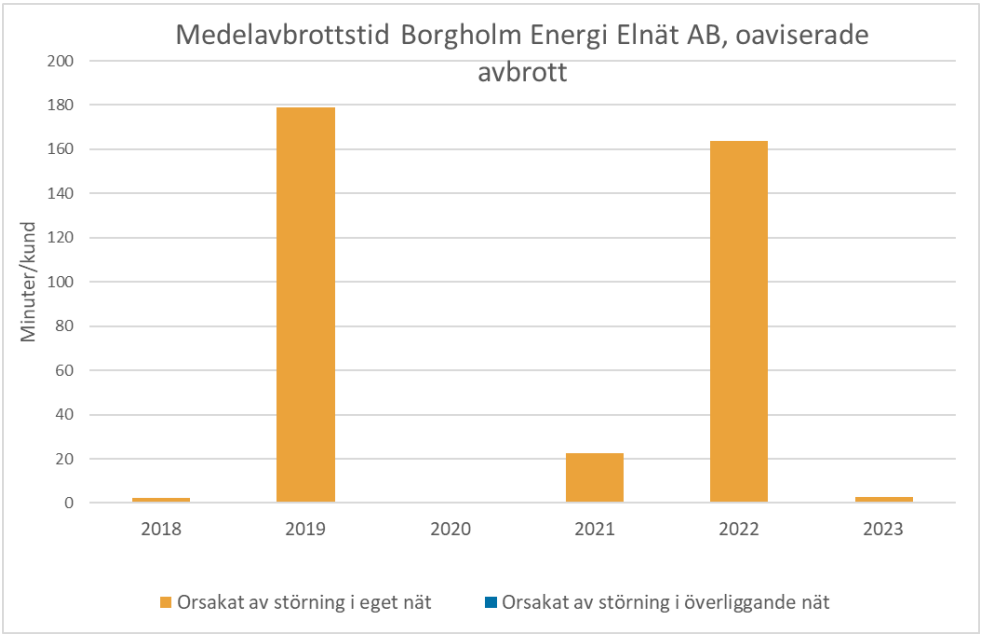

Distributionskostnader (kr)			
År	**Kostnad E.ON**	**Ersättning vindkraft**	**Kostnad nätförlust**
2019	8 910 199	563 035	1 055 200
2020	6 883 699	656 327	796 238
2021	6 888 733	554 279	2 497 186
2022	7 801 991	580 835	3 981 459
2023	**8 066 111**	**1 261 630**	**2 035 286**

Prisjämförelse Nils Holgersson						
Kommun	**Nätföretag 2024**	**Befolkning**	**Elnät 2024**	**Elnät 2023**	**Prisökning 1 år [%]**	**Prisökning 5 år [%]**
Kalmar	Kalmar Energi Elnät AB	72 304	90,79	110,06	-17,51	11,00
Borgholm	Borgholm Energi Elnät AB	10 748	102,54	105,27	-2,59	8,88
Nybro	Nybro Elnät AB	20 145	106,53	109,77	-2,95	24,52
Västervik	Västerviks Kraft-Elnät AB	36 434	108,65	95,36	13,94	42,75
Vimmerby	Vimmerby Energi Nät AB	15 461	115,25	110,97	3,86	28,96
Oskarshamn	Oskarshamn Energi Nät AB	26 918	119,76	110,32	8,56	36,65
Emmaboda	Emmaboda Elnät AB	9 056	121,52	108,53	11,98	26,21
Hultsfred	E.ON Energidistribution AB	13 883	144,44	132,24	9,23	20,77
Högsby	E.ON Energidistribution AB	5 438	144,44	132,24	9,23	20,77
Mönsterås	E.ON Energidistribution AB	13 134	144,44	132,24	9,23	20,77
Mörbylånga	E.ON Energidistribution AB	16 144	144,44	132,24	9,23	20,77
Torsås	Kraftringen Nät AB	7 002	151,14	128,97	17,19	41,11

Strategiska områden

- Utökad samverkan och samarbete med företag i samma bransch kring exempelvis IT-system samt drift och utveckling av dessa.
- Smarta systemlösningar för att minska toppeffekten i elnätet.
- Nya taxemodeller för att minska toppeffekten och möta nya produkter.
- Verka för ett gott företagsklimat genom att träffa befintliga och potentiella kunder med syfte att få ömsesidig förståelse för varandras behov och förväntningar.
- Bevaka och utreda energitjänster.

Utmaningar framåt

Kända förutsättningar och förändringar som påverkar vår marknad framåt:

- **Förhandsreglering genom intäktsram**
  Ny förhandsregleringsperiod 2024-2027. En osäkerhet kvarstår med ett ej bestämt utfall av föregående period.

  Kostnad till överliggande nät samt kostnad för nätförluster är viktiga parametrar som påverkar intäktsramens storlek. De är så kallade opåverkbara kostnader som uppskattas inför reglerperioden och stäms av efter utgången av reglerperioden. Dessa kostnader har på senare år blivit mindre förutsägbara vilket innebär att risken för över- och underdebiteringar ökar.

- **Ökad småskalig produktion och storskaliga batteriförfrågningar.**
  Ökat behov av analys och anpassning av elnätet. Nya energiflöden, såsom ökad mängd solcellsanläggningar och/eller batterier/energilager leder till att vi måste hantera höga effekter och

energiflöden i nya delar av nätet kan komma att kräva reinvestering av ledningsnätet.

- **Beredskapsplan och ny nätutvecklingsplan**
  Elförsörjningen som helhet tillhör de viktigaste samhällsfunktionerna och produktion och distribution av el kommer att fortsätta vara viktigt vid höjd beredskap. För att säkerställa god elberedskap i händelse av samhällsstörningar, kris eller ytterst krig har vi som elnätsbolag en beslutad beredskapsplan.

  En nätutvecklingsplan är viktig för att säkerställa att vårt elnät är robust, tillförlitligt och kan möta framtidens behov. Planen hjälper oss att kartlägga hur vi ska utveckla och underhålla elnätet för att möta både dagens och framtida krav på eldistribution. Nätutvecklingsplanen finns publicerad för samråd och färdigställs 31 december 2024.

- **Effektbrist**
  Kapacitetsbrist/effektbrist existerar idag i vissa delar av landet vilket kan hindra utveckling och ny-exploatering. Utvecklingen av eldrivna fordon samt en ökad andel värmepumpar tillsammans med ny-exploatering kan leda till att det momentana effektuttaget i nätet ökar.

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Elnätstjänster	31 934	35 378	39 499	42 974	46 261	50 570
Övriga intäkter	3 242	3 617	2 653	2 666	2 679	2 692
Driftkostnader	-12 717	-13 430	-12 760	-13 150	-13 550	-13 950
Täckningsbidrag	**22 459**	**25 566**	**29 392**	**32 490**	**35 390**	**39 312**
Täckningsgrad	*64 %*	*66 %*	*70 %*	*71 %*	*72 %*	*74 %*
Interna intäkter	300	101	-150	-150	-150	-150
Personalkostnader	-8 057	-7 774	-8 649	-8 546	-8 831	-9 121
Infördelade OH-kostnader	0	0	0	0	-1	0
Övriga kostnader	-10 319	-9 252	-8 242	-8 344	-8 467	-8 562
Avskrivningar	-2 784	-2 813	-3 341	-3 440	-3 531	-3 568
Rörelseresultat	**1 598**	**5 828**	**9 010**	**12 010**	**14 410**	**17 910**
Rörelsemarginal	*5 %*	*15 %*	*21 %*	*26 %*	*29 %*	*34 %*
Finansiella kostnader	96	47	-10	-10	-10	-10
Resultat före bokslutsdispositioner	1 695	5 875	9 000	12 000	14 400	17 900
Såld volym (MWh)	53 034	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
Förändring intäkter	-14 %	12,5 %	9 %	9 %	8 %	9 %

6.2 Vindkraft

Bolaget äger ett av fem vindkraftverk som är placerat i vindkraftsparken Ryd-Rönnerum. Intäkterna från detta vindkraftverk följer Nord Pols energipriser.

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Intäkter	1 879	1 450	2 084	2 136	2 241	2 291
Täckningsbidrag	**1 879**	**1 450**	**2 084**	**2 136**	**2 241**	**2 291**
Täckningsgrad	*100 %*	*100 %*	*100 %*	*100 %*	*100 %*	*100 %*
Personalkostnader	0	0	0	0	0	0
Infördelade OH-kostnader	-125	-185	-115	-117	-122	-122
Övriga kostnader	-21	-27	-16	-16	-16	-16
Avskrivningar	-968	-968	-968	-968	-968	-968
Rörelseresultat	**765**	**270**	**985**	**1 035**	**1 135**	**1 185**
Rörelsemarginal	*41 %*	*19 %*	*47 %*	*48 %*	*51 %*	*52 %*
Finansiella kostnader	-252	-270	-285	-285	-285	-285
Resultat före bokslutsdispositioner	513	0	700	750	850	900
Såld volym (MWh)	3 925	3 925	3 800	3 800	3 800	3 800

6.3 Fjärrvärme

Uppdrag

Vårt huvudsakliga uppdrag är att producera och leverera fjärrvärme i tätorterna Borgholm och Löttorp. Vi erbjuder även leverans av ånga, serviceavtal samt totalvärmelösningar till våra kunder. Verksamheten lyder under fjärrvärmelagen.

Marknader och målgrupper

Marknaden för värmeverksamheten är begränsad inom de områden där det finns förutsättningar för att på ett effektivt och ekonomiskt sätt uppföra och driva anläggningar samt distributionsnät för leverans av fjärrvärme. Förändringen i kundunderlaget beror till största delen av exploatering, nyanslutning av redan befintliga fastigheter inom våra nät samt utökning och förändring på redan befintliga abonnemang. Volymerna samt toppbelastningar i vår leverans är till största delen väderberoende. Våra tjänster har krav på hög tillgänglighet och säkerhet.

Verksamheten styrs av ett antal lagar och föreskrifter. Verksamheten granskas av tillsynsmyndigheter där prissättning, leveranskvalitet samt effektivitet i verksamheten är några viktiga parametrar som bevakas.

Våra produkter har en konkurrens med andra typer av uppvärmningssystem exempelvis värmepumpar. Dock är vi ensamma om att leverera fjärrvärme inom våra verksamhetsområden så verksamheten är i den meningen ett naturligt monopol.

Verksamhetsfakta

- 578 leveranspunkter, varav 96% finns i Borgholm och 4% i Löttorp
- 3 panncentraler
- 3 mil kulvert

- Våra 10 största kunder = 10,3 GWh, varav
    - Borgholms kommun 5,4 GWh
    - Övriga 4,9 GWh

Strategiska områden

- Utökad samverkan och samarbete med företag i samma bransch kring exempelvis IT-system samt drift och utveckling av dessa.
- En ny prismodell som bättre speglar verksamhetens kostnadsstruktur.
- Fossilfri produktion samt transporter.
- Verka för ett gott företagsklimat genom att besöka befintliga och potentiella kunder med syfte att få ömsesidig förståelse för varandras behov och förväntningar.

Utmaningar framåt

- Höjda flispriser leder till höjda fjärrvärmepriser för våra kunder.
- Möta framtida förändringar gällande krav och regelverk som påverkar vår affär och dess utveckling.
- Fortsatt vara ett naturligt val vid nyproduktion genom att vara ett effektivt och konkurrenskraftigt alternativ till andra energilösningar för uppvärmning.
- Anpassa våra produkter och tjänster för att leverera mervärden till våra kunder.
- Krav enligt MCP-direktiv att få ner stofthalten ur utsläppet till luft till 30 mg/Nm³, Osten och Ekbacka 2030.
- Utreda om vi ska bygga ett nytt fjärrvärmeverk och ersätta Osten och Ekbacka då vi är väldigt trång-bodda där eller bygga om både Osten och Ekbacka för att klara utsläppskraven.
- Utreda möjligheten att tillverka el av fjärrvärme med ORC-teknik.

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Energiförsörjning	23 466	27 150	29 099	29 933	30 778	31 662
Övriga intäkter	657	0	0	0	0	0
Driftkostnader	-10 498	-14 335	-14 419	-14 850	-15 310	-15 720
Täckningsbidrag	**13 624**	**12 815**	**14 680**	**15 083**	**15 468**	**15 942**
Täckningsgrad	*58 %*	*47 %*	*50 %*	*50 %*	*50 %*	*50 %*
Interna intäkter	0	0	0	0	0	0
Personalkostnader	-3 869	-3 878	-3 292	-3 702	-3 826	-3 954
Infördelade OH-kostnader	-2 226	-2 009	-2 318	-2 316	-2 399	-2 411
Övriga kostnader	-3 631	-3 875	-4 217	-4 512	-4 631	-4 750
Avskrivningar	-3 309	-3 305	-3 489	-3 085	-3 038	-2 248
Rörelseresultat	**589**	**-252**	**1 365**	**1 469**	**1 574**	**2 579**
Rörelsemarginal	*3 %*	*-1 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*8 %*
Finansiella kostnader	-376	-548	-365	-369	-374	-379
Resultat före bokslutsdispositioner	213	-800	1 000	1 100	1 200	2 200
Såld volym (GWh)	27 430	25 737	25 800	25 800	25 800	25 800
Förändring intäkter	7 %	17 %	8 %	3 %	3 %	3 %

6.4 VA

Uppdrag

Som huvudman har vi ansvar enligt vattentjänstlagen att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang. Detta innefattar att underhålla befintliga vattentäkter men även att hitta nya för att kunna generera ett bra råvatten. Från råvattnet ska vi producera ett livsmedelsgodkänt dricksvatten med rätt tryck och av god mängd.

I samråd med och på uppdrag av Borgholms kommun ska vi bygga ut, förnya och underhålla ledningsnätet enligt kommunens VA-plan för att tillhandahålla VA-tjänster till befintliga och nya kunder. Vi ska också omhänderta och rena avloppsvatten enligt de tillstånd och myndighetskrav som verksamheten lyder under men även processoptimera och förbättra befintlig teknik.

Marknader och målgrupper

Marknaden för VA-verksamheten är i huvudsak begränsad inom kommunen. Dock sker leverans och utbyte av tjänster med närliggande VA-huvudmän. Våra kunder är i grunden uppdelade i två grupper, kunder inom beslutade verksamhetsområde för respektive VA-tjänst (VA-kollektivet) samt kunder utanför verksamhetsområde för respektive tjänst (avtalskunder). Volymerna samt toppbelastningar är till stor del beroende av turistsäsongen. Unikt för Borgholms Kommun är dock den höga andelen avtalskunder främst anslutna till vattentjänsten.

Verksamheten styrs av ett antal lagar och föreskrifter och granskas av tillsynsmyndigheter där vattenkvalitet, uppfyllelse av miljökrav och tillståndsvillkor är några viktiga parametrar som bevakas.

Verksamhetsfakta, förbrukning

- Våra 10 största kunder (vatten) = 250 000 m3, varav
    - Borgholms kommun 36 000 m3
    - Övriga 214 000 m3

Dricksvatten

Vi producerar cirka 1 750 000 m³ dricksvatten varje år som försörjer drygt 9 000 hushåll och företag samt ett varierande antal dagsgäster inom kommunen. Vattnet kommer både från våra grundvattentäkter som förstärks med infiltrationsvatten från kanaler och Hornsjön samt från vårt avsaltningsverk i Sandvik. Varje dag produceras cirka 4 500 m³ vatten – under juli månad ökar mängden till cirka 8 500 m³.

Enligt 2023 års statistik så har vi:

- 9 565 förbindelsepunkter
- Producerat cirka 1 750 000 m³ vatten
- Producerat cirka 4 500 m³ vatten varje dag
- Under juli månad producerat cirka 8 500 m³ per dag
- 75 mil dricksvattenledningsnät
- 6 vattenverk
- 16 tryckstegringsstationer

Spill- och dagvatten

Vi renar cirka 1 400 000 m³ spillvatten varje år från hushåll, företag och industrier inom kommunen. Vi har reningsverk i Borgholm, Sandvik, Byxelkrok och Böda. Rörnätet består av cirka 56 mil spillvattenledningar och 7 mil dagvattenledningar. Vi har även flera anläggningar för rening av dag- och spillvatten.

Enligt 2023 års statistik finns:

- 6 885 förbindelsepunkter
- Renat cirka 1 400 000 m³ spillvatten
- 56 mil spillvattennät
- 7 mil dagvattennät
- 4 reningsverk och 8 mindre reningsanläggningar
- 109 pumpstationer och 4 dagvattenstationer

Strategiska områden

- Lokalisera samt skapa förutsättningar för bra tillgång av råvatten.
- Underhålla och vårda befintliga råvattentäkter.
- Återskapa våtmark i våra vattentäkter för att skapa bättre kvantitet och kvalitet.
- Effektivisera och processoptimera våra produktionsanläggningar.
- Långsiktigt säkerställa den ekonomiska och tekniska kvalitén på våra nya och befintliga ledningsnät.
- Använda de möjligheter som digitaliseringen ger för att effektivisera, säkra och trygga vår produktion, leverans samt kundservice.
- Utveckla samarbete med myndigheter samt andra verksamheter inom försörjningssektorn. Detta för att trygga omvärldsbevakning, kompetensförsörjning, ge högre kapacitet för att genomföra kommande investeringar och projekt samt möta kommande utmaningar.
- Verka för ett gott företagsklimat och fortsätta utveckla samarbeten med såväl näringsliv som myndigheter genom att träffa befintliga och potentiella kunder med syfte att få ömsesidig förståelse för varandras behov och förväntningar.
- Investera i mätning av allt levererat vatten och löpande analyser av leveranssystemet.

Utmaningar framåt

Europeiska och statliga utredningar pågår som påverkar befintlig lagstiftning och kommer förändra förutsättningarna för att fortsätta utveckla VA-tjänsterna och dess infrastruktur. Detta gäller för samtliga VA-organisationer i Sverige.

Med de klimatförändringar och de ändrade förutsättningar som vi ser idag och framåt, står vi inför strategiska val för att trygga dricksvattenförsörjning på ett hållbart sätt. Förstärka och höja kompetensen hos personalen för att möta reinvesterings- och investeringsbehovet.

Borgholms avloppsreningsverk

Då fler och fler kunder kopplas till VA-nätet ska kapaciteten i reningsverket i Borgholm ökas för att på så sätt säkra reningen framöver. Vi vill även kunna mekaniskt rena bräddvattnet som uppstår vid skyfall vilket vi inte kan idag.

Böda avloppsreningsverk

Nya direktiv för användning av renat avloppsvatten. Certifieringsorgan Revaq vill införa reningskrav för att få bevattna med renat avloppsvatten vilket bland annat innebär att införa läkemedelsrening. Kan vi inte fortsätta använda det renade avloppsvattnet till bevattning måste vi införa kväverening i verket vilket kräver en stor ombyggnation. Ett nytt tillstånd måste sökas hos Länsstyrelsen.

Vattenverken

- Processoptimera våra verk för att bibehålla kvalitén på vårt dricksvatten.
- Jobba uppströms med råvattnet.
- Restaurera våtmarker.

Reinvesteringsbehov och taxeutveckling

Takten på reinvestering behöver fortsätta öka på hela anläggningen. Det kombinerat med fortsatt högt nyinvesteringsbehov pekar mot en hög taxeutveckling.

För att klara utmaningarna framåt förstärks verksamheten VA Ledningsnät med en projektledare.

Investeringsfond

Enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster §30 får medel avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar om investeringen finns i en fastställd investeringsplan, den är kalkylerad och att det framgår när medlem är avsedda att tas i anspråk samt att planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek. De planerade budgeterade överskotten på VA 2025 till 2028 kommer att avsättas till investeringsprojektet överföringsledning Södra Greda.

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
VA-tjänster - rörliga avgifter	43 745	49 493	54 803	58 487	61 200	65 128
VA-tjänster - fasta avgifter	46 746	53 563	64 104	69 198	74 089	74 857
Övriga intäkter	4 369	0	0	0	0	0
Driftkostnader	-13 251	-15 062	-12 414	-12 678	-13 075	-13 453
Täckningsbidrag	**81 609**	**87 995**	**106 493**	**115 007**	**122 214**	**126 532**
Täckningsgrad	*86 %*	*85 %*	*90 %*	*90 %*	*90 %*	*90 %*
Interna intäkter	2 043	2 400	1 900	1 900	1 900	1 900
Personalkostnader	-13 943	-16 613	-18 424	-19 470	-20 127	-20 796
Infördelade OH-kostnader	-8 074	-7 866	-2 289	-2 260	-2 341	-2 352
Övriga kostnader	-28 435	-27 316	-34 948	-35 514	-36 544	-37 341
Avskrivningar	-27 814	-29 761	-33 349	-36 054	-39 318	-41 844
Rörelseresultat	**5 386**	**8 839**	**19 383**	**23 609**	**25 784**	**26 099**
Rörelsemarginal	*11 %*	*18 %*	*35 %*	*40 %*	*42 %*	*40 %*
Finansiella kostnader	-12 008	-13 500	-16 983	-20 109	-23 084	-25 449
Resultat före bokslutsdispositioner	-6 622	-4 661	2 400	3 500	2 700	650
Producerad volym (miljoner kbm)	1,75	1,75	1,85	1,85	1,85	1,85
Taxeförändring	8 %	13 %	18 %	8 %	7 %	1 %

6.5 Återvinning och Avfall

Uppdrag

Borgholm Energi AB har uppdraget att samla in, transportera och behandla kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar i Borgholms kommun. Borgholm Energi sköter driften av de två återvinningscentralerna Kalleguta och Böda i kommunen, men har upphandlat insamlings-, transport- och behandlingstjänsterna.

Marknader och målgrupper

Enligt Miljöbalken har varje kommun ansvar för att kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar inom kommunen, transporteras bort och återvinns eller bortskaffas. Med kommunalt avfall avses avfall som kommer från hushåll och liknande avfall från annan verksamhet, som exempelvis restauranger, butiker och kontor. Verksamhetens målgrupp utgörs därmed av samtliga hushåll och majoriteten av alla verksamheter i kommunen.

Verksamheten Återvinning och Avfall omfattar också en affärsdel med insamling av verksamhetsavfall via återvinningscentralerna. Marknaden för det utgörs av mindre företag i kommunen.

Verksamhetsfakta

Verksamheten har 12 000 kunder fördelat på 17 750 abonnemang. Dessa omfattar sophämtning, slamtömning, fettömning och latrinhämtning samt verksamhetsavfall vid återvinningscentralerna.

2023 samlades 3 290 ton avfall in via sophämtningen. Detta avfall består av matavfall och restavfall. Matavfallet rötas och blir fordonsgas och biogödsel, medan restavfallet energiutvinns.

Under 2023 samlades 3 120 ton avfall in vid Kalleguta återvinningscentral och 1 460 ton avfall in vid Böda återvinningscentral. Återvinningscentralerna har cirka 37 000 respektive 10 000 besök varje år. Återbruket på återvinningscentralerna samlade in 82 ton produkter och möbler för återanvändning. Avfallet som samlas in via återvinningscentralerna behandlas genom materialåtervinning och energiutvinning samt till en mindre del deponering.

Hälften av allt avfall som samlas in i verksamheten uppkommer under juni-augusti, då det är högsäsong för alla typer av hämtning och många besökare på återvinningscentralerna.

I verksamheten ingår också ansvar för sluttäckning av en deponi i Rullbacka och en deponi i Kalleguta. Deponierna används inte längre, utan ska sluttäckas och avslutas.

Jämförelse Kalmar län 2024

Kommunernas kostnader för avfallshanteringen tas ut via en avfallstaxa, som kommunfullmäktige fastställer. Avfallstaxans funktion är att finansiera den önskvärda verksamheten samt utgöra styrmedel för att nå uppsatta mål. De mål som gäller i Borgholms kommun finns i avsnittet Strategiska områden. Det är även kommunerna själva som beslutar vilket insamlingssystem för mat- och restavfall som ska gälla i respektive kommun.

De tre vanligaste insamlingssystemen för villor är två separata kärl, flerfackskärl och optisk sortering, dessa tre olika insamlingssystem finns representerade i Kalmar län. I figurerna visas årskostnaden för villor med året runt boende och fritidsboende i kommunerna i Kalmar län.

Sedan januari 2024 får kommunerna ersättning från producenterna för insamling av förpackningar. Det har resulterat i att de kommuner som sedan tidigare har fastighetsnära insamling av förpackningar (Västervik, Hultsfred, Högsby och Vimmerby) har kunnat sänka sina taxor rejält till 2024, eftersom de har fått ersättning 2024.

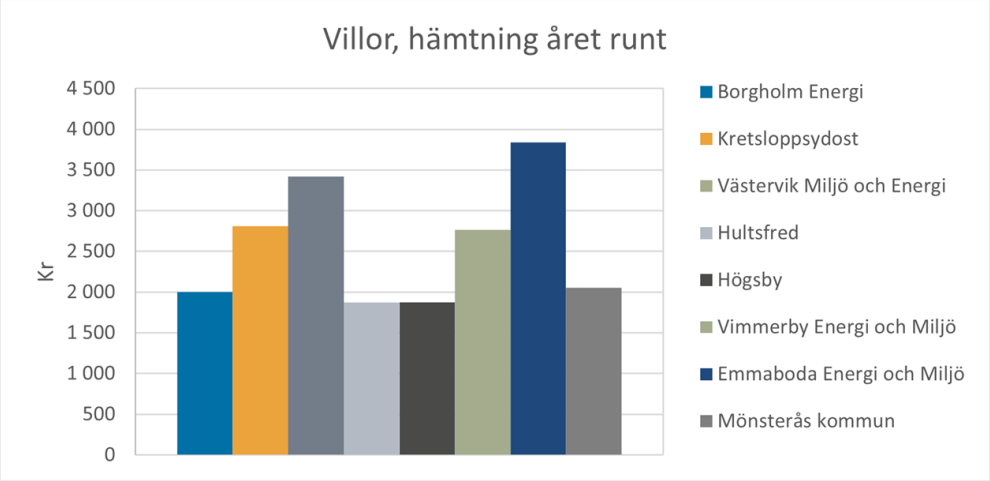

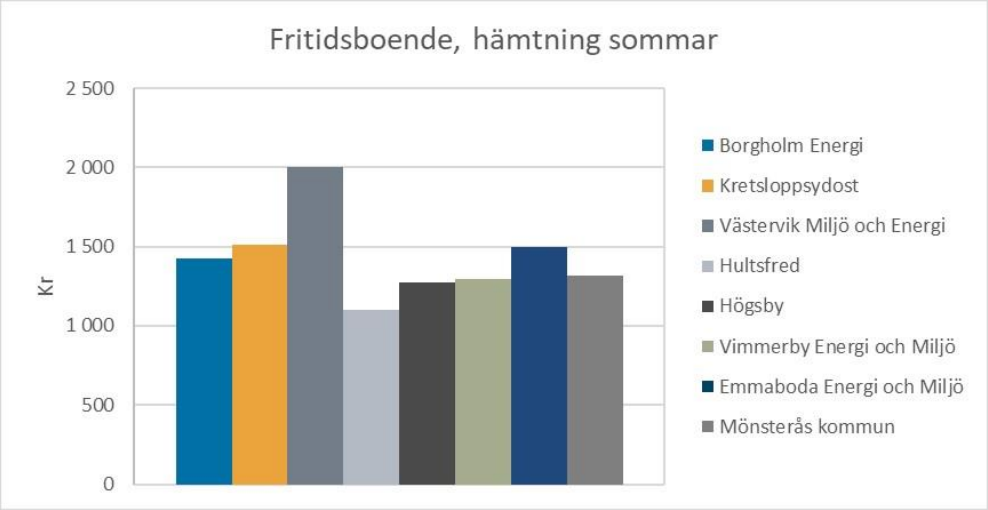

I taxejämförelsen har snittvikter för 190l-kärl i Borgholms kommun använts för kommuner som tillämpar vikttaxa. För kommuner med volymtaxa har 190l-kärl använts som referenspunkt, eftersom det enligt Avfall Sverige är den vanligaste kärlstorleken i Sverige. Alla kostnader är inklusive moms.

Strategiska områden

I kommunens avfallsplan finns de mål som gäller för verksamheten. Revidering av avfallsplanen påbörjades 2022, men de befintliga målen gäller tills en ny, reviderad version är beslutad. Resultat med nyckeltal för de mål som verksamheten har arbetat med under planperioden redovisas nedan.

Senast år 2022 ska minst 50% av den totala mängden hushållsavfall sorteras ut för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling.

Målet uppfylldes 2023, då 64% sorterades ut för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling.

Senast år 2022 ska 2% av det grovavfall som inkommer till kommunens återvinningscentraler återanvändas.

Målet uppfylldes 2023 då 3% återanvändes.

Säkerställa att minst 95% av enskilda avlopp töms enligt gällande föreskrifter.

Under 2023 tömdes 79% av de enskilda avloppen enligt gällande föreskrifter.

Minst 70% av hushållen ska vid kundundersökning vara nöjda med kommunens insamling av hushållsavfall.

Målet uppfylldes 2023. NKI-undersökningen gav en kundnöjdhet på 73%.

Utmaningar framåt

Verksamheten har stora utmaningar, då det händer mycket på avfallsområdet.

1 januari 2024 fick kommunerna ansvaret för insamling av förpackningar från hushåll, vilket införlivats som en ny del i verksamheten. Återvinningsstationerna för insamling av förpackningar har tagits över från Förpackningsinsamlingen. Senast från 1 januari 2027 är det lagkrav på att insamlingen ska vara fastighetsnära. Syftet är att underlätta för hushållen att göra rätt och sortera mer förpackningar, så att EU:s återvinningsmål blir möjliga att nå.

Från 1 november 2025 kommer insamlingen av kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar att ske i egen regi, med kompletterande entreprenadupphandling av specialtjänster och insamling sommartid. I samband med det planeras fastighetsnära insamling av förpackningar från hushåll att införas i Borgholms kommun. Det innebär att hushållen får fler sopkärl, för sortering av förpackningar och tidningar som sedan

hämtas med sopbil. Övergången till ett nytt insamlingssystem blir en stor utmaning att genomföra, men kommer samtidigt att ge bättre service och högre återvinningsgrad.

Det nya insamlingssystemet innebär att de kommunala avfallsföreskrifterna behöver revideras och den kommunala avfallstaxan behöver omstruktureras. Det kräver också uppdateringar och utveckling i kundsystem och hämtningssystem, samt mycket kommunikation.

Även återvinningscentralerna ingår i utvecklingsplaneringen på lite längre sikt. Antalet avfallsfraktioner som är meningsfulla att sortera ut ökar successivt, vilket kräver mer yta och fler insamlingsbehållare eller byggnader. Ombyggnation för förbättrat arbetssätt och logistik är också önskvärt. Utbyggnad och utveckling av återvinningscentralerna kan samtidigt öppna möjligheter för affärsmässig verksamhet, vars överskott kan användas i verksamheten och därmed till en del balansera behov av taxehöjningar.

Deponier

Inom Borgholms kommun är det aktuellt med sluttäckningsåtgärder vid de två deponierna i Rullbackarna och Kalleguta. Det är de kommunala deponier som inte var nerlagda när Förordning (2001:512) om deponering av avfall trädde i kraft och som därmed omfattas av reglerna i förordningen. Godkända avslutningsplaner finns för båda deponierna. Mellanlagring av massor pågår i Rullbacka och när vi fått tillräckliga volymer påbörjas sluttäckningen. Massor från framför allt bolagets VA-verksamhet kommer att användas för sluttäckning.

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Renhållningstjänster	30 966	36 431	39 412	47 644	47 261	46 886
Driftkostnader	-19 154	-23 068	-23 776	-10 763	-11 055	-11 386
Täckningsbidrag	**11 812**	**13 363**	**15 636**	**36 881**	**36 206**	**35 500**
Täckningsgrad	*38 %*	*37 %*	*40 %*	*77 %*	*77 %*	*76 %*
Interna intäkter	0	0	0	0	0	0
Personalkostnader	-5 133	-5 803	-6 795	-10 821	-11 187	-11 559
Infördelade OH-kostnader	-3 732	-3 605	-4 565	-4 515	-4 677	-4 700
Övriga kostnader	-2 355	-2 944	-4 930	-9 516	-9 628	-9 766
Avskrivningar	-1 463	-1 681	-2 156	-8 779	-8 924	-8 445
Rörelseresultat	**-871**	**-670**	**-2 810**	**3 250**	**1 790**	**1 030**
Rörelsemarginal	*-3 %*	*-2 %*	*-7 %*	*7 %*	*4 %*	*2 %*
Finansiella kostnader	-27	-30	-290	-1 600	-1 440	-1 280
Resultat före bokslutsdispositioner	-898	-700	-3 100	1 650	350	-250
Vikt avfall (ton)	3 372	3 300	3 200	3 000	3 000	3 000
Förändring intäkter	7 %	5,4 %	3 %	-3 %	-3 %	-3 %

6.6 Fastigheter

Uppdrag

Fastighetsverksamhetens uppdrag finns angivet i ägardirektivet. I uppdraget ingår att bygga, äga och förvalta egna fastigheter samt att ansvara för budget gällande drift och investeringar. Uppdraget utförs via Borgholmshem AB. Borgholmshem ansvarar genom avtal för den dagliga driften och underhållet dessa lokaler. Övergripande gäller huvudmannens ansvar enligt gällande lagstiftning.

Målgrupper

Via Borgholmshem AB förvaltas totalt 15 500 m² fördelat på 38 lokaler. Vi hyr ut lokaler i Borgholm, Löttorp

och Runsten, först och främst till näringsliv men även till Regionen och Räddningstjänsten. Vakanser är per 2024-10-08 tre lokaler.

Vi utreder, projekterar, upphandlar och genomför ny-, till- och ombyggnadsprojekt i både egen regi och på entreprenad. Våra snickare och fastighetsskötare tar hand om planerat och löpande underhåll, skötsel, tillsyn och mindre projekt.

Ytterligare cirka 10 000 m² verksamhetslokaler finns inom de olika verksamhetsområdena, som inte förvaltas av Fastigheter.

Hyror regleras enligt index-klausul i hyresavtal.

Strategiska områden

Kommande försäljningar av näringsfastigheter kommer att kraftigt påverka resultatet för avdelningen. En strategi framåt borde inrikta sig på försäljning av kvarvarande näringsfastigheter till extern part alternativt till Borgholmshem. Det bestånd av näringsfastigheter som finns kvar efter tänkta försäljningar är ekonomiskt sårbart och är således inte nämnvärt ekonomiskt till gagn för bolaget.

I samband med detta bör en separat organisation förvalta de egna verksamhetsfastigheterna. En organisation som idag helt eller till stor del saknas för de cirka 10 000 m² lokaler som används av VA, Fjärrvärme, Återvinning och Avfall samt Elnät.

I denna organisation bör finnas möjligheter till sammanhållen projektledning och beställarkompetens som kan nyttjas av de olika avdelningarna. Detta möjliggör ett nära och smidigt samarbete som långsiktigt ger god lönsamhet och ekonomisk långsiktighet.

Utmaningar framåt

Att på ett långsiktigt och hållbart sätt möta behovet av smarta tekniska lösningar inom fastighetsförvaltning samt att ställa detta mot både ekonomisk och miljömässig nytta.

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Hyror	10 922	11 412	8 624	8 836	9 053	9 280
Övriga intäkter	1 134	72	0	0	0	0
Driftkostnader	-1 350	-2 060	-1 540	-1 588	-1 609	-1 698
Intäkter fastighetsförsäljning	364	20	0	0	0	0
Täckningsbidrag	**11 071**	**9 445**	**7 084**	**7 248**	**7 444**	**7 582**
Täckningsgrad	*98 %*	*83 %*	*82 %*	*82 %*	*82 %*	*82 %*
Interna intäkter	302	0	94	94	94	94
Personalkostnader	-1 238	-113	0	0	0	0
Infördelade OH-kostnader	-834	-584	-563	-554	-574	-577
Övriga kostnader	-4 272	-3 759	-2 820	-2 869	-2 934	-2 989
Fastighetsförsäljning	-16	0	0	0	0	0
Avskrivningar	-2 563	-2 973	-1 995	-2 019	-1 980	-1 960
Rörelseresultat	**2 467**	**2 016**	**1 800**	**1 900**	**2 050**	**2 150**
Rörelsemarginal	*20 %*	*18 %*	*21 %*	*22 %*	*23 %*	*23 %*
Finansiella kostnader	-446	-251	0	0	0	0
Resultat före bokslutsdispositioner	2 005	1 765	1 800	1 900	2 050	2 150
Indexreglering	10,9%	6,5%	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

7 Finansiell summering

Bolagen Borgholm Energi Elnät AB och Borgholm Energi AB har under ett flertal år haft en god finansiell utveckling. Under åren 2017–2023 har Borgholm Energis intjäningsförmåga blivit allt mer stabil, primärt beroende på att organisationen systematiskt har arbetat med att få bättre ekonomisk styrning och kontroll. Bolagens olika verksamhetsområden bidrar med kompletterande intäktsflöden då Elnät och Fjärrvärme genererar intäkter i början och i slutet av året medan Återvinning och Avfall och Vatten och Avlopp toppar i andra och tredje kvartalet. Fastigheter står för ett jämt intäktsflöde under året.

Koncernens prognostiserade investeringar är cirka 100 mkr för 2024 och kommer under 2025 att öka till 210 mkr. I investeringsbudgeten står verksamheten Vatten och Avlopp för de största investeringarna då de uppgår till 86 mkr för 2024 och 132 mkr 2025 för att bli i planperioden 2026 187 mkr, 2027 143 mkr och 2028 163 mkr. I och med införandet av fastighetsnära insamling kommer Återvinning och Avfall investera 68 mkr under 2025.

Att koncernens finansiella ställning är god är ett resultat av:

- En stabil marknadsposition.
- Ett väl utbyggt fjärrvärme- och vattenledningsnät med optimerad produktionskapacitet.
- Hög leveranssäkerhet och tillgänglighet för såväl värme, el och vatten.
- Säkerställd finansiell kontroll.
- Efterlevnad av intern kontroll.
- Stabilt kassaflöde.

Vi ser finansiella utmaningar i investeringstakten för 2025 och för planåren.

- Ränteantagandet är prognosen från KI-finans på befintliga lån för perioden och 3 procent i genomsnittsränta på nya lån.

7.1 Driftredovisning

Budget per verksamhet Borgholm Energi	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Bolagsledning	0	0	0	0	0	0
Återvinning och avfall	-898	-700	-3 100	1 650	350	-250
Vatten och avlopp	-6 633	-4 700	2 400	3 500	2 700	650
Fastighetsförvaltning	2 005	1 765	1 800	1 900	2 050	2 150
Bostäder	-573	-480				
Fjärrvärme	213	-800	1 000	1 100	1 200	2 200
Vindkraft	513		700	750	850	900
Projekt	1	-168	0	0	0	0
Balans och finans	5 371	0	0	0	0	0
SUMMA	**0**	**-5 084**	**2 800**	**8 900**	**7 150**	**5 650**

Budget per verksamhet Borgholm Energi Elnät	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Bolagsledning Elnät	0	0	0	0	0	0
Elnät	2 285	5 875	9 000	12 000	14 400	17 900
Balans och finans	-2 285	0	0	0	0	0
SUMMA	**0**	**5 875**	**9 000**	**12 000**	**14 400**	**17 900**

7.2 Investeringar

Investeringsplan koncern (tkr)	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Återvinning och avfall	4 050	68 050	5 000	1 950	2 050
Vattenproduktion och reningsverk	14 700	32 200	73 300	18 900	59 000
VA-ledningsnät	70 300	99 900	113 200	123 700	103 700
Fastighet	3 713	1 250	900	1 400	1 000
Fjärrvärme	2 500	2 500	1 500	10 500	22 500
Elnät	4 106	6 000	3 650	3 650	3 650
Övriga verksamheter	31	240	0	0	0
S:a investeringar	**99 400**	**210 140**	**197 550**	**160 100**	**191 900**

7.3 Resultaträkning

(tkr)	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Rörelsens intäkter m.m.						
Nettoomsättning	184 827	211 033	226 677	238 981	250 098	259 293
Aktiverat arbete för egen räkning	0	0	0	0	0	0
Övriga rörelseintäkter	19 800	15 909	13 635	22 922	23 481	24 104
	204 627	**226 942**	**240 312**	**261 903**	**273 579**	**283 397**
Rörelsens kostnader						
Råvaror och förnödenheter	-51 008	-69 921	-64 909	-53 029	-54 599	-56 207
Övriga externa kostnader	-64 142	-59 258	-54 921	-60 123	-61 636	-62 643
Personalkostnader	-41 535	-41 457	-45 066	-50 760	-52 470	-54 211
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och Immateriella anläggningstillgångar	-40 148	-41 941	-45 488	-54 523	-57 936	-59 187
Övriga rörelsekostnader	0	-13	0	0	0	0
	-196 833	**-212 590**	**-210 384**	**-218 435**	**-226 641**	**-232 249**
Rörelseresultat	**7 794**	**14 352**	**29 928**	**43 468**	**46 938**	**51 148**
Resultat från finansiella poster						
Resultat från andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	0	0	0	0	0	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	1 455	1 245	80	80	80	80
Räntekostnader och liknande resultatposter	-13 584	-14 804	-18 208	-22 648	-25 468	-27 678
	-12 129	**-13 560**	**-18 128**	**-22 568**	**-25 388**	**-27 598**
Resultat efter finansiella poster	**-4 335**	**792**	**11 800**	**20 900**	**21 550**	**23 550**
Bokslutsdispositioner	0	0	0	0	0	0
Resultat före skatt	**-4 335**	**792**	**11 800**	**20 900**	**21 550**	**23 550**
Skatt på årets resultat	1 112	0	0	0	0	0
Uppskjuten skatt	362	0	0	0	0	0
Årets resultat	**-2 862**	**792**	**11 800**	**20 900**	**21 550**	**23 550**

7.4 Balansbudget

(tkr)	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	5 027	5 068	5 068	5 068	5 068	5 068
Materiella anläggningstillgångar	835 108	857 684	1 022 336	1 165 363	1 267 527	1 400 240
Finansiella anläggningstillgångar	3 181	3 282	3 282	3 332	3 382	3 432
Summa anläggningstillgångar	**843 316**	**866 034**	**1 030 686**	**1 173 763**	**1 275 977**	**1 408 740**
Omsättningstillgångar						
Varulager m.m	6 548	7 500	7 100	7 100	7 100	7 100
Kortfristiga fordringar	76 050	92 541	100 085	108 950	119 380	106 316
Kassa och bank	5 445	5 494	5 544	5 594	5 644	5 694
Summa omsättningstillgångar	**88 043**	**105 535**	**112 729**	**121 644**	**132 124**	**119 110**
SUMMA TILLGÅNGAR	**931 359**	**971 569**	**1 143 415**	**1 295 407**	**1 408 101**	**1 527 850**
EGET KAPITAL OCH SKULDER						
Eget kapital						
Bundet eget kapital						
Aktiekapital	-3 199	-3 199	-3 199	-3 199	-3 199	-3 199
Annat kapital inklusive årets resultat	-154 641	-154 641	-155 433	-167 233	-188 133	-209 683
Periodens/årets resultat	0	-792	-11 800	-20 900	-21 550	-23 550
Summa eget kapital	**-157 840**	**-158 632**	**-170 432**	**-191 332**	**-212 882**	**-236 432**
Summa avsättningar	**-46 820**	**-47 196**	**-47 196**	**-47 196**	**-47 196**	**-47 196**
Långfristiga skulder						
Skulder till kreditinstitut	-407 800	-533 700	-678 700	-793 700	-868 700	-948 700
Övriga skulder	-159 797	-174 130	-188 463	-202 796	-217 129	-231 462
Summa långfristiga skulder	**-567 597**	**-707 830**	**-867 163**	**-996 496**	**-1 085 829**	**-1 180 162**
Summa kortfristiga skulder	**-159 102**	**-57 911**	**-58 623**	**-60 382**	**-62 194**	**-64 059**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	**-931 359**	**-971 569**	**-1 143 415**	**-1 295 406**	**-1 408 101**	**-1 527 850**
Belåningsgrad %	**61%**	**62%**	**66%**	**68%**	**68%**	**67%**
Soliditet %	**17%**	**17%**	**15%**	**15%**	**15%**	**16%**
Finansieringsbehov (mkr)	**511**	**534**	**679**	**794**	**869**	**949**

7.5 Likviditet

	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Resultat efter finansiella poster	7 794	14 352	29 928	43 468	46 938	51 148
Justering för ej likviditetspåverkande poster	39 864	41 941	45 488	54 523	57 936	59 187
Erhållen ränta	1 455	1 245	80	80	80	80
Erlagd ränta	-13 584	-14 804	-18 208	-22 648	-25 468	-27 678
Betald inkomstskatt	-3 631	0	0	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**31 898**	**42 733**	**57 288**	**75 423**	**79 486**	**82 737**
Förändring av varulager och pågående arbete	-1 418	400	0	0	0	7 100
Förändring av kundfordringar	-7 517	-2 000	1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Förändring av kortfristiga fordringar	-15 370	-5 544	-9 865	-9 430	14 064	1 000
Förändring av leverantörsskulder	3 924	588	605	623	642	0
Förändring av kortfristiga skulder	2 461	26 001	8 762	9 584	-15 443	14 713
Medel från den löpande verksamheten	**13 978**	**62 178**	**57 791**	**75 200**	**77 749**	**104 550**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-201	0	0	0	0	0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-139 400	-99 400	-210 140	-197 550	-160 100	-191 900
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	22 572	17 607	0	0	0	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0	0
Förändring av pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	26 973	-10 517	0	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0	0
Försäljning av andra långfristiga fordringar	209	0	0	0	0	0
Medel från investeringsverksamheten	**-89 847**	**-92 310**	**-210 140**	**-197 550**	**-160 100**	**-191 900**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Periodiserade inbetalningar från anslutningsavgifter	15 918	7 681	12 400	12 400	12 400	12 400
Nyupptagna lån	60 000	30 000	145 000	115 000	75 000	80 000
Ökning/minskning av skulder för finanisell leasing	0	0	0	0	0	0
Utbetald utdelning	0	0	0	0	0	0
Amortering av skuld	0	-7 500	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Ökning av övrig skuld	0	0	0			
Medel från finansieringsverksamheten	**75 918**	**30 181**	**152 400**	**122 400**	**82 400**	**87 400**
Årets kassaflöde	**49**	**49**	**51**	**50**	**49**	**50**
Likvida medel vid årets början	5 396	5 445	5 494	5 544	5 594	5 644
LIKVIDA MEDEL VID PERIODENS SLUT	**5 445**	**5 494**	**5 544**	**5 594**	**5 644**	**5 694**

Behållningen på koncerntoppkontot för Borgholm Energi och Borgholm Energi Elnät AB redovisas under kortfristiga fordringar. Prognosen är att likviditeten för samtliga år inte understiger 10 mkr.

§ 100

Diarienummer 2024/22 792 SN

Årsplan med budget 2025 samt plan 2026–2028

Beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna socialnämndens årsplan 2025 och plan för åren 2026–2028 med tillägget att se över formuleringen av mätetalet gällande inkontinensskydd.

Ärendebeskrivning

Årsplan med budget 2025 och plan 2026–2028 beslutades av kommunfullmäktige i november. Enligt beslutad styrmodell ska sedan respektive nämnd ta fram en verksamhetsplan som ska innehålla internbudget, verksamhetsinvesteringar och intern kontroll.

Av årsplanen framgår
- Budgetramen 388 700 tkr som fördelats ut per socialförvaltningens verksamheter, Internbudget.

- Nämndens mål, nyckeltal och målvärden.

- Systematisk kvalitetssäkring.

- Intern styrning och kontroll.

Beslutsunderlag

Årsplan med budget 2025 samt plan 2026–2028

Dagens sammanträde

Veronica Grandin, ekonom redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redogörelsen.

Beslutet skickas till

Ekonomi

§ 98

Diarienummer 2024/22 792 SN

Årsplan med budget 2025 samt plan 2026–2028

Beslut

Socialnämndens arbetsutskott föreslår socialnämnden besluta

att godkänna socialnämndens årsplan 2025 och plan för åren 2026–2028.

Ärendebeskrivning

Årsplan med budget 2024 och plan 2025–2027 beslutades av kommunfullmäktige i november. Enligt beslutad styrmodell ska sedan respektive nämnd ta fram en verksamhetsplan som ska innehålla internbudget, verksamhetsinvesteringar och intern kontroll.

Av årsplanen framgår
- Budgetramen 388 700 tkr som fördelats ut per socialförvaltningens verksamheter, Internbudget.

- Nämndens mål, nyckeltal och målvärden.

- Systematisk kvalitetssäkring.

- Intern styrning och kontroll.

Beslutsunderlag

Årsplan med budget 2025 samt plan 2026–2028

Dagens sammanträde

My Nilsson, ekonom redogör för Årsplan med budget för 2025 med plan för år 2026–2028.

Ordförande tackar för en bra redogörelse.

Beslutet skickas till

Socialnämnden

Borgholms kommun

Socialnämnd

Årsplan med budget 2025 samt plan 2026-2028

2025

SN: 2024-10-30

Innehållsförteckning

1 Kommunens verksamheter 3

1.1 Socialnämnden i korthet 3

1.2 Socialnämndens förändringar mellan åren 3

1.3 Verksamhet....4

1.4 Resursfördelning....5

1.5 Budget 6

1.6 Verksamhetsinvesteringar 6

1.7 Styrmodell....7

1.8 Socialnämndens tankar om framtiden 13

1.9 Systematisk kvalitetssäkring....14

1.10 Intern styrning och kontroll....16

1 Kommunens verksamheter

1.1 Socialnämnden i korthet

Socialnämnden ansvarar för omsorg om äldre och funktionsnedsatta, socialpsykiatrisk verksamhet, kommunal hälso- och sjukvård, individ- och familjeomsorg, arbetsmarknadsenhet, budget- och skuldrådgivning ryms inom socialnämndens verksamhetsområde. Att ge stöd, vård och omsorg med god kvalitet för de medborgare som behöver detta i sin vardag ses som nämndens huvuduppdrag.

Budgetram 2024	387 185 tkr
Budgetram 2025	388 700 tkr
Ordförande	Joel Schäfer (S)
Förvaltningschef	Anna Hasselbom Trofast

1.2 Socialnämndens förändringar mellan åren

Prioriteringar socialnämnd: Inför budget 2025 prioriterades 11 562 tkr jämfört med teknisk ram.

De prioriteringar som kvarstår under 2025 samt planåren sedan föregående år är arbetsskor, fritidsbank och kompetensutveckling. Effektivisering hyreshöjning inom särskilt boende kvarstår, men har ökats inför 2025 på grund utav att den årliga hyresjusteringen har varit eftersatt men genomgår nu korrigeringar för att beräknas täckas in i och ingå i den tekniska ramen från och med 2027. Ny effektivisering för 2025 är försäljning av barnboendeplats till andra kommuner.

Nya beslutade prioriteringar är personal och drift barnboende LLS, hyreskostnad Vård och omsorgsboendet Tullgatan 40, omställning nära vård och ökade prioriterade IT-kostnader.

Barnkorttidsverksamheten och barnboende LSS inryms i nya, gemensamma lokaler, vilket innebär att verksamheten kan sälja plats till andra kommuner, och därmed självfinansiera ökade personalkostnader i samband med uppstart av barnboende.

Under 2024 invigdes det nya vård- och omsorgsboendet på Tullgatan 40. Verksamheten är i behov av prioritering under de två kommande åren för att kunna anpassa till teknisk ram då den ökade hyreskostnaden inte täcks upp av ökade hyresintäkter.

I omställning nära vård ingår främst digitala satsningar inom vård och omsorg för att möta det ökade behovet och klara kompetensförsörjningen framåt.

IT-kostnaderna beräknas öka under 2025 för kommunens samtliga nämnder, vilket prioriteras för åren 2025 och 2026. Därefter ingår kostnadsökningen i den tekniska ramen.

	2025	2026	2027	2028
Socialnämnden	**11 562**	**11 854**	**5 200**	**5 200**
Årlig justering av hyror för omsorgstagare inom särskilt boende	-700	-700		
Arbetsskor	900	900	900	900
Fritidsbank	500	500	500	500
Kompetensutveckling	2 500	2 500	2 500	2 500
Personal och drift barnboende LSS	3 300	3 300	3 300	3 300
Sälja barnboendeplats till annan kommun	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
Hyreskostnad Vård och omsorgsboende Tullgatan 40	6 300	6 700		
Omställning nära vård	1 300	1 300	1 300	1 300
Ökade prioriterade IT kostnader	762	654		

1.3 Verksamhet

1.3.1 Äldreomsorg

Äldreomsorgen i Borgholms kommun omfattar service- och omsorgsinsatser i den egna bostaden eller på kommunens vård- och omsorgsboenden. Kommunens äldreomsorg arbetar för att i dialog med den enskilde skapa trygghet, meningsfullhet och så långt det är möjligt bibehållen självständighet. Kommunens hemtjänst utför biståndsbedömda insatser enligt Socialtjänstlagen. Insatserna är individuellt behovsprövade. Hemtjänsten beräknas öka successivt då andelen medborgare med behov av kommunala insatser ökar.

1.3.2 Hälso- och sjukvård

Inom hälso- och sjukvårdsverksamheten finns följande verksamheter: hemsjukvård, hemrehabilitering samt hjälpmedelsverksamhet. Sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster arbetar utifrån eget yrkesansvar. Inom hemsjukvården arbetar sjuksköterskorna med avancerad sjukvård i hemmet i samverkan med Hälsocentralen. Kommunrehabilitering är en av många viktiga aktiviteter för att öka, bevara och träna upp den enskildes färdigheter och förutsättningar för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Tillsynen av den kommunala hälso- och sjukvården utförs av medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig rehabilitering (MAR).

1.3.3 Omsorg om funktionsnedsatta

Omsorg om funktionsnedsatta, OFN, handlägger och verkställer ärenden enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta, LSS samt socialpsykiatri enligt socialtjänstlagen. OFN ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Målet ska vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra. Verksamheten innefattar bland annat gruppbostäder, servicebostäder, daglig verksamhet/sysselsättning, personlig assistans, korttidsboende, avlösarservice, ledsagarservice, kontaktpersoner samt boendestöd.

1.3.4 Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen, IFO, består av fyra enheter, Barn och familj, Stöd och insatser, Myndighetsenheten och Arbetsmarknad och vuxenenheten. Enheterna myndighetsutövar, utreder och verkställer insatser, inom barn- och familj, skadligt bruk och beroende, vård och omsorg, ekonomiskt bistånd samt arbetar med integration och arbetsmarknadsåtgärder.

Barn och familjeenheten utreder alltid ärenden som gäller barn som befaras fara illa och ger råd och stöd till barn, ungdomar och deras familjer.

Stöd och insatsenheten gör bland annat utredningar inom familjehem, familjerätt, faderskap, och adoption samt verkställer beslut om exempelvis familjebehandling. Inom Stöd och insatsenheten ingår också förebyggande teamet. Myndighetsenheten utreder behov av hemtjänstinsatser, särskilt boende, boendestöd, sysselsättning och LSS-insatser.

Arbetsmarknadsenheten är kommunens resurs för människor som står utan egen försörjning och utanför arbetsmarknaden. Verksamheten hjälper till med coachning, arbetsträning, vägledning, studiebesök med mera. Inom verksamheten finns insatsen Pontibus för personer som har behov av samordnade insatser mellan Region, Försäkringskassa, Arbetsförmedling och kommun. Verksamheten ansvarar även för sociala bostadskontrakt, Återbruket och Fritidsbanken.

1.4 Resursfördelning

1.4.1 Hemtjänst

Resursfördelning är viktigt för förmågan att använda medlen effektivt och med begränsade resurser klara av behov samt nå uttalade mål. Syftet med resursfördelning är att använda de kommunala resurserna i budgetarbetet där de mest behövs genom att fördela pengar och därmed också personal utifrån behoven. Alla brukare i Borgholms kommun ska få biståndsbeslut som utgår ifrån behovet vilket också ska styra verksamheten. Modellen ska kompensera de områden som har ett högre behov eller längre restider för att säkerställa en korrekt fördelning av resurser utifrån olika förutsättningarna som finns för varje område.

Utvärdering sker genom analys av produktiviteten som innebär hur stor del av den personaltid som är tillgänglig för hemtjänstuppdrag som utförs åt brukarna.

I Borgholms kommun finns sex olika områden där skillnaden mellan områderna är restiden då det är olika avstånd.

1.4.2 Bostad med särskild service LSS

Resursfördelning inom bostad med särskild service används för att fördela resurser efter omsorgstagarnas behov. I den insatsmätning som görs för varje omsorgstagare utgår mätningen från omsorgstagarens behov, vilket också ska styra verksamheten. Modellen kompenserar de bostäderna som har omsorgstagare med högre behov samt minskar resurser till de bostäder där omsorgstagare har lägre behov.

Syftet med resursfördelning är att använda de kommunala resurserna där de mest behövs genom att fördela pengar och därmed också personal utifrån behovet.

1.5 Budget

Budget för socialnämnden presenteras i tabellen nedan. I budgeten ingår nämndens tekniska ram samt politiska prioriteringar. Den tekniska ramen baseras på prislappar för äldreomsorg, intäktslappar för LSS, Individ- och familjeomsorg och vuxenutbildning inklusive SFI. Ramen är uppräknad med index för prisökning och löneökning samt baseras på nuvarande investeringsplan. De politiska prioriteringar som ingår redovisas i tabellen under rubriken 1.2 Socialnämndens förändringar mellan åren.

Antagandena som är gjorda inför budget 2025 är:

- Baserat på att det för närvarande inte finns någon kö till kommunens särskilda boenden, samt att verksamheten inte ser ett akut behov inom de första månaderna under 2025, kommer öppning av sista enheten G/H på Tullgatan ske först när vårdbehovet uppstår. När underlag finns för att öppna sista enheten kommer en omfördelning av medel inom befintlig ram att ske.
- Efter en ökad trend av hemtjänsttimmar de senaste åren har dessa nu stagnerat och börjat visa på en nedåtgående trend. I budgeten för hemtjänsttimmarna är antagandet att denna trend beräknas fortsätta samt att sjunka något inför 2025. Effektiviseringar inom ordinärt boende kommer att fortgå under 2025.
- Effektiviseringar inom resterande verksamheter kommer också att fortgå under 2025.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
7 Socialnämnd	**388 023**	**388 700**	**413 589**	**432 030**	**455 383**
70 Centralt	24 999	28 639	30 208	29 756	29 948
72 Hälso- och sjukvård	34 105	33 501	37 631	40 944	43 975
73 Särskilt boende	115 811	108 140	113 671	116 486	124 552
74 Ordinärt boende	95 477	104 782	112 295	121 492	129 907
75 Omsorgen om funktionsn.	58 748	56 068	58 948	60 610	62 300
76 Individ- och familjeoms	40 764	41 001	43 117	44 559	45 999
77 Arbetsmarknadsenhet	18 120	16 569	17 719	18 183	18 702
79 Projekt SN					

1.6 Verksamhetsinvesteringar

Socialnämnd	**Budget 2025**
Inventarier - Vård och omsorg	100 000
Inventarier - Omsorgen om funktionsn.	400 000
Summa	**500 000**

1.7 Styrmodell

En styrmodell beskriver hur kommunen och dess verksamheter leds och styrs. Syftet med en styrmodell är att ange den politiska viljeinriktningen, att skattepengarna hanteras på bästa tänkbara sätt, att visionen och målen uppnås samt att god ekonomisk hushållning säkerställs. Det ska finnas ett samband mellan de resurser som används, den verksamhet som bedrivs och de resultat som önskas uppnås.

Styrmodellens syfte är att bidra till att skapa en helhetsbild och en röd tråd från visionen *"Med gemensamma krafter utvecklar vi hela Borgholms kommun till något som vi är stolta över. Nu och för framtiden."* till det dagliga arbetet i verksamheterna. Organisationer styrs inte bara av modeller och dokument utan påverkas även av organisationskultur, värderingar och attityder. För att styrmodellen ska få önskad effekt är det viktigt att kommunens gemensamma kärnvärden; *välkomnande, utvecklande och tillsammans* genomsyrar verksamheterna.

Ett arbete har pågått med att besluta nya mål som utgår i från Agenda 2030. Kommunfullmäktigemål kompletteras med mätetal och aktiviteter. Respektive nämnd följer upp och redovisar hur de arbetar för att uppfylla av kommunfullmäktige uppsatta mål. I de mätetal där målvärdet utgår ifrån föregående års utfall, kan målvärde för budgetåret saknas, då senaste mätningen inte är utförd när årsplan med budget beslutas.

1.7.1 3 God Hälsa och välbefinnande

God hälsa och välbefinnande är en grundläggande förutsättning för alla medborgare. Genom ett väl utvecklat förebyggande och främjande hälsoarbete för alla åldrar skapar Borgholms kommun förutsättningar för våra medborgare att bidra till såväl sin egen som samhällets utveckling.

Detta gör vi genom att:
- skapa förutsättningar för ett aktivt liv, för alla åldrar, med utbud av kultur, fritid och sport.
- Vi ska ha förebyggande och främjande hälsoarbete för alla åldrar i ett så tidigt skede som möjligt.
- alla ska känna sig trygga och må bra.
- fortsätta utveckla nära vård för alla.
- våra barn och äldre erbjuds berikande och näringsriktig kost.
- bli bättre på att kommunicera det vi redan är bra på.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.
Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	Kolada	År	80
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	Kolada	År	95
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	Kolada	År	68
Andel vuxna biståndsmottagare av befolkningen (%)	Egen/verksamhetssystem	År	44 %
Antalet förebyggande besök innan beslut (FBIB) inom hälso- och sjukvården ska öka jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	År	
Personalen pratar så brukaren förstår, andel (%) ska öka jämfört med föregående mätning	Egen/verksamhetssystem	År	70 %
All personal förstår brukaren, andel (%) ska öka jämfört med föregående mätning	Egen/verksamhetssystem	År	75 %
Dokumenterat antal läkemedelsgenomgångar ska öka jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	5
Dokumenterad andel (%) brytpunktssamtal ska öka jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	75 %

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Implementering av trygg hemgång **Önskad effekt**	2025-01-01	2025-11-30

1.7.24 God utbildning för alla

God utbildning – i förskola, grundskola, gymnasium och högre utbildning samt alla människors lika möjlighet till livslångt lärande - är en förutsättning för att möta människors behov under hela livet. Genom ett brett utbud av utbildningsinsatser stärker Borgholms kommun deltagandet i såväl arbetsliv som samhällsliv och gör det möjligt för var och en av att bidra till ett hållbart samhälle.

Detta gör vi genom att:
- erbjuda likvärdig utbildning med hög kvalitet som välkomnar alla, där alla ges goda förutsättningar efter var och ens förmåga.
- alla anställda ges möjlighet till kvalitativ utveckling och lärande.

- erbjuda ett brett utbud av arbetsmarknadsinsatser och yrkesutbildningar för att öka självförsörjningsgraden.
- erbjuda kultur- och biblioteksverksamhet som bidrar till det livslånga lärandet för alla

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Andel stödassistenter ska öka jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	60 %
Andel utbildade undersköterskor ska vara 75%	Egen/verksamhetssystem	Tertial	75 %
Antal HSL-delegerade timmar inom vård och omsorgsboende ska öka jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	
Andel (%) utförda HSL-timmar i relation till hemtjänsttimmar ska öka jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Översyn titulatur och kompetenskrav **Önskad effekt** Bli en attraktivare arbetsgivare och erbjuda möjlighet till utveckling.	2025-01-01	2025-11-30
Implementera HSL-delegerade uppdrag på vård- och omsorgsboenden **Önskad effekt** Ökad kompetens hos utbildad personal samt ökad status för yrket	2025-01-01	2025-05-31
Genomlysning av arbetsmarknad- och vuxenenheten **Önskad effekt** Syftet är att få en effektiv organisation med rättssäker handläggning som uppfyller kraven för god kvalitet.	2024-09-25	2024-11-30

1.7.3 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela samhället. Genom att Borgholms kommun skapar goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt främjar anständiga arbetsvillkor gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som inkluderar hela samhället.

Detta gör vi genom att:
- föra en aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till etablering av företag och byggande av bostäder.
-erbjuda en tillgänglig, snabb och kundfokuserad service och myndighetsutövning som möter

våra företags och medborgares behov.
- fortsatt digitalisering och automatisering såväl internt som externt för utveckling och säkerställande av välfärdstjänster
- vara en tillitsfull organisation där innovation och mod uppmuntras.
- skapa en inkluderande, attraktiv arbetsplats genom att erbjuda god arbetsmiljö och vara öppna för kreativitet.
- erbjuda önskad tjänstgöringsgrad i våra verksamheter.
- medarbetare erbjuds möjlighet att utvecklas kontinuerligt.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Kostnad funktionsnedsättning LSS daglig verksamhet, kr/brukare	Kolada	År	243 412
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	Kolada	År	0
Total sjukfrånvaro ska sänkas med 1,0 procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	Kolada	År	0
Korttidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	
Andelen långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	År	
Friskindex för alla kommunanställda	Egen/verksamhetssystem	Tertial	70
Svarsfrekvensen på Populummätningen ska vara 80%	Egen/verksamhetssystem	År	80 %

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Skapa förutsättningar för att alla ska svara på populummätningen **Önskad effekt** Att fler deltar i populummätningen.	2025-01-01	2025-11-30

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Kompetenskrav och titulatur **Önskad effekt** Få en tydlig bild av vilken kompetens som finns och saknas i verksamheten	2025-01-01	2025-09-30
Ta fram tydliga och definierade lönekriterier för OFN **Önskad effekt** Kända och konkreta lönekriterier som går att utvärdera, för att minska godtycke, kunna mäta sin arbetsinsats på samma sätt utifrån samma definition osv. Lätt för medarbetare att förstå kopplingen mellan prestation och lön.	2025-02-01	2025-11-30

1.7.4 12 Hållbar konsumtion och produktion

Hållbar konsumtion innebär inte bara miljöfördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar. Genom att kommunen verkar för omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor bidrar vi till att minska vår negativa påverkan på klimat, miljö och människors hälsa.

Detta gör vi genom att:
- ha hållbarhet i fokus för våra verksamheter.
- nyttja våra resurser på ett effektivt och hållbart sätt.
- hantera våra vattenresurser hållbart och miljöfrämjande.
- ha hållbarhet i fokus i våra upphandlingar.
- vara en förebild och verka för att hela kommunen ska vara hållbar.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Andel fossilfria bilar ska öka i verksamheten	Egen/verksamhetssystem	Tertial	66 %
Minska kassering av rullatorer jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	
Kostnaden för inkontinensskydd ska minska jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Ökad samverkan mellan vuxenheten, boendestöd och myndighet **Önskad effekt** Rätt enhet jobbar med rätt insats. Öka kompetensen och använda den på rätt sätt.	2025-01-01	2025-09-30

1.8 Socialnämndens tankar om framtiden

Socialnämnden har utarbetat en vård och omsorgsplan för perioden 2025 – 2029. Vård och omsorgsplanen är ett instrument för att styra, förändra och förbättra Borgholms kommuns vård och omsorgstjänster.

En förväntad ökad efterfrågan på vård och omsorgstjänster kopplat till kommunens begränsade resurser är den största utmaningen. Medarbetare - och kompetensförsörjningen måste prioriteras. Att skapa arbetsmiljöer/arbetsvillkor som får våra medarbetare att vilja stanna kvar samt att nya medarbetare söker sig till verksamheten. Att motivera medarbetare till att jobba över gränserna, på andra enheter så resurserna används effektivt. Rekrytering, budget i balans samt minska frånvaron är stora utmaningar framöver.

Fast omsorgskontakt i hemtjänsten är reglerad i socialtjänstlagen. Alla som har insatser från hemtjänsten ska erbjudas en fast omsorgskontakt, Från och med den 1 juli 2023 får endast den som har ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska utses till fast omsorgskontakt vilket är en stor utmaning för verksamheten. Hemtjänsten behöver organisera sig på nya sätt och att en differentiering, uppdelning, av arbetsuppgifter där omvårdnadsuppgifter utförs av undersköterskor och service- och sociala insatser utförs av annan personal. En ökad specialisering och professionalisering kan stärka hemtjänstens kompetensförsörjning och insatsernas tekniska kvalitet, det är dock viktigt att undvika minskad helhetssyn, sämre bemötande och sämre arbetsmiljö. Bristande kunskaper i svenska språket hos personal i äldreomsorgen har uppmärksammats såväl i tillsyn som av statliga utredningar. Regeringen utreder problemet och kommer under 2024 ta fram förslag på hur krav på kunskaper i svenska språket för personal i äldreomsorgen kan regleras. Det huvudsakliga syftet med att ställa krav på språkkunskaper är att stärka patientsäkerheten inom vård och omsorg av äldre. Arbetsterapeuter och fysioterapeuter kommer att möta fler komplexa multisjuka personer med funktionsnedsättningar i hemmen. Det ställer krav på god bemanning för att säkerställa en hög kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Det finns även behov av att utveckla nya arbetssätt, både yrkesmässigt och logistiskt för att kunna möta upp framtidens vårdbehov.

En särskild fråga för Borgholms kommun är det växande antalet personer över 80 år. Kommunen har redan i dag Sveriges äldsta befolkning. I prognosen, som grundar sig på underlag från SCB, kommer antalet i denna grupp öka med 239 personer från 2025 till 2028. Fortsätter trenden att yngre pensionärer flyttar till Öland kommer Borgholms kommuns befolkning åldras snabbare och resultera i en ökad efterfrågan på omsorgstjänster. Det råder en stor osäkerhet på hur hemtjänsttimmarna kommer att öka de närmsta åren. Redan i dag är hälften av kommunens totala budget till socialnämnden där äldreomsorgen är den absolut största budgetposten. Skatteutjämningssystemet mellan landets kommuner och regioner kommer ge Borgholm ett betydande ytterligare tillskott, driven av åldersstrukturen och på nya riktade bidrag. För Borgholms del medför detta ett stort beroende av hur den nationella skattepolitiken utformas och att systemet är stabilt över tid. Huvudfinansieringen av vår äldreomsorg kommer även fortsättningsvis ske via kommunalskatten.

Vi måste inse att kommunens resurser är begränsade. Den förväntade ökade efterfrågan på omsorgstjänster måste lösas i en kombination av insatser till exempel genom att öka andelen undersköterskor och sjuksköterskor samt att medarbetare får kompetensutveckling, inte minst inom demensvård och e-hälsa. Dessutom bör ”Borgholmsmodellen”, hemsjukhuset, utvecklas ytterligare tillsammans med Region Kalmar, detta i avsikt att föra kvalificerad vård närmare omsorgstagarna och riktad till fler grupper än de äldre.

Personal- och kompetensförsörjningen och därmed personalpolitiken måste ha hög prioritet. Kommunen har nyligen erbjudit samtliga anställa inom vård och omsorg heltidstjänster. Vidare pågår ett projekt med minskat arbetstidsmått. Dessa insatser syftar till att göra arbetet inom vården attraktivare.

Ett äldreboende på Tullgatan har ersatt de nedslitna och omoderna särskilda boendena Sol-

dalen, Strömgården och Ekbacka avdelning 5/6. Renovering av Ekbacka 5/6 kommer etappvis med 18 platser kommer att genomföras under de närmaste åren. Mer än hälften av kommunens totala platser i särskilt boende kommer vara inriktade mot demensboende. De särskilda boendenas målgrupp är omsorgstagare med omfattande vårdbehov. Detta kommer dock inte lösa vårt totala behov av god omsorg.

Basarbetet för ett tryggt boende för våra äldre måste i framtiden ske i hemmet. Med hjälp av kompetenta medarbetare, välfärdsteknik och ytterligare fördjupning av samverkan med regionens sjukvård ska en god vårdkvalitet kunna ske i det ordinarie boendet. Det finns också en grad av egenansvar och det är att själv överväga om den boendeform man har idag passar i ett åldrande. För att äldre ska kunna och vilja byta boende krävs att kommunen aktivt planerar för bostäder för äldre i attraktiva lägen. Det kan gälla både hyres- och bostadsrätter, seniorboende, kooperativt boende med mera. I kommunens samhällsplanering är det en självklar uppgift att tillsammans med andra marknadsaktörer hitta lämpliga projekt för äldres boende.

Vård och omsorgsplanen 2025–2029 är viktig för att ge styrning och mål med konkreta aktiviteter och uppdrag för Borgholms kommuns framtida vård och omsorg. Vård och omsorgsplanen ska även lyfta blicken bortom planeringsperioden för att skapa en beredskap inför en samhällsutveckling i ett längre perspektiv.

Antal platser till såväl kommunens korttidsboende som LSS boenden bedöms vara fortsatt kritiskt och behöver planeras i god tid och samverkas med andra kommuner. Inom den Dagliga verksamheten ses ett ökat behov där samlokaliseringen till Ekbacka skapar synergier för verksamheten med ökad tillgänglighet och närvaro.

Det viktiga inom individ- och familjeomsorgen är ett ökat fokus på barn och unga vad gäller Nära Vård och nya socialtjänstlagen. Det är ännu i sin linda och verksamheten ser en stor utmaning i samverkan med framför allt psykiatrin både vad gäller barn och vuxna. Antal externa placeringar inom IFO varierar mellan åren men det verksamheten sett det senaste året är att kriminaliteten förändrats. De ungdomar som lockas in i drogmissbruk kan snabbt få skulder som leder till hot och det förekommer våld tidigare och i större utsträckning än tidigare vilket leder till att vissa ungdomar behöver placeras på annan ort under en period. De möjligheter som verksamheten ser är god tillgång till familjebehandlare vilket innebär att verksamheten har både resurser och kompetens att arbeta effektivt med hemmaplanslösningar.

Arbetsmarknadsenheten kommer att fortsätta att utvecklas utifrån de förutsättningar som ges både löpande och i projektform. Med satsningen på Återbruk och Fritidsbank öppnas nya möjligheter till såväl sysselsättning som miljömässiga fördelar i att återanvända det som har slängts. Vidare bedöms arbetsmarknads och vuxenenheten vara en fortsatt viktig aktör i att fylla de behov som inte kan tillhandahållas effektivt av kommunens stödfunktioner eller externa aktörer.

1.9 Systematisk kvalitetssäkring

Genom ledningssystemet ska ledningen styra och förbättra verksamhetens alla delar för att kunna ge en god kvalitet i enlighet med de lagar och regler som gäller för verksamheten. De insatser och aktiviteter som utförs i verksamheten ska styras genom ledningssystemet så att rätt saker görs vid rätt tillfälle och på rätt sätt för dem som verksamheten är till för.

Med stöd av ledningssystemet ska verksamheten planera, leda, kontrollera, följa upp och utvärdera arbetet samt förbättra kvalitén. Samtliga medarbetare ska bidra och vara en del av kvalitetssäkringen.

Socialförvaltningens ledningssystem för att systematiskt utveckla och säkerställa kvaliteten består bl.a. av:

- Rutiner och riktlinjer.
- Avvikelser, klagomål, lex Sarah och lex Maria.
- Patienssäkerhetsberättelsen inkl. kvalitetsberättelsen.
- Kvalitetsrapport en gång per år.
- Egenkontroller via journalgranskning och loggar.
- Riskanalyser.

Erfarenheterna från ovannämnda aktiviteter ska ligga till grund för förbättringar av ledningssystemet samt vid behov för åtgärder i verksamheten. Samtliga delar går in i varandra och är en del av det ständigt pågående systematiska förbättringsarbetet.

De aktiviteter som utförs är en intern granskning och kontroll av att förvaltningen lever upp till de lagar och regler som styr verksamheten.

Risker beslutade av socialnämnden

Socialnämnden har beslutat om fem risker som verksamheten ska utgå ifrån vid egenkontroll samt vid riskanalys och bedömning.

De fem framtagna riskerna kan sammanfattas enligt nedan:

1	Risk finns för att barnrättsperspektivet inte beaktas/beskrivs i beslut där barn kan påverkas.
2	Risk finns för att mål i uppdrag för insatser inte är mätbara och därmed heller inte uppföljningsbara.
3	Risk finns för att dokumentationen är bristfällig och därmed går det inte att följa den röda tråden.
4	Risk finns för att missförhållanden, eller risk för missförhållanden, inte rapporteras vilket kan drabba den enskilde om brister i verksamheten inte uppmärksammas.
5	Risk finns för att det kan leda till brister i vård och omsorg för enskilda då det ibland saknas kopplingar mellan olika digitala verksamhetssystem.

Egenkontroll – en form av granskning av arbetet

En egenkontroll är kopplad till varje framtagen risk. Respektive chef ansvarar för att dokumentera och utföra åtgärder om det vid kontrollen uppmärksammas utvecklingsbehov i verksamhetens processer och/eller rutiner.

I dagsläget består egenkontrollen av journalgranskning, avvikelseanalys och hygienrutiner två gånger per år. En enhet granskar läkemedelshanteringen. Journalerna väljs ut slumpmässigt och varje enhet (chef och medarbetare) granskar journaler utifrån en framtagen checklista. Syftet är att lära av varandra samt att synliggöra övergripande mönster och förbättringsbehov.

I samband med journalgranskningen görs en loggkontroll om medarbetare har behörighet att gå in de journaler som granskats.

Riskanalys – ett förebyggande arbete

I syfte att förebygga negativa händelser och missförhållanden ska varje enhet årligen skatta de risker som är aktuella. Som stöd för skattningen finns en matris och en analys samt bedömning ska göras om framtagna risker skulle kunna inträffa på enheten och hur det i så fall skulle kunna påverka kvaliteten på ett negativt sätt. Genom matrisen ges ett riskvärde som vägledning för vidare hantering. Visar det sig att det krävs en planering för att eliminera eller reducera risken ska aktiviteter och åtgärder sättas in.

Verksamhetscheferna sammanfattar enheternas resultat och socialchefen summerar sedan arbetet för hela förvaltningen. Genom detta arbete påvisas status och mått på kvaliteteten. Vidare synliggörs mönster, risker och behov från enhetsnivå till en övergripande nivå där en bedömning görs om insatser behöver ske för flera enheter.

1.10 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är ett stöd för att säkerställa att kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det handlar om att arbete med uppsatta mål görs på det sätt som är tänkt för att minimera risken att kommunen skadas av oönskade händelser. Exempelvis genom att:

- Arbetet sker mot uppsatta mål
- Säkerställa att lagar, bestämmelser och överenskommelser efterlevs
- Minimera risker, säkra system och rutiner
- Säkra att resurser används i enighet med tagna beslut
- Skydda politiker och personal från oberättigade misstankar
- Bevaka att fastställda styrdokument följs

Område	Process	Risk	Riskvärde	Granskning
Kompetensförsörjning	Kompetensförsörjning	**Risk att kommunen inte kan bemanna sina kärnverksamheter**	**Sannolikhet** 3. Trolig **Konsekvens** 4. Allvarlig	Omvärldsbevakning inför kommande bristkompetenser och göra en kompetensinventering.
				Analys av avslutningssamtal.
		Risk att det inte finns en successionsplan när kompetens går förlorad	**Sannolikhet** 3. Trolig **Konsekvens** 3. Kännbar	Se över interna rutiner för att säkerställa att samtliga finns.
Krishantering	Förebyggande krishantering	**Risk att förebyggande krishantering inte är ändamålsenligt**	**Sannolikhet** 3. Trolig **Konsekvens** 4. Allvarlig	Kontrollera att ansvariga chefer känner sig tillräckligt förberedda inför möjliga kriser.
IT	IT-säkerhet	**Risk att kommunen utsätts för cyberattack / skadlig kod**	**Sannolikhet** 2. Möjlig **Konsekvens** 4. Allvarlig	Se över verktyg samt statistik över trafik och aktiviteter i nätverk och på datorer.

§ 178

Diarienummer 2024/2 BN

Årsplan med budget

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

- att godkänna miljö- och byggnadsnämndens Årsplan med budget 2025 samt plan 2026–2028.

Ärendebeskrivning

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för myndighetsutövning avseende Plan- och bygglagen, Miljöbalken, Livsmedelslagen och Alkohollagen. Nämnden svarar för tillsyn och kontroll av omkring 1 200 verksamheter inom kommunen, däribland många kommunala verksamheter.

Inför budget 2025 görs prioriteringar om 1 855 tkr.

Samtliga prioriteringar och effektiviseringar är uppräknade med pris- och löneindex enligt SKR. Effektivisering samverkan med andra kommuner kvarstår från 2024. Det gör även prioriteringen 1,4 tjänst till Miljöenheten. Nya prioriteringar för 2025 är 1,0 tjänst Miljöinspektör enskilda avlopp, 2,0 tjänst riktade mot avlopp, inventering och riskklassning samt prioritering för förväntade ökade IT-kostnader.

Styrmodell och intern kontroll har tagits fram för nämnden för att arbeta med under år 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse
Protokollsutdrag
Årsplan med budget 2025 och plan 2026–2028

Dagens sammanträde

Controller My Nilsson och miljö- och bygglovschef Karin Bergman redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Sändlista

Beslutet skickas till Karin Bergman
Beslutet skickas till Linda Kjellin

Borgholms kommun

Miljö- och byggnadsnämnd

Årsplan med budget 2025 samt plan 2026-2028

2025

MBN: 2024-10-23, §XX

Innehållsförteckning

1 Kommunens verksamheter 3

1.1 Miljö- och byggnadsnämnden i korthet 3

1.2 Miljö- och byggnadsnämndens förändringar mellan åren 3

1.3 Verksamhet 3

1.4 Budget per enhet 3

1.5 Styrmodell 4

1.6 Miljö- och byggnadsnämndens tankar om framtiden 7

1.7 Intern styrning och kontroll 7

1 Kommunens verksamheter

1.1 Miljö- och byggnadsnämnden i korthet

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för myndighetsutövning avseende Plan- och bygglagen, Miljöbalken, Livsmedelslagen och Alkohollagen. Nämnden svarar för tillsyn och kontroll av omkring 1 200 verksamheter inom kommunen, däribland många kommunala verksamheter.

Rambudget 2024	9 050 tkr
Rambudget 2025	10 216 tkr
Ordförande	Lars Ljung (S)
Förvaltningschef	Karin Bergman

1.2 Miljö- och byggnadsnämndens förändringar mellan åren

Inför budget 2025 görs prioriteringar om 1 855 tkr.

Samtliga prioriteringar och effektiviseringar är uppräknade med pris- och löneindex enligt SKR. Effektivisering samverkan med andra kommuner kvarstår från 2024. Det gör även prioriteringen 1,4 tjänst till Miljöenheten. Nya prioriteringar för 2025 är 1,0 tjänst Miljöinspektör enskilda avlopp, 2,0 tjänst riktade mot avlopp, inventering och riskklassning samt prioritering för förväntade ökade IT-kostnader.

	2025	2026	2027	2028
Miljö- och byggnadsnämnden	**1 855**	**1 896**	**1 885**	**1 855**
Samverkan kommuner	-256	-263	-270	-270
Miljöinspektör enskilda avlopp 1,0 tj inkl självfinansiering	458	472	486	486
Miljöenheten 1,4 tjänst	918	945	974	974
Avlopp, inventering och riskklassning (2,0 tj, 40% självfin)	655	674	695	695
Ökade prioriterade IT-kostnader	80	68		

1.3 Verksamhet

1.3.1 Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för myndighetsutövning inom främst plan och bygg, miljö, livsmedel och alkohol.

1.4 Budget per enhet

I tabellen nedan presenteras budget per enhet. I budgeten ingår teknisk ram samt politiska prioriteringar för respektive år. I budgeten för 2025 har verksamheten fördelat om den tekniska ramen utifrån behov. I planåren är ingen omfördelning gjord.

Budget

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
4 Miljö- och byggnadsnämnd	**9 050**	**10 216**	**10 522**	**10 813**	**11 116**
4000 Miljö- och byggnadsnämnd	747	834	770	783	804
4100 Miljö och bygg	1 583	1 558	1 518	1 536	1 552
4200 Miljöenhet	3 619	4 841	4 524	4 642	4 731
4300 Byggenhet	-1 098	-1 286	-365	-361	-292
4309 Bostadsanpassning	1 724	2 117	1 381	1 419	1 519
4400 Administration	2 475	2 153	2 695	2 723	2 732

1.5 Styrmodell

En styrmodell beskriver hur kommunen och dess verksamheter leds och styrs. Syftet med en styrmodell är att ange den politiska viljeinriktningen, att skattepengarna hanteras på bästa tänkbara sätt, att visionen och målen uppnås samt att god ekonomisk hushållning säkerställs. Det ska finnas ett samband mellan de resurser som används, den verksamhet som bedrivs och de resultat som önskas uppnås.

Styrmodellens syfte är att bidra till att skapa en helhetsbild och en röd tråd från visionen *"Med gemensamma krafter utvecklar vi hela Borgholms kommun till något som vi är stolta över. Nu och för framtiden."* till det dagliga arbetet i verksamheterna. Organisationer styrs inte bara av modeller och dokument utan påverkas även av organisationskultur, värderingar och attityder. För att styrmodellen ska få önskad effekt är det viktigt att kommunens gemensamma kärnvärden; *välkomnande, utvecklande och tillsammans* genomsyrar verksamheterna.

Ett arbete har pågått med att besluta nya mål som utgår i från Agenda 2030. Kommunfullmäktigemål kompletteras med mätetal och aktiviteter. Respektive nämnd följer upp och redovisar hur de arbetar för att uppfylla av kommunfullmäktige uppsatta mål. I de mätetal där målvärdet utgår ifrån föregående års utfall, kan målvärde för budgetåret saknas, då senaste mätningen inte är utförd när årsplan med budget beslutas.

1.5.1 3 God Hälsa och välbefinnande

God hälsa och välbefinnande är en grundläggande förutsättning för alla medborgare. Genom ett väl utvecklat förebyggande och främjande hälsoarbete för alla åldrar skapar Borgholms kommun förutsättningar för våra medborgare att bidra till såväl sin egen som samhällets utveckling.

Detta gör vi genom att:
- skapa förutsättningar för ett aktivt liv, för alla åldrar, med utbud av kultur, fritid och sport.
- Vi ska ha förebyggande och främjande hälsoarbete för alla åldrar i ett så tidigt skede som

möjligt.
- alla ska känna sig trygga och må bra.
- fortsätta utveckla nära vård för alla.
- våra barn och äldre erbjuds berikande och näringsriktig kost.
- bli bättre på att kommunicera det vi redan är bra på.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

1.5.2 4 God utbildning för alla

God utbildning – i förskola, grundskola, gymnasium och högre utbildning samt alla människors lika möjlighet till livslångt lärande - är en förutsättning för att möta människors behov under hela livet. Genom ett brett utbud av utbildningsinsatser stärker Borgholms kommun deltagandet i såväl arbetsliv som samhällsliv och gör det möjligt för var och en av att bidra till ett hållbart samhälle.

Detta gör vi genom att:
- erbjuda likvärdig utbildning med hög kvalitet som välkomnar alla, där alla ges goda förutsättningar efter var och ens förmåga.
- alla anställda ges möjlighet till kvalitativ utveckling och lärande.
- erbjuda ett brett utbud av arbetsmarknadsinsatser och yrkesutbildningar för att öka självförsörjningsgraden.
- erbjuda kultur- och biblioteksverksamhet som bidrar till det livslånga lärandet för alla

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

1.5.3 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela samhället. Genom att Borgholms kommun skapar goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt främjar anständiga arbetsvillkor gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som inkluderar hela samhället.

Detta gör vi genom att:
- föra en aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till etablering av företag och byggande av bostäder.
-erbjuda en tillgänglig, snabb och kundfokuserad service och myndighetsutövning som möter våra företags och medborgares behov.
- fortsatt digitalisering och automatisering såväl internt som externt för utveckling och säkerställande av välfärdstjänster
- vara en tillitsfull organisation där innovation och mod uppmuntras.
- skapa en inkluderande, attraktiv arbetsplats genom att erbjuda god arbetsmiljö och vara öppna för kreativitet.

- erbjuda önskad tjänstgöringsgrad i våra verksamheter.
- medarbetare erbjuds möjlighet att utvecklas kontinuerligt.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Löpande Insikt - NKI på serviceområde Bemötande ska öka årligen	Egen/verksamhetssystem	År	80
Löpande Insikt - NKI på serviceområde Information ska öka årligen	Egen/verksamhetssystem	År	80
Intäktstapp för reducerade ärenden inom byggenheten får inte överskrida 2% av totala intäkter	Egen/verksamhetssystem	Tertial	2 %
Andel bygglovs- och anmälningsärenden som kommer in via e-tjänst inom byggenheten	Egen/verksamhetssystem	Tertial	75 %
Andel ärenden som kommer in via e-tjänst inom miljöenheten	Egen/verksamhetssystem	Tertial	50 %
Antal timmar debiterbar miljötillsyn av 1000 timmar tillsyn per årsarbetskraft	Egen/verksamhetssystem	Tertial	275 /ÅA
Total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	
Korttidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	
Andelen långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	År	
Friskindex för alla kommunanställda	Egen/verksamhetssystem	Tertial	70

1.5.4 12 Hållbar konsumtion och produktion

Hållbar konsumtion innebär inte bara miljöfördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar. Genom att kommunen verkar för omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor bidrar vi till att minska vår negativa påverkan på klimat, miljö och människors hälsa.

Detta gör vi genom att:
- ha hållbarhet i fokus för våra verksamheter.
- nyttja våra resurser på ett effektivt och hållbart sätt.
- hantera våra vattenresurser hållbart och miljöfrämjande.
- ha hållbarhet i fokus i våra upphandlingar.
- vara en förebild och verka för att hela kommunen ska vara hållbar.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Antalet inventerade anläggningar	Egen/verksamhetssystem	År	100 st
Antalet inventerade anläggningar som lett till ansökan om ny anläggning	Egen/verksamhetssystem	År	50

1.6 Miljö- och byggnadsnämndens tankar om framtiden

För att ha en effektiv och rättssäker myndighetsutövning med kompetenta medarbetare kommer förvaltningen fortsätta att utveckla sina arbetsformer och handläggningsprocesser. Arbetet med digitalisering av ärendehanteringen går vidare för att underlätta för handläggare, medborgare och företag. Det är också av stor vikt att fortsätta arbetet med bemötandefrågor så att kommunen upplevs som en positiv partner som ger stöd och råd till medborgare och näringsliv. Detta för att de i sin tur enkelt ska kunna göra rätt. Under perioden behöver även en plan tas fram för hur samarbetet med andra kommuner ska utvecklas för att säkra en effektiv och ändamålsenlig verksamhet.

1.7 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är ett stöd för att säkerställa att kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det handlar om att arbete med uppsatta mål görs på det sätt som är tänkt för att minimera risken att kommunen skadas av oönskade händelser. Exempelvis genom att:

- Arbetet sker mot uppsatta mål
- Säkerställa att lagar, bestämmelser och överenskommelser efterlevs
- Minimera risker, säkra system och rutiner
- Säkra att resurser används i enighet med tagna beslut
- Skydda politiker och personal från oberättigade misstankar
- Bevaka att fastställda styrdokument följs

Område	Process	Risk	Riskvärde	Granskning
Kompetensförsörjning	Kompetensförsörjning	**Risk att kommunen inte kan bemanna sina kärnverksamheter**	**Sannolikhet** 3. Trolig **Konsekvens** 4. Allvarlig	Omvärldsbevakning inför kommande bristkompetenser och göra en kompetensinventering.
				Analys av avslutningssamtal.
		Risk att det inte finns en successionsplan när kompetens går förlorad	**Sannolikhet** 3. Trolig **Konsekvens** 3. Kännbar	Se över interna rutiner för att säkerställa att samtliga finns.
Krishantering	Förebyggande krishantering	**Risk att förebyggande krishantering inte är ändamålsenligt**	**Sannolikhet** 3. Trolig **Konsekvens** 4. Allvarlig	Kontrollera att ansvariga chefer känner sig tillräckligt förberedda inför möjliga kriser.
IT	IT-säkerhet	**Risk att kommunen utsätts för cyberattack / skadlig kod**	**Sannolikhet** 2. Möjlig **Konsekvens** 4. Allvarlig	Se över verktyg samt statistik över trafik och aktiviteter i nätverk och på datorer.
Debitering	Kontroll av debitering	**Risk att debitering inte är korrekt enligt taxa och att fakturering inte sker i tid**	**Sannolikhet** 1. Osannolik **Konsekvens** 3. Kännbar	Stickprov på fakturor

Verksamhetsplan med budget 2025 samt plan 2026 - 2028

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar

att 1 godkänna förslaget till årsplan med budget 2025 och plan 2026-2028.

att 2 uppdra till utbildningsförvaltningen att se över förskoleverksamheten i förhållande till det minskade barnantalet och återkomma till nämnden i november 2024 med förslag på eventuella åtgärder.

att 3 uppdra till utbildningsförvaltningen att se över skolverksamheten i förhållande till det minskade elevantalet och återkomma till nämnden i maj 2025 med förslag på eventuella åtgärder.

Ärendebeskrivning

Årsplanen beskriver utbildningsnämndens verksamhet och mål, intern kontroll samt budget för 2025. Budgetramen för utbildningsnämndens verksamheter 2025 uppgår till 226 307 tkr.

Enligt skollagen ska budgeten fördelas med hänsyn till olika skolors förutsättningar. När modellen för elevpengen togs fram inför budgeten beslutade utbildningsnämnden om en modell där 10 procent av budgeten till grundskolan och 5 procent av budgeten till förskolan ska fördelas utifrån socioekonomiska faktorer. Dessa faktorer viktas sedan så att 30 procent av den budgeten riktas mot andelen nyanlända barn/elever på området och 70 procent riktas mot andelen elever vars föräldrar har en lägre utbildningsbakgrund.

Underlag för den socioekonomiska fördelningen är statistik som beställs från SCB och baseras på de barn/elever som finns i verksamheterna den 15 september varje år. Fördelningen görs sedan enligt modellen som beskrivs ovan, som utbildningsnämnden beslutade 2017-12-19 § 136, dnr 2017/28-640 UN.

Utöver den socioekonomiska fördelningen tilldelas skolor tilläggsbelopp för de elever med behov som inte bedöms kunna inrymmas i ordinarie elevpeng

Som en konsekvens av det låga födelseantalet bedöms, som är ojämnt fördelat inom olika områden i kommunen, bedöms ett fortsatt behov av att se över förskoleverksamheten.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad den 9 oktober 2024
Årsplan med budget 2025 och plan 2026-2028
Barnstatistik förskolor per den 2 oktober 2024
Barnkonsekvensanalys budget 2025 Utbildningsnämnden

Bedömning

Varje enhetschef har sett över vad de kan göra inom sin budget. Förvaltningen har sett över samtliga förvaltningsövergripande kostnader. Utbildningsförvaltningen bedömer att fördelningen i utbildningsnämndens internbudget är genomförd på bästa möjliga sätt utifrån tilldelad rambudget. På en övergripande nivå har verksamheterna 2025 fått god täckning för att bibehålla befintlig bemanning. Men på grund av finansiering med barn- och elevpeng har rektorsområden med färre antal barn en lägre budget och de med fler antal barn fått en högre budget i förhållande till 2024.

Konsekvensanalys

Respektive enhetschef har gjort konsekvensanalyser utifrån sina anpassningar. Utbildningsförvaltningen har gjort en förvaltningsövergripande barnkonsekvensanalys som bifogas ärendet

Dagens sammanträde

Yrkanden
Erik Arvidsson (SD) yrkar på följande tilläggsyrkande: att förvaltningen får i uppdrag att se över skolans verksamheter. I övrigt bifaller arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång
Ordförande finner att utbildningsnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Ordförande finner därefter att utbildningsnämnden bifaller Erik Arvidssons (SD) tilläggsyrkande.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Borgholms kommun

Utbildningsnämnd

Årsplan med budget 2025 samt plan 2026-2028

2025

UN: 2024-10-23, § 89

Innehållsförteckning

1 Kommunens verksamheter 3

1.1 Utbildningsnämnden i korthet 3

1.2 Utbildningsnämndens förändringar mellan åren 3

1.3 Verksamhet 4

1.4 Budget 6

1.5 Verksamhetsinvesteringar 6

1.6 Styrmodell 6

1.7 Utbildningsnämndens tankar om framtiden 11

1.8 Intern styrning och kontroll 11

1 Kommunens verksamheter

1.1 Utbildningsnämnden i korthet

Utbildningsförvaltningen ansvarar för förskola/barnomsorg (1 – 5 år), förskoleklass (6 år), skolbarnomsorg, grundskola (årskurs 1 – 9), anpassad grundskola, fritidsgårdar, kulturskola samt bibliotek.

Rambudget 2024	219 927 tkr
Rambudget 2025	226 307 tkr
Ordförande	Jeanette Sandström (S)
Förvaltningschef	Roland Hybelius

1.2 Utbildningsnämndens förändringar mellan åren

Inför budget 2025 prioriteras 45 833 tkr jämfört med teknisk ram.

Prioriteringarna innefattar till stor del prioriteringar från tidigare budgetår. En effektivisering finns i form av anpassning till teknisk ram vilken uppgår till 2 000 tkr för år 2025 vilken också väntas ökas under åren 2026-2028. För att säkerställa förskole- och grundskolestrukturen ges prioritering för år 2025.

På grund av högre kostnader än jämförbara kommuner för skolskjuts ges prioritering för att kunna bibehålla skolskjuts enligt gällande regelverk.

Inom central barnomsorg prioriteras barnomsorg på obekväm arbetstid och öppen förskola. Pedagogiska måltider, där pedagogerna äter tillsammans med barn och elever, prioriteras även år 2025 och avser förskola upp till och med årskurs 2.

Fortsatt prioritering ges för utökning av kulturskolans personal samt minskade intäkter för kulturskoleavgifter eftersom barn och ungdomar sedan år 2022 har avgiftsfri kulturskola. Även kulturgarantin fortsätter för år 2025.

Prioriteringarna innefattar ett fortsatt arbete med digitalisering inom nämndens olika verksamheter.

Prioriteringar som avser specialpedagogiska insatser i förskolan, matematikutveckling och förstärkning av elevhälsan fortsätter även år 2025. Prioritering för arbetsskor tillkom för år 2024 och fortsätter 2025.

Ny prioritering för 2025 är för läs- och skrivutveckling samt täckning för ökade IT-kostnader.

	2025	**2026**	**2027**	**2028**
	45 833	**45 950**	**46 890**	**48 080**
Kulturgaranti	200	200	200	200
Kulturskola utökning samt minskade avgifter	690	700	710	730
Förskolestruktur	10 800	11 070	11 350	11 630
Barnomsorg på OB	570	610	640	670
Öppen förskola	490	510	530	540
Grundskolestruktur	26 700	27 370	28 050	28 750

	2025	2026	2027	2028
Pedagogiska måltider	680	700	710	730
Anpassning till teknisk ram	- 2 000	- 3 000	- 3 000	- 3 000
Digitalisering Chromebooks	450	450	450	450
Skolskjuts	5 100	5 200	5 400	5 500
Matematikutveckling	300	300	300	300
Förstärkning elevhälsa	680	700	720	740
Specialpedagogiska insatser i förskola	400	420	430	440
Arbetsskor	100	100	100	100
(Ny) Läs och skrivutveckling	300	300	300	300
(Ny) Ökade prioriterade IT kostnader	373	320		

1.3 Verksamhet

1.3.1 Förskoleverksamhet och fritidshem

För barn i åldern 1-5 år erbjuds förskola. Barnomsorg är kopplat till vårdnadshavarnas förvärvsarbete eller studier, men även barn till arbetssökande och föräldralediga erbjuds barnomsorg 15 timmar/vecka.

Borgholms kommuns förskolor och antal barn, snitt mellan vår och höst 2024:

Område	Förskola	Antal inskrivna barn 2021	Antal inskrivna barn 2022	Antal inskrivna barn 2023	Antal inskrivna barn 2024
Norra området	Sandhorvan, Böda	17	15	14	11
	Solvändan, Löttorp	27	28	34	33
	Kråkbacken, Södvik	23	28	26	24
Centrala området	Skogsbrynet, Borgholm	83	78	77	75
Södra området	Hasselbacken, Köpingsvik	29	27	30	45
	Björkviken, Köpingsvik	28	28	23	-
	Gärdslösa förskola	42	41	36	36
	Runsten förskola	39	37	46	41
	Rälla förskola	36	38	39	36
	Summa	**324**	**320**	**323**	**301**

1.3.2 Grundskola inklusive förskoleklass och anpassad grundskola

Från och med höstterminen 2018 gäller skolplikt för barn som under året fyller 6 år. Borgholms kommun har totalt sex grundskolor, varav fyra är årskurs F-åk 6, en är F-åk 9 samt en åk 7-9. En förändring av organisationen skedde höstterminen 2023 då åk 6 flyttades från Slottsskolan till de fyra tidigare F-åk 5 grundskolorna som nu är F -åk 6.

Borgholms kommuns grundskolor och antal elever i september 2024:

Område	Skola	Antal elever 2021	Antal elever 2022	Antal elever 2023	Antal elever 2024
Norra området	Åkerboskolan, årskurs F-9	152	150	149	168
Centrala området	Viktoriaskolan, årskurs F-6	164	173	195	167
	Slottsskolan, årskurs 7–9	264	272	189	165
Södra området	Köpings skola, årskurs F-6	101	113	116	123
	Gärdslösa skola, årskurs F-6	73	72	89	103
	Rälla skola, årskurs F-6	58	51	63	66
	Summa	**812**	**831**	**801**	**792**

Anpassad grundskola är en alternativ skolform till grundskolan. Ett beslut om mottagande i anpassad grundskola ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Samråd med barnets vårdnadshavare ska ske när utredningen genomförs.

1.3.3 Fritidsgårdar

Verksamheterna på fritidsgårdarna vänder sig till ungdomar i åk 6 upp till och med gymnasiets slut. Fritidsgårdarna erbjuder en plats för socialt umgänge, men också för mer strukturerade aktiviteter under ungdomarnas fritid. I Borgholms kommun finns det tre fritidsgårdar; Slottsgården i Borgholm, Blå Gården i Rälla samt Går'n i Löttorp.

1.3.4 Kulturskola

Undervisningen på Borgholms kulturskola består i huvudsak av instrumentalundervisning, kör, dans, drama och skapande verksamhet. Verksamheten är avgiftsfri för barn och ungdomar från och med år 2022. Barn och ungdomar har i första hand tillgång till kulturskolans undervisning, men även vuxna kan få del av den i mån av plats och mot en avgift. Kulturskolan har verksamhet på flera orter i kommunen och har egna lokaler i Kronomagasinet i Borgholm.

1.3.5 Bibliotek

Biblioteket är organiserat med ett huvudbibliotek i Borgholm samt tre biblioteksfilialer i Löttorp, Rälla och Runsten. Samtliga grundskolor i kommunen har skolbibliotek som bemannas av skolbibliotekarier. På biblioteket finns möjlighet att läsa dagstidningar och tidskrifter, låna böcker, tidskrifter, Tv-spel, musik, ljudböcker och hyra DVD. På huvudbiblioteket finns en stor samling med litteratur om Öland och möjlighet att studera och släktforska samt använda datorer, scanna, faxa och kopiera. Biblioteket ordnar också en mängd olika aktiviteter för både barn och vuxna.

Huvudbiblioteket i Borgholm, Rälla och Löttorp erbjuder meröppet.

1.4 Budget

Inför budget 2025 kommer central stödfunktion att inkludera även barnomsorg på OB, öppna förskola samt anpassad grundskola vilka tidigare har legat under centrala respektive södra området. En total budgetflytt om 4 802 tkr är därmed gjord inför budget 2025.

Av dessa 4 802 tkr så avser 1 155 tkr budgetflytt på det centrala området och 3 647 tkr är budgetflytt på södra området.

Beslutet att flytta dessa är med bakgrund till att dessa verksamheter inte är elevpengsbaserade.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
6 Utbildningsnämnd	**219 927**	**226 307**	**227 548**	**230 380**	**234 623**
60 Central stödfunktion	102 855	114 055	114 680	116 108	118 246
61 Norra området	20 776	21 470	21 588	21 856	22 259
62 Centrala området	41 146	39 432	39 648	40 142	40 881
63 Södra området	43 674	40 104	40 324	40 826	41 578
65 Kulturområdet	11 476	11 246	11 308	11 448	11 659

1.5 Verksamhetsinvesteringar

Utbildningsnämnd	Kategori	Fördelning
Reinvestering		400
TOTALT		**400**

1.6 Styrmodell

En styrmodell beskriver hur kommunen och dess verksamheter leds och styrs. Syftet med en styrmodell är att ange den politiska viljeinriktningen, att skattepengarna hanteras på bästa tänkbara sätt, att visionen och målen uppnås samt att god ekonomisk hushållning säkerställs. Det ska finnas ett samband mellan de resurser som används, den verksamhet som bedrivs och de resultat som önskas uppnås.

Styrmodellens syfte är att bidra till att skapa en helhetsbild och en röd tråd från visionen *"Med gemensamma krafter utvecklar vi hela Borgholms kommun till något som vi är stolta över. Nu och för framtiden."* till det dagliga arbetet i verksamheterna. Organisationer styrs inte bara av modeller och dokument utan påverkas även av organisationskultur, värderingar och attityder. För att styrmodellen ska få önskad effekt är det viktigt att kommunens gemensamma kärnvärden; *välkomnande, utvecklande och tillsammans* genomsyrar verksamheterna.

Ett arbete har pågått med att besluta nya mål som utgår i från Agenda 2030. Kommunfullmäktigemål kompletteras med mätetal och aktiviteter. Respektive nämnd följer upp och redovisar hur de arbetar för att uppfylla av kommunfullmäktige uppsatta mål. I de mätetal där målvärdet utgår ifrån föregående års utfall, kan målvärde för budgetåret saknas, då senaste mätningen inte är utförd när årsplan med budget beslutas.

1.6.1 3 God Hälsa och välbefinnande

God hälsa och välbefinnande är en grundläggande förutsättning för alla medborgare. Genom ett väl utvecklat förebyggande och främjande hälsoarbete för alla åldrar skapar Borgholms kommun förutsättningar för våra medborgare att bidra till såväl sin egen som samhällets utveckling.

Detta gör vi genom att:
- skapa förutsättningar för ett aktivt liv, för alla åldrar, med utbud av kultur, fritid och sport.
- Vi ska ha förebyggande och främjande hälsoarbete för alla åldrar i ett så tidigt skede som möjligt.
- alla ska känna sig trygga och må bra.
- fortsätta utveckla nära vård för alla.
- våra barn och äldre erbjuds berikande och näringsriktig kost.
- bli bättre på att kommunicera det vi redan är bra på.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Andel elever i årskurs 5 och 9 som är trygga i skolan, positiva svar (%)	Egen/verksamhetssystem	Tertial	100 %
Andel vårdnadshavare i förskolan som upplever att deras barn är trygga (%)	Egen/verksamhetssystem	Tertial	100 %
Andel elever som är trygga i Kulturskolan, positiva svar (%)	Egen/verksamhetssystem	Tertial	100 %
Andel trygga besökare på fritidsgårdarna (%)	Egen/verksamhetssystem	Tertial	100 %
Andel trygga Meröppet-besökare på kommunens bibliotek (%)	Egen/verksamhetssystem	Tertial	100 %

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Andelen påbörjade utredningar i förhållande till anmälda kränkningar mellan barn i förskolan (%)	Egen/verksamhetssystem	Tertial	100 %
Andelen påbörjade utredningar i förhållande till anmälda kränkningar mellan elever i grundskolan (%)	Egen/verksamhetssystem	Tertial	100 %
Andelen elever med 15% frånvaro eller mer ska minska jämfört med föregående tertial	Egen/verksamhetssystem	Tertial	

1.6.2 4 God utbildning för alla

God utbildning – i förskola, grundskola, gymnasium och högre utbildning samt alla människors lika möjlighet till livslångt lärande - är en förutsättning för att möta människors behov under hela livet. Genom ett brett utbud av utbildningsinsatser stärker Borgholms kommun deltagandet i såväl arbetsliv som samhällsliv och gör det möjligt för var och en av att bidra till ett hållbart samhälle.

Detta gör vi genom att:
- erbjuda likvärdig utbildning med hög kvalitet som välkomnar alla, där alla ges goda förutsättningar efter var och ens förmåga.
- alla anställda ges möjlighet till kvalitativ utveckling och lärande.
- erbjuda ett brett utbud av arbetsmarknadsinsatser och yrkesutbildningar för att öka självförsörjningsgraden.
- erbjuda kultur- och biblioteksverksamhet som bidrar till det livslånga lärandet för alla

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Residual utifrån modellberäknat meritvärde (SALSA) för åk 9 ska vara positiv	Egen/verksamhetssystem	År	
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	Kolada	År	
Andel elever behöriga till ett nationellt gymnasieprogram (%)	Egen/verksamhetssystem	År	100 %
Andel elever i åk 6 som har godkänt betyg i alla ämnen (%)	Egen/verksamhetssystem	År	100 %

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Andel elever i årskurs 3 som når godkänt i svenska och matematik (%)	Egen/verksamhetssystem	År	100 %
Andelen elever som genomfört PRAO (%)	Egen/verksamhetssystem	År	100 %
Antal utlån på kommunens folkbibliotek ska öka jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	År	
Antal utlån på kommunens skolbibliotek ska öka jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	År	
Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år, (%)	Kolada	År	20 %

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Uppföljning, utvärdering och utveckling av Borgholms kommuns SYV-plan. **Önskad effekt** En SYV-plan som ger lärare och rektor stöd i arbetet med studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar finns på plats. Planen följs upp, utvärderas och utvecklas årligen för att säkerställa och öka kvaliteten på arbetet med studie- och yrkesvägledning.	2025-01-01	2025-12-31

1.6.3 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela samhället. Genom att Borgholms kommun skapar goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt främjar anständiga arbetsvillkor gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som inkluderar hela samhället.

Detta gör vi genom att:
- föra en aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till etablering av företag och byggande av bostäder.
-erbjuda en tillgänglig, snabb och kundfokuserad service och myndighetsutövning som möter våra företags och medborgares behov.
- fortsatt digitalisering och automatisering såväl internt som externt för utveckling och säkerställande av välfärdstjänster
- vara en tillitsfull organisation där innovation och mod uppmuntras.
- skapa en inkluderande, attraktiv arbetsplats genom att erbjuda god arbetsmiljö och vara öppna för kreativitet.
- erbjuda önskad tjänstgöringsgrad i våra verksamheter.
- medarbetare erbjuds möjlighet att utvecklas kontinuerligt.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktivi-

teter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Andel legitimerade lärare, samtliga kategorier (%)	Egen/verksamhetssystem	År	100 %
Total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	
Korttidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	
Andelen långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	År	
Friskindex för alla kommunanställda	Egen/verksamhetssystem	Tertial	70

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter arbetar utifrån resultat på pulsmätningar för en sundare arbetsmiljö.	2025-01-01	2025-12-31
Önskad effekt Ett högre friskindex och en lägre sjukfrånvaro.		

1.6.4 12 Hållbar konsumtion och produktion

Hållbar konsumtion innebär inte bara miljöfördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar. Genom att kommunen verkar för omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor bidrar vi till att minska vår negativa påverkan på klimat, miljö och människors hälsa.

Detta gör vi genom att:
- ha hållbarhet i fokus för våra verksamheter.
- nyttja våra resurser på ett effektivt och hållbart sätt.
- hantera våra vattenresurser hållbart och miljöfrämjande.
- ha hållbarhet i fokus i våra upphandlingar.
- vara en förebild och verka för att hela kommunen ska vara hållbar.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Andel skolor som har ett tydligt arbete med hållbar utveckling (%)	Egen/verksamhetssystem	Tertial	100 %
Andel förskolor som har ett tydligt arbete med hållbar utveckling	Egen/verksamhetssystem	Tertial	100 %

1.7 Utbildningsnämndens tankar om framtiden

Kommunens barn och elevantal har minskat under hela 2000-talet och prognosen är att det fortsätter minska om inte inflyttning sker. I synnerhet bland förskolebarnen ser vi en markant minskning framåt då födelsetalen 2022, 2023 och 2024 är låga jämfört med tidigare år. De minskade födelsetalen påverkar redan beläggningen på förskolorna och kommer på sikt även att påverka elevtalen i grundskolorna. Minskningen gör att det i våra mindre skolor kommer att bli ännu svårare att skapa åldershomogena klasser och få ett tjänsteunderlag som gör det möjligt att rekrytera behörig personal. Det är en stor ekonomisk utmaning att bedriva pedagogisk verksamhet på flertalet små enheter, gällande både skolor och förskolor, när barn- och elevantalet minskar. Utbildningsförvaltningens utmaning blir därmed att behålla en hög kvalitet på undervisningen och en hög andel legitimerad personal under framtida förutsättningar.

Förvaltningen behöver även fortsätta hantera kostnader som är svåra att påverka och förutse. En större påverkan utifrån nationella utredningar och beslut märks i form av kostnadsökningar vilket innebär att nämnd och förvaltning behöver förhålla sig till förändringarna. Andra förutsättningar som förändras är till exempel ökade IT-kostnader, lokalkostnader samt andra runtomkringliggande kostnader. Omfattningen av insatser riktat till elever med särskilda behov ökar också vilket leder till organisatoriska utmaningar samt behov av olika anpassningar.

Satsningar som planeras i en närmare framtid är att utveckla arbetet med elevernas resultat, matematik, läs- och skrivutveckling samt processer inom digitalisering bland annat för anpassning till kommande digitala nationella prov i grundskolan. Utvecklingsarbetet med hjälp av utvecklingsledare och förstelärare är grunden för detta utifrån det systematiska kvalitetsarbetet. Kris- och säkerhetsarbetet är fortsatt i fokus.

Behovet av nya lokaler för förskoleverksamheten i Löttorp är påtagligt. En process är igång i samverkan mellan utbildningsnämnd och kommunstyrelse.

1.8 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är ett stöd för att säkerställa att kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det handlar om att arbete med uppsatta mål görs på det sätt som är tänkt för att minimera risken att kommunen skadas av oönskade händelser. Exempelvis genom att:

- Arbetet sker mot uppsatta mål
- Säkerställa att lagar, bestämmelser och överenskommelser efterlevs
- Minimera risker, säkra system och rutiner
- Säkra att resurser används i enighet med tagna beslut
- Skydda politiker och personal från oberättigade misstankar
- Bevaka att fastställda styrdokument följs

Område	Process	Risk	Riskvärde	Granskning
Informationssäkerhet		**Rutiner för hantering av skyddade personuppgifter**	**Sannolikhet** 2. Möjlig **Konsekvens** 4. Allvarlig	
Trygghet		**Krishantering på enhetsnivå**	**Sannolikhet** 3. Trolig **Konsekvens** 4. Allvarlig	
		Säker fysisk miljö för barn och elever	**Sannolikhet** 2. Möjlig **Konsekvens** 4. Allvarlig	

Verksamhetsplan för Ölands IT-nämnd med budget 2025, samt plan 2026

Beslut

Ölands IT-nämnd beslutar

att fastställa verksamhetsplan med budget 2025 samt plan 2026 för Ölands IT-nämnd.

Ärendebeskrivning

Årsplan med budget 2025 och plan 2026-2028 beslutades av kommunfullmäktige i 2024-06-17 § 108. Enligt beslutad styrmodell ska sedan respektive nämnd ta fram en verksamhetsplan som ska innehålla internbudget, verksamhetsinvesteringar och intern kontroll.
Av verksamhetsplanen framgår:

- Fördelningen av IT-kostnader som uppgår till 30 307 400 kr mellan kommunerna.
- att budgetramen 206 000 kronor fördelats ut per kommun, internbudget.
- nämndens mål, nyckeltal, målvärde samt aktiviteter.
- intern styrning och kontroll.

Beslutsunderlag

- Verksamhetsplan Ölands IT-nämnd med budget 2025 samt plan 2026, daterad 2024-10-30

Dagens sammanträde

Budgetstrategen föredrar förslaget på verksamhetsplan för nämnden.

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Ekonomiavdelningarna i Borgholms och Mörbylångas kommun
- Kommunstyrelsen i Mörbylånga kommun
- Kommunstyrelsen i Borgholms kommun

Borgholms kommun

Ölands IT-Nämnd

Verksamhetsplan med budget 2025 samt plan 2026

IT: 2024-11-07

Innehållsförteckning

1 Kommunens verksamheter 3

1.1 IT-nämnden i korthet 3

1.2 IT-nämndens förändringar mellan åren 3

1.3 Verksamhet 4

1.4 Chefens tankar om verksamheten 4

1.5 IT budget 5

1.6 Styrmodell 7

1.7 Intern styrning och kontroll 9

1.8 IT-nämndens tankar om framtiden 10

1 Kommunens verksamheter

1.1 IT-nämnden i korthet

Syftet med nämnden är att tillhandahålla organisering och styrning av IT-verksamheten i medlemskommunerna och dess bolag. Det innefattar drift av servrar, support till användare samt leveranser av hårdvara till verksamheterna.

Verksamheten ska utföras inom tilldelade ramar och på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Exempel på nämndens uppdrag:

- Utvärdera befintlig och framtida användning av IT i medlemskommunernas verksamheter.
- Vara stöd i kommunernas digitala utveckling vid behov.
- Vara stöd för verksamheterna vid upphandling av förvaltningsspecifika IT-produkter och IT-tjänster.

IT-nämnden har ansvar att se till att IT-säkerheten upprätthålls.

Då Mörbylånga kommun har aviserat att de vill avbryta samarbetet i dess nuvarande form tas inte åren 2027-2028 med i planen eftersom avtalet löper ut 2026-12-31

1.2 IT-nämndens förändringar mellan åren

Ölands IT-Nämnd har Borgholms kommun som värdkommun. Under våren har prioriteringsförslag lyfts till budgetberedningen i Borgholm och nedan presenteras förslaget som beslutades i kommunfullmäktige i juni. Det totala beloppet som delas mellan kommunerna fördelas ut med fördelningsnyckeln och fördelas sedan ner till verksamheterna i respektive kommun. Därav ökar inte nämndens ram.

I Borgholms kommun har nämnderna fått kompensation i två år för ökade IT-kostnader motsvarande Borgholms del av prioriteringarna. I Mörbylånga har också nämnderna kompenserats motsvarande prioriteringarna.

IT-nämnden (tkr)	2025	2026
Nämndens arvodeskostnader	113	116
Ökade licenskostnader	300	300
Skyddad backup	1 200	1 236
SIEM – logghantering + 1,0 tjänst	1 750	1 803
Byte av antivirus		-300
Nytt system för mallar och signaturer		-250
Nytt system för applikationsdistribution		
Totalt förslag	**3 363**	**2 905**
Varav delas mellan kommunerna	*3 250*	*2 789*
Borgholm	*1 482*	*1 272*
Mörbylånga	*1 768*	*1 517*

Beskrivning av prioriteringar till budgetberedningen inför 2025:

Nämndens arvodeskostnader
Borgholms kommun står för 50% av kostnaden för nämndens politiska sammanträden. Dessa rymdes inte inom budget 2024.

Ökade licenskostnader
Licenskostnaderna för Microsofts produkter har ökat.

Skyddad backup

För att minimera konsekvenserna och möjligheten att upptäcka pågående intrång finns funktioner i lagring och backup som vi kan komplettera med. Det är oklart om vi kan köpa funktionerna av vår nuvarande lagringsleverantör eller om vi måste anlita ytterligare en leverantör. Beräknad investeringskostnad 1 200 000 kr men det kan vara en driftskostnad.

SIEM – logghantering + 1 tjänst för hantering
Ett alternativ till SOC-tjänst är att själva hantera loggar och sätta upp ett system som varnar för misstänkta händelser i vår IT-miljö. Ett system för logghantering och en resurs som administrerar denna under dagtid beräknas kosta 1 750 000 om året.

En SOC-tjänst kan reagera under dygnets alla timmar och har fler resurser till administration.

Effektiviseringar
Nya system och eller lösningar för antivirus, mallar och signaturer samt applikationsdistribution beräknas bli en effektivisering i planperioden.

1.3 Verksamhet

1.3.1 IT-avdelning

Avdelningen består idag av 16 medarbetare som bemannar två kontor, ett i Mörbylånga och ett i Borgholm. Helpdesk hålls öppen för samtal 07:30 - 16:00.

Avdelningen organiserar sig enligt nedan

- IT-chef
- Verksamhetsutvecklare IT
- Administratör
- 5 Systemtekniker
- 8 IT-tekniker

Avdelningen driftar IT-infrastrukturen och de verksamhetssystem som körs i respektive kommuns serverhall. Serverhallarna är förbundna via ett ringnät och backuper lagras i motstående kommun.

Varje serverhall har cirka 150 virtuella servrar, 90 TB lagring

I vår IT-miljö som sträcker sig över hela Öland, finns:

- över 300 olika system / applikationer
- över 3 800 aktiva användarkonton
- över 2 500 elever med konton i Google
- 500 switchar och 900 accesspunkter
- 2 300 mobiltelefoner
- 1 500 surfplattor
- 1 900 datorer
- över 2 000 Chromebooks

1.4 Chefens tankar om verksamheten

Med hjälp av kompetenta medarbetare ska IT-avdelningen erbjuda god och effektiv service till kommunernas verksamheter.

Utvecklingen inom IT är i ständig förändring och det gäller att ta in, utvärdera och implementera nya funktioner. Det som var manuellt igår kan automatiseras och digitaliseras dagen efter. Beroendet av IT ökar samtidigt som det då gör verksamheterna sårbara ifall inte tekniken fungerar. Vi måste lägga mer resurser för att säkra upp IT-miljön. Med dagens världssituation med krig och naturkatastrofer finns det många hot.

En av utmaningarna för IT-avdelningen är att hänga med i ny teknik samtidigt som äldre sy-

stem ska fungera, äldre arbetssätt ska anpassas och personal ska utbildas. Det måste finnas vilja och tro på att vi kan göra verksamheterna ännu bättre.

1.5 IT budget

När kostnader ska fördelas mellan kommunerna görs detta efter antalet användare i respektive kommunkoncern per den 1:a januari året före verksamhetsåret enligt samarbetsavtalet. Även eventuella över- eller underskott ska fördelas utifrån denna fördelningsmodell. Fördelningsnyckeln som gäller för 2025 är 54,4% Mörbylånga och 45,6% Borgholm.

Gemensamma IT-kostnader uppgår till 20,2 mkr som fördelas på användare är personal, bilar, lokaler och andra personalrelaterade kostnader samt ingår också system och program som fördelas på fördelningsnyckeln från 2025.

De största förändringarna för IT är de prioriteringar som nämnden föreslagit för 2025. Under 2024 har också prisbilden ändrats inom system och program då främst Microsoft till följd av en ny avtalsperiod där priset gick upp samt att antalet licenser har ökat. Antalet förbindelser har också ökat samt har priset på dessa ökat vilket leder till högre kostnader 2025 och framåt.

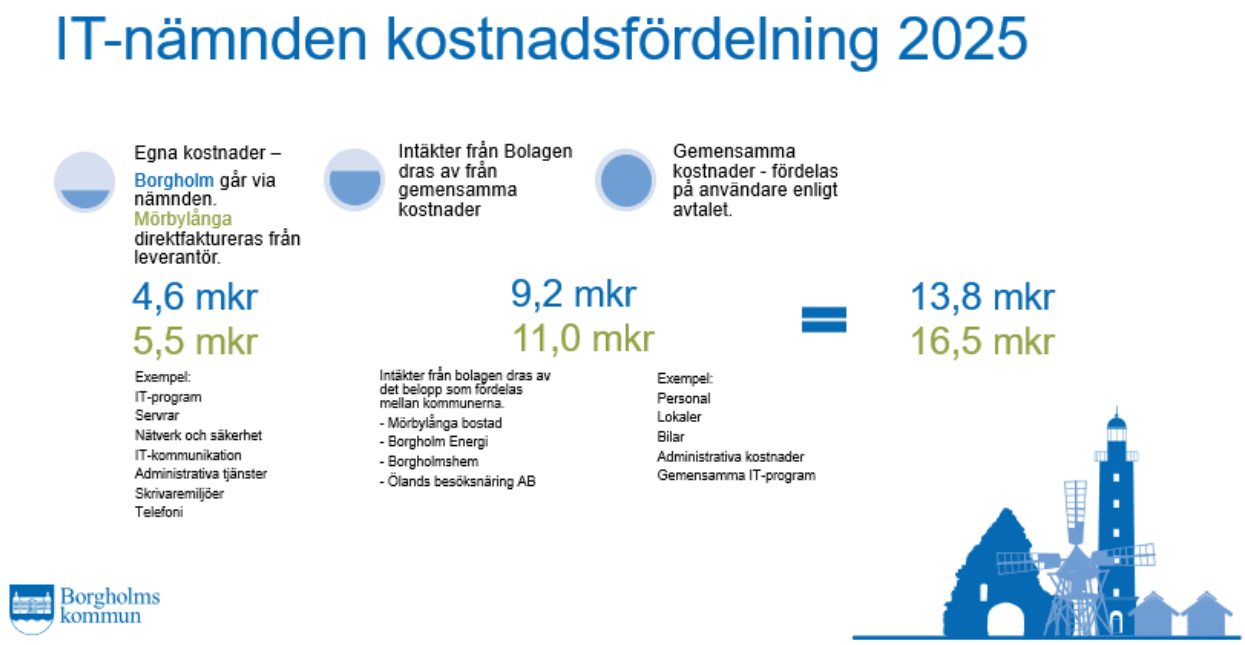

Mörbylångas budgeterade kostnader för egna system, nätverk förbindelser med mera uppgår till 5,5 mkr och Borgholms kostnader för motsvarande uppgår till 4,6 mkr.

Den budgetram som kvarstår då resterande kostnader fördelas ut till kommunerna och bolagen är ramen för Borgholms politiker i IT-nämnden vilka inte fördelas ut.

	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026
Summa intäkter	-17 808	-26 999	-27 634
Summa kostnader	17 808	27 205	27 845
Total	**0**	**206**	**211**

Totala budgeten för IT-fördelad på intäkter och kostnader. Ramen för IT-nämnden avser arvoden för nämnden.

	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026
Intäkter kommunala bolag	-1 950	-2 145	-2 210
Summa intäkter	**-1 950**	**-2 145**	**-2 210**
Inköp till Lager	0	0	0
Personalkostnader	10 197	11 209	11 623
Lokalkostnader	175	375	378
System och program	0	10 077	10 145
Övriga kostnader	865	705	715
Summa kostnader	**11 237**	**22 366**	**22 861**
Total	**9 287**	**20 221**	**20 651**

Varav IT kostnaderna som fördelas mellan kommunerna. Personal, bilar, lokaler och andra personalrelaterade kostnader samt intäkter från bolagen. Från 2025 ingår också gemensamma system som fördelas på samma sätt som IT-kostnaderna (på användare). Lager budgeteras inte men köps in gemensamt och faktureras ut.

	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026
Intäkter från Borgholms kommun	-10 778	-13 857	-14 195
Intäkter från Mörbylånga kommun	-5 080	-10 998	-11 229
Övriga intäkter	0	0	0
Summa intäkter	**-15 858**	**-24 854**	**-25 424**
Nämndsarvoden	0	196	201
Telefoni	1 150	1 185	1 220
System och program	4 447	2 306	2 378
IT kommunikation	974	1 142	1 175
Övriga kostnader	0	10	10
Summa kostnader	**6 571**	**4 839**	**4 984**
Total	**-9 287**	**-20 015**	**-20 440**

Varav IT kostnader för Borgholms kommun. Intäkter från Borgholm. Kostnader för nämnden, system, program samt kommunikation och telefoni.

	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026
Köp av tjänst Borgholm	5 080	5 517	5 584
Telefoni	1 860	1 916	1 973
System och program	5 610	7 268	7 486
Varav via Borgholm		*5 481*	*5 645*
Varav direktfaktureras		*2 331*	*2 401*
IT kommunikation	862	916	943
Övriga kostnader	330	290	299
Summa kostnader	**13 742**	**16 451**	**16 845**
Total	**13 742**	**16 451**	**16 845**

IT kostnader för Mörbylånga kommun. Kostnader för köp av tjänst, system, program samt kommunikation och telefoni.

1.6 Styrmodell

En styrmodell beskriver hur kommunen och dess verksamheter leds och styrs. Syftet med en styrmodell är att ange den politiska viljeinriktningen, att skattepengarna hanteras på bästa tänkbara sätt, att visionen och målen uppnås samt att god ekonomisk hushållning säkerställs. Det ska finnas ett samband mellan de resurser som används, den verksamhet som bedrivs och de resultat som önskas uppnås.

Styrmodellens syfte är att bidra till att skapa en helhetsbild och en röd tråd från visionen *"Med gemensamma krafter utvecklar vi hela Borgholms kommun till något som vi är stolta över. Nu och för framtiden."* till det dagliga arbetet i verksamheterna. Organisationer styrs inte bara av modeller och dokument utan påverkas även av organisationskultur, värderingar och attityder. För att styrmodellen ska få önskad effekt är det viktigt att kommunens gemensamma kärnvärden; *välkomnande, utvecklande och tillsammans* genomsyrar verksamheterna.

Ett arbete har pågått med att besluta nya mål som utgår i från Agenda 2030. Kommunfullmäktigemål kompletteras med mätetal och aktiviteter. Respektive nämnd följer upp och redovisar hur de arbetar för att uppfylla av kommunfullmäktige uppsatta mål. I de mätetal där målvärdet utgår ifrån föregående års utfall, kan målvärde för budgetåret saknas, då senaste mätningen inte är utförd när årsplan med budget beslutas.

1.6.1 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela samhället. Genom att Borgholms kommun skapar goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt främjar anständiga arbetsvillkor gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som inkluderar hela samhället.

Detta gör vi genom att:
- föra en aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till etablering av företag och byggande av bostäder.
-erbjuda en tillgänglig, snabb och kundfokuserad service och myndighetsutövning som möter våra företags och medborgares behov.
- fortsatt digitalisering och automatisering såväl internt som externt för utveckling och säkerställande av välfärdstjänster
- vara en tillitsfull organisation där innovation och mod uppmuntras.
- skapa en inkluderande, attraktiv arbetsplats genom att erbjuda god arbetsmiljö och vara öppna för kreativitet.
- erbjuda önskad tjänstgöringsgrad i våra verksamheter.
- medarbetare erbjuds möjlighet att utvecklas kontinuerligt.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktivi-

teter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Svarstid i ärenden (medelvärde, h)	Egen/verksamhetssystem	Tertial	48
Friskfaktor	Egen/verksamhetssystem	Tertial	75
Användarnöjdhet	Egen/verksamhetssystem	Tertial	85 %

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Skapa en ny rutin för att sätta prioritering på ärenden. **Önskad effekt** Förbättra svarstiden	2025-02-03	2025-05-30
Arbeta för att förbättra de områden som har en lägre friskfaktor än målvärdet. **Önskad effekt** Förbättra friskfaktorn	2025-03-03	2025-10-31
Skapa en undersökningsfunktion/enkät som skickas ut efter avslutat ärende. **Önskad effekt** Kunna mäta användarnöjdhet	2025-02-03	2025-06-13
Åtgärda brister som identifierats av undersökningen **Önskad effekt** Förbättra användarnöjdheten	2025-08-18	2025-11-28
Utreda samverkansmöjligheter kring olika områden/funktioner. **Önskad effekt** Effektivare/säkrare verksamhet	2025-08-18	2025-11-28

1.6.2 12 Hållbar konsumtion och produktion

Hållbar konsumtion innebär inte bara miljöfördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar. Genom att kommunen verkar för omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor bidrar vi till att minska vår negativa påverkan på klimat, miljö och människors hälsa.

Detta gör vi genom att:
- ha hållbarhet i fokus för våra verksamheter.
- nyttja våra resurser på ett effektivt och hållbart sätt.
- hantera våra vattenresurser hållbart och miljöfrämjande.
- ha hållbarhet i fokus i våra upphandlingar.
- vara en förebild och verka för att hela kommunen ska vara hållbar.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Lång livslängd och cirkulär användning av datorer (år)	Egen/verksamhetssystem	Tertial	5
Minskat klimatavtryck på inköp av standarddatorer (%)	Egen/verksamhetssystem	År	5 %

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Skapa en rutin för återanvändning av datorer. **Önskad effekt** Öka livslängden på datorer.	2025-02-03	2025-06-13

1.7 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är ett stöd för att säkerställa att kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det handlar om att arbete med uppsatta mål görs på det sätt som är tänkt för att minimera risken att kommunen skadas av oönskade händelser. Exempelvis genom att:

- Arbetet sker mot uppsatta mål
- Säkerställa att lagar, bestämmelser och överenskommelser efterlevs
- Minimera risker, säkra system och rutiner
- Säkra att resurser används i enighet med tagna beslut
- Skydda politiker och personal från oberättigade misstankar
- Bevaka att fastställda styrdokument följs

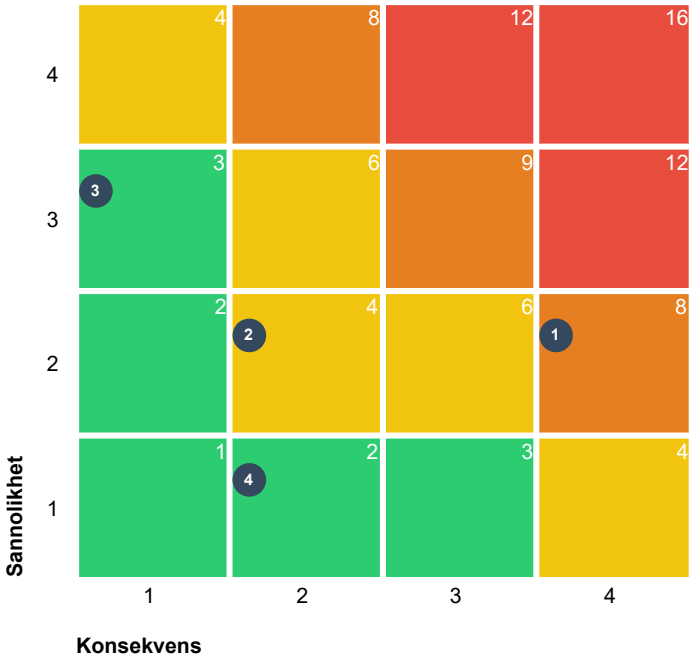

1 Reducera 1 Bevaka 2 Acceptera Totalt: 4

Eliminera/Minimera	
Reducera	
Bevaka	
Acceptera	

	Sannolikhet	Konsekvens
4	Sannolik	Allvarlig
3	Trolig	Kännbar
2	Möjlig	Lindrig
1	Osannolik	Försumbar

Område	Process	Risk	Riskvärde	Granskning
IT	IT-säkerhet	**Risk att kommunen utsätts för cyberattack / skadlig kod**	**Sannolikhet** 2. Möjlig **Konsekvens** 4. Allvarlig	Se över verktyg samt statistik över trafik och aktiviteter i nätverk och på datorer.
PointSharp Secure Cloud	Registrering av användare	**Informationen är inte uppdaterad i Indoc**	**Sannolikhet** 1. Osannolik **Konsekvens** 2. Lindrig	Stickprovskontroll av registreringar
	Utfärdande av e-legitimation	**Användaren saknar godkänd legitimation**	**Sannolikhet** 3. Trolig **Konsekvens** 1. Försumbar	Rapport från RA Local Officer
	Validering av Certifikat / e-legitimation	**Valideringsfunktion är inte tillgänglig**	**Sannolikhet** 2. Möjlig **Konsekvens** 2. Lindrig	Kontrollera incidenter

1.8 IT-nämndens tankar om framtiden

IT-nämnden ser fram emot en framtid där teknologiska framsteg och digitalisering spelar en central roll i att förbättra kommunernas verksamheter.

I en alltmer digitaliserad värld är IT-säkerhet av yttersta vikt. Vi strävar efter att implementera robusta säkerhetsåtgärder för att skydda kommunens information och system. Detta inkluderar kontinuerlig övervakning, regelbundna säkerhetsrevisioner och utbildning av personalen i säkerhetsmedvetenhet. Genom att samarbeta med Borgholms kommun och Mörbylånga kommun, enligt avtalet om samverkan i gemensam IT-nämnd, kan vi säkerställa en enhetlig och stark säkerhetsstrategi.

AI har potentialen att revolutionera hur vi arbetar och levererar tjänster. Vi tittar på att integrera AI-lösningar för att förbättra beslutsfattandet, automatisera rutinuppgifter och erbjuda bättre service till medborgarna. Genom att använda AI kan vi analysera stora datamängder för att identifiera trender och mönster, vilket hjälper oss att fatta mer underbyggda beslut och förbättra verksamheternas effektivitet.

Effektivisering av verksamheter är en nyckelprioritet för IT-nämnden. Vi kommer att fokusera på att digitalisera och automatisera processer för att minska administrativa bördor och förbättra produktiviteten. Genom att implementera moderna IT-lösningar och system kan vi skapa en mer flexibel och responsiv organisation som bättre kan möta medborgarnas behov. Samverkan mellan olika kommunala avdelningar och enheter är avgörande för att uppnå dessa mål.

Vi ser både lokal drift och molntjänster som viktiga komponenter i vår IT-strategi. Lokal drift ger oss kontroll och flexibilitet, vilket är särskilt viktigt för känsliga data och system. Samtidigt erbjuder molntjänster skalbarhet och kostnadseffektivitet. Vi planerar att använda en hybridlösning där vi kombinerar fördelarna med båda metoderna. Detta innebär att vi kan drifta vissa tjänster lokalt för att säkerställa hög säkerhet och tillgänglighet, medan andra tjänster kan flyttas till molnet för att dra nytta av dess flexibilitet och kostnadseffektivitet.

IT-nämnden är engagerad i att skapa en säker, innovativ och effektiv framtid för kommunerna. Genom att fokusera på IT-säkerhet, AI, effektivisering av verksamheter samt en balanserad användning av lokal drift och molntjänster kan vi säkerställa att vi är väl förberedda för de utmaningar och möjligheter som framtiden medför.

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

2024-11-07

Ärendenummer
2024/127 344-KS

Till kommunstyrelsen

Delegationsbeslut av justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna redovisningen av delegationsbeslut

Ärendebeskrivning

Miljö- och byggnadsnämnden har rätt att komplettera befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp med enstaka nya fastigheter som har skyndsamt behov av vattentjänster. Denna rätt är delegerad nämnden av kommunfullmäktige. När sådana beslut har fattats ska dessa redovisas fullmäktige.

Till dagens sammanträde finns följande delegationsbeslut från miljö- och byggnadsnämnden gällande fastigheter som ska tas med för vattentjänsterna vatten och avlopp:

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut av justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun
Tjänsteskrivelse, 2024-11-07

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
VA-samordnare

Jens Odevall
Kommunchef

Magda Widell
Förvaltningssekreterare

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-30

Beslutsnr: DB-2023-482
Diarienr: 2023-1522

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Staffan Nilsson-Grunning
SJÖTORPSVÄGEN 70
21874 TYGELSJÖ

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Dödevi 8:28**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Dödevi 8:28 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2021-05-26. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Högby).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2021-05-26, B 2021-000577.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastigheter som är aktuella att tas in i verksamhetsområdet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2024-06-25

Beslutsnr: DB-2024-273
Diarienr: 2024-719

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Therese Malmström
DJURGÅRDSGATAN 3 D
58229 LINKÖPING

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Norrböda 9:6**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Norrböda 9:6 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2023-11-14. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang.

Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Böda).

Motivering av beslutet

Verksamhetsområde innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Fastigheter som angränsar till ett verksamhetsområde, (VO) ska tas in i dessa när behov uppstår. Justering av VO sker då för att inkludera fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov.

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2023-11-14, B 2023-000874.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastighet som tas in i verksamhetsområde.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2024-06-25

Beslutsnr: DB-2024-277
Diarienr: 2024-721

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Magnus & Helena Rydberg
VÅNGAGATAN 4
25656 HELSINGBORG

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Södvik 2:41**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Södvik 2:41 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2023-11-02. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang.

Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Persnäs).

Motivering av beslutet

Verksamhetsområde innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Fastigheter som angränsar till ett verksamhetsområde, (VO) ska tas in i dessa när behov uppstår. Justering av VO sker då för att inkludera fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov.

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2023-11-02, B 2023-001045.

Kartbild fastighet:

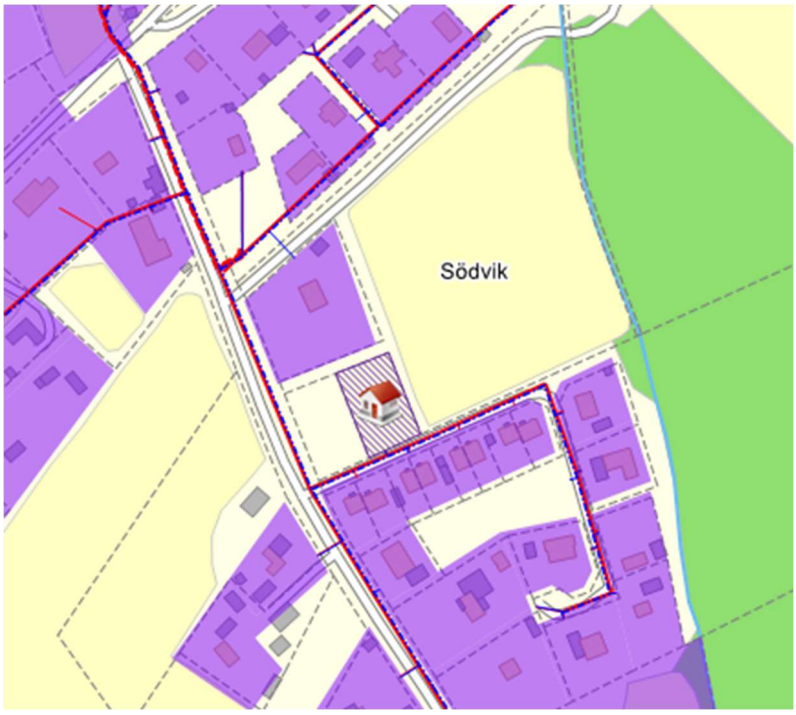

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastighet som tas in i verksamhetsområde.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2024-03-28

Beslutsnr: DB-2024-177
Diarienr: 2024-407

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Camilla Jarl
Skogsstigen 7
387 92 Borgholm

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Räpplinge 8:11**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Räpplinge 8:11 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-03-21. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Räpplinge).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera nytillkomna fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-03-21, B 2021 001706.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Streckat område visar bland annat den aktuella fastigheten.

Lagstöd
Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2024-03-28

Beslutsnr: DB-2024-176
Diarienr: 2024-405

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Maria Andersson
Patrik Andersson
Sjöbågen 2B
352 22 VÄXJÖ

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Räpplinge 8:12**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Räpplinge 8:12 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-03-02. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Räpplinge).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera nytillkomna fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-03-02, B 2021 001707.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Streckat område visar bland annat den aktuella fastigheten.

Lagstöd
Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Delegationsbeslut
2024-02-12

Beslutsnr: DB-2024-
Diarienr: 2024-

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastigheter till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastigheter: **Löttorp 3:83- 3:89**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheterna **Löttorp 3:83- 3:89** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

Fastigheterna ingår i en detaljplan planlagt för handel, kontor eller lätt industri och är en del av befintligt industriområde. På fastigheterna pågår etablering av nya verksamheter. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och gränsar ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Högby).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Justering av VO sker för att inkludera nytillkomna fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

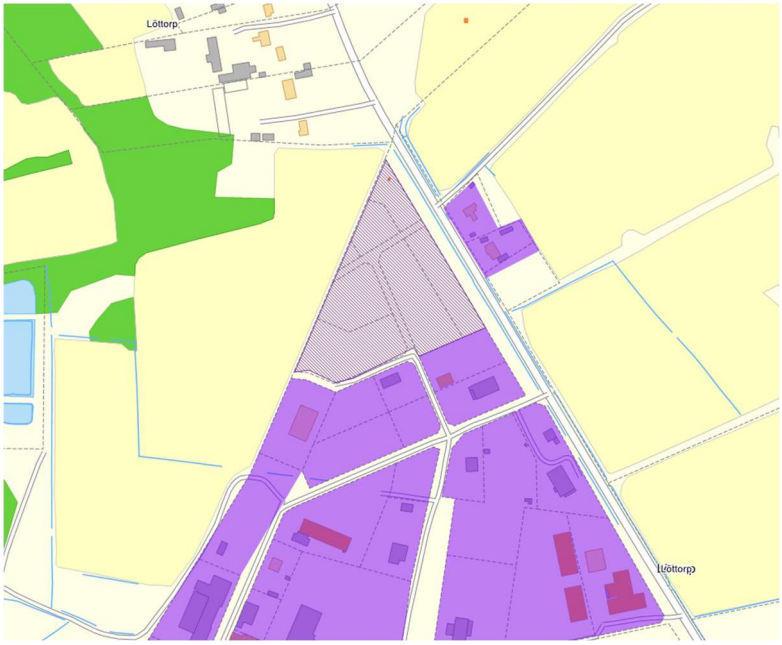

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Streckat område visar de aktuella fastigheterna.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-30

Beslutsnr: DB-2023-481
Diarienr: MBN-2023-1521

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Ylva Jans
Berguddsvägen 89
13333 SALTSJÖBADEN

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Dödevi 8:25**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Dödevi 8:25 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-05-27. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Högby).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-05-27, B 2022-000455.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastigheter som är aktuella att tas in i verksamhetsområdet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-30

Beslutsnr: DB-2023-483
Diarienr: 2023-1523

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Lars Johansson
VÄSTRAKULLA 404
38292 NYBRO

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Kläppinge 3:10**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kläppinge 3:10 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten har nybyggnation skett, bygglov beviljades 2019-02-11. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Bredsättra).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2019-02-11, S 2018-000731.

Kartbild fastighet:

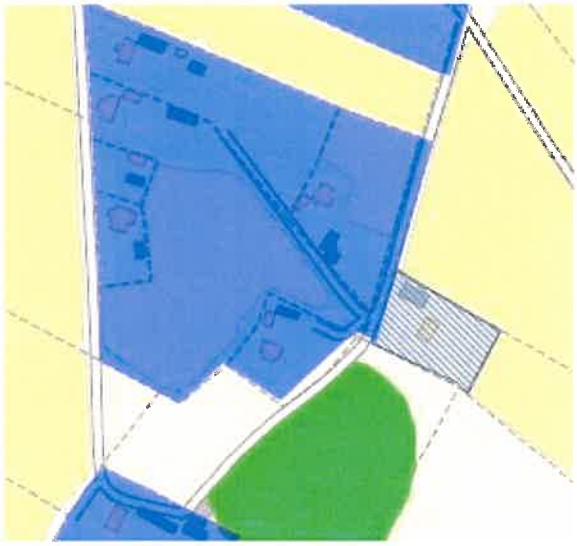

Blått område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastighet som är aktuell att tas in i verksamhetsområdet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-30

Beslutsnr: DB-2023-484
Diarienr: 2023-1524

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Camilla Adolfsson
Glenn Adolfsson
Ö. Gösbäcksvägen 16
39365 KALMAR

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Kyrketorp 2:36**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kyrketorp 2:36 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2021-05-12. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Böda).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2021-05-12, B 2021-000589.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastigheter som är aktuella att tas in i verksamhetsområdet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-30

Beslutsnr: DB-2023-485
Diarienr: 2023-1525

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Bengt Fryckstedt
ENEBACKEN 4
38773 LÖTTORP

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Kyrketorp 2:37**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kyrketorp 2:37 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2021-05-12. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Böda).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2021-05-12, B 2021-000643.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastigheter som är aktuella att tas in i verksamhetsområdet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-30

Beslutsnr: DB-2023-486
Diarienr: 2023-1526

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Klas Johansson
Susanne Petersson
KAUNASVÄGEN 58
35249 VÄXJÖ

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Kyrketorp 2:38**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kyrketorp 2:38 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2021-12-21. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Böda).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2021-12-21, B 2021-001459.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastigheter som är aktuella att tas in i verksamhetsområdet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-30

Beslutsnr: DB-2023-487
Diarienr: 2023-1527

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Paola Hallin
Teddy Hallin
LILLA KARLSRO
YTTRINGE
18190 LIDINGÖ

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Kyrketorp 2:39**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kyrketorp 2:39 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2023-10-20. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Böda).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2023-10-20, B 2021-000835.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastigheter som är aktuella att tas in i verksamhetsområdet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-23

Beslutsnr: DB-2023-464
Diarienr: 2023-1495

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Jonas Nordlund
Helén Nordlund
Strandtorpsg. 3
387 93 BORGHOLM

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Räpplinge 7:13**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Räpplinge 7:13 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-04-08. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Räpplinge).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera nytillkomna fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-04-08, B 2022-000278.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Streckat område visar bland annat den aktuella fastigheten.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-23

Beslutsnr: DB-2023-467
Diarienr: 2023-1498

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Elna Marie Elisabet Ackeräng
Arnebo Skarsmåla 1
585 96 Linköping

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Kyrketorp 2:42**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kyrketorp 2:42 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2023-07-06. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Böda).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera nytillkomna fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2023-07-06, B 2023-000575.

Kartbild fastighet:

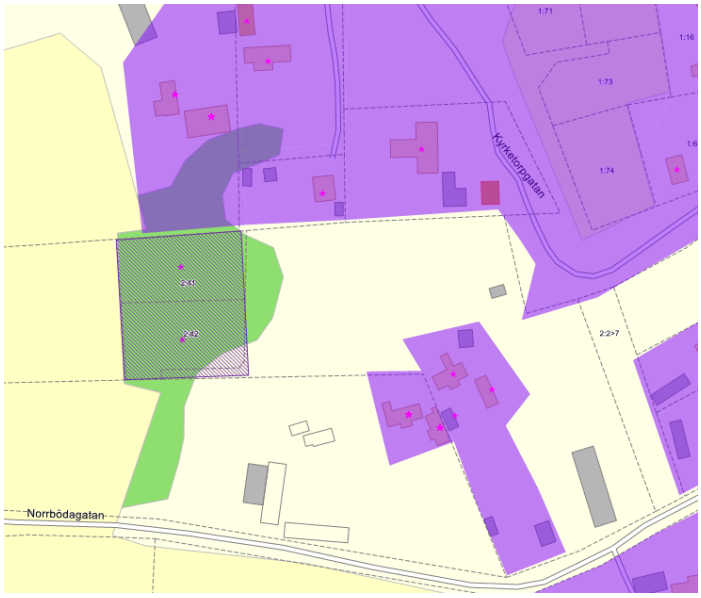

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Streckat område visar bland annat den aktuella fastigheten.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-23

Beslutsnr: DB-2023-463
Diarienr: 2023-1494

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Per Bondesson
Egby 81
387 95 KÖPINGSVIK

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Egby 8:7**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Egby 8:7 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-11-04. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Egby).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera nytillkomna fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-11-04, B 2022-000919.

Kartbild fastighet:

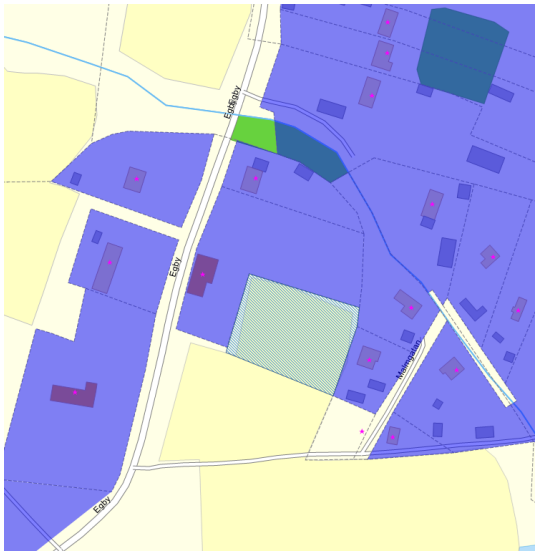

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Grönstreckat område visar den aktuella fastigheten.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-21

Beslutsnr: DB-2023-466
Diarienr: 2023-1497

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Benny Wilhelm Oskar Glaad
Sara Glaad
Runtorp 193
38893 LJUNGBYHOLM

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Böda 1:68**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Böda 1:68** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-11.14. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Böda).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera nytillkomna fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-11-14, B 2022-001153.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Streckat område visar bland annat den aktuella fastigheten.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-11-21

Beslutsnr: DB-2023-465
Diarienr: 2023-1496

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Anders Olof Mårtensson
Gun Birgitta Mårtensson
Bruksvägen 10
393 51 KALMAR

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Binnerbäck 2:61**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Binnerbäck 2:61** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-12-27. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Högby).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde för befintlig eller blivande bebyggelse, där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera nytillkomna fastigheter som bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-12-27, B 2022-001343.

Kartbild fastighet:

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Streckat grått område visar aktuell fastighet.
Blått streckat område markerar vattenskyddsområde.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
Datum 2023-10-26

Diarienr: MBN-2023-1407
Beslutsnr: DB- 2023-402

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Mikael Johansson
Matrosvägen 25
572 92 OSKARSHAMN

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Törneby 1:12**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Törneby 1:12 tas in i verksamhetsområde, VO, för dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2023-10-05. Fastigheten gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Köping) och är i behov av kommunala vattentjänster. Fastigheten ska anslutas till kommunalt dricksvatten.

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avlopps-försörjning i ett större sammanhang för befintlig eller blivande bebyggelse.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i anslutning till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera nytillkomna fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Fastigheten anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2023-10-05, B 2023-000863

Kartbild fastighet:

Lila område visar befintligt verksamhetsområde.

Blått område visar fastigheter som är aktuella att tas in i verksamhetsområdet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

Beslutet skickas till Borgholm Energi för kännedom.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
Datum 2023-10-26

Diarienr: MBN-2023-1406
Beslutsnr: DB- 2023-401

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Kristin Veid
Trädgårdsgatan 3
352 34 VÄXJÖ

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Törneby 1:11**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Törneby 1:11 tas in i verksamhetsområde, VO, för dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2023-10-03. Fastigheten gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Köping) och är i behov av kommunala vattentjänster. Fastigheten ska anslutas till kommunalt dricksvatten.

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang för befintlig eller blivande bebyggelse.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i anslutning till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker för att inkludera nytillkomna fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Fastigheten anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2023-10-03, B 2023-000743

Kartbild fastighet:

Lila område visar befintligt verksamhetsområde.

Blått område visar fastigheter som är aktuella att tas in i verksamhetsområdet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

Beslutet skickas till Borgholm Energi för kännedom.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
Datum 2023-09-11

Diarienr: MBN-2023-1133
Beslutsnr: DB- 2023-228

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Johan Eric Norgren
Ivar Hallströms Väg 2
12938 Hägersten

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Böda-Torp 9:52**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Böda-Torp 9:52 tas in i verksamhetsområde, VO, för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2023-07-26. Fastigheten gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Böda) och är i behov av kommunala vattentjänster. Fastigheten ska anslutas till kommunalt dricksvatten- och spillvatten.

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang för befintlig eller blivande bebyggelse.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i anslutning till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Fastigheten anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2023-07-26, 2023-000808

Kartbild fastighet:

Lila område visar befintligt verksamhetsområde.
Rastrerat lila visar den aktuella fastigheten Böda-Torp 9:52.

Lagstöd
Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

Beslutet skickas till Borgholm Energi för kännedom.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-05-26

Beslutsnr: DB-2023-143
Diarienr: 2023-646

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Greger Nilsson
Kristina Norbe
NORRTULLSGATAN 12
35233 VÄXJÖ

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Solberga 1:209**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Solberga 1:209** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-05-10. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Köping).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Information

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som en del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår.

Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-05-10, 2022-000616.

Kartbild fastighet:

Lila område visar befintligt verksamhetsområde.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-05-25

Beslutsnr: DB-2023-142
Diarienr: 2023-642

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Victoria & Johan Rosengren
LINNÉAVÄGEN 14
57240 OSKARSHAMN

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Solberga 1:208**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Solberga 1:208** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-05-18. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Köping).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-05-18, Beslut nr 2022-000530

Kartbild fastighet:

Lila område visar befintligt verksamhetsområde.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2023-03-10

Beslutsnr: DB-2023-56
Diarienr: MBN-2023-303

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Ingemar Aspegren
Höghällsvägen 3
387 21 Borgholm

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde (VO)

Fastighet: **Högsrum 12:1**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Högsrum 12:1 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

I området är va-utbyggnad aktuell och ett större antal fastigheter planeras att anslutas till dricksvatten och/eller spillvatten. Även Högsrum 12:1 bedöms ha ett behov av kommunala vattentjänster och ska därför ingå i det större sammanhanget. Fastigheten ska anslutas till det kommunala spillvattennätet i samband med den planerade utbyggnaden och fastigheten tas i och med detta beslut in i verksamhetsområde för både spillvatten och dricksvatten (VA-distrikt Högsrum). Fastigheten är redan idag ansluten till det kommunala dricksvatten-nätet.

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov, eller om en ny bedömning skett.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Kartbild fastighet:

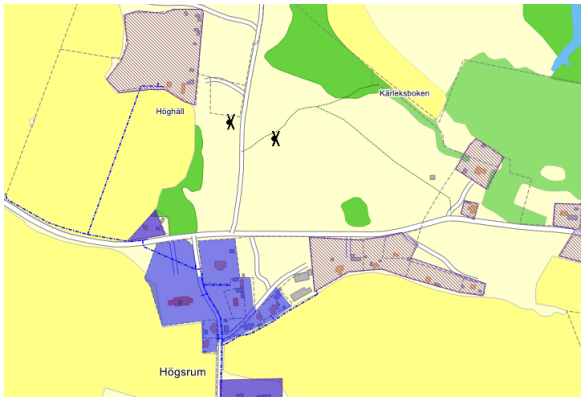

Blått område visar befintligt verksamhetsområde för vatten, lila område visar aktuell fastighet inom planerat veksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Hedman

VA-planerare

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2022-11-16

Beslutsnr: MBN-2022-259
Diarienr: 2022-1388

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Joakim Mårtensson
Esplanaden 10A
392 33 KALMAR

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Borgehage 1:86**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Borgehage 1:86** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-06-28. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Räpplinge).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-06-28 beslutnr: 2022-000734.

Kartbild fastighet:

Lila område visar befintligt verksamhetsområde, rastrerat område visar aktuell fastighet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Hedman

VA-planerare

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Rälla Tall 8:59**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Rälla Tall 8:59** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2021-09-03. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Högsrum).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär därmed en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild över aktuellt VO samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2021-09-03 beslutnr: 2022-000910

Kartbild fastighet:

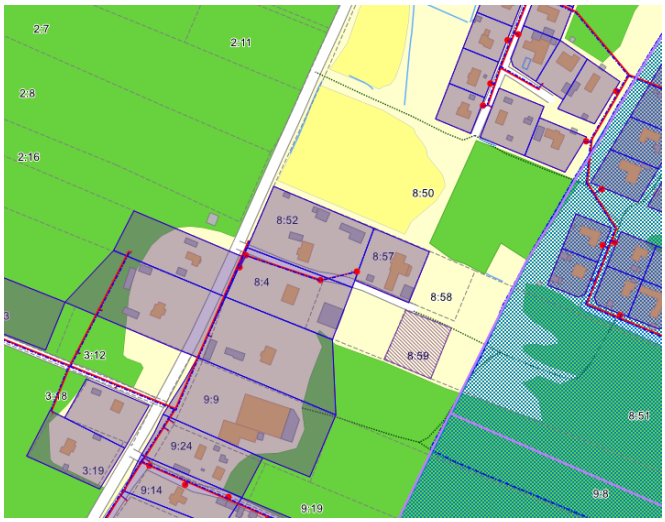

Lila område visar befintligt verksamhetsområde, rastrerat område visar aktuell fastighet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Rälla Tall 8:58**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Rälla Tall 8:58** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-03-01. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Högsrum).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär därmed en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild över aktuellt VO samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-03-01 beslutnr: 2022-000259

Kartbild fastighet:

Lila område visar befintligt verksamhetsområde, rastrerat område visar aktuell fastighet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Hedman

VA-planerare

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Rälla Tall 8:51**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Rälla Tall 8:51** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2022-03-25. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Högsrum).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär därmed en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild över aktuellt VO samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2022-03-25 beslutnr: 2022-000309

Kartbild fastighet:

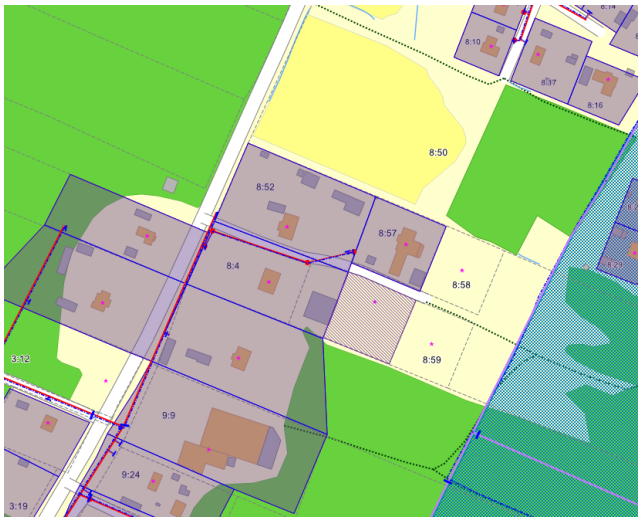

Lila område visar befintligt verksamhetsområde, rastrerat område visar aktuell fastighet.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-156

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Föra 4:8**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Föra 4:8** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2019-11-07. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (för VA-distrikt Föra).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär därmed en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild över aktuellt VO samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2019-11-07, beslutnr: 2019-000662

Kartbild fastighet:

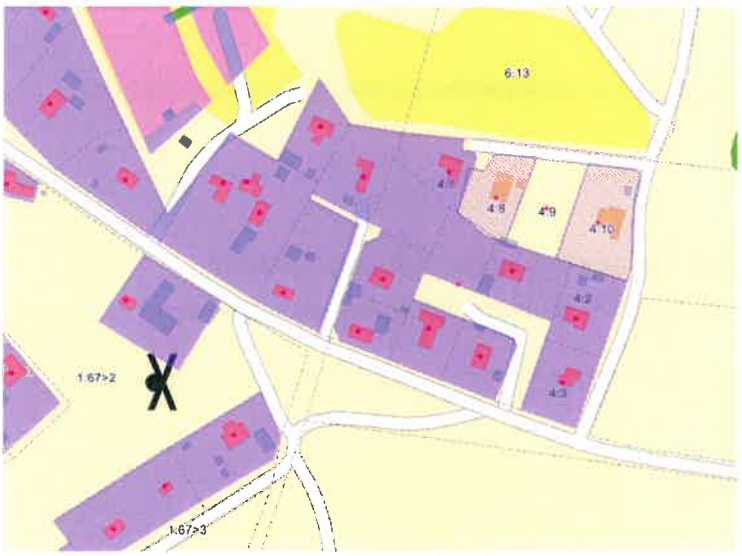

Lila område visar befintligt verksamhetsområde, rastrerat område visar tänkt utvidgning.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-151

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Dödevi 2:17**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Dödevi 2:17** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2020-02-21. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (för VA-distrikt Högby).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär därmed en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild över aktuellt VO samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2020-02-21, beslutnr: 2020-000103

Kartbild fastighet:

Blålila område visar befintligt verksamhetsområde, rastrerat lila område visar tänkt utvidgning.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Hedman
VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-147

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Norra Gärdslösa 18:4**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Norra Gärdslösa 18:4** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2019-08-15. Fastigheten är därmed i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet, (VA-distrikt Gärdslösa).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär därmed en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild över aktuellt VO samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2019-08-15 i ärende: B 2018-000646.

Aktuell fastighet angränsar till verksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten.
Kartbild fastighet:

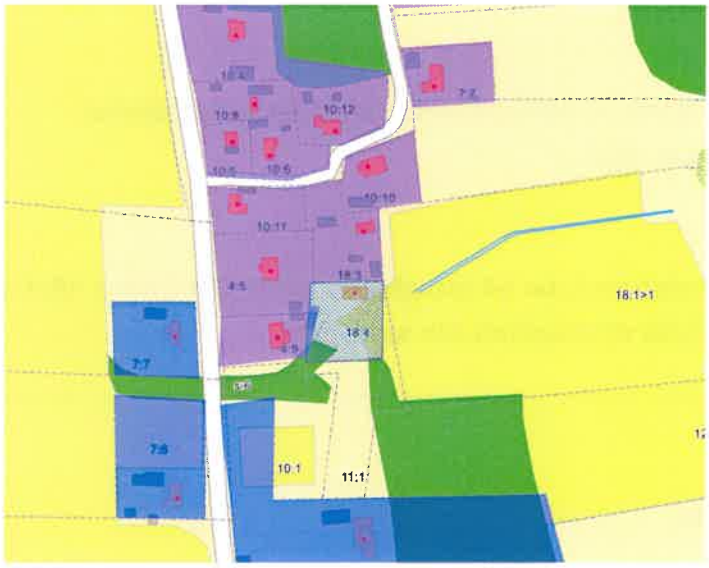

Rastrerad fastighet ska tas in i VO, Lila område markerar VO för vatten och avlopp, blått är enbart VO vatten.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Hedman
VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-148

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Lofta 3:43**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Lofta 3:43** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2021-12-13. Fastigheten är därmed i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär därmed en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild över aktuellt VO samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2021-12-13, i ärende: B 2021-001519.

Aktuell fastighet gränsar till verksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten.

Kartbild över fastigheten:

Rastrerat är planerad utvidgning av verksamhetsområde för vatten och spillvatten
Lila är befintligt verksamhetsområde för vatten och spillvatten

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Hedman
VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
2022-132

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: Bläsinge 1:18

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Bläsinge 1:18 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten finns idag befintlig bebyggelse och därmed finns behov av kommunala vattentjänster. Fastigheten ingår i ett större sammanhang och ska anslutas till det kommunala dricksvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet (VA-distrikt Högby).

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär därmed en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild över aktuellt VO samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Beslutsunderlag

Kartbild över fastigheten

Blå område markerar verksamhetsområdet. Rosa markerar aktuell fastighet

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)
Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
2022-129

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: Hunderum 1:31

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Hunderum 1:31.tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2018-08-28. Fastigheten är därmed i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet i VA-distrikt Böda.

Befintligt VA-nät är dock maximalt utnyttjat idag. Ytterligare anslutningar förutsätter därför en kapacitetsutökning av anläggningen. Anslutning ska ske snarast efter att åtgärderna genomförts och möjlighet till anslutning finns.

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär därmed en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när

behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild över aktuellt VO samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut S 2018-000380 beslutsdatum 2018-08-28.
Aktuell fastighet Hunderum 1:31 angränsar till verksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten.

Lila område markerar verksamhetsområde för vatten och spillvatten.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
2022-128

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: Hunderum 1:30

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Hunderum 1:30.tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2020-09-08. Fastigheten är därmed i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang. Fastigheten ska anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet då den gränsar till verksamhetsområdet i VA-distrikt Böda.

Motivering av beslutet

Kommunen ska ordna med vattentjänster och bilda verksamhetsområde där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområdet innebär därmed en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheterna till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Fastigheter som angränsar till eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde, (VO) ska ses som del av detta sammanhang. Fastigheterna ska ingå men först när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter, som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå i VO genom utökning. Verksamhetsområdena uppdateras i samband med att nya fastigheter eller områden ansluts. Samtliga fastigheter anges med fastighetsbeteckning och kartbild över aktuellt VO samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut S 2020-000693, beslutsdatum 2020-09-08
Aktuell fastighet Hunderum 1:30 angränsar till verksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten.

Lila område markerar verksamhetsområde för vatten och spillvatten.

Lagstöd
Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-125

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Ranstad 7:5**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Ranstad 7:5** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

Byggnation är aktuell på fastigheten och behov finns av kommunala vattentjänster. Fastigheten gränsar till verksamhetsområde för dricksvatten (V) och spillvatten (S) och ska anslutas till det kommunala VA-nätet.

Motivering av beslutet

Kommunen är skyldig att ordna vattentjänster och bilda verksamhetsområde (VO) där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Fastigheter som angränsar till, eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde ska ses som del av detta sammanhang och ska tas in i detta när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter såsom nya avstyckningar eller fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Verksamhetsområde för vattentjänster innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta de fastigheter som ingår till respektive tjänst som finns att tillgå; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar när verksamhetsområdena ska utökas att inkludera nya fastigheter.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2021-06-17, beslutnr: 2020-001375

Kartbild fastighet:

Blålila område visar befintligt verksamhetsområde.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Hedman

VA-planerare

Beslutet skickas till VA-avdelning på Borgholm Energi AB för kännedom.

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-124

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Ranstad 7:4**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Ranstad 7:4** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

Byggnation är aktuell på fastigheten och behov finns av kommunala vattentjänster. Fastigheten gränsar till verksamhetsområde för dricksvatten (V) och spillvatten (S) och ska anslutas till det kommunala VA-nätet.

Motivering av beslutet

Kommunen är skyldig att ordna vattentjänster och bilda verksamhetsområde (VO) där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Fastigheter som angränsar till, eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde ska ses som del av detta sammanhang och ska tas in i detta när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter såsom nya avstyckningar eller fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Verksamhetsområde för vattentjänster innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta de fastigheter som ingår till respektive tjänst som finns att tillgå; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar när verksamhetsområdena ska utökas att inkludera nya fastigheter.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2021-06-14, beslutnr: 2021-000681

Kartbild fastighet:

Blålila område visar befintligt verksamhetsområde.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Hedman

VA-planerare

Beslutet skickas till VA-avdelning på Borgholm Energi AB för kännedom.

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-122

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Ranstad 7:3**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Ranstad 7:3** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

Byggnation är aktuell på fastigheten och behov finns av kommunala vattentjänster. Fastigheten gränsar till verksamhetsområde för dricksvatten (V) och spillvatten (S) och ska anslutas till det kommunala VA-nätet.

Motivering av beslutet

Kommunen är skyldig att ordna vattentjänster och bilda verksamhetsområde (VO) där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Fastigheter som angränsar till, eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde ska ses som del av detta sammanhang och ska tas in i detta när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter såsom nya avstyckningar eller fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Verksamhetsområde för vattentjänster innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta de fastigheter som ingår till respektive tjänst som finns att tillgå; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar när verksamhetsområdena ska utökas att inkludera nya fastigheter.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2021-02-26, beslutnr: 2021-000102

Kartbild fastighet:

Blålila område visar befintligt verksamhetsområde.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Hedman

VA-planerare

Beslutet skickas till VA-avdelning på Borgholm Energi AB för kännedom.

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-97

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Lilla Horn 3:29**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Lilla Horn 3:29** tas in i verksamhetsområde (VO) för kommunalt dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

Nybyggnation är aktuell på fastigheten och behov finns av kommunala vattentjänster. Fastigheten gränsar till verksamhetsområde för dricksvatten (V) och ska anslutas till det kommunala VA-nätet och aktuell tjänst.

Motivering av beslutet

Kommunen är skyldig att ordna vattentjänster och bilda verksamhetsområde (VO) där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Fastigheter som angränsar till, eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde ska ses som del av detta sammanhang och ska intas i detta när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter såsom nya avstyckningar eller fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Verksamhetsområde för vattentjänster innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta de fastigheter som ingår i området till respektive tjänst som finns att tillgå; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar när verksamhetsområdena ska utökas att inkludera nya fastigheter.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2019-02-11, Beslutnr: 2019-000176.

Kartbild fastighet:

Blå markering visar aktuellt verksamhetsområde för vatten, rastrerat lila område visar tänkt utvidgning.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Hedman
VA-planerare

Beslutet skickas till VA-avdelning på Borgholm Energi AB för kännedom.

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-98

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Högby-Sandby 12:30**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Högby-Sandby 12:30 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

Byggnation är aktuell på fastigheten och behov finns av kommunala vattentjänster. Fastigheten gränsar till verksamhetsområde för dricksvatten (V) och spillvatten (S) och ska anslutas till det kommunala VA-nätet.

Motivering av beslutet

Kommunen är skyldig att ordna vattentjänster och bilda verksamhetsområde (VO) där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Fastigheter som angränsar till, eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde ska ses som del av detta sammanhang och ska intas i detta när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter som nya avstyckningar eller fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Verksamhetsområde för vattentjänster innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta de fastigheter som ingår till respektive tjänst som finns att tillgå; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar när verksamhetsområdena ska utökas att inkludera nya fastigheter.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2019-11-13, beslutnr: 2019-001573

Kartbild fastighet:

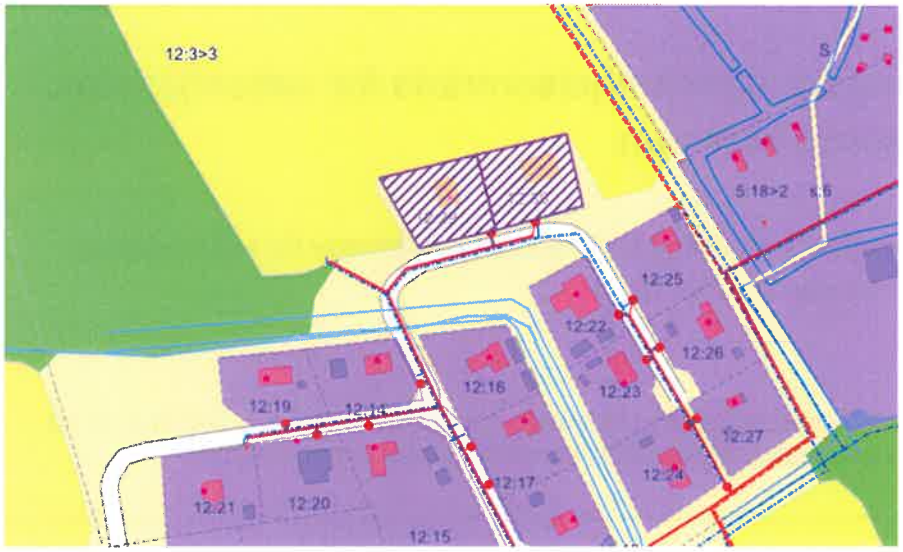

Lila område visar befintligt verksamhetsområde, rastrerat lila område visar tänkt utvidgning.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Hedman
VA-planerare

Beslutet skickas till VA-avdelning på Borgholm Energi AB för kännedom.

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-91

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Binnerbäck 1:34**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Binnerbäck 1:34** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

Byggnation är aktuell på fastigheten och behov finns av kommunala vattentjänster. Fastigheten gränsar till verksamhetsområde för dricksvatten (V) och spillvatten (S) och ska anslutas till det kommunala VA-nätet.

Motivering av beslutet

Kommunen är skyldig att ordna vattentjänster och bilda verksamhetsområde (VO) där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Fastigheter som angränsar till, eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde ska ses som del av detta sammanhang och ska intas i detta när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter som nya avstyckningar eller fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Verksamhetsområde för vattentjänster innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta de fastigheter som ingår till respektive tjänst som finns att tillgå; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar när verksamhetsområdena ska utökas att inkludera nya fastigheter.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2020-05-15, beslutnr: 2020-000667

Kartbild fastighet:

Blålila område visar befintligt verksamhetsområde, rastrerat lila område visar tänkt utvidgning.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Hedman
VA-planerare

Beslutet skickas till Borgholm Energi AB (VA-avd.) och kommunfullmäktige för kännedom.

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-90

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **del av Alböke 1:2**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att del av fastigheten **Alböke 1:2** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

Nybyggnation är aktuell på del av fastigheten och behov finns av kommunala vattentjänster. Fastigheten gränsar till verksamhetsområde för dricksvatten (V) och ska anslutas till det kommunala VA-nätet och aktuell tjänst.

Motivering av beslutet

Kommunen är skyldig att ordna vattentjänster och bilda verksamhetsområde (VO) där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Fastigheter som angränsar till, eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde ska ses som del av detta sammanhang och ska intas i detta när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter såsom nya avstyckningar eller fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Verksamhetsområde för vattentjänster innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta de fastigheter som ingår till respektive tjänst som finns att tillgå; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar när verksamhetsområdena ska utökas att inkludera nya fastigheter.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2021-06-17, med beslutnr: 2021-001081

Kartbild fastighet:

Blålila markering visar aktuellt verksamhetsområde för vatten , rastrerat lila område visar tänkt utvidgning.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

Mia Hedman
VA-planerare

Beslutet skickas till Borgholm Energi AB (VA-avd.) och kommunfullmäktige för kännedom.

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Handläggare
Mia Hedman
VA-planerare

Delegationsbeslut
DB-2022-71

Kommunfullmäktige
Borgholms kommun

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster
Fastighet: **Högsrum 2:43**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten **Högsrum 2:43** tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

Byggnation är aktuell på fastigheten och behov finns av kommunala vattentjänster. Fastigheten gränsar till verksamhetsområde för dricksvatten (V) och spillvatten (S) och ska anslutas till det kommunala VA-nätet.

Motivering av beslutet

Kommunen är skyldig att ordna vattentjänster och bilda verksamhetsområde (VO) där det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas vatten- eller avloppsförsörjning i ett större sammanhang, för befintlig eller blivande bebyggelse.

Fastigheter som angränsar till, eller ligger i direkt närhet till ett verksamhetsområde ska ses som del av detta sammanhang och ska intas i detta när behov uppstår. Justering av VO sker kontinuerligt för att inkludera nytillkomna fastigheter som nya avstyckningar eller fastigheter som nyligen bebyggts eller erhållit bygglov.

Information

Verksamhetsområde för vattentjänster innebär en skyldighet för huvudmannen att ansluta de fastigheter som ingår till respektive tjänst som finns att tillgå; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar när verksamhetsområdena ska utökas att inkludera nya fastigheter.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2021-06-02, i ärende: B 2021-000820

Kartbild fastighet:

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för kompletteringar av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Hedman

VA-planerare

Beslutet skickas till Borgholm Energi AB (VA-avd.) och kommunfullmäktige för kännedom.

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2024-11-15

Beslutsnr: DB-2024-404
Diarienr: 2024-1430

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Mellböda 8:6**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Mellböda 8:6 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2024-10-14. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang.

Fastigheter som angränsar till ett verksamhetsområde, (VO) ska tas in i detta när behov uppstår. Fastigheten ska därför anslutas till det kommunala dricksvatten- och spillvattennätet inom VA-distrikt Böda.

När fastigheten ingår i ett verksamhetsområde innebär detta en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheten till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå genom justering av VO. Fastigheten anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet har fattats genom delegering från kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2024-10-14, B 2024-000895.

Kartbild fastighet:

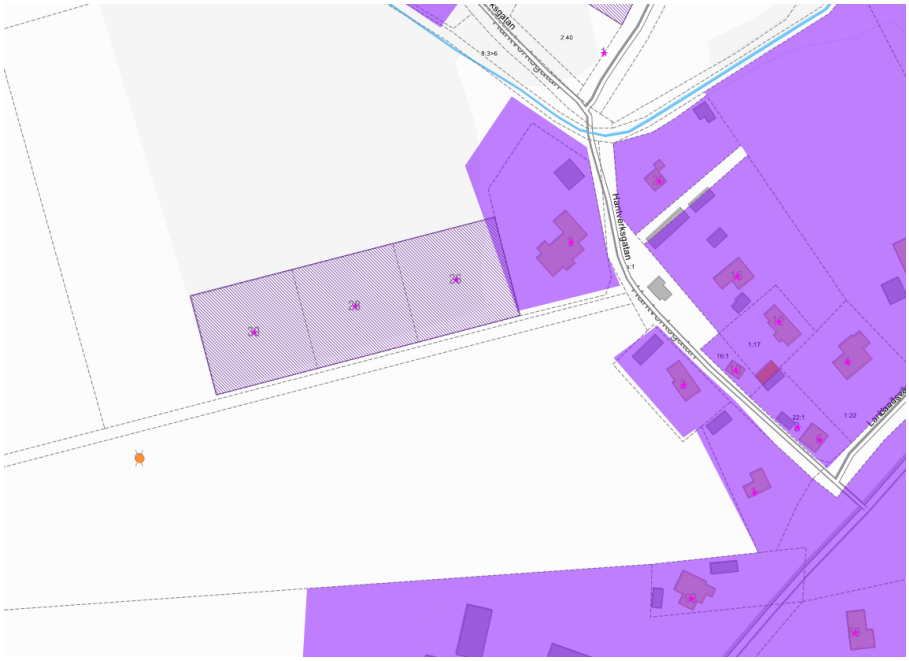

Lila område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastighet som tas in i verksamhetsområde.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

Övrigt

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Delegationsbeslut
2024-11-15

Beslutsnr: DB-2024-406
Diarienr: 2024-1432

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Sättra 3:28**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Sättra 3:28 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2024-09-12. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang.

Fastigheter som angränsar till ett verksamhetsområde, (VO) ska tas in i detta när behov uppstår. Fastigheten ska därför anslutas till det kommunala dricksvatten-nätet inom Gärdslösa VA-distrikt.

När fastigheten ingår i ett verksamhetsområde innebär detta en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheten till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå genom justering av VO. Fastigheten anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet har fattats genom delegering från kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2024-09-12, B 2024-000803.

Kartbild fastighet:

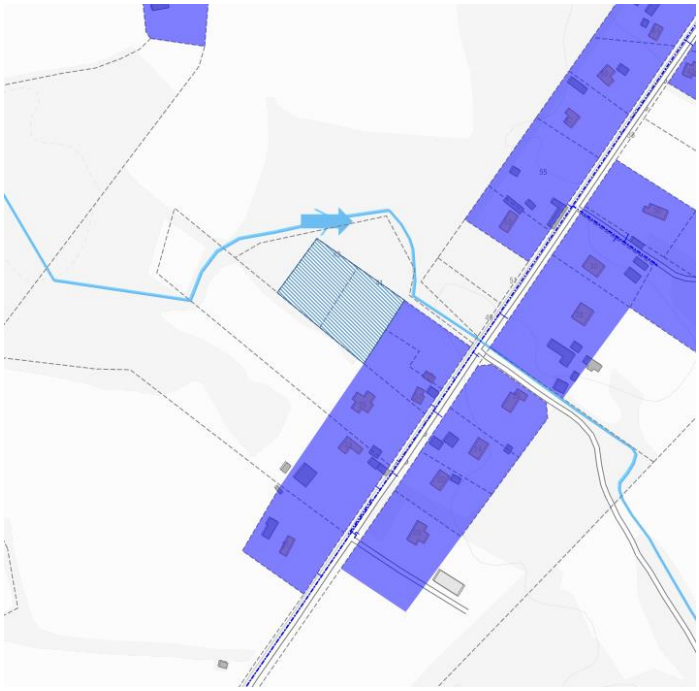

Blått område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastighet som tas in i verksamhetsområde.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

Övrigt

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Borgholms kommun

Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering

Delegationsbeslut
2024-11-15

Beslutsnr: DB-2024-405
Diarienr: 2024-1431

Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun.

Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster

Fastighet: **Sättra 3:27**

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Sättra 3:27 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.

Redogörelse för ärendet

På fastigheten är nybyggnation aktuell, bygglov beviljades 2024-09-12. Fastigheten är i behov av kommunala vattentjänster och ingår i ett större sammanhang.

Fastigheter som angränsar till ett verksamhetsområde, (VO) ska tas in i detta när behov uppstår. Fastigheten ska därför anslutas till det kommunala dricksvatten-nätet inom Gärdslösa VA-distrikt.

När fastigheten ingår i ett verksamhetsområde innebär detta en skyldighet för huvudmannen att ansluta fastigheten till respektive tjänst som finns tillgänglig; dricksvatten (V), spillvatten (S) och/eller dagvatten (Df resp. Dg).

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsområdets gränser och beslutar om nya fastigheter som ska ingå genom justering av VO. Fastigheten anges med fastighetsbeteckning och kartbild samt vilken vattentjänst som avses.

Beslutet har fattats genom delegering från kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Bygglovsbeslut 2024-09-12, B 2024-000790.

Kartbild fastighet:

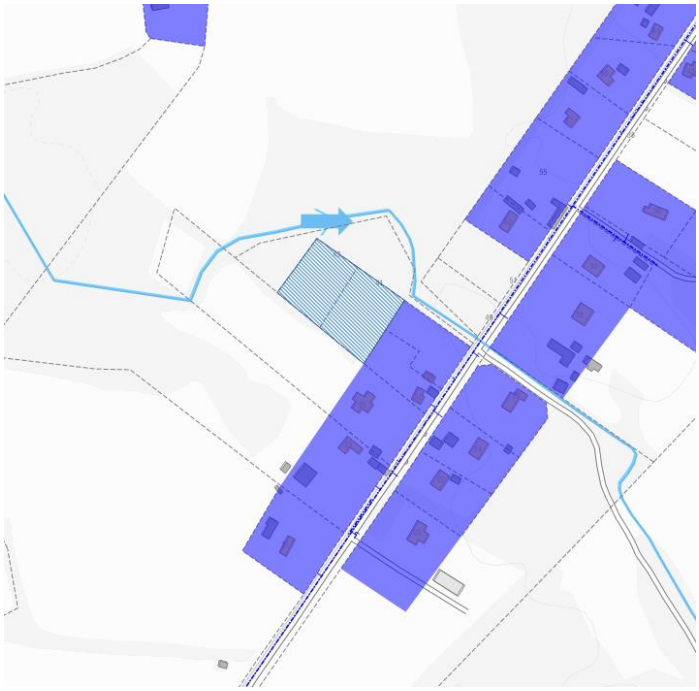

Blått område är befintligt verksamhetsområde. Rastrerat område visar fastighet som tas in i verksamhetsområde.

Lagstöd

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Kommunfullmäktiges delegation till Miljö- och byggnadsnämnden för komplettering av nya fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp som har behov av vattentjänster.

Övrigt

Beslutet skickas till Borgholm Energis VA-avdelning för kännedom.

BORGHOLMS KOMMUN

_____

Mia Olsson Hedman

VA-planerare

Postadress
Miljö- och byggnadsnämnden
Box 52
387 21 Borgholm

Besöksadress
Stadshuset
Östra kyrkogatan 10
Org nr: 212000-0795

Telefon: 0485-880 00
Telefax: 0485-129 35
e-post: mobn@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Handlingar

Utskriftsdatum: 2024-11-21 **Utskriven av:** Anton Karlsson

Diarieenhet:	Kommunledningsförvaltningen
Datum:	2024-10-23 - 2024-11-21
Riktning:	Alla
Status:	Alla
Notering:	KS meddelande
Sekretess:	Visas ej

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Notering	Dokumenttyp
		Ärendemening	
2024.2297	I	Protokoll direktionsmöte RTSO 2024-10-11	Magdalena Widell
2024-10-25		Räddningstjänsten Sydost	
		KS meddelande	
2024.2337	I	Protokoll styrelsemöte 2024-10-17	Magdalena Widell
2024-10-30		Kommunförbundet	
		KS meddelande	PROTOKOLL
2024.2347	I	Meddelande 11/2024 - Revidering av OPF-KL18 med nytt namn OPF-KR 25 (omställningsstöd och pension för förtroendevalda)	Magdalena Widell
2024-11-04		Sveriges Kommuner och Regioner	
		KS meddelande	
2024.2370	I	Remiss förslag till beslut om utvidgning av Bödakusten Östra inklusive bilagor utan sakägarförteckning. 2024-11-07- Besvaras remissen Borgholms kommun har inga synpunkter gällande utvidgning av det befintliga naturreservatet Bödakusten östra.	Leon Hansson
2024-10-31		Länttyrelsen	
		KS meddelande	

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Notering	Dokumenttyp
		Ärendemening	
2024.2371	I	Förslag till tillägg till beslut och skötselplan för naturreservatet Hagelstad Länsstyrelsen har utarbetat ett förslag till tillägg till beslut och skötselplan för naturreservatet Hagelstad, Borgholms kommun. Ni bereds härmed tillfälle att yttra er över förslaget. 2024-11-07- lämnat följande Borgholms kommun har inga synpunkter gällande tillägg till syfte och skötselplan för naturreservatet Hagelstad.	Magdalena Widell
2024-11-05		Länstyrelsen	
		KS meddelande	
2024.2375	I	Protokoll från Hjälpmedelsnämndens sammanträde 25 oktober 2024	Magdalena Widell
2024-11-06		Hjälpmedelsnämnden	
		KS meddelande	PROTOKOLL
2024.2376	I	Protokollsutdrag §23 om sammanträdesdatum för Hjälpmedelsnämnden 2025	Magdalena Widell
2024-11-07		Hjälpmedelsnämnden	
		KS meddelande	BESLUT FRÅN ANNAN MYNDIGHET
2024.2383	I	Protokoll från Inspektion enligt 20 § förmynderskapsförordningen (1995:379) av Kalmarsunds överförmyndarnämnd.	Magdalena Widell
2024-11-01		Länsstyrelsen Östergötland	
		KS meddelande	
2024.2431	I	Brev från Samordningsförbundet i Kalmar län gällande medlemsavgifter för 2025.	Magdalena Widell
2024-11-11			
KS 2024/140-041		KS meddelande	E-POST
		Samordningsförbundet Medlemsavgift 2025, förslag på finansiering samt budget och verksamhetplan	
2024.2440	I	Skrivelse ställd till Regionstyrelsen, men för kännedom till kommunnen angående att oron stiger på norra Öland: Vår ambulansstation har nu stått tom på nätterna under tre helger. Kommer det att bli som förra vintern igen?	Magdalena Widell
2024-11-12		Stenkust	
		KS meddelande	SKRIVELSE

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Notering	Dokumenttyp
		Ärendemening	
2024.2441	I	Beslut om kommuntal 2025	Magdalena Widell
2024-11-12		Länsstyrelsen i Kalmar län	
		KS meddelande	BESLUT FRÅN ANNAN MYNDIGHET
2024.2574	U	Avtal om gemensam nämnd för hjälpmedelsverksamhet/hjälpmedelsnämnd	Magdalena Widell
2024-11-19		KHS	
KS 2023/100-106		KS meddelande	AVTAL
		Reviderat avtal och reglemente för hjälpmedelsnämnden	

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2024-11-21 **Utskriven av:** Anton Karlsson

Diarieenhet:	Kommunledningsförvaltningen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2024-11-26
Sekretess:	Visas ej

Id	**Beskrivning**	**Paragraf**
Datum	**Avsändare/Mottagare**	**Beslutsfattare**
Ärendenummer	**Ärendemening**	**Kategori**
		Ansvarig
2024.2303	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Södvik 2:41 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §1/2024
2024-06-25		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2304	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Norrböda 9:6 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §2/2024
2024-06-25		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2348	Grävtillstånd- Grävning sker Bifogat är ett grävtillstånd rörande Badhusgatan25 - 27a En grop i gräsremsan mellan fastigheterna Köpingevägen 25 och 27a för perioden 2024-08-26-2024-11-29	MEX §27/2024
2024-09-24	20240053/ Transtema TNS AB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2349	Grävtillstånd- Grävning sker på Tallgatan18 mellan 2024-09-02-2024-12-31	MEX §28/2024
2024-09-24	20240054/BEAB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
		Magdalena Widell
2024.2350	Grävtillstånd- Grävning sker Repslagargatan20 - 20 Schakt sker inom tomtgränsen under perioden 2024-09-05-2024-11-29	MEX §29/2024
2024-09-24	20240055/Eltel Networks Infranet AB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2351	Grävtillstånd-Grävning sker på Boställsgatan 5 I Köpingsvik under perioden 2024-09-09-2025-02-28	MEX §30/2024
2024-09-24	20240058/BEAB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2352	Grävtillstånd-Grävning sker på Runvägen 2 i Köpingsvik 2024-09-09-2024-12-31	MEX §31/2024
2024-09-24	20240056/Borgholm Energi AB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2353	Grävtillstånd-Grävning sker på Gamla Vägen 40 i Södvik. 2024-09-09-2024-12-31	MEX §32/2024
2024-09-25	20240057/Borgholm Energi AB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2354	Grävtillstånd-Grävning sker vid Öjvägen 1 2024-09-09-2025-01-31	MEX §33/2024
2024-09-25	20240059/Borgholm Energi AB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2355	Grävtillstånd- Grävning sker på Badhusgatan 13 2024-07-01-2024-07-26	MEX §34/2024
2024-09-25	20240050/Borgholm Energi Elnät AB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2356	Grävtillstånd- Grävning sker på Hamnvägen 7 2024-10-28-2024-11-22	MEX §35/2024
2024-10-23	20240061/Eltel networks	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2357	Grävtillstånd- Grävning sker på Köpingevägen 24 2024-10-28-2025-01-31	MEX §36/2024
2024-11-05	20240066/BEAB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.2358	Grävtillstånd- Grävning sker på GC2012-Hagtornsvägen1 2024-1014-2024-10-18	MEX §37/2024
2024-11-06	20240065/BEAB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2377	Lions club Borgholm- Ingen erinran mot ansökan om utplacering av marschaller i samband med Alla hjärtans dag den 2025-02-14	TC §64/2024
2024-10-04		Anders Magnusson
KS 2024/15-002	Uppvisning/motionslopp 2024	TC
		Magdalena Widell
2024.2378	SB 12 Lugna Björnen Fastigh AB-ansökan tillstyrks 2024-10-01-2024-11-17	TC §65/2024
2024-10-03		Anders Magnusson
KS 2024/15-002	Uppvisning/motionslopp 2024	TC
		Magdalena Widell
2024.2379	Grävtillstånd-grävtillstånd avser schakt på kommunens fastighet Borgholm Högsrum 5:29 2024 -11-25-2025-05-30	MEX §38/2024
2024-11-07	20240062/BRS networks	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2381	Borgholms kommun har ingen erinran mot begäran om transportdispens 2024-11-06 Karlshamn - Karlskrona - Borgholm och omvänt	GP-C §6/2024
2024-11-06	Jan-Åke Johansson	Jan-Åke Johansson
KS 2024/12-002	Delegation gata-parkchef	GP-C
		Magdalena Widell
2024.2384	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Högsrum 2:43 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Högsrum 2:43 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §3/2024
2022-04-28		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.2385	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: del av Alböke 1 :2 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att del av fastigheten Alböke 1 :2 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.	HVA §4/2024
2022-05-10		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2386	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Binnerbäck 1 :34 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Binnerbäck 1 :34 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §5/2024
2022-05-10		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2387	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Högby-Sandby 12:30 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Högby-Sandby 12:30 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §6/2024
2022-05-13		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2388	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Ranstad 7:3 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Ranstad 7:3 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §7/2024
2022-06-02		Mia Olsson Hedman

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2389	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Ranstad 7:4 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Ranstad 7:4 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §8/2024
2022-06-02		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2390	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Ranstad 7:5 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Ranstad 7:5 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §9/2024
2022-06-02		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2391	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Hunderum 1:30 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Hunderum 1:30.tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §10/2024
2022-06-07		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.2392	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Hunderum 1:31 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Hunderum 1:31.tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §11/2024
2022-06-07		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA Magdalena Widell
2024.2393	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Bläsinge 1:18 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Bläsinge 1:18 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten	HVA §12/2024
2022-06-08		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA Magdalena Widell
2024.2394	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Lofta 3:43 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Lofta 3:43 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §13/2024
2022-06-16		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA Magdalena Widell
2024.2395	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Norra Gärdslösa 18:4 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Norra Gärdslösa 18:4 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §14/2024
2022-06-16		Mia Olsson Hedman

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2396	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Dödevi 2:17 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Dödevi 2:17 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §15/2024
2022-06-22		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2397	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Föra 4:8 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Föra 4:8 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §16/2024
2022-06-27		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2398	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Lilla Horn 3:29 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Lilla Horn 3:29 tas in i verksamhetsområde (VO) för kommunalt dricksvatten.	HVA §17/2024
2022-05-13		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.2399	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Rälla Tall 8:51 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Rälla Tall 8:51 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §18/2024
2022-10-14		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2400	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Rälla Tall 8:58 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Rälla Tall 8:58 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §19/2024
2022-10-14		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2401	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Rälla Tall 8:59 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Rälla Tall 8:59 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §20/2024
2022-10-14		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2402	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Borgehage 1:86 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Borgehage 1:86 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §21/2024
2022-11-16		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
		Magdalena Widell
2024.2403	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Böda 1:67 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Böda 1 :67 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §22/2024
2022-11-18		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2404	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde (VO) Fastighet: Högsrum 12:1 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Högsrum 12:1 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §23/2024
2023-03-10		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2405	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Solberga 1 :208 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Solberga 1 :208 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §24/2024
2023-05-25		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2406	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Solberga 1 :209 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Solberga 1 :209 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §25/2024
2023-05-26		Mia Olsson Hedman

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2407	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Böda-Torp 9:52 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Böda-Torp 9:52 tas in i verksamhetsområde, VO, för dricksvatten och spillvatten.	HVA §26/2024
2023-09-11		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2408	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Törneby 1:11 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Törneby 1:11 tas in i verksamhetsområde, VO, för dricksvatten.	HVA §27/2024
2023-10-26		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2409	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Törneby 1:12 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Törneby 1:12 tas in i verksamhetsområde, VO, för dricksvatten.	HVA §28/2024
2023-10-26		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2410	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Binnerbäck 2:61 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Binnerbäck 2:61 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §29/2024

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2023-11-21		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2411	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Böda 1:68 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Böda 1:68 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §30/2024
2023-11-21		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2412	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Egby 8:7 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Egby 8:7 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.	HVA §31/2024
2023-11-23		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2413	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Kyrketorp 2:42 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kyrketorp 2:42 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §32/2024
2023-11-23		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2414	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Räpplinge 7:13 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Räpplinge 7:13 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.	HVA §33/2024
2023-11-23		Mia Olsson Hedman

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2415	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Dödevi 8:25 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Dödevi 8:25 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §34/2024
2023-11-30		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2417	Newman - Ansökan tillstyrks, området för gatupratare och varuexponering som får ianspråktas utan avgift är högst 70 cm ut från vägg och högst 5 meter utmed den lokal som verksamheten bedrivs i. För perioden 2025-01-01-2025-10-01 avstyrks ansökan, ny separat ansökan för år 2025 ska sökas i god tid innan säsongen startar.	TC §66/2024
2024-11-07		Anders Magnusson
KS 2024/6-002	Begagnade av allmän platsmark 2024	TC
		Magdalena Widell
2024.2418	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster beslutar att fastigheten Räpplinge 8:12 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §36/2024
2024-03-28		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2419	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Räpplinge 8:11 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Räpplinge 8: 11 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.	HVA §37/2024
2024-03-28		Mia Olsson Hedman

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2420	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastigheter till verksamhetsområde för vattentjänster Fastigheter: Löttorp 3:83- 3:89 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheterna Löttorp 3:83- 3:89 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §38/2024
2024-02-12		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2421	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Kyrketorp 2:39 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kyrketorp 2:39 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten. Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Kyrketorp 2:39 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kyrketorp 2:39 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §39/2024
2023-11-30		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2422	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Kyrketorp 2:38 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kyrketorp 2:38 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA
2023-11-30		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
		Magdalena Widell
2024.2423	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Kyrketorp 2:37 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kyrketorp 2:37 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §40/2024
2023-11-30		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2424	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Kyrketorp 2:36 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kyrketorp 2:36 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §41/2024
2023-11-30		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2425	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Kläppinge 3:10 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Kläppinge 3:10 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.	HVA §42/2024
2023-11-30		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2428	Överenskommelse gällande trädfällning vid Hagtornsvägen	GP-C §7/2024
2024-11-11	Jan-Åke Johansson	Jan-Åke Johansson
KS 2022/123-338	Begäran om trädfällning	GP-C
		Magdalena Widell

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.2436	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Dödevi 8:28 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Dödevi 8:28 tas in i verksamhetsområde (Vo) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §35/2024
2023-11-30		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2533	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Mellböda 8:6 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Mellböda 8:6 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten och spillvatten.	HVA §43/2024
2024-11-15		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2534	Överklagan – mål 3582–23	KSO
2024-11-15		Ilko Corkovic
KS 2023/139-009	Presentkort till nyfödda barn	KSO
		Ilko Corkovic
2024.2539	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Sättra 3:27 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Sättra 3:27 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.	HVA §44/2024
2024-11-15		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2540	Justering av verksamhetsområde för vattentjänster i Borgholms kommun. Ärende: Intagande av fastighet till verksamhetsområde för vattentjänster Fastighet: Sättra 3:28 Beslut Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastigheten Sättra 3:28 tas in i verksamhetsområde (VO) för dricksvatten.	HVA §45/2024

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024-11-15		Mia Olsson Hedman
KS 2024/127-344	Redovisning av delegationsbeslut om justering av verksamhetsområde vattentjänster i Borgholms kommun	HVA
		Magdalena Widell
2024.2563	Grävtillstånd-grävtillstånd rörande - Grävning sker vid Löttorpsvägen 37 2024-11-18-2024-11-22	MEX §39/2024
2024-11-19	20240071/BEAB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2569	Grävtillstånd-grävtillstånd rörande- Grävning på Horvastigen 5 2024-11-14-2024-11-29	MEX §40/2024
2024-11-19	20240069/BEAB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2570	Grävtillstånd-grävtillstånd rörande - Grävning sker vid Enerumsvägen 327 2024-11-18-2025-02-28	MEX §41/2024
2024-11-19	20240068/BEAB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell
2024.2571	Grävtillstånd-grävtillstånd rörande - Grävning sker på Kanalstigen i Borgholm 2024-11-11-2025-03-31	MEX §42/2024
2024-11-19	20240067/BEAB	Julia Persson
KS 2024/3-002	Grävtillstånd 2024	MEX
		Magdalena Widell